

རྩེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབྲུམ།

(༥)

མཛད་པ་པོ། ལ་རྩེ་སློ་བཟང་གྲགས་པ།

དགའ་ལྷན་བྱང་ཅེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༡༡། །འཇམ་མགོན་སྤྱ་མ་ཙིང་ཁ་བ་
ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་
བཞུགས་སོ།།
(༡་བ)

མཛད་པ་པོ། །ལྷོ་སྤྱོ་བཟང་གྲགས་པ།
དགའ་ལྷན་བྱང་ཆེ་བོས་བསམ་ནོར་སྤྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དེབ་སྤྲོང་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་དགུ་པ།

GADEN JANGTSE THOESAM NORLING LIBRARY

འགན་འཛིན། རྡོ་ར་དགེ་བཤེས་ཕུན་ཚོགས་ཆེ་རིང་།

ཆ་བ་དགེ་བཤེས་གནས་བརྟན་བཟུ་ཤིས།

འབྲུལ་དེབ་སྒྲིག་སྒྲུང་བ། ཏར་གདོང་བསོད་ནམས་དགའ་བ།

ཐུབ་ཤིང་ཁྲུས་འགོད་བ། ཏར་གདོང་བསོད་ནམས་དགའ་བ།

བྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་ ༩ ཟླ་ ༡༨ ཉིན་དགའ་ལྷན་བྱང་ཆེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་
གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བབ།

GADEN JANGTSE LIBRARY

Lama Camp No.1 P.O. Tibetan Colony 581411 Mundgod

Distt Karwar Karnataka State INDIA

Ph#: (+91-8301) 245757

E-Mail: gajanglibrary@yahoo.co.in

website: www.gajanglibrary.org

སྒྲུང་བརྗོད།

༡༡། །དེ་ཡང་འདི་ག་ཡའཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གདན་ས་དགའ་ལྡན་གྲང་
ཅེ་གྲ་ཆང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་དབལ་ན་ལེ་རྒྱའི་ཆོས་བརྒྱད་ཇི་མ་མེད་པའི་རིག་གཞུང་
པོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་པོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་བཞུགས་པའི་རྣམ་
དཔྱད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེ་གཞིགས་པ་པོ་རྣམས་འབྲུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་དུས་རབས་གྱི་
འགྱུར་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་དེབ་གཞུགས་མང་དག་ཅིག་འབྲུལ་དེབ་ PDF བཅོ་བཞིན་
པའི་ཁོངས་ནས་ལུང་རིགས་དབྱེད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དག་ཐར་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཡའཇམ་
མགོན་ལྷ་མ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབྲུམ་ཆ་ཆང་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་པན་པ་
འབའ་ཞིག་གི་སྦྱད་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཀོད་པ་ལགས་ཤིང་། རོར་འབྲུལ་མང་དག་ཅིག་ཡོད་
སྲིད་པས་ན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྲོད་ནས་བཅོད་གསོལ་གྲངས་མེད་ལྷ་རྒྱ་དང་། རྣམ་
དཔྱད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེའི་གཞིགས་པ་པོ་རྣམ་པས་འབྲུལ་དེབ་འདིའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་ལྷག་ཆད་
སོགས་སྒྲིན་གྱི་རིགས་གང་ཡོད་པ་རྣམས་དེད་ཅག་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་པར་མཆམས་སྦྱར་
བྱུང་ཆེ་དགའ་བསུ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། མཐའ་དོན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་འབྲུལ་
དེབ་དུ་བཀོད་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡའཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙཱ་ཁ་
པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྒྲགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་
ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། བསྟན་པ་དེ་འདྲིན་ཀྱན་གྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་འཇམ་གླིང་ཆོས་
གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡལྱེ་ཞོར་ཡགོང་ས་རྒྱལ་དབང་བཙུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུས་བསྟན་འཛིན་གྱི་
སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་ས་ཡི་སྤྲོད་ན་སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་གྱི་སྦྱ་ཆེ་ཞབས་པད་བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་
མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་དང་། འཇམ་གླིང་ཡུལ་གྱུ་ཀྱན་ཏུ་ནད་ཡམས་དམག་འབྲུག་ལྷ་གི་སོགས་མི་

འབྱུང་བར་རང་དབང་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཐུབ་པ་དང་། བོད་གཞིས་བྱེས་མཉམ་
འཛོམས་ཀྱི་ཉི་མ་ཟུར་དུ་འཆར་བའི་སློན་འདུན་དང་བཅས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ལོའི་ཟླ་ ༡༢ པའི་ཆེས་ ༢༧ ཉིན་དགའ་བྱང་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་གྱིས།

ངོ་སྤྲོད།

༡༡། །མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ལུང་གིས་གསལ་བར་བསྟགས་པའི་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་པོ་དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་སྒྲིལ་འབྲེད་འཇམ་དབྱངས་མིའི་རྣམ་རྟེན་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་རྒྱལ་བ་ཙེང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་བསམ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏེན་འདིར་བྱོན་ནས་མཛད་པ་གངས་ལས་འདས་པ་བསྐྱེད་པ་གནང་བའི་ནང་ཆོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གསུང་གི་མཛད་པ་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བཙེ་བས་གངས་པའི་ལེགས་བཤད་ས་གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་བཙེ་བརྒྱད་བཞག་གནང་མཛད་ཅིང་། དེའི་ནང་དུ་བསྟོད་ཆོགས། གཏམ་ཆོགས། གཞུང་འབྲེལ་སོགས་ཆོས་ཆོན་རྒྱས་བསྟན་བསྟོན་མས་སུ་བརྒྱག་བཞུག་བཞུགས། དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་སྟེ་ན། ༡༽ བསྟོད་པའི་སྟོར། ༢༽ གསང་སྟགས་རྩོམ་ཅི་ཐེག་པའི་ཆོས་སྟོར་སྦྱར་བཀོད་པ་དང་། ༣༽ བྱེ་བྲག་ཏུ་གསུང་བཀའ་རྒྱ་མའི་སྟོར། ༤༽ སྟགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོར་རྩེའི་གསུང་དངོས་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས་བེན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ། ༥༽ གསུང་ཐོར་བུའི་ནང་བཞུགས་སྟགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོར་བཅས་ཡོད། ཡང་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོར་ལ། ༦༽ འདུལ་བའི་སྟོར། ༧༽ ཤེར་བྱིན་ཀྱི་སྟོར། ༨༽ དབུ་མའི་སྟོར། ༩༽ ཆད་མའི་སྟོར། ༡༠༽ མདོ་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་རྩེའི་གསུང་དངོས་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས་བེན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ། ༡༡༽ མདོ་ཕྱོགས་སྟོན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོར། ༡༢༽ གསུང་ཐོར་བུའི་ནང་བཞུགས་གསུང་མགྱར་བསྟན་བྱ་དང་། འཕྲིན་ཡིག་སོགས་ཀྱི་སྟོར་དང་། ༡༣༽ སྟན་ངག་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོར། ༡༤༽ བསྟོ་སྟོན་ཀྱི་སྟོར་དང་། ༡༥༽ རྩེའི་རྣམ་ཐར་ཁག་གི་སྟོར་བཅས་གསལ་ཡོད།

དེའི་ནང་ཆོན་གསུང་འབྲུམ་ཏུ་པའི་ནང་བཙེ་བ་ལྡན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བཤེ་མཆོག་གི་མཛོན་ཏྟགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་འདོད་པ་འཇོ་བ་སོགས་ཆོས་ཆོན་དགུ་བཞུགས། རྩེ་བླ་མའི་གསུང་པོད་བཙེ་བརྒྱད་དེ་ཉིད་སྟེ་དགུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཞུགས་ཤིང་དེ་ཡི་བྱིན་མཐུ་ལས་ཞུ་སེར་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་གསེར་སྐྱངས་བཙེ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་འཛིན་རྒྱལ་བ་བཀའ་ཆོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྟན་འཛིན་ཀྱི་སྟེས་ཆེན་གནམ་གྱིས་ས་བཀའ་བ་ལྟར་འཇམ་སྐྱིང་ས་ཆེན་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་དེ་ལགས་སོ། །

ལ་ཇེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབྲམ།

དཀར་ཆག ༩༥ པ།

- ༡) རྩོན་མེད། i
- ༢) དཔེ་བསྐྱུན་གསལ་བཤད། vi
- 1) བཙུག་ལྷན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པ་འདོད་པ་འཇོ་བཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།། 1
- འདིར་རྣམ་འགྲུབ་གྱི་དབང་ཕྱུག་ལྷ་ཨི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱས་པ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ལ། དེ་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།
- ༡) བདེ་མཆོག་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། 2
- ༢) སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་དངོས་བཤད་པའོ།། 26
- དང་པོ་བདེ་མཆོག་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་སྟེ།
- ༡) གཞུང་འདི་གང་ལས་བརྒྱས་པའི་གཞི་རྩ་བ་དང་བཤད་པའི་རྒྱུད་རིམ་ལྟར་
གནས་པ་དང་། 2
- ༢) དེ་ལས་བརྒྱས་པའི་གཞུང་འདིས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིམ་ལྟར་འཆད་པ་འཇོས་དང་
བཅས་པ་དང་། 13
- ༣) སྐྱབ་ཆེན་གསུམ་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་བའི་གཞུང་གཞན་རིམ་བྱུང་བའོ།། 19
- དང་པོ་གཞུང་འདི་གང་ལས་བརྒྱས་པའི་གཞི་རྩ་བ་དང་བཤད་པའི་རྒྱུད་རིམ་གནས་པ་ལ་གཉིས།
- ༡) རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དོས་བཟུང་བ་དང་། 2

3) བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཙ་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའོ།།	8
གཉིས་པ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	
1) མཚན་གྱི་དོན།	26
2) གཞུང་གི་དོན།	28
3) མཐུག་གི་དོན་ནོ།།	273
དང་པོ་མཚན་གྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས།	
1) མཚན་བསྐྱར་བ་དང་།	26
2) མཚན་བཤད་པའོ།།	27
གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས།	
1) གཞུང་ནས་དངོས་སུ་འབྱུང་བ་དང་།	28
2) མ་ཚང་བ་ཁ་སྐོང་བའི་ཡན་ལག་གོ།	257
དང་པོ་གཞུང་ནས་དངོས་སུ་འབྱུང་བ་ལ་གསུམ།	
1) བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་།	28
2) རྫོགས་པའི་རིམ་པ་དང་།	255
3) མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནོ།།	255
དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ།	
1) གང་གིས་སྒྲོམ་པའི་ཉེན་དང་།	28
2) གང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་གནས་དང་།	29
3) ཇི་ལྟར་དུ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལོ།།	29

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་དུ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡) ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། 29

༢) ཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་པར་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལོ། 250

དང་པོ་ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

༡) ཐུན་གྱི་མགོར་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། 30

༢) ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། 77

༣) ཐུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལོ། 237

དང་པོ་ཐུན་གྱི་མགོར་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

༡) ཐོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། 30

༢) རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་རྒྱུད་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། 31

༣) གསུངས་པ་དེ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། 32

གསུམ་པ་གསུངས་པ་དེ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི།

༡) རྫོགས་གསུམ་དག་པར་བྱས་ནས་ཆད་མེད་བསྒྲོམ་པ་དང་། 32

༢) སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། 37

༣) འགལ་བྱིན་འགོག་པའི་བསྐྱེད་འཁོར་སྒྲོམ་པ་དང་། 47

༤) མཐུན་བྱིན་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་བསགས་པ་ལོ། 63

གཉིས་པ་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འདི་ལ་གཉིས།

༡) བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། 37

༢) ཐུན་མོང་གི་དོན་བསྐྱེད་པ་ལོ། 47

གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུ་འགོག་པའི་བསྐྱེད་འཁོར་སྒྲིམ་པ་ལ་གཉིས།

༡) བདེ་མཆོག་གི་སྒྲིམ་ནས་བསྐྱེད་འཁོར་གསུངས་ཚུལ་དང་། 47

༢) སྐབས་སུ་བབ་པའི་གཞུང་བཤད་པའོ། 52

བཞི་པ་མཐུན་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་བསགས་པ་ལ་གཉིས།

༡) བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་དང་། 63

༢) ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པའོ། 70

དང་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ལ་གཉིས།

༡) ཆོགས་ཞིང་བསྐྱབ་པ་དང་། 63

༢) ཞིང་དེ་ལ་ཆོགས་བསགས་པའོ། 66

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ལ་བཞི།

༡) སྤྱང་ཉིད་བསྒྲིམས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། 70

༢) སྤྱང་ཉིད་གོམ་པའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ། 72

༣) ཚོད་པ་སྤང་ཞིང་ལོག་ཏྟག་བསལ་བ། 75

༤) སྤྱང་ཉིད་དུ་སྤྱད་རིམ་གྱི་གནད་བཤད་པའོ། 76

གཉིས་པ་ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་རིམ་བུ་བ་ལ་གསུམ།

༡) སྤྱང་པ་ལས་ལངས་ནས་ནམ་མཁའ་རྒྱ་ད་བཞག་པ། 78

༢) གཞལ་ཡས་ཁང་གང་ལ་གནས་པའི་རྟེན་བསྐྱེད་པ། 80

༣) དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བཞི་སྒྲིམ་པའོ། 86

གསུམ་པ་དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བཞི་སྒྲིམ་པ་ལ་གཉིས།

༡) སྤྱིའི་དོན་དང་། 86

3) ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།།	100
དང་པོ་སྤྱི་འོད་ལ་གསུམ།	
1) རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྤྱི་དུ་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་གསུངས་ཚུལ་དང་།	86
2) དེ་ལ་རྒྱ་དང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་།	90
3) མཛོན་བྱང་ལྷ་རི་ལྷར་བྱེད་ཚུལ་ལོ།།	91
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་བཞི།	
1) རྣལ་འབྱོར་དང་།	100
2) རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་།	101
3) འིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་།	105
༤) རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལོ།།	235
གསུམ་པ་འིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྲུག	
1) རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྫོགས་ཚུལ་མཛོར་བསྟན་དང་།	105
2) གསལ་གདབ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	106
3) རྫོགས་མཐུན་གྱི་དག་པ་དང་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲིམ་པ་དང་།	161
༤) གོ་བགོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་།	208
5) ལྷ་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པ་དང་།	225
6) ལྷའི་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་ཞིང་དག་པ་བླན་པའོ།།	228
གཉིས་པ་གསལ་གདབ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	
1) རྟེན་གསལ་གདབ་པ་དང་།	106
2) བརྟེན་པ་ལྷ་གསལ་གདབ་པའོ།།	137

གསུམ་པ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་དག་པ་དང་ལུས་དྲིལ་སྒྲིམ་པ་ལ་གསུམ།

- ༡) བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལྷ་དང་སྦྱར་བ་དང་།.....161
- ༢) ལུས་ཀྱི་དྲིལ་འཁོར་བ་འད་པ་དང་།.....167
- ༣) སྦྱར་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ།།.....203

དང་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལྷ་དང་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས།

- ༡) སྤྱིའི་དོན་དང་།.....161
- ༢) ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།།.....162

གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་དྲིལ་འཁོར་བ་འད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡) ལུས་དྲིལ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་།.....167
- ༢) གཞུང་གི་ཆོག་དོན་བའད་པའོ།།.....192

བཞི་པ་གོ་བོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་བརྟུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་གཉིས།

- ༡) གོ་ཆ་བྱ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དང་།.....208
- ༢) དབང་བསྐྱར་ནས་རྒྱས་གདབ་པའོ།།.....219

དང་པོ་གོ་ཆ་བྱ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ལ་གཉིས།

- ༡) མདོར་བསྟན་པ་དང་།.....208
- ༢) རྒྱས་པར་བའད་པའོ།།.....209

བྱག་པ་ལྷ་འེ་འཁོར་ལོ་བསྒྲིམ་ཞིང་དག་པ་བན་པ་ལ་གཉིས།

- ༡) ལྷ་སྒྲིམ་པ་དང་།.....228
- ༢) དག་པ་བན་པར་བྱ་བའོ།།.....232

གསུམ་པ་ཐུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས།

1) བརྒྱུས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། 237

2) གཏོར་མ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལོ། 244

གཉིས་པ་ཐུན་སྤྱིའི་བར་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས།

1) དངོས་གྱི་དོན་དང་། 250

2) ཐུན་གཞན་བྱེད་ལུགས་སོ། 253

གཉིས་པ་མ་ཆང་བ་ཁ་སྐོང་བའི་ཡན་ལག་འདི་ལ་གཉིས།

1) དམ་ཆེག་བརྒྱད་སྒྲིར་བཤད་པ་དང་། 257

2) བྱེད་པར་དུ་གཡོན་པའི་དམ་ཆེག་བཤད་པ་ལོ། 261

2) ཟབ་ལམ་རྒྱ་རིའི་ཆོས་དྲུག་གི་སྒྲོ་ནས་འབྲིད་པའི་རིམ་པ་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། 276

འདིར་ཟབ་ལམ་རྒྱ་རིའི་ཆོས་དྲུག་ཅེས་ཀྱང་ཏུ་གྲགས་པའི་གདམས་ངག་འཆད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

1) གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་འདི་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་འགོ་དང་། 276

2) དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་འདི་ཇི་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་ལོ། 288

དང་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་འདི་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་འགོ་ལ་གཉིས།

1) སྒྲོན་འགོ་དང་པོ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་། 276

2) ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྒྲོན་འགོ་ལོ། 280

དང་པོ་སྒྲོན་འགོ་དང་པོ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་གཉིས།

1) ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྒྲོབ་པ་ལུགས་འདི་ལའང་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། 276

2) ལམ་དེ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོང་བའི་རིམ་པ་ལོ། 277

གཉིས་པ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྤྱོད་འགྲོ་ལ་གཉིས།

༡) སྤྱིའི་སྤྱོད་འགྲོ་དང་། 280

༢) བྱུང་པར་ཀྱི་སྤྱོད་འགྲོ་ལོ། 282

དང་པོ་སྤྱིའི་སྤྱོད་འགྲོ་ལ་གཉིས།

༡) དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། 280

༢) དམ་ཆོག་རྣམས་བསྐྱུང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལོ། 281

གཉིས་པ་བྱུང་པར་ཀྱི་སྤྱོད་འགྲོ་ལ་གཉིས།

༡) སྤྱིག་སྤྱིབ་དག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རྒྱུ་མེས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བསྐྱུས་བྱ་བ་དང་། 282

༢) བྱིན་རྒྱུ་ལས་འཇུག་པའི་བྱིར་རྒྱུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་ནས་མཆོད་པ་ལོ། 285

གཉིས་པ་བྱིན་རྒྱུ་ལས་འཇུག་པའི་བྱིར་རྒྱུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས།

༡) ཆོགས་ཞིང་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། 285

༢) དེ་ལ་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་ལོ། 286

གཉིས་པ་ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་འདི་རི་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་ལ་གཉིས།

༡) བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། 288

༢) རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམ་པ་ལོ། 291

གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་གསུམ།

༡) གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། 291

༢) ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ། 297

༣) འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། 361

དང་པོ་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡) སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་། 291

༢) ལུས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལོ། 296

གཉིས་པ་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།

༡) སྔོན་དུ་འབྱུང་འཁོར་དང་སྟོང་ར་སྒྲིམ་པ་དང་། 297

༢) དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་དངོས་སྒྲིམ་པའི་རིམ་པ་ལོ། 300

གཉིས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་དངོས་སྒྲིམ་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།

༡) ལམ་ཀྱི་མཆིང་བྱེད་ཚུལ་དང་། 300

༢) ལམ་ལ་འབྲིད་པའི་རིམ་པ་ལོ། 303

གཉིས་པ་ལམ་ལ་འབྲིད་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།

༡) ལམ་ལ་འབྲིད་པའི་དཀྱུས་ཀྱི་དོན་དང་། 303

༢) ལམ་ལ་བོགས་འབྲིན་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་ལོ། 360

དང་པོ་ལམ་ལ་འབྲིད་པའི་དཀྱུས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས།

༡) ལམ་དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། 303

༢) ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་འཕོ་བ་དང་ཁྱོད་འཇུག་གོ། 353

དང་པོ་ལམ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས།

༡) སློག་དབུ་མར་བཅུད་ནས་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པ་དང་། 303

༢) དེ་ལ་བཞེན་ནས་སྦྱུ་མ་དང་འོད་གསལ་བསྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ལོ། 321

དང་པོ་སློག་དབུ་མར་བཅུད་ནས་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།

༡) རང་གི་རྒྱུན་གཏུམ་མོ་བསྒྲིམ་པ་དང་། 303

3) ཕྱི་ཁྱེན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའོ།།	320
གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་མ་དང་འོད་གསལ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	
1) གཏུམ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ལྷག་མ་སྒྲོམ་པའི་སྤྱི་ནམ་གཞག་དང་།	321
2) ལམ་སོ་སོའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ།།	325
གཉིས་པ་ལམ་སོ་སོའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས།	
1) སྐྱུ་མ་བསྒྲོམ་ཚུལ་དང་།	325
2) འོད་གསལ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ལོ།།	345
དང་པོ་སྐྱུ་མ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ།	
1) ལྷང་བ་སྐྱུ་མ་བསྒྲོམ་ཚུལ་དང་།	325
2) མི་ལམ་གྱི་སྐྱུ་མ་བསྒྲོམ་ཚུལ་དང་།	328
3) བར་དོ་སྐྱུ་མ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ལོ།།	335
གཉིས་པ་མི་ལམ་སྐྱུ་མ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ལ་བཞི།	
1) མི་ལམ་གཟུང་བ་དང་།	328
2) སྐྱུང་ཞིང་སྤེལ་བ་དང་།	333
3) ཡང་བ་སྐྱུང་ཞིང་སྐྱུ་མར་བསྐྱབ་པ་དང་།	334
༤) མི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོམ་པའོ།།	334
གསུམ་པ་བར་དོ་སྐྱུ་མ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས།	
1) བར་དོའི་ནམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།	335
2) ཉམས་སྤེལ་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པའོ།།	340

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།

1) བར་དོ་འཛིན་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་དང་། 340

2) དེ་ནམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ། 341

གཉིས་པ་འོད་གསལ་བསྐྱེམས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

1) སད་དུས་སུ་འོད་གསལ་བསྐྱེམ་ཚུལ་དང་། 345

2) གཉིད་དུས་སུ་འོད་གསལ་བསྐྱེམ་ཚུལ་ལོ། 347

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་འཕོ་བ་དང་ཁྱོད་འཇུག་ལ་གཉིས།

1) ཁྱོད་དུ་འཕོ་བ་དང་། 353

2) ཁྱོད་དུ་འཇུག་པའོ། 357

3) ལྷ་རོའི་ཆོས་དྲུག་གི་དམིགས་སྒྲིབ་ལག་ཏུ་ལེན་ཚུལ་བསྐྱེམ་པ་རྗེའི་གསུང་བཞིན་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་པས་བཀོད་པ་བཞུགས་སོ། 365

4) དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལྷ་ཨི་པའི་མངོན་རྟོགས་དག་འདོན་གྱི་ཆ་གའི་རིམ་པ་
བཞུགས་སོ། 393

5) དཔལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་འགྲེལ་པ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་ཟུར་དུ་ཕྱང་བ་
བཞུགས་སོ། 411

6) མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲོར་གྱི་ཐེན་ཐེན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ་བཞུགས་སོ། 420

7) ལྷ་འགྲོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ལྷ་ཨི་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་
སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བདེ་ཆེན་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། 434

འདིར་ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ལྷ་མི་པའི་ལུགས་གྱི་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱབ་ཐབས་སྒོམ་
བ་ལ་གཉིས།

༡) ལམ་སྒོམ་པའི་རིམ་བ་དངོས་དང་། 434

༢) དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ།། 484

དང་པོ་ལམ་སྒོམ་པའི་རིམ་བ་དངོས་ལ་གསུམ།

༡) གང་གིས་སྒོམ་པའི་རྟེན། 434

༢) གང་དུ་སྒོམ་པའི་གནས། 435

༣) ཇི་ལྟར་དུ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ།། 435

གསུམ་བ་ཇི་ལྟར་དུ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡) ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། 435

༢) ཐུན་སྐྱེའི་བར་དང་། ཐུན་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ།། 482

དང་པོ་ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

༡) ཐུན་གྱི་འགོར་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། 435

༢) ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། 446

༣) ཐུན་གྱི་མཐུག་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ།། 474

དང་པོ་ཐུན་གྱི་འགོར་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས།

༡) ཐུན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་བ་དང་། 435

༢) ནལ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ནམས་སྐྱབ་ཚུལ་ལོ།། 435

གཉིས་བ་ནལ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ནམས་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་བཞི།

༡) སྒོ་གསུམ་དག་པར་བྱས་ནས་ཆད་མེད་སྒོམ་བ་དང་། 436

3) སྤང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་།	437
3) འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་སྤང་འཁོར་བསྐྱེམ་པ་དང་།	439
༩) མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱེན་པའི་ཚོགས་བསག་པའོ།།	441
གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་སྤང་འཁོར་བསྐྱེམ་པ་ལ་གཉིས།	
1) ར་བ་སོགས་གྱིས་བསྤང་བ་དང་།	439
3) བགོགས་ལ་སྤར་བྱས་གདབ་པ་སོགས་སོ།།	440
བཞི་པ་མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱེན་པའི་ཚོགས་བསག་པ་ལ་གཉིས།	
1) བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་བསག་པ་དང་།	441
3) ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་བསག་པའོ།།	444
དང་པོ་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་བསག་པ་ལ་གཉིས།	
1) ཚོགས་གྱི་ཞིང་སྤྱབ་པ་དང་།	441
3) ཞིང་དེ་ལ་ཚོགས་བསག་པའོ།།	442
གཉིས་པ་ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།	
1) སྤྱོད་པ་ལས་ལངས་ནས་ནམ་མཁར་རྒྱ་ད་བཞག་པ།	446
3) གཞལ་ཡས་ཁང་གང་ལ་གནས་པའི་རྟེན་བསྐྱེད་པ།	447
3) དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བཞི་སྟོམ་པའོ།།	447
གསུམ་པ་དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བཞི་སྟོམ་པ་ལ་བཞི།	
1) རྣལ་འབྱོར་དང་།	447
3) ཇིས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་།	448
3) ཞིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་།	449

༤) རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལོ། 473

གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱུག

༡) རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྫོགས་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། 449

༢) གསལ་བཏབ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། 450

༣) རྫོགས་མཐུན་གྱི་དག་པ་དང་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་པ་དང་། 459

༤) གོ་བགོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། 464

༥) ལྷ་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པ་དང་། 468

༦) ལྷ་འི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་ཞིང་དག་པ་བྱ་བ་ལོ། 470

གསུམ་པ་ཐུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས།

༡) བརྒྱས་པ་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་། 474

༢) གཏོར་མ་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ལོ། 478

གཉིས་པ་ཐུན་སྔ་ཕྱིའི་བར་དང་ཐུན་གཞན་ལ་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས།

༡) ཐུན་སྔ་ཕྱིའི་བར་ལ་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་། 482

༢) ཐུན་གཞན་ལ་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ལོ། 483

8) ཟིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷན་ཐབས་བཞུགས་སོ། 487

9) རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ལྷ་ཨི་པའི་ལུགས་གྱི་དབལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་རྫོགས་
རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་འི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་གྱི་སྟེ་མ་བཞུགས་སོ། 502

དེ་ལྟར་ན་དེ་འབྲེལ་པའི་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་འཆད་པ་ལ་ལྟ།

༡) རྫོགས་རིམ་འདི་རྩ་བཤད་གྱི་རྒྱུད་གྱི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་པ་དང་། 503

༢) གཞུང་དེ་རྣམས་གྱིས་དོན་དེ་ངེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། 506

3) བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་དང་།.....	543
༤) ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་རྒྱད་ལ་མངོན་རྟོགས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་།.....	554
༥) རིམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ།.....	582
དང་པོ་རྫོགས་རིམ་འདི་ཙ་བཤད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	
1) ཀུན་སྤྱོད་ནས་འབྲུང་བ་དང་།.....	503
2) མངོན་བརྗོད་སོགས་ནས་འབྲུང་བའོ།.....	503
གཉིས་པ་གཞུང་དེ་ནམས་ཀྱིས་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	
1) ལམ་གྱི་སྤྱང་པོ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་།.....	506
2) དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའོ།.....	533
དང་པོ་ལམ་གྱི་སྤྱང་པོ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	
1) སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།.....	506
2) སོ་སོར་བྱེ་སྤྱེ་བསྟན་པའོ།.....	516
གཉིས་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྤྱེ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	
1) ཤེས་རབ་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་བཤད་པ་དང་།.....	516
2) ཐབས་བདེ་བའི་ཕྱོགས་བཤད་པ་དང་།.....	523
3) ཐབས་ཤེས་གཉིས་མཉམ་པར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།.....	528
གཉིས་པ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	
1) ཐབས་ངོས་གཟུང་བ་དང་།.....	533
2) དེ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའོ།.....	535

གཉིས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡) ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་འབྲེན་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་།.....535

༢) རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནད་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་འབྲེན་པ་ཇི་ལྟར་
བསྟན་པ་ལོ།།.....538

གསུམ་པ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉམས་སྤྱེ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།

༡) ཉམས་སྤྱེ་བྱའི་གདམས་ངག་གི་རྣམ་གཞག་དང་།.....543

༢) ཇི་ལྟར་ཉམས་སྤྱེ་ལེན་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ།།.....546

བཞི་པ་ཉམས་སྤྱེ་བྱངས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ།

༡) སྤར་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སློབ་རྒྱ་ཁྲིར་སྤྱད་བྱབ་ལུགས་དང་།.....554

༢) རྣལ་འབྱོར་དེ་བསྐྱོམས་པ་ལས་སློབ་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་
ཚུལ་དང་།.....560

༣) དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཕྱགས་དང་སྤྱང་ཕྱགས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་བསྦྱེད་
ཚུལ་ལོ།།.....568

དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག་.....592

༡༡། |བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་འདོད་པ་འཛོལ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། |ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ལྷ་ཨི་པས་མཛད་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་
བདེ་མཆོག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་འདོད་པ་འཛོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་ལྷ་
མ་དམ་པ་ནམས་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞབས་གྱི་བད་མོ་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། |རྒྱ་ཆེན་མཁུན་པ་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་བཞིན་ཏེ། |དམིགས་མེད་བཅེ་བས་འགོ་ལ་འབྱུང་བ་
བཞིན། |གང་གི་དིན་གྱིས་སྒོ་མིག་བསྐྱང་བ་ཀྱན། |འཛོམས་མཛད་འཇམ་དབྱངས་ལྷ་མས་རྗེས་སུ་
སྐྱོངས། |བདེ་བའི་མཆོག་གྱུར་ལྷན་སྐྱེས་གཅིག་ཕྱུ་ཉིད། |དམ་ཆོག་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་
གྱི། |རབ་འབྱམས་འཁོར་ལོ་ལྷ་ཡི་ལྷ་ཆོགས་སུ། |སྐྱལ་མཛད་ཏེ་རུ་ཀ་དཔལ་ཞབས་ལ་འདུད། |
གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེ། |རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི། |བསྐྱབ་
ཕྱིར་ཉིད་སྐྱེ་ཡིད་འཕྲོག་མཛེས་མའི་སྐྱར། |སྐྱལ་པའི་རྗེ་བཙུན་མ་ཡིས་རྟག་ཏུ་སྐྱོངས། |མཁའ་
འགོ་བྱེ་བའི་ཐུགས་གྱི་གསང་ཆེན་བཙུད། |ནལ་འབྱོར་མ་ཡི་བད་ཡིས་ལེགས་བཅིངས་པས། |ཆེ་
བའི་སྒོས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཀལ་དཀའ་ཞིང་། |དངོས་གྲུབ་རྒྱབས་གྱི་ཐེང་བ་འཁྲིགས་གྱུར་པའི། |བདེ་
མཆོག་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་སུ་ཡིས་བགོད། |འོན་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ཉམས་པ་གསོ་ཕྱིར་དང་། |རང་ཉིད་
གོམས་དང་སྐལ་མཉམ་གཞན་གྱི་ཕྱིར། |ལམ་འདི་འགྲེལ་ལ་མི་རིགས་ཅི་ཞིག་ཡོད། |སྒྲོམ་པས་
གདུངས་པ་རྒྱ་སྐྱང་འགྲམ་སོན་པས། |རྒྱ་དེ་མ་ལུས་འཐུང་བར་མི་རུས་ན། |ཐོགས་གཅིག་ཅམ་
གྱིས་སྒྲོམ་པ་མི་སེལ་ཞེས། |སྐྱེ་བ་ཤེས་ལྷན་ནམས་གྱི་ཐུགས་ཡིན་ནམ། |འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་

མཁས་པའི་སྤྱི་བོ་ཡིས། །བདེ་མཆོག་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ཙ་བ་ནི། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་ཨི་པ་ཡི་
 ལྷགས་སུ་གྲགས། །དེ་ཕྱིར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་བཟོད་པའི། །སྤྱོད་བསྐྱར་དམ་པ་རིན་ཆེན་
 བཟང་པོ་སོགས། །སྐད་གཉིས་སྤྱོད་པའི་བཤད་སྟོལ་བཅུ་བཞི་ཡིས། །ལྷགས་དེ་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་
 གསལ་བྱས་ཞེས། །སྤྱོད་པའི་འདིའི་བདེ་མཆོག་མང་དུ་སྤོས་རྣམས་སྤྱོད། །དེ་དག་ཀྱང་ཀྱང་བསྐྱགས་
 པའི་གནས་ཡིན་མོད། །ཀྱི་རྩ་ཆེན་འོད་འགོས་དང་ཟངས་དཀར་དང་། །མལ་གྱི་མར་དོ་ལོ་རྩལ་དུ་ལོ་དང་། །སྤོས་གྱི་མར་ལོ་བྲ་ལོ་
 ལོ་རྩལ་དང་། །བ་རི་མར་ནད་ཙ་མི་འཛིན་ལོའི་ལྷགས། །འདི་མཆོན་ཡིན། །འོན་ཀྱང་ལྷ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་དང་ནི། །རྒྱ་རོ་
 ༡་པའི་ལྷགས་འཛིན་མཁས་པ་ནི། །འཕྲུ་རྩེ་འཕྱི་ཉ་དང་པམ་མཐེང་མཆེད། །སུ་མ་ཉི་དང་ཀ་ཕྱི་རྣམ་
 གཉིས་ལས། །བརྒྱད་པའི་མལ་གྱི་མར་དོ་ལོ་རྩལ་སོགས། །ལོ་དེལ་ནག་པོའི་ལྷགས་ཀྱི་མན་ངག་
 ལས། །འཁོར་ལོ་སྤོམ་པ་འཆད་པའི་བཤད་སྟོལ་མཆོག་ །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བཤད་སྟོལ་ལ་བཏེན་
 བས། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་གཞུང་མཆོག་འདིར་བཤད་བྲ། །ཙ་བཤད་ལེགས་པར་འབྱོར་དང་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི། །གནད་དོན་ཀྱང་གསལ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ནི། །གསལ་བར་འཆད་ཕྱིར་གྲུབ་
 ཟེན་སྦྱབ་མིན་པས། །དཔལ་ལྷན་འཁོར་ལོ་སྤོམ་པའི་ལམ་གྱིས་ནི། །བཟོད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་
 དཔྱོད་ལྷན་པ་རྣམས། །དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་ཙ་གཅིག་ཡིད་གྱིས་ཉོན། །

འདིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ལྷ་ཨི་པའི་སྦྱབ་ཐབས་རྒྱས་པ་ནི་གང་བཤད་པར་བྲ་བ་
 ཡིན་ལ། དེ་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བདེ་མཆོག་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་
 དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞུང་འདི་གང་ལས་བརྒྱས་པའི་གཞི་ཙ་བ་དང་བཤད་
 པའི་རྒྱུད་རིམ་ལྷན་གནས་པ་དང་། དེ་ལས་བརྒྱས་པའི་གཞུང་འདིས་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིམ་ལྷན་འཆད་པ་
 འཕྲོས་དང་བཅས་པ་དང་། གྲུབ་ཆེན་གསུམ་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་བའི་གཞུང་གཞན་རིམ་རྒྱུད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཙ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དོས་བཟུང་བ་དང་། བཤད་རྒྱུད་གྱིས་ཙ་རྒྱུད་རིམ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་ན། ཐེག་པ་ཆེ་
 རྒྱུད་གཉིས་སུ་འདུ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ནི་རྒྱུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་སུ་

ལམ་དུ་བྱེད་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གཉིས་སུ་འདུ་བ་དང་། དེ་དག་གི་སྤྲུལ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་
 པར་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བྱ་བ་དང་། སྦྱོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་
 བཞིར་གྱུར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ངས་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ལམ་ཀྱི་
 རིམ་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷནྱེ་བ་དང་ཨ་རྒྱ་ཀ་རས། འདུས་པ་སོགས་
 རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་དུ་བྱས་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་ལྟར་བཤད་པ་
 ནི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མའི་རྒྱུད། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མི་བཞེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ན། གྱུར་ལས། རྣལ་
 འབྱོར་སྒྲ་མེད་དེ་ལྟག་ལའོ། །ཞེས་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟག་མ་སྟེ་གོང་མ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་དུ་
 བཤད་པ་དང་། སྤེ་མེད་འོད་ལས། གསང་འདུས་དང་ཀྱི་རྡོར་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་། རེས་དོན་ལ་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་གཞི་དཔེ་མང་དུ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་མི་བྱའི་དེ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བྱའོ། །པམ་མཐེང་བ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ། སྒྲ་མ་མལ་
 གྲོ་ནས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་པ་སྒྲ་མེད་དང་། མ་སྒྲ་མེད་དང་། མའི་ཡང་མ་སྒྲ་མེད་གསུམ་དུ་བྱས་
 པའི་གཉིས་པ་ནི། ཀྱི་རྡོར་སོགས་དང་། །གསུམ་པ་ནི་འཁོར་ལོ་སྒྲ་མ་པར་འཆད་ཅིང་། དེ་ལྟར་
 རྒྱུད་སྡེ་དུག་བྱེད་པ་ཡང་ལྷ་བ་པའི་དགོངས་པར་འཆད་མོད་ཀྱང་། དེའི་དགོངས་པར་ཡང་མི་
 ལྟང་ལ། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱིས་གཞི་དཔེ་མི་ལེགས་སོ། །ཅ་རྒྱུད་ལས། མདོ་སྡེ་བྱ་བ་སྦྱོད་པ་
 དང་། །རྣལ་འབྱོར་གསང་མཐའི་དབྱེ་བ་ཉིད། །ཅེས་པས་བྱ་སྦྱོད་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་དང་།
 གསང་བས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་དང་། གསང་མཐས་མ་སྒྲ་མེད་དང་། དབྱེ་བས་མའི་ཡང་མ་སྒྲ་
 མེད་བསྟན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཐ་མ་ནི་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་དེ་རྣམས་སུ་དབྱེ་ཞེས་པའི་
 དོན་དུ་གསལ་བས། ཐ་མའི་བཤད་པ་གཞུང་ལ་མ་ཞུགས་ལ། གསང་མཐའི་དོན་ནི་གསང་སྤྲུགས་
 ཀྱི་མཐར་ཐུག་སྒྲ་མེད་སྟོན་པས། རྒྱུད་བཞིར་འབྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འབྲེལ་བ་སྤྲུལ་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་མར་དོན་ས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྡེ་
 བཞིར་བྱེད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ལ་པ་མའི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །དེ་

ཡང་གྲུང་ལས། རྩོམ་མཁའ་འགྲོ་དང་། རྩམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་རྣམས་
 རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། རྣམ་བཞག་རིམ་པར་ཡང་སྒྲིམ་འབྲུང་ལ། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་མདོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གསང་བའི་དེ་ཉིད་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་རྣམ་རྣལ་འབྱོར་མ་
 རྒྱུད་ཀྱི། །རིམ་པ་གཞན་ཡང་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་མཆོམས་སྐུར་ནས་བདེ་མཆོག་གི་དོན་རྣམས་
 བཤད་པས། བདེ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དོ། །ཡང་དེ་ལས། རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་
 བཞེར་བཤད་པའི་གཉིས་སྒྲིང་དམ་གཉིས་འདུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ། རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་
 གཉིས་སུ་བྱེད། །སྒྲིབ་དཔོན་རྩོམ་མའི་འབྲེལ་པ་ལས། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལེའུ་འབྲུམ་པ། རྒྱུད་བྱི་མ་ནམ་
 མཁའ་དང་མཉམ་པ་སྒྲོ་ཀ་འབྲུམ་པ། བྱི་མའི་བྱི་མ་ལེའུ་ལྷ་བཅུ་ཅ་གཅིག་། རྒྲོ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་པའོ། །
 ཞེས་བཤད་ལ། བོད་ཀྱི་སྒྲིབ་མ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། དེ་ལྟར་
 དེས་བརྗོད་འབྲུམ་གསུམ་ལས། །ཕྱང་བ་བདེ་མཆོག་ཉུང་དུ་སྟེ། །ཨ་ཡིག་ལ་སོགས་ཀྱི་ཡིག་
 མཐར། །ལེའུ་རྣམས་རི་ལྟའི་རིམ་པ་ཡིས། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟན་པར་སྐྱར། །ཞེས་ཨྲ་ལི་ཀྲ་ལི་ལྷ་བཅུ་
 དག་པའི་ལེའུ་ལྷ་བཅུ་པ་ཉུང་དུ་འཛིན། མདོན་བརྗོད་འབྲུམ་སྐྱག་གསུམ་པ་ལས་ཕྱང་བར་བཤད་
 དོ། །ལེའུ་ད་གཅིག་པ་ནི་ཡི་གེ་ལྷ་བཅུ་སྟེ་དེ་ཉིད་དང་ལྟན་པར་སྐྱར་བའི་དོན་དུ་བྱེད། །ཀུན་སྒྲིང་
 ལས། འབྲུམ་དུ་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་ལས་ནི། །བདེ་མཆོག་བརྟན་པར་གྱུར་པ་དང་། །རྩམ་མཁའ་དང་
 རི་མཉམ་པའི་རྒྱུད། །འབྲུམ་གཅིག་ན་ཡང་འདི་དག་བཤད། །ཅེས་རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་
 འབྲུམ་སྐྱག་གཅིག་དུ་བཤད་པ་ནི་སྤྲ་མ་དང་མཐུན་ལ། འབྲུམ་སྐྱག་གཅིག་པའི་མདོན་བརྗོད་ལས།
 བདེ་མཆོག་ཉུང་དུ་འཛིན་བརྟན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། ཉེ་དུ་ཀ་མདོན་འབྲུང་ལས།
 འབྲུམ་སྐྱག་འབྲུམ་སྐྱག་གསུམ་ལས་བཤད། །རྒྱུད་ཀྱི་སྟིང་པོ་བསྐྱུས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་པ་
 ལས། མདོན་བརྗོད་རྒྱས་པ་འབྲུམ་སྐྱག་གསུམ་པ་དང་། བསྐྱུས་པ་འབྲུམ་སྐྱག་གཅིག་པར་བཤད་
 པས། མི་འགལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་བརྟན་པའོ། །ཅ་རྒྱུད་ལས།
 རིག་པ་རྒྱ་མཆོ་ལས་རི་བཞེན། །དཔའ་བོས་མདོར་བསྐྱུས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་

རིག་པ་རྒྱ་མཚོ་ནི། རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་དང་དཔལ་པོ་རྗེ་རྗེས་རྒྱུད་ཆེན་པོར་བཤད་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་
 ཅ་རྒྱུད་འབྲུམ་ཕྱག་གཅིག་པར་འཆད་དོ། །དེ་ནམས་ལས་ད་ལྟ་ནི། ཕྱོགས་འདིར་ཉུང་དུ་ཅ་རྒྱུད་
 ང་གཅིག་པ་ཁོ་ནའོ། །བཤད་རྒྱུད་མང་པོ་ཡང་རང་རང་གི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་བསྐྱས་པའི་བསྐྱས་
 རྒྱུད་ཡིན་པས། བསྐྱས་རྒྱུད་གང་ཡིན་ཅ་རྒྱུད་མིན་ཡང་། ང་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཅ་རྒྱུད་དོ། །བཤད་
 པའི་རྒྱུད་ནི། མི་ཐུབ་ཆེ་བས། མཁའ་འགོ་འབྱུང་བ་ཀུན་སྤྱོད་དང་། །དེ་བཞིན་མཚན་མཆོག་ཆ་
 མའི་རྒྱུད། །ཁ་སྐྱོར་རྒྱུད་དང་བཞི་པོ་ནི། །བཤད་པའི་རྒྱུད་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བཤད་པའི་
 མཁའ་འགོ་ནི་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགོ་དང་། ཆ་མ་ནི་མངོན་བརྗོད་ཆ་མ་དང་། ཁ་སྐྱོར་ནི་སྐྱུ་ཁ་དང་།
 འབྱུང་བ་ལ་སྤྱིར་ཉེ་དུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་དང་། བག་མོ་མངོན་འབྱུང་དང་། སྤྲོམ་པ་འབྱུང་བ་གསུམ་
 ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བཤད་རྒྱུད་ལྔ་ཡོད་པས་རྒྱུད་དང་ཞེས་པའི་དང་ནི་སོ་སོར་འབྲེད་པའི་
 དང་དུ་བྱའོ། །རྗོ་བའི་འབྲེད་པར་བཤད་རྒྱུད་བཞིར་བཤད་པའི་གསུམ་ནི། འབྱུང་བ་དང་། མངོན་
 བརྗོད་དང་། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགོར་བཤད་ལ། བཞི་པ་ནི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་བྲེད་པ་དགོངས་པའོ། །མལ་གྱི་
 རྗེས་འབྲང་དག །པམ་མཐིང་པ་སོགས་རྒྱལ་དཀའ་ཆེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཤད་རྒྱུད་ལྔར་
 བྲེད། བརྗོད་ཐང་ཆུ་བའི་ཆ་མ། ལྷ་རོ་པའི་སྤོབ་མ་རྒྱ་གར་དུ་རི་ཀ་པ་ནི། ལྷ་ལ་འབྱོར་མ་བཞི་ཞལ་
 སྤྱོར་བ་དང་། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ལཱེ་སྤེང་དུ་བསྐྱེད་ནས། བཤད་རྒྱུད་བདུན་དུ་བྲེད་ཟེར།
 བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག །སྤྲོམ་འབྱུང་འབྲེད་པར་བསྐྱས་རྒྱུད་ཡིན། རྒྱུད་ཕྱི་མཐང་ཡིན། བཤད་རྒྱུད་
 གྲང་ཡིན་པར་བཤད་པས་སྤྲོམ་འབྱུང་དང་། བག་མོ་མངོན་འབྱུང་ནི། རྒྱུད་ཉིད་ལས། བཤད་རྒྱུད་
 དུ་བཤད་པས་བཤད་རྒྱུད་དགྲུང་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལ་ནི་ཅ་བ་དང་
 བཤད་པའི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་མ་ངེས་ཏེ། ཨ་ཡང་ཀ་ཀ་ལ་ཤས། བཤད་རྒྱུད་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་
 གཉིས་སོ་སོར་བབྲངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་གསང་བས་གྲང་། བཤད་རྒྱུད་དང་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་
 གཉིས་སོ་སོར་མཛད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་མི་འགལ་བས་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཀུན་
 སྤྱོད་ཁ་སྐྱོར་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགོ་གསུམ་ནི་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མངོན་བརྗོད་ལ་ནི་འབྲེད་པར་

རེས་བཤད་རྒྱད་དང་། རེས་ཅ་རྒྱད་དུ་བྲས་ཀྱང་བཤད་རྒྱད་བྱའོ། །ཕག་མོ་མངོན་འབྱུང་ནི་དེ་ཉིད་
 ལས། བཤད་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་ཕག་མོ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། བཤད་
 པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ནི་མངོན་བརྗོད་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་སྟོང་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་དེའི་
 ལེན་བཅུ་གཉིས་པ་དང་འབྲ་བར་སྤང་བས་དེ་ལས་སྤང་བའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མངོན་བརྗོད་ལས་
 སྟོགས་པའི་བཤད་རྒྱད་མིན་ནོ། །མི་སྤྱབ་ཆེ་བ་དང་ངོ་བོས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་པ་གསལ་
 ཁ་མེད་ལ། བོད་སྐད་ཁ་ཅིག་ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དབང་བསྐྱར་བའི་བཤད་
 རྒྱད་ཡིན་ཟེར་མོད་ཀྱང་། ཅ་རྒྱད་ལས་མི་འབྱུང་བའི་དབང་གི་རྣམ་གཞག་ཆེར་མེད་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་བཤད་རྒྱད་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་བར་མི་སྤང་བས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱད་དུ་
 བྱའོ། །སྟོམ་པ་འབྱུང་བ་ནི། རྒྱད་རྒྱས་པ་འབྲུམ་སྤྱག་གསུམ་པ་ལས། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་རྟོག་པ་བཤད་
 པ་འཆད་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས། འགྲེལ་པས་བཤད་རྒྱད་དུ་མཛད་པ་ལྟར་བྱའོ། །
 མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཆོགས་ཀྱི་བཤད་རྒྱད་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྟོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་
 སྟོམ་པ་དང་། །གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་རྣམས་ནི། །འདུས་པ་ལ་སྟོགས་དོན་ཆེན་པོ། །དེ་རྣམས་
 ཀྱིས་ནི་རྒྱད་འདི་ཡི། །སྟོ་ཆོགས་དོན་ནི་མངོན་བརྗོད་པ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཆོགས། །ལྷན་
 པར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་ལས་ཆོགས་གསལ་བར་བྱེད་ཅེས་བཤད་
 མོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་བཤད་རྒྱད་དུ་འཛོག་ན། རྟོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་དང་གསང་འདུས་སྟོགས་ཀྱི་འང་
 བཤད་རྒྱད་དུ་འབྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ཡང་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱད་དུ་བྲས་ན་ལེགས་པར་སེམས་
 སོ། །རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་ཞལ་སྦྱར་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བར་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བཤད་པའི་རྒྱད་
 ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་དུག་གོ། །བདེ་མཆོག་གི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བཤད་རྒྱད་ར་ལི་
 ཉེར་བཞི་འཕྲོས་པའི་རྒྱད་བརྒྱད་དེ་སོ་གཉིས་ལ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་འཕྲོས་པའི་རྒྱད་ལ། ཁ་
 ཅིག་རྟོག་པ་མེད་པའི་རྒྱད་བསྐྱར་ནས་བརྒྱད་དུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྟོབས་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་
 སྟོའི་རྒྱད་གངས་སུ་མི་བགང་བར་རྟོག་མེད་དང་། རི་གི་ཨ་ར་ལི་གཉིས་བསྐྱར་ནས་བརྒྱད་དུ་བྱེད་

པ་ལ། དེ་གི་ཨ་ར་ལི་ནི་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱི་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སྟེ་
 བར་པངས། རྟོག་མེད་ནི་རྒྱུ་ཡང་དག་ཞིག་“ཡིན་པ་”¹⁾འདྲ། འདི་རྣམས་སྟེ་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་ཚོད་པ་
 ཅན་དུ་གྲགས་ཤིང་། རྒྱུ་ཡང་དག་མིན་པར་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་སྤང་ལ། གཞན་རྣམས་ཐེ་ཆོམ་
 གྱི་གཞིར་སྤང་བས་དབྱུང་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་བ་
 བ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་སྤྲུགས་གཉིས་སུ་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
 པའི་རྟོ་རྟེ་པག་མོ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཙ་རྒྱུ་ལ་ལེའུ་བཅུ། རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལ་ལེའུ་གཉིས་
 བྱས་པ་དང་། པག་མོ་མངོན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་བྱས་པ་ལོ་རྩ་བ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོས་
 བསྐྱར་ཟེར་བ་གཉིས། རྒྱུ་རྩལ་མར་སྤང་གསུང་ཞིང་། འབྲུམ་སྤྲུག་གསུམ་པ་ལས་སྤང་བའི་སྐྱེ་
 འབྲུལ་བྱ་བ་ཆེན་མོ་རལ་བ་བྱེད་དུ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ། སྐྱེ་མ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མི་ཏི་
 མཁའ་སྐྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུང་དུ་ཞིག་ལོགས་སུ་བཀོལ་བར་སྤང་ཞེས་”གསུངས་མོ་”²⁾། །བདེ་མཆོག་
 གི་རྒྱུ་གསུངས་པའི་གནས་ལ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ནས། དེ་རབ་ཀྱི་ཅེར་གསུངས་པར་
 བཤད། གདུལ་བྱ་བདུལ་བའི་གནས་ནི་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཙ་རྒྱུ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཨིན་
 སྐྱེ་ཉིས་མཛད་ཟེར་བར། དང་པོར་དེ་རབ་ཀྱི་ཅེར་གསུངས་ནས་ཕྱིས་འབྲས་སྤངས་སུ་གསུངས་
 པར་བཤད་དོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་གསུངས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་རྟོ་རྟེས་མཛད་ཟེར་བའི་འགྲེལ་པར་
 གཉིས་ལྡན་གྱི་དུས་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་བདུལ་བའི་ཆེ་གསུངས་པར་འདོད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་
 ཚོད་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་གསུངས་པར་བཞེད་པ་ནི། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། ཚོད་པའི་དུས་ཀྱི་སའི་
 རང་དུ། །བཙུམ་ལྡན་མཐའ་ཡས་པས་འདི་གསུངས། །ཤུག་སེང་གེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ། །ཅེས་
 གསུངས་ཤིང་འགྲེལ་པར་ཡང་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ཚོད་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་ཤུག་སེང་
 གེས་གསུངས་པར་བཤད་ལ། དེས་གཞན་ཡང་མཆོན་ནོ། །ཙ་རྒྱུ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་ནས་

1) ལ། ༥་བ་ན་ མིན་པ།
 2) ལ། ༥་བ་༩་ གསུང་དོ།།

བསྐྱར་ནས་མ་གསུངས་པར་ཡང་བཤད་མོད་ཀྱང་། སྤུངས་ལྟར་རིགས་ཏེ། གྲུང་ལས། སྤྲིགས་མའི་
 དུས་སུ་ཆེ་མུང་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་ཤེས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ། ཅ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་བསྐྱུས་ནས་
 གསུངས་པར་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །སྟོན་པ་པོ་ནི་ཏེ་རུ་ཀས་གསུངས་པར་བདེ་མཆོག་སྟོན་
 འགྲེལ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། ཅ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དཔའ་བོས་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཞུ་བ་པོ་ནི་པག་མོ་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་ལ། བྲག་ན་རྩོུ་རྩེས་ཞུས་པའི་ཚུལ་
 ཡང་ཡོད་དོ། །སྤྱད་པ་པོ་ནི་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། བསྐྱུ་བ་མཛད་པ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས། །
 བདག་ལས་བཟོད་པ་དེ་ཐོབ་པོ། །མ་མོ་ཐམས་ཅད་འདུས་རྣམས་ཀྱིས། །རྩོུ་རྩེ་གནས་རྣམས་སུ་
 བསྐྱུས་སོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་བཞེད་པ་ནི། །གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་གསོལ་འདེབས་མཛད། །
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡི། །ཆོག་འདི་ལ་ནི་མངོན་པར་དགའ། །ཞེས་རྣལ་འབྱོར་མ་
 རྣམས་ཀྱིས་རྩོུ་རྩེ་གནས་སུ་བསྐྱུས་པར་གསུངས་པའི་གནས་ནི། རྩོུ་རྩེ་འཆད་དེ། སྤྱད་པ་པོ་
 ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ང་གཅིག་པའི་དོན་གང་བཤད་རྒྱུད་གང་གིས་རི་ལྟར་འཆད་སྟམ་ན།
 བཤད་བྱ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་བསྐྱུ་ན་གསུམ་སྟེ། རྒྱུད་སྟོན་རུང་དུ་བྱེད་པ་དབང་གི་སྟོར་
 དང་། ལམ་རིམ་གཉིས་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ཡང་ཅ་རྒྱུད་ལས། སྤྲགས་
 པས་དཀྱིལ་འཁོར་མ་མཐོང་བར། །གང་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་འདོད། །མཁའ་ལ་ཁུ་ཚུར་ཀྱིས་
 དེག་དང་། །སྤྲིག་རྒྱུའི་རྒྱ་ནི་འཐུང་དང་མཚུངས། །ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་ལྷ་རོ་བསྟན་
 པ་དང་། ཞུགས་པ་ལ་དབང་མ་བསྐྱར་བར་ལམ་སྐྱོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པར་འདོད་པ་ནི། སྤྲིག་རྒྱུའི་
 རྒྱ་ལ་འཐུང་བ་དང་འདྲ་བར་འདོད་དོན་གཏན་མི་འབྲུབ་པར་གསུངས་པས། དབང་བསྐྱར་བ་གལ་
 ཆེ་ལ། དེ་ཡང་ཅ་རྒྱུད་ལེན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ། མ་
 ཆང་བ་སྐྱོང་བ་ནི་རྩོུ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་ཞེ་རྒྱག་པ་དང་། སྟོམ་འབྲུང་གི་བཅུ་བདུན་པ་དང་བཅོ་བརྒྱད་
 པས་སྟོན་པས། བདེ་མཆོག་གི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་གའི་གཞི་ནི་འདི་དག་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་རྩོར་ཐེང་

ན་ཡང་གནད་ཆེ་བ་མང་དུ་ཡོད་དེ་གོ་སླ་བས་ཞིབ་དུ་མ་བྲིས་སོ། །ལོ་ན་ག་ཟིལ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་
ལ་བཏེན་ནས་ཅ་བའི་རྒྱད་འཆད་པ་འདི་ལ། ཅ་རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་གང་གིས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྟན་
པ་དང་། དེ་བཤད་རྒྱད་གང་གིས་འཆད་པ་དང་། དེ་ཡང་བྱུང་ཆེན་གསུམ་གྱི་གཞུང་གང་གིས་བྲིན་
པ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བར་སྒྲུབ་ནའང་། ཚུལ་དེ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་”གསལ་བའམ་མཛད་
”)འདུག་པ་འདིར་བཤད་ན། ཅ་རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་གང་གིས་རྫོགས་རིམ་སྟོན་པ་ནི། ལོ་ཟིལ་གཉིས་
ཀྱི་གཞུང་ན་མི་གསལ་ཞིང་། རྒྱ་པོ་སྟོད་པའི་”གཞུང་གསལ་ཏེ། དབྱིད་ཐེག་ལས། དེ་ནས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་། སྤྱན་སྟེག་དང་། མཆོད་སྤྱན་དང་།
བཟླས་པ་དང་། སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་གའི་བྱ་བ་བྱེ་རོལ་དང་མཐུན་པར། རང་གི་རོ་བོས་ཡང་
དག་པར་རབ་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གང་ཡང་རུང་བ་ནི།
སྐྱ་བ་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་ལུས་སོ། །དེའི་སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་དགྲིལ་འཁོར་ནས་སྒོམ་པའི་བར་ལ། སྤྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་ནང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་གཉིས་
ཡོད་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་སྟགས་བདུ་བ་ལ་ཡང་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་རྩོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་ལས།
རྣལ་མའི་སྦྱར་བ་རྟོགས་བྱའི་བྱིར། །བཙུང་མ་ཡི་ནི་བསྒོམ་པ་དང་། །བཙུང་མ་ཡི་ནི་བཟླས་པ་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒོམ་བཟླས་སོགས་ལ་རྣལ་མ་དང་བཙུང་མ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱ་
སྟེ། སྔ་མ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་འདིས་ནང་མ་བཙུང་པའི་རྫོགས་
རིམ་འདི་བསྟན་ཟེར་བ་མ་བྱུང་ཡང་། ཅ་རྒྱད་ཀྱིས་དགྲིལ་འཁོར་སོགས་བསྟན་པའི་དོན་ལ་རིམ་
པ་གཉིས་ཀའི་བཤད་པ་རེ་དགོས་པར་ཤེས་ལ། ཅ་རྒྱད་ལས། མན་ངག་གི་རྟེན་དཀར་སྟེ། །
དབའ་བོའི་བརྟེན་ཡི་སྐད་དུ་ནི། །ང་ཡིས་རྒྱད་དུ་སྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གང་དུ་སྟེན་པའི་རྒྱད་
ཀྱང་རིམ་ལྔ་ལས། འཁོར་ལོ་སྟོན་པར་སྟེན་པ་ཡི། །བྲིན་བཟླས་རིམ་པ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་
འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་རྒྱད་ལ་གསུངས་ཏེ་ཅ་རྒྱད་དོ། །དགྲིལ་འཁོར་ལ་གཉིས་ལས། ཏེན་ཀྱི་དགྲིལ་

༡) ལ། ག་ན་ན་ གསལ་བར་མ་མཛད། ག་ན་ན་ གཞུང་ན།

འཁོར་རྫོགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འཆད་པ་ནི། སི་བླུ་ཏེ་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་
 དབྱིད་ཐིག་ལས། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། འཁོར་ལོའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་
 འདོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེར་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱངས་
 གསལ་འགོད་པའི་གཞིའི་བད་མ་སྤྱི་བོའི་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་དང་། དབྱངས་གསལ་ནི་རྩ་འདབ་དེ་
 རྒྱ་བའི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དང་། དབྱངས་གསལ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་བ་མྱུང་བ་ལ་བཤད་
 པ་ནི། བརྟན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། མན་སྟེར། ཉི་ཡིག་ལུས་ཀྱི་བརྟན་གཡོའི་རྩ་
 བར་བཤད་པ་ཡང་རྒྱ་བའི་སྟེང་གི་རྩི་ཡིག་ནང་ལ་སྤྱར་བ་ལ་འཆད་དོ། །དེ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་
 རྟན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནང་ལ་སྤྱར་བས་ནི། རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་བསྟན་
 ས་བསྟན་ཏོ། །ཚུལ་འདི་མངོན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་། དེ་ཙམ་དུ་མི་རྒྱས་པ་ཞིག་བསྟན་ཏེ། ལྷ་མི་བ་
 སོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །སྤྱིན་སྟེག་ནང་ལ་སྤྱར་བ་ཡང་སི་བླུ་ཏེ་ནས་
 འཆད་པ་དབྱིད་ཐིག་ལས། ཞེས་རབ་མེ་ནི་ཆེར་འབར་བ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་ནི་སྟགས་ཞེས་བརྗོད་
 པ་སྟེ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ཏེ། མཆོད་སྤྱིན་ནང་ལ་སྤྱར་བ་ཡང་དེར་བསྟན་ཏོ། །འདི་ནི་ལུས་
 ལ་གནད་དུ་བསྟན་ས་སྤྱི་དང་བྲེ་བྲག་ཏུ་གཏུམ་མོའི་གནད་སྟོན་པ་ལ་མཁོའོ། །དེ་ནས་བརྒྱས་པ་
 དང་བསྟོམ་པ་ནང་ལ་སྤྱར་བ་ཡང་སི་བླུ་ཏེ་ལས་གསུངས་སོ། །དགྲིལ་འཁོར་སོགས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཞུང་གང་ནས་བསྟན་པ་ནི་རྟོགས་པར་སྤྱོད་པས་མ་གྲིས་སོ། །སི་བླུ་ཏེར། བྱ་གསུམ་དགྲིལ་འཁོར་
 ཉམས་དགའ་བར། །རྫོ་རྩེ་ར་ལི་རྣམ་པར་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱས་
 ར་ཨ་ཡིག་དང་། འདབ་མ་ལ་དབྱངས་གསལ་སྟེ་ཆོན་བརྒྱུད་གནས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ནི།
 དབྱིད་ཐིག་ལས་སྟགས་བདུ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྟགས་བདུའོ། །འདིར་རྩ་
 རྒྱུད་ལས། ཆོས་འབྱུང་གིས་པའི་དབྱས་སུ་དབྱངས་གསལ་བཀོད་ནས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྟགས་
 བདུ་བ་གསུངས་པ་དེ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་ལ་སྤྱར་ཏེ་འཆད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟགས་
 བདུ་བའི་གཞི་དང་། བདུས་པའི་སྟགས་རྒྱ་བ་གཉིས་སུ་བྲེ་བྲག་ཏུ་གཏུམ་མོའི་དབྱངས་གསལ་

འགོད་པའི་གནས་སྤྱོད་ཆོས་འབྱུང་གིས་པའི་ནང་”བཤད་ནི”། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་དབྱིབས་
 ཡིད་དབྱིབས་ཅན་གྱི་གསུམ་དུ་རྒྱུད་དེར་བཤད་པའོ། །མན་སྟེར། འདིས་ནི་ལྟེ་བའི་བསྐྱེད་ལ་སོགས་
 བ་ཡང་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་པས་དེས་ལྟེ་བའི་བད་མ་བསྟན་པ་མཆོན་ནས་རྩ་འཁོར་གཞན་
 གསུམ་ཡང་བསྟན་པར་གཟུང་ངོ། །དེས་ན་དབྱུངས་གསལ་འགོད་པས་ནི་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་དུ་མ་
 ཟད་འཁོར་ལ་གཞན་གྱི་ལྟེ་བ་དང་འདབ་མ་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པ་ཡང་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་བྱས་ནས་གཏུམ་མོ་སྒྲོམ་པ་རྒྱས་པར་ནི། སི་བྱུ་པའི་བརྟག་པ་དུག་པའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པ་
 དང་། བཞི་པ་དང་། རྩི་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་བཙུ་བ་ནས་འཆད་དེ། རྩི་རྩེ་གི་ནང་དུ་དབྱུངས་གསལ་
 འགོད་པ་ཡང་གསུངས་སོ། །མངོན་བཟོད་ཀྱི་བརྟུ་བཞི་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་རིམ་པ་བཞི་
 པར་ཡང་བཀོད་དོ། །སྒྲོམ་འབྱུང་གི་སོ་གཅིག་པ་ལས་ཀྱང་། འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་གཏུམ་
 མོ་སྒྲོམ་པ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་རྣམས་བསྟན་ཡོད་ལ། ཚུལ་དེ་ལོ་ངེལ་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བར་མ་
 བཤད་ཀྱང་། ཉག་སོ་སྟོད་པའི་གཞུང་དུ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་དེ། མ་རྒྱུད་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བདེ་དབྱེས་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །བཏུས་པའི་སྟོང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྟགས་སྒྲོ་བ་ལ། ལྟེ་བར་སྟགས་
 བྱེད་བཀོད་ནས་སྒྲོ་བ། ལྷ་བ་པས་བཤད་པ་བཞིན་འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་ནས།
 དེ་ནང་ལ་སྐར་བའི་ངེས་དོན་ཀྱི་བསྐྱེད་པ། རྩི་རྩེ་བསྐྱེད་པ་ལྟེ་བ་ནས་བྱེད་པ་ཡང་འགྲེལ་པ་གསུམ་
 ཀྱིས་བཤད་དོ། །བདེ་མཆོག་རིམ་ལྗེའི་ལུགས་ནི། སྟོང་ག་ནས་རྒྱུད་གི་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྟོང་གར་སྟགས་བྱེད་”བཟོད་”ནས་སྒྲོ་བ་ནང་ལ་སྐར་བའོ། །རྩི་རྩེ་བསྐྱེད་ཀྱང་བདེ་
 མཆོག་གི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲོམ་འབྱུང་གསལ་ཏེ་དེར་རྩི་གས་རིམ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །བརྟེན་
 པའི་དབྱིལ་འཁོར་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱི་དབྱིལ་སྟེད་པའི་མངོན་བྱང་དང་། ཆོས་སོ་བདུན་སྒྲོམ་པ་
 སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་རྩི་གས་རིམ་ནི། འོག་ནས་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། སྐབས་གཞན་དུ་

༡) ལ། ༡་ན་༥་ བཤད་པ་ནི།

༢) ལ། ༡་བ་༩་ བཀོད།

ཡང་འཆད་པར་འདོད་དོ། །ལུས་དགྱེལ་སྒྲིམ་པས་མཆོན་པའི་རྫོགས་རིམ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཅ་རྒྱུད་ལས། དགྱེལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ལས་སྐྱ་མདོག་བྲག་མཆོན་སོགས་
 གསལ་བར་མ་བཤད་པ་འཆད་པ་ནི། མདོན་བརྫོད་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། སྒྲིམ་
 འབྲུང་ལ་སོགས་པའི་བཤད་རྒྱུད་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལོ་ངེལ་སོགས་ཀྱི་
 བསྐྱེད་རིམ་ད་ལྟ་ལག་ལེན་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱར་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱེད་རིམ་
 ཀྱི་འབྲས་བྱ་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཞི་རྒྱས་སོགས་ཅ་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་
 རྫོ་རྫེ་མཁའ་འགྲོ་སོགས་ལས་འཆད་དོ། །རིམ་བཤད་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བྱ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ནི་
 བལ་ཆེར་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་ལམ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ན། དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་སོང་བའི་རིམ་པས་
 འཛོམ་བ་རྟོགས་པར་རྒྱས་ལ། མཆོག་གྲུབ་པའི་ཆེ་རི་ལྟར་འོང་བ་སོགས་ནི་ཁ་སྐྱོར་ལས་རྒྱས་
 པར་གསུངས་སོ། །ལོ་ངེལ་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་ནི་གཞན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་
 རོ། །གཞན་ཡང་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་བྲག་དང་། རིམ་བཤད་རྫོགས་རིམ་
 གསུངས་ཤིང་། སྒྲིམ་འབྲུང་ལས་རྫོ་རྫེ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱ་ལུས་དང་། མདོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་།
 ཟུང་འབྲུག་གི་རིམ་བཤད་རྣམས་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །མདོན་བརྫོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་
 ལས། རྫོགས་པའི་རིམ་བཤད་རྒྱུད་འདི་ནས་ཅ་སྒྲིམ་པ་དང་། ཟུང་སྒྲིམ་པ་དང་། ཐིག་ལེ་སྒྲིམ་པ་དང་།
 རྫོད་སྒྲིམ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་པ་དང་། མཆོན་བཅས་སྒྲིམ་པ་ལྟ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྒྲིམ་པ་ནི། སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་། འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲིམ་པ་དང་།
 ཟུང་འབྲུག་སྒྲིམ་པ་དང་གསུམ་སྟེ། སྟོག་ཨ་ཤ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྲུག་པའི་ཐབས། བསམ་གཏན་སྒྲིམ་པ་ནི་
 "ལྟ་ལོན།" ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྒྲིམ་པ་ནི་གསུམ་ཡིན། ཞེས་རྫོགས་རིམ་
 ལ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྟོག་ཚུད་པའི་ཐབས་གཅིག་དང་། ཚུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་གཉིས་སོ་སོར་
 བྱས་ཏེ། བདེ་མཆོག་ཏུ་མ་ཟད་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གཞན་སྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཤེས་དགོས་

༡) ཞ། ༤་བ་༡་ ལྟ་ལོན་ལ།

སོ། །རྒྱལ་འབྱོར་མ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་རི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྐབས་སྐབས་སུ་འཆད་པར་
འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་ཨི་པའི་གཞུང་དུ་བཀོད་པའི་རྫོགས་རིམ་ནི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ལེན་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་
འབྱུང་ལ། འདིའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཞུང་གིས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གང་སྟོན་པ་སོགས་ནི་གཞུང་
འདིའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་བཤད་པར་ཞིབ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། མངོན་བརྟུན་དང་སྟོན་འབྱུང་སོགས་
ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གང་སྟོན་པ་རྒྱས་པར་ནི། ཇིལ་བུ་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་བཤད་
པར་འཆད་པར་འདོད་པས་འདིར་ཞིབ་དུ་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ལུགས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ།
ལོ་ཇིལ་ནག་གསུམ་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གྱི་གནད་ཆེ་བ་རྣམས། བཤད་རྒྱུད་
ཀྱིས་རི་ལྟར་འབྲེལ་བ་ལ། འེན་དུ་མཁོ་བ་རྣམ་དཔྱད་ཅན་ལ་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཕྲིན་བསྐྱར་བ་
ལ་བརྟེན་ནས། ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་རྟེན་པའི་ཐབས་དམ་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

གཉིས་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་སྟོན་པས་བདེའི་སྐད་ཀྱིས་རྒྱུད་དུ་སྤུས་པས།
མན་ངག་འེན་དུ་རྟེན་དཀའ་བར་གསུངས་པའི་མཛུག་དུ། གོས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས། །ཤེས་
རབ་ཡན་ལག་ཕྱར་བུ་གྱུར། །ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་ཞེས་བརྟུན་ནས། །རྒྱ་སོགས་སྟོང་པ་སྟོན་འགོ་བས། །
འཛུག་པ་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ནས། །རི་སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ལྡན་པ། །བདུད་ཅི་ཆེན་གྱེད་ལྷ་ངན་
འདས། །ལག་པའི་མཆོད་པ་དབང་བསྐྱར་བ། །གོ་ཆ་ཆེན་པོས་ཡང་དག་བསྐྱེད་པ། །སྤྱགས་རྣམས་
ཀུན་གྱིས་མཆོད་པར་བྱ། ། དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞི་ནི། །མདོར་བསྐྱེད་ནས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པས། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞིར་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུད་ཀྱི་མན་
ངག་རྟེན་སྤྱི་བར་སྟོན་པས། ལྷ་ཨི་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་གཞུང་དེ་ལྟར་བྲངས་ཏེ་བཤད་མ་བཤད་
གང་ཡིན་ཀྱང་། དོན་གྱི་རིམ་པ་དེའི་སྟོང་ནས་བཀྲལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཅ་རྒྱུད་ལེན་ང་གཅིག་
པའི་དང་པོས་རྒྱུད་དོན་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྐྱེད། གཉིས་པ་ནས་ལྷ་བཅུ་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་
བཤད། ཐ་མའི་ལེན་ང་གཅིག་པས་མདོ་རྒྱས་གཉིས་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞིར་
བཤད་པ་འདི་སྤྱི་མ་རྒྱ་རོ་པའི་མན་ངག་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པའི་རྒྱུད་རྒྱུང་དུའི་ལེན་འཇམས་སྤྱོད་

ལས། དང་པོར་རེ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་
ལེའུ་དང་པོས་མདོར་བསྟན་ནས། གཉིས་པ་ནས་ལེའུ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏེ།
ཀུན་གྱི་ཐ་མའི་ལེའུ་ནི་དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་མཛད་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་
རྒྱད་ཅུང་དུ་འདི་གསུམ་དུ་སྦྱར་བའི་བཤའ་པ་འདི་ནི་རྒྱ་རྩ་པའི་དགོངས་པའོ་ཞེས་སུ་མ་ཉི་གྲིཉིས་
བཤའ་བས། རྒྱ་རྩ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཅ་རྒྱད་འཆད་པ་ལ་སྟོན་དུ་ཤེས་དགོས་པའི་གནད་ཅན་
ཞིག་གོ། །དེ་ཉིད་བཅུ་བཞིའི་གྲངས་འདི་ལྟར་བྱེད་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཁྲུངས་མ་རྣམས་ནས་མ་
བཤའ་ཡང་དངོས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ཡིན་ནོ། །གོས་ཀྱི་སྐད་དོད་ནི་བ་
ས་ན་ཞེས་པ་གནས་དང་གོས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པར་མར་དོ་སོགས་བཞེད་དོ། །འབྲེལ་པ་རྣམས་
ནས་གོས་ལ་སྟག་ལྷགས་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བཤའ་པ་གཉིས་བྱུང་བ་ནི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་
ཡིན་ལ། གནས་ལ་ནི་སྦྱབ་པ་པོའི་གནས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷའི་གནས་གཉིས་སོ། །དཔའ་པོ་
དོ་རྗེས་གོས་ནི་གཅེར་བུའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཉིད་ནི་
འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་དང་སོགས་ཀྱིས་ཐལ་བ་སྦྱད་པར་འབྲེལ་པ་གསུམ་ལས་བཤའ།
ནག་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་མགོ་སྟེང་དང་རལ་པའི་ཅོད་པན་དར་དང་བཅོས་མའི་སྒྲི་ལ་སོགས་པས་
བརྒྱན་པར་བཤའ་པ་ཡང་བསྟུང་། །དེ་ནི་གོས་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དེ་སྦྱབ་པའི་གནས་སུ་
སྦྱབ་པ་པོ་ཆས་སུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །ཤེས་རབ་ཡན་ལག་གི་དེ་ཉིད་ནི། འབྲེལ་པ་རྣམས་ལས་
ཁ་ལྷོ་གཏམ་ཤེས་རབ་མའི་ཡན་ལག་གིས་འཇུག་པ་དང་། བྱི་མ་ཉིད་ལ་བཤའ་པ་གཉིས་སོ། །ནག་
པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཤེས་རབ་ཡན་ལག་སྟན་ཀྱི་སྟེང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་མར་དོས་ཤེས་རབ་
ཡན་ལག་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འོ་ཞེས་བཤའ། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་བསྐྱུས་
ནས་རོ་གདན་ལ་འཆད་དོ། །སྦྱབ་ཐབས་ཐུན་བཞིར་སྟོམ་པའི་སྐབས་སུ་རོ་གདན་ལ་འཇུག་པར་
བཤའ་ཡང་འདི་ནི་བུམ་བཟླས་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་མི་འབྲིག་པས་བཤའ་པ་སྟུ་མ་ལྟར་
ཡིན་ནོ། །ཕུར་བུ་དང་གྲུར་གྱི་དེ་ཉིད་ནི་བསྐྱུང་འཁོར་སྟོམ་པའོ། །ཞུ་ལའི་དེ་ཉིད་དང་ཀླ་ལའི་དེ་ཉིད་

ཅེས་གཉིས་སུ་བྱའོ། །རྒྱ་སོགས་སྟོང་པ་སྟོན་འགྲེལ་དེ་ཉིད་དང་། འཇུག་པ་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་དེ་
 ཉིད་དང་། བསྐྱུས་པའི་སྟོར་བ་དང་ལྷན་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་གཉིས་སུ་བྱའོ། །བདུད་ཅི་ཆེན་བྱེད་ཀྱི་དེ་
 ཉིད་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་དེ་ཉིད་དང་། ལག་མཚོད་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་། དབང་བསྐྱར་བའི་དེ་
 ཉིད་དང་། གོ་ཆ་ཆེན་པོའི་དེ་ཉིད་དང་། སྒྲགས་ཀྱན་གྱིས་མཚོད་པའི་དེ་ཉིད་དེ་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞིའོ། །
 འདི་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀའི་རྒྱད་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་རྒྱད་
 ཀྱི་དབུ་ཞབས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་སྟུང་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཞིག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་བ་ཞིག་དང་། རྫོགས་
 རིམ་ལ་སྦྱར་བ་ཞིག་སྟེ། གསུམ་གྱིས་བཤད་དགོས་ཞེས་སྒྲ་མ་འགའ་ཞིག་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་
 མར་དོས་ནི་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ལས། རྒྱ་པོ་པའི་སྦྱབ་ཐབས་ལྟར་བཤད་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་
 དང་། ལྷ་ཨི་པའི་སྦྱབ་ཐབས་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ནི་ལྷ་ངན་འདས་ཞེས་པས་རྫོགས་རིམ་སྟོན་ལ། དེ་མ་
 གཏོགས་པ་ལྷག་མས་བསྐྱེད་རིམ་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་ཡང་སྟོང་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་
 བདེ་བ་བསྟོམ་པ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོད་ནས་སྟོམ་པ་གཉིས་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། སྤྱི་མ་ནི་ལྷ་ཨི་པ་
 ལྟར་སྟོང་བཅུད་རིམ་གྱིས་སྟུང་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དབྱིད་ཐིག་གི་རྫོགས་རིམ་ཡིན་ཞེས་ལ་ཡག་
 པ་ཟེར་རོ། །མལ་གྱི་རྗེས་འབྲང་དག་ལྷང་འདས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གྱིས་བྱུག་རྒྱ་བཞི་དང་རྫོང་སེམས་བསྐྱུ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྟན་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་པ་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་
 དང་འབྲའོ། །“དེ་ཡི་”)ཅུ་རྒྱད་ལས། དེ་ཉིད་བཅུ་བཞིའི་ཆེད་སྒྲུས་པའི་སྟེང་ནས་མན་ངག་རྟེན་སྦྱར་
 བར་སྟོན་པ། དེ་ཡང་ཅུ་བཤད་ལེགས་པར་མ་སྦྱར་བ་ལས་རྟེན་པར་མི་སྦྱ་སྟེ། བཤད་རྒྱད་ནི་ཅུ་
 རྒྱད་ཀྱི་མན་ངག་ལེགས་པར་རྟེན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྦྱོར་བ་ཡང་ལོ་ངོལ་ནག་གསུམ་
 ལྷ་བུའི་བྱུ་བ་ཆེན་གྱི་མན་ངག་ཤེས་པའི་སྒྲ་མས་བཤད་པ་ལས་ཡིན་གྱི་དེ་མེད་པར་མིན་ཏེ། སྟོམ་
 འབྱུང་ལས། ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་བྱེད། །དེ་རྣམས་ལས་བྱེད་པ་བསྟན་པ། །སྒྲ་མ་དམ་པའི་
 གདམས་ངག་ལས། །གསལ་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཅུ་བཤད་

༡) ཇ། ༡༡་ན་༤་ དེ་ལ།

སྒྲུབ་ཏེ་ཙ་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བ་འཆད་པ་ལ་ནི། །བཤད་ཐབས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་དགོས་
 ལ། བས་མཐེང་བ་སྐྱུ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་པ་འདི་ལ་ཡང་བདེ་མཆོག་ལ་ཆོགས་བཤད་དང་།
 སློབ་བཤད་ཅེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །ཞེས་གྲགས་ཆེད། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་དོ་རྩེ་འཛིན་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་སྤུ་བཤད་ཐབས་མཐར་ཐུག་པ་གསུངས་པའི་དོན། སྒྲོན་
 གསལ་དུ་བསྐྱས་པ་ལས། རི་བཞིན་སྐྱ་དང་དགོངས་མིན་དང་། །དང་པའི་དོན་དུའང་གང་གྱུར་དང་། །
 ཡེ་གའི་དོན་དང་སྤྱི་ཡི་དོན། །ཆོགས་པ་ལ་བཤད་ཡིན་པར་བཟོད། །རི་བཞིན་མིན་སྐྱ་དེས་དོན་
 དང་། །དེ་བཞིན་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། །སྤྲས་དང་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ནི། །སློབ་མ་ལ་ནི་
 བཤད་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། །ཚུལ་དེས་བཤད་ན་རྒྱུད་དོན་རྫོགས་
 པར་ཉིད་པས། དེ་ཉིད་བཅུ་བཞི་བཤད་བྱར་བཞོད་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་ན་ལེགས་པས་སྤྱིར་དེ་ལྟར་
 ཤེས་དགོས་སོ། །བཤད་པ་སྤྲ་མ་གཉིས་ཙམ་ལས་མ་ཐོན་ན་ནི་གྲུབ་ཆེན་གསུམ་གྱི་མན་ངག་གིས་
 འཆད་པའི་རྒྱས་པ་མི་རྫོགས་པས་ལེགས་པར་བཤད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་དེ་ཉིད་
 གྱི་བྱེ་བྲག་རྒྱུད་སྒྲོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཐོག་མར་འབྱུང་ངོ་། །ལག་མཆོད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི་དབང་གི་དུས་
 སྤྱི་ཐོབ་པའི་དམ་ཆེག་དང་སྒྲོམ་པ་སྤང་བ་ལ་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས་བྱི་མ་དང་། དེའི་ཡང་
 གཙོ་བོ་གཡོན་པའི་ཀྱན་སྒྲོད་སྤྱི་ལ་སློབ་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དམ་ཆེག་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ཙ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དུ་མ་ཞིག་ལས་གསུངས་ལ།
 རི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་ནི་སྤྱི་ཡང་འདི་ལྟར་བྱེད་པའི་གནད་རྫོགས་དཀའ་བའི་འདི་བའི་
 བྱེད་ཆོས་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ། །གོས་དང་ཐུག་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་སྤྲ་མ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་ནི། རིམ་
 པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དེ་ཉིད་ནི། དབང་དུས་དང་རིམ་པ་གཉིས་
 ཀྱི་དུས་ཏེ་སྐབས་གསུམ་དུ་དགོས། །ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་བདེ་བ་འདེན་པ་ལ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བའི་པོ་ཉ་མོ་
 རྣམས་དང་། འདུ་བའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ཙ་རྒྱུད་ལས་མང་དུ་བཤད། དེའི་གསལ་བྱེད་པོ་ཉ་མོ་
 རྣམས་ལ་བཞེན་ནས་བདེ་བ་འཕེལ་བའི་ཡན་ལག་སྐྱུ་ཙམ་གྱི་སྤྱོར་བ་དང་། ཙའི་ཀྱན་སྤྱོར་སོགས་

ནི་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་འཆད་ལ། བོ་ཉ་མོ་རིགས་བཞི་ལ་རི་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་
 བ་རྒྱད་གཞན་ནས་མི་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་སྒྲིམ་འབྱུང་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བསྐྱེད་
 རིམ་ལ་སྐྱར་ཉེ་བཤད་པ་ལ་མངོན་བརྗོད་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བཤད་
 བ་སོགས་བསྐྱེད་རིམ་ཀུན་ལ་འབྲུག་མོད་ཀྱང་། འདིར་གཙོ་བོར་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ལོ་རྒྱུ་ནག་
 གསུམ་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་ན། སུར་བྱ་དང་གྲུར་གྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱུང་འཁོར་རྒྱས་
 འབྱིང་བསྐྱས་གསུམ་བསྐྱས་ལ། དེས་མཆོན་ནས་སྦྱོར་བ་ཆོགས་བསག་པ་སོགས་སྐྱབ་ཐབས་
 དངོས་གཞིའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་པ་ནི་མངོན་བརྗོད་སོགས་བཤད་རྒྱད་ལས་
 ཤེས་སོ། །རྒྱ་སོགས་སྦྱོར་བ་སྔོན་འགྲོའི་དེ་ཉིད་ལ་མར་དོའི་ལུགས་ཀྱིས་སོགས་ཀྱི་སྐྱད་དོད་དང་
 བོ་ལའང་འབྲུག་པས། རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་བོར་བྱས་ནས་སྦྱོར་བ་སྒྲིམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོགས་གཉིས་གསོག་པ་ལ་འཆད་ཀྱང་། འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་སོགས་ཀྱི་སྦྱང་ནས་བཤད་ཅིང་།
 དཔའ་བོ་དོ་རྩེ་དང་གཉིས་ཀའི་བཤད་སྐྱར་ལས། ཉེ་ནི་རྒྱ་སོགས་སྦྱོར་བ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པས་རྟེན་སྦྱོད་པའི་སྔོན་གྱི་སྦྱང་ཉིད་སྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །དེ་ལྟར་
 བྱས་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་བ་སྦྱོད་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའོ། །དེས་ནི་དེ་ལས་ལངས་ནས་ནམ་མཁའ་རྒྱ་ད་
 སོགས་འཛོག་པ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་སྦྱོད་པ་ཡང་རྒྱད་དང་ལོ་ནག་གི་མན་ངག་
 ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷ་ལི་དང་ཀླ་ལིའི་དེ་ཉིད་གཉིས་ནི། དེ་གཉིས་བརྗོད་ནས་ཉི་ཟླའི་
 གཟུགས་སུ་སྒྲིམ་པ་ལ་ལྷ་བ་བ་དང་ལྷ་སྐྱས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་དེ། དབྱངས་གསལ་འགོད་པ་འདི་
 ལྷ་ཨི་བ་ལྷ་བྱ་རྟེན་བརྟེན་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་སྦྱོད་པ་ལྟར་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་མ་བསྦྱོད་པའི་
 སྔོན་དུ་དང་། རིམ་གྱིས་སྦྱོད་ན་ནི་ཁང་བཅེགས་སོགས་གདན་བཅས་བསྦྱོད་ཅིན་པའི་སྐབས་སུ་
 བྱའོ། །ཟླ་ཉི་སོགས་གང་སྦྱོད་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་བ་བ་དང་ལྷ་སྐྱས་ཀྱིས་རྒྱ་སྦྱེ་བསྦྱོད་
 པའི་བྱེད་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་བསྦྱོད་པར་བྱ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བ་ནི་བྱ་བ་སྐྱབ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆད་དེ། སྦྱོར་བ་ནི་ཟླ་ཉི་དང་ས་བོན་རྣམས་སོ་སོར་གནས་པས་སྦྱོར་བ་གཅིག་དུ་

འདྲེས་པ་ལ་བསམས་སོ། །དེའི་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བ་ནི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤད་དོ། །འཇུག་པ་སྐྱ་ལ་
 སོགས་པའི་དེ་ཉིད་ལ། ལྷ་སྐྱས་ཀྱིས་སྐྱ་སྟེ་རྩྱུ་ཡིག་དང་། ལ་སོགས་པས་བསྐྱས་པ་སྐྱ་ཉི་དང་ཕྱག་
 མཆོན་རྣམས་རྒྱ་རྩོམ་འཛིན་པ་ཇི་སྲིད་པ། དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་འཇུག་པར་བཤད་དེ། །སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་
 སྲིང་གཞི་ཡང་འབྱར་བྱད་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་འབྲེ། །འབྲེལ་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་འབྲ་བ་མང་དུ་
 བཤད་ཀྱང་སྐྱ་ནི་རྒྱ་ད་དང་། སོགས་ཀྱིས་ནི་བར་སྲིད་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་གཞན་ཡང་སྤྱད་ལ། འཇུག་
 པ་ནི་རྟེན་བརྟེན་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་སྐྱ་བའི་སྲིང་དུ་བབས་པ་དང་། རྒྱ་རྩོམ་འཛིན་ཡབ་
 ཡུམ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལ་ནི་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ལམ་སྤྱིང་ག་སོགས་ནས་ཞུགས་ཏེ་ཡུམ་ཀྱི་བད་མར་
 འགྲོ་བའོ། །ནས་ཞེས་པ་ནི་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་པའོ། །བསྐྱས་པའི་སྦྱར་བ་དང་ལྷན་པའི་དེ་ཉིད་ནི།
 དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྲིད་དམ་ཆོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པའི་ལྷ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་སྦྱར་བ་དང་
 ལྷན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞེས་པ་སྟེ། བྱིལ་བྱ་པའི་ལུགས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེ། །ནག་པོ་པ་ལྷར་ན་སྤར་བཤད་
 པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ལྷ་སོ་བདུན་དང་བྱང་སྦྱོགས་སོ་བདུན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་སྦྱར་བའི་བར་ལ་
 བྲེ། །ཅ་རྒྱད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྣམས་ནས་མངོན་བྱང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱ་ཉི་མཆོན་མ་གསུམ་བསྐྱས་པ་
 དང་། ཡི་གེ་གསུམ་ལས་སྦྱོས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་སྤྱད་པ་དང་། མཐར་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་སྤྱད་པ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་གོ། །དབང་བསྐྱར་ཀྱི་
 སྦྱོགས་གཅིག་ལྷ་དབང་བསྐྱར་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་པ་ཡང་འདིར་སྦྱར་རོ། །བདུད་
 ཅིས་ཆོམ་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི། ནང་མཆོད་དང་གཏོར་མས་མཆོད་པ་དང་སྒྲགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་
 གཞུང་ན་གསལ་ལ། དེ་དག་གིས་མཆོད་པ་གཞན་ཡང་མཆོན་ནོ། །སྤང་འདས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི། མཐར་
 ཉི་བར་སྤྱད་པ་ལ་བཤད་པ་མང་ངོ་། །ལོ་ཆའི་དེ་ཉིད་ནི་དཔའ་ལོ་དང་དཔའ་ལོའི་གོ་ཆ་གཉིས་དང་།
 ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་བྱུང་སོགས་འགོད་པ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་ལ། དེས་ནི་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲོམ་པ་
 ཡང་མཆོན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་གཞུང་གསུམ་གའི་ཐུན་མོང་བའོ། །རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་
 གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་རྟེན་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པས་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྷར་ལུས་

སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ལུས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནོ། །སི་བྱུ་ཀྱེ་ལས། དབྱངས་གསལ་གང་དུ་བཀོད་པའི་པད་མ་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་བ་ན། སྤྱི་པོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བཤད་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། འཁོར་ལོ་གཞན་ཡང་གཞུང་ངོ་། །དེར་བཀོད་པའི་དབྱངས་གསལ་སྤྱི་པོའི་ཅ་འདབ་ནས་རྒྱ་བའི་བྱང་སེམས་ལ་བཤད་པ་ཡང་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། འཁོར་ལོ་བཞི་ཁར་དབྱངས་གསལ་བཀོད་ནས་གཏུམ་མོ་སྟོམ་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །པད་མར་བཀོད་པའི་དབྱངས་གསལ་ལས། དེ་ལས་བྱང་བའི་ཆེ་ཉིའམ། ཆེ་བ་དཀར་དམར་སྤྱི་ཡིག་དང་བཅས་པ་རྫོགས་རིམ་ལ་བཤད་ན། ལྟེ་བའི་པད་མ་རེ་བཞི་སོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱས་སུ་ཐིག་ལེ་དང་ཡི་གེ་སྟོམ་པ་སོགས་སྟོག་རྒྱ་རྒྱར་སྤྱད་ཐབས་བྱའ་ཆེན་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་ཤིག་ལ་ངས་པ་ཉིད་ནས། བཤད་རྒྱུ་སོ་སོ་ལ་བཞེན་ནས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་དུ་མ་ཞིག་ཉིད་དེ་སྟོ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྟོ་རླུ་རླུ་སྤྱི་བཟུང་བའི་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ས་ར་ཉ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟོ་གོས་རིན་ཆེན་གྱིས་མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱི་བཟུང་རླུ་རླུ་སྤྱི་བཟུང་ཞིང་། དེ་དང་དེའི་སྟེ་མ་བྱང་སེམས་སྟོ་གོས་རིན་ཆེན་གྱིས་སྟོ་སྟོགས་སྟོ་དར་གྱི་རྩོན་པ་དཔལ་ཤ་བ་རི་དབང་སྤྱག་རླུ་སྤྱི་བཟུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཚུན་གྱི་ཡུལ་ན་ཡབ་ཡིག་མཁན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེ་བ་རོལ་པ་དང་། ཡུམ་ཆེ་བའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་སྤྱི་འབྱུངས་པ། མཆོན་ཀྱན་ཏུ་དགོ་བ་ཞེས་པ་གཅིག་རིག་གནས་དུ་མ་ལ་བསྐྱབས་སོ། །དེའི་ཆེ་དཔལ་རི་ཁོད་དབང་སྤྱག་དང་ཞལ་མཇལ་ནས་བསྟེན་བཀྱར་དང་མཆོད་པ་དང་གྲུས་པའི་སྤྱི་དཔལ་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་ནས་རླུ་སྤྱི་བཟུང་བར་ལུ་ཞེས་ལུས་པས། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་བཤད་གདམས་པ་གནང་སྟེ་སྤྱི་བཟུང་པ་ལ་བཅོན་པར་བཞུགས་པའི་ཆེ། ཚུན་པའི་ཡུལ་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་བཅུ་ལྔ་མ་གཉིས་ལ་དུར་ཁོད་དུ་མཆོད་པ་ལ་འགྲོ་བས་དེའི་ཆེ་ཁོང་ཆོའི་རླུ་སྤྱི་བཟུང་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བྱོན་པས། གཞན་ཆོ་གས་ཆར་བའི་རླུ་སྤྱི་ཡུལ་ཉར་བཞིའི་དཔའ་བོ་དང་རྒྱལ་འགྱོར་མ་རྣམས་ཐ་མལ་བའི་

ཆ་ལུགས་བཟུང་ནས་འཆོགས་པའི་དབུས་ན་སྐྱེ་བདུན་གྱི་རོ་གཅིག་པ་ཞག་སྐྱེག་ཅིང་རོལ་བའི་ཆ་
བྱང་དུ་འདུག་པ་ལ། བྱག་དང་མཆོད་པ་བྱས་པས་མཉེས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་དམ་ཆོག་གི་
རྣམ་དེ་ལ་ཆོད་ལ་ངེད་རྣམས་ལ་རྫོངས་ཟེར་ནས་བྱངས། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་དང་
མ་འདྲེས་པའི་ཟས་ཡིན་པས། བྱིད་རང་ཡང་ཁམ་གཅིག་ཟོ་གསུང་བས་ཆམ་ཆོམ་མེད་པར་ཟོས་
པས་དེ་རྣམས་མཉེས་ཏེ་མི་སྤང་བར་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ་ནམ་མཁར་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་གྱུར་ནས། དེར་སྟོབ་དཔོན་བཅུག་དབང་རྫོགས་པར་བསྐྱར། རང་བྱིན་
གྱིས་རྫོབ་པའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་བདེ་བའི་མཆོན་བྱེད་དཔའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཉིད་
བཏན་ཞིང་སོགས་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་གདམས་པ་སོགས་སྟེ། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་སྐྱུར་
དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་བའི་ཆོག་། ཀླང་བ་”བརྒྱུད་བ་”^{༡)}སྤངས་ནས་ནི། །འཁོར་བའི་མངག་གཞུག་
དོར་ནས་སྟ། །རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་སོ་ཆེ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
ནས་མི་སྤང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་དོན་བསམས་པས་སྐྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འབད་དགོས་པར་
གཟེགས་ནས། འཆོ་བ་གང་ལ་བཏེན་ནས་བསྐྱབ་སྟམ་པ་ན་བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པ་ཆགས་
སྤང་སྐྱེ་ཞིང་ཤིང་སོགས་སོགས་དགུན་དགོན། ལག་གི་སྒྲ་སོགས་ནི་སྐྱབ་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བར་
དགོངས་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱོདས་དང་དཔེན་གནས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་བྱོན་ཏེ། མཐར་རྒྱ་གར་ཤར་
བྱོགས་རྩི་ག་ལ་རུ་བྱོན་པས། དེ་དང་ཉེ་བ་རྒྱ་པོ་གསྐྱེའི་འགམ་ན་ཉ་པ་མང་པོས་ཉ་བསད་ནས་ལྷི་
ལྷིའི་ཕུང་སོ་ཆེན་སོ་སྤངས་ནས་དེ་ལ་བྱ་དང་། བྱིས་ཟ་ཞིང་འདུག་པ་མཐོང་སྟེ་བདག་སོ་མེད་ཅིང་
ཙོལ་བ་རྒྱུར་བར་གཟེགས་ཏེ། དེའི་བྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ནས་འཆོ་བ་ཉ་རྒྱུ་ལ་མཛད་ཅིང་།
སྐྱབ་པ་མཛད་པས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་སོ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་བརྟེས་ཏེ། གསོལ་ཟས་ལ་མཆོན་དུ་
བཏགས་པ་ལྷ་ཨི་བ་ཞེས་གྲགས་སོ། །རྫོ་རྗེ་གདན་པས་ཀྱང་། ཡིག་མཁན་རིགས་ལས་སྐལ་བར་
ལྷན། །ཉ་ལྷོ་ཟ་ཞིང་དངོས་བྱུང་བརྟེས། །ལྷ་ཨི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། །སྒྲ་མ་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་

༡) ཇ། ༡༩་བ་ན་ བརྒྱུད་ག།

སོ། །དེ་འབྲུ་བའི་གྲུབ་ཆེན་དེ་ལ། རང་གི་སློབ་མ་རྒྱལ་པོ་དྲ་རི་ཀ་པ་དང་། སློན་པོ་རྒྱུ་གི་བ་ཞེས་པ་
གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རི་ལྟར་སློབ་པ་ཞུས་པའི་དོན་དུ་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་མཛད་དོ། །འདི་ལ་འགྱུར་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་བར། འགོས་དང་ཟངས་
དཀར་གྱི་འགྱུར་ལ། དུར་ཁོད་བརྒྱད་དང་ཤིང་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་མིང་མང་པོ་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད་
པ་ལ་སློན་གྱི་བོད་ཁ་ཅིག་ལྷ་ཨི་པའི་རྒྱ་དཔེ་གཞན་ལ་མེད། ཁ་ཆེད་དཔེ་ལས་བསྐྱུར་བ་ལ་བྱུང་བ་
ཡིན། དེ་ལ་འོང་བ་ཡང་ཁ་ཅིག་རྒྱ་རོ་པས་བཅུག་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཁ་ཆེ་བྱང་རྒྱབ་བཟང་པོས་བཅུག་
ཟེར་རོ་ཞེས་སྤྲ་སྤྲ། སྤྲ་མ་ནི་མི་བདེན་ལ། གཞན་ཞིག་གིས་བཅུག་པར་མངོན་ནོ། །ལོ་ཆེན་གྱི་
འགྱུར་ལ་འགོས་ཀྱིས་འགྱུར་བཅོས་མཛད་པ་ལ། མར་དོས་འགྱུར་བཅོས་བྱས་པ་ལ་སྤྲ་མ་ལྟར་
བྱང་ཡང་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དཔེ་ལ་གཏུགས་ནས་བསྐྱུར་བ་ལ་ནི་མ་བྱུང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་འདིས་
མཛད་ཟེར་བའི་བདེ་མཆོག་དཔལ་འཛོལ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱུད་བ་ཞིག་ཀྱང་“ཡོད་དོ”། །བདེ་
མཆོག་གི་སྤྱོད་ལ་གཉིས་སོ། །གཞུང་སྤྲ་མ་ལ་ལྷ་བའི་ན་བཟང་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་བསྐྱུར་མྱི་ཏས་ལྷ་ཨི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དཀར་འགྲེལ་ཞིག་
མཛད་ལ། འདི་རྒྱུ་ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱུར་བ་ལས། གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ལྷ་བའི་ན་བཟང་ཅན་གྱི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱུར་མྱི་ཏས་མཛད་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ནི་ལྷ་བ་པའི་
འགྲེལ་བ་ཉིད་གཞིར་བཞག་འདུག་པས། སློབ་དཔོན་དེས་ཀྱང་ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་བར་བཞེད་
དོ། །བསྐྱུར་མྱི་ཏ་དང་ཏག་པའི་རྗེས་མཛད་པའི་ཕྱི་རོལ་མཆོད་པ་དང་། ལག་མཆོད་སོགས་ཀྱི་
གཞུང་རྒྱུད་མང་དུ་སྒྲུབ་བ་ཡང་ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་བ་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་བཀོད་པར་སྒྲུབ་དོ། །སློབ་
དཔོན་འདིས་རྒྱ་རོ་པའི་སྐྱུན་སྤྲ་ལོ་གཉིས་བཞུགས་ཏེ་ཆོགས་བཤད་ལས་སློབ་བཤད་མ་ཐོབ་
ཅས་མལ་གྱི་འཛུལ་འབྲང་འགྲེལ་ཞིག་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སློབ་
བཤད་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ལ་མེད་པའི་བཤད་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཅི་ཡང་མི་

༡) ལ། ༡༥:ན་ལོ་ཡོད་དེ།

འདུག་ལ། དེའི་འགྲེལ་བ་ཡང་ལྷ་བ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་ཏི་
 གྱི་རྟེན་སྒྲོབ་མ་མཁས་པ་མར་དོ་ཡང་ཤས་ཆེར་སྒྲོབ་དཔོན་དེའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་བས་
 ལུགས་དེའི་སྒྲོབ་བཤད་དེ་ལ་མེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྫོང་རྗེས་ལྷ་ཨི་པའི་སྐྱབ་
 ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྒྲོམ་བ་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྒྲིགས་པ་ཞིག་མཛད། དེའི་རང་
 འགྲེལ་བྲད་པར་གསལ་བྱེད་ཅེས་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་མཛད་དེ། དེ་ཡང་ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་བ་གཞིར་
 བཞག་པ་ཞིག་སྤང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྫོང་རྗེ་ནི་བི་བྱུ་ཏི་ཙྰ་རྟེན་གསང་མཆོན་ནོ། །ཨ་ཟླ་ཀ་
 རའི་ལྷ་ཨི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་འབྲུལ་སྤོང་ཡང་ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་ལ། རྫོ་བོ་ཆེན་
 བོ་རྗེས་མཛད་པའི་ལྷ་ཨི་པའི་འགྲེལ་བ་ནི། སྤྲུལ་མ་རྣམས་བཞིན་དུ་མཐུན་ཤས་ཆེ་ཡང་བཤད་པ་
 མང་བོ་སྤང་ངོ་། །སྒྲོབ་དཔོན་ཀུ་ལྷ་ར་བོ་རྟེན་མཛད་པའི་ལྷ་ཨི་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་
 མ་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། རུས་པ་མི་ཆེ་ཞིང་འགྲེལ་བ་སྤྲུལ་མ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པ་ཤིན་དུ་མང་
 ངོ་། །ཁྲི་ར་བརྗེས་མཛད་ཟེར་བའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དཔའ་བོ་རྫོང་རྗེས་
 མཛད་ཟེར་བ་འདི་རྣམས་དེ་ཤྲད་རྟེན་གསང་མཆོན་ཡིན་པས་དེས་མཛད་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་
 ཐངས་དཀར་གྱི་གསང་མཆོན་ལ་དེ་སྤྲད་ཟེར་བས་དེས་བྱས་ཞེས་པ་དང་། ལ་ལ་ཙྰ་རྟེན་གྱི་འགྲེལ་
 བ་རྩོམ་མཁན་གྱི་དཔའ་བོ་རྫོང་རྗེ་ལ་ཁ་གཡར་བྱས་ཟེར་བར་སྤང་ལ། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ནི་ཁ་
 གཡར་བྱས་པ་ཞིག་དུ་འདུག་གོ། །དེ་ལ་སྒྲོན་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་མར་དོ་དང་བྱ་རངས་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་
 ཀྱི་ལྷ་ཨི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ནི་བརྒྱ་རྟེན་ཏ་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་བས་ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་མཐུན་
 ཤས་ཆེ་ལོ། །ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་བྱ་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཡང་བརྒྱ་རྟེན་ཏ་དང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་རྫོང་རྗེའི་ལུགས་གཞིར་འཛོག་པར་སྤང་བ་ནི་སྔོན་བྲད་པར་དུ་འཕགས་པར་གོ་ལོ། །
 ལྷ་ཨི་པའི་དངོས་སྒྲོབ་བྱུ་བ་ཆེན་དུ་རི་ཀ་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རྫོང་རྗེ་བྱིལ་བྱ་པ་ཞེས་གྲགས་པ།
 ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུ་བ་པ་དེས་ནི་རྒྱ་སྒྲོན་རུང་དུ་བྱེད་པ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་ཆོག་དང་། རྒྱ་
 སྒྲོན་བྱེད་ལ་བྱི་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་ལྷའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། རང་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་

རིམ་དང་། མཐུག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་བསྐྱུས་པ་ཞིག་ཀྱང་སྟོན་པའི་གཞུང་གཅིག་དང་། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་
 སྐྱབ་ཐབས་ཚུང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། རིལ་བྱ་པའི་གཞུང་ཚུང་ཞེས་གྲགས་སོ། །དོ་རྩེ་པག་མའི་
 སྐྱབ་ཐབས་ཞིག་ཀྱང་མཛད་དེ། མར་དོའི་འགྱུར་ལས་སྐྱ་མདོག་ལ་གསལ་ཁ་མེད། འགྱུར་གཞན་
 ལས་པག་མོ་དཀར་མོར་བཤད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་བཞིའོ། །བདེ་མཆོག་ཞལ་གཅིག་
 ཕྱག་གཉིས་པ་ཡབ་ཡུམ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཞིག་ཀྱང་མཛད་དོ། །འདི་ནི་གཞུང་དེར་ལྷ་སྐྱེད་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་གསུངས་པའི་གཟུགས་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྫོགས་རིམ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པར་སྟོན་གསལ་ལས་ཤེས་ཤིང་། སྐྱ་འབྱུལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་
 ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་
 བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གཞུང་ཉིད་ལས་ཀྱང་། དབུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་མེ་ལོང་ལ། །ཞེས་པའི་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་གསང་འདུས་རིམ་ལྔ་རྩེ་བཞིན་དུ་བཀོད་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཐུག་པ་དང་།
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་གཟུགས་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔའི་རིམ་པ་ལྔ་
 པ་བསམ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་རིམ་པར་འོང་རྒྱ་ཡིན་པས་རྫོགས་རིམ་ཡིན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་མིན་ནོ། །ལྷན་
 སྐྱེས་འདི་ལ་འགྱུར་ཆེར་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། འགྱུར་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ལའང་བཟང་ངན་
 ཅི་རིགས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་ཚུང་བ་དེ་དག་པར་མངོན་ནོ། །བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔའི་རྫོགས་རིམ་
 ཡང་མཛད་དེ། །འདི་ལ་རྫོགས་འགྱུར་དང་། འགོས་ཀྱི་འགྱུར་གཉིས་ལ་མང་ཉུང་ཆེན་པོ་སྤང་ངོ་། །
 འདིའི་རང་འགྲེལ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་སྤང་བ་ལ་བྱིས་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་དེ་ཡི་རང་འགྲེལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་
 མ་བརྟགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེར་རིམ་ལྔ་རྩེ་རེ་ལ་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་རྩེ་སྟོམ་པར་བཤད་པ་ནི། ལྷར་
 སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རིམ་དུ་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷ་སྐྱ་ལྔ་གསུང་དང་། རྫོགས་རིམ་
 དངོས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་མ་བྱེད་འདུག་ཅིང་། ལྷ་ཆོགས་རྩེ་རྩེའི་གཞིར་
 གནས་པའི་རྩོ་རྩེ་དང་། ཞེས་པའི་སྟོ་ཀའི་དོན་རང་བདེ་མཆོག་ཏུ་སྟོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བཤད་
 པའི་བྱིར་དང་། བསམ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་རིམ་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྐྱ་ལྔར་བཤད་པ་བཞིན་སྟོམ་པར་

བཤད་ཅིང་། སྤར་ནི་རྩྱུ་ཡིག་དང་ཐིག་ལེ་ལས་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་ནི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་
 བསམ་མི་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པའི་ལྷན་གཞུགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ས་ཐོན་མེད་པར་སྐྱོམ་པར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེར་སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྷན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ན་སྒྲོམ་པ་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གནས་གྱུར་ཏེ་གནས་པ་དང་། སྤགས་ཀྱི་
 དམ་ཆོག་ཉམས་ན་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ག་འདིག་ཅེས་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲོམ་པ་བྱི་མ་སྐྱངས་
 པའི་ཆེ་སྤྱོད་མ་གནས་གྱུར་དགོས་ན་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ལྷན་པ་མི་སྤྱིད་པ་དང་། སྤགས་
 སྒྲོམ་སྐྱངས་པ་དེའི་ཉེན་ལ་སྒྲོམ་པ་གཞན་གཉིས་གནས་གྱུར་པས་ན། སྤགས་ཀྱི་ཅ་ལྟར་གཞན་
 གཉིས་ཀྱི་འདིག་རྒྱར་འདོད་པ་རང་གི་ཁས་སྐྱངས་དང་འགལ་ཞིང་། སྒྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་གཏོང་
 གི་རྒྱ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། འདི་དོན་ཡོད་རྫོང་ཆེ་ཞེས་པ་ཞིག་གིས་
 བྱས་ཞེས་འབྱུང་བ་དག་གོ། །དེའི་བྱ་ཞབས་ལ་ཁ་གཡར་བྱས་པ་གཞན་ཡང་སྤྱང་རོ། །བདེ་མཆོག་
 རིམ་ལྷན་འགྲེལ་བ་སློབ་མ་ལ་པན་པ་ཞེས་པ་ཀུན་སྤྱོད་པོ་རྩིས་བྱས་པ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ལྷན་
 པའི་འགྲེལ་བ་ཚུལ་མཁན་དེ་དང་གཅིག་ལ་རྒྱས་པ་ཆེ་རྒྱ་མེད་དོ། །དེའི་བྱ་ཞབས་ཀྱིས་རྩིས་སུ་
 གཞུང་བའི་རུས་སྤེལ་ཞབས་དང་། ལྷ་བ་བ་གཉིས་ཀའི་སློབ་མ་རྩིས་རི་པའི་དངོས་སློབ་ནག་པོ་
 སྤྱོད་པ་ལ་ནི། ཏེ་རུ་ཀས་དངོས་སུ་ཆེ་འདིར་མཆོག་མིན་གཞན་དོན་གཞུང་དུ་ག་ཚུལ་ཤིག་བར་
 དོར་སངས་རྒྱས་འབྱུག། ཅེས་ལུང་བསྟན་པར་གོང་མ་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་གཞུང་ལྷ་ནི། དཀྱིལ་
 འཁོར་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། གཙོ་ཐོར་བསྐྱེད་རིམ་དང་ཞར་ལ་གཏུམ་མོ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་བཏེན་པ་སྒྲོམ་
 པའི་རྫོགས་རིམ་ཡང་སྟོན་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་གསང་བའི་དེ་ཉིད་གསལ་བ་དང་།
 དབྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་། རིམ་པ་བཞི་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །མལ་གྱོ་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་སྐྱོན་སྟེག་
 བསྟན་ནས་གཞུང་དུ་གཏུ་བྱེད་ལ། མར་དོས་མཛད་པའི་སྐྱོན་སྟེག་ལས། སྒྲོམ་པའི་སྐྱོན་སྟེག་ཆོ་
 ག་ནི། །སྤྱོད་པ་བ་ཡིས་མཛད་ཅེས་"གྲགས"། །དེ་ཡིས་ངེས་པར་མ་མཛད་པར། །ཆོ་ག་དེ་ཉིད་

༡) ཅ། ༡༩་ན་༡་ གྲག

གྱིས་རབ་བསྟན། །འཇིག་རྟེན་སོང་བའི་རྗེས་འཇུག་ཅིང་། །སྒྲོ་ཡིས་ངེས་པར་མ་དབྱེད་པར། །བ་
 ལང་བྱ་བཞིན་འཇུག་པར་སྤང་། །དེ་ལྟར་མཁས་པ་འཇུག་པ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། སྤྱིན་སྟེག་གི་
 གཞུང་དེ་ལ་གཟེ་བ་དོན་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཡང་ཡོད་པས་གཞུང་དེ་མར་དོས་མཛད་པ་ཡིན་
 ལ། མར་དོ་ནི་སྟོགས་འདི་ལ་རྒྱས་ཆེ་ཞིང་མཁས་པར་སྤང་བ་དང་། རྟག་པོ་བས་མཛད་ལ་སྦྱོད་པ་
 བས་མ་མཛད་པ་ཡང་མང་བས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཡི་གེ་བདུན་པའི་སྐབ་ཐབས་ནག་པོ་བས་མཛད་
 བ་ནི་ལོ་རྒྱ་བ་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག །སྦྱོད་པ་བས་མཛད་པར་བཞེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སེམས་སོ། །
 བྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག །ཁ་ཅིག དབྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རྩ་ཡི་སྟོམ། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་ཆོག་གི་སྟོམ། །
 ཨོ་ལ་བ་ཏི་མངོན་རྟོགས་སྟོམ། །སྤྱིང་པོ་རྫོགས་པ་དོན་ཀྱི་སྟོམ། །སྟོམ་པ་བཤད་པ་རྣལ་འབྱོར་
 སྟོམ། །ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ཕྱག་ཆེན་སྟོམ། །སྟེ་སྟོམ་དྲུག་ཏུ་བྱས་ནས་གཞུང་དགུ་བཞེད་དེ། སྟོམ་
 བ་བཤད་པ་སོགས་ནག་པོ་སྦྱོད་པས་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། བརྩེ་ཏ་ཀྱི་ལྟ་བུས་བ་ཡིན་པས་
 རྟག་པོ་བའི་མིང་དོན་མི་འདྲ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྟོམ་ཀྱི་མིང་ཡང་ལེགས་པར་མི་སྤང་
 ལ། བྱད་པར་དུ་སྟོམ་པ་བཤད་པར། བརྩེ་ལ་ཞུགས་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱི་གཞུང་། །ཕྱག་གཉིས་དང་ནི་
 ཞལ་གཅིག་མ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཞུང་དེའི་མཛད་བྱང་ལ་སྦྱོད་པ་བས་མཛད་པར་བྱས་ཀྱང་
 དེས་མཛད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་དབྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་ཞིག་སྟོན་བྱུང་འདུག་ནའང་ད་ལྟ་མ་
 རྟེན་པས་བཅལ་བར་བྱ། དེས་པ་བཞེ་པ་ལ་བྱེ་རྩ་རས་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སྟོན་ཀྱི་
 དུས་སུ་བོད་དུ་བྱོན་པ་དེ་ཡིན་ཀྱི། གྲུབ་ཐོབ་དཔལ་འཇོན་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རི་ཁོད་དབང་ཕྱག་
 གིས་བདེ་མཆོག་ལ་གཞུང་ཁ་ཡར་མཛད་ཀྱང་རིམ་གཉིས་མི་རྒྱས་ཤིང་། གཞན་པལ་མོ་ཆེ་ནི་འདི་
 གསུམ་ལ་ཆད་མར་འཇོན་པར་སྤང་ཡང་འདི་དག་གི་ལུགས་ལ་སྤར་སྟོས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་
 གསལ་ཁ་བཏོད་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་མི་སྤང་ངོ་། །རྩ་རྒྱད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ནས་ཀྱང་
 ལུགས་འདིའི་གདམས་ངག་གིས་གསལ་ཁ་བཏོད་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་མ་བྱས་པར་སྤང་སྟེ།
 པལ་ཆེར་གདམས་ངག་ལོགས་སུ་བྱེད་པར་མངོན་ནོ། །རྒྱ་རོ་བ་ནས་པམ་མཐིང་པ་ལ་བརྒྱུད་དེ་རྩ་

བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་འཆད་པའི་ཐོད་ཀྱི་བཤད་སློལ་ནམས་ལ་ད་ལྟ་འགྱུར་བའི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འདི་
 ཡི་སྟེང་ནས། འཆད་ཟེར་རྒྱ་མི་སྤང་ནའང་སྐབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལྷ་བ་བས་མཛད་པའི་བཤད་
 སློལ་ལ་བརྟེན་ཞིང་། ལོ་ངེལ་ནག་གསུམ་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པར་སྤང་བ་ནི། བདེ་
 མཆོག་གི་བཤད་པའི་སློལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་སྤང་ངོ་། །འདི་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་འཆད་པའི་
 སྐབས་སུ་ལོ་ནག་གི་ལྷགས་གཉིས་མང་དུ་འོང་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རིམ་བཞི་པའི་
 མན་ངག་ཅུང་མང་ཞིང་། ལྷ་ཨི་པའི་རྫོགས་རིམ་ཡང་ལན་རེ་བྱར་ཅམ་ལས་མི་འབྱུང་ལ། རིམ་བྱ་
 པའི་མན་ངག་གིས་ཅ་རྒྱུད་འཆད་ཚུལ་མ་བྱུང་ཞིང་། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་འཆད་ཚུལ་ཆ་ཤིན་ཏུ་
 ཅུང་བ་ཞིག་ལས་མི་སྤང་ཡང་། སྤར་བཤད་པ་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་བྱབ་ཆེན་གསུམ་གྱི་མན་ངག་
 གིས་རྒྱུད་དོན་གྱི་གནད་ཆེ་བ་ཀུན་རྫོགས་པར་བཤད་པ་ཞིག་སྤྲོ་མ་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་བཤད་སློལ་
 ལ་གཞི་བྱས། བྱབ་ཆེན་གསུམ་གྱི་གཞུང་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་བཀའ་བའི་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཞིབ་ཏུ་
 དབྱུད་དེ་ཅ་བཤད་ལེགས་པར་འཁྱོར་བ་དེས་པར་དགོས་པར་ནམ་དཔྱིད་ཅན་དོན་གཉིས་ཆེ་བ་
 ནམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། བདེ་མཆོག་སྟོད་འགྲེལ་གྱིས་ལེགས་པར་བཀའ་བའི་ལམ་སློལ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་ནམས་རྒྱུད་དེ་ནས་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་འཆད་
 ཚུལ་མ་གཏོགས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་བཤད་པའི་ཡན་ལག་དུག་ཉིད་
 དུ་ཟད་པས་དེ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ཀྱང་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ལྷགས་གཉིས་ཀའང་མ་
 འདྲེས་པར་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདིར་དེའི་བཤད་པ་ཆེར་མ་བྲིས་པ་ནི་དེ་ནི་ཚུགས་
 གཞན་དུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་བསམས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐབ་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཆོན་གྱི་དོན། གཞུང་གི་
 དོན། མཐུག་གི་དོན་ནི། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་མཆོན་བསྐྱར་བ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ན་སྐད་
 རིགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་སྐད་དུ་ནི། སྐབ་ཐབས་འདིའི་མཆོན་ནི་སྤྱི་ཅན་
 སོགས་སོ། །དེ་ཐོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན། ཟླ་ག་ཟ་ཉེ་ནི་བཙུམ་ལྟན་འདས་སོ། །སྤྱི་ཅན་སྤྱི་བ་ར་ནི་

དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གོ། །ཨ་ཟླ་ས་མ་ཡ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །མཆོན་བཤད་པ་ནི། ཟླ་
ག་ནི་སྐལ་བ་དང་། སྔ་ཏེ་ནི་ལྷན་པ་ཡིན་པས་དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱི་སྐལ་བ་དྲུག་དང་ལྷན་པའོ། །དེ་
ལ་དབང་ཕྱག་ཕྱན་ཆོགས་ནི་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཤིང་གཞན་དབང་དུ་
མ་གྱུར་པའོ། །གཟུགས་བཟང་ནི་གོང་ན་མེད་པའི་མཆོན་དཔའོ། །གྲགས་པ་ནི་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་
དུ་སྟོན་པས་བྲལ་པའོ། །དཔལ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱན་ཆོགས་འདོད་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་པར་བྱ་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་སོགས་མེད་
པར་འཇུག་པའོ། །བཙུན་འགྲུས་ནི་ལྷན་གྱིས་བྱལ་བ་དང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གསུང་གིས་འདོམས་
པའོ། །ཕྱན་ཆོགས་ནི་གཟུགས་བཟང་སོགས་ལྡ་ལའང་སྤྱར་རོ། །ཡང་རྩ་གྲ་ཞེས་པ་བཙུན་པ་ལ་
ཡང་འཇུག་པས་བདུད་བཞི་དང་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཙུན་པ་དང་ལྷན་པས་བཙུན་
ལྷན་རོ། །སྐལ་ལྷན་དང་བཙུན་ལྷན་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལའང་འཇུག་པས་དེ་རྣམས་
ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་འདས་ཞེས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྟན་པའོ། །དཔལ་ནི་ཆོགས་གཉིས་སམ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྱི་བ་
ར་ནི་བདེ་མཆོག་དང་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་འགྱུར་ཡང་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །སྤྱི་བ་ལྟར་
ན་སྤྱི་མཐུན་ཤི་ནི་བདེ་བ་དང་། བ་ར་མཆོག་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་བ་འབྱུང་ལས།
བདེ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཨེ་བྱི་ཡི་གེ་ལ་རབ་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཨེས་
མཆོན་པའི་དོན་རྣམས་ཐར་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དང་བྱི་བྱིས་མཆོན་པའི་དོན་ལྷན་སྤྱིས་ཀྱི་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་གཉིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་དབྱེར་མེད་པར་སྤྱར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་
སྟེ་གཞན་ཀྱི་ཚུལ་ལས་མཆོག་གོ། །ཡང་ཏེ་རུ་ཀ་ཞེས་བཞི་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཅན་ལ་ཡང་བདེ་མཆོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་
གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་ནི་དེ་དག་གི་ཆོགས་སོ། །བྱི་མ་ལྟར་ན་སྤྱི་བ་འབྱུང་ལས།
སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡང་དག་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་སྤྱི་བ་། །སྤྱི་བ་བདེ་མཆོག་བྱང་

ཐུབ་སྟེ། །བརྗོད་པར་བྱ་མིན་བསྟན་དུ་མེད། །གསང་བ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འདུས་པ་
 སྡོམ་པ་དག་གི་མཆོག་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། སྡོམ་པ་ནི་འདུས་པ་མཆོག་གོ། སྡོམ་རྒྱ་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ལས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་ཡང་ཡིན་ནོ། །སྡོམ་ཚུལ་ནི་སྡོམ་རྒྱ་དེ་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གཅིག་ཏུ་སྡོམ་པ་སྟེ།
 བདེ་སྟོང་གཅིག་ཏུ་སྡོམ་པ་དང་། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཏེ་བྱ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་
 སྡོམ་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་བ་རའི་དོན་ནི་གཉིས་ཀའི་སྟེང་ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །མངོན་པར་ནི་འབྲས་
 བུའི་བདེ་མཆོག་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་ཏེ་འགོ་བའི་ལམ་སོ། །རྟོགས་པ་ནི་ཡུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་དོན་
 མིན་གྱི། སྤར་བཤད་པའི་བདེ་མཆོག་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་དོན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་
 ལུང་དང་རྟོགས་པ་ཞེས་གཉིས་སུ་གྲགས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མངོན་རྟོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་
 བེ་དེ་གཉིས་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་བཏགས་སོ། །ལོ་རྒྱ་བའི་ཐུག་འཆལ་བའི་དོན་ནི་རྟོགས་པར་སྤོའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་ནས་དངོས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། མ་ཆང་བ་ཁ་སྐྱོང་བའི་ཡན་
 ལག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ཀྱི་པན་
 ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་གིས་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་དང་། གང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་གནས་དང་། ཇི་ལྟར་
 དུ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་
 སྡོན་དུ་སྒྲོ་སྤངས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྡོམ་འབྱུང་ལས། བཏན་ཞིང་དུལ་ལ་སྒྲོ་བྱིས་ལྟན། །བཟོད་
 ལྟན་བྱང་ཞིང་གཡོ་སྐྱེ་མེད། །མི་དགོ་བཙུ་ནི་ཡོངས་སུ་སྤངས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་
 བཟླ། །འབར་བའི་མེ་དང་དུག་བཞིན་དུ། །གཞན་གྱི་ནོར་ལ་མི་རེག་ཅིང་། །རྟག་པར་རྒྱན་དུ་སྒྲ་
 མ་མཆོད། །དམ་ཆོས་ལྟ་བར་སྟོབ་པ་དང་། །རྟག་ཏུ་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་དགལ། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་
 མངོན་པར་འདོད། །དེ་དག་སྟོབ་མར་རབ་བསྟགས་ཏེ། །དཀྱིལ་འཁོར་དགོ་བ་བསྟན་པར་བྱ། །
 ཞེས་ཐོག་མར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ལ། མི་དགོ་བཙུ་སྤངས་པ་དང་། །རྟག་ཏུ་སྒྲ་མ་ལ་མཆོད་
 པ་དང་། སྟོད་པ་སྐྱིན་སོགས་བྱིན་དུག་སྟོད་པ་ལ་དགལ་ཞིང་། བསམ་པ་འཛིག་རྟེན་བྱི་མའི་དོན་

མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་ལ། དེ་ནི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་སློ་མ་སྦྱངས་
 བ་ལ་”རང་ལ་འབྱུངས་སུ”¹⁾མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འབྱུང་བ་ལ་སློ་སྦྱང་བ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གཉིས་
 ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ལ་སྦྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་འབྱུང་བ་དེས་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་
 པའི་རྩི་རྩེ་སློབ་དཔོན་ལ་འདིའི་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་སློམ་པ་ལ་སྦྱང་བྱུང་
 དུ་བྱས་ཤིང་། དེའི་དུས་སུ་སྒྲ་མས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དབང་ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་དམ་ཆེག་
 དང་སྦྱོམ་པ་སྦྱང་བ་ལ་བཙོན་པ་ཞིག་གིས་རྩ་བཤད་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་མན་ངག་ཐུན་ཆོགས་
 ལ་བཏེན་ནས་བསྒྲུབས་ན་འབྲུག་གི་དེ་ལས་བསྒྲོག་པས་ནི་མི་འབྲུག་སྟེ། སྒྲུམ་འབྱུང་ལས། ཇི་ལྟར་
 ཉེ་བར་བསྟན་པ་བཞིན། །ཕྱི་ནས་དམ་ཆེག་སྦྱོད་པར་བཙོན། །སྦྱོད་དུ་བྱས་པའི་རྒྱན་ལས་ནི། །
 འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་སྒྲུམ་རིམ་གྱིས། །ཡང་དག་མན་ངག་ཐུན་ཆོགས་ནམས། །འབྲུག་པར་འབྱུར་
 རོ་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པས་མཆོན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། མངོན་བརྗོད་ལས། རི་སྤྱལ་དང་ནི་རི་ཅེ་དང་། །རྩེ་ཆེན་པོའི་རོགས་དག་དང་། །རྒྱ་མཚོ་
 ཆེན་པོའི་འགམ་དག་དང་། །འཁོར་གཅིག་དང་ནི་དགེ་བའི་གནས། །མ་མོའི་བྲིམ་མམ་དུར་ཁྲིད་དང་། །
 སྒྲ་ཆོགས་དཔེན་པའི་ས་སྒྲོགས་སམ། །ལྟ་ཁང་ངམ་ནི་མཆོད་རྟེན་ནམ། །བྲིམ་མམ་བཞི་མདོ་དག་
 ཏུ་ནི། །སྦྱབ་པ་པོ་ཡིས་སྦྱོར་བསྦྱབས་ན། །འདོད་པ་ཀྱན་གྱི་འབྲས་བྱ་སྟེར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 གནས་གང་རུང་ཡིད་དང་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་མོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་ལྡ་ཡི་བདུད་ཅིས་ནི། །
 ས་ནི་བྱུག་པ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །བཟོད་པར་བྱས་པའི་མེ་རྟོག་གིས། །འབད་པ་ཡིས་ནི་གཏོར་བར་
 བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱབ་ཁང་དུ་བདུད་ཅི་ལྡས་བྱུགས་པ་དང་མེ་རྟོག་གཅེས་དུ་དབྱམས་མོ། །
 གཞན་ཡང་བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྦྱ་གཟུགས་དང་རྫོང་བྱིལ་སོགས་འཆོགས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་རོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་སྤྱི་ཕྱིའི་བར་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐུན་གྱི་མགོར་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་

1) ལ། 30་བ་7་རང་འབྱུངས་སུ།

དང་། ལུག་གི་མཐུག་ཏུ་རི་ལྷར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་རྒྱུད་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། གསུངས་པ་དེ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི། ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། བརྒྱ་དཀྱི་ཏ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩེ་རྩེའི་འགྲེལ་པ་ལས།
 སྐྱ་གྲོལ་ཞིང་ཁ་སྟོར་བརྟམས་ཏེ་རོའི་སྤྱིང་དུ་འདུག་ནས་བདུད་ཅི་ལཱའི་རིལ་བུ་ཁར་བཅུག་སྟེ་ཁ་དག་
 པར་བྱེད་པ་བཤད་ལ། འགྲེལ་པ་གསུམ་པ་བྱེད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། སྤོན་དུ་གཏོར་མའང་བྱ་
 བར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་རོ་གདན་ནི་དངོས་སམ་བསྐྱེམས་པ་གང་རུང་དང་། བདུད་ཅི་རིལ་བུ་དངོས་
 སུ་མེད་ན་ནང་མཆོད་བསྐྱབས་པ་ལྟེ་ཐོག་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། སྐྱ་ནི་དངོས་སམ་བཅོས་མ་གང་རུང་
 རོ། །སྤོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་བཏང་ནས་སྐྱབ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་ནི། ལུག་བཞི་
 ཁའམ་ལུག་དང་པོའི་འགོར་བའོ། །སྐྱབས་འདིའི་གཏོར་མ་ནི་ཞིང་སྤྱིང་ལ་སྟེར་བར་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་
 མཆོ་ལས་གསུངས་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་གཏོར་མའོ། །ལུས་གནད་ནི་བདེ་བའི་སྟན་ལ་རྩེ་རྩེའི་སྤྱིལ་
 གུང་གིས་འདུག་ཅིང་། ལག་པ་གཉིས་མཉམ་གཞག་བྱ་བར་གྱུར་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ལ། མིག་སྒྲ་
 ཅིར་དབབ་ཅིང་སོ་རུང་ཟད་མ་འབྱར་བར་ལུས་མི་གཡོ་བར་གནས་པར་བྱ་བར་བྲམ་ཟེ་བྲོ་ཀ་རས་
 བཤད་དོ། །དེ་ནས་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། མཆོད་པའི་རྣམ་ནི་སྤོམ་འབྱུང་ལས། བསང་
 གཏོར་ཞབས་བསེལ་མཆོད་ཡོན་དག །ཅེས་དང་། མེ་རྟོག་བདུག་པ་མར་མེ་ཟི། །དེ་བཞིན་ཞལ་
 ཟས་དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེར་ཞལ་བསེལ་ཡང་གསུངས་པས་རྒྱ་བཞི་དང་ཉིར་སྤྱོད་སོགས་
 སོ། །བཤམ་པའི་ཚུལ་ནི་མངོན་བརྗོད་ལས། གཡོན་སྟོར་དུ་ནི་བསྟོར་བ་ཡིས། །མཆོད་པ་དགོད་
 དང་ཞེས་གཡོན་སྟོར་དུ་དགོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཆོད་པ་བསང་བ་ལ། བིར་ཕ་པས། དེ་
 རྩེས་ཡིག་གསུམ་སྤྲགས་ཀྱིས་ནི། །མངོན་པར་བསྤྲགས་པའི་དམ་ཆོག་རྒྱས། །མཆོད་རྣམ་དག་ལ་
 བསང་གཏོར་བྱ། ཞེས་དང་། ལྷ་བ་སྟོ་ལྷན་གྱིས། བི་སྤྱ་མ་ར་འདི་ལེགས་བཀའ་། །བགོགས་ཀྱན་
 རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད། ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། བདུད་ཅི་ལཱའི་རིལ་བུ་དང་སྐྱར་བའམ་དེ་མེད་ན་ནང་
 མཆོད་བསྐྱབས་པའི་རྣམ་དང་། སུསྟོ་ནི་ལ་སོགས་པའི་སྤྲགས་སམ་དུམ་སྤྱིས་མའི་སྤྲགས་ཀྱིས་

བསང་གཏོར་བྱས་ལ། མ་དག་པ་དང་བགལ་བསལ་ལོ། །སྤང་བ་ནི་སྤྱོད་བའི་སྤྱུགས་བཞི་དང་
ལ། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱའོ། །བསྐྱེད་པ་ནི་ཨམ་ཀེ་ལས་སྣོད་
གང་ཡིན་ཐོད་པའི་སྣོད་དང་། རྩམ་རྩམས་རྩྱུ་ལས་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་རྩམ་པ་མཆོད་རྩམ་སོ་སོའི་
རྩམ་པ་ཅན་བྱེད་ལས་དབང་སོ་དུག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱོད་
པར་བསམ་སྟེ། བརྟག་གཉིས་ལས། ལྷ་ཆོགས་རྩྱུ་ལས་རྩོགས་པ་དང་། །མེ་རྟོག་ལ་སོགས་དབུལ་
བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་བ་བདེ་མ་ཅན་ལས་ཀྱང་། ལྷ་ཆོགས་རྩྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་
ཡི། །ཞེས་པ་ནི་སོ་སོར་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་རྩྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་ནི་སོ་སོའི་སྤྱུགས་དང་བྱག་རྒྱས་བྱེད་པར་སྒྲ་མ་རྩམས་བཞེད་དོ། །དེ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་
པའི་བརྒྱས་པ་ནི་ཐུན་གྱི་མཐར་གསུངས་པ་མང་ཡང་སྒྲ་མ་རྩམས་སྐབས་འདིར་མཛད་པ་ཡང་
མི་འགལ་ལོ། །དེ་ཡང་སྟོང་སོ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱུན་གྱི་སྤྱོད་གཅིག་བྱ། །བད་དཀར་རྒྱ་བའི་
དབུས་གནས་ཤིང་། །དྷོ་རྩེ་བེལ་བུ་རྒྱན་སྤྱས་པའི། །དྷོ་རྩེ་སེམས་དབང་ལེགས་དམིགས་ཤིང་། །
ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཆོག་བཞིན། །ཉི་ཤུ་ཅན་ཅེ་རེ་བརྒྱས། །ལྷུང་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱུར་པས། །
འཕེལ་བ་རུ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས། །གྲུབ་པ་མཆོག་རྩམས་གྱིས་བཤད་པས། །ཐུན་མཆོམས་སུ་ནི་
སྤྱད་པར་བྱ། །འབྲུམ་ཐག་ཏུ་ནི་བརྒྱས་གྱུར་ན། །རྩམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་ཐུན་
མཆོམས་སུ་དྷོ་རྩེ་སེམས་དབང་བསྐྱོམས་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ཉིད་གཅིག་རེ་མ་ཆག་པར་བརྒྱས་ན་ལྷུང་
བ་མི་འཕེལ་བ་དང་། འབྲུམ་ཐག་གཅིག་བརྒྱས་ན་ཉིས་པ་རྩམས་འདག་པར་གྲུབ་པ་མཆོག་བརྟེས་
པ་རྩམས་གྱིས་གསུངས་པས་དེ་ལྷུང་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱིར་
དུ་དྷོར་སེམས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བརྒྱས་བྱའོ། །འདི་ལ་རང་ཉིད་དྷོར་སེམས་སུ་བསྐྱོམས་ནས་བྱས་པས་
ཆོག་མོད་ཀྱང་། སྒྲ་མ་རྩམས་ཀྱི་བྱག་བཞེས་ལ་སྤྱི་བོར་བསྐྱོམས་ནས་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷུང་སོགས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་པ་ནས་ཆོགས་ཞིང་གི་མཐར་སྟོང་ཉིད་སྐྱོམ་
པའི་བར་འདི་རྩམས་དང་། གོ་རིམ་ཀྱང་རྒྱད་གང་ནས་གསུངས་སྟུང་ན། འདི་ལ་ཉུང་དུའི་ཅ་རྒྱད་

ལས་ནི་གསལ་བར་མེད་ལ། བཤད་རྒྱུ་མངོན་བཟོད་ལས། དང་པོར་ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་བྲངས་ཏེ།
 ཚོགས་གསོག་པ་དང་། དེ་ནས་ས་པོན་བཅུ་བདུན་ལས་སྟོ་བཅུ་བདུན་སྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་བསྐྱེད་
 འཁོར་རྒྱས་པ་བསྟོམས་པའི་མཐར་ཆུ་ཐར་གསུམ་གྱི་སྤྲུག་དོན་སྟོམ་པ་བཤད་ལ། སྟོམ་འབྱུང་
 ལས། དང་པོར་ཉེ་རུ་ཀ་ཕྱག་གཉིས་པ་སྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱང་སོགས་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ནས་
 བསྐྱེད་འཁོར་དང་། དེ་ནས་ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་བྲངས་ཏེ། ཚོགས་བསགས་པའི་མཐར་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་
 པར་བཤད་དེ། ལྷ་ཨི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་ནི་རྒྱུད་དེའི་ཕྱགས་སུ་ཤེས་དགོས་
 པར་སྤང་ངོ་། །ཕྱང་སོགས་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་གཞུང་འདིར་བཀོད་པ་ནི། ཀུན་སྨྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཞིན་
 ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྒྱུད་རང་ན་དེ་རྣམས་སྐབས་འདིར་བྱེད་པ་མི་གསལ་བ་བྱུབ་ཆེན་གྱིས་འདིར་
 བྱེད་པར་བཤད་པས་རྒྱུད་དེའི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ངོ་། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། སྟོ་གསུམ་དག་པར་བྱས་ནས་ཆད་མེད་པ་སྟོམ་པ་དང་། ཕྱང་ཁམས་
 སྟེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། འགལ་རྒྱུ་འགོག་པའི་བསྐྱེད་འཁོར་སྟོམ་པ་དང་། མཐུན་
 རྒྱུ་བ་སྟེན་པའི་ཚོགས་བསགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་གཞིར་བྲངས་སོ། །
 དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ན་ཆད་མེད་སོགས་སྟོམ་པའི་དང་པོར་ངོ་། །གང་སྟོམ་པ་དང་། གང་གིས་སྟོམ་ན་
 སྟོ་གསུམ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་གིས་བསྟོམ་པར་
 སྟོན་པས། སྟོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་བསྟོམས་ནས། དེ་ནས་སྟོག་མ་རྣམས་སྟོམ་པ་རེ་ཤིག་ཅེས་
 རིམ་པ་སྟོན་པའི་དོན་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་སྟོམ་དགོས་པ་ལ་ཡིད་དག་
 པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྤྱི་ཉེ་རུ་ཀ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བཞིའི་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་
 སྨྱོད་ལས། སྤྱི་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཉེ་ནི་རྒྱ་སོགས་སྟོང་པ་ཡིན། །རུ་ནི་བཀོད་དང་བྲལ་བ་
 སྟེ། །ཀ་ནི་གང་དུ་འང་མི་གནས་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་
 པའི་དོན་ལ་འཆད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་ཐབས་གྱི་འགོར་ཡི་གེ་བཞིའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 འདི་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །དེར། ཨེ་པོ་ལ་སོགས་གཉིས་

མེད་"བའང་")། །ཕྱི་ཞེས་བྱ་བའི་ཡིག་དེས་བཟོད། །ཉེ་ཡིག་སྟོང་ག་ནས་ཀུན་ཏུ། །ཉེ་རུ་ཀ་
 སོགས་རང་འཁོར་འགོ། །སྒྲིམ་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ལས། །འཛིན་པ་ལ་སོགས་ནམ་སྐྱེད་
 འབྱུང་། །དེ་ནི་རྒྱ་སྟོང་བདག་ཉིད་དེ། །རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་རྟོག་པའོ། །རང་བཞིན་ཆོས་བདག་
 མེད་པ་ཉིད། །དེ་ནི་སྟོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གནས། །བཀོད་པ་གང་ཟག་བདག་མེད་པ། །རྟོག་པའི་བླ་བ་
 ཆེན་པོ་ནི། །རུ་ཡིག་རྒྱུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་ནི་བདག་གི་བཀོད་བླ་བའོ། །སྐར་བཟོད་ཀ་ནི་
 མ་ལུས་པའི། །བདག་གིས་གཉིས་བྱར་མེད་ཤེས་གང་། །གང་ཕྱིར་ཅི་ལའང་མི་གནས་པ། །དེ་ཕྱིར་
 ཀ་ཞེས་བྱ་བར་བཟོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་ཉེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། །རུས་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་དང་། །ཀས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཕྱིས་དེ་
 གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་སྟོན་ནོ། །དེ་ལ་ཉེ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་འཁོར་ལོར་འགོ་བཙུག་སྐྱེད་
 པའོ། །ཉེ་རུ་ཀ་སོགས་སྒྲིམ་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འཛིན་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱེད་པ་ནི། །རང་གི་སྟོང་ག་ན་རྒྱུན་ཏུ་གནས་པའི་སེམས་ཉེ་ཉེའོ། །རྒྱ་དེ་རང་གི་དོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་བས་རྒྱུའི་དོ་བོ་དེར་བརྟག་ཏུ་མེད་པ་ནི། །རྒྱ་སྐངས་བའམ་རྒྱས་སྟོང་པའི་
 དོན་ནོ། །སོགས་ཀྱི་སྐྱེད་འདིར་མ་བྱུང་ཡང་གཞན་ལས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། །རང་གི་དོ་བོ་དང་
 འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བའམ། །ཡང་ན་སོགས་ཀྱི་སྐྱེད་དོད་དང་པོ་ལའང་འཇུག་
 པས་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་སྟོང་པའོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་བྱུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་ལ་འགོ་
 ལ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཅེ་ཤེ་ལས། །འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་རི་ལྟར་འབྱུག། །
 ཅེས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་མེད་པར་འབྱུག་པོ། །
 དམིགས་པ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་བླ་
 བ་ཆེན་པོས་བདེན་པར་བཀོད་པ་སྟེ་བརྟགས་པའི་བདག་གི་བཀོད་པ་དང་བླ་བ་ནི་རུ་ཡིག་གི་
 དོན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་གཉིས་མི་མཐུན་པར་

༡) ལ། ༩༩་ན་ན་ ལའང་།

བྱར་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཀའི་དོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབྲུག་པའི་སློ་ནི་བདེན་པའི་
 དམིགས་གཏད་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སློས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་སྤངས་པ་གཉིས་ཆུ་ལ་
 ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་སྤང་བ་ནི་ཤི་ཡིག་གི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་ཨེ་པི་གྱི་དོན་
 ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཆུལ་གྱིས་ཡི་གེ་བཞིའི་དོན་སློམ་པ། རང་ལྟར་སློམ་པའི་
 ལུས་དག་པའི་སྡོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། གཞུང་གཞན་ནས་ལུ་ཅུ་ཏུ་རྒྱ་ན་བཟླའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དོན་སློམ་
 པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། ཉེ་དང་རུའི་དོན་ནི་ལུ་ཅུ་ཏུའི་དོན་དང་། ཀའི་དོན་ནི་རྒྱ་ནའི་
 དོན་དང་། ཤིའི་དོན་ནི་བཟླ་སྟེ་དོ་རྩེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲུལ་སྤྲོང་
 ལས། ཡི་གེ་བཞིའི་དོན་མངོན་དུ་བྱས་ལ། ཅིག་ཅར་དུ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་
 སྤངས་ལ། ཤེས་རབ་མ་དང་བཅས་པའི་སྟོམ་པ་བྱག་གཉིས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་
 ལེགས་གྱི། ཁ་ཅིག་གིས་ལུས་དག་པ་སྡོན་དུ་སྤངས་ནས། དག་ཡིད་དག་པ་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་
 ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། གོ་རིམ་ནི་འགྲེལ་པ་གསུམ་དང་འབྲུལ་སྤྲོང་ལྟར་བྱའོ། །ཡི་གེ་
 བཞིའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཡིད་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཀྱན་རྟོག་གི་བྱི་མས་
 དག་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ནས་ལུས་དག་བྱེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ནས་རང་ཉིད་ཉེ་
 རུ་ཀ་སྤྱོད་མཛོག་སྡོན་པོ་ཞལ་གཅིག་པ། བྱག་གཉིས་གྱིས་དོར་བྱིལ་འཛིན་པ། གཡས་བརྒྱུད་གིས་
 བཞུགས་པར་བསྐྱེད་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེའི་སེམས་གྱིས་ཤི་ཉེ་རུ་ཀོལ་ཉི་ཞེས་
 ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་པར་ཡུམ་བཤད། བརྒྱ་དཀྱི་ཏའི་འགྲེལ་པར་ཡུམ་དང་
 བཅས་མ་བཅས་གདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་ལ། འབྲུལ་སྤྲོང་དང་བྱེད་པར་གསལ་བྱེད་དུ་ཡུམ་བཅས་
 སུ་བཤད་དོ། །ཐོད་གྱི་ཆ་མ་ཁ་ཅིག་ཡབ་རྒྱུད་དུ་བྱེད་མོད་ཀྱང་ལྷ་བ་པའི་བཞེད་པ་ལ། ཡུམ་ཡོད་
 པས་ཁ་བསྐྱངས་པ་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་སོ། །ཡི་གེ་བཞིའི་མཐར་ཨ་ཉི་སྤྱར་བ་ནི། སྟོང་པར་
 ཞུགས་པའི་ལྟན་སྤྱེས་གྱི་སེམས་ཡི་གེ་བཞིའི་དོན་དུ་གནས་པ་དེ་ཉིད་བྱག་གཉིས་པའི་སྤྱར་ཤར་

བ་ཡིན་པས། སྤར་གྱི་དེ་ནི་སྟོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཉེ་རུ་ཀའི་སྐར་ཤར་བ་དང་
གཉིས་ཆོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་གཞན་གཉིས་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བ་དང་བདེ་བའི་
ཕྱིར། ཡི་གེ་བཞི་དང་བཅས་བའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་བཤད་པ་ནི། བྱད་པར་གསལ་བྱེད་དུ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བའི་སེམས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་ལན་གསུམ་བྱ་བར་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན་བདེའོ། །
སྟོན་དུ་ཡི་གེ་བཞིའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ། འགྲེལ་བ་རྣམས་ནས་ཐོག་མར་ཨོྲ་དང་མཐར་ཨ་ཏྲི་
སྐར་བ་མེད་དོ། །ལུས་དག་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱེད་
པར་གསུངས་པ་ནི་ཐ་མལ་བའི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དག་པར་བྱེད་པའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་གྲུབ་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཉེ་རུ་ཀའི་གཟུགས་སུ་ཡང་མཆོན་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྱད་པར་གསལ་བྱེད་དུ་ཐོག་མེད་ནས་གྲུབ་པའི་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་
ཡིན་ལ། གཟུགས་ནི་འགྲེལ་བ་གཞན་གཉིས་སུ་རང་བཞིན་དང་། ཚུལ་དུ་བསྐྱར་རོ། །དོན་ནི་ཉེ་རུ་
ཀ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་འདྲ་བར་སྟོན་པའོ། །དེ་ནས་དག་དག་པར་བྱེད་ཚུལ་
ནི། མགོར་ཨོྲ་དང་མཐར་ཧྱུྃ་ཧྱུྃ་པཎ་དང་ལྷན་པའི་ཨྲ་ལི་ཀླ་ལིའི་བྲེང་བ་འོད་ཟེར་ལྷ་དང་བཅས་པ་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་གནས་པ་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྟོས་ཏེ། བགེགས་བརྒྱག་
པར་བྱ་བར་ལྷ་བ་བའི་འགྲེལ་པར་བཤད། བརྒྱ་རྟེན་ཏེ། འོད་ཟེར་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ལན་གསུམ་དུ་
བརྗོད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་གནས་པ་ལས་སྤྲ་མ་བཞིན་སྟོས་ཏེ། བགེགས་རྣམས་བསྐྱད་པར་
བསམ་ཞེས་བཤད་དེ། སྤྲ་མའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་རོ། །བྱད་པར་གསལ་བྱེད་
ལས་གཡོན་སྐྱོར་གྱིས་ལྷེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་ནས་གནས་པ་ལས་སྟོ་བར་བཤད་པ་
ལྟར། བསྐྱོར་ས་ནི་ལྷེ་བའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེའི་སྐྱོམ་ཚུལ་ནི་ཆར་གསུམ་བརྗོད་པའི་རེ་རེའི་དུས་
སུ་འཁོར་བར་སེམས་པ་ལ་བྱས་ན་སྤྲ་མ་དང་མཐུན། ལྷ་རྣམས་ཕྱིར་སྟོ་བ་ན་སྤྲ་བྱག་གཡས་པ་
ནས་དང་། མཐར་གཡོན་པ་ནས་ཞུགས་ཏེ་ཐིམ་པར་བསམ་སོ། །དག་དག་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་
ནི། ཐ་མལ་གྱི་དག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དག་པར་འབྱུང་བའོ། །འདིས་ལྷ་བ་པས་སྟོ་གསུམ་དག་

བའི་རྣལ་འབྱོར་སྡོན་དུ་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཆད་མེད་སྒྲོམ་བར་གང་ལས་ཤེས་ཞེས་བའི་ལན་
 དུ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ཅེས་བའི་ཆོག་ལས་ཀྱང་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 བའི་དང་པོའི་དོན་ནི། ལྷ་ཨི་པའི་གཞུང་ན་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་གིས་སྦྱར་
 ཞེས་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པའི་དོན་ནི་དང་པོར་རེ་ཤིག་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་གིས་ཞེས་བའི་
 ཆོག་གིས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཅམ་བེན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་རེ་ཤིག་དང་པོར་སྒྲོ་གསུམ་དག་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་དུ་བྱ་ལ། དེ་ནས་དེས་ཆད་མེད་བསྒྲོམ་བར་བྱའོ་ཞེས་བའི་
 དོན་དུ་ཡང་བཤད་རྒྱས་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་ཨི་པའི་གཞུང་གི་
 དབང་དུ་མཇད་བ་ཡིན་གྱི་གཞུང་གཞན་ནས་ཤེས་བྱེད་གསལ་བ་མེད་བ་ནི་མིན་ཏེ། ཡིད་དག་བ་
 སྡོན་དུ་སྒྲོམ་བ་ནི། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོ་ལས་བཤད་ལ། ལུས་དག་བ་ནི། །སྒྲོམ་འབྱུང་ལས། ཕྱག་
 གཉིས་ཏེ་རུ་ཀ་སྦྱར་ལྷན། །ཞེས་མངོན་ཏྟགས་སྒྲོམ་བའི་ཐོག་མར་ཏེ་རུ་ཀ་ཕྱག་གཉིས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་དང་ལྷན་བར་བྱ་བར་ཤིན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ལ། འགྲེལ་བས་ཀྱང་ཕྱག་གཉིས་བ་ཡུམ་
 དང་བཅས་བ་སྒྲོམ་བར་བཤད་དོ། །དག་དག་བ་ནི་ཀུན་སྦྱོང་ལས། ལྷ་ཨི་ཀྲ་ཨི་བཤད་བའི་སྐབས་
 སུ། རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་དང་པོར་བཟོད། །ཏེ་རུ་ཀ་དཔལ་གཉིས་མེད་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་བ་
 ལས་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ངག་དང་ཡིད་དག་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁུངས་སུ་རྩ་རྒྱད་ལས། ལྷ་ཨི་ཀྲ་ཨི་ཞེས་
 བཟོད་ནས། །རྒྱ་སོགས་སྟོང་བ་སྡོན་འགོ་བས། །ཞེས་གསུངས་བ་འདྲེན་མོད་ཀྱང་ཤིན་དུ་མི་གསལ་
 བས། འདི་གསུམ་གྱི་ཁུངས་ནི་ཡར་བྲངས་བ་ཉིད་གསལ་ཞིང་སྐབས་དང་འབྱོར་རོ། །དག་བ་གསུམ་
 པོ་འདི་པམ་མཐིང་བ་སྐྱ་མཆེད་ནས་བརྒྱད་པའི་ལྷ་ཨི་པའི་སྐབ་ཐབས་ལའང་བྱེད་བ་དང་མི་བྱེད་བ་
 གཉིས་སུ་སྤང་ཡང་། སྡོན་གྱི་མཁས་བ་མར་དོ་ལ་སོགས་བ་དང་། བྱིས་ཀྱི་མཁས་བ་ཁ་ཅིག་མཇད་
 བར་སྤང་བ་ལེགས་སོ། །དག་བ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་ལྷ་ཨི་པའི་སྐབ་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་མིན་གྱི་བྲིལ་བུ་བ་
 དང་ནག་པོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབ་ཐབས་སུ་ཡང་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། མ་ན་ཀ་ཤྲིས། བདེ་མཆོག་རེ་གཉིས་
 པའི་ལུས་དཀྱིལ་དང་། རྟེན་གྱིས་སྒྲོམ་འབྱུང་གི་བཅུ་གསུམ་མ་ལ་ཡང་སྤར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

དག་པ་གསུམ་བསྐྱེམས་ནས་གང་སྒྲོམ་སྒྲུམ་ན། ཆངས་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་སྤང་འདས་ཀྱི་གནས་
 ཏེ་རྒྱ་བྱམས་སོགས་བཞི་བསྐྱེམ་མོ། །ལྷ་ཆངས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལའང་བཤད་པ་ཡོད་དེ་ཆངས་པ་
 བལ་བའོ། །དབང་པོ་རྣམས་བྱམས་སོགས་བསྐྱེམ་ཏེ་བསྐྱེམ་པ་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་བཏོན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རྩ་གཅིག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 ལ་དགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་སྒྲོམ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་
 འདོན་པ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་གྱི་བདེ་བ་བཟན་པར་འདོད་པ་ནི་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་སྟོང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་དང་དགའ་བའོ། །བཏང་སྟོམས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྩ་གཅིག་ཏུ་
 གནས་པར་འདོད་པའོ། །འདི་བཞི་སྒྲོམ་པར་མངོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་བཤད་ལ། སྟོམ་འབྱུང་ལས་
 ཀྱང་། གཞན་པན་བསམ་པ་བྱམས་པ་སྟེ། །སྟོང་རྗེ་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འཛོམས། །གཞན་བདེས་
 ཆོམ་པ་དགའ་བ་སྟེ། །སེམས་ཅན་གཞན་སྟོམས་བཏང་སྟོམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་གཞན་ལ་
 བདེ་བ་བྱུང་བས་རང་ཆོམ་པ་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་སེམས་སྟོམས་པར་འདོད་
 པ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཤད་དོ། །འདི་བཞི་བསྐྱེམས་པའི་དགོས་པ་ནི་ལྷ་བ་པས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པས་ནི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆད་མེད་བཞིའི་སྟོ་ནས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་དོན་དེ་སྐྱབ་པའི་བྱིར་
 དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །ཐོད་གྱི་ཁྲ་མ་སྐྱ་མ་མང་
 པོས་ཆད་མེད་བསྐྱེམས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤང་བ་དང་། སྤང་སོགས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་བདག་སྤང་དང་།
 བསྤང་འཁོར་སྒྲོམ་པ་གནས་སྤང་དུ་བཞེད་པའི་དང་པོ་ནི། རྩ་བ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དག་པར་བྱས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་མཆོད་པ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་སྤྱར་དུ་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་དེ་ནས་ཞེས་སོ། །

འདི་ལ་གཉིས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་དོན་བསྐྱེད་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤང་པོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་།

ཁམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མེད་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་པའི་ལྷའི་ར་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་བར་ལྔ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་པ་ལ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ནས་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་བར་ལྔ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཀའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་པའི་ལ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་ཉེ་རུ་ཀ་རྩོ་རྩེ། །འདི་དུག་གི་ཁ་དོག་ནི། མངོན་བརྗོད་ལས། རིམ་པ་བཞིན་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་དཀར་ནག་པོར་བཤད་དོ། །ས་བོན་དུག་གི་ཁ་དོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །མངོན་བརྗོད་ལས། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྒྲོན་དུ་ཕུང་པོ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཕུང་པོ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་པ་དང་། གོ་ཆའི་ལྷ་རྩོར་སེམས་སོགས་དུག་བཤད་པའི་སྐབས་དང་། ལེའུ་ཉེར་བཞི་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་དུག་གི་འཁོར་ལོར་བསྐྱུར་བ་དུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བཤད་པའི་སྐབས་བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་དང་། ཀྱན་སྦྱོང་དང་། བག་མོ་མངོན་འབྱུང་དང་། སི་བྱ་ཁར། རིགས་དུག་གཟུགས་ཕུང་སོགས་དུག་དང་སྦྱོར་ཚུལ་དང་གོ་རིམ་གཞུང་འདི་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། ས་བོན་ནི། བཤད་རྒྱུད་གཞན་དང་དེའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། མངོན་བརྗོད་དང་། བག་མོ་མངོན་འབྱུང་དང་། ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཁྱུང་པོའི་འབྱུར་ལོ་རྒྱུད་གིས་བཅོས་པའི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་དང་པོར། ཨོ་བྱི་"ཨི་"ཉི་རྩི་ཉི་མེས་འབྱུང་། མངོན་བརྗོད་རིག་པ་གཞོན་རྒྱས་བསྐྱུར་བ་འབྲོག་མིས་བཅོས་པའི་སྐབས་དང་པོར། "བྱི་ཡི་ཉི་རྩི་ཉི་མེས་འབྱུང་ཞིང་། མངོན་བརྗོད་ཁ་ཅིག་དང་། བག་མོ་མངོན་འབྱུང་དུ་ཡང་དུག་པ་མེད་པར་དང་པོ་ལྔ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །སྐབས་གཉིས་པར་ནི་འབྱུར་གཉིས་ཀ་ལས། རྣམ་སྤང་གི་ས་བོན་ཨོ་དུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལྔ་འདོ། །སྐབས་གསུམ་པར་ནི། ཨོ་རྩི་ལ་སོགས་པ་དུག་དུ་བཤད་ཅིང་། རྣམ་སྤང་སེར་པོ་དང་། རྩོ་རྩེ་ཉི་མ་དམར་སེར་དུ་བཤད་པས། ས་བོན་དང་སྐྱ་མདོག་

༡) ཞ། ༥༥་ན་ཉ་ ཨ། ༥་ཉ་ བྱི་ཨོ།

ཀྱང་མི་འདྲའོ། །སྐབས་བཞི་པར་ནི་ས་བོན་དྲུག་ཀྱང་རི་བཞིན་མི་འདྲ་ལ། གོ་རིམ་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་པ་
 རྣམ་སྒྲུང་རིན་འབྲུང་འོད་དཔག་མེད་རྟོག་སེམས་ཀྱི་རིམ་པས་བཤད་ལ། ཉེ་རུ་ཀ་ཟུར་པ་མེད་དོ། །
 དེ་ལྟར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་རིགས་དྲུག་གི་ས་བོན་ནི། བསྐྱར་འཁོར་གྱི་སྟོན་དུ་སྤང་པོ་
 བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་པའི་ས་བོན་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འབྲོག་མིས་བསྐྱར་བ་ལྟར་བྱེད་
 པར་གསལ་བྱེད་ལས་ཀྱང་འབྲུང་བ་ལེགས་ཀྱི། དྲུག་ཀ་མ་ཆང་བ་དང་། ལོ་དང་གྲི་གཉིས་འབྲུང་བ་
 མ་དག་པར་གསལ་ལོ། །དྲུག་པོ་དེ་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི། རྒྱུད་དང་འདིའི་འགྲེལ་པ་
 གཞན་རྣམས་ནས་མི་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། རིམ་པས་དབྱེ་བ་ལྟེ་བ་མགིན། །
 རྒྱུད་པ་སྟོང་དང་སྟོང་པོ་རུ་འོ། །ཞེས་བཤད་ལ། རྣམ་སྒྲུང་སོགས་གནས་དེ་དག་དུ་སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ནི་རྒྱུད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་གཟུགས་སྤང་གི་ས་བོན་གྱི་རྟོན་ཡིན་པས། གཟུགས་སྤང་གི་
 གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་མགོ་བོའི་དབྱུས་སུ་བཤད་དེ། དབྱེ་བ་ཐེག་ལེའི་གནས་སུ་བཤད་པ་ལ་
 བསམས་སོ། །ཆོར་སྤང་རྫོང་ལ་བརྟེན་པས་དེའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ལྟེ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་མིག་
 ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་དང་མཚུངས་ལྟར་དུ་འབྲུང་ལ། དབང་པོ་རྣམས་པལ་ཆེ་བའི་གནས་
 མགིན་པ་ཡིན་པས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་གནས་མགིན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཅ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་
 སོགས་ཀྱི་སེམས་སྤང་གི་རྟོན་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དེའི་གནས་ནི་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལོང་སྤེལ་འོག་དང་།
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་རྟོན་སོག་འདྲིན་ཀྱི་རྒྱུད་སྟོང་གར་གནས་པས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོའི་གནས་
 སྟོང་གར་བཤད་ཅིང་། ཉེ་ཡིག་སྟོང་གཙུག་དུ་འགོད་པར་བཤད་པ་ཅམ་ལས་རྒྱ་མཆོན་མ་བཤད་
 དོ། །གནས་དེ་དྲུག་དུ་ཡི་གེ་དྲུག་བཀོད་ནས་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྣམ་སྒྲུང་སོགས་
 དྲུག་དུ་གྱུར་པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའོ། །ཕྱག་མཆོན་ནི་རྒྱུད་པར་གསལ་
 བྱེད་ལས། དང་པོ་གཡས་ན་འཁོར་ལོ་འབྱུང་། །གཡོན་པ་བྲིལ་བྱ་དཀྱར་བརྟེན་པ། །གསུམ་པོ་རིན་
 ཆེན་པད་མ་དམར། །གཡས་པ་སྒྲ་ཆོགས་རྩོ་རྩེ་འབྱུང་། །གཡོན་རྣམས་བྲིལ་བྱ་ཕྱགས་ཀར་
 བསྐྱམས། །ལྷ་པ་ཕྱགས་ཀར་ཕྱག་གཡས་ན། །རྩོ་རྩེ་གཡོན་པ་བྲིལ་བྱ་དཀྱར། །བརྟེན་པའོ་དེ་བཞིན་

གཡོན་པ་གཞན། །མི་བསྐྱོད་པ་ནི་ཕྱག་གཡམས་ཀྱིས། །ས་གཞོན་ཕྱག་རྒྱས་དོ་རྩེ་འཛིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ་མ་མའི་གཡོན་པས་ཀྱང་བྲིལ་བྱ་དཀྱར་བརྟེན་པའོ། །ལྷ་བ་བ་དང་བརྩྭ་རྟེན་ཏས་
བྲིལ་བྱ་དཀྱར་བརྟེན་པ་གསུམ་ནི་བསྟེམས་པ་དང་བཅས་པར་བཤད་ལ། སྒྲིག་པ་དང་ཞེས་འབྲུང་
བ་རྣམས་ནི་སྤྲ་མ་དང་དོན་འབྲུང་བའི་འབྲུང་བྱུང་ཅམ་སྟེ་དོན་ནི་འབྲིང་བ་དང་བཅས་པའོ། །རིན་
འབྲུང་དང་སྤང་མཐའ་དང་དོན་བྱུང་གསུམ་ནི། ལྷ་བ་པས་གཡམས་གསུམ་རོལ་བ་དང་བཅས་པས་
འཛིན་ཅིང་། གཡོན་གསུམ་ལ་ཕྱགས་ཀར་འཛིན་པ་ཅམ་ལས་བྱུང་པར་མ་བཤད་ལ། བརྩྭ་རྟེན་
ཏས་གཡམས་གསུམ་གདངས་པ། གཡོན་གསུམ་རོལ་བ་དང་བཅས་པས་ཕྱགས་ཀར་འཛིན་པར་
བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། ཕྱག་མཆོན་འབྱར་བ་དང་དོན་གཅིག་ལ། རོལ་བ་ཡང་འབྲིང་བའི་དོན་ནོ། །
དེ་གསུམ་གྱི་གཡམས་པ་གསུམ་གྱིས་དཀྱར་འཛིན་ཅིང་། གཡོན་གསུམ་ཕྱགས་ཀར་ཕྱོགས་པ་དང་།
ཉེ་རྩ་ཀའི་གཡོན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་དུ་བརྩྭ་རྟེན་ཏའི་འབྲེལ་པའི་འབྲུང་ཁ་ཅིག་ལས་
འབྲུང་བ་མི་ལེགས་ལ། དེའི་འབྲེལ་བ་རྩོག་འབྲུང་ལས། སྤར་བཤད་པ་བཞེན་འབྲུང་བ། ལྷ་བ་པའི་
འབྲེལ་བ་དང་མཐུན་པས་ལེགས་སོ། །མདོན་བརྩོད་ཀྱི་སྐབས་བཞི་པར། མི་འབྲུགས་པ་དང་རྟག་
པའི་རིགས། །རྩི་ཉི་མ་དེ་བཞེན་ཉེ། །འོད་དཔག་མེད་དང་དོན་ཡོད་བྱུང་། །རྩི་ཉི་མས་དཔའ་
བདེ་བ་ཆེ། །ཞེས་དང་། ཕྱག་པ་རྩི་ཉི་མས་དཔའ་ཡིན། །ལྷ་པོ་ཉེ་རྩ་ཀར་ཤེས་བྱ། །རྩི་ཉི་མ་དཔའ་པོ་
ཡང་དེ་ཉིད། །ཅེས་དང་། གདན་གྱི་རིམ་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གླང་པོ་མེད་གོ་རྟ་དང་ནི། །མ་བྱ་དང་
ནི་མཁའ་ལྷིང་དང་། །དེ་ཡི་སྟེང་དུ་ཡི་དྲགས་གདན། །ཞེས་འབྲུང་སྟེ། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། རོ་སྟེང་
དེ་དག་རིམ་བཞེན་དུ། །རིགས་ཕྱག་གཙོ་པོ་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་བ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་
ལས། །རྩི་ཉི་མ་གཤིས་ས་ལ་རེག །རྩི་ཉི་མ་བྲིལ་བྱ་དཀྱར་བརྟེན་ཅིང་། །ཞལ་གྱི་མཆུ་ནི་རྣམ་པར་
བསྐྱར། །འཁོར་ལོ་བྲིལ་བྱ་འབྲིང་དང་བཅས། །རིན་ཆེན་བྲིལ་བྱ་དེ་བཞེན་ཉེ། །བད་མ་བྲིལ་བྱའི་
རིམ་པ་དང་། །བྲིལ་བྱ་སྤྲ་ཆོགས་རྩི་ཉིད། །ཐམས་ཅད་བསྟེམས་པར་རྣམ་བསྟོམས་ཉེ། །ཞེས་མི་
བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་ཕྱག་མཆོན་དང་། བད་མ་དང་ཆེ་ཉིད་དབུས་སུ་རྩི་ཉི་མ་གྱང་གིས་

བཞུགས་པ་དང་། བྱམ་རྒྱ་བྱམ་གིས་བརྒྱན་པར་བཤད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་བྱམ་གི་དབྱུང་སྤྱེ་
 རེས་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་དོ། །འདིར་ནི་འགྲེལ་བ་གསུམ་གར་སྤྱན་གསུམ་པ། རལ་
 པའི་ཅོད་པན་ཅན། བྱམ་རྒྱ་ལྡན་བརྒྱན་པ། གཡས་བརྒྱད་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ཉེ་རུ་ཀ་མི་བསྐྱོད་
 པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་བྱམ་མཆོན་འཛིན་ཚུལ་ནི་མངོན་བཟོད་དང་མཐུན་ནོ། །འདིར་བོད་ཁ་ཅིག་
 གིས། ཨ་རྒྱ་ཀ་ར་དང་། བི་ལྷ་ཏི་ཅ་རྩས་རྟོར་སེམས་བྱམ་པ་དང་། ཉེ་རུ་ཀ་མི་བསྐྱོད་པར་བཞེད་པ།
 མངོན་བཟོད་ལས་རྟོར་སེམས་བྱམ་པར་གསུངས་པ་དང་། གདན་བྱམ་གི་རིམ་པ་དང་། བྱམ་མཆོན་
 ལྡར་བྱངས་པ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རྟོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོར། རྣམ་ཤེས་རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཉིད། །ཅེས་
 པའི་འགྲེལ་བར། རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ་ཞེས་དང་། ལྷ་བ་བས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་
 པར་རྟོར་སེམས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཉེ་རུ་ཀ་བྱམ་པར་བཤད་པས་སོ་ཞེས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
 ལ་རྟོར་སེམས་བྱམ་པར་བཤད་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བར་ཀྱི་རིགས་ལྷ་ལ་ལྟོས་
 པའི་བྱམ་པ་རྟོ་རྩེ་འཆང་ཡིན་ལ། དེས་ན་ལྷ་དེ་རྟོར་སེམས་བྱམ་པ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་ཀྱི་
 གཞོད་བྱེད་ག་ལ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་སོ་དང་སྦྱར་བའི་རྟོར་སེམས་
 བྱམ་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་སྤྱང་ནས་བགྱངས་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པས་སོ་སྤྱམ་
 བ། རྣམ་སྤྱང་ནས་བགྱངས་པའི་ལྷ་བ་དང་། ཐོག་མ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་བྱས་པའི་བྱམ་པ་གཉིས་ལ་
 འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་སོ་གཉིས་སྦྱར་བ་གཞན་དུ་མང་
 དུ་བྱུང་ཡང་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དུ་མ་ཞིག་དུ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་སོ་དང་རྟོར་སེམས་སྦྱར་བས་རྟོ་
 རྩེ་འཆང་ཕྱང་སོ་དེ་དང་སྦྱར་བ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་གཞུང་མང་སོར་རྣམ་སྤྱང་དཀར་
 སོར་བཤད་ཀྱང་གོ་ཆའི་སྐབས་སུ་སེར་སོར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རིགས་ལྷ་ནི་ཉི་ཆེ་བ་དང་། རྟོ་རྩེ་འཆང་ནི་བྱམ་བདག་གི་རིགས་སུ་བཤད་ལ། འདིར་ཡང་ཉེ་
 རུ་ཀ་ཕྱང་སོ་ལྷ་ཁ་ཆོགས་པའི་དེ་ཉིད་ལ་བཤད་པས་སྤྱིའི་རྣམ་དག་ཡིན་ལ། ཕྱང་སོ་ལྷ་སོ་སའི་
 དག་བྱེད་ནི་ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་པས། རྟོ་རྩེ་འཆང་ཕྱང་སོ་སོ་སའི་དག་བྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་བགྱང་བ་མི་

འཐད་པས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་སྦྲར་བའི་དྲོལ་སེམས་ནི། མིང་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ཡང་དོན་ནི་མི་
 བསྐྱེད་པ་དང་། ཉེ་རུ་ཀ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་རིགས་སོ་སྟེ་ན། འདི་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱབ་
 བྱེད་དངོས་གཞིར་སྦྲང་མོད་ཀྱང་རྣམ་སྦྲང་དང་སྦྲང་མཐའ་དང་མི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་སྟོན་གསུམ་
 ཐུགས་དོ་རྩེ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པ་ན། དུག་པ་དོ་རྩེ་འཆང་མི་བསྐྱེད་པའི་ནང་དུ་བསྐྱས་པར་སྦྱོད་
 བསྐྱས་ལས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་པས། མི་བསྐྱེད་པ་རིགས་ཉི་ཆེ་བར་མ་ངེས་ལ། བདེ་སྟོང་
 གཉིས་པན་ཚུན་རྒྱས་འདེབས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དོ་རྩེ་འཆང་དང་མི་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱང་པན་
 ཚུན་དུ་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཕྱིར་ཡང་རིགས་ཉི་ཆེ་བར་མ་ངེས་སོ། །སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལྷ་བ་
 པས་མཛད་པ་ལས་ཀྱང་། སྦྱབ་ཐབས་འདིར་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉི། མི་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་དྲོལ་སེམས་སུ་བཤད་ནས། ཉེ་རུ་ཀ་ཟུར་དུ་བཤད་པ་སྦྱབ་
 ཐབས་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་སུ་ནི། དུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་འཆང་དང་།
 དུལ་ཆོས་དབྱིངས་མི་བསྐྱེད་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་བསྐྱེད་པར་བཤད་ནས་དྲོལ་
 སེམས་ཟུར་དུ་འཆད་པ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་བསྐྱོག་སྟེ་བྱ་དགོས་པས་ཁྱད་པར་གཉིས་པོ་ལེགས་པར་
 བྱེད་པར་བྱའོ། །ཕྱག་མཆན་ཁྱད་པར་སུ་བྱངས་པ་ལྟར་ན་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་མཆན་འདྲིན་ཚུལ་ཉི་
 རུ་ཀའི་ཕྱག་མཆན་འདྲིན་ཚུལ་དུ་འོང་བས་དེ་ཡང་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འགྲོའོ། །གདན་གྱི་རིམ་པ་ནི་
 མི་བསྐྱེད་པ་ནས་དྲོལ་སེམས་ཀྱི་བར་དུག་གི་རིམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱི་དྲོལ་སེམས་ལྷ་བར་
 བཤད་པའི་རིམ་པ་དང་མི་འགྲིག་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་སྦྲར་བའི་ལྷ་གང་ཡིན་ལ་སྦྱང་པོ་
 ཆེའི་གདན་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ལ། ཉེ་རུ་ཀ་ལ་རོ་གདན་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དོ་རྩེ་
 མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པ་ཨ་རྒྱ་སོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འདྲེན་པ་ནི་ཕུང་འདྲེན་པའི་དུལ་དེས་ཕུང་
 དེ་ཆད་མར་ཁས་སྦྱངས་དགོས་མི་དགོས་མ་དབྱེད་པའོ། །འབྲེལ་སྟོང་དང་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་
 ལས། མི་བསྐྱེད་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་སྦྲར་ནས། ཕུང་པོ་ལྷའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དྲོལ་སེམས་

སུ་བྱས་པ་དང་། ཡང་ན་ཕྱང་པོ་ལྷའི་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྟོག་སེམས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
 དང་སྐྱོར་བའི་གདམ་ང་ཅན་དུ་བྱས་ནས། བན་ཚུན་ངོ་པོ་གཅིག་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་སྣང་
 སོགས་ལ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་བཏབ་པའོ་ཞེས་འདོད་ཀྱི། ལྷོགས་གཅིག་ངེས་གཟུང་དུ་མི་
 འདོད་དོ། །ལྷ་བ་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་ཕྱང་པོ་བྱེན་བརྒྱབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟོག་སེམས་མི་བསྐྱོད་
 བར་མ་བཤད་ཀྱི་མི་བསྐྱོད་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་སྐྱར་ནས་ཉེ་རུ་ཀ་ཟུར་དུ་འཆད་པ་ལྟར་ན།
 ཉེ་རུ་ཀ་མི་བསྐྱོད་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་ལྷ་ཨི་བ་ལྷ་བྱ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་རྟོག་སེམས་སུ་བཤད་
 བས། ཉེ་རུ་ཀ་ཟུར་དུ་འཆད་པ་ལྟར་ན་ཉེ་རུ་ཀ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་འཆད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་
 དེ། དེ་གཉིས་རྣམ་གཞག་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲུ་རྟེན་ཏམ་ཕྱང་པོ་ལྷ་རིམ་བ་བཞིན་དུ།
 དབྱ་བ་དང་། རྩ་བུར་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། རྩ་ཤིང་དང་། སྐྱ་མ་ལྷ་བྱ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་པའམ། ཡང་ན་
 དེ་རྣམས་ལས་གཞན་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྟར་མོས་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །
 ཞེས་བཤད་པ་ནི་ལྷ་བ་པས། གལ་ཏེ་ཡང་རྣམ་པར་སྣང་མངོན་ལ་སོགས་པའི་ལྟར་མོས་བ་ཁོ་ན་དེ་
 རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤར་དབྱ་བ་སོགས་དང་འབྲ་
 བའི་ཕྱིར་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་སྤར་མོས་བ་
 དགོས་པར་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་མོས་བ་དང་། ལྟར་སྒྲོམ་བ་
 གང་རུང་གིས་ཆོག་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་གཉིས་སུ་ཨོྫ་དཀར་པོ་ལས་གཏི་ཐུག་
 ཟད་པར་བྱེད་པའི་རྫོ་རྩེ་དཀར་པོ་དང་། རྩ་བ་གཉིས་སུ་རྩྱ་ནག་པོ་ལས། ཞེ་སྤང་འཛོམས་པའི་རྫོ་རྩེ་
 ནག་པོ་དང་། ལྷའི་བུག་པ་གཉིས་སུ་ཉི་མེར་པོ་ལས། སེར་སྤྲ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྫོ་རྩེ་སེར་པོ་སྟེ།
 མངོན་བརྗོད་ལས། ལྷ་གཉིས་ནི་སེར་སྤྲ་རྫོ་རྩེའོ་ཞེས་དང་། ལྷ་བ་པས། སེར་སྤྲ་རྫོ་རྩེ་སྤྲ་བུག་གཉིས་
 སུ་འགོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །ཀུན་སྐྱོད་ལས། ལྷེ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་རྫོ་རྩེའོ། །ཞེས་དང་།
 ལྷ་བ་པས་ཀྱང་། ལྷའི་རྩ་བར་འགོད་པར་བཤད་པས། ཁ་སྟེ་ལྷའི་རྩ་བར་ཨི་དམར་པོ་ལས་འདོད་
 ཆགས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་རྫོ་རྩེ་དམར་པོ་དང་། བྱེད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། ཐུག་དོག་རྫོ་རྩེ་ལུས་

དཔལ་ལ། །ཞེས་པ་ལྟར་རེག་ལ་སྟེ་རེག་བྱེད་ལུས་ཀྱི་དཔལ་བར་ཁྱིལ་ཁྱང་ཁྱ་ལས་སྤག་དོག་ཟད་
 བར་བྱེད་པའི་དོ་རྩེ་ལྟར་གྱུ་ལོ། །འདིར་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་ལོ་ཆེན་གྱི་འགྱུར་དང་དེ་མར་དོས་
 བཅོས་པ་ལ་སྤྱ་ལ་སེར་སྤྱ་དང་། རེག་ལ་སྤག་དོག་ཅེས་འབྱུང་ཞིང་། རྩོ་བའི་འབྲེལ་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་དོ་རྩེའི་གཞུང་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། ཀྱན་སྦྱོང་དང་སྤྱ་ཏ་དང་། དོ་རྩེ་
 མཁའ་འགྲོར་ཡང་སྤྱ་ལ་སེར་སྤྱ་དང་། ལུས་ལ་སྤག་དོག་དོ་རྩེ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་
 སྐབས་འགའ་ཡང་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ལ། བརྒྱ་རྒྱུ་ཉའི་འབྲེལ་པར་སྤྱ་ལ་སྤྱ་མ་དོ་རྩེ་ཞེས་
 བཤད་དོ། །མར་དོ་རྒྱུང་པ་དང་ཆག་གི་འགྱུར་དང་། ལུ་བ་བའི་འབྲེལ་པ་དང་། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་
 སྐབས་འགའ་དང་། བག་མོ་མངོན་འབྱུང་དུ་ཡང་སྤྱ་ལ་སྤག་དོག་དོ་རྩེ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་རྒྱུད་དང་
 བསྟན་བཅོས་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པས། སྤྱ་ལ་སེར་སྤྱ་འཕྲ་སྤྱ་མ་དང་། ལུས་ལ་སྤག་
 དོག་དོ་རྩེར་བཤད་པ་བཞིན་བྱས་ན་ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །རེག་བྱ་ལ་ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་མ་ལེགས་
 པས། མན་སྟེར་རེག་བྱེད་ལ་ཞེས་བསྐྱར་བ་ལྟར་བྱ་ལ། རེག་ལ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ཡང་དེའོ། །
 ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དབང་ཕྱག་སྦྱིན། །སྦྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རང་
 སྦྱིང་ལའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྦྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་སྦྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་དེ་
 ཡིད་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ལ་སྦྱེ་དེའི་གནས་སྦྱིང་གར་ཉི་དཀར་པོ་ལས་དབང་ཕྱག་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་
 བྱེད་པའི་དོ་རྩེ་དཀར་པོའོ། །དེ་དག་ནི་རྒྱུད་གཞན་ནས་ས་སྦྱིང་དང་། བྱག་རྩོར་དང་ནམ་སྦྱིང་དང་།
 འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་དང་། སྦྱིབ་སེལ་དང་། ཀྱན་བཟང་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །ཐམས་ཅད་
 གྲང་ཞལ་གཅིག་པ་བྱག་གཉིས་པ། རལ་པའི་ཙོད་པན་ཅན་སྦྱན་གསུམ་པ། བྱག་རྒྱ་ལྡས་བརྒྱན་པ།
 གཡས་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པའི་དང་བོའི་གཡས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་འབྱུང་ཞིང་། གཉིས་པའི་གཡས་
 ཀྱིས་སྦྱགས་ཀར་དོ་རྩེ་དང་། གཡོན་གཉིས་སྟེག་པ་དང་བཅས་པས་ངེལ་བྱ་དཀྱར་བརྟེན་པ་དང་།
 དེ་ནས་གསུམ་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་གཡས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བད་མ་དམར་པོ་དང་། སྤྱ་ཆོགས་
 དོ་རྩེ་རོལ་པ་དང་བཅས་པས་འབྱུང་ཞིང་། གཡོན་གསུམ་རོལ་པ་དང་བཅས་པས་ངེལ་བྱ་སྦྱགས་

ཀར་འདྲིན་པ་དང་། རྒྱག་པས་གཡས་རྩེ་རྒྱགས་ཀར་འདྲིན་ཞིང་། གཡོན་སྐྱེག་པ་དང་བཅས་
པས་བྲིལ་བྱ་དཀར་བཏེན་པའོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་
རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་གཅིག་ཏུ་བབས་སྒྲོན་མེད་དོ། །འདི་རྒྱག་གི་ས་བོན་རྒྱག་ནི། འགྲེལ་པ་
གསུམ་ནས་མི་འབྱུང་ཡང་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་སྒྲོན་དུ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་
བཞིན་ཡིན་ནོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་
གྱིས་རྫོབ་པའི་སྐབས་སུ་བྱི་དཀར་པོ། རྩྭ་ནག་པོ། ཁྱི་སེར་པོ། ཨ་དམར་པོ། ཉི་ལྗང་གྲུ་དང་། ཉི་
དཀར་པོ་རྒྱག་བཤད་མོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ནི་སྤྲ་མ་རྒྱག་སྐབས་སུ་བབ་པོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་
པར་གསལ་བྱེད་ལས། འདི་རྣམས་རིམ་པས་སྟེ་བ་སྟེང་། །མགྱིན་པ་དབྱལ་བ་གསང་གནས་སུ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ལུས་ཀྱི་སའི་ཁམས་ལ་སྟེ་སྟེ་བར་ནི་ལྷ་སེར་པོ་ལས་ལྟུང་བྱེད་མ་སེར་
མོའོ། །ཆུའི་ཁམས་ལ་སྟེ་སྟེང་ག་ལ་ནི་མྱོ་ནག་པོ་ལས་གསོད་བྱེད་མ་ནག་མོའོ། །མེའི་ཁམས་ལ་སྟེ་
མགྱིན་པ་ལ་ནི་པི་དམར་པོ་ལས་འགྲུགས་བྱེད་མ་དམར་མོའོ། །རླུང་གི་ཁམས་ལ་སྟེ་དབྱལ་བར་ནི་
ཉི་ལྗང་ཁུ་ལས་གར་གྱི་དབང་བྱུག་མ་ལྗང་ཁུའོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་སྟེ་གསང་གནས་ལ་ནི་ཁྱི་
དུད་ཁ་ལས་བད་མའི་བྱ་བ་ཅན་མ་དུད་ཁ་སྟེ། དང་པོ་བཞི་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། སྒྲུན་གསུམ་
པ། སྒྲ་གོལ་བ་གཅེར་བྱ་ཕྱག་རྒྱ་ལས་བརྒྱན་པ། གཡས་བརྒྱང་གིས་བཞུགས་པའི་གཡས་པ་ན་ནི།
བྱང་པར་གསལ་བྱེད་ལས། འཁོར་ལོ་རྩེ་རྩེ་བད་རལ་གྱི། །གཡས་པའི་གཞན་ན་གྱི་གྲུག་གོ། ཞེས་
པ་ལྟར་དང་། གཡོན་པ་རྣམས་ན་ནི་གཡོན་ན་ཐོད་པ་ཁ་ལྷོ་ག། ཞེས་པ་ལྟར་དང་། ལྷ་པ་ནི་རྩ་ཞལ་
དུད་ཁ་གཡས་དཀར་གཡོན་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་རྒྱག་གི་གཡས་གསུམ་གྱིས་གྱི་གྲུག་
ཆངས་མགོ་ལྷགས་ཀྱང་དང་། གཡོན་གསུམ་གྱིས་ཐོད་པ་ཁ་ལྷོ་ག་ཞགས་པ་འདྲིན་པ། ལྷག་མ་ནི་
གཞན་བཞི་དང་འབྲེལ། །འདི་རྣམས་རང་རང་གི་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཞུགས་པར་མངོན་
བརྗོད་ལས་སོ། །འདི་ལྷ་ནི་སྒྲུན་སོགས་བཞི་དང་། ཆོས་དབྱིངས་རྩེ་རྩེ་མར་འགྲེལ་པ་གཉིས་ནས་
བཤད་ལ། མན་སྟེར་ལྷ་པ་རྩེ་རྩེ་སྟེམས་མར་བཤད་དོ། །ས་བོན་ལྷ་པོ་འདི་ཡང་འགྲེལ་པ་གསུམ་ན་

“གསལ་ཡང་”^{༡)}མངོན་བརྗོད་དང་པག་མོ་མངོན་འབྱུང་ལས་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྟོན་དུ་བཤད་པ་
 བཞིན་ཡིན་ལ། མངོན་བརྗོད་ལས། དགྱིལ་འཁོར་པའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་ནས་ཁམས་བྱིན་
 གྱིས་ཆོབ་པའི་སྐབས་སུ། ཡི་མྱོ་རི་ཡི་ཁི་སྲ་བཤད་ཀྱང་འདིར་སྲ་མ་སྐབས་སུ”བབ་པོ”^{༢)}། དེ་ནས་
 ཨོྲ་བྱ་གྱི་ཏ་པ་རི་བྱུང་སྐབས་སུ་གྱི་ཏ་པ་རི་བྱུང་ཉེ། ཞེས་བརྗོད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 དག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་རའོ་སྟམ་དུ་སྒྲགས་དོན་ལྟར་ང་རྒྱལ་
 བཟན་པོ་གཟུང་ངོ། །སྒྲགས་འདི་མངོན་བརྗོད་ཁ་ཅིག་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་གཞན་ཁ་ཅིག་དང་པག་
 མོ་མངོན་འབྱུང་ལས་གསུངས་སོ། །འདིར་ངོ་བོ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་བཞིན་ལོ་ཆེན་གྱིས་སྐྱབ་ཐབས་
 གྱི་དོན་བཤད་པ་ལས། དབང་པོ་ཐ་མས་སྤང་སོགས་ལྟའི་སྐྱུང་སྟོམ། འབྲིང་གིས་ཡི་གེ་རྣམས་
 བསྟོམ། དབང་པོ་རབ་གྱིས་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པར་མོས་པ་བྱ་གསུང་སྟེ། ལྟའི་སྐྱུང་སྟོམ་པ་ལ་མ་བྱང་
 བའི་དུས་སུ་སྐྱུ་མདོག་ཕྱག་མཆན་སོགས་རེ་རེ་ནས་སྟོམ་པ་དང་། དེ་ལ་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་ཡི་གེ་
 ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་སྟོམ་པ་དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་བྱང་བའི་དུས་གསུམ་ལ་དགོངས་པ་འབྲུམ།
 རབ་འབྱོར་ཞི་བས་དབང་པོ་རབ་གྱིས་སྤང་པོ་དང་། འབྲིང་གིས་དེ་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་དང་། ཐ་
 མས་དེ་གཉིས་དང་ཁམས་དང་གསུམ་ག་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་པ་བྱ་ཞེས་ཟེར་ངོ། །མར་དོས་ས་བོན་ལ་
 མི་ལྟོས་པར་བསྐྱེད་གསུང་མོད་ཀྱང་རྒྱད་གྱི་དགོངས་པ་ས་བོན་ལས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་རྣམས་
 སྟོམ་པ་ནི། སྟོམ་འབྱུང་ལས། ཕྱག་གཉིས་ཏེ་དུ་ཀ་སྟོར་ལྟ། །སྤང་པོ་ལ་སོགས་ང་རྒྱལ་བྱ། །ཞེས་
 ལྟ་བུ་གསུམ་མ་ལ་ཡང་གསུངས་ཤིང་། མངོན་བརྗོད་ལས་མངོན་དུ་སྤང་སོགས་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་
 པ་བཤད་པ་འདི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་དམ་ཆོག་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདེ་མཆོག་རིགས་ལྟའི་ལྷ་ལྷ་མའི་བར་
 དང་། དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལུས་དགྱིལ་ཀྱན་གྱི་སྐྱན་མོང་བར་མངོན་བརྗོད་གྱི་
 འབྲེལ་པར་བཤད་པ་རྒྱད་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱན་ལ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །

༡) ཇ། ༣༡་བ་པ་ལ་ མི་གསལ་ཡང་།

༢) ཇ། ༣༩་ན་༡་ བབ་པོ།

གཉིས་པ་ནི། སྤང་པོ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལ་བྱུག་དང་། ཉང་གི་སྤྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་
པ་ལ་བྱུག་དང་། ཁམས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལ་ལྷ་ལྷ་སྒྲོམ་པ་དེ་ལྟར་ན་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྤྱེ་
མཆེད་ཀྱི་གནས་ནམས་སྤྱེ་དེ་ནམས་བསྒྲོམས་ནས་དག་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་སོ་སོའི་ནམ་པར་དག་པ་
བཤད་པའོ་ཞེས་དོན་བསྟུན་སོ། །ཀྱན་སྦྱོང་ལས། དེ་ལྟར་སྤང་པོ་དང་སྤྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ནམས་
ལ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལྷ་བཙུ་བདུན་པོ་རང་གི་ལུས་ལ་བཀོད་པ་
ཅམ་མིན་གྱི་ལྷ་ནམས་སྐྱེད་པ་ན་རང་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་དེའོ་སྟམ་དུ་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བདེ་མཆོག་གི་སྒྲོར་ནས་བསྐྱང་འཁོར་གསུངས་ཚུལ་དང་། སྐབས་
སྤྱ་བབ་པའི་གཞུང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས་ར་བ་ནམས་ནི་ཕྱོགས་སྤྱད་གོད། །འོག་
དུ་མཆོན་ཆ་དགོད་པར་བྱ། །འཁོར་ལོ་གནས་པའི་བདག་ཉིད་མཉམ། །སྤྱང་དུ་མདའ་ཡི་བ་བ་བྱ། །
མཁའ་སྦྱོང་དུ་ནི་གུར་བྱ་སྟེ། །དེ་དག་གིས་ནི་གོ་ཆར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་གོ་བགོས་སུམ་ཅུ་ནི། །ཅ་
གསུམ་པས་ཀྱང་གཞིག་མི་རུས། །ཞེས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་དང་། ར་བ་ནམས་དང་། གུར་དང་མདའ་ཡི་
བ་བ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། མཆོན་ཆ་ནི་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞིར་བཤད་ལ། མཁའ་སྦྱོང་ནི་སྤྱང་གི་ནམ་
མཁའོ། །རྒྱང་པ་གསུམ་པ་ལ། འཁོར་ལོ་བདག་ཉིད་མཆོན་ཆ་མཉམ། །ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ལ་དེའི་དོན་
འཁོར་ལོར་གནས་པ་དང་། མི་གནས་པའི་རང་ཉིད་གཉིས་མཆོན་ཆའི་བ་བས་གོ་བགོ་བ་མཉམ་
པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་བཤད་ལ། གཉིས་ཀའི་བཤད་སྐྱར་དུ་བདག་ཉིད་འཁོར་ལོ་
ལ་གནས་པ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་དོན་བསྐྱང་འཁོར་གྱི་ལྷེ་བ་ལ་གནས་པ་ལ་བཤད་དོ། །ཅ་
རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དེ་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་མངོན་བརྗོད་ལས་
བཤད་ཚུལ་ནི། འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཙུར་སྒྲོས་པ་ལས། རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་དང་ར་བ་དང་བ་བ་དང་། ལྷ་
རེ་དང་། མདའི་བ་བ་དང་། རྡོ་རྗེའི་མེ་འབར་བར་བསམས་ནས་མེ་དེ་ནི་ལ་སོགས་པའི་སྤྱགས་བྱུག་
བརྗོད། དེ་ནས་ཉེ་རུ་ཀའི་བཀའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་འབར་བ་བལྟས་ནས་དེའི་དབུས་སྤྱི་
མ་ལ་རྡོར་སེམས་དཀར་པོ། ཅ་ཞལ་དཀར་པོ་ཞི་བ་གཡས་སེར་གཡོན་ལྗང་བ་གཉིས་ཁྲོ་བ། བྱུག་

ཟུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོང་རྩེལ། བར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོད་བ་དང་ཁ་ལྷོ་ག། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཞགས་བ་དང་ལྷགས་ཀྱ་འཛིན་པ། རང་འབྲེེ་ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ། སྦྱིལ་གྲུང་གིས་
 བཞུགས་པ། ཐོད་སྤོང་དང་མི་བསྐྱོད་པའི་དབྱ་རྒྱ་ཅན། རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ། མཚན་དཔེ་
 དང་ལྡན་བ་བསམས་ལ། འར་ནས་ཕྱོགས་ལུགས་བསྐྱོག་ཏུ་རྫོང་རྩེ་ཉག་བ་དང་། རྫོང་རྩེ་ཉི་མ་དང་། རྫོང་
 རྫོང་གཙུག་ཏྲར་དང་། རྫོང་རྩེ་ཐབ་སྦྱར་རིམ་བ་བཞིན་ཏུ་སྡོ་སེར་དམར་ལྗང་བཞི་དང་། འར་སྟོ་ནས་
 མཚམས་ལུགས་འབྲུང་ཏུ་རྫོང་རྩེ་གཞོད་སྦྱིན་དང་། རྫོང་རྩེ་དུས་དང་། རྫོང་རྩེ་སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་། རྫོང་རྩེ་
 འཛིགས་བྱེད་རིམ་བ་བཞིན། དུད་ཁ། དཀར་པོ། ཉག་པོ། སྡོ་དམར་བཞི་སྟེ་ཁོ་བོ་བརྒྱད་སྟོའོ། །དེ་
 ཐམས་ཅད་གྲུང་ཞལ་གསུམ་པ། ཕྱག་ཟུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོད་བ་དང་། ཁ་ལྷོ་ག། བར་བ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཞགས་བ་དང་ལྷགས་ཀྱ། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྩེལ་བྱ་དང་ཅང་ཉེཏུ་འཛིན་པ། རང་འབྲེེ་
 ཤེས་རབ་མས་འབྱུང་པ། སྟོ་ཚོགས་པད་མའི་སྟེང་ན་གཡས་བརྒྱུད་གི་བཞུགས་པས་རིམ་བ་
 བཞིན་ཏུ་ཕྱོགས་སྦྱོང་བརྒྱད་མནན་པ། རབ་ཏུ་འཛིགས་པའི་ཐོད་པའི་དབྱ་རྒྱ་ཅན། དབྱ་སྦྱ་དམར་
 སེར་གྱེན་ཏུ་བརྒྱུས་ཤིང་། མི་བཟད་པའི་མཆེ་བ་གཅིགས་པ། མའི་རུས་པའི་རྒྱ་ཀྱིས་བརྒྱན་
 ཅིང་། སྟག་ལྷགས་གོས་སུ་མནབས་པ། སྦྱལ་རྒྱ་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། །དེ་ནས་སྤར་གྱི་རྫོང་སེམས་
 ཡོངས་སུ་གྲུང་བ་ལས། རང་ཉིད་རྩྭ་མཛད་སྟོན་པོ་སྡོ་སེར་ལྗང་བའི་ཞལ་གསུམ་པ། ཕྱག་ཟུག་གི་
 དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོང་རྩེལ། བར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱ་དང་ཞགས་པ། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་
 ལྷོ་ག་དང་ཐོད་བ་འཛིན་པ། འོད་ཟེར་འབར་བའི་སྤོང་བ་འབྱུགས་པ། མཆེ་བ་གཅིགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་
 འཛིགས་པ། རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། མི་མགོ་ལྷ་བཙུའི་དོ་ཤལ་ཅན། ཐོད་སྤོང་གི་སྒྲ་རགས་
 ཅན། རྫོང་རྩེ་སེམས་དཔས་དབྱ་བརྒྱན་པ། རང་འབྲེེ་ཤེས་རབ་མ་དང་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ། གཏུག་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་འཛིགས་བྱེད་དང་། དུས་མཚན་གཡས་བརྒྱུད་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མནན་
 པའོ། །དེ་ནས་སྟེང་ཏུ་གཙུག་ཏྲར་དཀར་པོ་དང་། འོག་ཏུ་རྫོང་རྩེ་ས་འོག་ཉག་པོ་ཞལ་གསུམ་པ། ཕྱག་
 བརྒྱུད་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོང་རྩེལ། གཉིས་བ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱ་དང་ཞགས་པ། གསུམ་བ་

གཉིས་ཀྱིས་མདུང་ཅེ་གསུམ་དང་འཁོར་ལོ། བཞི་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོད་པ་དང་ཁ་རྩི་ག་འཛིན་པ།
གཡས་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པ་བསྒྲུབ་མོ། །དེ་ནས་སྟོད་ཁོ་བོ་བཙུ་ལ་སྟོད་ཕྱར་བྱའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་
ཕྱར་བྱ་བཙུ་ཕྱོགས་བཙུར་སྟོས་ལ། བགེགས་མེད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཁོ་བོ་བཙུ་ལ་བཀའ་བསྒྲོ་
སྟེ། ཞལ་བཞི་པའི་སྤྲུགས་བཟོད་ཅིང་། མཐེབ་མཐུབ་ཀྱི་སྦྱར་བས་ཕྱོགས་བཞི་གཡོན་སྒྲོར་དང་།
མཆོམས་བཞི་གཡས་སྒྲོར་དང་། སྟོང་འོག་སྟེ་ཕྱོགས་བཙུར་"སེ་ཀོལ་")བརྒྱབ་བོ། །དེ་ནས་གཡོན་
སྒྲོར་དང་གཡས་སྒྲོར་གྱིས་ཕྱར་བྱ་འདེབས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་ཕྱར་བྱ་གདབ། གཡོན་དང་གཡས་
སུ་བསྒྲོར་བས་ཐོ་བས་བརྒྱུད་བའི་སྤྲུགས་བཟོད་ལ་བརྒྱུད་ངོ། །དེ་ནས་ཨོྭ་ཁ་བཟོ་རྩིག་བཟོ་རྩི་ག་
ར་བཟོ་རྩི་པར། །ཨོྭ་བཟོ་ཅན་བཟོ་རྩི་པར། ཨོྭ་བཟོ་ཨ་ན་ལྷ་རྟ་བཟོ་རྩི་པར། ཨོྭ་བཟོ་ཕྱི་པ་བཟོ་རྩི་
པར། ཨོྭ་བཟོ་ཀྱུན་ལི་བཟོ་རྩི་པར། ཨོྭ་བཟོ་ཡལ་བཟོ་རྩི་པར། ཨོྭ་བཟོ་ཀྲ་ལ་བཟོ་རྩི་པར། ཨོྭ་བཟོ་
མཐུ་བྲ་ལ་བཟོ་རྩི་པར། ཨོྭ་བཟོ་སྒྲི་པ་ཁ་བཟོ་རྩི་པར། ཨོྭ་བཟོ་ལྷ་ཕྱི་པ་ཅན་"མར་ཏི་")བཟོ་རྩི་པར།
ཨོྭ་བཟོ་སྒྲ་ཏ་ལ་བཟོ་རྩི་པར། ཅེས་པ་གཙོ་བོ་དང་འཁོར་བཙུའི་བསྒྲུབ་པ་བྱ། འཁོར་གྱི་ཁོ་བོ་ཞལ་
གསུམ་པའི་མདོག་ནི་སེར་པོའི་གཡས་ནག་གཡོན་ལྗང་བ་དང་། དམར་པོ་དང་དུད་ཁ་དང་དཀར་
པོ་གཉིས་ཀྱི་གཡས་སེར་གཡོན་ལྗང་བ་དང་། ལྷག་མ་ལྷ་རྩི་མཛད་དང་འབྲ་བར་གསུངས་སོ། །
མངོན་བཟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། དང་པོར་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱུད་པའི་དབུས་སུ་རྫོང་སེམས་ཡབ་
ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱགས་ཀ་ནས་ཁོ་བོ་བརྒྱུད་ཅིབས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་དུ་སྟོ། དེ་ནས་རྫོང་སེམས་རྩི་
མཛད་དུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱགས་ཀ་ནས་སྟོང་འོག་གི་ཁོ་བོ་གཉིས་སྟོ། དེ་ནས་རྩི་མཛད་ཀྱི་ཕྱགས་ཀ་
ནས་ཕྱར་བྱའི་ཁོ་བོ་བཙུ་ཕྱོགས་བཙུར་སྟོས་ནས་བགེགས་ལ་ཕྱར་བྱས་འདེབས། དེ་ནས་ཁོ་བོ་
བཙུ་ལ་ཕྱོགས་སྟོང་སོ་སོའི་བགེགས་མེད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཞལ་བཞི་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བཀའ་
བསྒྲོ། དེ་ནས་བགེགས་མི་འཇུག་པར་བྱ་བྱེད་རྩི་མཛད་ཀྱི་ཕྱགས་ཀ་ནས་རྫོང་མེ་སྒྲ་མའི་འོད་ཟེར་

༡) ཞ། ༣༣་བ་༩་ སེ་ཁོལ།

༢) ཞ། ༣༤་ན་༣་ བར་ཏི།

སྒྲོས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། འོག་ཏུ་རྩོམ་གཞི་དང་། འོག་གི་ས་གཞི་གཉིས་དང་།
 འོག་ས་སུ་རྩོམ་གཞི་ར་བ་དང་བ་ཉིས་རིམ། སྟེང་ཏུ་རྩོམ་གཞི་བླ་རེ་དང་མདའི་བླ་རེ་ཉིས་རིམ།
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ནས་རྩོམ་གཞི་མེ་འོད་འབར་བ་རྒྱ་རི་ཅམ་འདོད་པར་བསྐྱོར་བར་བསམས་
 རས་སྒྲགས་གཅིག་དང་གཉིས་དང་། གཉིས་དང་གཅིག་གིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་ལྷོ་ཁྱོ་ཁྱོ་
 ཡང་དབྱས་སྒྲོ་ལ་གཡས་སེར་གཡོན་ལྷང་དང་། ལྷག་མ་བཞི་རྩྱུ་མཛད་དང་འབྲ་བར་འཆད་དེ།
 ལྷོ་ཁྱོ་ཞལ་མདོག་འདི་ད་ལྷོ་ཁྱོ་རྒྱུད་ན་མི་སྤང་རོ། །བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་མདོན་བཛྲོད་ལ་
 འགྱུར་མི་འབྲ་བ་མང་དུ་སྤང་ཡང་འགྱུར་བཟང་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་སོ། །འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་
 པར་བཤད་པ་ནི་མཐའི་ཅིབས་ལ་དགོངས། སྟེང་འོག་གི་ཅིབས་གཉིས་ནི་དབྱས་སུ་ཡོད་དེ་སྒྲི་
 ལས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཡང་མན་སྟེ་ལས། འཁོར་ལོ་སེར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱ་པའི་ལྷོ་བའི་དབྱས་ཀྱི་ནང་
 དུ་ཞེས་གསུངས་ལ། ནང་དུ་ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་ལྷོ་བ་སྐབས་ཅན་དུ་མི་འབྲུབ་སྟེ། སྒྲོད་རྒྱུད་
 ལས། ཅིབས་ཀྱི་ནང་ནི་ཐམས་ཅད་ན། །བཞུགས་པའི་རྩོམ་སེམས་དཔའ་སོགས། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་དང་མི་འབྲ་སྟེ། མན་སྟེ་ལས། འཁོར་ལོ་སེར་ལོ་གཡས་སྐྱོར་དུ་
 འཁོར་བ་ཅིབས་བརྒྱ་པའི་ལྷོ་བའི་དབྱས་ཀྱི་བར་སྐབས་སུ་གནས་པའི་བདག་ཉིད། ཅེས་ལྷོ་བ་
 ཁོང་སྟོང་གི་པན་ཚུན་གྱི་བར་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་ལྟར་སྐྱེད་པར་གསུངས་པས་ལྷོ་བའི་ཁོང་གསེང་
 གི་ཡར་ཅེ་དང་མར་ཅེ་གཉིས་སྟེང་འོག་གི་ཅིབས་སུ་ཤེས་སོ། །ཅིབས་བརྒྱད་ཀྱི་ནི། ཅིབས་ཀྱི་
 ཅེ་མའི་སྟེང་དུ་ཁྱོ་ཁྱོ་དགོད་པར་ཡང་བཤད་དོ། །འཁོར་ལོ་སེར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱ་པ་རི་ལྷོ་སྐྱོམ་པ་
 ནི་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལ་འདི་ཉིད་གསལ་ལོ། །སྤྱོད་གསལ་བདེ་ཉི་ནི་ཀུན་ལ་བྱ་ལ། རྒྱུད་ནས་བཤད་
 པའི་རིམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ཡང་ཐོག་མར་རྩོམ་སེམས་དང་རྩྱུ་མཛད་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་ཁོ་བརྒྱ་
 སྐྱོམ་པར་གཞན་ནས་བཤད་པ་བཞིན་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ལ། ར་གྱུར་སོགས་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་
 བྱིས་ཁོ་ལོ་སྐྱོམ་པ་ཡང་ཁུངས་ཐུབ་མང་པོས་བཤད་དོ། །བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྱེད་ཚུལ་འདི་
 སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་མཁོ་འོ། །འདི་ལ་མདོན་བཛྲོད་ནས་བཤད་པའི་སྒྲགས་རིངས་བཏོན་ནས་

ཀྲང་ཕྱིར་སྒྲིག་བྱས་པས་ཆོག་པ་དང་། བདེ་མཆོག་ལ་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་ཆད་
 ཕྱིར་སྒྲིག་པ་ལ་མཁོ་བར་སྤང་བས་འདིར་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་རྫོ་རྗེའི་ར་གྲུར་སོགས་ཀྱི་བསྐྱུང་
 འཁོར་སྤུང་མོང་བ་དང་། སྤར་གདབ་དང་། སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པ་ཁོ་བར་ཕུའི་བསྐྱུང་འཁོར་དང་བཅས་
 པ་འདི་ནི་བསྐྱུང་འཁོར་རྒྱས་པའོ། །པག་མོ་མངོན་འབྱུང་ལས། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་
 ལས། རྫོ་རྗེའི་ར་བ་དང་བྱ་བ་དང་། ས་གཞི་དང་། སྒྲ་རེ་དང་མདའི་བྱ་བ་དང་། རྫོ་རྗེའི་མེའི་བྱ་བ་
 སྤྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྲུག་ཤུག་གིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུར་མཐེབ་
 མཛུབ་ཀྱིས་སེ་གོལ་གཏོག་ཅིང་། ཞལ་བཞི་པའི་སྤྲུག་ཤུག་ཤར་ནས་གཡོན་སྒྲོར་དུ་ཕྱོགས་བཞིར་
 དཀོད་པ་དང་། དེ་ནས་སྤར་བྱ་འདེབས་པ་དང་། དེ་བརྟུང་བའི་སྤྲུག་ཤུག་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་བསྒྲིག་ཏུ་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། ཁོ་བར་ཕུ་སྒྲོལ་པ་མ་བཤད་དེ། མངོན་
 བརྗོད་ལས་བཤད་པའི་སྤྲེང་ནས་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱུང་འཁོར་བཞག་པ་འདི་ནི་བསྐྱུང་
 འཁོར་འབྲིང་པོ་སྟེ། འབྲིང་པོ་རྣམས་ཀྲང་འདི་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ། །ལོ་ནག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནས་
 འབྱུང་བའི་བསྐྱུང་འཁོར་ཡང་བསྐྱུང་འཁོར་འབྲིང་པོའོ། །སྒྲོལ་འབྱུང་ལས། ཞལ་བཞི་པའི་སྤྲུག་
 བརྗོད་པས་ཕྱོགས་ནི་བཅིང་ཞིང་ར་བ་སྟེ། ཨོ་སྤྱུ་ནི་སྤྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་པལ། ཤར་དུའོ། །ཨོ་གྲི་རྩྱ་གྲི་རྩྱ་
 རྩྱུ་རྩྱུ་པལ། བྱང་དུའོ། །ཨོ་གྲི་རྩྱ་པ་ཡ་གྲི་རྩྱ་པ་ཡ་རྩྱུ་རྩྱུ་པལ། ལུབ་དུའོ། །ཨོ་ཞུ་ན་ཡ་རྩྱ་པ་ལྷ་
 རྩྱུ་རྩྱུ་པལ། ལྷ་དུའོ། །ཕྱོགས་སུ་སེ་གོལ་བརྒྱབས་པ་ཡིས། །གཤུག་པའི་བདུད་རྣམས་བསྐྱུང་པར་
 བྱ། །ཞེས་སྤར་གྱི་དེ་དག་གི་སྤྲེང་ནས་ཁོ་བར་ཕུ་དང་། སྤར་གདབ་ཀྱི་སྒྲོར་དང་། སྤྲུག་ཤུག་བཞག་
 པ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། བསྐྱུང་འཁོར་བསྐྱུས་པ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་མ་ངེས་སོ། །འདི་ལ་གཡོན་ཀྱི་
 མཐེབ་མཛུབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་སེ་གོལ་བརྒྱབས་ནས་སྤྲུག་ཤུག་བརྗོད་དེ་བགོགས་སྒྲོད་པ་ནི་
 ཕྱོགས་བཅིང་བ་ཡིན་ལ། སྤྲུག་ཤུག་བཞི་བརྗོད་ནས་ར་བ་བྱ་བར་ཡང་གསུངས་པས། ར་བ་སྤྱེད་པ་ནི་
 དེ་རྒྱང་པ་མིན་པས་རྫོ་རྗེའི་ས་གཞི་དང་གྲུར་དང་སྒྲ་རེ་དང་མདའི་བྱ་བ་དང་མེ་དབུང་ཡང་བསྒྲོལ་
 སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི་དེའི་འགྲེལ་པར་གཡོན་ཀྱི་མཐེབ་མཛུབ་ཀྱིས་སེ་གོལ་བྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་

པར་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་གཡོན་སྐོར་དུ་སྒྲགས་བཞི་ལས་བྱང་བའི་སྡེ་ལྷན་དམར་སེར་གྱི་
 རང་བཞིན་བཞི་དང་། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་འོག་ཏུ་རྩྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡེ་ཚོགས་རྫོང་ལྷོ་རང་
 བཞིན་གྱི་ས་གཞི་དང་། དེ་ནས་དེའི་འོད་ཟེར་ལས་སྤྲེང་དུ་རྫོང་ལྷོ་མདའི་བྲ་བ་དང་། རྫོང་ལྷོ་གྲུང་
 དང་། ལྷ་རེ་བསམ་པར་བཤད་དེ། རྫོང་ལྷོ་མེས་བསྐོར་བ་ཡང་དགོས་སོ། །འདི་ནི་ལྷ་ཨི་པའི་མན་
 ངག་ལས་འོངས་པ་ལྷ་བ་པས་བཤད་པའི་གདམས་པའོ། །འདི་ལ་བལ་པོ་ལྟ་ཞི་བའི་མན་
 དང་འབྲེལ་བ་ལ་ར་གྲུང་སོགས་བསྐོམས་པའི་འོག་ཏུ་སྒྲགས་བཞི་པོ་བཟོད་ཅིང་། ཚོགས་རྣམས་སུ་
 སེ་གོལ་བརྒྱབས་པས་གདུག་པ་རྣམས་བསྐྱད་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་བགོགས་དང་བྲལ་
 བར་མོས་པར་བྱ་བར་བཤད་ཅིང་། བསྐྱང་འཁོར་བསྐྱུས་པའི་ལུགས་སུ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་
 པའི་ལུགས་གཉིས་རྒྱད་འདིའི་དོན་ཡིན་པས་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱང་འཁོར་གསུམ་བཤད་པའི་
 དང་པོ་ནི་མདོན་བཟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རྒྱད་དེ་ནས་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དེ་དུག་
 གི་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་ལ། ལྷ་ལྷ་དང་ལུས་དཀྱིལ་དཔའ་པོ་གཅིག་པ་ལ་ཡང་བྱེད་པ་རྒྱད་ཀྱི་
 དགོངས་པར་སྐྱང་བས་ལྷ་མང་ཉུང་གིས་བསྐྱང་འཁོར་རྒྱས་བསྐྱུས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་མིན་ལ། ལུས་
 དཀྱིལ་ལ་བསྐྱང་འཁོར་བསྐོམ་མི་དགོས་པ་ཡང་མིན་པས། མ་ན་ཀ་ལྷིས་ལྷ་རེ་གཉིས་པའི་ལུས་
 དཀྱིལ་ལ་ཡང་བསྐྱང་འཁོར་འབྲིང་པོ་བཤད་དོ། །དེས་ན་བསྐྱང་འཁོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་
 ལེགས་པར་ཤེས་ན་སྐབས་དང་དགོས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་རྒྱ་སྤྱིད་ནའང་སྤྱིད་ཤེས་ལ། བསྐྱུས་
 ནའང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི་ཚོ་ག་མི་འཆད་པ་ཞིག་འོང་བས་འདིར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ར་བ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱང་བ་བཤད་པ་དང་། བགོགས་ལ་ཕྱར་བྱས་
 གདབ་པ་སོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྐོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་། སྒྲགས་རྣམས་
 ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བཅུ་བདུན་པོ་བསྐོམས་པས་ཕྱང་སོགས་སྐྱངས་པའི་མཁུག་དེ་
 ནས་རྫོང་ལྷོ་གྲུང་བསམ་པར་བྱའོ་ཞེས་མདོར་བསྐྱུན་པ་ནི། བསྐྱང་འཁོར་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་མིང་ལ་
 དེའི་ཚོགས་གཅིག་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། བརྒྱ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་ཐེངས་སོགས་ལས་མང་དུ་

འབྱུང་ངོ་། །ལོ་ཆེན་གྱི་འབྱུང་དང་། རྫོང་པོའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྫོང་པོའི་ར་བ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་བ་ར་
 བར་སོང་བ་བོད་དཔེ་མ་དག་པའོ། །གྲུང་དང་བ་བ་གཉིས་སྐད་དོད་གཅིག་པས་འབྱུང་གཉིས་བྱུང་
 ཡང་གྲུང་དུ་བསྐྱར་ན་འབྲུལ་གཞི་ཆུང་ངོ་། །ལྷ་བ་བ་དང་བླ་རྩེ་ཉའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཤར་ལ་
 སོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་པ་སྟེ་དགོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས་རྫོང་པོའི་སྐྱ་རའི་ཞེས་པའི་བར་
 གྱི་ཆེག་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་མན་ངག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དགོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཆེག་
 བདུན་ནི། སྒྲགས་ཆན་རེ་རེ་ཕྱོགས་བཞིར་འགོད་པ་བཞི་དང་། ལྷག་མའི་ཆེག་ཆན་པ་གསུམ་མོ། །
 ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་མཛུབ་གྱིས་སེ་གོལ་ཕྱོགས་རེ་རེ་གཏོག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། ཡོ་སྐྱ་
 བེ་སྐྱ་ཉུ་ཉུ་པལ། ཅེས་པས་ཤར་དང་། ཡོ་གྱི་རྩེ་གྱི་རྩེ་ཉུ་ཉུ་པལ། ཅེས་པས་བྱང་དང་། ཡོ་གྱི་རྩེ་པ་
 ཡ་གྱི་རྩེ་པ་ཡ་ཉུ་ཉུ་པལ། ཅེས་པས་རུབ་དང་། ཡོ་ལྷ་ན་ཡ་ཉོ་ལྷ་ག་ལྷན་བཟོ་རྩེ་ཉུ་ཉུ་པལ།
 ཅེས་པས་སྟོའི་ཕྱོགས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ནག་པོ་དང་། ལྷང་གྲུ་དང་། དམར་པོ་དང་། སེར་པོའི་
 མདོག་ཅན་སྟེང་ཆངས་པའི་འཛིག་ཏེན་ནས་འོག་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་སྒྲག་པར་བྱུབ་པའི་འབར་
 བའི་ལུས་ཆེན་པོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དགོད་པར་བྱའོ། །སོགས་གྱི་སྒྲས་ནི་ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་
 གཟུང་ངོ་། །འགྲེལ་པ་གསུམ་གར་ཕྱོགས་སུ་འགོད་ལུགས་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། ལུས་ཤིན་དུ་ཆེ་
 བ་བཞི་ནི་ལྷ་དང་སྒྲགས་གྱི་ལུས་གང་ཡིན་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་ལྷ་བ་པས་སྒར་ལྷར་ཕྱོགས་
 སུ་བཀོད་པའི་མཛུག་དུ། སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་གྱི་འོད་ཟེར་ལས། དེའི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་ར་བ་
 བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་དོན་འབྲ་བར་སྒར་ལ། དེ་ལྷར་
 ན་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་དེའི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་ར་བ་བཞི་སྟོམ་པ་ནི། སྒྲགས་
 བཀོད་པ་བཞི་པོ་ལས་སྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ལུས་ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་སྐྱ་སོགས་བཞི་ནི་སྒྲགས་འོད་ཟེར་
 དང་བཅས་པའི་ལུས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྒྲགས་བརྗོད་པས་ཕྱོགས་བཞིར་སྒྲགས་ཁ་དོག་
 བཞི་འགོད། དེ་ནས་དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྐྱ་སྐྱེད་པའི་ལུས་ཆེ་བ་བཞི་དགོད། དེ་ནས་སྒྲགས་

༡) ལ། ༣༩་བ་ན་ བེའུ་རྩེ།

འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཁ་དོག་བཞི་པོའི་ར་བ་བྱ་བཞི་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་
 ཟློ། འབྲུལ་སྤོང་ལས། སྤྲགས་བཞི་པོ་བརྗོད་པས་ནག་པོ་དང་། ལྷང་གྱ་དང་། དམར་པོ་དང་། སེར་
 པོ་ལས་འསྐྱོས་པའི་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་འོད་འབར་བ། ཆངས་པའི་གནས་ནས་ས་འོག་ཏུ་
 ཁུབ་པ། འར་དང་བྱང་དང་རུབ་དང་སྟོ་སྟྲགས་སུ་རིམ་པ་ལྟར་བཀོད་པས། དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་
 དེའི་ཁ་དོག་དང་མཚུངས་པའི་རྫོ་རྗེའི་ར་བ་བྱ་བཞི་པ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། ཁྲ་མ་མར་དོས།
 འར་ལ་སོགས་པའི་སྟྲགས་དང་། མེ་ལ་སོགས་པའི་མཆམས་སུ་ལྷགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་ཏུ་
 སེ་གོལ་གཏོག་ཅིང་། སྤྲགས་རྒྱང་རེ་རེ་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྤྲགས་ཁ་དོག་དམར་པོ་འབར་བ་ཡིག་འབྲུ་
 ཆེ་བ་སྟྲགས་དེ་དང་དེར་ཁ་ནས་འསྐྱོས་པས་སྤྲགས་དེ་དང་དེ་ལས་འསྐྱོས་པའི་བྱ་རོག་གཏོང་ལ་
 སོགས་པ་དམར་མོ། ཞབས་འོག་གི་ས་ལ་བཞག་ཅིང་དབྱ་ཆངས་པའི་གནས་སུ་སྤྲགས་པ། སྤྲག་
 གཉིས་གྱིས་ཐོ་བ་དང་ཕྱར་བྱ་བསྐྱམས་པ་སྟོས་ལ། དེ་དག་གིས་བགེགས་རྣམས་ཐག་ཤིན་ཏུ་
 རིང་པོར་བསྐྱད་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་སྤྲགས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྫོ་རྗེའི་ར་བ་ཁ་
 དོག་དམར་པོ་བྱ་བཞི་པ་བསྐྱོམ་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་ལྟ་མོའི་སྤྱི་ཆད་དང་། ར་བ་དམར་པོར་བཤད་
 པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་རྣམས་ལྷ་བ་པས་བཅུ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་
 ནའང་འདྲིར་སྐབས་སུ་མ་བབ་ལ། ཤེལ་བྱ་ཞབས་ཀྱི་ལྷ་ལྷའི་ལྷགས་ནི་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱ་རྒྱར་སྤང་
 རོ། །ཕྱིས་ཀྱི་ཁྲ་མ་ཁ་ཅིག་སྤྲགས་བཞི་བརྗོད་པས་སྟྲགས་བཞིར་ཁྲ་གཏོང་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷས་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཞི་བཀོད་ལ། སྤྲགས་བཞིའི་འོད་ཟེར་དང་དེའི་ཁ་དོག་ལས་བྱུབ་པའི་རྫོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་
 པའི་ར་བ་བྱ་བཞི་བསྐྱོམ་གསུང་བ་^{༡)} ཡང་སྤྲ་མ་ལས་རྩུང་ལེགས་ཀྱང་དོན་ཏུ་མ་མཐོང་སྟེ། སྤྲ་
 འབྲུང་ལས། ཞལ་བཞི་པའི་སྤྲགས་ཀྱིས་ར་བ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲགས་ལས་ར་བ་སྐྱེད་པ་
 ཡིན་གྱི། སྐྱོམ་བཞི་ལས་ར་བ་སྐྱེད་པ་གང་ནའང་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་བརྗོད་ལས་སྤྲགས་
 བཞི་སྟྲགས་བཞིར་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་ནི། ར་བ་བྱེད་པའི་དོན་མིན་ཏེ། དེར་ནི་ར་བ་སྟོན་ཏུ་

༡) ཞ། ༣༥་བ་༡་ གསུངས་པ།

བསྐྱེད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་དེ་ནི་དེའི་འགྲེལ་པ་ནས་འཁོར་གྱི་ཁྱོ་བོ་ནམས་ལ་བཀའ་བསྒྲིག་
བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྟོ་རྗེས་བགེགས་འགྲུགས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། བག་མོ་མངོན་འབྱུང་ལས་ཀྱང་ར་བ་སོགས་བསྐྱེད་པ་སྔོན་དུ་སོང་བེན་ཞིང་། ཁྱོ་བོ་
བཅུ་སྟོམ་པ་མེད་པས་སྒྲགས་བཞི་སྟོགས་བཞིར་བཛོད་པ་ནི་བགེགས་དགྲུག་པའམ་བསྐྱེད་པའི་
དོན་དུ་འོ། །སྟོམ་འབྱུང་ལས་ནི་སྟོགས་བཅིང་བ་དང་། ར་བ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་འདིར་
སྟོགས་བཞིར་སྒྲགས་བཞི་འགོད་པ་ནི་རྒྱད་དེ་དང་མཐུན་འོ། །ར་བ་བྱུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡི་
གོ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡིས་མཆོན་པའི་སྣ་ཆོགས་རྟོ་རྗེའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་འོག་གི་ས་
གཞི་སྣ་ཆོགས་རྟོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །ར་བ་འོག་དུ་གནས་པའི་གཞི་རྟོ་རྗེའི་
ས་གཞི་ཡིན་ཞིང་། རྟོ་རྗེའི་ས་སྔོན་དུ་སྐྱེད་པ་ཡང་འདིར་མེད་པས་དུས་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །སྣ་
ཆོགས་རྟོ་རྗེའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུང་བ་ལས་སྐྱེད་དུ་རྟོ་རྗེ་ཅེ་ལྟ་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་མདའི་
འབྲ་བ་དང་། དེའི་འོག་དུ་རྟོ་རྗེའི་གྲུང་དང་། གྲུང་གྱི་འོག་ར་བའི་སྐྱེད་དུ་རྟོ་རྗེའི་སྒྲ་རེ་ནམས་བསྟོམ་
མོ། །ལོ་ཆེན་དང་མར་དོ་དང་ཆག་འགྲུང་ལས་རྟོ་རྗེའི་ར་བ་དང་སྒྲ་རེའོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། ལྟ་བུ་པའི་
འགྲེལ་པར་རྟོ་རྗེའི་གྲུང་དང་། རྟོ་རྗེའི་སྒྲ་རེ་ཡང་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། སྒྲུང་གྱི་ར་བ་བྱུབ་པའི་པ་
མ་གཏོགས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་ར་བ་བཤད་པ་མེད་ལ། བརྒྱ་རྟེན་ཉ་དང་སྟོམ་འབྱུང་འགྲེལ་པར་ཡང་
བྱིས་ར་བ་མ་བཤད་དོ། །འབྲུལ་སྟོང་དང་། བྱུང་པར་གསལ་བྱེད་དང་། ལྷན་གྱིས་བྱིས་ཀྱང་རྟོ་རྗེ་
ཅེ་ལྟ་པའི་ར་བ་བཤད་དོ། །དེ་དག་གི་ལྟར་ན་སྒྲགས་བཞི་ལས་བསྐྱེད་པའི་ར་བ་དང་། སྣ་ཆོགས་
རྟོ་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུང་བ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ར་བ་གཉིས་སྒྲུང་བས་ར་བ་ཉིས་རིམ་བྱེད་པ་འདྲའོ། །
ར་བ་ནི་གཞུང་དེ་གསུམ་ལས་རྟོ་རྗེ་ཅེ་ལྟ་པའི་ར་བར་བཤད་དོ། །དཀྱིལ་ཆོག་རྟོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་
ལས། ཅེ་ལྟ་པའམ་ཅེ་གསུམ་པའི་སྣ་ཆོགས་རྟོ་རྗེའི་ར་བ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་དོ། །སྐྱབ་ཐབས་
གཙུག་ལོར་ལས། ར་བ་བསྐྱེད་པ་དང་དེའི་སྒྲགས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱུབ། དེ་ནས་ར་བ་ལས་ར་བ་
དུ་འབར་བའི་འོད་ཟེར་སྟོམ་པ་ལས། དུས་སུ་རྒྱུ་ལས་བྱུབ་པའི་སྣ་ཆོགས་རྟོ་རྗེ། དེ་ལས་འོག་

གཞི་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེར་བྱས་ལ། མེ་དི་ནིའི་སྒྲགས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་བོ། །དེ་ནས་ས་དང་ར་
 བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་ལས་གྱུར་དང་། དེ་ལས་སྒྲ་རེ་དང་། དེ་ལས་མདའི་བ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་།
 རང་རང་གི་སྒྲགས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་རྫོབ་པར་བཤད་པ་བཞིན། འདི་ལའང་བྱ་བར་མར་དོ་བཞེད་
 མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ལྷ་བ་པས་བཤད་པ་བཞིན་བྱ། རིལ་བྱ་ཞབས་ཀྱི་སྒྲ་
 ལྷའི་སྐྱབ་ཐབས་ནི། ལྷ་བ་པའི་དོན་དུ་མཛད་པར་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུང་ཞིང་། དེ་དང་ལྷ་བ་པའི་བརྩ་
 གསུམ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་གཉིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཐབས་ཅད་ཤིན་
 ཏུ་མཐུན་པས་ར་བ་སོགས་སྐྱེད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །ར་བའི་དབངས་ནི་ཁྱད་ས་
 སྒྲ་མ་རྣམས་ལས། སྤྱིང་ཆངས་པའི་གནས་ནས་འོག་གསེར་གྱི་ས་ལ་ཐུག་གི་བར་དང་། དཀྱིལ་
 ཆོག་དོར་སྤོང་ལས། སྤྱིང་འོག་མིན་ནས་རྒྱུད་གི་བར་ལ་བཤད་དོ། །རྒྱར་ནི་རི་ཙམ་འདོད་པར་ལྷ་
 བ་པས་གཞན་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱག་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ལྷགས་རིའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡི་བར། །
 དོ་རྗེའི་འཕྲེང་བས་མདོན་བསྐྱོར་ཞིང་། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ར་བ་དང་གྱུར་གྱི་མཆམས་སྒྲ་སྒྲ་
 རེ་བྱས་ལ་བར་མཆམས་མེད་པར་བྱ། མདའི་བ་བ་སྤྱིང་དུ་བྱེད་པར་འདིའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་
 བཤད་ལ། ལྷ་བ་པའི་བརྩ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྱིང་དང་ལོགས་ཀྱན་དུ་བྱ་བ་
 བར་བཤད་དོ། །མདའི་བ་བ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་ར་བ་དང་བ་
 བ་ཞེས་པའི་སྐབས་སྒྲ་ནི་གྱུར་བྱུང་ན་བ་དང་། བ་བ་བྱུང་ན་གྱུར་བྱུང་དུ་མི་དགོས་སོ། །དོ་རྗེ་
 ཅེ་སྒྲ་པའི་མདའི་བ་བ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དེའི་མདེུ་ཅན་དུ་བཞེད་དོ། །ཞལ་བཞི་པའི་སྒྲགས་
 བཞི་པ་ལ་ལོ་ཆེན་གྱི་འགྱུར་དང་། ཀྱ་སྒྲ་ར་བོ་རྗེའི་འགྲེལ་པར། ཟླ་ག་སྒྲན་བཱི་རྒྱ་རྒྱ་ཞེས་འབྱུང་
 ལ། མར་དོ་དང་ཆག་འབྱུར་ལས་བརྩ་རྒྱ་རྒྱ་ཞེས་འབྱུང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་མདོན་བཛྲོད་དང་པག་
 མོ་སྒྲོན་འབྱུང་ལས། བརྩ་རྒྱ་རྒྱ་པལ་ཅེས་འབྱུང་ཞིང་སྒྲགས་མ་རྣམས་འདིར་བཤད་པ་བཞིན་ཡོད་དེ་
 སྒྲགས་བདུ་བ་དང་མཐུན་ནོ། །སྒྲོམ་འབྱུང་འབྱུར་གསར་རྗེས་གཉིས་དང་། གྲམ་ཤིའི་སྒྲོམ་འབྱུང་
 གི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། སྒྲགས་དང་པོ་གསུམ་འབྲེལ་བཞི་པ་ལ་ཨོ་ཞྭ་ན་ལ་ཏོམ་བཱི་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་པལ་ཅེས་

ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞལ་བཞི་པའི་སྤྲལས་ལ་སྤྱིར་མི་འབྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྐབས་འདིར་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དང་། ལྷ་ཨི་པའི་སྐྱོར་ནས་རི་ལྷར་བྱུང་བའི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྤྲལས་རྣམས་རིགས་བཞིར་བསྐྱེད་ནས། རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏྲར་དང་རྒྱུད་རྡོར་ཐེང་ལས་གསུངས་པ་ནི། ཐོག་མར་ཨོ་ཡོད་ལ་མཐར་སྐྱེད་མེད་པ་ནི་མཐའ་མེད་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་“འགོ་མེད་”¹⁾དང་། གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་“སྤྱལ་”²⁾དང་། གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་བརྟམ་པ་ཞེས་བྲ་བ་ལས། འདིར་ནི་སྤྲལས་རྒྱུད་བཞི་ཆར་མཐའ་མེད་དེ། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྲལས་ཀྱི་དོན་ལ། ཨོ་ནི་ཅེ་མོ་ལས། ཨོ་ནི་ཅེ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད། །མཆོག་དང་ཞོར་སྟེར་དཔལ་དང་གཡང་། །སྐལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། །དམ་བཅའ་བ་དང་བཟ་ཤེས་དོན། །ཞོར་བྱ་འཛིན་པའི་སྟོང་པོ་ཡིན། །ཞེས་མཆོག་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟེར་བ་དང་། སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དམ་བཅའ་བ་སྟེ་སྤྲལས་ཀྱི་“འགོ་འཛིན་པ་”³⁾དང་། དེ་སྟོས་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་བདུན་བཤད་དེ། རིན་པོ་ཆེ་བཟུང་ནས་གཞན་གྱི་འདོད་དོན་སྟོང་བའི་སྟོང་པོ་འོ། །དེ་ཡང་ཡི་གེ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པར་བྱེ་རོལ་པ་འདོད་པ་ལྷར་ནི་མིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ལྷ་བྱ་ཤེས་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་སྤྱར་བའི་སྟོན་ནས་དང་། ཨོ་ཡིག་ལ་ཨ་དང་ཁྱ་དང་མ་གསུམ་ཡོད་པ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་དེའི་ལུས་ཅན་གྱི་སྟོང་རྗེ་གཉིས་རོ་གཅིག་པའི་ངོ་བོར་བདག་ཉིད་འཛོག་པར་བཤད་པ་ལྷར་གྱི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ། ཨོ་གྱིས་སྤྱར་ལྷར་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ནི་དམིགས་བསལ་མེད་པའི་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སུ་སྟོན་ནི་ངེས་པར་འདུལ་བ་སྟེ་འདི་ནི་བོད་པའོ། །ནི་སུ་སྟོན་ནི་མ་ལུས་པར་ངེས་པར་འདུལ་བའོ། །རྩྱ་ནི་དོན་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །གི་རྩ་གཉིས་ནི་གཞོད་

1) ལ། 34'ན'3' མགོ་མེད།

2) ལ། 34'ན'3' སྤྱལ།

3) ལ། 34'ན'3' མགོ་འཛིན་པ།

བྱེད་འགྲོས་པ་ལ་བྱང་ཅིག་པའོ། །གྲིལ་བ་ཡ་གཉིས་ནི་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་དུ་ཚུག་ཅིག་པའོ། །
 སྤྱི་ནི་བསྐྱལ་བའོ། །རྟོ་རྩ་ག་ལྟ་ནི་ཀྱེ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཞེས་པོས་ནས། ལྷ་ན་ཡ་ནི་ཁྱག་གཅིག་
 པའོ། །བིདྭ་རྩ་ཇ་ནི་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའོ། །སྤྱི་པའི་ནི་གསོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་བ་ཡིན་པར་
 སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ། བཟོ་རྩ་ཇ་ཞེས་པ་ལྟར་ནའང་རྟོ་རྩ་ཞེས་པ་བཙམ་ལྟན་འདས་དང་
 སྐར་རོ། །འདིའི་འགྲེལ་བ་གཞན་རྣམས་ནས་མ་བྱུང་ཡང་། བྱང་པར་གསལ་བྱེད་ལས། རྟོ་རྩའི་ས་
 གཞིའི་སྒྲགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲགས་དུག་མཛོན་བརྗོད་ནས་འབྱུང་བ་འདིར་སྐར་བས་དེ་དག་ཀྱང་
 བརྗོད་ལ་རྟོ་རྩའི་ས་གཞི་དང་ར་བ་སོགས་བསྐྱེད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །ཨོ་མེ་དེ་ནི་བཟོ་རྩ་བ་
 བཟོ་བརྒྱ་སྤྱི་ཞེས་པ་ནི་ས་གཞི་རྟོ་རྩའི་རང་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་དང་། ཨོ་བཟོ་བྲ་ཀ་ར་སྤྱི་བོ་སྤྱི། ཨོ་
 བཟོ་བརྒྱ་ར་སྤྱི་བོ་སྤྱི། ཨོ་བཟོ་"བི་དྭ་")ན་སྤྱི་ཁི་སྤྱི། ཨོ་བཟོ་ས་ར་རྩ་ལ་འི་སི་འི། ཨོ་བཟོ་རྩ་ལ་ན་
 ལྷ་ཀ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི། ཞེས་པའི་བར་གྱི་བཟོ་བྲ་ཀ་ར་སོགས་དང་པོ་བཞི་ནི། རྟོ་རྩའི་ར་བ་དང་། གུར་དང་།
 ལྷ་རེ་དང་། མདའི་བྲ་བ་ཡིན་ལ། སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག་པའི་བོ་གཉིས་དང་། སི་ནི་གུར་དང་
 མདའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་དང་། ར་བའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ར་ཡིག་བཞག་པ་ལ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་
 དང་། དེའི་རིགས་པས་ཁྱི་ཡང་ལྷ་རེའི་ས་བོན་དུ་མཛོན་ཏེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །མཛོན་བརྗོད་མང་པོ་
 ལས་བཟོ་རྩ་བ་ཞེས་འབྱུང་ལ། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་བརྗོད་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །མཛོན་བརྗོད་ལོ་
 ཚུང་གི་འགྱུར་ལ་འི་སི་འི་ལོ་སྤྱི་པ་སྤྱི་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །རྩ་ལ་ནི་འབར་བ་དང་། ཨ་ན་ལ་ནི་མེ་དང་།
 ཨ་ཀ་ནི་ཉི་མའོ། །མེ་རི་བྱེད་པ་གཞུང་ནས་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་དགོས་ལ། ལྷ་མ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱང་
 སྒྲགས་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་མཛད་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁྱི་མོ་བསྐྱེད་ནས་བགོགས་དགུག་པ་དང་། བགུག་པའི་བགོགས་ལ་
 སྐར་བྱས་གདབ་པ་སོགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་སྐར་གདབ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོ་མཚམས་མ་རྣམས་
 སྐྱེད་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་བ་གསུམ་ག་དང་འབྲལ་སྒྲོང་ལས། སུལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་བཞི་ལས།

༡) ལ། ༣༩་བ་༩་ བི་དྭ།

སྒོམ་བཞི་དང་། སྒྲགས་དེ་ཉིད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། མཆོམས་མ་
བཞི་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའི་དོན་ནི། སྒར་ལྷར་གཡོན་པའི་མཐེབ་མཛུབ་ཀྱིས་སེ་གོལ་གཏོག་ཅིང་།
སྒྲགས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ཤར་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་གཡོན་སྒྲོར་དུ་བརྒྱུད་ཅིང་བཀོད་ལ། རེ་རེ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ལས་ཕྱོགས་བཞིར་ནག་ལྡང་དམར་སེར་བའི་ཁྲ་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བསྐྱེད། ཡང་
སྒར་བཞིན་བྱས་ཏེ་ཤར་སྒྲོར་སྒྲགས་དང་པོ་ནག་པོ་དང་། བཞི་པ་སེར་པོ་གཉིས་དགོད་པ་ཡོངས་
སུ་གྱུར་པ་ལས། དེར་གཤེན་རྗེ་བརྟན་མ་གཡས་སྒྲོ་གཡོན་སེར་བ་བསྐྱེད། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲགས་བཞི་
པ་དང་གསུམ་པ་དམར་པོ་སྒྲོ་བྱབ་དུ་བཀོད་པ་ལས། པོ་ཉ་མོ་གཡས་སེར་གཡོན་དམར་བ་དང་།
དེ་ནས་སྒྲགས་གསུམ་པ་དང་གཉིས་པ་ལྡང་ཁྲ་གཉིས་བྱབ་བྱང་དུ་བཀོད་པ་ལས། དེར་མཆེ་བ་མ་
གཡས་དམར་གཡོན་ལྡང་བ་དང་། དེ་ནས་སྒྲགས་གཉིས་པ་དང་དང་པོ་གཉིས་བྱང་ཤར་དུ་བཀོད་
པ་ལས། གཤེན་རྗེ་འཛོམས་མ་གཡས་ལྡང་གཡོན་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་གཉིས་པ། ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཤུར་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན། གཡས་ཀྱིས་རྗོ་རྗོ་ཐོ་བ་དང་། གཡོན་གྱིས་
རང་འབྲའི་ཤུར་བྱ་བསྐྱམས་པའོ། །འདིར་འཕྲོས་པའི་སྒྲོར་བས་སོང་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་འེ་བགོགས་
འགྲུགས་པར་ལྷ་བ་པས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འཁྲལ་སྒྲོང་ལས་དེ་དག་གིས་རང་འབྲ་དུ་མ་སྒྲོས་
ནས་འགྲུགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བཀྲ་ག་པ་རྣམས་རྗོ་རྗོ་ཐོ་བའི་ཕྱི་རོལ་དང་ཉེ་བར་རྩྭ་རིང་
པོ་བརྒྱུད་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁྲོན་པ་རྣམས་སུ་གཞུག་གོ། སྒྲ་ཅམ་དུ་མ་ཐད་རྩྭ་ནག་པོ་ལས་ཀྱང་སྐྱེད་
པར་ལྷ་བ་པའི་བཅུ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །འཁྲལ་སྒྲོང་དང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རྗོ་རྗོ་དང་། ལྷ་བ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཁྲོན་པ་བརྒྱུད་དུ་བཤད་ཀྱང་། དཀྱིལ་ཆོག་
རྗོར་བྱེང་ལས། ཁྲོན་པ་བཅུར་ཡང་བཤད་ཅིང་། ལྷ་བ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་བཅུ་འེ་བགོགས་
འགྲུགས་པར་གསུངས་པས་སྟེང་འོག་གི་བགོགས་འཇུག་པའི་ཁྲོན་པ་ཡང་དགོས་སོ། །དེས་ན་
སྟེང་འོག་གི་བགོགས་འགྲུགས་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ལྷ་མོ་རེ་ཡང་དགོས་ལ། དེ་ནི་རྗོ་ཐོ་ཆེན་པོའི་
འགྲེལ་པར། རྗོ་རྗོའི་ར་བ་དང་མེ་རིའི་བར་དུ་ཕྱོགས་དང་མཆོམས་སུ་སྒྲོ་མཆོམས་མ་བརྒྱུད་དང་།

སྤྲོད་ཏུ་ཁ་གདོང་མ་དང་། འོག་ཏུ་ཁྱི་གདོང་མ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པས་ཚུལ་འདི་
 སྤྲོད་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། སྤྲོད་འོག་གི་བགོགས་བསྐྱར་
 བ་ཡང་དེ་རྣམས་ཁོ་ནས་བྱེད་ཅེས་སྤྱིར་བཤད་ཀྱང་། ཁ་གདོང་མ་དང་ཁྱི་གདོང་མ་གཉིས་པོས་
 བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་སྒྲོམ་མཆམས་མ་བརྒྱད་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་མོ་མི་དགོས་པ་ལ་བསམས་ནས་
 དེ་སྐད་བཤད་དོ། །ཁོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ཙ་རྒྱུད་ལས། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་སྤྱི་བརྒྱུད་འགྱུར། །དེ་
 ཡིས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱར་དོན་དུ། །གདུག་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་གྱིས། །འདི་ནི་རྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་
 ཀྱང་། །བརྟག་མི་དགོས་པར་འཆི་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྤྲགས་ལན་ཅིག་བརྗོད་པས་ལྟ་མོ་བརྒྱུད་སྒྲོམ་
 རས། ཁ་གདོང་མ་གཅིག་གིས་ཤར་དང་སྤྲོད་། ཁྱི་གདོང་མ་གཅིག་གིས་བྱབ་དང་འོག་གི་བགོགས་
 འཛམས་པའི་ཕྱིར། ཁ་གདོང་མ་དང་ཁྱི་གདོང་མ་གཉིས་གཉིས་བྱས་ནས་ལྟ་མོ་བརྒྱུད་པ་འགོག་
 པ་མི་འཐད་དེ། ལྟ་མོ་དེ་གཉིས་“རེ་རེ་ས་”^{༡)} སྤྲགས་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བགོགས་འཛམས་པ་གཞུང་
 དེའི་དོན་མིན་པས་སྤྱི་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་གདོང་མ་དང་ཁྱི་གདོང་མ་གཉིས་གཉིས་
 བྱང་བ་དང་། ལྟ་མོ་བརྒྱུད་དུ་བཤད་པ་གཉིས་དབྱེ་བསྐྱུ་ཡིན་པས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞལ་
 བཞི་པའི་སྤྲགས་ལན་ཅིག་བརྗོད་པ་ལས་ལྟ་མོ་བརྒྱུད་སྤྲོད་ན་རང་གིས་སྤྲགས་བཞི་རེ་རེ་ལས་སྒྲོ་
 མ་བཞི་སྤྲོད་ཅིང་། སྤྲགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གཉིས་གཉིས་འབྲེས་པ་ལས་མཆམས་མ་བཞི་སྤྲོད་པར་
 བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་བརྗོད་ལས། ཁྱོ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱར་བྱས་འདེབས་པར་
 བཤད་པ་དང་། འདིར་ཁ་གདོང་མ་ལ་སོགས་པས་སྤྱར་བྱས་འདེབས་པར་བཤད་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ།
 རྫོ་པོའི་འགྲེལ་པར་དེ་ཡང་ལེའུ་བརྒྱ་བདུན་པ་ལས། ཁྱོ་པོ་རྣམས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ། །སྒྲོ་དང་མཐའ་
 ཡི་མཆམས་རྣམས་སུ། །སྤྲོ་ཆོགས་འདུལ་བའི་ཐབས་ཅན་གྱིས། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་བརྩོན་པར་
 མཛད། །ཅེས་པས་སྤྲོ་ཆོགས་འདུལ་བའི་ཐབས་ནི་བྱད་མེད་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྒྲོ་
 རྣམས་སུ་སྤྱུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཙ་

༡) ལ། ༤༡་ན་ན་ རེ་རེས།

རྒྱུད་ལས། ཞལ་བཞི་པའི་སྤྲལས་བརྩམས་པའི་མཇུག་ཐོགས་ཉིད་དུ། ཁྱོ་བོ་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྟ། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་སྐྱེ་བརྒྱུ་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་གསུངས་པས་ཀྱང་དོན་འདི་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཤར་ནས་ཕྱོགས་གཡོན་སྐྱོར་དང་། མེ་ནས་མཆམས་གཡས་སྐྱོར་དང་། སྤང་འོག་ཏུ་དམིགས་ཏེ་ཁྱོ་མོ་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྐོ་བའི་ཚུལ་གྱིས། ཞི་ལྷ་ལྷ་ཞེས་སོགས་ཕྱར་བྱས་གདབ་པའི་སྤྲལས་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཕྱར་བྱ་གཞུག་སྟེ། མངོན་བརྗོད་ལས། བགེགས་ཀྱི་ནི་མྱེད་པ་ལ། །རྡོ་རྗེ་ཕྱར་བྱས་དགོད་ཅིང་མཐོ། །ལུགས་སུ་འབྱུང་དང་བསྐྱོག་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་བརྗོད་པའི་རིམ་པ་ཡང་སྤར་ལྟར་བཤད་པས་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞི་བཟླ་སྤྲུལ་ར་སོགས་བརྗོད་པའི་སྤྲལས་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་གཡས་པའི་ཕྱག་གི་རྡོ་རྗེ་ཐོ་བས་བརྗོདས་པས་སྤྱི་གཙུག་ནས་ཀྱང་མཐོལ་གྱི་བར་དུ་སོན་པར་གདབ་པོ། །ཞེས་བསྐྱར་བ་ལེགས་སོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་རང་ཉིད་རྩྱུ་མཛད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བྱེད་པ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཏེ་རུ་ཀ་ཕྱག་གཉིས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བྱེད་པ་སྟོམ་འབྱུང་དང་བྲིལ་བུ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་འབྲེལ་པ་གསུམ་དང་འཁྱལ་སྤོང་གི་ལུགས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པོ། །ཕྱར་གདབ་ཀྱི་སྤྲལས་ཀྱི་དོན་ལ། ཞི་ནི་སྤར་དང་འབྲ། ལྷ་ལྷ་ནི་ལྷ་ཏ་ལྷ་སྟེ་གསོད་བྱེད་ཅེས་བོད་པའོ། །ལྷ་ཏ་ཡ་གཉིས་ནི་ཆོམས་ཤིག་ཅེས་ཐོད་པའོ། །གང་ཞེ་ན། སུ་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། དུ་ལྷ་ནི་མ་རུངས་པའོ། །པཎ་ནི་དོན་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ས་བོན་པོ། །ཀྱི་ལ་ཡ་གཉིས་ནི་ཕྱར་བྱས་ཐོ་བ་ལ་མི་འགྲལ་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །སུ་སྤ་པོ་ནི་སྤེག་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །པཎ་ནི་དགས་པའོ། །རྩྱུ་གསུམ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱལ་བའོ། །བཟླ་ཀྱི་ལ་ཡ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཕྱར་བྱ་ལ་བོད་པའོ། །བཟླ་རྩ་ཨ་རྩ་པ་ཡ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ཅེས་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་བཀའ་བསྐོ་བའོ། །ཀྱི་ལ་སྤ་ཀ་ཅི་ཏྲ་ནི་ཕྱས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྟེ་བགེགས་ལ་བྱའོ། །བཟླ་ཀྱི་ལ་ཡ་ནི་སྤར་དང་འབྲ། རྩྱུ་པཎ་

ནི་སྐར་ཡང་བསྐྱལ་བའོ། །འདི་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་རྣམས་ལ་མི་འབྲ་བ་ཐན་ཐུན་
 ཡོད་དོ། །མར་དོ་དང་ཆག་གི་འགྱུར་ལ་སྒྲགས་དང་པོ་ལ་དུལྱའི་མཇུག་ཏུ་བེལ་རྒྱ་མེད། སྒྲགས་
 གཉིས་པ་ལ་མགོར་ཨོ་མེད་ཅིང་། གཉིས་ཀ་ལ་མཐར་ཁྱི་གཉིས་དང་པེ་ཡོད། སྒྲགས་གསུམ་པ་ལ་
 མགོར་ཁྱི་གསུམ་དང་། བ་ལ་ཉིའི་རྗེས་སུ་སན་དུལྱ་བེལ་རྒྱ་མེད་ཡོད་ལ། ལྷག་མ་སྒྲགས་དོན་བཤད་
 པའི་སྐབས་དང་འབྲེལ། །འབྲེལ་སྤོང་དུ། སྒྲགས་དང་པོ་ལ་བེལ་རྒྱ་མེད་པར་དུལྱའི་རྗེས་སུ། བ་
 དུལྱ་དང་། སྒྲགས་གཉིས་པའི་མགོར་ཨོ་ཡོད། ལྷག་མ་སྒྲར་དང་འབྲེལ། །འདི་རྣམས་རྒྱུད་གང་ནས་
 བརྒྱས་པ་ནི། གཙོ་བོར་མངོན་བརྗོད་ཡིན་ལ། དེའི་འགྱུར་རྣམས་དང་། བག་མོ་མངོན་འབྱུང་དང་།
 སྐབ་ཐབས་ཀྱི་འགྱུར་རྣམས་ལ་འབྲ་མི་འབྲ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་གོ། །བརྗོད་ག་ར་ནི་དོ་རྗེ་མོ་བའོ། །
 བརྗོད་ཀྱི་ལ་ཡ་ནི་སྒྲར་དང་འབྲེལ། །ཨ་གོ་ཏེ་ཡ་ནི་བརྗོད་སྤྱི་གཤམ་འོ། །སྒྲགས་འདིའི་མཐར་མར་དོ་
 དང་ལོ་ཆེན་དང་ཆག་འགྱུར་ལས་ཁྱི་གཉིས་དང་པེ་གཉིས་འབྱུང་ལ། མངོན་བརྗོད་ཁ་ཅིག་ལས་
 དེ་གཉིས། གཉིས་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྷར་ཕུར་བྱ་འདེབས་པ་དང་བརྗོད་བ་བྱས་པས་བགོགས་
 ཐམས་ཅད་བདེ་སྤོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་རོ་གཉིས་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་ཁྱ་གདོང་མ་
 ལ་སོགས་པས་བགོགས་རྣམས་རྒྱུད་རིང་དུ་བསྐྱད་ནས། དོ་རྗེའི་ར་བ་བྱ་བཞི་པ་ལ་ཐེམ་པའི་དུས་
 སུ། རྒྱ་ལ་རྒྱ་བརྒྱུས་པས་གཞེགས་མ་བྱིར་འཛོར་བ་བཞིན་དུ། དོ་རྗེ་དང་བརྗོད་དང་འཁོར་ལོའི་ར་
 བ་རྒྱུ་པོ་གསུམ་མཆམས་བཅིངས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོམ། དེའི་བྱི་རོལ་དུ་མ་རི་འབར་བ་བསམ་ཞིང་
 སྒྲར་བཤད་པའི་དོ་རྗེའི་ར་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བར་མཆམས་མེད་པར་དུ་མ་བྱ་གཉིས་
 ཏུ་གྱུར་པར་བསྐྱོམས་ལ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བགོགས་དང་བྱལ་བར་
 མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱའོ། །སྐབ་ཐབས་གཙུག་ལོར་ལས། སྒྲོ་མཆམས་མ་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲོས་པའི་འོད་
 ཟེར་འབར་བ་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས། བགོགས་སྒོས་པ་རྣམས་བྲངས་ནས་དོང་དུ་བརྟུག་པ་
 དང་། དོ་རྗེའི་ལྷ་བས་བལྟས་ཏེ། ལྷ་ལྷ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་བརྗོད་དེ་ཕུར་བྱ་རྒྱགས་ཤིག་པར་
 བཀའ་བསྐྱོས་པས། བགོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཕུར་བྱ་བརྟུགས་པ་དང་། བརྗོད་པའི་སྒྲགས་

བརྗོད་ནས་ཐོ་བས་བརྒྱུད་སྟེ། སྤར་བྱ་བཏབ་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱས་ལ། སྒྲོ་མཆོམས་
མ་རྣམས་འོད་ཟེར་འབར་བར་གྱུར་ཏེ། མདའི་བླ་བ་ལ་ཐེམ་མ་ཐག་ཏུ་ཆུ་ལ་ཆུ་བདེན་པ་འེ་ཆུ་ལ་དུ་
ཕྱིར་འཕྲོས་པ་ལས་རྩོམ་རྩོམ་པོ་དང་། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་བདར་དང་། དེ་ལས་འཁོར་
ལོའི་ར་བ་དང་། དེ་ལས་རྩོམ་རྩོམ་པོ་འབར་བ་སྟེང་དང་ལོགས་ཀྱང་ཏུ་བྱུང་བ། གཡོན་སྒྲོར་དུ་འབྱེལ་
ཞིང་འབར་བ་བསམས་ཏེ། སྤགས་བཞིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པར་བཤད་པ་ནི། མར་དོས་ལྷགས་འདི་
ལའང་མཛད་མོད་ཀྱང་། འདི་ནི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས། སྤར་བཞིན་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེའི་བྱ་
བས། ཐོ་བས་བརྒྱུད་སྟེ་སྤར་བ་གདབ། །བགོགས་རྣམས་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱུར། །ལྷ་མོ་
འོད་གྱུར་འདུས་འཕྲོས་ལས། །རྩོམ་བྲུ་འཁོར་ལོ་མེ། །ཨོ་བཟླ་སྤྱ་ཀླ་ར་རྩྱ། ཨོ་བཟླ་སྤྱ་ཀླ་ར་རྩྱ།
ཨོ་ཅག་སྤྱ་ཀླ་ར་རྩྱ། ཨོ་བཟླ་རྩ་ལ་ཨ་ན་ལྷ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་བཅུ་
གསུམ་མའི་སྒྱུ་བ་ཐབས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེའི་བྱ་བའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བསྐྱེད་འཁོར་
ནི། བསྐྱེད་འཁོར་འབྲིང་པོའི་ལྷགས་སུ་བྱེད་ན། ལྷ་ལྷ་བཞིན་བྱ་ལ། བསྐྱེད་པའི་ལྷགས་ཀྱང་རུང་
ངོ་། །རང་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། སེམས་ཡོད་དང་སེམས་མེད་གཞན་ལ་བགོགས་
ཀྱི་གཞོད་པ་སྐྱེད་ན་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་རྩོམ་པོའི་འབྲིང་བར། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བ་སོགས་ལ་ཆུ་རྩོམ་དང་
རྒྱང་དང་སྤྱིན་ལ་སོགས་པའི་བགོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་བྱུང་བའི་ཆེ། རྩོམ་པོའི་ར་གྱུར་དང་མདའི་བླ་བ་
དང་རྒྱ་རེའི་ནང་གི་ཁོང་གསེང་ལ་གནས་པའི་ཕྱི་བས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་ལ་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཁོ་བོ་བཅུ་
ཞིག་ཏུ་འཛིགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་པའི་ཕྱི་བས་བཅུ་པའི་འཁོར་ལོ་སེར་སོ། །གཡས་སྒྲོར་
དུ་འཁོར་བའི་ལྷ་བའི་དབྱུས་སུ་བསྐྱེད་བྱ་བསྒྲོམས་ནས། རྩོམ་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ས་གཞི་ལ་སོགས་
པས་བགོགས་ཐམས་ཅད་བརྒྱུ་བ་པར་སྒྲོམ་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལོགས་པར་མཐོང་ངོ་། །

བཞི་བ་ལ་གཉིས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོགས་ཞིང་བསྐྱུ་བ་པ་དང་། ཞིང་དེ་ལ་ཆོགས་བསག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
བསྐྱེད་འཁོར་བསྒྲོམས་པའི་མཐུག་ཐོགས་དེ་ནས། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་རང་ཉི་རུ་ཀར་གནས་

བའི་སྟོང་གར་ཡི་གོ་ཨི་ལས་བྱང་བའི་ཆེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རོ། །ཨ་ལ་སྐད་ཀོར་སྟེར་བར་ལྷ་བ་བ་
 སོགས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །ཆེ་བའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་གྱི་རྣམ་པ་དབྱས་སྡེ་ལ་བྱི་རོལ་ཏེ་མཐའ་སྐྱབ་དབྱལ་
 རྩེ་ཁ་དོག་ལྷ་བྱུ་འོད་ཟེར་སྣ་ཆོགས་པ་སྟེ་ཁ་དོག་རྣམ་པ་ལྷ་འཕྲོ་བ་བསམ་མོ། །རྩྱུ་ནི་དོ་རྩེ་འཛིན་
 བའི་རང་བཞིན་དང་། དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ནི་ཆེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཅན་དུ་འཐད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ལྷ་བ་
 པ་དང་། བརྩུ་རྩྱུ་ཏས་བཤད་དེ། དོ་རྩེ་མཁའ་འཕྲོ་ལས་ཀྱང་། རྩྱུ་ཡིག་གི་རྟེན་ཆེ་བར་བཤད་དོ། །དེ་
 ཁོ་ན་ལྟར་ནི་མ་ངས་ཏེ། མདོན་བཟོད་དང་མཁའ་འཕྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། ཉི་མ་ལ་གནས་པར་ཡང་བཤད་
 བས་སོ། །སྟོམ་འབྱུང་ལས། རྩྱུ་ཡིག་སྟོང་གའི་ཚུ་སྐྱེས་ལ། །འོད་ཟེར་འཕྲེང་བ་སྟོ་བར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་འགྲེལ་བར་པི་སེར་པོ་ལས་སྣ་ཆོགས་བསྐྱེད་གདན་བཤད་ལ། མཁའ་འཕྲོ་རྒྱ་མཆོ་
 ལས་ཀྱང་བརྩུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །རྩྱུ་ཡིག་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མདོན་བཟོད་དང་
 རིལ་བྱ་ཞབས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་འཛིན་ཚུལ་ནི་ཨ་རྒྱ་ཀ་རས། རྩྱུ་ཡིག་དོན་བྱུ་
 དང་། རྩེ་ལུས་སྣང་མཐའ་དང་། དེའི་མགོ་བོ་རིན་འབྱུང་དང་། ཆེ་ཆོས་རྣམ་སྣང་དང་། ཐིག་ལེ་རྒྱ་
 ད་དང་བཅས་པ་ནི་མི་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའི་སྟེང་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྩྱུ་ཡིག་དེའི་སྣང་བ་སྟེ་འོད་
 ཟེར་གྱིས་རང་གི་ཆེ་མ་དང་རྩྱུ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་འཆད་འགྱུར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 མདུན་དུ་རྣམ་མཁའ་སྐྱེན་བྱང་རོ། །བལྟས་པ་ནི་བསམས་པའོ། །དཔའ་གཅིག་ལས། རྩྱུ་གི་འོད་ཟེར་
 གྱིས་རང་གི་སྐྱེ་བོ་ནས་རྒྱང་བའི་བར་གང་སྟེ། ཐོག་མེད་གྱི་སྟོ་གསུམ་གྱི་རི་མ་སྐྱངས་བས་ལུས་
 ཤེས་སྟོང་བཞིན་དུ་དག་པར་གྱུར་ཏེ། བ་སྐྱེད་བྱ་ག་ནས་བྱིར་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཆོགས་ཞིང་
 སྐྱེན་འཕྲེན་པར་བཤད་པ་ནི། རིལ་བྱ་པའི་ལུས་དགྲིལ་གཉིས་དང་། གཙུག་ཀོར་གྱི་ལུགས་སྐྱུང་
 སྣང་བས་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །རྩྱུ་པའི་འགྲེལ་བར་ཆེ་མ་ནི་བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བཞི་
 བསྐྱར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ནི་ཏེ་རུ་ཀའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་བདུན་དང་། སོགས་ཀྱིས་ནི་ཆེ་མ་
 གཞན་དང་། མགོན་གྱི་ལྷ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གཞན་སྐྱེན་”འཕྲེན་བསྐྱེད་”ཅིང་། བལྟས་

༡) ལ། རེ་ན་ན་ འཕྲེན་བསྐྱེད།

བ་ནི་སྒྲ་མའི་བྲིན་བྲན་པའི་ཚུལ་གྱིས། བཞུགས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བསྐྱེམས་པས་ལྷ་དང་སྒྲ་མ་ཐ་
 མི་དད་པར་ལྷ་བ་ལ་བཤད་དོ། །སྒྲ་མ་སྦྱན་འཕྲེན་པ་ནི་མངོན་བརྗོད་དང་སྒྲིམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་
 སོ། །འདིར་གཙུག་ཁོར་ལས། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དུར་ཁྱོད་དབང་པོའི་མདུན་ན། སྒྲ་མ་སེང་གའི་ཁྲི་
 ལ་བཞུགས་པར་བསྐྱོམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། །སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་དེའི་ལྷ་ཉུ་མི་རིགས་ཏེ། མངོན་
 བརྗོད་ལས། སྒྲ་མ་བྱང་སེམས་རྩོ་རྩེ་རིགས་བྱུག་པར་བཤད་པ་དང་། དབལ་འཁོར་གྱིས་ཀྱང་། རྩོ་
 རྩེ་འཆང་བདག་རྣམ་པ་ཅན། །སྒྲ་མ། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བས། སྦྱགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལས་
 ཆེས་ཆེར་འབྲས་པའོ། །དེས་ན་སྦྱབ་ཐབས་དེ་བྱེད་པ་པོ་འང་ལྷ་བ་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ་ཞེས་
 ཟེར་བ་ནི། མ་ངེས་བཞིན་དུ་བཀག་པས་ལྷ་ཉུ་མི་རིགས་ཏེ། སྦྱབ་ཐབས་དེ་ལས་ཀྱང་། སྒྲ་མ་རྩོ་
 རྩེ་སེམས་དབང་ལྷར་འགྱུར་བག་ཅན་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་བཞུགས་པ་གསལ་བར་
 བལྟས་ལ། ཞེས་སྒྲ་མ་རྩོ་རྩེ་འཆང་དུ་སྐྱོམ་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་མ་རྩོ་རྩེ་འཆང་དུ་
 བལྟ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ལྷགས་དེ་ལ་གཞིན་བྱེད་དུ་རྩེ་ལྷར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རྩོ་རྩེ་འཆང་དུ་
 གསུངས་པས་དུར་ཁྱོད་དུ་བཞུགས་པའི་མི་རིགས་སོ་སྐྱམ་ན། རྩོ་རྩེ་འཆང་དུ་གསུངས་པ་ནི་སྐྱོམ་
 པའི་དབང་དུ་མཛད་ལ། རྩོ་རྩེ་འཆང་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དེ། མངོན་བརྗོད་ལས། དུར་
 ཁྱོད་ན་གནས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། དབང་པོ་འདུས་པོའི་མཆོག་དག་དང་། །རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་
 མཆོག་སྐྱ་ཆོགས། །ཞེས་དབང་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་དེ་ན་གནས་པར་བཤད་
 པའི་བྱིར་དང་། སྒྲིམ་འབྱུང་ལས། གྲུབ་ཆེན་རྩུ་ལྷུལ་ཡང་དག་ཐོབ་སྒྲོབ་དཔོན། །ཆོགས་ནི་དུར་
 ཁྱོད་དབུས་སུ་བལྟ་བར་བྱ། །ཞེས་གྲུབ་ཆེན་དུ་མ་ཞིག་དེར་གནས་པར་གསུངས་པས། སྒྲ་མ་དེར་
 བཞུགས་པར་སྐྱོམ་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་ངོ་། །དེའི་བྱིར་སྒྲ་མ་མར་དོས་ཀྱང་སྦྱབ་
 ཐབས་དེའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས། དེ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ཡང་མི་འཐད་པ་མིན་ནོ། །སྒྲ་མ་དགྲིལ་
 འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། རྩོ་རྩེ་འཆང་དང་ཐ་མི་དད་པར་བལྟ་བ་ཡང་མང་དུ་གསུངས་པས། ཆོགས་
 ཞིང་གི་གཙོ་བོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱན་འཕྲེན་པ་དང་། དེའི་རིགས་བདག་གི་ཚུལ་དང་ལོགས་ཤིག་

ཏུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་སྤྱན་འབྲེན་པ་གང་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །གནས་གང་ནས་ལྷ་སྤྱན་འབྲེན་པ་ནི། མངོན་བརྗོད་ལས། མངོན་བྱུང་པ་ནི་བསྐྱལ་ནས་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྲིལ་བྱ་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པས། སྤར་ཉེ་བྱ་ཀའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་གང་བཞུགས་ནས་སྤྱན་འབྲེན་པ་ནི་སྤྱི་ཡིན་ཞིང་། མཁ་སྟེ་དང་གཉིས་མེད་རྡོ་རྗེའི་སྤྱབ་ཐབས་ལས་འོག་མེན་ནས་སྤྱན་འབྲེན་པ་ནི། གནས་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ལ། སྤྱན་བྲངས་པ་དང་འོད་ཟེར་སྙིང་གང་སྤྱད་པར་དེ་གཉིས་དང་ལྷ་བ་པས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དང་སྒྲ་མ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དང་། ཁྱི་བོས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཉིལ་གྱི་གང་བྱ་ལྟར་གང་བར་བལྟ་བར་མངོན་བརྗོད་ལས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཞིང་དེ་རྣམས་ལ། ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་དང་གཙུག་ཞོར་ལས་བཤད་པ་ལྟར། རང་གི་ལུས་དུ་མ་སྣ་ཆོགས་པར་སྤྱལ་ཉེ། རང་གི་བྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་སྤྱལ་པའི་མི་མི་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བཙུ་བྱག་གིས་ཡང་དག་པར་མཆོད་དེ། ལྷག་མ་རྣམས་བྱའོ། །འདིར་ལྷ་བ་པ་དང་པུ་རྣྱ་རྟེན་ཉལ་རིག་མ་བཙུ་བྱག་གིས་མཆོད་པ་དང་། དེ་ནས་རྟེན་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱགས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་བདག་ཉིད་བྱལ་ནས། སྤྱིག་པ་བཤགས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ཙམ་བཤད་ནས། བྱག་གང་ལ་བྱེད་པ་དང་བཟོད་གསོལ་གྱི་དོན་མ་བཤད་དོ། །བྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། དང་པོར་བྱག་དེ་ནས་རིག་མ་བཙུ་བྱག་གི་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་བསྟོད་པ་གཉིས་ཀ་མཆོད་པར་བསྐྱས་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྱིག་པ་ཤགས་ཡི་རང་སྐྱབས་འཁྱོ། ལམ་ལ་བརྟེན་པ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། ལུས་དབུལ་བ་རྣམས་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །གཞུང་འདིའི་ཆོགས་བསག་ནི་སྟོམ་འབྱུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཉེ། སྟོམ་འབྱུང་ལས། འོད་ཟེར་སྙིང་བ་སྟོབ་པར་བྱ། །དེ་ཡི་སྤྱང་བ་ལས་མདུན་དུ། །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སོགས་དང་པོར། །བྱག་འཆལ་མེ་ཉོག་བདུག་སོགས་ཀྱིས། །མཆོད་དེ་བཟོད་གསོལ་སྒྲ་ན་མེད། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འཁྱོ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདིར་བྱང་བ་རྣམས་ཆོག་ཚུན་ཆོད་ཀྱང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱད་

དེར་དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་དང་། ཆོད་མེད་བཞི་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པའི་བྱི་མ་ནི་
 སྤར་བསྒྲོམས་ཟིན་ལ། དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གསེབ་ནས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་བྱག་བྱས་ལ་ཞེས་པ་ལ། ལྷ་མ་ལ་བྱག་
 འཆལ་བ་ནི། གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་གནས། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་བ། །སྒྲ་མ་རིན་
 ཆེན་ལྟ་བུ་ཡི། །རྡོ་རྗེ་ཅན་ཞབས་པད་ལ་འདུད། ཅེས་དང་། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དང་། འཁོར་ལ་བྱག་
 འཆལ་བ་ནི། སྒྲོམ་འབྱུང་ལས། ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་དཔལ་འཛོལ་ཆེ། །རྣམ་དག་རྡོ་རྗེའི་དབང་བྱག་དང་། །
 རྗེས་ཆགས་ཆགས་པ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །རྡོ་རྗེ་པག་མོ་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་དང་། གནས་དང་ཉེ་བའི་
 གནས་དང་ཞིང་། །འདུས་དང་དུར་ཁོད་གནས་པ་ཡི། །དཔལ་འཛོལ་དཔལ་འཛོལ་དབང་བྱག་མ། །ཀྱུ་
 ལ་བདག་ནི་གྲུས་བྱག་འཆལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་མཆོད་པ་ལ་འདིའི་འགྲེལ་པ་
 རྣམས་ནས་རྒྱ་དང་ཉེར་སྦྱོད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱར་བ་མ་བཤད་ཀྱང་། བྱེད་ནའང་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །
 སྒྲོམ་འབྱུང་ལས། མེ་རྟོག་བདུག་སྒྲོས་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། །ཅེས་པ་ཉེར་སྦྱོད་བྱར་བས་མཆོད་པ་
 ལ་སྐྱར་ན་ལེགས་པར་སྤང་ཡང་། འགྲེལ་པ་ལས་རིག་མ་བཅུ་དུག་གི་ནང་གི་མེ་རྟོག་མ་ལ་སོགས་
 བས་མཆོད་པ་ལ་བཤད་དོ། །འབྲུལ་སྤོང་ལས་ཨ །ལ་སོགས་པ་སྤོན་དུ་བྱལ་ནས་རིག་མ་བཅུ་
 དུག་གིས་མཆོད་པར་བཤད། སྤགས་ནི་ལྷ་བ་པས། སྤྱི་ཉེ་རུ་ཀ་ཨ །པ་རྩེ་རྩེ་སྤྱོད། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་རྒྱ་གསུམ་དབུལ་བ་མཛད་དེ་རྒྱ་གཉིས་དབུལ་བ་ཡང་བཤད་དོ། །ལང་ཀས། ཨྱི་བྱུ་པ་རྩེ་རྩེ་
 སྤྱོད། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉེར་སྦྱོད་དབུལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་པ་གཞན་ཡང་རུང་ངོ་། །རིག་མ་
 བཅུ་དུག་གི་པི་མི་མ་དང་སྤྱིང་བུ་མ་དང་རྩེ་རྩེ་མ་དང་རྩེ་རྩེ་མ་ནི། ཞལ་གཅིག་བྱག་བཞི་མ་རིམ་པ་
 བཞིན་སྤྱི་སེར་དམར་ལྗང་། རྩ་བྱག་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རོལ་མོ་སྦྱོག་ཅིང་། བྱག་གཞན་གཉིས་
 ཀྱིས་རྡོར་དྲིལ་འཛོལ་པའོ། །བཞད་མ་དང་སྤྱིག་མོ་དང་སྤྱི་མ་དང་གར་མ་རྣམས་ནི། ཞལ་གཅིག་
 བྱག་བཞི་མ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམར་སྤྱི་སེར་ལྗང་བ། དང་པོས་བྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བཞད་
 པའི་སྒྲངས་དང་། གཉིས་པས་བསྐྱེམས་པའི་ཆུལ་གྱིས་རྡོར་དྲིལ་བབྱང་ནས་བཀྱར་བཞེན་པ་དང་།

བཞི་བས་བད་ཀོར་མཛད་པའོ། །གསུམ་བས་ནི། ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་བར་ཉིང་ཉིང་ཤགས་བརྒྱུང་བ་
 ཞེས་དང་། བརྒྱ་རྒྱེ་ཉ་དང་འབྲུལ་སྤྱོད་ལས་འཁར་བའི་སིལ་ཁྲོལ་འཛིན་པ་དང་བརྒྱུང་བ། ཞེས་
 དང་། བྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་ཐེག་ཚོབ་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་དང་པོ་ལྷར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །ཕྱག་
 འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ཐོད་པ་དང་། གཡོན་ཁ་ལྷོ་ག་འཛིན་པའོ། །མེ་ཉོག་མ་དང་བདུག་སྤྱོད་མ་
 དང་མར་མེ་མ་དང་བྱི་ཆབ་མ་ནི། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཀར་པོ། དུད་ཁ།
 མར་མའི་ཆེ་མོ་ལྷ་བྱ་དང་། དམར་མོ། གཡས་ཀྱི་དང་པོ་རྣམས་ནི། མེ་ཉོག་གི་སྤྱོད་དང་། བདུག་
 སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། མར་མའི་མཆོད་སྤྱོད་དང་། བྱི་དུང་ཆོས་འཛིན་ཅིང་། ལྷག་མ་གཞན་གསུམ་
 རྟེན་ཆེ་མ་བྱ་དང་། ཐོད་པ་དང་། ཁ་ལྷོ་ག་འཛིན་པའོ། །མེ་ལོང་མའམ་གཟུགས་མ་དང་། རོ་མ་དང་།
 རེག་བྱ་མ་དང་། ཆོས་མ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཀར་དམར་ལྗང་དཀར་བ། གཡས་ཀྱི་དང་པོ་
 རྣམས་ནི། མེ་ལོང་། སྤྱང་ཆང་གི་སྤྱོད། གོས་སྤྱ་ཆོགས་བ། ཆོས་འབྱུང་འཛིན་ཅིང་། གཡས་ཀྱི་ལྷག་
 མ་ན་ཆེ་མ་བྱ། གཡོན་གཉིས་ན་ཐོད་པ། ཁ་ལྷོ་ག་འཛིན་པའོ། །དེ་རྣམས་ནི་འདིའི་འགྲེལ་བ་གསུམ་
 དང་འབྲུལ་སྤྱོད་ལས་བཤད་པའོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་མེ་ཉོག་མ་སེར་མོ་དང་། བྱི་ཆབ་མ་དཀར་
 མོར་བཤད། གཞན་ཀྱི་ཁ་དོག་མཐུན། དང་པོ་བཞི་ལ་བི་ཕྱི་སོགས་བརྒྱུང་བའི་སྤྱངས་སྤྱབས་ཅན་
 དུ་བཤད་ནས། ཕྱག་བཞི་པར་མི་གསལ། དེ་ནས་བཞིའི་དང་པོ་ལ་འབྲོག་མི་དང་ལོ་རྒྱུང་གི་འགྱུར་
 ལ། ཆོས་རྒྱུ་ཀྱི་ལག་སྤྱངས་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི། འགྱུར་གཞན་ལས་ལག་པ་གཡོ་བའི་ཚུལ་ཅན་
 དུ་བཤད་པ་ལྷར་ཡིན་ཏེ་སྤྱར་བཤད་པ་དང་དོན་འདྲ། གསུམ་པ་ལ་མཁྲིག་མ་མཉམ་པར་བྱས་ནས་
 རྟེན་ཞེས་པ་སྤྱུ་མས། རྟེན་ཆེ་ཁུ་རྒྱུར་གཉིས་སྤྱར་ནས་སྤྱ་འབྲིན་པའི་ཚུལ་བྱེད་པ་ལ་བྱ། བཞི་པ་ལ་
 བརྒྱ་སྒོར་བའི་སྤྱངས་སྤྱབས་ཅན་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཕྱག་བཞི་པར་གསལ་བར་བཤད། ལྷག་མ་འདྲ།
 དེ་ནས་བཞི་ལ་རང་མིང་གིས་གོ་བའི་ཕྱག་མཆོན་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསལ་བར་མ་བཤད། དེ་
 ནས་བཞི་ལ་ཕྱག་མཆོན་ལྷག་མ་སྤྱར་དང་འདྲ། ཕྱག་མཆོན་དང་པོ་མ་བཤད་དེ། མེ་ལོང་མ་ལ་
 སོགས་པའི་རང་མིང་གིས་གོ་བྱས་པ་ལ་དགོངས། འདི་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་

དཀར་ཆག་བསྐྱར་གཟིགས།

པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། །བདག་གིས་འགྲོ་རྣམས་བསྐྱལ་བའི་བྱིར། །རང་གི་བདག་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ། །
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། །ཞེས་པས་བྱའོ། །དེལ་བྱ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ནི། ཡིད་
 བཞིན་འོར་བྱ་ལས། བྱག་འཆལ་བ། ལུས་དབུལ་བ། ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་བྱུང་
 བའི་ཡུལ་དྲུག་གི་ལྷ་མོས་བྱིའི་མཆོད་པ་དང་། ལྷ་མོ་བཞེས་གསང་བ་བདུད་ཅིའི་མཆོད་པ་དང་།
 ཆོགས་ཞིང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བས་ལྷ་རྣམས་དགྲེས་པ་དང་།
 སྒྲིག་བཤགས། ཡི་རང་། བསྟོ་བ། སྐྱབས་འགྲོ། བསྐྱལ་བ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་པ། སྟོན་འཇུག་
 གི་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོད་མེད་བཞི་བསྟོམས་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་མར་དོས་
 རང་ཆོགས་ཞིང་གིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་བའི་དོན་དུ་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་བར་བཤད་པ་ནི། གཙུག་འོར་གྱི་
 ལུགས་ཡིན་ལ། མངོན་བརྗོད་ལས། སྟོན་བྱབ་པ་ནི་བསྐྱལ་ནས་ནི། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའང་བྱེད་
 བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཡང་དོན་ནོ། །མཇུག་ཏུ་ཆོགས་ཞིང་རི་ལྷར་བྱེད་པ་འདིའི་འགྲེལ་བ་
 རྣམས་ནས་མ་བཤད་ལ། སྐྱབས་ཐབས་ཁ་ཅིག་ལས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། གཙུག་འོར་ལས་
 དེ་ཉིད་དུ་མི་སྤང་བར་གྱུར་པ་དང་། འབྲུལ་སྤྱོད་གི་དགོངས་པས་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་བའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་བའི་ཞར་ལ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་བ་བཤད་ཀྱང་། དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང་
 ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཞུང་གཉིས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རང་ལ་བསྟེམས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྤྱོད་ཉིད་བསྟོམས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། སྤྱོད་ཉིད་སྟོམས་པའི་
 ཆོག་དོན་བཤད་པ། ཆོད་པ་སྤང་ཞིང་ལོག་རྟོག་བསལ་བ། སྤྱོད་ཉིད་དུ་སྤྱད་རིམ་གྱི་གནད་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་དེ་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པར་
 བྱའོ། །འདིའི་དགོས་པ་ནི་རྩ་བ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་བར་དྲུག་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་སྤྲུགས་
 རྣམས་པ་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བརྗོད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྟོགས་ཅུས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བླ་བ་
 གསོ་བ་དང་། གནས་པ་བརྟན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྟོགས་པ་དང་། ཐ་མལ་པའི་ལུས་ངག་
 ཡིད་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་སྤྱོད་པ་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་རྣམ་འབྲུལ་དུ་རྟོགས་

བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གི་འགྲེལ་ཆུང་ནས། དང་པོ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་
མཐུས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་འབྲིང་པོས་སྟོང་ཉིད་བརྟེན་
བའི་བླ་པ་གསོ་རྒྱས་པ་དང་། ལྷག་མ་བཞི་ནི་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་འཆད་དོ། །དེ་
ལ་དང་པོ་ནི་ལྷགས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་སྟོང་ཉིད་སྤར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་གིས་སྤར་རྟོགས་ཟིན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་པར་
བྱེད་པ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་དེ་ལ་འཛོགས་པ་ལ་ཡང་ལྷགས་དེ་དག་བརྟེན་
བས་རྟོགས་པ་དེ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའོ། །བཞི་པ་ནི་སྤྱིར་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། བྱེད་པར་དུ་འོག་ནས་
འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ལྷའི་སྐྱར་སྐྱེ་བ་ལ། རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་བསག་དགོས་པའི་ཆོགས་དང་པོ་ནི་སྟོན་
དུ་སོང་ལ། འདིར་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསག་པས་ལྷའི་སྐྱར་འགྱུར་བའོ། །ལྷ་པ་ནི་གཞི་གང་ལྟ་
དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྒྲོམ་པའི་གཞི་དེ་མཆོག་གི་སྤང་བ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། གཞི་དེ་
ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་སྟོན་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་སྟོང་རྩ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་དག་པར་སྒྲོམ་པ་ལ་ཡང་དེ་བསྒྲོམ་དགོས་སོ། །དུག་པ་ནི་དཔེར་ན་ཟབ་དོན་
སྒྲོམ་པ་སྟོན་དུ་བྱས་ན། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོན་ཕྱོགས་རྣམས་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་བས་
ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་སྟོན་དུ་སྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་
ནས་བསྒྲོམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ན། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་སྤང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་
སྐྱེ་མའི་རྣམ་རྟེན་དུ་འཆར་བའི་ཆེད་དོ། །དེ་རྣམས་ནི་ཤིན་དུ་ལེགས་ལ། དགོས་པ་གཞན་ཡང་
བསྐྱུང་བའི་མཆོག་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ན་ཆོས་སྐྱའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་གནས་
ལ། དེ་ལས་ལངས་པ་ན་གཞུགས་སྐྱའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་བྱེད་པས། ལམ་འདི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་དུ་
བཤད་པའི་གནད་དང་། ཡང་ལྷགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་
སྐྱེ་གསུམ་དུ་འབྲེར་བའི་ལམ་འབྲེར་དགོས་པ་ལ། འདི་ནི་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྲེར་བ་ཡིན་པ་ལ་
སོགས་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་
 པ་ལ། ཚིན་མཚོད་ཡུལ་དང་། མཚོད་མཁན་དང་། མཚོད་ཇུས་ནམས་ནས་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་ཉི་
 བར་མཚོན་པའོ་ཞེས་བཤད་དེ། ཚིན་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་དོན་གསུམ་པོ་དེ་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་
 ཙམ་དུ་འཛིག་པའོ། །སྐྱ་རྩམ་ནི་སྐབས་འདིར་གཟུང་བས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །སྐ་རྩམ་
 མ་ཤུད་རྩ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་སྟེ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཨ་རྩི་ནི་ར་སྟེ་འཛིན་པ་པོ་
 ཡང་གཟུང་བ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ནམ་དག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི། སྐ་རྩམ་མ་ཤུད་རྩ་གཉིས་པའོ། །
 དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སེམས་རྒྱ་ད་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ངེས་པར་གནས་པར་བྱས་
 པའི་སེམས་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་། སྐར་ཡང་སྟོང་པར་ནམ་པར་བསམ་པ་སྟེ་སེམས་ཙམ་གྱི་རྟོག་པ་དེ་
 ཡང་དོར་བར་བྱའོ། །ཞེས་འགྲེལ་བ་ནམས་སུ་བཤད་དེ། འདི་ནི་ཤུ་ཅུ་ཏུའི་སྐགས་དོན་སྟོམ་པའི་
 སྐབས་སུ་ཡིན་ལ། མིག་ཡོར་ཉི་གི་བ་མའི་གཟུགས་སྐར་བརྟན་ཙམ་གྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 སྟོང་པ་ཉིད་སྟོམ་པ་ནི་སྐ་རྩམ་བའི་མཐུག་ཐོགས་སུའོ། །ཞེས་འགྲེལ་བ་ནམས་ནས་བཤད་དེ། གཟུང་
 འཛིན་བདེན་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་དེར་སྐར་བར་སྟོམ་པའི་སྐབས་སོ། །སྟོམ་ཆུང་འགྲེལ་པར་ཡང་
 སྐབས་འདིར་སྐར་བ་དང་བཅས་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པར་བཤད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སྟོང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་སྟེ། འདིས་ནི་དེ་དང་བཅས་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པར་
 བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་བསྐྱེད་ཚོགས་ཞིང་ལ་མཚོད་པ་སོགས་བྱས་པའི་རྩེས་ལ། མཚོད་པའི་འཁོར་
 གསུམ་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་མོས་པར་བྱས་ཏེ། རང་གི་མགོ་བོ་དང་མགིན་པ་དང་སྟོང་གར་ཉི་རུ་ཀ་
 ཞེས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་དགོད་དོ། །འདིའི་འགྲེལ་བ་གསུམ་དང་འབྲེལ་སྟོང་ལས་གནས་གསུམ་
 དང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པས། ཉི་སྟེ་བོ་དང་། རུ་མགིན་པ་དང་། ཀ་སྟོང་
 གར་དགོད་ཅིང་། ཁ་དོག་ནི་དཀར་དམར་མཐིང་གར་ཁ་ཅིག་བཞེད་དོ། །དེ་གསུམ་གྱི་དོན་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་དང་བཟོད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པ་
 ཉིད་དོ་ཞེས་སོ་སོར་རྟོག་པས་དཔྱད་དེ། སེམས་ཙན་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་ནམས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་འདི་ལྟ་

བྱ་མ་ཤེས་པར་བདག་གཉིས་སུ་གཟུང་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་རོ། །དེས་ན་བདག་གིས་ཏེ་རུ་ཀའི་
གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཡིན་ཚུལ་འདི་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཆོས་ལ་
དམིགས་པའི་སྤྱང་རྩེ་བསྐྱེད་ལ། སྤྱ་སྒྲ་ཕ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུགས་བཅོལ་ཅིང་ཁམས་གསུམ་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱང་པའི་སྤྱང་བ་ཉིད་དུ་བཟུངོ། །དེ་ནས་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་རང་གི་
སེམས་དེ་སྤྱང་ནས་སྤྱང་དུ་བཅེགས་པའི་ཨོྲ་དཀར་པོ། ལྷུང་དམར་པོ། རྩྱ་སྒྲོན་པོར་བསམ་མོ། །
ལང་ཀ་རྒྱལ་བཟང་དང་། དཔའ་བོ་རྩེ་རྩེས་ཡི་གེ་དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱང་དང་བར་དང་འོག་
ཏུ་གནས་པར་བཤད་དོ། །ཁྲ་མ་མར་དོས་ཏེ་རུ་ཀའི་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་ལས། རྩེ་
རྩེ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེར་སྐྱེད་པ་ནི། ལང་ཀས་ཏེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་རྩེ་རྩེ་གསུམ་དུ་སྐྱེད་པར་བཤད་
པ་དང་མཐུན་ཞིང་ལེགས་སོ། །དེ་ནས་ཨོྲ་ལས་སྒྲུ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྒྲོས་ཏེ། འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་
ནས་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་ཁྱེ་བ་ཨོྲ་ལ་ཐིམ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུར་ཏེ་ལྷུང་ལས་གསུང་
འཁོར་དང་། རྩྱ་ལས་སྤྲུགས་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྒྲོ་བ་སོགས་བྱས་པའི་མཐར། ཁྱེ་བ་དེ་གཉིས་ལ་ཐིམ་
པར་བསམ་མོ། །མར་དོས་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་མཐོ་རིས་དང་མི་ཡུལ་དང་། ས་
འོག་རྣམས། མཁའ་སྒྲོན་དང་། ས་སྒྲོན་དང་། ས་འོག་ན་གནས་པའི་རོ་བོར་བྱས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་
ཡི་གེ་གསུམ་ལ་སྤྱད་པར་བཤད་པ་ཡང་རྩ་རྒྱུད་གྱི་འགྲེལ་པ་དཔའ་བོ་རྩེ་རྩེས་མཇུག་
ཞིང་ལེགས་སོ། །དེ་ནས་ཨོྲ་ཡང་ལྷུང་ལ་དང་། དེ་ཡང་རྩྱ་ལ་དང་། རྩྱ་གི་ཞབས་ཀྱི་ནི་ཏ་ལ་དང་།
ཏའི་ལུས་ནི་དའི་མགོ་བོ་ལ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་ཆོས་ལ་དང་། དེ་ཡང་ཐིག་ལེ་ལ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་ད་
ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་། རྒྱ་ད་ཡང་སྤྱི་ཅེ་མོ་བརྒྱ་སྤྱི་གི་ཆའི་ཆད་ཅམ་དུ་གནས་པར་བསམས་
ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་འཁོར་བར་འབྱམས་ཏེ། དེས་ན་བདག་གིས་
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ལ། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
བྱའོ་སྤམ་དུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱང་རྩེའི་རྒྱར་གྲུར་པར་བསྐྱོམས་ལ། ལྷ་རྒྱ་རྒྱའི་སྤྲུགས་བཅོལ་
ཅིང་རྒྱ་ད་ཅམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་དོར་བར་བྱའོ། །འདིར་ལྷ་བ་བ་དང་སྤྱོད་རྩྱེ་ཏས། དམིགས་མེད་

གྱི་སྟོང་རྗེའི་རྒྱ་དང་ས་བོན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བཤད་ལ། བྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། དམིགས་མེད་
 གྱི་སྟོང་རྗེ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། དམིགས་མེད་གྱི་སྟོང་རྗེའི་གཙུག་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་
 གྱུར་ནས་འཐོབ་པ་ལ་དགོངས་ལ། བྱི་མ་ནི་དམིགས་མེད་གྱི་སྟོང་རྗེ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།
 སྟེ་རྟོག་རྟེན་ལ་སྒྲགས་དང་པར་བྱིན་ཐུན་མོང་བ་ཞིག་དང་། སྒྲ་མེད་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བདེ་
 ཆེན་ལ་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དངོས་སུ་ན་སྟེ་དོན་གྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་ལ། མོས་པ་
 ཙམ་གྱིས་སྦྱང་བ་ལ་ནི་སྒྲས་པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྟོང་རྗེ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་སྟོང་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྣམ་པ་ནི་སྒྲགས་བསྒྲུབ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་དུ་མཚུངས་པས་དམིགས་པས་འབྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འགྲོ་བ་
 གཡོ་བའི་ཚུ་ཡི་ནང་གི་སྒྲ་བ་ལྟར། །གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་སྦྱང་བར་མཐོང་བ་ཡི། ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི་འགྲོ་ལ་སྟོང་རྗེར་གྱུར་གང་། ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་བས། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་
 བདག་གིས་དབེན་པའི་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དང་། རང་བཞིན་
 གྱིས་བྱུང་བས་སྦྱང་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་ལ། འདིར་ནི་གཟུང་འཛིན་
 རྣམས་གཞན་དུ་བདེན་པས་སྦྱང་པའི་སེམས་ཅན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྦྱང་པའི་སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་སྟེ་དེ་ཡང་དོན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཙམ་མིན་གྱི། སྒྲའི་ངོར་ཆོས་
 དེ་གཉིས་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱད་པར་དོ། །ལྟ་བུ་རྒྱལ་པར་
 རྟོགས་པས་ཀྱང་། དམིགས་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་སྟོང་རྗེ་སྟེད་གྱི། བྱི་མ་ཁོ་ནའི་སྒྲོ་ནས་
 སྒྲོ་མ་བ་མིན་པས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལ་ཕུ་ཐུ་ཐུ་ནི་སྦྱང་བ་ཉིད་དོ། །རྩྭ་ན་ནི་
 དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའོ། །བརྩ་ནི་དོ་རྗེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། འདི་ལ་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་སོང་
 བ་དང་། མོས་རུས་བྱེད་པ་གཉིས་སོ། །སྤྲ་སྤྲ་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞུ་སྤྲ་ཀ་ནི་བདག་ཉིད་དོ། །ཨ་
 རྟེན་ནི་ད་སྟེ། ཀོ་རྟེན་ཨ་མི་མངོན་པར་བྱས་ཏེ་མཆམས་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། འདི་འདྲའི་སྐབས་ཀྱི་
 ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་སྒྲགས་གཉིས་སྒྲོ་མ་བ་ནི་སྒྲོ་མ་འབྱུང་ལས་གསུངས་ལ། སེམས་

ཅམ་ཉིད་ལ་རྣམ་གནས་ཤིང་། །བྱང་ཆུབ་ཆོག་གི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཅ་
རྒྱུད་ལས། རྒྱ་སོགས་སྟོང་བ་སྟོན་འགྲོ་བས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་
བཤད་ཚུལ་གྱི་སྒྲགས་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་ཅུ་ཏུ་འཛིན་སྒྲགས་དོན་སྐྱེད་པ་ན་
དབུ་མའི་ལྷ་བ་ལེགས་པར་བློན་པ་དང་། སྟོན་བཅུད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་སྒྱུད་པ་
གཉིས་དགོས་ཀྱི། སྒྲ་མ་མེད་པའི་ཕྱི་མ་རྒྱུད་པ་བྱེད་པ་ནི་དོན་མིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སྒྲར་གྱི་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྒྲུང་བ་ཡང་དག་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་
ལྟར་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་བགེགས་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་ད་དུང་ཡང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུམ་
ན། སྟོན་མེད་དེ། རྒྱུད་འདི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེ་ལ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་སྒྲར་
ལྟར་སྐྱེད་པ་ཁོ་ན་བགེགས་རྒྱུག་ཅིང་སྒྱུང་བའི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འགྲེལ་བ་རྣམས་ནས་
འཆད་དེ། དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བསྐྱུང་བ་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ལོ། །འོ་ན་ཕྱི་
རོལ་གྱི་གྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱིར་རོ་རྩེའི་ར་བ་འོང་བ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ལན་དུ་གང་
གི་ཆེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེའི་ཆེ་དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་སྒྲ་
ཆོགས་རྩོམ་ཕྱིར་བ་ཡང་རྫོགས་པས་སོ། །ཞེས་འགྲེལ་བ་གསུམ་ནས་དོན་མཐུན་པར་གསུངས་པ་
ནི། བསྐྱུང་འཁོར་སྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་འོག་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་ཚུལ་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་བྱ་དགོས་པ་ལ་
བརྟུན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་དུ་ཕྱིར་རོར་ར་ཡང་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་པ་ནི། གྲིས་པ་ཁོ་ནར་མ་
ཟད་ཐུན་བཞིའི་སྐབས་ཀུན་དུ་ཤེས་དགོས་ལ། རྩོམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་རྩོམ་པ་སྐྱེད་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་
རྫོགས་ཕྱིར་ལས་རྩོམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྐྱེད་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅེས་”གསུངས་པ་”ཞི།
རང་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷ་ཨི་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་རྩོམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྐྱེད་པ་མཛད་ཅིང་། བསྐྱུང་འཁོར་
ཀྱི་འོག་དུ་རྒྱ་ད་ཅམ་ཡང་དོར་བའི་སྟོང་ཉིད་སྐྱེད་པར་བཤད་ལ། ཕྱིར་རྟོག་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པ་ན་
ཡང་ཕྱིར་རོར་ར་དགོས་པས་དེ་ལྟར་མ་ངས་ལ། ལྷ་བ་པས་ཀྱང་། ལན་གཉིས་སྐྱེད་པར་བཤད་པས་

༡) ལ། ༥༡་ན་༥་ གསུང་བ།

རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་ཀྱང་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །ལྷ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་གྱིས་སྐྱབས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་
 དབང་ཚེན་གྱི་བསྐྱུང་བ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་གཞན་མང་པོ་དང་བསྟན་བཅས་ཆད་ལྡན་མང་
 པོས་ཀྱང་སྐྱབས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་ནི་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་ཇི་བཞིན་དུ་བཤད་པས། སྟོ་གྲོས་དམན་པ་མང་
 པོས་སྐྱབས་འདིར་སྒྲོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ནི། མོས་མཐོ་ཙམ་གྱི་ཆད་སྟོང་ཡིན་
 རོ་ཞེས་སྟེ་བ་ནི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་ཆེན་པོ་ལོ། །སྟོད་བཅུད་ཀྱི་སྤང་བ་དོན་ལ་མ་དག་
 བཞིན་དུ་སྤྱད་པ་ཡང་ཆད་སྟོང་སྒྲོམ་པ་མིན་ཏེ། རིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆད་མ་ཟེན་པར་ཉེན་འབྱེལ་
 གྱི་ངེས་པ་དོར་བ་ནི། སྤང་བ་དག་པར་མ་བསྒྲོམས་ཀྱང་ཆད་སྟོང་གི་ལྷ་བ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུང་བས་སྟོང་བ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་རྟོགས་ན་ནི། སྤང་བ་སྤྱད་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཆད་ལྷའི་
 དོན་མེད་དོ། །དགོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་བ་མེད་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རིམ་པ་དང་པོ་དང་། ལུས་དབེན་དང་། རྟོར་བཞུས་དང་། སེམས་དབེན་གྱི་རིམ་པ་དང་། རྒྱ་
 ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་མཐར་སྤྱང་བས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་ནས། སྟོད་བཅུད་ཀྱི་སྤང་བ་བསྐྱུས་
 རས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་སྒྲོམ་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་དུ་མ་ཞིག་གིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ལྷ་བ་པས་སྤང་བཤད་པའི་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མ་རྟོགས་པས་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་
 འབྱུམས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་གཞན་མང་པོ་ནས་ཀྱང་བཤད་པས། འཁོར་
 བའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་སུ་ཐེག་དམན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་དགོས་པར་
 ཁས་སྐྱོང་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ཁ་ཅིག་གིས་མ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཉན་རང་གིས་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་པས་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཤེས་དགོས་སོ། །མདོར་ན་སྐྱབས་
 འདིར་དབྱུ་མའི་ལྷ་བའི་ངེས་པ་ལྷགས་ཅན་བསྐྱེད་ལ། ཡུན་ཏུ་ཅང་སྤང་བ་མིན་པ་ཞིག་བསྒྲོམ་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཉེ་བུ་ཀ་བཀོད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་
 གསུམ་ལ་སྟོད་བཅུད་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པའི་རིམ་པ་འདི་ནི་འཆི་བའི་ཆེ་སྟོད་བཅུད་གཞན་
 དུ་སྤང་བའི་རང་གི་ཤེས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ནས་དཀར་དམར་ནག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་

སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དུ་སོང་བའི་སྐབས་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་དཀར་པོ་དམར་པོ་ལ་”བསྐྱུས་པ་
ནི། སྤང་བ་སྤང་བ་”¹⁾མཆེད་པ་ལ་ཐེམ་པ་དང་འདྲའོ། །དམར་པོ་ནག་པོ་ལ་བསྐྱུས་པ་ནི། མཆེད་པ་
ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐེམ་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་རྩྱ་ནག་པོ་ཞབས་ཀྱི་ནས་རྒྱ་དེའི་བར་དང་། རྒྱ་དུང་ལང་མི་
དམིགས་པར་སོང་བ་ནི། ཐོབ་པ་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འཆི་རིམ་ལ་སྤྲོད་པ་བཞི་ཡོད་
པའི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དངོས་གཞི་དང་འདྲའོ། །ཉེར་ཐོབ་མཆོན་པའི་རྩྱ་ཉིད་ལ་ཐེམ་རིམ་ལྔར་
བྱས་པ་ནི། སྤང་གཞི་ལ་ཡང་ཉེར་ཐོབ་ནས་ཇེ་སྤུང་སྤུང་སོང་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོན་
པ་ཡིན་ལ། དེས་ནི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཉེར་ཐོབ་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ཡང་།
ཤིན་ཏུ་སྤུང་བའི་རིམ་པས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྤྲོད་གར་གནས་པའི་
རྩྱ་ཡིག་གི་སྤྱད་རིམ་ཡིན་པས་སྤྲོས་པ་བསྐྱུས་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་
ནི་སྤྲོད་ག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན། རྒྱ་དུང་ཅམ་
གྱི་གཉིས་སྤང་སྤང་ལང་དག་པར་སྤྲོད་པའོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་འོག་ཏུ་སྤྲོད་ཉིད་
བསྐྱོམས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། འིལ་བྱ་ཞབས་ཀྱི་རིམ་ལྔའི་རིམ་པ་དང་པོ་བཤད་པའི་གནད་
ཀྱང་། འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་དགོས་ལ། རིམ་པ་དང་པོར་འདི་ལྟར་བྱས་ནས་བསྐྱུངས་པའི་མཐུས།
རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཇེ་འདྲ་ཞིག་སྟེ་བའི་རྒྱད་སྟོན་བྱེད་དུ་འགོ་བ་ཡང་
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་སྤྲོད་ནས་འོད་གསལ་དུ་
འཇུག་པར་ལུགས་འདི་དང་། རྒྱད་སྟོན་འོག་མ་གསུམ་དང་། བར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་རྣམས་འདྲ་ཡང་།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་རིམ་ལས་འདི་ལ་ཡོད་པ་ཡང་། སྤྲོད་པ་སྤྲོས་པ་དང་འཆི་རིམ་གྱི་སྤྱད་
རིམ་མཐུན་པར་བྱས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་པས་གནད་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཇེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། སྤྲོད་པ་ལས་ལངས་ནས་ནམ་
མཁར་རྒྱ་དུ་བཞག་པ། གཞལ་ཡས་ཁང་གང་ལ་གནས་པའི་རྟེན་བསྐྱེད་པ། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བཞི་

1) ཇཱ། ༥༩་ན་ན་ བསྐྱུས་པ་ནི། སྤང་བ་མཆེད་པ་ལ།

སྒྲིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ལས་ལངས་ཏེ་རང་གི་
 སེམས་ལྡན་དེ་གཟུགས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་གཞག་པར་བྱའོ། །དེའི་གཟུགས་ནི་གྲེན་དུ་འགྲེང་བ།
 འིན་དུ་སྤྲ་བ། དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པའོ། །འདིར་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པ་ལས་ལངས་
 པའི་ཐོག་མར། རང་གི་སེམས་ལྡན་དེ་གཟུགས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཛོག་པར་ལྷ་བ་པས་བཤད་
 པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། བརྒྱ་རྒྱུ་ཏ་དང་འབྲུལ་སྟོང་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་།
 སྟོམ་འབྲུང་འགྲེལ་བ་སོགས་ནས་ཀྱང་བཤད་ཀྱང་། རྩ་མཆན་ནི་གཞུང་དེ་དག་ནས་མ་བཤད་
 རོ། །དེའི་རྩ་མཆན་ནི་འདིའི་རིམ་བ་དང་པོ་དེ་སྤྱང་གཞི་སྟེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་རིམ་བ་དང་
 སྤྱང་ནས་སྒྲིམ་པ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་བདེ་མཆོག་སྟོམ་འབྲུང་ཉིད་ལས་གསལ་བར་
 གསུངས་པ་དང་། མན་སྟེར་བདེ་མཆོག་རྡོ་རྗེ་སེམས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྲུང་བ་མ་གཏོགས་པ་འདིའི་
 སྟོང་གི་རྩ་དང་། ཁུངས་བྱབ་ཀྱི་རྩ་གཞུང་གཞན་ནས་མི་གསལ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པ་ལས་
 ལངས་མ་ཐག་བར་སྤྱད་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་སོགས་འཛོག་པ་ནི་མང་བས། འིན་དུ་ཏོགས་དཀར་བ་
 ཡིན་ནོ། །སྟོམ་འབྲུང་ལས་ནི་ལེའུ་གཉིས་བ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལེའུ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་མ་བཤད་པར་
 སྤྱང་གཞི་སྟེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་གསལ་བར་བཤད་པའི་མཐར། སྤྱད་བ་སྟེ་བའི་རིམ་ཤེས་པས།
 རྡོ་གསུམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་ཕུང་པོ་ཡོངས་མཐེན་པའི། །དེ་ཉིད་གསུང་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་བཤད། །ཅས་གོང་དུ་སྤྱང་གཞི་གསུམ་བཤད་པ་དེ། སྤྱད་བ་སྟེ་བའི་རིམ་པར་ཤེས་
 བས། དེ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་ནི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པར་འཆད་དོ། །གཞི་ལ་མངལ་དུ་སྟེ་བ་ལེན་
 བ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག། འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་
 སེམས་ཅན་ལས་བར་སྤྱད། །དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་ཞིང་། ཤ་རུས་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པའི་སྤྲ་བའི་
 ལུས་ཅན་ཐོགས་མེད་འབྲུག་པ་བཞིན་དུ། ལམ་རིམ་བ་དང་པོ་ལ་ཡང་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་
 འབྲ་བའི་སྤར་བཤད་པའི་སྤྱད་རིམ་གྱིས། འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་

བར་དོ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་དཔེ་ལྷན་འགྲུབ་པས། རྒྱ་ད་ནམ་མཁར་འཛོག་གོ། །འདི་ལ་བར་དོ་མཆོན་
 བྱེད་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་རྗེ་རྗེ་འཆང་སྦྱེད་པ། མདོར་བྱས་སོགས་གསང་འདུས་
 འཕགས་ལྷགས་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱ་ད་གཞན་བདེ་མཆོག་དང་གྱི་རྗེར་སོགས་གྱི་
 སྐོར་ནས་བར་དོ་མཆོན་པ་ཅུང་ཟད་མི་གསལ་བ་ཡི་གེས་མཆོན་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་མན་ངག་
 སྟེ་མ་ལས། སྲིད་པ་བར་དོའི་གནས་སྐབས་དང་འབྲེལ་བར། ཁ་ཅིག་ཏུ་རྟོ་ཡིག་དམར་པོ་གཉིས་
 གྱི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེའི་གནས་སྐབས་སམ། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སམ།
 ཁ་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་ད་ཅམ་སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡང་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་རྣམས་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛོལ་ནི་འཆི་བའི་རྗེས་སོགས་སུ་ཡི་གེའི་གཟུགས་དང་། དེ་བསྐྱུས་པ་
 རྒྱ་དཔེ་གཟུགས་ནི་ཟ་ནི་རྒྱ་ད་གཞན་རྣམས་སུ་བསྟན་པ་ལས་སོ། །ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་
 རྣམས་དང་རྒྱ་ད་ནི། རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་སུ་སྦྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ལྷའི་འབྱུང་གནས་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །
 གང་གི་ཕྱིར་ནི་ཟ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཉེ་འོང་བར་འགྱུར་བའི་སྲིད་པའི་རྣམ་པ་
 ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བར་སྲིད་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་ལ་གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ། རྟོ་ཡིག་གཉིས་གྱི་བར་དུ་
 ཆུད་པའི་ས་བོན་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་རྟོ་ཡིག་གཉིས་མེད་པར་ཡི་གེ་གསུམ་ཅམ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་
 ད་ཅམ་དུ་བཤད་དེ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ལྷགས་དང་། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ལུས་
 དབྱེབས་སྟོ་ཆོགས་པས་དེ་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་ཡང་སྟོ་ཆོགས་སུ་བཤད་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་
 རྟོ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་ཆུད་པ་ལ་ཡི་གེ་འབྱུང་གསུམ་བཞག་པ་མང་ལ། མངོན་བརྗོད་ལས། སྦྱིང་གར་
 རྩ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ། །ས་བོན་གྱི་ནི་ཡི་གེ་མི། །རྟོ་གཉིས་དང་ནི་བཅས་པར་དུ། །སྟོན་གྲུབ་
 པར་ནི་རྗེས་སུ་བསམ། །ཞེས་བདེ་མཆོག་འཇམ་རྗེར་གྱི་སྐབས་སུ། རྟོ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་མི་ཡིག་
 རྒྱང་བ་བཞག་པའང་གསུངས་ལ། རྒྱ་ད་བ་བཞག་པའང་མང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཡི་
 གེ་འདི་རྣམས་ནམ་མཁར་བཞག་ན་བར་སྲིད་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཅུང་རེས་སྟོ་ཡང་། དེ་མ་བྱས་
 པར་ད་གཞན་རྒྱ་ད་ནས་རྒྱ་དུ་རིམ་གྱིས་རྗོགས་པ་དང་། རྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་རྗོགས་པ་སྟོ་མ་པ་མང་བ་

ནམས་ལ་ནི། དོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ངེས་དཀའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འདི་ལྟར་སྤངས་
 པའི་མཐུས། རྫོགས་རིམ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱས་པར་ཅན་རིམ་འབྲེལ་གྱིས་བཞུགས་པའི་སྤྱད་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་འགྲོ་
 སྟེན་ན། འདི་ནི་རིམ་པ་གཉིས་པར་འོད་གསལ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཐའ་ཚམས་ལས། སྤྱི་མའི་
 ཡོངས་སྤྱར་སྤྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེས་ན་འདི་ལ་བར་དོ་ཡོངས་སྤྱར་འབྱེད་པའི་ལམ་བྱེད་ཞེས་
 གྲུབ་ཏུ་འོ། །འདི་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་ཐད་སྤྱོད་ཤིང་པ་འགའ་ཞིག་སྤང་ནའང་འདི་ལ་
 བཏེན་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་རིམ་བྱེད་ཀྱི་གོ་བ་མ་ཆགས་པས། རྒྱུ་ཀྱི་དོན་མ་ཆེད་
 པར་སྤང་བས་ལེགས་པར་ཅད་གཅད་པར་བྱའོ། །འདིའི་རིམ་པ་དང་པོར་བར་དོ་དང་མཐུན་པར་
 སྒྲིམ་པ་ཞིག་དགོས་པར་ནི། སྒྲིམ་འབྱུང་གིས་འབྱུབ་ཅིང་། བདེ་མཆོག་འཇམ་དྲོར་ལ་སྤར་ལྟར་
 བཤད་པ་ནི། དེའི་དགོས་ཆོས་མིན་གྱི་གཞན་ལའང་མཆོན་པས། མངོན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་འབྱུབ་
 བོ། །དེ་ལྟར་ནའང་རྒྱུ་ནས་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་པ་དོན་མཆོག་སྤྱོད་པ་དོན་མཆོག་སྤྱོད་པ་དོན་མཆོག་
 མཐུན་པར་སྒྲིམ་པ་མེད་ལ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ལ་བཞག་ཀྱང་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཚོ་ན་མ་གཏོགས་ཉོགས་
 པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་དང་། འཆི་སྤྱད་རྫོགས་མ་ཐག་བར་སྤྱད་འབྱུབ་པའི་སྤྱད་གཞི་དང་ཤིན་ཏུ་
 མཐུན་ལ། ཉོགས་པར་ཡང་རྒྱུ་བས། ལྷ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་གྱིས་མཇེད་པ་ལྟར། སྤྱོད་ཉིད་ལས་
 ལངས་མ་ཐག་རྒྱ་ད་སོགས་ནམ་མཁར་འཛིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྱུང་བ་རིམ་ཅིག་དང་རིམ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་།
 སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་འབྱུང་བ་རིམ་ཅིག་དང་རིམ་བསྐྱེད་པ་ལ། བྱེད་བྱེད་
 པའི་ལྷ་ལྷའི་སྤྱོད་ཐབས་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱེད་ལས། བ་ལང་གནས་དང་སྤེང་སྤེང་དང་། །ལྷག་མ་སྐམ་
 བོ་ཅ་དེ་ནས། །དུང་ཆེན་པོ་ཡི་རང་བཞིན་བྱ། །ཡང་ན་རུས་སྤུལ་དག་གིའོ། །ཡི་རི་བྱི་ལྷི་སྤྱོད་ནམས་
 ལས། །རྒྱུ་མེ་ཆུ་ས་རི་རབ་ནི། །བྱུ་བཞི་རིམ་བཞི་ཅེ་མོ་བརྒྱད། །ཀུན་གྱི་འོད་ཟེར་འབར་བར་
 བསྐྱོམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་རིམ་ཅིག་སོགས་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ཅ་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་
 བས། དེ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་བ་ལང་གནས་ནི། ཞིབ་མོ་ནམ་འཐག་ལས། དག་

སྤྱགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །སྤྱགས་དང་མིག་དང་རྡོ་རྗེ་དང་། །མཐོ་རིས་ཆུ་དང་དོན་དགུ་ལ། །
 མཁས་པས་གོ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་བྱུང་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱགས་ཏེ་བ་ལང་ལའང་འཇུག་པའི་གོ་སྤྱོད་
 བེ་ས་ལའང་འཇུག་པས་འདིར་སའོ། །གང་དུ་མེ་ཏོག་སོགས་བཞག་ན། སྤྱང་དུ་ལྷིང་བ་ནི་ཆུའོ། །
 གང་གིས་ལྟག་མ་མེད་པར་སྐྱམ་པར་བྱེད་པ་ནི་མེའོ། །ཙ་ནང་ནས་རྒྱ་བ་ནི་རྒྱ་རོ། །སྤྱོད་པ་པས།
 མི་བྱེད་པ་དང་རུས་སྤྱལ་ལོ་ཞེས་ཡང་ནའི་སྤྱོད་མེད་པར་ཡང་འདོན་ནོ། །ཙ་རྒྱ་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གཉིས་
 ཀྱི་གཅིག་ལས། ལྷི་བའི་ཐལ་བ་ཉིད་དག་དང་། །དེ་བཞིན་ལྟག་མ་མགོ་བོ་སྐྱམ། །ཞེས་དང་། ཡང་
 གཅིག་ལས། ལྟག་མ་མགོ་སྐྱམ་མཆོན་ཆའོ། །ཞེས་བཏོན་ནས་ལྷི་བ་ནི་ས་དང་། ཐལ་བ་ནི་ཆུ་དང་།
 དེ་བཞིན་ནི་རྒྱ་དང་། མགོ་སྐྱམ་ནི་མེ་དང་། དུང་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བས་བྱ། ཞེས་པ་ལ། དི་ཆེན་
 པོ་ལས་བྱུང་བས་བྱ། ཞེས་ཀྱང་འདོན་པས། དེས་ནི་དི་རབ་དང་། ཡང་ན་ཞེས་པས་ནི། ལྟ་མངལ་
 སྤྱིས་ཀྱི་དེམ་པ་ལས་གཞན་སྤྱོད་སྤྱིས་ཀྱི་དེམ་པ་སྤྱོད་པར་འཆད་དོ། །ཡང་གཅིག་ལས། མཆོན་ཆ་
 རྒྱ་ལ་འཆད་དེ་གཞན་འབྲེལ། །ཀོང་ཀ་ན་དང་། སྤྱལ་ལྟན་གྲགས་པ་དང་། ལང་ཀ་དང་། དཔལ་བོ་རྡོ་
 རྗེ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་དེམ་ཅིག་དང་། དི་རབ་སྤྱོད་པ་ལ་མི་སྤྱོད་ཞིང་། དང་པོས་མི་མགོ་དེ་དུམ་
 བུ་སྐྱམ་པོ་སྤྱངས་ལ། དུང་ཆེན་པོ་བྱའོ་ཞེས་དང་། གཉིས་པས་བ་ལང་དང་མ་ཏེ་སོགས་ཀྱི་རུས་
 པ་སྤྱངས་ལ། ལས་སོ་སོའི་སྤྱོད་པ་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གསུམ་པས་ནི་མགོ་བོ་སྐྱམ་པོ་ཆག་གྲགས་
 མེད་པ་སྤྱངས་ལ། དུང་ཆེན་པོ་བྱ་བའམ། ཡང་ན་རུས་སྤྱལ་ཀྱི་ཐོད་པ་ལ་བྱའོ་ཞེས་དང་། བཞི་
 པས་མི་མགོ་སྐྱམ་པོ་སྤྱངས་ནས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་དོ། །རུས་སྤྱལ་ནི་ཐོད་པའོ། །ཞེས་ཟེར་མོད་
 ཀྱང་། དེམ་བུ་པ་དང་། སྤྱོད་པ་པའི་དགོངས་པ་འབྱུང་བ་དེམ་ཅིག་སོགས་ལ་སྤྱོད་རྒྱ་ཡིན་ལ། དུང་
 ཆེན་པོ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ཡང་བསྐྱུར་དུ་བྱུང་བས། འབྱུང་བ་དེམ་ཅིག་རྣམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 རོ་བོར་མོས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡང་ནའི་དོན་ཡང་ནའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་པས། སྤྱ་མར་མ་
 ཟད། རུས་སྤྱལ་ཀྱི་བདས་བསྟན་པའི་དི་རབ་ཀྱང་བསྐྱོམས་ལ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོ་བོར་མོས་པར་
 བྱ་བའི་དོན་དུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྟག་དེམ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱིས་ཉིན་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཁོ་ནར་

སྒྲིབ་བར་འདུག་པས། ལྷགས་དེ་ལ་རུས་སྤལ་དག་གིའོ། །ཞེས་པ་ལྷ་འདྲེ་སྐྱེད་ཆོག་ལ་མི་འགྲིག་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །རི་རབ་དང་བརྒྱའི་གསལ་བར་ཅ་རྒྱུད་ལས། རི་སྟེང་སྤྲ་ཆོགས་བརྒྱ་ཡི། །སྟེ་བར་ལྷ་མི་
 ཀླ་མི་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་བཤད་པའི་རྒྱུད་སྤོམ་འབྱུང་ལས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
 གཟུགས་སུ་ནི། །ཟླ་རྩ་ལ་སོགས་པ་བསམ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི། འབྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་སྤྲ་མ་རྟེན་
 དང་། ཕྱི་མ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཟླ་རྩ་དང་། ལ་སོགས་གྲིས་མེ་དང་རྒྱ་དང་སའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་
 གོང་ནས་གོང་དུ་སོན་པར། ཡང་དག་པར་གནས་པར་རྣམ་པར་བསམ་མོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་
 ཏོ། །ཟླ་རྩ་ལ་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་འཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་རྩི་རྒྱུད་དུ་འདུག་ཀྱི་ཆེན་མོར་བཤད་
 ཏོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ནི་ཡི་སྟོན་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དགྲིལ་འཁོར་
 ནི་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་འཁོར་དང་། ཁ་དོག་གི་མདོག་ནི་སྟོན་པོ་དང་། དབྱིབས་ནི་གཞུ་ལྷ་བྱ། མཆན་
 མ་ནི་རྒྱལ་མཆན་ནམ་བ་དན་གྲིས་མཆན་པའོ། །རྒྱུད་དེའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་རྩ་དམར་པོ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། དགྲིལ་འཁོར་ནི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་། ཁ་དོག་གི་མདོག་ནི་དམར་པོ་
 དང་། དབྱིབས་ནི་བྱར་གསུམ་པ་དང་། མཆན་མ་ནི་མེ་འབར་བས་མཆན་པའོ། །མེ་དེའི་སྟེང་དུ་ས་
 བོན་གྱི་ཡི་གེ་ནི་བྱ་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། དགྲིལ་འཁོར་ནི་རྒྱའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་། ཁ་
 དོག་ནི་དཀར་པོ་དང་། དབྱིབས་ནི་རྒྱུ་པོ་དང་། མཆན་མ་ནི་བྱམ་པས་མཆན་པའོ། །རྒྱུད་དེའི་སྟེང་
 དུ་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ལོ་སེར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། དགྲིལ་འཁོར་ནི་སའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་།
 དབྱིབས་ནི་གྲུ་བཞི་པ་དང་། མདོག་ནི་སེར་པོ་དང་། མཆན་མ་ནི་གྲུ་བཞིར་རྩོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པས་
 མཆན་པའོ། །སྤྱབ་ཐབས་ཆག་འགྱུར་ལས། མེ་ལ་རྩི་གྲིས་མཆན་པ་བྱས། ལོ་ཆེན་དང་། མར་དེའི་
 འགྱུར་ལས་འབར་བས་མཆན་པར་བཤད་དོ། །སྟོམ་འབྱུང་ལས། རྒྱུད་དང་རྒྱུ་ལ་མཆན་མ་མ་བྱུང་།
 མེ་ལ་རྩོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་དང་། ས་ལ་གྲུ་བཞིར་རྩོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པས་མཆན་པར་བཤད་ཀྱི། འད་ཟེར་
 ཐོང་བ་བྱར་བ་མ་བཤད་ལ། མདོན་བརྩོན་ལས། རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་མཆན་དང་། མེ་ལ་རྩོ་རྩེ་དང་། རྒྱུ་ལ་
 བྱམ་པ་དང་། ས་ལ་གཞུང་ཁ་ཅིག་དུ་སྤྲ་ཆོགས་རྩོ་རྩེ་དང་། ཁ་ཅིག་དུ་རྩོ་རྩེས་མཆན་པ་དང་། རིམ་

བ་བཞིན་དུ་བ་བའི་སྤང་བ་དང་། འབར་བའི་སྤང་བ་དང་། འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་སྤང་བ་དང་། འོད་
 ཟེར་སེར་པོ་འབྲིགས་པར་བཤད་དོ། །མངོན་བརྗོད་འགྲེལ་པར་མའི་གྲ་གསུམ་དུ་རྩོམ་མཆོན་
 བ་དང་། སའི་གྲ་བཞིར་སྣ་ཆོགས་རྩོམ་མཆོན་པར་བཤད་ལ། གཞན་འབྲེལ། །དེ་ལ་རྒྱལ་མཆོན་ནི་
 གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་དང་། རི་དང་མེ་འབར་བས་མཆོན་པ་ནི་གྲ་གསུམ་དུ་དང་། ལུས་པས་ནི་
 དབྱས་སུ་མཆོན་པར་བྱའོ། །འདི་རྣམས་སྦྱང་བའི་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་མཁའི་
 རྒྱ་ད་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་ལས་ཡི་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྒྱང་སྦྱང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཡི་
 རྣམ་དབྱངས་གསལ་གྱི་བར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ནི། སྦྱོང་བ་བས། སྤྲ་ཡི་གཟུགས་ལ་སོགས་
 ལས་འབྱུང་། །དེ་ལ་སོགས་པ་རྩི་བཞིན་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པས་བརྟན་སྟེན་དུ་མི་གཟུང་སྟེ།
 དེ་ནི་སྤྲ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲ་སྟེ་ཡི་གའི་གཟུགས་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་
 རྒྱ་ད་འཛོག་པ་དེའི་གཞུང་དུ་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་སྐབས་གཞན་གཉིས་སུ་ཡང་། སྦྱོང་དང་
 སྤྲ་གཟུགས་སྟོན་དུ་འགོ་བར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྣམ་མཁའི་རྒྱ་ད་ལས་སྦྱང་བར་མི་སྦྱང་
 བའི་བྱིར་དང་། ཁུངས་བྱབ་གཞན་གྱི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་མེད་པས་མི་དགོས་སོ། །ས་དེའི་སྟེང་དུ་ས་
 བོན་གྱི་ཡི་གེ་སྤྲ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། རི་རབ་ལྷན་པོ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་བ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་
 རང་བཞིན་ཅན། ཅེ་མོ་འཕ་ལྷོག་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྟོན་འབྱུང་དང་མངོན་བརྗོད་
 ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ནི་ཤར་ཤེས། ལྷོ་བྱེད་ཅ། ལུབ་བརྒྱ་ཅ་ག། བྱང་
 གསེར་དང་། ཅེ་མོ་བརྒྱད་ནི་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་ཅེ་མོ་མཐོ་བར། མངོན་བརྗོད་འགྲེལ་པར་བཤད་
 ཅིང་། ཉིན་མོ་མཛད་ཀྱིས་ལྷོག་བརྒྱད་དུ་བཤད་དོ། །བོད་ཁ་ཅིག་རི་རབ་ཀྱི་བྱུར་བཞི་ལ་ལྷོག་བཞི་
 ལས་མེད་ཀྱང་། ཕྱོགས་བཞི་ནས་བལྟས་པ་ན་ཕྱོགས་རེ་རེ་ན་ལྷོག་གཉིས་གཉིས་སུ་མངོན་པས་ཅེ་
 མོ་བརྒྱད་ཡིན་པར་སྤྲ་མ་པས་མཐིང་བ་སོགས་བཞེད་ཟེར་མོད་ཀྱང་སྤྲ་མ་ལྷར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་པི་སེར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་སྣ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་། སྣ་
 ཆོགས་བརྒྱ་དེའི་སྟེང་དུ་སྤྲ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་སྣ་ཆོགས་རྩོམ་མཆོན་དོ། །དེས་པར་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་

འདིའི་སྤྱི་ཚོགས་དོན་རྒྱུ་ལས་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་ནི་དེར་ངེས་པའོ། །འདིར་མངོན་བརྗོད་ལས། སྤྱི་ཚོགས་དོན་རྒྱུ་དང་བསྐྱེད་པའི་མ་བཤད་པར་རི་རབ་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནས་སྤྱང་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལས་གཞུང་ལས་ཁང་སྐྱེད་པར་བཤད། ཀུན་སྐྱོད་ལས། རི་རབ་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་མ་གཏོགས་པ་སྤྱི་ཚོགས་དོན་རྒྱུ་མ་བཤད། ཅ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། རི་སྤྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་སྤྱི་ཚོགས་དོན་རྒྱུ་གསལ་བར་མ་བཤད་དོ། །གཞུང་ནས་སྤྱི་ཚོགས་དོན་རྒྱུ་སྤྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་ཞེས་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་སྤྱི་ཚོགས་འབྱུང་ལས། རི་རབ་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། །དེ་ཡི་སྤྱི་ཚོགས་འབྱུང་བའི། སྤྱི་ཚོགས་དོན་རྒྱུ་ནས་བསྐྱེད་ཞེས་པ་འབྱུང་བའི། །དེ་ཡི་སྤྱི་ཚོགས་འབྱུང་བའི། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་མངོན་པའོ། །འདིར་སྤྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་ཀུན་གྱིས་བྱེད་མི་བྱེད་ལ། ཀུན་ལ་རོལ་ཆེ་དང་། ལོ་ཆེན་གྱི་འབྲེལ་པ་དང་། མལ་གྱོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་ཀུན་གྱིས་ལས་མི་བྱེད་ལ། །དེ་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་དོན་རྒྱུ་སྤྱི་ཚོགས་འབྱུང་བའི། །ཞེས་འབྱུང་འབྲེལ་པ་དང་། ཞེས་འབྱུང་གི་སྐབས་ཐབས་ལས་ཀྱང་། འདབ་གངས་མ་སྤྱོད་པར་བསྐྱེད་ཀུན་གྱིས་བཤད་ཅིང་དེ་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་དོན་རྒྱུ་འོག་ཏུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་འབྲེལ་པར་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཞེས་པ་དེའི་གོང་ཏུ་ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་དོ། །མར་དོས་སྤྱི་ཚོགས་དོན་རྒྱུ་གི་བསྐྱེད་ཀུན་ཏུ་བཤད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་ནས་ཀྱིས་རི་རབ་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་ཀུན་འདབ་མ་སོ་གཉིས་པ་གཅིག་། དེའི་སྤྱི་ཚོགས་དོན་རྒྱུ་དང་། དེའི་སྤྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་ཀུན་འདབ་མ་བརྒྱུད་པ་གཅིག་བཤད་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཆེ་བའོ། །མར་དོས་འབྱུང་ལ་བསྐྱེད་ཀུན་དང་གཉིས་བྱས་པ་སྤྱང་ཡང་བྱི་མ་མཆན་དཀྱུས་ཤོར་གྱི་མ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཞུང་པའི་དོན་རྒྱུ་སྤྱི་ཚོགས་འདབ་གངས་མ་སྤྱོད་པ་ཞིག་དང་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་དོན་རྒྱུ་དང་། དེའི་སྤྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་ཀུན་འདབ་མ་བརྒྱུད་པ་ཞིག་བཤད་དེ། ལུ་མི་པའི་སྐབས་ཐབས་ལ་བཞེན་ནས་བྱང་ཆུབ་དོན་རྒྱུ་པའི་སྐབས་ཐབས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ལས་འདིར་གང་གཟུང་སྤྱི་ཚོགས་ལ། ལུ་བ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ལོ་གི་སྤྱི་ཚོགས་ངེས་པར་བྱུང་བའི་སྤྱི་ཚོགས་དོན་རྒྱུ་།

ཞེས་པ་འདིའི་དོན་ནི། རི་རབ་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་པོ་ལས་བྱུང་བའི་སྣ་ཚོགས་པར་སྤྲོད་དུ་ཞེས་པ་འོ། །
 སྣ་ཚོགས་པར་སྤྲོད་པ་མ་བརྒྱད་པ་ཉེ་བ་དང་གོ་སར་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་འདིའི་པར་སྤྲོད་ཕྱོགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཁ་དོག་རིམ་པས་གསུངས་པ། ཤེར་སོགས་ཕྱོགས་གནས་འདབ་མ་ཉི་འོད་འབྱ། རྒྱུང་
 དང་མེར་ཕྱོགས་འདབ་མ་སེར་སོ་ཉིད། །ཡི་དྲགས་བདག་ཕྱོགས་དབང་ལྡན་དུར་བ་ལྟར། །ལྗང་དང་
 སྤྲིན་ནག་སྣ་ཚོགས་པར་སྤྲོད། །ཅེས་སོ། །ཞེས་བྱངས་ནས་ཕྱོགས་བཞི་དཔར་ཞིང་བདེན་བྲལ་ལྗང་
 གུ་དང་དབང་ལྡན་ནག་སོར་བཤད་དོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་སྣ་རྟེན་ཏའི་འགྲེལ་པར་ཡང་འབྱུང་
 བས། འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་ལྟར་དོ་རྩེ་དང་པར་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོད་འོག་བསྐྱོག་ནས་
 པར་སྤྲོད་པ་མ་བརྒྱད་པ་དོ་རྩེའི་འོག་ཏུ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་འདྲ་མོ་ཞིག་འདུག་ནའང་། གཞུང་ནས་དོ་
 རྩེའི་སྤྲོད་དུ་པར་སྤྲོད་པ་མ་བརྒྱད་པ་བཤད་པ་སྤྲོད་སོར་བཞག་ཏུ་བྱས་ནས། རི་རབ་ཀྱི་སྤྲོད་ཉིད་དུ་སྣ་
 ཚོགས་དོ་རྩེ་སྤྲོད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་དོན་ནི། བར་དུ་སྣ་ཚོགས་པར་སྤྲོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་
 འགྲེལ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོ་རྩེ་དང་། བྱང་ཆུབ་དོ་རྩེས་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན། སྣ་ཚོགས་དོ་
 རྩེ་གནས་པའི་བད་འདབ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེའི་རྩ་ཅེ་ཟད་མཆོམས་ནས་བད་ར་སྟོར་བ་དེར་བྱ་
 དགོས་ལ། པར་སྤྲོད་པ་མ་བརྒྱད་དུ་བྱས་ན་དེ་དང་མི་འགྲིག་པས་པར་སྤྲོད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལེགས་སོ། །པར་
 བྱི་མ་ནི་སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེའི་སྤྲོད་པར་ཆུད་པ་བྱས་ན་ལེགས་ཤིང་། པར་སྤྲོད་པ་མ་བརྒྱད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་
 འགོད་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱས་ན་སྡོམ་འབྱུང་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ལ། ཅ་རྒྱུད་དང་ཀྱན་སྦྱོད་
 ལས། པར་སྤྲོད་པ་མ་བརྒྱད་པ་ལྟ་ལི་ཀྱ་ལི་སྤྲོད་པ་དང་ཡང་མཐུན་ལོ། །སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེ་ནི་ཅེ་མོ་བཅུ་གཉིས་
 བར་བཤད་པ་མང་ཡང་། དོ་རྩེ་འབྲེང་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཉི་ཤུ་པའང་ཡོད་ལ། ཁ་དོག་ནི་ཤེར་དཀར་
 ལྟ་སེར་ལུབ་དཔར་བྱང་ལྗང་དབྱས་སྡོ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱེད་པའི་ཆུལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །
 སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེ་དེའི་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་དུ་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣ་ཚོགས་པར་སྤྲོད་པ་མ་
 བརྒྱད་པ་ཟུལ་འབྱུང་དང་གོ་སར་དང་ལྡན་པ་སྟོམ་སོ། །སྣ་ཚོགས་པར་སྤྲོད་པ་མངོན་གྱུར་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་
 སྣ་རྟེན་ཏུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོ་རྩེས་བཤད་པ་ལ་མོད་ཁ་ཅིག །དེ་ནི་ཞོར་བ་ཡིན་ཏེ་

དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་དང་། སྒྲོམ་འབྱུང་ལས། ཤར་དཀར་སྒྲོ་སེར་རྒྱབ་དམར་བྱང་ལྗང་དབྱས་ནག་པོར་
བཤད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཡང་བརྟེན་བཞེས་པོ་ནམས་ནི་ཤར་སྒྲོ་སྒྲོ་སེར་རྒྱབ་དམར་བྱང་
ལྗང་མཆམས་བཞི་གང་མངོས་སུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། བྱངས་མ་དག་ཅིང་། བལ་པོའི་བརྟེན་
ཏི་བཞེས་པོ་ནམས་ཀྱི་“དག་བགོས་”^{༡)}ཡིན་དུ་ཆུག་ཡང་། དེས་ལྷ་བ་བ་དང་བརྟེན་རྟེན་ཏི་མི་ཞེས་
ལ། བྱང་དེ་དག་ནི་བརྟེན་བཞེས་པོའི་འདོད་པ་ལ་ཡང་གཞིན་བྱེད་དུ་སྤང་ངོ་། །སྤྱིར་ནི་སྤྲོ་ཆོགས་
བརྟེན་ལ་སྤྲོ་མ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡང་མ་དེས་སོ། །སྤྱོད་བ་ལས་ལངས་ཏེ་རྒྱ་ད་འཛིག་པ་ནས་བརྟེན་ཅུང་དུའི་
བར་སྒྲོམ་པར་ལྷ་མི་བའི་སྤྱབ་ཐབས་ལས་གསུངས་ལ། སྤྱབ་ཐབས་འདི་ཡང་བྱི་དཀྱིལ་དང་། ལུས་
དཀྱིལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ཡང་མི་རུང་བ་མིན་ནོ། །

གསུམ་བ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉེན་དང་
བཉེན་པའི་སྤྱེད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་གསུངས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་རྒྱུད་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། མངོན་
བྱང་ལྗང་རི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲོར་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་
ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱེད་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། སྤྱིར་སྤྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་སོ། །དེའི་དང་པོ་
ནི་སྒྲོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་ཏེ། དེར་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་རི་རབ་ཀྱི་བར་དང་། དེ་ནས་སྤྲོ་
ཆོགས་དོ་རྩེ་དང་། དེ་ནས་བརྟེན་དང་། དེའི་དབྱས་སུ་དབྱངས་གསལ་སོགས་ལས་ཏེ་རུ་ཀ་འཁོར་
བཅས་སྤྱེད་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ། ཤར་སྒྲོ་སོགས་སུ་ཁྱ་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་འགོད་
པར་བཤད་ལ། གཞལ་ཡས་ཁང་སྒྲོན་དུ་སྒྲོམ་པ་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དེའི་ཐིག་གསུངས་པའི་སྐབས་ལས་ཀྱང་ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བར་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་ངོ་། །དེས་ན་རི་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་བརྟེན་དང་སྤྲོ་ཆོགས་དོ་རྩེ་སྒྲོམ་པ་ཉེན་དང་བཉེན་པ་
གཉིས་རིམ་པ་བཞེན་དུ་སྤྱེད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྤྲོ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་སྤྱོད་དུ་བརྟེན་བསྤྱེད་པའི་
ལྟེ་བར་དབྱངས་གསལ་འགོད་པ་ནི། ཉེན་དང་བཉེན་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་

༡) ཞ། ༥༤་ན་༥་ དག་བགོས།

སོ། །རྒྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་ར་མྱི་ཏས་བཤད་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི་མངོན་བརྗོད་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། སལྷ་པའི་བདེ་མཆོག་རྗོར་སེམས་ཀྱི་
 སྐབས་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའང་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དུ་གཟུང་དགོས་པས། རྒྱུད་ཀྱི་རྩོ་
 རྩའི་ཆོག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ལྷ་ཨི་བས་ནི་སྤྲོ་
 འབྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཛད་ལ། རྒྱུ་པོ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ནི་མངོན་བརྗོད་
 ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་ཅན་དུ་སྤྱོད་པ་མཛད་དོ། །སྤྲོ་འབྱུང་ལས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་
 མ་ལ་གསུངས་ཀྱང་། ལྷ་ཨི་བས་ལྷ་དྲུག་ཅ་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱི་དཀྱིལ་དང་ལུས་དཀྱིལ་སྟན་མོང་དུ་
 གསུངས་པས། དུས་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡང་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མང་པོ་ཞིག་ལ་འབྲུག་
 བོ། །རྟེན་ལྷ་ལ་བརྟེན་པ་རྩེས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་འབྲེལ་པར་བཤད་པ་ལྟར། ཕྱི་དཀྱིལ་
 དང་ལུས་དཀྱིལ་གཉིས་ཀ་དང་། ལྷ་ལྷ་སོགས་ལའང་གསུངས་ལ། རྒྱུ་པོ་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཕྱི་
 དཀྱིལ་དང་། ལུས་དཀྱིལ་གཉིས་ཀའི་སྟན་མོང་དོ། །དེས་ན་བྲིལ་བྱ་ཞབས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱབ་
 ཐབས་ལས། རྟེན་བརྟེན་པ་དུས་གཅིག་པ་དང་རིམ་ཅན་པ་གཉིས་མི་གསལ་ཡང་། དེ་གཉིས་གང་
 རུང་གཅིག་ནི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་ཀྱང་ལྷ་ཨི་བ་ལ་ཉེ་
 བར་སྤྲང་དོ། །རྟེན་བརྟེན་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་
 གཉིས་སོ་སོར་སྤྱོད་པ་མི་བྱེད་པར་ངེས་སོ། །རིམ་ཅན་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་མངོན་བརྗོད་ལས། ཡབ་
 ཡུམ་ཆེན་པ་གཉིས་སོ་སོར་སྤྱོད་པ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་ངེས་པ་ནི་མིན་ཏེ། མངོན་བརྗོད་ལས་
 གསུངས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་དང་། བག་མོས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 དུས་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ལུ་བ་ལ་སྐྱས་བསྐྱལ་ཏེ་ལྷང་བ་ཡང་མེད་ལ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྩོ་
 རྩེ་འཛིན་པ་གཉིས་ཆེན་སོ་སོར་ལ་ནི། ལུ་བ་ལ་སྐྱས་བསྐྱལ་བ་ཡང་ངེས་པར་གསུངས་སོ། །དུས་
 གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་གཉིས་སྤྱོད་པ་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྩོ་
 རྩེ་འཛིན་པ་གཉིས་མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། ལྷ་བ་བས་གཞུང་འདི་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་གཉིས་

བཤད་ལ། མན་སྟེར་ཡང་ཁྱབ་ལ་སྐྱུ་བ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱེད་ཆོག་ལ་ཡང་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་འཛིན་པ་གཉིས་བཤད་ཅིང་། བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 རྩི་རྩེ་འཛིན་པ་གཉིས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་འདིར་ཡང་ཡུལ་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མཛད་པ་ལ་
 ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་མངོན་བརྗོད་ལས། མངལ་སྐྱེས་སྐྱུ་ཡི་སྦྱར་བ་ཡིས། །བསྐྱེས་པ་རྣམས་
 བྱི་ཡོངས་སུ་བརྟག། སྐྱོང་སྐྱེས་སྐྱུ་ནི་མེད་པ་སྟེ། །སྐྱ་དང་སྐྱ་ཉམས་སྤངས་པའོ། །ཞེས་ཁྱབ་ལ་སྐྱུ་
 བསྐྱུ་བའི་ཉེ་རུ་ཀའི་སྐྱེད་ཆོག་མངལ་སྐྱེས་དང་། སྐྱུ་བསྐྱུ་མེད་པའི་མངོན་བྱང་ལྔ་སྐྱེད་ཀྱི་
 སྐྱེད་ཆོག་སྐྱོང་སྐྱེས་སུ་གསུངས་སོ། །སྐྱ་ནི་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐྱ་དང་། སྐྱ་ཉམས་ནི་སྐྱ་དན་པ་
 སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའི་སྐྱ་སྤྱད་སྤངས་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱ་མ་རྣམས་ལུ་ཨི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྐྱེད་ཆོག་ནི།
 སྐྱོང་སྐྱེས་ཡིན་པས་མངལ་སྐྱེས་དང་མི་སྦྱར་བར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཉེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི།
 སྤྱི་མ་འབྱུང་ལེའུ་གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལེའུ་ལས། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་
 དང་། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པར་སྐྱུ་བསྐྱུ་མེད་པར་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་སྐྱེད་པ་ལུ་ཨི་པ་བཞིན་དུ་
 བཤད་པ་གཉིས་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཉེ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་
 བྱི། སྤྱར་སྤྱངས་གཞི་མངལ་སྐྱེས་ལ་བཤད་པ་དང་སྦྱར་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །མངལ་སྐྱེས་བཤད་
 ཚུལ་ནི། ལེའུ་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན། །མི་རྣམས་ཀྱིས་རབ་མི་ཤེས་ཉེ། །ཐོག་
 མེད་དུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི། །བག་ཆགས་རབ་དུ་བསགས་བྱས་པ། །དེ་བྱིར་སྦྱོར་བྱས་ལས་ཀྱིས་
 བྱི། །སྐྱེད་དང་འཆི་བ་ཡང་དག་འབྱུང་། །ཆོགས་པ་མ་རྟེན་དེ་སྤིང་དུ། །ཞག་བདུན་བར་དོའི་སྤིང་པར་
 གནས། །སྤིང་པ་བར་དོའི་སེམས་ཅན་ནི། །འགྲོན་པའི་བགྲོད་པ་རི་བཞིན་དུ། །འདི་ལྟར་ལས་ཀྱི་
 ཞགས་པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་དུག་དུ་རབ་དུ་སྐྱེ། །པ་མའི་ཀྱན་དུ་སྦྱོར་སོགས་ནི། །སྤིང་པའི་སྐྱེ་བོས་
 མཐོང་གྱུར་ནས། །རྟ་ལ་ཞོན་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ནི། །རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་ཞོན་ནས་སུ། །སྤྱད་ཅིག་ཐང་
 ཅིག་ཉིད་ལ་ནི། །ཤིན་དུ་སྦྱར་བར་འོངས་གྱུར་ནས། །ཤིན་དུ་དགའ་དང་བཅས་སྦྱོབས་ཀྱིས། །ཁ་
 ཡི་ལམ་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཙ་ནི་སྦྱོང་ཐག་བདུན་ཅུ་གཉིས། །རབ་བསྐྱུ་དེ་ཡི་སྤྱད་ཅིག་

ལ། །ལྷ་ལི་ཀྲ་ལི་ཁུ་བྱས་པས། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དག་འཛོམ། །ཁུ་བ་ཁྱག་དེའི་དབྱས་སུ་
 རི། །ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་སྤྱང་གཞི་ལ་སྦྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་བཤད་
 བས། བར་དོས་སྦྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པ་ན། དང་པོར་པ་མའི་ཀུན་སྦྱར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ནས་པའི་
 ཁ་ནས་ཁྱགས་ཏེ་པ་མའི་ཁུ་ཁྱག་གི་དབྱས་སུ་ཁྱགས་ནས་གནས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱང་
 སྦྱེས་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་དོ་མཆོན་པའི་རྒྱ་ད་བབས་ནས་རྒྱ་བ་དཀར་དམར་གྱི་དབྱས་
 སུ་འབྱུག་པར་འཆད་པ་ཡང་འདི་དང་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་འབྱུང་གི་ལེའུ་
 གཉིས་པ་ལས། དང་པོར་སྦྱེ་གནས་བཞི་དང་། དེ་ནས་སྦྱང་གསུམ་གྱི་མི་རྣམས་སྒྲན་མོངས་བྱེ་
 བག་མི་བྱེད་པ་དང་། འཇམ་བུ་སྦྱང་གི་དབྱས་སུ་སྦྱེས་པའི་མི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་
 མིར་འབྱུངས་པ་དང་། ཁྱིམ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགོ་བ་སྦྱབ་པ་དང་། ཅེ་
 གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་འདོད་ཁམས་སུ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བཞི་གསུངས་
 བས། སྦྱུ་མ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་སོགས་སྤྱར་བྱངས་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྦྱ་
 བྱང་གི་དགོངས་པ་ལྟར་བཤད་ན། ལམ་འདིས་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་རྟོན་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་
 ལ། དེས་ན་སྦྱེ་གནས་བཞི་བཤད་པ་ནི། ལྷའི་སྦྱེད་ཆོག་བཞི་སྟོན་པ་སྟོན་འབྱུང་འགྲེལ་པས་བཤད་
 པ་ལྟར་མིན་གྱི། སྦྱེ་གནས་བཞིའི་ནང་ནས་མི་མངལ་སྦྱེས་ཀྱི་རྟོན་ངོས་འཛིན་པའོ། །དེ་ནས་མི་ལ་
 སྦྱང་བཞི་པ་ཡོད་ཀྱང་འཇམ་བུ་སྦྱང་བའི་རྟོན་བསྐྱགས་ཏེ། འདོད་ཁམས་སུ་སྦྱལ་སྦྱར་འཆང་རྒྱ་བ་
 ཡིན་ལ། འཇམ་བུ་སྦྱང་བའི་མིར་འབྱུངས་པ་སོགས་དགོས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་
 འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་ལས་ཀྱང་། སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་འཆང་རྒྱ་བའི་རྟོན་ལ་འཇམ་བུ་སྦྱང་བའི་
 མི་ཁམས་དུག་ལྷན་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ། །རྟོན་དེས་ལམ་འདི་སྟོན་པ་ན། འདི་ནས་ལི་
 བས་བར་དོ་བྱུབ་སྟེ་མངལ་དུ་སྦྱེ་བ་འཛིན་པ་ཞིག་དང་མཚུངས་པར་སྟོན་པས་ན། ཆོས་མཐུན་བྱུང་
 བར་ཅན་ནི་དེ་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པས། དེལ་བུ་ཞབས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་བརྩམས་ཏེ་འབྱུང་
 བ་བཞིན། །ས་བོན་མེད་པར་རྣམ་པར་བསྟོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྟོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

སྐྱུ་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་དགོངས་བསྐྱེད་ལ་དེའི་མིང་འདོགས་ཀྱང་། ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་སྐྱེད་གཞི་དང་སྐྱོར་བའི་མངོན་བྱང་ལྟ་སྐྱེད་ནི། མངལ་སྐྱེས་དང་ངེས་པར་སྐྱར་དགོས་
སོ། །མན་སྟེ་ལས་ཀྱང་། སྐྱུས་བསྐྱུལ་མེད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་མངོན་བྱང་ལྟས་སྐྱེད་མངལ་སྐྱེས་
དང་སྐྱར་ནས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མངོན་བརྗོད་ལས་སྐྱུས་བསྐྱུལ་མེད་པ་ལྟ་ཞི་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱེད་ཆོག་
ནམས་སྒྲོང་སྐྱེས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་རི་ལྟར་སྤངས་སྟེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་བརྗོད་
ལས་སྐྱུས་བསྐྱུལ་མེད་པ་ནམས་མངལ་སྐྱེས་སུ་མ་གསུངས་པ་ནམས་ནི། མངལ་དུ་ས་བོན་
འདེབས་པའི་པ་ལྟ་བུའི་ལྟ་ཡབ་དང་། མངལ་དུ་ས་བོན་འདྲིན་པའི་པ་ལྟ་བུའི་ལྟ་ཡུམ་མེད་པ་ལ་
དགོངས་ལ། དེ་མེད་ཀྱང་ས་མའི་ཁྱེད་ཁྱེད་གྱི་དོན་ཆེ་ཉིལ་ཆེ་བ་དཀར་དམར་ཡོད་ལ། ས་མའི་
ཁྱེད་ཁྱེད་ལ་འབྱུག་པའི་བར་དོའི་དོན་རྒྱ་ད་སོགས་ཡོད་པས། མངལ་སྐྱེས་དང་སྐྱོར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་
དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྒྲོམ་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་རང་གི་ལུས་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་མཉམ་པར་སྐྱར་བ་ལས་དམར་ཆ་དང་དཀར་ཆ་གཉིས་
འདྲ་འཕྲོད་ལས། རྫོགས་རིམ་པའི་ལྟ་སྐྱེས་གྱི་བདེ་ཆེན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྒྲིན་གྱི་དུ་འགོ་བའི་ཆེད་
ཡིན་ལ། དེ་ནི་མངལ་སྒྲོང་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་མངལ་སྐྱེས་ལ་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་བྱིར་ཡང་
མངལ་སྐྱེས་དང་སྐྱར་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ནའང་སྒྲོང་སྐྱེས་སུ་གསུངས་པ་ནི། སྤངས་བཤད་པ་འདྲ་
བའི་མངལ་སྐྱེས་མེད་པ་དང་། སྒྲོང་སྐྱེས་དང་ཆོས་མཐུན་སྐྱར་དུ་ཡོད་པ་ཅུམ་ལ་དགོངས་ནས་
སྒྲོང་སྐྱེས་སུ་གསུངས་པས་མི་འགལ་ལོ། །སྒྲོང་སྐྱེས་དང་འདྲ་ཚུལ་ནི་ཆེ་ཉིལ་ཆེ་བ་ནི་སྒྲོང་དང་
འདྲ། དེའི་དབུས་གྱི་ས་བོན་ནི་བྱིཅ་སྤྱག་དང་འདྲ། དེ་ལས་ལྟ་སྐྱར་གྱུར་པ་ནི་སྒྲོང་བཅག་ནས་
བྱིཅ་སྤྱག་ཆར་བ་ལྟ་བུར་མངོན་བརྗོད་འབྲེལ་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོད་གྱི་ཆུ་མ་ཁ་ཅིག་མན་
སྟེར་བཤད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱེད་ཆོག་མངལ་སྐྱེས་དང་སྐྱར་བ་དང་། དེ་ལ་སྐྱུས་བསྐྱུལ་མེད་
པས་རང་གིས་སྒྲོང་སྐྱེས་སུ་ཁས་ཁྲུངས་པ་གཉིས་གྱི་འགལ་སྒྲོང་ལ། སྒྲོང་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་དང་

པོ་མངལ་ནས་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། སྒོ་ངའི་ནང་ནའང་རྒྱར་རྒྱར་པོ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མན་སྟེར་མངལ་སྐྱེས་དང་སྦྱར་བ་ན། དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནའང་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་པ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་ཞུགས་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། དེ་ནས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཅུར་གནས་པར་བཤད་པས། མའི་སྟོན་ནས་སྒོ་ང་བྱུང་བ་ལ་དེའི་མངལ་དང་སྦྱར་ཚུལ་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོ་ངའི་ནང་དུ་རྒྱར་རྒྱར་པོ་དང་མེར་མེར་པོ་འདོད་པ་ནི། མངལ་སྐྱེས་དང་སྦྱར་བའི་མེར་མེར་པོ་སོགས་དང་དོན་གཏན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཁུ་བའི་“རྗེས་”སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། ལན་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ན་མཛེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། དངོས་ཀྱི་དོན། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་བསྟན་པ། མངོན་བྱང་གི་དབྱངས་གསལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་མངོན་བྱང་ལྔས་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱ་མ་མལ་ནས་བརྒྱད་པ་དང་། ཀྱ་ལྔ་ར་པོ་རྗེའི་འགྲེལ་པ་ནས། ཏྲ་ལི་ལས་སྐྱ་བ་དང་། ཀྱ་ལི་ལས་ཉི་མ་བཤད་དེ། རྩ་བོ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩ་རྩ་སོགས་མང་པོས་ཀྱང་དེ་གཉིས་དང་ས་བོན་ལས་ཕྱག་མཆོན་སྐྱེད་པ་བཤད་དོ། །སྐྱ་མ་མར་དོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་སྐྱ་བ་དམར་པོ་ཞིག་དང་། ཕྱག་མཆོན་མེད་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེད་དེ། འཁྲལ་སྦྱོང་དང་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་དང་། དཔལ་པོ་རྩོ་རྩོ་དང་སྦྱོམ་འབྱུང་འགྲེལ་པ་སོགས་ལས་ཉི་མ་ཡང་མ་བཤད་ལ། སྐྱ་བ་གཉིས་པ་ཡང་མ་བཤད་པར། སྐྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བཤད་དེ་སྐྱ་བ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ལ། རྟེན་ལྗོངས་ནི་སྐྱ་བ་གཅིག་ཏུ་ཆོག་གིས་ཟེན་པར་བཤད་དོ། །འདི་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། སྐྱ་བ་གཅིག་གྱེད་པ་ནི་རྒྱད་དང་ནལ་འཁྱོར་དབང་ཕྱག་གི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། སྐྱ་མ་ལས། སྐྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་ནི། །བྱང་ཚུབ་སྐྱ་བ་གཉིས་པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་བ་གཉིས་དགོས་སོ། །ཏྲ་ལི་ཀྱ་ལི་ལས་སྐྱ་ཉི་སྐྱེད་པ་ནི་རྒྱད་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འདི་གང་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོམ་འབྱུང་ལས་ནི། བསྐྱ་ཚུང་དུ་བཤད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་

༡) ལ། ༤༡་བ་ན་ ཟས།

དབྱུང་སྐལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ལྷ་ལི་ཀྲ་ལིའི་རྣམ་དག་ལས། །དེ་ལི་དབྱུང་སྐལ་ལི་གེ་རྩྱ། །རྫོང་
 སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་ཅན། །ཞེས་འདིར་བཤད་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ་ཆེ་ཉི་གང་ཡང་
 མི་གསལ་ལོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་ཆེ་བའི་དབྱུང་སྐལ་རྩྱ་ལི་གེ་སྐྱོམ་པ་བཤད་ཀྱང་། དབྱུང་སྐལ་
 གསལ་ལས་ཆེ་ཉི་གཉིས་སམ། ཆེ་བ་གཉིས་སམ། ཆེ་བ་གཅིག་སྐྱོམ་པ་གསལ་བར་མི་སྤང་ངོ་། །
 སྐྱུ་ཤེལ་ལས། དབྱུང་སྐལ་ཆེ་བ་དང་པོ་དང་། གསལ་བྱེད་ལས་ཆེ་བ་གཉིས་པ་སྐྱེད་པར་བཤད་
 པ་དེ། བདེ་མཆོག་རྫོང་སེམས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ཀྱང་། ཚུལ་དེ་འདིར་ངས་པར་སྐྱར་དགོས་པ་ལ་
 སྐབས་བྱེད་མི་སྤང་ངོ་། །འདིའི་འགྲེལ་པར་ལྷ་བ་པས་ལྷ་ལི་ཀྲ་ལིའི་སྐྱོར་བ་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་ལི་དང་ཀྲ་
 ལིའི་ཕྱིང་བ་གཡོན་སྐྱོར་དང་གཡས་སྐྱོར་དུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དེའི་གཟུགས་བརྟན་
 ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བསམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་དབྱུང་སྐལ་
 ཞེས་པ་ནི། ཆེ་བའི་དབྱུང་སྐལ་སྤོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཞེས་པ་ནི། ཆེ་བ་
 དང་ས་ཐོན་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་མ་མ་བཤད་
 ཅིང་། ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱང་ཆོག་གི་བྱར་ཅམ་ལ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་དེའི་དགོངས་པ་ནི་ཆེ་བ་གཅིག་
 ཡིན་ལ། བརྗོད་ཀྱི་ཉའི་འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་རིམ་ཞིག་དུ་བཤད་དོ། །ཆེ་ཉི་གཉིས་སྐྱེད་པའི་པར་ཉི་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡང་། མངོན་བརྗོད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་
 པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་གཞན་ནས་འགྲེལ་བ་མིན་ནོ། །ཆེ་བ་གཉིས་བྱེད་པ་ན་ཀྲ་ལི་ལས་སྐྱེད་པའི་ཆེ་
 བ་དམར་པོར་མན་སྟེ་ལས་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ལུ་ཨི་པའི་ལུགས་ལྟར་དུ་འཆད་པའི་སྐབས་
 ཐབས་འབྲུལ་སྤོང་ལས་ནི། ལྷ་སྐྱུ་ཀ་རས་ཀྱང་། ཆེ་བ་གཉིས་མ་བཤད་པས་སྐྱུ་ཤེལ་ལུགས་དེ་
 འདིར་ཁས་མ་སྤངས་སྤང་ངོ་། །འོ་ན་ལུགས་སོ་སོ་བ་དེ་རྣམས་ལ་དོན་ལ་འགལ་བ་ཡོད་དམ་མེད་
 སྟམ་ན། ཆེ་ཉི་གཉིས་དང་ཆེ་བ་དཀར་དམར་གཉིས་དང་། ཆེ་བ་གཅིག་བྱེད་ནའང་དཀར་ལ་དམར་
 པའི་མདངས་ཆགས་པར་དཔའ་བོ་རྫོང་སེམས་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་ལ། དེ་དག་གི་མཆོན་དོན་ནི་གཞི་
 ལ་པ་མའི་ཁྱུ་ཐག་དཀར་དམར་གྱི་དབྱུང་སྐལ་བར་དོ་འབྱུག་པ་དང་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་

ཏེ་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་གཤམ་ཆེ་ཤོས་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་
 དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཛོལ་ལས། དེས་དོན་གྱི་ཏེ་རུ་ཀ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འདྲན་པ་ཡིན་པས།
 ཏེན་འབྲེལ་བྱང་པར་ཅན་དེ་སྐྱིག་པ་ནི་དེ་དག་ཀྱན་གྱི་རུས་པས་འགཤམ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་
 སེམས་ཏེ། འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་གཙོ་ཆེར་འདིའི་འབྲེལ་བ་ལྷ་བ་པས་མཛད་པ་ལ་བཏྲན་པའོ། །ཟླ་བ་
 གཉིས་ལ་སོགས་པའི་མངོན་བྱང་ལྟེན་པ་ཡང་རྒྱད་གཞན་ནལ་འབྱོར་རྒྱད་ལའང་ཡོད་མོད་
 ཀྱང་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་ཅིང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཟླ་ཉི་དང་ཟླ་བ་དཀར་དམར་
 ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེ་ཆེན་མཆོན་པའི་མངོན་བྱང་ནི། རྣམ་འབྱོར་ཟླ་
 མེད་ཀྱི་རྒྱད་གཉིས་ཁོ་ནའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་ཏེ། མན་སྟེ་ལས། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཡང་དག་པར་
 སྦྱར་བ་ཉིད་ན་ནི། དེ་ཡོངས་སུ་གསལ་ལོ་ཞེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདི་ཉི་བར་སྟོན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་ཡང་རྒྱད་གཞན་ནལས་སུ་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་རྣམ་པ་ལྟ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པ་
 གསུངས་ན་ཡང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཉི་བར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་
 རྣམ་འབྱོར་དང་རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱད་ནལས་ཁོ་ནར་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་རྟོ་རྩེ་འཛིན་པའི་
 ས་ཡོངས་སུ་གསལ་ཞིང་། དེའི་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའི། ལྟན་ཅིག་
 སྐྱེས་པའི་དབང་མེད་པར་ཉི་བར་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཁོ་ནས་སོ། །
 ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབང་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱད་ནལས་ཁོ་ནར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ།
 ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སྟོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་དབང་བསྐྱར་མ་སྟོབ་པར། བདེ་ཆེན་དེ་བསྟན་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་
 འབྲ་བའི་དབང་ཡང་རྒྱད་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཚུལ་དེ་ནི་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་དམ་པ་
 ཡིན་ཏེ། གྱི་རྟོ་རྩེ་ལས། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་ཉིད། །ཕྱི་ནས་བདུད་ལས་རྒྱལ་བས་མནན། །གཉིས་
 འདུས་པ་ལས་བདེ་ཆེན་པོ། །ཞེས་མངོན་བྱང་གི་སྐབས་ཀྱི་ཟླ་ཉི་འདུས་པ་ལས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་འདུས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་ཡང་།
 དེ་དག་གི་དབུས་ཀྱི་ས་བོན་གྱིས་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་ལི་ཟླ་བ་ཀྱ་ལི་ཉི། །ས་བོན་

ནང་དུ་སོན་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་སེམས་དབང་ཞེས་བྱར་བཟོད། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་
 ཅན། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། ལྷ་བ་པས་ཉེ་དུ་ཀ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བར་གསུངས་
 སོ། །འདི་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། ཟླ་བ་དཀར་དམར་གཉིས་དང་། དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་
 གྱི་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་ཡང་དོན་དེ་རྣམས་ཡོད་དོ། །འཕྱི་པས་མངོན་བྱང་གི་སྐྱབས་ཀྱི་ཐོག་མར་ས་
 བོན་དང་། དེ་ནས་དེ་འགྱུར་བའི་ཕྱག་མཆོན་དང་། དེ་ནས་དེ་ལ་མཆོན་པའི་ས་བོན་གསུམ་སྒྱུར་
 བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་རྗེས་ཀྱི་བདེ་བར་ཡང་བཤད་དོ། །དེས་ན་མན་སྟེ་ལས། འདིར་རྒྱུའི་ཡེ་
 ཤེས་བཞིའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མོས་པ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་
 རྒྱུ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པར་བཟོད་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་ལྷ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོར་
 ལྷག་པར་མོས་པ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལྷ་མོ་དང་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཁོ་ན་ལས་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་པས་དེ་
 ཁོ་ན་དངོས་པོར་ན་རྣམ་པ་ལྷ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །ཞེས་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་སྒྱུར་བའམ་
 དེའི་དོད་ཁམས་དཀར་དམར་མཆོན་པའི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ་ཁོ་
 །ན་ལས། རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་སྐྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཚུལ་འདི། ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ལེགས་པར་ཤེས་
 བ། དེས་པ་དང་པོ་བསྐྱེམས་པས་རྫོགས་ཅིང་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེན་བྱེད་དུ་འགོ་ཚུལ་རྣམས་རྗེ་ལྷ་བ་
 བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས། མཆོག་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་མི་དགོས་སྟམ་པ་དང་། ཆོས་འདི་པ་
 དང་གཞན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐུན་མོང་བ་ཅམ་ལ་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་ཅིང་དམ་པར་འཛིན་པ་དང་།
 ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་འབྲས་བྲངས་པའི་བདེ་བ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་
 ལྷག་མ་མེད་པར་ལྷོག་གོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པས་མཆོན་ནས་སྒྱུར་སྒྲོང་པ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་
 རང་ནས། ལྷའི་སྒྱུར་ལྷང་བ་དང་བྱད་པར་དུ་བར་དོ་མཆོན་པའི་ཡེ་གོ་སོགས་སུ་ལྷང་བ་ཡང་། ལྷ་
 དང་ལྷགས་དབྱེར་མེད་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་སྒྲོམ་པ་ཡང་། རྫོགས་ཅིང་པའི་སྒྲུང་ལྷོགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་སྐྱུ་མའི་སྐྱུའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེན་བྱེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་རིམ་པ་དང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་
 སྐྱར་བ་སྒྲིམ་པ་དེ། རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྤྲིན་བྱེད་ཡིན་ན། རྩེ་བཙུན་མ་
 བག་མོ་དང་བདག་མེད་མ་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་སྒྲིམ་པ་ལ་མཆོག་སྐྱབ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་
 གྱི་གནད་མ་ཆང་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། དེའི་དོགས་པ་ནི་རྣམ་དཔྱད་ཅན་ལ་སྐྱེ་བ་བདེན་ཡང་སྐྱོན་
 དེ་ནི་མེད་དེ། འདིའི་དོགས་གཙོད་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། གྱི་རྩོ་རྩེ་ལས། བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་ཡིས། །ཕྱག་ཀྱི་ཉིད་ཅེས་རི་ལྟར་བཞོད། །
 ཕྱག་ཀྱི་ཕྱག་ཀྱི་གཉིས་དག་གིས། །ཕྱག་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་ལམ་འདིས་ཕྱག་
 ཀྱི་མ་ལ་བཏེན་ནས་དངོས་གྲུབ་འགྱུར་པར་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟར་བདག་མེད་མ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཕྱག་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་མི་འཐོབ་སྟེ། རིག་མ་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་ཕྱག་ཀྱི་དངོས་
 གྲུབ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ཕྱག་ཀྱི་མ་གཞན་ཞིག་སྒྲིམ་ན། ཕྱག་ཀྱི་མ་གཉིས་སྐྱར་བར་
 བདེ་ཆེན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་དེས་ཕྱག་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རི་ལྟར་ཐོབ་པར་འགྱུར།
 ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བྱད་མེད་གཞུགས་ནི་སྤངས་ནས་གཞན། །བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཞུགས་
 སུ་བྱ། །རུ་མ་སྤངས་པ་པོ་ལར་འགྱུར། །ཀའློ་ལ་དབྱས་ཡང་དག་གནས། །འགྲམ་གཉིས་བྲིལ་བུ་
 ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཟེའུ་འབྲུ་པོ་ལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ལྷག་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད། །དགའ་ཆེན་ཏེ་
 ཏུ་ཀ་ཡི་གཞུགས། །ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ནི། བྱད་མེད་དེ་ལྟ་མོའི་གཞུགས་སུ་སྒྲིམ་པ་སྤངས་
 བས། དེ་ལས་གཞན་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཏེ་ལྟ་ཡབ་ཀྱི་གཞུགས་སུ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །
 དེས་ན་རུ་མ་སྤངས་ནས་པོ་ལ་དང་། ཀའློ་ལའི་འགྲམ་གཉིས་བྲིལ་བུ་སྟེ་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཞེས་པ་
 བེ་རྟེན་དེའི་སྤྲང་ནས་དོན་ལ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་མིན་གྱི། དམིགས་པས་དེ་དག་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་
 རྩོ་རྩེ་སོགས་སུ་སྐྱེད་པའོ། །འདི་ཡང་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་སྐྱར་བ་
 བསྒྲིམས་ནས་ལྟན་སྐྱེས་འབྲེན་དགོས་པའི་སྐྱབས་སུ་བྱེད་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་སུ་ནི་ལྟ་མོ་
 ཉིད་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤུཌི་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བྱད་མེད་ནི་བདག་མེད་མའོ། །ཞེས་བྱད་མེད་ཀྱི་

གཟུགས་སྤངས་པ་བདག་མེད་མར་བསྐྱེམས་པའི་གཟུགས་ལ་བཤད་པས། རྟེན་བྱད་མེད་ཀྱིས་སྒྲིམ་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་དོན་ལ་སྤངས་པར་ཁ་ཅིག་འཆད་པ་ལྟར་ནི་མེན་ཏེ།
 ཡིན་ན་ནི་ཏེ་རུ་ཀའི་གཟུགས་སུ་ཡང་དོན་ལ་སོང་བར་འདོད་དགོས་པས། དེ་ནས་སྦྱོད་པ་བྱེད་པར་
 འདོད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱེས་པས་བདག་མེད་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་དོགས་པ་
 དེ་གཅད་དགོས་པས་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་དོ། །ལྷ་བ་ལྷ་བྱས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་སྒྲིམ་ཅིག་ཙམ་གྱིས་འདི་
 ལྟ་བུའི་སྦྱེས་བྱར་བསྐྱེམས་ནས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ལས། ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པ་མཆོཅ་པའམ་ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་དམིགས་པས་སྦྱར་བ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་།
 ཡང་ན་བདག་མེད་མའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྦྱོད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་བདག་མེད་མར་སྒྲིམ་པ་འབའ་ཞིག་
 གིས་འབྲུབ། ཅེས་བཤད་ཡམས་གཉིས་བྱས་པའི་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྒྱད་ལས། བྱད་མེད་ཀྱི་རྟགས་སྦྱར་
 བར་གསུངས་པ་དང་མི་འགྲིག་པས་སྦྱར་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྦྱོད་པའི་དུས་ཁོ་ན་མེན་གྱི། བསྐྱེད་
 རིམ་ཐུན་བཞིར་སྒྲིམ་པའི་དུས་ནས་དགོས་སོ། །ཀྱི་དོར་གྱི་འགྲེལ་པ་ཁུངས་ཐུབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 དོན་ལ་སྦྱར་བར་བཤད་པ་མི་སྤང་ངོ། །ནག་པོ་དམ་ཆེག་དོ་རྗེས་བྱས་ཟེར་བའི་འགྲེལ་པ་སྦྱོར་ཟེར་
 དུ་ལྷན་པ་བཞིན་བཤད་ལ། དེས་བྱས་ཟེར་བའི་བྱན་པའི་འབྲུང་གནས་སུ་ནི་གཟུགས་དོན་ལ་བརྗེ་
 བར་ཡང་བཤད་མེད་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མི་སྤང་ངོ། །མདོན་བརྗོད་ལས། དེ་ཉིད་བསྐྱེད་དབྱས་དག་ཏུ།
 ཏེ་རུ་ཀའི་མཆོག་ཉིད་བསྒྲིམ། མཐོང་པ་ལྷན་ཅིག་མཉམ་པར་ནི། །ལྷ་ཡི་དབྱེ་བ་དག་སྦྱོར་ཏེ། །རྣལ་
 འབྱོར་མ་ཡི་རིམ་པ་བསྒྲིམ། །ཞེས་དང་། རང་རང་གི་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ། །སྦྱིང་དུ་སྤྲས་པ་རྣམ་པར་
 བསྒྲིམ། །ཞེས་ཏེ་རུ་ཀ་རིགས་ལྡས་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་མ་རིགས་ལྡས་ཀྱང་གཙོ་
 བོ་བྱེད་པ་དང་། ལྡས་ལྡས་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་ན། རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་རང་གི་སྦྱིང་གར་སྦྱེད་པར་
 གསུངས་ལ། འདིའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡབ་ལྡས་ཡུམ་ལྡས་སྦྱིང་གར་སྦྱེད་པ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་
 མ་ལྡས་ཀྱང་རང་གི་སྦྱིང་གར་དཔའ་བོ་ལྡས་སྦྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། སྒྲིམས་འཇུག་དགོས་པའི་དུས་
 ལྟ་སྦྱིང་ག་ནས་ཡབ་དང་ཡུམ་བཏོན་ནས། དེ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་བདེ་ཆེན་འདེན་པ་འབྱུང་བ་

ཞིག་སྤང་ནའང་། མངོན་བརྗོད་ཁ་ཅིག་ལས། རང་རང་གི་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ། །སྤྱིར་གར་འབྱུང་པ་རྣམ་
པར་བསྟོམ། །ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བས་སྤྲ་མ་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་དཀའ་བར་སྤང་ངོ་། །དེས་ན་གྱི་རྟོག་ནས་
བཤད་པའི་རིགས་པ་པག་མོས་གཙོ་བོ་བྱས་པ་ལའང་སྤྱར་ན་འཐད་དམ་སྟུམ་སྟེ་དབྱུང་དོ། །དེས་ན་
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་ལྷ་མོ་ཡུམ་མ་བཤད་པ་རྣམས་གྱི་དོགས་གཙོད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་དོགས་གཙོད་སྤྱར་ལྟར་མཛད་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་བཞིར་སྟོམ་
པ་འདི་ལ། རྗོགས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་སྐྱེ་བའི་སྟོན་བྱེད་ཅིག་གལ་ཆེ་བར་གཞིགས་ནས་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐོལ་དུ་ཤར་
བར་སྟོམ་པ་གལ་ཆེ་བས། དཔལ་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྟོ་རྗེས། དགྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མན་སྟེར་ཡང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་ལོ་
ཞེས་པ་འདིས། འདི་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོར་མོས་པ་ཁོ་ནས་བྱའོ། །ཞེས་
གསལ་བར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལྔ་རྣམས་
སྤྱ་འདུས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་རྟོ་རྗེ་འཛོལ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་བྱ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་
ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་ནས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རིམ་པ་
དང་པོ་སྟོམ་པའི་སྐབས་མང་པོར་ཡང་། དང་པོར་ལྷ་བ་བྱན་པར་བྱ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
དམིགས་ནས་སྐྱེས་པའི་ཞྭ་བདེ་ཆུང་དུ་ཡན་ཆད་བྱན་པར་བྱས་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར། དེ་
ནས་ལྷ་དང་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་ཡང་ཡང་
བསྐྱེད་ལ་བྱ་བ་ནི། རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱད་སྟོན་པའི་ཐབས་དམ་པར་བྱུངས་ཤིག །

བཞི་པ་ནི། མངོན་བྱང་གི་སྐབས་ཀྱི་དབྱངས་གསལ་ལ་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལས་ཉིས་འགྱུར་
དུ་མ་བྱས་པ་མང་ཞིང་། རོ་བོ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་པ་དང་། དཔལ་པོ་རྟོ་རྗེས་བྱས་ཟེར་བའི་འགྲེལ་པ་
ལས་ཀྱང་། ལྷ་ལི་བརྟུ་དུག་དང་ཀྲ་ལི་སོ་བཞིར་བཤད་ལ། འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་ལས། ལྷ་

མི་དང་ཀླུ་མིའི་སྤང་བ་གཡོན་སྒྲོར་དང་གཡས་སྒྲོར་དུ་གནས་པ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས། ཉིས་འགྱུར་
 བྱེད་མི་བྱེད་མི་གསལ་ཡང་། མངོན་བརྗོད་ལས་ལྷ་མི་ཀླུ་མི་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་བརྒྱུག་གི་
 ཚུལ་དུ་ཉིས་ལྷ་བ་དུ་བྱས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབ་ཐབས་གཙུག་ཁོར་ལས་ཀྱང་གསུངས་
 པས། དབྱངས་གསལ་གཉིས་སོ་སོར་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱའོ།། །གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་ལ་ཡི་གེ་ལྷག་
 བོ་དུག་སྟོན་ལུགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབ་ཐབས་གཙུག་ཁོར་ལས། རྩ་དྲུག་ལ་ལ་དུག་བསྐྱན་
 པ་ལྟར་རམ། མན་སྟེ་ལས་རྩ་དྲུག་ལ་ལ་ལ་ལ་དུག་བསྐྱན་པ་ལྟར་བྱའོ། །ཀྱུ་ལྷ་ར་བོ་རྟེན་འགྲེལ་པ་
 ལས། དབྱངས་སྤྱག་གཉིས་ཀ་གཡོན་དང་། གསལ་བྱེད་སྤྱག་གཉིས་ཀ་གཡས་སྒྲོར་དུ་བཤད་
 ཀྱང་། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་དབྱངས་སྤྱག་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་གཡོན་དང་། གཅིག་གཡས་
 སྒྲོར་དུ་བྱེད་པར་མངོན་ཏེ། གསལ་བྱེད་ལ་ཡང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀའང་སྒྲོར་ཐེབས་རེ་རེ་
 བྱའོ། །ཁ་དོག་ནི་མར་དོས་དབྱངས་དཀར་སོ་དང་། གསལ་བྱེད་དམར་སོ་དང་། སྒྲོར་ལུགས་ནི་
 དང་སོ་ནང་དང་གཉིས་པ་སྤྱི་ནས་བསྒྲོར་བར་བཞེད་དེ། དཔལ་འབྱས་རྗེ་རྗེ་དང་མཐུན། སྤྱན་ཞབས་
 ཀྱིས་དབྱངས་འོག་དང་གསལ་བྱེད་སྟེང་དུ་དགོད་པར་བཞེད་དོ། །དབྱངས་གསལ་གྱི་ཆར་རེ་རེ་
 ལ་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ། མན་སྟེར་ནི་ལྷ་མིའི་
 མཚན་དོན་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོའི་དབྱེ་བས་བརྩ་དུག་ཡོད་
 ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། གྱི་རྗེ་རྗེ་ལས། ལུ་བའི་རྣམ་པ་བཙམ་
 ལྟར་འགྱུར། །དེ་ཡི་བདེ་བ་འདོད་མར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ལུས་
 ཀྱི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བས་འབྱེད་ཚུལ་ནི་མན་སྟེར་རྒྱུད་གཞན་ཞིག་བྱངས་ལ། བདེ་མཚན་གྱི་རྒྱུད་
 བས་གསུངས་པ་ནི། སྒྲོམ་འབྱུང་ལས། དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཐེག་ལའི་གཟུགས། །འཕོ་བ་ཡང་
 དག་བཤད་པར་བྱ། །དཀར་སྤོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ། །རི་སྤྱི་ལྷ་བ་རྗོགས་པའི་བར། །
 དཀར་སྤོའི་ཆེས་གཅིག་ལ་ཨ་ཡིག་། རྒྱང་པའི་སོར་སོར་ཡི་གེ་ལ། །གཉིས་པ་བྱིན་པར་ལྷ་ཡིག་

༡) ལ། ༤༤་ན་པ་ བྱས།

སྟེ། །གསུམ་པར་བརྒྱལ་ཞི་ཡིག་གོ། །སྟེ་གནས་བཞི་བ་ཞི་ཡིག་ཡིན། །ལྷེ་བར་ལྷ་བ་ལྷ་ཡིག་སྟེ། །
 སྟེང་གར་བྱག་བ་ལྷ་ཡིག་གོ། །རྩ་མར་བདུན་པ་རི་ཡིག་དང་། །མགོན་པར་བརྒྱད་པ་རྩི་ཡིག་སྟེ། །
 ལག་མཐེལ་དགུ་པར་ལོ་ཡིག་གོ། །མཁུར་ཆོས་བརྩ་པར་སྟོ་ཡིག་ཡིན། །མིག་དང་བརྩ་གཅིག་བ་
 ཞི་ཡིག་ །རྩ་བར་བརྩ་གཉིས་པ་ཞི་ཡིག་ །དབྱལ་བར་བརྩ་གསུམ་པ་ཞི་ཡིག་ །སྟེ་བོར་བརྩ་བཞི་
 པ་ཞི་ཡིག་ །“ཆང་”གི་གཡོན་དང་གཡམས་སུ་ཉ། །ཨི་ཨེ་ཡི་གཏི་རང་བཞིན་ནོ། །ནག་པོའི་ཆོས་
 གཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ། །རི་སྟོང་གནམ་སྟོང་དེ་སྟོང་ལ། །འཕོ་བ་དེ་ཉིད་བཞིན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་ལ། སྟོམ་འབྱུང་འབྱེལ་བ་ལས། །གཡོན་པ་ཞེས་པ་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་མཐེ་བོང་ནས་སྟེ་
 བོར་ལུས་ཀྱི་གཡོན་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་པར་བྱེད་ཅིང་། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་སྟེ་བོ་ནས་མཐེ་
 བོང་དུ་ལུས་ཀྱི་གཡམས་ལ་བརྟེན་ནས་འབབ་པར་བྱེད་དེ། །ཞེས་བཤད་དེ་ཡར་ངོ་ལ་རྒྱང་བ་གཡོན་
 པའི་མཐེ་བོང་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྟེ་གཙུག་གི་བར་དུ་སྟེང་དུ་འཛིག་པ་དང་། །མར་ངོ་ལ་སྟེ་གཙུག་
 ནས་བརྩམས་ཏེ་རྒྱང་བ་གཡམས་པའི་མཐེ་བོང་གི་བར་དུ་འོག་དུ་བྱང་སེམས་འབབ་པའོ། །འགྱུར་
 རྟེང་ལས། །རི་སྟོང་ཉ་ཡི་བར་དུ་སྟེ། །ཡར་ངོ་ཡི་ནི་ཆོས་གཅིག་ལ། །རྒྱང་པའི་སོར་མོར་ཡི་གེ་ཨ། །
 །ཞེས་དང་། །ཉ་ལ་སྟེ་གཙུག་གཡམས་གཡོན་དུ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །མར་ངོའི་གནམ་གང་གི་གནས་
 གཉིས་ནི་མཐེ་བོང་གི་ངོས་གཉིས་སུ་བྱེད་དགོས་སམ་བརྟག་གོ། །གསལ་བྱེད་བརྒྱད་ཅུར་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་གསུངས་ཏེ། །ཀླ་ལི་རྣམས་ས་རྩ་མེ་རྩུང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལྷར་བསྐྱས་ནས།
 །དེ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞིར་དབྱེ་སྟེ་སྟོམ་འབྱུང་ལས། །གང་དུ་གཅིག་ནི་གནས་པ་དེར། །བཞི་པོ་དེ་ཀྱན་
 ཉེ་བར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཀྱི་རྟོར་ལས་དགའ་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་བཤད་
 ལ། །དེ་ལ་དགའ་བ་བཞི་ཡོད་པས་བཞི་ལྷ་ཉི་ཤུའོ། །ཁམས་ཉི་ཤུ་པོ་རེ་རེ་ཡང་རྒྱའི་རྩལ་རེ་དང་
 །ལྷན་པས་དེ་དང་བཅས་པ་བཞི་བརྩུའོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་དང་། །ཐབས་བདེ་བ་གཉིས་གཉིས་
 སུ་བྱེ་བས་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། །ཀླ་ལིས་མཆོན་པའི་དོན་རྩལ་ཡིན་ལ། །དེའི་ཁམས་ལྷ་དང་རྩལ་གྱི་ཆ་སོ་

༡) ཞ། ༤༡་ན་༡་ ཆང་།

སོར་བཅིས་ཤིང་། རྒྱུང་བ་དང་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགའ་བ་བཞི་ལ་སོགས་པར་མི་འབྲེད་
ཡང་། དེ་དག་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གསལ་བྱེད་རྣམས་ཁམས་ལྡར་སྤྱད་ལྷགས་
ནི། ཀ་ང་ཉ་ཏ་ན་མ་ཏ་ཏ་རྣམས་ན་མ་མཁའི་གསལ་བྱེད་དོ། །ཆ་ཇ་ཉ་ཏ་ཉ་ཏ་ལ་ལ་ཤ་རྣམས་རྒྱང་
གིའོ། །ག་ཇ་ཏ་ཏ་ད་པ་ར་ར་ཏ་རྣམས་མའི་འོ། །ཁ་ཆ་ཇ་ཇ་པ་ཤ་ཤ་རྣམས་རྒྱའི་འོ། །ཙ་ཏ་ཏ་པ་ལ་
ལ་ས་རྣམས་སའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སྟེ། མན་སྟེའི་ལྷགས་སོ། །ཚུལ་འདི་ལྷ་ཉི་གཉིས་དང་ལྷ་བ་
དཀར་དམར་གཉིས་བྱེད་པ་ལ་འཆད་པར་མ་ཟད། ལྷ་བ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་གཅིག་
བྱེད་པ་ལ་ཡང་དེས་མཆོན་པའི་སྤྱུ་ཡོད་ཅིང་། ཡི་གེ་ཡང་སོ་གཉིས་དང་བརྒྱད་ཅུར་བྱེད་པས་
འདི་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྣལ་འབྱོར་དང་། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་།
 རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ཆོག་གསུམ་རྒྱ་ཆུང་དུ་དེའི་དབྱུང་སྤུ་ཨ་ཨྲ་ཨི་ཨྲི་ཨུ་ཨྲུ། རི་རྩི།
 ལྷི་ལྷི། ཨེ་ཨྲི། ཨོ་ཨྲི། ཨོ་ཨུའི་བར་བཅུ་དྲུག་གཡས་སྒྲོར་དང་། སྒྲར་ཡང་བཅུ་དྲུག་གཡོན་སྒྲོར་དུ་
 རིམ་པ་གཅིག་གིས་དགོད་དེ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཀ་ཁ་ག་ལྟ་དང་། ཅ་ཆ་ཇ་ཆྲ་ཉ། ཏ་
 ཐ་ཏ་ཏ་ཏྲ་ཏྲ། ཉ་ཐ་ད་ཏྲ་ཏ། པ་པ་བ་ཏྲ་མ། ཡ་ཡ་ར་ར་ལ་ལ་ཤ་ཤ། ཤ་ཤ་ས་ས་ཏྲ་ཏྲའི་བར་བཞི་བཅུ་
 གཡས་སྒྲོར་དང་། སྒྲར་ཡང་བཞི་བཅུ་གཡོན་སྒྲོར་དུ་རིམ་པ་གཅིག་གིས་དགོད་དེ། ཁ་དོག་དམར་
 པོ་དོ། །དེ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྒྱ་བའི་དབྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དཀར་ལ་དམར་
 བའི་མདངས་ཅན་ལ། དབྱངས་གསལ་སོ་གཉིས་དང་བརྒྱད་ཅུ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་དུ་
 ལྷང་བ་བསམ་བ་ནི་སྒྲོར་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ཡོ་ག་ཞེས་པ་སྒྲོར་བ་ལ་ཡང་འཇུག་མོད་ཀྱང་།
 སྐབས་འདིར་ནི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱར་ན་ལེགས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའི་སྐབས་
 ཡིན་པས་སོ། །ལྷ་བ་པས་བཅུ་གསུམ་མའི་སྐབ་ཐབས་ལས། ཀྲ་ལི་ལས་ཉི་མ་སྐྱེད་པ་བཤད་ཀྱང་།
 འདིའི་འགྲེལ་པར་དབྱངས་གསལ་གཉིས་ཀས་རྒྱ་བ་སྐྱེད་པར་བཤད་པའི་ལུགས་སོ། །དབྱངས་
 གསལ་ལས་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་བ་ལ་སྒྲར་ཡང་དབྱངས་གསལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་འགོད་པ་

འགྲེལ་བ་གསུམ་གཤི་ལྷགས་ཡིན་ལ། ཁ་དོག་ནི་དེ་གསུམ་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཅིང་ཁ་ཅིག་གིས་དཀར་པོ་རྒྱང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་དམར་པོ་རྒྱང་བར་བཤད་ཀྱང་། དཔལ་པོ་དོ་རྗེས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་དེ་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ལི་ཀྲ་ལི་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། དཀར་ཞིང་དམར་བའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམས་ལ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དཀར་དམར་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་དགོས་ཏེ། སྒྱར་གཞི་དང་ལམ་གྱི་གནད་ཀྱིས་སོ། །མངོན་བྱང་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་སོ་སོར་སྦྱར་བ་འདིའི་འགྲེལ་བ་གསུམ་ནས་མི་གསལ་ཡང་། རྒྱ་བའི་ཁ་དོག་དཀར་པོའི་ཆ་དང་ལྷ་ལི་ནི་མེ་ལོང་ལྷ་བྱ་དང་། རྒྱ་བའི་ཁ་དོག་དམར་པོའི་ཆ་དང་ཀྲ་ལི་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་མཆོན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་ངོ་བོར་མོས་པ་ཡང་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ལྷ་ལི་ཀྲ་ལི་གཉིས་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱ་བ་གཅིག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྦྱར་བའི་དོན་དུ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་རྒྱ་བ་དེའི་དབྱས་སུ་སྒྲར་ནམ་མཁར་བཞག་པའི་རྒྱ་ད་བབས་པ་ནི་བར་དོ་པ་མའི་ཁྱ་ཁག་གི་དབྱས་སུ་འཇུག་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲུལ་འབྱུང་ལས། ལྷ་ལི་ཀྲ་ལི་ཁྱ་བྱས་པའི། ཁྱ་ཁག་དེ་དག་གི་དབྱས་སུ། ཐིག་ལའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་པར་འགྱུར། ཞེས་བར་དོ་མངལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། དེ་ནི་འདིར་སྒྲར་ཡང་རྒྱ་བ་ལ་ལྷ་ལི་ཀྲ་ལི་ཐེང་བས་བསྐྱོར་བའི་དབྱས་སུ་རྒྱ་ད་འཇུག་པ་དང་མཐུན་ཆ་བས་ཆེ་ཞིང་རྣམ་པ་གསལ་ལོ། །རྒྱ་ད་ནམ་མཁར་བཞག་པ་ནས་རྒྱ་བ་ལ་ཁྱགས་པའི་ཐོག་མའི་བར་ནི་བར་སྤིད་ཀྱི་སྐབས་དང་སྒྱར་རོ། །རྒྱའི་རྟོག་འཛིན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལྷའི་རྣམ་པར་མི་སྦྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལ། བར་དོ་ཁྱ་ཁག་གི་དབྱས་སུ་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱ། ཡང་ཁྱངས་སྒྱབ་ཀྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ནས། རྣམ་མཁའ་ནས་བབས་པ་མེད་པར་རྒྱ་ཉི་གཉིས་དང་། རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་རམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲེང་དང་། རྒྱ་བ་གཅིག་གི་སྤྲེང་དུ་རྩྭ་ཡིག་སྦྱེད་པ་ལྟར་ན། རིམ་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་རྒྱ་ད་དེའི་དུས་སུ་བར་དོ་ཁྱགས་པའི་དོད་དང་། ཅིག་ཅར་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་རྩྭ་ཡིག་དེར་གྲུབ་པའི་དུས་ཉིད་ན་བར་དོ་ཁྱགས་པའི་སྐབས་

དང་སྤྱར་རོ། །བར་དོ་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་རྟོ་ཡིག་དམར་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཇུག་པ་ནི་བར་དོའི་
 ཆགས་པ་ཤས་ཆེ་བས་བསྐྱབས་པ་མཆོན་པའི་དོན་དུ་བཞེད་པ་དང་། བ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཐབས་
 ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་བའི་ཆགས་པ་མཆོན་པའི་དོན་དུ་བཞེད་པའི་ལུགས་གཉིས་མན་སྟེར་
 བཀོད་དོ། །རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཡོད་པའི་སྤྲུགས་ལ། རྣམ་མཁའ་ནས་བར་སྤྱིད་མཆོན་
 པའི་ཡི་གེའི་འཇུག་ཚུལ་ནི། མན་སྟེ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ལྷ་འགའ་ཞིག་ལ་
 གསེར་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྩི་ཟའི་སེམས་ཅན་འཇུག་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་ཁ་ནས་དང་། འགའ་ཞིག་
 ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་སུ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། གསེར་གྱི་སྒྲོ་ནི་སྤྱི་གཙུག་སྟེ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་རྣམ་སྤྱང་གི་སྒྲོ་ནས་བར་སྤྱིད་
 འཇུག་པར་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། རྣམ་པ་གཞན་དུའོ་ཞེས་པ་ནི་མངོན་པ་ནས་མངལ་སྒྲོ་
 རས་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་སྒྲོ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ནས་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡང་
 མཆུའི་སྤྱང་ཅི་འཛིན་པར་འདོད་ནས་ཁ་དང་། སྤྱ་ནས་འཛིན་པ་སོགས་བྱེད་འདོད་ནས་རྣམ་སྤྱང་
 གི་སྒྲོ་ནས་དང་དེ་ཡང་སྤྱེས་པ་ལ་ཆགས་ནས་བྱེད་ན་པའི་དང་། བྱུང་མེད་ལ་ཆགས་ནས་བྱེད་ན་
 མའི་སྒྲོ་དེ་དག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་མའི་ཁོ་རྣམ་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་དང་། མཐར་
 སྤྱེ་གནས་ནས་འཇུག་པ་འདྲ་བར་མན་སྟེ་ལས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་དོར་བྱེད་དང་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་
 ལེ་ལས་པའི་ཁ་ནས་འཇུག་པར་བཤད་ཅིང་། སྟོམ་འབྱུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བཟུལ་ལོ། །
 བར་སྤྱིད་འཇུག་ལུགས་སྤྲ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་པས་གཞུང་རྣམས་སུ་སྤྱེད་ཆོག་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་
 སོ། །བར་སྤྱིད་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་འཇུག་པ་ན། ཡི་གེ་དེ་ལ་ངོ་སྟོམ་པའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ། དེས་
 རྒྱ་དོར་འཛིན་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་མཐོང་བའི་
 ཚུལ་དུ་བྱ། དེ་ནས་ངས་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་འཇུག་པར་
 བུའོ་སྟོམ་པའི་སེམས་བརྟན་པོར་བྱས་ནས་འཇུག་པར། དཔལ་འབྱས་རྩི་རྩེས་བཤད་པ་ནི། བར་
 དོའི་དོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་སྦྱོར་བའི་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་སྤྱེ་བ་འཛིན་པའི་འཕེན་པ་གཏོང་

ལྷགས་ཡིན། དེ་འབྲེལ་བསམ་པ་གཅིག་སྐྱེད་པ་ནི་སྐྱེད་ཆོག་སྤྲ་མ་ལ་ཡང་དགོས་པས། རྩ་བ་
 དཀར་དམར་སོགས་མཐོང་བ་ན། ངས་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པའི་དབྱས་སུ་སྐྱེ་བ་སྦངས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྟུང་དུ་འཕེན་པ་བཏང་ངོ་། །དེ་ལ་
 སྐྱེད་ཆོག་སྤྲ་མ་ལྟར་ན་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་ངང་ནས། ལྷ་དར་ལངས་པ་ནས་གཟུང་སྟེ་
 རྩ་བ་སོགས་གྱི་དབྱས་སུ་ལྷ་དར་ལྷགས་པའི་ཐོག་མའི་མཆོམས་ཡན་ཆད་བར་སྤིང་གྱི་སྐབས་དང་
 སྤྱར་དགོས་ཤིང་། སྐྱེད་ཆོག་གྱི་མ་ལྟར་ན། གང་ནས་བཙམས་པ་སྤར་དང་འབྲ། །ཡབ་ལ་སོགས་
 པའི་ཞལ་ལ་སོགས་པར་ལྷགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ཡི་གེ་རྣམས་མ་ལྷ་ཚུན་ཆོད་
 བར་དོའི་སྐབས་དང་སྤྱར་ལ། ཡི་གེ་ལྷ་བའི་རྗེས་སུ་ཡབ་ཡུམ་ལྷ་བ་བྱ་སྟེ། འཁྱེད་པས། ཉེ་གཉིས་
 གྱི་ནི་བར་གནས་པའི། །འབར་བའི་ས་བོན་གཉིས་པོ་ནི། །དགའ་ལྷན་དེ་ཡི་ཞལ་ནས་ལྷགས། །བརྩ་
 དེ་ཡི་མཐའ་རུ་ལྷ། །དེ་ནས་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་ནི། །རིག་མ་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་ལྷ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །རྩ་བའི་དབྱས་སུ་ལྷ་དར་བབས་པ་ལས་ཡི་གེ་རྩྱུ་རིམ་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱ་བར་འགྲེལ་པ་
 གསུམ་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་ནི། ལྷ་དར་ལས་ཐིག་ལེ། དེ་ལས་རྩ་བུ། དེ་ལས་མགོ་བོ། དེ་ལས་
 ཏའི་ལུས། དེ་ལས་ལྷ་བྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་བཤད་པ་
 ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྩྱུ་ཡིག་གི་སྤྱད་རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །རྩྱུ་གི་ཁ་དོག་ནི་ཆོགས་གསོག་དང་།
 གཏོར་མའི་སྐབས་སུ་དབྱལ་ཚུའི་ཁ་དོག་ལྷ་བྱར་བཤད། དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱད་པའི་སྐབས་སུ་སིན་
 རྩྱུ་རས་བྱགས་པའི་ལྷ་ཏིག་ལྷ་བྱར་བཤད། བརྩས་པའི་སྐབས་སུ་སྟེ་བའི་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་དམར་དུ་
 བཤད་པའི་ཕྱི་མ་གཉིས་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པས་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དུ་བྱའོ། །ལྷ་
 དར་རྩ་བ་ལ་བབས་པའི་དུས་གཉིས་པ་ནས་མངོན་བྱང་བཞི་པའི་བར་ནི་བར་དོ་ཁྱུ་ཐག་གི་དབྱས་སུ་
 ཆའི་དུས་བྱས་ནས་སྐྱེ་སྤིང་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་ཏེ། མངལ་ན་གནས་པའི་བར་དང་སྤྱར་དགོས་
 སོ། །སྐྱེད་ཆོག་གྱི་མ་ལ་ནི་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ཡི་གེ་ལྷ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། འབྲས་བུའི་ཉེ་རུ་ཀ་མ་
 རྫོགས་ཚུན་ཆོད་མངལ་གྱི་སྐབས་དང་། ཉེ་རུ་ཀ་རྫོགས་པ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་བཙས་པའི་སྐབས་

དང་སྒྲིབ་བར་བཤད་དོ། །མན་སྒྲིབ་རྩྱུ་ཡིག་ལས་རྩོམ་ཅེ་ལྷ་བ་བྲས་ནས། དེའི་སྒྲིགས་གཅིག་གི་
 ཅེ་མོ་ལྷ་ནི་རྒྱུ་ལག་བཞི་དང་། མགྲིན་བ་ནས་མགོའི་བར་ལྷ་དང་། སྒྲིགས་གཅིག་གི་ཅེ་ལྷ་ནི་རྒྱུ་
 ལག་ལ་སོར་མོ་ལྷ་ལྷ་དང་། མགོ་བོ་ལ་དབང་བོ་ལྷ་ཡོད་བ་ལ་བཤད་དེ། ལྷ་ཆོན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་
 བའོ། །འདིར་ནི་ལྷ་བ་བ་དང་བརྒྱ་རྒྱུ་ཉས་བྲག་མཆོན་ལ་མི་སྟོས་བར་སྐྱེད་བར་བཤད་བས་བྲག་
 མཆོན་མེད་དོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་སྒྲིབ་སྐྱེས་ལ་བྲག་མཆོན་མེད་བར་བཤད་ལ། ས་བོན་
 ཡང་མེད་བར་བཤད་བ་ནི། བྲག་མཆོན་སྐྱེད་བ་དང་དེ་ལ་མཆོན་བའི་ས་བོན་ལ་དགོངས་ཏེ། སྒྲིབ་
 སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ནོ། །རྩྱུ་ཡིག་གི་ཁྱུ་ལ་སོགས་བ་ལྷ་སྤར་རིགས་ལྷར་བཤད་ཐིན་ལ། སྤོམ་
 འབྱུང་ལས། མི་བསྐྱེད་གཞུགས་ཀྱིས་རྒྱར་རྒྱར་པོ། །མེར་མེར་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་། །དཔག་མེད་
 མགོན་ཡང་ལྷར་ལྷར་པོ། །དོན་ཡོད་བྱུབ་བ་གོར་གོར་པོ། །འཁྲང་འགྱུར་རྣམ་བར་སྤར་མཛད་དེ། །
 རྣམ་བ་ལྷར་ནི་བསྐྱར་བ་ཡིན། །དྲི་ཆུ་ཁག་ནི་མི་བསྐྱེད་བ། །ཁུ་བའི་གཞུགས་ཅན་འོད་དཔག་མེད། །
 གོང་བྱ་ཅམ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་། །འདྲེས་བ་རྣམ་བར་སྤར་མཛད་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱི་མ་
 ལ་མི་བསྐྱེད་བ་ལ་གཉིས་སྤར་ནས་དོན་བྱུབ་དང་མ་སྤར་རོ། །རྒྱ་ད་མ་གཏོགས་བའི་རྩྱུ་ཡིག་གི་ཆ་
 ཤས་ལྷ་གནས་སྐབས་ལྷ་དང་སྤར་ཏེ་མངལ་ན་གནས་བའི་ལུས་སོ། །དོན་འདི་རྣམས་སྤྱོད་བྱས་
 བཤད་བ་ལྷར་ན། མེར་མེར་པོ་དང་། ལྷར་ལྷར་པོ་དང་། གོར་གོར་པོ་དང་། འཁྲང་འགྱུར་དང་། རྒྱུ་
 ལག་འགྱུས་བའི་གནས་སྐབས་ལྷར་བྲས་ནས། དེ་ལ་ཁུ་བ་ལས་སྤར་བ་དང་། ཁྲག་ལས་སྤར་བའི་
 གནས་སྐབས་ལྷ་ལྷར་བྲས་ནས། ལྷ་མ་ལྷར་མི་བསྐྱེད་བ། དེན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། དོན་བྱུབ།
 རྣམ་སྤར་ལྷ་དང་། བྱི་མ་ལྷ་ལ་ཁུ་བ་མི་བསྐྱེད་བ། དམར་པོ་འོད་དཔག་མེད། གོང་བྱ་རིན་འབྱུང་།
 འཁྲང་འགྱུར་དོན་བྱུབ། འདྲེས་བ་རྣམ་སྤར་དུ་བཤད་བའི་དང་པོ་གསུམ་མེར་མེར་པོ་སོགས་གསུམ་
 དང་། ལྷ་བ་རྒྱུ་ལག་འགྱུས་བའི་སྐབས་སུ་མངོན་ནོ། །རྟིང་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ད་གནས་བ་ནི་བར་དོའི་
 མཆོན་བྱེད་མིན་གྱིས་མངལ་ན་གནས་བའི་སེམས་མཆོན་བར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྩྱུ་ཡིག་རྫོགས་
 བ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མོས་བར་བྱའོ། །རྩྱུ་ཡིག་དེ་ལ་རྩོམ་སེམས་དཔའི་རོ་བོ་ཞེས་བ་

ནི། རྒྱ་དོ་རྩེ་འཇོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པའི་འོད་ཟེར་སྣ་ཆོག་པ་འཕྲོ་བའི་ཕྱེ་མ་
ལས། འཁོར་ལོ་ལྔའི་སྣ་ཆོག་པ་རྣམས་འཐོན་ཏེ། འཕྲོ་བ་རྣམས་དེའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་ནས་སྤྱད་
པའི་ཆེ་སྲོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུབ་པའི་དཔལ་འོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྔ་
ཞིང་ཁམས་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་སྤྱད་བྱངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་སྲོན་དུ་འཕྲོ་བས་
ཁྱེ་བར་གྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཡིག་གི་རྣ་དུ་ལ་ཐིམ་པར་བསམས་ལ། དེའི་ཆེ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་
བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། ས་བོན་རྒྱུ་ཡིག་དེ་ཡིད་ལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱ་
བ་ནི། བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །བྱང་སེམས་ཁྱེ་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེས་ན་རྒྱུ་ཡིག་ །རྒྱ་དོ་རྩེ་
འཆང་གི་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་ནི་བྱང་སེམས་ཁྱེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་
དགའ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཇོན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་
དེ་གཉིས་ནི་རྩེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་རོ། །རྩེས་སུ་འོད་ནི་དུས་གྱི་རིམ་པ་ཅམ་མིན་གྱི། དེ་དེའི་རྩེས་
སུ་བྱེད་ཅེས་པ་ལྷར་འབྲུ་བའི་དོན་དུ་དག་ནག་གི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་སྲོན་མ་ལས་བཤད་ལ། དེར་
འབྲུགས་གཞན་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བཤད་པའི་ཆླ་བ་དཀར་དམར་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་རྒྱར་གནས་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དཀར་དམར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
ཁྱེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པས། བདེ་ཆེན་གྱི་རྒྱ་གནས་པ་རྩེས་སུ་མཐུན་པའོ། །འདིར་སྤྲུགས་
གསུམ་བཅོད་པ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལ་འགྲེལ་པ་རྣམས་ནས་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་བཅོད་པ་
རང་བཤད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐད་ཅིག་གིས་སྦྱེད་པའི་སྤྲུགས་སུ་བྱ་དགོས་པས།
མཆོམས་འདིར་བཅོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་དོན་ཡང་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་དུག །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྫོགས་ཚུལ་མདོར་བསྟན་དང་། གསལ་གདབ་པ་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་མཐུན་གྱི་དག་པ་དང་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲོམ་པ་དང་། གོ་བགོ་ཞིང་
ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པ་དང་། ལྷའི་འཁོར་
ལོ་སྒྲོམ་ཞིང་དག་པ་བན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆླ་བ་དབྱངས་གསལ་དང་བཅས་པ་དང་ས་བོན་དེ་དག་

ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དཔལ་ཉེ་རུ་ཀ་དོ་མེ་ཉི་མའི་གདན་ལ་ཡང་དག་པར་བཞུགས་པའི་གཙོ་
 བོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
 རི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དུར་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། །སྐབས་འདིར་
 སྡེ་མ་འབྲུང་ལས། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དུས་བཞུགས་པ། །དཔལ་ཉེ་རུ་ཀ་རྣམ་བསྐྱོན་བྲ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བཤད་པའི་ཉི་མའི་གདན་ཅན་ནི་ཁྱོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོ་བོ་རྣམས་
 ནི་ཉི་མའི་གདན་ཅན་དང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་
 རྫོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ན་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པ་ལྟར་
 ཏེ། གཞི་ལ་འདིག་རྟེན་འཆགས་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་མི་འོང་ཡང་འབྲས་བྱ་ལ་འོང་བས། འབྲས་བྱ་ལམ་
 བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་ནི། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རྣམ་ཤེས་
 བརྒྱད་བདག་མེད་པར་མཆོན་པར་ལྷ་བ་པས་བཤད་ལ། རྫོ་བོ་ཆེན་པོས་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་
 བས་ཡིད་འབྲུང་བ་སྦྱེད་པའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཅེས་འབྲུང་བ་ལ་ཡང་ཆོག་པ་དུག་
 ལས་རྫོ་བོ་ཐ་དད་ཅིང་། གཉིས་པོ་ཡང་རྫོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་ལ་ལྷོག་
 པའི་དབང་གིས་ཀྱུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་དུ་བཤད་པ་གཉིས་སྤྲང་བས་ངེ་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་གསལ་གདབ་པ་དང་། བརྟེན་པ་ལྷ་གསལ་གདབ་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས། དུར་ཁྱོད་བཤད་པ་དང་། དེའི་ལྷག་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུར་ཁྱོད་དངོས་
 བཤད་པ་དང་། དེ་ན་གནས་པའི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུར་ཁྱོད་ལ་ནི་ཤུ་ས་
 ཏི་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཤུ་ནི་རོ་དང་། བ་ས་ཏི་ནི་གནས་ཏེ་རོའི་གནས་དང་། ཡང་ལྷ་ཤུན་ཞེས་པ་དུར་
 ཁྱོད་དེ། ཤ་བ་ནི་བ་ས་ན་ཞེས་པ་ལ། ཤ་བའི་འོག་གི་བ་མར་བྱས་ཏེ་ཤ་ལ་བཏགས་ན་ལྷ་དང་། བ་
 བྱི་མ་ཨར་བསྐྱར་ཏེ་ས་ལ་བཏགས་པས་སྤྱིང་པོར་བྱས་པས་ཤ་བ་སོགས་སྤྱི་སྤྱི་ནར་འབྲུར་བར་
 ཐུ་ཏིག་སྤང་བ་ལས་བཤད་དེ། རོ་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །རོས་གནས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རོ་
 མགོ་མེད་ཀྱིས་འཆག་པ་དང་། འགགས་ཏེ་དབྱངས་པས་ལངས་པ་དང་། འབྲེལ་བས་ནི་ཉལ་བ་

དང་། གསལ་ཤིང་ལ་བསྐྱེད་པས་ནི་བདུག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དེས་ན་དུར་གྱི་གནས་ལ་དུར་ཁྱིེད་
 ཅེས་བྱའོ། །དུར་ཁྱིེད་དེར་ཉེ་རུ་ཀ་རོལ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། མན་སྟེ་ལས། རི་ལྷར་
 དུར་ཁྱིེད་ན་རོ་རྒྱམས་བདག་མེད་པ་དེ་ལྷར་ཐམས་ཅད་ལའོ་ཞེས་པས་བདག་མེད་པར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་གནས་པ་ནི་དུར་ཁྱིེད་དེ། སེམས་ཅན་རྒྱམས་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་རྒྱམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ་ཞེས་
 དུར་ཁྱིེད་ཀྱི་དོན་འོ། །དེས་ན་གནས་དེ་ཁོ་ནར་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཤེས་
 རབ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་བཙུག་པ་
 འདས་རོལ་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་བཤད་དེ། སྟོང་བཅུད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པའི་བདག་
 མེད་ལ་སྟོང་རྗེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་རོལ་པ་མཆོན་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལེགས་ཤིང་། རོ་
 གདན་བཤད་པའི་ངེས་དོན་ཡང་དེ་ལྷར་ཡིན་པས། ལམ་འདིར་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་
 ལ་ཐེབས་ནས་སྒྲོམ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱིར་དུར་ཁྱིེད་ཅི་ཙམ་ན་གནས་
 པ་ནི། སྟོམ་འབྱུང་འབྱུང་རྒྱུ་ལས། རྩོམ་ར་བའི་ནང་དུ་ནི། །དུར་ཁྱིེད་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། །
 ཞེས་པ་ནི། རྒྱད་དེར། ཐེག་གི་མཆོན་མ་དུག་ཅུ་བཞི། །ཀུན་ཏུ་འཁོར་ལོའི་མཐར་ཐུག་པར། །ཞེས་
 ཆ་ཐན་དུག་ཅུ་ཙུ་བཞི་པས་རྩོམ་ར་བ་ལ་ཐུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་ཉེས་པ་ཡིན་པས།
 འགེལ་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་འབྱུང་གསར་ལས། རྩོམ་ར་བ་ནང་དུ་སྟེ། །དུར་ཁྱིེད་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་
 པའོ། །ཞེས་བསྐྱུར་བ་ལེགས་གསུངས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྷར་ཡིན་ལ། འགེལ་པས་མེ་རིའི་ཡང་ཕྱི་རོལ་
 དུ་བྱས་སོ། །རྩོམ་མཁའ་འགྲོར། ཆོན་གྱི་ས་ཡི་ཉིས་འབྱུང་དུ། །ཕྱི་རོལ་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ།
 འཁོར་ལོ་དེ་ཡི་ཕྱི་རོལ་དུ། །ཤིང་ལ་སོགས་པའི་དུར་ཁྱིེད་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྩོམ་ཐོང་བར་
 བྱངས་པ་ལས། འཁོར་ས་དེ་ཡི་ཕྱི་རོལ་དུ། །ཤིང་སོགས་དུར་ཁྱིེད་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་ཆག་འབྱུར་
 ལས་འབྱུང་ལ། དབང་འབྱུར་ལས། ཁོར་ཡུག་དེ་ཡི་ཕྱི་རོལ་དུ། །ཁོར་ཡུག་དེ་ཡི་དབྱུས་སུ་ནི། །
 ཤིང་སོགས་དུར་ཁྱིེད་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་དུར་ཁྱིེད་ནི་མེ་རིའི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཤད་དོ། །

མན་སྟེ་ལས་ནི། རྫོང་གྲུང་གི་ནང་དུ་དུར་ཁྱོད་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ཆོས་འབྲུང་དང་། ཚུ་
སྐྱེས་དང་། ལྷ་ཆོགས་རྫོང་ལ་གནས་པའི་ཁང་པ་བཅེགས་པ། ཞེས་རྫོང་ར་བའི་ནང་དུ་དུར་ཁྱོད་
འོང་བའང་བཤད་དེ། ཤུཌི་པས་ཀྱང་། རྫོང་ར་བའི་ནང་དུ་དུར་ཁྱོད་འོང་བ་བཤད་དོ། རྫོང་གྲུང་
ཞེས་པ་ནི་བསྐྱུང་འཁོར་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་མིང་དུ་ཨ་མུ་ཀ་ར་བཞེད་དོ། དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་དངོས་ནི་
སྟོམ་འབྲུང་ལས། གཏུམ་འག་དེ་བཞེན་ཆང་ཆང་དང་། རྫོང་འབར་བ་ཀེང་རུས་ཅན། དབང་ལྷན་
དུ་ནི་མི་བཟད་བཞད། བྱིན་ཟ་རུ་ནི་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་ལྷན་པ་འག་པོ་བདེན་བཤུ་དུ། རྒྱུང་ཕྱོགས་
ཀེ་ལི་ཀེ་ལའི་སྤྱ། ཞེས་གསུངས་པ་བརྒྱད་དོ། གཉིས་པ་ལ་ཆང་ཆང་འབྲིགས་པ་དང་། ལྷ་པ་ལ་
འག་ཏུ་ཁྱོད་པ་དང་། ཏ་ཏ་ཁྱོད་པ་དང་། དུག་པ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཆལ་ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་ལ། འདི་རྣམས་
ལ་མིང་མི་འབྲ་བ་མང་དོ། དེ་རོ་དང་ཀེང་རུས་སོགས་ཀྱི་གནས་སུ་ཡོད་ཚུལ་ནི། སྟོམ་འབྲུང་
ལས། ཀེང་རུས་དང་ནི་མདུང་གིས་ཕུག། འབྲུང་དང་ཕྱེད་ཆོག་པ་དང་མགོ་ཁྱོད་པ་བྱིན་པ་མགོ་
རྒྱུ་^{༡)}དང་། གཅིགས་པའི་མགོ་དང་རུས་པ་དང་། ཞེས་མགོ་བོའི་ཁྱོད་རུས་དང་། བྱིན་པའི་རུས་
པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རུས་པ་འཛོར་བ་དང་། མ་འཛོར་བའི་ཀེང་རུས་དང་། མདུང་གིས་ཕུག་
པའི་རོ་ལ་སོགས་པ་གཅུང་དུ་བཀྲ་པའོ། དེ་འབྲ་བའི་གནས་བརྒྱད་ནི་དུར་ཁྱོད་དངོས་ཡིན་ལ།
ལྷག་མ་ཤིང་དང་ཕྱོགས་སྐྱོང་སོགས་ནི་དེ་ན་གནས་པ་ཡིན་གྱི་དུར་ཁྱོད་དངོས་མིན་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་འབྲ་བའི་དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ། ཤིང་དང་། ཕྱོགས་སྐྱོང་དང་། ལུ་
དང་། སྤྱིན་གྱི་བདག་པོ་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱི་རེ་རེ་སྟེ་བཞི་བཞི་གནས་པར་སྟོམ་འབྲུང་ལས་གསུངས་
སོ། ཤུ་བ་པ་དང་ཐུ་རྒྱ་རྟེ་ཏའི་འགྲེལ་པ་ནས་འདི་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་མ་བྱུང་ལ། དེ་བཞེན་
གཤེགས་པའི་རྫོང་འགྲེལ་པར་ལྷ་ར་བཤད་པའི་སྟེང་དུ། རང་རང་ཕྱོགས་བདག་བཞེན་པའི་
གདོང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞིང་སྐྱོང་བརྒྱད་དང་། མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་རེ་ལ་གནས། གྲུབ་ཆེན་
བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། ཞེས་མཆོད་རྟེན་དང་། རི་དང་། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་བཤད་དེ། སྟོམ་འབྲུང་

༡) ལ། བ་ན་ན་ལ་མགོ་དུས།

ལས་ཀྱང་གྲངས་མ་སྟོས་པར་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་གནས་པར་གསུངས་སོ། །སྤྱི་ཏུ་ཤིང་བརྒྱུད་
 དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོད་བརྒྱུད་བཤད་པའི་མན་སྟེར། ཞིང་སྐྱོད་དང་སྤྱི་ཏུ་ཤིང་བརྒྱུད་
 དང་མཆོད་རྟེན་བརྒྱུད་ཀ་བཀའ་ནས་བཤད་ལ། བླ་མ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྟོ་རྟེས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བརྒྱུད་
 དང་། ཐུགས་རྗེའི་ཆུ་བརྒྱུད་བཤད་ཅིང་། བསྟོད་པ་གཙུག་ལོར་ལས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་དང་། མཆོད་
 རྟེན་དང་། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱུད་དང་། སྤྱི་ཏུ་ཤིང་མ་བརྒྱུད་བཤད་དོ། །ཤིང་བརྒྱུད་ནི་སྟོམ་འབྱུང་ལས།
 འཕར་དུ་ཤིར་པ་ཨ་ལུ་ཤིང་། །ཀང་ཀལ་བྱུང་པར་“ཙུ་དའི་”ཤིང་། །བ་ཏུ་“ཀྱི་”དེ་བཞིན་ཀ་རྩ། །“ལ་
 ཏ་བརྒྱུད་པར་ཐི་བ། །ཞེས་སོ། །ཀང་ཀལ་ཆུ་ཤིང་དང་། ཙུ་ཏ་ཨ་མར་ཁ་ཅིག་ཏུ་བསྐྱར་ལ། “བ་ཏུ་ལ་
 རི་ཙུ་གོ་རྟེན་དང་། བར་ཐི་བ་ལ་རི་ཨ་རྩུ་ན་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། འདི་རྣམས་ལ་གཞུང་སོ་སོ་ནས་མིང་
 སྟོ་ཆོག་པ་ཤིག་སྤྲང་དོ། །ཤིང་གི་ཙུ་བའི་ཕྱོགས་སྐྱོད་བརྒྱུད་ནི། དབང་པོ་སེར་པོ་རབ་བརྟན་དཀར་
 པོ་དང་། རྟོ་སྤྱི་ཏུ་ཤིང་སེར་པོ་མི་དང་། ཆུ་ལྷ་དཀར་པོ་གདེངས་ཀ་བདུན་ལྷན་ཆུ་སྤྱི་ཏུ་ཤིང་། གཤེན་རྗེ་
 སྟོན་པོ་མ་ཉི་དང་། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་དཀར་པོ་སྤྲང་དང་། མེ་ལྷ་དམར་པོ་རྟེན་དང་། སྤྱི་ཏུ་ཤིང་པོ་
 སྟོན་པོ་གཅེར་བུ་མི་མགོ་ཤིང་བའི་ཙུ་པན་ཙན་རོ་ལངས་དང་། ཆུང་ལྷ་དུད་ཁ་ཤིང་བ་ལ་ཞོན་པ།
 ཞལ་གཅིག་པ། ཐུག་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྤྲང་བ། ལྷག་མ་གཡས་རྣམས་ན་རྟོ་རྟེས་
 དང་། རེ་ཏུ་ལེ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱག་པ་དང་། སྤྱི་ཏུ་ཤིང་ཞགས་དང་། དབྱུག་པ་དང་། ཅི་གསུམ་དང་། སྤྱི་ཏུ་ཤིང་བ་
 སྤྱི་ཏུ་ཤིང་པ་བཅས་པ་དང་། རལ་གྱི་དང་། བ་དན་སེར་པོ་དང་། གཡོན་རྣམས་ན་ཐོད་པ་འཛིན་
 པས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་པར་འགྲེལ་བ་སྟོམ་འབྱུང་ལས་བཤད་དོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་
 ཙན་དང་། གཡོན་ཀྱིས་ཡུམ་ཞལ་ཟས་སྟོབ་པ་ལ་འབྱུང་ཅིས་ཁ་ཅིག་གིས་སོ། །ཤིང་གི་ཡལ་གའི་
 གསེབ་ནས་ལུས་ཕྱེད་འཐོན་པའི་ཞིང་སྐྱོད་བརྒྱུད་ནི། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོད་གི་བཞོན་པའི་
 གཤོད་ཙན་དུ་མན་སྟེར་དང་། འགྲེལ་བ་སྟོམ་འབྱུང་ལས་བཤད་པ་ལྷ་བུ་རིམ་པ་བཞིན། དཀར་སེར་

༡) ཅི་ གཤེན་པོ་ ཙུ་ཏའི།
 ༢) ཞི། གཤེན་པོ་ བ་ཏུ། བ་ལ་པ་ཏུ། བ་ལ་ བ་ཏུ།

དཀར་ནག ། དཀར་དམར་ནག་ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་ཅིང་གཏུམ་པ་རྩལ་ལྟུང་ཆེན་པོ་བཤོ། །
 ཕྱག་གཉིས་ནི་མན་སྟེ་ལས། ལུས་སྟོང་བྱེད་མཐོང་ཕྱག་ནམས་ཀྱིས། ། རོང་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་
 སྟེ། ། གཞན་གྱིས་བྱིན་པའི་གཏོར་མ་ལ། ། གཡས་པས་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད། ། ཞེས་བཤད་
 ཅིང། ། ཁ་ཅིག་གི་རོང་ཅན་དུ་བཞེད་དོ། ། རྒྱ་གཞུང་གི་སྐྱབ་ཐབས་ཁ་ཅིག་དུ། ། འདིར་བཤད་པ་ལས་
 གཞན་པའི་གདོང་ཅན་དུ་འདར་བཤད་དོ། ། རྩུ་བརྒྱུད་ལ་གནས་པའི་ནོར་རྒྱས། ། འཛིག་པོ། ། ཀའོ་ལ།
 བརྒྱ་དང་། བརྒྱ་ཆེན་པོ། མཐའ་ཡས། རིགས་ལྡན། ཏུང་སྦྱོང་སྟེ་སྦྱུ་བརྒྱུད་ནི་རིམ་བུ་བཞེན་དུ།
 དཀར། དམར། སྟོན་པོ། དཀར་པོ། དཀར་པོ། མ་བྱའི་མགིན་པ་བཞེན་དུ་སྟོ་ཆོགས་པ། དཀར་
 པོ། སེར་པོའི་མདོག་ཅན། རིམ་བུ་བཞེན་གདེངས་ཀ་ལ་མུག་སྟོན་པོ་དང་། དཔལ་བེུས་མཆོན་
 པ་དང་། མགིན་པར་རི་མོ་གསུམ་པ་དང་། དབུ་ལ་ཐིག་ལེ་མང་པོ་དང་། གདེངས་ཀ་ལ་ཅེ་གསུམ་
 གྱིས་མཆོན་པ་དང་། མགོ་ལ་བརྒྱ་དང་། གདེངས་ཀ་ལ་ཆེ་བྱེད་གྱིས་མཆོན་པ་དང་། ཐིག་ལེས་
 མཆོན་པའོ། ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་མི་འདྲ་བ། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་གཙོ་བོ་ལ་འདུད་
 པར་འགེལ་བ་སྟོན་འབྱུང་ལས་བཤད་དེ། སྦྱང་ཐམས་ཅད་སྦྱལ་མཐུག་དུ་འབྱེལ་བའོ། ། དེ་དག་གི་
 སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྦྱོན་བརྒྱུད་དེ། སྟོགས་པ། ཆེར་སྟོགས་པ། དག་པོ། གཡོ་བ་དང་། བརྟན་
 པ། གང་བ། འབེབས་པ། གཏུམ་པོ་སྟེ་སྟོག་ཐོང་འབྱུག་ཅིང་འབྱུག་སྦྱ་སྟོགས་པ། འགའ་ཞིག་ཆར་
 གྱི་རྒྱུན་ཅན་དང་ཁ་དོག་སྟོ་ཆོགས་པར་མན་སྟེར་བཤད་དོ། ། ཁ་ཅིག་གིས་སྟོང་སྦྱལ་མགོ་གཅིག་
 པའི་ནམ་པ། སྦྱང་སྦྱོན་དུ་འཁྲིགས་པ། ཁ་དོག་སྦྱུ་དང་འདྲ་བར་འཆད་དོ། ། རི་བརྒྱུད་ནི་རིན་པོ་ཆའི་
 རང་བཞིན་གྱི་ལྷན་པོ། མཐུ་ར་ལྷང་གྲ། ཀེ་ལ་ཤ་དཀར་པོ། མ་ལ་ཡ་སེར་པོ་དང་། དབང་ཆེན་ནག་
 པོ། སྟོས་ངད་ལྷང་སེར་པོ། གངས་ཅན་དཀར་པོ། དཔལ་གྱི་རི་སྟོན་པོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་ལ། རི་
 ལ་གནས་པའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱུད་ཀ་དཀར་པོར་འགེལ་བ་སྟོན་འབྱུང་ལས་བཤད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་རྩོ་
 རྩོ་དཀར་པོ་དཀར་པོ། རྩོ་རྩོ་འདུས་བྱས་སེར་པོ། རྩོ་རྩོ་ཆགས་པ་དཀར་པོ། རྩོ་རྩོ་ནག་པོ་ནག་པོ།
 ཕྱགས་རྩོ་རྩོ་དཀར་པོ། སྦྱ་རྩོ་རྩོ་དམར་པོ། རིན་ཆེན་རྩོ་རྩོ་ནག་པོ། ཆོས་རྩོ་རྩོ་ལྷང་གཏོ་ཞེས་ཟེར་

རོ། །ལྷ་ར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲ་མ་བཞི་བཞི་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱེ། ཤར་ནས་གཡོན་སྒྲོར་དང་། ལྷག་མ་
བཞི་བཞི་ནི་མཆོམས་སྤྱེ། དབང་ལྷན་ནས་གཡས་སྒྲོར་དུ་བྱའོ། །རི་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་བྱ་བ་
ཆེན་བརྒྱད་ནི། རྟོག་བདུན་ལས། སྤྱབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་གི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ལྷ་
བཟོ། གཅེར་བུ་སྤྱོད་བཞིག་པ། བྱ་བ་ཀྱི་ལྷས་བརྒྱན་པ། ཅང་ཉེའུ་དང་། རོད་པ་དང་ཁ་རྩྭ་ག་འཛོན་པ།
རོད་པས་སྤྱི་བོར་བརྒྱན་པ། རྟོན་ཅིང་དུར་ཁྱོད་དེར་འཇུག་པ་གིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་བྱས་
ན་ལེགས་སམ་སྣམ་སྟེ་དབྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་མེ་བརྒྱད་དང་། སྤྲོམ་འབྱུང་ལས། ཁྲ་དང་འུག་པ་
བྱ་རྟོན་དང་། །ཅེ་སྤྱང་ཅེ་སྤྱང་མོ་དང་ནི། །འོལ་བ་དང་ནི་འོལ་བ་མོ། །སེང་གོ་གདོང་དང་སྤྲུག་གི་
གདོང་། །བྱ་ཅིང་འཛིགས་པའི་གདོང་ཅན་མ། །སྤྱལ་ནི་བ་ལང་མགོ་ཅན་དང་། །གདོང་གཉིས་
ལ་སོགས་སྤྱོད་པ་སྤྱེ། །ཞེས་དང་། རིག་འཛོན་བྱ་བ་པ་དུ་མ་དང་། དམ་ཆོག་སྤྱོད་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ། །རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་ཆོགས་རྣམས་དང་། །གཞོད་སྤྱོད་རོ་ལངས་སྤྱོད་པའི་ཆོགས་རྣམས་
ཀྱིས། །ཀི་ལི་ཀི་ལ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་། །ཞེས་དེ་རྣམས་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་དབྱུས་སུ་བསྒྲོམ་པར་
གསུངས་པ་ལྷར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འོད་ཟེང་ནས་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་བཤད་པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་
དངོས་གདན་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འོད་ཟེང་ནས་སྤྲོ་ཆོགས་རྩོ་རྩེའི་བར་
བཤད་པ་དང་། རྟ་བབས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོད་ཟེར་གྱི་ཟེང་བ་ནི་མེ་ཁ་དོག་སྤྲོ་ལྷ་
པ་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྤྱོད་པ་མཆོམས་ཀྱུན་ཏུ་འབར་བ། གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་བར་མི་བཟོད་པ་
དང་། དེའི་ནང་གི་རྩོ་རྩེའི་ར་བ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པརྩེའི་ར་བ་གཉིས་ནི་དང་པོ་ཡོད་
ཀྱང་། དེ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་ཉེ་གཞལ་ཡས་ཁང་བྱ་བ་པའི་དུས་སུ། སྤྲོ་ཡང་རྩོ་རྩེའི་ར་
བ་བྱ་བ་པར་བཤད་ཀྱི་གཞན་གཉིས་མ་བྱུང་བས་མེད་ཀྱང་ཆོག་གོ། །ནག་པོ་སྤྱོད་པས། འོད་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ནང་དུ་ནི། །རིམ་གཉིས་ཐིག་ནི་གདབ་པར་བྱ། ཞེས་བྲི་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ར་བ་
གཞན་གཉིས་བཤད་ལ། རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་ལྷ་མི་པ་ལྷར་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་། བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་སྤྱི་

རོལ་དུ། །ར་བ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་སྟེ། །དོ་རྩེ་བརྒྱ་འཁོར་ལོ་ནི། །ར་བ་ཞེས་ནི་གྲགས་པའོ། །
 ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་བ་ལྟར་ར་བ་གཞན་གཉིས་བྱེད་ནང་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེའི་པད་ར་ནི་འོག་ནས་
 སྟེང་གི་བར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་ཚོགས་དོ་རྩེའི་རྩེ་ཆེ་མོར་ཐེག་ལ་འཆར་བའི་པད་ར་ཞེས་
 པ་ནི། ལྷ་ཚོགས་དོ་རྩེའི་ཉེན་གྱི་པད་མ་འབྲེད་ལ་གནས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་མི་གཅིག་གོ། །བརྒྱ་དེའི་
 ལྷ་བའི་ཁ་དོག་ནི་ལྷ་དང་གྲུ་དང་། དེའི་མཐའ་དང་འདབ་མའི་བར་གྱི་གོ་སར་ནི་སེར་པོ་དང་། འདབ་
 མ་ནམས་ནི་ཁ་དོག་ལྷ་ཚོགས་པར་བྲེད་བར་བཤད་ལ། བརྒྱ་དེ་གནས་པའི་གཞི་ནི། འདིར་ནི་རི་
 རབ་གྱི་སྟེང་གི་གཞི་ཡིན་ལ། ཚོས་འབྲུང་ཡོད་པ་ལ་ནི་དེ་དེའི་གཞི་དང་། ཁ་དོག་ཀྱང་དམར་སྐྱར་
 དེ་ཉིད་ལས་བཤད་དོ། །བརྒྱ་དེའི་ལྷ་བའི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་དུ། རྩྱགས་གཅིག་གི་ལྷ་ཚོགས་
 དོ་རྩེའི་རྩེ་ཆེ་ནས། རྩྱགས་གཞན་གྱི་རྩེ་ཆེ་སྟོན་པའི་ཁ་དང་ཆད་དོ། །ལྷ་ཚོགས་དོ་རྩེའི་རྩེ་གངས་
 ནི་རྩྱགས་རེར་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། རྩྱགས་རེར་ལྷ་ལྷ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པའི་ཚུལ་གཉིས་
 སོ། །ཁ་དོག་ནི་དོར་བྲེད་དུ། དེའི་ལྷ་བ་ནི་ནག་པོ་འཕ། ཡང་ན་དགྱིལ་འཁོར་དེའི་གཙོ་བོའི་ཁ་དོག་
 ཏུ་བྱ་བར་བཤད་པའི་བྱི་མ་ནི། རང་གི་རིགས་བདག་གི་ཁ་དོག་དང་གཙོ་བོའི་མདོག་གཉིས་མཐུན་
 བ། དེས་ཚོགས་ལ། གསང་འདུས་འཇམ་དོར་ལྟ་བུ་མི་བསྐྱོད་པ་རིགས་བདག་ཡིན་ཀྱང་། གྲུང་གུམ་
 མདོག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་རིགས་བདག་གི་ཁ་དོག་དབང་བཅན་པར་བྱའོ། །རྩྱགས་ཀྱི་རྩེ་ལ་
 དབྱས་རྩེ་ནི་རང་རང་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁ་དོག་ཏུ་བྱ་བར་བཤད་དེ། འདི་ལ་ཡང་རྩྱགས་
 སུ་ནམ་སྤང་སོགས་ཁ་དོག་གསལ་བར་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་དུ་བྱ། དེ་མེད་ན་ལྷ་ཨི་པའི་བདེ་མཆོག་
 ལྟ་བུ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་བདག་ཅན་ཡིན་ན། རྩྱགས་མདོག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་གྱི་ཁ་
 དོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལྟར་བྱའོ། །གཡས་གཡོན་གྱི་རྩེ་གཉིས་ནི་དེའི་སྒྲིའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 མདོག་ཏུ་བྱ་བར་དོར་བྲེད་ལས་གསུངས་ཏེ། དགྱིལ་འཁོར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཤར་གྱི་རྩེའི་ཁ་ནང་ལྟེ་
 གཡས་ལྷ་དང་གྲུ་དང་། གཡོན་སེར་པོ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཞན་གསུམ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྩེ་ལ་པ་ལ་
 ནི་དབྱས་རྩེ་དང་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩེ་གཉིས་སྤར་དང་འབྲེད་ལ། མདུན་རྒྱབ་ཀྱི་རྩེ་གཉིས་ནི་རྒྱབ་ཀྱི་

སའི་ཁ་དོག་དམར་པོ་དང་། དབྱས་ཀྱི་མདོག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། རྩོགས་གཅིག་གི་རུ་གསུམ་མམ་ལྔ་
 པོ་ཐམས་ཅད་རང་རྩོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་ཏུ་བྱ་བར་ཁ་ཅིག་ཏུ་བཤད་ཅེས་སྤང་
 བར་བཤད་དེ། གཙུག་ལོར་ལས་རུ་བཙུག་གཉིས་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །རྩེ་རྩོགས་མདོག་
 གཙོ་བོའི་ཞལ་མདོག་གིས་བྱེད་པའི་རྩོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །རྩེ་སྤྱི་ཀྱི་ཆད་ལ་ཐེག་
 གླུ་ཀྱི་རིང་ཆད་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཉིས་འགྱུར་དུ་གསུངས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཅུ་ཐེག་ནས་ཅུ་ཐེག་
 གི་བར་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱས་པའི་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། ཐེག་གླུ་ཆ་ཆུང་རེ་བཞི་པའི་
 རྩོགས་ཏྲ་བབས་དཔངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་མའི་ལུགས་ཡིན། དེ་ལ་ནི་ཆ་ཆེན་གཉིས་ཡོད་དོ། །
 མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་”དཀྱིལ་འཁོར་དང་”)བཅས་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱས་ནས།
 དེའི་ཉིས་འགྱུར་ལ་བྱེད་ན་ནི། ཐེག་གླུ་ཆ་ཆུང་གོ་དུག་པའི་རྩོགས་ཏྲ་བབས་དཔངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་
 གསུམ་མའི་ལུགས་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་ཆ་ཆེན་བཞི་ཡོད་དོ། །རུ་ཆ་ཆུང་བཙུ་བཞི་པར་འདོད་པ་
 ནི་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་པའོ་ཞེས་སྤང་བར་བཀག་གོ། །བདེ་མཆོག་ལ་རྒྱུད་གཞན་དུ་
 མི་གསལ་ལ། རྩོམ་འབྱུང་ལས་སྤར་བྱངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་པོ་ནང་མའི་མཐའ་ནས་མཐའ་ལ་རེ་བཞིར་
 བཤད་པའི་ཆ་རེ་ནི། དེའི་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆ་ཆུང་ཡིན་པས། དབྱས་ནས་རུ་ཅེའི་བར་ལ་
 ཆ་ཆེན་བརྒྱད་ལས་མེད་པའི་བྱིར། ཏྲ་བབས་དཔངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་མའི་ལུགས་ཏེ། ཐེག་གླུ་
 ཐུང་བའི་རྩོགས་སོ། །མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོར། ཐུན་པའི་སྒྲུལ་བྱ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཐུན་སྒྲུལ་ཆ་
 ཆུང་གཅིག་གཅིག་བཤད་པས་དེར། སྒྲོ་ལས་སུམ་འགྱུར་ཏྲ་བབས་ཏེ། ཞེས་བཤད་པ་ནི་དཔངས་
 ལ་བྱ་སྟེ། ཐུམ་འགྱུར་འབྲེད་ལ་བཅིས་ན་ཐུན་སྒྲུལ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་མཁས་པ་དག་གསུང་
 པ་ནི། རང་གིས་གཞན་དུ། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། ཐུན་པའི་སྒྲུལ་བྱ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཀ་བའི་ཅེ་
 ནས་འཛོན་ཅེ་མོ། །སྒྲ་ཆོགས་རྩོ་རྩོ་འོད་ཆེན་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་བ་བྱི་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་
 ནས། ཏྲ་བབས་དཔངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་མར་བསྐྱབས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འོ་ན་རྩོ་རྩོ་སྤང་བར།

༡) ལ། ༡༩་ན་༩་ དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་དང་།

ཏྲ་བབས་དབངས་སུ་སློ་ཆད་གཅིག་མ་ལ། གི་བྱ་ལ་ཐུན་སྒྲུལ་མེད་པར་བཤད་པ་སྤྲ་མ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཏྲ་བབས་དབངས་སུ་སློ་ཆད་གཅིག་མ་ལ་ཐུན་སྒྲུལ་བྱེད་པ་ནི་ལྷ་བ་བས་
 མཛད་པ་ལྟར། སྒྲུལ་བྱེད་མའི་མཐའ་ནས་མཐའ་ལ་སློ་ཆད་བཞི་ཡོད་པའི་ལྷགས་ཡིན་ལ། དེའི་
 ཆོ་སློ་ལས་སྒྲུལ་འགྱུར་ཏྲ་བབས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཀ་བའི་ནང་མཐའ་ནས་ནང་མཐའི་བར་
 ལ། ཏྲ་བབས་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ལང་ཀས། ཚུ་སྤྱན་ཁ་ནས་
 ཚུ་སྤྱན་བར། །ཏྲ་བབས་སློ་ལས་སྒྲུལ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་དང་། བྲེང་བ་ནས་བཤད་པ་ནི། ཀ་བའི་
 ཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་ལ། །སློའི་སྒྲུལ་འགྱུར་བྱེད་པའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་
 ཁྱདས་བྱུབ་ཀྱི་གཞུང་ཁ་ཡར་ལས་བྱུང་བས། རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱདས་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །ལྷགས་དེ་ལ་
 རྒྱ་རྒྱུ་ཏས། སློ་ལོགས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་ཐུན་སྒྲུལ་མེད་ཀྱང་། སློ་སྤྱང་དུ་ཅིག་པ་ཆད་པའི་
 ཐུན་སྒྲུལ་ཆ་ཐན་གཅིག་འཆད་མོད་ཀྱང་། མི་ལོགས་ཏེ། སློ་བ་དཔོན་དེ་ནི་བྲེང་བའི་རྗེས་འབྲང་དུ་
 འདུག་ལ། བྲེང་བ་ལས། དེ་ལ་བར་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སློ་ཆད་གཅིག་མ་ལ། སློ་
 དང་ཏྲ་བབས་ཀྱི་བར་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སློ་སྤྱང་དུ་གི་བྱ་ལ་ཐུན་
 སྒྲུལ་བྱས་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ལྷགས་འདི་ལ་སློ་ལོགས་
 ནང་མའི་ཐིག་གཉིས་ལ། ཆ་རྒྱུད་གསུམ་གསུམ་བྱས་ནས་སློ་སྤྱང་དུ་ཅིག་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་བྱེད་པ་
 དགོངས་པར་མཐོང་དོ། །སྤྱི་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྷོ་བའི་དབྱིབས་ནི་བྱ་བཞི་པ་ཡིན་ལ། ཤར་བྱུབ་དང་
 སློ་བྱང་དང་ཕྱོགས་རེའི་ཆད་ནི། བྲེང་བར། སྤྱི་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྷོ་བའི་སློའི་ཆད་བཅུ་གཉིས་སོ། །
 ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་འཐོན་མཆམས་ནི། དེའི་སྤྱི་ཆད་སློ་ཆད་བཞི་མ་
 ལྟར་ན་གཡས་གཡོན་དུ་སློ་ཆད་བཞི་བཞི་དོར་བའི་མཆམས་ནས་ཡིན་ཏེ། བྲེང་བ་ལས། ཏྲ་བབས་
 ཀྱི་སློ་རྣམས་སུ་དར་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱེད་སྤྱང་དུ་ཚུ་སྤྱན་ཀྱི་ཁ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་ཆོགས་དོ་རྗེའི་
 རྒྱ་རྣམས་ནི། རྒྱུད་ཐད་ཕྱོགས་སུ་སོང་ནས་ཕྱིར་བྱུང་བ་དབྱས་ཀྱི་རྒྱུར་ཆ་རྒྱུད་གསུམ་དང་ལྷན་
 པ། སྤྱི་དུ་ཆ་རྒྱུད་བཅུ་དྲུག་པའོ། །ཞེས་དར་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱེད་སྤྱང་ནས་རྒྱའི་ཙ་བའི་ཚུ་སྤྱན་

གྱི་ཁ་ནས་ར་འཛོན་པར་བཤད་ལ། རྩ་ཆ་ཆུང་བཅུ་བྱུག་པ་ལ་དར་དབྱངས་ནས་དར་དབྱངས་གྱི་
 བར་ལ་སློ་ཆད་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ལྷེ་བའི་རྒྱ་ཆད་སྤར་ལྷར་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དབྱས་རྩ་ལ་ཆ་ཆུང་
 བཅུ་བྱུག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། རྩོགས་རྩ་ལའང་དེ་ལྷར་ཡིན་ཡང་། ཆ་ཆུང་གཉིས་གྲུག་པའི་ཆ་ལ་སོང་
 བས། དེ་ཅམ་གྱིས་དབྱས་རྩ་བྱིར་ལྷག་པའོ། །དེའི་བྱིར་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་རྩེ་ལྷར་སོང་བ་བཞིན་
 དུ། ཐག་པ་བཞག་ནས་དེ་ནས་བྱང་པོར་ཐེན་ན་དབྱས་རྩ་དང་ཆད་མཉམ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྩའི་བྱི་
 ཐེག་དར་དབྱངས་གྱི་བྱི་ཐེག་ལས་མ་འདས་བའི་ནང་ཐེག་ལ་ཆད་ན་འོང་གི། དེ་ལས་རིང་བ་ནས་
 རྩ་སློར་བ་ནམས་གྱི་ལྷགས་ལྷར་ན་མི་འགྲིག་པ་ཤེས་དགོས་ཏེ། འདིའི་རིགས་པ་རྩ་སློ་ཆད་གཉིས་
 མའི་ལྷགས་གཉིས་ལ་ཡང་འབྱེར་དགོས་སོ། །སྤྲ་མ་ལ་རྩོགས་གྱི་རྩ་གསུམ་མ་བྱེད་ན། མདུན་
 རྒྱབ་རྩ་མི་དགོས་ཡང་། ཅེ་ལྷ་པ་བྱེད་ན་ནི་མདུན་རྒྱབ་རྩ་དགོས་ལ། དེ་ནི་དབྱས་རྩའི་ནང་
 གི་དབྱས་ནས་གཞལ་བའི་ཅིས་བཏང་ན། གཡས་གཡོན་གཉིས་བཞིན་དུ། སློ་ཆད་གཉིས་གཉིས་
 སོང་བའི་མཆམས་ནས་རྩའི་བྱི་ངོས་ཡོད་པ་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་འདི་དག་རྩ་སློ་ཆད་གཉིས་མ་
 ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དྲོར་བྱིལ་གྱི་ཆག་ཆད་ཀྱི་དོ་རྩེའི་སྐབས་སུ་རྩོགས་གྱི་རྩའི་སྤྱིད་དང་། དེའི་
 རྩོགས་གཅིག་གི་“རྩུག་མཆམས་”¹⁾ནས། རྩོགས་གཞན་གྱི་“རྩུག་མཆམས་”གྱི་བར་མཉམ་གསུམ་
 དུ་བཤད་པ་དང་། འདིའི་ལྷེ་བ་དང་རྩའི་“ཆད་མ་མཐུན་”²⁾ཡང་། རྩམ་གཞན་མི་གཅིག་པས་སློན་
 མེད་དེ། ལྷ་ཆོགས་རྩོ་རྩེའི་འོག་གི་བརྒྱ་དང་འབྲེལ། །

གཉིས་པ་ནི། ཏྲ་བབས་ཅི་ཅམ་ན་གནས་པ་ནི། ཐེང་བར་སློ་དང་ཏྲ་བབས་གྱི་བར་གྱི་སྐྱམ་
 བྱ་ལ་ཐུན་སྐྱམ་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་ཆ་ཆུང་གཅིག་བཤད་ལ། ཏྲ་བབས་གྱི་ཀ་བ་ནམས་ནི། གཞལ་
 ཡས་ཁང་ལས་ཆུང་བད་རིང་བར་གནས་པར་བཤད་དོ། །གསང་ལྷན་ལས་ཡང་། སློ་ཡི་མཆམས་
 དང་ཏྲ་ར་ན། །ཤིན་རྩ་གཅིག་ཉིད་མི་བྱའོ། །ཞེས་སློ་དང་ཏྲ་བབས་ལ་བར་སློང་མེད་པ་བཀག་ཅིང་།

1) ལ། ༥༥'བ'༤' རྩུག་མཆམས། བ'༤'རྩུག

2) ལ། ༥༩'ན'༡' ཆད་མི་མཐུན།

འབྲས་ཀྱང་། ཏྲ་བབས་ཡ་ལུགས་དག་ལས་ནི། ཆ་གཅིག་དོར་བའི། ཞེས་སྒྲིའི་ཡ་ལེབས་ལས་ཆ་
 རྒྱུ་གཅིག་དོར་བར་ཏྲ་བབས་བྱ་བར་བཤད་དོ། །སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་། སངས་རྒྱས་གསང་བས། སྒྲ་ཁང་
 གྱི་བྱར་བཞི་པོ་ལ། །ཀ་བ་བཞི་བཞིས་གདུང་སྣ་ནི། །བརྒྱད་བརྒྱད་བཏེག་པ་ཏྲ་བབས་མང་། །ཀ་
 གདན་ཀ་གཞུ་ཅི་རིགས་པའོ། །ཞེས་ཟེར་ནས། སྒྲ་ལོགས་ཀྱི་བྱར་བཞིར་ཀ་བ་བཞི་བཅུགས་ནས།
 ཏྲ་བབས་སྒྲ་ཁང་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་འདྲ་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཁ་ཅིག་གྱང་། སྒྲ་ཁང་གི་
 སྟེང་ན་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཞེས་ཤུག་བཤེས་གཉིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་ཀྱིས།
 གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྒྲ་ཡི་བྱི་རོལ་དུ་བྱ་བར་བཤད་པའི་ལུང་གིས་འགོག་ཅིང་། ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་
 ལ་དབངས་སུ་ཆ་ཐུན་ལྡ་ལས་མེད་པའི་བྱིར། དེས་བཏེག་པའི་ཏྲ་བབས་སྒྲ་ཁང་གི་སྟེང་དུ་མི་སྟེབ་
 ཅིང་། སྟེབ་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབངས་ལ་ཆ་རྒྱུ་ལྡ་ལས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་ཡས་
 ཁང་གི་མདའ་ཡབ་ནི་སྒྲ་ལོགས་ཀྱི་ཅེ་མའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུང་པའི་དང་པོ་ནི་
 རྩོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ཡིན་ན། དེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་ཚད་མར་འདོད་པར་སྒྲུབ་མི་
 རུས་པས། ལུང་གིས་འགོགས་པ་མི་འཐད་གྱང་། གཞོད་པ་བྱི་མ་ནི་ལེགས་སོ། །རང་ལུགས་ནི་སྒྲ་
 སྟེང་དུ་ཏྲ་བབས་འོང་བར་བཤད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ལུགས་ཡིན་ཟེར་ཡང་། ཐེ་ཆོམ་གྱི་
 གཞིར་སྒྲུང་ཞིང་། ལུངས་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ཡང་མེད་ལ། ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་དགོས་ཏེ། ལུང་
 ཡང་རྩོགས་གཞན་མང་ངོ་། །ཏྲ་བབས་སྒྲ་སྟེང་དུ་འོང་ན། དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱིས་གྱང་ཐུན་སྒྲུབ་
 འདོད་དགོས་པས། དེ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་བར་སྟོང་གི་སྒྲུམ་བྱ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་མི་རུས་སོ། །ཆ་ཐུན་ལྡ་
 པའི་ཀ་བ་འོག་གཞི་ནས་འཇུགས་ན་ནི། སྒྲར་གྱི་རིགས་པས་གཞོད་ལ། བྱི་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་འོང་ཡང་
 གནས་ཆོད་ལ་སྒྲ་སྟེང་ནས་ཏྲ་བབས་འདེགས་བྱེད་དོ། །ཞེས་གྱང་སྒྲ་མི་རུས་ཏེ། འོག་གཞི་ནས་
 འཇུགས་པ་བྱི་བྱ་ལ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་གཞོད་པའང་ཅི་ཡང་སྟོན་རྒྱ་མེད་པས་སྒྲོན་
 དེ་ནི་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྫོ་རྗེ་བྱེད་བ་ལས། ཏྲ་བབས་དབངས་སུ་སྒྲ་ཆོད་གཅིག་མ་ལ་བར་སྐྱབས་
 ཀྱི་སྒྲུམ་བྱ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། བྱི་བྱ་ལ་དགོངས་ཀྱི་དོན་ལ་མེད་པ་མིན་ཏེ། དབངས་སུ་སྒྲ་

ཆོད་གསུམ་མ་ལ་བར་སྐབས་ཀྱི་སྐམ་བྱ་ཡོད་པ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གསང་ལྷན་
 གྱི་ཐེག་ཅ་སྤྱི་ཉིས་མཛད་པ་ལས་ཀྱང་། ཏྲ་བབས་སྒོ་ཆོད་གཅིག་མ་ལ། །སྒོ་དང་བར་དུ་ཆ་ཆུང་
 གཅིག །བྱས་པ་དེ་གསང་ལྷན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། འདྲུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་བར་སྒོང་
 རོན་ལ་ཡོད་དོ། །འདྲུས་ཏྲ་བབས་ལ་ཕྱབས་དག་ལས་ནི། །ཆ་གཅིག་དོར་བའི་ཆ་ཆེན་ཆོད། །
 མཚུར་ནི་ཆ་ཆེན་བཞི་བ་སྟེ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། དཔངས་སུ་སྒོ་ཆོད་གཅིག་མ་ལའང་ཐུན་པ་
 དང་དར་དབྱངས་ཀྱི་སྐམ་བྱ་ཡང་བྱས་ཡོད་ལ། སྤེང་བའི་ལྷགས་འཆད་པ་ན་གྱི་བྱ་ལ་ཐུན་སྐམ་མེད་
 པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་སོ། །ལྷ་ཨི་པའི་གཞུང་ནས་ཏྲ་བབས་དང་གཞུང་ལས་ཁང་གི་སྒྲོར་
 མ་བཤད་ལ། དེའི་དགོངས་པ་བཞིན་འཆད་པའི་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས། རྒྱ་སྤོང་ཁ་ནས་རྒྱ་སྤོང་བར།
 ཏྲ་བབས་སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་ཏེ། །སྟེགས་བྱ་བྱམ་པའི་སྟེང་གནས་པའི། །ཏྲ་བབས་ཀ་བ་བྱང་པོར་
 བྱ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་ཨ་རྒྱ་ཀ་རའི་དགོངས་པ་ནི་ལྷ་ཨི་པ་ཡང་། ཐེག་སྐྱད་རིང་ཐུང་གང་བྱས་ཀྱང་
 འབྲུའོ། །དུ་རི་ཀ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། དགྲ་ཡིས་ཏྲ་བབས་ཀ་བར་བཅས། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་།
 མཁས་པ་དག་ཀ་བ་ལ་ལྟ་དང་། ཏྲ་བབས་དངོས་ཀྱི་དཔངས་ལ་བཞི་སྟེ་ཆ་སྤོང་དགྲུང་འཆད་དོ། །
 བྱ་པོ་སྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། བྱ་ནས་ཐེག་གིས་བསྒྲོར་བ་དག །ཏྲ་བབས་ཀྱི་ནི་གནས་སུ་
 བྱ། །ཞེས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བྱར་ནས་རྒྱུ་པོར་བསྒྲོར་བའི་ནང་ཏྲ་བབས་ཀྱི་གནས་སུ་བཤད་ལ། དེ་
 ལ་ཆ་སྤོང་བཅུ་ཡོད་པ་རགས་ཅིས་སུ་བྱས་ནས། དཔངས་སུ་སྒོ་འི་སུམ་འགྱུར་དུ་བྱས་ན་དགོངས་
 པར་འགོ་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས། དེའི་བཞེད་པ་ཐེག་སྐྱད་རིང་བའི་ཕྱོགས་སུ་བྱའོ། །འདི་ནི་རྩལ་
 ཆོན་གྱིས་འབྲི་བ་ལ་བདེ་ཡང་། ཐེག་ཆོན་བྱིན་རྒྱབས་བྱས་ནས་ཐེག་བཤད་ཆོད་བཞིན་བཏབ་སྟེ།
 ལྷ་རེ་གཉིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་ན། རས་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེན་མ་གཏོགས་པ། ཏྲ་བབས་སྒོ་ཆོད་
 "གཅིག་མ་ལ་བྱས་ན"འབྲི་བ་བདེ་བས། རྒྱུ་གཞི་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐམ་བྱ་ལྟ་པ་དང་
 བདུན་པ་གཉིས་ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་གཉིས་པ་དང་། གཞན་དགྲུ་རེ་རེ་བར་འབྲུ་བའི་གཉིས་མཉམ་དགྲུ་

༡) ལ། ༥༤ན་༤་གཅིག་མ་བྱས་ན།

མཉམ་དང་། ལྷམ་བྱ་གསུམ་པ་བདུན་པ་དགྲུ་པ་གསུམ་ཆ་ཆུང་རེ་རེ་དང་། བཞི་པ་བྲལ་པ་བཅུ་པ་
 གསུམ་ཆ་ཆུང་བྱེད་དུ་དང་། ལྷག་མ་ལྷ་བྱེད་དང་གཉིས་པར་མཉམ་པའི་སྤྱ་མཉམ་གསུམ་གསུམ་
 མ་མཉམ་སྟེ་གཉིས་དང་། ཏུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་རྟ་བབས་དང་། སྒོ་ཆད་གཅིག་མ་ལ་ལྷ་
 མཉམ་གསུམ་གསུམ་མཉམ་གཅིག་སྟེ། རྟ་བབས་མི་འབྲ་བ་བཞི་བཤད་ལ། ལྷམ་བྱ་ནི་བཅུ་གཅིག་
 པར་བཤད་དོ། །རྟ་བབས་ཀྱི་དཔངས་སུ་སྒོ་ཆད་གཉིས་མ་ཡང་། རྒྱ་གར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་
 བཤད་ལ། རྒྱ་ཆེ་པས་ཀྱང་དཔངས་སུ་རི་ལྷར་མཛེས་པར་བྱ་བར་བཤད་དོ། །རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བའི་
 བྲངས་ལ། བོད་སྤྱ་མ་རྣམས་ཚུགས་རེར་བཞི་བཞིར་འདོད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་མི་འཐད་དེ། རྟ་
 རྟ་འབྱུང་བར། རྟ་བབས་བཞི་དང་ཀ་བ་བརྒྱད། །ཅེས་དང་། མན་སྟེ་ལས། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་
 ལག་བརྒྱད་པའི་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱད་
 ལས། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་པོ་ནི། རྟ་བབས་རྣམས་དང་ཀ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་ཀ་བ་བཞིར་བཤད་
 པ་དང་མི་འགའ་ཉེ། དེའི་འགྲེལ་པར་རྒྱ་ཆེ་པས། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་པོ་ནི་རྟ་བབས་དང་ཀ་བ་བྱང་
 གིའོ། །ཞེས་རྟ་བབས་རེ་རེ་ལ་ཀ་གཉིས་གཉིས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུང་
 མོད་ཀྱང་། མན་སྟེ་ལས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱང་པ་བཞི་རྣམས་པར་དག་པས་སྒོ་ཁྱུང་རྣམས་སོ། །ཞེས་སྒྲུའི་
 སྒོའི་ཞབས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྤྱ་བྲང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཚུགས་རེའི་སྒོ་ཁྱུང་གཉིས་
 ཚུགས་དེའི་སྒོ་ཁྱུང་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་ལ་དགོངས་ནས། སྒོ་ཁྱུང་བཞིར་གསུངས་པ་བཞིན།
 རྟ་བབས་ཀྱི་ཚུགས་རེར་ཀ་བ་བཞི་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། གཡས་གཡོན་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་སུ་སྤྱད་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་རྣམས་ཐར་དང་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་དག་གསུངས་ལ། དེ་དང་ཡང་དག་སྟོང་བའི་
 རྣམ་དག་གསུངས་པ་ཡང་མི་འགའ་ཉེ། དབྱེ་བསྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུགས་རེར་ཀ་བ་བཞི་བཞི་
 མེད་ན་ཀ་བ་གཉིས་ཙམ་ལ་རྟ་བབས་སྟོད་པ་ཞིན་ཏུ་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་བར་རྟ་བབས་ཀྱི་
 གཡས་གཡོན་དུ། རྟ་ཅང་ཐག་མི་རིང་བར་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་
 རྣམས་ཉེ། རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་དང་ལྷན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཅིབས་བརྒྱད་སེར་

པོ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་ནི་མཆེ་བ་དྲུག་པ་དཀར་པོ་དང་། ཉ་ལྷང་གྲུ་དང་། བྱང་མེད་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་
 རྣམ་པ་སྡེ་བསངས་དང་། རྟོར་བྱ་ཅེ་དྲུག་པ་སེར་པོ་དང་། བྱིས་བདག་དམར་པོ་མཛོད་མི་ཟད་པ་
 དང་ལྷན་པ་དང་། དམག་དཔོན་ནག་པོ་གོ་ཆ་དང་བཅས་པ་མདུང་དང་རལ་གྱི་འཛིན་པར་དགོངས་
 པ་རབ་གསལ་ལས་བཤད་ལ། མདོ་ལས་རྟོར་བྱ་སྡེ་པོ་བྱར་བརྒྱད་པར་བཤད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་
 ལྟར་བྱའོ། །བར་བར་དུ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་། སྤྱིན་གྱི་སྤྱབས་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་ལྷས་ཅན་
 མེ་ཉླ་གི་ཐེང་བ་བཟུང་བ་རྣམས་བྱ་སྟེ། འདི་རྣམས་ནི་བྱིས་སྐྱ་དང་ཁང་པ་བསྐྱང་བ་སོགས་ལ་
 དགོས་པས་བྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདའ་ཡབ་ནས་ཅིག་པའི་བར་བཤད་པ་དང་། ནང་གི་འཁོར་ལོ་
 རྣམས་དང་ཐོག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་མངོན་བཛོད་ལས།
 ཁང་པ་བཅེགས་པ་རྣམ་པར་བསམ། །བྱར་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་པ། །ཉ་བབས་བཞིས་ནི་རྣམ་པར་
 བརྒྱན། །ཏ་བ་ཏ་བྱེད་ཀྱིས་མཛེས་ཤིང་། །བ་དན་ཐེང་བས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །བྱར་གྱི་ཆ་ནི་
 ཐམས་ཅད་དང་། །སྒོ་དང་སྒོ་བྱུང་མཆོམས་རྣམས་སུ། །དྲོ་རྩེ་རིན་ཆེན་གྱིས་བརྒྱན་པ། །ཕྱི་ཡི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་གདབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། །དེ་དག་གི་ཆད་ནི་དྲོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་ལས། །སྒོ་ནི་
 དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱད་ཆ་རུ། །ཕྱ་བྱུང་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། །སྒོ་ཡི་ཆད་ཀྱིས་སྒོ་བྱུང་དེ། །དེ་
 ཡི་བྱེད་ཀྱིས་འགྲམ་པ་བྱ། །ཞེས་དང་། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོར་ཡང་། །སྒོ་འཁོར་ལོའི་བརྒྱད་ཆར་
 གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་རྩ་ཐིག་ནས་རྩ་ཐིག་གི་བར་ཆ་ཆེན་བརྒྱད་དུ་ཡང་སྟོན་ནོ། །ཕྱ་བྱུང་མེད་
 པ་ནི་སྒོའི་ཐད་ཀར་འདོད་སྒྲམ་མེད་པའོ། །མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། །སྒོ་ལོགས་དང་འདོད་སྒྲམ་
 སྒོ་ཆད་བྱེད་དང་། །ཀ་མ་ཤིར་ཤ་དེའི་ཡང་བྱེད་དུ་བཤད་དེ། ཏ་བ་ཏ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲམ་བྱ་ཡང་དེ་དང་
 འབྲེལ། ཅིག་པ་དང་པ་གྲུ་དང་ཤར་བུའི་སྒྲམ་བྱ་ནི་ཆ་རྒྱུ་རེ་རེ་བར་སྒྲོམ་འབྱུང་གི་ཐིག་གི་
 སྤྱབས་ལས་ཤེས་སོ། །འགྲམ་ལོགས་སྒོ་ཆད་བྱེད་བྱེད་དུ་མཉམ་པ་ནི། ཉ་བབས་ཀྱི་དཔངས་སྒོ་
 ཆད་གསུམ་མ་ལ་བྱ་སྟེ། བྱ་བྱང་གིས་གསུམ་ག་ཆད་མཉམ་དུ་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཅིག་པ་ནི་

ཕྱི་ནང་དུ་ལྷ་སྐྱུ་གཏུ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱིང་ནས་སྤྱིང་དུ་བཅེགས་པའི་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་འདོད་ཚུལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་བྱ་སྟེ། བྱི་བྱ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲིམ་དོན་ལ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་གནོད་པ་
 མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཅིག་ཞེང་ཏེ་ཅང་འཕྲས་པའི་སྒྲིམ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཞེང་ལ་
 ཅིག་པའི་ལྷ་ཆ་གཅིག་ལས་མེད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིག་པ་དེའི་ཞེང་ཆད་ནི། བཞི་བརྒྱ་ལྷ་
 བཅུ་པ་ལས། སྒྲིའི་ཉི་ཤུ་ཆར་ཡང་གསུངས་ལ། རི་མོ་པན་ཚུན་ནས་གང་གིས། །མ་རེག་པར་ནི་
 བྱི་བར་བྱ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་བོད་ཁ་ཅིག །རེ་ཁའི་སྒྲིམས་སུ་སྒྲིའི་ཉི་ཤུ་ཆ་ཡིན་ལ། ཅིག་པ་ལྷ་
 ཁ་བསྒྲིམས་པས་སྒྲིའི་བཞི་ཆ་ལས་མེད་པས། བར་སྒྲོང་གཞག་ས་མི་འོང་བའི་བྱིར། ནང་འགལ་
 ལ་ཞེས་སྐྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིམ་འབྱུང་ལས། །རི་མོ་པན་ཚུན་དག་གི་བར། །
 ནས་ཅམ་དུ་ནི་གདབ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིག་པ་ལ་
 སྒྲིའི་བཞི་ཆ་ལས་མེད་པ་དེའི་ཡང་ལུགས་ཡིན་པས། ཅིག་ཞེང་ལ་ཆ་ལྟར་བགོས་པ་ན་སྒྲིའི་ཉི་ཤུ་
 ཆར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ནི་རྩ་ཐིག་ཁྲུ་གང་བའི་དབང་དུ་མཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲིའི་
 བཞི་ཆ་གཅིག་ལ་ནས་ལྷ་དང་། ནས་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་ལས་མེད་པས་རི་མོ་རེ་རེའི་ཞེང་གི་པ་
 མཐའ་ནས་ཚུར་མཐའེ་བར་ལ། ནས་རེ་རེར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རི་མོ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་
 ནས་རེ་རེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མིན་ནོ། །ནས་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་ཡོད་མོད་ཀྱང་དེ་བཟང་སྒྲིམས་སུ་
 བཞག་ནས་རགས་ཅིས་མཇུག་པའོ། །མ་རེག་པ་ནི་དེ་རི་ཀ་པས། །ནས་གང་གིས་ནི་མ་འདྲེས་
 པས། །རི་མོ་ཀུན་ཏུ་བྱི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོན་པན་ཚུན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།
 མ་རེག་པའི་བར་སྒྲོང་སྒྲོན་པ་མིན་ནོ། །ཤུཌི་པས་ནས་གང་གིས་མ་རེག་པ་ཞེས་པ་ནི། འོག་གི་ཆའི་
 ཆད་དེ་སྤྱིང་དུ་རི་ལྟར་མཛེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་བྱི་བྱ་ལ་ཅིག་པའི་རྩ་བ་སྒྲིམ་པས། ནས་གང་
 གི་ཆད་ཡོད་པ་ལྟར་རྩ་མོ་ལ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་སྒྲིམ་དོན་ལ་མིན་ནོ། །ཕྱི་ནང་གི་ཁ་དོག་ནི། རོ་
 རྩེ་མཁའ་འཕྱོད་དང་སྒྲིམ་འབྱུང་གཉིས་ཀ་ལས། ཕྱི་ནས་རིམ་པ་བཞེན་དུ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྒྲི་
 བར་བཤད་དོ། །རིམ་པ་འདི་ཡང་ཚྭ་གས་ཀྱི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ཁ་དོག་གསལ་བར་ཡོད་ན་

དེའི་ཁ་དོག་དང་། དེ་མེད་ན་སྟོགས་དེའི་ལྷའི་རིགས་བདག་གི་ཁ་དོག་གིས་ཤར་ནས་དབྱས་བར་
 ཏུ་གཡས་སྒྲོར་གྱིས་བསྒྲོར་བ་དང་མཐུན་པར། ཅིག་པའི་བྱི་མ་ནས་ནང་མའི་ཁ་དོག་ཏུ་བར་
 བྲེང་བར་བཤད་ལ། འདི་ལ་མི་འབྲ་བའི་བྲད་པར་གཞན་ཡོད་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ཅིག་པ་
 ལྷ་ནི་སྟོགས་མདོག་གིས་མི་འབྲེད་ལ། ལོགས་ཀྱི་ཅིག་པ་ཐད་ཀར་རི་ཅམ་དུ་འགྲོ་བ་ནི། འགམ་
 ལོགས་སྒྲོ་དང་མཉམ་པ་ལྟར་ན་སྣ་ཆོགས་རྫོ་རྗེའི་ལྷེ་བ་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཅིག་གཞོང་ལྷ་
 ཡང་མཉམ་མོད་ཀྱང་། འགམ་ལོགས་སྒྲོ་དང་མི་མཉམ་པ་ལ་ནི། འོག་གི་ཅིག་གཞོང་ནས་སྣ་ཆོགས་
 རྫོ་རྗེའི་ལྷེ་བའི་བྲད་མཆོམས་བར་ལ། ཆ་ཆུང་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། འོག་གི་སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་གཞོང་ངོས་
 ཀྱི་ཅིག་པ་ལྷ་རིང་བྱད་དུ་ཡོད་ལ། དེ་རྣམས་ཅུང་བྲད་རེ་ངོས་སུ་འོང་བ་བྱས་ན་མཛེས་སོ། ཅིག་
 པའི་དཔངས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་པ་ནང་མའི་ཅེ་ནས། དེའི་
 ཅེ་གཞན་ཀྱི་བར་དང་། ཅིག་པ་བྱི་མའི་ཅེ་ནས་ཅེ་གཞན་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཅིག་ཞེང་ལ་ཆ་ཐན་གཅིག་
 བྱང་བ་དེ་བྲི་བྱ་ལ་ཡིན་ཀྱི། བསྒྲོམ་བྱ་ལ་སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པས།
 སྒྲོ་དང་ཉ་བབས་ཀྱི་བར་ན་བར་སྟོང་ཆ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་ཡ་ལུབས་
 འདེགས་པའི་གདུང་སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་གཞོང་དུ་བྱས་ནས་བྲི་བྱ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བཞེངས་པ་ལ་
 ཡང་། དེའི་སར་ཅིག་པ་ཡོད་པ་བྱས་ན་གདུང་གིས་ཀ་བའི་ཅེར་མི་སྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། བྲེང་བ་དང་
 སྒྲོམ་འབྱུང་འབྲེལ་བ་དང་། བི་བྱ་ཏིའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་སྒྲོ་ལོགས་ནང་མའི་ཅེ་ནས་ཅེ་གཞན་ཀྱི་
 བར་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པའི་ཐིག་ནི་གདུང་མཆོན་པར་བྲེད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་གདུང་སྒྲོ་
 ལོགས་ཀྱི་ཅིག་གཞོང་དུ་མ་བྱས་པར་སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་ནང་གི་ཐད་ཀ་གཉིས་སུ་བཅུགས་པས་ཆོག་
 གམ་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡ་ལུབས་ཀྱི་ཅིག་པ་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིག་པ་བར་སྒྲང་
 ལ་ལིང་རེ་སྟོད་དུ་མི་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སྟེ། །འདི་ལོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གདུང་ཆ་ཆུང་
 བརྒྱད་པར་ངེས་པ་དང་། ངོས་སུ་འོང་བའི་ཅིག་པ་ཆ་ཆུང་བཅུ་པར་རང་ཉིད་ཀྱང་འདོད་བཞིན་དུ།
 གདུང་མེད་པའི་སར་ཅིག་པ་བར་སྒྲང་ལ་སྟོད་མི་ཉན་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས། སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་

གདོང་ནས་གདོང་གཞན་གྱི་བར་དུ་གདུང་བྱེད་ན་གདུང་ལ་ཆ་ཤན་བརྒྱད་ལས་མེད་པས་དེའི་བར་
 དུ་དེས་མི་སྟེན་པ་དང་། སྒོ་ལོགས་གྱི་ཅིག་པ་ནང་མའི་ཅེ་ནས་ཅེ་གཞན་གྱི་བར་དུ་གདུང་ཡོད་པ་
 བྱེད་ན། ཅིག་པ་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་ཡོད་པས་གདུང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་ཅིག་པ་ཆ་ཤན་རེ་རེ་
 བར་སྒྲང་ལ་སྟོད་དགོས་པའི་སྒྲོན་རང་ལའང་འཇུག་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་ལུགས་ལའང་ཅིག་པ་ལ་ཆ་
 ཆུང་བཅུ་ཡོད་ཅིང་། གདུང་ལ་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་ལས་མེད་ལ་གདུང་གིས་མ་བཏེག་པའི་ཅིག་པ་ཡང་
 མེད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ནི་གདུང་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པར་བཤད་པས་འབྲུལ་གཞི་
 བྱས་འདུག་པས། དེའི་དོན་ནི་སྟོང་གི་སྒོ་ལོགས་གཉིས་གྱི་ཅིག་པ་ལྷ་པོ་རིང་ཐུང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་
 དུ་ཞེང་དུ་ཆ་ཆུང་གཅིག་པའི་“གདུང་”^{༡)}བསེགས་ཀྱང་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་གདུང་གི་ནང་གི་མཐའ་
 ནས་མཐའི་བར་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་དང་། དེའི་བྱི་མཐའ་ནས་བྱི་མཐའི་བར་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་ཅུང་མེད་
 ཅིག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྤང་བར་སྒོ་ལོགས་བྱི་མའི་ཅེ་ནས་གཞན་གྱི་ཅེའི་བར་གྱི་ཐིག་ལ་ཆ་ཆུང་
 བཅུ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཆོན་སྒྲ་ལྗེའི་སར་ཡང་གསུངས་པ་ལ། ཆོན་སྒྲ་བྱི་མ་མ་གཏོགས་
 པ་ནང་མ་བཞིའི་ས་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་གདུང་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པ་ཡང་ནང་གི་
 འགོ་མཆམས་ཡིན་གྱི་བྱི་ལ་ཆད་དེར་ངེས་མི་དགོས་སོ། །སྒྲིམ་འབྲུང་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཆ་
 ཆུང་བརྒྱད་པའི་སྟོང་དུ་གདུང་། །ཆ་ཆུང་བཅུ་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གདུང་ཆ་ཆུང་བཅུ་པར་
 བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །སྒོ་ལོགས་གྱི་གདུང་གི་འོག་གི་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ནི་ཐིག་ལ་མ་ཤར་ཡང་
 དོན་ལ་ཡོད་པར་བཤད་དེ་སྤང་བ་ལས། གདུང་གི་འོག་ཏུ་ཀ་བ་གཉིས་མ་བྲིས་ཀྱང་བསྒྲོམ་བྱའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བྱ་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་པ། །ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། །ཞེས་
 པའི་ལུང་གིས་སོ། །འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་བདེ་
 མཆོག་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མེད་ལ། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་ཞེས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་འདི་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་

༡) ལ། ༡༩་ན་༥་ གདུང་ཡང་།

བོད་ཁ་ཅིག་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཡིན་གསུངས་པ་ནི། བརྗེ་ཏས་སྤྱགས་མཉམ་
 བར་མ་བཞག་པ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱ་བཞི་སྟོ་གཅིག་པ་དང་རྒྱུ་མ་པོ་སྟོ་བཞི་པ་སོགས་བཤད་ཅིང་།
 མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་ཀ་བ་སྟེན་པ་དང་། མངོན་བརྗོད་ལས། རེ་བྱ་མིག་
 དགྲུ་པའི་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་བཤད་པས། བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་འགའ་ཞིག་
 ལ་ཡང་ནང་དུ་ཀ་བ་འོང་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུང་པ་ནི་སྤྱགས་སྤྲུལ་མ་ལོན་པར་སྤང་
 བས་རིགས་པ་མ་མཐོང་རོ། །སྤང་བའི་ལུང་དེས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ནི།
 ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་པ་གཅིག་བྱ་བཤད་ཀྱི། སྟོ་བཞི་དང་གྱ་བཞི་པ་བྱ་བ་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་
 ཆོག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། བྱ་བ་བྱེད་བསྟན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན། ཞེས་པ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཅུ་མ་མིན་གྱི། གྱ་བཞི་པ་ལ་སྟོ་བཞི་པ། ཞེས་བཤད་པའི་གྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་ལ་
 བྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱ་བཞི་སྟོ་གཅིག་པ་སོགས་རྒྱད་ལས་བཤད་པས་ཅི་
 ཡང་མི་གཞོད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྤང་བ་ཉིད་ནས་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
 བཞི་པ་རྒྱུ་མ་པོར་བཤད་པ་ཡང་དེས་མ་ཐོན་པར་འགྱུར་རོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་པ་ལ་ཀ་
 བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་པས་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་། དེའི་དོན་ནི་སྟོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གི་ལོག་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་
 བཤད་མི་དགོས་ཀྱི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་བྱའོ་སྟུ་མ་པ་ལ། དེ་དག་ནི་བདེ་
 མཆོག་ལ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཀ་བ་བརྒྱད་
 གཏན་མེད་པར་སྤྲོ་བ་མིན་གྱི། ལྟ་བུ་ཅུ་རེ་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོངས་སོ། །དཀྱིལ་
 འཁོར་དེའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་ཀ་བ་བརྒྱད་ཆོན་གསུམ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ནི་གཞིའི་དམ་
 ཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱ་བཞི་པ་སྟོ་བཞི་པ་དེའི་སྟོས་ཀྱི་ཀ་བ་མིན་ལ། གྱ་བཞི་པ་ལ་སྟོ་བཞི་པ། །
 ཞེས་པ་བྱ་བ་བྱེད་བྱས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ནི། གྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་
 པ་དེའི་སྟོས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཚོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་པ་གཞན་ལ་དེའི་སྟོས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་བྱུང་བ་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐོག་

འདེབས་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་བྱུང་ཡང་ཅི་ཡང་མི་གཞིད་དོ། །དེས་ན་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
 དེའི་སྟོས་ཀྱི་ཐོག་འདེགས་པའི་ནང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེས་ཆོག་པ་ཡིན་གྱི།
 བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་མེད་པ་དགོས་པར་མི་འདོད་དོ། །ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་
 མཛེས་ཞེས་པའི་མཛེས་པ་ནི། དགྲིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་པ་ཡིན་ལ། ཏྲ་བབས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་
 མི་གཏོགས་པས། སྟོའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཐིག་ལ་ཤར་བའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་ཡང་བཤད་དུ་མི་རུང་སྟེ།
 དེ་རྣམས་ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐའ་གཞན་ཁེགས་པས། ཀ་བ་བརྒྱད་
 ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། །ཞེས་པའི་ཀ་བ་ནི། སྟོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གི་འོག་གི་ཀ་བ་ལ་ངེས་བར་བྱ་
 དགོས་སོ། །སྟོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་འདེགས་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་
 བས། སྟོ་ཁྱུང་དང་འགམ་པ་དང་། ལོགས་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་ལངས་པར་འདོད་པ་སྟེང་བར་
 བཀག་པ་ནི། འགམ་པ་བར་སྒྲུང་ལ་སྟོན་མི་ཉན་པས། དེའི་སྟེང་དུ་སྟོ་ལོགས་ཀྱི་ཏྲ་ལྷང་རྒྱ་མེད་
 པས་སྟོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་མེད་དོ། །དེ་མེད་པས་གདུང་དེ་འདེགས་པའི་ཀ་བ་མེད་པས་སོ་སྟམ་དུ་
 དགོངས་སོ། །ཅིག་པའི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་འདོད་སྒྲམ་ནི་ཅིག་པའི་འོག་མཐའ་ནས་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་སྟོའི་ཐད་ཀར་ཆད་ནས་མེད་པར་རྟོ་རྟེ་མཁའ་འགྲོར་བཤད་པ་ལྟར་གཞན་ཡང་
 མང་བས། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། དེ་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་པོ་ནི། །ཁ་ཁྱེར་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཁྱེར་དང་སྟེགས་བྱ་དང་གཟུངས་དང་། འདོད་པའི་སྒྲམ་བྱ་ཞེས་པ་རྣམས་
 རྣམ་གྲངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཁ་ཁྱེར་ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་འབྲུལ་ནས། ཅིག་པའི་སྟེང་དུ་ཁ་ཁྱེར་གྱི་ཚུལ་
 དུ་འོང་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ལ། ཐམས་ཅད་གསང་བར་མཐའ་མར་བྲམས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་
 འབྲུལ་བར། དེ་བས་ན་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རིམ་པའང་མཐར་བྲམས་དང་ལྡན་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ནང་གི་ལྟ་སྒྲམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་དང་མཉམ་པར་འདོད་ཡོན་གྱི་སྒྲམ་བྱ་ཕྱི་
 རོལ་དུ་བྱ་བར་བསྟན་པ་དང་། རྟོ་རྟེ་ཅེ་མོར། ཀུན་ནས་ཕྱི་རོལ་གནས་དག་ཏུ། རྟོ་རྟེ་ཁ་ཁྱེར་ཡང་
 དག་བཞེན། །ཞེས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱིར་འོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ནང་གི་བསྐྱལ་

བཟང་གི་གནས་ལྷ་སྒྲུབ་ལའང་ནང་གི་ཁ་བྲེར་ཞེས་བཤད་པས། དེའང་ཅིག་པའི་སྟེང་དུ་འོང་བར་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་ལེགས་པར་སྒྲུབ་འོ། །དེའི་ཁ་དོག་ནི་སྟེང་བ་ལས། འདོད་ཡོན་
 སྒྲུབ་བྱ་ཤེལ་དང་གསེར་དང་བརྒྱ་རྒྱ་གཤམ་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་ལས་བྱས་པ་ཞེས་ཁ་དོག་མང་དུ་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ནི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་སྐུ་མདོག་སྒྲ་ཆོགས་པ། རྒྱན་དང་གོས་སྒྲ་ཆོགས་པ་
 དང་། བཞུགས་སྒྲ་བས་སྒྲ་ཆོགས་པ་དང་། བྱག་ན་མཆོད་རྩལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་
 འཁོད་དེ། གངས་ནི་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྟུང་བ་ལྟར་རོ། །སྒྲུབ་བྱ་དེ་ནི་སྟེང་བར། ཏྲ་བབས་གྱི་ཀ་བ་
 གནས་པའི་གཞི་དང་མཐོ་དམན་མཉམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེས་ནི་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་
 རྩ་རྣམས་ཀྱང་གསལ་བར་འདོད་པ་ཅམ་དུ་བྱ་བར་ཤེས་སོ། །པ་བྱ་ནི་གཞི་གོང་མ་རྣམས་སེར་
 བོར་བཞེད། སྟེང་བར་ཅིག་པ་ལྷ་སྒྲུག་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན་གཞི་དམར་པོ་དང་། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་
 སྒྲུབ་བྱ་ལ་ནི་ཟུར་གསུམ་དང་ཐེག་ལེ་དང་། བྱ་བཞི་དང་རྒྱུམ་པོ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རིན་པོ་
 ཆེས་སྒྲས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་སྟེང་དུ་བ་བ་བ་བྱེད་ནི། གསེར་གྱི་སྐར་གསལ་བཞིའི་ཕྱི་
 རོས་སུ་ཆུ་སྟོན་མ་ཀ་རའི་ཁ་ནས་འབྱང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞི་ནག་པོར་བཤད་པས་བར་སྟོང་ལ། བར་
 སྐབས་སུ་སྐར་གསལ་འདེགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་བྲེ་ཕྱལ་བྱ་ཞིང་སྟེང་གི་དཔངས་བྲི་བྱ་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ལ་དོ་ཤལ་ནི་སྐུད་པ་དམར་པོ་ལ་བརྒྱས་པའི་སྐུ་ཏིག་གི་སྟེང་བ་སྟོ་གཉིས་དང་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་
 གསེར་གྱིས་བཅིངས་པའི་ནོར་བུ་དབུས་ན་ཡོད་པའོ། །དོ་ཤལ་བྱེད་པ་ནི་དོ་ཤལ་གྱི་སྟོ་གཉིས་སུ་
 དོ་ཤལ་ལས་ཅུང་ཟད་བྱང་བར་འབྱང་བའི་རིན་པོ་ཆའི་སྟེང་བ་བྱང་པོར་བྱ་བར་གསུངས་པས། དོ་
 ཤལ་ནི་ཁྱག་པར་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །དོ་ཤལ་བྱེད་པའི་ཅེ་མོ་ལ་གསེར་གྱིས་བསྐྱམས་པའི་ནོར་
 བུ་སྟོམ་པོ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་རིན་པོ་ཆའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་རྩ་ཡབ་དང་བྲིལ་བུའི་མཐར་རྩ་ཡབ་འབྱང་
 བའི་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པས་རེ་རེའི་ཅེ་མོ་ལ་དེ་གསུམ་གང་རུང་རེ་བྱས་ཏེ་སྟེལ་ལོ། །དོ་ཤལ་
 གྱི་ནང་དུ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་བརྒྱ་ལ་རྒྱ་ཆེས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཉི་མ་ལ་དོ་རྗེ་སྟེང་པས་མཆན་པའོ། །ཁ་
 ཅིག་ཏུ་ནི་རིན་པོ་ཆའོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་བརྒྱ་ལ་གནས་པའི་དོ་རྗེ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་འདི་དོ་རྗེ་

རྫོགས་པའོ། ཤར་བྱའི་སྐུ་བྱ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཤར་བྱ་འབྲི་བ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་པའི་སྐུ་མ་
 རི་པ་གྲུ་དང་འབྲ་བར་མཛོན་ལ། བྱི་མ་ནི་དབྱལ་གྱིས་བསྐྱར་བའི་སྐུ་བྱ་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཟ་
 ར་ཆོགས་དང་བྲེ་བྲེང་སོགས། །ཞེས་ཤར་བྱ་ཟ་ར་ཆོགས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་མཐུན་ནོ། །འདི་བྱི་བྱ་
 ལ་བྱ་བའི་སྐུ་བྱའི་སྟེང་ན་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་ནི་སྐུ་བྱ་དེའི་ཐད་ཀྱི་བྱི་ངོས་སུ་བྱ་འདབ་ཀྱི་ལྷ་སྟེ་
 ལས་འབྲུང་བའོ། །བྱ་འདབ་ནི་བོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གཞིའི་ཐོག་བཀའ་པའི་
 བྱི་མཆོམས་ནས་གྲུ་དུ་འདོགས་པ་དང་། ཞེས་འདོད་རྣམ་གྱི་མཐའ་དང་མཉམ་པ་ཅམ་དུ་བཞེད་
 པ་ལ། སྒོ་ཁྱུང་དང་སྒོ་འགམ་གྱི་ཐད་དུ་ཆད་དེ་བྱས་མི་བདེ་བས་བཞེངས་པ་ལ་གཅིག་པག་དུ་
 གཅིག་སོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཅི་མཛེས་བྱ་གསུངས་སོ། །མདའ་ཡབ་ནི་རྩ་ཐེག་ནས་
 ཆ་ཆུང་བརྒྱད་སོང་བའི་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པ་ལ་ཡོད་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་མཛེས་ཀྱི། བདུན་པ་ཚུན་
 ཆད་དུ་བྱས་ན་ཤར་བྱ་རྣམས་མགོ་བཅད་པ་ལྟར་འགྱུར་བས་མི་མཛེས་པར་གསུངས་པས། འོག་
 གི་ཤར་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་སྟེང་ཉིད་ན་ཡོད་པར་བྱའོ། །འདིའི་སྐད་དོད་ཀྱ་མ་གྱི་ཁྱེ་ཞེས་པ་བྱང་པོར་
 བསྐྱར་ན་མགོ་བོའི་རིམ་པར་འགྱུར་རོ། ། འདི་བྱི་བྱ་ལ་དར་དབྱངས་ཀྱི་ཐེག་གི་བར་ལས་མེད་
 ཀྱང་། བསྒྲིམ་བྱ་ལ་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་བར་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དེའི་འོག་གི་ཤར་བྱ་དང་
 བ་བ་བྲེད་དང་པ་གྲུ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཅམ་དུ་ཡོད་དོ། །མདའ་ཡབ་ཀྱི་དབྱིབས་ནི་བསྐྱེད་འདབ་མ་བྲེད་
 པའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་བྲེང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་ནི་བྲེང་བ་ལས། རྩོགས་
 རྣམས་སུ་བསྐྱེད་འདབ་མ་བྲེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་མདའ་ཡབ་རྣམས་ལ་གསེར་གྱི་བྱུ་པ་འཕམ་རིན་
 པོ་ཆེའི་བྱུ་པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ནམ་བ་དན་བརྒྱད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 གཟུགས། །འཛུགས་ས་ནི། ཁ་ཅིག་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྐུ་བྱ་ལ་བྱའི། མདའ་ཡབ་མིན་པའམ་ཡང་ན་
 མདའ་ཡབ་ཀྱི་དབྱང་པ་ལ་བཞེད་མོད་ཀྱང་། བསྐྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་མདའ་ཡབ་ཅེས་
 གསལ་བར་གསུངས་པས་མདའ་ཡབ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཡང་དབྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུས་མ་ལ་བྱུ་
 པ་ཡོད་པའི་ཁར་གཟུགས་གོ། རྒྱལ་མཆོན་ནི་སྐྱ་ཆེས་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྩོ་རྩོ་དང་ལྷན་པའི་རྩོ་མོ་

ཅན་གྱི་རིན་པོ་ཆའི་དབྱུག་པ་ལ་བཅིངས་ཤིང་། རིལ་བྱ་འཁོལ་བ་བཅིངས་པའི་དར་ལྗེ་གསུམ་པ་
 ཅེ་མོ་ལ་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷ་ཟ་བ་དང་། ཉ་སྤྱ་རྒྱས་པ་དང་། ལྷ་
 སྤྱི་གྱིས་མཆན་པ། ལྷ་གིས་བསྐྱོད་པས་སུམ་ཁུགས་སུ་འཁྲོག་ཅིང་འབྱིང་བའི་ཆ་བྱད་ཅན་
 རིལ་ལྷ་གི་སྤྱོད་པ་ལས་སེལ་སེལ་ཞེས་ཟེར་བ་རྩ་ཡབ་དང་བཅས་པའོ། །སྤྱོད་ཆགས་ཀྱི་
 མཆན་མ་བྱེད་པའི་ཅེ་མོ་ནི་དར་ལྗེའི་ཅེ་མོའོ། །བ་དན་ཡང་སྤྱོད་ཆགས་ཀྱི་མཆན་མ་མ་གཏོགས་
 པ་དེ་དང་འབྲེལ། །དེ་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་རེ་རེར་བཞི་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་འཁོར་ལོ་བཤད་པ་དང་། ཀ་བ་དང་ཐོག་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་གི་འཁོར་ལོ་འི་ཁ་དོག་བཤད་པ་དང་། འཁོར་ལོ་འི་རྒྱ་ཆེད་བཤད་པ་
 དང་། འཁོར་ལོ་འི་དཔངས་ཆེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་གི་ཁ་དོག་ནི་རྩ་
 རྩེ་མཁའ་འགོར། ཕྱི་རོལ་ཤར་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀར། །སྤྱོད་ཅི་སེར་ཞིང་རྒྱབ་ནི་དམར། །བྱང་ནི་ལྗང་
 གྲུང་གསུངས་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་འདི་ཡི་ཆོག་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བཞི་ཡི་གདན་དུ་གནས། །ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། །རྒྱང་བ་བཞི་པས་ནི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཁ་དོག་བཞི་བཤད་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་སྤྱང་ལ་
 སོགས་པ་བཞི་བཞུགས་པའི་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ་སྤྱིང་བ་དང་མཐུན་ནོ། །སྤྱིམ་
 འབྱུང་ལས་ཀྱང་ཕྱོགས་བཞིའི་མདོག་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ཅིང་། དབུས་ཀྱི་ས་གཞི་སྤྱོད་པོར་
 བཤད་དེ། དེ་ནི་སྤྱིམ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་རང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་
 མདོག་གཙོ་བོའི་ཞལ་བཞིའི་ཁ་དོག་གིས་འབྱེད་ལ། དབུས་ཀྱི་ཁ་དོག་ནི། དཀར་སྤྱོད་དུ་བྱེད་
 པ་ཡབ་ཀྱི་རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཡུམ་ཀྱི་རིགས་བདག་རྣམ་སྤྱང་ཡིན་པ་ལ་བསམས་
 པ་སྟེ། རྒྱལ་ཆོན་ཤར་དང་བྱང་དང་ནི། །རྒྱབ་དང་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་ནི། །དེ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་
 ཀྱི་ཆ། །ཞལ་གྱི་མདོག་དུ་བྱི་བའོ། །དཀར་པོ་སྤྱོད་པོ་བསྐྱེས་པའི་མདོག་། དབུས་ཀྱི་ཆར་ནི་བྱི་
 བར་བྱ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཅིག་པའི་རིམ་པ་ཡང་ཕྱི་ནས་སྤྱོད་པའི་དམར་ལྗང་དཀར་བར་བཤད་
 དོ། །དབུས་སྤྱོད་པ་དང་ལྷག་མ་ཕྱོགས་མདོག་དུ་བྱེད་པའི་ས་མཆོམས་ནི་ནག་པོ་སྤྱོད་པས། ཡིན་

རྒྱ་ལའི་ས་གནི་ལ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་བསམ། །ཞེས་དང་། ཅ་ཐིག་ནས་ནང་དུ་ལྷ་
 ལྷ་སྒྲིལ་ཆད་བྱེད་བྱ་བར་བཤད་བས། ལྷ་སྒྲིལ་རྒྱུགས་མཆམས་ནས་དབུས་སུ་བྱ་ལ། ལྷ་སྒྲིལ་
 རྒྱུགས་མདོག་ཏུ་བྱའོ། །ལྷ་ཨི་པ་ལའང་ལང་ཀས། རྒྱུགས་སུ་སྐྱེ་འཁོར་གྱི་སྤྱུང་དང་། ཅ་ཐིག་
 གི་བར་ན་ལྷ་སྒྲིལ་མེད་པར་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲིལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུགས་མདོག་ཀྱང་བྱ་བར་
 བཤད་དོ། །རྒྱུགས་མདོག་དང་དབུས་གྱི་མཆམས་ནི་སྤེང་བ་ལས་སྐྱེ་འཁོར་གྱི་ལྷུས་ཐིག་ཕྱི་མ་
 ཅ་ཐིག་ལ་ཐུག་པར་བསྐྱར་བའང་ཡིན་ལ། སྐྱེ་འཁོར་གྱི་ཅིབས་གྱི་བར་ནས་གྱི་ཁ་དོག་ནི་ཤར་
 དཀར་སྟོ་སེར་རུབ་དམར་བྱང་ལྗང་གྱུར་བྱེད་པ་ལྟར་ན། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་མཆམས་ནས་
 དབུས་སུ་བྱེད་པར་མདོན་ནོ། །སྤེང་བར་ཅིག་པ་ཕྱི་ནས་ལྗང་དཀར་དམར་སེར་སྟོ་བར་བཤད་
 པ་ནི། ཕྱི་ནས་ནང་དུ་དམ་ཆོག་སྐྱེ་གསུང་བདེ་ཆེན་གྱི་འདབ་མའི་ལྷ་དང་། དབུས་གྱི་གཙོ་བོའི་
 དབང་དུ་བྱས་ལ། གསུང་གི་རྗེས་སོགས་སུ་ཐུགས་གྱི་ལྷ་ཡོད་ཀྱང་། ཐུགས་གྱི་རིགས་གྱི་གཙོ་
 བོ་དབུས་ན་ཡོད་པ་དབང་བཅན་པར་བྱས་པའོ། །འོག་གི་རྒྱུགས་མདོག་བཞིན་དུ་སྟོང་གི་སོག་
 གི་མདོག་ཀྱང་བྱ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་འཁོར་ལོ་ལྷ་ལས། དབུས་སུ་ཐུགས་འཁོར་གྱི་ལྷེ་བའི་
 རང་དུ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི། ལྷ་ཨི་པས་དབུས་སུ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པར་གསུངས་པའོ། །
 དེ་ཡང་རྫོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དབུས་སུ་སྐྱེ་ཆོགས་བསྐྱེད་ནི། །གེ་སར་དང་ནི་ལྷན་པ་ལ། །ཞེས་སྐྱ་
 ཆོགས་བསྐྱར་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཁ་དོག་ནི་སྤར་བཤད་ཐེན་ཏོ། །དེའི་སྟེ་བར་ཉི་གདན་དམར་པོ་
 དང་། དེའི་སྟེང་དུ་འཛིགས་བྱེད་དང་དུས་མཆན་གྱི་གདན་ཏེ། ཁ་དོག་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
 འདི་ལ་མདོན་བརྗོད་དང་ལྷ་ཨི་པའི་གཞུང་འགྲེལ་རྣམས་དང་། རྒྱ་པོ་སྟོད་པ་དང་། འབྲུལ་སྟོང་
 ལས་སྤེང་བ་མ་བཤད། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་དཀར་ལྷ་བ་དང་བྱང་རྒྱལ་
 རྫོ་རྗེའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ། རིན་པོ་ཆའི་སྤེང་བ་བཤད་དེ། སྟོང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་རིན་འབྱུང་གི་
 རིགས་སུ་འཛོག་པ་ལ་བསམས་པ་འདྲ། རྒྱ་རི་ཀ་པ་དང་བྱིལ་བྱ་པས་གྱི་གྲུག་གི་སྤེང་བས་བསྐྱར་
 བར་བཤད་ཅིང་། ལྷ་མ་སྤེལ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གསུང་འཁོར་

གྲི་ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཐུགས་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཅིབས་བརྒྱད་པ། ཁ་དོག་
 སྟོན་པོ་དོ་རྩེ་སྟོན་པོ་འེང་བའི་ཐུ་བྱུང་གིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པའོ། །དེའི་ཅིབས་གྱི་བར་སྟོང་
 རྣམས་ནི་དམར་པོ་སྟེ། གསུང་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱུ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་
 བའི་སྟེང་དུ། གཉིས་པ་གསུང་གི་འཁོར་ལོ་ནི་ཅིབས་བརྒྱད་པ་དམར་པོ། བརྒྱ་དམར་པོའི་སྟེང་
 བའི་ཐུ་བྱུང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའོ། །དེའི་བར་སྟོང་རྣམས་ནི་དཀར་པོ་སྟེ་སྐྱུ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གསུམ་པ་སྐྱུའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཅིབས་བརྒྱད་པ་དཀར་པོ། འཁོར་
 ལོ་དཀར་པོའི་སྟེང་བའི་ཐུ་བྱུང་གིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པའོ། །དེའི་བར་སྟོང་གི་ཐུགས་གྱི་ཁ་དོག་
 ནི། རྣམ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་མདོག་ཏུ་སྟེང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཐུགས་མདོག་མཆོམས་
 འདི་བར་དུ་བྱེད་པ་འདྲ་སྟེ་བརྟག་གོ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་དཀར་དམར་སྟོ་བ་དང་། སྟེང་བ་གསུམ་
 གིས་བསྐྱོར་བ་ནི་མངོན་བརྗོད་ལས་གསུངས་ལ། བར་སྟོང་གི་ཁ་དོག་དང་། རང་གི་འཁོར་ལོ་སྟེ་
 མའི་ལྟེ་བར་བྱི་མ་རྣམས་གནས་པར་སྟེང་བར་བཤད། དོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་ཙ་འགྲེལ་ལས། ཐུ་བྱུང་
 གསུམ་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་འཁོར་ལོ་དཀར་དམར་སྟོ་བ་གསུམ་པརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་པར་གསུངས་
 སོ། །འཁོར་ལོ་ལྟེ་བ་དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་འོག་གཞི་སྟེ། དེ་ལ་སྟེ་
 ཆོགས་དོ་རྩེའི་སྟེང་བས་བསྐྱོར་བར་མངོན་བརྗོད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན། རྒྱལ་དཀར་ཆེ་བ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་དོ་རྩེ་སོགས་གྱིས་བཤད་ཀྱང་། ལོ་ནག་གཉིས་ལ་ནི་དེ་མེད་དོ། །སྟོ་མཆོམས་མ་
 བརྒྱད་ལ་རོ་གདན་བཤད་པའི་ཁ་དོག་ནི་མངོན་བརྗོད་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དུར་ཁོང་དུ་ཡི་དྲགས་
 ལས་བསྐྱོར་བར་བཤད་པ་ལ། རྒྱལ་དཀར་ཆེ་བས་ཡི་དྲགས་ཁ་དོག་ལྟེ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་དོ་
 རྩེས་རིགས་ལྟེ་རོས་བསྐྱོར་བར་བཤད་པ་ལྟར་ན། རོ་གདན་ལ་དབུས་དང་ཐུགས་མདོག་ཅན་
 བྱ་དགོས་པ་འདྲའོ། །མངོན་བརྗོད་འགྲེལ་བར་ནི་ཅིག་པ་ལྟེ་རོའི་གཟུགས་ཅན་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ལ་
 བཤད་དོ། །སྟེང་བར་ཀ་བ་རྣམས་ཐུགས་མདོག་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་གི་ཐོག་གི་ཐུགས་
 བཞི་དང་དབུས་གྱི་ཁ་དོག་ནི་འོག་གི་ཁ་དོག་བཞིན་བྱ་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་འོག་གི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ལ་རྒྱ་དབངས་ཀྱི་ཚད་
 རིམ་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ན། འདི་ལ་སྐྱེ་འཁོར་གྱི་རྒྱུ་ཐེག་ཕྱི་མ་ཙུ་ཐེག་ལ་ཐུག་པར་བསྐྱོར་བ་དང་མི་
 བསྐྱོར་བའི་ལུགས་གཉིས་ལས། མངོན་བརྗོད་དུ་མི་གསལ་ལ། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོར་དཀྱིལ་
 འཁོར་བཞི་སྒྲག་བཤད་པའི་ནང་མ་ལྟ་རེ་གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་འཁོར་དང་ཙུ་ཐེག་གི་བར་དུ་སྟ་སྟམ་རེས་
 བར་འཛོག་སྟེ། བསྐྱལ་བཟང་རྣམས་འགོད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །འཁོར་ལོ་ལྷ་ལ་ལྟ་རེ་གཉིས་མིན་
 པ་མི་འགོད་ཅིང་། རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་སྐྱེ་འཁོར་གྱི་རྒྱུ་ཐེག་ཕྱི་མ་ཙུ་ཐེག་ལ་ཐུག་པར་བསྐྱོར་ལ།
 དེ་དང་མཐུན་པར་ཨ་མུ་ཀ་ར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩི་རྩེས་ཀྱང་མཛད་དོ། །ནག་པོ་སྤྱོད་
 པའི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། ཙུ་ཐེག་ནས་ནང་དུ་སྟ་སྟམ་དོར་ནས་སྐྱེ་འཁོར་མཛད་ལ། དེ་རི་ཀ་བས་
 དཀྱིལ་ཚོག་ལས་ནང་དུ་ཆ་ཆེན་གཅིག་གི་ལྷ་ཆ་དོར་བ་ནས་སྐྱེ་འཁོར་བྱེད་དོ། །འོད་ཀྱི་མཁས་
 པ་དག་ལྟའི་སྐྱེ་ཆད་ལ་ཆ་ཆེན་གཅིག་ལས་སྟག་པར་བྱས་ན། བསྐྱའི་ལྟེ་བ་དང་འཁོར་ལོའི་རྩིབས་
 ལ་སོགས་པ་ལ། ལྟའི་གཡས་བརྒྱུད་གི་སྟབས་མི་ཤོང་བའི་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། སྐྱེ་ཆད་ཆ་ཆེན་གཅིག་དུ་བཞེད་ལ། ནག་པོའི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། འཁོར་ལོའི་རྩིབས་དང་
 བད་འདབ་མཉམ་པར་བཤད་ཅིང་། ཐེག་གཞན་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་ལ། ཆ་བགོ་ལུགས་ནི་
 བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་ལ་སྤྱ་ཁྱུད་མེད་པར་བྱེད་ན། ལྷ་སྟམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆ་ཆེན་གསུམ་པོ་ཆ་བདུན་
 བདུན་དུ་བགོས་ལ། གཉིས་ལ་བསྐྱའི་ལྟེ་བ། བཞི་ལ་བད་འདབ། འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་ལ་བཞི་བཞི།
 སྤྱ་ཁྱུད་གསུམ་པོ་ལ་རེ་རེའོ། །བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་ལ་སྤང་བ་ཡོད་པ་བྱེད་ན། ཆ་ཆེན་གསུམ་པོ་ཆ་
 མཉམ་ཉེར་གཉིས་སྤྱ་བགོའོ། །གཉིས་ལ་བད་མའི་ལྟེ་བ། བཞི་ལ་བད་འདབ། གཅིག་ལ་གྱི་གྲུག་གི་
 སྤང་བ། འཁོར་ལོ་རྣམས་ལ་བཞི་བཞི། སྤྱ་ཁྱུད་རྣམས་ལ་རེ་རེ་སྤྱར་དང་འབྲའོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །འདི་ལ་ལྟའི་གནས་ཀྱི་ཚད་བཤད་པ་ལ་ལྟ་དེའི་གཡས་བརྒྱུད་གི་སྟབས་ཤོང་མི་ཤོང་དཔྱོད་
 པ་ནི་དཔྱོད་ཚུལ་ལེགས་ཀྱང་། ལྟའི་གནས་སྤྱ་གཡས་བརྒྱུད་མི་ཤོང་བའི་སྤྱོད་ནི། རང་གི་ལུགས་
 དེ་ལའང་འོང་སྟེ། ལྟའི་སྐྱེ་ཆད་ཆ་ཆེན་གཅིག་དུ་བྱེད་ན། རང་གི་སྤྱ་རེ་ཆ་རྒྱུད་རེའི་ཆད་དུ་འགྱུར་

རོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་བ་བ་དང་། བརྒྱ་རྩེ་ཉེ་འགྲེལ་བ་དང་། བྲེང་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་། གཤམ་བརྒྱུང་
མཐོ་ལྷ་ར་གསུངས་པས། གཙོ་བོའི་གནས་ལ་ཆ་རྒྱུད་བྲེད་པ་ལྷ་དགོས་ན། གཙོ་བོའི་གནས་ལ་
ནི་ཆ་ཆེན་གཅིག་གི་བདུན་ཆ་བཞི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆ་ཆེན་གསུམ་ཆ་མཉམ་ཉེར་གཅིག་
ཏུ་བགོས་པའི་ཆ་བཞི་ལ་ཆ་རྒྱུད་བྲེད་པ་ལྷ་མེད་ན། དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་ཉེར་གཉིས་སུ་བགོས་
པའི་བཞི་ཆ་ལའང་ཆ་རྒྱུད་བྲེད་པ་ལྷ་མི་འོང་བས་མི་འགྲིག་གོ། །འོ་ན་རི་ལྷ་ར་བྱ་སྣམ་ན། རྟག་པོའི་
དཀྱིལ་ཆོག་ལས། སློ་ནི་འཁོར་ལོའི་བརྒྱུད་ཆ་སྟེ། །བྲམས་ནི་དེ་ཡི་བྲེད་དུ་བྱ། །སློ་བྲུད་དག་ནི་སློ་
ཡི་ཆད། །ལྷ་ཡི་སྣམ་བྱ་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་ལྷ་སྣམ་དང་བྲམས་སོ་སོར་གསུངས་པས་བྲམས་ནི་
འདོད་སྣམ་མོ། །དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་བྲམས་ལ་སྟོག་པ་ཡིན་གྱི། སློ་ཆད་ལ་སྟོག་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་
བྲས་ན་སྟོན་སྲར་ལྷ་ར་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ལྷེ་བ་ལ་ཆ་སྟན་གཉིས། འདབ་
མ་ལ་ཆ་སྟན་བྲེད་དང་གསུམ། འཁོར་ལོ་གསུམ་ལའང་དེ་དང་མཉམ་པར་བྱ། ལྷ་བྲུད་བཞི་ལ་ཆ་
སྟན་བྲེད་བྲེད་བྲས་ན་ལེགས་སོ། །ལྷ་བ་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། དེ་ལྷ་མིག་བདུན་བདུན་ལྷན་
པར་ནི། །ཐིག་སྐྱུད་བསྐྱོར་བ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་སྟོང་པོ་དེ་ལས་དུག་ཤིབས་ཀྱིས་མཛེས་
པ་དེ་ལྷ་ར་བྱ། །ལྷེ་བ་དང་ནི་བརྒྱ་རྩམས། །དེ་ལྷ་མིག་བཞི་དང་གསུམ་དུ་བྱ། །ཆངས་པ་ཡི་ནི་ངོས་
གཉིས་སུ། །ཤིབས་ཀྱི་ནང་དུ་མཛེས་པར་བྱ། གསུམ་པོ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །རྟག་ཏུ་རྫོགས་པ་
ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་རྩི་རྩེ་བརྒྱ་འཁོར་ལོའི་བྲེང་བས་བསྐྱོར་བ་དང་། །ལྷག་མ་ཅི་
མཛེས་སུ་བྱ་བར་བཤད་པའི་དོན་ནི། །ལྷ་སྣམ་ཀྱི་འགྲེལ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཐན་
ཐུན་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་ར་ན་ལྷ་སྣམ་ཀྱི་འགྲེལ་པར། ཆངས་ཐིག་
གི་ལོགས་རེ་རེར་ཆ་བརྒྱུད་བརྒྱུད་དུ་བཤད་པ་ནི། ཆ་ཆེན་དུ་སྒྲུང་ལ། དེ་ནས་དེ་ལ་ཆ་རེ་བཞིར་
བཤད་པ་ནི་ཆ་རྒྱུད་རོ། །དེ་ནས་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་དང་། །ཐུགས་དང་གསུང་སྐྱུའི་ཆད་བྱ་བ། །ཆ་
སྟན་བདུན་བདུན་དང་མཉམ་ལྷན། །སྐྱུད་པ་མཆོག་གིས་བསྐྱོར་བར་བྱ། །འཁོར་ལོའི་ཤིབས་ནང་
ཆ་སྟན་དུག་། དེ་ཡིས་མཛེས་པར་བརྒྱུད་པར་མཐོང་། །ལྷེ་བའི་ཆད་དང་འདབ་མ་རྣམས། །ཆ་སྟན་

བཞི་དང་གསུམ་ཉིད་དུ། །བྱ་བ་འདབ་མ་ཡིས་མངའ་བའོ། །ཞེས་བཤད་པས་རེད་ཅིག་བདུན་ནི་
 ཆ་ཆུང་བདུན་ཡིན་གྱི། ཆ་ཆེན་རེ་ལ་ཆ་བརྒྱད་དུ་བྱས་པའི་ཆ་བདུན་དུ་འཆད་པ་དོན་མིན་ནོ། །ཞེ་
 བའི་ཆད་ཆ་ཆུང་བཞིར་བཤད་པ་ནི། རྩོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱའི་རྩོགས་གཅིག་མིན་ནོ། །ཆ་ཆུང་
 གསུམ་གྱི་འདབ་མ་ནི་རྩོགས་རེའི་འོ། །ཅིབས་ལ་ཆ་ཆུང་བྱག་བཤད་པ་ནི་རྩོགས་གཉིས་བསྐྱེམས་
 པའི་འོ། །ཆ་ཐོན་རེ་རེ་སྤེང་བའི་གནས། །ཞེས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྤེང་བའི་ཆད་ལ་ཆ་ཐོན་
 རྩོགས་པ་རེ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་པས། དེས་ན་ལྷག་མ་ངེ་ལྷར་མངའ་བའི་དོན་ནི། ཆ་ཐོན་བཅུ་བཞིའི་
 ལྷག་མ་ཅི་མངའ་སྤྱི་བྱ་བར་བསྟན་པས། བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ལ་ལྷ་ཁྱུང་མ་གསུངས་ཀྱང་དགོས་
 པས། ལྷ་ཁྱུང་རེ་རེ་ལ་ཆ་ཆུང་བྱེད་པ་རེ་བྱའོ། །འོ་ན་དེ་རིམ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཆངས་པའི་
 ཐིག་གི་ངོས་རེ་དུ། །རེ་རེ་ལྷར་བྱ་ཉི་ཤུར་གདབ། །ཕོ་བྲང་ལ་གཉིས་གེ་སར་གཅིག། །གསུམ་གསུམ་
 གྱིས་ནི་འཁོར་ལོ་རྣམས། །ཀ་བ་དོ་རྩེ་གི་གྲུག་སྤེང་། །བརྒྱ་འཁོར་ལོ་རེ་རེ་བྱ། །གཅིག་གིས་བྱི་ཡི་
 ཁྲམས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་དབུས་གྱི་གཙོ་བོའི་གནས་ལ་མི་འགྲིག་པ་མེད་ཀྱང་པད་འདབ་
 སོགས་ལ་ཆེ་ཆུང་བྱེད་པ་ལྷ་མེད་པས། སྟོན་སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ངེ་ལྷར་བྱ་སྟོན་ན། འདི་
 ནི་བྱི་བྱ་ལ་སྟོ་མ་བཞོད་ཀྱང་། རྒྱག་མཆན་དང་ཡི་གེ་བཞོད་པས་ཀྱང་ཆོག་པ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་
 ཞེ་བཟླ་ག་གོ། །མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོར་ངོས་རེར་ཐིག་སོ་གཉིས་སྤྱི་གདབ་པར་གསུངས་པ། ཅ་ཐིག་
 ཚུན་ཆད་གྱི་རྩོགས་རེའི་ཆ་ཆེན་རེ་རེ་བརྒྱད་བརྒྱད་དུ་བགོས་པར་འཆད་པ་དོན་མིན་པ་ནི། དེའི་
 ལེན་བཅུ་པ་དང་ཉེར་བཞི་པ་གཉིས་བསྐྱིགས་ཏེ། ར་ལ་སེ་ནའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལ་བལྟས་པས་ཤིན་
 ཏུ་གསལ་བར་ཤེས་སོ། །ལང་ཀ་དང་ཨ་ལྷ་ཀ་ར་དང་། བི་ལྷ་ཉིའི་ལྷགས་ལྷར་ན་གཙོ་བོའི་གནས་
 ལའང་ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །བྲིས་སྟུ་བཞེངས་ནའང་ཐིག་ཆོན་བྱིན་བརྒྱབས་དང་། ཐིག་
 བཤད་ཆོད་བཞིན་བཏབ་ན་བྱེད་ཆེ་ལ། འོན་ཀྱང་ཐིག་འདེབས་པ་རྣམས་“ཆོན་གྱི་”དཀྱིལ་འཁོར་
 གཙོ་བོར་མངའ་ནས་གསུངས་སྤང་བས། ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་གསུམ་པ་ལའང་ཆུང་སྟོན་ཆེ་བར་སྤང་

༡) ལ། ༡༩་བ་ན་ རྩལ་ཆོན་གྱི། ༡༩་བ་ཙ་ ལྷ་རྣམས།

ངོ་། ། ལྷ་སྒྲུབ་མེད་པའི་ལུགས་དང་། ལྷ་ཁྱུང་ཆུང་ཤོས་ཀྱི་ལུགས་དང་། གཙོ་བོའི་གནས་ཆེ་བའི་
ལུགས་དང་། དེ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་རིམ་རིགས་པར་འདེབས་པ། བན་ཚུན་གྲུང་བསྐྱེགས་ཏེ་བྱས་ན་
ལེགས་སམ་སྒྲུབ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཁོར་ལོ་ལྷ་གཅིག་སྟེང་དུ་གཅིག་བཅེགས་པར་འདོད་དགོས་ནའང་། མཐོ་
དམན་ཅི་ཅམ་རེ་ཡོད་པ་ནི། བདེ་མཆོག་གི་སྟོར་གྱི་གཞུང་གཞན་ནས་མི་གསལ་ལ། ཡང་ཀ་རྒྱལ་
བཟང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཅིབས་ནི་བརྒྱད་བརྒྱད་འཁོར་ལོ་ནི། །དེ་ནི་འཕར་མ་སྒྲུབ་ཅེག་གོ། །
དཔའ་བོ་མགོན་པོའི་ཞབས་ནས་ནི། །ཞེད་པའི་བར་དུ་གནས་པ་སྟེ། །སྐྱེ་ཡི་འཁོར་ལོ་འདི་བཟོད་
པ། །སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་བརྒྱད་དོ། །ཞེད་པའི་ཕྱོགས་ནས་བརྩམས་ནས་ནི། །བྱ་མ་གཉིས་བར་
ཡང་དག་གནས། །གསུང་གི་འཁོར་ལོ་རིམ་བར། །སྐྱེ་བྱ་ཅན་ལ་སོགས་བརྒྱད་དོ། །བྱ་མ་ནས་ནི་
བརྩམས་ནས་སྟེ། །མགྱིན་པའི་བར་དུ་གནས་པ་ནི། །ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་བར། །ཐོད་པའི་
དུམ་བུ་སོགས་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་པ་དང་བོ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་
བཅེགས་པར་བསྟན་ཏེ། དེའི་ལྷགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོའི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་འཁོར་བཅེགས་པ་
དང་། ཐུགས་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་བཅེགས་པར་ཡང་འདོད་དགོས་སོ། །འདི་
ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག །དཔའ་བོ་ཞེས་པའི་ལོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྐྱེ་འཁོར་གྱི་དཔངས་ཆ་ཆུང་
གཉིས་སྟེང་། དེ་ནས་ལོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་གསུང་འཁོར་གྱི་དཔངས་ཆ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་དང་། དེ་
ནས་ལོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་ནི་ཐུགས་འཁོར་གྱི་དཔངས་ཆ་ཐམས་ཅད་སྟེང་དུ་བསྟན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ལྷ་
རྩམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཁོར་དཔངས་ཆ་དེ་ཆེན་རེ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་འཁོར་ལོའི་ལྷ་རྩམས་ཀྱི་མགོ་བོ་དང་། གཙོ་
བོའི་ཞེད་པ་མཉམ། གསུང་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་བྱ་མ་མཉམ། ཐུགས་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་མགྱིན་པའི་
བར་མཉམ་པར་དངོས་སྟེང་བསྟན་པའི་ལྷགས་ལ་དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་དང་གཙོ་བོའི་ཞབས་
ལོག་མན་ཆད་མཉམ་པར་བསྟན་ལ། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ལྷ་མོ་བཞི་པས་གཙོ་བོའི་ཟུང་འབྲུ་ཅུང་
ཟད་འཕགས་པ་དང་། འཇིགས་སྟེང་དུས་མཆོད་དང་གཙུག་ཏྲར་གྱི་ཆས་གཙོ་བོ་ཅུང་ཟད་མཐོ་བ་

ཅམ་དུ་འུགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུང་དེ་དག་གིས་འཁོར་ལོའི་དཔངས་དེ་ལྟར་
 བསྟན་ཚུལ་ནི། ཡང་ཀ་ལྟར་ན་ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་གསུམ་ལ་མཐོ་ལྟར་བྱ་དགོས་པས། ལྟའི་སྐྱེ་ཆད་
 ཆ་ཆེན་གཅིག་དང་། དེ་ཡང་གཙོ་འཁོར་ལ་སྐྱེ་ཆད་རིང་ཐུང་མེད་པའི་འུགས་དང་། ལྟའི་ཞབས་
 རས་ཤིང་པའི་བར་ནི་སྐྱེ་ཆད་ཀྱི་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆ་ཐོན་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། ཤིང་པ་ཡན་
 ཆད་ཀྱང་ཆ་ཐོན་གཉིས་ཡིན་ལ། ཤིང་པ་ནས་བྱ་མའི་དབྱས་ཀྱི་བར་ནི་གོང་མའི་བྱེད་ཡིན་པས་
 ཆ་ཆུང་གཅིག་དང་། བྱ་མའི་དབྱས་ནས་མགྱུན་པའི་བར་ནི་བྱེད་གོང་མའི་བཞི་ཆ་ཡིན་པས་ཆ་
 ཐོན་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐྱེ་འཁོར་ཀྱི་ལྟའི་ཞབས་བཅུགས་ས་ནས། ལྟེང་དུ་ཆ་ཐོན་གཅིག་
 གིས་མཐོ་བའི་ས་ནས་གསུང་འཁོར་ཀྱི་ལྟའི་ཞབས་བཅུགས་པར་གསལ་ཏེ། དེ་གཉིས་སྐྱེའི་རིང་
 ཐུང་མཚུངས་ཤིང་གཉིས་ཀ་བཞེངས་པ་ལ། ལྟེང་དུ་སྐྱེ་འཁོར་ཀྱི་ལྟ་ལས་གསུང་འཁོར་ཀྱི་ལྟའི་
 སྐྱེ་བོང་ཆ་ཆུང་གཅིག་གིས་རིང་བའི་བྱེད་དོ། །ལྟེང་དུ་གསུང་འཁོར་ཀྱི་ལྟ་ལས་བྱགས་འཁོར་ཀྱི་
 ལྟ་ཆ་ཆུང་བྱེད་ཀྱིས་རིང་བས་ན། འོག་ཏུ་གསུང་འཁོར་ཀྱི་ལྟའི་ཞབས་བཞག་ས་ནས་ལྟེང་དུ་ཆ་
 ཆུང་བྱེད་ཀྱིས་མཐོ་བ་ནས་བྱགས་འཁོར་ཀྱི་ལྟའི་ཞབས་བཅུགས་སོ། །གསུང་འཁོར་ཀྱི་མཐོ་བའི་
 ཆད་ཀྱི་བྱེད་བྱགས་འཁོར་ཀྱི་མཐོ་ཆད་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། གསུང་འཁོར་ཀྱི་ལྟེང་དུ་འཕགས་
 པའི་ཆད་ཀྱང་སྐྱེ་འཁོར་འཕགས་པའི་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས། སྐྱེ་འཁོར་འོག་གཞི་ལས་ཆ་ཆུང་གཉིས་
 ཀྱིས་འཕགས་པ་ཤེས་སོ། །རྒྱ་མཚན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྟའི་སྐྱེ་བོང་གི་ཆད་ཆ་ཆེན་གཅིག་ཏུ་འང་
 འགྲུབ་པར་སྤང་དོ། །དེ་ལྟར་འོག་མ་འོག་མ་ལས་གོང་མ་གོང་མ་ཡར་འཕགས་པའང་། འཁོར་ལོ་
 བཞི་གང་ལ་གནས་པའི་གཞི་ལ་བྱ་ལ། འཁོར་ལོའི་ཅིབས་རྣམས་དང་། ལྷ་ལྷུང་རྣམས་ནི་ཆད་དེ་
 ལས་མཐོ་བ་མིན་པས་ངོ་མཐོང་ཅམ་དུ་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བ་བཟང་པོའི་གཞུང་གིས་མཐོ་
 དམན་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྤང་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་ལྟ་པའི་འུགས་འདི་ལ་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོར། ཀ་བ་རྣམས་ནི་ཀུན་
 ཏུ་སྤྱིན། །བརྒྱད་གསུམ་འཁོར་ལོ་རྣམས་སུའོ། །ཞེས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ་ཀ་བ་ཡོད་པར་

གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་དྲ་རི་ཀ་བའི་སྐབ་ཐབས་ལས། ཀ་བ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སམ་བརྒྱད་ཀྱིས་
 སྐས་པ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱི་མ་ནི་ལྷ་ལྔ་དང་བཅུ་གསུམ་མ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ལ། སྐ་མ་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་
 ཅེག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་ཡིན་པས། སྐ་འཁོར་ནས་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་འི་བར་ལ་ཀ་བ་བརྒྱད་བརྒྱད་
 ཡོད་པ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་ནག་པོ་སྤྱོད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་འགྱུར་གསར་རྟོང་གཉིས་ལས། རྩི་རྩི་
 དང་བརྒྱ་དང་འཁོར་ལོ་འི་ཀ་བ་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་པས་བཞི་པ་ལ་
 ནི་གྱི་བྱག་གམ། རིན་པོ་ཆེས་མཆོན་པའི་ཀ་བ་བྱ་སྟེ། ཀ་བའི་ཞེང་ནི་དྲ་རི་ཀ་བས་ཆ་ཆེན་རེའི་ལྷ་
 ཆར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཀ་བ་བཤད་པ་མང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཐོག་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་
 ཡོད་པར་ཤེས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཀ་བའི་དཔངས་ནི་དབྱའི་སྟེང་ནས་ཁྱ་གང་ཅམ་གྱིས་འཕགས་
 པའི་ཆད་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ལ། ལྷ་མ་གཞན་ཁ་ཅིག་གིས་ལྷ་འི་སྤྱིའི་ཆད་ཆ་ཆེན་གཅིག་ལས་ལྷ་ག་
 པ་བྱས་ན་ནི། གཡས་བརྒྱད་“མ་ཤོང་”པའི་སྟོན་ཡོད་ལ། ཆ་ཆེན་གཅིག་བྱེད་ན་ནི་ཐོག་དཔངས་
 དམས་པའི་སྟོན་ཡོད་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ནས་ནང་གི་ཀ་བའི་རིང་བྱང་གི་ཆད་རྒྱུའི་བྱེད་
 ཆད་དུ་བྱས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགོག་ཅིང་། ཐོག་འབྲུབས་ལུགས་ལ་ཤེས་བྱེད་
 གསལ་པོ་མི་སྤང་བས་ཡི་གེར་མ་བཀོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་རེ་གཉིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱང་
 བ་འདི་ནི་དཀའ་བར་སྤང་ནའང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་དམ་ཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་བཞི་པ་ལ་
 ནི། རང་དུ་སྒྲིམ་གྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་མེད་པར་ངེས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་བཞི་པ་གཞན་ལ་འོང་བ་ལྟར་
 གྱི་ཤར་རྒྱབ་དང་། ལྷོ་བྱང་དུ་བསྐྱོལ་མར་བཏང་བའི་གདུང་འདེགས་རྒྱ་ནི་འདི་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་བཅད་པས་གདུང་དེ་ལྟར་གཏོང་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐ་འཁོར་གྱི་ཐོག་
 གིས་མ་ཁེབས་པའི་ཐོག་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ཀ་བ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་ལོ་
 བཞིའི་ཀ་བས་ཆོག་ལ། དེ་འཇུགས་མཆོམས་ནི། འཁོར་ལོ་འི་ཅིབས་དང་པད་འདབ་གྱི་ཐད་ཀར་
 བཅུགས་ན་ལྷ་སྐྱབ་པས། དེ་རྣམས་སུ་མི་བྱ་བར་མཆོམས་སུ་བྱའོ། །ཐོག་འབྲུབས་ལུགས་ནི་པལ་

༡) ལ། ༥༡་ན་༤་ མི་ཤོང་།

ཆེ་བ་ལ། དབྱས་སུ་ས་འབྲས་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་པ་ལ། ལྷམ་སྤུས་གཏད་ནས། “སྒྲིང་ཁང་”¹⁾འབྲས་ས་
 པའི་ལུགས་ལྟར་འཁོར་ལོའི་ཐོག་རྣམས་ཡོད་པ་ཞིག་འཆར་མོད་ཀྱང་། དེ་ནི་མིན་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་གོང་མའི་གནས་ནས་འོག་མའི་ལྟ་དང་། འོག་མ་ནས་ཀྱང་གོང་མ་མི་མཐོང་བའི་
 སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲི་རྒྱུ་ཅིག་ལ་དེ་ལྟར་མི་རུང་བའི་བྱིར་དང་། ཐོག་
 གི་རིམ་པ་ནི་འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་གཅིག་ལ་རིམ་པ་བཞི་བྱེད་པ་ལ་གཞོད་པ་རུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ན་ཀ་བའི་སྤྱིད་ཀྱི་ཆད་ལ་སྐྱུ་འཁོར་གྱི་ཀ་བའི་དཔངས་ལ། གཞིའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་གྱི་ཐོག་འདེགས་པའི་ཆད་དང་མཉམ་པར་བྱ་སྟེ། འོག་གཞི་ལས་འཕགས་པའི་
 ཆ་ཐུན་གཉིས་དང་བཅས་པའོ། །འཁོར་ལོ་གཞན་གསུམ་གྱི་ཀ་བ་ནི་འོག་རྩ་རང་རང་གི་འཁོར་ལོའི་
 ས་གཞི་ནས། སྟེང་དུ་སྐྱུ་འཁོར་གྱི་ཐོག་གི་དཔངས་ལས་ཆ་ཐུན་གཅིག་གིས་མཐོ་བ་དང་། གསུང་
 འཁོར་གྱི་ཐོག་ལས་ཆ་ཐུན་བྱེད་ཀྱིས་མཐོ་བ་དང་། ཐུགས་འཁོར་གྱི་ཐོག་ལས་ཆ་ཐུན་གཅིག་གི་
 བཞི་ཆས་མཐོ་བའི་དཔངས་ཆད་བྱའོ། །གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་གྱི་ཀ་བའི་སྤྱིད་ཀྱི་ཆད་ནི་
 བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག །ཀ་བ་ནི་ཙ་བ་ཅིག་པ་ནས་ཅེ་མོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་སྟེན་པ་ཆ་ཆེན་
 བཞི་ཡིན་ཏེ། ཀོ་ས་ལར། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྒྲི་རེ་རེའི་ཐད་ཀར་ཡང་ཀ་
 བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། མཐའ་གཅིག་ནི་རྩོམ་ཐོག་ལ་བཞེན་པ། མཐའ་གཅིག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་
 བ་ལ་བཞེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲི་བཞིའི་ཐད་ཀར་ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་
 ནས་ཅིག་པའི་དཔངས་ཆ་ཐུན་བཅུ་གསུམ། པ་གྲུ་ལ་གཅིག །བྱེད་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆད་དང་
 མཐུན་པར་ཆ་ཐུན་བཅུ་དྲུག་པར་བསྐྱབས་པ་ལྟར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལ་རྩོམ་ཐོག་ལྷམ་སོ་ནང་
 མ་ལ་རེག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དེའི་ཞེང་ཆད་རུང་ཟད་ཅིག་མ་གཏོགས་ལ། ཙ་བ་ཅིག་པ་ནས་ཞེས་
 པ་ནི་ཤུ་བཞེས་གཉིན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མ་ལ་སྒྲི་མེད་པར་འདོད་པ་ལ། ཅེ་མོའི་ལུང་
 གིས་བཀག་པ་དང་འགལ་བར་སྤང་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟེང་ནས་གདུང་ལྷམ་འཁོར་མར་བཏང་བ་ཀ་

1) ལ། ༤༡་བ་བསྒྲིང་ཁང་།

བས་བཏེག་པའི་སྐྱེ་འཁོར་གྱི་ཐོག་གིས་ཅུང་མ་ཁེབས་པའི་གྲ་ལ་སོགས་པར་གདུང་ལ་སོགས་
 བ་འཐུད་ནས་བཏང་སྟེ། དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོའི་ཐོག་ཅུང་ཟད་འོང་བ་དབུབ། དེ་ནས་འཁོར་ལོ་
 ལྷག་མ་ལའང་ཆ་སྤྲོད་གཅིག་ལ་སོགས་པས་ཐོག་འོག་མ་ལས་མཐོ་བར་བྱས་པ་ལ། གདུང་རྒྱུ་པོ་
 བཏང་ལ་དབུབ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་དཀར་ཆ་ཆེ་བ་ཞིག་འོང་། ཞིབ་པར་ནི་མཐོང་བ་དང་བཤད་
 བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱིའི་དབྱིབས་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་ཟེར་བར། ཕྱི་དབྱིབས་
 མཆོད་ཉེན་མཁར་ཐབས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་རི་བའི་གྲུང་དུ་འདོད། ཅེས་མཆོད་ཉེན་དང་། མཁར་
 ཐབས་རྫོང་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁང་བཟང་རྒྱ་ཕིབས་ཅན་དང་། གྲུང་གི་རྒྱམ་པ་ཅན་བཞིར་བཤད་དོ། །
 དེ་རྒྱམས་གང་བྱེད་ཡང་ཅེ་མོར་དོ་རྩེ་དང་། འོར་བུ་དང་། རིན་པོ་ཆའི་རྟོག་གིས་མཆོན་པར་བྱ། ཀོ་
 ས་ལ་ལས། དོ་རྩེ་ནི་འོར་བུ་དོ་རྩེའོ། འོར་བུ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུའོ། རིན་པོ་ཆེ་ནི་བརྒྱ་རྒྱ་ག་
 ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཅེ་མོ་བརྒྱན་པའི་ཁང་བུ་བཅེགས་པ། ཞེས་བཤད་དོ། རྟེ་ཡང་རྒྱ་
 འོར་བུ་དོ་རྩེ་ལས་བྱས་པའི་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པ། དེའི་འོག་ཏུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ། དེའི་འོག་ཏུ་བརྒྱ་རྒྱ་
 ག་སོགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པ། དཔངས་ལ་ཆ་ཆེན་གཅིག་ཡོད་པའི་རྟོག་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་ཕིབས་
 བྱེད་ན་དེའི་ཐོག་དཔངས་ལའང་ཆ་ཆེན་གཅིག་བྱ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བཤད་པ་དང་། འཁོར་གྱི་ལྷ་བཤད་པའོ། རྟེ་པོ་
 ལ་གསུམ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་མདོག་ཕྱག་མཆོན་བཤད་པ་དང་། དེར་རྒྱུད་གང་ནས་གསུངས་པ་དང་
 དག་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་དགའ་བ་རྒྱམས་སྦྱེད་པ་འཕྲོས་
 དང་བཅས་ཉེ་བཤད་པའོ། རྟེ་པོ་ནི། གཙོ་བོ་བཙུམ་ལྷན་འདས་ནི་སྐྱེ་མདོག་ནག་པོ། སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྒྱམ་པར་ཐར་
 པའི་སྟོ་བཞི་དག་པའི་ཞལ་བཞི་པ། ཅ་ཞལ་ནག་པོ་དང་། གཡོན་ལྗང་གྲུ་དང་། རྒྱབ་དམར་པོ་དང་།
 གཡས་ཞལ་སེར་པོའོ། རྟེ་པོ་གསུམ་གྱི་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པས་སྤྲོད་གསུམ་པ། མ་རིག་
 བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་འགོག་པས་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པ། ཡེ་ཤེས་ལྷའི་བདག་ཉིད་

ཡིན་པས་དབྱལ་བར་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པའི་སྤང་བ་འཛིན་པའོ། །ལོ་ཆེན་དང་མར་དོ་དང་ཟངས་དཀར་
 སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལས། རྩོམ་པའི་སྤང་བ་མ་བྱུང་ཡང་། ཆག་འགྱུར་ལས་འགྱུར་བ་ནི་འགྲེལ་བ་གསུམ་
 དང་མཐུན་ནོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱད་པས། གཡོན་པའི་ཞབས་བསྐྱམས་ནས།
 མཐོ་ལྷར་ཞབས་གཡས་བརྒྱུད་པས་བཞུགས་པར་ལྷ་བ་པས་བཤད་པས་སྤྱད་པ་ནི། བརྒྱ་རྟེན་ཉ་ས་
 འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གཞོན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 ཞབས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེས་དེ་ལྷར་མཆོན་ཚུལ་ནི། འདིའི་ཞབས་ཀྱིས་གང་
 མནན་པ་ནི། དེ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཞིང་དེ་ལས་མི་འདའ་བ་བཞིན་དུ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་འགྲོ་བ་
 རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། དེ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བའོ། །མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་སྟེ། རྟག་མཐའ་འཁོར་བ་མཆོན་པའི་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་སྟེ་
 དབང་ཕྱག་དང་། ཆད་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་ཆད་མཐའ་ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་པའི་མྱང་འདས་མཆོན་པའི་
 དུས་མཆོན་མ་སྟེ་ལྷ་མོ་ལྷ་མ་མནན་པའོ། །དབང་ཕྱག་ནི་ནག་པོ་ལག་པ་བཞི་པའི་དང་པོ་གཉིས་
 ཐལ་མོ་སྐྱར་བ། ལྷག་མ་གཉིས་ལྷ་མ་རུ་དང་རལ་གྱི་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་མ་ནི་དམར་མོ་ལག་པ་བཞི་
 པའི་དང་པོ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ། ལྷག་མ་གཉིས་ཐོད་པ་དང་ཁ་རྒྱུ་ག་འཛིན་པའོ། །གཉིས་ཀའང་
 གདོང་གཅིག་པ། མིག་གསུམ་པ། དུག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པར་བྱེད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་དོ། །
 བདེ་མཆོག་ལ་མངོན་བརྗོད་ལས་གཡས་བརྒྱུད་དང་། ཞབས་གཉིས་ཀ་བརྒྱུད་པ་དང་། སྦྱིལ་གྱང་
 བྱེད་པ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས། ལོ་ནག་ཟིལ་གསུམ་གྱིས་ནི་གཡས་བརྒྱུད་གི་ལུགས་སུ་
 མཛད་དོ། །འཛིགས་བྱེད་དང་དུས་མཆོན་གཉིས་ཞབས་གཡས་གཡོན་གང་གི་འོག་ཏུ་འོང་བ་ནི།
 འདི་དང་ལྷ་བ་པ་དང་། བརྒྱ་རྟེན་ཉ་དང་། ཀྱུ་སྤྱ་རའི་འགྲེལ་བ་དང་། དཔའ་བོ་དོ་རྩེས་བྱས་ཟེར་བའི་
 འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་མི་གསལ་ལ། བྱེད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་དུས་མཆོན་གཡས་དང་། འཛིགས་
 བྱེད་གཡོན་དུ་བྱས་སོ། །རྩོམ་ཆེན་པོའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་མཛད་དོ། །
 རྒྱ་གཞུང་གི་སྐྱབ་ཐབས་གཞན་དུ་མ་ལས། གཡས་བརྒྱུད་གིས་འཛིགས་བྱེད་དང་དུས་མཆོན་

མནན་ཟེར་བ་ཅམ་ལས་གཞན་གསལ་བར་མི་སྤང་ངོ། །བོད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་རྣམས་ལའང་མི་གསལ་བ་
 དང་། གསལ་བའི་ལྷགས་ལའང་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་ངེས་པ་མི་སྤང་ངོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་།
 མི་གསལ་བར་སྤར་བཞིན་བཤད་པ་མང་ངོ། །ལེ་ཏུ་སོ་གཉིས་པར་གཡས་བརྒྱུད་གི་གཡས་ཀྱིས་
 འཛིགས་བྱེད་དང་། གཡོན་ཀྱིས་དུས་མཚན་དང་། ལེ་ཏུ་ང་གཉིས་པར་ཡང་གདན་གཉིས་ཀྱི་
 ཕྱོགས་དེ་བཞིན་དུ་དང་ཞབས་གཉིས་ཀ་བརྒྱུད་བས་གཞོན་པར་བཤད་དོ། །མི་གསལ་བ་རྣམས་
 ཀྱིའང་དགོངས་པ་དབྱུད་ན་འཛིགས་བྱེད་གཡས་པས་གཞོན་པ་ལ་ཉེ་བར་སྤང་ངོ། །ཞབས་རེ་རེས་
 གཞོན་ལྷགས་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་སོ་གསུམ་པ་ལས། ལྷ་བརྟུ་གསུམ་མའི་གཙོ་བོ་ཞལ་བཞི་ཕྱག་
 བརྟུ་“གཉིས་བསྐྱེལ”¹⁾ཀྱང་བྱེད་ཀྱིས་བཞུགས་པས་དུས་མཚན་ཁ་སྤྱབ་ཏུ་མནན་པ་དང་། ཉེར་དགྲ་
 པར་ལྷ་དགྲ་མའི་གཙོ་བོ་ཞལ་བྱག་ཕྱག་བརྟུ་གཉིས་པས་གཡས་བརྒྱུད་གིས། འཛིགས་བྱེད་དང་ནི་
 འཛིགས་བྱེད་མོ། །ཁ་སྤྱབ་ཞབས་ཀྱིས་མནན་པས་བཞུགས། །ཞེས་འགྲུར་མང་པོ་ལས་འགྲུར་བ་
 དང་། ཉི་ཤུ་པར་ཞལ་བརྒྱུད་ཕྱག་བརྟུ་དུག་པ་དང་། ཞལ་བརྟུ་གཉིས་ཕྱག་ཉེར་བཞི་པ་དང་། དེ་
 ལས་ཀྱང་མང་བ་དང་། འཁོར་དང་ཕྱག་གྲངས་མ་ངེས་པའི་ཁ་དོག་དང་། ཕྱག་མཚན་སྣ་ཆོགས་པ་
 འཛིན་པའི་གཙོ་བོས་འཛིགས་བྱེད་དང་དུས་མཚན་དང་། ཆངས་པ་དང་དབང་པོ་སོགས་དུ་མ་
 ཞིག་ཁ་སྤྱབ་ཏུ་གཞོན་པར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ལེ་ཏུ་དགྲ་པར་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བརྟུ་གཉིས་པ་
 གཡས་བརྒྱུད་ཅན། ཡུམ་དང་ལྷན་པའི་ཡབ་ཀྱི་སྐྱེལ། ལྷ་དུག་ཏུ་བཀོད་པའི་ལྷ་རེ་གཉིས་པའི་
 སྐབས་སུ་དང་། ཡང་བཙོ་བརྒྱུད་པར་གཙོ་བོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པས་ལྷ་རེ་གཉིས་པའི་སྐབས་
 སུ་དབང་ཕྱག་གི་མགོ་བོ་དང་། དུས་མཚན་ཀྱི་རུ་མ་གཞོན་པར་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་ཨི་པའི་འགྲེལ་
 པ་རྣམས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། མི་སྤྱབ་སྤྱོད་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་དོན་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷ་རེ་གཉིས་པའི་
 གཙོ་བོ་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བརྟུ་གཉིས་པ་གཡས་བརྒྱུད་ཅན་ཀྱི་སྐབས་སུ། མགོ་བོ་དང་རུ་མ་གཞོན་
 པར་བཤད་པ་ལྟར། ལོ་ནག་རིལ་གསུམ་ཀྱི་རེ་གཉིས་པ་ལའང་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷ་མ་ནི་

1) ལ། ༤༩་ན་3་ གཉིས་པ་སྐྱེལ།

གན་རྒྱལ་དང་། མགོ་ཐོ་གཞོན་པའང་མངོན་བཟོད་དུ་བཤད་དོ། ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་མགོ་གཞོན་པར་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། གན་རྒྱལ་དུ་གཞོན་པ་རྒྱད་ནས་མེད་པ། ལྷ་ཨི་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་འདི་ལ་ཁ་སྐབ་དུ་གཞོན་པ་ཡང་མ་བཤད་པས། གཡས་སུ་འགྲེལ་བའི་རྣ་བ་གཡོན་པ་ནས་གཞོན་པར་སྐབ་ཐབས་འགའ་ཞིག་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། རྒྱ་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་གཞོན་ལྷགས་འགའ་རེ་བཤད་ཀྱང་མ་གྲིས་སོ། ། བོད་ཁ་ཅིག་རྣམས་འབྱོར་གྱི་རྒྱད་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཅེ་མོར་རིམ་བཞུགས་དུ་ཞབས་གཡོན་པས་དབང་སྤྲུག་གི་རྣ་བ་གཡོན་པ་དང་། གཡས་པས་ལྷ་མའི་རུ་མའི་བར་དུ་གཞོན་པར་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་བྱ་དགོས་ལ། རྡོ་ཐོ་ཆེན་པོས་དབང་སྤྲུག་མ་ཡི་བར་བཞེད་པ། ཅེ་མོར་ཡི་བར་བཤད་པས་འགོག་པ་ནི་ལེགས་པ་མིན་ཏེ། རྒྱད་ལྡེ་གོང་འོག་མི་གཅིག་པ་རྣམས་འབྱོར་དང་རྣམས་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ནས། གཞོན་པ་པོ་མི་འབྲ་བ་སྤྲུག་རྡོར་དང་། བདེ་མཆོག་གིས། མནན་བྱ་དབང་སྤྲུག་དང་ལྷ་མ་གཞོན་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་གཞོན་ལྷགས་མཐུན་དགོས་ན། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱད་གཅིག་ནས་གཞོན་པ་པོ་བདེ་མཆོག་དུ་མཚུངས་ཤིང་། མནན་བྱ་འཛིགས་བྱེད་དང་དུས་མཆོན་དུ་མཚུངས་པ་གཉིས་གཞོན་ལྷགས་ཤིན་དུ་མཐུན་དགོས་པ་ལ། མངོན་བཟོད་ཀྱི་རྒྱད་གཅིག་སུ་ནས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཡང་རྒྱད་དེའི་ལེའུ་སོ་གསུམ་པར་ཞབས་གཉིས་ལས་མང་བ་ནི་མ་བཤད་ཅིང་། སྤྱིལ་གྲུང་བྱེད་པས་བཞུགས་ནས་དུས་མཆོན་ཁ་སྐབ་དུ་བྱས་ཏེ། འཛིགས་བྱེད་དང་གཉིས་ཀ་གཞོན་པ་བཤད་པའི་དོན། སྐབ་ཐབས་གཙུག་ཁོར་ལས། སྤྱིལ་གྲུང་བྱེད་པས་གཉིས་ཀ་བཅེགས་ནས་གཞོན་པར་བཤད་དེ། ཞབས་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་དང་། རེ་རེས་རེ་རེ་དང་། གཡས་བརྒྱུད་དང་གཉིས་ཀ་བརྒྱུད་བས་གཞོན་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་བཤད་དོ། ། ཡང་ལེའུ་ང་བཞི་པ་ལས། འཛིགས་བྱེད་དང་ནི་དུས་མཆོན་དག། བརྒྱལ་ཞིང་རྣམས་པར་ཁྱོས་པ་ཡི། ། "སྤྲད་པ་" ལ་ནི་ཞབས་ཀྱིས་ནི། ། གཅེར་བྱ་འོ་དོད་

༡) ལ། ༥༩་བ་༡་ མང་དུ་བཤད་དོ།
 ༢) ལ། ༥༥་ན་༣་ ཟུང་པ།

འབོད་པ་མནན། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་འཛིགས་བྱེད་
གསོན་པོར་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་དབང་ཕྱུག་ལེ་བར་བཤད་པས་འགོག་མི་བྱས་སོ། །མངོན་
བརྗོད་ལས་འཛིགས་བྱེད་དང་དུས་མཆོན་མནན་པས་ནི་སྤེད་པ་དང་སྤང་བ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་རྣམ་
རྟོག་གཞིན་པར་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་གོ་སྤྱོད། །གཉིས་པ་རྟག་པ་འཁོར་བའི་ཡོད་མཐའ་ནི།
འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཆད་པ་སྤང་འདས་ཀྱི་མེད་
མཐའ་ནི། ལས་ཉོན་ཅམ་ཞིག་ཆད་པའི་ཞི་བ་སྤྱོད་པ་གཅིག་པའོ། །ཡུལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་
སྤྱོད་རྗེ་རོ་མཉམ་པས་རྗེ་རྗེ་བག་མོ་ལ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འབྱུང་པ་དང་། འབྱུང་པའི་ཕྱག་
གཉིས་ཀྱི་གཡས་པས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་རོ་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྗེ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་བ་དང་གཡོན་པས་
ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་རང་བཞིན་དེའི་བྱ་བསྐྱམས་པའོ། །མངོན་བརྗོད་ལེའུ་དགུ་པར་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ལ།
རྗེ་རྗེ་ཅེ་དགུ་པར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ཅེ་ལྷ་པར་བྱ། འགོ་བའི་གཏི་ཐུག་འཛོམས་པས་ཕྱག་སྤྲུལ་
ལས་གཞན་པ་སྟེ་དེའི་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས། སྤང་བོ་ཆེའི་བགས་པ་དཀར་པོ་ཐྱག་དང་བཅས་པའི་ན་
བཟའ་རང་གི་རྒྱབ་ཏུ་མན་བས་པ་སྟེ། སྤང་བོས་གཏི་ཐུག་མཆོན་ལ། དེའི་བགས་པ་བལྟས་པས་ནི་
གཏི་ཐུག་བྲལ་བ་མཆོན་པའོ། །དེ་ཡང་ཕྱག་གཡས་པས་ལག་པ་གཡོན་པ་དང་། གཡོན་པས་རྒྱང་
པ་གཡོན་པའི་བགས་པ་སྤྲིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཕྱག་གིས་བརྒྱངས་ཏེ་འཛོལ་བའི་སྤྲིགས་
མཛུབ་ཀྱི་ཅེ་གཉིས་སྤྲིན་མ་དང་མཉམ་པར་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེས་བཤད་
དོ། །ཆོགས་བདག་སྤང་བོའི་གཟུགས་སུ་གནས་པའི་བགས་པ་ཡིན་པས། མངོན་བརྗོད་ལས།
ཆོགས་བདག་གི་བགས་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །གཡས་པའི་ཕྱག་གསུམ་པ་ན་མཆོག་ཏུ་དགའ་
བའི་སྤྲིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་རྩ་མ་རྩ། བཞི་པ་ན་སྒོ་གསུམ་ཀྱི་སྦྱོར་གཙོད་པའི་
དབང་སྟ། ལྷ་པ་ན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་འཛོལ་བའི་རྣམ་རྟོག་གཙོད་པའི་གི་གྲུག་བསྐྱམས་
ཤིང་། དུག་པ་ན་ཁམས་གསུམ་དུ་སོན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འབྲིགས་པའི་མདུང་ཅེ་གསུམ་པ་སྤྱིང་
བའོ། །གཡོན་པའི་ཕྱག་གསུམ་པ་ན་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཁ་འྲུ་ག་དཀར་པོ་རྗེ་

རྗེས་མཚན་པའོ། །ཁ་ལྷོ་ག་ནི་མངོན་བརྗོད་ལེན་དགྲ་པར། མཚན་ཕྱིར་ཐོགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྗེ་
 རྗེ་ཁ་ལྷོ་ག། སྤྱིང་དུ་རྗེ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པའི་རྗེ་རབ་ཏུ་འཛིགས་པ། རྗེ་རྗེ་འི་ལྷ་པའི་ཏུ་འབྲུང་ཞིང་སྤྱ་
 ཚོགས་པའི་བ་དན་རབ་ཏུ་དབྱུངས་པ། དབྱས་སུ་སྤྱ་ཚོགས་རྗེ་རྗེས་མཚན་པ་འོག་ཏུ་རྗེ་རྗེ་ཅེ་
 གཅིག་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །པག་མོ་ཤེས་རབ་སྤྱང་བའི་སྦྱབ་ཐབས་ལས། ཁ་ལྷོ་ག་ཡུ་བ་དཀར་
 པོ། མགོ་ཅེ་གཅིག་པ། སྤྱིང་ནག་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མགོ་བོ་སྐྱམ་པོ་དང་། རྗེང་པ་
 དང་ཚྭ་པ་དང་། སྤྱ་ཚོགས་རྗེ་རྗེ་དང་། གསེར་གྱི་བྱམ་པའི་ཅ་བ་ལ་བཏགས་པའི་འི་ལྷ་པའི་སྤྱ་
 སྤྱོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱ་ཚོགས་པའི་བ་དན་གྱིས་མཛེས་བར་བྱས་པ། ཞེས་བཤད་པའི་ཡུ་བ་ནི་
 དབྱག་པ་དང་། མགོ་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་མར་ཅེ་དང་། སྤྱ་ཚོགས་རྗེ་རྗེའི་འོག་ཏུ་བྱམ་པ་སེར་པོ་བྱའོ། །
 མགོ་བོ་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་ནི་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། སྤྱ་གསུང་བྱགས་རྣམ་པར་དག་པས།
 དཀར་པོ་དམར་པོ་ནག་པོའི་མགོ་བོ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཁ་ལྷོ་གའོ། །ཞེས་བཤད་པས་ལས་རིམ་
 ལས་སྤྱར་ཏེ་བྱའོ། །བཞི་པ་ན་བདེ་བ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རོའི་རང་བཞིན་ཁྱག་གིས་བཀང་བའི་
 ཐོད་པ་སྟེ། ཁྱག་དང་ཐོད་པ་ལ་རེ་རེ་སྤྱར་རོ། །ལྷ་པ་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བཅིངས་པས་རྗེ་
 རྗེའི་ཞགས་པ། དུག་པ་ན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གྱི་རྣམ་ཏོག་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐར་
 པ་ཆངས་པའི་མགོ་བོ་བསྐྱམས་པ་སྟེ། གྱི་རྗེར་ལས། ཆངས་པ་སྦྱིབ་བྲལ་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རལ་པའི་ཚོད་པན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། སྤྱ་ཚོགས་རྗེ་རྗེས་མཚན་པའི་དབྱ་
 རྒྱན་ཅན་ཞེས་སོ་སོར་འབྲུང་བའི་དོན་ནི། འབྲུལ་སྤྱོད་ལས། སྤྱ་ཚོགས་རྗེ་རྗེས་མཚན་པའི་རལ་
 པའི་ཐོར་ཅོག་ཅན་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ལ། མཚན་དོན་ནི་དགེ་ཅ་མཐར་གྱིས་འཕེལ་བ་དང་།
 འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །སྤྱ་ཚོགས་རྗེ་རྗེས་མཚོགས་མ་གཞོན་པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱད་གྱི་དོན་
 མེན་ནོ། །ཐོད་པ་སྐྱམ་པོ་ལྷའི་སྤང་བའི་ཐོད་ཅན་ནོ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་སྤྱང་བའི་སྦྱབ་ཐབས་ལས། རྗེ་
 རྗེ་ནག་པོའི་སྤང་བ་གཉིས་གྱི་དབྱས་སུ་ཐོད་པའི་སྤང་བ་བྱེད་པར་བཤད་པས། སྤྱོད་སྤྱད་ནས་སྤང་
 བ་དེ་ལ་བརྒྱས་པའོ། །དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བཞེངས་པ་མཚན་པར་ལྷ་བ་པ་དང་། བ་རྩ་

རྟེན་ཏེ་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ནི། མོད་སྐམ་གྱིས་བདག་མེད་པ་དང་། གྱེན་དུ་འགྲེང་བས་དེ་
ལས་བཞེངས་པ་མཆོན་པར་མངོན་ནོ། །དབུ་ལ་ལྷ་བ་ཕྱེད་པ་འཆང་བ་ནི། ཅུང་ཟད་གཡོན་དུ་ཡོ་
བར་འཁྲུལ་སྟོང་དང་། ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་ལ། དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབབ་པ་
མཆོན་ནོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་ལན་དུ་མར་ལྷ་ཕྱེད་དུ་གསུངས་པས། ཆེས་གཅིག་གི་ལྷ་བར་
འཆང་པ་དོན་མིན་ནོ། །ལོག་པར་ལྷ་བ་ལས་ལོག་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ཞལ་
ནམ་པར་འགྱུར་བའོ། །བདུད་བཞི་འཛོམས་པས་མཆེ་བ་བཞི་གཅིགས་ཤིང་འཛིགས་སུ་བྱང་བའོ། །
ནམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྔ་དང་། སྤུན་མ་ལ་སོགས་པའི་ཡུམ་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ཞི་
གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་པས། སྐྱེག་པ་དང་ལ་སོགས་པའི་
སྤྲུལ་བསྐྱུས་པ་དཔའ་བ་དང་མི་སྤྲུག་པ་གསུམ་སྤྱི་དང་། མོད་པ་དང་བྲག་ཤུལ་དང་འཛིགས་སུ་
བྱང་བ་གསུམ་གསུང་གི་དང་། སྟོང་རྗེ་དང་རྩམ་པ་དང་ཞི་བ་གསུམ་བྲགས་ཀྱི་ཉམས་ཏེ་ཉམས་
དགུ་དང་ལྡན་པའོ། །ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྟོང་བས་སྤྲུག་གི་བགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན་
ནོ། །དེ་ཡང་མན་སྟེ་ལས། སྤྲུག་གི་བགས་པའི་གོས་ཏེ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ན་རྒྱབ་
ཀྱི་ཆ་ཁོ་ནར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་སྤྲུག་གི་བགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཆོན་པ་ཁྲག་
འཛིག་བཞིན་པ་མགོ་བོ་གཡམ་དང་། མཐུག་མ་གཡོན་དུ་བསྐྱན་ནས་བགོས་པ་ལས། ཡུམ་དང་
སྟོར་བའི་དུས་སུ་རྒྱབ་ཀྱི་“ཆར་འབྱུགས་ནས་”མགོ་བོ་གཡོན་དང་། མཐུག་མ་གཡམ་སུ་བྱས་
ནས་མདུན་གྱི་ཆར་མེད་པའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞུ་ལི་དང་ཀླ་ལི་ལྔ་བཅུའི་རང་བཞིན་གྱི་མི་མགོ་
ཆོན་པ་ལྔ་བཅུའི་སྤྱིང་བ་འབྱུང་བའོ། །བྲག་བྲག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྲག་རྒྱ་བྲག་ནི།
མགུལ་རྒྱན་དང་། གཏུ་བྲ་དང་། རྩ་ཆ་དང་། དབུ་སྟེ་སྟེ་གཙུག་དུ་ནམ་པར་བརྒྱན་པའི་ནོར་བུ་དང་།
མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་། ཐལ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི། བྲག་རྒྱ་བྲག་དུ་རབ་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱིན་
པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྲག་རྩམ་པར་དག་པའི་བྱིར། སྤྱི་ལ་བྲག་རྒྱ་བྲག་གིས་རྒྱས་

༡) ཞ། ༤༡་ན་༡་ བཤུགས་ནས།

བཏབ་པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་སྤྱོད་དང་མངོན་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་འགའ་ཞིག་དང་མཐུན་ལ། མངོན་བཟོད་
 ཀྱི་ལྷ་པ་ལས། སྤྱི་གཙུག་གི་ཞོར་བུ་མ་བཟངས་པར། མགོ་ཐེང་བཟངས་ཤིང་གཞན་སྤར་དང་
 འབྲེལ། །ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་མགོ་ཐེང་གཅིག་ཏུ་བཟངས་པ་འགྱུར་མ་དག་པའམ། དཔེ་མ་དག་པར་འཆད་
 མོད་ཀྱང་། མངོན་བཟོད་ཀྱི་འགྱུར་པལ་ཆེ་བ་ལས་དེ་བཞིན་ཏུ་འབྱུང་བས་དབྱེད་དོ། །ཕྱིན་བྱུག་
 དང་སྤྱོར་ཚུལ་ནི་རིམ་པ་རིམ་བཞིན་ཏུ་བྱའོ། །འབྲུལ་སྤོང་ལས། སྤྱི་གཙུག་གི་ཞོར་བུ་དང་མཆོད་
 ཕྱིར་ཐོགས་མ་བཟངས་པར་འཁོར་ལོ་དང་ཞེད་རྒྱན་བཟངས་ཏེ་ཀྱི་རྩོད་དང་མཐུན། བཙོན་འགྲུས་
 དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་ཞེད་རྒྱན་སོགས་ཉེ་བའི་ཕྱག་རྒྱར་བཤའ་དོ། །ལྷ་མ་ཁ་
 ཅིག་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ལ་སྤེད་ཏུ་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ཞོར་བུ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྲོ་ཆོགས་རྩོམ་བྱ་
 གསུངས་ཀྱང་། སྤྱི་གཙུག་གི་ཞོར་བུས་མཆོན་པའི་འཁོར་ལོ་བྱས་ན་རུང་ངམ་སྟུམ། དེ་དང་ཐ་མ་
 གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་སྟུག་མའི་རྒྱན་གསུམ་མི་རུས་ལས་བྱས་པ་གཞན་དང་མཐུན་པར་བྱ།
 འབྲུལ་སྤོང་ལྟར་ཞེད་རྒྱན་ཀྱང་བྱའོ། །མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་ནི་མི་རུས་ལས་བྱས་པར་འབྲུལ་སྤོང་
 དང་། བྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་བཤའ་ལ། མིང་གཉིས་པ་ཆངས་སྤྱད་ཅེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། སེ་
 རལ་ཁར་ཐོགས་པའོ། །མི་རུས་ཀྱི་ཐལ་བ་ནི་ལྷས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་པ་སྟེ། དེས་ནི་ལྷས་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་བ་མཆོན་ནོ། །གཙོ་བོ་དེའི་མདུན་ཏུ་སྟེ་དེ་ལ་མངོན་ཏུ་
 ཕྱོགས་པར་བཙོན་ལྡན་འདས་མ་རྩོམ་པའོ་ཕག་མོ་སྤྱི་མདོག་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ་དབྱ་
 སྤྱི་རྒྱུ་ཏུ་སེལ་བྱར་བཞེག་པ། ཐོད་པའི་དུམ་བྱས་བརྒྱན་པའི་འོག་པག་གི་སྐྱ་རགས་ཅན། ཕྱག་
 གཡོན་པས་ཡབ་ཀྱི་མགྲུལ་པ་ནས་འབྱུང་པའི་ཐོད་པ་ན། གདུག་པའི་བདུད་བཞི་ལ་སོགས་པའི་
 ཐུག་དང་རྒྱ་མས་བཀང་བ་བསྐྱམས་མ། གཡས་པས་ཕྱོགས་བཅུ་ཉེ་སྤང་བ་སྟེ་གདུག་པ་ཅན་ཀུན་
 ལ་རྩོམ་དང་བཅས་པའི་སྤྲིགས་མཛུབ་ཀྱིས་སྤྲིགས་པར་བྱེད་པའོ། །སྤོང་བཞིན་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་འབྲོ་
 བ་མི་དམིགས་པར་མཉམ་པར་རྟོགས་པས་བསྐྱལ་བ་འདིག་པའི་དུས་ཀྱི་མེ་ལྷ་བྱར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
 པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་དང་ལྡན་པས་གཟི་བཟིན་ཆེ་བའོ། །དེས་ན་ནི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་

གྱི་འོད་ཅན་ནོ། ། གྲག་ལ་དགྱེས་ཤིང་སྒྲ་མཆོན་དང་ལྷན་པས་གྲག་འཛིན་པ་ལོ། ། བྱིན་པ་གཉིས་གྱིས་
 ཡབ་ཀྱི་བརྒྱའི་སྟེང་དུ་ལེགས་པར་འབྲིལ་བ། ལྷག་མཐོང་གི་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་གནས་
 གྲང་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་པས་སྤྲུགས་མཛེས་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། ། ཡུམ་ཡང་ཐལ་བ་མ་གཏོགས་པ་སྤྲུག་
 རྒྱ་ལྡན་བརྒྱན་པ་སྟེ། གདུ་བུ་ལ་རྒྱུ་གདུབ་དང་ལག་གདུབ་གཉིས་དང་དབྱུང་རྒྱན་དང་འཁོར་ལོ་
 དང་། མི་མགོ་སྐྱམ་པོ་ལྷའི་ཐོད་དང་། སྐྱམ་པོ་ལྷ་བཅུའི་དོ་ཤལ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱལོ། ། འདིར་
 ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཅུང་ཟད་ཆོད་དང་ཡོངས་སུ་འབྱུང། ། གཅེར་བྱ་ཉིད་དང་སྐྱ་གྲོལ་བ། ། སྐྱ་
 ལྷང་བདེ་བ་སྦྱེད་པ་ཡི། ། ཏྲགས་ལྷ་པོ་ནི་བྱི་རོལ་ཏུལོ། ། ཏྲགས་གསུམ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཡིས། །
 དེས་ན་ཏྲགས་གཉིས་རྟོགས་བྱས་ཏེ། ། འཁོར་ལོ་ལྷར་གནས་ལྷ་མོ་རྣམས། ། ཏྲགས་ལྷ་ཡིས་ནི་ཡང་
 དག་གནས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཏྲགས་གསུམ་ནི་གཙོ་མོ་དང་དཔལ་མོ་ཉེར་བཞི་ལ་ནི་འབྱུང་བ་
 དང་། གཅེར་བྱ་དང་སྐྱ་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་མོ་ལྷག་མ་ལ་ནི་འབྱུང་པའི་ཆབ་མར་ཅུང་ཟད་ཆོད་པ་
 དང་གསུམ་སྟེ། འབྱུང་བ་ནི་ཤྲགས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱལོ། ། འདིས་ནི་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུག་གི་
 ཐོད་སྤྲུགས་ཀྱང་བཟུང་བས་འབྱུང་ཚུལ་བྱེད་པའང་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡབ་ཡུམ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་འདི་རྒྱུད་གང་ནས་གསུངས་སྟུངས་ན། ཅ་བའི་
 རྒྱུད་དུ་ནི་སྤྲས་པར་གསུངས་པས་མི་གསལ་ལ། བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོང་ལས། སྤྲུག་གཉིས་
 ཡང་དག་”འབྱུང་ལ”¹⁾དང་། ། གཉིས་གྱིས་སྒྲུང་བའི་བགས་པ་འཛིན། ། དབྱ་སྟེ་མདུང་ཅེ་གསུམ་གྱི་
 གྲུག་ཁྲུ་མ་རུ་ནི་གཡས་པས་འབྱར། ། ཁ་ལྷོ་ག་དང་ཐོད་པའི་ཁྲག་ ། ཞགས་པ་མགོ་བོ་འབྱར་བ་
 སྟེ། ། གཡོན་པ་རུ་ནི་ཡང་དག་བཤད། ། ཅེས་ཡབ་ཀྱི་སྐྱ་མདོག་དང་ཞལ་གྱི་གངས་མ་སྟོས་ཤིང་།
 སྤྲུག་མཆོན་རྣམས་རིམ་བཞི་ལྷ་བ་བཞིན་མ་བཤད་ཀྱང་། སྤྲུག་དང་སྤྲུག་མཆོན་རིམ་བཞིས་པ་
 ཅན་མ་སྟོས་པས་ལྷ་མི་བ་བཞིན་བྱས་པས་ཆོག་གོ། ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་ལུ་བདུན་པ་ལས། སྤྲུག་
 མཆོན་གཉིས་དང་། དམ་ཆོག་གི་དོ་རྩེ་པག་མོ་ལ་འབྱུང་ཅེས་པ་མ་གཏོགས་པ། ཞལ་གྱི་གངས་

1) ཇ། ༤༩་ན་༥་ འབྱུང་བ།

དང་། དེའི་མདོག་དང་། སྒྲིམ་དོག་དང་། བྱག་མཚན་ལྷག་མ་དང་། རལ་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་བཞིན་
 ཏུ་བཤད་ལ། གཡས་པའི་བྱག་པ་ན་དོ་རྗེ་མདུང་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་ཅེ་གསུམ་པ་མ་བཤད་དེ་མི་
 འགལ། གཡོན་པའི་བྱག་པས་བདུད་བཞིའི་མགོ་བོ་བསྐྱམས་པར་བཤད་པས་ནི་ཆངས་མགོ་
 གདོང་བཞི་པར་སྟོན་ནམ་བཏག་གོ། དུམ་ནི་སྟོན་འབྱུང་དང་། གཡས་པའི་གྲི་གྲག་མ་གཏོགས་
 པ་ཀྱན་སྟོང་དང་མཐུན་ལ། དུམ་གྲི་གཡས་པས་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ནི། མདོན་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་མང་
 བོར་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་དེའི་བྱ་པས་ཞལ་བཞི་བྱག་བཏུ་གཉིས་པར་བཤད་པ་ཡང་རྒྱུད་གང་
 ནས་གསུངས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞལ་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ཐར་བཞི་ལ་སོགས་པར་བཤད་
 པ་ནི། ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་བར། ཐལ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་པ་ནི། ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་
 བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱབ་པ་མཚོན་པར་གསུངས་པས། གཞན་རྣམས་ལའང་སྒྲིའི་སྣང་བ་དེ་
 དང་དེས་རྣམ་ཐར་བཞི་ལ་སོགས་པ་མཚོན་པར་བྱའོ། །ཡབ་ཀྱིས་ཡུམ་ལ་དང་། དེས་ཀྱང་ཡབ་
 ལ་འབྱུད་པ་ནི་ཐབས་ཤེས་པན་ཚུན་ཏུ་འབྱུད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་མཚོན་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བདག་
 མེད་པའི་དོན་ཏོགས་པ་དང་། སྟོང་རྗེའི་སྐད་དོད་ཀ་རུ་ཤའི་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་ང་རོ་བྱིན་པས་ནི་བདེ་
 བ་དང་རུ་ཤ་འགོག་པའི་དོན་ཏུ་བྱ་སྟེ། འགྱུར་བ་འཇག་བདེ་འགོག་པར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་
 མི་འགྱུར་བ་དང་མི་འཇག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་ཏུས་འཁོར་གྱི་སྟོར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རམ། མཚོ་སྟེས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་རྒྱ་གྲི་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རུ་ཤ་སྟུད་པ་སྟེ་དེ་ཡང་
 ལྷན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་པས། སྟོང་རྗེ་ལ་སྟུར་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་
 སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ལ་བཤད་པ་ལྟར་མི་བྱའོ། ལྷན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ལ་བྱ་སྟེ། མདོན་
 བཟོད་ལས། བདེ་ཆེན་སྟུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ལུ་ཨི་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྒྱུར་བའི་དོན་ནོ། །ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡུལ་ཅན་གཞན་
 ཀྱིས་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱད་པར་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྐྱོམ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་ཏུ་ཡབ་ཡུམ་པན་ཚུན་སྟོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་མཇོད་པ་ནི་ལམ་འདིའི་གནད་དམ་པ་ཡིན་

བས། སྤྱིར་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་མཆོན་ཞེས་པ་ཙམ་མིན་པར་བྱད་པར་ཐོན་པ་ཞིག་
 དགོས་སོ། །མཆོན་དོན་བྱད་པར་ཅན་དེའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བཞིར་བྱེ་བ་ནི་ནམ་ཐར་བཞི་
 ཡིན་ལ། བདེ་བ་ནི་ཁ་རྒྱ་ག་དང་ཐོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡང་རྫོང་བྱིལ་གྱི་མཆོན་དོན་ནོ། །དེའི་
 བྱེད་ལས་ནི་གཏི་ཐུག་མ་ལུས་པར་བྲལ་བ་དང་། དེས་བསྦྱོད་པའི་སྤྱི་སྤངས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱལ་བ་དང་། གཡས་ཀྱི་བྱག་མཆོན་གསུམ་དང་། གཡོན་ཀྱི་བྱག་མཆོན་ལྔ་པས་རང་གཞན་གྱི་
 རྒྱུད་ལ་འཆིང་བ་དང་། གཡས་བརྒྱུད་གི་སྐབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་
 མཐའ་གཉིས་གཞོན་པའོ། །དེ་ལྟར་མཛད་པས་སྦྱོན་ཐད་པའི་སྤངས་པ་ནི་ཆངས་མགོ་དང་། ཡོན་
 ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་མཐར་ཐུན་པའི་རྟོགས་པ་ནི་རལ་བ་ཡར་ལ་བསྐྱས་པ་དང་། ཡེ་
 ཤེས་ལྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ནི་རྫོ་རྩེ་འབྲེང་བའི་མཆོན་དོན་ནོ། །ཞི་མཐའ་སྤངས་པའི་འོད་གསལ་
 ལས་གཟུགས་སྐྱར་བཞེངས་པ་ནི་ཐོད་སྐྱམ་ལྔ་དང་། དེ་འབྲེངས་འཕྲིན་ལས་བཞིས་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི་སྤྲོ་ཆོགས་རྫོ་རྩེའི་མཆོན་དོན་ནོ། །སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བྱད་
 པར་རི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ནི་སྤྱན་གསུམ་དང་། འཁོར་བའི་མཐའ་གཞོན་པའི་ཚུལ་
 བྱག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་དོན་དང་། ཐུན་བྱག་གི་ལམ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ནི་བྱག་རྒྱ་བྱག་
 གིས་མཆོན་ནོ། །བདེ་ཆེན་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ནི་ཡུམ་དང་སྦྱོར་བ་སོགས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱན་པ་
 ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོ་བ་ཁུ་བ་ཡིན་ལ། །དེ་མགོ་བོ་ནས་འཛག་པ་ནི་ཆོ་བྱེད་དང་། འཛགས་པས་
 ལུས་ཀྱི་ལ་བྱབ་པ་ནི་ཐལ་བས་བསྐྱན་ཏོ། །ལྷག་མ་ནི་གོ་སྤོ། །དེ་འབྲེང་བའི་མཆོན་དོན་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་པས་ནི། ལམ་འདི་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་བར་མཐོང་ནས་གོ་བདེ་བར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་རྫོ་རྩེ་དང་བསྐྱར་སྦྱོར་བ་བཛྲ་པར་བྱ་སྟེ། ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་མི་
 དམིགས་པ་ལས། རྒྱ་དཀར་པོ་ལས་རྫོ་རྩེ་དང་། ལྷ་ཡིག་དམར་པོ་ལས་བྱང་བའི་ནོར་བུ་དམར་པོ་
 རྩེ་མོ་ལ་བྲུ་ཡིག་སེར་པོས་མཆོན་པ་དང་། ཡུམ་ཀྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་ལས། ཨ་ལས་
 བསྐྱར་དམར་པོ་འདབ་མ་གསུམ་པ། ལྷ་ཡིག་དཀར་པོ་ལས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་མཆོན་པའི་ཟེལ་

འབྲུ་ཉྩེ་ཉྩེ་བ་དཀར་པོ། ཅེ་མོར་བྲུ་ཡིག་སེར་པོས་མཚན་པར་བསམ། ཇོ་ཇེ་འི་ཁ་དོག་ལ་བ་བས་
 མ་བཤད་ལ། བརྒྱ་རྟེན་ཏེ་དང་འབྲུལ་སྤྱོད་གིས་ནག་པོ་དང་། བྲད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་དཀར་
 པོར་བཤད་དེ་ཅེ་ལྷ་པར་བྱའོ། །བྲུ་ཡིག་དང་པོ་དམར་པོ་དང་། གཉིས་པ་སེར་པོར་འབྲེལ་བ་
 གསུམ་དང་འབྲུལ་སྤྱོད་ལས་བཤད། བྲུ་ཡིག་སྤྱི་མ་དཀར་པོར་འབྲུལ་སྤྱོད་ལས་སོ། །དེ་ནས་ཡབ་
 གྱི་ཉྩེ་བ་དང་ཐུགས་ཀར་ཡུམ་གྱི་སྤྱིང་པོ་དང་ཉེ་སྤྱིང་དང་། མགིན་པ་དང་དབྱལ་བར་རང་གི་སྤྱིང་
 པོ་དང་ཉེ་སྤྱིང་འགོད། ཡུམ་གྱི་ཉྩེ་བ་དང་ཐུགས་ཀར་ཡབ་གྱི་སྤྱིང་པོ་དང་ཉེ་སྤྱིང་དང་མགིན་པ་དང་
 དབྱལ་བར་རང་གི་སྤྱིང་པོ་དང་ཉེ་སྤྱིང་དགོད་ལ། བན་ཚུན་དུ་ཚུལ་ན་བྱ་ཞིང་། ཡི་གེ་གསུམ་བཞི་ད་
 ལ་དགའ་བ་བཅུ་པར་བྱ་སྟེ། བྱི་རོལ་གྱི་མཛེས་མ་དང་སྦྱར་བ་ལ་ཡང་ཚེ་ག་འདི་ཉིད་དོ། །མར་
 དོས་ཡུམ་གྱི་སྤྲགས་གཉིས་ཆེ་གདན་དང་། ཡབ་གྱི་སྤྲགས་གཉིས་ཉི་གདན་ལ་དང་། བཞི་ཁའང་
 ཁ་དོག་དམར་པོ་དང་གཡོན་སྒྲོར་གྱིས་འཁོད་ཅིང་། སྟོམས་འཇུག་གི་ཆེ་དེ་རྣམས་གྱི་འོད་ཟེར་
 འདྲེས་བས་འབྱུང་བ་དང་འོ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། འདིའི་འབྲེལ་བ་གཞན་གཉིས་དང་། བརྒྱ་རྟེན་ཏེ་འབྲེལ་བ་
 ཇོག་འགྲུར་དུ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་གྱིས་བན་ཚུན་གྱི་མགིན་པ་དང་དབྱལ་བར་ཚུལ་ན་བྱ་བར་བཤད་
 བ་དང་། འབྲུལ་སྤྱོད་ལས་སྤྲགས་བཞི་ཡབ་གྱི་གནས་བཞིར་བཀོད་ནས་ཡབ་གྱི་ཡུམ་ལ་ཚུལ་ན་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་ལའང་བཀོད་ནས་ཡུམ་གྱིས་ཡབ་ལ་ཚུལ་ན་བྱ་བར་བཤད་པ་ལྟར། བརྒྱ་
 རྟེན་ཏེ་འབྲེལ་བའི་འགྲུར་གཞན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས་སྤྱི་བྱི་གཉིས་ཀ་”དགོས་ཤིང་”། སྤྱི་མའི་
 དོན་ནི་མར་དོ་བཞེད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་པ་ནི་ཀུན་སྦྱོད་ལ་བཞེན་
 པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྤྲགས་པས་དཔའ་པོ་རྣམ་འབྱོར་མ་བྱིན་བཅུ་བ། ཡི་གེ་དྲུ་ནི་སྤྱི་ཅེར་ཡང་
 དག་སྦྱར། །བྲུ་ནི་མཚན་གྱི་ཉྩེ་བར་རྣམ་པར་དགོད། ཉྩེ་བ་སྤྱིང་ག་ཁ་དང་དབྱལ་བ་བྱ། །སྤྲགས་
 གྱི་ཆོགས་དང་བཅས་པས་བྱིན་གྱིས་བཅུ་བ། ཉྩེ་བ་སྤྱིང་གར་རྣམ་འབྱོར་མ། །སངས་རྒྱས་མཁའ་

༡) ལ། ༡༠༠་ན་༤་ དགོངས་ཤིང་།

འགྲོ་མ་ཡིས་ཏེ། །སྟེ་དང་སྟེ་བོ་གཉིས་སུ་ནི། །དཔའ་བོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་མ་
 དང་དཔའ་གཉིས་མེད། །ཅེས་མར་དོའི་འགྲུར་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྣ་ཅེ་ནི་བརྒྱའི་སྣ་ཅེ་དང་།
 མཆོན་ནི་རྡོ་རྗེ་དང་། རྟེ་བ་ནི་དེའི་ཅེ་མོ་དང་། དེ་ནས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་མོའི་གནས་བཞིར་
 སྟགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་ལ་དང་། དེ་ནས་རྟེ་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ། ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་ཡབ་ཀྱི་གནས་བཞིར་སྟགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་ལ་སྟེ། དཔའ་བྱིན་བརྒྱབ་ཅེས་
 དཔའ་བོ་གཙོ་བོའི་རྟེ་བ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་སུ་བྱའོ་ཞེས་དང་། རྟེ་དང་ཨ་བ་རྒྱུ་རྟེ་གཉིས་ཞེས་
 འབྲེལ་པར་འདོན་ཞིང་བཤད་དོ། །ལོ་ཆེན་དང་འཆིངས་ཡོན་ཏན་འབར་གྱི་འགྲུར་ལས། ཨ་བ་རྒྱུ་
 རྟེ་གཉིས་ཀྱིས་དཔའ་བྱིན་བརྒྱབ། །ཅེས་འབྲུང་བ་ནི་འགྲུར་མི་ལེགས་ལ། རྟེ་དང་ཨ་བ་རྒྱུ་རྟེ་ཞེས་
 པ་ལྟར་ན་རྟེ་ནི་མགིན་པ་སྟེ་ཁ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་རྟེ་ནི་དེའི་ཡར་སྟེ་སྟེ་མཆོམས་སོ། །ཡབ་
 ཀྱི་རྟེ་བར་རྣལ་འབྱོར་མ་སྟེ། ཡུམ་གྱི་སྟོང་པོ་དང་། སྟོང་གར་སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ་མའི་སྟགས་
 ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། རྟེ་དང་སྟེ་བོ་གཉིས་སུ་ཡབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་དང་ཉེ་སྟོང་གིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་
 པ་མར་དོའི་འགྲུར་ལེགས་སོ། །རྒྱུ་ལ་ཐ་མ་ནི་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པའོ། །དེའི་དགོས་
 པ་ནི་དགའ་བཞི་སྟེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུང་སྟེ་མའི་མཚུག་ཉིད་ནས། དང་པོ་དགའ་བ་དཔའ་
 པོ་སྟེ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་མ་ལུས་ཉིད།¹⁾ །བདེ་དེ་ཐབས་དེ་ཀུན་རིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་ནི་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་སྟེ་བོ་ནས་མགིན་པར་སྟེབ་པ་ན་
 དགའ་བཞིའི་དང་པོ་དགའ་བ་སྟེ་སྟེ། འབྲེལ་པར་དཔའ་བོ་ལྟ་བུར་བཤད། མགིན་པ་ནས་སྟོང་གར་
 སྟེབ་པ་ན་མཆོག་དགའི་“ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཏེ།²⁾ འབྲེལ་པར་རྣལ་འབྱོར་མ་ལྟ་བུར་བཤད། སྟོང་གར་ནས་
 རྟེ་བར་སྟེབ་པ་ན་མཆོག་དགའ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱུང་པར་གྱི་དགའ་བ་སྟེ་སྟེ། འབྲེལ་པས་
 ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཆར་ལ་བཤད་དོ། །མར་དོས་སྟུབ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྡོ་རྗེར་བྱིན་པའི་བདེ་བ་

1) ལ། 100་ན་1 དགའ་བ་རྣལ་འབྱོར་མ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་མ་ལུས་ཉིད།

2) ལ། 101་ན་3 ཡེ་ཤེས་ཏེ།

ནི་རྣམ་རྟོག་རགས་པའི་ཕྱིར་ཐབས་ཡིན་པས་དཔའ་བོ་དང་། རྟོར་བྱ་དང་ཉེ་བར་ཕྱིན་པའི་བདེ་བ་
 རི་ཕྱ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་། རྟོར་བྱར་ཕྱིན་པའི་བདེ་བ་ནི་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་
 གཉིས་ཀ་བསྐྱས་པས་ཁྱད་དགའ་དང་། རྟོར་བྱའི་ཅེར་སོན་པའི་བདེ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་
 འཆད་དོ། །མ་ལུས་ཉིད་ནི་དགའ་བ་གསུམ་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་གསུངས་པ་ནི་དགའ་བ་གསུམ་
 པའི་བདེ་བ་དེ་གསང་གནས་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱན་རིག་ཅེས་པའི་ཀྱན་ནི་ཀྱན་རྫོབ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྟོར་བྱའི་ཅེར་རྫོགས་ཏེ་གནས་པའོ། །རིག་པ་ནི་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐྱའི་
 བདག་ཉིད་ལྷན་སྐྱེས་སོ། །དེའི་ཆེ་བ་ནི་ཀྱན་རིག་པའོ། །ཞེས་པའི་མཁུག་ཐོགས་སུ། མཐོ་རིས་ས་
 སྟོང་ས་ལོག་ཏུ། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ལུས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་པས་སྟོན་འོ། །དེའི་དོན་ནི་སྐད་ཅིག་
 གིས་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གསུམ་པོ་རྣམས་ལུས་གཅིག་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་འབྲེལ་པས་བཤད་དོ། །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་བྱང་པར་བ་བསྐྱེམས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་སྟོད་བཅུད་ཀྱན་ལ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བསྐྱེམས་པས། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བདེ་སྟོང་དུ་འཆར་
 བའི་དོན་འོ། །དེ་གོམས་ན་རིམ་བ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཡང་དེའི་ཉམས་ལུགས་ཅན་འཆར་རོ། །
 རིམ་བ་དང་པོར་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འཁུག་པའི་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བ་ཙོམ་པའི་དམིགས་པ་
 རྣམས་དམིགས་བྱེད་པ་དང་། དལ་བྱས་བརྟན་པར་བྱས་ལ་མོས་པ་ཚུན་ཆོད་ཀྱིས་ཀྱང་དགའ་བཞི་
 བསྐྱེད་པའི་མཐར་བདེ་སྟོང་”སྐར་ལ་”)བསྐྱེམ་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱང་དེའི་ངོ་བོར་བསྐྱེམ།
 སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་པར་བྱས་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེམ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་
 བྱ་སྟེ། རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རྒྱད་སྟེན་བྱེད་དུ་འགོ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདི་
 རི་ཁྲ་མེད་ཀྱི་རིམ་བ་དང་པོ་ཐུན་བཞིར་སྐྱེམ་པ་ཀྱན་ལ་ཤེས་དགོས་སོ། །འདིར་ལྷ་བ་བ་དང་བརྒྱ་
 དཀྱི་ཏའི་འབྲེལ་པར་ཡབ་ཡུམ་གསལ་གདབ་པ་རྫོགས་མ་ཐག་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ནི་རྩེ་དང་བརྒྱ་
 སྐྱེད་པ་སོགས་བྱས་ནས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ལོག་ཏུ་མཁའ་འགོ་མ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ཀྱི་

༡) ཞ། ༡༠༡་བ་ན་ སྐར་བ།

ལྷ་གསལ་འདེབས་སོ། །འབྲུལ་སྤོང་དང་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། ལྷ་རེ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་
 གསལ་གདབ་པ་རྫོགས་པ་དང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་ཉིང་རེ་འཛོལ་སེམས་
 དཔའ་རྩྱུ་ཡིག་སྤོང་པོ་དང་། འཆད་པ་ལྷར་ལྷེ་བར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་སྒྲོམ་པའམ།
 ཡང་ན་སྤོང་གར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་རེ་འཛོལ་སེམས་དཔའ་སྤྲེ་སེམས་
 དཔའ་གསུམ་ལྷན་དུ་བསྒྲོམ། དེ་ནས་ཐུགས་གསུམ་བརྗོད་ནས་མིག་ལ་སོགས་པ་དུག་ལ་གཏི་
 ཐུག་རྫོང་རྩེ་ནས། དབང་ཐུག་རྫོང་རྩེའི་བར་དུག་བསྐྱེད་དེ། གཟུགས་རྫོང་རྩེ་མ་ནས་ཆོས་དབྱིངས་རྫོང་
 རྩེ་མའི་བར་གྱི་ལྷ་མོ་དུག་བསྐྱེད་པས་འབྱུང་པ་དང་། ལྷེ་བ་སོགས་བཞི་དང་གསང་གནས་སུ་
 ལྷང་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྣམ་སྒྲུབ་ནས་རིན་འབྱུང་གི་བར་ལྷ་དང་། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
 རྫོང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་འོད་གྱི་ཡུམ་གྱིས་འབྱུང་པར་སྐྱེད། དེ་ནས་སྤྱི་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 གནས་གསུམ་དུ་རྣམ་སྒྲུབ་འོད་དཔག་མེད་མི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་དེ་བྱིན་
 གྱིས་རྫོབ། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་ཞུ་ནས། སྤྱི་མཆེད་དང་། ཁམས་དང་། སྤང་
 པོ་དང་། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ལ་བསྐྱེམས་པའི་འོག་ཏུ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་གསང་གནས་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབ་པ་སོགས་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་དེ་ལྷར་སྒྲོམ་པ་དེ་གོམས་པ་རབ་
 གྱི་མཐར་བྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་དོ། །སྤང་སོགས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་ལྷ་ནི། སྤར་
 བཤད་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པ་བྱིས་སྒྲོམ་པ་ལྷ་བ་བ་དང་བླ་རྩྱུ་རྩྱུ་ཏའི་འདི་ནི་འགྲེལ་བར་མ་
 བཤད་ཅིང་། སེམས་དཔའ་གཞན་གཉིས་སྒྲོམ་པ་ཡང་མ་བཤད་དོ། །སྤང་མ་མར་དོས་ལྷ་ཨི་པའི་
 ཐུགས་གྱིས་ནི། གསང་གནས་བྱིན་རྫོབས་སོགས་འོག་ཏུ་མཆེད་པའི་སྐབས་སུ་ཚུལ་དེས་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་གྱི་མཆེད་པ་བྱེད་པར་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲོ་སྒྲེགས་པར་གྲགས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་མ་ན་ཀ་
 འྱི་རྩྱུ་ན་བཞེད། མཁས་པ་ཆེན་པོ་བླ་རྩྱུ་རྩྱུ་ཏའི་དམ་ཆེག་གི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་
 དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱེད་པར་བཞེད། མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཀ་ན་ཀ་འྱི་རྩྱུ་ན་ནི་སྤང་མ་གཉིས་ཀའི་ཞལ་སྤར་
 གསན་མོད་ཀྱང་ཐུགས་དང་པོའི་རྩེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཀུན་སྤྱོད་ལེའུ་དུག་

པར་ལྟ་རེ་གཉིས་སྒོམ་པར་བཤད། བདུན་པར་གོ་ཆ་གཉིས་བགོ་བ་བཤད། བརྒྱད་པར་ཡེ་ཤེས་
 བ་སྐྱུན་དངས་ཏེ་དམ་ཆེག་པ་ལ་བཅུག་པ་རྣམས་བར་མ་ཆད་དུ་བཤད་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་
 གསང་གནས་སྤྱོད་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་བཤད་པས་དེའི་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་རོ་བ་བཞིན་
 གསུངས་པ་ལྟར་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྷ་ཨི་པའི་གཞུང་འགྲེལ་རྣམས་ནས་མ་བཤད་ཀྱང་
 དེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། དཔྱུ་རྒྱུ་ཏས་ནི་འགྲེལ་པར་སྐབས་འདི་ཉིད་དུ་བྱ་བར་བཤད་ཅིང་། ལྷ་
 བ་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པས་སྐབས་འདིར་ཡང་དེས་པར་བྱའོ། ། འདི་རྣམས་ལ་དགོས་པ་ཁྲད་
 པར་ཅན་རེ་རེ་ཡོད་པས་སྐབས་གཅིག་ཏུ་བྱ་བར་བཤད་པས་སྐབས་གཞན་དུ་བྱེད་པ་མི་འགོག་
 པས། སྐབས་གཅིག་ཁོ་ནར་མི་གཟུང་ངོ་། ། མདོན་བརྗོད་ལས་ཆོགས་ཞིང་གི་གོང་དུ་ལྷ་བཅུ་
 བདུན་སྒོམ་པར་མ་ཟད་བྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོམ་པ་ནའང་ལུས་དཀྱིལ་དང་བྱི་དཀྱིལ་གཉིས་ཀ་ལ་
 ལྷ་ཉི་ཤུ་བསྒོམས་ཏེ་བྱང་སོགས་བྱིན་བྱིས་ཆོབ་པ་མང་དུ་བཤད་ངོ། ། ཁོ་ནག་བྲིལ་གསུམ་བྱིས་
 མ་བཤད་ཅིང་། ལྷ་ཨི་པའི་འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ལ། སྤྲ་མ་མལ་དང་། མར་
 རོ་དང་། བྱ་རངས་པ་སོགས་པམ་མཐིང་བ་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་བྱིས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་སྤང་བས།
 རེ་ཞིག་ལ་མ་བྱུབ་ཀྱང་ཆོག་པ་ནི་ཁྲད་པར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཁའ་འགོ་མ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་སོ་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་
 བྱུབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་བཞི་ནི་དབུས་ཀྱི་སྤྲ་ཆོགས་པ་སྤྲ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་
 འཕར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ཏེ་འདབ་མ་བཞི་ལ་འཕར་ནས་གཡོན་སྒོར་བྱིས་དགོད་པར་
 བྱའོ། ། དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་མཁའ་འགོ་མ་ཕྱོགས་ཀྱི་འདབ་མ་ལ་དགོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་
 གསུམ་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པ་སྟེ། ལྷ་མ་ནི་བསྐྱར་ན་མཛེས་མའོ། ། སྐྱ་མདོག་ནི་མཁའ་འགོ་མ་ནག་མོ།
 ལྷ་མ་ལྗང་གྲ། དུམ་སྐྱེས་མ་དམར་མོ། གཟུགས་ཅན་མ་སེར་མའོ། ། བཞི་ཁའང་ཞལ་གཅིག་མ་ལ་
 ཕྱག་བཞི་མ། ཕྱག་གཡོན་ཀྱི་གཉིས་པ་ན་ཁ་ཁྱི་ག ། དང་སོ་ན་ཐོད་པ་ཁྲག་གིས་བཀང་བ་དང་།
 གཡས་ཀྱི་ཕྱག་གཉིས་པ་ན་རྒྱ་མ་རུ་དང་། དང་སོ་ནི་གི་གྲག་བསྐྱམས་པའོ། ། སྐྱུན་གསུམ་པ། དབུ་

སྐྱེ་བུ་དུ་གྲོལ་བ། གཅེར་བུ་མོ་གཡོན་བསྐྱམས་ཤིང་གཡམས་བརྒྱུད་པས་གདན་ལ་བཞུགས་པ།
 མཆེ་བ་བཞི་ལྷན་པར་གཅིགས་ནས་རྩལ་ཟད་ཆོད་པའི་ཞལ་ཅན། ཐལ་བ་མ་གཏོགས་པའི་བྲག་རྒྱ་
 ལྷ་ཡིས་ལྷན་པར་བརྒྱན་པ་སྟེ། འཁོར་ལོ་དང་ཆེད་རྒྱན་སོགས་ཀྱང་དགོས་སོ། །བྲག་དང་པོ་
 གཉིས་ཐུགས་ཀར་འབྱུང་པའི་ཚུལ་ཅན། དགའ་བས་བསྐྱེད་ལངས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པ་མོའོ། །
 འདི་བཞིའི་སྐྱེ་མདོག་དང་ཞལ་བྲག་གི་གངས་དང་། བྲག་མཆོན་དང་བཞུགས་ཚུལ་ནི་རི་བཞིན་
 དང་། སྐྱེན་གསུམ་པ་སོགས་པལ་ཆེ་བ་མངོན་བཟོད་ཀྱི་ལེའུ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་སོ། །པད་
 འདབ་ཀྱི་མཆོམས་ལྷན་སུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཀར་པོ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་རྒྱ་དང་།
 བྱི་ཆེན་དང་། བྱི་ཆུ་བསྐྱེས་སྟེ། ལྷ་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷ་ཡིས་གང་བའི་ཐོད་པའི་སྟོད་བཞི་
 རིམ་པ་བཞིན་དགོད་དོ། །ལོ་ཆེན་དང་ཟངས་དཀར་ཀྱི་འགྱུར་དང་། ཀྱུ་སྐྱ་རའི་འགྲེལ་པར་འདོད་
 ཆགས་དང་གཏི་ཐུག་ལ་སོགས་པ་ལྷན་པར་དག་པས་སེམས་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་པ་སྟེ།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་ཅེས་འབྱུང་ཡང་མར་དོ་དང་ཆག་འགྱུར་ལ་ལྷག་པོ་དེ་
 ལྷན་པ་མེད་དོ། །སྟོད་བཞི་པོ་དེ་ལྷན་པ་ལ་ལྷ་བ་པ་དང་བརྒྱ་རྟེན་ཏ་དང་། རྩོ་བོའི་འགྲེལ་པར་བཤད་
 པ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩོམ་སྟེ། ཐོགས་མཆོམས་ལྷན་སུ་ལྷན་སྟེ་དུ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་སོགས་སྟོད་ལྷན་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མངོན་བཟོད་ཀྱི་སྐྱབས་མང་པོར་བདུད་ཅི་
 ལྷན་གང་བའི་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་བྱང་སེམས་དཀར་པོས་གང་བའི་ཐོད་པ་བཞི་འཛོག་པར་བཤད།
 ཀྱན་སྟོད་ལས། ཐོགས་བྲལ་ཀྱི་ནི་བཞི་པོ་དག །ལྷ་ཡིས་གང་བའི་ཐོད་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་
 ཤིང་། རྩོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བདུད་ཅི་ལྷན་སྟོད་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྷན་གསུངས་
 པ་ལས་འདིར་ནི་བཤད་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྷན་བྲུ་རྒྱ་ཡིན་ལོ། །འབྲུལ་སྟོང་ལས། ཐོད་པ་དང་པོ་
 བྱང་སེམས་དཀར་པོ་དང་། གཉིས་པ་དམར་པོ་ཉི་མ་དང་། གསུམ་པ་བདུད་ཅི་ལྷ་དང་། བཞི་པ་
 སྟོན་མ་སྟེ་ལྷན་གང་བ་དང་། བཞི་ཁའང་བདུད་ཅི་ལྷན་གང་བའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་ཀྱང་ཕྱི་མ་
 ལྷན་བྱའོ། །མར་དོའི་བརྒྱུད་འཛོན་ལྷན་ཐོད་པ་ལ་ཆོ་གདན་འདོད་དོ། །ཐོད་པ་ནི་མེ་ནས་བཅུམས་

ཏེ་གཡས་སྒོར་གྱིས་དགོད་དོ། །སྤར་བཤད་པའི་སྤྱགས་འཁོར་དེའི་ཤར་གྱི་ཅིབས་སུ་སྒྲིམ་མ་ལ་
 ཡར་དཔའ་བོ་ཁུ་ཀ་སྤེལ་དང་། དཔའ་མོ་རབ་གཏུམ་མའོ། །དེ་ལ་ཁུ་ཀེ་དུམ་བུ་དང་། ཀ་སྤེལ་ཀེ་
 མོད་པའོ། །གཉིས་པ་ཀེ་བྲ་ཅཱ་སྒྲིམ་པ་ཀེ་རབ་དང་། ཅཱ་ཀེ་གཏུམ་མའོ། །བྲང་ཅིབས་རྩ་ལ་རྩ་རའི་རྩ་
 ལན་ཀེ་བྲ་བ་དང་། རྩ་རའི་འཛིན་པ་སྒྲེ་དེར་མཐུ་ཀུལ་སྒྲེ་ཀེ་རུས་ཆེན་པོ་དང་། གཏུམ་མིག་མ་
 སྒྲེ་ཅཱ་ཨ་ཁྱི་ཞེས་པ་བསྐྱར་བའོ། །རྒྱབ་ཅིབས་ཨ་ཁྱི་ལ་ཏའི་སྐད་ཟུར་ཆག་པ་ལྷོན་དུ་ཀུལ་སྒྲེ་
 ཀེ་རུས་དང་། འོད་ལྷན་མའོ། །སྤྱི་མ་ལ་བྲ་རྩ་བ་རྩེ་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །སྒྲོ་ཅིབས་ཨ་ཁྱི་ཏར་
 མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཅིགས་པ་དང་། སྤྱི་ཆེན་མའོ། །དེ་གཉིས་ལ་བེ་ཀ་ཏ་དྲི་ཏ་དང་། མཐུ་ན་སེ་
 ཞེས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །མེ་ལྷགས་གྱི་ཅིབས་གོ་དུ་བ་རི་སྒྲེ་བའི་མཆོག་སྤྱན་པར་སུ་རའི་ཆང་སྒྲེ་
 ལྷའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། བེ་རི་ཏ་ཀེ་འཁོན་ནམ་དག་སྒྲེ་བསྐྱར་ན་ཆང་དག་དང་། དཔའ་བོའི་སྒྲོ་
 ཅན་མའོ། །སྤྱི་མ་ལ་བེ་ར་མ་རྩེ་ཞེས་པ་ཡང་དེའོ། །བདེན་བྲལ་གྱི་ཅིབས་ར་མེ་ཤ་རི་དགའ་བའི་
 དབང་སྤྱག་ཏུ་འོད་དཔག་མེད་དང་ཁམ་རི་སྒྲེ་མིའུ་ཐུང་མའོ། །སྤྱི་མ་ཀེ་ཨ་མི་ཏ་རྩ་བ་ཞེས་སོ། །རྒྱང་
 མཆམས་གྱི་ཅིབས་དེ་བེ་ཀོ་ཀེ་སྒྲེ་ལྷ་མའི་མཁར་དུ་རྩོམ་མེད་འོད་དང་། ལང་ཀའི་དབང་སྤྱག་མའོ། །
 དེ་གཉིས་ལ་བུ་བྲ་རྩ་བ་དང་། ལོ་ཀི་ཤ་རྩེ་ཞེས་གྲང་འོ། །དབང་ལྷན་གྱི་ཅིབས་སྤེལ་བ་སྒྲེ་བྲང་བ་
 ཅན་བར་རྩོམ་སྤྱི་དང་ཤིང་གི་བ་མའོ། །དེ་གཉིས་ལ་བུ་དེ་ཏ་དང་། དུ་མཆོལ་ཞེས་གྲང་འོ། །
 དཔའ་བོ་བརྒྱད་དང་དཔའ་མོ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ཀེ་སྤྱགས་གྱི་འཁོར་ལོའོ། །གསུང་གི་འཁོར་ལོ་
 དེའི་ཤར་གྱི་ཅིབས་ཀ་མ་རྩུ་བ་སྒྲེ་འདོད་པའི་གཟུགས་སུ་དཔའ་བོ་སྤྱི་བྱ་ཅན་དང་། དཔའ་མོ་ས་
 སྤྱངས་མ་སྒྲེ། ཨ་རྩུ་རི་དང་། ཨི་ར་བ་རྩེ་ཞེས་སོ། །བྲང་ཅིབས་ཨ་ཀེ་ར་རྩོམ་པ་ཅན་དང་།
 འཛིགས་བྲེད་ཆེན་མོ་སྒྲེ། བུ་ར་ཏ་ལ་དང་། མ་རྩུ་བེ་ར་སྤེལ་སོ། །རྒྱབ་ཅིབས་ཀེ་ཀེ་གསུམ་
 དང་། ཤ་ཀུ་ཀེ་ཀེ་དགེ་མཆོན་ཏེ་དེར་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱང་གི་ཤུགས་ཅན་མ་སྒྲེ། མཐུ་སྤེལ་
 དང་། བྲ་ཡུ་བེ་གེ་ཞེས་སོ། །སྒྲོ་ཅིབས་ཀོ་ཤ་ལ་སྒྲེ་དགེ་བ་ཅན་དུ་རྩོམ་སྤྱི་མཇུག་དང་། ཆང་འཐུང་
 མ་སྒྲེ་བུ་རྩུ་ཀུ་ར་དང་། སུ་ར་རྩུ་ཀུ་ཞེས་སོ། །མེ་མཆམས་གྱི་ཅིབས་ཀ་ལ་རྩེར། རབ་ཏུ་བཟང་པོ་

དང་། ལྷ་ལྷ་མོ་སྟེ། སུ་ན་བ་དང་ལྷ་མ་དེ་གི་ཞེས་སོ། །བདེན་བཤམ་གྱི་ཅིབས་ལོ་པ་ཀ་སྟེ་འབྲང་བ་
 ཅན་དུ་རྟོ་རྟེ་བཟང་པོ་དང་། འེན་ཏུ་བཟང་མོ་སྟེ། བཟ་ན་བ་དང་། སུ་ན་བེ་ཞེས་སོ། །རྒྱུ་མཆམས་
 གྱི་ཅིབས་ཀ་ཕྱིར་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དང་། ཏྲ་ན་མ་སྟེ། མཐུ་བེར་བ་དང་། ཏྲ་ཡ་ཀར་རྩེ་ཞེས་སོ། །
 དབང་ལྷན་གྱི་ཅིབས་ཉི་མ་ལ་ཡ་སྟེ་གངས་ཅན་དུ། མིག་མི་བཟང་དང་བྱ་གདོང་མ་སྟེ། བི་རུ་པ་
 ཨམྱི་དང་། ཁ་གྲ་ན་མེ་ཞེས་སོ། །ཕྱི་མ་ནི་བྱ་གདོང་མར་བསྐྱར་རོ། །སྐྱ་གྲ་ཅན་ལ་སོགས་པ་བཅུ་
 རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ནི་གསུང་གི་འཁོར་ལོ་ལོ། །སྐྱ་འཁོར་དེའི་ཤར་གྱི་ཅིབས་བྲེ་ཏ་བྱ་རིར་ཉི་ཡི་དྲགས་
 གྱི་ཁྱོང་དུ་སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་། འཁོར་ལོའི་ཤུགས་ཅན་མ་སྟེ། མཐུ་བྲ་ལ་དང་། ཅག་བེ་གེ་ཞེས་སོ། །
 བྲང་གི་ཅིབས་གྱི་ཏ་དེ་བ་རྒྱ་སྟེ་ཁྱིམ་གྱི་ལྷ་ར་རིན་ཆེན་རྟོ་རྟེ་དང་། དུམ་སྐྱེས་མ་སྟེ། རྩ་བཟ་དང་།
 ཁམ་རོ་རྩེ་ཞེས་སོ། །རུབ་ཅིབས་སོ་རྩ་སྟེ་ཡུལ་འཁོར་བཟང་པོར་ཏྲ་མ་གྱིན་དང་། ཆང་འཆོང་མ་
 སྟེ། ཏྲ་ཡ་གྱི་བ་དང་། འོ་རྩེ་རྩེ་ཞེས་སོ། །སྟོ་ཅིབས་སུ་བརྒྱ་དྲི་བ་སྟེ་གསེར་སྤྱང་དུ་ནམ་མཁའི་སྤྱང་
 པོ་དང་། འཁོར་ལོའི་གོ་ཆ་མ་སྟེ། ལྷ་གྲ་ཤ་གཞུ་དང་། ཅག་བསྐྱེ་རྩེ་ཞེས་སོ། །མེ་མཆམས་གྱི་ཅིབས་
 བ་ག་ར་སྟེ་ཁྱོང་ཁྱོང་དུ་དཔལ་ཉི་རུ་ཀ་དང་། འེན་ཏུ་དཔལ་འཕེ་སྟེ། སྤྱི་ཉི་རུ་ཀ་དང་། སུ་བྲེ་རྩེ་ཞེས་
 དང་། རྒྱ་དཔེར་ན་ག་རའི་བཤད་པར་བ་ཏེ་ལི་ཞེས་པ་སྐྱེ་བོ་སྟེ་སྐྱེ་བོའི་བྱ་ཡིན་གསུངས་སྟེ་ཁྱོང་
 ཁྱོང་སྐྱེ་བོའི་བྱའོ། །བདེན་བཤམ་གྱི་ཅིབས་སིན་རྒྱར་བསྐྱར་གར་གྱི་དབང་ལྷག་དང་། སྟོབས་ཆེན་མ་
 སྟེ། བསྐྱེ་ནི་རྒྱ་ཤར་དང་། མཐུ་བྲ་ལེ་ཞེས་སོ། །རྒྱུ་མཆམས་གྱི་ཅིབས་མ་རུ་སྟེ་སྐྱ་ངམ་གྱི་ཡུལ་དུ་
 རྩམ་པར་སྤང་མཛད་དང་། འཁོར་ལོ་སྐྱར་མ་སྟེ། བེ་རོ་ཅན་དང་། ཅག་བསྐྱེ་རྩེ་ཞེས་སོ། །དབང་ལྷན་
 གྱི་ཅིབས་ཀྱི་ཡུ་རྒྱ་སྟེ་རིགས་ཉིད་ཅེས་པར་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔལ་དང་། བཙུན་འབྲུས་ཆེན་མོ་སྟེ།
 བཟ་ས་ཏུ་དང་། མཐུ་བྲེ་རྩེ་ཞེས་སོ། །སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་རྒྱལ་པོ་འདི་དག་ནི་སྐྱེའི་
 འཁོར་ལོ་ལོ། །ཐོད་པའི་དུམ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་པོ་ཉེར་བཞི་རྩམས་ནི་ཞལ་གཅིག་པ། སྐྱན་
 གསུམ་པ། བྱག་བཞི་པ། རལ་བ་སྐྱེ་བོར་བསྐྱས་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན། དར་དབྲངས་ཅན་ནི། ལྷ་བ་
 པས་དཔལ་པོའི་ཐོད་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་བླ་རྒྱ་རྟེ་ཏས་དཔལ་པོའི་དར་ཐོད་ཅན་དུ་

བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འབྲུལ་སྤོང་ལས། རྫོང་ཇེ་འི་སྤོང་བས་མཆན་པའི་དཔའ་བོའི་དར་གྱིས་
 དཔལ་བར་བཅེངས་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཡུམ་ལ་འབྲུད་པའི་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ན་
 རྫོང་ཇེ་དང་། གཡོན་ན་བེལ་བྱ་དང་། ཕྱག་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་གཡོན་ན་ཁ་རྒྱུ་ག་དང་། གཡས་ན་རྩ་མ་
 རུ་འཛིན་པ། ཕྱག་རྒྱ་ལྡན་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྤྱུ་མ་ཐལ་བ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། རོད་སྐམ་ལྡན་དང་།
 རོད་ཆོན་ལྡན་བཅུ་འཛིན་སྤོང་བ་དང་། ཞེད་རྒྱ་སོགས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱུ། གཡོན་བསྐྱམས་ཤིང་གཡས་
 བརྒྱུད་གིས་གདན་ལ་བཞུགས་པའོ། །ཀྱུན་སྤྱོད་ལས། དཔའ་བོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ནི། །ཕྱག་རྒྱ་ལྡན་
 སོགས་པས་བརྒྱན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་ལ་སོགས་ཀྱན། །གཡས་བརྒྱུད་བ་ཡི་
 གདན་དང་ལྡན། །མགུར་རྒྱ་གདུ་བྱ་གདུབ་ཀོར་དང་། །ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་དུག་གིས་
 བརྒྱན་པར་ཡང་བཤད་པས། ཕྱག་རྒྱ་ལྡན་ཞེས་འབྲུང་ཡང་ཐལ་ཆེན་གྱི་རྒྱན་མི་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །
 གཙོ་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རབ་གཏུམ་མ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱ་མོ་
 ཉེར་བཞི་ཡང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། ཡབ་ལ་འབྲུད་པའི་ཕྱག་གཡོན་གྱིས་རོད་པ་ཁྲག་གིས་
 བཀང་བ་དང་། སྤང་བ་ལ་བསྐྱེགས་པའི་སྤྱེགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཕྱག་གཡས་པས་གྱི་གྲག་
 འཛིན་པ་ཅན། སྤྱན་གསུམ་པ། དུག་པོའི་གཟུགས་ཅན་མ། སྐྱ་གྲོལ་བ་ལ་སྟེ་དབུ་སྐྱ་སིལ་བྱར་གྲོལ་
 བས་ནི་རྣམ་པར་མངོས་ཤིང་ཡབ་རྣམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
 པ་དང་། སྦྱོགས་ཀྱི་གོས་ནི་འཆང་བའི་མཆོག་ནི་གཅེར་བུ་ལ་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་དང་། སྦྱོགས་
 ཀྱི་གོས་ཅན་དུ་གྲགས་པའི་དོན་ནོ། མགུལ་རྒྱན་དང་། གཙུག་ཕུད་དེ་གཙུག་རྒྱན་གྱི་ཁོར་བྱ་དང་།
 བརྒྱ་རྟེན་ཉེ་འགྲེལ་པར་གདུ་བྱར་བསྐྱར་མོད་ཀྱང་། ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་པར་ཁོར་བྱ་ནི་གདུ་བྱའི་
 རྣམ་གངས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་བྱ་སྟེ་ཆག་འགྱུར་དང་མཐུན་ནོ། །དབུང་རྒྱན་དང་། རྣ་ཆ་དང་།
 ཆངས་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱན་ཅན། མགོ་བོ་སྐམ་པོ་ལྡན་པའི་སྤོང་བས་མགུལ་བ་ནས་བརྒྱ་སྟོམ་གྱི་བར་
 དུ་བརྒྱན་པ། འོག་པག་སིལ་སིལ་གྱི་སྐྱ་སྦྱོགས་པའོ། །སྟེ་རགས་ཁུད་པར་བ་བར་བྱ་ཅན་ཅེ་ལ་
 བེལ་རྒྱུད་གི་སྐྱ་སྦྱོགས་པ་ལ་འོག་པག་ཅེས་ཟེར་བས། སྤྱད་དོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྟེ་རགས་དང་འོག་

བག་གཉིས་ཀ་ལ་བསྐྱར་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདི་འབྲེལ་སྐབས་སུ་མར་དོས་འོག་བག་སིལ་སིལ་ཞེས་
 བསྐྱར་བ་ལྟར་འོག་བག་དུ་བསྐྱར་ན་ལེགས་སོ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་འི་སྐྱ་མདོག་ལ། གཞུང་
 རྣམ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་སྔོ་དམར་དཀར་བར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཞིང་།
 ཀུན་སྦྱོང་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ་དང་། འབྲུལ་སྔོང་ལས་ཀྱང་མི་གསལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་རྩོ་བོ་ཆེན་
 བོའི་འགྲེལ་བར། འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་བཀའ་བསྐྱོ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱ་མདོག་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་ཐབས་
 ལས་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་ལས་ཐོད་པའི་དུམ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་
 ལྷ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་བཤད་པས། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་གསུངས་པ་ནི་རྟོན་གྱི་
 འཁོར་ལོ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱ་བར་བརྟེན་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཡང་བྱའོ། །འོ་ན་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་བརྒྱད་ཆེན་
 གསུམ། སྔོ་དམར་དཀར་བོ་དང་། ཞལ་ཕྱག་གི་གངས་དང་། ཕྱག་མཆོན་འདིར་བཤད་པ་དེ་རྒྱད་
 གང་རྣམ་གསུངས་སྟུང་ན། མངོན་བརྗོད་ལས། སྤྱིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཁ་དོག་སྤྱ་
 ཆོགས་པར་གསུངས་ཤིང་། ལེའུ་བརྒྱ་བཞི་པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་མཐུག་དུ། ཡང་ན་སྐྱ་
 གསུང་ཐུགས་གྱི་ནི། །རྩི་འདོད་མདོག་ནི་དབྱེ་བ་བྱ། །ཞེས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་དབྱེ་བས་རྩི་ལྟར་
 འདོད་པའི་ཁ་དོག་དུ་བྱ་བར་བཤད་པ་ནི། སྐྱ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དཀར། གསུང་འཁོར་གྱི་ལྷ་དམར།
 ཐུགས་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྔོན་བོར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། སྤྱར་འཁོར་ལོ་རེ་རེའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཁ་དོག་མི་འབྲ་
 བར་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མི་བྱ་བར་ཁ་དོག་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བྱེད་པས་ཡང་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 རྣམ་བོ་སྦྱོང་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་འི་ཁ་དོག་མི་གསལ་ཡང་། དེའི་དཀྱིལ་
 ཆོག་དུ། དཀར་མིན་དཀར་དང་དམར་བོ་ཡིས། །ཐ་མ་མཆོག་དང་བར་མ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་རིམ་
 བཞིན་དགོད་པ་ནི། ལྷ་མའི་རིམ་གྱིས་རིན་ཡིན་འོ། །ཞེས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་འི་ཁ་དོག་སྤྱ་མ་
 བཞིན་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱ་ཞབས་གྱིས་ལྷ་དུག་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་དང་།
 ཕྱག་མཆོན་རྩི་ལ་སོགས་བཤད་པ་ནི། ཀུན་སྦྱོང་ལས་གསུངས་ལ། དེར་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་
 སོགས་པ་བཞི་སྤྱ་ཆོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་། མཆོམས་མ་བཞི་གཟུགས་གཉིས་པར་

གསུངས་པ་ཅམ་ལས་སོ་སོའི་ཁ་དོག་གསལ་བར་མ་བཤད་པས། ཁ་དོག་ནི་མངོན་བརྗོད་ལ་
 བརྟེན་པར་བྱས་ན་ལེགས་ལ། ལྷ་ཨི་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །མངོན་བརྗོད་ཀྱི་ལེའུ་བཞི་པ་ལས།
 ལྷོ་བས་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་དང་། གཡས་བརྒྱད་དང་། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་
 དང་པོས་འཁོར་ལོ་འཛིན་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཕྱག་མཆན་གསུམ་མཐུན་ནོ། །དེའི་ལེའུ་
 ལྷ་པ་ལས། ལྷ་གུ་ཅན་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་དང་པོས་བརྒྱ་འཛིན་པ་མ་
 གཏོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་སྤར་དང་འབྲལ། །དེའི་ལེའུ་བྱག་པ་ལས་ནི། སྤར་པའི་དུམ་བྱ་ལ་སོགས་
 པ་བརྒྱད། ཞལ་ཕྱག་སོགས་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་ལ། རྣལ་འབྱོར་མ་
 ཉེར་བཞི་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མར་བཤད་ཀྱང་ཕྱག་མཆན་ལ་གྱི་གྲག་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་
 འབྱོར་མ་ཉེར་བཞིའི་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་དང་། ཕྱག་མཆན་ཀུན་སྦྱོང་དང་མཐུན་ཞིང་། དཔའ་བོ་
 ཉེར་བཞིའི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྫོ་རྗེའི་འཛིན་པའང་ཀུན་སྦྱོང་ལ་བརྟེན་པའོ། །
 འོ་ན་མངོན་བརྗོད་ལས། བདེ་མཆོག་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པ་ལ། ལྷ་གསུང་ཐུགས་དམ་ཆེག་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས། བདེ་མཆོག་རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་བཤད་པ་ལས། ལོ་ངེལ་གཉིས་
 ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་རིགས་ཇི་འབྲུཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་སྟམ་ན། རྫོ་བོ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་བར།
 རྣལ་འབྱོར་དབང་ཐུག་ལྷ་ཨི་པས་རིགས་བྱག་པ་ཉེ་རུ་ཀའི་སྐྱབ་ཐབས། ཅ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཆེན་པོ་མཇུག་པའི་དོན་རྒྱུད་ལྟར་བཀོལ་བ། ཞེས་ལྷ་ཨི་པའི་ཕྱགས་འདི་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱག་
 པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ནང་ནས་ཅ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ།
 མངོན་བརྗོད་ལས། རིགས་བྱེ་བྲག་པ་བཤད་པའི་སྐྱབས་སུ་དཔའ་བོ་རྣམས་ལ་འཁོར་ལོ་དང་བརྒྱ་
 དང་རྫོ་རྗེ་སོགས་ཀྱི་རང་རང་གི་རིགས་སོ་སོའི་ཕྱག་མཆན་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་དཔའ་བོ་ཉེར་
 བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཡས་ཀྱི་ཕྱག་དང་པོའི་ཕྱག་མཆན་ནི་རྫོ་རྗེ་ཁོ་ནར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷའི་དཔའ་བོ་རྣམས་དབྱལ་བར་འཁོར་ལོའི་སྤང་བ་དང་། གསུང་གི་དཔའ་
 པོ་རྣམས་དབྱལ་བར་བརྒྱའི་སྤང་བ་ཅན་དུ་བཤད་ཅིང་། འདིར་ནི། དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཀུན་གྱི།

དབྱལ་བར་རྫོ་རྗེའི་སྤེང་བའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པལ་ཆེ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ཉིད་ལ་སྟོན་འབྱེད་བྱས་པར་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་
 བྱ་ཞབས་ཀྱི་རེ་གཉིས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པར་གྱིས་ཞིག་། དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ནི་བདེ་
 མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་སུ་
 འཇོག་པ་ནི་རྣམ་སྤང་དང་སྤང་མཐའ་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་སུ་འཇོག་པ་ལ་དགོངས་ཏེ།
 དཀྱིལ་འཁོར་འདི་རིགས་བསྐྱུ་ཡིན་པས་རིགས་སོ་སོ་བའང་ཡོད་དགོས་མོད་ཀྱང་། རིགས་མ་
 བསྐྱུ་པའི་རིགས་རྒྱང་སོ་སོ་བའི་རིགས་དང་མི་འདྲའོ། །མངོན་བརྗོད་ལས། བྱགས་གསུང་སྐྱུའི་
 ལྷ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱོད་པ་དང་། ས་ལ་སྐྱོད་པ་དང་། ས་འོག་ན་སྐྱོད་པ་ཞེས་དང་། ཀྱན་སྐྱོད་
 ལས་དེ་དག་ལ་རྒྱ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྟོན་ཐོད་པའི་དུམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་
 གྱི་ལྷ་བཞི་དང་། དེ་བཞི་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱོད་པས། བྱ་སྤྱིར་མ་ལ་ཡ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བརྒྱད་
 བརྒྱད་བ་དང་། སྐྱ་གུ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་གཞོད་སྤྱིན་བཞི་དང་སྤྱིན་སོ་བཞི་ས་ལ་སྐྱོད་
 པས། ཀླ་མ་རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བརྒྱད་བརྒྱད་བ་དང་། སྟོབས་སོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་
 གྱི་སྐྱ་བཞི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་བཞི་ས་འོག་ན་སྐྱོད་པས། བྱེ་ཏ་བུ་རི་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བརྒྱད་
 བརྒྱད་བ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ་བྱགས་གསུང་སྐྱུའི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟུལ་ནས་མིང་
 དང་ཆ་ལྷགས་སོགས་འབྲ་བར་བྱས། ཞེས་ཟངས་དཀར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་གསུང་བ་ནི་
 མངོན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ནའང་དེ་རྣམས་ཅི་རིགས་པ་འདུག་ལ། དེའི་སྤྱིར་འདུལ་བྱེད་རྣམས་
 ལའང་གནས་དང་། འདུལ་བྱེད་སྟོན་ས་མཆོན་དེ་ལྟར་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། མིང་དོན་གཞན་ཡང་
 ཡོད་དོ། །འཁོར་ལོའི་རྩིས་ཉེར་བཞི་ཡུལ་ཉེར་བཞིར་མངོན་བརྗོད་ལས་བཤད་ལ། དེའི་དགོས་
 པ་ནི་ལྷའི་གནས་དེ་རྣམས་ལ་བྱེད་ཡུལ་ཉེར་བཞི་དང་། དེར་བཀོད་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་ཡང་ཡུལ་དེ་
 ན་བཞུགས་པའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་དངོས་ཡིན་པའི་མོས་པ་བརྟན་སོ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམས་ན།
 ཡུལ་དེའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་བ་སྤྱར་བའི་གནད་ཆེན་སོ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་གལ་

ཆེད། །གཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་དང་བྱང་དང་རྩལ་དང་སྒྲིའི་སྒྲོ་རྣམས་སུ་ཤར་ནས་བརྩམས་
 ཏེ་གཡོན་སྒྲོར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁྱ་གདོང་མ་དང་། འུག་གདོང་མ་དང་། བྱི་གདོང་མ་དང་།
 བག་གདོང་མ་རྣམས་དགོད། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་མེ་དང་བདེན་བྲལ་དང་རྒྱང་དང་དབང་ལྡན་གྱི་
 མཆོམས་རྣམས་སུ། མེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡམས་སྒྲོར་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡ་མ་དྲི་ཉི་ཉེ་གཤེན་
 རྩེ་བརྟན་མ་དང་། གཤེན་རྩེ་པོ་ཉ་མོ་དང་། གཤེན་རྩེ་མཆེ་བ་ཅན་མ་དང་། གཤེན་རྩེ་འཛོམས་པ་
 རྣམས་དགོད་དོ། །ཞལ་བྲག་གི་གངས་དང་བྲག་མཆོན་ལ་སོགས་པ་ནི། རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་
 མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་བཞིན་དུ་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་བྱ་རོག་གདོང་ལ་སོགས་པའི་
 “གདོང་མ་བརྟན་”)མི་འདྲ་བ་བཞིའི་དབྱེ་བས་དེ་རྣམས་ལས་དབྱེ་ཞིང་མི་འདྲ་བར་བྱའོ། །བྱ་རོག་
 གདོང་ལ་སོགས་པ་ནི་དབྱེ་རིལ་པོ་མིན་གྱི། གདོང་གི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་དེ་རྣམས་ཀྱི་གདོང་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ན་རྒྱན་སོགས་གདགས་སུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གསུངས་
 སོ། །བྱ་རོག་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནག་ལྡང་དམར་སེར་བའི་མདོག་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་།
 མཆོམས་མ་བཞི་མི་འདྲ་བར་སྟོན་པ་ནི། བྱ་རོག་གདོང་མ་སོགས་གདོང་གི་སྒྲོ་ནས་མཁའ་འགྲོ་
 མ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལ་སོགས་པའི་མཆོམས་ན་གནས་པའི་ལྷ་མོ་བཞི་
 ནི་མའི་བྱ་མོ་མཛེས་པ་ལྟར་ཡིད་འཕྲོག་པ། སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་ཁ་དོག་ནི་བྱེད་གཟུགས་ཀྱི་ཚུལ་
 གྱིས་གཉིས་པ་སྟེ། བྱེད་གཡམས་ནི་གཡམས་ཀྱི་སྒྲོ་མའི་ཁ་དོག་དང་། བྱེད་གཡོན་ནི་གཡོན་ཀྱི་སྒྲོ་
 མའི་ཁ་དོག་ཅན་མའོ། །བརྒྱད་ཆར་ཡང་ཡི་དྲགས་ཏེ་རོའི་སྟན་ལ་གནས་པ། དག་མོ་ཆེན་པོ་
 སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་བརྩོན་པ་སྟེ་དུར་ཁྲོད་ན་གནས་པས་རོའི་གདན་ཅན་ནོ། །
 དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ཀུན་གྱི་ནི་དབྲལ་བར་དོ་རྩེའི་བྲང་བ་འཛིན་པའོ། །འདི་རྣམས་ནི་སྟོན་
 ཀྱི་དུས་སུ་མིའམ་ཅི་མོ་བཞི་དང་སྤ་མེན་མ་བཞིས་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་དམ། འཕྱང་གཙོད་དང་ཉེ་བའི་
 འཕྱང་གཙོད་དང་། སྤོང་མཐའ་དང་ཉེ་བའི་སྤོང་མཐའ་བཟུང་བ་བདུལ་བའི་ཆོ། ཁྱོ་བོ་འཛིག་ཏེན་

༡) ཞ། ༡༠༤་ན་ཙ་ གདོང་བརྟན།

གསུམ་རྒྱལ་དང་ལྷ་མོ་གོ་རིའི་ལ་སོགས་པ་ཡབ་ཡུམ་བརྒྱུད་ལ། སྒོ་མ་བཞིས་ཡབ་རྣམས་གདོང་
བརྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤྲས། མཆོམས་མ་བཞིས་ཡབ་རྣམས་བྱེད་གཟུགས་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤྲས་ནས་མ་
མོའི་སྐྱུར་བསྟན་པས་སྤར་བཤད་པ་བརྒྱུད་བརྟལ་བ་དང་། འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་ཡུལ་ཉེར་བཞི་ན་
གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་གདུག་པ་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དབང་ཕྱག་མཆོད་པར་བྱེད་ལ།
དབང་ཕྱག་གི་བྲག་པོའི་སྐྱུ་འཇིགས་བྱེད་ནག་པོ་རྒྱུང་མ་དུས་མཆོན་དང་བཅས་པ་ནི། འཛམ་བུའི་
སྤྱིང་གི་དབྱུས་མ་ག་རྩ་ན་གནས་པ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཆོ། རྩོམ་འཆང་གིས་འཛམ་བུའི་
སྤྱིང་དུ་བདེ་མཆོག་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བརྟུ་གཉིས་པར་སྤྲུལ་ནས། འཇིགས་བྱེད་རྒྱུང་མ་དང་བཅས་
པ་བརྟལ་ཏེ་ཞབས་འོག་དུ་མནན། བྲག་པོའི་རྒྱུང་མ་བཞི་ནི་ལྷ་མ་གྱི་ལ་སོགས་པ་སྤྱིང་པོའི་རྣལ་
འབྱོར་མ་བཞིར་སྤྲུལ་བས་བརྟལ་ལོ། །ཞེས་བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་མ་དག་གསུངས་ཏེ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་
འབྲེལ་པ་ནའང་དེ་རྣམས་ཅི་རིགས་པ་སྤང་ངོ་། །

གསུམ་པ་སྤྱོགས་མཐུན་གྱི་དག་པ་དང་ལུས་དཀྱིལ་སྒོམ་པ་ལ་གསུམ། བྱང་སྤྱོགས་སོ་
བརྟན་ལྷ་དང་སྐྱུར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ་དང་། སྤར་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱུས་
ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོགས་མཐུན་
གྱི་དག་པ་སྒོམ་པའི་སྐབས་ནི། མངོན་བརྗོད་ལས། མ་ངལ་བར་དུ་ལྷ་སྒོམ་པ་དང་སྤྲུལ་བསྐྱུ་བ་བྱ་
བ་དང་། ངལ་ན་དག་པ་དེ་སྒོམ་པར་བཤད་ལ། ལྷ་ཨི་བས་སྐབས་འདི་དང་བྱིལ་བུ་པས་བྱང་ལུས་
དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སྒོམ་པ་རྫོགས་མ་ཐག་སྒོམ་པར་བཤད། ནག་པོ་པས་ལྷ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་དང་ཡི་
ཤེས་པ་གཞུག་པ་དང་དབང་བསྐྱུར་ཏེ་མཆོད་པ་བྱས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྒོམ་པར་བཤད་པས།
སྐབས་གཅིག་ཁོ་ནར་མ་ངས་ལ། སོ་སོའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱའོ། །འདི་སྒོམ་པའི་དགོས་
པ་ནི་འབྲེལ་པ་གསུམ་ལས་ལྷའི་རྣམ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་སྒོམ་པར་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་སྐབས་ན་གཉིས་མེད་བདེ་
ཆེན་གྱི་ཡི་ཤེས་ཉིད་ལྷར་ཤར་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་

དོན་ཡིན་གྱི། སོ་བདུན་སོ་ཐེག་ཆེན་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་ལྟར་སྟོན་པ་དང་། ལྷ་སྐྱུ་ལ་རུས་
ལ་སོགས་པའི་གདོས་བཅས་མིན་པར་འང་འཆོན་ལྟར་སྟོན་པ་ཙམ་གྱི་དོན་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་
པའི་རྟོགས་པ་དམ་པ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནོ། །རྩོ་བོ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་པར་དགོས་པ་བཞི་
བཤད་པའི་དང་སོ་ཉེ་རུ་ཀའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཆོས་སྐྱེའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་
སྐྱེ་ནི་སྤང་བཤད་པའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རོ། །ལྟར་ཞེན་པ་བསྐྱོག་པ་ནི་
སྤང་མའི་ངོ་བོར་བསྟོམས་པས་དེའི་ངོ་བོར་མ་ཤར་བའི་ལྷའི་སྐྱེ་ཙམ་ལ་ཞེན་པ་སྐྱོག་པའོ། །གསུམ་
པ་སྐྱེ་མ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་མེད་དུ་མཆོན་པ་ནི་བདེ་སྟོང་གི་ཐུགས་དང་སྐྱེ་མའི་ལྷ་སྐྱེ་གཉིས་ངོ་བོ་
དབྱེར་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ཅིག་ཅར་ལམ་དུ་བྱས་པ་ཐེག་པའི་བྱེད་པར་ནི་སྤགས་
ཀྱི་ཐེག་པའི་ལྷ་སྐྱེ་དང་། པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ལམ་དུ་བྱེད་
པའོ། །སྟོམ་ཚུལ་ནི་མན་སྟེ་ལས་གྱུར་དུ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ། །གང་དུ་སེམས་ནི་རབ་
སྟོན་པ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ནི། །དགེ་འདུན་གྱི་ཡང་བསྟན་པ་འོ། །ཞེས་བྲངས་ནས།
བསྟོམ་པར་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནང་དུ་འདུས་ཀྱི། ལོག་པར་བསྟོམ་
པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་དེ་གོམས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤང་ལྟར་བྱེད་ན་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་བྱེད་ལས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་
ལུས་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་སུ་ཐ་སྟོན་བྱེད་པས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སེམས་གཅིག་ཉིད་
ལ་སྟོན་པས་བྱེ་བའི་ཆོས་སོ་བདུན་དུ་བྱས་ནས་ལྷ་སོ་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་ལྷ་བ་འདི་ནི་གཙོ་བོའི་དོན་
ཉེ། དེ་ལ་ནི་སོ་བདུན་སོ་ལ་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དམིགས་རྣམ་མི་མཐུན་པ་
དུ་མ་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་ལམ་འདིའི་སྐྱབ་པ་སོས་ཀྱང་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་འདྲིས་པར་བྱ་བའི་དོན་
དུ་མ་དོ་སྟེའི་ཕྱོགས་ནས་གསུངས་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་སོ་བདུན་དང་བཅས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་འདིའི་འགྲེལ་པ་གསུམ་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་ལྟར་ཉ། བདེ་སྟོང་གི་ངོ་
 བོར་ལྟ་བུ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་ལྟ་ནམས་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་ལྟ་བུ་ནི་
 དབང་རྣམ་དང་། དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པས་ནི་སྤྱན་མོང་བའི་ཆོས་སོ་བདུན་སོ་རེ་རེ་ནས་ལྟའི་ངོ་བོར་ལྟ་
 བུ་ནི་དབང་སོ་དམན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་དེ། འབྲུལ་སྟོང་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་སྐད་
 ཅིག་གིས་བཞེངས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་
 ལྟའི་ངང་བཞིན་སོ་སོ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་སོ་སོར་སྦྱར་བུ་ནི་དབང་སོ་དམན་
 པའི་དོན་དུ་ཡིན་པས་འདིར་མ་བྱས་པས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། སྐད་
 ཅིག་ལ་སྦྱར་བས་ཆོག་པ་དེ་ཡང་དང་སོར་ལྡོག་པས་བྱེ་བ་ལ་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་བ་མི་བྱེད་པ་ཡང་
 མིན་ལ། རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་སྤྱན་མོང་བའི་སོ་བདུན་ལ་འབྲེལ་བར་མི་བྱེད་པ་ཡང་མིན་མོད་ཀྱང་།
 ཆོས་སོ་བདུན་ལྟ་སོ་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་ལྟ་བུ་ནི་གཙོ་བོའི་དོན་ལ་བྱེད་དོ། །དེལ་བྱ་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་
 སོ་བདུན་གྱི་དག་པ་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་དམ་ཆོག་པ་ནམས་རྫོགས་
 པའི་མཐུག་འདིར་སྤར་ལྟར་གནས་བཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སོགས་བྲན་པར་བྱས་ནས། བདེ་བ་
 བསྐྱེད་པ་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་ནས་དེའི་ངོ་བོར་ལྟ་ནམས་རེ་རེ་ནས་སམ། སྦྱིར་བསྐྱུས་
 ནས་ལྟ་བུ་བྱ་སྟེ། ཆོས་སོ་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་ལྟ་བུ་བའི་གཙོ་བོའི་དོན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་དེས་
 ཀྱང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱད་སྟེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་དཀྱིལ་བསྐྱོམས་པའི་མཐུག་དེ་ནས་དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཟད་པ་དང་མི་སྦྱི་
 བཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་འཛོལ་བའི་ཕྱོགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་
 བདུན་ཉེ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་སོ་བདུན་དང་སྦྱིར་བས་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། སྦྱིར་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་
 གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་། ཆོར་བ་དང་། ཆོས་དང་། སེམས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་ནི།
 རིམ་པ་བཞིན་གཡས་སྐྱོར་གྱིས་མཁའ་འགྲོ་མ་ནས་གཞུགས་ཅན་མའི་བར་བཞིར་བལྟོ། །ཉེར་
 གཞག་བཞི་ནི། རིམ་པ་བཞིན་གཞུགས་སུང་དང་ཆོར་སུང་ཤེས་པ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། ཅོམ་པ་དང་།

འདུལ་ཤིང་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རང་
 བཞིན་སོ་སོར་འབྱེད་པར་འགྲེལ་བ་གསུམ་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྫོགས་པའི་འགྲེལ་པར་ལུས་
 ཆོར་སེམས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཞི་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་
 རབ་དང་། སྦྱང་རྩེ་དབྱེར་མེད་པ་ལ་བཤད་དེ་སྒྲར་ལྟར་བཤད་དོ། །རྩེས་སུ་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་ལ་བྱ་བ་བཞག་པས་ན་བྱ་བ་ཉེར་གཞག་གོ།
 གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལས། འདིར་ཐ་མ་གཉིས་བསྒྲིག་པ་ནི་ཀྱན་སྦྱོང་དང་མངོན་
 བརྩོད་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །འདུན་པའི་དང་། བཙོན་འབྲས་ཀྱི་དང་། སྦྱོང་པའི་དང་།
 སེམས་ཀྱི་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞིན་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། གཏུམ་མིག་མ་ནས་སྒྲ་ཆེན་མའི་བར་
 ཀྱི་ཐུགས་འཁོར་གྱི་སྒྲ་མོ་བཞིར་བལྟའོ། །དེ་ལ་རྩུ་འབྲུལ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའོ།
 རྒྱུ་པ་ནི་དེའི་གནས་སོ། །འདུན་པ་ནི་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱས་པ་དང་། བཙོན་འབྲས་
 ནི་དེའི་རྒྱུ་ལས་མི་སྒྲིག་པར་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །དཔྱོད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
 དཔྱོད་པ་དང་། སེམས་ནི་བྱང་རྒྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱེད་པའོ། །པར་
 ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་འདུན་པ་སོགས་བཞི་རྩུ་འབྲུལ་རྒྱུ་པར་མི་བྱེད་པར་འདུན་སོགས་བཞིའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ལ་བྱེད་ལ། སྦྱུ་ཁ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། རྩུ་འབྲུལ་སྦྱེད་ཀྱས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 འབྲུབ་པ་ལ་སྒྲོ་བཞི་སྟེ་འདུན་པ་བྲག་པོ་དང་། བཙོན་འབྲས་རྒྱུན་རིང་དང་། དམིགས་པ་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་དང་། སྦྱོན་གོམས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ས་སོན་སེམས་ལ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་
 པའོ། །རྫོགས་པའི་འགྲེལ་པར་སྒྲར་བྱ་བ་ཉེར་གཞག་ཏུ་བཤད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཉིང་ངེ་
 འཛིན་གྱིས་གྲོགས་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་རབ་གཏུམ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་བཞག་པར་བཤད་པའི་ཉིང་
 ངེ་འཛིན་ནི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཞིའོ། །འདི་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་
 གྲོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞིར་མིང་བཏགས་ཞེས་པའི་ཐུགས་ཏེ། གཞུང་གཞན་
 ནས་བཤད་པའི་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་བསྒྲིག་པ་ནི། རྒྱུད་གཉིས་ལས་སྒྲར་ལྟར་བཤད་པས་

འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །དད་པ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་
 དང་། དབང་པོ་ནི་འདི་ནི་དེའོ་ཞེས་ངེས་པར་འཛོལ་བའོ། །བཙུན་འབྲས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ངེས་པར་བྱ་
 དགོས་པ་ཉིད་ངེས་པར་གཟུང་བའོ། །བྲན་པའི་དབང་པོ་ནི་མི་སྐྱུགས་པའི་མི་བཟླེད་པས་མ་རིག་པ་
 ལྟེ་སྐྱུགས་པའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པའོ། །ཉིང་ངེ་འཛོལ་གྱི་དབང་པོ་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་དབང་
 བྱེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་སྤང་སྦྱང་འབྱེད་པ་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བཟུང་བའོ། །ཞེས་
 འབྲེལ་པ་གསུམ་ནས་བཤད་ལ། བྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་འཛིག་རྟོན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
 དང་སེམས་དང་བ་ནི་དད་པ་དང་། བཙུན་འབྲས་ནི་སེམས་མངོན་པར་སྟོབ་བ། དད་པའི་དབང་པོ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་གིས་ཉེ་བར་སོག་པ་ནི་བཙུན་འབྲས་དང་། དེའི་དབང་པོ་བསྐྱེད་པའི་
 རོན་ལ་མི་སྐྱུགས་པའི་བྲན་པ་དང་། དེའི་དབང་པོའི་རོན་ལ་མངོན་པར་སྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་
 ངེ་འཛོལ་དང་། དེའི་དབང་པོས་ཅེ་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་རོན་རྣམས་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་
 པོར་བཤད་དོ། །དབང་པོ་ལྟ་ནི་དཔལ་འཁོར་སྟོབ་སྟོས་མ་ནས་ཤིང་གི་བ་མའི་བར་བྱགས་ཀྱི་ལྟ་མོ་བཞི་
 དང་། གསུང་གི་ལྟ་མོ་ས་སྤངས་མར་བལྟའོ། །བརྟེན་པའི་སྟོབ་མ་ལ་འདིར་དཔལ་འཁོར་སྟོབ་སྟོས་མ་
 ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ཀུན་སྟོང་དང་མངོན་བཟོད་ལས་ཀྱང་འབྲུང་ངོ། །རྫོབ་འཛིག་འབྲེལ་པར་སྤར་གྱི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་དབང་པོ་ལྟས་དབང་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་ལྟ་མོ་དེ་ལྟར་འཛོག་པར་བཤད་
 དོ། །དད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུལ་དུ་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་
 མི་རྗེ་བའི་བྱིར། དད་པའི་སྟོབས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་བར་ལྟར་གྱུར་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་
 འཛིགས་བྱེད་ཆེན་མོ་ནས་ཤིན་དུ་བཟང་མའི་བར་གྱི་ལྟ་མོ་ལྟར་བལྟའོ། །རྫོབ་འཛིག་དགོངས་པ་ལྟར་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་དད་སོགས་སྟོབས་སུ་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་གི་སྟོན་ནས་ལྟ་མོ་
 ལྟར་འཛོག་པ་སྤར་མའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉིང་ངེ་འཛོལ་དང་། བཙུན་འབྲས་དང་། དགལ་
 བ་དང་། ཤིན་དུ་སྤངས་པ་དང་། ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བྲན་པ་དང་། བྱང་སྟོམས་
 ཀྱི་མཐར་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་སྤར་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་

ཅེ་གཅིག་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དང་། ལེ་ལོའི་སྐབས་མེད་པར་སོ་སྐྱེའི་ས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
 དང་། དགོ་བའི་ཆོས་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་ཞིང་དགའ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་
 པའི་བག་ཆགས་གཙོད་པ་དང་། དགོ་བ་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། བདག་མེད་པའི་
 རང་བཞིན་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། མི་བརྟེན་པའི་རང་ཚུལ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
 བསྐྱེམ་མི་དགོས་པར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་བདུན་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཏྲ་མ་ནས་ཤིན་ཏུ་དཔའ་
 མོའི་བར་གྱི་ལྷ་མོ་བདུན་དུ་བལྟོ། །རྩོ་བོའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་དེ་བདུན་ཁ་ཅིག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཁ་ཅིག་བྱེད་ལས་སོགས་ལ་བཤད་དགོས་སོ། །དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ཀྱང་གཞུང་ནས་
 འབྱུང་བ་བཞིན་ཀྱན་སྦྱོད་དང་མངོན་བཟོད་ལས་སོ། །ལྷ་བ་དང་། ཉྱུག་པ་དང་། དག་དང་། ལས་ཀྱི་
 མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དང་། ཚུལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་འགོར་ཡང་དག་པའི་
 ཞེས་སྒྱུར་བ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་ཤིང་དེའི་དོན་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་དང་། ལེགས་པའི་བྱ་བ་བརྩམས་པ་མི་འདོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་མི་སྤྱི་
 བའི་ཆོག་རྒྱུད་དང་བྲལ་བ་དང་། གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་དགོ་བཅུ་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་
 ལ་མི་འཆེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཆོ་བ་དང་། དུག་དང་སྒྲོར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོ་བ་སྤྱི་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་
 གསུང་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཉེ་རུ་ཀའི་ཚུལ་དུ་དམིགས་པའོ། །དེ་བརྒྱུད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོབས་
 ཆེན་མ་དང་། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་མ་དང་། བཙོན་ཆེན་མ་གསུམ་དང་། གཡོན་སྒྲོར་གྱིས་བྱ་རོག་
 གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། གཙོ་བོའི་ངོ་བོར་བལྟོ། །དེ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཡང་དག་འཕགས་
 པའི་ལམ་ཡན་ལག་ཅེས་པ་མ་བྱུང་ཡང་། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྱུར་རོ། །རྩོ་
 བོའི་བཞེད་པ་ནི་དེ་རྣམས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དེའི་རྒྱས་པ་དང་། བྱེད་ལས་སོགས་
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མིང་འདོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགོ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་
 པ་སྒྱུང་བ་དང་། མི་དགོ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྦོང་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པ་བཞི་
 ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཡས་སྒྲོར་གྱིས་ཡ་མ་རྒྱ་ཞིང་ལ་སོགས་པ་བཞིར་བལྟོ། །རྩོ་བོའི་འགྲེལ་པར་

སྒར་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་དག་སྟོང་བའི་བཙོན་འབྲས་ཀྱིས་ཐོགས་བྱས་པའི་སྒོ་
ནས་མཆམས་མ་བཞིར་འཇོག་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཐོགས་སོ་བདུན་ལྷ་མོ་དང་སྦྱར་བའི་
སྐབས་སུ་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཇོན་དཔལ་ལོ་དང་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་ན་སྒྲ་མ་ཉེར་བཞི་ཡང་རང་
རང་གི་དཔལ་ལོ་དང་སྦྱར་བ་ཤེས་ཀྱས་ལ། དེའི་གནད་ཀྱིས་སོ་བདུན་པ་གཙོ་མོ་དང་སྦྱར་དགོས་
པའང་ཤེས་པས། དག་པ་དེ་དག་ནི་དཔལ་ལོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དག་པའོ། །ཡང་
དག་སྟོང་བ་བཞི་མཐར་བཤད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་སྦྱིབ་པ་རྣམས་སྤངས་ན་ཡང་དག་
པར་སྟོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་རི་སྤྱིད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉེ་རུ་ཀར་གྱུར་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་
འདི་རྣམས་ཁོ་ནས་ཉག་ཏུ་སྦྱོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་གོ་རིམ་མི་
མཐུན་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱི་མའི་དོན་ནི་ཡང་དག་པའི་
ཉིང་རེ་འཇོན་ཉེ་རུ་ཀར་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་གཉེན་པོའི་ཐོགས་སྦྱབ་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཐོགས་
འགོག་པའི་སྟོང་བ་བཞི་བཤད་པ་ན་བྱང་ཐོགས་སྒྲ་མ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་སྦྱབ་པ་ནི་ཉེ་
རུ་ཀ་མ་ཐོབ་བར་དུ་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཉེ་འདི་སྒྲ་མ་ལས་ལེགས་སོ། །མངོན་བཟློང་དང་
ཀྱན་སྦྱོད་ལས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། སྐ་ལྷ་ཅེ་ལས་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་འོག་ཏུ་ཡང་དག་
སྟོང་བ་བཤད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ཀྱང་པར་ཕྱིན་དང་གོ་རིམ་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུས་དཀྱིལ་སྦྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། གཞུང་གི་ཆོག་དོན་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་གོ་རིམ། ཉེན་དང་བཉེན་པའི་
ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། ཉུང་དུའི་ཙ་རྒྱུད་ལས། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་ས་དང་
གནས། །ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་སྦྱུའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བརྟན་གཡོ་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་དང་། མཐོ་
རིས་ས་སྟེང་ས་འོག་ཏུ། །དཔལ་ལོའི་ཡན་ལག་བརྟན་གཡོའི་བདག་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་གང་བསྟན་
པ། །ཕྱི་ནང་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གནས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷ་བྱ་མ་གཏོགས་པ་ལུས་དཀྱིལ་གསལ་
བར་མ་གསུངས་ལ། བཤད་རྒྱུད་མངོན་བཟློང་གྱི་ལེའུ་དགུ་པར། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ལྷེ་བར་

བསྐྱེད་པའི་ཉེ་རུ་ཀའི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལུས་དཀྱིལ་སྒོམ་བ་དང་། དེ་ཡང་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཤད་དེ། ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡབ་ལྷུ་ཟུང་
 གཅིག་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་གདན་གཅིག་ལ་བཞུགས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ལེའུ་དགུ་བ་
 དེ་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱུང་དཀར་ལྷ་བས་མཛད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡབ་ལྷུ་མ་
 གཉིས་ལུས་ལ་དགོད་བ་མ་བྱས་ཤིང་། ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམས་ཟིན་པའི་འོག་དུ་ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལ་ལྷ་དྲུག་ཅུ་བཀོད་ནས་སྒོམ་བ་བྱས་པ་ནི་ལུས་དཀྱིལ་སྐྱ་ལ་བྱི་དཀྱིལ་རྗེས་སུ་སྒོམ་པའི་
 ལུགས་སོ། །བྱི་དཀྱིལ་སྐྱོན་དུ་བསྒོམས་ནས་རྗེས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་སྒོམ་བ་ནི་ལྷ་ཨི་བས་གསུངས་
 ཏེ། འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རྒྱ་གཞུང་མང་ངོ་། །ནག་པོ་སྦྱོད་པས། བྱི་དཀྱིལ་གྱི་འཁོར་ལོ་
 གསུམ་གྱི་ལྷ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བུམྱི་ར་མ་ལ་མགོ་བོར་ཐོད་པའི་དུམ་བུ་ཅན་དང་། "རབ་གཏུམ་
 མ།" 1) ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་གནས་ཉེར་བཞིར་སྒོམ་བ་ཡང་བཤད་ལ། བརྒྱད་ཙམ་གསུམ་
 གྱི་དང་པོ་བཞི་བཞི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོགས་སུ་ལུགས་མི་མཐུན་དང་། བྱི་མ་བཞི་བཞི་དབང་
 ལྡན་ལ་སོགས་པའི་མཚམས་སུ་ལུགས་མཐུན་དུ་འགོད་པར་གསུངས་པས་ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་བྱི་
 དཀྱིལ་དུ་འགོད་བ་དང་། ནང་ལུས་ལ་འགོད་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་བཤད་བ་ནི། རྗེ་རྗེ་མཁའ་
 འགྲོའི་བརྩུ་བཞི་བར། བྱི་དང་ནང་དང་ཡང་དག་གནས། །ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞིར་བྱི་བ་ཡིས། །སྐྱེ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་བཤད་
 བ་ནི་བྱི་དཀྱིལ་དང་ལུས་དཀྱིལ་གཉིས་ཀ་སྒོམ་པར་བཤད་པའི་སྦྱང་ནས་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་སྒོམ་
 བ་ནི་ཀྱན་སྦྱོད་དང་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བརྩུ་བཞི་པའི་ཡང་དགོངས་པར་སྦྱང་ཞིང་། བྱི་དཀྱིལ་སྐྱོན་དུ་
 བསྒོམས་པའི་རྗེས་སུ་ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་སྒོམ་བ་ཡང་དེར་བཤད་དོ། །མངོན་བརྗོད་ཀྱི་
 དགུ་བ་དང་བེལ་བུ་ཞབས་ཀྱིས་ནི་བྱི་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སྒོམ་བ་མ་བཤད་པར་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཙམ་
 ཞིག་སྒོམ་པར་བཤད་དོ། །

1) ཞ། 13་བ་1་ རབ་གཏུམ་མོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་གྱི་ལུས་དགྲིལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། བརྟེན་པའི་ལུས་དགྲིལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ། དང་པོ་ནི། མངོན་བརྟེན་ལས། བརྟེན་པའི་ལུས་དགྲིལ་སྒྲོམ་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ། རྟེན་གྱི་ལུས་དགྲིལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་བཤད་ལ། ལྷ་ཨི་པའི་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ་གཞན་ལྔ་དང་། འབྲུལ་སྟོང་དང་ནག་པོ་སྟོད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། སྤང་དཀའ་ཆོ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །འགྲེལ་པ་སྒྲོམ་འབྱུང་ལས་ལུས་དགྲིལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ལུས་འབྱུང་བ་རིམ་ཅེགས་སོགས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྒྲོམ་ཚུལ་སྟོན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་བཤད་ལ། དེར་བརྟེན་པའི་ལུས་དགྲིལ་གྱི་རྗེས་སུ་བཤད་པ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ནི་ཕྱི་དགྲིལ་དང་། ཆོས་སོ་བདུན་བསྒྲོམས་པའི་མཐུག་ཏུ་བྱའོ། །དེལ་བྱ་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། ལུས་གྱི་ཆ་རྣམས་འབྱུང་བ་རིམ་བཅེགས་དང་། དི་རབ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྒྲོམ་པ་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་སྒྲོམ་པའི་སྟོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་བཤད་རྒྱུ་སྟོན་པའི་ལུགས་སོ། །དེས་ན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་སྒྲོམ་པ་དང་། བརྟེན་པའི་ལུས་དགྲིལ་ཙམ་ཞིག་སྒྲོམ་ནའང་འབྲུལ་ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི་སྟོན་དུ་གཏོང་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་དཔལ་འདུས་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་སྒྲོམ་པའི་ལོ་ནག་ལྷ་བྱ་དང་། ལུས་དགྲིལ་གཅིག་བྱ་སྒྲོམ་པ་མངོན་བརྟེན་གྱི་དགྲིལ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན་སྟོན་དུ་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ཅིན་པ་དེ་ལ་ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྒྲོམ་ལུགས་སྤར་བྱས་པ་མེད་པས་ལུས་དགྲིལ་སྒྲོམ་རན་པ་ན་སྤར་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ཉིད་གྱི་སྟོང་ནས་བྱེད་གྱི། སྤར་མ་དེ་བསྐྱས་ནས་སྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། མདོ་བསྟེ་ལས། སྦྱོ་ཡིག་ལས་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབྱས་སུ་སྦྱུལ་སྦྱོར་ཤིང་སེམས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཆང་བར་སྒྲོམ་པའི་ལུས་དགྲིལ་བསྒྲོམས་ནས་དེ་མ་བསྐྱས་པའི་སྐྱབས་སུ་སྤར་བཤད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ན་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞལ་ཡས་ཁང་སྤྱད་མི་སྤྱད་ཀྱང་དེ་དང་འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་དཀའ་ཆོ་བས་ཀྱང་རྣམ་སྤང་ལས་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབྱས་སུ་ལུས་

དགྲིལ་སྒྲོམ་པར་བཤད་ལ། དེ་མཛོན་བརྗོད་ཀྱི་དགོངས་པར་ཡང་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་
 སྤང་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གཉིས་པ་ཞིག་སྐྱེད་པའང་མིན་ལ།
 དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་བཤད་པ་ཡང་གཞུང་ཁུངས་སྐབ་གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན་གཞལ་ཡས་
 ཁང་སྤྱ་མའི་སྟངས་ནས་རི་ལྟར་སྒྲོམ་སྒྲུམ་ན། འདི་ལ་ཐོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་
 རྟེན་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེའི་དོད་དུ་མོས་པ་ཅམ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གཞོད་མ་
 ནས་དེར་གྲུབ་པ་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་རྒྱུད་དང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་
 མིན་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་རྗོངས་འབྲེང་བར། ལུས་རྟེན་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་
 མར། ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་ཀྱི་ཡང་དག་རྟེན། །ཞེས་མདོར་བསྟན་
 པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་པར་སྒྲོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། བར་དུ་ལུས་ཀྱི་
 ཆ་འདི་དང་འདི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་འདི་དང་འདི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱ་མའི་རྒྱས་བཤད་
 ཡིན་པས། དེ་རྣམས་དེ་དག་ཏུ་གྱུར་པར་སྒྲོམ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མཇུག་ཏུ་དོན་བསྐྱུས་པར་ཡང་།
 དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒྲོམ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱི་དེའི་དོད་དུ་སྒྲོམ་པར་བཤད་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཡང་། དང་པོ་ཁོ་ནར་སྐྱེའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་
 སྟེ། ཁངས་པའི་ཐིག་ནས་ཡང་དག་བཅུམས། །བྱ་བཞི་པ་རུ་རྣམ་པར་དབྱེ། །གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་
 སྤང་བ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་སྐྱེ་དགྲིལ་འཁོར། །ཞེས་བྱ་བཞི་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྤང་བའི་
 སྐྱེའི་དགྲིལ་འཁོར་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་ཏེ།
 རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་གཞོད་མ་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གྲུབ་ཟེན་ན་ནི་ལུས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། སྒྲོས་དེ་ལྟར་མོས་ནས་སྒྲོམ་དགོས་ན་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་པར་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་བ་བའི་
 འབྲེལ་པ་ལས། གནས་དེ་རྣམས་སུ་གནས་པའི་རྩ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་ལྟེ་རོ་ཐོར་ཡོངས་སུ་གྱུར་
 ཏེ་གནས་པར་བསྒྲོམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱ་དཀྱི་ཏ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་

བའི་རྗེ་རྗེའི་འགྲེལ་བར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མངོན་བརྗོད་ལས་ལུས་དགྲིལ་
 སྒོམ་པ་ན་གཞིའི་ཉེ་རུ་ཀ་གསར་དུ་སྒོམ་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་གིས་ཀྱང་དེལ་བྱ་
 བའི་ལུགས་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེད་པར་བཤད་པའི་
 གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེལ་བྱ་པའི་དབང་ཆོག་ལས། འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་
 བཞིན་གྱིས། །བྱུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷའི་
 དགྲིལ་འཁོར་གང་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱབ་གཞི་ནི་རྩལ་ཆོན་དང་། རས་རིས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་
 སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་གཞི་ཕྱག་མཆོན་དང་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་གསར་དུ་སྐྱབ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་འགྲི་མཁན་
 གྱིས་གསར་དུ་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་ཅ་དང་ཁམས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་གདོད་མ་ནས་གནས་
 ལ། དེ་ཡང་དེའི་སྐྱབ་གཞི་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལུས་གྱི་ཅ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཉེ་རུ་ཀའི་
 དགྲིལ་འཁོར་དུ་གདོད་མ་ནས་གནས་པ་མིན་ཉེ། ཡིན་ན་ནི་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་
 རྣམས། །སྒོད་དུ་བྱ་བར་བཞེད་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ནང་འགལ་བར་འགྱུར་ཉེ། བདེ་མཆོག་
 གི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །གསང་འདུས་དང་བདེ་མཆོག་གི་ལུས་
 དགྲིལ་ཡང་ལུས་གདོད་མ་ནས་ལྷར་གནས་མི་གནས་མཚུངས་པས། འདུས་པའི་ལུས་དགྲིལ་ལ་
 རང་རང་གི་ས་སོན་ལས་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེལ་བྱ་པའི་ལྷ་རྣམས་
 གྱི་ཞལ་ཕྱག་གི་གངས་དང་ཕྱག་མཆོན་སོགས་ཀྱང་ཀུན་སྒྲོལ་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་ཞིང་། ཀུན་སྒྲོལ་
 གྱི་ལུགས་ཀྱང་ཉ་ཐུག་ཉ་རྟེན་ཉས་རྟེན་བརྟེན་པ་དུས་གཅིག་དུ་སྐྱེད་པ་ལྷ་ཨི་བ་ལྷར་བཤད་ལ།
 རྒྱུད་དོན་དུ་འང་འདུག་པས་དེ་ལྷར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་གཞིའི་
 ཉེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་ཅམ་ཞིག་སྐྱེད་གྱི། ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་སྐྱེད་པ་ནི་མིན་ཉེ། དེ་དག་ནི་
 ཉེ་རུ་ཀར་བསྐྱེད་ཟེན་པའི་ལུས་གྱི་ཅ་དང་ཁམས་ལས་སྐྱེད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེལ་བྱ་པས་
 ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པའི་འོག་དུ་གཞིའི་ཉེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱ་མངོག་སོགས་
 བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཉེ། དེ་ནི་སྒོན་དུ་ལྷ་ཨི་བ་ལྷར་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་ཟེན་པའི་གསལ་འདེབས་

ཡིན་ལ། ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡང་སྤར་བསྐྱེད་ཟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་ནས་
 སྤར་ཡང་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་རོ། །དེས་ན་སྤར་འབྲུང་བ་རིམ་ཅིག་རི་རབ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་
 བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་ད་གཞི་དགའ་ལས་ཁང་མ་བསྐྱུས་བར་དུ་འཇུག་པར་མོས་
 པའི་ལུགས་ཡིན་པས་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲོམ་པའི་མཆོམས་ནས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤ་
 མ་དང་ལུས་ཀྱི་ཆ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་སྐྱེས་པར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟེན་པ་
 གཉིས་བབྱུང་པ་གཞུང་དབྱེ་བས་སུ་ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འབྲུང་བཞིའི་རྒྱུད་གཞུང་
 དབྱེ་བས་ཅན་དང་། སུམ་མདོ་གྲུ་གསུམ་གྱི་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་ལས་མེ་དཀྱིལ་ཟུར་གསུམ་དང་།
 ལྟོ་བ་རྒྱུ་པའི་དབྱེ་བས་ཅན་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་པའི་དང་། སྤྱིང་ག་གྲུ་བཞི་ལས་ས་དཀྱིལ་གྲུ་བཞིར་
 གྱུར་པར་བསམས་ཏེ། སྤ་གྲུ་ལས། རྟེན་པའི་མཐོལ་དུ་ཚོམ་ཆེན་རྒྱུད་། གཞུ་ཡི་དབྱེ་བས་སུ་རྒྱུ་
 པར་གནས། །སུམ་མདོ་ཡི་ནི་གནས་སུ་ནི། །དེ་བཞིན་གྲུ་གསུམ་འབར་བ་ཉིད། །རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་པའི་
 གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །རྒྱ་ནི་ལྟོ་བར་རྒྱུ་པར་གནས། །སྤྱིང་གར་ཡང་ནི་ས་ཉིད་དེ། །ཀུན་ནས་གྲུ་བཞི་
 པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ལ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་དགོས་པ་
 གཉིས་ལས། འདིར་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཤད་དེ། ཅིས་བྱ་བས།
 རྟེན་པ་སུམ་མདོ་ལྟེ་སྤྱིང་ག། །རྒྱུད་དང་མེ་རྒྱུ་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །འདི་ལ་ནི་
 སྤར་བསྐྱེད་པ་ད་དུང་གནས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི། དེ་རྒྱམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་བཞི་
 ལས་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རྟེན་མཐོལ་གྱི་རྒྱུད་དེར་སྐྱེད་པ་མིན་ནོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་ན་
 དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་སྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། འདི་ནི་འོག་མ་རྒྱམས་ལའང་ཞེས་པར་བྱས་ནས། རིམ་གཉིས་
 ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་པར་བྱའོ། །ཡང་ཅིས་བྱ་བས། སྐལ་ཆོགས་
 རི་རྒྱལ་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་རྒྱུད་དེའི་དོན་ནོ། །དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱེད་པ་ལ་
 རོ་རྩེ་བྱེད་བར། ལུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཞིག་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་སོ་སོར་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱས་
 པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དཔེར་ན་རྒྱུ་ཡིག་གཅིག་བྱ་ལས་བྱེད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཐམས་ཅད་

སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ས། ལུས་ནི་མཉམ་པ་གྲུ་བཞི་པ། རྒྱན་རྣམས་རབ་མཛེས་ཏེ་རུ་ཀའི། ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་འདོད། ཅེས་ལུས་འདོམ་གང་ཡན་མན་དང་པན་ཚུན་དུ་མཉམ་པ་
ལས་ངོས་བཞི་མཉམ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་པ་སྐྱེད་པ་དང་། བ་གྲུ་དང་བ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་
རྒྱན་གྱིས་རབ་དུ་མཛེས་པའི་ཏེ་རུ་ཀའི་རྟེན་གྱི་ལུས་དགྲིལ་སྒྲོམ་པར་བཤད་པ་ནི་བསྐྱུས་པའོ། གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱེད་པ་ནི་སྤྱི་ལྟ་ལས། དངོས་པོ་ཀྱན་གྱིས་མཉམ་པའི་བྱིར། གྲུ་བཞི་པར་ནི་
རབ་དུ་གངས། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་དེར། རང་གི་ཡན་ལག་བརྒྱད་བྱང་ནས། །ཀ་བ་དེ་ཡིས་
བསྒྲོར་ནས་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། རྟོག་ཐེང་ལས། རྒྱ་བརྒྱད་ལ་
གསུངས་པ་ལྟར་བྱ། །མན་སྟེ་ལས། མགོ་རྒྱང་ལག་བཞི་སྟེང་ཁ་ཉེ་བ་ཁ་བརྒྱད་ལ་བཤད་དོ། །སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡི། །འཁོར་ལོ་གསུམ་ནི་གཅིག་དུ་གསུངས། །ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལོ་ནག་ལྟ་བུ་ལ་དགོས་ཀྱི། བརྟེན་པ་ལ་
ལུས་དགྲིལ་གཅིག་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་མི་དགོས་སོ། །ཡང་དེར་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་གི་བད་འདབ་སྐྱེ་བའི་ཙ་
སོ་གཉིས་དང་། བརྒྱ་ལ་བཀོད་པའི་དབྱངས་གསལ་རྣམས་ཙ་འདབ་ནས་རྒྱ་བའི་བྱང་སེམས་དང་།
དབྱངས་གསལ་ལས་གྲུར་པའི་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་མྱད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བརྟེན་གཡོ་ཀྱན་གྱི་
ཙ་བ་རྩྭ་ཡིག་དུ་བཤད་པ་ནི། མན་སྟེར་རྒྱ་རྟོག་འཛིན་རྩྭ་ཡིག་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི། རྟོགས་རིམ་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ནང་བཤད་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྟེན་གྱི་ལུས་དགྲིལ་སྒྲོམ་དུས་མི་
དགོས་ཏེ། དེའི་ཆོ་ན་དེ་རྣམས་མི་གནས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་སྒྲོམ་པ་ནི་དེ་དུས་ན་གནས་པའི་རྟེན་
རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོ་བཤད་པ་རྣམས་ནི།
ལུས་ཀྱི་ནང་བཤད་ཙམ་ཡིན་གྱི། འདིའི་སྐབས་ལ་མི་འཁྱོར་བས་མི་དགོས་སོ། །བོད་ཁ་ཅིག །
མིག་བརྒྱ་རེ་ཁའི་ཅིག་པ་ཞེས་སོགས་འདོད་པ་ལ། མཁས་པ་དག་སྟོམ་པ་བཤད་པར། གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་ལུས་སྐྱེས་ནས། རྟོ་རྟེ་ཕྱར་བུ་ལྟ་ཅིག་སྐྱེས། །བཅིངས་པ་ཐིག་སྐྱེད་རབ་དུ་ལྷན། །འཁོར་
དུ་མཆོམས་མེད་བརྟེན་པར་བཅིངས། །གྲུར་ནི་རུས་པའི་བྱང་བ་ཉིད། །ཅེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ།

གཞན་བདེ་མཆོག་གི་སྒོར་གང་ནའང་འདྲག་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུང་བ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སྒང་
 ཟློ། བོད་ཀྱི་བཤའ་བ་ལ་དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་སྒོམ་པ་ཀུན་བཏགས་མང་དུ་སྒང་ངོ་། །
 གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་ཉེན་དུ་བསྐྱོམས་ན། དེར་མ་འདུས་པའི་ལུས་མེད་པས་ལུས་བཏེན་པའི་
 ལྷར་སྒོམ་རྒྱ་མི་ཉེད་དོ་སྒྲུབ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ཕྱང་རྣམ་སྒྲུང་དུ་བསྐྱོམས་པའི་རྗེས་
 སུ་འབྱུང་བཞི་སྟུན་སོགས་བཞི་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ས་སྟོང་སོགས་སུ་དང་། ལུལ་
 རྩ་གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པར་སྒོམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ཕྱང་དུ་མ་འདུས་པའི་འབྱུང་
 བཞི་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་སྟེང་ན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་སྒོས་ཆ་དུ་མར་དབྱེར་
 ཡོད་པས་སོ་སོར་བྱེ་བ་དེ་རྣམས་ཉེན་དང་བཏེན་པར་སྒོམ་པས་མི་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུས་དཀྱིལ་ཀྱི་ལྟ་གང་ལ་འགོད་པའི་གཞི་དང་བཞུགས་གནས།
 གཞི་དེ་ལ་ལྟ་ཅི་ཅམ་ཞིག་འགོད་པ། ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་ལྟ་གང་འགོད་པ་དང་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །
 དང་པོ་ནི། འདིར་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ལ་འགོད་པའི་གཞི་ནི། འཁོར་ཀྱི་ལྟ་ནི་མིན་པར་ངེས་
 ལ། གཙོ་བོ་ཡབ་ལུམ་གཉིས་ལ་ནི། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བརྟུ་གཉིས་པ་དང་། བག་མོ་མངོན་འབྱུང་
 དུ། གཙོ་བོ་བག་མོས་མཛད་པར་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ། སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཉེར་བཞི་རབ་
 གཏུམ་མ་ལ་སོགས་པ་ཉེར་བཞི་སྒོམ་པ་བཤའ་ལ། དེ་ལ་བཏེན་ནས་ཤུམ་པ་ཉི་ཉ་ལྔས་མཛད་པའི་
 བག་མོའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་སྟོང་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་དང་། སྒོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་ཀྱང་ལུས་ལ་
 བཀོད་པའི་ལུས་དཀྱིལ་བཤའ་པས། ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་གཞི་ཉི་ལྔ་ཀ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ། །
 འདི་ཡང་འབྱུང་བ་རིམ་ཅིག་རི་རབ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་སྒྲུང་ལས་བྱུང་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་
 གི་དབུས་སུ་ཆོ་བའི་སྟེང་དུ་དབྱངས་གསལ་དང་། དེའི་དབུས་སུ་པི་ཡིག་ལས་བག་མོ་སྐྱེད་པ་
 དང་། སྟོན་དུ་བྱེད་ཀྱིལ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་སྒོམ་པར་རྒྱུད་ལས་བཤའ་དེ། གོ་རིམ་དེ་
 ནི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་བཤའ་དོ། །ལོ་ནག་ངེས་གསུམ་གྱིས་ནི། ཡབ་ལུམ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཡབ་
 ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཉེན་དང་བཏེན་པ་གཉིས་ཀ་སྟུན་མོང་

དཀར་ཆག་བསྐྱར་གཟིགས།

བའི་ལུགས་དེ་རྒྱུད་ཀྱི་འདུ་དོན་དུ་སྤང་བའི་སྤྱིར་དང་། ཚོགས་ཞིང་ཐིམ་པ་ལས་རྟེན་དང་བརྟེན་
 བ་སྦྱེད་པའི་སྦྱེད་ཚོག་བདེ་མཚོག་གི་རྒྱུད་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་དང་རྒྱ་གཞུང་ནམ་དག་གང་ནས་
 གྲང་མ་གསུངས་ཤིང་། དངོས་སུ་མ་ཟིན་གྲང་དོན་ལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་བྱེད་གྲང་ཅི་ཡང་མི་སྤང་བའི་
 སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་དེའི་བྱ་བའི་གཞུང་རྒྱུང་ལས། མཛོད་སྤྱིའི་གནས་ནས་རང་ལུས་གཞུགས། །ལུས་ལ་
 རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡི། །འཁོར་ལོ་གསལ་གདབ་ཉེ་བར་དམིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་
 སྟམ་ན། གཞུང་དེས་ཚོགས་ཞིང་རང་ལ་བསྟེམས་པའི་རྗེས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་གཉིས་གསལ་གདབ་
 བར་བཤད་ཀྱི། སྤྱ་མ་སྤྱི་མའི་སྦྱེད་ཚོག་ཏུ་མ་བསྟན་ལ། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་གདབ་པ་
 རི། སྤར་བསྦྱེད་ཟིན་པའི་སྦྱང་ནས་སྤར་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་འཁོར་
 ལོའི་བདག་པོ་གཙོ་བོ་ཡབ་ལུས་སྤར་བསྦྱེད་པ་ལ་ཟེར་བས་མི་གཞོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚོགས་ཞིང་
 བསྟེམས་པ་སྦྱེད་ཚོག་མ་ཡིན་གྲང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱད་ཅིག་གིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྦྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་བྱ་བས་ལྟན་སྦྱིས་ལ་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་སྟམ་ན། དེ་ནི་བསྦྱེད་རིམ་སྟོན་དུ་བརྟན་པར་བྱས་
 རས་རྫོགས་རིམ་སྟོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ལ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བསྦྱེད་རིམ་སྟོམ་པ་འདི་ནི་རྒྱུད་
 སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྟོམ་འབྲུང་ལས་དབང་པོ་རྒྱལ་འབྲིང་གིས་བསྦྱེད་
 རིམ་རིམ་གྱིས་དང་། རྟོན་པོས་སྤྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བསྟོམ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་།
 འབྲེལ་པས་གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྐབས་སྤྱི་ལ་དབང་པོའི་རིམ་པར་བཞག་པ་ལ་
 བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་སྤང་ལས་གྲང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྤྱིར་ན་རྒྱུད་དེའི་དོན་
 ཡང་མིན་ནོ། །ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་མ་བཤད་པ་ཁ་མི་སྟོང་ན་ནི། ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་
 དང་ཡང་འགལ་ལ། མདོན་རྟོགས་དང་དབང་ཚོག་གི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་
 གཞག་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱ་ན་ཀ་གླིའི་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་
 མེད་པར་དུར་ཁྱོད་བསྐྱང་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ་སྤྱ་ཚོགས་བསྐྱེད་སྦྱང་དུ། མདོན་བྱང་ལྔ་
 ལས། ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་པའི་ཡབ་ལུས་བསྦྱེད་པའི་ཡབ་ཀྱི་སྐྱ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པ་ཡང་

དེལ་བྱ་བའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་ལ། དེས་ནི་ལུས་འབྱུང་བ་རིམ་ཅེག་རི་རབ་དང་བཅས་པའི་
རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྒྲིམ་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། གཞིའི་ཉེ་རུ་ཀ་དང་ཡང་མི་མཐུན་
བས་སྒོ་ལེགས་པར་བྱང་བའི་མཆོམས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་མི་རུང་བ་ཆེར་མེད་ཀྱང་ཐོག་མ་ནས་
སྒྲིམ་པ་ལ་ཅུང་མི་ལེགས་སམ་སྟམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གིས་ནི་བརྟེན་པའི་ལུས་དགྲིལ་གང་ལ་འགོད་པའི་ལྟ་དང་། དེ་
བཞུགས་པའི་གཞི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། དེ་དག་གི་སྐྱེད་ཆོག་བསྟན་ནས། ད་ནི་ལུས་ལ་ཅི་ཅམ་
འགོད་པ་སོགས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལོ་ནག་དེལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དེལ་བྱ་བའི་གཞུང་ལུས་
དགྲིལ་རྒྱས་ལ། དེའི་གཞུང་ཆེ་བར་པག་མོ་མ་གཏོགས་པ་དུག་ཅུ་ཅ་གཅིག་བཤད་ཅིང་། གཞུང་
ཅུང་དུ་གྲགས་པར་རེ་གཉིས་ཆང་བར་བཤད་དོ། །ལྷ་མི་བས་ལུས་དགྲིལ་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་
ལུས་ཀྱི་གནས་ཉེར་བཞིར་རབ་གཏུམ་སོགས་ཉེར་བཞི་སྒྲིམ་པར་བཤད་ཅིང་། གཏོར་མ་ལུལ་བའི་
རྗེས་ཀྱི་དག་པ་བྲན་པའི་སྐབས་སུ་སེན་མོ་དང་སོ་དག་ལ་ཁུ་བྲ་ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་
ཀྱི་ཆ་ཉེར་བཞི་དཔའ་བོ་ཉེར་བཞིར་བཤད་ནས་ལྷག་མ་བཅུ་བཞི་ལུས་ལ་དགོད་པ་མ་གསུངས་
སོ། །ལྷ་བ་བས་ལུས་དགྲིལ་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་མ་གཞན་བཅུ་གཉིས་དང་། གཙོ་བོ་
ཡབ་ཡུམ་ལུས་ལ་འགོད་པར་བཤད་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་མོས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བརྒྱ་དཀྱི་ཉས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། ལུས་དགྲིལ་
ཡོངས་རྫོགས་སྒྲིམ་པར་བཤད་པས། ཐོད་པའི་དུམ་བྱ་སོགས་གསལ་བར་མ་སྒྲིམ་ཀྱང་། དེ་དག་
ཀྱང་འགོད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྫོ་རྗེས་ཀྱང་ཆང་བའི་ལུས་དགྲིལ་སྒྲིམ་
པར་བཤད་པས་སྟེ་མ་གཉིས་དང་འབྲའོ། །འབྲལ་སྒྲིང་ལས་བཞུས་པ་བེན་པའི་འོག་དུ་ལྷ་རེ་གཉིས་
ལུས་ལ་མོས་པ་དང་། དེ་ཡང་ལུས་དགྲིལ་དུ་བཤད་དེ། རྣམ་དག་དང་འབྲ་བ་ཞིག་མ་གཏོགས་
པ་ལུས་དགྲིལ་དངོས་སུ་ཅུང་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་སྟེ། སྤྱིར་ལུས་དགྲིལ་དང་རྣམ་དག་ཅམ་དུ་སོང་བ་
གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ལས་ལྷ་བ་བས། རྣལ་

འབྱོར་དབང་ཕྱག་གི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །ལྷ་བ་བས་ཁ་བསྐྱངས་ནས་ལུས་
 དཀྱིལ་རྫོགས་པར་བཤད་པ་འདི་ནི། ཀུན་སྐྱོད་ཀྱི་དགོངས་པར་སྤངས་སྟེ། དེའི་ལྷ་བ་ལས། རི་ལྟར་
 རང་གི་བདག་ཉིད་ཤེས། །སྤྱི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་ཡིན། །རྣམ་དགོད་རི་ལྟར་སྐྱར་བའོ། །སྤྱིང་
 བོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་སྟེ། །ཞེས་སྤྱི་དཀྱིལ་ལ་ལྟ་རི་ལྟར་བཀོད་པ་དེ་ལྟར་ནང་ལུས་ལ་འགོད་པ་
 གཉིས་སྐྱར་བ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་སྤྱིང་བོ་བསྐྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་
 འབྱུང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པའི་མཐར་དབུས་སུ་གཙུག་པོ་དང་བཅས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་
 འཁོར་ལོ་དང་། དེ་ནས་ཡུལ་ཉེར་བཞིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་དང་། དེ་ནས་ཁྲ་གདོང་
 མ་སོགས་བཞི་ཕྱོགས་སུ་དང་། གཤེན་རྗེ་བརྟན་མ་སོགས་བཞི་མཆོམས་སུ་དགོད་པར་བཤད་མ་
 ཐག །དེ་ལྟར་སྤྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་རི་སྤྱིད་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྤྱི་དང་ལས་འདས་པའི་སྐྱོད་
 ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་བར་དུ་དམིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྐྱར་བཤད་པའི་ལྷ་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀ་བསྒོམ་
 པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། ལྷ་ཨི་པའི་ལུགས་འདི་ལ་ཡང་ཀུན་སྐྱོད་ལ་
 བརྟེན་པ་མང་དུ་སྤངས་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་སོ། །དེས་ན་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་མདོན་བརྫོད་ཀྱི་བཙུ་བཞི་
 པ་གཉིས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ལྷག་མ་ཁ་སྐྱོང་བར་རིགས་སོ། །
 དེའི་སྤྱིར་ནག་པོ་སྐྱོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་། ལུས་དཀྱིལ་ལ་དངོས་སུ་སྒོམ་པ་ཞེ་བརྒྱད་ལས་མེད་
 གྱང་ལྷ་ལྷག་མ་ཁ་སྐྱོང་བར་རིགས་སོ། །འོ་ན་བརྟེན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་དུ་ཞིག་སྒོམ་སྟུང་ན།
 བག་མོ་ལ་ནི་འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་དུག་མ་གཏོགས་པ་བག་མོ་དགོད་པ་མ་བཤད་ལ། མདོན་བརྫོད་ཀྱི་
 དགྲ་བ་ལས་གྱང་། ཞལ་བཞི་ཕྱག་བཙུ་གཉིས་པ་གཙུག་པོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་ཉེ་རུ་ཀ་ལ། འཁོར་
 གྱི་ལྷ་དུག་ཙུ་བཀོད་པ་མ་གཏོགས་པ། ཉེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་མ་བཀོད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་
 ཐབས་མཛད་པ་སྐྱང་དཀའ་ལྷོ་བས་གྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱས་སོ། །འོ་ན་གྱང་ལྷ་བ་བས་གཙུག་པོ་
 ཡབ་ཡུམ་འགོད་པའི་གནས་མན་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་ཉེ། གནས་སུ་མ་ཐད་ལྷ་དེ་
 གཉིས་འགོད་པ་ཡང་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་ལྷ་གང་འགོད་པ་དང་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་ལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་
 ཀྱི་ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་གང་དུ་འགོད་ཅིང་སྐྱེད་པ་དང་། སྤྱིང་པོའི་ནལ་འགྱུར་མ་བཞི་གང་དུ་འགོད་ཅིང་
 བསྐྱེད་པ་དང་། སྒོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་གང་དུ་འགོད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་དང་། གཙུ་བོ་ཡབ་ལུས་གང་དུ་
 འགོད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་ས་པོན་ལས་སྐྱེད་དགོས་མི་དགོས་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་ནི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཉེར་བཞིར་འགོད་པ་རྒྱུད་ནས་
 ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར། ཁུངས་སྤུལ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་མང་དུ་བཤད་པས་གོ་སླ་ལ། མ་མོ་བརྩ་
 གཉིས་གང་དུ་འགོད་པ་ལ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་དགྲུ་པ་ལས། མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་རྩོ་
 རྩེ་དང་། ལྷ་མ་ནི་གཡོན་ཀྱི་བྲིལ་བྱ་དང་། དུམ་སྐྱེས་མ་དང་གཟུགས་ཅན་མ་གཉིས་ནི། སྤང་ལྷགས་
 འཛིན་པའི་ཁུ་རྩུར་གཉིས་དང་། ཁྲ་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་ལྷག་མ་
 བཞི་དང་། གཤེན་རྩེ་བརྟན་མ་སོགས་བཞི་ནི། གཡོན་ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་ལྷག་མ་བཞིར་བཤད་དེ།
 ཕྱག་གང་གིས་ཕྱག་མཆོན་གང་འཛིན་པ་སོགས་ལོ་བྲིལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཤས་ཆེའོ། །ཡང་དེར་
 བྱང་རྩལ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྣོད་ནི། ཞལ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཞེས་གསུངས་པས། རོད་པ་བཞི་ཡང་ལུས་ལ་
 འགོད་དགོས་ལ། ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཉེ་དུ་ཀའི་ཞལ་བཞི་སྣོད་བཞིའི་ངོ་བོར་མོས་པ་ཅམ་
 བྱེད་པ་ལ་བྱས་ན་བྱི་དཀྱིལ་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་གཙུ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པ་སྤགས་གསུམ་ཀྱིས་
 ད་རྒྱལ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལུས་
 ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལས་ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་བཀོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ལུས་ལ་
 ལྷ་བཀོད་ཅམ་ལ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དུམ་སྐྱེས་མ་དང་གཟུགས་ཅན་མ་གཉིས་ཁུ་རྩུར་གཉིས་
 སུ་བཤད་པ་ནི། ལྷག་མ་བརྩ་ལ་ཡང་མཚུངས་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཕྱག་མཆོན་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་
 པའི་ཕྱག་མགོ་བརྩ་གཉིས་ལས་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་གནས་ཀྱང་ཕྱག་མགོའི་ནང་དུ་གཟུགས་
 བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་བྱེད་དེ། དེ་ནི་རོད་པ་བཞི་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་ནི་གནས་ཉེར་
 བཞིར་སྒོམ་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་རྩ་དང་ཁམས་ལས་སྐྱེད་པ་མངོན་བརྗོད་དུ་མ་བྱུང་ཞིང་། དགྲུ་

བའི་ལུས་དགྲིལ་ཡང་བྲིལ་བུ་ཞབས་དང་། ལྷ་བ་བ་སོགས་གྲིས་བཤད་བ་དང་མི་འབྲ་བར་སྤང་
 བས། སྤྲ་མའི་རིགས་བ་^{༡)}སྤྲ་ནས་^{༡)}གནས་ཉེར་བཞིའི་ལུས་གྲི་ཆ་རགས་བ་རེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
 བ་ལས་ལྷ་རྣམས་སུ་སྦྱེད་བ་ཡིན་ནམ་བཟླ་གོ། སྤྲ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་དགྲུ་པའི་ལུས་
 དགྲིལ་གྲི་སྤྲ་བས་སུ་སའི་ཁམས་ལྷུང་བྱེད་མ་ཞེས་སོགས་ལུས་ལ་ལྷ་ཉི་ཤུ་འགོད་པར་གསུངས་
 བ་ནི། སྤྲ་སོགས་བྱིན་ཚོའི་གྲི་ལྷ་ཡིན་གྲི་ལུས་དགྲིལ་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོན་བཟོད་
 དང་ཀུན་སྦྱོད་སོགས་སུ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཉེར་བཞི་རྩ་མ་བཤད་ཀྱང་། རྟོ་རྟེ་མཁའ་འགོར། ཉི་ཤུ་རྩ་
 བཞིར་བྱེ་བ་ཡིས། །སྤྲ་གསུང་བྲགས་གྲི་འཁོར་ལོ་ཡིན། །གནས་རྣམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །རྩ་
 རྣམས་ཀུན་ནི་ཡང་དག་བཤད། །ཡུལ་འདི་རྣམས་གྲི་བྱ་མོ་གང་། །རྩ་ཡི་གཟུགས་གྲིས་གནས་སོ་
 ཞེས། །ཞེས་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་རབ་གཏུམ་མ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་མོ་རྣམས་ནང་གི་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་
 རྩའི་གཟུགས་གྲིས་གནས་པར་བཤད་ལ། དཔའ་བོ་ཉེར་བཞི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་སུ་བཤད་པ་མ་
 བྱུང་ངོ། །མགོ་བོ་བུམྱི་ར་མ་ལ་ཡ་ནས་བྲུས་མོ་ཀུ་ལུ་ཏ་ཞེས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གནས་ཉེར་
 བཞིར་གྲི་རྟོར་དང་སི་བྱུ་ཏ་ནས་འབྱུང་བའི་རྩ་སོ་གཉིས་ལ། རོ་རྒྱུང་རྒྱ་ཁྲི་གསུམ་དང་སུམ་སྟོར་
 མ་སོགས་ལྷ་སྟེ། བརྒྱད་དོར་བའི་ལྷ་ག་མ་མི་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་གང་ན་གནས་བ་དང་། དེ་
 རྣམ་གང་འབབ་པ་ནི་སི་བྱུ་ཏ་ལས། བུམྱི་རར་ནི་མི་བྱེད་མ། །སོ་དང་སེན་མོ་འབབ་པར་བཟོད། །
 འབར་བ་འཛིན་པར་སྤྲ་གཟུགས་མ། །དེ་བཞིན་སྤྲ་དང་བ་སྤྲ་འབབ། །ལྷ་རྒྱན་གནས་ནི་ཆེན་པོ་
 ལ། །རྩེ་བ་མ་ནི་རྣམ་པར་གནས། །རྣ་བ་གཡས་པར་གནས་ནས་ནི། །པགས་བ་བྲི་མ་འབབ་པར་
 གནས། །ཨར་བྱ་ཏར་ནི་གཡོན་པ་མ། །མཁའ་འགོ་མ་ནི་ཤ་འབབ་མ། །གང་ཞིག་རྒྱ་རྒྱས་འབབ་
 པའི་རྩ། །བ་ཡི་མཚོག་སྦྱིན་རྣམ་པར་གནས། །དེ་ནི་སྤྲ་བའི་རྩ་གྲིས་གནས། །སྤྲ་བྱ་མ་ནི་རྣམ་
 པར་བཤད། །གང་ཞིག་དགའ་བའི་དབང་བྲག་གནས། །དེ་བཞིན་རུས་སྤལ་སྦྱེས་མར་གྲགས། །
 སྤྲ་བའི་དངོས་སོས་གནས་པའི་བྱིར། །རུས་པའི་འབྲེང་བ་འཁྲུགས་པར་གནས། །ལྷ་མོའི་མཁའ་

༡) ལ། ༡༣༡་ན་སྤྲ་ནས།

དུ་གང་ཞིག་ཅ། །འཇམ་པ་སྒྲིམ་པ་མ་རུ་བཞིན། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་མཆིན་པ་འབབ། །ཐམས་ཅད་ལུས་
ལ་ལྷག་པར་གནས། །མྱ་ལྷ་མར་ནི་དབང་མ་ཉིད། །རྒྱལ་བའི་དབང་ལྷག་ཉིད་ལ་གནས། །ཙ་ནི་
གང་ཞིག་མི་འབབ་པ། །འདོད་པའི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་གནས། །གཟུགས་ནི་མཐོང་བར་འདོད་
པ་སྟེ། །སྦྱོན་ལྷན་མ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད། །ཨོ་ཏེར་མཁྲིས་པ་འབབ་པའི་ཅ། །གང་ཞིག་འཇུག་
མ་མཆོན་མོར་བཞིན། །ཏི་ཤ་ཀུ་ནེར་བྱང་བ་ནི། །མ་མོ་ངེས་པར་སྒོ་བར་བཅས། །གོ་ཤ་ལར་ནི་
མཆོན་མོ་ཉིད། །རྒྱ་མའི་བྲེང་བཟང་ཁྲབ་ཅིང་འབབ། །ཀ་ཡི་རྒྱར་ནི་བསེལ་སྦྱོན་མ། །དོས་ཀྱི་ཚུ་
རྒྱས་ཡང་དག་བཤད། །ཆ་བ་མ་ནི་སྟོ་གནས་ངེས། །ལམ་པ་ཀར་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཆད་མ་ཉིད་
ནི་ཀའི་གནས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་བཤད་པ་འབབ། །མཆམས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ནང་དུ་ཡང་། །ལ་
བའི་གནས་སུ་རངས་པའི་གདོང་། །ཤིན་ཏུ་གཟུགས་ཅན་པད་ཀན་ལྷན། །ཡི་དྲགས་ལྷག་གནས་
ཡང་དག་གནས། །གང་ཞིག་རྟག་ཏུ་རྟག་འབབ་པ། །བྱིས་ཀྱི་ལྷར་ནི་ཡང་དག་གནས། །མཁའ་འགྲོ་
དམ་པའི་དབང་ལྷག་མ། །སྦྱི་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཤད། །སྟོར་ཏུ་ནི་གང་ཞིག་ཅ། །རྒྱ་སྦྱོན་མ་དེ་
དམར་ལོ་འབབ། །རྒྱལ་ནི་འབབ་པར་བྱར་པ་ནི། །གསེར་སྦྱིང་དུ་ནི་ཡང་དག་བཤད། །ཡན་ལག་
གཟི་བཞིན་ཀུན་ཁྲབ་མ། །སྦྱོར་བཤམ་མར་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས། །ན་ག་རར་ནི་སྦྱ་གྲུ་མ། །ཆོལ་ཅན་
སྦྱོམ་ཞིང་སྦྱོས་བྲེད་འབབ། །སིན་རྒྱར་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད། །ཐུ་ངམ་མཆི་མ་འབབ་པར་བཞིན། །མ་
རུར་གནས་ནས་ལུས་སྒྲུལ་འབབ། །འཆོད་པ་མ་ཞེས་རྣམ་པར་བསྟན། །ཀུ་ལུ་ཏར་ནི་ཡིད་བཟང་
མ། །བྱིས་པའི་སྦྱབས་ནི་འབབ་པ་ལོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ལོ། །དེ་ཡང་རུས་པའི་བྲེང་བ་
འཇུགས། །ཞེས་པ་ནི་སྦྱོམ་འབྱུང་ལས། །སྦྱོན་དབུས་ཀྱི་ཙ་ནས་རུས་པ་འབབ་བར་བཤད་པ་ལྟར་
རོ། །ཀུན་སྦྱོད་སོགས་རྒྱད་བཞི་ལས་མཆིན་པ་ཞེས་པ་ལ། །མངོན་བཞིན་དུ་མཁའ་མ་ཞེས་བེར་
རོ། །སྦྱིང་ལ་གནས་ནི་གནས་དེའི་ཙ་ནས་སྦྱིང་འབབ་པར་སྦྱོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
སྒོ་བྱར་བཅས་ཀྱང་སྦྱོམ་འབྱུང་ལས་སྒོ་བ་འབབ་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དོས་ཀྱི་ཚུ་རྒྱས་ནི་སྦྱོམ་
འབྱུང་ལས་གཉི་མ་འབབ་པར་བཤད་དེ། །ཀུན་སྦྱོད་དང་མངོན་བཞིན་གྱི་འང་དགོངས་པའོ། །དོ་

རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་རྩིབ་ལོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་མ་འབབ་པར་བཤད་དོ། །སྟོ་གནས་ནི་སྤྲུལ་འབྱུང་ལས་
 སྟོ་བ་འབབ་པར་བཤད་དེ། རྒྱུད་གཞན་གསུམ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །ཤོད་པ་ཞེས་གྲང་འབྱུང་སྟེ་
 འབྲེལ། །ཆད་མ་ནི་གཞོལ་མ་སྟེ་རྩ་དེ་ནས་བཤད་པ་འབབ་པར་སྤྲུལ་འབྱུང་ལས་གྲང་གསུངས་ལ།
 ཀུན་སྦྱོད་དང་དྲོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །མདོན་བརྗོད་ལས་སྒྲུང་བཞེས་དང་། ལྷ་ཨི་
 པར་ཚུ་སོ་ཞེས་སོ། །མཆམས་མཐའི་ནང་ཞེས་པ་ནི་སྤྲུལ་འབྱུང་ལས། མཆོགས་མའི་མཆམས་
 ནི་འབབ་པའི་རྩ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆག་འགྱུར་སོགས་ལས་འདོམས་པར་ཞེས་འབྱུང་
 ཡང་། མར་དོའི་འགྱུར་ལས་མཆམས་མཐའ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལོགས་ཏེ། ཀུན་སྦྱོད་དང་དྲོ་རྗེ་མཁའ་
 འགྲོ་ལས་མཆོགས་མའི་སྤྲུལ་དང་། མདོན་བརྗོད་ལས་སྒྲུང་མཐའ་ཞེས་པ་དང་དོན་འབྲེལ་སྤྲུང་
 བཤད་པའི་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་འདྲེན་ནོ། །དམར་སོ་འབབ་པ་ནི་སྤྲུལ་འབྱུང་ལས་ཁྲག་འབབ་པར་
 བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། ཀུན་སྦྱོད་དང་མདོན་བརྗོད་དང་དྲོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །མཆི་མ་
 དང་མཆིལ་མ་ཞེས་སྤྲུལ་འབྱུང་སོགས་མང་པོ་ལས་གསུངས་པས། ལྷ་ཨི་པ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་
 པ་སྤྲང་ཡང་ཆག་འགྱུར་ལས་སྤྲུལ་བཞེན་འབྱུང་བ་དག་གོ། །ཕྱི་མ་ལ་ལུད་སྐམ་འབབ་པར་སྟོ་སྤྲུ་
 ཅུ་ལས་སོ། །ཐ་མ་ལ་སྤྲུལ་ཞེས་ཀུན་སྦྱོད་དང་མདོན་བརྗོད་ལས་གྲང་འབྱུང་ལ། སྤྲུལ་འབྱུང་
 ལས་སྤྲུ་ཚུ་འབབ་པར་ཡང་གསུངས་སོ། ། གྱིས་པའི་སྤྲུལ་ཞེས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་སོ། །རྣམ་
 དག་གི་སྤྲུལ་སྤྲུ་སོ་དང་སེན་མོ་སོགས་དཔའ་བོར་བཤད་པ་ལྟར་མི་འགལ་ཡང་། ལུས་དཀྱིལ་
 གྱི་སྤྲུལ་སྤྲུ་ནི་རྩ་དེ་དག་ནས་སོ་དང་སེན་མོ་སོགས་སྦྱེད་པའི་ཁམས་འབབ་པ་ལས་དཔའ་བོ་
 རྣམས་བསྦྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཅུ་ལས་རྣལ་འབྱོར་མ་སྦྱེད་པའི་རིགས་པས་སོ། །དེ་གཉིས་གྲང་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པ་ནི་མིན་ཏེ། མདོན་བརྗོད་ཀྱི་བཅུ་གཉིས་པ་དང་པག་མོ་མདོན་འབྱུང་
 དུ་སོ་དང་སེན་མོ་སོགས་དཔའ་བོ་ཉེར་བཞེར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་
 རིལ་བྱ་ཞབས་ཀྱིས། འདི་དག་གནས་སྤྲུ་རྣལ་འབྱོར་མ། །རྩ་ཡིན་དཔའ་བོ་ཉི་ཤུ་བཞི། །ལུས་ཀྱི་
 ཁམས་སྤྲུ་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྙིང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་འགོད་པའི་གནས་ལ། ལྷ་བ་པས། སྙིང་གར་གནས་པའི་འབྲུང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ཅ་བཞི་མཁའ་འགོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་བཤད་པ་དང་། སྙིང་ཁ་དང་མགིན་པ་དང་ལྟེ་བ་དང་དབྱལ་བའི་བསྐྱེད་ལྟེ་བར་དེ་བཞི་འགོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། སི་བླུ་ཏུ་ལས། འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་ལ་ཡང་། །འབྲུང་བ་བཞི་ཡི་རང་བཞིན་ཅ། །མར་མའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ནི། །ཕྱོགས་བཞི་ལ་ནི་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་སྙིང་ག་ཆས་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཅ་བཞི་འབྲུང་བཞིའི་ཅ་དང་། སྙིང་གའི་དབུས་ཀྱི་རྩྭ་ཡིག་ཏེ་རུ་ཀར་གསུངས་པ་དང་། མཁའ་འགོ་མ་སོགས་བཞི་སྟུན་སོགས་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འབྲུང་བ་བཞིར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པའོ། །འདི་ནི་དབྱིད་ཐེག་ལས། ཕྱོགས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་གནས་པའི་འདབ་མ་དག་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །འབྲུང་བ་ཆེན་པོའི་ཅ་བཞི་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྩྭ་རྩེའི་གོ་འཕང་གནས། མཁའ་འགོ་དེ་བཞིན་ལྷ་མ་དང་། དུམ་སྐྱེས་མ་དང་གཟུགས་ཅན་མའོ། །ཞེས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲུལ་སྤོང་དང་བླ་རྒྱ་རྟེན་ཏེ་ཅ་འཁོར་བཞིའི་ལྟེ་བར་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་དགོད་པ་མངོན་དོ། །དེལ་བྱ་ཞབས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། མཆོད་པ་བཞི་ཡི་རང་བཞིན་ཅ། །ཕྱོགས་བྲལ་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་སྟེ། །ལི་མི་"བློ་"ཏི་ཞེས་འབྲུང་། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། མཆོད་པ་བཞི་ནི་རང་བཞིན་ཅ། །ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་ངོ། །སི་བླུ་ཏུ་ལས། ཅ་རྣམས་བཞི་ཡང་མཆོམས་རྣམས་སུ། །རྣམ་པར་གནས་ཤིང་དེར་སོན་པའང་། །བདུད་ཅི་ལྟ་ནི་འབབ་བ་སྟེ། །དེ་མཆོད་རང་གི་གཟུགས་གནས་པས། །དེ་ཡི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལས། །མཆོད་པ་བཞི་ནི་རྣམ་པར་བཤད། །ཅེས་སྙིང་གའི་མཆོམས་ཀྱི་ཅ་བཞི་མཆོད་པ་བཞིའི་ཅར་བཤད་ལ། །རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཅ་ལ་བཤད་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་དེར་མ་བཤད་པས། །འབྲུང་རྩུང་མ་དག་པ་འཛའོ། །གཞུང་རྩུང་ལས་ཀྱང་། ཕྱོགས་འདབ་རིགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས། །སྙིང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་བསྐྱེད། །ཅེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཡང་ན་མཆོད་པ་བཞི་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཅ་བཞིར་བྱས་ནས། བྱི་མ་ནི་འབྲུང་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་

༡) ཞ། ༡༥༣་ན་༤་ པ།

ཅར་བྱ་ཞིང་། རྩོགས་བྲལ་ཞེས་པ་ལ་རྩོགས་བཞི་དང་དེ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་
 རྩོགས་ཀྱི་ཅ་བཞི་ལས་ལྷ་མོ་བཞི་དང་། "འཆ་མས་")ཀྱི་ཅ་བཞི་ལས་བདུད་ཅི་ལྷས་གང་བའི་ཐོད་
 པའི་སྡོད་བཞི་བསྐྱེད་དོ། །འདི་ལ་ལྷ་བ་པ་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། ལྷ་རི་ཀ་བས།
 ལྷེ་བ་འམ་སྒྲིང་གའི་ཅ་བཞི་ནི། །འབྱུང་ལྗེའི་རྒྱང་དང་བདུད་ཅི་འབབ། །བདེ་ཆེན་དགུ་ཡི་བདག་
 ཉིད་བསམ། །ཞེས་བཤད་ལ། བདེ་ཆེན་དགུ་ནི་དེའི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་ལྷ་དང་། ཐོད་པ་བཞི་ལ་བྱ་
 དགོས་སོ། །སྒྲིང་གར་འབྱུང་བཞིའི་རྒྱང་འབབ་པ་ནི། དེའི་རྩོགས་ཀྱི་ཅ་བཞི་དང་། ནམ་མཁའི་རྒྱང་
 འབབ་པ་ནི། རྩོད་བསྐྱུས་ལས་ནམ་མཁའི་རྒྱང་འབྱུང་བཞིའི་རྒྱང་ལ་བྱལ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཉ།
 ཅ་བཞི་ཞེས་པ་ལས་སོ། །བདུད་ཅི་འབབ་པ་ནི་མཆ་མས་ཀྱི་ཅ་བཞིའོ། །ལྷེ་བ་ནི་སྒྲིང་གའི་དབུས་
 ཀྱི་རྩྱུ་ཡིག་ལ་བཤད་རྒྱུར་མངོན་པས་འམ་ཞེས་པ་དག་མ་དག་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེའི་བྱ་བས་ལི་
 མི་"པི་")ཉི་གི་ས་བོན་བཞི་གསུངས་པ་ལ། ལྷ་མ་སྤྲ་མ་རྣམས་མཁའ་འགོ་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཡས་
 རྒྱུར་ཀྱིས་ལྷ་མོ་བཞིའི་ས་བོན་དུ་བཞེད་པ་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་མཁའ་འགོ་མ་གཡས་
 འགོར་འདོན་ན་མི་ལི་པི་ཉི་དུ་བྱ་དགོས་ཉ། ཀྱན་རྩོད་དང་ནག་པོ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། མཁའ་
 འགོ་མ་སྤྲ་མ་གྱིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་ལི་མི་པི་ཉི་ཞེས་འདོན་པ་ནི། ས་སྤྱན་
 མ། རྩ་སྤྲ་མ་གྱི། མེ་གོས་དཀར་མོ། རྒྱང་སྒྲོལ་མ་ཞེས་པའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱུན་པ་ཡིན་གསུངས་
 སོ། །ཀྱན་རྩོད་ལས་ནི། མཁའ་འགོ་མ་བཞི་པད་མར་གནས། །སྤྲ་མ་གྱི་སོགས་བཟང་མོ་ཡིན། །
 ཞེས་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་ཁ་ལ་མཁའ་འགོ་མ་ཞེས་བཤད་ནས། དེ་བཞི་སྤྲ་མ་གྱི་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
 ཞེས་པ་ཅམ་ལས་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞིའི་དང་པོའི་མཁའ་འགོ་མ་སྤྲ་མ་གྱིར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། སྤྲ་མ་གྱི་སོགས་བཟང་མོ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། མཁའ་འགོ་མ་ལ་སོགས་པ་
 བཞི་པོ་འདི་ཉིད་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྤྲ་མ་གྱི་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་

༡) ལ། ༡༥༣་བ་མཆ་མས།

༢) ལ། ༡༥༣་བ་༤་པི།

རི་ལྷར་རིགས་པར་སྐྱར་བར་བཤད་ཀྱི་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱར་བར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མཁའ་འགྲོ་
 མ་སྐྱ་མ་གྱིར་བྱེད་པ་ཀུན་སྦྱོང་ཀྱི་དོན་མིན་ནོ། །ནག་པོ་སྦྱོང་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། མཁའ་འགྲོ་
 མ་སྐྱ་མ་གྱི་དང་། །གཟུགས་ཅན་མ་སྐྱ་མར་བཤད་ཀྱང་། དེའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་དང་དེ་
 གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སྐྱ་མར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ་དང་། ཕྱི་མར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
 མར་བཤད་པ་དང་། སྐྱ་མར་མཁའ་འགྲོ་མ་སྦྱོན་མོ་དང་། ཕྱི་མར་དཀར་སྦྱོན་བཤད་པ་དང་། སྐྱ་
 མར་སྦྱོར་མཁའ་འགྲོ་མ། བྱང་དུ་དུམ་སྦྱེས་མ། ལུབ་དུ་གཟུགས་ཅན་མ་དགོད་པར་བཤད་པས།
 ཤར་དུ་ལྷ་མ་འགོད་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་མར་མཁའ་འགྲོ་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཡོན་སྒྲོར་གྱིས་ཤར་ལ་
 སོགས་པར་དགོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྐྱ་མར་སྦྱོན་མོ་བཞི་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱང་དང་སའི་
 ཁམས་དག་པར་ཡང་བཤད་དོ། །དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར་ནི། དང་པོ་ལྷང་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །གཉིས་པ་དེ་
 བཞིན་གསོད་བྱེད་མ། །གསུམ་པ་འགྲུགས་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །བཞི་པ་གར་གྱི་དབང་ཕྱག་མ། །ཞེས་
 པ་ནི་སྐྱར་ཤར་ནས་བཟུང་སྟེ་མཁའ་འགྲོ་མ་སོགས་བཞི་གཡོན་སྒྲོར་དུ་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་
 ཡིན་ལ། འགྲེལ་པར་ཡང་ཤར་ནས་གཡོན་སྒྲོར་དུ་ལྷང་བྱེད་མ་སོགས་དང་སྐྱར་བ་དང་། རྒྱད་དེར་
 ལྷ་མོ་བཞིའི་ཕྱག་གཡོན་ན་ཐོད་པ་མེད་ཅིང་། གཡས་ན་གྱི་གྲུག་མེད་པས་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ལུགས་
 བེ་དེ་དང་ཡང་དོན་མི་གཅིག་གོ། །ལུ་ཨི་པའི་འགྲེལ་པར། ལྷ་བ་པས་སྦྱང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་
 ཁ་ལ་རིན་འབྱུང་གིས་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། གཡོན་སྒྲོར་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་སོགས་བཞི་ལ། རིམ་
 པ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྤྲང་དོན་གྲུབ་སྤྲང་མཐའ་རིན་འབྱུང་གིས་རྒྱས་གདབ་པ་ཡང་གསུངས་པས། །ལྷ་
 མོ་བཞི་སྦྱར་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་ནང་ཆོན་གྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱེ་ན་རྣམ་སྤྲང་ལ་
 སོགས་པའི་རིགས་བཞིར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་མ་གྱི་ནི་དོ་རྗེ་དང་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་གཉིས་ཀ་འཛིན་
 པར་གསུངས་པས་མཁའ་འགྲོ་མ་སྐྱ་མའི་ངོ་བོ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་སྐྱ་མ་གྱིའི་ངོ་བོར་བྱའོ། །
 དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་ཀྱང་ཤར་ནས་གཡས་སྒྲོར་གྱིས་ལི་མི་པི་ཏི་བཞིར་སྐྱ་མ་རྣམས་བཞེད་པ་ལྟར་
 ལེགས་ཏེ། ལྷང་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྐྱ་སོགས་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་འགྲེལ་པ་གསུམ་གར་

བཤད་ལ། མངོན་བརྗོད་ལས་ལི་ལས་སྤྱང་བྱེད་མ་དང་། མི་ལས་གསོད་བྱེད་མ་སྦྱིད་པར་བཤད་
 པའི་བྱེད་རྒྱ། །དེ་ཡང་སྡོན་དུ་སྦྱང་གའི་ཕྱགས་ཀྱི་ཅ་བཞི་དང་། ཡི་གེ་བཞི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་
 མོས་པར་བྱས་ནས། དེ་ལས་བསྦྱིད་པར་བྱ་ཡི། ཡི་གེ་རྒྱང་བ་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །སྦྱང་གའི་ཕྱགས་
 ཀྱི་ཅ་བཞི་ནི་ཤར་ནས་གཡས་སྐྱོར་གྱིས་སུམ་སྐྱོར་མ་དང་། འདོད་མ་དང་། བྱིས་མ་དང་། གཏུམ་
 མ་ཡིན་ཏེ། མན་སྟེར། གང་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 དང་། རྩོམ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། རྩོམ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་
 སུམ་སྐྱོར་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩེ་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྤྱི་ཉི་མཱ་སྤོང་བ་དང་། ཟླ་བ་ཟླ་
 བས་ཀྱང་། སུམ་སྐྱོར་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྦྱང་གའི་ཅ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། དང་པོ་བཞི་འདབ་མ་དང་།
 ལྟ་བ་དབུས་སུ་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །བདུད་བྲལ་མ་ནི་ཨ་ཤ་རྩུ་རྩེ་ལ་བཏེན་ཏེ། ལྟེ་བ་ནས་ལྟེ་ཆེ་
 མོའི་བར་དུ་ལངས་པར་མན་སྟེར་བཤད་པས། སྦྱང་གའི་འཁོར་ལོའི་ཅ་འདབ་ཡིན་ནོ། །ཤར་གྱི་ཅ་
 སུམ་སྐྱོར་མ་ནས་ས་རྒྱང་དང་། ལྟོ་ནས་རྒྱ། ལུབ་ནས་མེ། བྱང་ནས་རྒྱང་གི་རྒྱང་རྒྱ་སྟེ། རྩོམ་འབྱུང་
 འབྲེལ་བ་ལས་ལྟ་བོ་འདི་རྣམས་ནི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རིམ་བས་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ལ། ལྟ་བ་ནི་བདུད་བྲལ་མ་དང་དེ་ཡང་ནམ་མཁའི་ཁམས་པར་བྱའོ། །
 འདིས་ལྟེ་ལྟེ་རྒྱང་ནས་བདུད་ཅི་འབབ་པ་འབྱུངས་ཤིང་། དེར་རྒྱང་བརྒྱས་པ་རྣམས་འཆི་རྒྱང་ཡིན་
 པས། གྱི་རྩོར་ལས་ཅ་རྣལ་འབྱོར་མའི་ངོ་བོར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་སྤངས་ལ། དེའི་དབང་ལས།
 འཇིག་རྟེན་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་བདེ་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སུ་མི་མཐོང་ཞིང་འཆིའོ། །
 འོན་ཀྱང་ལམ་བསྐོས་པས་སྦྱིབ་བྲལ་དུ་སོང་བ་ན་དེ་ཡང་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་གང་བས།
 གྱི་རྩོར་ལས་ཅ་སོ་གཉིས་སུ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་འབབ་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་བར་མན་སྟེ་
 ལས་འཆད་དོ། །མན་སྟེར་སུམ་སྐྱོར་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནས་རིམ་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་སྒྲ་
 དང་བྲི་དང་རོ་འབབ་པར་ཡང་བཤད་ལ། མཆོམས་ཀྱི་ཅ་བཞི་ནས་བཤད་གཅི་དང་། ཁྱ་ཁྱག་དང་།
 བད་ཀན་ཏེ་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་། སྒྲ་མ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་བཞི་འབབ་པར་བཤད་དོ། །ཟླ་ཤ་ཟླ་བས་

སུམ་སྒྲོར་མ་སོགས་ནས་ཀྱང་བདུད་ཅི་ལྟ་འབབ་པར་བཤད་དོ། །སྤྱང་གའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་རེ་རེ་ལ་
གཉིས་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་རྩ་བརྒྱད་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲོ་མཆམས་མ་བརྒྱད་གནས་གང་དུ་འགོད་པ་དང་། གང་ལས་སྐྱེད་པ་ནི་
དེལ་བྱ་པས། རྩྭ་བརྒྱད་ཀྱང་། དམ་ཆོག་ཅེས་བྱར་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས། རྩྭ་བརྒྱད་
ལས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་གནས་མི་གསལ་བ་ལ། གཞུང་རྒྱུང་ལས། ཆོས་འཁོར་ཕྱི་ཡི་འདབ་བརྒྱད་
ལ། །རིང་པོའི་རྩྭ་ལས་ཁོ་བོ་བརྒྱད། །ཅེས་སྤྱང་གར་བད་མ་འདབ་བརྒྱད་ཉིས་རིམ་གཅིག་བྱས་
པའི་ཕྱི་མར་རྩྭ་རིང་པོ་བརྒྱད་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་དོ། །རྩྭ་རི་ཀ་པས། བྱག་བརྒྱད་དམ་ནི་སྒྲོ་
བརྒྱད་དུ། །ལས་ཀྱི་རྒྱུང་ངམ་བྱེད་དག་གིས། །ཁྱ་གདོང་གཤེན་རྩེ་མ་སོགས་བརྒྱད། །ཅེས་བཤད་
པའི་བྱག་བརྒྱད་ནི། ཉིན་མོ་མཇུག་གིས། ལག་པ་གཡོན་པའི་རྩེ་མོ་དང་། མཁྱིག་མ་དང་། ལག་པ་
གཡས་པའི་རྩེ་མོ་དང་། མཁྱིག་མ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁྱ་དང་བྱག་གདོང་སོགས་བཞི་དང་།
རྒྱུང་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩེ་མོ་གཉིས་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་ལོང་བྱ་གཉིས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་
གཤེན་རྩེ་བརྒྱན་མ་དང་པོ་ཉ་མོ་སོགས་བཞི་འགོད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་འདྲའོ། །སྒྲོ་བརྒྱད་ནི་དབྱེད་ཐིག་
ལས། རྩ་ཡི་སྒྲོར་ནི་ཁྱ་གདོང་མ། །ཞེས་པ་ནས། བཞི་པ་པག་གི་གདོང་ཅན་ནོ། །ཞེས་པ་ཅམ་ལས་
རྩའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་མི་གསལ་ལ། མཆམས་རྣམས་གཤེན་རྩེ་བརྒྱན་མ་དང་། །ཞེས་དེ་ལ་སོགས་པ་
བཞི་མཆམས་སུ་བཞུགས་པར་བཤད་དེ། མཆམས་གང་ལ་བྱེད་ཀྱང་མི་གསལ་ལོ། །ལྷ་བ་པའི་
འགྲེལ་པར་སྐབས་ཤིག་དུ། དེ་ལྟར་ཁ་དང་ལྟེ་བ་དང་། ཉགས་དང་བཤང་བ་དང་། སྤྱིན་མཆམས་
དག་མིག་དང་། ལྷ་རྣམས་ལ་ཡང་གོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་གོང་དུ་བཤད་
པའི་རྩ་བ་ལ་སྟེག་པས་དེ་འདྲ་བའི་སྒྲོ་བརྒྱད་དོ། །ཡང་དེའི་སྐབས་ཤིག་དུ། ཞལ་དང་ལྟེ་བ་དང་། ལྷ་
དང་ཉགས་དང་བཤང་བའི་སྒྲོར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁྱ་གདོང་མ་སོགས་སྒྲོ་སྒྲོང་མ་རྣམས་སོ། །མཛོད་
སྤྱད་དང་། རྩ་བ་དང་། མིག་དང་སྤྱི་ལོང་གཤེན་རྩེ་བརྒྱན་མ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་སྤྱི་ལན་གཉིས་
བབས་པ་སྤྱི་མ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །དེའི་འགྲེལ་པའི་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། བཤང་བའི་སྒྲོ་དང་སྤྱི་

བྱུག་གཡས་པའི་ནང་དུ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་དང་། གཤེན་ཇེ་བརྟན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣ་བ་དང་མིག་གཡོན་པ་དང་། གཡས་སུ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །འབྲུ་རྟེན་ཏའི་འགྲེལ་པ་རྫོག་འགྱུར་དུ། སྐབས་སྔ་མར་བཤད་པ་སྔར་དང་འདྲ་ཞིང་། སྐབས་འོག་མར་ཁ་དང་སྔ་བྱུག་གཡོན་པ་དང་། བཤད་ལམ་དང་སྔ་བྱུག་གཡས་སུ་ཁྱ་གདོང་མ་སོགས་བཞི་དང་། རྣ་བ་གཡས་གཡོན་དང་མིག་གཡས་གཡོན་དུ་མཆམས་མ་བཞི་འགོད་པར་བཤད། འབྲུལ་སྟོང་ལས། ཁ་དང་སྔ་བྱུག་གཡས་དང་། གཡོན་པ་དང་བཤད་ལམ་དུ་ཁྱ་གདོང་སོགས་བཞི་དང་། མཆམས་མ་བཞི་འདྲ་བར་འབྱུང་སྟེ། འགྲེལ་པ་སྟོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་རིམ་བཞིན་དུ་འབྲུ་རྟེན་ཏའི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་གཞན་གཅིག་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །རྫོ་བའི་འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །ཁྱ་མ་བ་ཏི་ཏ་ཏས་ནི། །ཁྱ་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས། །ཁྱ་ལྟེ་མཆམ་བཤད་རིམ་པ་ཡིས། །མཛོད་སྔ་རྣ་བ་མིག་སྔ་ལ། །གཤེན་ཇེ་བརྟན་སོགས་དེ་བཞིན་གནས། །ཞེས་ལྷ་བ་པའི་བཤད་པ་སྔ་མ་དང་མཐུན་པར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་མི་འདྲ་དུ་མ་ཞིག་བཤད་པའི་ཙ་བ་ནི་ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་པར་སྒྲུང་ལ། དེའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་དག་མ་དག་ཡོད་པར་གསལ་ཞིང་། བཤད་པ་སྔ་བྱི་གཉིས་མི་འདྲ་བར་སྒྲུང་ཡང་། སྟོ་མ་བཞིའི་སྐབས་སུ་སྔ་བགྱངས་ན་མི་འགྲིག་ཅིང་། མཆམས་མ་བཞིའི་སྐབས་སུ་དེ་མ་བགྱངས་ན་མི་འགྲིག་པར་སྒྲུང་བ་དང་། སྟོན་མཆམས་ནི་སྐབས་གཉིས་ཀར་བྱུང་བ་དང་། རྣ་བ་དང་མིག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ལྷ་མོ་འགོད་དགོས་པས་སྐབས་གོང་མ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །དེ་ཡང་དབྱིད་ཐིག་ལས། སྟོ་མཆམས་མ་བརྒྱད་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། །འདི་དག་རྫོ་ཇེ་མཁའ་འགོ་མ། །ཙ་ཡི་གཟུགས་ཀྱིས་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་གསུངས་པས། སྟོ་དེ་དང་དེ་དག་གི་ཙ་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། །འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཙ་ལས་སྐྱེད་པར་བཤད་ཅིང་འདི་བརྒྱད་མི་སྐྱེད་པའི་བྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁ་སྟེ་ལྟེའི་ཙ་བ་དང་། ལྟེ་བའི་བྱུག་པའི་ནང་དང་། མཆམ་མ་དང་བཤད་ལམ་གྱི་སྟོ་བཞིར་ཁྱ་གདོང་མ་དང་། བྱུག་གདོང་མ་སོགས་དགོད། མཛོད་སྔ་སྟེ་སྟོན་མཆམས་ཀྱི་བྱུག་པ་ཞེས་འབྱུང་བས། དེར་

གཤེན་རྗེ་བརྟན་མ་དང་། རྣ་བའི་བྲག་གཉིས་སུ་ཕོ་ཉ་མོ་དང་། མིག་གཉིས་སུ་མཆེ་བ་མ་དང་། ལྷ་
བྲག་གཉིས་སུ་འདྲེན་པ་མ་རྣམས་དགོད་དོ། །ལྷ་བ་བ་དང་བརྩྭ་རྟེན་ཏེ་རྣ་བའི་བྲག་པའི་ནང་དུ་
དགོད་པར་བཤད་པ་ནི། མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་
བསྐྱེད་མོ། །མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་སྟེང་ཙམ་རྣམས་ནི། སྟོང་གའི་ཙམ་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་བྲི་དང་
རོ་འབབ་བ་རྣམས་དང་ཙམ་རྒྱུད་གཅིག་ལ། སྟོང་མཆོམས་དང་སྟེ་བ་དང་བཤད་གཅིའི་ལམ་གྱི་ཙམ་ནི།
རེག་བྱ་འབབ་པར་བཤད་པའི་ཙམ་དང་ཙམ་རྒྱུད་གཅིག་པས། སྟོང་གའི་སྤྱོད་ཀྱི་བརྒྱུད་ལ་དགོད་
པར་བཤད་པ་དང་གནད་གཅིག་པར་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་གསུང་སྟེ། བྲིལ་བུ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་
བྲས་པས་ཆོག་པར་མངོན་ནོ། །དེའི་ལུགས་ལ་སྤྱི་རིང་པོ་བརྒྱུད་དང་སྒྲོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཙམ་བརྒྱུད་རོ་པོ་
དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ནས་དེ་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། ལྷ་ཨི་བ་ལ་ལྷ་བ་བས། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གནས་མན་ངག་ལས་ཤེས་པར་
བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། བརྩྭ་རྟེན་ཏེ་ཀྱང་བཤད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་རྡོ་
བོས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་དོ། །དེའི་མན་ངག་ནི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་བོའི་རྟོག་གནས་སུ་ཉེ་རུ་
ཀ་དང་། གསང་གནས་སུ་ཕག་མོ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འབྲུལ་སྒྲོང་ལས། སྤྱི་བོའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཡབ་དང་། གསང་གནས་ཀྱི་བད་མའི་ཨ་མུང་གི་རང་བཞིན་ཕག་མོ་གཉིས་འབྱུང་པས་
བདེ་ཆེན་སྟེ་བར་གསུངས་པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་བྲིལ་བུ་པས། ཐུགས་ཀྱང་
ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ། །མ་བཙོས་ནང་གི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཉེ་རུ་
ཀ་སྟོང་གར་སྒྲོམ་པར་བཞེད་དེ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་ལུས་ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
སྒྲོམ་པ་ནི། སྤྱི་བུ་ལ་བཞིན་འདི་ལའང་བྱ་དགོས་ལ། འཁོར་གྱི་ལྷ་ཞེ་བརྒྱུད་གང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཙམ་
དང་། ཁམས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེད་དེ་ཉིད་གསལ་བ་དང་། རྣམ་འབྱོར་མ་གཞན་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ཙམ་ཡང་དེ་
ལ་བཞེན་དགོས་པར་སྤང་ལ། དེ་ལྟར་སྟོང་གའི་དབྲས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིག་དཔའ་བོ་ཉེ་རུ་ཀར་ཡང་དེ་ལས་

༡) ཇ། ༡༩༧་ན་ཙ་ གསལ་བར་མ་བཤད་དོ།

བཤད་པ་འབྲ་བ་བཞན་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་བྲིལ་བྱ་བས་བཤད་པ་འདིར་ཡང་
 མི་རུང་བ་མེད་ལ། བྱད་པར་དུ་རྒྱ་རི་ཀ་བས་བདེ་ཆེན་གྱི་ལྷ་ལྷ་ཁ་སྟོང་གར་སྟོམ་པར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྟོམ་ཚུལ་ཡང་སྟོང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་རྩུ་ཁྲིའི་ནང་གི་བྱང་མེམས་དང་། རྩུ་ཡིག་
 བ་མོ་ལྷ་བྱ་འཇག་པ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ལ། དེ་ལས་ཉེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་
 རྒྱག་པོ་བ་ལ་ཡང་བྱེད་དགོས་སོ། །འདི་ལ་ཉེ་རུ་ཀ་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པར་སྟོམ་པ་ནི། ཕྱི་
 དཀྱིལ་ལ་མེམས་འཛིན་པ་ལས་བྲ་བས་དཀའ་བར་སྦྱང་ན། རེ་ཤིག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་
 བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །འདིར་གཞུང་ཚུང་ལས། བརྟག་དང་སྟོས་ལ་དགའ་བྱུང་ན། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 འདབ་མ་བཞི། །མདོག་གསལ་རྩུ་ལས་ལྟེ་བ་རུ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་གསལ། །ཞེས་
 རྩུ་ཡིག་ལས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་པ་འབྲ་བ་ཞིག་དང་། རྩུ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལུས་དཀྱིལ་
 སྟོམ་པ་སྟོས་པ་ལ་དགའ་བའི་ངོར་བྱས་པ་འབྲ་བ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་། སྦྱ་ཁྲར། དབྱིད་དཔའ་བོ་
 ཉེ་རུ་ཀ་དང་། ཐིག་ལེ་བདག་མེད་མར་གསུངས་པ་ལ། དབྱིད་ཐིག་ལས། དེ་ཡི་དབུས་བཞུགས་
 དཔའ་བོ་ནི། །ཡུངས་ཀར་སྟོམ་པོའི་ཆད་ཅམ་སྟེ། །རྩུ་གིས་ས་བོན་མི་ཤིགས་པ། །ཁ་བ་ལྷ་བྱ་
 འབབ་པ་ཡིན། །བ་སྟར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་དགའ་བྱེད། །ཁོད་མའི་ཁ་ནི་མེ་ཡི་
 གཟུགས། །པག་མོ་ཉི་ལ་ཀ་ཞེས་བཟོད། །ལས་ཀྱི་རྒྱང་གིས་བསྐྱེད་ནས་སྟུ། །ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 རས་ནི་འབར། །བ་སྟར་དང་འབྲུད་པས་མཉེས། །སྟོམས་པར་འཇུག་པས་ཡང་དག་བཞུགས། །
 ཞེས་པག་མོ་ལ་འདོན་པ་སྟོས་ཤིང་། ཉི་ལ་ཀ་ཐིག་ལེ་ནི་ལྟེ་བའི་དམར་ཆ་ལ་བཤད་པས། ལྟེ་བའི་
 དམར་ཆ་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་བྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ཐབ་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲིལ་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ནི། རྩུ་ཡིག་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་
 ཤེས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འོ་ན་ལྟེ་བའི་དམར་ཆ་ལས་བསྐྱེད་ནས་ལྟེ་བར་གནས་པ་བྱེད་དམ། སྟོང་
 གར་ཡབ་ཡུམ་སྦྱར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་བྱེད་ཅེ་ན། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ཀྱིས་ལུས་དཀྱིལ་
 ལ་ཡབ་ཡུམ་གནས་སོ་སོར་སྟོམ་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྐྱེད་པ་ལྟེ་བའི་དམར་ཆ་ལས་

སྐྱེད་ཀྱང་། བཞུགས་གནས་སྤྱིང་གར་ཡབ་དང་སྦྱར་བའི་ཚུལ་དུ་བྱེད་དེ། སྤར་བྲངས་བའི་རྒྱུ་བ་
 ཐ་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་སོ། །དེས་ན་ཉིན་མོ་མཛད་གྱིས་ཏེ་རུ་ཀ་སྤྱིང་ག་
 དང་། བག་མོ་ལྟེ་བར་བྱས་པ་ལྟར་འདྲིར་མི་བྱེད་དོ། །སྦྱོས་པ་ལ་དགའ་ན་ཞེས་པ་ནི། ཡང་ན་གྲུབ་
 ཟེན་གསལ་གདབ། སྦྱོས་པ་ལ་དགའ་ན་རྒྱུ་ཡིག་སོགས་ལས་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་དོན་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་
 བྱི་འདི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །མི་གསལ་རྩ་མིག་ཐམས་ཅད་ལ། །དག་པའི་ལྷ་ཉིད་མོས་ཤིང་བྲན། །ཞེས་བཤད་པས།
 འདི་སྒྲིམ་པ་པོ་དེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་ཅིག་བྲན་རྫོགས་ལ་གསལ་བྱས་པ་ཡང་མིན་པ་དེའི་ལུགས་
 ལྷ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤར་བྱི་དཀྱིལ་ལ་གསལ་སྤྱང་བརྟན་པ་ཡིན་ན་ཡུད་ཅམ་རེས་བསྐྱེད་
 ལ་སྒྲིམ། རིམ་གྱིས་བརྟག་པ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་བསམ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་
 བསྒྲིམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུས་དཀྱིལ་རྒྱུང་བ་སྒྲིམ་པ་ལ་ནི་བྱི་དཀྱིལ་སྒྲིམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་
 དགོས་པ་རྩི་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། འོ་ན་གཙོ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་བཅུ་གཉིས་ས་བོན་ལས་སྐྱེད་ན། གཞུང་རྒྱུང་
 ལས། སྤྱང་འོག་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ། །རྩུ་རྩ་ལ་སོགས་ཉི་ཤུ་བཞི། །འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
 བྲན། །ཞེས་བཤད་པས། བྱི་ལས་ཡུམ་དང་། ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་ཡི་གེ་ཉེར་བཞི་ལས་སྐྱེད་པར་རིགས་
 སོ་སྟམ་ན། ཡི་གེ་ཉེར་བཞི་ལས་ནི་ཁུངས་སྤྱབ་མང་པོས་ལུས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཆ་ཉེར་བཞི་སྐྱེད་པར་
 བཤད་ཀྱི། ལྷའི་ས་བོན་དུ་བཤད་པ་མེད་པས་མི་འཐད་དོ། །ལྷ་གཞན་གྱི་རིགས་པ་བཞག་ནས་
 ལྷ་ལྷག་མ་ཡི་གེ་ལས་སྐྱེད་ན་ཡང་མི་རུང་བ་ཅམ་མེད་དེ་གསང་འདུས་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེད་
 བྱི་མངོན་བརྫོད་ལས་ཀ་ཅ་ཏ་ཏ་པའི་སྟེ་ཆན་ལྷའི་ཡི་གེ་རེ་རེའི་མགོ་བོར་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་
 གསུངས་པའི་མཛུག་ཏུ། དེ་ཡིས་ཐོད་པའི་དུམ་སོགས་དང་། །གཏུམ་མིག་མ་ལ་སོགས་ཀྱན་གྱི།
 སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ནས་རྩྱི་གྱི་བར་ཉེར་བཞི་ཐོད་པའི་
 དུམ་བུ་སོགས་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་བྱུང་ཉེར་བཞིའི་ས་བོན་དུ་བྱའོ། །ལེའུ་དེར་མ་ཡིག་སྒྲིམ་

བ་ནི་འགྲེལ་བས་ཐིག་ལེའི་དོན་དུ་བཤད་དེ། ལེན་ཉེར་དུག་བ་ལས་ཀྱང་། ཀ་ལ་སོགས་བ་ཉི་ལྔ་
བཞི། །མགོ་ལ་བེན་དུས་མནན་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་བ་དང་མཐུན་ལ། དེ་ཅམས་རེ་རེའི་མགོར་
ཨྱོ་དང་། མཐར་སྒྱི་སྒྱི་པེ་སྒྱར་བའི་སྒྲགས་སུ་ཡང་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། མ་ནིང་གི་ཡི་
གོ་བཞི་ལ་ཐིག་ལེ་སྒྱར་བ་བཞི་སྟོང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞིའི་ས་བོན་དང་། མཐར་གནས་བཞི་ལ་
ཐིག་ལེ་སྒྱར་བ་བཞི་སྟོང་མ་བཞི་དང་། རྩོ་བ་བཞི་ལ་ཐིག་ལེ་སྒྱར་བ་བཞི་མཆོམས་མ་བཞིའི་ས་བོན་
དང་། དེ་བརྒྱད་ལ་“འགོ་བོ་”^{༡)}དང་། མཐར་ཨྱོ་ལ་སོགས་བ་སྒྱུར་ཚུལ་སྒྲར་བཞིན་བཤད་དོ། །འོན་
ཀྱང་སོ་སོའི་གཞུང་ནས་བཤད་བ་བཞིན་བྱས་ནའང་ལེགས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། ལུས་དཀྱིལ་མཆོག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་བ་དང་། གནས་
སོགས་བཅུ་ས་བཅུ་དང་སྒྱར་ཏེ་བཤད་བ་དང་། གནས་རྣམས་སྐྱེད་ཚུལ་དང་དེར་ལྟ་གང་སྟོམ་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱགས་མཐུན་བསྟོམ་པའི་རྗེས་དེ་ནས་དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཡང་དག་
པར་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་ན་སྒྱུ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དེ་ཡང་ལུས་ཁྱེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་སྟོམ་བ་ནི་སྟོན་ཏེ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱེད་བྱ་ཞབས་ཀྱིས་གསུངས་པས་ཁ་བསྐྱངས་ལ། ལུས་
བཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྟོམ་བ་ལ་བདེ་ཆེན་དང་དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོའི་འཁོར་གྱི་ལྟ་རྣམས་
སྟོམ་བ་ནི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱངས་ཤིང་། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ནི་སྟོན་ཏེ་དང་དབྱེད་ཐིག་
གིས་ཁ་བསྐྱངས་ནས་བཤད་དགོས་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ལ་ལྟག་མ་ནི་འདིར་འཆད་དོ། །དམ་
བ་སྟེ་ཞེས་བ་ནི་བྱེད་བྱ་ལས། འོན་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་རང་བཞིན། །ཅི་ཡིན་དེ་ནི་འདི་ལྟར་
བཤད། །རི་མོར་གནས་པའི་ལས་དང་ནི། །ཐིག་ལས་ཆོན་དགའི་རིམ་པས་བསྟན། །འགོ་བ་འདི་
དག་རང་བཞིན་གྱིས། །བྱུང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ། །བཙུག་མ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་
གང་། །དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་འདོད། །མཁས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ། །ཡང་དག་དོན་
མཐོང་གོལ་བྱེད་རོ། །ཞེས་བྲིས་སྒྱུ་དང་རྩལ་ཆོན་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་བ་ལས། ལུས་ལས་

༡) ཅ། ༡༣༥'ན་ན་ མགོ་བོ།

དཀྱིལ་འཁོར་སྐབ་པ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བཙུག་པ་ནི་སྐབ་གཞི་ཕྱག་མཆོན་
 སྟགས་འདྲི་མཁའ་གྲིས་གསར་དུ་སྐབ་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། ལུས་ཆགས་དུས་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །
 མ་བཙུག་པ་ནི་སྐབ་གཞི་ཙ་དང་ཁམས་རྣམས་ལུས་ཆགས་ཙམ་ནས་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་གྲིས་
 གྲུབ་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། མ་བཙུག་པ་རྫོགས་རིམ་ལ་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་ནི་མི་བྱའོ། །ལམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་གཉིས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་མི་བྱོལ་གྱི། ལུས་ཀྱི་ཙ་
 དང་ཁམས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་ནས་བྱོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 ལུས་དཀྱིལ་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱིར་ལུས་དཀྱིལ་ཆང་མ་སྒྲོམ་པ་ནི། ཕྱི་
 དཀྱིལ་ཙམ་སྒྲོམ་པ་ལས་མཆོག་དང་། བྱད་པར་དུ་སྤར་བཤད་པ་འདྲ་བའི་ལོ་ན་གཤིལ་གསུམ་
 ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲོམ་པ་ནི། རྒྱད་གཞན་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་ལུས་དཀྱིལ་གཞན་
 ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །འོ་ན་ལུས་དཀྱིལ་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་བསྒྲོམས་པས་རྫོགས་རིམ་
 ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱད་སྟེན་བྱེད་བྱང་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་མེད་ན་དེ་གཞན་ལས་མཆོག་
 ཏུ་བཤད་པ་ནི། དད་པར་བྱ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་དེ་སྟོན་ཅིག་ཅེ་ན། དེ་ནི་བདེན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
 བ་འདི་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བཤད་རྒྱད་དོ་རྗེ་འཕྲུང་བ་འདི་པ་རྒྱད་མ་རྒྱད་གཉིས་ཀའི་སྤུང་
 མོང་གི་བཤད་རྒྱད་དུ་འགྲེལ་བས་འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། མ་རྒྱད་ཀྱང་བདེ་མཆོག་གཙོ་བོར་
 སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེར། རིམ་བཞིན་རྒྱ་ཆེན་རྒྱད་ལས་ནི། །ལུས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་"ཡིས།" །དེ་
 བེ་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞིར་བཞོད། །ཐུམ་དང་ལོངས་སྤྱོད་བདག་པོ་ཉིད། །གངས་ནི་བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་
 བཞོད། །རེ་རེར་འཁོར་ནི་སྟོང་སྟོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་ཆེན་རྒྱད་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་
 མཉམ་པའི་རྒྱད་དམ་དོར་སྤང་གི་རྒྱད་རྒྱས་པ་གདམ་ང་ཅན་དུ་འགྲེལ་བར་བཤད་ཀྱང་། ལེན་དེ་
 ཉིད་ལས། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱད་ལས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་
 བདེ་མཆོག་གི་རྒྱད་དོ། །ཙ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྒྲོ་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལ་ལ་ན་དང་ར་ས་ན། །ཨ་

༡) ལ། ༡༣༠་ན་ན་ ཡི།

ཕ་ཀློང་ཁྱིམ་གྱི་མིང་། དེ་ནམས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བཤེས། རིམ་གྱིས་སྤྱན་ནི་བརྒྱུད་དུ་འགྱུར། གསུམ་པོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞིན་འགྲོ། ཞེས་ཅ་འཆགས་པའི་དུས་སུ་ཅའི་གཙོ་མོ་གསུམ་ལས་སྤྱན་ཆོད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཅ་ཞེས་པ་སྤྱིང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱུད་དུ་འགྱུར་བར་བཤད། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དཔྱེ་བས། ཅ་ནི་བརྒྱུད་ཀྱི་དཔྱེ་བ་ལས། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀྱིས་ནི། གསུམ་ཕྱེ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་གསལ། དེ་ནི་སྤྱོད་དུ་རབ་ཕྱེ་བའང་། སོ་སོར་འཕྲོས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། སྤྱོད་ཐུག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས། ཅ་ནམས་ཀྱི་ནི་གངས་ཤེས་བྱ། ཞེས་སྤྱིང་གའི་ཅ་བརྒྱུད་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ཅ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་དོན་གཉིས་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་ཐུག་རེ་གྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཅ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་དོན་གཉིས་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་ཐུག་རེ་གྱུས་པས་ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། གསུམ་པོ་ཉིད་བཞིན་འགྲོ་བ་ནི་བརྒྱུད་ནས་ཡིན་ནོ། རྒྱུད་དེར་ཅ་སྤྱོད་ཐུག་དོན་གཉིས་ལ་སྤྱོད་ཐུག་ཉིད་བཞིན་པ་ཆན་པ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས། གཅིག་ནས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་དང་། གཅིག་ནས་ཁྲག་དང་། གཅིག་ནས་རླང་འབབ་པར་གསུངས་ཤིང་། གཙོ་བོ་ཡང་ནི་བསྐྱས་པ་ལས། གནས་ནམས་ཀྱི་ནི་གངས་སུ་འགྱུར། ཞེས་དེ་ནམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱས་པས། ཡུལ་ཉིད་བཞིན་ཅར་བཤད་པས། བྱང་སེམས་དཀར་པོ་རྒྱ་བའི་ཅ་བརྒྱུད་ནི་སྤྱི་དང་། ཁྲག་འབབ་པ་བརྒྱུད་ནི་གསུང་དང་། སེམས་བཞོན་པ་རླང་དང་བཅས་པ་འབབ་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་ཅ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ༡) སི་བྱུ་ཏེ་ལས། སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ལུས་ཏེ་རྩལ་ནི་དག ཐུན་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས། ཞེས་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ལུས་སེམས་སྤྱི་དང་། རྩལ་ཁྲག་ནི་དག་དང་། ཐུན་པ་སེམས་སུ་བཤད་པས། དེ་དག་རྒྱ་བའི་ཅ་ལ་ཡང་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཞེས་བྱ་ལོ། ཡང་དེར་ཅའི་འཁོར་ལོ་སྤྲོས་པ་འཕ་སྤྱད་པ་གསུངས་པ་ནི། ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྤྱོད་གནས་ཉིད་བཞིན་ཅར་སྤྱད་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་སྤྱོད་ཐུག་རེ་རེ་རང་རང་གི་གྱུས་གཞིའི་ཅ་རེ་རེ་ལ་འདུས་པ་ན། ཅ་

༡) ལ། ༡༣༠་ན་ལ་ རྒྱ་ཁྱིམ།
 ༢) ལ། ༡༣༠་བ་ལ་ ཞེས་བྱ་ལོ།

དོན་གཉིས་སུ་འདུས། དེའི་ཙ་གསུམ་གསུམ་རང་རང་གི་གྲེས་གཞིའི་ཙ་རེ་ལ་འདུས་པ་ན་ཉེར་
བཞིར་འདུའོ། །དེ་ནས་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྒྲར་ཡང་བསྐྱུས་ནས་འགོ་བཅི། །གསུམ་དང་
ནམ་བུ་དང་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཐུན་ཆོད་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བ་ཡིས། །ཙ་ནམས་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི། །ནང་
དུ་འགོ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཉེར་བཞི་པོའི་གསུམ་གསུམ་རང་རང་གི་གྲེས་གཞི་ཉིན་མཆོན་རེ་
རེ་ལ་ཐུན་ཆོད་བཞི་བཞིར་བྱེ་བའི་ཐུན་བུ་ཉི་ཙ་ལ་འདུས། དེ་གཙོ་བོ་གསུམ་ལ་འདུས་པར་
གསུངས་ནས། གཙོ་བོ་གསུམ་པོ་སྒྲར་ཡང་ནི། །སྒྱུར་བས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགོ། །ཞེས་རོ་རྒྱང་
གཉིས་རྒྱ་ཁྲི་ལ་སྒྱུར་བས་གཅིག་དུ་འགོ་བར་བཤད་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་བསྒྲིམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཐོག་མར་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་དགྲ་དང་། སྒྲིན་མཆོམས་དང་ལྟེ་བ་ནས་རྒྱང་ནང་དུ་སྒྲིག་གོ། །དེ་
ནས་ཙ་དོན་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ནས་མཐར་སྐྱོང་གའི་རྒྱ་ཁྲིར་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་བསྐྱུས་ནས་ལྟན་སྒྲིམ་
མཆོག་དུ་གྱུར་བ་སྒྲི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒོར་གནས་པའི་ཙ་ནམས་སྒོ་
མཆོམས་མ་བུ་དང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལུལ་ཉེར་བཞིའི་ཙ་དང་དེ་ནས་རྒྱ་བའི་ཁམས་ནམས་དཔལ་
བོ་དང་དཔལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱོང་གའི་འདབ་མའི་ཙ་བུ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་དང་ཐོད་པ་
བཞིར་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲིམ་པས། ད་གཙོད་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྫོགས་རིམ་སྒྲི་བའི་རྒྱད་སྒྲིན་བྱེད་
དུ་འགོའོ། །སྐྱོང་གའི་འཁོར་ལོའི་དབྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་གི་བྱང་སེམས་མཆོན་པའི་རྒྱ་ཡིག་ལས་
གཙོ་བོ་དང་། ལྟེ་བའི་དམར་ཆ་ལས་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཞལ་སྒྱུར་དུ་བསྒྲིམས་པས་ནི། རོ་
རྒྱང་གི་རྒྱང་རྒྱ་ཁྲིར་ཚུད་ནས་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་འབར་ཏེ་སྐྱོང་གར་སྒྲིབ། དེའི་རྒྱུན་གྱི་སྒྲི་བའི་བྱང་
སེམས་ཁྱེ་བ་ཡང་སྐྱོང་གར་སྒྲིབ་ནས་དེར་དབྱིད་དང་ཐིག་ལེ་སྒྲིམས་པར་ཁྱེལ་པས། ཅིལ་བྱ་
ཞབས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོ་ནས་བཤད་པ་ལྟར། རྫོངས་པའི་རབ་རིབ་ཙ་ནས་གཙོད་པའི་རེས་དོན་གྱི་
ཏེ་རུ་ཀ། ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་
སྒྲི་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཙོ་མོ་ཡང་ཙ་ནང་གི་ཁམས་ལས་སྐྱེད་པ་དང་།
སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་དཔལ་འཁོར་ཉེར་བཞི་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ལ་བཤད་པ་འདི་ནམས་ལ་བཞེན་ནས་

ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་གང་བསྐྱེད་ཀྱང་ཙུང་ཁམས་གཉིས་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེད་པ་
 དང་། མཐར་ལྷ་སྐྱེད་པ་ན་སྤྱི་དཀྱིལ་ལ་བཤད་པའི་རིགས་པ་སྐྱར་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ་། །
 གཞུང་ཚུང་ལས། ལྷ་རྣམས་རང་གནས་ཐིམ་བྱ་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་གནས་དེ་དང་དེའི་ཙུང་
 ཁམས་ལ་ཐིམ་ནས་ཙུང་ཁམས་ཀྱི་དོ་བོར་གནས་པར་བསམས་པས། ཙུང་ཁམས་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་སྤྱི་མ་གཉིས་སྟེལ་མར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞུང་ཚུང་ལས། དཔལ་ལྷན་
 འཁོར་ལོ་སྟོན་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་
 ཤིང་། །རྫོགས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་རྣམས་ལའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡང་ལེགས་པར་བྱངས་པར་འགྱུར་
 རོ། །འདི་ནི་ལོ་ན་གྱི་ལྷ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་སྟེ་མ་རྣམས་ལས་བརྒྱད་པ་ལ་གཞི་བྱས་ནས་ཙུང་
 བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཁུངས་སྟབ་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་གཏུགས་ཏེ། མཐའ་ཆོད་
 བར་བཤད་པའི་བདེ་མཆོག་པའི་བྱང་ཆོས་ཆེན་མོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཐབས་རྒྱུད་
 རྫོང་སྐོང་གིས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་གནད་མང་པོ་འཆད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དཔལ་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་
 དང་། རྫོ་རྩེ་གྱུར་གྱིས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་གནད་མང་པོ་འཆད་མོད་ཀྱང་། དེ་ལ་རྫོགས་པ་ཞུགས་པ་ཅུང་བར་
 སྒྲུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཉེར་བཞི་སྤྱི་བོ་གནས་ཉེར་བཞིར་བསྐྱེད་པའི་
 མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་ནས། དེར་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་ཞེ་བརྒྱུད་ལ་སྤྱི་བོ་ཡུལ་ན་བཞུགས་པའི་དཔལ་བོ་
 དང་། དཔལ་མོ་དངོས་ཡིན་པའི་མོས་པ་བྲག་པོ་ཡང་ཡང་སྐྱུངས་ཏེ་བསྟོམས་པ་ན་ཡུལ་དེ་དག་ན་
 བཞུགས་པའི་དཔལ་བོ་དང་དཔལ་མོས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ཙུང་བའི་
 རྒྱུད་ལས། རྫོ་ལན་རྩ་ར་བྱ་སྟོ་སོགས། །ཡུལ་འདི་དག་གི་བྱ་མོ་གང་། །དཔལ་བོ་གཉིས་མེད་རྣལ་
 འབྱོར་མ། །དེ་ཀྱན་འདོད་པའི་གཞུགས་ཅན་ཏེ། །ཡིད་ཀྱི་འཁྱགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་ཡིད་
 ལྟར་མཆོགས་པའི་འཁྱགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་
 ཡང་འདིའི་བཤད་རྒྱུད་རྫོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་ལས། ཡུལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་། །ཙུང་གི་གཞུགས་ཀྱི་
 ས་གནས་སོ། །ཞེས་གནས་ཉེར་བཞིར་རྩའི་དོ་བོར་བསྟོམ་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་དུ་སྟོམ་

གཉིས་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷན་གྱིས། སྐྱེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་
སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གསུང་རྒྱུས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་ནས། དེ་ནི་སྐྱེའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཆད་ཚུལ་སྟོན་
པ་ནི། གནས་ཞེས་སོགས་ཏེ་གནས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཉི་བའི་གནས་ནས་དུར་ཁྱོད་དང་ཉི་
བའི་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་བར་བརྩུ་དང་། རབ་དགའ་སོགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ས་བརྩུ་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་
བས། དཔའ་མོ་ཉར་བཞིའི་ལུས་དཀྱིལ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདིར་གནས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟངས་
དོན་གང་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དེ་ལྟར་མིང་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་སྤྱིའི་ཡུལ་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གི་བྱབ་པའི་གནས་ཡུལ་ཉར་བཞི་གནས་ལ་སོགས་པར་
གསུངས་པ་དང་། ནང་ལ་སྦྱར་ན་སྤྱི་དཀྱིལ་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་བས་ཉར་བཞི་དང་། ནང་གི་ལུས་ཀྱི་
ཆ་ཉར་བཞི་ལ་ཡང་གནས་ལ་སོགས་པར་བཤད་པ་ནི་རྟེན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་བདེ་མཆོག་གི་

3) ཞ། ༡༣༣་བ་༡་ བྱེད་པ་ན།

སྐོར་ནས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །བཞེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤིའི་ཡུལ་ཉེར་བཞིན་བཞུགས་པའི་ལྷ་དང་
 ལྷ་མོ་ཞི་བརྒྱད་དང་། ནང་ལ་སྦྱར་ན་སྤི་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཞི་བརྒྱད་དང་། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཞི་བརྒྱད་
 ལ་ཡང་གནས་ལ་སོགས་པར་བཤད་དོ། །ས་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་
 གཞན་ཡང་བཤད་བྱ་བ། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་ས་དང་གནས། །ཞེས་མཆམས་སྦྱར་ནས། གནས་ནི་
 རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས། །དེ་བཞིན་ཉེ་གནས་ཅི་མ་མེད། །ཞིང་འདིར་འོད་བྱེད་ཤེས་པར་བྱ། །ཉེ་བའི་
 ཞིང་ནི་འོད་འཕྲོ་བ། །ཆེན་ཏེ་སྦྱང་དགའ་བ། །ཉེ་བའི་ཆེན་མོ་ལྷ་རྒྱུར་ཉིད། །འདུ་བ་རིང་དུ་སོང་
 བ་ཡིན། །ཉེ་བར་འདུ་བ་མི་གཡོ་བ། །དུར་ཁྲོད་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཉིད། །ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཆོས་ཀྱི་
 སྤྱི་ན། །སྤྱི་ཉེ་དུ་ག་གཞུང་དུ་སྤྱོད། །འདི་ནི་ནང་གི་བདག་ཅན་ས། །པ་རོལ་སྤྱན་བརྩ་ས་རྣམས་ནི། །
 རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་བཅུ་ཡི་སྐད། །ཅེས་གསུངས་ལ། ས་བརྩ་ལ་གནས་ལ་སོགས་པའི་མིང་བཏགས་
 པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མའི་བཅུ་ཡི་སྐད་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དཔའ་བོའི་བཅུ་ཡི་སྐད་ཅེས་པ་ཡང་དེ་འདྲ་
 བའི་ཐ་སྙད་རྣམས་ལ་ཟེར་ལ། སྐྱ་སྤྱིའི་སྐད་ཅེས་པ་ཡང་བཅུ་ཡི་སྐད་དུ་མན་སྟེར་བཤད་པས་དེ་
 རྣམས་དོན་འདྲའོ། །དོན་ནི་འཛིག་ཉེན་པ་དང་སྦྱ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་དོན་དེ་རྣམས་
 ལ་བཅུ་དེ་འཇུག་པར་མ་གྲགས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་དེ་རྣམས་དགོངས་གཞིར་བྱས་
 ནས་བཅུ་མཛད་པ་ལ་ཟེར་ངོ། །སྤྱི་སྤྱུ་ཏུ་འབྱོག་འཁྱར་ལས། བདུན་རྟོག་མཛོན་གྱུར་ས་དུག་པ་དང་།
 ཉེ་བའི་འདུན་རྟོག་ལྷ་པར་བྱས་ཀྱང་། མན་སྟེ་དཔང་འཁྱར་ལས། ཅ་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་བསྦྱར་
 བ་ལེགས་ཏེ། འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར་ངོ། །བར་གྱི་ས་བརྩ་དངོས་སུ་སྒྲོས་
 པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་། འབྲས་བུ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་
 དང་། རྒྱུད་གཞན་དུ་འཕྱང་གཙོད་ཅེས་པས་མོས་སྤྱོད་དང་། ཉེ་བའི་འཕྱང་གཙོད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་འོད་
 བསྟན་པར་མན་སྟེ་ལས་གསུངས་ཏེ། གྱི་རྗེར་ལས་ས་བརྩ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེར་
 སུ་ཉིག་འཕྲེང་བར་བཤད་དོ། །མཛོན་བཅོད་ལས་རབ་དགའ་སོགས་བརྩའི་སྟེང་དུ་དཔེ་མེད་དང་ཡེ་
 ཤེས་ལྷན་ཏེ་བརྩ་གཉིས་དང་། རྗེ་རྗེའི་ས་བརྩ་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་བརྩ་བ་ཙམ་

དང་། དཔེ་མེད་ནི་བཙུ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡན་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་བཤད་
 པས་བཙུ་གསུམ་པོ་ས་བཙུ་གཅིག་ཏུ་འདུས་སོ། །འདིར་མན་སྟེ་ལས། གདུལ་བྱ་ལྟ་ལས་དབང་པོ་
 རྒྱལ་པོའི་དོན་དུ་བྱེ་རོལ་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་དུ་
 གསུངས་པ་འདིར་ཐུན་མོང་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་ཡུལ་དུ་འབྱམ་པའི་དོན་དུ་རྩ་ལྗོངས་ར་ལ་སོགས་པས་
 གནས་ལ་སོགས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
 བམ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་དང་རྗེ་རིགས་དང་དམངས་རིགས་མཐའི་རིགས་རྣམས་སུ་སྦྱེས་པའི་རྩོ་
 རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ནི། ཁྱོང་ཁྱེར་གཅིག་ན་ཡང་གནས་པའི་བྱིར་ན་བོད་དང་རྒྱ་ནག་ལ་སོགས་
 པའི་ཡུལ་རྣམས་ན་ཡང་གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་དོ། །དེ་རྣམས་ནི་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་གཞན་
 དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །རྒྱས་པའི་རྒྱུད་གཞན་དུ་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱོང་ཁྱེར་ཐམས་
 ཅད་དུ་གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ་ཞེས་བྲངས་སོ། །དབང་པོ་འབྲིང་གི་དོན་དུ་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཅིབས་ལ་གནས་ལ་སོགས་པར་བཞག་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ཆེན་པོ་
 ལ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུད་དུའི་དོན་དུ་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་ཉེར་བཞེ་ལ་གནས་ལ་སོགས་པར་
 བཞག་པ་དང་། འབྲིང་གི་དོན་དུ་རྫོགས་རིམ་པས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྦྱི་བོ་
 སོགས་གནས་ལ་སོགས་པར་དང་། ཅ་རྣམས་ལྟ་མོར་མོས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་རྫོགས་རིམ་
 ལ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རབ་དགའ་
 སོགས་ལ་གནས་ལ་སོགས་པར་བཞག་པ་སྟེ་ལྟ་དང་། ཐ་མ་ནི་ངེས་པའི་དོན་དང་། དང་པོ་བཞི་ནི་
 ལྟ་པ་ལ་ལྟོས་ན་བྲང་བའི་དོན་ཏེ། རབ་དགའ་སོགས་གནས་ལ་སོགས་པར་བཞག་པའི་ས་དེ་དང་
 དེར་མོས་པ་ལས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ས་རྣམས་གསལ་བའི་ཆེད་དུ་འབད་པར་གྱུར་ན་ཅི་
 མ་བྱང་སྟུམ་དུ་དགོངས་པའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ལྟ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་གནས་དང་མགུལ་
 རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱིན་
 དུག་དང་། ཆོས་སོ་བདུན་དང་། ས་བཙུའི་ངོ་བོར་མོས་ནས་དེ་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རི་ལྟར་མོས་པ་

བཞིན་དུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤེལ་སྒོར་རས་སྡེ་སེར་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་
 བར་གསུངས་ཏེ། ཀུན་སྒྲིབ་ལས། དེ་ནས་པ་རོལ་ཕྱིན་དུག་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ནི་སུམ་ཅུ་
 བདུན། །གནས་སོགས་ས་ནི་བཅུ་པོ་རྣམས། །ཆེ་མཆོག་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན། །བསམ་པ་གང་
 དང་གང་གིས་ནི། །མི་རྣམས་ཡིད་ནི་ཡང་དག་སྒྲིབ། །དེ་དང་དེ་ཡི་དངོས་གྱུར་ཏེ། །སྣ་ཆོགས་
 གཟུགས་ཅན་ནོར་བུ་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདི་གལ་ཆེའོ། །དང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་གོང་ལྟར་ཡིན་
 པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། མངོན་བརྗོད་ལས། མཁའ་འགྲོ་མ་ཀུན་འདི་ཉིད་དུ། །ཐུགས་རྗེ་ལྡན་རྣམས་རྣམ་
 པར་གནས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན། །འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་འང་འདི་ཉིད་དུ། །ཉི་ཤུ་
 ཅུ་བཞིའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །གནས་སོགས་འདི་ཁོ་ན་ལ་གནས། །དེ་བས་དེ་དུ་སྒྲོར་བ་ཡིས། །སྒྲིབ་
 དེ་ཉིད་ཅན་གྱིས་མིན། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་མེད་གྱུར་ན། །དེ་རྣམས་བསྒྲོར་བས་ཅུང་ཟད་མིན། །གལ་
 ཏེ་དེ་ཉིད་ལྡན་གྱུར་ན། །དེ་རྣམས་བསྒྲོར་བས་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཕྱི་རོལ་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་རྣམས། །
 བསྒྲོར་བས་ཁམས་རྣམས་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་བས་ཕྱི་རོལ་སྤངས་ནས་ནི། །རྣལ་འབྱོར་རོལ་བས་
 གནས་པར་བྱ། །དཔལ་ལྡན་རྗེ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ། །རྣམ་དག་ཡི་ཤེས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། །རྗེ་རྗེ་རྣལ་
 འབྱོར་ཅན་རྣམས་གཟིགས། །ཐུགས་རྗེས་བྱབ་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་ནི། །དེ་རྣམས་དགྲེས་བས་དངོས་
 གྲུབ་མཆོག་ །རི་ལྟར་འདོད་བཞིན་སྦྱོལ་བར་མཛད། །ཅེས་དང་། རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་དམིགས་
 ཏེ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་ལུ་བསམ། །སྐྱགས་པའི་དངོས་པོར་རབ་གྱུར་པའི། །ཆོ་དུག་ཅམ་གྱིས་
 ངེས་པར་ནི། །རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིས་ཉེར་བསྟེན་པའི། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་འདི་གསལ་འགྱུར། །ཡི་
 ཤེས་འོད་ཟེར་མཆོག་མཐོང་ནས། །རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ལེགས་འདུ་སྟེ། །པད་མའི་འབྲུང་གནས་
 ཉམས་དགའ་བར། །ངང་པའི་ཆོགས་འདུ་རི་བཞིན་ནོ། །དཔལ་ལྡན་རྗེ་རྗེ་འཛིན་དངོས་སུ། །འགྱུར་
 བ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །མིག་འབྲུལ་མཁན་བཞིན་འཛིག་རྟེན་དུ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་
 རྣམས། །སེམས་ནི་དག་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདག་གསོལ་འདེབས། །
 ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དངས་ཏེ། །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྟོང་བའི་ལམ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་

བར་བྱེད་དོ། །མིང་གི་དོན་ལ་སའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱོད་པས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆོམ་
བར་བྱེད་པའི་གནས་དང་། བཟོད་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པས་མངོན་ཤེས་སོགས་སྤུལ་བྱུང་སྤྱི་བའི་ཞིང་
དང་། ཆེན་ཏའི་ཆེན་འདུན་པ་དང་། ལྷ་ཡིག་སྤྱང་བའི་ལྷ་ཏ་རྟོག་པ་སྟེ་འདུན་རྟོག་དང་། རང་གཞན་
གྱི་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། འདུན་པ་དང་འདི་ལྷ་འདི་ལྷར་བདག་གིས་དོན་དེ་
བྱའོ་ཞེས་རྟོག་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་པར་བྱིན་རབ་ཏུ་གྱུར་པས་ཉིང་དེ་འཛོལ་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་
མཆོན་མ་མེད་པར་རྩོལ་བས་འདུ་བ་དང་། བདག་མེད་པར་དུར་ཁོད་དང་མཆུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རྟོགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ལ་འབད་
བ་ནི་དུར་ཁོད་དང་། ཉེ་བའི་དོན་ནི་སྤྲ་མ་སྤྲ་དང་ཉེ་བ་ཡིན་ལ། ཉེ་ལྷགས་ནི་པན་གདགས་བྱ་དང་
འདོགས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། རང་གི་སྤྲ་མ་ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་ཉེ་བའི་དོན་དུ་
དང་། བྱི་རོལ་གྱི་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བའི་དོན་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་ཡང་སྤྲ་མ་
ལ་བཏེན་ནས་དེ་དང་ཆ་མཐུན་པའི་དོན་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་རྩ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ཉེར་བཞི་ནི། ལྷ་སྤྱི་ར་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཉེར་
བཞིའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་མིང་ཡིག་ཐོག་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འབྲེལ་བ་གསུམ་དང་འབྲེལ་སྤྱོད་སོགས་རྒྱ་
གཞུང་དུ་མ་ལས། དེ་རྣམས་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་གནས་ཉེར་བཞིར་བཀོད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་
ལས་གནས་དེ་རྣམས་ཕྱི་བས་མེད་པའི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་སྐྱད་ཅིག་གིས་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱི་བས་མེད་པའི་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བ་རྒྱུང་བ་སྒྲོམ་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། འཁོར་
ལོ་ཆད་མ་ལ་ཡང་ཕྱི་བས་ཁོ་ན་ལ་ལྷ་རྣམས་སྒྲོམ་པའི་བྱིར་དང་། འདི་ཡང་ལྷའི་གནས་ཀྱི་དོན་དུ་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཕྱི་བས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཡིན་པས། ཕྱི་བས་ཀྱིས་
སྟོང་བའམ་ཕྱི་བས་མེད་པ་ནི་ཕྱི་བས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་བས་ཤུན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བྱིའི་
ཡུལ་རྣམས་དངོས་ཡིན་པར་བསམ་མོ། །ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ལ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་ནི་མན་ངག་གིས་
ཡིན་པར་ལྷ་བ་པས་བཤད་དོ། །ཚུལ་དེས་གནས་ཉེར་བཞི་སྤྱི་བ་ནི་བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་གཞན་

དག་མི་འདོད་ཀྱང་། མཁས་པ་མར་དོས་ཡི་གེ་ཉེར་བཞི་དག་ཏུ་བརྗོད་པས་ལུས་ཀྱི་གནས་ཆམས་
 སུ་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ཁོང་སྟོང་དམར་པོའི་སྟེང་དུ་ཉི་གདན་ལ་ལྷ་ཆམས་དགོད་པར་བཤད་དེ།
 གནས་ཆམས་སུ་དགོད་པ་ཡང་ལྷ་བ་པ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པས་དགོས་ཤིང་། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་
 དག་གིས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་ཆམས་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ལེགས་སོ། ། བོད་ཁ་ཅིག་བདེ་མཆོག་ནས་སྤུ་སྟེ་
 ར་མ་ལ་ཡ་ལ་སོགས་པ་དང་། དགྲེས་རྫོང་ནས་མི་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཆམས་མིང་གི་
 ཆམ་གངས་ཡིན་གསུངས་པ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། ཕྱིའི་ཡུལ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་ཅིབས་སོགས་
 ལ་སྤུ་སྟེ་ར་ལ་སོགས་པར་བཤད་པ་དང་ནི་མི་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པ་མིང་གི་ཆམ་གངས་སུ་འོང་
 དོན་མེད་པ་ནི་གོ་སྤྱོད་ལ། ཉན་ལུས་ཀྱི་སྤྱོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱེད་ནའང་སྤྱོ་བོ་དང་སྤྱོ་གཙུག་དང་
 ར་བ་གཡས་གཡོན་སོགས་ཅ་མིན་པས་མི་བྱེད་མ་སོགས་མིན་ནོ། ། ལྷ་བ་པ་དང་། བརྗོད་ཀྱི་ཉའི་
 འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་གནས་དེ་ན་གནས་པའི་ཅ་ཆམས་ཞེས་འབྱུང་བས། སྤར་སྤུ་སྟེ་ར་ལ་སོགས་
 པར་སྤྱེད་པའི་གནས་དེའི་ཅ་ཆམས་ལྷར་སྤྱེད་ཀྱི་གནས་དེ་ཆམས་ལྷར་སྤྱེད་པ་མིན་ནོ། ། སྤྱོ་བོ་དང་
 སྤྱོ་གཙུག་དང་ལྷག་པའི་གནས་ནི། རྫོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་བར་སྤྱོ་བོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིའི་གནས་སོ། །
 སྤྱོ་གཙུག་ཅེས་པ་ནི་གཙུག་ལུང་གི་གནས་སོ། ། རྒྱུ་བ་ཀྱི་ཆ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་བ་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་གཞུངས་
 པ་བྱེད་དུ་ལངས་པའོ། ། ཞེས་བཤད་དེ་དང་པོ་ནི་སྤྱོ་མཆམས་སོ། ། འདི་དག་ནི་ཞེས་པ་ནི་ལྷ་དང་
 ལྷ་གནས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱའོ། ། ཁ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་སྟེ་ཅ་བའོ། ། ཉི་མ་ལ་ཡ་
 ནི་ཆག་གིས་འདོམས་པར་དང་། མར་དོས་ལྷང་པར་བསྐྱར། རྫོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་ཚུ་སོར་བསྐྱར་
 ཡང་། དོན་ནི་མན་སྟེ་ལས། ཚུ་སོ་ནི་ས་བོན་གྱི་སྤྱུགས་གཉིས་སོ་ཞེས་དང་། མངོན་བརྗོད་འགྲོག་
 འགྲུང་ལས་འབྲས་བུ་ལ་བསྐྱར་བ་ལྷར་བྱའོ། ། ར་ག་ར་ལ་འདིར་སོར་མོ་ཆམས་ཞེས་སྤྱིར་འབྱུང་བ་
 བཞིན་དུ་རྫོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་མངོན་བརྗོད་དང་ཀུན་སྤྱོད་དང་སྤྱོ་བུ་ཅ་ལས་ཀྱང་སྤྱིར་འབྱུང་ངོ་། །
 སྤྱོ་མ་སྤྱོ་མ་ཁ་ཅིག་མཐེ་བོང་བཞི་མ་གཏོགས་པའི་སོར་མོ་བཙུ་བུག་ལ་འདོད་པ་ལ། སྤྱོ་མ་གཞན་
 དག་སྤྱོ་མ་འབྱུང་དང་རྫོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་བར་རྒྱང་སོར་ལ་བཤད་པས་སྤྱོ་མ་མི་འཐད་ཅེས་

འགོག་མོད་ཀྱང་། མན་སྟེར། སོར་མོ་བཅུ་དྲུག་ན་ག་ར་རུ་སྤྱ་གུ་མ་སྟོས་བྱེད་དང་ཆེལ་བུའོ། །ཞེས་
བཤད་ལ། མཐེ་བོང་ནི་རྟ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐེ་བོང་གཉིས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་པས་རྟ་
པའི་མཐེ་བོང་དང་སོགས་ཀྱིས་ལག་པའི་མཐེ་བོང་ཡང་གཟུང་དགོས་པས་སྤྱིར་མཐེ་བོང་གཉིས་
ཡིན་ཀྱང་བྱེ་ན་བཞི་ཡིན་པས་མ་རུ་མཐེ་བོང་བཞི་ལ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་པ་མིན་འོ། །རྟ་པའི་
རྒྱབ་ནི་བོལ་ལོ། །སྤྱིའི་འཁོར་ལོ་ཡང་སྤར་བཞིན་ཏེ། ལྷག་མ་ནི་འགའ་ཞིག་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། མ་
བཤད་པ་ཡང་གོ་སྟོའོ། །བྱེ་ནང་འབྲུ་ཆུ་ལ་ནི་བྱེ་རོལ་དུ་སྤྱ་སྤྱི་ར་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱི་
ཆུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་རྣམས་གསོ་བ་དང་། རང་དུ་ནི་སྤྱི་བོལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱི་ཅ་
རྣམས་ཀྱིས་སོ་དང་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་འབྲུ་ལ། བྱེ་རོལ་དུ་རྩོམ་ཆེའི་གདན་
ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གནས་དང་། ཆུ་སྤྱང་ནི་རུན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རང་དུ་རྩོམ་ཆེའི་གདན་ནི་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་དང་། བེ་རུན་ནི་རྒྱ་རྩེའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤར་རྟེན་དང་བཟེན་པ་སྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། འདིར་རྟ་པ་
བཞི་པ་ལ་ཆག་འགྱུར་ལས། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་སྤྱ་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྱ་གཅིག་པ་
ནི་གཅིག་པའི་སྤྱ་ཞེས་བྱ་ལ། གཅིག་པ་སྟེ་དབྱེར་མེད་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྱར་འགྱུར་བ་
སྟེ་བསྐྱེད་ཅེས་པའོ། །དབྱེར་མེད་ལྷགས་རི་ལྟར་ཞེ་ན། རང་སྤྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས་བྱེ་
བའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་། བྱེ་མཐོ་རིས་ཏེ་ས་ཆ་དང་། ས་སྟོང་དང་། ས་འོག་གསུམ་རང་བཞིན་
དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འགྲེལ་བ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་
ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ཀྱིས་གསལ་དུ་བཏང་བ་ལྟར་རོ། །གང་ལས་བསྐྱེད་སྟུམ་ན། ཨོྭ་ཨྭ་ཨྭ་གི་ཡི་
གོ་གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་ཏེ་ཉས་བཤད་དེ། དེ་ནི་སྤར་ནམ་
མཁར་བཞག་པའི་རྣ་དའོ། །དེ་ཆ་བའི་སྟོང་དུ་བབས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོན་ས་རང་གི་རང་
བཞིན་ཨྭ་གི་རྣམ་པར་རིམ་ཀྱིས་བསྐྱེད་ལ། དེ་ལས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་རང་བཞིན་ཏེ་རུ་ཀའི་
སྤྱར་རྩོགས་པར་སྐྱེས་པའོ། །བཤད་པ་དེ་དག་ལྟར་ན་དང་པོར་ནམ་མཁར་ཡི་གོ་གསུམ་བཞག་པ་

ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་དང་འཛོག་པ་འབྲུག་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱོད་བར་སྒོམ་པའི་དུས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་རིམ་
 གྱིས་བསྟུས་པའི་སྤྱོད་པ་ལས་རྒྱ་དང་བྱུང་བར་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཆག་འབྱུར་ལས་གསུམ་
 གྱི་རང་བཞིན་ལས་ཞེས་འབྱུང་བ་འགྲེལ་བ་དང་མཐུན་ནོ། །སྤྱད་ཅིག་ཅེས་བ་ནི་ཕྱག་མཆན་
 སོགས་ལ་མི་སྟོས་པར་སྦྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོ་རྗེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ནི་
 སྤར་མངོན་བྱང་གི་སྐབས་སུ་ཕྱག་མཆན་ལས་སྦྱེད་པ་དང་འགལ་དོགས་ཡོད་དོ། །ནལ་འབྱོར་
 བདག་ནི་བཙུང་ལྡན་འདས་མ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ནི་ནལ་འབྱོར་ཞེས་
 པའི་དོན་སྦྱར་བ་ལ་ཡང་འགྲོ་བས་དེའི་དོན་བཤད་པ་ན་ཡུམ་དང་སྦྱར་བར་བཤད་པའོ། །ཕྱག་རྒྱ་
 ཅན་ནི་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་རབ་མ་དང་བཅས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྤྱད་ཅིག་ནམ་
 པའི་ཞེས་བ་ནི་ཕྱག་མཆན་སོགས་ལ་མི་སྟོས་པ་ཡིན་ལ། སྤར་མས་དེ་ལྟར་རྫོགས་ནས་ཡུམ་དང་
 སྦྱར་བར་བཤད་པ་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་ལ། བྱི་མས་དུས་མཉམ་དུ་རྫོགས་པར་སྟོན་
 པས་སྤྱི་གཉིས་མི་སྒྲོལ་སོ། །ཆག་འབྱུར་ལས། ཀུན་ནས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ཅིག་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་
 བའི་དོན་ནི། ཀུན་ནས་ཉེན་དང་བཉེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སྟེ་སྟེན་ཅིག་ཏུ་སྤྱད་ཅིག་སྟེ་དུས་གཅིག་
 ཏུ་རྫོགས་ཞེས་པའོ། །འདི་ཡང་ཉེན་བཉེན་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྦྱེད་པའི་ཁུངས་སོ། །སྤྱད་ཅིག་གིས་ནི་
 གསང་སྟགས་འདོན། །ཞེས་པའི་སྤྱད་ཅིག་ནི་སྤར་དང་འབྲུག་ལ། གིས་ནི་ཞེས་པ་སྤྱད་ཅིག་གིས་སྦྱེད་
 པའི་སྟགས་སོ། །ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། བརྒྱ་རྟེན་ཏའི་འགྲེལ་བ་རྫོགས་འབྱུར་ལས། རྫོགས་པ་
 དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་སྟགས་གསུམ་འདོན་པར་བཤད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོ་རྗེས་སྦྱེ་
 བ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། བརྒྱ་རྟེན་ཏའི་འགྲེལ་བའི་འབྱུར་ལས། སྤྱད་ཅིག་གིས་
 ནི་གསང་སྟགས་བརྫོད། །ཅེས་པ་ནི། གསང་སྟགས་བརྫོད་པ་ལས་དུས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྫོགས་
 པའོ། །ཞེས་བསྟུར་བ་ལེགས་ཏེ། སྟགས་བརྫོད་པ་འདི་ནི་ཉེན་དང་བཉེན་པ་བསྦྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་
 སྟགས་བརྫོད་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དུས་མཉམ་པ་ནི་ཉེན་བཉེན་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྟགས་ཀྱི་ཆོག་གསུངས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི་ཡི་གེ་

གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི་ཨོ་སར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཨོ་བརྒྱ་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་
ནི་འགྲེལ་བ་གསུམ་གཤེགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུས་དགྲིལ་ལ་མི་སྦྱར་བར། སྤར་བྱི་དགྲིལ་
བཤད་པའི་དོན་བསྟར་བཤད་དོ། །རྩོམ་ཆེན་པོས། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་སྦྱ་གཅིག་འགྱུར་ནི། སྦྱང་
ཉིད་སྦྱོན་དུ་སོང་བའི་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས། ཉེན་བཉེན་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་བྱུབ་པ་དང་། སྐད་
ཅིག་ཅམ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་བདག་ནི། ཉེ་རུ་ཀ་ཆང་བར་དམིགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ཕྱག་རྒྱའི་རྣམ་
པ་ཅན་ནི། དུམ་གསལ་བར་དམིགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་སྦྱ་འཆང་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནི་ཡི་
ཤེས་སེམས་དཔལ་དང་། ཀུན་ནས་ཀུན་དུ་སྐད་ཅིག་ནི། ཉིང་རེ་འདྲིན་སེམས་དཔལ་དང་། སྐད་
ཅིག་གིས་ནི་གསང་སྤགས་འདོན་པ་ནི། སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་སྐད་ཅིག་ལ་བྱུབ་པ་ལ་
བཤད་དེ། སྤར་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་ཡང་ལུས་དགྲིལ་ལ་མི་སྦྱར་རོ། །ཡི་ཤེས་སྦྱོན་མ་ལས། སྦྱ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། སྐད་ཅིག་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ཨ་ཨ་མའི་ཡི་གེ་
གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་རྩྱུ་ལས་ཉེན་དང་བཉེན་པ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་དུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡབ་
ཡུམ་རྫོགས་པའི་དུས་སུ་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། ཐུགས་ལྷག་
མ་གཉིས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ། སྐད་ཅིག་གིས་ཐུགས་འདོན་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་ཡང་
དབང་པོ་འབྲིང་གི་མངོན་རྟོགས་སྒྲོམ་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་བཤད་
པའོ། །སྤེར་བརྒྱས་བྱས་ཟེར་བ་ལས། ཡི་གེ་གསུམ་ཞེས་པ་མངོན་བྱང་ལས་སྦྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་
ཉི་ཁྲིའི་འོག་དུ་ཨོ་དང་། བར་དུ་ཨྲུམ་སྟེང་དུ་རྩྱུ་བཀོད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་ཞེས་པ་རྩུས་སྦྱེས་
དང་། ཐུགས་འདོན་པ་ནི་ཀུན་ཡང་རྩྱུ་འདོན་པ་དང་། ཨོ་ཨྲུམ་རྩྱུ་སོགས་ནི་སྤར་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་
པ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། མངོན་བྱང་ལས་སྦྱེད་པ་དང་། རྩུས་སྦྱེས་གཉིས་འགལ་བ་
སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་ཆེར་ཆགས་པའི་བཤད་པའོ། །སྦྱོམ་འབྱུང་ལས། དགྲིལ་འཁོར་སྦྱེད་པ་འདི་དང་
པལ་ཆེར་འབྲུ་བ་ཞིག་བཤད་པ་ནི། ས་བོན་སོགས་ལས་སྦྱེད་པ་ལ་སྦྱོ་བྱང་བའི་དབང་རྣམས་གྱིས་
སྐད་ཅིག་ཅམ་གྱིས་སྦྱེད་པར་དེའི་འགྲེལ་བར་གསུངས་བ་ལྟར་ཡིན་པས་འདི་དང་སྐབས་མི་

གཅིག་གོ། འདིར་མར་དོས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཞེས་པ་ནས་སྐད་ཅིག་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་
 མི་སྦྱར་བར་ལུས་དཀྱིལ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་ཞིང་། སྐད་ཅིག་གིས་ཞེས་པའི་དོན་རྣམས་དཀྱོངས་བསྐྱེད་
 གི་དོན་དུ་བྱས་ནས་བརྟེན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་དཀྱོངས་བསྐྱེད་དང་།
 སྐགས་དང་པོའི་དོན་ནི་ཡུལ་ཉིང་བཞིའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོའི་རང་བཞིན་ནི། བདག་གི་དམ་
 ཆོག་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་འདི་དག་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མ་
 ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མཆོན་པ་དང་། སྐགས་གཉིས་པའི་དོན་ནི་དམ་ཆོག་པའི་ལྷ་རྣམས་གྱི་སྐྱ་གསུང་
 ཐུགས་རྩི་རྩེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི། ངའི་ལུས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་
 མ་འདི་རྣམས་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། སྐགས་གསུམ་པའི་དོན་ནི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་
 བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱིན་གྱིས་རྒྱ་བ་པ་ལ་འཆད་དོ། །མལ་གྱི་རྩི་རྩེས་འབྲང་དག་ཀྱང་
 གཞུང་དེ་རྣམས་ལུས་དཀྱིལ་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མལ་གྱི་རྩི་བཞེད་པ་བཞེད་པ་ན། ཅ་དང་ཅ་ནང་
 གི་ཁམས་རྣམས་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོར་མོས་པ་ཅམ་བྱེད་པ་དང་། གཞུང་གི་དོན་འཆད་པ་ན།
 སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེད་པ་དང་། བརྒྱ་རྟེན་ཉམ་ཉེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེད་པར་
 བཤད་པ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་འཛོག་པ་དང་། མི་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ལུས་དཀྱིལ་དང་། འཛམ་གྱི་
 སྤྱིང་དང་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་སྦྱེའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བྲན་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་ཞེས་པས་
 གསུང་གསུམ་དང་། རྩྱ་ཞེས་པས་ཐུགས་གསུམ་དང་། མི་སྐྱ་ནས་ཅི་ཉེའི་བར་གྱིས་ལྷ་རེ་གཉིས་
 བོ་ཐམས་ཅད་བྲན་ཏེ། དེ་མན་ཆད་བརྗོད་པས། ཕྱི་དང་ལུས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
 དང་། ཞིང་སྦྱེས་དང་ལྷན་སྦྱེས་གྱི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་གྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་
 བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ང་ཡིན་ལོ་སྟེ་སྐྱ་དུ་བྱས་ནས། སྐགས་གསུམ་པའི་དོན་ནི་སྤྱ་མར་མ་བཟད་སྦྱོང་
 བརྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་ལྷའི་ལྷར་མོས་པ་བྱས་ལ། དེ་རྣམས་བདག་གི་ལུས་
 གྱི་ལྷ་དང་ཐ་མི་དད་པར་མོས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །བོད་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་དེ་གཉིས་ནི་ལུས་དཀྱིལ་
 གྱི་འོག་ཏུ་བཤད་པས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱེད་ཆོག་སྤར་བཤད་པའི་དོན་བསྐྱར་

མ་དགོངས་འདུག་པ། འགྲེལ་བ་གསུམ་གྱི་བཤད་པ་བཞིན་བྱ་དགོས་ལ། ལུས་དཀྱིལ་དགོངས་
 བསྐྱེད་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་ཟིན་པ་དང་། མལ་གྱི་འེ་བཞིན་པ་རང་ལུགས་ལ་འཛོག་པ་དང་
 སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེད་པ་གཉིས་འགལ་ཞིང་། བརྒྱ་རྒྱུ་ཉེ་བཤད་པ་རང་ལུགས་པ་འགོད་པ་དང་།
 བྱི་དཀྱིལ་ལ་མི་སྦྱར་བ་ཡང་འགལ་ལོ། །དེའི་བྱིར་སྤྲུགས་དོན་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་གཙོ་
 བོའི་དོན་སྐྱེད་སྤྲུགས་སུ་བཤད་པ་མ་ཐོན་པས་མི་ལེགས་ཏེ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། གསང་
 སྤྲུགས་འདི་ནི་འདོན་པ་ན། །སྐད་ཅིག་རྣམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལྗན། །སྐད་ཅིག་སྤྲུགས་ལས་འབྱུང་
 བདག་ཉིད། དབའ་བོ་ཀུན་དང་རྣལ་འབྱོར་མཐོ། །ཞེས་སྐད་ཅིག་མའི་སྤྲུགས་བརྗོད་པ་ལས། དབའ་
 བོ་དབའ་མོ་ཀུན་སྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ་གསུངས་ཀྱང་སྤྲུགས་དེ་སྐྱེད་
 སྤྲུགས་སུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོའི་སྐབས་དེར་བྱུང་བའི་སྤྲུགས་དང་། འདིའི་
 སྤྲུགས་གཉིས་ཇི་བཞིན་དུ་མི་འདྲ་ཡང་། སྐད་ཅིག་མའི་སྤྲུགས་ལས་ལྷ་རྣམས་འབྱུང་བར་གསུངས་
 པ་འདྲའོ། །དེས་ན་སྤྲུགས་གསུམ་ལོ་འདི་ཉེན་དང་བཞེན་པ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པའི་ཆེ་ན་འབྱུང་
 འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐྱེད་སྤྲུགས་སུ་བཤད་པའི་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
 ཞེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ལུས་དཀྱིལ་རྫོགས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་འདི་འདྲའི་སྐབས་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་
 ཟིན་པ་ལ་བྱར་མི་རུང་ངམ་སྟུམ་ན། བསྐྱེད་ཟིན་པ་ལ་ཡང་བྱེད་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་
 བྱེད་པའི་སྐབས་ནི་ཡེ་ཞེས་པ་བཅུག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ཡི། བཤད་པའི་
 སྐབས་འདིར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དེའི་བྱ་པ་ལ་ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ། དེ་ལ་ཨོྭ་ཨྭ་ཨྭ་ཨྭ་
 གསུང་སྤྲུགས་མདོར་བསྟན་པའོ། །སྐྱ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །སྤྱི་ར་ནི་དབའ་བོའོ། །ཡོ་ག་ནི་རྣལ་
 འབྱོར་མ་སྟེ། ལྷ་རེ་གཉིས་ལོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ།
 སྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཉེན་དང་བཞེན་པ་གཉིས་ཀའི་སྐྱེད་སྤྲུགས་སུ་འགྲོ་བའི་གནད་གིས་སོ། །ཀྲ་ཡ་
 ནི་དེ་ཐམས་ཅད་གི་སྐྱ་སྟེ། སྤར་གི་ཨོྭ་གི་དོན་ནོ། །ལྷ་ཀ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་གི་གསུང་སྟེ་ཨྭ་ཨྭ་ཨྭ་
 རོ། །ཅི་ཏྲ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་གི་སྤྲུགས་ཏེ་ཨྱི་གི་དོན་བཤད་པའོ། །འོག་མིན་དང་ཡུལ་ཉེར་བཞིན་

བཞུགས་པའི་ལྷ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་ན་བཞུགས་པའི་དབའ་བོ་དང་ནལ་འབྱོར་མ་ཀྱི་
 གྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དོ་རྩེ་ནི་དེ་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་རོ། །ལྷག་མ་ནི་སྤར་བཤད་
 པ་བཞིན་རོ། །ང་རྒྱལ་འཛིན་ལུགས་ནི་སྤར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གིས་བསྐྱོམས་པའི་
 ཕྱིར་དང་ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
 གཙོ་བོར་བྱས་པ་དེའོ་སྐྱམ་པ་སྟེ། འདི་ལ་གཟུགས་སྐྱའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ཉེ་རུ་ཀའི་ངོ་བོར་མོས་པ་
 དང་། ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་མོས་པ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་
 ཆེན་ཉེ་རུ་ཀའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་ཤར་བར་མོས་ནས་དེའི་ངོ་བོར་མོས་པ་བྲག་པོ་བསྐྱེད་དོ། །བཟོ་
 བྱེད་ཅི་དང་། རྒྱུ་མེད་དག་པ་དང་། སྐྱེ་སྐྱེ་མེད་ཅི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུ་ཨ་ཉི་དག་པ་དེ་
 རའོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱི་མའི་དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོ་རྩེ་དང་དབྱེར་མེད་
 པར་ཞུགས་པའི་དག་པ་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིན་པས་སྤར་བཤད་པ་ལས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། བཟོ་རྒྱུ་མེད་
 དག་པ་དེ་དང་། རང་ཉིད་དབྱེར་མེད་པར་མོས་པ་དེ་ཡང་དོ་རྩེ་ལྷན་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་དོན་རོ། །

བཞི་པ་གོ་བོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་གཉིས། གོ་ཆ་བྱ་ཞིང་ཡེ་
 ཤེས་པ་གཞུག་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་ནས་རྒྱས་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་
 དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་དགྱིལ་དང་ལུས་དགྱིལ་བསྐྱེད་པའི་རྩེས་དེ་ནས་ཡབ་
 དང་ཡུམ་གྱི་གོ་ཆ་གཉིས་བགོ་བའི་ཚུལ་ཤེས་པས་གོ་བགོ་བ་སྤྲོད་དུ་བཏང་ནས་ཡེ་ཤེས་པའི་
 དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤྲོད་འཕྲོད་པ་སོགས་ནམ་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 སྤགས་དང་འབར་བའི་བྱ་རྒྱའི་སྤྲོད་བ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྲོད་བྲངས་ལ། དམ་ཆོག་པའི་དགྱིལ་
 འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་གཞུག་པར་བྱའོ། །སྤྲོད་ཞེས་པ་ནི་འབྲེལ་པ་གསུམ་ག་ནས་མཆོད་ཡོན་ལ་
 སོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རོ་ཞེས་འབྲུང་ལ། ཡང་འབྲེལ་པ་གསུམ་ག་རོག་ནས་རིག་མ་བཅུ་
 དུག་གིས་ཡེ་ཤེས་པ་ལ་མཆོད་པར་ཡང་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ནི་ལྷ་སྤྲོད་བྲངས་བེན་པ་ལ་
 མཆོད་པའི་དབང་དུ་མ་བྱས་ཀྱི། སྤྲོད་འཕྲོད་པ་ལ་རྒྱད་གཞན་ནས་མཆོད་ཡོན་གྱིས་སྤྲོད་འཕྲོད་པ་

ལྷར་མི་བྱེད་པར་སྤྱར་དུ་སྤྱན་བྱངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །འོ་ན་སོགས་ཀྱི་དོན་གང་སྟམ་ན་སྤྱན་འཛེན་པའི་ལྷ་བཞེངས་བཞུགས་ཀྱི་སྤངས་ཅན་ལ་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྷར་བྱས་ནས་སྤྱན་འཛེན་པར་བཤད་པ་སྤྱད་པའམ། ཡང་ན་སོགས་ཀྱི་སྐད་དོད་ནི་དང་པོ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་འདིར་དང་པོའི་དོན་དུ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གོ་ཆ་བཅིང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གོ་ཆ་འདི་རྣམས་དོན་གཉིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ། གོ་ཆ་ནི་ལྷ་ཅི་ཅམ་ཞིག་ལ་འགོད་སྟམ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་མངོན་བརྗོད་ལས། གོ་ཆ་གཉིས་པོ་ཉིད་དག་ཀྱང་། །འཁོར་ལོ་ཀྱན་ལ་རྣམ་བསྐྱེམས་ནས། ཞེས་གསུངས་པས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་ཆ་བྱེད་པར་བཤད་ཟེར་མོད་ཀྱང་། དེའི་འགྲེལ་པར། འཁོར་ལོ་ཀྱན་ལ་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་པར་བཤད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་ཀྱན་ལ་གོ་ཆ་བགོ་བ་མ་བཤད་ལ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་འགྱུར་གཞན་མང་པོ་ལས། གོ་ཆ་གཉིས་པོ་བགོ་བར་བྱ། །འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བསྐྱེམས་ནས། །ཞེས་འབྱུང་བས་གཞུང་དེས་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་ཆ་སྒྲིམ་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཡང་ནག་པོ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། དཔལ་པོ་ཀྱན་དང་རྣལ་འབྱོར་མ། །གོ་ཆ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་ཆ་བྱེད་པར་བསྟན་ཟེར་བ་ཡང་མར་དོས་བསྐྱར་བའི་འགྱུར་གཉིས་ཡོད་པའི་གཅིག་ལ། དཔལ་པོ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཀྱན་གྱི། །གོ་ཆ་གསུམ་གྱིས་ཞེས་འབྱུང་ལ། །གཅིག་ལས། དཔལ་པོ་ཀྱན་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི། །གོ་ཆ་ཞེས་འབྱུང་བས། བུམ་བཞུས་བྱེད་མཁན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ལ་དཔལ་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་གོ་ཆས་བརྒྱན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དཔལ་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ཀྱན་ལ། གོ་ཆ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་ཞེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་གི་འགྲེལ་པར་མར་དོས། སྤར་སྤྱབ་ཐབས་སྒྲིམ་དུས་སུ་གོ་ཆ་གསུམ་བྱས་པ་འམ། ཡང་ན་རང་ལ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་དང་། དཔལ་པོའི་གོ་ཆ་གཉིས། བྱག་རྒྱ་ལ་དཔལ་པོའི་གོ་ཆ་བགོད་པ་གསུམ་ལ་འཆད་དོ། །གཞུང་དེ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ་ན་ཡོད་པ་

བཀོད་པར་སྤང་ལ། ཅ་རྒྱུད་ལོ་ཆེན་གྱི་འགྲུར་གྱི་རྫོས་བཅོས་པ་ལ། དཔའ་བོ་ཀུན་དང་རྣལ་འབྱོར་
 མ། གོ་ཆ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན། །ཞེས་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་། དེ་མེད་པ་མ་དག་
 ཟེ། དེར་ཡང་སྦྱོད་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཆས་འཇུག་བྱས་པ་ཞིག་གི་སྦྱོད་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་
 བའི་བྱེད་རོ། །མལ་གྱི་འགྲུར་ལ་དེ་ཆད་ཀྱང་། འགྲུར་གྱི་བྱི་མོ་མ་དག་པར་གསལ་ལ། མར་དོ་
 གཅིག་བྱས་བསྐྱར་བའི་འགྲུར་གཉིས་སྤང་བ་ལས། དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་ཐམས་ཅད་ནི། གོ་ཆ་
 གསུམ་གྱིས་ཞེས་འབྱུང་ཡང་སྤྲ་མ་ལྟར་དག་གོ། ཀུན་སྦྱོད་ལས། དཔའ་མོའི་གོ་ཆ་དྲུག་བཤད་པའི་
 མཐར། གོ་ཆ་དྲུག་ཉིད་པག་མོ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་ལེའུ་སྤྲ་མར་ལྟ་ཆང་བར་བཤད་པའི་
 མཆམས་ཡིན་ཀྱང་། ཨོ་པི་སོགས་གྱི་གོ་ཆ་དྲུག་པག་མོ་ལ་འགོད་པར་བཤད་པས། ཨོ་ཏ་སོགས་
 དྲུག་ཀྱང་གཙོ་བོ་ལ་འགོད་པར་གསལ་ཏེ། རྩོམ་འབྱུང་དང་ཀུན་སྦྱོད་གཉིས་ཀྱང་གོ་ཆ་འབྲ་བར་
 སྤང་བས། དེའི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེའི་བྱེད་ལུ་ཨི་པའི་གཞུང་ཡང་རྩོམ་འབྱུང་དང་
 མཐུན་ནོ། །མངོན་བརྗོད་ལས། ལངས་པའི་དུས་སུ་གོ་ཆ་འགོད་པར་བཤད་པ་མང་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་
 སྤྲ་མ་དང་འབྲ་ཞིང་། གཞན་སྐྱབ་ཐབས་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་འགོད་གཞི་གསལ་བར་མི་སྤང་ངོ། །ལུ་
 ཨི་པ་དང་དེའི་བྱེད་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ལས། གོ་ཆ་བརྩ་གཉིས་འགོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། ལྟ་གང་ལ་
 འགོད་མི་གསལ་ལ། དེའི་བྱེད་པའི་ལྟ་སྤྲ་མར་ནི། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་ཅིང་འཁོར་མ་བསྐྱེད་པའི་
 བར་དུ་གོ་ཆ་བཀོད་པས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཉིད་ལ་འགོད་དོ། །ནག་པོ་སྦྱོད་པའི་སྐབ་ཐབས་ལས་
 ནི། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཅམ་ལ་བཀོད་ཀྱི། གཞན་ལ་མ་བཀོད་དོ། །ཡི་གེ་བདུན་པའི་སྐབ་
 ཐབས་སུ་ཡང་དེ་དང་འབྲའོ། །ལུ་ཨི་པའི་འགྲེལ་པར་ལྟ་བ་བས། དཔའ་བོའི་གོ་ཆ་ཁ་དོག་དྲུག་པའི་
 ཡི་གེ་དྲུག་ །ལྟ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་འགོད་པར་བཤད་པའི་མཇུག་དུ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་ཡང་ངོ། །ཞེས་ལྟ་དང་སྤྲ་གས་དྲུག་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་འགོད་པ་གཙོ་
 མོ་ལ་ཡང་བྱ་བར་བཤད་པས། གོ་ཆ་སྤྲ་མ་དྲུག་ཡབ་ལ་འགོད་པར་ཤེས་ཏེ། བརྒྱ་རྟེན་ཏའི་འགྲེལ་
 པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་དེ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མའི་ཨོ་པི་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་བསྐྱར་བ་ལེགས་སོ། །མན་སྟེ་དང་། འབྲུལ་སྟོང་དང་། རྒྱལ་བ་
 བཟང་པོ་དང་། རྩ་ཡ་སེ་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཉིད་ལ་འགོད་དོ། །བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྩི་རྩེ་དང་།
 ཉིན་མོ་མཇུག་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩི་རྩེ་ནི། ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་ཆ་བྱེད་པར་ཡང་
 བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལོ་རྒྱུ་ནག་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི། གཙོ་བོ་
 ཡབ་ཡུམ་ཙམ་ཞིག་གོ་ཆ་འགོད་པའི་གཞིར་གཟུང་དོ། །དེ་ཡང་གཞིའི་ཉེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་སྟེ། བག་
 མོ་མངོན་འབྱུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུམ་རྒྱུད་ལ་བཀོད་པ་ཡང་མང་དོ། །སྤྱིར་ནི་གོ་ཆའི་ལྷ་
 རྣམས་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པ་དང་། ལག་པ་ལ་འགོད་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་དེ་
 ལ་འགོད་པའི་གོ་ཆ་ཡང་རྩི་ལྟ་བུ་སྟམ་ན། ལྷ་བ་པས། སྤྲུགས་དང་ལྷ་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པས་སྤྲུགས་
 ཉིད་འགོད་པ་དང་། ཡང་ན་སྤྲུགས་རྣམས་ལས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་འགོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དེ།
 བརྒྱ་རྒྱུ་ཉལ་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །འདོད་བྱའི་སྤྲུགས་ནི་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཡི་གེ་བོ་དང་ཡི་
 དང་ནི། །ཡི་གེ་མོ་དང་མོ་ཉིད་དང་། །རྩྭ་དང་པའ་ཅེས་སྐྱར་བ་ནི། །ནལ་འགྱོར་མ་ནི་བྱུག་ཏུ་བཤད།
 ཅེས་དཔལ་མོ་བྱུག་གི་གོ་ཆའི་སྤྲུགས་གསུངས་ལ། སྐྱར་བའི་དོན་ནི། ཡི་རྩྭ་མོ་མོ་རྩྭ་པའ་བྱུག་གི་
 སྟོན་དུ་སྐྱར་བ་ལ། སྐལ་ལྷན་དང་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་བཤད་དོ། །དཔལ་མོ་བྱུག་གི་སྤྲུགས་ཀྱང་དེ་
 ཉིད་ལས། ཡ་སྟེ་བརྒྱུད་པའི་ས་བོན་དང་། །དེ་བཞིན་གྲུག་བཤེད་བརྩ་གཉིས་ཀྱིས། །ཡི་གེ་བར་མ་
 དོར་བྱས་ལ། །ཡན་ལག་བྱུག་ཉེ་རུ་ཀར་བཞེད། །དཔལ་མོ་བྱུག་དང་མཉམ་སྦྱར་བ། །ཡི་གེ་གཅིག་
 ཏུ་ཡང་དག་གནས། །ཡི་རྩྭ་མ་སྐྱ་རྩྭ་མོ་ཁྲ། །རྩྭ་རྩྭ་པའ་དང་ཡང་དག་ལྷན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལ་ཡ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཉའི་བར་ནི་ཡ་སྟེ་བརྒྱུད་དོ། །བརྒྱུད་པའི་ས་བོན་ནི་ཉའོ། །དེ་ལ་རི་ལི་བཞི་
 སྤངས་པའི་གྲུག་ཀྱང་དབྱངས་བརྩ་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པར་བྱས་པས། ཉ་རྩྭ་ནས་ཉི་ཉུང་ཞེས་པའི་
 བར་བརྩ་གཉིས་སོ། །དེའི་ཡི་གེ་བར་མ་རིང་པོ་ལྷ་དང་ཐ་མ་དོར་ནས། ཉ་ཉི་རུ་ཉ་ཉི་ཉོ་སྟེ་སྤང་བ་
 བྱུག་བཞག་གོ། །དེ་ནི་ཉེ་རུ་ཀའི་སྤྱིང་ག་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བྱུག་ཏུ་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའོ། །དོན་དམ་པར་ཐ་མི་དད་པའོ། །ཡི་གེ་གཅིག་ཏུ་

ཞེས་པ་ལ། ཡི་གེ་རེ་རེ་ཞེས་འབྲུང་བ་དག་པས། ཏྲ་ཏྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་གནས་པ་ནི། ཚི་
 རས་པའ་ཀྱི་བར་ཀྱི་དཔའ་ལོ་བྱུག་དང་མཉམ་པར་སྒྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་རེ་རེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་
 དུའོ། །འདི་ནི་སྐལ་ལྷན་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པའི་ལུགས་སོ། །ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲགས་ཇི་བཞིན་དུ་ཀུན་
 སྟོང་དང་སྟོམ་འབྲུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། ལོ་ངེལ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་དུ་བཀོད་པ་དེ་རྣམས་དང་
 མཐུན་ནོ། །ནག་པོ་པས་བརྩུ་གཉིས་པོ་རེ་རེའི་ཐོག་མར་ཚི་ཡིག་སྒྱར་བ་ནི། ཇོ་ཇེ་མཁའ་འགྲོ་ལ་
 བཞིན་པའོ། །མངོན་བརྗོད་ལས། སྐྱ་གསུང་བྲགས་དམ་ཆོག་སོགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་རིགས་སོ་སོ་
 ལ་གོ་ཆ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲགས་རྣམས་ཙ་རྒྱུད་འབྲུང་བ་དང་མི་འབྲུང་བ་དུ་མ་ཞིག་བཤད་དོ། །གོ་ཆའི་ལྷ་ནི་
 མངོན་བརྗོད་ལས། བརྒྱ་འདབ་མ་ལྷ་པའི་དབུས་སུ་བག་མོ་དང་། ཤར་ནས་གཡོན་སྒྲོར་དུ་གཤེན་
 ཇེ་མ་ནས། ཅཱེ་ཀའི་བར་ལྷ་བཀོད་ནས། ཇོ་ཇེ་སེམས་དཔའ་སོགས་བྱུག་དང་མཉམ་པར་སྒྱར་བ་
 བཤད་དེ། གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་དུ་ཡུམ་བཞུགས་ནས་ཡབ་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་དང་། བག་མོ་ནི་ཞལ་གསུམ་
 བྲག་བྲག་པ་དང་། ལྷ་མོ་གཞན་ལྷ་ཞལ་གཅིག་བྲག་བཞི་པ་དང་། སྐྱ་མདོག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ།
 དམར། སྟོ། དཀར། སེར། ལྗང་གྲ། དུ་བའི་མདོག་ཅན་དང་། ཇོར་སེམས་སོགས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་
 དུ། དཀར། སེར། དམར། སྟོ། ལྗང་དང་། ཇོར་སེམས་ཞལ་གསུམ་བྲག་བྲག་པ། གཞན་ལྷ་ཞལ་
 གཅིག་བྲག་བཞི་པར་བཤད་ཅིང་། ཡང་ན་སོ་སོར་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །ཞེས་ཡབ་ཡུམ་སྐལ་ནས་སྒྲོམ་
 པར་ཡང་བཤད་ལ། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ཞལ་བྲག་བྲག་བརྩུ་གཉིས་པར་སྒྲོམ་པར་ཡང་བཤད་དོ། །
 སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལྷ་བ་པས་མཛད་པ་དང་། བརྒྱ་རྟེན་ཏས་ཇོར་སེམས་ཀྱི་ཙ་ཞལ་དཀར།
 གཡས་དམར། གཡོན་ནག །བྲག་བྲག་གི་གཡས་གསུམ་ན། ཇོ་ཇེ་དང་། རྒྱ་མ་དུ་དང་། མགོ་བོ།
 གཡོན་གསུམ་ན། རིལ་བུ་དང་། ཐོད་པ་དང་། ཁ་ལྷོ་ག་འཛིན་པར་བཤད་དེ། འཁྱལ་སྟོང་ལས་ཀྱང་
 དེ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུད་ན། ཇོ་ཇེ་རིལ་ཐོད་ཁ་ལྷོ་ག །རལ་གི་ཅང་ཉེའུ་མགོ་བོ་འཆང་། །ཞེས་རལ་གི་
 ཞེས་ལྷག་པོ་གཅིག་འཆང་དོ། །གཞན་ལྷ་པོའི་ཞལ་བྲག་གི་གངས་དང་ཁ་དོག་སྒྱར་དང་འབྲ།
 གཡས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་དང་། བརྒྱ་དང་། ཇོ་ཇེ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་།

རལ་གྱི། འོག་མ་ན་རྒྱ་མ་རྩ་དང་། གཡོན་གཉིས་ན་བྲིལ་བྱ་དང་། རྩོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཁ་རྩི་ག་
འཛིན་པར་བཤད། རྒྱུད་ལས་བྲལ་བཞིན་ཐོད་པ་དང་། ཁ་རྩི་ག་དང་། ཅང་ཉེཅུ་དང་བྲིལ་བྱ་འཛིན་
པར་བཤད་ཀྱང་། དེའི་འོག་གི་སྐབས་སུ་རང་རྟགས་ཀྱི་བྲལ་མཆོན་འཛིན་པ་ཡང་བཤད་དོ། །དཔལ་
མོ་བྲལ་གི་སྐྱ་མདོག་དང་ཞལ་བྲལ་གི་གངས་ནི་སྤར་དང་འབྲེལ། བག་མོ་ནི་དམར་སྤྱོད་ལྡང་བའི་
ཞལ་གསུམ། བྲལ་བྲལ་གི་གཡས་གསུམ་ན་ལྷགས་ཀྱུ་དང་། ཆངས་མགོ་དང་། གྱི་གྲུག་དང་།
གཡོན་གསུམ་ན་ཐོད་པ་དང་། ཁ་རྩི་ག་དང་། ཞགས་པ་འཛིན་པ་དང་། ལྷག་མ་ལྡེ་གཡས་གཉིས་
ན་རྒྱ་མ་རྩ་དང་གྱུག། གཡོན་གཉིས་ན་ཐོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཁ་རྩི་ག་དང་བྲིལ་བྱ་འཛིན་པར་
བཤད་དེ། རྒྱུད་ནའང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ། །ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཡས་བརྒྱུད་གིས་གདན་
ལ་བཞུགས་པ། དཀར་པོ་རྣམས་ལྷ་གདན་དང་། ལྷ་བའི་འོད་ཀོར་ཅན། གཞན་རྣམས་ཉི་མའི་གདན་
དང་། དེའི་འོད་ཀོར་ཅན་ལོ། །དཔལ་པོ་རྣམས་བྲལ་རྒྱ་བྲལ་པ་དང་། ཐོད་པའི་དབྱ་རྒྱན་དང་། མགོ་
བའི་དོ་ཤལ་དང་། སྤྱན་གསུམ་པ། སྟག་ལྷགས་ཅན་དང་། དཔལ་མོ་རྣམས་བྲལ་རྒྱ་ལྷ་པ་དང་།
གཅེར་མོ་སྐྱ་གྲོལ་བ་དང་། སྤྱན་གསུམ་པ་དང་། ཐོད་པའི་དབྱ་རྒྱན་དང་མགོ་བའི་ཅན་ལོ། །ཅ་རྒྱུད་
ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་དུ་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་ཡབ་ཀྱི་གོ་ཆ་ལ་ཡུམ་མ་བཤད། ཡུམ་ཀྱི་གོ་ཆ་ལ་ཡང་ཡབ་མ་
བཤད་ལ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཡབ་ཀྱི་གོ་ཆ་ཡུམ་བཅས་དང་། ཡུམ་ཀྱི་གོ་ཆ་ལ་
ཡབ་མ་བཤད་ལ། ཞ་རྒྱུ་ཀ་རས་ཡབ་ཀྱི་གོ་ཆ་ཡུམ་བཅས་དང་། ཡུམ་ཀྱི་གོ་ཆ་ལ་ཡབ་ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀ་བཤད་དེ། མངོན་བརྗོད་ལས་གདམ་ང་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །གང་ལྟར་ཡང་
ལྷ་བར་ཨོ་པི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དཔལ་མོའི་གོ་ཆ་འགོད་པ་ནི་ཡུམ་ལ་ཡིན་གྱི། ཡབ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །
ཨོ་རྟ་སོགས་སྤྱིང་ག་སོགས་སུ་འགོད་པ་ཡང་ཡུམ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་བཤད་ཀྱང་ལོ་
བྲིལ་གཉིས་ལ་ནི་འགྲེལ་བ་གཉིས་བཞིན་དུ་བྱའོ། །འོ་ན་གོ་ཆ་དེ་དག་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐབས་གང་
དུ་བྱེད་སྟམ་ན། ལོ་བྲིལ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཐབས་ཆེ་བ་གཉིས་ལས་དམ་ཆོག་པ་རྫོགས་ཤིང་། ཡེ་

ཤེས་པ་སྤྲུལ་མ་བྱངས་པའི་སྐབས་སུ་གོ་ཆ་མཛད་པ་ནི་མངོན་སྲོད་དང་སྒྲིམ་འབྱུང་དང་མཐུག། ཕྱི་
 མའི་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་དེའི་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་དེ་
 ལྟར་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྲུལ་བྱངས་པའི་འོག་དང་། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་དུས་སུ་
 གོ་ཆ་བྱེད་པ་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་གང་གི་གཞུང་ཁུངས་སྐབ་གང་ཡིན་པ་ནས་
 བཤད་པ་བཞིན་དུ་མ་འབྲས་པར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །འོ་ན་གོ་ཆ་དེ་དག་ཚུལ་རིམ་ལྔར་དགོད་སྟུང་
 རྟེན་འདི་ནི་ཆོག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་བར་བྱའོ། །གོ་ཆའི་དོན་ནི་ལྷ་ཨི་པའི་དཔལ་ལོ་གཅིག་
 པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། གོ་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་བཅེངས་ན། མི་བྱེད་པ་དང་མི་གཡོ་བར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེར་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་མ་བྱུང་བས། དམ་ཆོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་
 དབྱེར་མི་བྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་པས། གཙོ་བོ་ཡབ་ལུས་དུ་བསྐྱེད་པ་ན་ཉེ་དུ་ཀ་དང་། རྗེ་རྗེ་མག་མོར་
 དངོས་སུ་མོས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་བགོགས་ཀྱིས་མི་བྱེད་ཅིང་གཡོ་མི་རྒྱས་པར་བྱེད་
 པའོ། །ཀྱན་སྲོད་དང་སྒྲིམ་འབྱུང་ལས། གོ་ཆ་དུག་གིས་བསྐྱངས་པར་བཤད་པའི་དོན་ཡང་དེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་གཉིས་མདོར་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སྤར་གོ་ཆ་གཉིས་ཤེས་པས་
 ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཨོྫ་དཀར་པོ་སྤྱིང་གར་དགོད་ལ། རྗེ་རྗེ་སེམས་
 དཔལ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པར་བྱ་བའས། ཡང་ན་སྤགས་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྗེར་
 སེམས་སུ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་དེ། ལྷག་མ་ལུ་ཡང་དེའི་རིགས་པ་སྤར་རོ། །མགོ་ནི་སྤྲ་
 མཆམས་སམ་མཆོགས་མའོ། །པཎ་ཏྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ནི་
 ལྷ་བ་པས། བགས་པའི་ནང་ན་གནས་པའི་རྩལ་སྤར་བ་ཐམས་དེའི་རང་བཞིན་དང་། ཁ་དོག་ཅན་
 དུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་དེ། ལྷ་འགོད་ན་ཡང་ལུས་དབང་གི་རྩལ་སྤར་བ་ཐམས་ཅད་
 ཏྲ་མགོན་གྱི་ངོ་བོའི་པཎ་ཏྱི་ཡན་གྱུར་མོས་པར་བྱའོ། །སྤགས་འགོད་པའི་གནས་ནི། ལྷ་བ་པས།
 དབྲལ་བར་འགོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། ལྷ་འགོད་ན་ཡང་ལུས་དབང་གི་རྩལ་སྤར་བ་ཐམས་ཅད་
 དེའི་ངོ་བོར་མོས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་བཤད་པས། དབྲལ་བར་འགོད་

བ་འགོག་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཕྱང་ལ་རྣམ་སྤང་ཞེས་དང་། ལུས་ལ་སྤྲལ་དོག་
 རྩོམ་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལ་ལྟ་དེ་གཉིས་སྤྱི་བོ་དང་དབྱེ་བར་སྒྲིམ་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་
 འགྱུར་བ་སོགས་མང་ངོ། །བགས་པའི་ནང་དུ་ཞེས་གསུངས་པས་གོ་ཆ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་ལུས་
 གྱི་ནང་དུ་འགོད་དོ། །ལྷ་བ་བས། གཞན་དུ་གོ་ཆའི་ལྟ་བུ་གཉིས་སོ་སོ་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ཏ་དང་ཁི་
 ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེད་པར་བཤད་དོ། །ཞི་བི་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡི་གེ་འགོད་པའམ་ལྟ་
 འགོད་པ་སོགས་སྤར་དང་འབྲེལ་ཞིང་། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤར་བཞིན་ལོ། །མཆོན་ཆའི་ཞེས་
 བ་གཉིས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་དུག་ཆོན་གཉིས་གོ་ཆར་སྟོན་པའོ། །ལྷེ་བ་ཞེས་སོགས་ནི་ཡུམ་གྱི་གོ་
 ཆ་དུག་གང་དུ་འགོད་པའི་གནས་སོ། །ཁ་ནི་མགོན་པར་འགོད་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མང་བ་
 བཞིན། ལྷ་བ་བས། ལྷེ་བ་སྤྱིང་ག་མགོན་པ་མགོ། ཞེས་ཀྱང་བཤད་པས་མགོན་པར་དགོད་དོ། །སྤྱི་
 གཟུགས་ནི་སྤར་བཞིན་ལོ། །མཆོན་ཆ་ཉིད་ཅེས་བ་ནི་སྐབས་འདིར་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ། །
 མན་སྟེར་དང་སོ་གཉིས་འབྲེལ་ཞིང་། སྤྱི་མའི་ཡི་གེ་བཞིའི་སྟོན་དུ་ཉི་ཉི་ལྟ་ཞེས་བ་སྤར་རོ། །ཙ་
 རྒྱུད་ལས། དང་སོ་གསུམ་དང་ལྔ་བའི་གནས་སྤར་དང་འབྲེལ་ཞིང་། བཞི་བ་གོ་ཆ་ཉིད་དུ་ཡིན་ཞེས་བ་
 རྟོ་ཉི་སྤྲལ་བ་གཉིས་སྤྱི་གོ་ཆའི་གཟུགས་གྱིས་འགོད་པ་དང་། དུག་པ་མཆོན་ཆ་ཞེས་བྱར་འདོད། །
 ཅེས་བ་ནི་ཏ་མགོན་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་པ་ལ་སྐལ་ལྷན་གྲགས་པས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤར་སྤྲལ་དང་ཕྱག་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་འཛེན་པར་བཤད་པ་འཆད་པ་ལ་
 ཕྱག་རྒྱ་ནི། མཚུབ་མོ་གཉིས་མདུད་པ་སྟེ་ལུ་བྱ་རྒྱུད་དུ་བྲ། གྲང་མོ་གཉིས་ཅེ་མོ་སྤར་བ་དང་། མཐེ་
 བོང་གཉིས་རྩོམ་སྟེ་མི་བྱེད་པར་བཟོན་སོར་རབ་དུ་སྤར་ནས་སྤར་དུ་བསྟན། མིང་མེད་དང་མཐེའུ་
 རུང་རྣམས་བརྒྱུད་བ་དབྱེ་བའི་དབྱེས་གྱི་དབྱེས་གྱི་ཐད་བཞག་ནས་ཀུན་དུ་བསྤྱར་བར་བྱའོ། །
 རི་ལྟར་ན་འགྲེལ་བ་སྟོམ་འབྱུང་ལས། གཡོན་དང་གཡས་སུ་བསྒྲོར་བར་བྲ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར།
 རྒྱལ་བ་བཟང་བོས་ཀྱང་གཡོན་དང་གཡས་གཉིས་ཀར་བསྒྲོར་བར་བཤད་པས། དང་སོར་གཡོན་
 དུ་བསྒྲོར་ཞིང་དེ་ནས་གཡས་སུ་བསྒྲོར་བས་སོ། །ཀུན་སྤྱོད་ལས། རྒྱང་བ་མནན་ཞིང་ཞེས་བ་ཙ་མ་

ལས་མི་འབྱུང་ལ། མངོན་བརྗོད་ལས། ཀྱང་པ་བྱེད་མནན་ཞེས་དང་། ཀྱང་པ་གཡས་བརྒྱུད་གནས་
 རས་སུ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་འབྲུལ་སྤོང་དང་། འབྲེལ་པ་སྤྲོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་པ་གཡོན་པས་
 གཡས་པ་མནན་པར་བཤད་ཅིང་། རྒྱལ་བ་བཟང་པོས། རྩོམ་སྤྲེལ་མོ་ཡུང་བརྒྱུད་ནས། །ཞེས་རྩོ་
 རྩོམ་སྤྲེལ་མོ་ཡུང་བཤེག་ནས་གཡས་བརྒྱུད་པའོ། །ལྟའི་སྤྱབ་ཐབས་སུ་ཀྱང་པ་གཡས་པའི་མཐེབ་
 ཆེན་གྱི་སྤྲེང་དུ་གཡོན་པའི་མཐེབ་ཆེན་གྱིས་མནན་པ་ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེའི་དཀྱིལ་
 ཆོག་ཏུ་གཞོན་ལྷགས་བརྒྱུད་ལྟེ་འབྱུང་བ་ནི་འབྱུར་སྤྲོན་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །ཞེན་དུ་
 བལྟ་ཞེས་པ་ནི་སྟོར་བའི་སྤྲོན་དུ་མིག་ཅུང་ཟད་འོག་ཏུ་དམའ་བར་བྱས་ནས། གཡོན་ནས་ཞེན་དུ་
 བལྟས་ཏེ་བྱ་བར་འབྲེལ་པ་སྤྲོམ་འབྱུང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཞེན་དུ་བལྟས་ནས་མོ་ཞེས་པའི་
 སྤྲོ་སྤྲོགས་པ་ཡིས། སྤྲོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོའི་
 དབང་ཕྱག་མ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་གྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་འཁོར་ལོ་འབྱུགས་པར་
 བྱེད་དོ། །ཀྱུན་སྤྱོད་ལས་པའ་ཅེས་ཡུང་འབྱུང་རོ། །ལྷ་བ་པས། སྤྲོང་གའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱངས་པ་
 ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། བརྒྱ་རྟེན་ཏེས་སྤྲོང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྱག་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 ཡིན་པས། དེ་ཡང་དགོས་ལ། སྤྲོང་གའི་ས་བོན་ནི་ཨ་བློ་ཀ་ར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩོ་
 རྩོམ་དམ་ཆོག་པ་གསལ་གདབ་པ་རྩོགས་པ་དང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་ཉིང་
 དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སྟོམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བ་དང་བརྒྱ་རྟེན་ཏེ་འབྲེལ་པ་རྩོག་འབྱུར་
 ལས། ལྷ་མོ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཆོད་བཞིན་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྲོན་འབྲེན་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། སྤྲོན་
 བྱངས་པའི་རྩོམ་སུ་མཆོད་པ་མི་བྱེད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ཡུང་འབྲེལ་པ་བྱི་མའི་འབྱུར་གཞན་དང་།
 འབྲེལ་པ་སྤྲོམ་འབྱུང་ལས། སྤྲོན་བྱངས་པ་ལ་མཆོད་ནས་རང་ལ་གཞུག་པར་བཤད་པ་བཞིན་བྱེད་
 དགོས་སོ། །སྤྲོན་འབྲེན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལང་ཀས་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་ཟེར། འབྲེལ་པ་སྤྲོམ་
 འབྱུང་ལས། ཕྱག་རྒྱ་བྱ་བ་ཞེས་པ་འདིས། །ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱག་རྒྱར་བསྐྱར་བ་ནི། འབྲུལ་སྤོང་ལས།
 འབར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བསྐྱར་བ་ལེགས་ཏེ། མེ་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ལས་བཏགས་པའི་བྱིར།

རྩེ་ལ་འབར་བ་དང་། རྩེ་ལ་བྲ་བ་ལ་ཡང་འབྲུག་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་སྤང་ངོ། །སྒྲིམ་འབྲུང་དང་
 གུན་སྒྲུང་དང་། འགྲེལ་བ་གཞན་གསུམ་དང་། འབྲུལ་སྤྲོང་ལས། ཡེ་ཤེས་པ་འབྲུག་པ་ལ་སྒྲགས་
 མ་གསུངས་ཀྱང་བྲིལ་བྱ་བས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་བ་ལས། རྩེ་རྩྱི་བྱི་རྩོེ་ས་
 དགྲུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་བཞི་བྱ་བར་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་སྤྱར་ཏེ། མངོན་བརྗོད་ལས།
 རྩེ་རྩྱི་བྱི་རྩོེ་དོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་བས། དགྲུག་ཅིང་གཞུག་སྟེ་བཅིངས་ལ་དབང་
 དུ་བསྐྱེད། །ཞེས་ལུས་དཀྱིལ་རྒྱང་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་གསུངས་པས། དཀྱིལ་འཁོར་དེར་སྒྲོ་བ་ལྷགས་
 ཀྱི་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་དགྲུག་པ་སོགས་བྱ་བར་ཤིན་དུ་བྱང་ངོ། དེ་ཡང་བརྩ་
 ལྟུག་ལ་རྩེ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཆོག་པ་རང་རང་གི་སྟེང་དུ་དགྲུག །བརྩ་ལྟུག་
 རྩྱི་ཞེས་པས་སོ་སོ་ལ་གཞུག །བརྩ་སྒྲོ་ཏེ་བྱི་ཞེས་པས་འོ་ཆུ་འབྲེས་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་དུ་བཅིང་།
 བརྩ་ལྟུག་རྩོེ་ཞེས་པས་མི་བཞེད་པ་མེད་པར་དབྱེས་བཞིན་དུ་བཞུགས་པར་བསམ་སྟེ། ཉེན་རྣམས་
 ལ་ཡང་འོད་སྤང་དང་དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཡང་བསྐྱེམ་མོ། །དེ་ནི་བདག་དང་ཡེ་ཤེས་
 པ་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པ་འགོག་པ་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བཏན་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བའི་དོན་
 དུ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་ཆེན་པོས་བཤད་དོ། །གོ་ཆ་བགོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས་པ་ལ་མཆོད་
 རས་དམ་ཆོག་པ་ལ་གཞུག་པ་ནི། སྤྱར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བྲིལ་བྱ་བའི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ཡང་བྱེད། །
 བྲིལ་བྱ་བའི་ལྷ་ལྟར། བྱི་གསང་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས། །སྤྱན་དངས་བགོགས་བསྐྱད་མཆོད་ཡོན་
 དབྱུལ། །ཞེས་སྤྱན་དངས་པ་ལ་བགོགས་བསྐྱད་པ་དང་། མཆོད་ཡོན་སྤྱན་དུ་འགོ་བའི་བྱིར་དང་
 གསང་བའི་མཆོད་པས་མཆོད་པར་བཤད་པ་ནི། བྲིལ་བྱ་བའི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ཡང་བྱེད། །གཞུང་
 རྒྱང་ལས། ཡེ་ཤེས་སྤྱན་དངས་ལེགས་མཆོད་ནས། །ཡི་གེ་བཞི་ཡིས་རང་ལུས་གཞུག །གནས་
 གསུམ་བྱིན་བརྒྱབ་གོ་ཆ་བཅིང་། །ཞེས་གཤམ་པའི་གནས་གསུམ་བྱིན་བརྒྱབ་ནི། ལུས་དཀྱིལ་
 དང་ལྷ་ལྟར་ཡང་བྱེད། །དེ་ནས་གོ་ཆ་བགོ་བ་ནི་སྤྱིར་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་པའི་འོག་དུ་ཡང་བྱེད་པར་
 རྒྱུད་ནས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ལོ་བྲིལ་གྱི་ལུགས་ནི་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་པར་སྤྱང་བས་གཞུང་

ཆུང་གིས་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ཡང་གོང་དུ་སྤངས་ན་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་
 བ་བཅུག་པའི་རྗེས་སུ། ཚི་ཡོ་ག་ཤུག་ཞེས་པས་ང་རྒྱལ་འཛིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡོ་ག་ནི་ནལ་འབྱོར་དང་
 སྦྱོར་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་དམ་ཆོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་རོ་མཉམ་དུ་སྦྱར་བ་ལ་
 བྱའོ། །འོ་ན་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དག་པར་འོང་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཉེན་བཞེན་
 པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བར་མོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་ཤར་བའི་ཆལས་
 སུ་མོས་དགོས་པས་ངོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་འཛིན་ནོ། །སྤགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་བཤད་པའི་རྗེས་
 དེ་ནས་སྙིང་པོའི་བྲག་རྒྱ་སྦྱོན་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་
 དང་། ཆག་འགྱུར་ལས། སྙིང་གའི་བྲག་རྒྱ་ཞེས་འབྱུང་ལ། ལོ་ཆེན་དང་མར་དོའི་འགྱུར་ལས། སྙིང་
 པོའི་བྲག་རྒྱ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །སྤགས་གོང་མ་བྲག་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྐབས་འདིར་བྱེད་པ་ནི་སྟོམ་
 འབྱུང་ལས་གསུངས་ཏེ། སྤགས་གོང་མ་བཞེད་པའི་མཇུག་དུ། སྙིང་གར་གཡས་གཡོན་བྲག་དག་
 གིས། །བཀོད་དེ་བརྒྱ་ལྟར་རྒྱས་བྲ། །སྙིང་པོའི་བྲག་རྒྱ་སོགས་ལ་བསྐྱོར། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་བྱ་
 བ་སྟོམ། ཞེས་འགྱུར་གསར་ཉིད་གཉིས་ཀ་ལས་སྙིང་པོའི་བྲག་རྒྱ་ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་དག་པར་
 མངོན་ནོ། །བྲག་རྒྱ་ནི། ལག་པ་གཡོན་པ་དང་གཡས་པ་དག་སྙིང་གར་བརྒྱ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟར་གྱི་པད་
 ཀོར་བྱས་པའི་མཐར། བྲག་རྒྱ་སྤྱད་པ་ན་འབྱུང་པའི་ཚལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོར་བ་དེ་ནི་
 མཁའ་འགྲོ་མའི་བྱ་བ་སྟེ། ཆོགས་ཀྱན་གྱི་བདེ་བ་དམ་པ་སྟེ་མཆོག་སྦྱོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་
 མཁའ་འགྲོ་མའི་སྙིང་པོ་སྟེ་སྤགས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་བྲག་རྒྱ་སྟེ། སྤགས་སྤྱི་མ་བཞེད་ཅིང་བྱེད་
 ཏོ། །འདི་ལ་མར་དོས་སྤགས་ལན་རེ་དང་པད་ཀོར་གཡོན་དང་གཡས་དང་དབུས་གསུམ་དུ་བྱས་
 པའི་མཐར་འབྱུང་ཚལ་བྱེད་ལ། མལ་ཁྱོ་ནས་བརྒྱད་པ་ནམས་ནམ་ལྷ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཞེས་
 པས་དབུས་སུ་གསུམ་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་རེ་རེ་བྱེད་དོ། །སོགས་ལ་བསྐྱོར་ཞེས་པ་ནི་སོགས་
 ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་དོན་དང་། སོགས་ཀྱིས་ནི་སྤགས་བཞེད་པ་བསྟུན། །དེ་ནས་འགྲེལ་བ་ནམས་

ནས་སྤར་ལྟར་སྤགས་གསུམ་གྱིས་ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །སྤར་བཤད་པ་ནི་སྤར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་བྱང་ལས་སྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྤགས་གསུམ་ལས་སྐྱེད་པའི་དོན་བསྐྱེད་ཡིན་གྱི། སྐབས་དེར་སྤགས་གསུམ་གྱིས་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་མིན་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་གི་དགོངས་པར་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེར་བཤད་པའི་སྐབས་ཙམ་ལ་འབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་དོན་དེ་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་གི་དགོངས་པ་ལྟར་མ་དེས་པར་འདུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོག་ས་བཅད་དང་། སྤགས་སྤགས་མཆོད་གྱི་འོག་ཏུ་གསུངས་པ། ལྷ་བ་པས། སྐབས་འདིར་བྲངས་ཏེ་བཤད་པ་ལྟར། བེལ་བྱ་ཞབས་གྱི་གཞུང་གསུམ་དུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་པའི་འོག་བདག་བསྐྱེད་ལ་མཆོད་པའི་སྟོན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་། བརྗེ་རྟེན་ཏ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩོ་རྩེས་ཀྱང་བཤད་པས་འདིར་སྒྲུང་རོ། །དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ལྟ་ནི་སྤར་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་བྲངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྱན་འཛེན་པ་མན་ངག་ཡིན་པར་ལྷ་བ་པས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་བཤད་དོ། །བེལ་བྱ་པས་ཀྱང་། སྤྱིང་གའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། །ཡེ་ཤེས་དཀྱིལ་འཁོར་དབང་བསྐྱར་ལ། །སྤྱན་བྲངས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ། །དབང་གི་ལྟ་ནི་རྩོ་བོས་ལྟ་སོ་བདུན་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ལ། དེའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ནི། ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅིས་གང་བའི་ཐོད་པ་དང་། རྩ་མ་རུ་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱན་བྲངས་པ་ལ། རང་གི་སྤྱིང་གའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་སོགས་གྱིས་མཆོད་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བདག་ལ་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་ཡིད་གྱིས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་གྱིས་རི་ལྟར་བལྟམས་པ་ཞེས་པ་ནས་ཁྱས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བརྗོད་ཅིང་། དྲུག་གཡོན་པའི་ཐོད་པ་རུང་ཟད་ཡོ་བར་བྱས་ཏེ་སྤྱགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་རང་དང་ལྟ་རྣམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་བསམ་མོ། །འབྲེལ་པ་གཉིས་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་བཏབ་

བའི་འོག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཕྱགས་བརྗོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཇིལ་བྱ་བས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་
 བརྗོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི་རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། བཙམ་ལྷན་འདས་
 ཡུལ་ལས་བལྟམས་པ་ཙམ་གྱི་དུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱིས་ཁྱས་གསོལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་
 དབང་གི་ལྟ་ཡི་བདུད་ཅིའི་ཚུ་ནམ་པར་དག་པ་ཡིས། དབང་བསྐྱར་བའི་ལྟ་བདག་གིས་དེ་མ་འཁུང་
 བའི་ཁྱས་བྱའོ་ཞེས་དང་། སརྩ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཨ་ཟླ་ནི་མངོན་
 པར་རོ། །ཤེ་ཀ་ནི་དབང་བསྐྱར་བའོ། །ས་མ་ཡ་ཤེ་ཡེ་ནི་དམ་ཆོག་གི་དཔལ་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུང་པར་
 བསམ་བའོ། །མདོ་སྤེའི་ཕྱོགས་ནམས་ལས་ཡུལ་ལས་བལྟམས་པའི་དུས་སུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟས་
 ཁྱས་གསོལ་བར་བཤད་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱང་ཡང་། མངོན་བརྗོད་སོགས་ནས་སྤར་བཞིན་གསུངས་
 སོ། །དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་སློ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་གྱིས་བགེགས་སློད་པ་དང་། དཔལ་བོ་ནམས་
 གྱིས་བཀའིས་དང་། དཔལ་བོ་ནམས་གྱིས་སྤྱུ་དང་། ཡུལ་བཞི་པག་མོ་དང་ལྷས་རིན་པོ་ཆའི་བྱམ་པ་
 བདུད་ཅིས་བཀའ་བ་བསྐྱམས་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་ངོ་བོས་བཤད་དོ། །མངོན་བརྗོད་ལས། འགྲེལ་
 བ་ནམས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བདུད་ཅི་ལྟས་གང་བའི་ཐོད་པས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་
 གྱི་བདུད་ཅིའི་ཚུས་གང་བའི་བྱམ་པས་དབང་བསྐྱར་བ་གཉིས་ཀ་བཤད་དོ། །མངོན་རྟོགས་སློམ་
 བའི་སྐབས་གྱི་ལྟ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གཞན་ནས་རྒྱ་དབང་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་
 ཀྱང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མཆོ་སྤྱིས་གྱིས། གྱི་རྟོག་གྱི་སྤྱབ་ཐབས་དང་། དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤས། ལྷ་
 ཨི་པའི་སྤྱབ་ཐབས་གྱི་འགྲེལ་པར་དབང་བཞི་བསྐྱར་བ་མཛད་དོ། །ལྷ་མས་ནི། བདུད་ཅི་ལྟས་
 ཡོངས་སུ་གང་བའི་བྱམ་པས་བདག་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ནམ་པ་རི་ལྟ་
 བཞིན་དུ་ནམ་པ་དུ་མ་དང་། ནམ་པར་སྤོན་པ་དང་། ནམ་པར་འཛོམས་པ་དང་། ནམ་པའི་མཆོན་ཉིད་
 གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་དག་ལས་དགའ་བ་དང་། མཆོག་དགའ་དང་། ནམ་པའི་དགའ་བ་དང་། ལྷན་
 སྤྱིས་གྱི་དགའ་བའི་མཆོན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་བའོ། །ཁོད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་འཁུང་པ་དང་འཁྲིག་པ་
 དང་བཞི་ནམ་པར་དག་པ་ལས་སློབ་དཔོན་དང་། གསང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། མཆོག་ཏུ་

དགའ་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབང་བཞི་བ་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་འགྲེལ་བ་རྩུ་ལན་
 ཉེ་རི་བས་མཛད་པ་ལས་ནི། དབང་བཞི་ལེན་ལུགས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཅིང་། འདིའི་འགྲེལ་བ་རྩོ་
 རྩེ་བྲིལ་བྱ་བས་མཛད་ཟེར་བ་ལས་ནི་ལྟ་མོ་ལ་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་གནས་ཀྱི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་
 ལྟ་བ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་བའི་བྱིར། རྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་དང་། བདེ་ཆེན་ཀྱི་རོ་
 སྤྱང་བ་མེད་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་ལྟ་བ་ནི་གསང་དབང་དང་། ལྷག་རྒྱ་ལ་འབྱུང་བ་ནི་ཤེས་
 རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་། གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཉམས་སུ་སྤྱང་བ་ནི་དབང་བཞི་པར་བཤད་
 ལ། དགའ་བ་བཞི་དབང་བཞིར་འཛོག་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། དབང་ནི་བཞི་ཡི་གྲངས་ཀྱིས་ནི། །དགའ་
 བ་ལ་སོགས་རིམ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །འོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་བྱམ་པའི་རྒྱ་
 རྒྱན་དེས་སྒྲིན་མཆོམས་དང་། མགྲིན་པ་དང་། སྤྱང་ག་དང་། རྟེན་མཐེལ་ཡན་ཆད་ཁེངས་པས་རིམ་
 བ་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རེ་རེ་བ་གསུམ་དང་། སྒོ་གསུམ་བསྟོམས་པའི་དེ་མ་དག་ནས་
 དབང་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་ཐོབ་པར་འཆད་དོ། །སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ནི། རྒྱ་དབང་བསྐྱར་ནས་རིགས་བདག་
 གིས་རྒྱས་གདབ་པ་བྱམ་དབང་དང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་ལྷ་ཆོགས་སྟོམས་འབྲུག་བྲས་པས་ཐིག་
 ལེ་དཀར་དམར་སྟེ་ཐོག་ཏུ་གནང་བ་ནི་གསང་དབང་དང་། ནམ་མཁའི་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་རང་ལ་རིག་
 བྱའོ་རྩེ་མ་གཏད་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཉམས་སྤྱང་སྐྱེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་
 རོ། །དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་དགའ་བ་བཞི་རིམ་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། རྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་
 ཆགས་བཞི་དག་པས། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་བཞི་བྱང་བའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་མང་དུ་
 བཤད་ཀྱང་། དགོངས་པ་ནི་མན་སྟེ་ལས། དབང་པོ་རབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ནི། དགའ་བ་བཞི་པོ་ཁོ་
 བ་དབང་བསྐྱར་བཞི་རྣམས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་དོན་དུ་དེ་ཡང་དབང་བསྐྱར་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ་དེ་ནི་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དང་སྤང་བྲངས་པའི་ཀྱི་རྟོན་ཀྱི་
 ལུང་གིས་དགའ་བ་བཞི་དབང་བཞིར་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི། དགའ་བ་
 བཞི་ལ་དབང་བཞིར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི། རྒྱ་དབང་གི་སྤྱང་ནས་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོན་པ་

སོགས་བཞི་ནི་དགའ་བཞི་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་དགའ་བ་
 བཞི་སྐྱེད་དགོས་སོ། །དེས་ན་དབང་བཞི་སྒྲུང་བར་བུའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཡེན་ས་ནི་དབང་གི་ལྷ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཡེན་ཚུལ་ནི་ཉེ་རུ་ཀས་ཕྱག་རྒྱ་གཏད་པ་ལས་དབང་བཞིའི་ངོ་བོ་དགའ་བཞི་སྐྱེད་
 པ་ཡིན་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཤེས་དགོས་པས་ཀྱི་རྟོག་ལ་བདག་མེད་མཛོ། །མན་སྟེ་ལས། དབང་བཞིར་བཞག་པའི་དགའ་བ་བཞི་
 ཁ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་པར་བཤད་པའི་རིམ་པ་ནི། ཡེ་རྒྱ་ལ་ཡང་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་
 སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བ་རིམ་ཀྱིས་བབས་པ་ལས་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་
 སོར་བྱང་སེམས་བབས་པ་སྟེབ་པ་ན་སོ་སོར་དགའ་བཞི་སྐྱེས་པ་ངོས་བཟུང་ལ། དབང་བཞི་ཐོབ་
 པར་བསམ་སྟེ། དམིགས་པ་གསལ་ཞིང་བརྟན་པ་ལ་དངོས་སུ་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ཡང་འོང་ལ། དེ་
 ཙམ་ཀྱི་རྒྱས་པ་མེད་པས་ནི་ཡང་ཡང་གོམས་པ་ལས་མཐར་དངོས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །རྫོ་བོའི་བཞེད་
 པས་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་གི་ངེས་པ་མི་མཛད་པར་བྱམ་དབང་ཙམ་ཞིག་ཡེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བདེ་
 བ་ལ་ངོ་སྟོན་པ་ཡང་མ་མཛད་པས། རྒྱ་དབང་སྐྱར་ནས་ངེ་མ་བཟུས་པ་ལས་བྱམ་དབང་དང་། དེ་
 རྒྱས་སྟེང་བོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་པག་མོ་ལ་ཐིམ་ནས་དེ་དང་ཉེ་རུ་ཀ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་
 སེམས་སྟེ་ལ་བཞག་པ་མྱངས་པ་ལས་གསང་དབང་དང་། དེ་ནས་ཉེ་རུ་ཀས་པག་མོ་ཕྱག་རྒྱར་
 གནང་བ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་རྒྱང་ཐིམ་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཚྱོད་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་
 ཤེས་དང་། དེ་ནས་ཉེ་རུ་ཀས་དོན་ཀྱི་དབང་བཞི་པ་བསྟན་པའི་དོན་གོ་བ་ལས་ཆོག་གི་སྒྲོ་ནས་
 དབང་བཞི་པ་ཐོབ་པར་བསྟོམ་པའོ། །ཆོག་གིས་སྟོན་ལུགས་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་
 དང་སྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚྱོད་བའི་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འོད་གསལ་བར་སྟོམས་ཤིག །འོད་
 གསལ་དེ་ནི་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཤེར་ཕྱན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ནི་མཐོང་བ་གཞན་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་
 གིས་སྟོས་ཤིག །དེ་ལྟར་གཞན་གང་གི་ཡང་རང་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བ་དེ་འོད་གསལ་མཐོང་བ་ཡིན་

ནོ། །དེའི་ངོན་རྒྱ་འབྲས་གང་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་
 པའི་ལྷ་སོ་བདུན་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་གསལ་ལ་རྫོགས་པ། འཇའ་ཆོན་ལྟར་ཁ་དོག་མ་འདྲེས་པར་
 སོ་སོར་སྤང་བ། ཅུ་ཆེ་ལྟར་སྒྲོ་སྒྲུར་དང་བྲལ་བར་ལྷོས་ཤིག། །དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་རྫོབ་དང་འོད་གསལ་
 འོན་དམ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ནི། བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཆེན་སོ་སྟེ་དབང་བཞི་
 པའོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བསྐོམ་སོ། །པོད་གྱི་མཁས་པ་དག་དབང་བཞི་ཆང་བར་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་
 འདི་ལེགས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན་ལོངས་འདུག་པས་
 མཆོག་ཏུ་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟུང་ངོ། །འདི་འདྲ་བའི་བྱང་འཇུག་ལ་དབང་བཞི་
 པའི་ངོ་སྤྲད་པས་སྒོད་བྱང་བྱད་པར་ཅན་དུ་སྒྱུབ་པའི་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་པར་འཇོག་པ་འདི་ནི་དེའི་བྱ་
 ཞབས་ཀྱི་འདུག་པར་སྤང་བས། མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་ལའང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་གཞན་ནས་བཀག་པ་
 མེན་ནོ། །པོད་ན་ཉིང་ངེ་འཇོན་གྱི་དབང་བཞི་མདོར་བསྐྱས་ལེན་པ་ལ། པལ་ཆེར་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་
 འོད་ཟེར་སྒྲོ་བསྐྱེད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་མང་བར་སྤང་ཡང་། མཁས་པ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྤར་
 ལྟར་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ལྡེའི་ངོན་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་ཉུང་བར་སྤང་བས། སྒྱུབ་ཐབས་རྒྱས་
 བསྐྱས་གང་བྱང་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བཞི་མདོར་བསྐྱས་སྤར་ལྟར་སྒྲུངས་ན་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་
 མཐོང་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ལུགས་ལ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་བ་ནི། རྩོ་
 བོས་རྒྱ་དབང་གི་རྗེས་སུ་མཇུག་ལ། མཆོ་སྦྱེས་ཀྱིས་དབང་བཞི་ཁ་སྒྲུངས་ཟེན་པའི་མཇུག་ཏུ་མཇུག་
 དེ་གང་བྲས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས་རྒྱུད་ལྷག་མ་ལས་ལྷ་རྣམས་རྫོགས་པ་དང་སྦྱེས་
 པར་གསུངས་པ་ནི། སྦྱི་བོ་ནས་སྦྱི་ལ་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ལྷག་མ་སྦྱི་གཙུག་ཏུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་
 བྱུང་པ་ལས་ལྷར་སྦྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། བག་མོ་ལ་རྣམ་སྤང་དང་། མཁའ་
 འགྲོ་མ་སོགས་བཞི་ལ་རིན་འབྱུང་དང་། ཐུགས་གསུང་སྦྱི་དམ་ཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་
 དུ་མི་བསྐྱོད་པ། སྤང་མཐའ། རྣམ་སྤང་། འོན་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་སྟེ། གཞུང་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། བག་
 མོ་མ་གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །ལྷ་ལྷར། གཙོ་བོ་ལ་རྩོར་སེམས་དང་། ལུམ་ལ་མི་བསྐྱོད་

བ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་སོགས་ལ་གཡོན་སྒྲོར་དུ། ཉག་བ་དོན་གྲུབ་དཔག་མེད་རིན་འབྲུང་གིས་
 “རྒྱས་བཏབ་བོ”། ལུ་བ་པའི་འགྲེལ་པའི་སྐབས་གཞན་དུ་གཙོ་བོ་ལ་སྤར་དང་འབྲ། ཡུམ་ནག་མོ་
 ཡིན་ན་མི་བསྐྱོད་བ་དང་། དམར་མོ་ཡིན་ན་རྩོད་སེམས་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་ལྟ་ལྟ་བཞིན་དང་།
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྟ་སྤར་དང་འབྲ། སྒོ་མཚམས་མ་བརྒྱད་ལ་ཤར་དང་ཤར་སྒྲོ་བ་གཉིས་ལ་རྣམ་
 སྤར་དང་། སྒྲོ་དང་སྒྲོ་རྒྱབ་བ་གཉིས་ལ་རིན་འབྲུང་། རྒྱབ་དང་རྒྱབ་བྱང་བ་གཉིས་ལ་འོད་དཔག་མེད་
 དང་། བྱང་དང་བྱང་ཤར་བ་གཉིས་ལ་དོན་གྲུབ་གྱིས་རྒྱས་གདབ་བ་ཡང་མཛད་དོ། །གཞུང་ཚུང་
 ལས། བདུད་ཅིས་དབང་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་ལ། །རྩོ་རྩེ་མཚན་མ་འཛིན་བ་འོ། །ཞེས་དང་། བསྐྱུས་ལ་
 བསྐྱུས་པའི་དབུ་རྒྱན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པས། རིལ་བྱ་པའི་ལྟ་རེ་གཉིས་བ་ལྟ་བུ་རིགས་བསྐྱུས་
 པའི་ལྟ་ལྟ་ནི་བསྐྱུས་པའི་དབུ་རྒྱན་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྩོ་རྩེའི་“མཚམ་མ་”^{༡)}འཛིན་བར་བཤད་པའོ། །འདི་
 ནི་སྤྱི་བོར་རྩོ་རྩེས་མཚན་བ་འབྲ་བ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་འདེབས་བ་
 སྟེ། སྤར་མ་དང་འདི་གཉིས་རྒྱས་བསྐྱུས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་རིགས་ལྡན་རྒྱས་འདེབས་བ་དང་མི་འགལ་
 ཉེ། རིགས་ལྟ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རིགས་ཚུང་ལྟ་ལྟ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱས་འདེབས་དང་
 བོའི་གཙོ་བོའི་རྒྱས་འདེབས་ནི། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་རྒྱས་གདབ་དང་། ཡུམ་གྱི་ནི་ཆོས་སྐྱེ་ལ་
 གཟུགས་སྐྱེའི་རྒྱས་གདབ་དང་། དེ་མན་ཆད་ཀྱི་ནི་སོ་སོའི་རིགས་ངེས་པའི་བྱིར་ཡིན་བ་དང་།
 རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་འོག་ཏུ་དབང་ལྟ་རང་ལ་བསྟེམ་བ་མངོན་བཟོད་ཀྱི་དགོངས་
 པར་རྩོ་བོས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ནི། བགེགས་དང་སྦྱིབ་བ་དང་ཐེག་དམན་སེལ་བ་
 དང་། བཟླས་སྒོམ་གྱི་སྒྲོད་དུ་རུང་བ་དང་། ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་སྐྱབ་བ་ལ་མཐུ་དང་ལྷན་བ་དང་། བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་བ་སྒྲོང་བ་དང་། དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་བ་ཉམས་བ་སྒྲོང་བ་དང་། མ་འོངས་བ་ན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོས་པ་བརྒྱད་རྩོ་བོས་བཤད་དོ། །

༡) ཞ། ༡༥༡'ན་'ན་ རྒྱས་གདབ་བོ།

༢) ཞ། ༡༥༡'ན་'ཅ་ མཚན་མ།

ལྷ་པ་ལྷ་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པ་ནི། མཆོད་པའི་སྐབས་འདིར་གཞུང་ནས་སྐགས་
 གི་མཆོད་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། ལྷ་བ་བས། དེ་ནས་མཆོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། ལྷ་མོ་རོ་མས་
 བྲངས་པའི་བདུད་རྩི་མུང་བར་བྱའོ། །སྟོང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྒྱང་པ་བརྒྱད་པའི་བར་གི་སྐགས་
 གིས་བསྟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། བརྒྱ་དཀྱི་ཉས་ཀྱང་བཤད། རྩི་མོའི་འབྲེལ་པར་
 བྱམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱི་དང་། རང་དང་གསང་བ་དང་དེ་ཁོ་ནའི་མཆོད་པའོ། །གསང་བ་དང་
 འབྲེལ་བའི་བདུད་རྩི་མུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་འབྲེལ་བ་དགའ་བ་བརྩམ་པའི་མཆོད་པ་བྱ་
 བར་བཤད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་སྤྱིར་མཆོད་པ་ལ་ཕྱི་མཆོད་ལ་སོགས་པ་བཞིར་བྱ་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི་
 བྱམ་དབང་གི་མཆོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནང་བདུད་རྩིའི་མཆོད་པ་ནི་གསང་དབང་གི་མཆོད་པ་དང་།
 གསུམ་པ་གསང་བ་ནི། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་དགའ་བཞི་སྟེང་པ་སྟེ། དབང་གསུམ་པའི་
 མཆོད་པའོ། །དབང་བཞི་པའི་མཆོད་པ་ནི་དངོས་སུ་མ་སྟོས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ནིང་གི་མཆོད་པར་ཤེས་
 སོ། །དེ་ལ་ཕྱི་མཆོད་ནི་འབྲེལ་བ་དེ་ལས་སྟོང་གའི་ས་བོན་ལས་སྐྱལ་པའི་མེ་ཉླ་མ་སོགས་ལྷ་དང་།
 གཟུགས་རྩི་རྩེ་མ་སོགས་ལྷ་གཟུགས་དང་ལང་ཆོ་དང་རྒྱན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱུང་མེད་གི་ཉམས་
 དང་ལྡན་པས་མཆོད་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་། གཟུགས་དང་། རྒྱལ་མཆོན་དང་། བ་དན་དང་། ལྷ་
 རེ་དང་། རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་དང་། རྩི་རྩེ་སྐྱུ་དང་། རོལ་མོའི་སྐྱུ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པར་བཤད་པ་
 རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མེ་ཉླ་མ། བདུག་པ་མ། མར་མེ་མ། བྱག་པ་མ། ཞལ་ཟས་མ་རྣམས་རིམ་
 པ་བཞིན་དཀར་སོ། དུ་བའི་མདོག་ །དམར་སེར། ལྗང་གུ། །སྣ་ཆོགས་མདོག་ཅན། བྱག་བཞིའི་དང་
 པོ་གཉིས་གིས་རྩིང་བྱེད་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་གིས་རིན་པོ་ཆའི་སྟོད་རང་རང་གི་མཆོད་སྟོན་གིས་
 གང་བ་འཛོལ་བ་དང་། གཟུགས་སྐྱ་བྱི་རོ་རེག་བྱ་རྩི་རྩེ་མ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཀར། ལྗང་
 དམར། ལྗང་བ། བྱག་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་གིས་ཁ་རྩྭ་ག་དང་ཐོད་པ་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་གིས་མེ་
 ལོང་སོགས་རང་རང་གི་མཆོན་མ་འཛོལ་བ་སྟེ། སྤྱི་བྱི་གཉིས་ཀའི་བྱག་ལྷག་མ་གཉིས་གིས་ནི་བྱག་
 མཆོན་གཅིག་ཕུན་མོང་དུ་འཛོལ་པའོ། །སྐགས་ནི་ཨོ་བཟླ་བུའི་ལྷ་མོ་སྤྱི་དང་། བུའི་གནས་སུ་

རྒྱ་བེ་དང་། རྒྱ་བེ་དང་། གཞེ་དང་། རྒྱ་མི་བྱ་བཅུག་ལ་ལྷག་མ་སྤར་བཞིན་དུ་བྱའོ། །འདོད་ཡོན་མན་
 ཆད་གྱིས་མཆོད་པའི་སྤྲུགས་ནི་ཨོ་སྤྲུག་བེ་ལྷ་སྤྲུག་ས་ར་སྤྲུང་མེ་ལྷ་ས་སྤྲུང་ལྷུང་རྒྱུ་སྤྲུག་ཞེས་པར་
 ཡང་བཤད་དོ། །དེལ་བྱ་པས། གཞུགས་མ་སྤྲུག་མ་དེ་རོ་མ། །རེག་མ་ཆོས་མ་ཞི་བ་མ། །དམར་སྤྱོ་སེར་
 དམར་ལྷང་དཀར་མོ། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་གཡོན་ཐོད་རྒྱུ། །གཡས་རྣམས་མེ་ལོང་མི་མི་དང་། །དེ་
 མཆོག་རོ་མཆོག་ན་བཟའ་དང་། །ཆོས་འབྱུང་དང་ནི་ཁྲ་མ་རུ། །ཨོ་ལྷུང་བཟླ་ལྷ་དཔྱེ་རྒྱུ། ཨོ་ལྷུང་བཟླ་
 བེ་ཉི་རྒྱུ། ཨོ་ལྷུང་བཟླ་གཞེ་རྒྱུ། ཨོ་ལྷུང་བཟླ་ར་སེ་རྒྱུ། ཨོ་ལྷུང་བཟླ་སྤྱེ་རྒྱུ། ཨོ་ལྷུང་བཟླ་རྩམ་རྒྱུ། ཞེས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོད་པ་བྱི་མཆོད་དུ་བཤད་དོ། །སྤྱིང་གའི་ས་བོན་ལས་སྤྲུལ་པའི་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་
 གིས་ཀྱང་སྤར་བཞིན་མཆོད་དེ། མཆོད་པ་བསང་སྤྱངས་སོགས་ནི་བཤད་ཟེན་རོ། །དེ་ནས་ནང་
 མཆོད་གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། ལྷ་བ་པས། ལྷེ་རྒྱུ་ལས་རྩོ་རྩེ་དཀར་པོར་སྤྱེད་པར་གསུངས་
 པ་ནི། དེལ་བྱ་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་སྤྱེ། །ཡི་གེ་རྒྱུ་བྱུང་རྩོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་
 པ། །དཀར་པོ་ནས་འབྱུ་ཅམ་བཀོད་སྤྱུ་གྱས་བྱངས། །བདུད་ཅི་གསོལ་བས་ལྷ་ཆོགས་མཆོག་ཆེས་
 བཟ། །ཞེས་གསུངས་པས་གསལ་དུ་བཏང་བས་དེ་ལྟར་བསྤྱེད་པའི་རྩེས་སྤྱེ། ཨོ་ཨ་མི་ཏ་ཨ་ད་ཀ་རྒྱུ་
 རྒྱུ་ཐ་ཐ། "རྩོ་")ལྷུང་ཁི་རྒྱུ། ཞེས་པ་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་བཟོད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །དེ་ནས་བོད་
 གི་སྤྱོ་མའི་ཕྱག་བཞིས་ལ་འབྱུང་བ་ལྟར། དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྤྱོ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་གྱི་མཐར་ཡི་
 གེ་གསུམ་གཏགས་ལ་དབུལ། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷའི་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐར་ཡང་ཡི་གེ་གསུམ་བཏགས་
 ལ་དབུལ། དེ་ནས་དུར་ཁྲོད་པ་དང་ཕྱོགས་སྤྱིང་འབྱུང་པའི་བར་རྣམས་ལའང་དབུལ་ཏེ། དེ་ཡང་
 སྤར་བཤད་པའི་ལྷ་མོ་རོ་རྩོ་རྩེ་མས་བདུད་ཅི་བསྟུབས་པར་བསམས་ལ། ཆང་གིས་མཆོད་དེ་ལྷ་
 ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་ཆེས་པར་བསམ་ལ། ཨོ་ཨ་མི་ཏ་སྤྱུ་ད་ན་སྤྱུ་ཤ་ཨ་ཏ་མ་ཀོ་ཉྱཱ།
 ཞེས་བཟོད་དོ། །སྤྱིང་གའི་ས་བོན་ལས་སྤྱིང་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་དང་སྤྱོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་དེ།
 བཅུ་གཉིས་སྤྱོ་མ་ཐོད་པ་ན་གནས་པའི་བདུད་ཅི་ལྷས་ཀྱང་མཆོད་པར་བྱ་སྟེ་ནང་མཆོད་དོ། །དེལ་

༡) ལ། ༡༥ན་བ་ཙ་ ༥།

བྱ་བས། སྤྱང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞིས་བདུད་ཅི་ལྡན་མཆོད་པ་ནང་མཆོད་དུ་བཤད་དོ། །གསང་
 མཆོད་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་གསལ་བཏབ་སྟེ། གནས་བཞིར་ཡི་གེ་བཀོད་པ་སོགས་
 གསལ་གདབ་ལ། སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་པས་ཕྱི་ནང་གི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 གྲང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བར་བསམ་སྟེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཏེ་རུ་ཀའི་ཆ་ཤས་ཅམ་དུ་ཟད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེལ་བྱ་ཞབས་ཀྱིས། སྤྱར་དུ་དངོས་བྱུང་བྱེད་པར་ནི། །ཕྱག་རྒྱའི་མཆོད་འདི་ཐེ་ཆོམ་
 མེད། ཅས་གསུངས་པས་མཆོད་པའི་གཙུག་པོ་འདི་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་གཉིས་ལེགས་
 པར་དམིགས་བྱེད་པ་དང་ཡུན་མི་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། མན་སྟེ་ལས། ལྷ་ན་
 མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གང་མངོན་པར་བརྟེན་
 པ་ཕྱི་མར་གསུངས་པ། རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་གོམས་ལས། །ལྷ་ཡི་སྤྱང་པོ་སྒྲིམ་བྱེད་པ། །དེ་
 ནི་མཆོད་པ་ཆེན་པོར་འདོད། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བྱངས་
 པ་ལྟར་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བུ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་སྤྱར་ནས་ཡུན་རིང་དུ་
 བསྒྲིམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་མས་
 རས་བྱས་པས། ཆོགས་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་འབད་དོ། །དེ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
 ཨོྃ་འུྃ་བུྃ་ཞེས་སོགས་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་དང་། ཨོྃ་རྩྃ་ཏྃ་ཏྃ་ཞེས་སོགས་དེའི་ཉེ་བའི་
 སྤྱང་པོའི་སྤྱགས་དང་། ཨོྃ་བུྃ་བེྃ་རྩྃ་ཏྃ་ཞེས་སོགས་བཙམ་ལྟན་འདས་མའི་སྤྱང་པོ་དང་། ཨོྃ་སརྩྃ་
 བུརྩྃ་ཞེས་སོགས་བཙམ་ལྟན་འདས་མའི་ཉེ་བའི་སྤྱང་པོར་བཤད་དོ། །རྫོ་པོ་ཆེན་པོས། སྤྱང་རྩྃ་དང་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ལྷའི་སྤྱང་པོ་ཡིན་ལ། སེམས་དེ་
 སྤྱལ་བར་བྱེད་པས་སྤྱང་པོ་དང་། ཉེ་བར་བསྐྱལ་བས་ཉེ་སྤྱང་དང་། འདིག་རྟེན་པའི་སེམས་ལས་སྦྱོར་
 པས་སྤྱགས་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་བས་ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་སྤྱེད་པས་རིག་སྤྱགས་དང་།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྟེན་པའི་བྱན་བ་སྤྱེད་པས་གཟུངས་སྤྱགས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནས་
 ཡབ་ཀྱི་རྩ་སྤྱགས་ལ་ཆོན་པ་ཉེར་བཞིར་བྱས་པའི་ཐོག་མར་ཨོྃ་དང་། མཐར་ཉིྃ་ཉིྃ་པཌ་སྤྱར་བ་ཉེར་

བཞི་དང་། དེ་ནས་དཔའ་མོ་ཉིར་བཞི་དང་། དེ་ནས་སྒྲོ་མཚམས་མ་བརྒྱད་དང་། དེ་ནས་སྤྲོ་མིའི་
 རྣལ་འབྱོར་མ་བཞིའི་མཚན་སྤྲུགས་དང་། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱི་རྒྱུ་བརྒྱད་དེ། དེ་ནས་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་
 གཉིས་སུ་སྤར་ལྷར་སྤར་རོ། །མཚོད་པའི་སྤྲུགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ནས་བསྟོད་
 པར་བཤད་དོ། །འབྲུལ་སྤོང་ལས། རྒྱུ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲུགས་བསྟོད་པ་དང་། སྤྲུགས་སྤྲུག་མ་རྣམས་
 བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྤྲུགས་སུ་མཛད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེ་རྗེས་རོ་མས་བདུད་ཅི་བྲངས་
 པའི་འོག་ཏུ་རྒྱུ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟོད་ནས། ལྷ་སོ་སོའི་སྤྲུགས་རྒྱུ་བརྒྱད་དང་བཅས་པས་མཚོད་
 པར་བཤད་དེ། སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་མཚོད་སྤྲུགས་སུ་འདོད་དོ། །སྤྲུགས་འདི་རྣམས་དང་བསྐྱེད་པའི་
 སྤྲུགས་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་བཤད་པ་ནི་མཚོད་སྤྲུགས་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་ཆང་དགོས་
 སོ། །མཚོད་སྤྲུགས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་ནང་མཚོད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སྤྲུགས་འདི་རྣམས་བརྗོད་ནས་དེས་
 མཚོད་པ་མིན་ཏེ། རོ་མས་བྲངས་པའི་བདུད་ཅི་བྲངས་པའི་འོག་ཏུ་སྤྲུགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པར་
 གསུངས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚོད་རྗེས་གཞན་འབྲུལ་བའི་མཚོད་སྤྲུགས་ཀྱང་མིན་ལ། གཞུང་
 ལས་མཚོད་སྤྲུགས་སུ་ཡང་བཤད་ཅིང་། ཅ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། སྤྲུགས་རྣམས་ཀྱན་ཀྱིས་ཡང་དག་
 མཚོད་ཅེས་གསུངས་པས་བསྟོད་པའི་མཚོད་པའི་སྤྲུགས་སོ། །དེ་ཐོག་མར་བྱེད་པ་ཡང་མིན་ཏེ།
 མཚོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ནང་མཚོད་བྲས་པའི་མཇུག་ཏུ་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྟོད་པར་ཡང་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་མཚོད་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་སྟོམས་འཇུག་
 གི་མཚོད་པ་འགྲེལ་བ་གཉིས་ནས་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་འདིར་མཚོད་པ་དེ་བྱེད་པ་རྒྱ་རོ་པའི་
 དུག་བཞེས་ཡིན་པར་མར་དོས་བཤད་ཅིང་རྗེ་བོའི་འགྲེལ་བར་ཡང་འབྱུང་ལ། སྤྱི་མིང་གིས་ཀྱང་གོ་
 རུས་སོ། །སྤྲུགས་མཚོད་ཀྱི་བསྟོད་པ་ལ་རྒྱུ་བརྒྱད་ནི། ཐུན་མོང་དང་། ལྷ་སོ་སོའི་སྤྲུགས་ནི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟོད་པར་མར་དོ་བཞེད་དོ། །

དུག་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་ཞིང་དག་པ་བྲན་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་སྟོམ་པ་དང་། དག་པ་བྲན་
 པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབས་འདིར་འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡེ་ཤེས་ལྷ་

དང་། སྐྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་མོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དགྱིལ་
འཁོར་བའི་ལྷ་སྒྲོམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྷ་རྣམས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་
སྒྲོམ་པ་ནི། ཀུན་སྐྱོད་ལས། ཆོས་དང་ལོངས་སྐྱོད་སྤྱལ་པ་ཡི། །སྐྱ་གསུམ་དག་ནི་རྣམ་སྒྲོམ་པ། །བྱང་
ཆུབ་ཕྱོགས་ནི་སུམ་ཅུ་བདུན། །དེར་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདི་ལ་
"པམ་འཐིང་བ་"ཀྱས་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་སྐྱ་གསུམ་སྒྲོམ་ལུགས་མི་འབྲ་བ་མང་དུ་སྤང་ཡང་།
དབལ་དུ་རི་ཀ་པས། བྱི་དགྱིལ་གྱི་ལྷ་སྒྲོམ་པ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སྒྲོམ་པ་དང་། ལུས་དགྱིལ་
སྒྲོམ་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱལ་སྐྱ་དང་། ཆོས་སྐྱ་དང་། ལོངས་སྐྱིེ་སྐྱབ་ཐབས་སུ་གསུངས་སོ། །
དང་སོ་ནི་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་རགས་པའི་སྐྱིེ་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་
སྤྱལ་སྐྱ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་ཡིན་པས་ཆོས་སྐྱ་དང་། གསུམ་པ་ནི་གདུལ་བྱ་མཆོག་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྩ་
དང་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། རྩ་དང་ཁམས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་སྒྲོན་ས་བདེ་བ་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྐྱོད་པ་ལ་ལོངས་སྐྱར་བཞག་སྟེ་ལེགས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་འཁོར་ལོ་ལྷའི་ལྷ་རྣམས་རིགས་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཛིག་པས་རྣམ་སྤང་
མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་། དེན་འབྱུང་མཉམ་ཉིད་དང་། སྤང་མཐའ་
སོར་རྟོག་དང་། དོན་གྲུབ་བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཛིག་པའི་སྒྲོན་ས་ཡེ་ཤེས་ལྷར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འབྲ་
བའི་ལྷ་རྣམས་ནི་རྫོ་བོའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡང་དང་ཡང་དུ་གྱུས་པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟག་ཏུ་དད་གྱུས་པར་
སྐྱོར་བས་བསྒྲོམ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་མ་རྣམ་རིམ་པ་བཞིན་དམིགས་པ་དུ་མ་ལ་
རྣམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲོམ་པ་རྒྱང་པ་མིན་གྱི། ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བར་
ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ་སྒྲོམ་པ་ཡང་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

༡) ཞ། ༡༥༩་བ་༡་ པམ་འཐིང་པ།

འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཐ་མལ་པའི་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་སྒྲོམ་པ་
 ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྟེ་པའི་དག་པའི་ང་
 རྒྱལ་བྱགས་ཅན་རེ་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་སྒྲོ་དེའི་བྱགས་མ་ཡལ་བར་དུ་དེའི་
 རྒྱན་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་འཛིག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞུང་དུ་མ་ལས་ལྷ་ལ་སོགས་
 པའི་མཆོག་གི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་བསལ་དགོས་པར་ལན་དུ་
 མར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྟེན་བརྟེན་པ་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྤང་བ་ཉིད་འཆར་བའི་གཉེན་
 པོར་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྤང་བ་སྒྲོམ་པ་ན། རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་སྐྱབས་
 གང་ཡིན་གྱི་སྤང་བ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་རེ་རེ་ནས་གསལ་འདེབས་པ་དང་། འཛིག་སྒྲོམ་བྱེད་པའི་ཆེ་
 སྐྱབས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་གསལ་བཟུང་བ་ཤར་བ་དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་འཛིན་པའོ། །
 ཐ་མལ་པའི་སྤང་བ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་སྒྲོད་བཅུད་མིན་གྱི། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་
 མལ་གྱི་སྒྲོད་བཅུད་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་འགོ་ག་
 ཚུལ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་ལྟར། ས་བོན་སྤོང་བ་སྐྱབས་འདིར་འོང་དོན་
 མེད་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་ལྟར་ས་བོན་ཉམས་སྤོང་ནས་མངོན་གྱུར་སྤོང་བ་ཡང་
 མིན་ནོ། །འོ་ན་རིམ་ལྟར་འགོ་ག་སྟེ་ན། སྒྲོ་བྱུར་བའི་འགལ་རྒྱུན་གཞན་མེད་པ་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་
 པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་དེའི་ང་རྒྱལ་བཟུང་བའི་ཆེ་སྤང་བ་ཤར་བ་ལྟར་གྱི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོ་རུས་
 པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་གསལ་བཟུང་བའི་ཆེ་གསལ་གང་བཟུང་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་
 སྤང་བ་སྐྱེས་ནས་ཡིད་ངོའི་ཐ་མལ་པའི་སྤང་བ་བསྒྲོག་པའི་ཚུལ་དེས་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་གཉིས་
 བསྒྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཅུང་ཟད་རེའི་བར་དུ་སྒྲོག་རུས་པས་མི་ཆོག་གི། །ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་
 ཞིག་དགོས་སོ། །གོམས་པ་ཆེ་བས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མཉམ་བར་བཞག་པ་ན་མིག་ཤེས་སོགས་
 ཀྱི་སྤང་བ་གཞན་མི་འཆར་བ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་དྲགས་པས་མིག་ལ་
 སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རུས་པ་ཉམས་པས། དེ་དག་རེ་ཤིག་མ་སྐྱེས་པས་

ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་གཞན་མ་ཤར་བ་ཡིན་གྱི། སྤང་བ་དེ་དག་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་བཀག་པ་
 མིན་ཏེ། དེགས་པའི་རྒྱལ་པོས། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡིས། །རུས་མེད་དོན་གཞན་མི་
 འཇིན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤང་བས་ཡིད་ཤེས་གྱི་ངོར་ཐ་
 མལ་པའི་སྤང་བ་འགོག་པའི་རུས་པ་ཐོབ་ན་དེས་དགོས་པ་འགྲུབ་ལ། དངོས་པོ་ལ་ལྟར་མ་སོང་ཡང་
 ལྟའི་བཅོས་མིན་གྱི་ང་རྒྱལ་སྤྱེས་ནའང་དེས་དགོས་པ་འགྲུབ་པོ། །གང་གསལ་བཏབ་པ་དེའི་སྐོར་
 མིན་པར་དེ་ལས་གཞན་དུ་གང་ཤར་ཡང་དེའི་རྗེས་སྤྱི་མི་འབྲང་བར་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
 བཟུང་། གསལ་བཏབ་པའི་སྐོར་ནས་ཆ་གཅིག་གསལ་ན་དེ་ལ་བཟུང་། དེ་མི་གསལ་བར་སོང་
 བའམ་འགྲོ་བར་སྤང་ན་སྤྱི་ལ་གཟུང་། དེ་ལྟར་ང་རྒྱལ་དང་སྤང་བ་གཉིས་སྤེལ་མར་བསྐྱོམས་
 པས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་ལོག་ནས་ལྟའི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་པ་ནི། དཔེར་ན། ཡེ་ཤེས་ལེགས་པར་
 བེབས་པ་ན་སྤར་གྱི་རང་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་འཇིན་སྤངས་དེ་དོར་ནས་ལྟ་ཡིན་ནོ་སྤྱི་མི་པའི་བསམ་
 པ་འགྱུར་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། མི་བསྐྱོད་པ་དང་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའོ་སྤྱི་མི་པའི་བསམ་པ་བཅོས་
 མ་དེ་འགྱུར་ནས་ལྟའི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་པ་ལ་བྱའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ལ་ལྟའི་ང་རྒྱལ་མ་བཅོས་པ་
 སྤྱི་ཡང་ཉེན་བཉེན་པའི་སྤང་བ་གསལ་པོ་མེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་ཉེན་བཉེན་པའི་སྤང་བ་གསལ་པོ་
 ཡོད་ཀྱང་བཅོས་མིན་གྱི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་
 པ་སྟེ་སྤྱི་བཞི་འོང་བར་སྤང་ངོ། །དེ་ཡང་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་སྐྱོམ་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། བྱད་
 པར་བའི་སྤང་བ་སྐྱོམ་པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་གོ། །ཐུན་རེ་རེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཕོས་པ་བཟླ་བ་དང་། ཐུན་
 རེ་ལ་སྤང་བ་བྱད་པར་ཅན་དུ་སོང་ནས། ཡིད་ངོར་ཐ་མལ་པའི་སྤང་བ་ལོག་པ་དང་། དེ་ལ་སེམས་
 གྱི་གནས་ཆ་བཟླ་ན་རགས་པ་ལ་ལོབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོག་མར་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་
 ལ་ལོབས་པ་ན་ཞལ་བྱག་རྫོགས་པ་དང་རྒྱན་དང་བྱག་མཆན་སོགས་རྫོགས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་
 གསལ་གསལ་དུ་བསྐྱབ། དེ་ལ་ལོབས་པ་ན་ལྟ་གཞན་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱན་ཞིང་།
 དེ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་ནས་གནས་པ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ནས་ནང་ལུས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་

གསལ་སྒྲུང་སོགས་ལ་བསྐྱབ་བོ། །གཞུགས་བརྟན་ལྟར་མོས་པར་བྱ་བར་བཤད་པ་དང་། གྱི་རྒྱུ་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་སྒྲོས་པ་བསྐྱོམ། །སྒྲོས་པ་མི་ལམ་ལྟར་བྱས་ནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པ་དང་དམིགས་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་ལྡན་པར་སྐྱོང་བ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཅེས་གྲང་བེར་རོ། །ལྟ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་པ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་བློ་ཤེས་དང་། བྱིང་ཚོད་གཅོད་པ་དང་། ཞི་གནས་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པར་སོང་མ་སོང་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་རིམ་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལོག་ཏོག་གི་གནས་བསལ་བ་སོགས་ནི་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་པ་བློ་པ་ནི་གཞུང་ལས། མཚོད་པའི་རྗེས་སུ་གཏོར་མ་གསུངས་ལ། འབྲེལ་པ་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ལ་གཏོར་མའི་ཆོ་ག་གསུངས་པ་ནི། བྱིས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གཏོར་མ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་བྱ་བར་བཤད། དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམས་པའི་འོག་བསྐྱེད་པའི་གོང་འདིར་རྣམ་དག་བསྐྱོམ་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་རྣམ་བསམས་ནས། །ཞེས་པ་ནས། སྐྱོད་པའི་དུས་སུ་གང་བྱ་བ་དེ་བྱ་བར་ལྷ་བ་པས་གསུངས་པའི་སྐྱོད་པ་ནི། བརྟུ་རྟུ་ཏས་རྒྱ་བའི་དུས་སུ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། གཏོར་མ་ཕུལ་རྗེས་སུ་ལྟའི་གཞུགས་ཀྱིས་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དེ་ནས་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པས། དག་པ་བློ་པ་ནི་སྐབས་འདིར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏོ། །སེན་མོ་དང་སོ་དག་ལ་ཁུ་ཀ་སྤྲུལ་འོ། །ཞེས་པ་ནས། སྐབས་ལ་ནི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའོ། །དེ་དག་ནི་དཔའ་བོའི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་དཔའ་བོ་ཉེར་བཞིའི་རྣམ་དག་བཤད་པ་ནི། སྤར་ལུས་དགྱིལ་དུ་བཤད་པ་བཞིན་མི་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་ཉེར་བཞི་ནས་འབབ་པ། སོ་དང་སེན་མོ་སོགས་སྐྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཉེར་བཞི་ནི། སྐབས་འདིར་དཔའ་བོ་ཉེར་བཞིའི་ངོ་བོར་མོས་པ་ཅམ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་

ནས་སྐྱགས་དང་རྒྱན་ཆའི་དག་པ་བྱ་བར་བྱ་བ་ནི། དཔལ་པོ་སྟེ་གཙོ་བོའི་རྩ་བའི་སྐྱགས་ནི། ཀ་
 ར་ཀ་ར་ལ་སོགས་པའི་འབྲེང་སྐྱགས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་དང་པོ་སྟེ་མཆོག་གོ་ཞེས་ལྷ་བ་པས་བཤད་དེ།
 བརྒྱ་རྒྱུ་ཉ་ཡང་དེ་དང་འབྲེང་བས། དཔལ་པོའི་རྩ་བའི་སྐྱགས་དང་པོ་ཞེས་པ་དག་ལ། དང་པོ་ནི་
 གངས་ཀྱི་མེན་གྱི་མཆོག་གི་དོན་ནོ། །དེ་ནི་ཆངས་པའི་སྐྱད་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་ཐལ་བ་དང་སྐྱེ་
 བོའི་འཁོར་ལོར་བརྟག་གོ། །དཔལ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་སྐྱགས་ཉེར་བཞི་ཡིས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་སོ་
 དང་སེན་མོ་སོགས་ཉེར་བཞི་ཡོངས་སུ་དག་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དཔལ་པོ་སྟེ་ཡབ་ཀྱི་གོ་ཆ་དུག་
 པོ་ཡིས་ཉེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དུག་པོ་འདི་ཡིས་ལུས་ཉེ་སྐྱེ་མངོན་པའོ། །རྩི་རྩེ་པག་མོའི་རྩ་
 བའི་སྐྱགས་གང་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་མགུར་རྩ་སྟེ་མགུལ་རྒྱན་གྱིས་མགྱུན་པ་བརྒྱན་ནོ། །སྟེ་སྟེ་
 གཙོ་བོ་ཡི་སྟོང་པོ་ཡི་གེ་ཉེར་གཉིས་པའི་སྐྱགས་ཀྱིས་ཉེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་མགོ་བོའི་བྲེང་བ་བརྒྱ་ཡི་
 བྲེད་ཀྱིས་སྐྱེ་ལ་བརྒྱན་ནོ། །ཉེ་སྟོང་ཡི་གེ་བདུན་པའི་གསང་སྐྱགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གདུབ་གོར་
 ཉེ་རྩ་རྒྱན་གྱིས་ནི་རྩ་བ་ལ་བརྒྱན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཉེ་སྟོང་སྐྱེ་
 བརྒྱ་ཞེས་པའི་སྐྱགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྒང་སྐྱགས་ཀྱི་གོས་ནི་འཛོན་པར་བྱེད་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་
 མ་པག་མོ་ལ་སོགས་པའི་གོ་ཆའི་གསང་སྐྱགས་དུག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་རགས་བྱས་པ་ནི་
 སྐྱེ་རྣམ་པར་བརྒྱན་པའོ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ནས་བཟུང་སྟེ། གཤེན་རྩེ་འཛོམས་མའི་བར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 ལྷ་པོ་ཀྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྐྱགས་ལས་བྱུང་བའི་ཀ་སྤ་ལ་ནི་བརྟུང་བའི་ཐོད་པའོ། །སྐྱགས་ནི་
 འདིར་སྟོང་རྩེའོ་ཞེས་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས་བཤད་པ་ནི་སྐྱགས་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པའོ། །དེ་ཡང་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཀ་སྤ་ལའི་དེས་དོན་ཡང་བདེ་བ་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ཉིད་ནི་ཡིད་སྐྱོབ་པས་སྐྱགས་ཞེས་བྱའོ། །རྩི་བོའི་འགྲེལ་པར་རྣལ་འབྱོར་མ་སོ་སོའི་སྐྱགས་
 ལས། སོ་སོའི་ཕྱག་གི་ཐོད་པ་སྐྱེད་པར་བཤད་དོ། །བེ་རོ་ཙ་རྩེ་ཞེས་པའི་སྐྱགས་ལུས་ཀྱི་སྟོང་པོ་
 གང་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་ལུས་དབུ་ལ་བརྒྱན་པའོ། །སྐྱགས་དེ་རྣམས་ལས་རྒྱན་ཆ་དེ་
 རྣམས་སྐྱེད་པར་རྩི་བོའི་འགྲེལ་པར་བཤད་དེ། དངོས་སུ་ཡོད་ནའང་དེ་ལྟར་བྱས་ལ་གདགས། ཕྱག་

རྒྱ་དེ་རྣམས་དངོས་སུ་འཛིན་པ་མེད་ནའང་སྤྲུགས་བརྗོད་པས་སྤྲ་མ་དང་མཚུངས་པའི་པན་ཡོན་
 འཛོལ་པར་བཤད་པས། སྤྲུགས་རྣམས་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱན་ཆ་རྣམས་ལུས་ལ་བཏགས་པར་མོས་
 པར་བྱའོ། །འོག་གི་ཁ་ལྷོ་ག་ནི་ཞེས་པ་ནས་གང་དུའང་མི་གནས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་ནི་འགྲེལ་པ་
 གསུམ་ལས། རོད་པས་དབུ་ལ་བརྒྱན་པའོ། །ཞེས་པའི་མཐུག་ཏུ་སྦྱར་བར་གསུངས་པས་འདིར་
 སྒྲུང་ངོ་། །རང་གིས་འཆང་བའི་ཁ་ལྷོ་ག་ནི་ལྷ་སྟེ་ཏེ་རུ་ཀའི་སྦྱའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པའམ། ཡང་
 ན་རང་གི་རུས་པའི་གཞུང་ཆོགས་ཁ་ལྷོ་གའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟའོ། །འུ་མ་རུའི་སྤྱི་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་
 སྟོང་པ་ཉིད་བྲག་ཆ་ལྷ་བྱར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དཔའ་བོ་བཙུང་ལྷན་འདས་ནི་ཐབས་སྤང་ཕྱོགས་
 ཡིན་པས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཉིན་མོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྣལ་འབྱོར་མ་བཙུང་ལྷན་འདས་མ་ནི་སྤང་
 བ་སྤྱད་པའི་སྟོང་ཕྱོགས་ཡིན་པས། མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མཆན་མོ་ཞེས་པར་བརྗོད་དོ། །ཟུང་ན་
 འདས་བྱུང་ཞེས་པ་བཞིའི་དོན་ནི་རྟོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་
 དཔའ་བོ་བཙུང་ལྷན་འདས་བྱུང་འཐུག་གི་སྦྱར་མོས་པ་དང་། བག་མོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་
 རོ་བོར་མོས་པར་བྱའོ། །ཡི་གེ་བཞིའི་དོན་ནི་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་ནི་བཤད་ཟེན་ལ། རྟོགས་རིམ་གྱི་
 སྟོན་པ་བཤད་དགོས་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྲ་མ་མལ་ནས་བརྒྱད་པ་ཁ་ཅིག །དག་པ་བྲན་
 པ་འདི་སྤྲ་མ་པམ་མཐིང་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཉམ་གཞག་གི་རྗེས་ལ་བྱེད། ལྷ་རོ་པའི་སྒྲོབ་མ་རྒྱ་
 གར་དུ་རི་ཀ་པ་ནི་མཉམ་གཞག་རང་དུ་འདོད། མལ་གྲོས་ནི་ཉམས་ལེན་མཛད་པ་ན་བརྗོད་གྱིས་
 དོགས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཉམ་གཞག་གི་རྗེས་རང་ལ་དག་པ་བྲན་པ་བསྒྲོམས་ནས། དེ་ནས་མཆོད་
 པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་ཟེར་ལ། མར་དོ་དང་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱགས་ནི་ཕྱགས་གཉིས་པ་ལྟར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་རྣམས་ནས་ཕྱོགས་མཐུན་སོ་བདུན་དང་སྦྱོར་བས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
 ཉིད་དང་། ས་བཙུ་རྣམ་པར་དག་པ་གནས་ལ་སོགས་པ་དང་སྦྱོར་བས་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་།
 གོ་ཆ་ནས་རྣམ་དག་གི་བར་གྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་གསུངས་པར་འཆད་དོ། །དེ་
 ནི་སྦྱབ་ཐབས་འདིར་པར་བྱིན་པའི་མཐེན་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་འདུས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་

ནོ། །དེ་ཡང་བཞི་ཕྱུད་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཆོས་སོ་བདུན། བྱི་དྲུག་ལྷ་སོ་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བས་ནི་གཞི་ཤེས་བསྐྱུས་
ལ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་རྟོགས་པ་ལ་ལམ་ཤེས་ས་བཅུར་བཞག་པ་ཉིད་ལ་ལུས་ཀྱི་གནས་
དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པར་མོས་པར་བྱས་པ་ལ་ལུས་དྲུག་སྒྲོམ་པས་ནི་ལམ་ཤེས་བསྐྱུས་
ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་གཞི་དང་ལམ་བྱུང་པར་གྱི་གཞིར་བྱས་པའི་སྟངས་བྱུང་པར་གྱི་
ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་གོ་ཆ་འཆིང་བ་སོགས་མཁྱེན་པས་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ལམ་བསྐྱུས་སོ། །

བཞི་བ་ནི། གཞུང་དུ། ལྷ་ལི་ཀྲ་ལི་མདུན་བསམས་ནས། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལས་གཟུངས་
ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་འདིས་རྫོགས་རིམ་སྟོན་པར་འགྲེལ་བ་བཞི་ཁ་ནས་བཤད་ཅིང་།
པམ་མཐིང་པ་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད། དེ་གཞུང་གཞན་ནས་ནི་མཆོད་པ་དང་།
གཏོར་མ་དང་། དག་པ་བླན་པ་དང་། མཉམ་ལངས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བས།
བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པའི་སྐྱོར་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་བྱེད་པ་འདྲ་བ་ཅིག་སྣང་ངོ་། །ཡང་འགྲེལ་བ་གསུམ་ག་
ལས། ལྷ་ལི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྟུང་རིམ་ལས་གཞན་པའི་སྟུང་རིམ་བྱས་པའི་མཐར།
དྲུག་ལ་འཁོར་གྱིས་འཁོར་ལོར་ལངས་ནས་བརྒྱས་པ་དང་། གཏོར་མ་བྱ་བར་བཤད་དོ། །འགྲེལ་
བ་དེ་རྣམས་ལས། ལྷ་ལི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྟུང་རིམ་ལས་གཞན་པའི་སྟུང་རིམ་མ་
བཤད། གཙུག་ཁོར་ལས། བརྒྱས་པའི་མཇུག་ཏུ་དྲུག་ལ་འཁོར་བ་ནས། ལྷ་དྲུག་པའི་བར་གྱི་སྟུང་
རིམ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་ནས། ལྷ་ལི་ཞེས་སོགས་རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱར་བས་
སྟུང་རིམ་གཉིས་ཡོད་དོ། །མར་དོ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྟུང་རིམ་གཉིས་བྱེད་ཅིང་། བསྐྱེད་རིམ་
གསལ་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་སེམས་གཏོད་རྒྱས་པའི་ཆེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟུང་རིམ་སྒྲོམ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་
བསྐྱུས་ཏེ་བསྒྲོམ་པའི་བརྒྱས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་གཙུག་ཁོར་དེ་བསྒྲོམ་ཞིང་། དེ་ལས་
ལངས་པ་ན་སྟོང་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པར་”བཞེད་དོ”། །མལ་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་སྟུང་

༡) ཞ། ༡༥༩་ན་པ་ བཞེད་དེ།

རིམ་གཉིས་མི་བྱེད་ཅིང་། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་རིམ་གྱིས་གཏོར་མའི་འབྲུག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱད་
 རིམ་བསྐྱོམས་པའི་མཐར་བཞུགས་པ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་རྫོགས་སྤྱད་ལ་འབྲུག་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་
 མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་བཞུགས་པའི་སྡོན་དུ་སྤྱད་རིམ་བྱེད་པ་འདི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཐུན་མཚམས་
 བྱ་བར་འདོད་ནས་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱད་པ་ནི་མིན་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ལ། དེ་
 ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བ་དང་ཡུན་རིང་དུ་སེམས་གཏོད་མི་ཀུས་བར་དུ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་རིམ་
 དང་། ཞར་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱད་རིམ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བར་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་
 སྐབས་འདིར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་རིམ་ཅུང་ཟད་ལས་སུ་རུང་བ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་ཅུང་དུ་མི་བྱེད་
 ཀྱང་སྤྱད་ཆོག་ཅམས་བསྐྱུས་ཏེ་གཙོ་བོར་མི་སྐྱོམ་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱད་རིམ་གཙོ་བོར་བྱས་
 ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་ནི་ཐུན་གྱི་ངོ་བོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱོར་ཅམས་ཟེན་པའི་
 མཐུག་ཏུ་བསྐྱོམས་ནས། ལྡང་བ་ན་ཕྱག་གཉིས་པ་ཡབ་ཡུམ་དུ་ལྡང་བར་བྱའོ། །གང་ཟག་རབ་ལ་
 བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས། དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་སྐྱོམ་པ་ཡིན་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྐྱེད་
 རིམ་བཞག་ནས་རྫོགས་རིམ་སྐྱོམ་པར་གསུངས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ལྷའི་འཁོར་ལོ་མི་སྐྱོམ་པ་ནི་མིན་
 ནོ། །དེས་ན་ད་ལྟའི་གང་ཟག་ཅམས་ལ་སྐབས་འདིར་རྫོགས་རིམ་སྐྱོམ་པ་དེ་ཡང་གལ་ཆེ་བས་དེ་
 བཞུགས་པའི་སྡོན་དུ་བྱེད་ན་དབྱངས་གསལ་ངག་ཏུ་བརྫོད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་དབྱངས་གསལ་གྱི་འཕྲེང་
 བ་འོད་ཟེར་ལྷ་ལྷན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་འཕྲོ་བ། ལྷ་བྱག་གཡས་པའི་རྒྱང་དང་འགྲོགས་
 ནས་འཕྲོས་པས་འགྲོ་བ་ཅམས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སུ་བྱས། བྱས་པ་དེ་ཅམས་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་བྱུང་བའི་དཔའ་བོ་དང་ནལ་འགྱུར་མ་ཅམས་དང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་ཏེ། ལྷ་བྱག་གཡོན་
 ནས་ཞུགས་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དབྱངས་གསལ་གྱི་གཞུགས་བརྟན་
 དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསྐྱོམ། དེའི་
 དབྱས་སུ་སྤྱད་ཅིག་གིས་རྩྭ་ཡིག་དཀར་དམར་དེ་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཏེ་རྩ་
 ཀ་དཀར་པོ་གཡས་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་རྫོང་རིལ་བསྐྱམས་པ།

ནམ་མཁའ་འཇམ་ཚེན་ལྷ་བྱ་ཡུམ་རྩེ་རྩེ་པག་མོ་ཞལ་གཅིག་མ། བྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྩེ་རྩེ་དང་ཐོད་པ་
འདྲིན་པ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་གསང་གནས་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུ་མའི་དགའ་བའི་སྐྱས་
འགོ་བ་རྣམས་བཀྱག་སྟེ་དུར་ཁོད་ལ་ཐེམ། དེ་ནི་རྟེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ། དེ་སྐྱུ་འཁོར་ལ། དེ་གསུང་
འཁོར་ལ། དེ་ཐུགས་འཁོར་ལ་ཐེམ། དེའི་ཤར་ནས་གཡོན་སྒྲོར་གྱིས་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་བཞི་ནི་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཁའ་འགོ་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཡོན་སྒྲོར་གྱིས་ལྷ་མོ་བཞི་ལ་དང་། དེ་ནས་མེ་ནས་
བརྒྱམས་ཏེ་མཆོམས་ན་གནས་པ་བཞི་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཡས་སྒྲོར་གྱིས་ལྷ་མོ་
བཞི་ལ་ཐེམ། འདྲིར་ཐོད་པ་བཞི་རིམ་སྟེ་སྟེད་པ་མ་བཤད་ཀྱང་། གཟུགས་ཅན་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་
ལ་བསྟུན། །ལྷ་མོ་བཞི་ཡང་རང་ངོས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ཞལ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བསྟུ། དམ་ཆོག་པ་
ཡབ་ཡུམ་ནི་ལྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐེམ། བརྟེ་ཏ་ཁ་ཅིག་ལུགས་འདི་ལའང་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ལྟེ་བ་དང་སྟེང་གར་སྒྲོམ་པ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་སྟོམས་
པར་ཞུགས་པས་ཞུ་བར་གྱུར། ཞུ་བ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སིལ་རས་བྱགས་པའི་སྐྱ་ཏིག་ལྷ་
བུའི་རྩྭ་ཡིག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། དེའི་ལྷ་ནས་རྒྱ་དའི་བར་དུ་སྐྱ་མ་སྐྱེ་མ་ལ་རིམ་
ཀྱིས་བསྐྱས་ནས། རྒྱ་ད་ཡང་སྐྱའི་རྩེ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆ་ཅམ་དུ་བྱས་པ་ལ་སེམས་བཟུང་ངོ་། །རབ་
ཀྱིས་ནི་དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་པ་ལ་སེམས་རྒྱས་ཆད་དུ་གཟུང་ངོ་། །ཡེ་
ཤེས་སེམས་དབའ་བསྐྱེད་པ་ནས་འདིའི་བར་ནི། འབྲེལ་བ་གསུམ་ག་ལས་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོར་
བཤད་ཅིང་། འདི་ནས་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྩོགས་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྷར་བདག་ཉིད་རྣམ་བསམ་
ཞེས་པ་སོགས་རྩེས་སྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བཤད་པས། བརྒྱས་པ་
དང་གཏོར་མ་སོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བསྟུན། །སྟེང་རིམ་གྱི་རྩོགས་རིམ་འདི་དང་། རྩེ་རྩེ་
བརྒྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་བར་ཡོད་པ་ལོགས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཐུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་རིམ་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བརྒྱས་པ་རིམ་བྱ་བ་དང་། གཏོར་
མ་རིམ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་སྐྱོ་བར་གྱུར་ན་རྟེན་བཟེན་པའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་ཅིག་

གིས་དམིགས་པར་བྱས་ལ་བཟླས་པ་བྱ་སྟེ། རྟོ་རྟེ་བཟླས་པ་ནི། རང་གི་ལྟེ་བར་ཟླ་བ་ལ་གནས་པའི་
 རྩི་དཀར་དམར་རམ། ཡང་ན་རྒྱ་ད་རྒྱུང་པ་དཀར་དམར་བལྟས་ལ། དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུང་
 བྱེར་འབྱུང་བ་ན་རྩི་ཡིག་གི་གདངས་ཀྱིས་རྒྱ་ད་ལས་འཁོར་ལོ་ལྷའི་ལྷ་ཆོགས་ཡང་དག་པར་སྟོས་
 ཏེ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་པར་བསམ། སྤར་ཡང་བྱེར་འབྱུང་པ་ན་འབྱུང་པའི་རྒྱུང་ཚོ་ཡིག་གི་གདངས་
 ཀྱིས་བྱེར་བའི་སྤྱད་པ་ཚུར་འཐེན་པ་བཞིན་དུ་སྤྲགས་དང་ལྷ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འོངས་ནས་ལྟེ་བའི་རྒྱ་ད་དེ་
 ཉིད་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་མོ། །དོར་བཟླས་འདི་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་དོར་བཟླས་བྱེད་པར་འགྲེལ་བ་
 གསུམ་ག་ལས་བཤད་པས། གནས་པའི་རྒྱུང་ལ་རྟེ་ལྷར་བྱ་བ་མི་གསལ་ཡང་། རང་དུ་ཞུགས་ནས་
 ཐེམ་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱུང་ཅུང་ཟད་ནང་དུ་བཟུང་ནས་དེའི་གདངས་ནི་ལྷ་མེད་གདངས་སུ་བཟློ། །འགྲེལ་
 བ་སྟོམ་འབྱུང་ལས། ཟླ་མ་དམ་པའི་གདམས་པས། ཡང་ནས་ཡང་དུ་དོར་བཟླས་བྱ་བར་བཤད་པ་
 བཞིན་འདིའི་གནད་ལེགས་པར་ཟླ་མ་ལས་བཅལ་དགོས་སོ། །དམ་ཆོག་གི་བཟླས་པ་ནི། རྒྱ་ད་དེ་
 ཉིད་ལས་གཙོ་བོའི་སྤྱང་བོ་དང་། ཉེ་སྤྱང་གི་སྤྲགས་བརྟེན་ཅིང་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་ལྷ་ཆོགས་སྤར་
 བཞིན་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སྟོན་བ་དང་། སྤར་ཡང་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྟོས་པ་དང་། ལྷ་གཞན་སོ་སའི་
 སྤྲགས་བརྟེན་པ་རྟོགས་པ་ན་རེ་རེ་ཞིང་སྟོན་བ་དང་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྟོན་བའོ། །ལྷ་གཞན་གྱི་སྤྲགས་
 སྟོན་ཚུལ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩི་དགོད་པར་བཤད་
 པས། དེ་ལ་བཟླས་བྱའི་སྤྲགས་ཀྱི་བྱེར་བས་འཁོར་བར་དམིགས་ནས་བཟློ། །དོ་མིའི་བཟླས་པ་ནི།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཀྱིས་སྤྲགས་བྱེར་རང་གི་ཞལ་ནས་ཞུགས་ནས་རྟོ་རྟེའི་
 ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བད་མར་ཞུགས། དེའི་རྒྱ་རྩིའི་ལམ་ནས་སྟེང་དུ་ལངས་ཏེ་གཙོ་བོའི་ཞལ་ནས་
 འཛོན་ནས་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་ཤིང་རྒྱ་དར་ཐེམ་པ་དང་། ཡང་སྤར་བཞིན་འཁོར་བར་བསྟོམས་
 ནས་བྱེར་སྤྲགས་སྟོན་བའོ། །ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་པར་འགྱུར་ཅུང་འཁྲགས་ཡོད་ཀྱང་། བརྒྱ་རྟེན་ཏ་དང་།
 འགྲེལ་བ་སྟོམ་འབྱུང་ལས་འབྱུང་བ་འདི་ལེགས་སོ། །བཟླས་བྱའི་སྤྲགས་ལ། བྲི་བརྩ་ནི་དཔལ་རྟོ་
 རྟེ་དང་། ཉེ་དང་དུ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྟེས་སུ་ཀི་ནི་ཁྲག་འཁྱུང་གཉིས་བསྟན་ཟེར་མོད་ཀྱང་། རུ་རྟེ་ར་

༡) ཞུ་ ༡༩༧༣་ སྐབས་

ག་ར་ག་ར་རྩྱ་རྩྱ་པའ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ཨོྫ་དང་མཆན་སྒྲགས་ཉེར་བཞི་ཐོག་མར་བྲས་ནས། ཅ་སྒྲགས་
 གྱི་དུམ་བྱ་ཉེར་བཞི་འོག་ཏུ་བཏོན་པ་ཞིག་དང་། ཡང་ཨོྫ་ག་ར་ག་ར་ཁུ་ག་སྒྲ་ལ་རྩྱ་རྩྱ་པའ། ཅེས་པ་
 ལྟ་བུ། ཅ་སྒྲགས་གྱི་དུམ་བྱ་སྒར་བྲས། མཆན་སྒྲགས་འོག་ཏུ་བྲས་པ་ཞིག་དང་། ཡང་ཨོྫ་ག་ར་ཁུ་
 ག་སྒྲ་ལ་ག་ར་རྩྱ་རྩྱ་པའ། ཅེས་ཅ་སྒྲགས་གྱི་དུམ་བྱ་བྱེད་མར་བཏང་བའི་བར་དུ་མཆན་སྒྲགས་ཉེར་
 བཞི་བཅུག་པ་ཞིག་གོ། ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། ཨོྫ་ག་ར་ག་ར་ཁུ་ག་སྒྲ་ལི་ནི་བྲ་ཅ་ཇེ་རྩྱ་རྩྱ་
 པའ། ཅེས་སྒྲར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དཔའ་བོ་དོ་རྗེས་དཔའ་བོའི་མཆན་སྒྲགས་ཉེར་བཞི་བསྒྲིགས་
 པ་ལ། ཐོག་མར་ཨོྫ་དང་མཐར་རྩྱ་གཉིས་དང་པའ་སྒྲར་ཉེ་འདོན་པ་ནི། དཔའ་བོའི་སྤྱང་པོ་དང་ཉེ་
 སྤྱང་བསྐྱས་པའི་ལུགས་དང་། དཔའ་མེ་ཉེར་བཞི་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྲས་པ་ནི། དཔའ་མེའི་སྤྱང་པོ་
 དང་ཉེ་སྤྱང་བསྐྱས་པའི་ལུགས་སུ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ག་ར་གཉིས་ནི་གྱིས་གཉིས་དང་། ཀྱ་རུ་གཉིས་
 ནི་མཛོད་གཉིས་དང་། བན་རྩ་གཉིས་ནི་ཆེདས་གཉིས་དང་། རྩ་ས་ལ་གཉིས་ནི་སྒྲག་པར་གྱིས་
 གཉིས་དང་། ཁྲོ་རྩ་ལ་གཉིས་ནི་བསྐྱོད་པར་གྱིས་གཉིས་དང་། ད་ཉ་གཉིས་ནི་སྒྲགས་གཉིས་དང་།
 བ་ཅ་གཉིས་ནི་ཆོས་གཉིས་དང་། རྩ་ཁྲ་གཉིས་ནི་ཐོ་གཉིས་དང་། བ་ས་ནི་ཞག་དང་། རུ་རྩི་རྩ་ནི་ཁག་
 དང་། "ཨ་རྩྱ"ནི་རྩྱ་མ་དང་། ལྷ་ལྷ་བ་ནི་སྤེང་བ་དང་། ལ་སྤྱི་ནི་ནི་འཕྱང་བ་དང་། སྤྱ་ནི་བདུན་དང་།
 ལྷ་ཉ་ལ་ནི་ས་འོག་དང་། ག་ཉ་ནི་གནས་པ་དང་། ལྷ་རྩི་གཉིས་ལག་འཁྱོད་དང་། སར་པོ་སྤ་ནི་སྤྱལ་རྣམས་
 ཀྱང་དོ། །ཁ་ཅིག་སུ་སྤ་ཞེས་འདོན་ཞིང་ལག་འཁྱོད་ཐམས་ཅད་ཅེས་ཟེར་དོ། །ཉ་རྩ་ལ་གཉིས་ནི་
 བསྒྲིགས་གཉིས་དང་། ཨྱ་ཀཾ་བྱ། གཉིས་ནི་ཁུག་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་སྒོ་མཆམས་མ་བརྒྱད་དང་།
 རྣལ་འབྱོར་མ་བཞིའི་མཆན་སྒྲགས་གྱི་མགོར་ཨོྫ་དང་། མཐར་རྩྱ་གཉིས་དང་པའ་སྒྲར་བ་ནི་སོ་སོར་
 འདོན་པ་དང་། དང་པོར་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་དང་། དེ་ནས་སྒོ་མཆམས་མ་བརྒྱད་གྱི་མཆན་སྒྲགས་
 བཅུ་གཉིས་བསྒྲིགས་པ་ལ། ཐོག་མཐར་སྒར་བཞིན་སྒྲར་བ་ནི་དེ་དག་གི་བསྐྱས་པའི་ཉེ་སྤྱང་དུ་
 དཔའ་བོ་དོ་རྗེས་བཤད་དོ། །ཁྲ་གི་རྩི་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ནི་བཟླ་སྤྱད་པར་སྒྲོའོ། །ཡབ་ཀྱི་རྣང་

1) ཅ། 120་བ་3་ ཨ་རྩ།

၅) ရ၊ ၇၆၃'ဗ'ဒ' ပဏ'ဆဒ္ဒိင'ဗျ

སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་མེན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དཔེར་ན། ཡབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་དང་ཉེ་སྤྱིང་གི་འོག་ཏུ་ཡུམ་
 ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཉིས་བཤད་པ་ཡིན་ཡང་། ལྷ་རེ་རེའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བ་མེན་པ་དང་འབྲེལ། །དཔེར་བོ་རྩོམ་
 རྩེས་ནི་རྟེན་བརྒྱུད་བསྐྱར་ནས་དཔེར་བའི་མཆན་སྤྲུལ་ཉེར་བཞི་དང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡང་། སྤྱི་
 མཆན་མས་མ་དང་མ་སྤྲུལ་ལ། སྤྱིང་པོའི་ལྷ་མོའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཞལ་བཞི་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡང་མི་
 སྤྱིང་རོ། །མངོན་བརྗོད་ལས། ཅུ་སྤྲུལ་ལ་དུམ་བུ་ཉེར་བཞིར་བྱས་པ་གཅིག་དང་། དཔེར་བོ་ཉེར་
 བཞིའི་མཆན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡང་། དཔེར་བོ་ཉེར་བཞི་དང་མ་སྤྲུལ་ལོ། །དཔེར་བོ་དང་དཔེར་བོ་མའི་
 སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཅོད་ཚུལ་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩོམ་བཤད་པ་ལྟར། གཉིས་ཀའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
 ཉེ་འདོན་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་དེ་ལྟར་གཅོད་དགོས་པ་ནི་མེན་པོ། །དཔེར་བོ་རྩོམ་གོ་ཆ་
 གཉིས་ལའང་། ཨོྫ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཀྱི་འགོར་ཨོྫ་དང་། མཐར་ཉི་གཉིས་དང་མཐར་སྤྱིར་བ་གཅིག་དང་། བརྗོད་
 སྤྲུལ་སྤྲུལ་མཆན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མཐར་སྤྱིར་བཞིན་སྤྱིར་བ་དང་། དཔེར་བོའི་གོ་ཆ་
 དུག་ཆན་གཉིས་པོ་དེ་བསྤྲུལ་ནས་ཐོག་མཐར་སྤྱིར་བཞིན་སྤྱིར་བ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དཔེར་
 མའི་གོ་ཆ་ལའང་སྤྱིར་བ་གཉིས་བཤད་དོ། །གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རང་ཉིད་བདག་འཇུག་
 བྱེད་པ་དང་། རབ་གནས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལ་དབང་བ་ལ་སྤྱིར་དུ་བསྤྱིར་བ་གཤེགས་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་གངས་རི་ཅམ་
 ཞིག་གི་བར་དུ་བསྤྱིར་དགོས་སྤྱིར་ན། མངོན་བརྗོད་ལས། སྤྱིར་དུ་བསྤྱིར་བ་བྱ་བ་ནི། །ཆོ་ག་བཞིན་
 དུ་འབྲུམ་དུ་བསྐྱར། །འཁོར་ལོའི་གསང་སྤྲུལ་འབྲུམ་བསྐྱར་གིང་། །རང་གི་ལྷའི་ཡང་འབྲུམ་དུ་བསྐྱར། །
 གཞན་ནི་ཁྱི་རུ་བསྐྱར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷ་བ་པས་ཡང་། གཙོ་བོ་ལ་འབྲུམ་དང་། འཁོར་ལ་
 ཁྱི་བསྐྱར་བར་བཤད་དོ། །སྤྱིར་བ་པས། དཔེར་བོའི་སྤྱིང་པོའི་གསང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ནི། ཁྱི་སྤྲུལ་གསུམ་དུ་བསྐྱར་
 བར་བྱ། །དཔེར་བོ་རྩེས་འགྱུར་མ་འཁོར་ལོའི། །ཁྱི་སྤྲུལ་གཉིས་ནི་བསྤྱིར་བར་བྱ། །ཀ་ཀ་ལ་སྤྲུལ་
 རྩེས་པ་བརྒྱུད། །སྤྱིང་པོའི་རྩེས་འགྱུར་མ་བཞི་ཡི། །སྤྱིང་སྤྲུལ་ལྷ་དང་ལྷ་བརྒྱུད། །སྤྱིར་དུ་བསྤྱིར་བ་བྱ་
 བ་སྤྱི། །ཞེས་གཙོ་བོ་ལ་ཁྱི་སྤྲུལ་གསུམ། འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་རེ་རེ་ལ་ཁྱི་སྤྲུལ་གཉིས་གཉིས། ལྷ་
 མོ་གཞན་བརྒྱུད་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་སྤྱིང་སྤྲུལ་བྱེད་དུག་རེ་བསྐྱར་བར་བཤད་དེ། གཙོ་མོ་ལའང་ཁྱི་སྤྲུལ་

གསུམ་མོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་དྲ་རི་ཀ་པས་ལྷ་མི་བའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་ཡང་གསུངས་པས། ལྷ་མི་
 བ་དང་ཟླ་བ་བའི་ལྷ་རེ་གཉིས་པ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱ། ཡང་དྲ་རི་ཀ་པས། འབྲིང་ངམ་ཆུང་དུའི་
 རྩ་བ་གནས་ན། །དཀྱིལ་འཁོར་དབང་པོ་འབྱུང་དུ་སྟེ། །དེ་བཞིན་མཁའ་འགོ་སྟོང་སྟག་བཅུ། །བཞུས་
 ཏེ་ལྷ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱ། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་ལ་ཁྲི་སྟག་སྟེ། །སྦྱོར་སྟག་མཆོག་གིས་ཉེ་བར་
 མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི། སྒར་བཤད་པ་བཞུས་པ་རབ་ཡིན་ལ། བཞུས་པ་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ནི།
 གཙོ་བོ་ལ་འབྱུང་དང་། འཁོར་ལ་ཁྲི་སྟག་རེ། གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྟགས་
 ལ་ཁྲི་སྟག་གཅིག །དེ་རྣམས་ལ་སྦྱར་བཞུས་པའི་ཉེས་པ་དག་བྱེད་ལ་ནི། རི་ཅམ་འཆམ་པ་ཞིག་གི་
 སྦྱོར་སྟག་བྱ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པ་ལ་ནི། གཞན་ནས་བཅུ་ཆའི་སྦྱོར་སྟག་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། སྒ་
 མ་ནི་ཞི་བ་དང་། སྦྱི་མ་ནི་དབང་ངོ་། །བཞུས་རྒྱུའི་སྟགས་ནི་ཅ་སྟགས་ཡིན་ན་རབ། དེ་མིན་ནའང་
 སྦྱང་པོའི་སྟགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ། འཁོར་གྱི་ནི་བཤད་ཟེན་ཏོ། །བགྲང་སྟངས་ནི་མངོན་བཟོད་
 ལས། མི་རུས་གྱི་སྟངས་བཤ་བྱ་བར་མང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ། དེ་མ་གྲུབ་ན་གདན་བཞི་ལས། ཞི་
 རྒྱས་དབང་དང་མངོན་སྦྱོང་ལ། །པོ་དེ་“ཅེ་ནི་”ལས་ཀྱང་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །སྟངས་
 ཐག་ནི་གཞོན་རུ་མ་མ་ཉམས་པས་བཀལ་བའི་རས་བལ་གྱི་སྦྱང་པ་ལ་བྱ་བར་རྩི་རྩེ་མཁའ་འགོ་
 ལས་བཤད་དོ། །རབ་གནས་རྒྱས་པ་ནི་སྟངས་བཤ་དང་མན་སྟེ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་བྱ། བཟུས་པ་ནི་
 སྟངས་བཤས། སྟངས་བཤ་གསུང་རྩི་རྩེ་བསྟོམས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་གཟུགས་དེ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྟངས་བའི་རྣམ་པར་བསམས་ལ། བྱམ་པའི་རྒྱས་གཏོར་ཏེ་མཆོད་ནས་གསུང་
 རྩི་རྩེའི་སྟངས་པོ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཞུས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱའོ། །གསུང་རྩི་རྩེ་ནི་འདིར་བརྒྱ་གར་གྱི་
 དབང་ཐུག་གོ། །དེའི་སྟངས་པོ་ནི། ཨོ་བརྒྱ་ནིར་བྱ་ལྷ་ར་ཏྱི་ཏྱི་པཎ་ཅེས་པའམ། སྦྱ་དྲ་ཏྱའི་ཐོག་མཐར་
 སྒར་བཞིན་སྦྱར་བའོ། །སེམས་མ་ཡོངས་པ་ལ་འབད་ནས་བཞུས་པའི་སྦྱོར་ཏ་ཅང་སྦྱར་བྱལ་དང་།
 ཏ་ཅང་སྦྱ་ཆེ་བ་དང་། རིང་སྤང་གི་ཆོད་ལས་ཉམས་པ་དང་། དེ་གཉིས་བསྟོག་ནས་འདོན་པ་སོགས་

༡) ཞ། ༡༤༥ན་༡་ ཅེ་ནི།

ལ་བཤད་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བར་བསྐྱས་སོ། །འདི་ལ་ཡིད་བསྐྱས་དོན་མེད་བསྐྱས་པ་དང་། དག་བསྐྱས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཐུན་རོ་བོ་ལ་མ་ཡེངས་པར་བསྐྱས་པ་རྣམས་གངས་སུ་གཞུག་གི། ཐུན་བར་དུ་བསྐྱས་པ་དང་། སེམས་གཡེངས་ནས་བསྐྱས་པ་སོགས་ནི་གངས་ལ་མི་པན་ཡང་བསྐྱས་བར་ནི་བཤད་དོ། །དོན་མེད་མཁའ་འགྲོ་ལས། མཐེ་བོང་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱས་ནས་ནི། །ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲུགས་པར་བསམ། །འཁོར་དུ་མཉམ་གཞག་སྒྲགས་བསྐྱས་ན། །འགྲུབ་འགྱུར་འདིར་ནི་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། །ཁ་སྐྱོར་ལས། དེ་ཉིད་ཡོད་ན་འགྲུབ་ལ་མེད་ན་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བན་སྟེ་ལས། ལག་པ་གཡས་པའི་སོར་མོ་རྣམས་དོན་ཅེ་ལྷ་པ་དང་། གཡོན་པའི་སོར་མོ་རྣམས་བསྐྱེད་འདབ་མའི་རྣམ་པར་སྐྱད་ཅིག་གིས་བསམས་ལ། དེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་ལྷ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉི་མ་ལྷ་ས་མཆོན་པ་དང་། ལ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆེ་བ་ལས་མཆོན་པ་བསྐྱོམས་པ། སྐྱོང་པ་དང་། སྐྱོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པར་བསྐྱོམས་ནས་གཡས་པས་བགྱང་བ་དང་། ལྷའི་སྐུ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཞེས་པའི་དེ་ཉིད་ཡོད་ན་འགྲུབ་ཀྱི། མེད་ན་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཞལ་དུ་ཡོད་དང་འཁོར་གྱི་ལྷ་དུ་ཡོད་ཀྱིས་འདོན་པར་མོས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྷ་བ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་བཏོན་ན་དེ་དག་གི་གངས་ཀྱི་འགྱུར་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །མདོན་བརྗོད་ལས། དུང་ཆེན་ཐེང་བ་སྐྱངས་ནས་སུ། །ལག་གཡོན་མཐེ་བོང་སྤོན་ལག་གིས། །གསང་སྒྲགས་དག་ནི་བསྐྱས་པ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཏོར་མའི་ཆོ་ག་ནི་རྩ་རྒྱད་ལས་མི་གསལ་ལ། གཞུང་ནས་ཀྱང་། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་གཏོར་སྒྲགས་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་ཆོ་ག་གཞན་གསལ་བར་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷ་བ་པས། གཏོར་མའི་ཆོ་ག་གསལ་བར་གསུངས་པ་ནི། གཙུ་བོར་སྟོམ་འབྱུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱ་དཔྱི་ཉ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོན་མེད་སོགས་མང་པོས་ཀྱང་ལྷ་བ་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །འདིར་སྟོམ་འབྱུང་ལས། ཟླས་བྱེད་གཏོར་མ་མེད་པར་ལས། །ཟུར་དུ་འགྲུབ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །གཏོར་མའི་རབ་དུ་བསྒྲགས་པ་

དཀར་ཆག་བསྐྱར་གཟིགས།

བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྗེ་མཆོག་གི་མངོན་རྟོགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་འདོད་པ་འཇོ་བ།
 སྒྲིབ་དངོས་སུ་བཞག་པ་ལས་བཞག་པར་བསམས་ཏེ། དེ་ནས་མགྲོན་གྱིས་གཏོར་མ་བདག་གིར་
 མཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་འདོད་དོན་བཟོད་དེ། ལྷ་མོ་ཆད་མ་དམ་ཆོག་ཆད་མ་དང་། །དེ་བཟོད་
 གསུང་ཡང་མཆོག་ཏུ་ཆད་མ་སྟེ། །བདེན་པ་འདི་དག་གིས་ནི་ལྷ་མོ་རྣམས། །བདག་ཅག་རྗེས་སུ་
 འཇོན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བཟོད་དོ། །དེ་ནས་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་རྣམས་བདེ་སྟོང་
 གི་དོ་ཐོར་དབྱེར་མེད་པར་བལྟས་ལ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རྒྱུ་དཀར་པོ་ལས་རྒྱུང་བའི་རྗེ་མཆོག་
 གསུམ་པ་དཀར་པོ་ནས་འབྱུ་ཅམ་བཞོད་དེ། འདིར་སྤར་ལྷར་སྤགས་གཉིས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་
 མ་བཤད་ཀྱང་། ཁ་ཟས་ཀྱི་དུས་སུ་དེ་བྱ་བར་བཤད་པ་ལྷར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །རྗེ་མཆོག་འོད་ཟེར་
 ཀྱི་སྤྱུ་གྱུས་བྲངས་ནས་བདུད་ཅི་གསོལ་བར་བསམ་ཞིང་། བདུད་ཅིའི་སྒྲོན་དེ་ཤར་ནས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་
 ཕྱགས་གཡོན་སྒྲོར་དང་། མེ་ནས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་མཆོམས་གཡས་སྒྲོར་དུ་བསྒྲོར་ལ། ཨོྭ་ཀ་ར་ཀ་ར་
 རས་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་ཀྱི་བར་ལན་ཅིག་བཟོད་ལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་ལ་དབུལ་ལོ། །དེ་ནས་གཙོ་བོ་
 ཡབ་ཡུམ་དང་། ལྷ་མོ་བཞེད་དང་། སྒྲོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་ལ་ཇི་ལྷར་རིགས་པར་བསྒྲོར་ཏེ། ཨོྭ་
 ལྷུང་བརྒྱ་མ་ར་ལི་རྟོང་རྟོང་རྒྱུ་བི་རྟོང་བརྒྱ་རྒྱ་གི་རྒྱ་ས་མ་ཡ་སྒྲི་ཏི་བྱ་རྟོང་། ཞེས་པ་འདི་གཅིག་ནས་ལྷ་
 བཟོད་པས་དབུལ་བར་བྱའོ། །ད་ལྷ་འབྱུང་བའི་སྒྲོམ་འབྱུང་ལས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་བྲངས་པ་ལ་སྤྱིང་
 གའི་ཕྱག་རྒྱ་སྤྱན་པ་དང་། ས་མ་ཡ་སྒྲི་ལ་སོགས་པ་བཟོད་པ་དང་། ཕྱགས་མཆོམས་བརྒྱད་དང་
 སྤྱིང་འོག་ནས་ཕྱགས་སྒྲོང་སོ་སོར་འགྲུགས་པའི་སྤགས་སོ་སོ་དང་དེ་ནས་སྤགས་གཞན་ཞིག་
 མགོ་ཐོར་བཏགས་པའི་ཅ་སྤགས་ལན་ཅིག་བཟོད་ནས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་འབུལ་ཞིང་། སྤགས་
 འོག་མ་ལན་ཅིག་ནས་ལྷའི་བར་བཟོད་པས་ལྷ་མོ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་འབུལ་བར་བཤད་དེ། རྒྱུད་དེར་
 སྤྱིང་ཐབས་ལ་ལྷ་བརྒྱ་གསུམ་ལས་མེད་པ་ལ་དགོངས་པར་མངོན་ནོ། །གཞུང་ནས་རྗེ་མཆོག་གི་མངོན་
 བྱེན་དུ་བྱེ་ལ་མཆོན་བྱེད་ན་གཏོར་མ་སྤྱན་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ནས། གཏོར་སྤགས་གཉིས་
 བཞོད་པ་མ་གཏོགས་པ་མགྲོན་གང་ལ་འབུལ་བ་སོགས་མི་གསལ་ལ། སྤགས་གོང་མའི་མཐར་

ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ལན་ལྗེའི་བར་དུ་མངོན་པར་བསྟགས་པར་བྱས་ལ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། ལན་གཉིས་སོགས་གདམ་ང་ཅན་གྱི་ཆོག་མེད་དོ། །མངོན་བཟོད་དང་ཀུན་སྐྱོད་ལས།
 སྐྱོ་གོལ་ཞིང་གཅེར་བྱར་བྱས་ནས་ལྟོར་བལྟས་ཏེ་དོ་རྩེ་ཐལ་མོ་ཁ་གཉེན་དུ་བྱེ་ནས་མཆན་བྱེད་ན་
 གཏོར་མ་བྱ་བར་བཤད་ཅིང་། སྟགས་ལན་གཉིས་སོགས་བཟོད་པ་ལ་གདམ་ང་ཅན་གྱི་ཆོག་མེད།
 དེས་ན་ལྷ་བ་པས་གདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་ལན་ལྔ་བཟོད་དགོས་ཀྱང་ལྷ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་
 ནས་མ་ངེས་པས་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ། གཅིག་གཙོ་བོ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་བསྟན་ནས་ཡུམ་དང་། དེ་
 ནས་གཅིག་བསྟན་ནས་ལྷ་མོ་བཞི་དང་། དེ་ནས་གཅིག་བསྟན་ནས་སྒོ་མཆམས་མ་ཕྱོགས་ན་
 གནས་པ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་བསྟན་ནས་མཆམས་ན་གནས་པ་ལ་དབུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཕུལ་བའི་
 རྩེས་སུ་ཞལ་བསིལ་དང་། ལག་བྱིས་དང་། སོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་དབུལ་ཞིང་རིག་མ་བཅུ་དུག་གིས་
 མཆོད་ནས་རྐང་པ་བརྒྱད་པས་བསྟོད་དེ། འདོད་དོན་འབྱུང་བར་གསལ་བ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། མིང་
 པ་དང་མཉམ་ཞི་བའི་ཆགས་བཅོམ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འཛོམས། །ཁྱོད་ནི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་མཁའ་
 ལྟར་གཟིགས་པ་དག་དང་ལྡན། །མགོན་པོ་ཤིན་ཏུ་བཅེ་བ་ལྷི་བའི་རྩལ་བརྒྱན་ཐུགས་ཀྱི་རྩལ། །
 མཛོད་ཅིག་ལྷ་མོ་རྣམས་ནི་བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་རྩེས་བཅེར་མཛོད། །ཅེས་བཟོད་དོ། །དེ་ནས་འཛིག་
 རྟེན་པའི་གཏོར་མ་ནི་སྟོམ་འབྱུང་དང་། འབྲེལ་པ་སོགས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྟར་བསྐྱར་བ་
 མེད་པར་འབུལ། པམ་འཐིང་བ་ནས་བརྒྱད་པ་མང་པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མཛད། ཨ་མུ་ཀ་རས་
 འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་རྩེས་ལ། བདེ་མཆོག་གི་ལྷ་ཡུམ་དང་
 བཅས་པའི་སྐྱར་བསྐྱར་ནས་འབུལ་བ་མཛད་དོ། །པམ་འཐིང་བ་ནས་བརྒྱད་པ་ཁ་ཅིག་ཐུགས་ཀ་
 ནས་འོད་ཟེར་འསྟོས་པ་དུར་ཁོད་བརྒྱད་ལ་པོག་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་
 བརྒྱད་དུ་གྱུར་པ་ལ་འབུལ་བར་བཞེད་དེ། རྒྱ་གཞུང་གི་ཁུངས་ནི་མ་མཐོང་ངོ། །སྤར་སྤྱན་བྱངས་
 པའི་དུར་ཁོད་ན་གནས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོད་དང་ཞིང་སྐྱོད་དང་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱོགས་གཡོན་དང་།
 མཆམས་གཡས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་། ཨོྲ་ཁ་ཁ། ཁྲ་ཉི་ཁྲ་ཉི། སྐྱ་ཡ་ཤ། དལ་ས། ལྷ་ཏ། ཐེ་ཏ། བི་ཤ་ཙ།

ལྷན་ད། ཨ་བ་སྒྲུ་ར། བཟླ་བ་ལྷ་ཀ། ལྷ་ཀེ་¹⁾རྒྱ་དུ་ཡ། ཡི་མི། བ་ལི་གི་རྒྱ་དུ། ས་མ་ཡ་རྒྱ་རྒྱ། སྒྲ་མ།
 སྒྲ་སི་རྒྱ་སྒྲ་སྒྲ་ཡ་རྒྱ་རྒྱ། ཡ་ཐེ་བི་ཡ་ཐེ་རྒྱ། རྒྱ་རྒྱ་མ། ²⁾རྒྱ་མ་མ། རྒྱ་ཏི་མ་མ་མ། མ་མ་སྒྲ་
 ཀྱ་ཏི་ཡ། སད་སྒྲ་ཁྱི་བི་བྱ་ཏི་ཡ། ས་ཏི་ཡི་ཀ་རྒྱ་མ་རྒྱ། རྒྱ་རྒྱ་མ་རྒྱ་སྒྲ་ཞེས་ལན་གཉིས་བཟོད་ནས་
 རྒྱ་གས་དང་མཆོམས་ན་གནས་པ་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ། །རྒྱ་གས་སྒྱུར་ལ་སོགས་པས་བདུད་ཅི་དེ་
 གསོལ་བས་ལུས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆོམ་པར་བསམ་མོ། །དེའི་རྒྱུ་ལ་མགོན་སྒྱི་ལ་སོ་ཅི་ལ་
 སོགས་པ་དབུལ་ཞིང་། དེག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཆོད། ཀྱང་བཟུང་གིས་བསྟོད་ལ། བཟུང་ལག་
 པས་བཟུང་བྱས་ཏི་འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །བཟུང་ལག་པས་བཟུང་བྱེད་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་བ་
 རྒྱུ་མས་དང་རྒྱག་པའི་རྒྱ་གསལ་བར་མ་བཤད། ཁ་ཅིག་གིས་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེབ་ཆེན་གྱི་
 སྒྱུར་ན་པར་ལ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྒྱིན་གྱིས་སེ་གོལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། འོག་ནས་
 འཆད་པའི་གཤེགས་གསོལ་གྱི་བྲག་རྒྱ་དང་གཅིག་པར་མངོན་ལ། འདིར་ནི་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་
 བཟུང་དང་། འོག་ཏུ་ནི་གཤེགས་གསོལ་གྱི་བཟུང་བྱའོ། །དེ་ནས་ཆོ་ག་ལྷག་ཆད་ཁ་སྒྱུར་བའི་དོན་དུ་
 དེལ་བྱ་དཀོལ་བ་སྒྱུར་དུ་འགྲོ་བས། ཡི་བཟླ་ཏི་རྒྱ་ཀ་ས་མ་ཡ། མ་རྒྱ་སྒྲ་ཡ། ཏི་རྒྱ་ཀ་ཏི་མ་
 ཏི་ཏི། ཏི་ཏི་མ་རྒྱ་མ། སྒྱ་ཏི་ཏི་མ་རྒྱ་མ། སྒྱ་པོ་ཏི་མ་རྒྱ་མ། ཨ་རྒྱ་རྒྱ་མ་རྒྱ་མ། སྒྲ་སི་རྒྱ་སྒྲ་
 ཡ་རྒྱ། སྒྲ་ཀ་མ་སྒྲ་ཅ་མེ། ཅི་རྒྱ་སྒྱི་ཡེ་ཀྱ་རྒྱ་རྒྱ། ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏེ་རྒྱ་ག་སྒྱི། བཟླ་ཏི་རྒྱ་ཀ་མ་མ་སྒྱ་
 ཏི་རྒྱ་ཀ་རྒྱ་མ། མ་རྒྱ་ས་མ་ཡ་སྒྲ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་མ་རྒྱ། ཅེས་ཡི་གེ་བཟུང་པའི་སྒྲ་གས་བཟུང་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་
 མངོན་བཟོད་ལས་གསུངས་སོ། །ཆོ་གའི་སྒྲ་ག་ཆད་ཁ་སྒྱུར་ཚུལ་ནི། སྒྲ་གས་དེས་སྒྲ་ག་ཆད་གྱི་ཉེས་
 པ་དག་པར་བྱས་པས་ཆོ་ག་ཆད་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ནས། ཡི་ཡོ་ག་བྱ་རྒྱ་སྒྲ་རྒྱ་ཡོ་ག་
 བྱ་རྒྱ་རྒྱ། ཞེས་བཟོད་ཅིང་། སྒྱུར་གར་པད་ཀོར་གྱི་བྲག་རྒྱ་མཉེས་པར་བྱས་ལ། བྲག་རྒྱ་སྒྱུར་བ་
 རྒྱ། ལག་པས་འབྱུང་པའི་ཚུལ་བྱ་ཞིང་། མཐེ་བོང་དང་སྒྱིན་ལག་གིས་སེ་གོལ་གཏོག་པ་སྒྱུར་དུ་

1) ལ། 16མ་བ་3 རྒྱ་ཀ རྒྱ་ཀེ།
 2) ཅ། 16མ་བ་3 རྒྱ་མ་མ།

དཀར་ཆག་བསྐྱར་གཟིགས། 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 མཛུན་རིས།

འགྲོ་བས། ཨྱི་བརྩ་ཐུ་ཞེས་བརྗོད་དེ་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བདག་ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱད་རིམ་རྒྱ་ད་
ཡང་མི་དམིགས་པའི་བར་དུ་བྱ་ལ། དེ་ལས་ལྷང་བ་ན་ཉེ་རུ་ཀ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཡུམ་དང་
བཅས་པར་ལྷང་བར་བྱའོ། །ལུས་དཀྱིལ་རི་ལྟར་བསྐྱ་བ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་སྤྱི་ཕྱི་བར་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཐུན་གཞན་
བྱེད་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་ལངས་པ་ལ་
རང་ལ་དཔའ་བོའི་གོ་ཆ་བྱུག་དང་། ཡུམ་ལ་དཔའ་མའི་གོ་ཆ་བྱུག་པོ་རྣམས་དང་། རང་གི་གནས་
ཉེར་བཞིན་ཉི་གདན་ལ་བྱི་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ཉེར་བཞིའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་བསམས་
ནས། ཆོས་ངམ་སྟེ་བགེགས་འཛིགས་པར་བྱེད་པའི་ཞལ་བཞི་པའི་སྤགས་ཀྱིས་ཤིན་དུ་སྟེ་ཡང་
དང་ཡང་དུ་བརྗོད་པས་བསྐྱེད་པོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། གཡོན་པའི་མཐེབ་མཛུབ་ཀྱིས་ཤར་ནས་གཡོན་
སྒོར་དུ་སེ་གོལ་གཏོག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྤགས་བཞི་བརྗོད་པའོ། །ཆངས་པ་ནི་བདེ་མཆོག་
ཡིན་ལ། དེར་སྦྱོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་ངོ་བོར་ལྟ་བའོ། །དེ་ནི་རྟག་
གྱུར་ནས་ཉེ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །དཔའ་བོའི་རྒྱང་པ་བརྒྱད་པའི་གསང་སྤགས་ཀྱིས་
བདག་ཉིད་ལ་མཆོད་པ་དང་། རྒྱ་མ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ནའང་འཁོར་ལོ་
སྟོན་པར་མོས་པས་རྒྱང་བརྒྱད་ཀྱི་སྤགས་ཀྱིས་བསྟོད་ནས་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །སངས་
རྒྱས་བྱང་སེམས་ནི་དེ་དག་གི་སྦྱོར་གཞུགས་ལ་ཡང་གཞུང་པོ། །སྦྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ནི་རྒྱ་
མ་མ་གཏོགས་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །རྒྱུད་འདི་ནས་བཤད་
པ་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བག་ཆ་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་ཉེ་སྟོན་གྱིས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་
སྦྱོད་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་འཁོར་ལོའི་ཆོགས་བདེ་བའི་མཆོག་ལྷན་སྦྱེས་
ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་གནས་ནས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱག་

རྒྱ་རིགས་ལྷར་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་ཏུ་ནི་བརྟགས་
 པ་སྟེ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདག་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་མར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
 སྟེ། དེའི་དམིགས་གཏད་འཛིག་པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་དང་། བྱེ་
 བག་ཏུ་བྱག་རྒྱའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྡ་ལ་བདེ་སྤྱོད་གི་ཉིང་དེ་འཛོལ་རྒྱས་པའི་བྱིར་དུ་སྐྱོད་
 པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྷར་ལོངས་སྤྱད་པས་ནི་ལུས་རྒྱས་པས་བདེ་བའི་རྟེན་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 བས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ལས་ནི་ཉིང་དེ་འཛོལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྷར་བྱ་
 མི་རུང་བ་དང་། དེ་ལྷར་སྤྱད་པའི་འབྲས་བྱ་མི་བཟད་པ་འབྱུང་བའི་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་
 སྤངས་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་དཔའ་པོ་སངས་ཀྱི་བཞེན་དུ་ཉམ་ང་བ་མེད་པར་སྐྱོད་དོ། །དེ་ལྷར་དཔལ་
 ཉེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་གི་ཉིང་དེ་འཛོལ་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་བསྐྱུལ་བསྐྱོད་དང་། དག་གི་སྦྱ་
 བརྗོད་བཏང་སྟོམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱག་རྒྱ་བཅེངས་པ་དང་། སྤགས་བཞུས་པ་དང་འབྲ་
 བའི་ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། ཀུན་སྐྱོད་ལས། སྤྱི་ཉེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་གནས། །ཡན་ལག་
 གི་ནི་བསྐྱོད་པ་དང་། །ཆོག་གི་རབ་འབྲམས་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་བྱག་རྒྱ་གསང་སྤགས་ཡིན། །
 ཞེས་ཉེ། ཇེས་སྐྱོད་བྱ་ཚུལ་དེ་རྣམས་ནི་ཀུན་སྐྱོད་དང་མངོན་བརྗོད་ལས་འབྱུང་ངོ། །ཁྱུས་བྱེད་
 པའི་དུས་སྤྱི་ནི་ལྷ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོགས་བྱའོ། །ཁ་བས་ཀྱི་དུས་སྤྱི་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་སྐྱད་ཅིག་གིས་གསལ་གདབ། གཏོར་མ་སྤར་བཤད་པ་ལྷར་ཀྱི་ཆོགས་སམ། ཡང་ན་ཡི་
 གོ་གསུམ་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་ལ། ཞོ་ཁ་ཁ་ཞེས་སོགས་ལན་ཅིག་བརྗོད་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་
 གཏོར་མ་འབུལ་བར་འབྱེལ་བ་རྣམས་ནས་བཤད་དོ། །དེ་ནས་རང་གི་བཟའ་བཏུང་རྣམས་འབར་
 པ་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་སྤང་བར་འབྱེལ་བ་རྣམས་ནས་བཤད་པ་ནི། སྟོམ་འབྱུང་ལས། སྦྱ་མ་དཔའ་
 པོ་རྣལ་འབྱོར་མ། །མཆོད་ཅིང་ཇེས་སྤྱ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞོ་ཁྱུང་རྩྱ་ཞེས་པས་སྤགས་ཀྱིས། །རྟག་
 ཏུ་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་བྱ་ཞིང་། །རྟ་རྟོ་རྩི་ཞེས་པས་སྤགས་ཀྱིས། །སྤང་བ་དང་ནི་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །
 །རྟ་ཡིག་ཁ་དོག་འཕྲོག་པར་བྱེད། །རྟོ་ཡིག་ངི་རྣམས་འཕྲོག་པར་བྱེད། །རྩི་ཡིག་རུས་པ་བཙམ་

བ་དང་། །བདུད་ཅིའི་རྣམ་པའང་”བཏན་^{༡)}པར་བྱ། །ལྷ་གསུམ་ལ་སོགས་དང་བུལ་བ། །གལ་ཏེ་
 མེད་ལྷན་འབྲུངས་གྱུར་ན། །དེ་ནི་དྲག་འགྱུར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །སྤགས་ཀྱི་དངོས་སྤྱབ་སྤྱི་མི་འགྱུར། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྤོམ་འབྲུང་འབྲེལ་བ་ལས། ལག་པ་
 གཡས་ལ་ཏྲོ་ཡིག་ལས་སྤྱིས་པའི་འཁོར་ལོ། རྣམ་སྤང་གི་ངོ་བོ་ཏྲོ་ཡིག་གིས་མཆན་པ་བསམས་
 རས་དེའི་སྤྱིང་དུ་རྩས་ཀྱི་སྤྱོད་བཞག་ལ། ལག་པ་གཡོན་པ་ལ་ཏྲ་ལས་སྤྱིས་པའི་སྤང་མཐའི་རང་
 བཞིན་བསྒྲ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཏྲས་མཆན་པ་བསྒྲུམས་པ་ཡིས་ཁ་དགེ་བ། རྩས་ཀྱི་
 སྤྱིང་དུ་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་རྫིེ་ཡིག་མི་བསྐྱོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་བལྟས་ལ། སྤགས་དེ་གསུམ་
 ལན་གསུམ་མཐ་ལྷ་འམ་བདུན་བརྗོད་ནས། རྫིེ་འི་གཡས་སུ་ཨོ། གཡོན་དུ་ཁྱུ་། བདུན་དུ་རྩྱ་
 གནས་པར་བསམས་ལ། ཨོ་ཁྱུ་རྩྱ་ཡང་སྤམ་ལྟར་བརྗོད་ནས། ལྷ་མ་དང་། དཔའ་བོ་དང་། རྣལ་
 འབྱོར་མ་ལ་མཆོད་ནས་རང་གིས་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་བསྟེན་པའི་ཉེས་པ་ནི་
 ལྷ་གསུམ་ཞེས་པ་བཞིས་བསྟེན་པར་འཆད་དོ། །ཏྲ་ལ་སོགས་པས་ཁ་དོག་དང་བྱི་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོན་
 འཕྲོག་པ་ནི་སྤྱང་བའོ། །སྐྱོན་བསལ་ནས་བདུད་ཅིར་བྱེད་པ་ནི་ཉོགས་པའོ། །མང་པོར་སྤེལ་བ་
 ནི་འབར་བར་བྱས་པའོ། །འདི་ནི་བཟའ་བདུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རེས་ཀྱིས་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་
 བྱས་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དོ་
 སྤམ་དུ་མོས་པའི་ང་རྒྱལ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བས། ཨོ་ས་མ་ཡ་ཤུག་སྤྱ་རྩྱམ་ས་མ་ཡ་ཤུག་ཉུང་། ཞེས་
 བརྗོད། ས་མ་ཡ་ནི་འདིར་མཉམ་པའི་དོན་དང་། ཤུག་ནི་དག་པའོ། །དེ་ནས་ལྷེ་དོ་རྩེར་སྤྱོད་པ་
 དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྤར་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས། ལྷེ་བར་གནས་པའི་རྩྱ་ངམ་རྒྱ་
 ད་དཀར་དམར་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པ་ལ་བུལ་བས་ཆོམ་པར་བསམ་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཐོས་ན་ཡོན་སྤྱོད་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གདན་བཞི་ལས། གང་ཞིག་ཅུང་ཟད་བཟའ་བདུང་
 རྣམས། །བསྐྱོ་བ་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱ། །འདི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ། །བྱ་ལོན་དུ་ཡང་

༡) ལ། ༡༤༤་བ་༡་ བརྟེན།

མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ནང་གི་སྒྲིན་སྟེན་གི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བ་ལ་བྱ་ལོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་
ཏེ་ཞིན་ཏུ་གལ་ཆེད། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱུན་དང་པོ་ལ་རིམ་ལྔར་བྱ་བ་བཤད་ནས། ཉིན་གྱི་གྲུང་སྐྱུན་ལ་ནི་
བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་བར་ཞུགས་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་སྤྲུགས་གསུམ་བཟོད་པས་སྐྱད་ཅིག་གིས་
ཉིན་བཟེན་པའི་འཁོར་ལོ་རྟོགས་པར་མོས་པར་བྱས་ཏེ། སྤར་བཞིན་གསལ་གདབ། གཙོ་བོ་ཡབ་
ཡུམ་གསལ་གདབ་ཟིན་པ་དང་། གསང་གནས་བྱིན་རྒྱལ་སོགས་བྱས་ལ་བདེ་སྟོང་བསྐྱོམ། འཁོར་
རྒྱུས་གསལ་བཏབ་ཟིན་པ་དང་། སྤར་གྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་བྱས་ལ་ཆོས་སོ་བདུན་གྱི་དག་པ་རྒྱས་
བསྐྱུས་གང་རུང་ཞིག་བྱུང་པར་བྱ། དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་གོ་བོ་བོ་སོགས་སྤར་
བཞིན་བྱའོ། །འགྲེལ་པ་རྒྱུས་ལས། དག་པ་གསུམ་ནས་སྤྱོད་བཞོགས་བསག་གི་བར་རྒྱུས་སྐྱུན་
གཞན་གསུམ་ལ་བྱ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སེམས་ཅུང་ཟད་ལས་རུང་གི་ཉིང་དེ་འདྲིན་
མ་ཐོབ་བར་དུ་མ་ཆག་པ་རེ་དང་། སྟོང་པའི་ངང་ནས་རྒྱ་དཔྲོག་པ་ནས་མངོན་བྱང་སྟོམ་པའི་བར་
བྱས་ན་ལེགས་སོ། །སྐྱུན་དེ་བཏང་ནས་བྱི་བྱི་སྐྱུན་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱི་བར་དང་། བྱི་བྱི་སྐྱུན་ལའང་
དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །དེ་ནས་སྐྱུན་བཞི་པ་མཆོན་མའི་སྐྱུན་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ལ། དེའི་མཐར་
ནས་གྱི་གྲུང་ལ་ནི། "དག་གི་^{༡)}བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་བདག་ཉིད་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ལ། ཡོ་
ཚུར་སྤྱོད་ཚུར་སྤྱོད་དཔའ་བོ་ཆེ། །དག་པའི་ཆེག་ནི་སྟོན་པ་པོ། །སྤྱེ་དང་འདྲིག་དང་རང་འབྱུང་བ། །
སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འདི་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བཟོད་ཅིང་། མཐར་ཁྱི་ཁྱི་པཎ་སྤྱར་བའི་དབྱངས་གསལ་ཆར་
གཅིག་བཟོད་ལ། འོད་གསལ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱེགས་པར་བྱས་ལ་གཉིད་ཀྱང་འོད་གསལ་དུ་མོས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་ནི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འདྲིན་པ་ལ་སྟོབ་པ་ཡིན་པས། བཟླས་པ་དང་
གཏོར་མ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱད་རིམ་སྟོང་གར་བྱས་ནས་རྒྱ་དཔྲོག་མི་དམིགས་པར་བྱས་པའི་འོག་
ཏུ་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་གཟུང་ན་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འདྲིན་པའི་སྟོབས་ཆེད། །སྐྱུན་བཞི་པོ་ཐམས་

༡) ཅ། ༡༥་བ་ན་ ངག་གི།

ཅད་ཀྱི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཅི་མང་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡང་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཐུན་ལ་འོད་
 གསལ་ལས་ལངས་ཏེ། ལུས་དྲེལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་མོས་པ་སྟེ། ཡོ་རྒྱུ་སྟོན་སོགས་བརྗོད་
 ནས་ཐུན་དང་པོའི་བཤའ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་གནས་པར་བྱའོ། །དེལ་བྱ་པའི་ལུས་དྲེལ་
 ལ་ནི། ལྷ་ལྷ་ལས། ས་བོན་འོད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་བདག་པོ་དང་། །འཁོར་ལོ་དང་ཁང་བ་བཅེགས་མ་
 རྣམས། །སྤང་བར་བྱས་ཏེ་འོད་གྱུར་རིམ་བཞིན་བསྟུ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱིང་གའི་ཉེ་རུ་ཀའི་
 ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་ལས། འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱས་པའི་
 མཐར་སྟོན་བཅུད་དུར་ཁྲོད་དང་། དེ་དང་བསྐྱེད་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། དེ་ལྷ་ལྷ་བྱ་བྱ་ཡིན་ན་
 ལྷ་ལ་སྤྱད་ཅིང་། ཡུམ་བཞི་སྤར་བཞིན་སྤྱད། ལུས་དྲེལ་རྒྱུང་བ་ཡིན་ན་ཁང་བ་གཞིའི་ཉེ་རུ་ཀ་ལ་
 བསྟུ། དེ་ནས་བརྟེན་པའི་ལུས་དྲེལ་རྣམས་སྤར་བཤའ་བ་བཞིན་རང་གནས་སུ་ཐིམ་བཤམ་རིམ་
 ཀྱིས་བསྟུས་ཏེ། སྤྱིང་གའི་ཉེ་རུ་ཀ་ལ་བ་ཡུམ་བཞག །དེ་ནས་བཞིའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སྤྱིང་
 གའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་བསྟུ། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྤྱིང་གའི་ཉི་གདན་རྩྭ་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟུ། ཉི་མ་
 དང་ལྷ་དང་ཉ་ནས་རྒྱ་དའི་བར་རྣམས་སྤར་མ་སྤྱིང་མ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྟུས་ལ། རྒྱ་ད་ཡང་མི་དམིགས་
 པར་བྱས་ཏེ། ཐུག་གཉིས་པ་ཡབ་ཡུམ་དུ་ལངས་ལ་བསྟེན་བ་དང་སྟོན་ལམ་དང་། ཡིག་བརྒྱ་ཡང་
 བརྗོད་གསུང་སྟེ། སྤར་བཤའ་བ་རྣམས་ཀྱང་དགོས་སོ། །ཐུན་གཞན་ལ་འཇུག་པ་ན་གྲུང་དང་སྤྱི་བོའི་
 ཐུན་མཚམས་སུ། བསམ་གཏན་ཁང་པར་སྟན་བདེར་འདུག །བདག་ཉིད་འོད་ཟེར་དུ་གྱུར་པ། །རྩྭ་དུ་
 གྱུར་ཏེ་ཡོངས་གྱུར་ལས། །བཙོམ་ལྷན་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི། །དྲེལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ལྷ་ལྷ་ཡི། །
 ཁང་བཅེགས་རིན་ཆེན་ཆོགས་ལས་གྲུབ། །དུར་ཁྲོད་བརྒྱུད་བསྐྱོར་གསལ་དམིགས་ནས། །དབང་
 བསྐྱེད་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་ཐམས་ཅད་བྱའོ། །ཞེས་རང་འོད་དུ་བཞུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་
 རྩྭ་དུ་གྱུར། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་། བཞིའི་ཉེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་བ་ལས། ཡང་
 ན་སྤར་བཞིན་དག་པ་གསུམ་ནས་ཡེ་ཆོགས་ཀྱི་བར་རི་ལྷར་འཆམ་པ་ཞིག་བྱ་ལ། མངོན་བྱང་གི་
 བར་དུ་བསྐྱོམས་ནས་སྤྱད་ཅིག་མའི་ཐུགས་བརྗོད་ལ། རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་བཞིའི་ཉེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་

ལ་གསལ་གདག། དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་བྱའོ། །ཐུན་མཚམས་
 བ་མ་ལ་ནི་སྒར་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་ལ། བསྐྱར་བཅོད་ཀྱི་རྗེས་ལ་རྩྱི་གི་འད་ཟེར་གྱིས་
 ཐམས་ཅད་འོད་དུ་གྱུར་བ་དཀྱིལ་འཁོར་བདག་པོ་ལ་བསྐྱུས་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོ་ཕྱག་རྒྱ་
 དང་བཅས་པ་ཡང་འོད་དུ་གྱུར་ལ། སྙིང་གའི་ཤེས་རབ་རབ་གྱུར་ཡབ་ཡུམ་ལ། །དེ་ཡང་སྙིང་གའི་
 ཉི་བཅས་རྩྱི། །ཉི་མ་ལྷ་ཉེ་མགོ་རྒྱ་ཆོས། །ཐེག་ལེ་རྒྱ་དེ་བར་བསྐྱུས་ལ། །དེ་ཡང་དམིགས་མེད་
 གཉིད་ལ་འཇུག །ནང་པར་གྱི་དུས་སྤྱོད་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྐྱུས་བསྐྱུལ་བས་སད་པར་མོས་པ་
 བྱས་ལ། ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་ཉི་མ་སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ནི། ལྷ་ལི་ཀྲ་ལི་མདུན་བསམས་ནས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
 སྟོན་ཏེ་ཟུར་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་པན་ཡོན་ནི། སེམས་ནི་ངལ་བསོ་སོགས་ནི་འགྲེལ་བ་
 གསུམ་ག་ནས་པན་ཡོན་དུ་འཆད་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནའི་མིན་གྱི། རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་པན་
 ཡོན་ནོ། །ཆོགས་བཅད་འདིའི་གོང་དུ་པན་ཡོན་གསུངས་པ་ནི། ཅ་རྒྱད་ལས། མི་མཆོག་གང་ཞིག་
 ཀུན་སྦྱོང་པ། །སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་དག་པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ཐོབ་ཅིང་། །སྦྱེ་དང་
 སྦྱེ་བར་བདེར་གཤེགས་གྱི། །རིགས་སྦྱེ་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལྡན་འགྱུར། །རི་ལྟར་སྦྱོན་བསགས་སྤྱི་ག་
 པ་ཡི། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དམན་པ་སྟེ། །གང་ཞིག་འདི་ནི་རྟག་སྒྲོམ་པ། །ས་ལ་འདོད་པ་ཀུན་
 དབང་ཕྱག །དཔེར་ན་མར་གྱིས་གང་བའི་སྟོང་། །མེ་ཡི་དབུས་སུ་བཞག་པ་ནི། །མར་སར་སྟེང་དུ་
 ལྷ་གྱུར་ཅིང་། །དེ་བཞིན་ལྷོ་ཉེ་རུ་ཀའི། །མཚན་གྱིས་སྤྱི་ག་པ་འཇིག་པར་འགྱུར། །བསམ་གཏན་
 བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་སམ། །སྒྲོག་ཅིང་ཁ་ཏོན་གྲིས་པ་ཡིས། །མཐོ་རིས་ལོངས་སྦྱོང་ཐོབ་གྱུར་
 པ། །ཡང་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་འཐོབ། །ཅེས་པའི་འོག་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ཐོབ་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་པན་ཡོན་དང་། དེ་ཆེ་འདིར་མ་ཐོབ་ཀྱང་
 སྦྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཐོབ་པ་ཡང་། ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་སུ་སྦྱེ་བ་དང་། ཆོས་འདི་སྦྱོང་བའི་
 ཆོས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ལས་གྱི་སྦྱིབ་པའི་སྤྱི་ག་ཀུན་འདག་པ་དང་། ལམ་འདི་ལ་

བསམ་གཏན་བྱས་པ་ཙམ་དང་། སྒྲེགས་བམ་ལ་སྒྲོག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་
 སྒྲེགས་བམ་གྱིས་པས་ཀྱང་མཐོ་རིས་ཀྱི་དཔལ་སྤྱི་དང་། བྱུང་པར་བ་འཁོར་སྐྱར་འཕྲོ་བ་པར་བསྟན་
 ཏོ། །གལ་ཏེ་གཡེང་བས་མ་གྲུབ་ན་འཆི་བའི་ཆེ་པན་ཡིན་ནི། ལམ་འདི་ཡི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་
 རི་མུང་འདས་ཏེ་འཆི་བ་དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བྱིས་བཟང་པོ་ནས་བྱིས་
 བཟང་བ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་བར་སྐབས་སུ་ཅུང་ཟད་ངལ་བསོ་བ་དང་འབྲ་བར། ཆོས་སྤྱོད་པའི་
 གནས་འདི་ནས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་བར་སྐབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པ་སེམས་
 ངལ་བསོ་བ་ཙམ་ལ་འཆི་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་སོ། །དེས་ན་འཆི་བ་དོན་དམ་པ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་
 རི། འབྱོད་དགོས་པ་དང་བྱི་མར་འཛིགས་པའི་འཆི་བ་དེ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་འཆད་པ་
 རི། ལམ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་འཛིག་ཏེན་འདི་ནས་འཛིག་ཏེན་པ་རོལ་དུ་
 འཕོ་བའི་ཆེ་ནི་དཔལ་ཁྲག་འཐུང་སྟེ་ཏེ་བྱ་ཀ་དང་། རྗེ་བཙུན་མ་པག་མོ་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་པོ་
 དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ལག་ན་མེ་ཏོག་དང་། བདུག་སྟོས་སྣ་ཆོགས་པ་དང་། རྒྱལ་མཆན་དང་། བ་དན་
 སྣ་ཆོགས་པ་དང་། སེལ་སྟན་གྱི་སྣ་སྣ་ཆོགས་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྤྱིའི་མཆོད་པ་སྣ་ཆོགས་
 ཀྱིས་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་འབྲིད་པར་བྱེད་དོ། །འབྲེལ་པ་གསུམ་ནས་མཁའ་སྤྱོད་འོད་གསལ་
 ལ་བྱས་ནས་འོད་གསལ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བཤད་པ་ནི་དེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
 འཆི་བ་འོད་གསལ་དུ་འཆར་དུ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་ཀའི་བཤད་སྐྱར་ལས། དོན་དམ་པར་ནི་སྟོན་
 གྱི་གནས་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནས་རྣམས་ལ་བཏེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་
 པ་འགྲོའོ་ཞེས་སྒྲས་ཟེན་ཆོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་ནི་བྱང་དོན་གྱི་མཁའ་སྤྱོད་དོ། །དེས་ན་འཆི་བ་
 ཞེས་པ་འདི་ནི་འཛིག་ཏེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཞག་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་
 ཀྱི་འཆི་བ་ནི་གནས་བཟང་པོ་གཅིག་བཏང་ནས། བཟང་པོ་གཅིག་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་
 ཆེ་འདིར་ཁང་བཟང་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བསྐྱོད་པ་ལ་འཆི་བ་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་
 མཇུག་དུ། ཅ་རྒྱུད་ལས། དེ་འབྲའི་དཔལ་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་མ། ས་སྟེང་ན་ནི་ཉིད་པར་དཀའ། ཞེས་

གསུངས་པ་ནི། བན་ཡོན་དེ་ནམས་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་ལམ་ལ་སྐྱབ་པ་བྱེད་པའི་ནལ་འབྱོར་
བ་དང་ནལ་འབྱོར་མ་ནི་སའི་སྟེང་ན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་བསྟན་པས། འདི་འབྲུ་བའི་རྟེན་དཀའ་བའི་
ལམ་ལ་ཉམས་ལེན་”བྱ་ས་ཡོད་པའི་”)དུས་སུ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། ལམ་
འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱས་ཤིག ། ཅེས་སྟོན་པའང་ཡིན་པ་ནི་འདིའི་འོག་ཏུ་
མགུལ་རྒྱན་ཞེས་པ་ནས། གོ་འཕང་མཆོག་ནི་བསྒྲོམ་པར་བྱ། ། ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་སོ། ། དེ་
ལྟར་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་འཆི་བ་འོད་གསལ་དུ་འཆར་བ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་གསུངས་པ་འདི་
ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཡི་གདམས་པ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ལུགས་འདིའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་
ཅད་བཅད་དགོས་པའང་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

གཉིས་པ་མ་ཆང་བ་ཁ་སྐྱོང་བ་ནི། གཞུང་ནས་མ་ཐེན་ཀྱང་། ལྷ་བ་བས། འདིར་བྱི་རོལ་
དང་། ལག་པ་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་གསུངས་པས། སྤྲ་མ་ནི་ལག་པས་མཆོད་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་ལག་
པ་ལ་མཆོད་པར་བཤད་དོ། ། དེ་ནི་གཡོན་པའི་ཀུན་སྐྱོད་ཀྱི་བྱང་པར་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཅ་རྒྱུད་
ནས། དམ་ཆོག་བརྒྱུད་གསུངས་པ་ཤེས་ནས་སྤང་བ་གལ་ཆེད། ། འདི་ལ་གཉིས། དམ་ཆོག་བརྒྱུད་
སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་གཡོན་པའི་དམ་ཆོག་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལས། དེ་
ནས་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་ནི། ། རྟེན་དཀའི་དམ་ཆོག་ང་ཡིས་བཤད། ། སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་གཡོན་ནས་
འཁྲོ། ། འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད། ། ཁྱིམ་དང་ཞིང་དུ་ནམ་གནས་པ། ། ཤིན་ཏུ་རིང་ཡང་
ཤེས་པར་འགྱུར། ། སྤྱི་ཉེ་རུ་ཀ་ནལ་འབྱོར་མཆོག་སྒྲོབ་དཔོན་ནལ་འབྱོར་མ་ཉིད་ཡིན། ། རྒྱུད་འདི་
རུ་ནི་སྐྱབ་པ་པོ། ། ལེགས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ཉེ། ། བརྟན་མི་བྱ་ཞིང་སྤང་མི་བྱ། ། ཀུས་པ་ཡིས་
ནི་མཆོད་པར་བྱ། ། གྲུ་གྲུ་གདོང་སོགས་བརྒྱུད་པོ་ནི། ། གྲོལ་དང་དད་པ་འཕེལ་བྱེད་པ། ། ཉག་པར་
དངོས་གྲུབ་ནམས་ཀྱི་རྒྱ། ། དམ་ཆོག་ནམས་ཀྱང་སྐྱོང་བར་བྱེད། ། ལྷ་མོ་གཞན་དང་ཀུན་སྐྱོར་བའི། །
ནམ་པར་མོངས་པས་འདོད་པ་མིན། ། གཉིས་སུ་འབྱེད་དང་ཐོགས་མེད་མིན། ། དམ་ཆོག་སྐྱོད་པའི་

༡) ཞ། ༡༧ན་བ་པ་ ༥ བྱས་ཡོད་པའི།

སྤྱད་བྱ་བ། །མི་མོའི་དབང་སྤྱག་ལེགས་པར་སྦྱར། །ཆངས་སྦྱོང་དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་ཏེ། །ཁྱི་
 མེད་བྱ་གར་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོང། །འདི་བརྒྱད་དམ་ཆོག་ཀྱན་སྦྱོང་ཡིན། །སྦྱབ་པ་ལ་ནི་གནས་པ་ཡི། །སྦྱབ་
 པ་པོས་ནི་རྟག་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱེས་པ་བྱད་མེད་ཅེས་པའི་རྟེན་པ་བཞིའི་དོན་ནི།
 སྤྱགས་པས་བྱད་མེད་དམ་སྦྱེས་པ་མཐོང་བ་ན་གཡོན་གྱི་ཆ་ནས་འགྲོའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་རིང་
 ཡང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་གས། སྦྱེས་པའམ་བྱད་མེད་རྣལ་འབྱོར་མ། ཁྱི་མམ་
 ཤིན་ཏུ་རིང་སོ་ན་གནས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱས་ལ་གཡོན་ནས་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དཔའ་
 བོ་རྩོ་རྩེས། སྦྱེས་པའམ་བྱད་མེད་རྣལ་འབྱོར་མ་མཐོང་ན་གཡོན་གྱི་ཆ་རུ་བྱས་ནས་འགྲོ་བའོ། །
 རིང་ཡང་ཞེས་པའི་དོན་རིང་ཡང་ཁྱི་མམ་ཞིང་དུ་གཡོན་པའི་སྦྱོང་པས་བྱ། ཞེས་དང་། གཉིས་
 ཀའི་བཤད་སྤྱར་ལས་ཀྱང་བྱད་མེད་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་བཤད་པས། སྦྱེས་པ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པར་
 ཤེས་ལ། ཞིང་ན་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་པས། གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ན་བཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 མོ་མོ་ལ་བྱེད་པར་མཛོན་ནོ། །གཞན་ཡང་། བྱད་མེད་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ན། །གཡོན་ནས་ལན་
 གསུམ་བསྐྱར་བྱ་ཞིང་། །སྦྱི་པོས་བྱག་ནི་བྱས་ནས་ཀྱང་། །ལན་གསུམ་བར་དུ་གསོལ་བ་གདབ། །
 ཁྱོད་མ་བདག་ནི་བྱ་ཡིན་ཏེ། །རི་སྤྱོད་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བར་དུ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རུ་མ་ལས། །
 བྱང་བའི་རང་གི་འོ་མས་སྦྱོངས། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། གསོལ་གདབ་ནི། ཁྱོད་མ་ཞེས་སོགས་
 སོ། །འདི་དངོས་སུ་མ་རུས་ཀྱང་ཡིད་གྱིས་བྱ་དགོས་པའི་འདི་པའི་དམ་ཆོག་གོ། །མལ་ནས་བརྒྱད་
 པ་དང་། མར་དོས་རྒྱད་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་སོ་མོས། འགྲོ་བའི་ཆེ་རྟེན་པ་གཡོན་པ་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་
 འགྲོ་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ན་བཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མས་རིང་མོ་ནས་
 ཀྱང་མཐེན་ནས་འཕྲད་ཅིང་ལུང་སྟོན་པར་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་། ཅ་རྒྱད་ལས། རྟེན་པ་གཡོན་པ་
 སྤྱོད་དུ་འདོར། །ལག་པ་གཡོན་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱར། །གཡོན་གྱི་སྦྱོང་པས་རབ་མཆོད་བྱེད། །གཡོན་
 པས་འབྱུང་བ་ཅུ་དང་ནི། །གཡོན་པ་ཡིས་ནི་མཆོད་ཅིང་ཟ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཡོན་པའི་
 ཀྱན་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་དོ། །སྦྱོབ་དཔོན་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་མ་

ཉིད་ཡིན། ཞེས་བྱའོ། །བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐྱབ་པ་པོ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལ་
བརྟམས་པར་མི་བྱ་ཞིང་། སྤང་བར་མི་བྱ་བར་ཅི་རུས་པས་མཆོད་དོ། །ཀྲ་ཀྲ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་པ་གཉིས་
ནི། ལྷ་བ་པ་དང་། ལྷ་སྤྲུལ་གྱི་འགྲེལ་པར། དམ་ཆོག་བརྒྱུད་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། བྱི་
མར། ལྷ་སོགས་པོ་ཉ་བརྒྱུད་པོ་ལ། ཁྲོལ་དང་དད་པ་འཕེལ་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་འདོན་ནོ། །འགྲེལ་པ་
གཞན་རྣམས་ནས་སྤར་བྱངས་པའི་སྐྱབས་སུ་འབྱུང་ཡང་དམ་ཆོག་བརྒྱུད་ལ་མི་འདེན་ནོ། །གཉིས་
ཀའི་བཤད་སྐྱར་ལས། ལྷ་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་པོས་རྣལ་འབྱོར་མ་
རྣམས་ཀྱང་མཆོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འཆད་ལ། མོས་དང་དད་པ་ཞེས་མང་པོ་ལས་འབྱུང་བས་ལྷ་
གདོང་སོགས་ལ་མོས་དང་ཞེས་སྐྱར་རོ། །དངོས་བྱུབ་གྱི་རྒྱུའི་དམ་ཆོག་བརྒྱུད་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྤར་
བཤད་པའི་གཡོན་པའི་ཀྱན་སྦྱོད་དང་། མི་བརྟམས་ཤིང་མཆོད་པ་ནི་དམ་ཆོག་དང་པོ་འོ། །ལྷ་མོ་ཞེས་
པ་གཉིས་ནི་དམ་ཆོག་གཉིས་པ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཚྷངས་པས་པོ་ཉ་མོ་གཞན་དང་སྦྱར་
བ་སྦྱོང་བའོ། །གཉིས་སུ་མེད་ཅེས་པ་ནི་དམ་ཆོག་གསུམ་པ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་ཆར་འབྱེད་
བ་སྦྱོང་བ་ལ་ལང་ཀ་དང་དཔའ་པོ་རྗེ་རྗེས་བཤད་པ་ནི། སྐལ་ལྷན་གྲགས་པས། གཉིས་སུ་མེད་པར་
རྟོགས་པ་དང་མ་བྱལ་བ་ལ་བཤད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་སྦྱོང་བ་དང་མ་བྱལ་བར་བྱེད་
པའོ། །ཐོགས་མེད་པ་ནི་དམ་ཆོག་བཞི་པ་སྟེ། སྐལ་ལྷན་དང་ལང་ཀས་སྐྱ་སོར་བཞག་ཅིམ་ལས་
གཞན་མ་བཤད། དཔའ་པོ་རྗེ་རྗེས། གང་གིས་ཀྱང་གཞོམ་དུ་མི་རུས་པ་ལ་བཤད་དོ། །སྤྲེལ་སྤྲེལ་
རྣམས་ཐོགས་མེད་མིན། ཞེས་བཏོན་ནས་དམ་ཆོག་མེད་པ་སོགས་ལ། ཉན་མོངས་པའི་འདོད་པའི་
དབང་གིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱེད་བ་མིན། ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། འགྲེལ་པ་རྣམས་ནས། གཉིས་
སུ་མེད་དང་ཐོགས་མེད་པ། ཞེས་བཏོན་ནས་འཆད་པས། དེ་ལྟར་དུ་བྱའོ། །རྩ་རྒྱུད་ལས། པོ་ཉ་མ་
གཏོགས་གཞན་དག་ལ། འདོད་ནས་ཚྷངས་པས་བསྐྱོད་མི་བྱ། པོ་ཉ་ལ་རྟག་ཞེན་ཐར་པ། འདའ་
བ་ཡིས་ཀྱང་ལོངས་སྦྱོད་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་པོ་ཉ་ལ་ཐར་པའི་དོན་དུ་ཞེན་པས།
རྟག་ཏུ་སྟེ་རྒྱན་དུ་བྱ་བ་དེས་འདའ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྦྱད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ལ། དེ་

འབྲ་བའི་ལམ་ལས་གང་གིས་ཀྱང་བགྱི་བར་མི་རུས་པ་ལ་བྱའོ། །དམ་ཆོག་ཅེས་པ་གཅིག་ནི་དམ་
 ཆོག་ལྷ་པ་སྟེ། དམ་ཆོག་ནི་ལྷ་མོ་ནམས་སོ། །སྟོད་པ་ནི་འདོད་པ་སྟོད་པ་འོ། །སྟུང་པ་ནི་དེ་བྱེད་
 པ་འོ། །དེའི་ཡུལ་ནི་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་གསུམ་པས་ནི་དེ་ལྟར་
 བྱེད་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བལ་བར་སྟོད་པ་བཀག་ཅིང་། བཞི་པས་ནི་ལམ་འདི་ལས་
 ཡིད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་དོ། །མི་ཞེས་པ་གཅིག་ནི་དམ་ཆོག་དྲུག་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཀོང་ཀ་
 ནས། རྡོ་རྗེ་དང་བརྒྱ་འདུས་པའི་དུས་སུ་དབང་ཕྱག་དང་བལ་བར་མི་བྱ་ཡི། གཞན་དུ་དབང་ཕྱག་
 ཉིད་དུ་བྱའོ། །ཞེས་བཞེད་ལ། དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད། ལང་ཀས། གཞན་འབྲ་བ་
 ལ་དབང་ཕྱག་མ་དང་བལ་བར་མི་བྱ། ཞེས་བཤད་དོ། །སྐལ་ལྷན་དང་དཔའ་བོའི་འགྲེལ་པར་བྱད་
 མེད་དབང་ཕྱག་ཤིན་དུ་སྟོར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་ལ། དེ་ཡང་ལང་ཀའི་འགྲེལ་པར་ཀུན་དུ་
 སྟོར་ཞེས་འབྱུང་བ་གསལ་ཞིང་། རོན་ནི་འདོད་པའི་དབང་ཕྱག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
 བ་འདྲེན་པའི་རུས་པ་མ་རྫོགས་པ་དེ་སྤིད་དུ་ཞེས་པ་འོ། །འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། ཆངས་པར་སྟོད་
 པ་དེ་བཞིན་གཞི། །ཞེས་འདོན་པ་ནི། དམ་ཆོག་བདུན་པ་སྟེ། སྐལ་ལྷན་གྱིས་གཞིར་གྱུར་པའི་བྱང་
 སེམས་ལེན་པའི་སྐབས་སུ། ཆངས་པ་ཉིད་དུ་སྟུང་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དཔའ་བོས་ཀྱང་
 གཞིའི་དོན་ཅུ་མ་མ་གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཛད། ལང་ཀ་ཡང་དེ་དག་དང་འབྲ་བ་ལ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སེམས་འཛག་པའི་དུས་སུ་ཞེས་བཤད་དེ། རོན་ནི་དྲུག་པ་ལ་མི་འབྲལ་བར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 སྤྱི་བོ་ནས་བྱང་སེམས་འཛག་པའི་དུས་སུ་ཡང་གསང་གནས་ཀྱི་ཅེ་ལས་བྱི་རོལ་དུ་མི་འབྲལ་བར་
 བྱེད་པ་ལ། ཆངས་པར་སྟུང་ཅེས་བྱས་པ་འོ། །སྤྱི་མ་ནམས་དྲུག་པ་གསང་གནས་སོགས་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབ་པ་སོགས་དང་། བདུན་པ་ནི། དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་
 བསམ་གཏན། ཆངས་པ་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོད་པ་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། འགྲེལ་
 པ་གསུམ་ལྟར་ལེགས་སོ། །ཁྱོ་མེད་ཅེས་པ་གཅིག་ནི་བརྒྱད་པ་སྟེ། བྱ་ཀར་ཀུན་དུ་སྟོད་པ་སྟེ་ཡུམ་
 ཀྱི་བརྒྱ་ནས་བྱང་སེམས་ལེན་པའི་དུས་སུ་ཁྱོ་བ་མེད་པར་སྟོད་པ་འོ། །ལང་ཀས། བྱང་སེམས་ལེན་

པའི་དུས་སུ་སྤང་བར་མི་བྱེད་ཅེས་དང་། སྐལ་ལྷན་གྱིས་ཁོ་ཞིང་སྤང་བར་མི་བྱ་ཞེས་བཤད་པའི་
 རོན་ནི། དཔའ་བོས། བྱང་སེམས་ལེན་པའི་དུས་སུ་བཙོག་པའི་འདུ་ཤེས་མི་བྱ་བ་ལ་བཤད་པ་
 ལྷར་ཡིན་ཏེ་བཙོག་ཅིང་སྐྱབ་བྱོ་བའི་བསམ་པ་ནི། དུལ་དེ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་མི་འདོད་པ་
 ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་སྤང་བ་ཞེས་གཞན་དུ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །འགྲེལ་བ་གསུམ་ནས། ཁོ་མེད་
 རྒྱན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད། །ཅེས་འབྱུང་ཡང་། འབྱུར་སྤྲ་མ་རྣམས་པ་གསལ་ལ། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་ལྷེས་
 སྤངས་ཏེ་འཐུང་བའོ། །དམ་ཆོག་བརྒྱད་ཀྱི་གངས་བྱེད་ལུགས་དང་། རོས་འཛོན་བྱེད་ལུགས་སྤྲ་མ་
 རྣམས་ལ་ཚུལ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་། བརྗེ་ཏེ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་ནི་སྤྲ་མ་ལྷར་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་
 པར་སྤང་ངོ་། །འདི་རྣམས་བསྐྱང་བའི་དམ་ཆོག་གལ་ཅན་ཡིན་ལ། ཡིད་ཆེས་པའི་བཤད་པ་ལ་མ་
 བརྟེན་ན་བསྐྱངས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ཚུང་བས་མཁས་པ་གྲང་བསྐྱེགས་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ངོ་། །དམ་ཆོག་
 འདི་བརྒྱད་གོང་མ་རྣམས་བདེ་མཆོག་གི་དམ་ཆོག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཆད་ཀྱང་། གཡོན་པའི་
 ཀུན་སྤྱོད་མ་གཏོགས་པ་སྤྲ་མེད་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་དང་སྟོམ་པོའི་
 ལྷུང་བ་བརྒྱད་དང་། སྟོམ་པ་གཟུང་བསྐྱབ་གི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གི་ནང་དུ་མ་བྱུང་བ་ཡང་མང་
 བར་སྤང་བས་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཡོན་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་གནད་བཤད་པ་དང་། ལག་པའི་མཆོད་པ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས། གཡོན་པའི་ཀུན་སྤྱོད་མང་དུ་གསུངས་པའི་
 མཐར། ཅུང་ཟད་གསུངས་དང་མ་གསུངས་པ། །དཔལ་ལྷན་ཐག་འཐུང་གཡོན་པས་སྤྱོད། །སྐྱབ་
 པོ་ས་སྟེང་ས་འོག་ན། །བརྒྱས་དང་བརྟལ་ཞུགས་བྲལ་བས་ཀྱང་། །གཡོན་པས་དངོས་བྱུབ་འབྱུར་
 བ་ཡིན། །ཞེས་དངོས་བྱུབ་འབྱུབ་པ་ལ་གཡོན་པའི་ཀུན་སྤྱོད་བསྐྱེགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་རི་ལྷར་ཡིན་
 སྟུམ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཅ་རྒྱད་དང་མངོན་བརྗོད་སོགས་ལས། སྟོད་བཅུད་ཀུན་གཡོན་ནས་
 འབྱུང་བར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་གཡོན་པའི་ཀུན་སྤྱོད་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡིན་པར། རྗེ་རྗེ་མཁའ་
 འགྲོ་ལས། བརྟན་པ་དང་ནི་གཡོ་བ་ཡི། །འགྲོ་ཀུན་གཡོན་ལས་བྱུང་བས་ན། །གཡོན་གྱིས་བཟའ་

ཞིང་གཡོན་མཆོད་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མངོན་བརྗོད་ལས། གཡོན་པའི་སྤྱོད་པ་ཤེས་
 རབ་སྟེ། །གཡས་པ་དེ་བཞིན་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལས། གཡོན་པ་ཤེས་
 རབ་ཏུ་གསུངས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདིར་ཤེས་རབ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་དེར་བྱས་པ་དང་། རོན་
 དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་སོ། །དེའི་དང་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། སྟོན་བཅུད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་
 ཅད་འཛིག་པ་ནི་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་འཛིག་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ནི། ཅ་ཤེ་ལས།
 གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱ་བྱེད་
 གང་ཡང་མི་རུང་པའི་བྱིར་དང་། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལ་ནི། གང་
 ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་བྱེད་ཐམས་
 ཅད་རུང་པའི་བྱིར་ན། སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་གཡོན་ནས་བྱུང་བར་གསུངས་ཀྱི། བྱད་མེད་ལའང་
 གཡོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། གཡོན་རྒྱུང་མ་ལས་བྱུང་
 བའི་དཀར་ཆ་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། ལག་པ་གཡོན་པ་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་སྟོན་
 པ་མིན་ཏེ། རྒྱུད་རྣམས་ནས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་བཤད་པ་མང་ངོ་། །ཡང་།
 སྟེ་དང་འཛིག་དང་རང་འབྱུང་བ། སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འདི་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་བདེ་
 སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པའི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཉིད་སྟོན་བཅུད་བྱད་པར་ཅན་དག་པའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གཉིས་སུ་འབྱེན་པ་དང་། སྟུང་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས། བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་གཡོན་པ་
 ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཡོན་པས་མཆོན་
 པའི་ཤེས་རབ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས། ལམ་དེའི་རྟོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་
 སྟེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ད་ལྟ་ནས་སྟོན་པའི་བྱིར་དུ་གཡོན་པའི་ཀྱན་སྤྱོད་རྣམས་བྱེད་ངོ། །དེ་ཡང་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་དང་རྒྱུད་སྟེ་གཞན་དང་
 ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ལམ་གཞན་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པས་སངས་རྒྱུས་འཕྲོལ་དགོས་

བ་ལམ་འདིར་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་འཛོལ་བ་ནི། ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་
 དམ་པའི་བདེ་བ་སྟེ་བདེ་བ་མཆོག་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེམས་པ་ལས་ཡིན་ཏེ།
 སི་བྱུ་ཏུ་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ། །མདོར་བསྡུས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །བསྐྱེལ་བ་བྱེ་
 བ་གངས་མེད་པས། །རི་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་གང་འཛོལ་བ། །གང་གིས་དམ་པའི་བདེ་བས་ཁྱོད། །སྐྱེ་
 བ་འདིར་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་བ་དང་། མདོར་
 བསྡུས་པས་ནི་ཞེས་བ་ནི། སྐྱེ་བ་འདིར་བདེ་བས་འཛོལ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བ་དང་སྟེལ་རྒྱ་ཡིན་
 པས་ལམ་གཞན་ལྟར་ཞིན་ཏུ་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་དེའི་གནད་གིས་ཡིན་
 རོ། །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འདེན་པ་ལ་ཐབས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་སུ་རང་
 གི་ལུས་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲོམ་པ་སོགས་གིས་ལྷན་སྐྱེས་མཆོན་མི་རུས་པའི་ཆོ། ཐོ་ཉ་མོ་མཆོན་
 ཉིད་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ལས་མཆོན་དགོས་ཏེ། གསང་བ་བྱུབ་པ་ལས། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཉམ་
 ལྷན་པས། །དོ་རྩེ་པད་མ་མཉམ་སྦྱར་བས། །བདེན་པ་གསུང་བས་མངོན་སུམ་དུ། །འདི་འདྲའི་སྒྲོམ་
 བ་གང་གསུངས་པ། །དང་པོའི་ལས་ཅན་སེམས་ཅན་ལ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གང་སྤངས་ནས། །བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་ནི་རབ་སྟོན་པ། །གཞན་གྱིས་མཆོན་པས་མི་མཐོང་སྟེ། །དང་པོའི་ལས་པས་རིག་པར་
 བྱ། །ཐོག་མ་བར་མཐའ་བྱི་མེད་པ། །རིག་སྟེ་གཞན་དུ་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་
 ལས་མཆོན་པ་སྟོན་དུ་སོང་ན་རང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱེམས་པས། །སྟོག་རྒྱ་
 ཏྲིར་ཚུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་སྤྱིད་པར་སྦྲ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱ་རུས་པ་ནས་ཀྱང་ཕྱིའི་རྒྱུ་པོ་ཉ་
 མོ་སྟགས་སྐྱེས་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་དང་། །བྱད་པར་དུ་ཞིང་སྐྱེས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་པོ་ཉ་མོ་དང་འདྲ་
 བའི་སྐལ་བར་ལྷན་ན་ལམ་ཆེས་སྦྱར་བར་འགྱུར་གྱི། །གཞན་དུ་མིན་པས་ཐབས་དེ་གཙོ་བོའོ། །དེ་
 འདྲ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱད་པར་ཅན་སྐྱིག་པ་ལ་ཡང་གཡོན་པའི་ཀྱན་སྦྱོད་ཀྱི་དམ་ཆེག་རྣམས་གལ་
 ཆེའོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཙ་རྒྱད་ལས། ཕྱག་རྒྱ་དང་བྲལ་གསང་སྟགས་ནི། །ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་
 འགྱུར་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་པོ་ཉ་ལེགས་འབྲོགས་པས། །སྐྱབ་པ་པོ་ཡིས་དངོས་བྱུབ་

འཛོལ། །བརྒྱུས་བརྗོད་བསམ་གཏན་མཆོད་མེད་པར། །ཕྱར་བ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །སྐགས་
 དང་ཕྱག་རྒྱས་སྐྱབ་པ་པོས། །མཆོད་པ་ཉིད་ལ་རབ་དུ་འཇུག །འདི་ལས་གཞན་པའི་མཆོད་མེད་
 དེ། །དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ངེས་པ་ཡིན། །པོ་ཉིད་ལས་ལ་དགའ་རྣམས་གྱི། །སྐྱབ་པ་པོ་ནི་དངོས་
 གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ནི། བ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱན་ནོ། །ངེས་པ་ནི་མི་འགྱུར་
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། དཔའ་བོ་གང་ཞིང་ཕྱག་རྒྱ་དམན། །སྐྱབ་པོ་
 མཆོད་པར་བྱེད་པ་ནི། །ཕྱབ་མ་རྒྱུད་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཅ་རྒྱུད་
 ལས། པོ་ཉ་རལ་གྱི་འེ་སོ་འབྲུ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བསྟན་པར་དགའ་བའི་དོན་དུ་གོང་ཀ་ན་པ་
 བཞེད་པ་ནི། ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས། རྣལ་འབྱོར་མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་ཆོས། །ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་
 བཞོད་གྱུར་དང་། །ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་ཚུལ། །དཔུལ་བར་འགོ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་
 གསུངས་ཏེ། ཡུལ་ཉེན་ཀྱན་མཆོད་ཉིད་མ་ཆང་བར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ། ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
 བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཏག་ཏུ་གཡོན་པ་ཡིས་ནི་བྱ། །བྱད་
 མེད་རྣམས་ལ་མཐུན་པར་བྱ། །དེ་ཡིས་ངེས་པར་ཏག་པར་འབྱུང་། །རྟེན་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་
 གིས། །ས་ཡང་རྟོ་ཞིང་རི་མོ་འབྲི། །ལག་པ་གཡོན་པས་རང་ཕྱོགས་གྱི། །སྤྱི་བོ་ལ་ནི་འཇུག་པར་
 བྱེད། །རང་ཡུལ་ལག་པ་གཡོན་པས་སྟོན། །དེ་ཡིས་རང་གི་རིགས་ནི་བྲན། །སྐྱབ་པོའི་ལུས་ལ་
 བན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁའ་འགྲོ་མའི་པོ་ཉ་མོ་མང་པོ་ཞིག་གཡོན་པའི་ཀྱན་སྦྱོད་
 ལ་དགེས་ཤིང་བྱ་བ་དེས་འཇུག་པས་གཡོན་པའི་ཀྱན་སྦྱོད་དེ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་སྦྱད་པས་
 དེ་དག་ཡིད་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་ལག་པ་གཡོན་པ་མཆོད་པའི་ཀྱན་
 སྦྱོད་བྱེད་པ་ནི་པོ་ཉ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འདུ་བ་ལ་སྦྱོན་དུ་བརྟེན་བསྟན་དགོས་ལ། བརྟེན་ཡང་ལག་
 པ་གཡོན་པས་བྱེད་དེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། བརྟེན་ནི་ལྷ་པོ་བསྟན་པ་དག །སྐྱབ་པ་པོ་ཡིས་ལག་གཡོན་
 གིས། །འདི་ནི་དཔའ་བོའི་གནས་ཡིན་ཏེ། །བརྟེན་རྣམས་ལ་ནི་རབ་འཇུག་པའོ། །ཁམས་གསུམ་རྒྱ་
 དང་མི་རྒྱ་དང་། །འགོ་ཀྱན་གཡོན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྟོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་

ལག་གཡོན་གྱི་ནི་བད། །མདོར་བསྡུས་འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་འབྲ་བའི་འདུ་
བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ད་ལྟ་ནས་ལག་པ་གཡོན་པ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་དེ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
དོ། །ལག་པ་གཡོན་པའི་སྐྱེད་ཆོག་བྱས་ནས་དེས་དགྱིལ་འཁོར་པ་ལ་མཆོད་པ་སོགས་ནི་དེ་ལྟར་
བྱས་ན་ཆོགས་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་སྟོང་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་རྫོགས་པར་སྦྲ་སྟེ། ལག་
པ་དེ་རྒྱས་ལྡན་དུ་སོང་བས་དེས་བྱ་བ་གཞན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཚུལ་
འདི་དག་ལེགས་པར་ཤེས་ན་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་པ་
ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་བཙུ་ལྷ་པ་ལ་སོགས་པ་ལེའུ་མང་པོ་ཞིག་གིས་པོ་ཉ་མོའི་མཆོན་
ཉིད་དང་བདེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ལའང་ངེས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་མཆོད་པ་དང་། ལག་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། ལག་མཆོད་མ་
གྲུབ་པའི་ཆེ་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་མཆོད་པ་འདི་དུས་ནས་གྱི་ཆེ་བྱ་བ་ནི། ལྷ་བ་
པས། སྤྱོད་ལངས་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཏྲག་པའི་རྫོ་རྗེས་སོ་རངས་ལངས་པའམ་སྐྱབས་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་བཤད་དེ། སྤྱོད་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་དུ་འཕ་ལྷན་གཞན་གྱི་བར་སྐྱབས་སུ་ཡང་
རུང་རོ། །བདག་བསྐྱེད་ནི་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱན་
པར་ཡིན་ན་ཕྱག་གཉིས་པ་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་གསལ་བཏབ་པས་འགྲུབ་ལ། དེ་འབྲ་
མིན་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ན་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་གྱི་བདག་བསྐྱེད་དམ་དག་པ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་
ཀྱང་རུང་རོ། །མདུན་བསྐྱེད་སྐྱབ་ཚུལ་ནི་ས་ཕྱོགས་གཙང་མར་ཞལ་བཞི་པའི་སྤགས་བརྫོད་ལ་
ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཏྲག་པའི་རྫོ་རྗེས་ས་ཕྱོགས་གཙང་མར་ལག་པ་གཏད་ནས་སྤགས་བརྫོད་བར་
གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་གནས་དེའི་བགོགས་བསལ་བ་ཡིན་པས་དེས་བགོགས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །
འདིར་མེ་ཏོག་འབྲུལ་བའི་སྤྱོད་དུ་ལག་པ་གཡོན་པ་སྐྱུང་བར་གསུངས་པས་སྤྱོད་དུ་ལག་པ་ལ་ལྷ་
སྐྱེད་པའི་ཆོག་བྱས་ནས་བྱའོ། །བདུད་ཅི་ལྷ་དང་བྱི་བཟང་ལ་སོགས་པའི་གོང་བྱ་འཕ། དེ་དག་ཆང་
བ་མེད་ནའང་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གཞན་གང་རུང་དང་བསྐྱེས་པའི་བ་ལང་གི་ལྷ་བའི་གོང་བྱས་མཐུལ་

གྲུ་བཞི་པ་དེ་ལག་པ་གཡོན་པས་བྱུག། །དེ་ནས་སྐྱབས་འདིར་མ་བཤད་ཀྱང་ཆོ་ག་འདིའི་མཐར་དེ་
 ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རི་མོ་དབྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སློན་གྱིས་
 གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དང་ཡུམ་བཞིའི་གནས་སུ་བྱི་བཟང་པོས་གྲུ་བཞི་པ་རེ་དང་། ལྷ་གནས་གཞན་
 རྣམས་སུ་ལྷམ་པོ་རེ་བྱས་ཏེ་མེ་ཏོག་གི་ཆོམ་བྱ་རེ་ཡང་དགོད་དོ། །དེ་ནས་དེའི་དགྲིལ་དུ་ལག་པ་
 གཡོན་པ་བཞག་ལ། གནས་དེ་ཡུལ་ཉེར་བཞི་གནས་ལ་སོགས་པ་བཅུར་བྱས་པའི་ས་བཅུར་མོས་
 པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྤྱ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ཉེར་བཞི་དང་། ཨོ་སྤེ་མ། ཨུ་པ་སྤེ་མ། ཞེ་ཤ། ཨུ་
 པ་ཞེ་ཤ། ཚྭ་ན་དོ་ཏ། ཨུ་པ་ཚྭ་ན་དོ་ཏ། མེ་ལྷ་ཀ། ཨུ་པ་མེ་ལྷ་ཀ། ལྷ་ཤ་ཤེ། ཨུ་པ་ལྷ་ཤ་ཤེ། ཞེས་
 པ་བཅུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་འདིའི་དོན་སྲར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནས་གནས་དེར་སྐད་ཅིག་གིས་ལྷང་
 མེ་ཆུ་སའི་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་དང་། སའི་སྟེང་དུ་རི་རབ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྤྲ་ཆོགས་བསྐྱེད་དང་ཆོ་
 བའི་དགྲིལ་འཁོར་བསམ་པར་བྱའོ། །ལྷ་བ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྫོ་རྗེའི་འགྲེལ་པར་ཆོ་བ་
 མ་བྱུང་ཡང་། བརྒྱ་རྒྱུ་ཏའི་གཞུང་ལས་བྱུང་བས་འགྱུར་གྱི་སྤྱི་མོའམ་བོད་དཔེ་བྱུང་མ་དག་པར་
 མངོན་ནོ། །ཆོ་བ་ནི་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དབྱངས་གསལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཅན་
 དུ་བལྟ་བ་སྟེ། འདི་ཉེན་དང་བཞེན་པ་མངོན་བྱང་ལྡན་སྟེད་པ་བསྐྱུས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་སྲར་
 བཤད་པ་དང་རྒྱས་བསྐྱུས་སོ། །དེ་ནས་རང་གི་སྟེང་ག་ནས་ཡི་གེ་རྩྱ་ཆད་ནས་སྤྱ་བྱུག་གཡས་པ་
 ནས་བྱུང་སྟེ་ཆོ་བའི་དབྱས་སུ་བཞག་སྟེ། ཁ་དོག་ནི་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ནོ། །ས་བོན་
 དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱན་བྱངས་ཏེ་རྩྱ་ལ་བཅུག་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།
 བཙུམ་ལྷན་འདས་འཁོར་དང་བཙས་པ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཉག་
 པའི་རྫོ་རྗེ་དང་བི་བྱ་ཏིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བལྟ་བར་བཤད་པས་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་
 དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟེད་པའི་ལུགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོ་བའི་ཁ་དོག་གཉིས་དང་།
 དབྱངས་གསལ་གཉིས་ནི་མེ་ལོང་ལྷ་བྱ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ས་བོན་ནི་སོར་རྟོག་དང་། སྤྱོ་བསྐྱུ་
 སོགས་ནི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་ཆུབ་པའོ། །

དེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གསལ་གདབ། རྒྱ་གཞུང་བཞིར་དེའི་རྗེས་སུ་གོ་ཆ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་
 པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་མ་བཤད་དེ་བསྐྱས་པའི་ལུགས་སོ། །དེ་རྣམས་བྱ་བར་འདོད་ནའང་བྱེད་
 པ་ལ་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །དེ་ནས་མཆོད་པ་ནི། ལྷ་བ་པས། རང་གི་བྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་
 བའི་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་དང་། ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་བདུན་ཅི་ལྟ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལ་སོགས་
 པས་མཆོད་པ་དང་། དེ་ནས་ལག་པ་གཡོན་པ་ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྐྱངས་པས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
 དབྱས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་མེ་ཏོག་དབྱལ། སྐར་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་གཙོ་བོ་ཡབ་
 ཡུམ་གྱི་སྣང་བོ་དང་། ཉེ་སྣང་གིས་མེ་ཏོག་དབྱལ། དེ་ནས་མཁའ་འགོ་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཤེན་རྗེ་
 འཇོམས་མའི་བར་ལ་སྤྱགས་གཡོན་སྐྱོར་དང་། མཆོམས་གཡས་སྐྱོར་གྱི་སྐྱོར་བས། གནས་རི་ལྟ་
 བར་དགྲིལ་འཁོར་དུ་མེ་ཏོག་དབྱལ། དེ་ནས་ལག་པ་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་གནས་དེ་དང་དེར་
 རྩི་ཉ་ལ་སོགས་པས་མེ་ཏོག་ཕྱལ་ནས་ལག་པ་གཡོན་པ་ན་གནས་པའི་མེ་ཏོག་རྣམས་རྐང་བརྒྱད་
 གྱི་སྤྱགས་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དོར་ལ། སྤྱི་བོར་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་སྟོན་དུ་འགོ་
 བས་ལག་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་དེ་རང་ལ་གཞུག་གོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ནས་སྣང་བོ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། རྐང་བརྒྱད་གྱི་སྤྱགས་གྱིས་བསྟོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་རི་ལྟ་བུ་གསལ་བའི་བསྟོད་པ་རྣམས་
 གྱིས་བསྟོད་ལ། རི་ལྟ་བུ་སྐྱས་པས་སྤྱིག་བཤགས་སོགས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་།
 སྟོན་ལས་གདབ་པ་སོགས་བྱ་བར་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །གཞུང་གཞན་གསུམ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཅུང་མ་
 གཏོགས་པ་འདྲའོ། །བོད་རྣམས་མཆོད་ཡོན་སོགས་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་ཉེར་སྟོད་སྟོན་དུ་བྱེད་དོ། །
 བདུན་ཅི་ལྟ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་སོགས་སྣང་གའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བར་བཤད་དེ་མཆོད་རྗེས་
 དེ་དག་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་སྐྱལ་བའོ། །སོགས་གྱི་སྐྱས་ནི་འདོད་ཡོན་སོགས་གཞན་རྣམས་བསྐྱའོ། །
 བསམ་གཏན་ནི་རང་གི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་བའམ་མདུན་གྱི་ལྷ་ལ་སེམས་འཇིན་བའོ། །བསམ་གཏན་
 གྱི་བདག་འཇུག་བྱེད་པ་ལ་ཡང་མདུན་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་མ་གྲུབ་ན་འདི་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་པར་
 མངོན་ནོ། །དེ་ནས་ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་དག་པའི་ཆེད་དུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་བརྗོད་པ་དང་། སྣང་གའི་

ཕྱག་རྒྱ་སྒྲགས་དང་བཅས་པ་བྱས་པའི་མཐར་ཕྱག་རྒྱ་སྤྱད་པ་ན་འབྲུད་པའི་ཚུལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་
སེ་གོལ་བདེ་བ་ཅིང་སྟོན་ལག་གིས་ས་ལ་རེག་ལ། ཨོ་བཟླ་མུམ་ཞེས་བརྗོད་པས་རང་གི་གནས་ནས་
གཤེགས་སུ་གསོལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ལ་གཞུག་གོ། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རི་མོ་དབྱི་བར་བྱ་བར་
ལྷ་བ་པས་བཞད་པ་ལྟར་གཞུང་གཞན་གསུམ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། ལག་པ་ལ་མཆོད་པའི་དུས་ན་ལྷ་བ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་པས། ཆོགས་འཁོར་བྱེད་ན་ལག་པ་ལ་མཆོད་པའི་ཆོག་སྟོན་དུ་
བཏང་དགོས་པ། དེ་མིན་པའི་སྐབས་གཞན་ཆོས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་“དུས་སུ་བྱའོ”། །རྒྱན་གྱི་
བཟའ་བཏུང་གི་དུས་སུ་བྱེད་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། རིལ་བྱ་པས། ཟས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་སེམས་སོགས་
དང་། །སྙིང་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་སྟེག་བྱ། །ཞེས་ཟས་ཀྱི་དུས་སུ་རྩི་རྩེ་སེམས་སོགས་སྟེད་པ་བྱ་
བར་གསུངས་པའི་བྱིར་ངོ། །འདིའི་དགོས་པ་གཞན་ནི། ཀྱན་སྦྱོང་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ལག་
མཆོད་ཀྱིས། །དབུལ་བ་ཡིས་ནི་“འདོད་དོན་”^{༡)}འགྱུར། །སེམས་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ཉིད། །བཟའ་
བཏུང་གོས་སོགས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྟག་དུ་མཆོད་པ་བྱས་པ་ཡིས། །ཡིད་ལ་བསམས་པ་འགྱུབ་
པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྐང་པ་གསུམ་པ་ལ་འགྱུར་གཞན་ལས། སེམས་ཀྱི་བསམ་པར་མ་
བྱས་ཀྱང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་ཏེ། སྦྱིར་ཅི་བསམས་པ་འགྱུབ་པ་དང་། བྱེད་པར་དུ་དབུལ་བ་
སེལ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་བྱེད་པའི་ཆོ་བདག་ཉིད་ལྟར་སྟེད་ཚུལ་ནི། སྟོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་
ལྡན་པའི་སྒྲགས་པས་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་སྤར་བཞད་པ་ལྟར་ངོ། །ལག་པ་གཡས་པའི་
མཐེབ་སྟོན་གྱིས་ནང་མཆོད་སྒྲུངས་ཏེ་ལག་པ་གཡོན་པ་ལ་བསང་གཏོར་བྱ། དེ་ནས་ལག་པ་
གཡོན་པའི་སོར་མོ་རྣམས་བསྐྱས་པའི་མཐེ་བོང་ལ་ལྷ་གདན། སོར་མོ་གཞན་བཞི་ལ་ཉི་གདན་རེ།
བསྐྱས་པའི་སེན་མོ་ལ་ཡང་ཉི་གདན་བསམ་མོ། །མཐེ་བོང་ནས་སེན་མོ་བསྐྱས་པའི་བར་དུག་ལ་གོ་

༡) ཅ། ༡༤༠་ན་༡་ དུས་སུ་ཡང་བྱའོ།

༢) ཅ། ༡༤༠་ན་༥་ འདོད་ཡོན།

རིམ་བཞིན་དུ་རྫོང་སེམས་ནས་དོན་བྱུང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཨོ་ཏ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་
 དགོད་པར་གཞུང་གསུམ་ལས་བཤད་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་གམ། ཡང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྫོང་
 རྫོང་ལྷ་དང་ས་བོན་སྒྲོམ་པ་གདམ་ང་ཙན་དུ་བཤད་ཅིང་། རྫོང་པོ་མ་ན་ཀ་གྲི་ཡང་ལྷ་རྒྱུ་སྒྲོམ་པར་
 བཞེད་ཟེར་བ་ལྷ་རྒྱུ་ཡང་ཆོག་པས་རྫོང་སེམས་སོགས་དུག་དགོངས་བསྐྱེད་དམ། ཡི་གེ་ཙམ་ལས་
 སམ། ཡི་གེ་འགྲུབ་བའི་བྱུག་མཆོན་ལས་ཆོག་གསུམ་གྱིས་སྐྱེད་པ་གང་རུང་བུའོ། །ཡི་གེ་ནི་ཨོ་
 ཏ་སོགས་སམ། ཡང་ན་ཏ་ཏི་ནས་ཏི་གི་བར་དུག་ལས་སྐྱེད་པར་ཡང་བཤད་དོ། །ཡབ་གྱི་གོ་ཆ་
 དུག་ཡུམ་དང་བཅས་པར་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པ་སྦྱོར་ནའང་སྦྱར་བས་ཆོག་སྟེ། ལྷ་
 རྣམས་གྱི་སྦྱོར་མདོག་དང་བྱུག་མཆོན་སོགས་ནི་སྦྱར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐིལ་དུ་
 ཡང་སྐད་ཅིག་གིས་བསྒྲུབ་དམར་པོ་འདབ་མ་ལྷ་པ་གཅིག་བསམ་མོ། །དེའི་ཤར་གྱི་འདབ་མ་ནས་
 བཟུང་སྟེ། གཡོན་སྒྲོར་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་ཏི་ཡོ་སྟོན་མོ་ནས་པཌ་པཌ་དུད་ཁའི་བར་ལྷ་བཀོད་ལ་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཤེན་རྫོང་མ་ནས་གཏུམ་མའི་བར་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་པ་དང་། བསྒྲུབ་ལྷེ་
 བར་ཨོ་པི་དམར་པོ་དགོད་ལ་རྫོང་རྫོང་པག་མོར་བསམ་པར་གཞུང་གསུམ་ལས་བཤད་པས་དེ་ཙམ་
 ཞིག་གམ། ཡང་ན་སྦྱར་བཤད་པ་ལྷ་པ་པག་མོ་སོགས་དུག་དུ་དགོངས་བསྐྱེད་དམ་ས་བོན་ཙམ་
 ལས་སམ། ཆོག་གསུམ་ལས་བསྐྱེད་དེ། མངོན་བརྫོད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་བད་མ་
 འདབ་མ་ལྷ་པའི་ལྷེ་བ་དང་བཅས་པ་ལ། དབའ་མོ་དུག་བཀོད་ནས། རྫོང་སེམས་སོགས་གྱི་ཡབ་
 གྱིས་འཁྱུད་པ་དང་། ཡབ་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་གདམ་ང་ཙན་དུ་གསུངས་པས་”དེ་གཉིས་གང་རུང་ངོ་
 ༡) །ལག་པའི་རྒྱབ་དུ་ཡང་སྒྲགས་སམ། ལྷ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བར་བསམ་པ་འམ།
 ཡང་ན་ལག་པའི་རྒྱབ་དུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་གསལ་བར་བལྟའོ། །ལག་པའི་རྒྱབ་ནི་
 པོ་ལ་གོང་ངོ་། །དེ་ནས་ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
 ལྷ་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་ངོ་བོར་མོས་པར་བུའོ། །དེ་ནས་ལག་པ་ལ་གནས་པའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་

༡) ལ། ༡༤༡་ན་མ་ དེ་གཉིས་གང་རུང་ངོ་

གོ་རྒྱུ་ལ་ཁུ་བའི་རྒྱུ་གི་བྱུག་པར་གཞུང་བཞི་ལས་བཤད་པས། བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྒྱུ་ལི་
 གོ་གསུམ་བཟོད་ཅིང་། ལག་པ་གཡས་པས་ཁུ་བའི་རྒྱུ་སྒྲངས་ནས་ལག་པ་གཡོན་པའི་ཕྱི་ནང་
 མེད་པར་ལན་གསུམ་དུ་བྱུག་ཅིང་། ཆང་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ལག་མཐིལ་དེ་
 དཔའ་བོ་དང་རྒྱལ་འབྱོར་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་རོ་
 བོར་མོས་པར་བྱས་ལ། ཁུ་བའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པར་བཤད་དེ། ཁུ་བ་ནི་སྤྱག་པ་དང་ཞོ་
 ལ་སོགས་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་ནི་གོང་བུའི་རྒྱུ་ཤ་དང་ཟན་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མཆོད་དེ་བྱིན་
 ཀྱིས་བརྒྱབ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡི་གོ་གསུམ་དང་རྒྱུ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱགས་བཟོད་ནས་དབྱལ་ལོ། །སྒྲ་
 མ་རྒྱུ་ལ་བྱུ་གོ་ཆ་ལ་གཡས་སྒྲོར་དང་། ལུ་མ་གྱི་གོ་ཆ་ལ་གཡོན་སྒྲོར་དང་། འཁོར་ལོའི་ལྷ་ལ་
 སྤྱགས་གཡོན་དང་། མཆོམས་གཡས་སྒྲོར་གྱིས་ལན་གསུམ་གསུམ་དང་། ཆང་གིས་ཀྱང་གོ་ཆའི་
 སྤྱགས་བཟོད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་དང་། ལྷ་གཞན་རྒྱུ་ལ་རང་རང་གི་སྤྱགས་ཀྱིས་ལན་གསུམ་
 གསུམ་དབྱལ་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་དག་པར་མཆོད་དེ་ཞེས་བ་ནི། དེ་ག་མ་བརྒྱ་བྱུག་སོགས་ཀྱིས་
 མཆོད་པ་ལ་སྒྲ་མ་རྒྱུ་ལ་ཆད་དོ། །དེ་ནས་ཆད་སྤྱག་བསྐྱང་བའི་དོན་དུ་ཡི་གོ་བརྒྱ་པ་བཟོད།
 ཆོགས་འཁོར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་བྱིན་གྱི་བརྒྱབ་པའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ། སྐབས་གཞན་ཡིན་ན་
 སྐབས་དང་མཐུན་པར་འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་ལོ། །དེ་ནས་ལྷ་བ་པའི་འབྲེལ་པར་གསོལ་བ་
 བཏབ་ལ། རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་གཞན་དུ་འཕ་གཞན་དུ་ཡང་རུང་སྟེ་བཞག་ནས་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། ཏག་པའི་
 རོ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེས་གཞན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའམ་གང་ཡང་རུང་བར་བཞག་ལ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་
 ལེགས་ལ། དོན་ནི་ལག་པ་ལ་མཆོད་པའི་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་མ་ཆོགས་ཀྱི་བཟའ་བཏུང་ངམ། རང་གི་
 བཟའ་བཏུང་ལ་བསྐྱེད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའམ། ཡང་ན་སྟོད་ཅིག་གི་ནང་དུ་གཞུག་ལ་བཞག་
 ཅས་པའི་དོན་ནོ། །ཕྱི་མ་འདི་ལྟར་བྱས་ནས་བཞག་ན། ལོངས་སྟོད་འཕེལ་བའི་རྟེན་འཕེལ་ཡོད་
 པར་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་བཞེད་དོ། །དེ་ནས་ལག་པ་གཡོན་པ་ལ་གོས་པའི་རྒྱུ་གཡོན་པའི་སྤྱན་ལག་
 གིས་བཟུང་སྟེ། སྟོང་ག་དང་། སྟེ་དང་། མགོ་བོར་རྩྱུ་ཞུམ་མོ་བཟོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་བྱུག་པར་

བྱའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ལག་པ་གཡས་པས་གཡོན་པ་ལ་འགོས་པའི་རྩམ་རྣམས་བསྐྱས་ཏེ། གཡོན་
 གྱི་ལག་མཐེལ་དུ་བཞག། །དེ་ནས་དེ་གཡོན་པའི་སྤྱིན་ལག་གིས་སྒྲངས་ནས་བྱེད་པར་སྤྲ་མ་
 རྣམས་འཆད་དོ། །དེ་ནས་ལག་པའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་བདག་ལ་ཁྱུགས་པར་བསམ་མོ། །འདི་ཡང་
 ཐོག་མར་བད་ཀོར་བྱས་ཏེ་མགོ་བོར་བཞག་ནས། ཡོ་ག་ཤུག་བཞེད་པས་ཁྱུ་ནས། སྤྱི་བོ་ནས་
 ཁྱུགས་ཏེ་གོ་ཆ་ལ་ཐིམ་པས་ཤིན་དུ་གསལ་བར་བསམ་ཞེས་སྤྲ་མ་རྣམས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
 འདིར་ལྷ་བ་པས། ཡང་ན་ཞེས་ཆོས་འབྱུང་གྱུ་གསུམ་གྱི་དབུས་སུ་དགྱེལ་འཁོར་པ་མཆོད་པ་
 ཞིག་བསྟན་པ་ནི། ཆོགས་འཁོར་གྱི་སྤྱོན་དུ་ལག་མཆོད་མ་གྱུ་བ་ན་ཆོ་ག་འདི་བྱས་ནས་ཆོགས་
 བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་ག་འདིའི་མཐར་ཆོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོན་དུ་
 གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་ཚུལ་འདིས་དགྱེལ་
 འཁོར་མཆོད་པ་ཡང་རུང་ངོ་། །དེའི་ཚུལ་ནི་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པའི་མིང་བཞེད་
 ཅིང་། ལག་པ་ལྷ་སྐྱེད་པའི་ཆོ་གས་དག་པར་བྱས་པའི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མིང་མེད་གྱིས་བདུད་
 ཅིའི་སྐྱེད་ཆོག་གིས་དག་པར་བྱས་པའི་སྤྱོས་བྱེད་གྱིས་མདུན་དུ་འཁོར་ལོ་གྱུ་གསུམ་པ་གཉིས་
 བྱག་ཅིང་། དེའི་དབུས་སུ་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱུ་པོ་གཅིག་བྱ། དེར་རང་གི་སྤྱིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་
 ཟེར་གྱིས་སྤྱན་དངས་པའི་འཁོར་ལོ་སྤྱོམ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱེལ་འཁོར་བསམ་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལ་གྱུ་གསུམ་བྱེད་ཚུལ་ནི་གྱུ་གསུམ་བསྐྱོལ་མར་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་དོ་རྩེས། ཅིབས་དྲག་
 འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པའི་ཞེས་བྱུང་དྲག་པར་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལ་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་
 དོན་ནི་ཆོས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནི་ཨེ་ཡིག་གི་དོན་དང་། དེའི་དབུས་ཀྱི་རྒྱུ་པོ་ནི་འེ་ཡིག་གི་དོན་དང་།
 དང་པོ་ལ་ནི་མཆོད་དུ་དགའ་བ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཤེས་རབ་མའི་ལྷས་ལ་
 བརྟེན་པའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་གཅིག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེ་
 བས་རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་མཆོན་པའི་ཆོས་འབྱུང་གྱུ་གསུམ་
 པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། མཆོག་དུ་དགའ་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱིས།

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བདེ་འབྱུང་གྱེད། །རྒྱ་དག་ཤེས་རབ་ལུས་ལ་འབྱུང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་
 གནས་ཞི་བ། །ལྷ་རྩལ་ཆོས་འབྱུང་མི་འགྱུར་བ། །སངས་རྒྱས་དེ་ནི་བདག་གིས་བསྟེན། །ཞེ་ཡི་ཆ་
 བྱད་བཟང་པོ་ལ། །དབྱུས་སུ་བྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །བདེ་བ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་པ། །སངས་
 རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཉིད། །རྒྱུད་གྱི་དང་པོར་གང་གནས་པ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་འབྱུང་གཅིག་གི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བློ་མ་པོས་མཆོད་
 བའི་བདེ་ཆེན་གྱིས་ཆོས་འབྱུང་གཉིས་པའི་དོན་རྟོགས་པ་མཆོད་ལ། །དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་འབྱུང་དང་
 དབྱུས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཀུན་ཚུད་པ་ནི། །ལམ་དང་འབྲས་བུའི་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེས་སྤྱལ་བའི་རྣམ་འབྱུང་ཡིན་པས། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེའི་ནང་དུ་འདུས་
 པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་བྱུང་བ་ལས། ཆོས་འབྱུང་མི་འགྱུར་ཞི་བ་ཉིད། །ཤེས་རབ་རང་
 གི་དངོས་དེ་མིད། །ཀུན་ཏུ་ལྷ་རྩལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས། །སྤྱོད་པ་མེད་ཅིང་དག་པ་ལས། །འདི་དག་ཐམས་
 ཅད་རྣམ་པར་སྤྱལ། །མཆོག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་རྣམ་དག་གང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་སྤྱད་བྱས་པ། །
 བརྗོད་མིན་ཀུན་ལ་ཁྲབ་པའི་གནས། །ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་རྣམ་འབྱུང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་
 གནད་ཤེས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་སྤར་ལྟར་བསྐྱབས་ནས་མཆོད་པ་ནི། །དེ་འདྲ་བའི་གོ་བ་མེད་པར་
 དགྲིལ་འཁོར་མཆོད་པ་ལས། ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་དགྲིལ་
 འཁོར་སྤོམ་པ་རྣམས་གྱི་ངེས་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
 མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བཞིན་དུ་བདུད་ཅི་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་
 དུ་རྟོགས་པར་བྱས་པའི་བཟའ་བདུད་སོགས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱིས་སྤྱལ་
 བས། མེད་པ་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་བདུད་ཅིར་བྱས་པ་ཡང་མཐེ་བོང་དང་སྤོང་ལག་གིས་སྦྱངས་
 བས། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་རང་རང་གི་སྤྱིང་པོ་དང་ཉེ་སྤྱིང་གིས་དང་། ལྷ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རང་རང་
 གི་སྤྱད་ཀྱིས་སྤྱལ་ཏེ་མཉེས་པར་བྱ་བར་བཤད་ལ། བོད་ཀྱི་སྦྱོར་མ་རྣམས་དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་མའི་
 མཆོད་དང་། ལྷའི་སྤྱད་ཀྱི་མཐར་འབྱུང་གསུམ་བཏགས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་གཞན་

ལའང་འབྲུལ་བར་འདོད་དོ། །ཕྱི་རོལ་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་བདུན་ཅི་ལྟའི་མཆོད་པ་བྱེད་པར་
བཤད་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཁྱོས་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡང་དག་པར་མཆོད་པར་
གསུངས་པ་ནི། རིག་མ་བཅུ་དྲུག་སོགས་སྤར་ཕྱི་རོལ་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །
དེ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཞེད་པ་ནས་བདག་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་བར་ནི། ཕྱི་རོལ་མཆོད་པའི་སྐབས་
སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་ས་དེ་ལ་གནས་པའི་ཁྱོས་བྱེད་གཡོན་པའི་སྤོ་ལག་གིས་
སྒངས་ཏེ། རྩྱ་ལྷོ་ཨོ་གྱི་སྤྲུགས་བཞེད་པ་སྤོན་དུ་འགོ་བས། སྤྱིང་ག་དང་། ལྷོ་བ་དང་། མགོ་པོ་རྣམས་
སུ་བྱུག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལག་པ་གཡོན་པ་ལ་གནས་པའི་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ཡང་བདག་ཉིད་ལ་
ཞུགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དམ་ཆོག་དང་སྤོམ་པ་དག་པར་བྱས་ཏེ། སུན་བཞིའི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་གནས་པའི་སྐབས་ནས་སུན་གྱི་བར་དུ་མཆོད་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེས་མཆོད་པའི་དུས་བྱེད་
པར་བ་ནི། ཀྱན་སྦྱོད་ལས། དགུན་འབྱེད་ལ་སོགས་སྒྲ་བ་ཡི། །ཆོས་བཅུ་ལ་ནི་གུས་པས་མཆོད། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་བ་རེ་རེའི་ཡར་མར་གྱི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱེད་པར་དུ་བྱུང་གྱི་སྒྲ་
བའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཡིན་པས་དུས་རྒྱུན་པ་དང་བྱེད་པར་བ་རྣམས་ལ། བཙུན་ལྟ་འདས་ཏེ་རུ་
ཀའི་དགྱིལ་འཁོར་པ་མཆོད་པ་ལ་བཙུན་པར་བྱས་ན། སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་དུ་དཔལ་ཏེ་རུ་ཀ་དང་རྩེ་
བཙུན་མས་རྩེས་སུ་གཟུང་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྐྱབས་
ཏུ་འབྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་གི་དོན་ནི། བཙུན་ལྟ་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་མངོན་པར་
རྟོགས་པ། དུག་ཀྱི་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་དཔལ་ལྷ་ཨི་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་མཇེད་
པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་མཇེད་པ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །གཞུང་འདི་གང་གིས་བསྐྱར་བ་ནི། རྒྱ་
གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་སུ་མ་ཏི་ཀྱི་རྩོ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་དང་། སྤྱི་བསྐྱར་གྱི་ལོ་རྒྱ་
བ་ཆེན་པོ་མར་བ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷུག། །གསང་མཆོན་འཇམ་པའི་དོ་རྩེ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དབྱུས་མ་
ག་རྩེ་དཔེ་དང་སྐར་ནས་རྒྱ་སྐད་ལས་པོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ཞིང་། ཆོག་དོན་ལ་ཞུས་དག་བྱས་ཏེ་

འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའོ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་མཐར་སོན་པ། །རྣལ་འབྱོར་
 ཆེན་པོ་སྒྲོན་མེད་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། །འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བྲ་
 བར་གྲགས། །ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའི་རྒྱུད་དེ་ལས་བརྒྱས་ནས། །སྤྲེལ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་རྟོགས་
 མཆོག་མཛད་པ། །གཞུང་ཅུང་དོན་རྒྱས་གནད་ཀྱན་ལེགས་འདུས་པ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་ལྷ་
 ཞི་བ་ཡི་གཞུང་། །འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་རྩ་བ་ཤད་རྒྱུད་ཀྱན་དང་། །རྒྱ་གར་མཁས་པས་མཛད་པའི་
 བདེ་མཆོག་གཞུང་། །ཀྱན་ལ་རིང་དུ་འདིས་པར་བྱས་པ་དང་། །དམ་བ་སྡེ་མ་རྣམས་ལས་ལེགས་
 འོངས་པའི། །བརྒྱུད་པ་སོ་སོའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པར། །གོ་སྤྲིའི་ངག་གིས་གསལ་བར་བཤད་པ་
 འདི། །ལམ་འདི་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པ་གསོ་བྱེད་དང་། །བདག་གྲང་ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་འདི་འབྲེལ་བའི།
 ལམ་བཟང་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་བྱ་བྱེད་དང་། །ལོག་པར་བཤད་པའི་དྲི་མ་བསལ་བའི་ཆེད། །དེ་
 བྱེད་བདག་ལ་གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོ་མས། །བཅེ་བ་ཆེན་པོས་བཟོད་པ་མཛད་དུ་གསོལ། །འདི་
 ར་ཡང་དག་པ་དང་ལྟར་སྒྲུབ་གི། །བཤད་པ་རི་བཞིན་བྱེད་པ་ཆེས་དཀོན་ཞིང་། །ཁྱད་པར་རྟོ་རྟེ་ཐེག་
 པའི་གཞུང་ཀྱན་ལ། །རྣམ་གཞག་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཅུང་བས་ན། །ལེགས་བཤད་འདི་ལའང་ཆོས་ཀྱི་
 རྗེས་འབྲངས་ནས། །དེས་པ་རྟེན་པ་དཀའ་བར་སྒྲུབ་ན་ཡང་། །མཁས་པ་རིང་དུ་བསྟེན་པའི་དཔྱོད་
 ལྡན་གྱིས། །ལེགས་པར་བཤད་ན་དགའ་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ལུང་དང་མན་ངག་རིགས་ལམ་སྤ་
 མོ་ཡིས། །རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་བཞག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། །ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་བྱིས་སྒོ་མི་གསལ་
 བས། །རྟོངས་པར་གང་གྱུར་དམ་པའི་སྦྱོན་སྒྲུབ་བཤགས། །རྣམ་དག་བསམ་པས་འབད་པ་ཆེན་པོ་
 ཡིས། །ཚུ་ལ་འདི་བསྐྱབས་པས་བསོད་ནམས་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་མར་གྱུར་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་
 རྣམས། །སྒྲོ་མེད་ཐེག་པའི་ལམ་འདིར་འཇུག་པར་ཤོག །འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཆོ་རབས་ཐམས་
 ཅད་དུ། །དཔལ་ལྡན་ཉེ་རུ་ཀ་དང་རྗེ་བཙུན་མས། །མ་ལྟར་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་གཟུང་ནས། །ཡང་
 དག་ལམ་འདི་གོགས་མེད་མཐར་བྱིན་ཤོག །ཅེས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ལྷ་ཞི་བས་མཛད་པའི་
 བཙུན་ལྡན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་འདོད་

བ་འཇོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མདོ་དང་ཕྲགས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ། ལམ་འདི་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
 ལ་མོས་པ་མང་པོས་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞིག་གིས་ཞེས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱེལ་
 བའི་དོན་དུ་བདེ་མཆོག་གི་ཙ་བ་དང་། བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱན་དང་། དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་རྣམས་དང་།
 གཞུང་འདིའི་འབྲེལ་པ་དུག་དང་། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་གཞན་རྣམས་ལ་འང་རིང་དུ་འབྲིས་པར་
 བྱས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་སྟེལ་སོ་སོ་བ་ཡང་མང་དུ་བལྟས་ནས་མང་དུ་ཐོས་པའི་
 དགེ་སློང་སློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགའ་ལྗན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤིང་དུ་
 སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དཀའ་བཞི་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་ལོ།། །།མཛུ་ལོ།།

༡༡། །ཟབ་ལམ་རྒྱ་རོའི་ཆོས་བླ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་འབྲིང་པའི་རིམ་པ་ ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་དོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོལ་གྲུས་
པ་ཆེན་པོས་བྲག་འཆའ་ལོ། །སྐྱུ་གསུང་བྲགས་དང་རྩ་འབྲུལ་ཀྱན་འགོ་དང་། །ཅི་འདོད་སྦྱེད་དང་
ཡོན་ཏན་དབང་བྲག་སྟེ། །དབང་བྲག་བརྒྱད་ལྡན་དོ་རྗེ་འཆང་དབང་གི་ །རོ་བོ་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་
ཞབས་ལ་འདུད། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་རྒྱུད་སྟེའི་གནད་བསྐྱུས་པ། །བྲུབ་པའི་དབང་བྲག་ཏེ་ལོ་རྒྱ་རོ་
ནས། །རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་པ་རྒྱ་རོའི་ཆོས་བླ་ཅེས། །སྟོན་པའི་གྲགས་པས་ཕྱོགས་ཀྱན་རབ་ཁྲབ་
པའི། །ལམ་འདིར་འབད་ལས་སྐལ་ལྡན་མཐའ་ཡས་ཀྱི། །རྣམ་པར་འདེན་པའི་གོ་འཕང་མཐོར་
གཤེགས་པའི། །“གདུང་རབས་”^{༡)}འདིན་པའི་གསུང་གིས་ནན་ཏན་དུ། །ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བྱིར་ལམ་
དེ་འདིར་བཞད་བྲ། །

འདིར་ཟབ་ལམ་རྒྱ་རོའི་ཆོས་བླ་ཅེས་ཀྱན་ཏུ་གྲགས་པའི་གདམས་ངག་འཆད་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་འདི་སྒྲོམ་པའི་སྟོན་འགོ་དང་། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་འདི་རི་
ལྟར་བསྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །སྟོན་འགོ་དང་པོ་ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་པའི་ལམ་དང་། །བྱན་མོང་
མ་ཡིན་པ་སྒྲ་མའི་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྟོན་འགོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །ལམ་བྱན་མོང་བ་ལ་སྟོབ་པ་ལུགས་
འདི་ལའང་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། །ལམ་དེ་ལ་སྟོབ་སྟོང་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ལམ་འདི་ལ་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱན་མོང་གི་ལམ་ལ་སྟོང་པའི་རིམ་པ་
རྣམས་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། །རྗེ་མར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཞད་སྟོལ་འདིན་པའི་སྒྲ་མ་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས།

༡) ལ། ༡་ན་ན་གདུང་རབས།

བརྟག་གཉིས་ལས། དང་པོར་གསོ་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་དབྱེ་མ་བསྟན། །
 ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་སུ་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པར་བཤད་ལ། དེ་རྒྱུད་ཀྱི་
 རོན་དུའང་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་བཙུན་མིང་ལས་ཀྱང་། བར་དོ་འབྲང་སྒོལ་གྱི་གདམས་ངག་གིས་
 འབྲིང་པ་ན། ཐོག་མར་སྐྱབས་འགོ་དང་སྒོལ་འདུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ཡང་
 སྤང་སྒྲོག་གིས་འདྲེན། མཛོ་སྤེལ་གཡང་ལ་སྤྱང་། ཞེས་ཇི་བཞིན་དུ་མི་སྤང་བར་ཁས་སྤངས་ཅམ་
 བྱེད་པས། དཔོན་སྒོལ་གཉིས་ཀ་གཡང་ལ་སྤྱང་བ་དང་། བན་ཡོན་རེ་མཛོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཞུགས་པ་
 སྤང་གི་སྒྲ་འདྲེན་དུ་གསུངས་ནས། ཕྱིས་རྗེ་བཙུན་མའི་བྱིན་རྒྱལས་མཛད་ནས་གདམས་ངག་ཐོག་
 ལ། བར་དོ་འབྲང་སྒོལ་ཡང་གདམས་ངག་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འབྲིང་ཚུལ་དེའང་ཀྱན་གྱི་སུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་རྗེ་སྤྲུལ་སྤེལ་པས་ནི།
 ཆོས་བཞིའི་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལྟར། སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་རྒྱུད་སྤྱངས་པ་སྒོལ་
 དུ་བཏང་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་རྗེ་ཐག་མོ་བྱ་བ་སོགས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོས་དྲུག་གི་
 ཁྲིད་ཡིག་ན་ལམ་སུན་མོང་བའི་འབྲིང་ཚུལ་མི་སྤང་བ་ནི། ཆོགས་ཁྲིད་ལམ་རིམ་བཞིན་དུ་ཁྲིད་པའི་
 རྗེས་ལ་གདམས་ངག་འདི་སྟེར་བའི་ལུགས་སུ་སྤང་བས། ཡང་དགོན་པའི་ཁྲིད་ཡིག་ན་འདུག་པ་
 བཞིན། ལམ་སུན་མོང་བ་ལ་སྒོལ་དུ་འབྲིང་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་བྱངས་ཤིག །དེ་ལྟར་བྱ་ན་ལམ་
 སྤྱོགས་རེ་བར་མ་སོང་བར་མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་རྫོགས་པའི་ཁྲིད་ལུགས་ཡིན་
 པས། ལུགས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་འདུག་པ་ལ། དེ་ལྟར་དུ་གོ་བ་ཆགས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་དེ་ལ་སྒོ་སྤྱངས་པའི་རིམ་པ་ནི། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་གཉིས་སུ་མོང་བའི་ལམ་
 ལ་རྗེ་ལྟར་སྤྱང་སྤྲུལ་ན། རོ་པོ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་བཤེས་གཉན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་ཞིག་ལ་བསམ་པ་དང་སྒྱུར་བས་བསྟན་པ་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་བྱོ། །དེས་ཀྱང་དལ་བ་དོན་ཆེ་བ་དང་རྟེན་དཀའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། སྒོ་སྤྱངས་པས་དལ་བའི་
 ཉེན་ལ་སྤྱང་སྤེལ་འདོད་ཆེན་པོ་སྤྱིས་པ་ནི། སྤྱང་སྤེལ་པའི་མཆོག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་འདུག་པ་

ཉིད་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇུག་སྒོའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་རྒྱད་
ལ་ཡོད་ན་དེའི་ཐེག་ཆེན་པའང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཆོག་ཙམ་དུ་སོང་ན་ཐེག་ཆེན་
པའང་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཙན་གྱིས་སེམས་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་
རིམ་གྱིས་བསལ་ནས་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལའང་ཐོག་མར་ཆེ་འདི་ལ་སྒོ་
མ་སྟོག་ན་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གང་གིའང་ལམ་གྱི་གོགས་ཡིན་པས། ཆེ་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་བའི་
འཆི་བ་བྲན་པ་དང་། ཤེས་པའི་འོག་ཏུ་རན་འགྱུར་འབྱུངས་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསམས་ནས་ཆེ་འདི་ལ་
སྒོ་སྟོག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མའི་སྤྱན་ཆོགས་ལ་”སྤྱིད་པའི་”^{༡)}སྒོ་ཡང་འཁོར་བ་མཐའ་
དག་གི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་ཏེ་བསྒྲིག་ནས། ཡིད་ཐར་པ་ལ་སྟོགས་པར་བྱའོ། །
དེའི་འོག་ཏུ་རང་ཉིད་ཞི་བ་དེའི་སེམས་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་དང་དེའི་རྩ་བ་ཙན་
གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རིང་དུ་སྦྱངས་ནས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་
བར་བྱའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྒོ་བ་འདོད་བསྐྱེད་དེ།
རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོད་པའི་ཁུར་བཟུང་བར་བྱས་པ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱེད་
བྱ་ཕྱིན་དུག་ལ་སྒོ་བ་པ་སྦྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་ཐོ་ཞི་གནས་ཀྱིས་སེམས་ལས་
རུང་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་རོ་ཐོ་ཆོས་རྣམས་སྦྱ་མ་དང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ལྷག་
མཐོང་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པའི་ཁུར་བཟུང་བར་བྱས་
པ་ན། ལྷ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་མཉན་ནས་ལྷ་མའི་བསྟེན་ཚུལ་རྣམས་དག་པར་བྱས་ཏེ་སྟགས་ལ་འཇུག་
པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤར་བཤད་པ་འདི་དག་ལ་མ་སྦྱངས་ན་ཆེ་འདིའི་
ཁྲི་བ་མི་ཆོད་པས་ཆོས་བྱེད་འདོད་བཟོན་པོ་མི་འབྱུང་། དད་པ་ཁ་ཞེ་མེད་པ་མི་སྦྱེ་བས་སྦྱབས་
གནས་ལ་སྒོ་ཡིངས་སྦྱར་མི་འོང་། ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་བཟོན་པོ་མི་ཉིད་པས་སྒྲོམ་པ་གང་གིས་
ཡང་སྦྱང་སྒྲོམ་ཞིབ་ཐོ་མེད་པའི་རྩིང་ཆོས་པར་འགྲོ། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལོག་རྣལ་མ་མི་སྦྱེ་བས་

༡) ལ། ར་ན་ན་ སྤྱིད་པའི།

ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བ་ཅམ་དུ་ཟད། བྱམས་པ་དང་སྤྲོད་མེད་ཅུ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲིན་སེམས་མ་བཅས་
 པ་མི་སྤྱི་བས་ཐེག་ཆེན་པ་མིང་ཅམ་དུ་འགྲོ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་སྤྱི་ལ་སྒྲོབ་འདོད་དག་པོ་མི་
 འབྱུང་བས་འཇུག་སྒྲིམ་ནལ་མ་མི་སྤྱི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྤྱིའི་གོ་བ་རྣམ་དག་མི་འཆགས་
 པས་ཉིང་རེ་འཛིན་སྤྲོ་མོ་ལ་ཡང་འབྱུང་ཞིང་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་པ་མི་སྤྱི་བས། དེ་རྣམས་
 སུ་མ་སོང་བ་འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིའི་ལམ་ལ་སྤྱང་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་མེ་བཙུན་བྱམས་
 པ་ནས་ཐོགས་མེད་དང་། མེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ནས་སྤྱ་སྤྱོད་དང་། ཞི་བ་ལྷ་ལ་བརྟུན་པའི་ཆུ་བོ་
 གསུམ་འདྲེས་ཀྱི་གདམས་པ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་དང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་གང་གི་སྒྲོར་འཇུག་ཀྱང་བྱ་དགོས་
 པར་རྡོ་བོ་ཆེན་པོ་བཞེད་དོ། །མེ་བཙུན་མེད་ལས་ཀྱང་། དགེ་དང་མི་དགའི་ལས་རྣམས་ལ། །རྒྱ་
 འབྲས་དག་པར་མ་བསམས་ན། །ངན་སོང་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པས། །སྤྲོ་ཞིང་སྤྲོ་བའི་རྣམ་སྤྲོན་
 ལ། །བག་ཡིད་དཔུང་པས་ཐེན་ཀྱང་འཆལ། །འདོད་ཡོན་སྒྲིན་དུ་མ་བལྟས་ཤིང་། །ཞེན་པ་ནང་
 རྣམ་མ་ལོག་ན། །འཁོར་བའི་བཅོན་ར་མི་སྒྲོལ་བས། །ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མར་ཤེས་པའི་སྒྲོས། །ཀྱུ་
 འབྱུང་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཡང་འཆལ། །འགྲོ་དྲུག་སེམས་ཅན་པ་མ་ལ། །བྱས་པ་དེན་དུ་མི་གཞོན། །
 ཐེག་པ་དམན་པར་གོལ་བའི་སྒྲིན། །དེ་ཕྱིར་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་བསྐྱབ་
 ཀྱང་འཆལ། །ཞེས་དང་། ང་མི་ཁོམ་བརྟུན་ལ་འཇིགས་འཇིགས་ནས། །མི་རྟག་འཁོར་བའི་ཉེས་
 དམིགས་བསྒྲོམས། །སྤྱོད་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲོ་བྱུགས་གཏད། །ལས་རྒྱ་འབྲས་ཆོས་ལ་
 རན་ཏན་བྱས། །ཐབས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་རྟུན་སྤྱངས་པས། །བག་ཆགས་སྤྱིབ་པའི་རྟུན་ལམ་
 ཆད། །སྤང་བ་ཅིར་སྤང་སྤྱོད་མར་ཉོགས། །ད་ངན་སོང་གསུམ་ལ་ཉམ་ང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ལམ་སྤྱོད་མོང་བ་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་མ་བྱུང་བར་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ལམ་གྱི་ལུས་
 ཡོངས་སུ་རྒྱ་རིམ་པ་རེ་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། ལམ་རྒྱ་རིམ་པར་
 བཟོད་པའི་གཞི་ཆང་བར་ཐིངས་པ་ཡིན་པས་གཞན་དང་མི་འདྲ་ལ། ལམ་སྤྱོད་མོང་བ་ལ་བསྐྱབ་
 ཆུ་ལ་ནི་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཞག་ཐེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྤྱན་འགྲོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་སྤྱན་འགྲོ་
 དང་། ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱན་འགྲོ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་
 དང་། དམ་ཆེག་རྣམས་བསྐྱར་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་མར་པའི་རྒྱུད་ལྷའི་བརྒྱུད་
 འཛིན་མེས་སྤྱན་དང་རྫོགས་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལའང་། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་
 རིམ་པ་གཉིས་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱར་བ་དགོས་པར་བཞེད་ལ། རྗེ་བཙུན་མིད་
 ལས་ཀྱང་། སྒྲམ་པོ་བ་དང་མཇལ་ནས་ལམ་འདི་ལ་འཁྲིད་པའི་སྤྱན་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་ཐོབ་བམ་
 གསུངས་པས། སྒྲམ་པོ་བས་ཟངས་དཀར་གྱི་སྒྲོབ་མ་མར་ཡུལ་སྒྲོ་ལྷན་ལ་ཐོབ། ཅེས་ཞུས་པའི་
 རྗེས་སུ་ཁྱིད་མཛད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ལ་གདམས་དག་ཞུས་པ་ན། བ་རི་ལོ་རྩ་བ་ལ་དབང་
 ཞུས་ལ་ཞོག་གསུངས་པ་མང་དུ་མཛད་འདུག་པ་དང་། དཔལ་མག་མོ་གྲུ་བས་མཛད་པ་ནའང་།
 སྤྱན་དུ་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱར་བའི་ལུགས་མཛད་འདུག་པས། མར་ལུགས་ལའང་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཞུང་དང་གདམས་དག་འཛིན་པའི་སྒྲ་མ་སྤྱ་མ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པས་དབང་བཞི་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ཞིག་ངས་པར་དགོས་སོ། །དེ་ནི་རྒྱུད་མང་པོ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ནན་ཆེ་བར་
 གསུངས་ཏེ། ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལའི་གཉིས་པ་ལས། དང་པོར་རེ་ཞིག་གང་ཆེ་སྒྲོབ། །ལན་ཅིག་དབང་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱར། །དེ་ཆེ་གསང་ཆེན་བཤད་པ་ཡི། །ངས་པར་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པའོ། །དབང་མེད་
 ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། །བྱེ་མ་བཅོར་ལ་མར་མེད་ལྟར། །གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ད་རྒྱལ་གྱིས། །དབང་
 བསྐྱར་མེད་པར་འཆད་བྱེད་པ། །སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོབ་མ་ཤི་མ་ཐག །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དཔྱལ་བར་
 འགྲོ། །དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྒྲ་མ་ལས་ནི་”དབང་ལོད་”ཞུ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་རྫོར་
 འཕྲེང་གི་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། དབང་བསྐྱར་བ་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཉག་ཏུ་
 གནས། །ང་ཡིས་རི་བཞིན་དོན་བཤད་ཀྱིས། །དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཡང་དག་ཉོན། །ཐོག་མར་སྒྲོབ་མ་
 གང་གི་ཆོ། །སྒྲོ་ལྷན་ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་ན། །རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །དེ་ཡི་ཆེ་ན་

༡) ལ། ར་བ་ན་ དབང་དོན།

སྒྲིག་དུ་འགྱུར། །ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་གྱིས་དབེན་ན། །སྐྱབ་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང་། །སྒྲིབ་
 དཔོན་སྒྲིབ་མ་མཚུངས་པར་ནི། །མི་བཟད་དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གསང་
 ཆེན་བཤད་པ་དང་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིག་དུ་རུང་བ་དབང་རྣམ་དག་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་པས། དབང་ནི་
 དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་རྒྱུད་དོན་ཤེས་ནས་ལམ་ལ་ཅི་ཅམ་འབད་ཀྱང་དངོས་
 གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་མི་སྲིད་ལ། དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཉེས་དམིགས་ཅམ་དུ་མ་བཟད་དངོས་གྲུབ་སྤྲོ་
 ཐོབ་ཀྱང་དཔོན་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་དཔུལ་བར་འགྲོའོ། །དབང་བསྐྱར་བའང་བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལས།
 རྒྱགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་མ་མཐོང་བར། །གང་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་བ་ཉིད་འདོད། །མཁའ་ལ་ཁྱུ་རྒྱུར་
 གྱིས་རྟེན་དང་། །སྤྲིག་རྒྱུའི་རྒྱ་ནི་འབྱུང་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་པས། སྒྲིག་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་
 དུ་བཅུག་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་ཅོད་པན་ལ་སོགས་པའི་དབང་རྫོགས་པར་
 བསྐྱར་བ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་དབང་གི་ཆ་འགའ་རེ་དང་ལྟ་རེའི་བྱིན་རྒྱུས་ཀྱི་རྟེན་གནང་
 ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དབང་རྣམ་དག་གཞན་སྒྲིག་དུ་སོང་བ་ཡིན་ན་མི་རུང་བ་མེད་ཀྱང་། དང་པོ་
 དབང་རྣམ་དག་གཞན་སྒྲིག་དུ་མ་སོང་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་དབང་གི་གོ་མི་ཆོད་པས། དབང་རྫོགས་པ་
 རྒྱུད་སྤེལ་རྣམ་དག་ནས་གསུངས་པ། བཞ་གྲུབ་གྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤད་པ། གླ་མ་དམ་པ་རྣམས་
 ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་པས་རྒྱུད་སྒྲིག་དུ་རུང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདིར་ཀྱི་རྟེན་རྒྱུས་ལམ་འཁོར་
 ལོ་བདེ་མཆོག་ལྟ་བུའི་དབང་བསྐྱར་བར་བྱས་ན། དེ་དག་དང་འབྲེལ་ཆེ་བས་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་དམ་ཆོག་རྣམས་བསྐྱར་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་དབང་རྣམ་དག་
 ཐོབ་པའི་དུས་སུ་གླ་མ་དང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་”དབང་དུ་”)བཞག་ནས། རི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་
 སྐྱབ་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱར་མཆམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་
 བྱས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལས། ཤིན་ཏུ་མཉམ་གཞག་
 སྐྱབ་པ་པོས། །དམ་ཆོག་ཉག་ཏུ་བསྐྱར་བར་བྱ། །དམ་ཆོག་ཉམས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །དབང་

༡) ཅ། ༥་བ་༡་ དཔང་དུ།

བསྐྱར་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མཉམ་སྦྲུང་ལས། དགྲིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་
ཤིང་། །དམ་ཆོག་རྣམས་ནི་སྤངས་པ་དང་། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཞེས་པས། །བསྐྱབས་ཀྱང་ཅི་
ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས། དགྲིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་། བསྐྱར་
བྱའི་དམ་ཆོག་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་བ་དང་། དེམ་གཉིས་ཀྱི་གསང་བའི་གནད་རྣམས་ལེགས་པར་
མི་ཞེས་པས་རིང་དུ་བསྐྱབས་ཀྱང་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས།
རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་པའི་སྐྱབ་པ་པོར་ཁས་སྤངས་ནས་ལུགས་དེ་ལ་ཅ་རྒྱུད་གི་གངས་དུ་ཡོད་ཀྱང་
མི་ཞེས་ན་མི་འོང་བས། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་བསྐྱང་མཆམས་ལེགས་པར་ཞེས་པར་
བྱས་ནས་སྤང་བ་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་བྱད་པར་གྱི་སྟོན་འགྲོ་ནི་སྦྲུང་སྟོན་འགྲོའི་མཆོག་ནི་ལམ་སྟུན་མོང་བ་ལ་སྦྲུང་
བ་དང་། དབང་རྣམ་དག་བསྐྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་
སྤང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་དགོས་ལ། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྟོག་སེམས་ཀྱི་བསྐྱོམ་
བསྐྱུས་དང་། མཐུལ་དབུལ་བ་སོགས་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྤང་བའི་ཁོངས་ཉིད་ནས་འབྱུང་
བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ལ་དེ་དག་ལོགས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པ་
ལ་གཉིས། སྤྲུག་སྤྲུབ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟོག་སེམས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བསྐྱུས་བྱ་བ་དང་། སྤྲུག་རྒྱུ་བས་
འབྱུག་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་ནས་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྟོ་
ཡིངས་སྦྲུང་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་པ་བྱ། རང་ཉིད་སྤྲུག་མཆོར་སྦྲུང་བ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེས་པར་བལྟ་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་མ་ཡིན་པ་དང་།
མ་བྱས་ངེས་ཀྱིས་པན་པ་བསྐྱབས་ཤིང་གཞོན་པ་བསལ་བའི་དྲིན་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལ་ལན་དུ་པན་
འདོགས་པའི་དྲིན་གཟེའི་སྟོ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་དེ་རྣམས་བདེ་བས་པོངས་ལུགས་དང་
སྤྲུག་བསྐྱུལ་གྱིས་མནར་ལུགས་རྣམས་བསམས་ལ། དེ་རྣམས་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་གིས་བདེ་བ་
མཐའ་དག་ལ་དགོད་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱུལ་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱུལ་བར་བྱའོ་སྟུང་པའི་འདུན་པ་དག་

པོ་བསྐྱེད། དེ་ནས་དོན་དེ་གཉིས་རྫོགས་པར་སྐྱབ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཏུ་མཐོང་ནས།
 དེ་ནས་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིའི་འགྱུར་བ་དག་པོའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད། དེ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་ཏུ་ལམ་འདི་ལ་བསྐྱབ་སྟམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཡི་དམ་བཟན་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་སྐུ་གཅིག་
 ལུ། །པད་དཀར་རྩ་བའི་དབུ་མ་གནས་ཤིང་། །རྩི་རྩི་བྱ་རྒྱས་པའི། །རྩི་རྩི་སེམས་དབང་
 ལེགས་དམིགས་ཤིང་། །ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཆོ་ག་བཞིན། །ཉི་ཤུ་ཅ་ནི་རེ་རེ་བཞུས། །ལྷུང་སོགས་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་གྱུར་པས། །འཕེལ་བ་རུ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས། །བྱུང་པ་མཆོག་ནམས་ཀྱིས་བཤད་
 པས། །ཐུན་མཆོམས་སུ་ནི་སྤྱད་པར་བྱ། །འབྲུམ་ཐག་ཏུ་ནི་བཞུས་གྱུར་ན། །ནམ་པར་དག་པའི་
 བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས། ཐུན་མཆོམས་སུ་རྩོམ་སེམས་བསྒོམས་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་རེ་
 མ་ཆག་པར་བཞུས་ན་ལྷུང་བ་མི་འཕེལ་བ་དང་། འབྲུམ་ཐག་གཅིག་བཞུས་ན་ཉེས་པ་ནམས་འདག་
 པར་གྲུབ་པ་མཆོག་བརྟེས་པ་ནམས་ཀྱིས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
 དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱིར་དུ་རྩོམ་སེམས་ཀྱི་བསྒོམ་བཞུས་བྱའོ། །དེའི་རིམ་པ་ནི། རང་གི་སྤྱི་བོར་
 སྤོ་ལས་བརྒྱ་དཀར་པོ་དང་ཨ་ལས་རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟོང་དུ་རྩྱུ་ལས་རྩོ་རྩོ་ཅེ་ལྷ་པ་དཀར་པོ་
 རྩོ་བ་ལ་རྩྱུ་གིས་མཆོན་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་དོན་གཉིས་བྱས། རྩོར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་
 པ་ལས། རྩོ་རྩོ་སེམས་དབང་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་གཡས་རྩོ་རྩོ། གཡོན་རྩི་བྱ་འཛིན་པ། ལུས་རྩོ་
 རྩོ་བསྟེམས་མ་དཀར་མོ་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ། རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་
 པས་སྤྲས་པ། མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལྟན་པ། རྩོ་རྩོ་སྤྱི་བྱུང་གིས་བཞུགས་པ་བསྐྱེད་ལ། དེའི་
 ཐུགས་ཀར་རྩ་བའི་སྟོང་དུ་རྩྱུ་དཀར་པོ་བསམ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དབང་སྐུན་དངས་པ་ལ་མཆོད་པ་ལྷས་མཆོད། རྩོ་རྩྱུ་བྱི་རྩོ་ས་དགྲུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་པར་
 བྱ། ཡང་ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དབང་གི་ལྷ་ནམས་སྐུན་དངས་པ་ལ་མཆོད་ནས།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཛོན་པར་དབང་བསྐྱུར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཟུང་

བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོངས་པ་མཛད། ཡུམ་རྣམས་ཀྱིས་
 རིན་པོ་ཆེའི་བྱམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་གང་བཞོགས་ནས། རི་ལྷར་བལྟམས་པ་སོགས་དང་།
 ཨོ་སར་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་ཨ་ཞི་ཏེ་ག་ཏ་ས་མ་ཡ་ལྷོ་ཡེ་རྩྱུ་ཞེས་བས་དབང་བསྐྱར། ཡུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་
 ཅིས་གང་། མི་བསྐྱོད་བས་དབྱ་བརྒྱན་པར་བསམ། དེ་ནས་སྒོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས། བཙམ་
 ལྷན་འདས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིག་སྒྲིབ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་
 ཆགས་ཐམས་ཅད་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་བས། ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་
 འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་། དེ་དག་གི་ཕྱིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྷང་ཐམས་ཅད་དག་
 པར་བྱས། ཐུགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་བཅས་ཅད་ལ་མཆོད་བ་བྱལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་
 གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱུས་ནས་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་
 ལ་ཐེམ་བས་གཟི་བཞིན་དང་མཐུ་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་སུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ། རྩྱུ་གི་མཐའ་
 མར། ཨོ་བཟླ་ཏེ་རུ་ག་ས་མ་ཡ། མ་རུ་སྤ་ལ་ཡ། ཏེ་རུ་ག་ཏེ་ལོ་བ་ཏིལ། རི་རྩོ་མེ་རྩ་མ། སུ་ཏོ་ཁྱོ་མེ་
 རྩ་མ། སུ་པོ་ཁྱོ་མེ་རྩ་མ། ཨ་རུ་རྩོ་མེ་རྩ་བ། སར་སི་རྩོ་སྤེ་ཡ་མོ། སར་གམ་སུ་ཅ་མེ། ཅེ་རྩྱུ་
 ཡོ། ཀུ་རུ་རྩྱུ། ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏོ་རྩ་ག་ཐམ། བཟླ་ཏེ་རུ་ག་སྤ་མེ་སུལ། ཏེ་རུ་ག་རྩ་མ། མར་ས་མ་ཡ་
 ས་རུ་ལྷུ་རྩྱུ་པར། ཅེས་བས་བསྐྱོར་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱུས་བས་ཡིག་འབྲུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས།
 སེམས་ཅན་ཀྱི་ཕྱིག་སྒྲིབ་སྤངས། སངས་རྒྱས་སྤྱོད་བཅས་ལ་མཆོད་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་བ་
 བྱལ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་ཡིག་འབྲུ་ལ་ཐེམ། ཡིག་འབྲུ་ལས་
 བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཀར་པོ་བྱང་། ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྐྱོར་མཆོམས་ལས་བབས་ནས་རང་གི་སྐྱེ་བོ་ཆངས་
 པའི་བྱ་ག་ནས་ཐུགས་ཏེ་སྐྱོ་གསུམ་ཀྱི་ཕྱིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་སྐྱོ་དང་བ་སྐྱེའི་བྱ་ག་ནས་
 རྒྱུངས་ཀྱིས་འཐོན། ཕྱིག་སྒྲིབ་སངས་ཀྱིས་དག ། ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་
 ཀྱིས་དཀར་མེར་གྱིས་གང་། རྟོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་
 ཞིང་བསྐྱུས་སོ། ། ཐུན་འཛོག་གར་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པ་བྱས་ལ། ཕྱིག་སྒྲིབ་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་

གཉིས་པ་བྱིན་རྒྱལ་ས་འདུག་པའི་བྱིར་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་ས་
 ཞིང་དུ་སྤྲོ་མ་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ལ་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདུན་གྱི་རྣམ་
 མཁར་རིན་པོ་ཆའི་ཁྱི་སང་གས་བཏེག་པའི་སྟེང་ན་པད་ཉིའི་གདན་ལ། རོ་བོ་རང་གི་སྤྲོ་མ་ལ་རྣམ་
 པ་རིགས་དུག་པ་རྩོ་རྩེ་འཆང་སྐྱུ་མདོག་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་པ། གཡས་རྩོ་རྩེ་གཡོན་
 འི་ལ་བྱུ་འཛིན་པས་རང་འབྲའི་ཡུམ་ལ་འབྱུང་པ། ལྷ་རྩས་གྱི་གོས་གྱི་སྟོང་གཡོགས་དང་། སྤང་
 གཡོགས་ཅན། རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། ཞབས་རྩོ་རྩེའི་སྤྱིལ་ཀྱང་དུ་བཞུགས་པ། འོད་
 ཟེར་རྣམ་པ་ལྷ་རབ་དུ་འབར་བར་བསྒོམས་པའི་སྤྱི་བོར་སྤྲོ་མ་ལ་ཨོྭ་དཀར་པོ། བཟུན་པར་བརྒྱ་ལ་
 ལྷུང་དམར་པོ། སྟེང་གར་ཉི་མ་ལ་རྩྱུ་སྟོན་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་བསྒོམ། རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་
 རྩོ་རྩེ་འཆང་ནས་བཟུང་ཉེ། སྤྲོ་མ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་སྐྱུན་བྲངས་
 ཏེ་བསྟེམས་ལ། སྟོམ་འབྱུང་ལས། སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་སྤྲོ་མ་ཆོས། །དེ་བཞིན་སྤྲོ་མ་དགེ་འདུན་ཉིད། །
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་གྱི་རོ་བོར་བསྒོམ། རིམ་ལྷལས། འདི་ནི་རང་
 བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གཅིག་བྱུ་ཉིད། །མན་ངག་རབ་དུ་སྟེར་བའི་བྱིར། །རྩོ་རྩེ་
 སྟོམ་དཔོན་དེ་བས་ལྷག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་དུ་ནི་རྩོ་རྩེ་འཆང་
 ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམ། ཞལ་ལུང་ལས། འདི་ཡི་དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ། །ང་
 ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། །སྐྱབ་པོ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་ལེན། །དེ་ཡིས་དེ་མཉེས་རང་གི་རྒྱུད། །ལས་

ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གི་དོན་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་
 སྒྲོབ་མས་མཆོད་པའི་དུས་སུ། སངས་རྒྱས་ཀླུ་མས་བྱོན་ཏེ་སྒྲ་མའི་ལུས་ལ་བཞུགས་ནས་མཆོད་པ་
 བཞེས་ཏེ་སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་དག་པར་བྱེད་ལ། མཆོད་པ་གཞན་གྱི་ཆེ་རང་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་བཏང་
 བའི་བསོད་ནམས་འཛོལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བཞེས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཞེས་པར་
 བྱས་ལ། མཆོད་པའི་ཞིང་གོང་ན་མེད་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རོ་བོར་བལྟས་ལ། སྐྱོན་ཉླ་པའི་སྒྲོ་ལ་སྒྲོམ་སེམས་མང་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་ཀླུ་མས་བཏགས་ནས་དེ་
 ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་སྦྱང་བ་མང་དུ་བྱ་སྟེ། སྐྱོན་གྱི་ངོས་ནས་བཏགས་ན་དངོས་བྱུང་གྱི་གོགས་
 བྱེད་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བཏགས་ན་དངོས་བྱུང་སྦྱར་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་
 སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་བཀའ་ངེན་རྗེས་སུ་བྱོན་ཏེ་གྲུས་
 པ་ཆེན་པོ་མང་དུ་སྦྱང་ངོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། རིམ་ལྡན་ལས། མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀླུ་མ་སྤངས་ནས། །སྒྲ་མ་ལ་མཆོད་ཡང་དག་བཅུམ། །དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀྱང་མཐུན་པའི། །ཡེ་ཞེས་
 མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སྒྲ་མེད་བྱེད་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི། །དོ་རྗེ་སེམས་དབང་མཆོད་བྱས་
 པས། །དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཅི། །དཀའ་ཐུབ་མ་བསྟེན་གང་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་མཆོད་པ་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་སྒྲ་མ་ལ་མཆོད་པ་ཉིད་སྦྱར་སྒྲང་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་དྲག་པོ་
 བསྐྱེད་ནས་སྒྲ་མ་ལ་མཆོད་དོ། །དེ་ཡང་མཐུལ་གྱི་མཆོད་པ་ནི། སའམ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་
 མཐུལ་བ་བྱུང་གིས་བྱུགས་པ་ལ་དེ་བཟང་དང་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ཚུས་བྱུག་ཅིང་། ཡོ་
 བརྩ་བྱ་མི་ལྷོ་སྒྲོ་ཞེས་པས་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དང་། ཡོ་བརྩ་རེ་ཁེ་ལྷོ་སྒྲོ་ཞེས་པས་
 ལྷགས་རིའི་སྤྱུ་ལྷུད། དེ་བཟང་དང་བཅས་པའི་བདུད་ཅི་ལྟ་སྤྱུ་སྤྱུགས་པའི་མེ་ཉླ་གི་ཆོམ་བྱ་དབྱས་
 སྤྱུ་དགོད་ཅིང་། དབྱས་སྤྱུ་རི་རབ། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་ལ་སོགས་པར་མེ་ཉླ་གི་ཆོམ་བྱ་འགོད་ཅིང་།
 ཤར་ལུས་འཕགས། ལྷོ་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་། ལུབ་བ་ལང་སྦྱོད། བྱང་སྒྲ་མི་སྤྱན། ཤར་གྱི་གཡས་གཡོན་

གཉིས་སུ་མེ་ཉྱ་ག་དགོད་ཅིང་། ལུས་དང་ལུས་འཕགས། ལྷོའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་དགོད་ཅིང་།
 རྩ་ཡབ་དང་རྩ་ཡབ་གཞན། རུབ་ཀྱི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་དགོད་ཅིང་། གཡོན་ལྷན་དང་ལམ་
 མཆོག་འགོ། བྱང་གི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་དགོད་ཅིང་། སྒྲ་མི་སྟན་དང་སྒྲ་མི་སྟན་གྱི་ཟླ། དེ་
 རས་སྒྲིང་གི་ནང་གི་ཤར་དུ་དགོད་ཅིང་། སྒྲ་པོ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷོར་དགོད་ཅིང་། བྱིམ་བདག་རིན་པོ་
 ཆེ། རུབ་དུ་དགོད་ཅིང་། ཏྲ་རིན་པོ་ཆེ། བྱང་དུ་དགོད་ཅིང་། བཅུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། ཤར་ལྷོར་དགོད་
 ཅིང་། དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། ལྷོ་རུབ་དུ་དགོད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། རུབ་བྱང་དུ་དགོད་
 ཅིང་། རྩོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ། བྱང་ཤར་དུ་དགོད་ཅིང་། གཏེར་ཆེན་པོ། རང་གི་ཤར་དུ་དགོད་ཅིང་། ཉི་
 མ། རང་གི་རུབ་དུ་དགོད་ཅིང་། སྒྲ་བ་རྣམས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་རྩི་བཞིན་དུ་གསལ་གདབ། རིན་པོ་
 ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བཀང་བར་དམིགས་ཏེ། བདག་གཞན་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ལོངས་སྟོང་དུས་
 གསུམ་དག་བའི་ཆོགས། །རིན་ཆེན་མཆུལ་བཟང་པོ་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་ཆོགས་བཅས་པ། །སྒྲོ་
 ཡིས་སྒྲངས་ནས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཆོག་རྣམས་ལ་འབུལ། །ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་བཞེས་ལ་
 བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། །ཞེས་བརྗོད་དེ་སྒྲ་མ་ལ་དབུལ། མེ་ཉྱ་ག་སྟགས་བྱི་དང་། རང་
 བདུད་ཅིའི་མཆོད་པ་དང་། གསང་བའི་མཆོད་པས་ཀྱང་མཆོད། བསྟོད་པས་ཀྱང་བསྟོད་ལ། སྒྲ་མའི་
 སྟུན་ལྷན་སྟོང་དང་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲ་མ་པ་གཟུང་ངོ། །དེ་ནས་གུས་པ་ཆེན་པོས་སྟུན་མོང་དང་། སྟུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་རྣམས་སྟུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་འགལ་རྒྱུན་ཞི་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་
 ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དགེས་ཏེ་སྒྲ་མའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་ལས་
 འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འཕྲོས་པ། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞུགས་
 པས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁེངས། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཏི་
 མ་སྦྱངས། བུམ་པ་དང་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་རིམ་པ་བཞིན་ཐོབ། སྟུ་རྩོ་རྩོ་
 སྟགས་གསུམ་གྱི་དངོས་བྱུང་རིམ་པ་བཞིན་ཐོབ་པར་བསམ། དེ་ནས་སྒྲིའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་
 འོད་ཟེར་སྒྲ་ཆོགས་འཕྲོས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཞུགས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྦྱིབ་པ་སྦྱ་བ་

སྤངས། དབང་བཞི་བ་ཐོབ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ་མོ། །ཡི་གེ་གསུམ་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གྱིས་སྦྱིབ་པ་གསུམ་སྦྱོང་བ་བཞིན་དུ། དབང་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་སྦྱོང་བ་འདྲ་བ་ཅམ་དང་། རྡོན་གྱི་དབང་བཞི་བ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པས་སྤྲ་བའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་བ་ལ་བསམས་ནས། སྤར་བཤད་པའི་དབང་བཞི་ཐོབ་པའི་ཐ་སྙད་བྲས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དེས་དབང་དངོས་ཐོབ་པ་མིན་ནོ། །དེ་ནས་མདུན་གྱི་ཟླ་མ་རང་གི་སྦྱི་བོར་རྡོ་རྗེ་བསྐྱུ་བའི་ལྷགས་རྒྱས་སམ། དམིགས་པས་སྦྱན་པར་ཉེ་སྦྱི་བོ་ནས་ཐེམ་པས་རང་གི་ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་། ཟླ་མའི་སྦྱ་གསུང་ལྷགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་བསམས་ལ། ཡི་གེ་བརྒྱ་པས་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་བྱན་སྤྱི་བྱེད་པར་དང་བྱན་འགོ་རྣམས་སུ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་འདི་རི་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་སྐྱོམ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྦྱབ་པ་ལ་དགོས་གྱི། མཆོག་སྦྱབ་པ་ལ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ལོག་རྟོག་བོད་ན་ལྷགས་འགའ་ཞིག་ལ་སྤང་ཡང་། ཟླ་མ་མར་བ་ནས་བརྒྱད་པའི་མེས་ལྷགས་དང་། མཚུར་དང་རྫོག་གསུམ་གའི་ལྷགས་ལ་སྡོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འབྲིད་པ་སྤང་ཞིང་། ཟླ་མ་མིད་ལས་ཀྱང་། སྤང་བ་སྦྱི་ཤིའི་བར་དོ་དུ། །རིག་པ་སེམས་གྱི་རྩལ་སྤང་བྱིར། །ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལ་འབད་ཀྱང་འཆོལ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཟླ་མ་ཆེ་བ་སྤྲ་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱོམ་དགོས་པར་བཞེད་པས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་མི་འབྲིད་ན། རྒྱད་ཕྱེ་དང་དེའི་དགོངས་འབྲེལ་ཆད་ལྷན་རྣམས་དང་འགལ་ལ། རང་གི་ལྷགས་དང་ཡང་འགལ་བས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྡོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གྱེ་རྡོ་རྗེ་ལས། རིམ་གཉིས་མཉམ་པར་གནས་ནས་ནི། །རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཆོས་འཆད་དོ། །ཞེས་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བརྟུལ་ཁྱགས་ཅན་གྱི་སྦྱོས་པ་བསྐྱོམ། །སྦྱོས་པ་མི་ལམ་ལྟར་བྲས་ནས། །སྦྱོས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྦྱོས་མེད་བྱ། །ཞེས་དང་། མགོན་པོ་སྦྱ་སྦྱབ་གྱིས་ཀྱང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ། །ཐབས་འདི་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱེས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་སོགས་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་
ནས་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲིམ་དགོས་པར་གསུང་བས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་དགོས་པའི་གཙུག་
པོ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་ཆང་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་
ཡང་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཏུན་པོ་ཉིད་ན། ད་གཞོན་རྫོགས་རིམ་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་
སུ་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་རེའི་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་སྒྲིམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་སྒྲིམ་པ་སྐྱོན་ཆུང་ཡང་། དང་པོ་
ནས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བྱེད་པ་རྒྱུད་སྒྲེའི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་རིམ་རྒྱར་བསྒྲིམ་སྒྲིམ་ན།
ལུགས་འདིའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་སྟེལ་འཛིན་པ་རྣམས་འདིའི་ལམ་གྱི་མང་དོ་གཏུམ་མོ་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་གཙུག་ཆེར་གྱི་དྲོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་བཏུན་པས། རྒྱུད་དེར་གསུངས་པའི་གྱི་དྲོར་རིགས་བཞི་པོ་གང་
བྱུང་ཞིག་ལ་འབྲིང་པར་བཞེད་དོ། །འདི་ཡི་མན་ངག་ལ་གཙུག་པོར་མཇུག་པའི་སྒྲིམ་པོར་མ་རྣམས།
བདེ་མཆོག་ལ་མཇུག་པ་མང་སྟེ། སྐྱེས་པོ་བས་ནི་ཟངས་དཀར་གྱི་སྒྲིབ་མ་མར་ཡུལ་སྒྲིམ་ལྟ་བུ་ལ་
བཏུན་ནས། ཟངས་དཀར་གྱི་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་དང་། དཔལ་ཕག་མོ་བྱུ་བས་ནི། ལོ་ཆུང་ནས་
བརྒྱུད་པ་མར་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་དང་། ཆོས་རྗེ་འབྲི་ཁུང་བས་ནི། མར་དོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཙག་
རོ་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་ལ་མཇུག་སྟེ། དེ་གསུམ་ག་ཡང་དཔལ་ལྷ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེ་
མཆོག་བྱུག་ཅུ་ཙག་ཉིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཏུན་པའོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདིའི་གཏུམ་
མོ་ནི་བདེ་དབྱེས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། བསྐྱེད་རིམ་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲིམས་པས་རྒྱུད་སྒྲིན་པ་འབྲས་བུ། །ལྟ་དཔལ་པོ་གཅིག་པ་
དང་དཔལ་པོ་གཅིག་པ་ལ་མི་འབྱུང་བས། བྲིལ་བྱ་ཞབས་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་ལྷ་བྱ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་འཁོར་ལོ་ཞིག་ལ་འབྲིང་པའི་ཐུན་བཞིའི་རྣམ་འབྱོར་བྱའོ། །བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྤྱོད་པ་འདོན་ཚུལ་ནི།
དང་པོར་སེམས་མ་ཡེངས་པར་“གཤམ་སྒྲིམ་”བྱེད། དེ་རྫོགས་པ་དང་གཙུག་པོ་ཞལ་མང་དང་ཕྱག་
མང་ཡིན་ན། ཞལ་ཕྱག་གཞན་སྒྲིམ་པ་རེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ལ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་

༡) ཞ། ༡༠་བ་ན་ བཤར་སྒྲིམ།

བ་ལ་སེམས་བརྩུང་བ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ། དེ་ལ་འདྲ་གཉིས་ལས། རྣམ་བཤ་ལ་བསྐྱབ་བ་ནི། ལྟ་དེའི་རྣམ་བཤ་
ཡས་རིམ་མཐ། མས་རིམ་ནས་སྐྱའི་ཆ་ཤས་རགས་བ་ཞིག་གསལ་གདབ་ལ། ཡིད་འོར་ཆ་བྱེད་བ་
ལས་མེ་བ་ཞིག་འཆར་བྱབ་བ་དང་། དེ་ཀ་ལ་སེམས་གྱིམས་ལྟོད་རན་བར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག། དང་
པོ་གང་གསལ་བཏབ་བ་དེ་མིན་པའི་རྣམ་བཤ་གང་ཤར་ཡང་། རེ་ཞིག་ལ་དེའི་རྗེས་སྲུ་འབྲངས་ན་མི་
དགའ་བས། དང་པོའི་དམིགས་བཤ་དེ་ཀ་ལ་བཞག །མི་གསལ་བར་སོང་ན་བསྐྱར་ལ་གསལ་བཏབ་
ནས་བསྐྱོམས་བས། རྣམ་བཤ་གསལ་བར་སོང་སོང་གི་བར་དུ་བསྐྱབ། དེ་ཡང་གང་གསལ་བཏབ་བ་
དེ་འཆར་བྱབ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་གསལ་མ་བཏབ་བ་མི་འཆར་ཞིང་། འིན་ཏུ་གསལ་བ་མིག་
གིས་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ལྟག་བ་སྟམ་བྱེད་བ་དང་། གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་བཞག་ན་བྱིང་ཚོད་
དང་བྲལ་བར་བྱན་འཁྱོངས་པའི་བརྟན་བཤ་ཞིག་དགོས་སོ། །ལྟའི་སྐྱུ་རགས་བཤ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ནས།
ཞལ་བྱག་གཞན་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་ཆ་སྤ་མོ་རྣམས་རྫོགས་བར་འཆར་བ་ལ་སྤར་བཞིན་
བསྐྱབ། དེ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ཡུམ་བསྐྱན་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ། དེ་ནས་འཁོར་གྱི་ལྟ་གཞན་དང་ཡང་སྟེལ་
བ་དང་། མཐར་བརྟན་བཤ་སྟུ་ཐམས་ཅད་དང་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྟོར་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ། སྤ་
རགས་ཐམས་ཅད་གསལ་ལས་མེར་ཤར་བཤ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་བྱབ་བཤ་ཞིག་དགོས་སོ། །
ང་རྒྱལ་ལ་བསྐྱབ་བ་ནི། རང་ལྟ་དེའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་བར་
བྱེད། དེའི་ཤྱགས་ཡལ་བ་ན་ཡང་སྤར་ལྟར་སྟེ་ང་རྒྱལ་ཤྱགས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་འཛོག། དེ་
ལྟར་བྱས་པས་དང་པོར་སྟོས་བཅོས་ནས་དེ་ལྟར་སྟོམ་བཤ་ཡིན་ཀྱང་། མཚམས་འིག་ནས་སྟེ་ང་
རྒྱལ་བརྟན་བཤ་ན་སྟོ་དེར་ཁྱུར་གྱིས་འགོ་བའི་ང་རྒྱལ་འཕོ་བྱབ་བཤ་འབྲུང་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱན་འཁྱོངས་
འཁྱོངས་གྱི་བར་དུ་བྱའོ། །ལྟའི་སྤང་བ་དང་ང་རྒྱལ་སྟོམ་བཤ་གཉིས་དང་པོ་ནས་རེ་མོས་སྲུ་བྱས་ནས་
བསྐྱེད། རྟེན་དང་བརྟན་པའི་སྤང་བ་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱོམས་པའི་མཐར་དེ་བྲན་བཤ་ན། ཡིད་འོར་ཐ་
མལ་གྱི་སྤང་བཤ་འཆར་མི་བྱབ་བར་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་སྤང་བཤ་ཉིད་འཆར་བཤ་ན། ཐ་མལ་པའི་སྤང་བཤ་
ཡིད་འོར་དག་པར་བྱེད་ཀྱས་བཤ་ཡིན་ལ། སྤར་བཤ་ཤར་པའི་བཅོས་མིན་གྱི་ང་རྒྱལ་འཕོ་ཀྱས་བཤ་བྱུང་

བ་ན། ཐ་མལ་པའི་ཞེན་པ་ཡིད་ངོར་དག་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་མཉམ་གཞག་ལས་
ལངས་ཏེ། སྒྲིང་བཅུད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གང་ཤར་ལ་ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བཞུས་པ་ན། དེ་དང་དེའི་ངོ་
ཐོར་འཆར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པོ་འབྱུང་བས། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་ཞེན་སྒྲུངས་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྲོའོ། །འདི་ཡང་སྒྲོམ་པ་འབྱུང་བ་ལས། ཁམས་གསུམ་རང་བཞིན་གཞལ་
ཡས་ཁང་། །སློག་ཆགས་རྣམས་ནི་དགྱིལ་འཁོར་བ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་།
སྒྲ་ཆོགས་འདི་རྣམས་དགྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོར་ཤེས་པར་གྱིས་དང་སེམས་ཁྱོད་ཅི་ལ་འབྱུལ་^{༡)}། །
ཞེས་བཤད་དོ། །ཚུལ་འདི་ཡང་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །ཐེག་པ་འདི་ལ་གང་སྒྲུང་
སྒྲའི་འཁོར་ལོ་དང་། ཉམས་སྒྱུར་བདེ་བ་ཆེན་པོ། རྟོག་པ་སྐྱེ་མེད་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ཞིག་དགོས་
པ་ཡང་རིམ་པ་དང་པོ་ནས་འབྱུང་ལ། སློག་རྒྱ་ཉིར་ཚུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་
སྐབས་འདིར་མེད་ཀྱང་། ཡབ་ཡུམ་དངོས་ལྟ་བུའི་གསལ་སྒྲུང་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་རྟེན་པས་དེ་འབྲ་བའི་
ཐབས་ཤེས་མཉམ་པར་སྒྱུར་ཞིང་། བཟ་ཡིག་གིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བྱིར་འཕོ་བ་བཀག་པ་ལས་
བྱུང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཤེས་དགོས་སོ། །དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
ལོའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམས་པས་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ལམ་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ་དང་། ལུས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལོ། །འདི་ཡང་བསྒྲོམ་རྒྱ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་
ཤེས་པའི་བྱིར་དུ། གནས་ཚུལ་དང་པོ་འཆད་ལ། ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་དམིགས་པ་གཏོང་སའི་
ལུས་ཀྱི་གནད་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་གནས་ཚུལ་གཉིས་པ་སྟོན་ནོ། །དེས་ན་དང་པོ་སེམས་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། བརྟག་གཉིས་ལས། རོ་བོ་གཟུགས་མེད་མཐོང་བ་པོ། །སྐྱ་མེད་ཐོས་པ་པོ་ཡང་
མེད། །དྲི་མེད་སྒྲོམ་པ་པོ་ཡང་མེད། །རོ་མེད་སྒྱུར་བ་པོ་ཡང་མེད། །རེག་མེད་རེག་པ་པོ་ཡང་མེད། །

༡) ཅ། ༡༡་བ་༥་ ཅེས་འབྱུལ།

སེམས་མེད་སེམས་ལས་བྱུང་བའང་མེད། །ཅེས་དང་། དབང་པོ་དང་ནི་ཡུལ་ཉིད་དང་། །དབང་
པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད། །རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་གོ་བུའི་ཕྱིར། །ཁམས་ནི་བཙུང་རྣམས་སུ་
བཤད། །རང་བཞིན་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ། །རྩན་མིན་བདེན་མིན་དེ་བཞིན་དུ། །ཐམས་ཅད་རྩ་
ཡི་རྩ་བ་ལྟར། །འདོད་པས་རྣལ་འབྱོར་མས་ཤེས་གིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་སྐྱ་
བྱི་རོ་རེག་བྱ་ལྟ་དང་། མཐོང་བ་པོ་ནས་རེག་པ་པོའི་བར་ལྟས། མིག་ནས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་
དབང་པོ་སྟོན་ཏེ། སྤང་པོའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
གཟུགས་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་ལ། སེམས་ཞེས་པས་ནི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་སྤང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པས་ནི་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་
དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་གསུམ་དང་། དེས་མཆོན་ནས་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན། ཡང་མཐོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་
པོ་དང་། སྐྱ་ཐོས་པ་པོའི་གང་ཟག་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྟོན་པས། མདོར་ན་གང་ཟག་དང་
ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་བདག་མེད་གཉིས་སྟོན་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ནི། རོ་བོས་མེད་ཅེས་པས་
སྟོན་ཏེ། གང་ཟག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་
ཅེས་པའོ། །བཤད་པ་དེ་དག་ནི་གྲུབ་ཆེན་མཆོ་སྐྱེས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་དགོངས་པའོ། །འདི་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་གསུང་རབ་ལས་མང་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་
ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ནས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་
དེ་ཡང་སྤང་མི་སྟོང་བ་ཞིག་གསར་དུ་སྤང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་མིན་གྱི། ཡེ་གདོད་མ་ནས་དེ་
ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི། གདོད་ནས་ཞེས་པས་སྟོན་ནོ། །སྐྱེ་མ་མར་པའི་
ཞལ་ནས། ཤར་རྩ་བོ་གསྐྱའི་འགམ་དུ་ཕྱིན། །རྩེ་མི་ཉི་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབྲིན་གྱིས། །གཞི་ཆོས་ཉིད་
སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས། །སེམས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སྤང་བེན་བྱས། །དོན་སྟོས་བྲལ་གཉུག་མའི་རོ་བོ་
མཐོང་། །སྐྱེ་གསུམ་མ་དང་མདོན་དུ་འཇལ། །མི་ཁོ་བོའི་སྟོས་པ་དེ་ནས་ཆོད། །ཅེས་བྲག་རྒྱ་ཆེན་

པོའི་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་མངའ་བདག་མི་ཏི་བ་ལས་ཉིད་ཅེས་འབྲུང་ལ། སློབ་དཔོན་དེས་མཛད་པའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་བ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤེས་འདོད་པས། །ཀླུ་བཅས་མ་ཡིན་ཀླུ་མེད་མེད།
 །ཞེས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པས། ཀླུ་བཅས་དང་ཀླུ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བ་མི་ཏི་པའི་དངོས་སློབ་པ་རྩེ་ཏ་ལྟན་
 ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་ཀླུ་བཅས་མདོ་སྟེ་བ་དང་། ཀླུ་མེད་བྱེ་བྲག་
 སློབ་དང་། སེམས་ཅམ་ཀླུ་བདེན་རྩུན་གཉིས་དང་། ཀླུ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་བ་ཐ་སྟད་དུ་ཀླུ་
 བདེན་དང་། ཀླུ་རྩུན་ལྟར་འདོད་པ་ཀླུ་སྐྱེས་ཀྱི་ལུགས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་
 ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་དེས་ནི་དབུ་མ་བ་འཕགས་པ་སྐྱེས་ཀྱི་དང་འཕགས་པ་སྐྱེས་དང་སྐྱེས་པ་གྲགས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་བཞེད་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་
 པས་ཡིན་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་དེ་གསུམ་ཀྱི་ལུགས་སྒྲུང་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ལ། མགོན་པོ་
 སྐྱེས་ཀྱི་དང་འཕགས་པ་སྐྱེས་གཉིས་ནི་གཞུང་སྤྱི་མོའི་དབུ་མ་བ་ཡིན་པས། འདི་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 དབུ་མའི་བྱུ་བ་མཐའ་སྐྱེས་བ་གཞན་ཀླུ་སྐྱེས་ཀྱི་དང་འབྲུང་མོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་འཛིན་པ་མི་
 འབྲུ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལ་མངའ་བདག་མི་ཏི་བ། དཔལ་ལྷན་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་”འབྲུང་བ་རེ་
 བཤད་ལ”༡) །ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་བ་ལས། སྐྱེས་པའི་དག་གིས་མ་བརྒྱན་པའི། །དབུ་མའང་འབྲིང་
 པོ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱེས་པའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་འདིའི་མན་དག་གིས་མ་བརྒྱན་པའི་སློབ་དཔོན་
 གཞན་ཀྱི་དབུ་མ་ཀླུ་སྐྱེས་འབྲིང་པོ་ཅམ་དུ་བཤད་པས། ལུགས་འདི་ལ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐར་
 ཐུག་པ་སྐྱེས་པའི་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲུངས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །བདེན་མིན་རྩུན་མིན།
 །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རིགས་པ་བླ་བུ་ལས། གང་དག་བརྟེན་ནས་ངོ་བོ་ཀླུ་སྐྱེས་། རྩུ་ཡི་སྐྱེས་བ་
 ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོགས། །ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཅན་གང་དག་གང་ཐག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཀླུ་སྐྱེས་། རང་རང་གི་

1) ཞ། 13ན་3 འབྲུང་བར་བཤད་ལ།

རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བདེན་པ་དང་
 ཡང་དག་པར་མེད་དོ། །ཞེས་འདི་དག་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་དེ། རང་ལ་ཚུགས་སུ་བ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་ན། རྒྱ་རྒྱུ་སོགས་གཞན་ལ་སྟོས་ནས་བཞག་
 དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱ་ས་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་སྟམ་པའི་
 དེས་བ་བྲངས་སོ། །དེ་ལྟར་མཚན་མར་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རྩལ་ཙམ་ཡང་
 མ་བྱུང་ཀྱང་། ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཉམས་
 པ་མེད་པ་སྟུ་མ་དང་། མི་ལམ་དང་། གཟུགས་བརྟན་གྱི་བྱ་བྱེད་བཞིན་དུ་འཆར་བ་ཡོད་དོ། །དེའི་
 ཕྱིར་ཆོས་འདི་རྣམས་རི་བོང་གི་རུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བ་ལྟ་བུའི་བརྟན་པའང་མིན་ལ། ཐག་པ་ལ་སྟུ་ལ་དུ་
 འབྲུལ་བ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་གིས་བཞག་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གང་ལ་ཡང་
 བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱ་ས་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་"གོ་
 བ་གཅིག"¹)དང་། ལྟ་ཐོག་དེར་བཞག་ནས་སྟོམ་པ་"གཅིག་མེད"²)ན་ལམ་ཅི་ཙམ་བསྟོམས་ཀྱང་
 སངས་རྒྱས་ལྟ་ཞོག་འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་བརྟལ་མི་རུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོ་རྟེ་གྱུར་ལས། བདག་དུ་
 འཛིན་པ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་བ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་གང་ཐག་དང་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་དུ་འཛིན་པ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་
 པ་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པར་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། མིང་ཙམ་དང་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་
 ཆོས་རྣམས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་རྟུན་པ་སྟུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་དེས་བ་འདེན་ས་མེད་
 པར་སོང་ནས། རང་ལུགས་ལ་དེ་དག་བྱེད་པ་མ་བདེན་ས་གཞན་གྱི་འབྲུལ་ངོ་ཁོ་ན་ལ་སྟེལ་དགོས་
 པར་སོང་ན། ཆད་པ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་མི་བཟད་པའི་གཡང་སར་ལྷུང་བས། རྟེན་འབྲེལ་སྟུ་མ་
 ལྟ་བུའི་དེས་བ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་པར་

1) ལ། 13་བ་3་ གོ་བ་ཅིག
 2) ལ། 13་བ་4་ ཅིག་མེད།

ལམ་འདིའི་རྣམ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་མིང་ལས་ཀྱང་། བྱེད་སྒྲོ་དམན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་ངོ་དང་། །བསྐྱེད་
ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱན་མཐེན་གྱིས། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། །དོན་དམ་བདེན་
པའི་དབང་དུ་ནི། །བགོགས་ལས་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །སྒྲིམ་པ་པོ་མེད་བསྒྲིམ་བྱ་མེད། །
"བགྱང་བྱ་")ས་དང་ལམ་རྟགས་མེད། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་མེད། །དེ་ཕྱིར་ཐུང་ན་འདས་པ་
མེད། །མིང་དང་ཆོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ། །ཁམས་གསུམ་བརྟན་དང་གཡོ་བར་བཅས། །གདོད་
ནས་མ་གྲུབ་སྐྱེ་བ་མེད། །གཞི་མེད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མེད། །ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིམ་མེད། །དེ་
ཕྱིར་འཁོར་བའི་མིང་ཡང་མེད། །མཐར་ཐུག་དོན་ལ་དེ་ལྟར་གདལ། །ཞེས་དོན་དམ་པར་འཁོར་
འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་ནས། །ཨེ་མ་སེམས་ཅན་མེད་གྱུར་
ན། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུ་ཅི་ལས་བྱུང་། །རྒྱ་མེད་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པས། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་
དབང་དུ་ནི། །འཁོར་བ་དང་ནི་ཐུང་ན་འདས། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་གྲུབ་པས་གསུངས། །ཡོད་པ་
དངོས་པོར་སྤང་བ་དང་། །མེད་པ་སྤྲོད་པའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས། །དོ་བོ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པས། །
རང་རིག་གཞན་རིག་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཐམས་ཅད་བྱུང་འབྱུག་ཡངས་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་
མཁས་པ་ཡིས། །རྣམ་ཤེས་མ་མཐོང་ཡེ་ཤེས་མཐོང་། །སེམས་ཅན་མ་མཐོང་སངས་རྒྱུ་མཐོང་། །
ཆོས་ཅན་མ་མཐོང་ཆོས་ཉིད་མཐོང་། །ཞེས་དོན་དམ་པར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་
ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ནི་སེམས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པ་
ལ་སོགས་པ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱན་ཡོད་པ་དང་། །དེ་ཡང་མིང་དང་ཆོག་གིས་བཏགས་
པ་ཙམ་ལ་འཛོག་པ་དང་། །དངོས་པོར་སྤང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། །རང་བཞན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་
སྤྲོད་པ་གཉིས། །དོ་བོ་གཅིག་དུ་གནས་པས། །སྤང་སྤྲོད་གཅིག་གིས་གཅིག་མ་དོར་བར་གསུངས་པ་
ནི་ལུགས་འདིའི་སྒྲིམ་པོང་མའི་བྱེད་ཆོས་ཞིག་དུ་སྤང་བས། །ལུགས་འདི་ལ་ལྟ་བ་གཏན་འབེབས་
དབྱེད་མའི་གཞུང་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་བར་ནས་བྱངས་ནས་བཤད་པ་

༡) ཞ། ༡༥ ལ་ན་བསྐྱོད་བྱ།

མི་དགོས་སོ་ཞེས་མི་གཟུང་ཟླ། དེ་ལྟར་སྤྲོ་ན་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་སྤྱི་དང་འགལ་ཞིང་།
 རང་གི་ལུགས་དང་ཡང་འགལ་བས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བར་འདོད་པས་སྤར་བ་ཤད་པའི་
 སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ངེས་པར་བཅའ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ནི། ལྟེ་བ་སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་ཅ་
 འཁོར་གང་ན་ཡོད་པའི་དབྱས་དང་། རྒྱ་རྒྱའི་ཡར་སྤྲོ་མར་སྤྲོ་སོགས་ནི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་
 ཐབས་ལམ་ཐབ་མའི་གནད་དུ་བསྐྱུན་ས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་པ་རྣམས་
 ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་གཉིད་ལོག་པ་དང་སད་བའི་དུས་གཉིས་ལས། དང་པོའི་སྐབས་སུ་དགོ་སྦྱོར་སྦྱོར་
 བ་ལ་ནི་སྟོང་ག་དང་མགོན་པའི་གནད་ཤེས་དགོས་ཤིང་། སད་དུས་སུ་གཏུམ་མོ་སྟོམ་པ་ལ་ནི་ལྟེ་
 བ་དང་། ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ལ་ནི་སྤྱི་པོའི་གནད་ཤེས་དགོས་པར་འདོད་དེ། དུས་
 དེ་དག་གི་ཆེ་སེམས་ཉེན་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གནས་དེ་བཞིར་གནས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །འདི་ནི་
 དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྟོར་ནས་དཔྱལ་བ་དང་ལྟེ་བ་ན་སད་པའི་གནས་སྐབས་སྦྱེད་པ་དང་། མགོན་
 པ་དང་གསང་གནས་ན་ཆི་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། སྟོང་ག་དང་ལོར་བྱ་ན་གཉིད་འཐུག་གི་
 གནས་སྐབས་དང་། ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་ཅེ་ན་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སྦྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་
 ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཤིང་ཆེའོ། །གཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་སུ་སྟོང་ག་དང་ལོར་བྱར་རྒྱང་
 འདུ་ཆ་བས་ཆེ་ལ། དེ་འཐུག་པའི་རིང་ལ་ཆི་ལམ་མེད་པའི་གཉིད་འོང་ངོ་། །དེ་ནས་གནས་དེ་གཉིས་
 ནས་རྒྱང་རྒྱང་ཐད་སྐབ་དུ་སོང་ནས་མགོན་པ་དང་གསང་གནས་སུ་འོངས་པ་ན་ཆི་ལམ་འཆར་ལ།
 དེར་འདུས་པའི་རིང་ལ་ཆི་ལམ་ཉིད་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་རྒྱང་གནས་དེ་གཉིས་ནས་ཀྱིས་ཉེ་དཔྱལ་
 བ་དང་ལྟེ་བར་སོང་ནས་སད་པར་འགྱུར་ངོ་། །སྤྱི་པོ་ནས་བྱང་སེམས་བབ་པ་ལྟེ་བ་དང་ལོར་བྱའི་
 ཅེར་སྐབ་པ་ན་རང་གི་གནས་གོང་མ་རྣམས་ལས་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེ་བ་རེ་རེ་འབྱུང་བ་ནི་བཞི་
 པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་དུ་བསྐྱེདས་པ་ན་ཡང་། ལས་བབས་ཀྱི་
 ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་མགོ་ཚུམ་པ་ལྟེ་བ་ནས་དང་། མཆོག་ཉིད་རྫོགས་པ་ལོར་བྱའི་ཅེར་ཐེན་པ་ན་འཆར་

རོ། །དེ་ལྟར་གནས་བཞིན་གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་དགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་གནད་ཆེ་མོད་ཀྱང་། གནས་
དེ་དག་ཏུ་སངས་རྒྱུ་སྤྱུ་སེམས་བཟུང་ན་གནད་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཡང་མིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
ནས་ལུགས་འདི་ལ་ཐོག་མར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ས་ནི་སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཅ་
འཁོར་སོ་སོར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་སྤྱོད་བ་ལ་རང་རང་གི་ལག་རྒྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རིམ་ལྡོར་
འོང་གཞན་ཡང་ཤེས་དགོས་པ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་དུ་འབྲུལ་འཁོར་དང་སྤྱོད་ར་སྒྲིམ་པ་
དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་དངོས་སྒྲིམ་པའི་རིམ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། མར་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་གཞན་
ཀྱི་གདམས་པ་ལས་རྒྱང་ལྡང་འབྲུག་གནས་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་གིས་བསྐྱུང་བ་དང་། ཁོ་རྒྱང་
གི་བསྐྱུང་བ་དང་། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསོད་ནམས་གསོག་པར་བྱེད་ཅིང་། འབྲུལ་འཁོར་དང་
སྤྱོད་ར་སྒྲིམ་པ་མེད་ཀྱང་། རྗེ་བཙུན་མིད་ལ་ནས་སྒྲིམ་པོ་བ་ལ་བརྒྱུད་པ་ལ་སྤྱུ་མ་མེད་ཅིང་། ཕྱི་མ་
ཡོད་པའི་ལུགས་བཞིན་དུ་འདིར་འཆད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་འབྲུལ་འཁོར་ནི། རྒྱབས་སུ་
འགྲོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་མ་སྤྱི་པོར་བསྒྲིམས་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་རྒྱུད་དང་
འབྲེས་ངེས་པ་རེ་དང་། རང་ཡི་དམ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་འདེབས་བྱན་གང་བྱེད་ཀྱི་མགོར་སྤྱོད་
དུ་བཏང་། དེ་ནས་འབྲུལ་འཁོར་ལ་མང་ཉུང་དང་བྱེད་ལུགས་མི་འབྲ་བ་མང་དུ་སྤྱང་ནའང་། འདིར་
དཔལ་བག་མོ་བྱུབ་པས་མཛད་པའི་ཐབས་ལམ་ཆོགས་བཅད་མའི་ལྟན་ཐབས་ལས། ལུས་སྤྱོད་
ནི། བྱམ་པ་ལྟར་དགང་། འཁོར་ལོ་ལྟར་བསྒྲོར། ལུགས་ཀྱི་ལྟར་དགུག །དོ་རྗེ་བསྐྱམས་པའི་ཕྱག་
རྒྱ་གནས་དུ་འཕངས་ཤིང་འོག་ཏུ་བསྐྱུར། བྱི་མའི་“སྤྱུག་ཚུལ་”ཀྱིས་མདའ་ལྟར་བསྐྱང་། ལུས་ལ་
ཅ་དང་ཁག་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མགོ་ལུས་མེད་པ་སྤྱུག་ཅིང་ཆོགས་པ་བསྐྱེད་། དེ་ལྟར་བྱུག་
གོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལ་རྒྱ་རིམ་སྤྱོད་དུ་གསལ་པས། དེ་ལྟར་དུ་བྱས་པ་ལ་བྱམ་པ་ལྟར་དགང་བ་
ནི། ལྟན་བདེ་བ་ལ་སྤྱིལ་ཀྱང་གང་བདེ་བྱ་ལ་རྟེན་པ་བསྐྱང་། ལག་པ་གཉིས་ལུས་མོ་ལ་དགལ། རྒྱང་

༡) ཅ། ༡༩་ན་༡་ སྤྱུག་ཚུལ།

སྣ་བྱག་གཡས་ནས་ཐེན་ནས་གཡོན་དུ་བལྟས་ཏེ། དེ་ངོས་ཀྱི་སྣ་བྱག་ནས་དལ་བྱས་རིང་བར་ལྟག་
 མ་མེད་པར་བྱད། ཡང་གཡོན་ནས་ཐེན་ནས་གཡས་སུ་བལྟས་ཏེ། དེ་ངོས་ཀྱི་སྣ་བྱག་ནས་སྤར་
 བཞིན་དུ་བྱད། དེ་ནས་དབྱས་ནས་སྣ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་ཐེན་ཏེ། ཐད་ཀར་ལན་ཅིག་སྤར་བཞིན་
 བྱད། དེ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤར་ཡང་གསུམ་ཆོན་གཉིས་ཏེ་དབྱ་བྱགས་སུ་རྒྱུང་རོ་བསལ་ཏེ། དེ་
 ཡང་པར་ལ་འབྱད་པ་དང་རྒྱུར་འབྲེལ་བའི་དུས་གཉིས་ཀར་ཁ་ནས་འགྲོ་འོང་མེད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་
 ལུས་བྱང་པོར་བསྐྱང་སྟེ། ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐེ་ཆེན་ནང་དུ་དབྱག །ཐད་ཀ་ནས་རྒྱུང་ཤིན་དུ་དལ་
 ལ་རིང་བར་ནང་དུ་བརྒྱབས་ཏེ། ལྟེ་འོག་ཙམ་དུ་མཆིལ་མ་སྒྲ་མེད་པར་མིད་ནས་ཆེར་གྱིས་མནན།
 དེའི་རྗེས་སུ་འོག་རྒྱུངས་ལྟེ་འོག་དུ་མི་བྲག་པ་ཅིག་བྱངས་ཏེ་ཁ་སྐྱར་དུ་བཟུང་། ཤེས་པ་ལྟེ་བའི་རྩ་
 འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་གཏད་ལ་རྒྱས་ཆོད་དུ་འཛིན་པ་ན་བྱམ་པ་ལྟར་དགང་བ་སྟེ། འབྲུལ་འཁོར་བྱེད་
 པ་ཐམས་ཅད་འདིའི་ངང་ནས་བྱེད་པས། འབྲུལ་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བའི་གསེབ་དུ་བགངས་པ་ཙམ་མོ། །
 རྒྱུང་མ་བྱབ་པ་ན་ཁ་ནས་ཡེ་མཁོར་བར་སྣ་སྟོན་ནས་དལ་བྱས་གཏོང་བ་ནི་དམིགས་གསལ་མེད་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཁོར་ལོ་ལྟར་བསྟོར་བ་ནི། ཀླང་བ་སྦྱིལ་བྱང་བྱས་པའི་ཀླང་བ་
 གཡས་པའི་མཐེབ་ཆེན་ལག་པ་གཡས་པས་བཟུང་། ཀླང་བ་གཡོན་པའི་མཐེབ་ཆེན་ལག་པ་གཡོན་
 པས་བཟུང་ཞིང་། ཀྟེད་པ་བྱང་པོར་བསྐྱང་ལ། ཐོ་བ་དང་ཀྟེད་པ་གཡས་སུ་ལན་གསུམ་བསྟོར། དེ་
 བཞིན་དུ་གཡོན་དུ་འང་བསྟོར། དེ་ནས་གཡོན་ནས་གཡས་སུ་ཀྲོག་པ་དང་། གཡས་ནས་གཡོན་དུ་
 ཀྲོག་པ་དང་། མདུན་ནས་རྒྱབ་དུ་འབྲུལ་བ་རེ་དང་། རྒྱབ་ནས་མདུན་དུ་འབྲུལ་བ་རེ་བྱའོ། །ལྷགས་
 གྱུ་ལྟར་དབྱག་པ་ནི། ལག་པ་གཉིས་ཇོ་རྗེ་ཁྱེད་བཅེངས་ལ་སྟོང་ག་ནས་ཐད་ཀར་མདུན་ངོས་
 སུ་གཤིབས་ལ་ལྷགས་ཆེ་བར་བརྒྱུང་། དེ་ནས་གཡོན་ངོས་སུ་ལག་པ་གཉིས་བརྒྱུང་བའི་གཡས་
 པ་སྟོན་ལ་དལ་བྱས་ལྷགས་ཆེ་བར་གཡས་པའི་དབྱང་མགོ་བར་དུ་དབྱག་ལ་བྱ་མོས་མཆན་དུ་
 བརྒྱབ། དེ་ནས་གཡོན་པ་ཡང་སྤར་མ་བཞིན་དུ་དབྱང་མགོ་གཡོན་པ་བར་དུ་བཀྱག་ལ་བརྒྱབ། སྤར་
 ཡང་ལག་པ་གཉིས་ཇོ་རྗེ་ཁྱེད་བཅེངས་པ་སྟོང་ག་ནས་ཐད་ཀར་མདུན་ངོས་སུ་ལྷགས་ཆེ་བར་

གཤེགས་ལ་བརྒྱུད། དེ་ནས་གཡས་སུ་ལག་པ་གཉིས་བརྒྱུད་ནས་སྤྲ་མ་བཞིན་དབྱུག་ལ་བརྒྱུད་
 བོ། རྡོ་རྗེ་བསྐྱམས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་གནས་དུ་འཕང་ཞིང་འོག་དུ་བསྐྱུར་བ་ནི། བྱས་མོ་གཉིས་བརྒྱུགས་
 ཏེ་ལུས་བསྐྱུར། དེ་ནས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་ཕྱི་དུ་བསྐྱོལ་བའི་ལག་ལྷགས་བརྒྱུག་པ་
 ཡར་ལ་རིམ་པ་བཞིན་སྒྲིམ་པའི་བར་དུ་ལྷགས་ཆེ་བར་བརྟེག་ལ། དེ་ནས་ལག་པ་གཉིས་ཁ་སྐྱབ་ལ་
 རིམ་པ་བཞིན་ལྷགས་ཆེ་བར་ས་ལ་དབབ་ལ་བསྐྱུར་རོ། །ཁྱི་མོའི་སྐྱུག་ཚུལ་གྱིས་ལུས་མདའ་ལྟར་
 བསྐྱུར་བ་ནི། བྱས་མོ་གཉིས་བརྒྱུགས་ལ་ལུས་བསྐྱུར། དེ་ནས་ལག་པ་གཉིས་ས་ལ་བཞག་པའི་བར་
 དུ་མགོ་བོ་བཞག་པ་རིམ་གྱིས་གྱེན་དུ་ལྷགས་ཆེ་བར་བརྟེག་ནས་ལུས་བྱང་པོར་བསྐྱུར་ལ། སྐར་
 ཡང་ལག་པ་གཉིས་རིམ་གྱིས་ཐབ་པའི་བར་དུ་མགོ་བོར་བཞག་ནས། ཏ་ཞེས་སྐྱུག་སྐྱུངས་བྱས་
 པའི་མཐར་ལངས་ལ་རྒྱུད་པ་གཉིས་ལན་གསུམ་གསུམ་དུ་སྐྱུག་གོ། མགོ་ལུས་སྐྱུག་ཅིང་ཆེགས་
 པ་བསྐྱེད་བ་ནི། ལག་པས་ཐན་ཚུན་གྱི་སོར་མོའི་ཆེགས་པ་འཐེན་པའི་རྗེས་ལ། མགོ་དང་ལུས་པོ་
 སྐྱུག་ཅིང་ལག་པ་གཉིས་ཐན་ཚུན་དུ་མཉེས་ཏེ་བཟུ་བའི་ཚུལ་བྱེད་པའོ། །ལུས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་རྒྱུང་
 ལེགས་པར་འཛིན་པ་དང་། སྐྱོད་ལམ་དལ་བ་དང་འཆུན་ཆེ་བ་དགོས་ལ། བྱེད་པའི་དུས་ནི་ཟས་མ་
 རོས་པའི་གོང་དང་། ཟས་རོས་རྗེས་ཡིན་ན་ལྟ་བུའི་བར་སོང་བའི་མཚམས་ནས་བྱ་སྟེ། ལུས་ཤིན་
 དུ་མཉེན་པར་མ་སོང་བར་དུ་བྱའོ། །སྐྱོང་ར་བསྐྱོམ་པ་ནི། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་གདབ་པ་སོགས་
 སྐར་བཞིན་དུ་བྱ་ལ། འདིའི་དམིགས་པ་བྱུང་བར་པ་ནི་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱུད་མཐེལ་གྱི་བར་དུ་སྐྱ་མ་
 ལུས་བཏབ་པ་ལྟར་སྐྱོང་སང་རེ་བ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་བརྟན་དུ་སྐྱོམ་པ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་དང་ལུས་སྐྱོང་གཉིས་སྟེལ་མར་བསྐྱུར་རོ། །སྐྱོང་ར་འདི་ལུས་ཐོགས་རྒྱགས་ཅན་དུ་
 མེད་པའི་འཇའ་ཆོན་བཞིན་དུ་ཡིད་དོར་སྐྱོམ་པ་ཡིན་གྱི། འདིས་དངོས་སུ་ལུས་དེ་ལྟར་བྱ་མི་རུས་
 གྲང་། དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་བརྟན་ན་ཅ་རྒྱུང་བྲག་པོ་སྐྱོམ་པ་ལ་ཅ་རྒྱག་དང་རྒྱུང་རྒྱག་བྲག་པོ་
 མི་འབྱུང་བ་དང་། གལ་ཏེ་བྱུང་ཡང་དམིགས་པ་དེ་བསྐྱོམས་པས་ཞི་བར་བྱེད་རུས་པ་ལ་བྱུང་ཆེ་
 བས་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་སྐྱོང་གི་དགོས་པའང་དེ་དང་འབྲེལ། །སྐྱོང་ར་ལ་རྟོག་བཟོ་གཞན་མང་པོ་

འདུག་ནའང་། དཔལ་པག་མོ་གྲུ་བའི་ཁྲིད་ཡིད་ལས་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་གས་ཆོག་གོ། །སྟོང་ར་ལུས་སྟོང་འདི་དག་རྒྱ་གཞུང་ཁུངས་བྱབ་ཆེ་བ་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་། ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གིས་མཛད་འདུག་ལ། དེ་ཡང་ཅ་རྒྱུ་སྒྲིམ་པ་ལ་འཇམ་སྟོར་གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ་དགའ་བར་བྱུང་ན། དག་སྟོར་གྱིས་བྱེད་པ་ལ་འདི་དག་སྟངས་ན་གོགས་རྒྱུང་བ་ལ་བསམས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་དངོས་བསྟོམ་པའི་རིམ་བཤ་གཉིས། ལམ་གྱི་ཆིངས་བྱེད་ཚུལ་དང་། ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་རིམ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། གདམས་པ་འདི་ལ་ཆོས་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། དྲག་དང་། བརྩར་བྱེད་ཚུལ་མང་དུ་འདུག་ནའང་། འདི་ལ་སྟོམ་པ་པོ་གང་ཟག་གི་དབང་པོའི་རིམ་བཤ་དང་བསྟུན་ནས་བྱེད་ན། ཆེ་འདི་དང་བར་དོ་དང་སྟེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་གསུམ་དུ་བྱེད་དགོས་ལ། བསྟོམ་རྒྱུའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱེད་ན། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དཀྲུས་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཞིག་དང་། དེ་ལ་ཐོགས་འབྲེན་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་གཉིས་དགོས་པའི་བྱི་མ་འདི། ལུགས་འདིའི་ལྷ་མ་གོང་མ་གདམས་ངག་ཙམ་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་པལ་ཆེར་ལ་མི་སྤང་ཡང་། མར་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་སྟེལ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་འདུག་པ་བཞིན་དགོས་སོ། །ལྷ་མ་མར་པའི་ཞལ་ནས། སྟོང་སྟངས་རྣམས་ལ་པཎ་ཆེན་ལ། །རྒྱུད་ཟབ་མོ་དབྱེས་པ་རྟོ་རྟེ་ཐོས། །བསྟེ་འཕོ་མཆམས་སྟོར་གྱི་གདམས་ངག་ཐོབ། །ཁྱད་པར་གཏུམ་མོ་ལས་རྒྱུས། །སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་གནད་ལ་རོ་སྟོན་བྱས། །ཞེས་སྟེ་བསྟེ་འཕོ་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་རོ་སྟོན་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཀྱེ་རྟོན་ནས་འབྱུང་བའི་ནང་གཏུམ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞི་སྟེད་ཚུལ་དང་། བྱི་ལས་ཀྱི་བྲག་རྒྱལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞི་སྟེད་ཚུལ་ལུས་པར་གསུངས་པས། གཙོ་བོར་ཀྱེ་རྟོན་ལ་བརྟེན་པ་ལ་གཏུམ་མོ་དང་ལས་རྒྱ་གཉིས་སོ། །ཡང་མར་པའི་ཞལ་ནས། རུབ་དུ་ལ་ཁྱེ་འདི་གོང་ཁྲིར་དུ། །དཔལ་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས། །པ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ་མཉན། །རྒྱ་ལུས་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་ཐོབ། །ལམ་རིམ་པ་ལྷ་ཡི་དོན་ལ་བསྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་ལ། དཔལ་རྣམས་པ་ལ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་གདམས་པ་ཁྱད་

པར་དུ་འཕགས་པ་བཞི་གསན་པའི་གཅིག་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རིམ་པ་ལྟའི་
གདམས་ངག་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་དང་རྒྱ་རོ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་རིམ་པ་ལྟ་གསན་པའི་སྐྱེ་ལུས་
དང་། འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་འདུས་པ་ལ་གཙོ་ཆེར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །འཕྲོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་
ནི་གཙོ་བོར་གདན་བཞེ་ལ་བརྟེན་པར་སྒྲུབ་རོ། །རྒྱ་རིམ་བླ་ཉུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། གཏུམ་མོ་དང་།
སྐྱེ་ལུས་དང་། འོད་གསལ་དང་། འཕྲོ་བ་དང་། གྲོང་འཇུག་དང་། བར་དོའི་གདམས་ངག་བླ་ཉུ་བྱེད་
དོ། །དེ་ལ་ཆེ་ལམ་དང་བར་དོ་ནི་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་ཡིན་ཞིང་། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཡང་སྐྱེ་
ལུས་སུ་སྤྱད་པ་ལེགས་ལ། འཕྲོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་གཉིས་སྟོགས་གཅིག་ཉུ་བཞེད་ན་བདེའོ། །རྩེ་
བཅུན་མིང་ལའི་གདམས་ངག་ཉུ་བཞེད་པ་འདི་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། གཏུམ་མོ་དང་། ལས་རྒྱ་
དང་། གནས་ལུགས་ལྟ་བུའི་དོན་གོ་བ་དང་། མཆོན་བྱེད་ལམ་གྱི་འོད་གསལ། མཆོན་བྱེད་ལམ་
ཀྱི་སྐྱེ་མ་ཆེ་ལམ་དང་དོན་བླ་ཉུ་བཞེད་སྤྱད་ནས། རྩེ་སྟོན་བཀ་མར་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ལྷུང་བ་སྟན་
བརྒྱད་དོན་གྱི་རོ་སྟོད་ཐབས་ལམ་གནད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཀྱང་དེ་ལས་མེད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་
དགོངས་པ་ཞེ་ཐུགས་སྒྲིའི་གདེང་། འབྲལ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་རྒྱ་དེ་ལས་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་
དང་པོ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཆོས་བླ་ཉུ་བཞེད་རིམ་འདི་ཉིད་དུ་འདུག་ཅིང་། མར་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
བཞེད་སྟོལ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པས། ལུགས་འདི་ལ་རྒྱ་རོ་ཆོས་
བླ་ལས་ཟབ་པའི་གདམས་པ་གཞན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་ཐུན་སྐྱེལ་ལོ། །དེ་ལ་སྦྱིར་རྣལ་འབྱོར་
སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་རྣམས་ལ་སྟོན་ཉུ་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དབུ་མར་འཇུག་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་
གཅིག་མེད་མི་རུང་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་རྒྱད་སྟེ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་ཆེན་ཀྱི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་
མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཉེ་བ་སྐྱེལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏུམ་མོ་ཨ་ཐུང་གི་སྟོག་རྩལ་
ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲུབ་སྟོག་རྒྱ་ཉིར་སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོག་རྒྱ་ཉིར་བཅུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བཞིའི་
མཐར་སྐྱེས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱོང་བ་དགོས་ཀྱི། དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་
ལམ་ཟབ་མོ་ལ་མ་བརྟེན་པར། སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བྱས་ཤེས་ཀྱིས་རིང་དུ་

བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་སེམས་གནས་བརྟན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་ལྷན་དང་
 བར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་པ་ཞིན་ཏུ་གཡ་
 ཆེད། །དེའི་ཕྱིར་མིད་ལ་དང་སྐྱམ་པོ་བ་གཉིས་མཇལ་བ་ནའང་། སྐྱམ་པོ་བས་ཁོ་བོ་ལ་ཞག་མང་
 པོར་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐུན་རེ་ལ་འགྲོ་བའི་སེམས་གནས་ལེགས་པོ་ཡོད་ལྟས་པས། མིད་ལའི་གསུང་
 བས། བྱེ་མ་བཅོར་བ་ལ་མར་ཁུ་མི་འོང་། དེ་འདྲའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་མི་ཆོག་པས་ངའི་གཏུམ་
 མོ་ཨ་ཐུང་གི་སྲོག་ཚེ་ལ་སྒྲིམ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་གོ་དགོས་སོ། །གཏུམ་
 མོ་ལམ་གྱི་མང་རྫོང་ཞེས་ལུགས་འདི་ལ་གྲགས་ཆེ་བའང་། རྫོགས་རིམ་ལ་ཐོག་མར་སྲོག་རྩྱ་རྒྱུ་
 བཅུད་པ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྐྱེད་པ་ཞིག་གཞིར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་རིམ་
 གཞན་རྣམས་ཀྱི་“འཐས་ཤེས་པ་གཅིག”^{༡)}དགོས་པའི་དོན་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །གཏུམ་མོས་སྲོག་རྩྱ་
 རྒྱུ་བཅུད་དེ་ཆུང་ལྷགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ན། དེའི་མཐུས་བྱང་སེམས་
 ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཇག་མེད་དུ་འཆིང་རུས་པ་ན་དེས་དགའ་བཞི་སྐྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ལས་རྒྱ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ནི། བྱང་པར་གཏུམ་མོ་ལས་རྒྱ་ལྷས། །ཞེས་པའི་དོན་
 དེའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྤྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སད་དུས་སུ་སྐྱུ་ལུས་སྒྲིམ་པ་དང་།
 སྐྱུ་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་སྒྲིམ་པ་གཉིས་དང་། མཆོན་མོ་གཉིད་དུས་སུ་མི་ལམ་གྱི་སྐྱུ་མ་
 སྐྱོང་བ་དང་། དེ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྲོན་དུ་བབྱང་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་མི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་
 ཡིན་ལ། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆུང་གི་རུས་པས་ཐིན་པ་ལ་སད་དུས་སུ་སྲོག་རྩྱ་རྒྱུ་སྤྱད་རུས་པ་
 གཅིག་སྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་མང་རྫོང་གཏུམ་མོའོ། །དེ་འདྲ་བའི་མི་ལམ་གྱི་སྐྱུ་
 མ་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་ད་གཞིད་ཀྱི་བར་དོ་འཛིན་རུས་པས། དེའི་ཡང་མང་རྫོང་གཏུམ་མོ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་གསུམ་ག་སྐྱུ་ལུས་སུ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཡང་དེའོ། །འཕོ་བ་བྱང་པར་ཅན་དང་གྲོང་འཇུག་གཉིས་
 གྱུང་སྲོག་རྩྱ་རྒྱུ་སྤྱད་རུས་པ་ཞིག་སྲོན་དུ་བབྱང་ནས་བྱེད་པས། དེའི་མང་རྫོང་འདིར་གཏུམ་

༡) ཅ། ༡༩་ན་ན་ འགྲོས་ཤེས་པ་ཅིག

མེད། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ལམ་གྱི་ཆིངས་ཀྱི་གྲངས་མང་ཉུང་ལ་ཁྱད་པར་འགངས་ཅན་མེད་པས་རྒྱ་
ལྟར་བྱས་ན་གོ་བ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་བྱས་པས་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་ལམ་ལ་འབྲིང་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། ལམ་ལ་འབྲིང་པའི་དགུས་ཀྱི་དོན་དང་།
ལམ་ལ་ཐོགས་འབྲིན་པའི་ཐབས་སྤྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལམ་
གྱི་ཡན་ལག་འཕོ་བ་དང་གོང་འཇུག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སློག་དབུ་མར་བཅུད་ནས་དགའ་བཞི་
བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱུ་མ་དང་འོད་གསལ་བསྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ནང་གི་རྒྱུ་ལྟུང་མོ་བསྒྲིམ་པ་དང་། ཕྱི་ལྷོ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
གཞུང་མོ་བསྒྲིམས་ནས་སློག་དབུ་མར་གཞུག་པ་དང་། བཅུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞུང་མོ་བསྒྲིམ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པས་སློག་དབུ་མར་
ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཅ་གསལ་བཏབ་ནས་བསྒྲིམ་པ་དང་།
ཡི་གེ་གསལ་བཏབ་ནས་བསྒྲིམ་པ་དང་། རྒྱུད་བྱམ་པ་ཅན་བསྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདུན་
ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་དང་བཅས་པ། དཔལ་པོ་དང་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་
ཀྱིས་བསྒྲོར་བ་དམིགས་ལ། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལྟོས་པ་མེད་པར་མཆོད་པར་དབུལ་ཞིང་། སྤྱིར་
གསོལ་བ་མང་དུ་གདལ། །ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུད་བདེ་རྩ་འཇམ། བདེ་སྤྱོད་གི་ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་
ཅན་སྤྱི་བའི་གསོལ་བ་དབུ་དུ་གདལ། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དོན་དུ་རྩོུ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཅན་ལི་ཉམས་སུ་སྒྲང་སྒྲུལ་དུ་བསམ་ཞིང་།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་དང་འབྲེས་ངེས་པ་བསྒྲིམ། དེ་ནས་རང་ཡི་དམ་ཀྱི་ལྟར་གསལ་གདལ་བ་
སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟེགས་བྱར་གཞུག། སྒྲིམ་ཐག་གྲོལ། ཀྱང་པ་རེ་མིག་དུ་བསྒྲོལ།
སྤྱུ་ལ་ཆོགས་དང་པོར་བསྐྱང་། མགྱིན་པ་རྩུང་བད་དགུག། མིག་སྒྲ་ཅེར་དབབ། ལྷེ་ཅེ་རྩུང་བད་རྒྱ་
ལ་སྤྱར། སོ་དང་མཚུ་རང་ལུགས་སུ་གཞག། ལུས་སེམས་རྩུང་བད་བསྐྱིམ། རོ་སྤྱོད་འཕེལ་ག་
བསྐྱེད། མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལྷེ་འོག་དུ་བཅར་བ་བྱས་ལ། ཅ་གསུམ་གསལ་གདལ་བ་ནི། ལྷེ་

བའི་བྲུག་པའི་ཐད་ནས་འོག་དུ་སོར་བཞི་སོར་བར་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་སྐལ་ཆོག་ས་ངོས་ལ་ཉེ་བར།
 དབུས་སུ་ཅ་ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱུ། གཡས་སུ་རོ་མ། གཡོན་དུ་རྒྱང་མ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞིའི་སློག་ཤིང་གི་
 ཚུལ་དུ་སྤྱི་གཙུག་བར་དུ་གཤེགས་ནས་གནས་ཤིང་། སྤར་བཤད་པའི་མར་སྤར་རོ་རྒྱང་གཉིས་
 དབུ་མའི་ཅའི་ནང་དུ་གྲུག་ནས་ཡོད་པར་བསམ་མོ། །འདི་ལྟར་སློམ་པ་ནི་སློག་རྒྱ་རྒྱུར་འཇུག་པའི་
 དགོས་པའི་དབང་གིས་སློམ་མ་ཤེས་པར། ཁ་ཅིག་ལྟེ་འོག་སོར་བཞི་ཅམ་ནས་ཅ་གསུམ་ག་ཐད་པ་
 དང་། ཁ་ཅིག་རོ་རྒྱང་གཉིས་དེ་ནས་རྫོགས་པར་འདོད་པ་ལྟར་མིན་གྱི། འོག་དུ་འང་ནོར་བུའི་ཅའི་
 བར་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བ་དང་། སྤར་དུ་སྤྱིན་མཆོམས་ཀྱི་འོག་གི་དབུས་དང་། སྤའི་ཅ་བའི་གཡས་
 གཡོན་ལ་སློ་གཏད་ནས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །འཁོར་ལོ་བཞི་པ་རེ་རེའི་དབུས་སུ་རོ་
 རྒྱང་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་མདུད་པ་བྲས་ནས་ཡང་དང་པོར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅའི་
 སློམ་པ་ནི་བསློམས་པ་དང་མ་བསློམས་པའི་དུས་སུ་སྤྱི་ཆོག་ཤིག་འོང་བས། མཐའ་གཅིག་དུ་མ་
 དེས་སོ། །ཁ་དོག་ནི་དབུ་མ་ནས་གཏུམ་མོ་འབར་བའི་དུས་སུ་ཉིལ་གྱི་མར་མའི་མདོག་བཞིན་འོང་
 བ་ཁ་སྤྱོར་གྱི་རྒྱད་དོན་དུ་མན་ངག་སྟེ་མ་ལས་བཤད་ཀྱང་། དེར་མ་སྟེབས་པའི་སྤྱོད་དུ་སློམ་པ་ན་
 གཡས་དམར་གཡོན་དཀར་དབུས་སྤེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སློམ་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་འཁོར་ལོ་བཞི་
 གསལ་འདེབས་པ་ནི། ལྟེ་བ་སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་དབྱིབས་ཨེ་བྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན། ཅ་འདབ་
 ཀྱི་གངས་རེ་བཞི་པ། ཁ་དོག་དམར་པོ། ཁ་གྲེན་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསློམ་མོ། །འདི་དག་
 ལ་འདབ་མའི་གངས་རགས་པ་རྣམས་སློས་ནས། ཞིབ་པར་མ་སློས་འདུག་པ་བཞིན་འདིར་ཆོག་
 པར་སྤར་བས་མ་བཤད་དོ། །སྤྱིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་དབྱིབས་ཅི་ཡིག་ལྷུ་པོའི་རྣམ་པ་ཅན།
 ཅ་འདབ་ཀྱི་གངས་བརྒྱད་པ། ཁ་དོག་དཀར་པོ། ཁ་འོག་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། མགྱིན་
 པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་དབྱིབས་ཅི་ཡིག་ལྷུ་པོའི་རྣམ་པ་ཅན། ཅ་འདབ་ཀྱི་གངས་བརྒྱ་
 དྲུག་པ། ཁ་དོག་དམར་པོ། ཁ་གྲེན་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། སྤྱི་པོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་
 ཕྱི་དབྱིབས་ཨེ་བྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན། ཅ་འདབ་ཀྱི་གངས་སོ་གཉིས་པ། ཁ་དོག་སྤྱི་ཆོག་པ།

ཁ་འོག་ཏུ་སྤྱོད་གས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲོམ་སྟེ། འཁོར་ལོ་བྱུང་རེ་རེ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་རེའི་ཚུལ་
 དུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཅ་གསུམ་གསལ་གདབ་ལ། དེ་གསལ་བ་དང་དེ་ལ་སེམས་
 བཟུང་གིན་ཅིའི་གསལ་སྤང་དང་དེ་ལ་སེམས་གནས་པ་གཉིས་ཆོག་གས་བསྐྱབ་སྟེ། སེམས་འཛིན་པ་
 བྱི་ཅ་གསུམ་འདུས་པའི་རྒྱ་ཏྲེའི་ནང་དུ་གཟུང་བ་གནད་ཆེན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་
 ཅ་འདབ་ཀྱི་གངས་གསལ་གདབ་ལ་སེམས་གཟུང་། དེ་བྱི་བསྒྲོམས་ན་ཅ་འདབ་རེ་གསལ་དུ་འགྲོ་
 བ་དང་། དེ་ལ་སེམས་འཛིན་རེ་སྤྱོད་ཏུ་འགྲོ་ན་བྱ་ཡི། ཅི་བྱས་ཀྱང་འདབ་མ་རྣམས་གསལ་མི་སྤྱོད་
 བཤུ་ཅ་གསུམ་ཉིད་ལ་སེམས་གཟུང་། འདི་ལ་སྟོང་ག་ཡན་ཆད་ལ་གསལ་འདེབས་རེ་དང་། སེམས་
 ཅུང་ཟད་རེ་མིན་པ་སེམས་འཛིན་ཡུན་རིངས་ན་གོགས་ཀྱི་ཉེན་ཆེ་བས། ཤས་ཆེར་ཅ་གསུམ་ཀྱི་
 འདུས་སོར་ནན་ཏན་བྱས་ལ་སེམས་གཟུང་ངོ་། །ལུགས་འདི་ལ་ཅིའི་གསལ་སྤང་གི་གནས་ཆ་
 བརྟེན་པོ་རིང་དུ་སྐྱབ་པ་དང་མི་སྐྱབ་པ་གཉིས་སྤང་ནའང་། སྤྲ་མ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱོད་ཆེན་ལྷ་བ་པའི་གཞུང་ལས་ཅིའི་གསལ་སྤང་སྐྱབ་པར་བཤད་དོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་རྒྱུང་འཛིན་
 འདོད་ན་སྤྲ་བཤད་པ་བཞིན་གཟུང་བར་བྱ་ལ། འདི་དང་འབྲུལ་འཁོར་དང་སྟོང་ར་སྒྲོམ་པ་རྣམས་
 སྟེལ་མ་བྱ་སྟེ། སྐབས་འོག་མར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡི་གོ་གསལ་བཏབ་ནས་སྒྲོམ་པ་ནི། གཏུམ་མོའི་སྐབས་སུ་ཅ་འཁོར་བཞི་
 གསལ་བཏབ་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ། ཅ་གསུམ་དང་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་དེ་དག་ལ་ཡི་གོ་བཞོད་ནས་སྒྲོམ་
 པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོ་རྩེ་དང་། བཤད་རྒྱུད་སི་རྩུ་ཏུ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། བཞོད་སྤྱོད་པ་
 སོགས་སྤྱོད་ཆེན་མང་པོས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཡི་གོ་དགོད་པ་ལ་རྒྱས་བསྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་
 ཡོད་དེ། རྒྱས་པ་ནི་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བ་དང་འདབ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡི་གོ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ལུགས་
 འདིའི་མན་ངག་ན་མི་གསལ་ལོ། །བསྐྱབ་པ་ནི་འཁོར་ལོ་བཞིའི་ལྟེ་བར་ཡི་གོ་བཞི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 བཤད་རྒྱུད་ལས་གསལ་ཞིང་སྤྱོད་ཆེན་དུ་མའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ལྟེ་བའི་ཨ་
 སྤང་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་དང་། སྤྱི་བོའི་ཉི་ཡིག་དང་གཉིས་ཅམ་ལས་མི་སྒྲོམ་པ་ནི་མི་ལེགས་པས།

སྒྲིང་ག་དང་མགིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡི་གེའང་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྒྲོམ་
 པའི་ཚུལ་ནི། ལུས་གནད་སོགས་སྤར་དང་འབྲ་བར་བྱས་ཏེ། ཨ་ཐུང་སྒྲོམ་པའི་གནས་ནི་སྟེ་བའི་
 འཁོར་ལོའི་དབྱས་ཀྱི་ཅ་དབྱ་མ་སྒྲུབ་པའི་ནང་ངོས་ལ་ཉེ་བ་དེའི་ནང་ཁོ་ནར་སྒྲོམ་དགོས་སོ། །དེར་
 སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། རྩ་གདན་ཚུང་དུ་ཞིག་གི་སྒྲིང་དུ་རྩ་ཡིག་གི་ཨ་ཐུང་བོད་ཡིག་གི་དབྱ་ཅན་གྱི་
 འད་འབྲ་བ་ཅིག་ཡོད་པས། ཡི་གེ་ཨ་ཐུང་འད་ཀྱི་ནམ་པ་འབྲ་བ་ཁྱེན་དུ་འགྲེང་བ་མདོག་དམར་པོ་
 ཞིག་བསྒྲུབ། སྒྲིང་གར་ཡི་གེ་སྒྲོམ་པ་ལ། སྒྲོམ་པའི་གནས་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདབ་མ་བརྒྱད་
 པའི་དབྱས་ཀྱི་ཅ་དབྱ་མ་རུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་ཐད་བྲང་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་རྩ་ཉིའི་
 རང་ཁོ་ནར་སྒྲོམ་དགོས་སོ། །སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། དེར་རྩ་གདན་ལ་རྩ་ཡིག་སྟོན་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་ལྟ་
 བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཁ་བ་ལྟ་བུ་འཛག་པ་གཅིག་བསྒྲོམ་སོ། །མགིན་པར་ཡི་གེ་སྒྲོམ་པ་ལ། སྒྲོམ་
 པའི་གནས་ནི་ལོངས་སྟོན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བཅུ་དྲུག་པའི་དབྱས་ཀྱི་ཅ་དབྱ་མ་མགིན་པའི་
 དབྱས་ནས་ནང་གི་སྒྲུབ་པ་ངོས་ལ་ཉེ་བའི་རྩ་ཉིའི་ནང་ཁོ་ནར་སྒྲོམ་དགོས་སོ། །སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི།
 རྩ་གདན་ལ་ཨོ་ཡིག་དམར་པོ་མགོ་ཁྱེན་དུ་བལྟ་བ་གཅིག་བསྒྲོམ་སོ། །སྟེ་བོར་ཡི་གེ་སྒྲོམ་པ་ལ།
 སྒྲོམ་པའི་གནས་ནི་སྟེ་བའི་གཙུག་ཏུ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་སོ་གཉིས་པའི་དབྱས་ཀྱི་ཅ་དབྱ་
 མའི་ནང་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་དགོས་སོ། །སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། དེར་རྩ་གདན་ལ་རྩ་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་ཐུར་
 དུ་བལྟ་བ་གཅིག་བསྒྲོམ་སྟེ། དེ་བཞི་ཁའང་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་དབྱས་ཀྱི་རྩ་ཉིའི་ལ་རོ་རྒྱུད་གི་མདུད་
 པས་དཀྱིས་པའི་ཐད་ཀའི་ཅ་དབྱ་མའི་ནང་དུ་སྒྲོམ་པ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །བཤད་རྒྱུད་སམ་རྩ་
 ༩་ལས། སྒྲིང་གི་ནང་སོན་བརྒྱ་ནི། །འདབ་མ་བརྒྱད་པ་སྒྲིང་པོར་བཅས། །དེ་ཡི་ནང་དུ་སོན་པའི་
 ཅ་། །མར་མའི་ནང་གི་ངོ་བོ་ཅན། །རྩ་ཤིང་གི་ནི་མེ་ཉོག་ལྟར། །བརྒྱུད་ཞིང་ཁ་ནི་འོག་ཏུ་འོ། །དེ་ཡི་
 རང་གནས་དཔའ་བོ་ནི། །ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་སྒྲོམ་པ་ཅམ། །མི་ཤིགས་རྩ་གི་ས་བོན་ནི། །ཁ་བ་ལྟ་བུ་
 འཛག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ནང་དུ་སོན་པའི་ཅ་ནི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་པ་ཅ་དབྱ་མའོ། །དེའི་
 རང་དུ་གནས་པ་ཞེས་རྩ་ཡིག་ཅ་དབྱ་མའི་ནང་དུ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ནི། ཡི་གེ་གཞན་གསུམ་

ལའང་འདྲའོ། །འཁོར་ལོ་བཞིའི་དབྱུང་སྐྱེ་ཡི་གོ་བཞི་སྒྲིམ་པ་མན་ངག་མང་པོ་ལས་འབྱུང་ཡང་།
 སྒྲིམ་པའི་གནད་རྒྱ་རྒྱུ་འདི་ནང་ཁོ་ནར་སྒྲིམ་པ་གསལ་བར་མ་ཐོན་སྤངས་སྟེ། འདི་མ་ཤེས་ན་དམིགས་
 པ་འདི་དག་བསྒྲུབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོག་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷན་པ་མི་ཤེས་པས། གདམས་ངག་གི་སྐྱབས་
 རོན་སྟོར་བར་འགྲོའོ། །ཡི་གོ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་རྒྱུ་ཡིག་གི་སྐྱབས་སྐྱེ་ཡུངས་ཀར་སྒྲིམ་པོའི་ཆད་ཅམ་
 ཏུ་གསུངས་པ་ཡང་ཡི་གོ་བཞི་ཁ་ལ་འདྲ་བས། ཡི་གོ་རིམ་ལྷན་ཆུང་ཞིང་རྣམ་པ་གསལ་བ་ལ་སེམས་
 འཛིན་ཐུབ་ན་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་འདྲ་སྟེ་བའི་གནད་ཆེའོ། །ཨ་ཐུང་མྱད་ཀོར་ཅན་ཏུ་སམ་སྒྱུ་ཅ་ལས་མ་
 གསུངས་ཀྱང་། མན་ངག་གིས་མྱད་ཀོར་ཅན་ཏུ་བྱེད་པར་མན་ངག་སྟེ་མ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ཏུ་
 བདེ་མཆོག་སྒྲིམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་པས། ཡི་གོ་བཞི་ཁའི་མགོར་ཆེ་བྱེད་དང་། ཐེག་ལེ་རྒྱ་ད་དང་
 བཅས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བ་མོ་ལྟ་བུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་བསམས་ཏེ། འདི་ལ་བདེ་
 བ་ཆེ་བའི་གནད་ཡོད་དོ། །ཤིན་ཏུ་འཆར་བའི་འོད་ཅན་བསྒྲིམས་ན་བྱིང་བ་གཙོད་སྟེ་ཞིང་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གསལ་ཉམས་ཆེའོ། །དམིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་སེམས་འཛིན་ཚུལ་ནི། དམིགས་ཉེན་སྟེ་མོའི་
 རང་ཏུ་སེམས་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པར་གསུངས་པས། ཚུར་ངོས་ནས་བར་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་
 པར་མི་བྱ་ཡི། ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཡུལ་དེའི་ནང་ཏུ་འདྲེས་པ་བཞིན་ཏུ་བྱ་སྟེ། སྒྲིང་ཚུལ་འདི་ལྟར་
 བྱས་ན་ད་གཞོད་སེམས་ཐེག་ལེ་དང་འདྲེས་པར་འགྱུར་བའི་ཉམས་སྐྱེས་ནས་རྒྱུང་འདྲུ་བར་ཤིན་ཏུ་
 སྟོའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་འཛིན་པ་ཏ་ཅང་གིམས་དྲགས་པ་དང་ཏ་ཅང་སྟོད་དྲགས་པས་བྱིང་གྲོད་སྟེད་
 པས། དེ་གཉིས་སྤངས་ནས་སེམས་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྟོང་ག་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡི་གོ་གསུམ་
 ལ་དང་པོ་ཡུན་ཐུང་བ་རེ་བཟུང་ལ། ཤས་ཆེར་ཨ་ཐུང་ལ་སེམས་བཟུང་། དམིགས་པ་སྟེ་མོ་ལ་
 གང་བྱས་ཀྱང་སེམས་འཛིན་པ་དཀའ་བར་སྤང་ན། ཅུང་ཆེ་བྱ་བཏང་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ན། དམིགས་
 པ་སྟེ་མོར་བྱས་ལ་སེམས་བཟུང་ངོ། །འདི་འདྲ་བའི་གཏུམ་མོ་བསྒྲིམ་པ་ནི་དགའ་བ་བཞི་སྟེད་པའི་
 ཆད་ཡིན་ལ། དེ་སྟེད་པ་ལ་ཐོག་མར་རྩ་རྣམས་ནས་ཞུ་བའི་བྱང་སེམས་དང་རྒྱུང་གཉིས་སྟེ་བོའི་རྩ་
 འཁོར་ཏུ་འདྲེས་པ་ན་དགའ་བ་སྟེ། དེ་ནས་ཡང་རྩ་གནས་སོ་སོར་བྱས་ནས་མགིན་པའི་རྩ་འཁོར་

དུ་འདུས་ནས་མཆོག་དགའ་སྟེ། དེ་ནས་ཡང་སོ་སོར་གྲུས་ནས་སྟིང་གའི་རྩ་འཁོར་དུ་འདུས་ནས་
 ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་སྟེ། དེ་ནས་ཡང་སོ་སོར་གྲུས་ནས་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་དུ་འདུས་ནས་ལྟན་སྟེས་
 གྱི་དགའ་བ་སྟེ། དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ནང་དུ་ཡི་གེ་ལ་
 སེམས་བབས་བསྟན་པ། གནས་དེ་བཞིར་རྒྱང་སེམས་ཡིན་ཏུ་འདུ་སྟོབ་བ་དང་། གནས་དེ་བཞིར་དགའ་བ་
 རེ་སྟེས་ནས་དེ་ཉམས་ཐྱོང་གིས་ལེགས་པར་མཆོན་སྟེ་བ་དགོས་པ་ལ། གནས་གོང་མ་ནས་བྱང་
 སེམས་ཁྱུ་ནས་བབ་བ་གནས་དེ་དག་ཏུ་གནས་ཡུན་མི་རིང་ན་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་
 པར་ངོས་མི་ཟིན་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དགའ་བ་ལེགས་པར་ངོས་མ་ཟིན་ནོ། །གནས་
 བཞི་པོ་དེར་སེམས་འཛིན་ཡུན་རིང་པའི་གནས་ཆ་བཟན་སོ་རྟེན་ན། དེ་དག་ཏུ་བྱང་སེམས་བབས་
 པ་རིང་དུ་གནས་བའི་གནད་ཆེད། །གཞན་ཡང་སྤྱི་བོའི་ཉི་ཡིག་ལ་སེམས་བཟན་ན། །དེ་ཐིག་ལེ་
 དཀར་པོའི་གནས་ཡིན་པས་དཀར་ཆ་འཕེལ་བ་སྟོབས་ཆེ། མགྱིན་པའི་ཡི་གེ་ལ་སེམས་བཟན་ན།
 དེ་རོ་མས་ཁྲག་འཕེན་འཛིན་བྱེད་པའི་གནས་ཡིན་པས། ལྟེ་བ་ནས་འོངས་པའི་གཏུམ་མོའི་རྩལ་
 ཐིག་ལའི་གནས་སུ་འབྲིང་བ་ལ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་མི་ལམ་གྱི་དགོ་སྤྱོད་ལ་བོགས་ཐོན་པ་ཅིག་འོང་།
 སྟིང་གའི་རྩ་འཁོར་ཡིག་ལ་སེམས་བཟན་ན། དེ་འོད་གསལ་འཆར་བའི་གནས་མཆོག་ཡིན་པས། སད་
 དུས་དང་གཉིད་དུས་གཉིས་ཀའི་འོད་གསལ་འཆར་བ་ལ་སྟོབས་ཆེད། །ལྟེ་བའི་ཨ་མུང་ལ་སེམས་
 བཟན་ན། དེ་རྒྱང་མས་ཁུ་བ་འཕེན་འཛིན་བྱེད་པའི་གནས་ཡིན་པས། ལྟེ་བ་ནས་བྱང་སེམས་དཀར་
 པོས་ལུས་ཀྱི་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་གནད་ཆེ་ལ། ཡང་གནས་དེ་གཏུམ་མོའི་མེ་གནས་པའི་གནས་
 ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ཁྱུ་བྱེད་ཀྱི་མེ་འབར་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྟགས་པས། རྩ་འཁོར་
 དང་དེ་ལ་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་སྟོན་པའི་གནད་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་གཤམ་ཆེད། །རྩ་ལ་བཀོད་
 པའི་ཡི་གེ་ཡང་གསལ་སྤང་བྱང་གི་བར་དུ་སྟོན་པར་ལྷ་བ་པས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྒྱང་བུམ་པ་ཅན་བསྟོན་པའི་ཚུལ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དང་པོར་རྩའི་གསལ་
 སྤང་ལ་སེམས་འཛིན་པ་སྤྱི་དང་། གཙོ་བོར་རྩ་གསུམ་འདོམས་སའི་རྩ་འཁོར་སེམས་འཛིན་པ་བཟན་

བ་དང་། དེའི་རྩིས་སུ་སྤྲོད་ཆ་ལ་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་བཞི་དང་། བྱད་པར་དུ་ཉེ་ལོག་གི་རྩིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོག་གི་
 ཨ་མུང་ལ་སེམས་གཏོང་བ་ལ་གོམས་པས་དེར་སེམས་ཟེན་པའི་གནས་ཆ་བཟུང་ན། རྒྱུང་སེམས་
 འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་སེམས་བཟུངས་དེར། རྒྱུང་རེས་པར་འདུ་བ་ལ་དགོངས་ནས།
 བདེ་མཆོག་སྒྲིམ་འབྱུང་དང་བདེ་དགེས་ཀྱི་བཤའ་རྒྱུད་སམ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པར་གཏུམ་མོ་འཁོར་
 མོ་བཞི་མ་ལ་ཡི་གེ་བཀོད་ནས་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་བུམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུང་སྒྲིམ་མ་བཤའ་བ་བཞིན་དུ།
 བྱུང་ཆེན་ནག་པོ་སྒྲིད་པ་དང་། ལྷ་བ་བ་དང་། མཆོ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོར་ཡང་དེ་བཞིན་
 དུ་བཤའ་ལ། བྱད་པར་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་གྱི་གདམས་ངག་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཆང་བར་བཀོད་
 པའི་མན་ངག་སྟེ་མར་ཡང་སྐབས་དེར་རྒྱུང་བུམ་པ་ཅན་སྒྲིམ་པ་མ་བཤའ་དོ། །དེས་ན་སྤྲོད་བཤའ་
 པའི་སེམས་འཛིན་ལུགས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྒྲིམ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིག་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་
 གཏུམ་མོ་འབར་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་བཞུགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་དགའ་བཞི་སྟེ་བ་ནི་རེས་པར་
 འོང་དོ། །འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་གཏུམ་མོའི་མན་ངག་ལ་ཅ་དང་ཡི་གེ་སྒྲིམ་པ་རྒྱུང་བུམ་
 པ་ཅན་དང་སྤྱགས་ནས་བྱེད་པ་མང་པོར་བྱུང་བ་ནི། །གཏུམ་མོའི་ཉམས་སྒྲིང་སྟེ་བ་སྤྲོད་པའི་ཆེད་དུ་
 མཛད་སྤྲོད་བ་བཞིན་འདིར་ཡང་བཤའ་ན། རྒྱུང་དང་དགའ་དང་གཞིལ་བ་དང་། །མདའ་ལྟར་འཕང་
 དང་རྣམ་བཞི་ལོ། །ཞེས་བུམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུང་སྒྲིམ་བྱད་པར་བཞི་ལྟན་ཞིག་དགོས་པར་འདི་པའི་སྤྱོད་
 མ་གོང་མ་རྣམས་བཞེད་དོ། །འདི་ཡང་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བྱིད་ཡིག་
 ཁ་ཅིག་ལས་གདན་བཞིན་སྤྲོད་ཐེར་བ་ནི། རྒྱུད་ན་ཡོད་མེད་ཞིབ་ཏུ་མ་བཟུགས་པའི་སྒྲིམ་མོ། །
 རྒྱུང་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པའི་ལུས་གནད་སོགས་ནི་སྤྲོད་དང་འབྲེལ། སྒྲིམ་པའི་དུས་ནི། དཔལ་པག་མོ་བྱུང་
 པའི་བྱིད་ཡིག་ལས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུང་མཉམ་རྒྱུའི་དུས་སུ་སྒྲིམ་པར་བཤའ་བྱང་། ཉམས་ལེན་
 ལ་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་ཏུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་གསུང་དུ་སྒྲིམ་པའི་འགོ་མཛུགས་ལ། སྤྱི་
 ཙམ་ནས་རྒྱུང་གསུང་དོན་རྩིས་ལོག་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་པད་མ་མགོན་པོའི་རྒྱུང་གེ་རྒྱ་གཙོ་
 པོར་རྒྱུ་དུས་སུ་སྒྲིམ་པར་སྒྲིམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་བ་པད་མ་ཅན་ལས་བཤའ་དོ། །དེ་ལ་རྒྱུང་པའི་སྒྲིམ་

བ་ནི། ཁ་ནས་མི་རྒྱལ་པར་སྒྲ་བྲག་ནས་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་དག་པོ་མིན་པར་འཇམ་པོ་རིང་བར་
 རྒྱལ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགང་བའི་སྦྱར་བ་ནི། རང་དུ་རྒྱལ་པའི་མཆམས་དེ་ནས་བྱིར་མི་གཏོང་
 བར་ནང་དུ་མནན་པས་རོ་རྒྱུད་གི་རྩ་གཉིས་ནས་སི་རི་རི་སོང་བས་རྒྱ་མ་ཕུས་བཏབ་པ་བཞིན་རྩ་
 གཉིས་པོ་ཁྲིག་གིས་གང་བར་བསམ་པའོ། །གཞིལ་བའི་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྩ་གཉིས་པོ་ཁྲིངས་
 པའི་མཆམས་དེ་ནས་རྩ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དབྱུ་མའི་ནང་དུ་སྦྱར་གྱིས་རྒྱུད་པར་བསྐྱོམས་
 ལ། མཆེལ་མ་གཅིག་སྒྲ་མེད་དུ་མིད་དེ་སྟེང་རྒྱུད་གནས་དེར་མནན། དེ་ནས་འོག་སྒྲོ་གཉིས་ནས་
 འོག་རྒྱུད་འཇམ་པོ་ཁྲིག་ཨ་ཐུང་གི་སར་ཐེན་ལ་དེར་དམིགས་པ་གཏང་ལ་རྒྱུད་ཐུབ་ཆད་དུ་བཟུང་
 རོ། །འདི་ལ་དཔལ་པག་མོ་བྱ་བའི་ཁྲིད་ཡིད་ཆེགས་བཅད་མར། རོ་རྒྱུད་གི་རྩ་གཉིས་ནས་དབྱུ་མར་
 རྒྱུད་པར་སྐྱོམ་པ་དགང་བའི་སྦྱར་བ་དང་། ཐུབ་ཆད་དུ་བཟུང་ནས་མི་ཐུབ་པ་ན་སེ་གོལ་གཅིག་གི་
 ཡུན་ཅམ་ཁྲིག་བྱིར་བཏང་ནས་ལྷག་མ་སྟོམ་པ་གཞིལ་བའི་རྒྱུད་སྦྱར་དུ་བྲས་ལ། ཁྲིད་ཡིག་ལྷག་པ་
 མར་སྒྲར་བཞིན་བཤད་པའི་མི་མཐུན་པ་གཉིས་བྱུང་ཡང་། བཞི་པ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་རྒྱུད་ནང་
 དུ་འབྲེན་ཚུལ་དང་འཛིན་ལུགས་སུ་འདུག་ཅིང་། བྱིར་གཏོང་བ་ཐ་མས་སྟོན་པར་སྒྲུང་བས། དགང་
 བ་ནི་ནང་དུ་བྲངས་པའི་རྒྱུད་གིས་རོ་རྒྱུད་འགོངས་པ་ཡིན་ལ། གཞིལ་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་
 དབྱུ་མར་བཅུད་པས་དབྱུ་མ་དགང་བ་ཡིན་ཀྱང་རྩ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་གཞིལ་བ་ཡིན་ལོ། །ཉེ་བའི་
 བུམ་པ་ཅན་སྐྱོམ་པ་འདི་ལ། ཁ་ཅིག་འོག་རྒྱུད་ཡར་ལ་མི་འཐེན་པར་སྟེང་རྒྱུད་གཞོན་པ་གཅིག་ཕུ་
 བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག །དང་པོ་རི་རིང་ལ་སྟེང་རྒྱུད་གཞོན་པ་གཅིག་ཕུ་བྱེད། མཆམས་ཤིག་ནས་
 འོག་རྒྱུད་འཐེན་ལ། དེ་ཡང་ལན་གསུམ་འཐེན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། ཉེ་བའི་བུམ་པ་ཅན་སྐྱོམ་པའི་
 གནད་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱོམ་པ་ནི་ཉེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྔག་རྒྱུད་དང་། ཉེ་བ་བྱིན་ཆད་ཀྱི་ཐུར་
 སེལ་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་ཉེ་བར་བསྐྱེ་བར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་།
 སྟེང་དང་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་། །ཡིད་གྱིས་ཁ་སྦྱར་དུ་བྲ་སྟེ། །ཞེས་བུམ་པ་ཅན་ལ་སྟེང་འོག་གི་
 རྒྱུད་ཁ་སྦྱར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟེང་འོག་གི་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ཁ་སྦྱར་དགོས་

ལ། དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འཐེན་པར་རིམ་གྱིས་ཐེན་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ལ། དམིགས་བསལ་
 ཅན་གྱི་དགོས་པ་གཞན་མ་བྱུང་ན་སྟེང་རྒྱུད་སྟོན་ལ་ཐེན་ནས་སྟེ་བར་མནན་པའི་རྗེས་སུ་འོག་རྒྱུད་
 ཡར་ལ་ཐེན་ལ་སྒྲ་མའི་སར་གཞོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཐེན་ཐེངས་རེ་རེས་ཆོག་གི། གསུམ་གསུམ་
 མི་དགོས་སོ། །མདའ་ལྟར་འཕང་བའི་སྒྱུར་བ་ནི། རྒྱུད་ཕྱིར་གཏོང་བ་ན་ཅ་དབུ་མའི་ནང་ན་ཡར་
 བདེ་ཕྱི་ལི་ལི་འགོ་བར་བསམས་ཀྱི། སྤྱི་གཙུག་ནས་འཐོན་པར་བསམ་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟེང་
 འོག་ནས་སྟེ་བར་བྲངས་ཏེ་འཛིན་པ་ན། ལུས་བྱིན་པོ་རྒྱུད་གིས་ཁེངས་པ་དང་། མགྱིན་པ་དང་སྟེང་
 ག་ཡན་ཆད་ཁེངས་པ་ལ་དམིགས་པ་གཏོང་བ་སོགས་བྱར་མི་བྱང་གི། །ཨ་མུང་གང་དུ་བསྐྱོམས་
 དེར་རྒྱུད་གཉིས་ཁ་སྒྱུར་བ་ལ་དམིགས་པ་གཏོང་བ་ནི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། སོག་དབུ་མར་འཇུད་
 བ་ལ་སོག་མུར་གཉིས་ཅ་དེའི་ནང་དུ་ཁ་སྒྱུར་བ་གཅིག་དང་། དེར་ཡི་གེ་སྒྲར་བཞིན་བསྐྱོམ་པ་ལ་
 དམིགས་པ་གཏོང་བའི་སེམས་ཀྱི་གནད་གཉིས་དང་ལྡན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རོ་རྒྱུད་ཁ་
 བྱེ་བའི་ཆེ་དབུ་མ་ཁ་རྩམ་ལ། དབུ་མ་ཁ་བྱེ་བའི་ཆེ་རོ་རྒྱུད་ཁ་རྩམ་པར་ངེས་པ་ཡིན་པས། བུམ་པ་
 ཅན་གྱིས་རོ་རྒྱུད་ནས་རྒྱུད་ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱ་བ་འགོག་པ་དང་། དབུ་མར་འཇུད་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་
 གོམས་པར་བྱས་པས། གོམས་པའི་མཐར་དབུ་མར་འཇུད་རུས་པ་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱུད་འགོག་ལུགས་
 དང་ཡུན་རིེ་ཅམ་ཞིག་ནས་ཕྱིར་གཏོང་བ་ནི། དཔལ་པག་མོ་བྱ་བའི་གདམས་ངག་ལས། དང་པོ་ཅ་
 སྒྱུར་བ་ཡིན་པས་རྒྱུད་མི་སྤྱབ་བཞིན་དུ་མི་གཞོན་པར། དབུགས་ཀྱིས་སྤྱབ་ཆད་མི་བྲག་ཅམ་དུ་
 མནན་ལ། ཕྱི་ནས་རིེ་བྲག་རིེ་བྲག་ཏུ་གནན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་འཇམ་པོར་
 རེ་དགའ་ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར་དུ་རོ་སྟོད་བསིགས་ཀྱིན་གཞོན་པ་དང་། བྲག་རྒྱུད་ཐེན་ནས་གཞོན་པ་
 སོགས་ཀྱི་བྲག་པོ་མི་བྱ་བ་དང་། ཡུན་ཀྱང་མི་བདེ་བར་མཛོན་པ་མ་བྱུང་བར་དུ་བྱ་ཡི། མི་བདེ་བ་
 བྱུང་ཡང་འཛིན་ཡུན་བསྐང་བ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྒྱུད་དབུ་མར་འདུ་བ་ལ་དེ་ཅམ་མི་པན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུད་གཅིག་གི་རིང་ལ་སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་བབྱུང་བ་དེ་ཡུན་ཅུང་ཟད་རེ་
 ལས་དེར་མི་གནས་པར་ཕྱིར་ལ་འཕྱགས་འགོ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་ལོའི་དབུས་ལས་ཕྱིར་རིང་

བར་རྒྱུ་ཟེན་པ་ལ། རྫོང་དང་བདེ་བ་ཐན་ཐུན་སྐྱེ་ཡང་སློག་རྒྱ་ཁྲིར་ཚུད་པ་ལ་ཐན་ཚུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དཔེར་ན། སེམས་འཛིན་གསར་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡུད་གཅིག་གི་རིང་ལ་སེམས་ཚུལ་བས་པར་ལ་
 བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་ཤྱགས་ཀྱིས་གནས་པ་མི་འོང་ཡང་། མཆམས་ཤིག་ནས་རང་ཤྱགས་
 ཀྱིས་གནས་པ་འོང་བ་བཞིན་དུ། རྒྱུང་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བར་འཛིན་པ་ལ་འང་རེ་ཞིག་གི་རིང་ལ་རང་གི་
 ཚུལ་བས་དེར་འཛིན་པ་ཙམ་མིན་པར་གནས་དེར་རང་ཤྱགས་ཀྱིས་གནས་པ་མི་འོང་ངོ་། །དེས་
 ན་རང་ཤྱགས་ཀྱིས་གནས་པ་མ་བྱུང་བར་དུ་འཛིན་ཡུན་བསྐངས་པས་ཡུན་རིང་དུ་ཟིན་པ་བྱུང་
 ཡང་འདོད་པའི་གནས་སུ་ཟིན་པ་མི་འོང་བས། གོགས་ཆེ་ལ་དགོས་པ་ཚུང་བ་མི་བྱ་ལ། རྒྱུང་འཁོར་
 ལོའི་ལྟེ་བར་རང་ཤྱགས་ཀྱིས་གནས་པ་བྱུང་བའི་མཆམས་ནས་ཡུན་བསྐང་བ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་
 དག་ལ་རྟོག་པ་ཞིབ་མོས་སྒྲིང་ཤེས་ན་རང་ཤྱགས་ཀྱིས་རྒྱུང་གནས་པ་བྱུང་མ་བྱུང་དང་འདོད་པའི་
 གནས་སུ་ཟིན་མ་ཟིན་ལེགས་པོར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་། །བྱམ་པ་ཙན་སྒྲོམ་པ་ནི་ལྟོ་སྒྲོང་དང་། ཟས་
 རོས་པའི་རྗེས་ཡིན་ན་ལྟོ་བདེ་མོར་སོང་བའི་མཆམས་རྣམས་སུ་བྱ་ལ། བར་མ་ཆད་དུ་ཉ་ཅང་
 རྒྱན་རིང་མི་བྱ་བར་བར་སྐབས་སུ་ངལ་བསོ་ཞིང་བསྒྲོམ་སོ། །དེ་ལྟར་བྱམ་པ་ཙན་སྒྲོམ་པ་བྱུང་
 བའི་མཆམས་སུ་བྱམ་པ་ཙན་གྱི་རྒྱུང་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་སྟེང་ནས་ལྟེ་བ་དང་སྟིང་ག་དང་མགིན་
 པ་དང་སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་བཞིའི་ལྟེ་བར་རྩ་མདུད་ཀྱིས་དཀྱིས་པའི་བྱ་གར་སྒར་བ་ཤད་པ་བཞིན་དུ།
 ཨི་རྩུ་ཨི་རྩུ་བཞི་གསལ་གདབ་སོ། །དེ་ནས་གསར་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གནས་པའི་རྒྱུང་གིས་མི་
 བསྐྱལ་བའི་གཏུམ་མོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཨི་ཡིག་འབར་བའི་མའི་འོད་ཟེར་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་ནས་གེན་དུ་
 སོང་ནས། ཉི་ཨི་རྩུ་གསུམ་བཞུས་པ་ལྟེ་བར་ཨི་ཡིག་ལ་བབས་ཏེ། དེ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ཏེ་
 ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐིག་ལེར་བལྟས་ལ་སེམས་གཟུང་ངོ་། །དེ་ལ་སེམས་ཟིན་པ་ན་
 ཐིག་ལེ་དེ་ལས་གཏུམ་མོའི་མེ་སྤ་མེ་མེ་ལྟེ་གཅིག་ཏུ་འབར་བ་ལྟར་གནས་པར་བསྒྲོམ་སོ། །དེའི་འོད་
 ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གོང་མའི་གནས་ནས་བྱུང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བའི་བདུད་རྩི་འཛག་པས་ལྟེ་བའི་ཨི་
 ཡིག་གང་ཞིང་། ཨི་ཡིག་དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པས་བཟན་པ་ཐོབ་པའི་མཆམ་མ་མཐོང་བ་དེ་སྤེད་

དུ་བསྐྱོམ་མོ། །སེམས་བརྟན་པ་ན་གདུམ་མོའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲིང་བས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་དང་གནས་
ཁང་སོགས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐེལ་གྱི་སྒྱུ་རྩལ་བཞེན་དུ་གསལ་བར་བསྐྱོམ་ཞིང་མེ་ཕྱ་ཞིང་མེ་ལྷེ་
གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་གལ་ཆེད། །དེས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསལ་ཉམས་ཆེ་ཞིང་ཉིང་
དེ་འཛིན་སྒྱུར་དུ་རྒྱུགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་སློག་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ཚུལ་ནི།
སྒྲིང་བཞེད་པའི་སྐྱོམ་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་སློག་རྒྱུ་ཉིར་ཞུགས་པའི་རྟགས་མི་འབྱུང་བ་རིམ་
ལྔ་བྱུང་སྒྲིང་ན། འདི་ནི་ཕྱིན་དུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། རྟགས་བཞེད་པ་གཞན་མང་དུ་སྒྲིང་བ་རྣམས་
ནི་ལྟར་སྒྲིང་འབའ་ཞིག་དུ་སྒྲིང་བས། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་སྒྲིང་བས་ངེས་ཐུབ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །
ཐུན་འཁྱོངས་པའི་འོག་དུ་རང་གི་སྒྲིང་བྱུག་གང་རུང་དེ་དེ་བར་རྒྱ་བའི་འཕོས་མ་ཐག་པའི་སྐྱབས་
ངོས་གཟུང་ལ། དེ་ནས་ལུས་གནད་དང་སེམས་ཀྱི་འཛིན་ལུགས་སྒྲིང་བཞེན་བྱས་པའི་མཐུས་རིང་
པོ་མི་ཐོགས་པར་སྒྲིང་བརྟགས་པ་ན་རྒྱུང་མཉམ་རྒྱུར་ཐེངས་པ་དང་། དེ་ཡང་ལན་དེ་དེ་གཉིས་
གཉིས་ཙམ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱི། འགལ་རྒྱུན་གཞན་མེད་ན་ངེས་ཙན་དུ་ཐེངས་ཀྱིན་འདུག་པ་དང་།
མཉམ་རྒྱུང་གང་རུང་གཅིག་དྲག་ལ་གཅིག་ཤོས་ཞན་པ་མེད་པར་དྲག་ཞན་ཤིང་མཚུངས་སུ་རྒྱ་
བ་འོང་བར་སྒྲིང་ན། རྣལ་འབྱོར་དེའི་སྒྲིང་བས་ཀྱིས་སློག་དབུ་མར་འཛུགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་
མེད་ཀྱང་ལན་གཅིག་ཚུད་ནས་གཡས་གཡོན་དེ་དེ་བར་མི་འཕོ་བ་མིན་ནོ། །དེ་ནི་སློག་རྒྱུ་ཉིར་
ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། སློག་རྒྱུ་ཉིར་གནས་པ་ནི་མཚམས་འདི་ནས་བྱིལ་ཏེ་བསྐྱོམས་པས། སྒྲིང་བྱུག་གི་
རྒྱ་བ་ཞན་དུ་སོང་བའི་མཐར་ཞིབ་དུ་བརྟགས་པ་ན་རྒྱ་བ་ཕྱ་མོའང་ལྟོག་པ་ཞིག་འོང་ངོ་། །རྩེ་བཙུན་
མེད་ལའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རྒྱུང་རྩེ་རྒྱུ་ཉིར་ཚུད་དེ་བདེ། །ཞེས་དང་། དབུགས་ལ་འགྲོ་འོང་མེད་
ན་བདེ། །རྒྱ་བ་ཆད་ན་ཡོངས་ཀྱང་བདེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲིང་བྱུག་གི་རྒྱ་བ་ཕྱ་མོ་ཡང་ལོག་པ་
ལ་ཐིམ་དཀའ་སྒྲིང་གཉིས་ལས། ཐིམ་དཀའ་ན་ཡུད་ཙམ་ལ་སྒྲིང་བྱུག་གིས་ཁེངས་པ་འབྱུང་ཞིང་དེ་
ནས་ཞི་བར་འགྱུར་ལ། ཞི་མ་ཐག་ལྷེ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་མེ་གནས་པའི་ཐད་ནས་ཐོད་ཁྱད་

པར་ཅན་སྒྲེ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཁྱབ་དེ་འདྲེན་ནོ། །སྤྱི་བྱུག་གི་རྒྱ་བ་སྤྱོད་ཡང་ལོག་པ་འདི་བྱིང་བ་
 སྤྱོད་མ་ཆོད་པར་བསགས་པས་བྱིང་བ་ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ཡང་འོང་ལ་ཅ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བར་གནད་
 ཏུ་བསྐྱུན་པ་ལ་མི་མཁས་པར་བྱམ་པ་ཅན་མང་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་བྱས་ཤིང་སྟོག་རྒྱ་ཁྲིར་འཆིང་བར་ནི་
 མི་རྒྱས་པའི་རྒྱང་གནས་གཞན་ཏུ་བྱེར་བ་ལའང་རྒྱང་འབྱུང་འབྱུག་ཀྱང་མི་བྱེད་ཅིང་ནང་ཏུ་འཛིན་
 རྒྱུའང་མེད་པ་ཞིག་འོང་ལ། དེ་ནི་རྒྱ་ཁྲིར་ཚུད་པ་དག་ཐིམ་པ་གང་ཡང་མིན་པས། བྱེད་པར་དེ་
 རྣམས་ལེགས་པར་བྱེད་པར་བྱའོ། །བྱམ་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱང་ཟེན་པའི་ཡུན་ཆད་ནི། སྤྱོད་འབྱུང་ལས།
 བྱམ་པ་ཅན་སྤར་ཤེས་བྱས་ནས། །བདག་ཉིད་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏེ། །ལག་པ་ལན་གསུམ་མཉེས་
 རས་ནི། །དེ་ནས་ལན་དྲུག་སེ་གོལ་བརྒྱུ། །རི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅུ་ཅུག་ཅམ། །དེ་སྤྱོད་བྱམ་པ་ཅན་བྱ་
 སྟེ། །སྤྱོད་འབྱུང་མཆོག་གིས་གཞོམ་པར་ནི། །བརྒྱད་ལྷག་པ་ཡི་བརྒྱ་ཅམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ལག་པ་གཡས་པའི་ཐལ་མོས་གཡོན་པ་གན་རྒྱལ་ཏུ་བཞག་པ་ལ་ལན་གསུམ་མཉེས་ནས་སེ་
 གོལ་ལན་དྲུག་རེ་བརྒྱབས་པ་ལ་རེ་རེར་བྱས་པའི་རབ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དང་། འབྲིང་དོན་གཉིས། ཐ་
 མ་སོ་དྲུག་གི་བར་ཏུ་རྒྱང་འཛིན་པར་རྒྱས་ན་འཆི་བ་འཛོམས་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་བརྩུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞི་སྦྱེད་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཉགས་འཆར་བ་དང་
 གཏུམ་མོ་འབར་ཚུལ་དང་། བྱང་སེམས་ཁྱབ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞི་སྦྱེད་ཚུལ་དང་། ལྷན་ཅིག་
 སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་དམིགས་ནས་
 སྟོག་དབྱུ་མར་འབྱུག་པ་འདི་ལ་ཉགས་འཆར་ཚུལ་ནི། བྱམ་ཆེན་ལྷ་བ་པས། དང་པོ་རི་དྲགས་སྟེང་
 བཞིན་སྤང་བ་སྟེ། །མཆན་མ་གཉིས་པ་དུད་ཁའི་རྣམ་པ་ཅན། །གསུམ་པ་སྤིན་བྱ་མེ་བྱིར་དང་འབྲ་
 བ། །བཞི་པ་སྒྲོན་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུར་གསལ། །མཆན་མ་ལྷ་པ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པར། །སྤིན་
 བལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རི་དྲགས་སྟེང་ནི་སྟོག་རྒྱུའོ། །
 ཉགས་བཞི་པོ་འདི་སྤྱོད་པ་ལས་བྱི་མ་གསལ་ཏུ་སོང་བ་ལ་སྟོག་རྒྱ་སོགས་དང་འབྲ་བར་གསུངས་ཀྱི།
 དེ་རྣམས་དང་འབྲ་བའི་སྤང་བ་འཆར་བ་མིན་ཞེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཉགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བརྟན་

གཡོའི་ཆད་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག །དུ་བ་སོགས་དང་འབྲ་བའི་སྤང་བ་འཆར་བ་ལ་བཞེད་པ་
གསུམ་བྱུང་བ་ནི། ཕྱི་མ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུང་འདུ་བུལ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་རྒྱ་
ཆེ་ཆུང་དང་། བརྟན་མི་བརྟན་སོགས་སྤྲོ་ཆོག་གསལ་གྱི་འོང་བས་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་ངེས་སོ། །དུ་བ་
ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ལ་སློག་དབུ་མར་སྤྱད་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སེམས་འཛིན་དང་། དེ་
ལྟ་བུ་མིན་པའི་སེམས་མི་རྟོག་པར་འཛིན་པ་བསྐྱུངས་པ་རྣམས་ལ་འང་འབྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་པ་བྱུང་
ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །ཐབས་སྤྲོ་མ་ལ་འབྱུང་བ་ལ་འང་བྱེད་ཅི་ལོག་གི་སའི་རྒྱུང་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ལྟོག་དུང་དུ་སོང་བ་དང་། རྒྱུང་ཟད་ལོག་པ་དང་། གཏན་ནས་ལོག་པའི་ཉག་གསུམ་འོང་
བར་བཤད་པ་ལྟར། དབང་པོའི་སྒྲིག་རྣམས་ནས་བྱིར་ཏེ་ཅང་གཡོ་བའི་རྒྱུང་རྒྱུང་ཟད་ནང་དུ་ལྟོག་པར་
ཚོམ་པ་དང་། རྒྱུང་ཟད་ལོག་པ་དང་། དབུ་མར་རྒྱུང་ཟད་ཆུད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉག་ནས་བཟུང་སྟེ།
ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟོག་པ་དང་། ལོག་ཉག་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རིམ་པ་དུ་
མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་སློག་དབུ་མར་བེམ་པར་ཚོམ་པའི་བེམ་རིམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། སློག་
རྒྱུ་ནས་ནམ་མཁའ་སྤྱིན་མེད་ཀྱི་བར་རྣམས་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་སྐབས་སོ། །དེ་ཡང་ས་རྒྱ་ལ་
བེམ་པ་ན་སློག་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་མེ་ལ་བེམ་པ་ན་དུ་བ་དང་། མེ་རྒྱུང་ལ་བེམ་པ་ན་མེ་བྱིར་དུ་སྤང་བ་དང་།
ཀྱུན་རྒྱུ་གི་བཞོན་པའི་རྒྱུང་སེམས་ལ་བེམ་པའི་དུས་སུ་རྒྱུང་མེད་པའི་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུར་
སྤང་བ་འབྱུང་ཞིང་། མཆན་མ་འདི་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་མཐུས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛོལ་
པར་གསུངས་པའི་བསྐྱགས་པ་མཛད་དོ། །རྒྱ་རྒྱུའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་ཐོག་མར་ལྟེ་བ་དང་གསང་
གནས་ནས་འབར་བ་དང་། རྒྱ་རྒྱུའི་ཕྱིའི་གཏུམ་མོ་པལ་བ་འབར་བ་དང་། རྫོང་འབར་ཚུལ་ལ་ལུས་
ཀྱི་གཉིང་ནས་འབར་བ་དང་། ལ་ལྷགས་ཀྱི་བར་ལྟ་བུ་ཁ་ནས་འབར་བ་དང་། དང་པོར་འབར་བའི་
རྫོང་གི་རྒྱ་རྒྱུང་བ་དང་ཆེ་བ་དང་། རྫོང་གེན་དུ་འབྱུག་པ་བུལ་བ་དང་སྤྱར་བ་དང་། “རྫོང་འབྱུག་པོ་
དང་སྤྱར་བ་”¹⁾རྣམས་ཀྱི་སྤྲོ་མ་རྣམས་བཟང་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་དེ་ཅུམ་དུ་མི་བཟང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་

1) ཞ། 32་བ་6་ རྫོང་འབྱུག་པ་དང་སྤྱར་བ།

བར་ལས་བདེ་བ་སྐྱེ་ལུགས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་རིམ་བ་དུ་མ་ཞིག་འོང་བའི་སྤྱིང་ནས་གཏུམ་མོ་
 བྱུང་བར་ཅན་འབར་བ་དང་། རྫོད་པལ་བ་འབར་བ་དང་། རྒྱུང་ཅམ་གྱིས་བྱངས་པའི་བདེ་བ་དང་།
 ཁམས་ཁྱུ་བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་ཤེས་དགོས་སོ། །གཏུམ་མོ་བྱུང་བར་ཅན་འབར་ན་
 དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱང་སེམས་ཁྱུ་བ་རེ་འོང་བས་ཁམས་མི་མཉམ་པར་སོང་བའི་ནད་མི་སྐྱེད་ཀྱང་།
 དེ་མིན་པའི་རྫོད་འབར་བ་ལ་བྱང་སེམས་འཇུ་བའི་ངེས་པ་མེད་པས། ཤས་ཆེར་མཁྲིས་པ་འཕེལ་བ་
 དང་། བདེ་ཉམས་མི་ཆེ་བར་རྫོད་གྱིས་གཏུང་བ་སོགས་འབྱུང་ལ། གཏུམ་མོ་འབར་བ་གནད་དུ་སོང་
 བ་དེས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཁྱུ་ནས་འཕེལ་བར་མ་ཟད། བྱང་སེམས་ཁྱུ་བ་བབས་པ་དེས་ཀྱང་བྱང་
 སེམས་དམར་པོའི་གཏུམ་མོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ཁྱུ་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དགའ་བཞི་སྐྱེད་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་ཁྱུ་བས་གནས་གང་དུ་སླེབ་པ་ན་ཡས་བབས་གྱི་
 དགའ་བཞི་སྐྱེད་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་སྤེང་བ་ལས། དེ་རྗེས་ལུགས་འབྱུང་བ་ཤད་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཆེན་
 འཁོར་ལོ་སྐྱེ་བོ་ལ། །དེ་ནི་དགའ་བར་བཤད་པ་ཡིན། །ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོར་མཆོག་དགའ་དང་།
 བལ་དགའ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོར་གནས། །སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །དགའ་བ་ཉམས་སུ་
 སྤོང་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་སྐྱེ་བོ་ནས་མགིན་པར་སླེབ་པ་ན་དགའ་བ་དང་།
 མགིན་པ་ནས་སྤྱིང་གར་”སླེབས་པ་”^{༡)}ན་མཆོག་དགའ་དང་། སྤྱིང་ག་ནས་ལྟེ་བར་སླེབ་པ་ན་བྱུང་
 དགའ་དང་། ལྟེ་བ་ནས་གསང་གནས་ནོར་བུའི་ཅེར་སླེབ་པ་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་སྐྱེ་ལ།
 མས་བརྟན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོར་དགའ་བ་དང་། །མཆོག་དགའ་ཆོས་
 གྱི་འཁོར་ལོར་གནས། །ལོངས་སྤྱོད་བལ་བའི་དགའ་བ་དང་། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་བདེ་བ་ཆེ། །ལུགས་
 ལྷོག་རིམ་པ་ཞེས་ནི་གསུངས། །ཞེས་ཏེ། འདིའི་གནས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཤེས་སོ། །
 འདི་ནི་ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་དང་ཡང་མཐུན་ལ། དེར་ཡར་མར་གྱི་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞིར་བྱས་
 པས་རྒྱ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཉི་མའི་སྒོ་ནས་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་བཅུ་གཉིས་

༡) ལ། ༡༩་ན་༩་ སླེབ་པ།

སུའང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རི་བོང་མཚན་མའི་ཆ་འདི་རྣམས། །དགའ་བའི་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་
 རྟེན། །ལྷ་ལིའི་རོ་བོར་ཤེས་པར་བྱ། །འཁོར་ལོ་བཞི་བུ་རིམ་པ་ལས། །རི་རྒྱུད་བཤད་རྣམས་དེ་ལྟ་
 བཤང་། །ཉི་མའི་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སུ་བཤད། །ཅེས་སོ། །འདི་ནི་བྱང་སེམས་ཡར་མར་དུ་འབབས་
 པ་ན་ཁྲག་དང་བཅས་པར་འབབ་ལ། དེ་ལ་གནས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆ་བཞི་བཞིར་བྱས་པའི་མཚམས་
 རེ་རེར་བདེ་བ་རེ་སྤྱིང་བ་དང་། གནས་བཞིའི་རེ་རེ་ལ་ཆ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་མཚམས་རེ་
 རེར་རྟུལ་འབབ་པའི་སྒྲིག་སྒྲིལ་བདེ་བ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་སོ་སོར་བྱེད་པའི་ཉམས་སྤྱིང་
 ཅན་གྱིས་ཤེས་དགོས་ཏེ་སྤྱོད་པར་སྤྱང་ངོ་། །ཡས་བབས་གྱི་དགའ་བ་^{༡)}བཞི་ཡས་ནི་^{༢)}མས་བརྟན་གྱི་
 བཞི་བདེ་བ་ཆེ་བཞིག་འོང་དགོས་སོ། །མས་བརྟན་གྱི་དུས་སུ་ལོག་པ་སྤྱི་བོར་མ་བརྟན་གྱི་བར་དུ་
 བདེ་བ་མི་བརྟན་ལ། སྤྱི་བོར་བརྟན་ནས་བརྟན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་སློག་གི་སྤྱིང་
 དུ་ཡིད། །དེ་མི་མཐུན་པས་^{༣)}འབར་བར་^{༤)}འགྱུར། །བད་མའི་ལྟེ་བའི་དབུས་གནས་པ། །གང་དེ་བྱི་
 བས་བརྟན་གྱུར་པ། །དེ་ཆེ་མགོན་པོ་འགྲོ་མི་འགྱུར། །རི་ལྷར་བུ་ག་མེད་སྟོད་དུ། །རྩ་རྣམས་ཟད་པ་
 མེད་གནས་ལྟར། །དེ་ཆེ་བདེ་བ་བརྟན་པར་འགྱུར། །བརྟན་པས་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་དགའ། །དེ་བྱིར་
 སངས་རྒྱས་མི་ཟད་པ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ངེས་པར་འཛོལ། །ཅེས་སོ། །ཡིད་ནི་སྤྱོད་པ་དང་། མི་
 མཐུན་པ་ནི་ལྷགས་སྟོག་དང་། བརྟན་པ་ནི་སྤྱི་བོར་ཡིན་པར་མན་སྟེ་ལས་གསུངས་སོ། །འདིའི་
 གདམས་ངག་མང་པོ་ལས། གཏུམ་མོ་བསྒྲོམས་པས་བྱོད་སྤྱོད། བྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་ནང་གི་བྱང་
 སེམས་འཇུ། དེ་ལྟར་བས་བདེ་བ་སྤྱོད། བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྟོག་པ་སྤྱོད་ཟེར་བ་ཅམ་སྤྱང་ཡང་། དེ་
 ཅམ་གྱི་གོ་བས་ནི་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྤྱི་དང་། སྤྱད་པར་དུ་ལྷན་སྤྱེས་གྱི་
 བདེ་ཆེན་ལེགས་པོར་ངོས་མི་ཟེན་པར་མཐོང་ནས། རྒྱུད་སྤེལ་ནས་འབྱུང་བའི་དགའ་བ་བཞི་ཆེན་
 གཉིས་བྱུ་བ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དང་མཐུན་པར་བཤད་ངོ། །སྤྱིར་ལམ་བསྒྲོམས་མ་བསྒྲོམས་གཉིས་ཀ་

༡) ལ། ༢༩་བ་༥་ བཞི་ལས་ནི།
 ༢) ལ། ༢༩་བ་༦་ འབབ་པར།

ལ་བྱང་སེམས་ཁྱུ་བ་གསང་གནས་སུ་བབས་པ་ལས་བྱང་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལ་ནི་
 དེས་པར་ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་ཁྱུ་བ་ཞིག་འོང་བས། གཏུམ་མོ་འབར་
 ནས་བྱང་སེམས་འཇུ་བ་ལ་སློག་རྩྱུ་ཏྲིར་ཐིམ་པ་སོགས་མི་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་
 རིགས་ཁ་ཅིག་ལ། སྤར་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་ན་“རྩྱུ་ཏྲིར་”ཐིམ་པ་མེད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཁྱུ་བའི་བདེ་བ་
 འོང་སྟེ། འདི་ནི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་གདམས་ངག་གཞན་སྐྱོམ་པ་ལའང་འདྲའོ། །དེ་འདྲ་བའི་
 ཐིག་ལེ་ནི་དོ་རྩེ་ལོར་བྱར་སྟེ་བ་ནས་ཤིན་ཏུ་བབྱང་དགའ་བར་མཐོང་སྟེ། དང་པོར་བྱི་ནང་གི་འབེབས་
 པའི་ཐབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་པབ་པ་དེ་ལོར་བྱར་མ་སྟེ་བ་པའི་གོང་གི་གནས་རྣམས་ནས་བཅན་
 ཐབས་ཀྱིས་ལྟོག་པ་དང་། དོ་རྩེར་སྟེ་བ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལྟོག་པའི་འདྲེན་མང་པོ་དང་། བཅན་ཐབས་
 སུ་ལྟོག་པ་དེའང་ལུས་ལ་མ་ཁྲེམས་ན་ནད་སྦྱེད་པར་མཐོང་ནས་འགྲེམས་པའི་ཚུལ་སྤྲ་མ་མང་པོས་
 བྱེད་མོད་ཀྱང་། རྩྱུ་ཏྲིར་ཐིམ་ནས་བྱང་སེམས་ཁྱུ་བ་དང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཁྱུ་བའི་བྱང་པར་བྱེ་
 ནས། དེ་ལ་བྱང་སེམས་གཟུང་དགའ་སྤྲ་དང་། དེ་བཅན་ཐབས་སུ་ལྟོག་དགོས་མི་དགོས་དང་། ལྟོག་
 པ་ལུས་ལ་མ་བཟུམ་ན་ནད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་བྱང་པར་བྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་མི་སྤང་ངོ་། །དེ་ལ་
 ལམ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་བཞུས་པའི་དགོས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་
 སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེད་པའི་ཆད་ཡིན་ལ། དེ་སྦྱེ་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཁྱུ་ནས་བབ་པ་དེ་ཕྱིར་ལྟེ་བ་མན་
 ཆད་དུ་སྟེ་བ་པ་ཞིག་དང་། བྱང་པར་དུ་ལོར་བྱར་སྟེ་བ་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་པར་རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་
 གནས་པ་ཞིག་མེད་ན་ལྷན་སྦྱེས་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་མི་སྦྱེདོ། །ལྷན་སྦྱེས་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་
 དུ་འཛོག་པ་ལ་ནི་རྩྱུ་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་གནས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །རྩྱུ་ཏྲིར་ཐིམ་པའི་དབང་
 གིས་བྱང་སེམས་ཁྱུ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། ལོར་བྱའི་ཅེར་བབྱང་ཡང་ལྷན་སྦྱེས་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་མ་
 སྦྱེས་བར་དུ་ཕྱིར་མི་འཕོ་སྟེ། བྱང་སེམས་སྦྱི་བོ་ནས་འབབ་པ་ན་རིམ་གྱི་རིམ་གྱིས་རྩྱུ་གི་གཡོ་བ་
 ཞན་དུ་སོང་ནས། ལོར་བྱར་སྟེ་བ་ན་བྱང་སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྩྱུ་གི་འཇུག་པ་

༡) ཅ། ༣༠་ན༡་ རྩྱུ་ཏྲིར་

ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་འདུ་སྤྲོ་བ་མིན་པར་ཁྱུ་བ་དེའི་ཉམས་སྒྲིལ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་འབར་
འཇག་བསྒྲིམས་ན་བྱང་སེམས་ཁྱུ་བ་སྤྱར་དུ་འབབ་བ་འོང་བས། དེ་ལ་ནི་ཁྱུ་བ་ཤས་ཆུང་ན་མ་
གཏོགས་པ་གནས་མཐོན་པོ་ནས་མ་བསྒྲོག་ན། དམན་མོ་ནས་ཤིན་ཏུ་ལྡོག་དཀའ་བ་དང་། ལྡོག་ས་
ཡང་མཐོ་དགོས་ལ། བསྒྲོག་ནས་ཀྱང་མ་བཟམ་ན་ནད་དུ་འགྱུར་བས་འགྲེམས་དགོས་མོད་ཀྱང་།
སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་ཐིམ་པ་ལ་ནི་དེ་རྣམས་ཡེ་མི་དགོས་སོ། །འོ་ན། རྒྱུ་ཐིམ་རིམ་མ་བྱུང་
བར་ཁྱུ་བ་དེ་ཆེ་བར་བྱུང་ན་ལྡོག་པ་དང་འགྲེམས་པ་རིམ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁྱུ་བ་རིམ་ཅན་དུ་དལ་
བྱས་འོང་བ་ལ་ནི་ཙྰལ་བ་ཤུགས་དྲག་པོ་མིན་པར་དམིགས་པས་སྤྱི་གཙུག་དུ་ལྡོག་ཅིང་། དེ་ནས་
ཙྰལ་གནས་ཀྱན་དུ་བཟམ་ན་དེ་གོམས་བའི་མཐར་ཁྱུ་བ་ཆེན་པོ་འང་ལྡོག་པ་དང་དགམ་པར་བྱས་སོ། །
དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཁྱུ་བ་ཆེས་སྤྱར་བར་འབབ་པ་ལ་ནི། རང་ལྟར་གསལ་བའི་རང་ནས་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་ལྟར་
དང་། ལག་པ་གཉིས་བྱང་གི་ཐད་དུ་བསྒྲོལ། མིག་གཉིས་ཀྱི་ལ་དྲག་དུ་སྒྲོག་། རྒྱུ་ལག་གི་སོར་མོ་
རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱམས། སེམས་སྤྱི་གཙུག་གི་རྟོ་ཡིག་མགོ་ཀྱི་དུ་བསྐྱར་པ་ལ་དམིགས།
དྲག་དུ་རྩྱུ་རིང་པོ་དྲག་དུ་བརྗོད་པ་ཉེར་གཅིག་ཅུ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་ནས། གང་ནས་བསྒྲོག་པའི་
གནས་དེ་ནས་རྒྱབ་གཞུང་ལ་ཉེ་བའི་ངོས་སུ་རྩྱུ་རྩྱེའི་ནང་ནས་སྤྱི་གཙུག་དུ་སོང་བར་བསམ། མཐར་
འཇམ་རྒྱུ་བྱམ་པ་ཅན་བཟུང་ལ་ལྟས་མི་དྲག་པར་སྤྱི་གཙུག་ཅིང་། སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཙྰ
གནས་ཀྱན་དུ་གམ་པར་བསམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱུང་། །

གསུམ་པ་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡས་
བབས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་ཁྱུ་བ་ཞོར་བུའི་ཅེ་བར་དུ་སྤྱི་བ་ནས་ཕྱིར་མི་འཕོ་བར་གནས་པ་ན་
ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་དགའ་བ་སྤྱི་བས། དེའི་དུས་སུ་སྤར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལྟ་བ་དན་པར་བྱས་ནས་ལྟ་
ཐོག་དུ་བཞག་སྟེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བསྐྱངས། ལྟ་བའི་གོ་བ་ལེགས་པོ་མེད་ནའང་སེམས་ཀྱི་
སྒྲོ་བསྐྱུ་རྣམས་དོར་ལ་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཅི་གནས་གནས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
སེམས་ཞོར་བུར་ཟིན་པ་ཀྱི་དུ་ལྡོག་པ་ན་སྤྱི་གཙུག་དུ་ནམ་སྤྱི་བ་པའི་ཆེ་མས་བཏྲན་གྱི་ལྟན་ཅིག་

སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བས། དེའི་ཆོང་དེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དམ། བདེ་བ་
 རྒྱུ་པའི་མི་རྟོག་པ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་རིམ་གནས་རྒྱས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་ངོ་། ། དེ་དག་
 བྱི་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོང་ཚུལ་ལོ། ། རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་སྟོང་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེས་
 ན་དེ་ལས་ལངས་པའི་དུས་སུ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་སྤང་བདེ་བར་འཆར་བ་ཞིག་འོང་མོད་
 ཀྱང་། དེ་ཙམ་ཀྱིས་མི་ཆོག་གི། རྗེས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྟོང་བྲན་ནས་དེས་ཡུལ་
 སྤང་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྐྱོམས་ན་བདེ་བ་འབར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་
 བས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་བར་བྱ་སྟེ། འདི་འདིའི་གདམས་ངག་གཞན་རྣམས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། མར་
 པའི་གདམས་པ་རྟོག་པ་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་ལས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ཀྱི་དོར་སོགས་རྒྱད་ཕྱེ་དུ་མའི་
 དོན་ཡིན་པས་མ་ཆད་པ་གལ་ཆེའོ། ། དེ་ལྟར་མཉམ་རྗེས་ལ་སྟོང་བ་དང་། སྤང་ཡང་གཏུམ་མའི་
 དམིགས་པ་དང་“རྒྱུང་སྟོང་”ཀྱས་ཏེ། དགའ་བཞི་འདེན་པ་སྟེལ་མར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོམས་པ་ནི། རང་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་
 ཀྱི་གང་ཟག་དབང་སོ་རབ་ཏུ་གྱུར་བ། རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་སྐྱོབ་ནས་རྩ་བ་དང་ཡན་
 ལག་གི་དམ་ཆོག་ལ་མཁས་ཤིང་རིམ་ལ་བཞིན་དུ་སྤང་བ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱབ་
 ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་ཐུན་བཞིར་བསྐྱོམས་པས་ལེགས་པར་བྱང་བ། དགའ་བའི་བསྟན་བཅས་
 རྣམ་འབྱུང་བའི་སྐྱུ་རྩལ་དུག་རྩ་རྩ་བཞི་ལ་མཁས་པ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཐག་ཆོད་ཅིང་དགའ་
 བཞིའི་རིམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ས་མཆོམས་ལ་མཁས་པ་
 དང་། བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་འཕོ་བར་འཛིན་རྒྱས་པ་སོགས་རྒྱད་ཕྱེ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཁྱད་ས་
 མ་ནས་བཤད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཆོང་བ་ཞིག་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བརྗོད་
 རགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པར། ཟབ་མོ་ཡིན་ཟེར་བའི་མན་ངག་ལྟར་སྤང་རེ་ལ་ངེས་པ་དངས་
 རྣམ་ལག་ཏུ་ལེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་ངན་འགྲོའི་སྒོ་འབྱེད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ། ཉེ་རུ་

༡) ཞ། ༣༠་བ་༩་རྒྱུང་སྟོང་།

ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་ཆོས། །ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་བཟོད་འབྱུར་
དང་། །ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་ཚུལ། །དཔུལ་བར་འགྲོ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ།
ཡུལ་རྟེན་ཀུན་མཆོན་ཉིད་མ་ཆང་བར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་
པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམས་པ་མ་ཐོབ་ན་ནི་བདག་
མེད་མ་དང་དོ་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རིང་དུ་བསྒྲིམས་པས། སྤང་བ་
གསལ་བ་དང་དེ་བརྟན་པ་རྟེན་ན། དེ་དང་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་ནས་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་སྒྲིམ་
ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྟོང་རྣམས་ན་ལྟ་བུ་བྱས་པར་བྱས་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེད་དེ་མི་རྣམས་
ནའང་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་དང་འོད་གསལ་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། གཏུམ་མོ་ལ་
བརྟེན་ནས་ལམ་ལྟག་མ་སྒྲིམ་པའི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལམ་སོ་སོའི་སྒྲིམ་ཚུལ་ལོ། །དང་སོ་ནི།
ལུགས་འདི་ལ་གཏུམ་མོ་སྒྲིམ་ནས་རྒྱུ་དབྱེ་མར་འཛུང་བ་དགོས་ཞེས་པ་གསལ་བར་སྤང་ཡང་།
སོག་རྒྱ་ཁྲིའི་ཚུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གཉིས་སྒྲིམ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་
ཞིང་དེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཉོགས་དགའ་བར་བྱུང་སྤང་མོད་ཀྱང་། འདིར་མན་ངག་ལ་གོ་བ་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་ཆགས་པའི་སྤྱིར་དུ་ཅུང་ཟད་ཞིག་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤང་བ་འདད་པ་ལྟར་སྒྲིམ་ལུས་དང་
འོད་གསལ་ཀྱི་སྒྲིམ་རྣམས་གསང་འདུས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་གསང་འདུས་
འཕགས་སྒྲིམ་ཀྱི་གདམས་ངག་ཏུ་སྤང་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་སོག་དབྱེ་མར་
བཟུང་པའི་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་མ་བྱུང་བར་དུ་སེམས་དབེན་ཀྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་
ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་མི་སྤྱེ་ལ། སེམས་དབེན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པ་སྤྱེས་པའི་རྒྱུ་སེམས་
ཅམ་ལས་སྒྲིམ་ལུས་མཆོན་ཉིད་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་། མར་ལུགས་ཀྱི་གསང་འདུས་ཀྱི་གདམས་ངག་
རྣམས་དང་། མར་ལུགས་ཀྱི་རིམ་ལྗེའི་རྩ་ཆོག་རིམ་ལྗེ་བསྐྱུས་པ་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་། མན་ངག་
འདི་ལས་གསལ་བར་འབྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་འོང་རྒྱར་སྤང་བ་མ་བྱུང་བ་ནི་འདུས་པ་

འཕགས་སྒྲོང་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་ཡང་མར་ལུགས་ཀྱི་རིམ་
 ལུང་ཅ་ཆེག་རིམ་ལྟ་བུ་སྤྱད་པ་གསལ་བ་ལས། དང་པོ་སྤྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་ཉམས། །འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་
 བཅས་པ་འཆར། །གཉིས་པ་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། །གསུམ་པ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་འབྲིགས། །མཆམས་
 སྒྲུང་ལས་ནི་ཐོབ་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་མེས་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །སྤྱུ་མའི་ལུས་ནི་སྒྲུང་བར་
 བཅས། །ཞེས་ནས་མཁའ་སྤྲིན་མེད་ལ་རྒྱ་འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་དང་། རྒྱུ་མཁའ་དེ་ལ་ཉི་འོད་
 ཀྱིས་འབྲིགས་པ་ལྟ་བུའི་མཆེད་པ་དང་། རྒྱུ་མཁའ་དེ་ལ་ཐུན་མཆམས་ཀྱི་སྤྲིག་ནག་པོས་བྲུབ་པ་
 ལྟ་བུའི་ཉེར་ཐོབ་གསུམ་སྟོན་དུ་སྤྲི་བ་དང་། དེ་ནས་མེས་དབེན་གྱི་རྒྱུ་མེས་ཙམ་ལས་སྤྱུ་མའི་
 ལུས་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་འདིའི་སྒྲོང་གྱི་
 མན་ངག་ཏུ་མ་བྱུང་བར། རང་ལུས་ལ་གཟུགས་བརྟན་དཔེར་བྱས་ནས་དགའ་མི་དགའ་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཆགས་སྤང་གི་རྣམ་ཏྟིག་རགས་པ་འགོག་པ་ལ་མ་དག་པའི་སྤྱུ་ལུས་དང་། ཡང་རང་ལྟ་སྤྱུ་
 མ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམས་ནས་དགའ་མི་དགའ་ལ་རོ་སྟོམས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་དག་པའི་སྤྱུ་ལུས་སུ་
 འཛོག་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་ལས་བྱུང་བར་དུ་གྱུར་བ་མེད་ན་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་མེད་པ་དང་ལམ་གཞན་
 ཐུན་མོང་པའི་སྤྱུ་དོན་གྱི་སྤྱུ་མ་དང་། རྒྱ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྤྱུ་ལུས་
 སྤྲིན་དོན་གྱི་སྤྱུ་མ་དང་། རིམ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་འདུག་གི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བར་རགས་པ་འང་
 མ་བྱེད་པར་འགོ་བར་སྒྲུང་སྟེ། འདིའི་སྤྱུ་ལུས་དངོས་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། སྤང་བཤད་པའི་སྤྱུ་ལུས་དང་པོར་བཞག་པ་ལ་ནི་སྤྱུ་དོན་གྱི་སྤྱུ་མའི་མཆུན་
 ཉིད་ཆང་བའང་མི་སྒྲུང་ལ། གཉིས་པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ལས་ཀྱང་དུ་མ་ཞིག་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་སྤང་གི་རྣམ་ཏྟིག་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་རོ་སྟོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི།
 དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཐག་ཆོད་པའི་སྟོང་པ་དང་ལྟན་སྤྲིས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གཉིས་སྤྱར་ནས་མཉམ་གཞག་
 ཏུ་སྒྲོམ་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་ན་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་
 ཆེ་མཉམ་གཞག་གི་ལུགས་ཀྱིས་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་སྤྱུ་མར་འཆར་བ་དང་། རིམ་པ་དང་པོའི་

དུས་ནས་རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གང་སྐད་ལྟའི་འཁོར་ལོར་འབྲེར་བའི་ལམ་འབྲེར་གོམས་པའི་གནད་
 གྱིས་ལྟ་སྐྱོད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའང་བྱུང་དུ་མ་སྤངས་ཀྱང་། དེར་རང་ལྷགས་ཀྱིས་འཆར་བའི་
 སྤྱིར་རོ། །མར་ལུགས་ཀྱི་འདུས་པའི་གདམས་ངག་ཁ་ཅིག་ལས། ལྟའི་བྱིས་སྐྱའི་གཟུགས་བརྟན་
 མདུན་དུ་བཏགས་པའི་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཤར་བ་ལ་བལྟས་ནས། རང་ཉིད་གཟུགས་བརྟན་ཀྱི་ལྟའི་
 སྐྱོབ་ཞེན་དུ་ཨེ་འཆར་ལྟ་བུ་འདི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྟའི་གསལ་སྤང་ལ་སོགས་འདོན་པའི་
 གདམས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། “སྒྲ་མ་མཚུར་”ཀྱི་གདམས་ངག་ལས། དང་སོ་གསང་དབང་གི་
 དུས་སུ་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱོ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱུ་ལུས་
 སུ་རྩོ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ནམས་འདིར་ཁྱེར་འདུག་པ་དང་། རིམ་ལྡེའི་གཞུང་ཞིག་གི་
 འབྲུ་རི་བཞིན་མཐོན་པས་འདིར་སྤྱར་བར་སྤང་སྟེ། དེ་ནམས་ཀྱང་འཕགས་སྒྲོར་ཀྱི་གདམས་ངག་
 དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འོན་ཀྱང་མར་ལུགས་ཀྱི་དང་སོའི་གདམས་ངག་ལ་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་གནད་
 མ་ཆད་པའི་ཚུལ་ཡང་དེར་རྒྱས་བར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་འདིའི་མན་ངག་ནམས་སུ་བྱང་
 འདུག་ལ་སྒྲོ་བ་མི་སྒྲོ་བ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་དང་། སྤང་མཆེད་སོའི་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཞིའི་
 རྣམ་གཞག་མཛད་པ་སྤང་ཡང་། ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱབ་ལུགས་
 དང་། སྐྱུ་དེ་བྱུ་བའི་སྤྱིང་ནས་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་འདུག་པ་ལ་སྤང་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་
 པ་བཞི་འཆར་ཚུལ་དང་། དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་བྱུ་བ་ནས་སྒྲོ་བ་པའི་བྱང་འདུག་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་མི་སྒྲོ་བ་པའི་བྱང་འདུག་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འདྲིན་པ་ན་སད་དུས་སུ་
 སོག་རྒྱུ་ཀྱི་འཛུང་རུས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་གའི་རྒྱུ་ཀྱི་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་བསྐྱས་ནས་སྤྱོད་པ་
 བཞིའི་རིམ་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་འདུག་ཚུལ་དང་། དེའི་མཐར་མི་ལམ་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ལྟ་སྐྱོད་ལྟར་
 ཚུལ་ནམས་འོད་རྒྱར་སྤང་ནའང་མ་བྱུང་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཡང་མི་འདུག་པར་སྤང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་སོག་
 རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱང་ཚུད་པའི་རྒྱང་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འདྲིན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུན་མོང་

༡) ལ། ༣༩་བ་པ་ ༥་ རྒྲ་མ་མཚུར།

བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སད་དུས་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་གཉིད་དུ་འགོ་ཁར་སྤར་གྱི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་བཞག་པ་ན་གཉིད་དུ་གང་སོང་བྱིན་པོའམ་དེའི་སྟོང་ཅམ་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་མེར་གྱིས་འགྲོ་
 བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་དུ་འབྱུང་ས་ཆེ་བ་རྣམས་ཕྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གསལ་
 པོའང་མི་སྤང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་
 པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ད་གཞོན་འབྱེད་དགོས་པར་སྤང་ལ། རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་འོད་གསལ་ཟིན་པའི་
 འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་བསྐྱེད་ཆུལ་དང་། དེ་ལྟ་མེན་པའི་ད་ལྟ་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་དང་། འདུན་པ་
 དྲག་ཅིང་གོམས་ཤས་ཆེ་བས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་བསྐྱེད་ཆུལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བར་དོ་ལོངས་
 སྤྱར་འཆར་ཆུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རྣམས་ཀྱང་ད་དུང་ལེགས་པར་འབྱེད་དགོས་པར་སྤང་སྟེ། དེ་རྣམས་
 ལེགས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན་འཕགས་སྒྲོར་གྱི་གདམས་ངག་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་དང་མི་ལམ་གཉིས་ཀ་རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཡིན་ན་ནི་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་ཐོག་མར་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་བཟུང་ནས་དེ་ནས་མི་ལམ་གྱི་དགོ་སྦྱར་ལ་
 འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདིའི་ཁྲིད་ཡིག་ཁ་ཅིག་ལ་སྤང་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སྟོན་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱད་མི་
 རུས་པས་ཉིན་མོ་འདུན་པ་སྤངས་ནས་མི་ལམ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དང་། སད་དུས་
 གནས་ཆ་བརྟན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་སྦྱེད་ཐུབ་པ་ལ་མིང་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་
 དུ་བཏགས་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་སད་དུས་སུ་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་
 བཞིར་གྲགས་པ་བསྐྱེད་ནས། ལྟན་སྦྱིས་ཤར་བའི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲོམ་པ་དང་།
 དེའི་མཐར་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལངས་ནས་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་
 བཏབ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལ་བསྐྱབ་པས་ཆོག་མོད། འཁོར་ལོ་ལྷག་མ་གཉིས་
 ལ་བརྟེན་ནས་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་དང་མི་ལམ་སྐྱུ་མ་སྐྱར་ཅི་དགོས་སྟམ་ན། གཉིད་དུ་འགོ་བའི་
 དུས་སུ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྟོབས་གཤི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་ཏུ་འདུབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སད་དུས་སུ་

གཉིས་པ་ལམ་སོ་སོའི་བསྐྱེལ་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཙོ་བོའི་དོན་གྱི་སྐྱུ་ལུས་
དང་འོད་གསལ་གཉིད་སད་པ་དང་ལོག་པའི་དུས་སུ་བསྐྱེལ་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་
ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་བསྐྱེལ་ཚུལ་སྤྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིད་ཡིག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བཤད་
བ་ལ་གཉིས། སྐྱུ་མ་བསྐྱེལ་ཚུལ་དང་། འོད་གསལ་བསྐྱེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤར་བ་སྐྱུ་
མ་བསྐྱེལ་ཚུལ་དང་། མི་ལམ་གྱི་སྐྱུ་མ་བསྐྱེལ་ཚུལ་དང་། བར་དོ་སྐྱུ་མ་བསྐྱེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྤོང་བ་ལུ་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་གཉིས་དབྱེར་མེད་
དུ་སྐྱར་ཏེ་མཉམ་གཞག་དུ་སྐྱོམ་པ་གོམས་པ་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་ལྟ་བ་དོན་པ་དང་། སྤར་གང་སྤར་

དཀར་ཆག་བསྐྱར་གཞིགས།

ལྷ་རྒྱལ་པ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་སྤང་ཀྱན་རང་ཤྲགས་གྱིས་སྐྱུ་མ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་པའི་རྣམ་པར་འཆར་བས། དེ་ལ་དམིགས་པ་འདི་དག་མི་དགོས་ཀྱང་། དེ་འབྲ་བ་མིན་པའི་
གང་ཟག་མཉམ་གཞག་ཏུ་བདེ་བ་ཙམ་ལ་གོམས་པ་བྱས་པ་དེས་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཆེ་དང་པོར་ཐ་མལ་
ཏུ་སྤང་བའི་སྟོད་བཟུང་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་པལ་ནས་བསྐྱངས་ན་རང་གི་ལུས་མེ་
ལོང་ལ་ཤར་བ་རང་ལ་བསྐྱེམས་ནས། རང་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ཏུ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ནི་སྤྱ་
མ་དེའི་ཞོར་ལ་སོང་བེན་པས། དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་“སྤྱར་བ་”^{༡)}དབང་པོ་ཞིན་ཏུ་རྒྱལ་བ་ལ་སྟོན་ན་མ་
གཏོགས་འགངས་ཆུང་། དེ་ལྟར་ཐ་མལ་ཏུ་སྤང་བའི་སྟོད་བཟུང་ཀྱན་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་ཏུ་སྤང་
བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ངས་པ་བརྟན་ན་སྟོད་བཟུང་ཀྱན་དག་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་གྱི་རྣམ་པར་བལྟས་
ལ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བཞིན་ཏུ་སྤང་བའི་དག་པའི་སྐྱུ་མར་གཏན་ལ་པལ་ནས་བསྐྱངས་
ན་ལྟའི་སྐྱ་མདུན་གྱི་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བ་ལ་བལྟས་ནས་དེ་སྟོས་བཏོན་ཏེ་རང་ལ་བསྐྱེམས་ནས་རང་
ལྟ་སྐྱ་སྐྱུ་མ་བཞིན་ཏུ་སྟོམ་པ་ནི་སྤྱ་མའི་ཞར་ལ་བྱལ་བེན་ཅིང་། སྤྱ་མ་སྟོབས་ཆེ་བས་བྱི་མ་ཆ་ཆུང་།
རིམ་ལྡེ་ལས་རྒྱུ་མེས་མེས་བྱིས་པ་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བ་བཞིན་ཏུ་སྐྱ་མའི་ལུས་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་
དོན། ལྷ་མས་དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་ཏུ་བསྐྱེགས་ནས། སྟོབ་མ་ལ་ངག་གིས་སྟོན་པའི་དོན་ཏུ་མ་གོ་
བར་མིག་ལ་སྟོན་པའི་དོན་ཏུ་བཟུང་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཁང་བ་བྱེད་པར་ཅན་
བསྐྱབས་པའི་ནང་ཏུ་རྗེས་སྤྱ་གཞན་མང་པོའང་ཆོགས་པར་བྱས་ནས། བྱིས་སྐྱ་སོགས་མེ་ལོང་གི་
ནང་ཏུ་ཤར་བ་ལ་བལྟས་གྱིན་སྟོམ་པ་ཞིག་མར་འགོས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་འདུག་པ་དང་འབྲེས་
པའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་བྱང་འདུག་གོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་བཞིན་ཏུ་གསུངས་པའི་སྐྱ་
མ་ལྟ་བུའི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་“ཡོད་ཙམ་ཏུ་བྱལ་
ཙམ་ཏུ་བྱལ་གྱང་”^{༢)}བདེན་པ་ཁེགས་པ་ལ་བྱས་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་ཏུ་སྤང་བའི་སྤང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་

༡) ཅ། ༣༥་བ་ན་ སྟོང་བ། ཅ། ༣༥་བ་༥་སྟོང་བ།

༢) ཅ། ༣༦་ན་༡་ ཡོད་ཙམ་ཏུ་བྱལ་གྱང་།

གཉིས་ལས། འདིར་ནི་བྱི་མའོ། །འདི་ལ་ནི་དེར་སྒྲུང་བ་དང་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྒྲིང་བ་
གཉིས་དགོས་ཀྱི། རི་བོང་གི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཙམ་དུའང་གཏན་མེད་པ་དང་།
སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྒྲིང་བར་མི་འཆར་ནའང་སྒྲུང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་སྒྲོ་ལ་མི་
འཆར་རོ། །དེས་ན་སྒྱུ་མའི་དཔེ་དང་འབྲས་བུ་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན།
སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྱུ་ལ་པའི་སྒྱུ་མ་དེ། ཏྲ་སྒྲུང་གིས་གདོད་མ་ནས་སྒྲིང་ཡང་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་བསྟོན་
མི་རུས་པར་འཆར་བ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་སྟེང་ནས་རང་གི་
ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་སྒྲིང་ཡང་དེར་བྱུབ་པར་སྒྲུང་བ་ལ་བསྟོན་མི་རུས་
པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུ་དང་མི་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་ནི་གང་ཟག་དང་། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སུ་
སྒྲུང་བ་ནི་ཆོས་སུ་འཛིན་པས། གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་
རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང་། ལས་གསོག་པ་པོ་སོགས་དང་། བལྟ་བ་དང་མཉན་པར་བྱ་བ་སོགས་
ཉེན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཐད་དོ། །བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་སྤྱིར་ཆད་སྒྲིང་མིན་
ལ། ཆོས་རྣམས་གདོད་མ་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲིང་བ་ལ་སྒྲིང་བར་ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་པས། སྒྲིང་བྱས་ཀྱི་
སྒྲིང་བའང་མིན་ཞིང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་འདོད་པས་ཉི་ཆེ་བའི་སྒྲིང་བའང་མིན་པས། དེ་
བསྟོམས་པས་བདེན་འཛིན་གྱི་མངོན་ཞེན་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་ཡང་འགྲོའོ། །ཟབ་མའི་དོན་དེ་
སྒྲོ་གང་གིས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་མིན་གྱི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་དང་། ཡང་
དག་པའི་དོན་སྒྲོམ་པའི་བསྟོམས་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་རུས་པས། ལམ་དུས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་མི་
རུས་པ་དང་། རིག་རྒྱ་དང་རྟོགས་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲིང་བ་ཡང་མིན་ནོ། །མདོར་ན་ངོ་སྟོན་དུ་
འཛིན་པའི་གཞི་གང་ཟག་ལ་ཕྱང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་བྱུབ་སྟམ་དུ་བརྟགས་པའི་
སྒྲིན་ཀླ་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྟམ་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བྱ་སྟེ། སྒྲིང་ཕྱོགས་
ལ་དེ་འབྲས་བུ་མང་དུ་སྒྲུང་། དེ་ནས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྟོད་བསྟོན་མི་རུས་པར་སྒྲུང་བ་རྣམས་སྒྲོའི་ཡུལ་
དུ་འཆར་དུ་གཞུག་ལ། དེ་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲིང་བ་པོར་འཛིན་པའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་

སྤྱགས་ཀླུ་ལྷ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་འཐད་པའི་འཐད་ལྷགས་ཀླུ་ལྷ་ལ་
 དེས་པ་རྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་འགལ་བར་སྤང་བའི་ཆེ་ན་གཟུགས་བརྟན་སྤྱགས་དཔེར་སྤངས་
 རྣམས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ། འདི་ལྟར། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ནི་མིག་སྤྱ་སྤྱགས་
 གང་དུ་སྤང་བས་སྟོང་ཡང་། བྱད་དང་མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། རྟེན་དེ་དག་འགའ་ཞིག་
 ལོག་པའི་ཆེ་འཛིག་པ་གཉིས་བསྟོན་མི་རྣམས་པར་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལའང་
 རང་བཞིན་རྣམས་ཅམ་མེད་ཀྱང་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྟོང་བ་པོ་དང་སྟོན་གྱི་ལས་ཉོན་
 སྤྱགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའང་མི་འགལ་ལོ་སྟུང་དུ་སྤྱང་ངོ་¹⁾། །དེ་ལ་དེས་པ་བརྟེན་པ་ན་སྟོང་
 གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅུད་ཀླུ་སྤང་སྟོང་མོར་བསྟོན་པ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ། དེ་ཡང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
 མེད་གྱི་ཀླུ་རོལ་དུ་བསྟོན་པ་ལ་བསྐྱབ་པོ། །²⁾དེ་ལྟར་བྱས་ན་³⁾གང་སྤང་སྟོང་སྟེ། སྟོང་སྟེ། སྟོང་སྟེ།
 བདེ་བ་⁴⁾ཆེན་པོའི་རོང་⁵⁾ཤར་བའི་ཤེས་བྱ་སྟུང་རིམ་མོ། །སྤང་ཡང་མཉམ་གཞག་དུ་བདེ་ཆེན་རྟེན་
 པ་ན་སྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་དེས་པའི་ལྷ་བ་བྲན་པར་བྱས་ལ། དེའི་སྟོང་དུ་ཅེ་གཅིག་དུ་བཞག་སྟེ་མི་
 རྟོག་པ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ལྟར་མཉམ་རྗེས་སྟེལ་མ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མི་ལམ་སྟུང་མ་བསྟོན་ཚུལ་ལ་བཞི། མི་ལམ་གཟུང་བ་དང་། སྤང་ཞིང་སྟེལ་བ་
 དང་། ཡང་བ་སྤང་ཞིང་སྟུང་མར་བསྐྱབ་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་
 ལམ་འཛིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། རྟེན་སྟོན་གྱིས་འཛིན་པ་ནི། སད་དུས་སུ་རྟེན་རྟེན་ཕྱིར་ཚུད་
 རྣམས་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་བ་བཞི་འདྲེན་རྣམས་པ་ཞིག་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ཚུལ་ནི་གཉིད་ཀྱི་འོད་
 གསལ་ཐོག་མར་བཟུང་བའི་ཆེ་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བ་བཞི་ལེགས་པར་ངོ་ཤེས་ནས་སྟོང་བ་ན་དེའི་བྱེ་
 ལོགས་སུ་མི་ལམ་འཆར་བ་དེས་པར་ཤེས་པས། དེ་ལ་ནི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བ་ཀླུ་སྤང་འཛིན་པའི་

1) ཞ། 36་ན་3་ སྤྱང་ངོ།

2) ཅ། 32་ན་3་ དེ་ལྟར་བྱས་ན།

3) ཅ། 32་ན་3་ ཆེན་པོའི་རོང་། ཞ། 36་ན་3་ ཆེན་པོའི་རོང་།

ཐབས་ལམ་གཞན་པའི་མི་ལམ་འཛིན་ཐབས་མི་དགོས་སོ། །འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ནི།
 དེ་འདྲ་བའི་རུས་པ་མེད་པ་ཞིག་གིས་སད་དུས་སུ་མི་ལམ་ཟེན་ཐབས་ཀྱི་འདུན་པ་སྦྱང་བ་དང་།
 མགིན་པ་སོགས་སུ་དམིགས་པ་གཏོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མི་ལམ་
 འཛིན་ལུགས་གཙོ་བོ་ནི་སྤྱ་མ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་སྤྱན་མོང་བ་པལ་པའོ། །འདི་ལ་མཚུར་གྱི་ལུགས་
 ཀྱིས་སྟོང་གར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་མི་ལམ་འཛིན་པ་དང་། མེས་ཆོན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་མགིན་
 པར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་མི་ལམ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོང་གར་
 དམིགས་པ་གཏོད་པ་འོད་གསལ་དང་འབྲེལ། མགིན་པར་གཏོད་པ་མི་ལམ་དང་འབྲེལ་ཞེས་ཟེར་
 མོད་ཀྱང་། མི་ལམ་རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་སྟོན་ལ་བརྩུང་ནས་
 བྱེད་ལ། དེ་ལ་ནི་སྟོང་གར་དམིགས་པ་གཏོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདུན་པས་འཛིན་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་
 མི་ལམ་ཟེན་པའི་སྟོན་དུ་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་མི་ཟེན་པས་མགིན་པར་གཏོད་དོ། །འོ་ན། མགིན་
 པར་མི་ལམ་འཛིན་པའི་གནད་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་འདུན་པས་འཛིན་དགོས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་ནམ་
 སྟམ་ན། རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་རུས་པས་ཀྱང་གཉིད་དུ་འགོ་ཁར་མགིན་པར་དམིགས་པ་གཏད་
 བ། གནས་དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱང་ཐིམ་ནས་སྟོང་པ་བཞི་སྟོན་དུ་འཆར་བ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྟོན་དུ་
 སྟོང་གར་རྒྱང་མ་འདུས་པར་མགིན་པར་མི་འདུ་ལ། སྟོང་གར་འདུས་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 སྟོང་པ་བཞི་འདྲ་བ་གནས་གཞན་དུ་འཆར་མི་སྤུབ་པས། གཉིད་དུ་འགོ་ཁར་སྟོང་གར་དམིགས་པ་
 གཏོད་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཉལ་ཁར་མགིན་པ་དང་དབལ་བ་སོགས་སུ་དམིགས་པ་གཏད་ན་སྟོང་
 གར་རྒྱང་འདུ་ཆབས་རྒྱང་བས། གཉིད་བསྐྱབས་པའི་གནད་ཀྱིས་རིག་པ་གསལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཉལ་
 ཁར་མགིན་པར་སེམས་འཛིན་པ་གོམས་པས་ཀྱང་ད་གཞོད་མི་ལམ་ཤར་བ་ན་མི་ལམ་ཡུན་རིང་
 འོ་། །མི་ལམ་ཤར་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་འང་གཉིད་དུས་སུ་མི་ལམ་ཡུན་རིང་བ་ཞིག་འདོད་ན། སྟོན་ལ་
 མགིན་པར་དམིགས་པ་གཏད་དེ་སེམས་ཡུད་ཅིག་བརྩུང་ན་མི་ལམ་གྱི་ངང་ནས་དགོ་སྦྱོར་སྦྱོང་བ་
 རྒྱུན་རིང་བ་ཞིག་འོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་ལམ་གྱི་དགོ་སྦྱོར་གྱི་གནད་མགིན་པ་ན་ཡོད་པར་

བཤད་དོ། །འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ཚུལ་བཤད་ན། སྤྱིར་ལམ་སྟོམ་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་གཞི་
 དུས་ནས་ཀྱང་མི་ལམ་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་ལམ་ཟེན་པ་མང་པོ་འོང་བས། མི་ལམ་ཟེན་པ་
 ཅམ་ཞིག་ལམ་བསྟོམས་ནས་སྐྱབ་མི་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་སད་དུས་སུ་
 འདུན་པ་དག་པོ་ཡོད་ན་མི་ལམ་ན་དེ་འབྱུང་བའང་མང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཉིན་པར་མི་ལམ་ཟེན་པའི་
 དན་འདུན་དག་པོ་རྒྱན་ཆགས་པ་བཏང་ནའང་མི་ལམ་ཟེན་པ་འོང་བས། དེ་ཅམ་ཞིག་སྐྱེད་དཀའ་བ་
 མིན་ནོ། །འདི་ལ་མི་ལམ་མཤམ་ན་མི་ལམ་གྱི་དགོ་སྦྲར་གྱི་གཞི་སྦྲར་བས་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་
 ལ། མི་ལམ་བྱུང་ཡང་མི་གསལ་ན་ཟེན་དཀའ་བས་མི་ལམ་གསལ་པོ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མི་
 ལམ་གསལ་བ་ནི་སད་རྗེས་སུ་མི་ལམ་ཀུན་བཤད་རྒྱ་འོང་བའོ། །དེས་ན་དང་པོ་ནས་མི་ལམ་
 གསལ་བ་དང་དེ་མིན་ཀྱང་གནས་དབུན་པ་ལ་སོགས་པ་རིག་པ་དྲངས་པའི་རྒྱུའི་བྱུང་བར་ཆོགས་
 པའི་སྐབས་དང་། མཆོད་མོ་གཅིག་གི་འང་ཐོ་རངས་ལྟ་བུ་རིག་པ་གསལ་དུས་སུ་མི་ལམ་ཟེན་པར་
 སྤོའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉིན་པར་གྱི་དན་འདུན་དག་པོས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་མི་ལམ་དུ་སད་ཐུབ་པ་
 ལ་ནི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞིག་དགོས་པས། དེའི་ཐབས་ཀྱང་ཉིན་མོ་བསྐྱབ་དགོས་
 སོ། །དེ་ནི་མན་ངག་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་མགྱིན་པ་དང་སྟོན་མཆོམས་སུ་ཤེས་པ་གཏོད་པ་
 དང་། དམིགས་ལུལ་འཆར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་སྟོམ་པ་དང་། རྒྱུད་སྦྲུང་བྱས་ནས་“རིལ་བ་”^{༡)}དྲངས་
 སྟེགས་འབྲེད་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་གི་གནད་རྣམས་ལ་གོ་བ་
 ལེགས་པར་བཅའ་ཏེ་བྱས་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱོང་བ་ཅན་མཁས་པར་འགྲོ་ཡི། གཞན་དུ་ན་སྦྱོང་
 བ་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་ཀྱང་ཐོམ་མེ་བ་ལས་མི་འོང་སྟེ། མན་ངག་གཞན་ལའང་དེ་དང་འདྲོ། །མི་ལམ་
 འཛིན་པ་ལའང་རང་ལྟར་སྟོམ་པ་དང་། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམས་ཏེ་མཆོད་ལ། མི་ལམ་མང་པོ་
 དང་། གསལ་པོ་དང་། བཟང་པོ་མི་བ་དང་། མི་ལམ་ཟེན་པ་དང་། ཟེན་ནས་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་དགོ་
 སྦྲར་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྒྱུན་ཞི་ཞིང་། མཐུན་རྒྱུན་ཆང་བའི་གསོལ་བ་དག་པོ་མང་དུ་

༡) ཇ། རེ་བ་ར་ རིག་པ།

འདེབས་པ་དང་། ཡི་དམ་དང་བཀའ་སྡོད་ལ་གཏོར་མ་སྤུལ་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ཞིང་མཆོམས་
 དམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཉིན་མོ་བླ་པ་རྒྱུ་ཆགས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་སྤང་བ་འདི་རྣམས་
 མི་ལམ་གྱི་སྤང་བར་འདུག་སྟེ་པ་དང་། ད་མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་པའི་འདུན་པ་
 བླ་པོ་ཡང་ཡང་སྤང་། གཞན་ཡང་། ད་གཞོན་མི་ལམ་བྱུང་དུས་སུ་ཅི་ནས་ཀྱང་མི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་
 པར་བྱས་ལ་མི་ལམ་གྱི་དགོ་སྡོད་བསྐྱུང་བར་བྱའོ་སྟེ་པའི་འཕེན་པ་བླ་པོ་མང་དུ་སྤང་། ཁྱད་
 པར་དུ་ཉལ་ཁར་རྒྱུ་ལྟ་དུ་སྤང་སྟེ་¹⁾མི་ལམ་གསལ་ན་འདི་གཅིག་བྱས་ཀྱང་ཟིན་པར་འགྱུར་
 རོ། །མཆོན་མོ་མན་ངག་བཅོན་ཐབས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མགྱིན་པར་ཡི་གེ་ལ་
 དམིགས་པ་གཏོད་པ་ནི། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་རང་ཡི་དམ་གྱི་སྤྱར་སྒོམ། སྤྱི་བོར་སྒྲ་མ་བསྒྲེལས་ལ་
 གསོལ་བ་མང་དུ་གདག། མགྱིན་པར་བད་མ་དམར་པོ་འདབ་མ་བཞི་པ་²⁾གཅིག་གི་³⁾ལྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་
 རང་དུ་ཨེམ། ཨོ་དམར་པོ་⁴⁾གཅིག་གསུང་རྩོམ་པའི་རོ་བོར་བསམ་ཞིང་དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་དེ་
 གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བར་བྱས་ལ་སེམས་བཟུང་བའི་ངང་ནས་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །འདིའི་གདམས་
 ངག་འགའ་ཞིག་ལ་ཨོ་ཨ་རུ་ཏ་ར་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ལྟ་བུ་བཞོད་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་འཛིན་ལ།
 གདམས་ངག་གཞན་དག་ལ་དབྱས་ཀྱི་ཨ་དམར་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་ལུགས་
 གཉིས་སྤང་བ་ལ། གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་བརྩམས་མ་ལས། འདབ་མ་བཞི་ལ་ཨ་རུ་ཏ་ར་བཞི་བཞོད་
 རས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་རུས་པ་ལྷག་པོ་མི་སྤང་བས་མ་བྲིས་སོ། །དབྱས་
 ཀྱི་ཡི་གེ་ཨོ་དུ་བྱེད་པ་སམ་རྩུ་ཏ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་མང་པོ་དང་མཐུན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཨ་དམར་པོ་
 བྱ་ནའང་མི་རུང་བ་མེད། ཡི་གེ་དབྱས་སུ་འགོད་པ་ན་མགྱིན་པའི་དབྱ་མའི་ནང་དུ་བཞོད་པ་ལ་
 སེམས་འཛིན་པ་གནད་ཤིན་དུ་ཆེད། །དེ་ལྟར་དམིགས་པ་བཟུང་བ་དེས་མ་ཟིན་ན། ཡང་སྤང་
 བཞིན་བསྐྱར་གྱིན་གཟུང་། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མ་ཟིན་ན། སྤིན་མཆོམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་

1) ལ། 31ན་3་ བསྐྱུང་སྟེ།
 2) ལ། 31ན་3་ ཅིག་གི་ ལ། 31ན་3་ དམར་པོ་ཅིག་

འཛིན་པ་ནི་ཐོ་རངས་ཚུན་ཆོད་གཉིད་འཐུག་པ་ལ་ཟེན་དཀའ་བས། ཐོ་རངས་ནས་ཉི་མ་ཅེ་ཤར་
 ཚུན་ལ་གཉིད་བསྐྱབས་བས་མི་ལམ་འཛིན་སྤྱོད་བའི་དུས་སུ་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་ནས་
 གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། འདུན་པ་སྦྱོང་བ་རྣམས་སྤར་བཞིན་བྱས་ལ། རང་ལྟར་གསལ་བའི་སྤྲིན་
 མཆམས་སུ་ཐིག་ལེ་དཀར་ལ་འཆར་བ་སྒྲན་མ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཤེས་པ་གཏང་དེ། རྒྱུང་བྱམ་པ་ཅན་
 བདུན་བྱས་ལ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། ། ཐིག་ལེ་འཆར་བྲགས་པའི་སྤྱང་བ་བྱུང་ནས་གཉིད་མི་
 རྟགས་པ་དང་ཅུང་ཟད་བྱུང་ཡང་སད་མགྲོགས་པར་སྤང་ན། ཅུང་མི་གསལ་བར་བྱའོ། །ཁ་
 ཅིག །དང་པོར་"མགྲིན་པའི་")ཡི་གེ་ལ་སེམས་གཏང་ན་གཉིད་མི་འོང་བས། དང་པོར་དཔྱལ་བར་
 ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་ལ་གཏོད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འདུག་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་མི་ལམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་སྐྱེད་པའི་སར་དམིགས་པ་གཏང་ན་གཉིད་མི་འོང་བས། སད་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་
 སར་སེམས་གཏང་ན་གཉིད་འོང་ངོ་། །ཞེས་སྤྱོད་བའི་བྱུང་རྒྱུ་། །མགྲིན་པར་སྤོད་དམ་ཐོ་རངས་སེམས་
 གཏང་པ་མང་དུ་བྱས་ཀྱང་མི་ཟེན་ན་གང་ཟག་དེ་གཉིད་འཐུག་པ་ཡིན་པས། དེ་ཅུང་སྤྱབ་དུ་གཏོང་
 བ་ལ་སྤྲིན་མཆམས་སུ་སེམས་གཏོད་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པ་དེས་གཉིད་སྤྱབ་བྲགས་ནས་མ་
 རྟགས་པའམ་ལྟགས་ཀྱང་སད་སྐྱེན་པར་བྱུང་ནས་མ་ཟེན་ན། གསང་གནས་གྱི་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་
 པ་ནི་ཉིན་པར་གྱི་འདུན་པ་སྦྱོང་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་བྱ་ལ། ཉལ་ཁར་དོ་རྗེའི་ཁོར་བུའི་དབྱས་སུ་
 ཐིག་ལེ་ནག་པོ་གཅིག་ལ་སེམས་གཏང་དེ་རྒྱུང་ཁ་སྦྱོར་ཉར་གཅིག་བསྐྱོམས་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་
 པར་བབྱུང་བའི་ངང་ནས་གཉིད་ལོག་པར་བྱའོ། །སྤྱ་མ་གནས་མ་ཐོས་པ་དང་དམིགས་པ་ཅུང་
 གསལ་བས་གཉིད་ཏུ་ཅང་སྤྱབ་མོར་སོང་བ་ལ། ཁོར་བུར་གཉིད་འཐུག་གི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་
 ཐིག་ལེ་ཡོད་པས། དེར་སེམས་གཏང་ན་གཉིད་སྤྱབ་འཐུག་སྤྲོམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རིགས་
 པས་སྤོད་དང་། ཐོ་རངས་གྱི་དུས་གྱི་སྤྲོ་ནས་ཆ་སྤྲོམས་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ཀྱང་མ་ཟེན་ན་
 ལོ་དང་ལྷ་བར་ཡང་ཟེན་ཐབས་རྣམས་བསྐྱོམས་གསུང་མོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་ཟེན་པ་ནི་

༡) ཁ། ༣༤་བ་ཙ་ མགྲིན་པར།

གཏུམ་མའི་སྒྲིབས་སུ་སྒྲིག་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྲུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་རུས་བ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་མ་སྐྱེས་པས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་མ་ཟེན། དེ་མ་ཟེན་པས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་ཀྱིས་
མི་ལམ་འཛིན་མ་སྐྱབ་པས་ལན་ཞིང་། འདུན་པས་འཛིན་པ་ལ་དཀའ་སྤྱད་མང་པོ་བྱས་ནས་མ་ཟེན་
ཀྱང་། འགངས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་མི་ལམ་ཀྱི་མང་དོ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་ནས། སྒྲར་ཡང་དེ་
བསྐྱེམས་ཏེ་སྒྲིག་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྲུག་པ་ལ་འབད་པ་ཅ་བ་བོར་ནས་ཡལ་ག་ཆོལ་བ་ལྟར་མི་འགྱུར་བ་ཤེས་
པར་ཀྱིས་ཤིག། གཉིས་པ་སྤྱང་ཞིང་སྤེལ་བ་ནི། མི་ལམ་སྤྱུ་མའི་རྣམ་ཐར་ལ་སྤྱོད་བ་ལ་གཉིས་ལས།
འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་སྤྱོད་བ་ནི། སྤར་མེད་པ་གསར་དུ་སྤྱལ་བ་དང་། སྤར་ཡོད་རྣམ་པ་གཞན་
དུ་བསྤྱར་བ་¹⁾སྤྱལ་བསྤྱར་སྤྱོད་གསལ་ལ་སྤོབ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་ཆུ་བའི་འོད་ཟེར་ལ་ཞོན་ནས་སུམ་
ཅུ་ཅ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་དང་། མའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་གནས་བལྟ་བའི་འཕེན་པ་བཏང་
ནས། དེར་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ནས་འགྲོ་བ་སོགས་སྤྱོད་གསལ་པའི་ཅལ་སྤྱོད་བའོ། །
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་སྤྱོད་བ་ནི། བདེ་བ་ཅན་དང་། མཛོན་དགའ་དང་། འོག་མིན་
སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་དང་། དེར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་བལྟ་བ་
དང་མཆོད་པ་དང་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་དེ་རྣམས་སྤོབ་བའོ། །འདི་རྣམས་ལ་
མི་ལམ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་ཀྱིས་ཟེན་པ་ཡིན་ན་རྒྱུ་བྱང་བའི་གནད་ཀྱིས་འདུན་པ་གང་བཏང་པལ་མོ་ཆེ་
འདོད་པ་བཞིན་བྱ་བར་སྤྱལ། དེ་འདྲ་བའི་རུས་པ་མ་ཐོབ་པས་ནི་གོམས་པ་མང་དུ་དགོས་སོ། །དེ་
གཉིས་ཀས་དག་པའི་སྤོད་བཅུད་མཐོང་བ་སོགས་ནི་དེ་དག་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཙམ་འགའ་ཞིག་
ཤར་བར་ཟད་ཀྱི། དངོས་མཐོང་བ་སོགས་སུ་གཞག་དགའོ། །ལུང་སྟོན་པ་ལའང་བྱི་མའི་ལུང་སྟོན་
འགའ་རེ་བདེན་པར་སྤྱང་ཡང་པལ་མོ་ཆེ་ངེས་པ་མིན་ལ། སྤར་མ་ཡིན་ན་མི་ལམ་ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་ཀྱི་
གནད་གཞན་འགའ་ཞིག་དང་། རྒྱུ་བྱང་བའི་གནད་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འཁྲལ་བ་བྱ་བའི་
ཐབས་ཤིག་ཡོད་པར་སྤྱང་ངོ་། །སྤེལ་བ་ནི། མི་དང་དུད་འགྲོ་སོགས་སེམས་ཅན་དང་། ཀ་བ་དང་

1) ལ། 34་ན་6་ བསྤྱར་བའི།

བྱམ་པ་སོགས་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གཅིག་གཉིས་དང་། གཉིས་བཞི་ལ་སོགས་པ་ནས།
 བརྒྱ་དང་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་སྐྱེལ་བའོ། །གསུམ་པ་ཡང་བ་སྤང་ཞིང་སྐྱུ་མར་བསྐྱབ་པ་ལ་
 ཡང་བ་སྤང་བ་ནི། མི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མེ་དང་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་བཅས་བག་ཆ་བ་བྱང་ན་མི་
 ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མི་ལམ་གྱི་མེ་དང་ཚུ་ལ་སོགས་པས་གཞོན་པར་ག་ལ་འགྱུར་སྐྱམ་
 དུ་བསམས་ལ། མཆོང་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐོགས་བརྗེས་བྱའོ། །སྐྱུ་མར་བསྐྱབ་པའི་
 ཚུ་ལ་ནི་མི་ལམ་གྱི་བྱམ་སྐྱམ་སོགས་དེ་དག་དུ་སྤང་ཡང་། དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་ཉོགས་པ་ནི་མི་
 ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་ན་འབྱུང་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉོགས་
 པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། སད་དུས་སུ་མེ་ཁོང་ལ་ཤར་བའི་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 པར་ཉོགས་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཉོགས་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མི་ལམ་ལ་
 མི་ལམ་དུ་མ་ཤེས་པར་འབྱུང་པ་ནི། གྲིས་པ་ཚུང་དུས་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་བྱད་
 བཞིན་དངོས་ཡིན་པར་འཇིན་པ་དང་འདྲ། མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་ནི་གན་པོ་བརྟེན་ལ་བྱང་བས་
 བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་ཡང་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཤེས་པ་དང་འདྲ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
 བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དཔེར་བྱས་ནས་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་
 པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་དེ་དཔེ་ལ་
 སྤངས་ནས་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་
 སྐྱམ་དུ་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་འཇིན་གྱིས་ངེས་ལྟར་བཟུང་བ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དེས་བཟུང་བ་
 ལྟར་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་རྣམས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་མི་ལམ་གྱི་སྟོན་བཅུད་
 ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཤར་བ་དེ་དག་ཀྱང་
 རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་སྐྱུ་མར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་བདེ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐོལ་དུ་བལྟ་བ་སད་དུས་བཞིན་བྱའོ། །བཞི་པ་མི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་བསྟོམ་པ་ནི་འོད་གསལ་དང་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བར་

བསྐྱོམས་ལ། རང་གི་སྤྱུགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་མི་ལམ་གྱི་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་རྩྭ་ཡིག་ལ་བསྟུ། རང་ཡང་ལུས་གྱི་སྟོང་སྦྲད་ནས་རིམ་པ་བཞིན་རྩྭ་ལ་བསྟུ་ཞིང་། རྩྭ་ཡིག་གྲང་མི་དམིགས་པར་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་ལ་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་བཟུང་ངོ་། །དེ་ཡང་སད་དུས་གྱི་ཡིད་ངོའི་སྦྲང་བ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ཡིད་ངོའི་སྦྲང་བ་གཉིས་སྤྱད་པ་ཆེས་སྦྲ་ལ། དེའི་དུས་སུ་རྒྱང་ཤིན་ཏུ་རགས་པ་འགའ་ཞིག་ཐིམ་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས། སྦྲར་ཡང་རྒྱང་སྤྱིང་གར་འདུ་ཞིང་མི་ལམ་གྱི་སྦྲང་བ་མི་འཆར་བར་གཉིད་དུ་འགྲོ་ལོ། །དེའི་ཆེ་གཉིད་གྱི་སྦྲང་བ་རྣམས་ཅུང་ཟད་ངེས་ཀྱས་ལ། ལན་འགའ་ཟུང་ལ་ངེས་མ་སྟབ་ནའང་དེ་གོམས་པ་ན་རྣམས་པ་གསལ་པོར་གཉིད་གྱི་སྦྲང་བ་རྣམས་ངེས་ཀྱས་པ་ཞིག་འོང་ངོ་། །དེའི་སྦྲད་རིམ་དང་སྦྲང་བ་རྣམས་རེ་བཟུང་བྱུང་ན། ཉིན་མོའི་རྒྱང་སྦྲར་བསྐྱོམས་པ་སོགས་ལའང་སོགས་སོན་པར་འགྱུར་ཞིང་། མཆན་མོའི་གཉིད་གྱི་སྦྲང་བ་རྣམས་གཉིད་དུ་སོག་མར་འགྲོ་བའི་མཆམས་ནས་མ་ཟེན་གྲང་། མི་ལམ་ཟེན་པའི་རྗེས་ནས་སྤར་ལྟར་བས་ཁྱད་པར་ཅན་ཟེན་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་བར་དོ་སྦྱུ་མ་བསྐྱོམས་ཚུལ་ལ་གཉིས། བར་དོའི་རྣམ་གཞག་སྦྱར་བསྟན་པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤི་བའི་དུས་གྱི་འཆི་སྤྱིང་འགགས་པ་དང་བར་དོ་སྟབ་པ་གཉིས་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་འོང་ངོ་། །དེ་ཡང་དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་བ། གང་དུ་སྦྱེ་འགྱུར་གྱི་ལུས་དབྱིབས་ཅན། ལས་གྱི་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་ཤུགས་དང་ལྟན་པ། སྦྱེ་གནས་མ་གཏོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ། བར་དོའི་ལུས་སྦྲངས་པ་“དེའི་ཆེ་ཆད་”ནི། རིང་མཐའ་ཞག་བདུན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཚུན་ཆད་དུ་ངེས་པ་མེད་ལ། དེ་ལ་སྦྱེ་སྤྱིང་དུ་སྦྱེ་མ་སྟབ་ན་སྦྲར་ཡང་བར་དོར་སྦྱེས་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱེ་བའི་ཤིན་གྱི་ཆོགས་པ་མ་རྟེན་ན་ཞག་ཞེ་དགུ་བར་དུ་གནས་ལ། དེ་ཚུན་ཆད་གྱི་ངེས་པར་སྦྱེ་བ་ལེན་ནོ། །བརྩམ་ཏེ་སྦྱེ་ན་གནས་ལ་སྤེད་པ་སྦྱེ། རྫོང་གཤེར་ལས་སྦྱེ་ན་བི་རོ་ལ་སྤེད་པ་སྦྱེ། སྒོང་ལས་སྦྱེ་བ་དང་མངལ་ལས་སྦྱེ་ན་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དངོས་སམ་དེར་སྦྲང་

༡) ལ། ༤༡་ན་༡་ རིམ་ཆོས་ཆད། ཅ། ༤༡་བ་༤་ རིམ་ཆོས་ཆད།

བ་ལ་ཆགས་སྒྲིབ་སྟེ། མོར་སྟེན་པ་ལ་ཆགས་མ་ལ་སྒྲིབ་སྟེན་པ་ལ་ཆགས་པ་
 དང་། གཞན་ནམས་ཀྱང་སྟེན་གནས་ལ་ཞེས་སྟེན་པས་འཆི་སྟེན་བྱས་ནས་སྟེན་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་བར་དོ་ནི་སྤར་བ་ནག་པོ་འཇམ་མཆན་མོ་སྤུན་ནག་ལྟ་བུ་དང་། དགེ་བ་བྱེད་པའི་
 བར་དོ་ནི་སྤུན་བྱ་དཀར་པོ་འཇམ་སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་མཆན་མོའི་སྤར་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་། །དཔུལ་
 བའི་བར་དོ་ནི་སྤོང་དུམ་ཆིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། དུད་འགྲོའི་བར་དོ་ནི་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་བར་
 དོ་ནི་ཚུའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་ལྟ་དང་མིའི་བར་དོ་ནི་གསེར་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་
 བར་དོ་ནི་དཀར་པོར་མངལ་འབྲུག་ལས་གསུངས་ལ། གཟུགས་མེད་ནས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་
 སྟེན་སྟེན་ན་བར་དོ་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྟེན་གང་དུ་ཤི་བ་དེར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 སྤར་པོ་འབྲུབ་ཀྱི་བར་དོ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཡར་མར་ཀྱི་མཆོམས་མེད་ལ་བར་དོ་མེད་
 པར་འདོད་པ་ནི་རྟོག་བཀྲགས་འབའ་ཞིག་གོ། །འདིར་མཛོད་ལས། སྟོན་དུས་སྲིད་འབྱུང་ལ་ཚུགས་
 ཅན། །ཞེས། བར་དོ་དེ་སྟོན་འབྱུང་གི་སྲིད་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་དོན། ད་གཟོད་
 འབྱུང་འབྱུར་ཀྱི་འཆི་སྲིད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འབྱུང་བའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ལ་བཤད་པ་མ་གོ་བར། བར་དོ་
 དེ་སྤར་མ་ཤི་བའི་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་གཟུགས་ཅན་དུ་གོ་ནས། བར་དོ་ཐམས་ཅད་སྤར་མ་ཤི་བའི་དུས་
 ཀྱི་གཟུགས་ཅན་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་གྲོགས་ལ་སོགས་པའི་སྤར་བ་ཅན་དུ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་བྱུང་ལ།
 ཡང་ཁ་ཅིག །ཀྱན་ལས་བདུས་ལས། གང་དུ་སྟེན་བར་འབྱུར་བའི་བྱད་གཟུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་མཐོང་ནས་ལུས་བྱི་མ་ལེན་རྒྱའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་གྲོགས་ལ་སོགས་པའི་སྤར་
 བ་ཅན་དུ་འདོད་པ་བྱུང་། ཡང་གཞན་དག །སྟེན་བ་སྤྱི་བྱི་གཉིས་ཀའི་གཟུགས་ཅན་དུ་བཤད་འདུག་
 པས། བར་དོའི་ཞག་བདུན་ཀྱི་བྱེད་ཞག་བྱེད་དང་བཞིར་སྟེན་བ་སྤྱི་མའི་ལུས་དབྱིབས་དང་། དེའི་
 དུས་ཀྱི་སྤར་བ་འབྱུང་། ཞག་བྱེད་དང་བཞིར་སྟེན་བ་བྱི་མའི་ལུས་དབྱིབས་དང་། དེའི་དུས་ཀྱི་སྤར་བ་
 འབྱུང་བ་དང་། ཞག་སྤྱི་མ་བྱེད་དང་བཞི་སོང་བའི་མཆོམས་ནས་རང་ཤི་བ་དང་བར་དོར་གནས་པ་
 ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། ཁུངས་ནམ་དག་ཡེ་མི་སྤར་ཞིང་། སྤྱོད་བྱེད་ནམ་དག་གཞན་ཡང་

མི་འདུག་པས་རྟོག་བཏགས་སོ། །བར་དོའི་སྒྲིན་དོན་ཡང་། མཛོད་ལས། འདིར་གང་འཆི་དང་སྒྲི་བ་
ཡི། །སྲིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་དེའོ། །ཞེས། འདི་ནས་ཤི་ནས་པ་རོལ་སྒྲི་སྲིད་དུ་སྒྲི་བ་མ་སྒྲངས་པའི་
བར་གྱི་སྲིད་པ་ལ་གསུངས་པས། སྒྲི་ཤི་བར་དོ་ལས་གཞན་པའི་སྲིད་པ་བར་དོ་མེད་ཀྱི། དེ་ཉིད་ལ་
སྲིད་པ་བར་དོར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་གདམས་ངག་འདི་ལས། སྒྲིས་ནས་ད་གཞོད་མ་ཤིའི་བར་
གྱི་ད་ལྟར་གྱི་སྐབས་ལ་སྒྲི་འཆི་བར་དོ་དང་། ཡང་ད་ལྟ་གཉིད་དུ་སོང་ནས་མ་སད་ཀྱི་བར་གྱི་སྐབས་
ལ་ཆི་ལམ་བར་དོ་དང་། ཡང་ད་གཞོད་ཤི་ནས་སྒྲི་སྲིད་དུ་སྒྲི་བ་མ་སྒྲངས་པའི་བར་གྱི་”སྐབས་འདི་
ལ་”¹⁾སྲིད་པ་བར་དོ་ཞེས་འཆད་པ་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ལ་གསང་འདུས་འཕགས་སྟོར་དུ་
སྟོང་པ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་བྱེད། སྒྲི་མའི་ལོངས་སྒྲི་
སྒྲི་བ་པ་དེ་བར་དོ་ཇི་བཞིན་དུ་བྱེད། སྒྲི་བའི་ལོངས་སྒྲི་སྒྲི་བ་པས་པའི་སྒྲི་ལ་སྒྲི་ལུས་འཛིན་པ་དེ་སྒྲི་བ་
ལེན་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པས། གདམས་ངག་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྒྲི་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དུ་འོང་
རྒྱུ་དེ་གདམས་ངག་དང་ལྟན་པའི་ནལ་འཁྱོར་པ་ལ་ཐོག་མར་ལམ་གྱི་སྒྲི་གསུམ་དང་། མཐར་འབྲས་
བུའི་སྒྲི་གསུམ་དུ་འཆར་བ་ཞིག་བྱེད་ལ། འདྲ་བ་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དང་
འབྲས་བུའི་སྒྲི་གསུམ་ལ་གཞིའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དང་། གཞིའི་ཆོས་གསུམ་ལ་
སྒྲི་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་མཛོད་དེ་ཁྱད་པར་བཅས་པ་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་
ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟ་སད་དུས་སུ་སྒྲི་ལུས་སྒྲི་བ་པ་བར་དོ་བཞིན་དུ་སྒྲི་བ་པས། གནས་སྐབས་འདིར་
ཡང་བར་དོའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཞིག་མཛོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཐུག་དུ་
ཆི་ལམ་གྱི་སྒྲི་ལུས་བར་དོ་ཇི་བཞིན་དུ་སྒྲི་བ་པ་ཞིག་ཡོད་པས། ཆི་ལམ་ལ་ཡང་བར་དོའི་མིང་གིས་
བཏགས་ཤིང་། གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་གཞན་ལ་བར་དོར་འོང་
རྒྱུ་དེ་ལོངས་སྒྲི་སྒྲི་བ་པ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་ལ་བསམས་ནས་བར་དོར་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བར་
དོ་གསུམ་བཤད་པར་སྒྲུང་ཡང་། དེ་རྣམས་གང་གི་ཆེད་དུ་བཤད་པ་གོ་བ་ཤིན་དུ་ཅུང་བར་བྱུང་སྒྲུང་

1) ཅ། ར་བ་ལ་སྐབས་འདི་ལ།

སྟེ། གཞིའི་ཆོས་གསུམ་ལམ་གྱི་སྐྱ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་ད་གཞིད་
 གྱི་མཐར་འོང་བའི་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་དང་བསྟེ་བ་ཁོ་ན་ལ་འཛིག་པར་སྤང་བའི་བྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་
 སད་དུས་གྱི་སྐྱ་ལུས་དང་། མི་ལམ་གྱི་སྐྱ་ལུས་དང་། བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ་སྐྱབ་པའི་སྐྱ་ལུས་
 གསུམ་གཞིའི་བར་དོ་ཇི་བཞིན་དུ་སྐྱབ་ཤེས་ན། སད་དུས་སུ་གཏུམ་མོ་བསྐྱེམས་པས་སྟོག་དབུ་མར་
 ཟུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱུང་བའི་སྟོབས་གྱིས་སྟོང་པ་བཞིའམ་དགའ་བ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་འོད་
 གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་འཆི་བའི་དུས་སུ་རྒྱང་སེམས་རིམ་གྱིས་དབུ་མར་ཟུགས་ནས་འཆི་བའི་
 འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཇི་བཞིན་དུ། སད་དུས་གྱི་འོད་གསལ་དང་། གཉིད་དུས་གྱི་འོད་གསལ་
 དང་། འཆི་ཁའི་འོད་གསལ་བསྐྱེམ་ཚུལ་གསུམ་གཤང་གཞིའི་འཆི་རིམ་ལ་རྒྱང་སེམས་དབུ་མར་
 སྤྱད་པའི་རིམ་པས་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བ་ཇི་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་
 སུམ་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་ཤེས་ན། སད་དུས་གྱི་སྤྱ་བའི་སྐྱ་ལུས་གྱི་མཐར་རགས་པའི་སྐྱལ་སྐྱའི་ལུས་
 འཛིན་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་མཐར་སད་ལ་ཁད་པའི་དུས་སུ་སྤྱ་བའི་ལོངས་སྐྱ་དེས་རགས་པའི་སྐྱལ་
 སྐྱའི་ལུས་འཛིན་པ་དང་། ཞི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་བར་དོའི་དོད་ལ་ལོངས་སྐྱར་ལངས་པ་དེས་
 རགས་པའི་སྐྱལ་སྐྱའི་ལུས་འཛིན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཤེས་དགོས་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཐེ་
 ཆོམ་ཡང་སྐྱེ་དཀའ་བར་བྱུང་སྤང་བར་ཤེས་ནས་ལེགས་པར་ཅད་གཅད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་
 བ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱ་དང་། བར་དོ་ལོངས་སྐྱ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱའི་བསྟེ་བ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་བསྟེ་
 བ་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས། བསྐྱུ་ན་བསྟེ་བ་གསུམ་དང་། བྱེ་ན་དགྱུར་འགྱུར་བའི་བསྟེ་བའི་
 ཚུལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ཁ་ཅིག་འདོད་ཆགས་དབང་གསུམ་
 པ་དང་བསྟེ། གཉི་ཟུག་འོད་གསལ་དང་བསྟེ། ཞེ་སྤང་སྐྱ་ལུས་དང་བསྟེ་བའི་བསྟེ་བ་གསུམ་བྱེད་
 པ་ནི། དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་
 ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་དབང་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་རིམ་
 ལ་སྟོབ་པའི་དུས་གྱི་བསྟེ་བ་ངོས་འཛིན་པ་མིན་གྱི། རྟོགས་རིམ་གྱི་སྟེང་ནས་བསྟེ་བ་དུ་བྱེད་སྟོན་

བས། འདོད་ཆགས་དབང་དང་བསྐྱེད་བ་འདིར་སྟོན་པ་ནི་སྐྱབས་དང་མ་འབྲེལ་ལོ། །བར་དོའི་ཕྱོགས་གཅིག་མངལ་དུ་སྐྱེ་བའི་བར་དོས་ལུས་ལེན་པ་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གི་སེམས་གང་རུང་ཞིག་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་གདམས་ངག་ལ་བསམས་ནས་སྐྱེ་ལུས་ཞེ་སྤང་དང་བསྐྱེད་བ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མེད་ལ། དེ་ལྟར་འཁོར་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་སད་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ལུས་དང་མི་ལམ་ཀྱི་སྐྱེ་ལུས་དང་བསྐྱེད་བ་བོར་ན་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་དངོས་སྟོར་ནས་འགྲོ་བ་དང་། ཡང་གལ་ཆེ་བ་ཞི་བའི་འོད་གསལ་ཀྱི་མཐར་བར་དོ་རིམ་ཞིན་དུ་སྐྱེ་ལུས་སྐྱབ་པའི་བསྐྱེད་བའང་སྟོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། མངལ་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་ལེན་གར་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཚམས་སྟོར་བར་གསུངས་བས། སྐྱེ་ལུས་དང་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་ཞེས་ཀྱང་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་བས། རྣམ་གཞག་དེ་རྣམས་མི་ལོགས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་གི་བར་དོ་ལ་འདོད་ཆགས་ཤིས་ཆེ་བས་འདོད་ཆགས་དང་བསྐྱེད་བ་ཡིན། མི་ལམ་བར་དོ་ལ་གཏི་མུག་དང་བསྐྱེད་བ་ཡིན། སྤིང་བ་བར་དོ་ལ་ཞེ་སྤང་ཤིས་ཆེ་བས་ཞེ་སྤང་དང་བསྐྱེད་བ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་པ་སྤྱི་མས་ཉོགས་པར་རུས་ལ། བྱུང་བར་དུ། གཉིད་དང་མི་ལམ་བར་ཤེད་ན། །གཏི་མུག་ཆོས་སྐྱེའི་རོ་བོ་ཅན། །ཞེས། གཉིད་དུ་ནི་སོང་མི་ལམ་མ་ཤར་བའི་བར་དེར་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པར་བཤད་པའི་ལུང་ཆད་མར་ཁས་སྦྱངས་ནས། ཡང་མི་ལམ་ཀྱི་དུས་སུ་གཏི་མུག་དང་འོད་གསལ་བསྐྱེད་བར་འདོད་པ་ནང་འགལ་ལོ། །ཡང་མར་པས་མཛད་ཟེར་བ་ཞིག་ཏུ། འདོད་ཆགས་དང་ཟག་མེད་དུ་བསྐྱེད་བ། ཞེ་སྤང་དང་སྐྱེ་ལུས་སུ་བསྐྱེད་བ། གཏི་མུག་དང་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་བ་འགྱུར་ཡང་། སྤྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་སྤང་རོ། །ཡང་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་གི་བར་དོ་ལ་རིམ་གཉིས་སྒྲིམ་པའི་བསྐྱེད་བ་སྟོར་གཅིག་དེ་འབྱོངས་པ་དང་མི་ལམ་བར་དོ་ལ་གཏི་མུག་དང་འོད་གསལ་བསྐྱེད་བ་ནས་རིམ་གཉིས་སྒྲིམ་པའི་བསྐྱེད་བ་སྟོར་གཉིས། དེ་འབྱོངས་པ་དང་སྤིང་བ་བར་དོ་ལ་ཞེ་སྤང་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་བ་ནས་རིམ་གཉིས་སྒྲིམ་པའི་བསྐྱེད་བ་སྟོར་གསུམ་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལའང་སྟོང་བོ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་རོ། །འདིར་བར་དོ་གསུམ་ཀྱི་ལུས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དོའི་རྣམ་གཞག་བཅོ་ལྔ་བྱེད་པར་སྤང་ཡང་འཁོར་ཏུ་ཉོགས་སྒྲིམ་པས་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། བར་དོ་འཛིན་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་
 དང་། དེ་ནམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་འཛིན་པའི་“ཚུལ”། དང་པོ་ནི། བར་དོ་འཛིན་པ་འདི་ལ་གང་ཟག་ནམ་
 པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རབ་ནི་ཞལ་ལུང་དང་སྟོད་བསྐྱུས་དང་སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཆི་
 པའི་མཐའ་བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ་སྐྱུ་མའི་ལོངས་སྐྱུ་བྱ་བ་ནས་ཉེན་དེ་ལ་འཆང་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། འདི་
 ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྲུལ་ནམས་ལེ་ལོ་ཅན་བར་དོར་འཆང་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་དེ། ལེ་ལོ་
 མེད་ཀྱང་ཆེ་འདིར་སྟོད་པ་བྱེད་པའི་ཡོ་བྱད་མ་ཆང་བ་བར་དོར་འཆང་བྱ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས།
 མིང་དེ་ནི་སྟོགས་གཅིག་གིས་བཏགས་པའོ། །འདི་ལ་ཆེ་འདིར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ངེ་ཅམ་ཞིག་ཐོབ་
 པ་དགོས་སྟམ་ན། རིམ་པ་དང་པོའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུང་། དེ་ནས་སྟོག་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷགས་གནས་ཐིམ་
 གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་དེ་སྐྱུ་མའི་
 སྐྱུ་དངོས་བྱ་བ་པ་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །འབྲིང་ནི་སྟོག་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟར་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེད་པ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་སྟོང་ནས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་བསྐྱེད་བྱས་
 བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྐྱགས་ཏེ། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་བསྐྱེད་བ་ནི། རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས་འཆི་བའི་སྟོང་པ་དང་
 བསྐྱེད་བའི་ཆད་འཛིན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ནི་གཉིད་འབྲུག་གི་སྐབས་སུ་འང་དེའི་སྟོང་པ་
 དང་བསྐྱེད་བྱས་ན་ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །ཐ་མ་ནི། དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་
 སྐྱུང་བ། རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ཞིང་རྫོགས་རིམ་བསྟོམ་པ་ཞིག་གིས་འཆི་བའི་དུས་
 སུ་ས་རྒྱལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དངོས་གཞི་འཆར་བའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལས་
 ལངས་མ་ཐག་ཏུ་བར་དོ་འབྲུག་པའི་རིམ་པ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། ད་ལྟ་ནས་དེའི་གདམས་ངག་
 རྣམས་མང་དུ་“སྟོང་བ་”༡)ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་མི་ལམ་འདུན་པས་འཛིན་པ་དང་འབྲས་སྟེ། འཆི་བའི་འོད་
 གསལ་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཐེན་ཀྱང་དེའི་གདམས་ངག་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་

༡) ཇ། ༤༣་བ་༩་ ཚུལ།

༢) ཅ། ༤༥་ན་༥་ སྟོང་བ།

རོ། །དེ་རྣམས་མིན་པའི་ཆེ་འདིར་སེམས་གནས་བརྟན་པའི་གོམས་པ་ཆེ་བས་ཀྱང་། འཆི་བ་ལ་ཉེ་
 པའི་ཆེ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཡིད་ལ་བྱས་ན་དེའི་རྒྱན་འབྱུང་བར་མངོན་ཏེ། ཆེ་འདིར་གང་ལ་གོམས་ཆ་
 ཆེ་བའི་དགོ་བའི་སེམས་བྱུང་ན་འཆི་སྲིད་ཀྱི་སྒྲུབ་ལོགས་བར་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འོན་ཀྱང་འདི་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་རིམ་འཛིན་པའི་ཚུལ་
 གི། གང་ཟག་རབ་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་མི་རུས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །
 འདི་ལ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཟེན་ན་དུས་དེར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་བར་དོ་དང་པོར་
 སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། འཆི་སྲིད་མ་འགགས་པར་བར་དོ་བྱུང་བ་གཞུང་
 ཆད་ལྟན་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་སྲིད་ཆེ་འདི་དང་བར་དོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་འདི་
 ཉིད་དུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཟེན་ན་སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་པ་
 གཞུང་ཆད་ལྟན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐུ་
 སྤར་མ་ཐོབ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་དངོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ན་རོ་ཐ་མལ་པར་འགོ་བཤའ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 རྟེན་དེ་ལ་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་མཆན་དཔེ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེར་འཆི་བ་ཆོས་སྐུ་དང་
 བསྐྱེད་ཞེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཅམ་ལ་ཆོས་སྐུར་བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱི། ཆོས་སྐུ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་ཤི་བའི་འོད་གསལ་ཀྱི་མཐར་བར་དོ་མཆན་ཉིད་པའི་ལུས་ལེན་དགོས་ན། བར་དོ་ཟེན་
 རྣམས་ལམ་སྦྱངས་ཀྱང་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་མཆོག་མི་འབྱུང་བས། གང་ཟག་དང་པོ་ལ་གཞན་ལ་བར་དོ་འོང་
 བའི་དོད་ལ་ཁོང་ལ་རྒྱུང་སེམས་ལས་ལམ་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་འབྱུང་བ་བཞི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་
 གི་སྐྱབ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་གཞན་དུ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །གང་ཟག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའི་
 སྒྲིག་རིག་པ་གསལ་བ་ན་ཟང་ཟིང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཕྱོགས་
 སུ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྒྲོས་ལིངས་ཀྱིས་བཏང་ལ་ཅི་ལའང་ཆགས་པ་མེད་པར་བྱ། ཁས་སྦྱངས་པའི་
 སྒྲོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་ལྟར་རྣམས་ལ་བཤགས་བསྐྱམས་དང་། དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་སོར་
 གཞུག་ལ། ད་ནི་ཤི་ནའང་ཤི་མོད་སྐྱམ་དུ་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་མེད་པར་བྱ། འཆི་བ་དང་བར་དོའི་

གདམས་ངག་གོམས་པ་རྣམས་ལ་དེ་གཉིས་དག་སྒྲིབ་གི་གསལ་འདེབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་བྱ་
 བར་བྱས་ཏེ། འཆི་བ་ལ་བྱ་བ་བྲིམ་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་དགའ་བར་བྱ། དེ་ནས་རང་ལྟར་གསལ་འདེབས་
 བ་དང་། མདུན་དུ་སྒྲིམ་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་བསྐྱེམས་ནས་མཆོད་དེ། འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་
 བསེ་བྱས་བ་དང་། བར་དོ་སྒྱུ་ལུས་དང་བསེ་བྱས་པའི་གསལ་བ་དག་པོ་མང་དུ་གདབ་པོ། །གང་ཟག་
 གཉིས་པས་ནི་འཆི་བའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་འཆི་ཉགས་རྣམས་མ་ཤར་བའི་སྒོན་ནས་ཀྱང་སྤར་སྒོག་
 རྒྱ་རྒྱུད་པའི་ཐབས་གང་གོམས་ཆ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱངས་ལ་སྟོང་བ་བཞི་འདོན་བ་
 དང་། དེའི་མཐར་ལྷ་སྦྱར་ལྷང་ལུགས་བྱང་པར་ཅན་དང་། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བ་རྣམས་འདྲིན་བ་དང་། མི་
 ལམ་གྱི་ལུས་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྷང་ལུགས་བྱང་པར་ཅན་རྣམས་བྱ་ཞིང་། སྤར་བཞིན་འཕེན་བ་ཡང་ཡང་
 བཏང་སྟེ། འདི་ནི་སྤར་མོ་ནས་ཀྱང་མང་དུ་སྦྱང་དགོས་སོ། །དེ་ནས་འཆི་ཉགས་སོགས་བཏག་བ་ནི་
 རགས་བ་ཉི་ཤུ་འོད་གསལ་དུ་འབྱུག་པའི་ཉགས་རྣམས་ནི་རྣམ་གཞག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་
 བར་བྱ། མདོར་བསྡུས་པའི་ཉགས་ནི། ས་ཚུ་ལ་ཐེམ་བ་ན་བྱི་ཉགས་ལུས་བསྐྱུལ་བསྐྱོད་མི་བྱས་
 ཤིང་བྱངས་མི་བྱབ་པར་སྟོད་སྟོད་པོར་འགོ། ལུས་ས་ལ་བྱིང་བ་སྦྱམ་བྱེད་ཅིང་ང་ཐེན་ཐེར་བ་འབྱུང་།
 བར་ཉགས་ནི་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འབྱུང་། ཚུ་མེ་ལ་ཐེམ་པའི་བྱི་ཉགས་ནི་ཁ་སྒྲིལ་ཚུ་སྐམས་ཤིང་
 བྱེ་བྱང་དུ་འགོ། བར་ཉགས་དུ་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། མེ་རྒྱང་ལ་ཐེམ་པའི་བྱི་ཉགས་ནི་བྱོད་རྒྱང་དུ་འགོ་ཞིང་
 ལུས་ཀྱི་བྱོད་མཐའ་ནས་སྤྱད། བར་ཉགས་སྤོན་བུ་མེ་བྱིར་ལྟ་བུ་འབྱུང་། ཀྱུན་ཅོག་གི་རྒྱང་སེམས་ལ་
 ཐེམ་པའི་བྱི་ཉགས་ནི་དབུགས་བྱིར་རིང་དུ་རྒྱ་ཞིང་བར་དུ་སྤྱད་མི་ཤེས། རྒྱང་ཟད་སྤྱད་ཀྱང་བྱང་ལ་
 རྒྱབ་པར་སྤྱད། བར་ཉགས་མར་མེ་རྒྱང་གིས་མ་བསྐྱོད་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེ་ནས་སྟོང་བ་ཞེས་བ་སྤྱང་
 བ་དང་པོ་འཆར་ཏེ། རམ་མཁའ་སྤྱིན་མེད་པ་ལ་སྒྲ་འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེ་ནས་སྤྱང་བ་དེ་བསྡུས་
 པའི་རྗེས་སུ་ཤིན་དུ་སྟོང་བ་ཞེས་བ་སྤྱང་བ་མཆོད་པ་འཆར་ཏེ། རམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་ཉི་འོད་
 ཤར་བ་བཞིན་དུ་”དམར་པོ་འམ་”)དམར་སེར་གྱི་སྤྱང་བ་འཆར། དེ་ནས་སྤྱང་བ་དེའང་བསྡུས་པའི་

༡) ཞ། ༤༥་བ་༤་ དམར་པོས།

དཀར་ཆག་བསྐྱར་གཞིགས།

ནས་མཁའ་སྤྱིན་མེད་ལྟ་བུར་འཆར་ཞིང་། དེ་ངོས་ཟེན་ནས་དེ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་ཐུབ་ཀྱང་། སྤྱོན་
 དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་པབ་ནས་སྒྲོམ་སྒྲོམ་པ་ཞིག་གིས་ལྟ་ཐོག་དུ་བཞག་ནས་སྒྲོང་རྒྱ་མེད་ན་
 གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་མི་འགོ་བས། སྤར་ཆེ་འདིར་ལྟ་བ་གཏན་ལ་པབ་པ་ཞིག་དང་། བདེ་སྟོང་
 སྒྲོང་གིན་བསྒྲོམས་པའི་བྱའི་འོད་གསལ་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ལ་གོམས་པ་དགོས་སོ། །རྗེ་བཙུན་
 མེད་ལས་ཀྱང་། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངོ་མེས་དགོས།
 དེ་ངོ་མེས་པར་བྱེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་དམ་པས་ངོ་སྤྱད་པ། གནས་ལུགས་ལྟ་བའི་དོན་གོ་བ་དང་།
 མཆོན་བྱེད་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་སྤྱང་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞིའི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་
 བེ་མའི་འོད་གསལ་ཡིན་པས་འོད་གསལ་མ་བྱ་གཉིས་བསྐྱེ་ཐུབ་པ་ལ་ད་ལྟ་སད་དུས་སུ་སྔག་དབུ་
 མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་བ་བཞི་དང་། བྱེད་པར་དུ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལ་
 གོམས་པ་དང་། གཉིད་དུས་སུ་གཉིད་རི་ལྟར་འབྲུག་ཀྱང་འོད་གསལ་དང་བསྐྱེ་ཐུབ་ན་རྒྱང་སྟོབས་
 གྱིས་ད་གཞི་དེ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་མ་བྱ་བསྐྱེ་བྱས། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལ་དེར་ངོ་མེས་ནས་
 བསྐྱེ་བྱས་ན་དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བར་ངོ་འཆར་བ་ངོ་མེས་པས། བར་ངོ་ཟེན་པའི་ཐབས་དམ་པ་ནི་
 འཆི་བའི་འོད་གསལ་ངོས་ཟེན་ནས་བསྐྱེ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་
 ད་ལྟ་ང་གི་བར་འདུག། སྤར་བ་འདི་བར་ངོ་ཡིན་པར་འདུག་སྟམ་པ་སོགས་ལ་རྒྱན་ལྡན་དུ་སྤྱངས་ན་
 བར་ངོ་ཟེན་པ་ཅམ་སྤྱིད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་སྟོབས་རྒྱང་། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་རིམ་རྣམས་འབྱུང་འབྱུང་ལའང་
 དེ་བཞིན་དུ་སྤྱངས་ན་འཆི་རིམ་གྱི་སྟོང་པའི་སྐབས་སུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱན་རིང་བ་ཅམ་བྱུང་ཡང་།
 ཆེ་འདིར་རྒྱང་སྟོབས་གྱིས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཟེན་པ་མིན་པས། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་སྤྱོད་
 མོང་མ་ཡིན་པར་བཞག་པར་དགའོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་དོན་གཉིས་ཆེན་ཅ་བ་བོར་ནས་ཡལ་ག་མ་
 བཅའ་བར་སྤར་ཡང་གཏུམ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྤར་བཤད་པ་སོགས་སྔག་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལའི་ཐབས་
 རྣམ་དག་རྣམས་ལ་སྟོང་དུས་བསྐྱེད་ནས། སད་དུས་སུ་སྔག་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལའི་ཐབས་
 བྱས་པ་ལས་སྟོང་བ་བཞི་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་རྟེན་ན་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་རྒྱང་སྟོབས་གྱིས་ཟེན་པར་

བྱ། དེ་ནས་སད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཐའ་དང་། གཉིད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཐའ་སྐྱེ་ལུས་
 སྐྱེ་ལྡང་ལུགས་བྱང་པར་ཅན་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལྡང་བ་བྱུང་ན། ད་གཞོད་འཆི་བའི་འོད་གསལ་
 དང་བར་དོ་ཟེན་ལུགས་ལ་སྒྲིན་མེད་པའི་ངོ་མཆར་བའི་ངེས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་བས། གཏུམ་མོ་
 ལམ་གྱི་མང་དོ་ཡིན་ཟེར་བ་བྲན་པར་གྱིས་ཤིག །འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཟེན་ནས་བཟུང་བ་དེ་འོད་
 གསལ་ལས་ལྡང་བར་ཚུམ་པ་ན། སྤར་གྱི་གོམས་པ་དང་འཕེན་པའི་གནད་གྱིས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་
 གྱི་སྒྲིན་ནས་བར་དོ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྐྱུར་ལྡང་བའི་ཐབས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བར་དོ་ཟེན་བྱུང་ན་བར་དོའི་
 ལུས་མཆན་ཉིད་པ་ལེན་དགོས་པར་བྱུང་བ་འདིས་རྟེན་དེ་ལ་མཆོག་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཡི་
 དམ་གྱི་ལྟར་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་སྦྱོར་བ་དང་། གང་སྤང་གི་སྦོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་
 སྤར་སྤང་བ་སྐྱེ་མ་དང་། མི་ལམ་སྐྱེ་མར་བཞད་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམས་ན་བྱང་པར་ཆེ་བས་དེ་རྣམས་
 གྱི་གདམས་ངག་ནས་བར་དོའི་སྐབས་ཡིན་པར་བསམས་ཀྱིན་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཆེ་འདིར་ལམ་
 གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་མངལ་དུ་སྦྱེ་བར་མ་ངེས་པས། སྦྱེ་གནས་གཞན་གསུམ་དུ་ཡང་སྦྱེ་བ་
 འོང་བས། སྤར་བཞིན་གང་སྤང་ལྟ་དང་། ལྟ་སྐྱེ་སྐྱེ་མ་དང་། སྐྱེ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བཞིན་དུ་དེར་
 སྤང་བའི་དོན་ལ་ངེས་པ་བྱངས་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ན་པ་མ་སྐྱེ་མ་ཡབ་ཡུམ་དང་། ཡི་དམ་
 ཡབ་ཡུམ་དུ་སྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱང་སྤར་མའི་ནང་དུ་ལྷག་དང་བཅས་པ་འོང་བར་སྤང་བས་དེ་བཞིན་དུ་
 བྱའོ། །ཡང་སྦྱེ་གནས་འདམ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་སྦྱོང་ལུགས་བཞིན་དུ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྦྱེ་
 བའི་འདུན་པ་སྦྱོང་བ་དང་། མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་གཞན་ནས་བར་དོ་ཟེན་ན་དེས་གནས་
 མཐོན་ལོར་སྦྱེ་བའི་འདུན་པ་གཏད་ནས་འཕོ་བའི་གདམས་ངག་བྱ་བར་བཞད་པ་བཞིན་ཡང་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འོད་གསལ་བསྒྲོམས་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སད་དུས་སུ་འོད་གསལ་བསྒྲོམ་
 ཚུལ་དང་། གཉིད་དུས་སུ་འོད་གསལ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་འོད་གསལ་འདི་ལ་
 གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བའི་འོད་གསལ་ནི། གཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ནི་
 ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དོན་དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་ལོ། །དེ་

ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་། སྒྲགས་དང་པར་ཕྱིན་གཉིས་དང་། རྒྱུད་ཕྱེ་འོག་མ་གསུམ་དང་།
 སྒྲ་མེད་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་སྟེ། སྤྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 ནི་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་
 པོས་དེ་རྟོགས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཉིད་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །འདིའི་ཡང་གཙོ་བོ་ནི་ཆུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་
 སྐྱེས་གྱི་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་བ་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཁམས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་
 བ་མིན་པར་བྱན་ཤེས་གྱི་སེམས་བྱིང་གློད་དང་བྲལ་བའི་མི་རྟོག་པ་ཙམ་བསྐྱངས་པས་ཆུང་ཆུང་
 ཟད་ལས་སུ་བྱང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ཞེས་ཟེར་བའི་བདེ་བའང་མིན་ལ། ཞུ་
 བདེ་ཡིན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་སོག་རྒྱ་རྒྱུ་ཞུ་བ་ཞུགས་པ་སོགས་ལས་མ་སྐྱེས་
 པའི་ཞུ་བདེའང་མིན་པས་བདེ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྤར་གཏུམ་
 མོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་ཆེན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་
 པར་གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་ལྷ་བ་དང་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འོད་གསལ་
 དུ་བཞག་པའི་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ནི་སྦྱུ་ལུས་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་དུ་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་
 གོམས་པ་མང་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱུ་མའི་སྦྱུ་བ་དགོས་པས། འདིར་འོད་གསལ་སྤར་མ་
 དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱུར་བ་ཞིག་སྟོང་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྦྱུ་མའི་ལུས་དངོས་སམ་རྗེས་མ་ཐུན་
 པའི་རྟེན་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་
 སྦྱུད་རིམ་ནི་འདིའི་མན་ངག་པལ་ཆེ་བར་མི་གསལ་ཡང་། གདམས་ངག་ཁ་ཅིག་ལས་འབྱུང་བ་
 ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྒྲུང་། །དེའི་རིམ་པ་ནི་རང་ཡི་དམ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་སྟོང་ག་ཆོས་
 གྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་གྱི་རྒྱ་རྒྱུའི་ནང་དུ་ཉི་གདན་ལ་རྒྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་གཅིག་བསྟོམས། དེ་ལས་
 འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྟོད་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་བཞུགས་པའི་སྟོན་”ཞུ་བ་”¹⁾བཅུད་གྱི་

1) ཅ། ༤༩་བ་༤་ ཞུ་བ།

སེམས་ཅན་ལ་བསྟུ། དེ་ནས་”ཅུང་ཟད་བཞུས་པ་”¹⁾དང་ཡུམ་ནི་རང་ལྟར་གསལ་བ་ལ་བསྟུ། རང་གི་
སྤྱི་བོ་ནས་ཡས་ཤུ། ཀྱང་མཐེལ་ནས་མས་ཤུ་བ་གཉིས་དང་། ཉི་གདན་ནི་སྤྱིང་གའི་རྩྱི་ཡིག་ལ་བསྟུ།
དེ་ནས་རྩྱི་གི་ཞབས་ཀྱི་ཤུ་ཡིག་ཏ་ལ་བསྟུ། ཏ་རང་གི་མགོ་བོ་ལ་བསྟུ། དེ་ཆེ་བྱེད་ལ་བསྟུ། དེ་ཐིག་
ལེ་ལ་བསྟུ། དེ་རྒྱ་ད་ཁྱེད་དུ་འཁྱོག་པ་ལ་བསྟུས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱིང་གའི་རྩྱི་རྩིའི་ནང་ཉིད་དུ་བསྟུས་པར་
མོས་ནས་གནས་དེ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་བཟླ་བར་བཟུང་ནས། རོ་རྒྱུད་གི་རྩྱིང་སྤྱིང་གའི་དབྱུ་མའི་ནང་
དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྤྱིང་བ་བཞིའི་རིམ་པས་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ལུལ་དུ་བྱུང་
བ་འཆར་ལ། དེ་ཤར་བ་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སེམས་དེ་ཉིད་ལྟ་ཐོག་དུ་གཡོ་མེད་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །
སྤར་བཤད་པ་བཞིན་སྤྱི་ལུས་དང་འོད་གསལ་གཉིས་ཀ་འཕགས་སྒྲོར་གྱི་གདམས་ངག་དང་སྤྱིག་
རྒྱུར་སྤར་ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་ནི་གསང་འདུས་རིམ་ལྗེའི་རྩིས་གཞིག་
གི་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་དུ་སྤར་བས། འདུས་པའི་གདམས་ངག་གིས་ཅུང་ཟད་བཟུན་ནས་
བཤད་དོ། །སྤར་གཏུམ་མོ་བསྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་རྩྱིང་དབྱུ་མར་ཐིམ་པའི་ལྟན་སྤྱིས་སྤྱིད་ལུས་པ་ཞིག་
ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་སྤར་བཤད་པའི་སྤྱད་རིམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིག་རྩྱིར་ཞུགས་པའི་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་
འོད་གསལ་བདེ་ཆེན་དུ་སྤྱིད་ལུས་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ནའང་སྤྱད་རིམ་འདི་ཉིད་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤྱིད་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་གཉིད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ནི། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་རྩྱིང་སྤྱི་བས་
ཀྱིས་ཐིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་དགེ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིན་དུ་འདི་
འཛིན་དགོས་པ་དང་། དེ་ཉིད་མི་ལམ་འཛིན་ཐབས་དམ་པར་འགོ་བས་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་
ནའང་། ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་བཤད་འདུག་པ་དང་མཐུན་པར་བྱས་སོ། །འདི་ལ་སྤྱིན་
དུ་ཟས་གོས་རྫོད་བཅུད་ཅན་མང་དུ་བསྐྱེན་པ་དང་། ཞག་གཉིས་གསུམ་གཉིད་གཙོག་པར་བྱེད་པ་
དང་མི་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་འདུག་པ་ལ། དང་པོར་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ལ་པལ་ཆེ་

1) ལ། ༤༩་བ་ན་ ཅུང་བཞུས་པ།

བས་གཉིད་འབྲུག་དགས་ན་ཟེན་དཀའ་ལ། ཅུང་སྐབ་ན་འཛིན་སྒྲ་བས་དང་པོའི་དུས་སུ་ནི་ཕྱི་མ་
 ལྟར་བྱ་ལ། གོམས་ནས་བརྟན་པ་ན་སྐམ་ལྟར་བྱ་སྟེ་གཉིད་གཅོག་པ་ནི་མི་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་
 གཉིད་ཤིན་ཏུ་འབྲུག་པ་ལ་ཨེ་ཟེན་ལྟ་འདོད་ན་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་བྱའོ། །ཉིན་མོ་ནས་དང་མཆན་
 མོའི་ཆ་ལ་འང་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དབུལ། ཆོས་སྦྱོང་ལ་གཏོར་མ་བཏང་ལ། གཉིད་ཀྱི་འོད་
 གསལ་ཟེན་པ་དང་། དེའི་འགལ་རྒྱུ་ནི་བའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། རང་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་དང་སྒྲ་
 མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་ལ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཟེན་པའི་གསོལ་བ་དྲག་པོ་མང་དུ་གདབ། གཉིད་
 བྱུང་བ་ན་མི་ལམ་དུ་མ་ཤོར་བར་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་ཟེན་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་འཕེན་པ་མང་དུ་
 བཏང་ངོ་། །དེ་ནས་ཉལ་བ་ན་མགོ་བྱང་རྒྱབ་ཤར་ཁ་རུབ་རྒྱང་པ་སྟོར་ལྟར་དང་རྒྱང་པ་གཡས་
 པའི་སྟེང་དུ་གཡོན་པ་བཅེགས་ཏེ་གཞོགས་གཡས་པ་འོག་ཏུ་འབབས་པ་སེང་གའི་ཉལ་སྟབས་
 བྱའོ། །རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྟེང་གར་བརྒྱ་འདབ་མ་བཞི་པ་སྟོན་པོ་ཞིག་བསམ། དེའི་ལྟེ་བ་
 ཙ་དབུ་མའི་ནང་དུ་རྩྭ་ཡིག་སྟོན་པོ་གཅིག་བསམ། འདིའི་འདབ་མ་ལ་ཨ་རུ་ཏ་ར་འགོད་པ་དང་མི་
 འགོད་པའི་ལུགས་གཉིས་སྒྲང་བ་ལ། སྒྲ་མའི་ལུགས་ཀྱིས་ཤར་གྱི་འདབ་མ་ལ་ཨ། སྟོར་རུ། རུབ་
 ཏུ་ཏ། བྱང་དུ་ར་བཀོད་ནས་གཉིད་དུ་འགྲོ་ལ་ཁད་པ་ན་ཨ་ལ་སེམས་གཏོད། གཉིད་འགོ་རྩེ་མ་པ་
 ན་རུ་ལ་གཏད་པས་སྟོང་པ་དང་པོ་སྒྲང་བ་འཆར། དེའི་འོག་ཏུ་ཏ་ལ་གཏད་པས་སྟོང་པ་གཉིས་པ་
 ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་སྒྲང་བ་མཆོད་པ་འཆར། དེའི་འོག་ཏུ་ར་ལ་གཏད་པས་སྟོང་པ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་
 སྟོང་པ་ཉེར་ཐོབ་འཆར། དེ་ནས་དབུས་ཀྱི་རྩྭ་ལ་གཏད་པས་སྟོང་པ་བཞི་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
 འཆར་ཟེར་ཞིང་། ཡི་གེ་དེ་རྣམས་བསྐྱོམས་པ་ལ་སྟོང་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཆར་བའི་
 དགོས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་ཡང་ཡི་གེ་དབུས་ཀྱི་རྩྭ་རྒྱུ་འེན་ནང་དུ་བཀོད་པ་ལ་དམིགས་
 པས་སྟོག་སྟེང་གའི་རྩྭ་རྒྱུ་བསྐྱུས་པའི་ལུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བའི་
 མན་ངག་གི་གནད་མ་ཉོགས་པར་སྒྲང་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཀྱིས་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་འང་སྟེང་གར་
 འགོད་ཟེར་བ་ཅུ་མིན་པ་སྟེང་གའི་རྩྭ་འཕྲོར་གྱི་དབུས་རྩྭ་རྒྱུ་འེན་ནང་དུ་འགོད་པའང་གསལ་བར་

མ་བྱུང་ལ། འདབ་མའི་ཡི་གའི་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་གསུམ་སྟེ་ཟེར་བ་སྤང་བས། འདིའི་མན་ངག་གི་གནད་ཀྱི་གཞི་སྟོར་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་ལོ། །དེས་ན་ཨ་རུ་ཏ་ར་བཀོད་པ་ལ་འགངས་ཆེ་རྒྱ་མེད་པས་མེད་ཀྱང་ཆོག །དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་གང་དུ་འགོད་ས་དེ་ལེགས་པར་ཐོན་དགོས་པར་འདུག །དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་མཁན་འདི་ལ་སྤར་གནས་ཆ་བརྟན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྟེན་པ་དང་མ་རྟེན་པ་གཉིས་ལས། མ་རྟེན་པ་ཡིན་ན་ནི་ཉལ་ཁ་ཙམ་དུ་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་དེ་བསྐྱུངས་པས། གཉིད་དུ་སོང་མ་ཐག་དུ་གཉིད་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བ་ཡུན་ཤིན་དུ་སྤང་བ་རེ་དང་། དེ་གཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཆེགས་ཆེན་སོས་འབད་པས་འབྱུང་དུ་ཚུགས་ཀྱང་། དེ་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ་མི་རུས་ལ། རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་འོད་གསལ་འཛིན་"མི་རུས་པ་"¹⁾གཉིད་དུ་སོང་དུས་སུ་སྤྲུག་གི་འབྱུང་འཇུག་སྤྱི་མོ་མི་འགག་པའི་གནད་ཀྱིས་སྟོང་པ་བཞི་ཁ་རྩེས་མཐུན་པ་ཙམ་མིན་པ་མཆན་ཉིད་པ་འཆར་མི་སྤུབ་པས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཟེན་པའི་དོན་མེད་དོ། །གནས་ཆ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་ལ་གཉིས་ལས། སད་དུས་སུ་གཏུམ་མོ་ལ་སོགས་པའི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱུངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོག་རྒྱ་ཁྲིར་ཁྱུགས་གནས་སོགས་བྱས་པ་ལས་སྟོང་པ་འབྲེན་"རུས་པ་ཞིག"²⁾ཡིན་ན་ཉལ་ཁར་སྤར་བཤད་པའི་དམིགས་པ་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་རྒྱུ་ཡིག་བསྒྲིམ་པ་སོགས་ཤེས་ནས་བསྒྲིམ་པ་ཡིན་ན། ཞག་གཉིས་གསུམ་པན་མི་འགྱང་བར་ངེས་པར་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་རྒྱུད་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་རུས་སོ། །སད་དུས་སུ་དེ་འབྲེན་རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་པ་འབྲེན་མི་རུས་ཀྱང་། སྤྱིར་ཉིང་དེ་འཛིན་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེས་ཉལ་ཁར་སྤར་བཤད་པའི་དམིགས་པ་དེ་བཟུང་བའོ། །ཡང་ན་དེ་མ་བཟུང་ཡང་སད་དུས་སུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དེ་བསྐྱུངས་ན་"དོའི་མཐར་"³⁾གཉིད་

1) ཅ། ༥༡་ན་༤་ མི་རུས་ལ།

2) ཇ། ༥༠་ན་༥་ རུས་པ་གཅིག

3) ཅ། ༥༡་བ་༩་ དེའི་མཐར་

ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་འོང་སྟེ། དེ་འབྲུ་བ་དེ་འོང་བ་ལ་སྤྱན་མོང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པོ་
 ཡོད་ན་དེས་ཆོག་གི་སྟོག་རྒྱ་ཉིང་ཚུད་པ་མི་དགོས་པས། སྤྱ་མེད་ནས་བཤད་པའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་
 གསལ་མཆན་ཉིད་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་འབྲུ་བ་དེས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་སྟོང་གའི་
 དམིགས་པ་བཟུང་ན། ད་གཞོད་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིག་པའི་གནད་ནི་ཡོད་དོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་སྤྱན་
 མོང་བའི་སྟོན་སྟེ་གཉིད་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་སྐྱེད་རྒྱས་པ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་སྟོན་ཏུ་འཛིག་རྒྱས་པ་
 ཡིན་ན་ལམ་སྤྱན་མོང་བའི་འོད་གསལ་ཅམ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྤྱགས་སྤྱ་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་དོན་
 མེད་དོ། །ད་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་གར་དམིགས་པ་ལས་རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་རྒྱས་པ་ལ་
 སྟོང་པ་བཞི་འཆར་ལུགས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཞི་དུས་སུ་སྟོང་གའི་འཁོར་ལོ་ན་གཉིད་འབྲུག་གི་
 གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས། དེ་ལམ་དུ་བྱས་པ་ན་མི་རྟོག་པའི་འོད་
 གསལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འཆར་བ་ཡིན། དེ་ལམ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆེ་ཡང་གཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ན་དེར་རྒྱང་
 རང་ལུགས་ཀྱིས་འདུ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སང་དུས་སུ་སྟོག་རྒྱ་ཉིང་སྐྱེད་པ་སོགས་རྒྱས་པ་ཞིག་
 གིས་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་སྤར་བཤད་པ་ལྟར། སྟོང་གའི་རྒྱ་ཉིང་ནང་དུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་
 བསྐྱངས་ན། དགེ་སྦྱོར་སྤར་མའི་གནད་ཀྱིས་རྒྱང་སྟོང་གའི་དབུ་མའི་ནང་དུ་འདུ་བར་གཉིན་ཏུ་སྤྱོད་བ་
 ཞིག་འོང་དོ། །དེ་འོང་བའི་རིམ་པ་ནི་སྟོན་མར་སྟོན་རྒྱ་ལྟ་སྟེ་ཆུར་མེར་རེ་སྤང་བ་ཞིག་འབྱུང་། དེ་
 ནས་སྤང་བ་དེ་བསྐྱས་པ་ན་དུ་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་སྤྱོད་མེར་བ་ཞིག་གིས་ཁེངས་པ་འབྲུ་བ་ཞིག་འབྱུང་།
 སྤང་བ་དེ་བསྐྱས་པའི་རྩེས་ལ་སྟོན་བུ་མེ་བྲིར་འབྲུ་བ་དམར་ཁ་ཁ་བ་མང་སོ་ཞིག་གི་སྤང་བ་འབྱུང་།
 སྤང་བ་དེ་བསྐྱས་པའི་རྩེས་ལ་མར་མེ་རྒྱང་གིས་མ་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་མང་དུ་འབྱུང་། སྤང་བ་
 དེ་བསྐྱས་པའི་རྩེས་སུ་ཀོར་ལེ་རེར་ཐིག་ལེ་དཀར་སོའོམ། སྤྱ་བ་སོགས་འཆར་བའི་དཀར་ལམ་
 མིན་པའི་ཡིད་འོར་གར་སྤང་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་འབྲུ་བ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་འགྲུ་དུངས་
 འོང་གསལ་བཤད་པ་འབྲུ་བ་འབྲུ་བ་ཞིག་གིས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བ་འོང་སྟེ། སྟོང་པ་དང་སྤང་བ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །དེ་བསྐྱས་པའི་རྩེས་ལ་ཀོར་ལེ་རེར་དམར་བྲིལ་བྲིལ་སྤང་བ་མིན་པར། ཡིད་འོར་གར་སྤང་

ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་དེ་ལ་ཉི་འོད་ལྟ་བུ་དམར་པོ་འཕེལ་དམར་སེར་དུ་
སྒྲུང་བས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་སྟེ། འིན་རྒྱ་སྟོང་པ་དང་སྒྲུང་བ་མཆེད་པ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །སྒྲུང་བ་དེ་བསྐྱུས་པའི་རྗེས་སུ་གོར་ལེ་རེར་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་སོགས་སྒྲུང་བ་མིན་པར། ཡིད་འོར་
གང་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་”གཡའ་དག་”¹⁾འདྲ་བ་ལ་དེ་ལ་སྟོང་གི་སྒྲུག་ནག་པོས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བ་
འདྲ་བ་ཞིག་འཆར་ཞིང་། དེའི་སྟོང་ལ་དྲན་པ་ཉམས་མི་བྱུང་། སྒྲུང་གི་མཆོམས་འིག་ནས་དྲན་མེད་
དུ་ནག་ཐོམ་གྱིས་འགྲོ་སྟེ་སྒྲོན་མིན། དེ་དུས་དྲན་པ་ཉམས་པུལ་རི་ལྟར་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཉེར་ཐོབ་གི་
ཉིང་ལ་འཆར་བའི་འོད་གསལ་དེ་འིན་རྒྱ་བརྟན་ཆ་ཆེ་བ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ལ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་དང་
སྒྲུང་བ་ཉེར་ཐོབ་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་ཉེར་ཐོབ་གི་སྒྲུང་བ་དེ་བསྐྱུས་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲུང་གི་དྲན་མེད་
འབྲུག་པོ་དེ་སངས་ནས་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་རི་བཞིན་དུ་མི་ཐོན་པའི་རྒྱ་ཉི་ཁྲའི་འོད་ཤར་བ་དང་
སྒྲུག་འབྲུག་པོས་བྱུང་བ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་གི་དུས་གི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་འདྲ་བ་
ཞིག་འཆར་བ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཅི་གནས་གནས་གི་
བར་དུ་འཛོག་ཅི་བྱུང་བྱུང་གོས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་ནས་སད་པ་དང་མ་སད་ཀྱང་མི་ལམ་དུ་ཤོར་བ་མི་
འབྱུང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དེ་མར་ལུགས་གི་གསང་འདུས་གི་གདམས་ངག་རྒྱ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་
འདྲ་བའི་སྟོང་པ་བཞི་པོ་དེ་དགའ་བ་བཞིར་ཡང་འཛོག་ལ། བཞི་པ་འོད་གསལ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་གི་
དགའ་བའི་མཆོག་ཡིན་པས། དེའི་བདེ་བ་དང་སེམས་མི་རྟོག་པར་འཛོག་པ་ཙམ་བསྐྱུངས་པའི་བདེ་
བ་གཉིས་བདེ་བའི་མིང་ཙམ་མཚུངས་ཀྱང་། རྟོན་ནམ་མཁའ་དང་ལག་མཐིལ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ལོ། །
དེ་འདྲ་བའི་བདེ་ཆེན་དེ་སྐྱེས་པ་དང་། སྒྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གི་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ནས་སེམས་གཡོ་
མེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་ལ་སྒྲུ་མེད་གི་ཐེག་པའི་ལུགས་གི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཅེས་ཡང་ཡང་བསྐྱུས་
པ་དེ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་འདྲ་ལ་འདྲ་མིན་གི་ཁོར་ས་མང་པོ་ཞིག་སྒྲུང་བ་ཞིབ་དུ་བྱེད་པར་བྱའོ། །ལུགས་
འདིའི་གདམས་ངག་མང་པོར་སྐྱབས་འདིར་སྟོང་པ་གསུམ་གི་རྣམ་གཞག་མ་བྱུང་ལ། ཁ་ཅིག་རྒྱ་

1) ཅ། “ཨ་བ་ཨ་” ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་

ལྷོང་པ་བཞི་ཁའི་རྣམ་གཞག་བྱང་ཡང་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་མི་འདུག་གོ། ལྷོ་མ་རྫོག་པའི་གདམས་
 ངག་ཁ་ཅིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་མ་བྱང་ཡང་། ལྷོད་བསྐྱུས་ཀྱི་གཞུང་རི་བཞིན་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནི་
 ལྷོད་བསྐྱུས་ལས། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁམས་སྤྲ་བ་ལ་གཞུག་གོ། །ཁམས་སྤྲ་བ་ནི་སེམས་ལ་
 གཞུག་གོ། །སེམས་ནི་འང་སེམས་པ་ལ་གཞུག་གོ། །སེམས་པ་ནི་ཡང་མ་རིག་པ་ལ་གཞུག་སྟེ། དེ་
 ལྟར་སྐྱར་ནས་གཉིད་ལོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དུས་འདིར་ནི་སེམས་དང་སེམས་པ་དང་མ་རིག་པ་
 རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་བློན་པ་བརྟེན་པའོ། །ཕྱིས་ནི་བརྟེན་པའང་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ནི་འོད་གསལ་བའོ། །ཡང་གྲོལ་བ་ན་རྒྱང་གིས་རང་བཞིན་རྟེན་དེ། གལ་ཏེ་མི་ལམ་གཞན་
 དག་འབྱུང་བ་ནི་རི་སྤྱོད་དུ་རྣམ་ཤེས་མི་གཡོ་བ་དེ་སྤྱོད་དུ་གཉིད་ལོག་ནས་འོད་གསལ་བ་ལ་བལྟ་
 སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་སྤང་ལ། སྤྲུལ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཁུངས་སྤྲུལ་ནས་གཉིད་ཀྱི་ལྷོང་པ་བཞི་
 བཤད་ནས་འོད་གསལ་འཛིན་རྒྱལ་འདི་འབྲ་བ་གཞན་གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས། འདི་ནས་
 བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་པ་ནི། རགས་པའི་སྤང་
 སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་ཁམས་སྤྲ་བ་ཞེས་པ་རྒྱང་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ། ས་རྒྱ་མེ་གསུམ་སྤྲ་མ་ཕྱི་མ་
 ལ་ཐིམ་ནས་མེ་རྒྱང་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱང་སྤང་བ་དང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པ་ནི།
 སེམས་ལ་གཞུག་ཅེས་པ་སྟེ། སེམས་ནི་ལྷོང་པ་དང་པོའོ། །སེམས་པ་ལ་ཞེས་པ་ནི་སྤང་བ་མཆེད་
 པ་དང་། གཞུག་ཅེས་པ་རྣམ་ཤེས་ནི་དེར་ཐིམ་པའོ། །མ་རིག་པ་ནི་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱར་
 ནས་ཞེས་པ་ནི་གཉིད་དུས་ཀྱི་སེམས་ལྷོང་པ་གསུམ་དང་སྐྱར་བའམ་བསེས་པའོ། །དེ་དག་གི་ངོས་
 འཛིན་ནི་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་ལས་བདུས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ལྷོད་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་སྤར་
 གསལ་བར་བཤད་ཐིན་པ་དེའོ། །དུས་འདིར་ཞེས་པ་ནི་གཉིད་ཀྱི་དུས་སོ། །སེམས་གསུམ་རབ་ཏུ་
 ཞུགས་པ་ནི་སྤྲ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཞུགས་པའོ། །དེ་གསུམ་གྱི་གསུམ་པའི་དུས་ནི་བློན་པ་ཉམས་པའོ། །
 ཕྱིས་ནི་ཞེས་པ་ནི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རྗེས་ཐོགས་སུའོ། །བརྟེན་པའང་མེད་པ་ནི་བློན་པའོ་འབྲུག་པོ་སངས་
 པའི་སྐབས་ཐོ་རངས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་རང་མདོག་ཐོན་པ་དང་འབྲ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་དེ་ཙམ་ཞིག་མ་

གཏོགས་པ་སྤང་བ་གཞན་གང་ཡང་མི་འཆར་རོ། །འདྲིར་ཆག་འགྱུར་ལས། ཡང་གྲོལ་བ་ན་རྒྱང་གིས་རང་བཞིན་གཡོས་ཏེ། གཡ་ཏེ་མི་ལམ་གཞན་དག་མ་བྱུང་ན་རིམ་གྲིང་དུ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལེགས་ལ། དེའི་དོན་ནི་འོད་གསལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་གྲོལ་བ་སྟེ་དེ་སྟོང་པར་སོང་ནས་ལྡང་བ་ན་རྒྱང་གིས་རང་བཞིན་གྱི་ཉོག་པ་གཡོས་ཏེ་མི་ལམ་འཆར་བ་ཡིན་པ་ལ། གཡ་ཏེ་མི་ལམ་འཆར་བ་དེ་མ་བྱུང་ན་རིམ་གྲིང་འོད་གསལ་ལས་མ་གཡོས་པ་དེ་སྟོང་དུ་འོད་གསལ་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་འོད་གསལ་རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེན་པ་མིན་པས་གཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་སྐྱེད་ཀྱས་པ་ལ་ནི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྟོན་དུ་འཆར་དགོས་པའི་སྟོང་བ་གསུམ་སྤར་བཤད་པ་དེ་མི་འཆར་བས། དེ་གསུམ་སྟོན་དུ་མི་འཆར་བའི་གཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསལ་དྲངས་བྱུང་ཡང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་དོན་མེད་དོ། །དེར་མ་ཟད་སྟོང་བ་དང་པོའི་སྟོན་དུ་འང་སྒྲིག་རྒྱ་དང་དུ་བ་སོགས་ཀྱང་འབྲེལ་ལ་འབྲེལ་མིན་ཙམ་ཞིག་ཨེ་འཆར་མ་གཏོགས་པ་ཁྲིགས་ཆགས་བརྟན་པོར་མི་འཆར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་ཉམས་དང་ཉོགས་པའི་འོད་གསལ་གཉིས་དང་། སྤབ་མོ་དང་འཕུག་པོའི་འོད་གསལ་གཉིས་དང་། མི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཉོག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསལ་དྲངས་བྱུང་བའང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་འཛོག་པའི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་སྤང་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མ་བྱེད་པར་གཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་སྐྱེད་ཀྱས་པ་ཙམ་གྱི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་མང་དུ་བྱས་པར་སྤང་བས་ཡིད་བརྟན་སྤབ་པ་མི་སྤང་རོ། །དེ་ལྟར་སད་དུས་དང་གཉིད་དུས་གཉིས་ཀའི་འོད་གསལ་ཡང་དག་པ་དང་ལྟར་སྤང་བ་འཕགས་པ་ཡབ་སྤས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་བྱེ་བ་འདི་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་གདམས་ངག་ཏུ་གཞུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འོད་གསལ་ལ་འཛོག་ཅི་ཀྱས་བྱས་ཀྱང་རྒྱང་གཡོས་པའི་དབང་གིས་འཛོག་མ་ཀྱས་ན། མི་ལམ་དུ་ལྡང་ལྷགས་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་མར་ལྷགས་ཀྱི་གསང་འདུས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་འཕྲོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་ལ་གཉིས། གོང་དུ་འཕྲོ་བ་དང་། གྲོང་དུ་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་གོང་དུ་འཕྲོ་བའི་གདམས་ངག་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྩ་མེད་

གྱི་རྒྱུད་གྱི་བྲད་ཆོས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདི་ཡང་བདེ་དབྱེས་གཉིས་ཀའི་སྤྱན་མོང་གི་བཤའ་
 རྒྱུད་སམ་བླུ་ཏེ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤའ་རྒྱུད་དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་། བདེ་
 མཆོག་སྤྱོད་འབྲུང་གཉིས་དང་། དོ་རྗེ་གདན་བཞིའི་ཙ་རྒྱུད་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་
 གྱི་ལུང་ལ་སོགས་པ་ནས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་འཕོ་བའི་གདམས་ངག་ལེགས་པར་ཤེས་པར་
 འདོད་ན་རྒྱུད་དེ་རྣམས་དང་དེ་རྣམས་གྱི་འགྲེལ་བ་བྲད་པར་ཅན་རྣམས་གྲུང་ལེགས་པར་བསྐྱིགས་
 ནས་གནད་རྣམས་ཤེས་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །ལམ་འདིའི་པན་ཡོན་ནི། དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། ཉེན་
 རེ་བྱམ་ཟེ་གསོད་པ་དང་། །མཆོམས་མེད་ལྷ་ནི་བྱེད་པ་དང་། །རྒྱ་འཕྲོག་འདོད་ལ་སྦྱོད་པ་ཡང་། །
 ལམ་འདི་ཡིས་ནི་དག་འགྱུར་ཏེ། །སྤྱིག་པ་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །སྤྱིད་པའི་སྦྱོན་ལས་རིང་དུ་
 འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྱུར་བྲད་འགའ་ཡར་མ་གཏོགས་པ་ཁ་སྦྱོར་དང་གདན་བཞི་ལས་ཀྱང་
 དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བས་འདི་ལ་འབད་དགོས་སོ། །ལམ་འདིས་དག་པ་དང་
 གོལ་བར་གསུངས་པ་ནི། རན་འགྲོ་ལས་གོལ་བ་དང་དེར་སྦྱེ་བའི་སྤྱིག་པ་དག་པ་ཡིན་པར་མན་སྟེ་
 སོགས་ལས་བཤའ་དོ། །འཕོ་བས་ལས་ལ་སྦྱོར་བའི་དུས་ཀྱང་། དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དུས་ལ་
 བབ་ན་འཕོ་བྱ་སྟེ། །དུས་མིན་ལྷ་རྣམས་གསོད་པར་འགྱུར། །ལྷ་རྣམས་བསད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། །
 དཔྱལ་བར་ངས་པར་སྤྱིག་པར་འགྱུར། །དེ་བས་འཆི་བའི་མཆོན་མ་ནི། །མཁས་པས་འབད་དེ་ཤེས་
 པར་བྱ། །ཞེས་དང་། གདན་བཞི་དང་ཁ་སྦྱོར་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས། དུས་མ་ཡིན་
 པར་འཕོས་ན་རང་ཉིད་ལྟར་གསུངས་པའི་ལྷ་བསད་པས། སྤྱགས་སྤྱོད་ཡོད་ན་ཙ་རྒྱུད་བརྒྱུད་པར་
 འབྲུང་བས་དཔྱལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་གསུངས་པས་དུས་ཤེས་དགོས་སོ། །དུས་
 ཤེས་པ་ལ་འཆི་ལྟས་ལ་མཁས་པས་འབད་པ་ཆེན་པོས་འཆི་ལྟས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པས།
 རང་ལ་འཆི་ལྟས་མཐོང་བ་དང་། དེ་ལ་འཆི་བྱུ་བྱས་པས་མ་རྒྱོག་པའི་ཉུགས་མཐོང་ན་འཕོ་བ་བྱ་
 བའི་དུས་སོ། །དེ་ཡང་གདན་བཞིའི་འགྲེལ་བར་སྒྲ་བ་དུག་གི་སྦྱོན་དུ་བྱ་བར་བླ་བ་རྩ་བས་བཤའ་དེ།
 འཆི་ལྟས་ཀྱི་དུས་ཆོགས་ལེགས་པར་ངས་པ་གལ་ཆེའོ། །གཞན་ཡང་གདན་བཞི་ལས། རིམས་ལ་

སོགས་པས་མ་ཐོག་པར། །འཕོ་བ་སྤྱོད་བ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྟ་གྱིས་མ་ཐོག་
བའི་གོང་དུ་བྱ་དགོས་ཀྱི། རྟ་གྱིས་བཏབ་ན་ནི་སྤར་ལེགས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཀྱང་རིམ་བཞིན་དུ་
འཕོ་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་ཀླས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་མཐོང་བ་དང་། རྟ་བླ་
པོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མ་བཟོད་ནས་འཕོ་བ་བྱེད་ན་སྤར་བཞིན་དུ་བྱ་མི་རུང་བར་གསུངས་པས། འདིའི་
གདམས་ངག་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྤར་མ་ལ་འཕོ་བ་བྱ། ཞེས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱ་བ་ཆེན་པོའོ། །འཕོ་བའི་
གདམས་ངག་དངོས་ལ་གཉིས་ལས་སྤང་བ་ནི། རྩོམ་མཁའ་འགྲོ་ལས། གནས་ཀྱི་མཐའ་ནི་དག་པར་
བྱ། །དག་ནས་སྤིང་བ་འཕོ་བྱ་ཡིས། །གཞན་དུ་ན་ནི་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་བདེ་སྤྱག་གི་གནས་
ལུས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ་སྤར་གཏུམ་མོ་བསྒྲོམས་པས་དག་པར་མ་བྱས་པར་འཕོས་ན་ངལ་བ་དོན་མེད་དུ་
སྤྱ་བ་ཟླ་བས་བཤད་པས། སྤར་གྱི་གཏུམ་མོ་སྒྲོམ་པ་འཕོ་བ་བྱེད་པར་ཅན་སྤྱབ་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཡིན་
ནོ། །ཡང་རྩོམ་མཁའ་འགྲོ་ལས། བྱམ་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲོ་བ་ཅིངས་ན། །སྒྲོ་ཡི་བྱ་བྱ་དག་པར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གདན་བཞི་དང་སམ་སྤྱུ་ཏུ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པས། རྒྱང་
བྱམ་པ་ཅན་བསྒྲོམས་པས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་འཇུག་པའི་རྒྱང་ནང་དུ་ལེགས་པར་སྤྱད་
རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་པས། སྤར་བཤད་པའི་བྱམ་པ་ཅན་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ཐ་
མ་ཡོད་ན་དེས་ཆོག་ཅེས་ཟེར་བ་མང་དུ་སྤང་བ་ནི་རྒྱད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་སྤྱ་བའོ། །དེས་ན་
སྤྱི་གཙུག་གསེར་གྱི་སྒྲོ་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲོ་བརྒྱད་ནས་རྣམ་ཤེས་འཕོ་བ་བཀག་ནས། སྤྱི་གཙུག་
གསེར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཕོས་ཏེ། སྤྱགས་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་འཛིན་པའི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཕོ་བའི་
འཕོ་བ་ལ་རྒྱད་ནས་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་དགོས་ཤིང་། རྣམ་ཤེས་ལུས་ལས་འདོན་པའི་དམིགས་
པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱད་དེ་རྣམས་ནས་བཤད་པའི་དམིགས་པ་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པ་དགོས་སོ། །འདིའི་
གདམས་ངག་ཤོག་བྲིལ་བཞི་པའི་འཕོ་བ་དང་། རྩོག་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་རྣམས་ཀྱི་འཕོ་བའི་
དམིགས་པ་དངོས་གཞི་རྣམས་ཅུང་རྒྱས་པར་སྤང་ཡང་། འདིར་ལུགས་འདིའི་མན་ངག་གཙོ་བོར་
མཛད་པའི་སྤྱ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ནས་འབྱུང་བ་ཅུང་ཟད་བཙོད་པར་བྱའོ། །འདིར་འཕོ་བ་སྤྱོད་

བའི་ཉེན་དུ་ལྷ་གང་སྒྲོམ་སྒྲོམ་ན། སྒྲ་མ་རྣམས་རང་གི་ཡི་དམ་གང་ཡིན་སྒྲོམ་པར་བཞེད། ཁ་སྐྱོར་
 དང་གདན་བཞི་ལས་འདི་ལ་སྒྲོམ་གྱི་ལྷ་སྒྲོམ་ཚུལ་གཅིག་གསུངས་པས་བྱུང་ན་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་
 རྒྱུ་ཡིན་ཡང་འདིར་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །རང་ལྷར་གསལ་བ་དང་རྒྱང་ཁ་སྐྱོར་
 གསང་གནས་སམ་ལྟེ་བར་བསྒྲོམས་པའི་ངང་ནས། ལྟེ་བར་ལྷ་དམར་པོ་དང་། སྙིང་གར་རྩྱུ་མཐེང་
 བྱ་དང་། ཆོངས་བྱག་ཏུ་ཁྲ་དཀར་པོ་རེ་བསམ། དེ་ནས་འོག་རྒྱང་དག་ཏུ་ཐེན་པས་ལྟེ་བའི་ཨ་
 ཡིག་ཕུལ་བས་ཡར་འོངས་ནས་རྩྱུ་ཕུལ། དེ་ནས་རྩྱུ་ཡར་འོངས་ཏེ་ཁྲ་ཡིག་ཕུལ་བར་བསམ། ཡང་
 ཕྱིར་དབབ་ལ་སྙིང་གར་རྩྱུ་དང་། ལྟེ་བར་ཨ་གནས་པར་བསམ། ཞེས་འབྲུང་བས། ཡར་རེས་ཨ་
 རྩྱུ་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་ཞེས་ཟེར་ཡང་སྒྲ་མ་ལྷར་བྲས་ན་བདེའོ། །དེ་ལྷར་རྒྱན་དུ་རྟགས་མ་བྱུང་གི་
 བར་དུ་སྐྱང་ངོ་། །རྟགས་ནི་སྤྱི་གཙུག་ཟ་བ་དང་། འཕྲིག་པ་སོགས་སོ། །དེ་ནས་ལས་ལ་སྐྱར་བ་ནི།
 ལུས་གནད་ཅོག་བྱར་བ། ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྲས་མོ་གཉིས་ལ་འཁྱུད་ཅིང་། རྒྱབས་འགོ་སེམས་
 བསྐྱེད་སྒྲོན་དུ་འགོ་བས་རང་ཉིད་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་གསལ་བའི་ངང་ནས་སྤྱི་གཙུག་གི་ཐད་ཀའི་
 མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་འདོམ་གང་ངམ་ཁྱ་གང་སོགས་གང་བདེ་བའི་སར། སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་
 དབྱེར་མེད་དུ་དམིགས་ལ་མོས་བྲས་གྱི་གདུང་བས་གསོལ་བ་དག་ཏུ་གདབ། དེ་ནས་ལྟེ་བའི་ཨ་
 དང་། སྙིང་གའི་རྩྱུ་དང་། སྤྱི་གཙུག་གི་ཁྲ་གསལ་བཅས་ནས་འོག་རྒྱང་དག་ཏུ་ཐེན་པས་ཨ་དེ་ཉིད་
 ཙ་དབུ་མའི་ནང་ནས་ཡར་ལ་ཁྱུ་བྱ་བྱ་བྱུང་ནས། སྙིང་གའི་རྩྱུ་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་ཞིང་། ཨ་ནི་ཀ་ཅི་
 ཙ་མ་བྱུང་བ་ཞིག་བསྐྱེས་སོ། །ཡང་རྩྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡར་བྱུང་སྟེ། ཨ་ནི་ཀ་ནི་ཤུའི་བར་དུ་བརྗོད་པས་
 མགིན་པར་བྱུང་བར་བསམས་ལ། ཆོངས་བྱག་གི་ཁྲ་ཡིག་བསལ་ནས་ཆོངས་བྱག་དཀར་ཁུང་ཕྱེ་
 བ་ལྷར་དཀར་སང་རེ་ཡོད་པར་བསམ་ཞིང་། ཨ་ནི་ཀ་དག་པོ་ལྷ་བརྗོད་པས། རྩྱུ་དེ་ཆོངས་བྱག་
 ནས་རྒྱངས་ཀྱིས་འཕྲོན་ནས་སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྲགས་ཀར་ཐེམ་པ་ལ་སེམས་གཏད་
 དེ་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་བཞག་གོ། ཞེས་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུངས་སོ། །འདི་གདན་བཞི་ལ་བཞེན་ནས་
 འཕོ་བ་བསྐྱས་པ་ཞིག་མཛད་པར་འདུག །དེ་ལ་རྒྱད་དང་འགྲེལ་བ་ཁུངས་སྐབ་ནས་བཞད་པའི་ཡི་

གོ་གཉིས་ཀྱི་གདན་དང་། ཡི་གོ་གཉིས་གང་དུ་འགོད་པའི་གནས་དང་། མགོ་བོ་བྱེད་དང་ཐུང་དུ་
བལྟ་བའི་ཚུལ་དང་། ཡར་འབྱུལ་མར་འབེབས་ཀྱི་དུས་གཉིས་སུ་རྒྱུད་གི་བརྒྱས་པ་དང་། “སྔོན་
ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་སྔོན་ལུགས་”¹⁾ རྣམས་ད་དུང་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་
ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་སོ། །སྤྱིར་བདེ་འགྲོའི་གནས་ཅམ་དུ་འཕོ་བའི་གདམས་ངག་ལ་འང་ཁྱད་པར་
ཆེ་མོད་ཀྱང་། རྒྱུད་སྤེའི་དགོངས་པ་ནི་ལུགས་སྔོན་པའི་རིག་འཛིན་གྱི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་འཕོ་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིན་གཞན་བརྒྱུད་ནས་རྣམ་
ཤེས་འཕོ་བ་འགོག་ཀྱིས་ཤིང་། གསེར་གྱི་སྒྲིན་ནས་འཕོ་ཀྱིས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་སྒྲིན་གཞན་བརྒྱུད་དུ་འགོ་བ་འཆིང་ཀྱིས་ན་རྒྱུད་ལ་ཞོན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་སྒྲིན་
དེ་རྣམས་སུ་འཕོ་བ་འཆིང་ཀྱིས་ལ། དེ་ལ་སྒྲིན་དེ་རྣམས་སུ་ཡི་གོ་བཀོད་ནས་སྒྲིན་པའི་གནད་ཤེས་
ནས་འཆིང་བ་ཞིག་དང་། སྔག་ཚུལ་བྱས་པ་ཅན་གྱིས་དབང་པོའི་སྒྲིན་རྣམས་ནས་རྒྱུད་འཆིང་ཀྱིས་
པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གནད་གསལ་པོར་བེན་པ་ཡིག་ཆ་རྣམས་
ལས་ཀྱང་དཀའ་བར་བྱུང་སྤང་ངོ་། །དེས་ན་ཉེ་བའི་ཨ་ཁ་དོག་དམར་པོར་གོང་མ་རྣམས་མཛད་པ་
སམ་རྩུ་ཏུ་ལས། ས་བོན་དེ་ཉིད་དམར་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། མན་སྟེ་ལས་དེ་ཉིད་ཅེས་
པ་ངེས་བརྒྱུད་གི་དོན་དུ་བཤད་པས་ཨ་ཁ་དོན་དམར་པོར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཨ་མིན་པར་རྩི་
ཡིག་དམར་པོར་བྱེད་པ་དང་། གདན་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་སྒྲིན་དགྲུང་ཡི་གོ་འགོད་
ལུགས་གསལ་བར་བཤད་པ་པོར་ནས། རྩི་བསྐྱེད་མ་རེ་ངེས་འགོག་པ་ཐབ་པར་འདོད་པར་སྤང་
སྟེ་རྒྱུད་དོན་མ་གོ་བར་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱི་གྲོང་དུ་འཇུག་པ་ནི། མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་གྲོང་དང་།
དབང་པོའི་རྟེན་ལ་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་སྤྱོད་བསྟན་པ་ནི་པར་བྱེད་ནས་འབྱུང་ལ། གང་ཟག་གཞན་ཤི་བའི་
ལུས་མ་ཉམས་པ་ལའང་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་སྤྱོད་འཇུག་པས་རྣམ་ཤེས་དེར་འཇུག་པ་ལ་གྲོང་འཇུག་ཅེས་

1) ཅ། ༥༦་བ་༩་ སྔོན་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་སྔོན་ལུགས།

གསུངས་སོ། །འདིའི་གདམས་ངག་ཀྱང་རྣམས་འགྱོར་སྒྲ་མེད་གི་བྱང་ཆོས་ཡིན་ལ། མ་རྒྱུད་མང་པོ་
ནས་གསུངས་ཤིང་པ་རྒྱུད་ཀྱང་རེ་རེ་ཅམ་ནས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་གྲོང་འཇུག་འདི་ཉིན་ཇི་འདྲ་
ཞིག་གིས་བྱེད། དགོས་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་བྱེད། བྱེད་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་བྱེད་སྐྱམ་
ན། དེ་ལ་ཉིན་གི་གང་ཟག་ནི་འཕོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་སོགས་ལ་འང་དབང་བསྐྱར་ལེགས་པར་ཐོབ་
པ་དང་། དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་སྤྱངས་པ་དགོས་
པ་ནི་འདྲོ། །རྒྱུད་ནས་འཕོ་བ་བྱེད་པར་ཅན་དང་། རང་གི་རྣམ་ཤེས་གཞན་གི་གྲོང་དུ་འཇུག་པ་
དང་། གཞན་གི་རྣམ་ཤེས་ལུས་ལས་བཏོན་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་འཇུག་པ་གསུམ་ག་ལ་སྒྲོ་དགྲུང་
ཡི་གེ་བཀོད་ནས་རྒྱང་འགོག་བྱས་པ་དང་། བུམ་པ་ཅན་གིས་ཀྱང་སྒྲོ་དེ་རྣམས་སྤྱངས་ནས་སྒོག་
རྒྱ་ཁྲིར་འཇུག་བྱས་པ་དང་། གཏུམ་མོ་ལ་བཞེན་ནས་ལྷེ་བའི་ཨ་མུང་གི་དམར་ཆས་སྟོང་གའི་སྒོག་
རྒྱང་མ་བའི་བཞོན་པ་ཅན་གི་ཡིད་ཤེས་གི་རྒྱ་ཡིག་བསྐྱལ་བྱས་པ་གཅིག་དགོས་པ་ནི། རྩི་རྩི་
མཁའ་འགྲོ་དང་། གདན་བཞི་དང་། དེ་གཉིས་གི་འབྲེལ་པ་སྒྲུབ་ནས་མཛད་པ་དང་། ཁ་སྐྱོར་
དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་མན་ངག་སྟེ་མ་རྩ་འབྲེལ་གི་དགོངས་པར་སྤྱང་ངོ་། །རྣམ་ཤེས་རང་གཞན་
ལ་འཇུག་པ་གཉིས་བྱས་པ་ལ་ནི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱང་འགྱོངས་པ་ཞིག་དགོས་པར་
སེམས་སོ། །ཞིབ་པར་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གྲོང་འཇུག་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི།
རིགས་དམའ་བས་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་མི་འགྲུབ་པས་རིགས་མཐོ་བའི་ཉིན་འཛིན་པ་དང་། བད་ལུ་
ཅན་གིས་རང་གཞན་གི་དོན་མི་འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས་བད་མེད་པའི་ལུས་ཉིན་འཛིན་པ་དང་། བ་
སོ་ཁྱས་པས་གཞོན་པའི་ལུས་ཉིན་འཛིན་པ་སོགས་གི་དོན་དུ་གྲོང་འཇུག་བྱེད་དོ། །རི་ལྗར་བྱེད་
པའི་ཚུལ་ལ་འདི་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུམ་དུ་བྱེད་པའི་དང་པོ་སྤྱང་བ་ནི། རྒྱང་སེམས་གཉིས་ལ་
དབང་ཐོབ། ཆེ་འདིར་གཞན་དོན་འགྲུབ་པར་མཐོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྩིང་ཆད་མེད་དང་
ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་གྲོང་དུ་འཇུག་པའི་མན་ངག་ཉམས་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། ཤིན་དུ་དབེན་པའི་
གནས་སུ་གཡོག་དང་བཅས་ཏེ་བྱ་བྱེད་གི་གཡེང་བ་སྤངས་ནས་ཡི་དམ་དང་ཉིན་བཟམ། མཆོད་པ་

དཀར་ཆག་བསྐྱར་གཟིགས།

ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་བསྐྱོངས་ནས་རོའི་སྒྲ་བྲག་གཡོན་ནས་ཞུགས་པར་བསམ་ཞིང་། རྒྱུང་སེམས་རྒྱ་
 ལ་བྲག་ཏུ་གཏང་དེ་རྒྱུང་ནང་དུ་མི་རྩལ་པར་ཕྱིར་བྲག་ཏུ་བཏང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བྲས་པས་རོའི་ལུས་ལ་
 དབྲགས་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གྲོགས་ཀྱིས་འཕྲོད་པའི་ཟས་བྱིན་ནས་ཆེ་བ་བྱེད་
 ཅམ་བར་དུ་སྒྲ་བར་བྱ་ཞིང་། བཏན་པ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཕུང་པོ་རྩིང་བ་གཞན་དུ་སྤོ། །དེ་ནས་ཕུང་
 པོ་རྩིང་བ་ལ་བྲིན་ལན་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་ཆ་ཆ་གདབ་པ་སོགས་བྲས་ལ། ལུས་གསར་
 པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་རྣམས་འཆད་ངོ། །རྒྱུད་དང་འབྲེལ་
 པ་ཁུངས་བྱབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་དེ་འབྲེལ་དགོས་པའི་གྲོང་དུ་འཇུག་ལུགས་བཤད་ངོ། །རང་གི་ལུས་
 ལས་རྣམ་ཤེས་བཏོན་ནས་གཞན་གྱི་གྲོང་དུ་འཇུག་པ་འདི་ལ་འཕོ་བ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་གསོད་
 པ་དང་མི་གསོད་པར་འགྲོ་བའི་རྣམ་གཞག་མ་གསུངས་ཤིང་། འདི་དུས་ལ་བབ་ནས་འཆི་བ་ཡང་
 མིན་ལ། དུས་མིན་དུ་རང་གིས་རང་བསད་པའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ལ་མི་སྤང་
 བས་འཆི་སྲིད་མཆན་ཉིད་པ་མིན་ནོ། །དེ་མིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཀྱིས་པ་རོལ་གྱི་གྲོང་དུ་འཇུག་པ་
 དེ་ཡང་མངལ་སྦྱེས་སོགས་བཞི་པོ་གང་གིའང་སྦྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་མེད་པས་སྦྱེ་སྲིད་མཆན་ཉིད་
 པའང་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནས་རྣམ་ཤེས་འཕྲོན་ནས་པ་རོལ་གྱི་གྲོང་དུ་མ་ཞུགས་པའི་བར་
 ཡོད་ཀྱང་བར་སྲིད་མཆན་ཉིད་པའང་མིན་ནོ། །དེས་ན་ལུས་སྤྲ་མ་ལ་བཏྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྲན་པ་ལ་
 སོགས་པ་སྤྲ་མ་དོར་བའི་རྒྱ་མཆན་ཀྱིས་ཉམས་པ་ཡང་མེད་ངོ། །འདི་འབྲེལ་བའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་
 ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་ནི། དཔལ་འདུས་པའི་སྦྱུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་
 པར་སྤང་ངོ་། །རྣམ་ཤེས་རང་གཞན་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་གསུངས་ཀྱང་། གཉིས་པ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 མ་བཤད་པར་སྤང་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ལ་སོགས་འབྲིན་པའི་ཐབས་སྦྱོད་པ་ནི། ཆོ་འདིར་མཆོག་འབྲུག་པ་ལ་སྦྱོད་
 པ་དགོས་ལ། འདི་ལའང་བསྦྱེད་རིམ་པའི་སྦྱོད་པ་དང་རྫོགས་རིམ་པའི་སྦྱོད་པ་གཉིས་དང་། དེ་རེ་
 རེ་ལའང་སྦྱོས་བཅས་དང་། སྦྱོས་མེད་དང་། འིན་ཏུ་སྦྱོས་མེད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་གསུམ་བུའད་པར་སྦྱོན་

གསལ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྒྲིག་སྒྲུབ་
འདོད་ཡོན་སྦྱེ་དང་། ཁྱད་པར་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྦྱོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉོག་སྒྲུབ་པ་
ལུལ་དུ་ཕྱིན་པར་འགྲོ་བ་ཞིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་སྦྱོས་མེད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་
རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྦྱོད་པ་གཞན་གཉིས་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་
འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྦྱོད་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྤྱུ་གར་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བའི་སྦྱོས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
པ་དང་། དེ་བསྐྱས་ནས་འབྲིང་དུ་གྱུར་བ་དང་། ཕྱིའི་བྱ་བའི་སྦྱོས་པ་ཀྱན་བཞག་པའི་དབང་གིས་
གསུམ་དུ་བྱེ་བའོ། །བྱེད་པའི་དུས་ནི་སྦྱུ་ལུས་སྦྱབ་པའི་འགོ་ཙམ་པའི་དུས་དང་། སྦྱུ་ལུས་བྱུ་བ་ནས་
འོད་གསལ་སྦྱང་བའི་དུས་དང་། སྦྱོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ནས་མི་སྦྱོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་དུ་བྱེད་པའི་དུས་གསུམ་མོ། །འདི་རྣམས་འདིར་སྦྱོས་པ་ནི་མན་ངག་གི་གནད་ཆའང་བ་ལ་འདི་
རྣམས་ཀྱང་དགོས་སོ། །ཞེས་ཁ་བསྐྱང་བ་དང་། དེ་དག་གི་བག་ཆགས་གཞག་པའི་ཕྱིར་བྱས་ཀྱི།
རྒྱ་ཆེར་ནི་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་པས་མ་བྲིས་ཏེ། ཤེས་པར་འདོད་ན་འདུས་པའི་མན་ངག་ལས་
བཅའ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྦྱོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པ་ན་འོད་
གསལ་བསྒྲོམས་པས་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་སྤངས་ནས་ཆོས་སྦྱུ་མཐར་ཐུག་པ་
མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་སྦྱོབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྦྱུ་མའི་སྦྱུ་མི་སྦྱོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྦྱར་འགྱུར་ཞིང་།
འཁོར་བ་ངེ་སྤྱིད་པར་སྦྱུ་དེ་གཉིས་ལས་མི་གཡོ་བར་བཞུགས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་དག་པ་གཉིས་ལྟན་
ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་འོད་གསལ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱུ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཀྱི་འོད་གསལ་ནི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱུ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྦྱུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེའི་རྟེན་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱུ་རྒྱང་སེམས་
ཙམ་ལས་བྱུ་བ་པ་ནི་ལོངས་སྦྱུ་ཡིན་ལ། སྦྱུ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཙམ་ཡིན་ཞིང་།
གཟུགས་སྦྱུ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱུ་ཞེས་ལན་དུ་མར་གསུངས་པས། གཟུགས་
སྦྱུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་མ་བསྐྱས་པར་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་དང་། ཤེས་པ་ལས་ངོ་བོ་

ཐ་དད་པའི་བཅས་པོར་འདོད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་སོགས་སུ་སྐྱས་པ་ནི་
 ཡེགས་པར་སྐྱས་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་བྱང་འདུག་གི་སྐྱེ་དུས་མཆོག་གི་སྐྱེ་ལ་
 པའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ལ་པ་དུ་མ་ཞིག་མཛད་དོ། །འདིའི་ཀ་དཔེ་རྩ་བའི་སྡོམ་སྡེ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་
 དང་། ཀ་དཔེ་བྱི་མ་ཡིན་ཟེར་བ་གཉིས་འདུག་པའི་སྡེ་མ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཆེར་ཡོད་པ་གཉིས་སྣང་
 ཞིང་། བྱི་མ་ལ་མར་པས་མཛད་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་འགྲེལ་པ་གཅིག་ཀྱང་སྣང་མོད་ཀྱང་། འདུས་པའི་
 མན་ངག་མར་པས་མཛད་ཟེར་བ་སོགས་ཁ་གཡར་མང་པོ་སྣང་བས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པ་
 དཀའ་བར་སྣང་ངོ། །ཡང་མར་པས་མཛད་ཟེར་བའི་ཆོགས་བཅད་དང་། ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་གཅིག་
 ཏུ་བཟུང་བའི་ཆོག་རྒྱུ་བརྒྱུད་མ་ཞེས་པ་གཅིག་དང་། ཆོས་བྱུག་དོ་རྗེའི་མགྱུར་ཞེས་པ་གཉིས་ལ་
 བྱི་གདམས་ངག་གི་ས་བོན་ཅུ་མ་གཏོགས་པ་རྩས་པ་ལྷག་པོ་བཏོན་པ་མི་འདུག་ལ། བྱང་པར་དུ་
 གཏེར་ནས་བཏོན་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆོས་བྱུག་གི་མན་ངག་མང་པོ་འདུག་པ་ལ་ནི་ཡིད་བརྟན་ཡོད་
 སྟེ་མ་མི་སྣང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་རྗེ་མར་པ་ནས་རྗེ་སྟོན་དང་། མཚུར་སྟོན་དང་། རྗེ་བཙུན་མིད་ལ་
 ལ་བརྒྱུད་པ་གསུམ་དང་། མིད་ལ་ནས་ཆོས་རྗེ་སྐམ་པོ་པ་དང་། རས་རྒྱུང་པའི་ཕྱོགས་ནས་བརྒྱུད་
 པ་གཉིས་དང་། སྐམ་པོ་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་སོ་སོར་གྲུས་པ་མང་པོའི་”གདམས་ངག་”^{༡)}པལ་མོ་
 ཆེའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་མང་པོ་སྣང་བ་རྣམས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ཤིང་།
 གཏུམ་མོའི་སྐོར་རྣམས་ཏེ་ལོ་པ་ལ་སྟོན་དཔོན་ཅུ་པ་ཞེས་པ་ནག་པོ་སྟོན་པའི་བཀའ་བབས་ཡིན་
 ཟེར་བ་སྣང་བས། གདམས་ངག་སྔར་ཡོད་ལ་གཞི་བྱས་ནས་བསྟན་དགོས་པ་དང་། གསལ་དུ་བཏང་
 དགོས་པ་རྣམས་སམ་རྩུ་ཏའི་དབྱིད་ཐིག་དང་། ནག་པོ་སྟོན་པའི་དབྱིད་ཐིག་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད།
 སྐྱེ་ལུས་དང་། འོད་གསལ་གྱི་སྐོར་རྣམས་འདུས་པའི་མན་ངག་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོས་བསྟན་པ་ལས་
 རྟོན་པར་འདུག་པས། གསང་འདུས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་དགོས་པ་རྣམས་མར་ལུགས་ཀྱི་འདུས་
 པའི་གདམས་ངག་ལ་གཞི་བྱས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད། འཕོ་

༡) ཅ། ༤༠་བ་༥་ གདམས་པ།

བ་དང་གྲོང་འཇུག་གདན་བཞི་ལ་བརྟེན་ཟེར་བ་ནི། དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་སམ་བློ་ཀླ་དང་། རྗེ་རྗེ་མཁའ་
འགྲོ་སོགས་རྒྱུད་སྤེམ་པོ་ལ་བརྟེན་པའང་གོ་དགོས་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་པའི་གོ་བ་སྦྱེད་པའི་
ཚུལ་ཡང་བཤད་པས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །སྤྱི་བ་སྒྲ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཡིས། །འགྲོ་
པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ནི། །ཀྱན་གྱི་མཆོག་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི། །རྣལ་འབྱོར་
མ་ཡི་རྒྱུད་དང་པ་རྒྱུད་ཡིན། །མ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ཨ་ཐུང་སྒོག་ཚུལ་གྱི། །ཅར་ལི་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་
པ་ལས། །གཉུག་མ་ལྟན་སྦྱེས་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པའི་ཐབས། །འདི་ཉིད་གཙོ་བོར་རྩལ་དུ་བཏོན་པ་
ལས། །དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་སྦྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དང་། །རྗེ་རྗེ་གདན་བཞིའི་འཕོ་བ་གྲོང་འཇུག་
ཀྱང་། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་བཞིན་སྦྱེད་བྱེད་པ། །བྱུང་ཆེན་ཏེ་ལོ་རྒྱ་རྩེ་གདམས་པ་མཆོག་དཔལ་
ལྷན་རྒྱ་རྩེ་ཆོས་དྲུག་ཅེས་གྲགས་པ། །གངས་རིའི་ཁོང་འདིར་སྐལ་ལྷན་མཐའ་ཡས་ལ། །ཟབ་མོ་རྗེ་
རྗེ་ཐེག་པའི་དགའ་སྟོན་མཆོག་ཀྱན་ནས་སྦྱོལ་བར་མཛད་པའི་གདམས་པ་འདི། །སྟོན་གྱི་བསོད་
ནམས་ཆེན་པོའི་མཐུས། །ཡངས་པའི་སྤྱིད་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །སྐྱབས་གསུམ་གཙུག་གི་རྒྱན་
འཛིན་པ། །མི་དབང་གྲགས་པའི་མཆོན་ཅན་དང་། །དེའི་གཙུང་ཡངས་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱིས། །ལུང་
གི་བསྐྱུན་པའི་དེ་ཉིད་གཟིགས། །ཟབ་མོའི་མངོན་རྟོགས་ཆོགས་ཀྱིས་འབྱོར། །ཆོས་རྗེ་བསོད་
ནམས་མཆོན་ཅན་གྱིས། །རིན་ཆེན་ས་ལེ་སྤྲུལ་མང་གི་ །མརྒྱལ་བཅས་ཏེ་བསྐྱུལ་བ་དང་། །ད་དུང་
ལམ་བཟང་འདི་ལ་ནི། །མོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་བྱིར། །གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་སྐྱུལ་ནས། །
བདག་གི་འབད་པས་འདི་བརྩམས་སོ། །དམིགས་པ་སྦྱོང་ཚུལ་གསལ་ལ་འདིལ། །སོ་སོའི་གོ་བ་
དམིགས་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ཡང་ཡིད་ཆེས་གཞུང་དང་འབྲེལ། །འདི་གསུམ་འདི་ཡི་ཁྱད་པར་རོ། །ཟབ་
མོའི་གནས་ནི་མཐོང་བར་དཀའ། །སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་སྒོ་མིག་ཞན། །དེ་བྱིར་ནོངས་པ་གང་མཆིས་པ། །
དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོས་བཟོད་པ་མཛོད། །ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགེ་བ་ཡིས། །འགྲོ་ཀྱན་སྒྲ་མེད་
ཐེག་འཇུག་ཅིང་། །ལམ་བཟང་འདི་ཡང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཟབ་ལམ་རྒྱ་རྩེ་ཆོས་དྲུག་གི་སྒོ་
ནས་འབྲིང་པའི་རིམ་པ་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མའི་དབང་པོ་ཆེན་པོ་གྲགས་

བ་རྒྱལ་མཚན་པའི་བཀའ་བསྐྱེད་ཞིང་། ཚེས་ཀྱི་རྩེ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་པའི་གསུང་གིས་
 ཡང་ཡང་དུ་ནན་ཏན་དུ་མཛད་དེ། གཏུམ་མོ་ལ་སོགས་པའི་གནད་ནམས་ལེགས་པར་སོན་པ་དང་།
 ཅུང་ཟད་ནམས་པར་དབྱེ་དགོས་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནམས་སོ་སོར་བྱེ་བ་
 གཅིག་གིས་ཞེས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་དང་། སྔོན་འདི་ཕྱོགས་འདིར་འཕྲིན་ལས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བྱུང་
 འདུག་ནའང་། ད་ལྟ་དར་རྒྱས་ཆེ་རྒྱ་མི་འདུག་ཅིང་། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་སོས་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་
 འདུག་པ་ལ་ཕན་པའི་བསམ་བ་ནམས་པར་དག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ནས། མང་དུ་སོས་པའི་དགོ་
 སྟོང་སྟོང་བ་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགོ་ལྷན་ནམས་པར་
 རྒྱལ་པའི་སྦྱིང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་དཀའ་བཞི་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་ལོ། ། ། སྐྱེ་མཁྱེ་ལོ། །

༡༡། །རྒྱ་རིམ་ཆོས་དྲུག་གི་དམིགས་སྒྲོར་ལག་ཏུ་ལེན་ཚུལ་བསྟུས་པ་
རྗེའི་གསུང་བཞིན་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་པས་
བཀོད་པ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་དོ་རྗེ་འཁང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱུ་ལ་གྲུས་
པ་ཆེན་པོས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །འདིར་ཟབ་ལམ་རྒྱ་རིམ་ཆོས་དྲུག་ཅེས་གྲགས་པའི་གདམས་ངག་
འཆད་པ་ལ་གཉིས། བྱད་པར་ཀྱི་སྟོན་འགོ་དང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་ལམ་རིམ་ལྟར་བསྟོན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དོ་རྗེ་སེམས་དབང་སྟོན་བཞུགས་ནི། ཐོག་མར་སྐབས་འགོ་སེམས་རྒྱུད་དང་
འབྲས་ངེས་ཤིག་བྱ། དེ་ནས་རང་གི་སྤྱི་ཐོར་པོ་ལས་བསྐྱེད་ཀྱང་པོ། ཨ་ལས་ཆེ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་སྤྱིང་དུ་སྤྱི་ལས་དོ་རྗེ་ཅེ་ལྟ་བུ་དཀར་པོ་ལྟེ་བ་ལ་སྤྱི་གིས་མཆན་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་དོན་
གཉིས་བྱས། ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དོ་རྗེ་སེམས་དབང་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་གཡས་དོ་
རྗེ། གཡོན་བེལ་བྱ་འཛིན་པ། ཡུམ་དོ་རྗེ་བསྐྱེམས་མ་དཀར་མོ་གི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་
འབྱུང་པ། རིན་པོ་ཆའི་ཐུན་སྒྲ་ཆོགས་པས་སྤྲས་པ། མཆན་དང་དཔེ་བྱད་དུ་ལྡན་པ། དོ་རྗེའི་སྤྱིལ་
གྱུང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཆེ་བའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱི་དཀར་པོ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་རང་
འབྲེལ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས་པ་ལ་མཆོད་པ་ལྡས་མཆོད་ངོ་སྤྱི་པོ་རྟོ་དགྲུག་གཞུག་བཅེང་མཉེས་
པར་བྱ། ཡང་ཐུགས་ཀའི་སྤྱི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་དབང་གི་ལྟ་རྣམས་སྤྱན་དངས་པ་ལ་མཆོད་ནས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཛོན་པར་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་
པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོངས་པ་མཛོད། ཡུམ་རྣམས་ཀྱིས་
རིན་པོ་ཆའི་བུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་བཟོགས་ནས། རིམ་ལྟར་བསྐྱེམས་པ་ཅམ་ཀྱིས་ནི། །

ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཁྱས་གསོལ་ལྟར། །ལྷ་ཡི་ཚུ་ནི་དག་པ་ཡིས། །དེ་བཞིན་བདག་གིས་ཁྱས་བཀྱོལ། །
 ཨོ་སཐ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ཨ་ཞེ་ཏེ་ག་ཏ་ས་མ་ཡ་ལྷེ་ཡེ་རྩྱ། ཞེས་བས་དབང་བསྐྱར། ལུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 བདུད་ཅིས་གང་། མི་བསྐྱོད་བས་དབུ་བརྒྱ། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་གཞན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲེག་སྤྱིབ་དང་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་
 གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྲུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག། དེ་
 དག་གི་སྤྲེག་སྤྱིབ་ཉེས་ལྷུང་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱས། སྤྲུགས་བཅུ་དེ་སངས་རྒྱས་སྤྱས་བཅས་
 ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་སྤྲུལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་སྤྲུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་འོད་
 ཟེར་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱུས་ནས་སྤྲུགས་ཀའི་རྩྱ་ལ་ཐེམ་པས་གཟེ་བརྗེད་དང་མཐུ་སྟོབས་སུ་སྤྲུལ་
 ཆོགས་པར་གྱུར། རྩྱ་གི་མཐར། ཨོ་བཟླ་ཏེ་རུ་ག་ས་མ་ཡ། མ་རུ་ལྷ་ལ་ཡ། ཏེ་རུ་ག་ཏེ་ལོ་བ་ཏིལ།
 བེ་རྩོ་མེ་རྩ་བ། སུ་ཏོ་ཏྱེ་མེ་རྩ་བ། སུ་པོ་ཏྱེ་མེ་རྩ་བ། ཨ་རུ་རྩོ་མེ་རྩ་བ། སཐ་སི་རྩོ་སྤེ་པ་ཡ་རྩོ།
 སཐ་ཀམ་སུ་ཅ་མ། ཅེ་ཏོ་ལྷེ་ཡོ། ཀུ་རུ་རྩྱ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏོ་རྩ་ག་མཐ། བཟླ་ཏེ་རུ་ག་མ་ཐེ་སྤྲུལ། ཏེ་རུ་
 ཀ་རྩ་བ། མ་རུ་ས་མ་ཡ་སུ་ལྷུ་ཡིག་འབྲུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲེག་
 སྤྱིབ་སྤྱངས། སངས་རྒྱས་སྤྱས་བཅས་ལ་མཆོད་པ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་པ་སྤྲུལ། སྐྱུ་གསུང་སྤྲུགས་
 ཀྱི་བྱེན་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་ཡིག་འབྲུ་ལ་ཐེམ། ཡིག་འབྲུ་ལས་བདུད་ཅི་ལྷུ་རྒྱུན་དཀར་
 པོ་བྱང་། ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྦྱོར་མཆོམས་ལས་བབས་ནས་རང་གི་སྦྱེ་བོ་ཆངས་པའི་བྱ་གནས་ཞུགས་
 ཏེ་སྦྱོ་གསུམ་ཀྱི་སྤྲེག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་སྦྱོ་དང་བ་སྦྱའི་བྱ་གནས་ནག་ལུངས་ཀྱིས་འཕྱོན།
 སྤྲེག་སྤྱིབ་སངས་ཀྱིས་དག །ལུས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལྷུ་རྒྱུན་ཀྱིས་དཀར་མེར་ཀྱིས་
 གང་། ཏོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་ཞིང་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཅི་
 མང་བསྐྱས་པའི་རྗེས་སུ། བདག་ནི་མི་ཤེས་སྒྲིངས་པ་ཡིས། །དམ་ཆོག་ལས་ནི་འགལ་ཞིང་ཉམས། །
 ལྷ་མ་མགོན་པོས་སྦྱབས་མཛོད་ཅིག །གཙོ་བོ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟེ། །སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་
 ཅན། །འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་བདག་ལ་སྦྱོབས། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་

ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲིད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་དག་གོ་ཞེས་
གསུངས་ནས་རང་ལ་ཐེམ་བས། རང་གི་སྒོ་གསུམ་དང་། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་གསུངས་ཐུགས་
དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་བ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་སེང་གེས་
བཏེག་པའི་སྤྲོང་ན་པད་ཉིའི་གདན་ལ། རོ་བོ་རང་གི་ལྷ་མ། རྣམ་པ་རྗེ་རྗེ་འཆང་སྐྱ་མདོག་སྤྲོན་པོ་
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་རྗེ་རྗེ་གཡོན་དེལ་བྱ་འཛིན་པས་རང་འབྲེལ་ལ་འབྱུང་བ།
ལྷ་རྩལ་གྱི་གོས་གྱི་“སྤྲོད་གཡོགས་ཅན”། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། ཞབས་རྗེ་རྗེའི་སྐྱེལ་
ཁུང་དུ་བཞུགས་པ་འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྷ་རབ་རྩ་འབར་བའི་སྐྱེ་བོར་ལྷ་བ་ལ་ཨོ་དཀར་པོ། མགྱུན་པར་
བསྐྱེལ་ལྷུང་དམར་པོ། སྤྲོང་གར་ཉི་མ་ལ་རྩྱུ་སྤྲོན་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ། རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས།
རྗེ་རྗེ་འཆང་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྷ་མ་བརྒྱད་པ་རྣམས་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་སྤྲོན་དངས་ཏེ་
ཐེམ། དེ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ། མཐུལ་གྱི་མཆོད་པ་ནི། དེ་བཟང་གིས་བྱག་ཅིང་ཨོ་བཟླ་བྱ་མི་
ལྷུང་རྩྱུ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི། ཨོ་བཟླ་རེ་ཁེ་ལྷུང་རྩྱུ་ལྷགས་རེ་ལྷ་ཁྲུད། དབུས་སུ་རེ་རབ།
ཤར་ལུས་འཕགས་པོ། ལྷོ་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་། ལུབ་བ་ལང་སྤྱོད། བྱང་སྐྱ་མི་སྟན། ལུས་དང་ལུས་
འཕགས། རྩ་ཡབ་དང་རྩ་ཡབ་གཞན། གཡོ་ལྷན་དང་ལམ་མཆོག་འཕྲོ། སྐྱ་མི་སྟན་དང་སྐྱ་མི་སྟན་གྱི་
ལྷ། སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེ། ཁྲིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ། ཏྲ་རིན་པོ་ཆེ། བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། དམག་དཔོན་
རིན་པོ་ཆེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། རོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ། གཏེར་ཆེན་པོ། ཉི་མ། ལྷ་བ། རྣམས་སོ་སའི་
རྣམ་པ་བཞིན་གསལ་བཏབ་ལ། བདག་གཞན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུས་གསུམ་ལོངས་སྤྱོད་དག་
བའི་ཆོགས། །རིན་ཆེན་མཐུལ་བཟང་པོ་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་ཆོགས་བཅས་པ། །སྒོ་ཡིས་སྤང་
ནས་སྐྱ་མ་ཡི་དམ་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ལ་འབུལ། །ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་བཞེས་ནས་བདག་ལ་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་རྩ་གསོལ། །ཞེས་དབུལ། གཞན་ཡང་མེ་ཏྲོག་སོགས་བྱིའི་མཆོད་པ་དང་། རང་
བདུད་ཅིའི་མཆོད་པ་དང་། གསང་བའི་མཆོད་པས་ཀྱང་མཆོད་ལ། གང་གི་དེན་གྱིས་བདེ་ཆེན་

༡) ལ། ར་ན་ར་ སྤྲོད་གཡོགས་དང་སྤྲོད་གཡོགས་ཅན།

གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ། གཡས་ལྷག་མས་རྒྱ་མ་རུ་དང་། གཡོན་ལྷག་མས་རལ་གྱི་འཛིན་པའི་མགོ་
 བོ་མནན་བ། གཡོན་བསྐྱེད་པས་དུས་མཆན་མ་དམར་མོ་ལག་པ་བཞི་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཐལ་མོ་
 སྐྱར་བ། ལྷག་མ་གཉིས་ཐོད་པ་དང་ཁ་ལྷོ་གཡོན་པའི་རུ་མ་མནན་བ། གདན་གཉིས་ཀའང་གདོང་
 གཅིག་བ། མིག་གསུམ་བ། ཕྱག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པའོ། །ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྩོམ་པ་མ་ལ་
 འབྲུད་པའི་གཡས་པས་རྩོམ་ཅེ་ལྷ་པ་དང་། གཡོན་པས་བྲིལ་བྱ་བསྐྱེད་པས་བ། དེའི་འོག་མ་གཉིས་
 ཀྱིས་སྤང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་དཀར་པོ་”ཁྱག་དང་”)བཅས་པའི་ན་བཟའ། ཕྱག་གཡས་པས་ལག་པ་
 གཡོན་པ་དང་། གཡོན་པས་རྒྱང་པ་གཡོན་པའི་པགས་པ་རང་གི་རྒྱབ་ཏུ་སྒྲིགས་མཛུབ་དང་བཅས་
 པའི་ཕྱག་གིས་”བརྒྱངས་ཏེ་”)འཛིན་པའི་སྒྲིགས་མཛུབ་ཀྱི་ཅེ་གཉིས་སྒྲིན་མའི་ཐད་སོར་གནས་བ།
 གཡས་ཀྱི་གསུམ་པ་ན་རྒྱ་མ་རུ། བཞི་པ་ན་དག་སྟ། ལྷ་པ་ན་གྱི་གྲུག་། དྲུག་པ་ན་མདུང་ཅེ་གསུམ་པ་
 བསྐྱེད་བ། གཡོན་པའི་ཕྱག་གསུམ་པ་ན་རྩོམ་མཆན་པའི་ཁ་ལྷོ་གཡོན་པ་ན་ཁྱག་གིས་གང་བའི་
 ཐོད་བ། ལྷ་པ་ན་རྩོམ་ཅེའི་ཞགས་བ། དྲུག་པ་ན་ཆངས་པའི་མགོ་བོ་གདོང་བཞི་པ་བསྐྱེད་པའི་དང་། ལྷ་
 ཆོགས་རྩོམ་མཆན་པའི་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ཅན། དབུ་རེ་རེ་ལ་རྩོམ་ཅེ་ནག་པོའི་སྤང་བ་སྟོད་སྟོད་དུ་
 གནས་པ་གཉིས་ལ་བརྒྱས་པའི་ཐོད་པ་སྐྱེས་པོ་ལྷ་ལྷའི་སྤང་བས་བརྒྱན་བ། དབུའི་གཡོན་དུ་རྩེ་
 ཐད་ཡོ་བའི་རྩེ་བ་སྤྱད་པ་འཕྲང་བ། ཞལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ། མཆེ་བ་བཞི་བཞི་གཅིགས་པའི་
 འཛིགས་སུ་རུང་བ། སྒྲིག་པ་དཔའ་བ་མི་སྐྱག་པ་སྒྲིག་སྐྱའི་ཉམས་གསུམ་དང་། རྩོད་དང་དྲག་ལྷལ་
 འཛིགས་སུ་རུང་བ་སྒྲིག་གསུང་གི་ཉམས་གསུམ་དང་། སྒྲིང་རྩོད་དང་རྩལ་པ་དང་ཞི་བ་སྒྲིག་ཐུགས་ཀྱི་
 ཉམས་གསུམ་སྒྲིག་ཉམས་དགྲུ་དང་ལྷན་བ། སྐྱག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། མའི་རྒྱ་མ་ལ་
 བརྒྱས་པའི་མགོ་བོ་རྩོན་པ་ལྷ་བཅུའི་སྤང་བ་འཕྲང་བ། ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གིས་རྒྱས་བཏབ་བ། མི་རུས་
 ཀྱི་ཐལ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་པའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་མཛོན་དུ་སྒྲིགས་པར་བཙུམ་

༡) ཅ། ༤་བ་༩་ ཞག་དང་།
 ༢) ཅ། ༥་ན་༡་ བརྒྱངས་ཏེ།

ལྷན་འདས་མ་དོ་རྩེ་པག་མོ་སྐྱ་མདོག་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་མ་སྐྱ་གསུམ་པ་གཅིང་
 མོ་སྐྱ་གྲོལ་བ། ཐོད་པའི་དུམ་བྱས་བརྒྱན་པའི་འོག་པག་ཅན། བྲག་གཡོན་པས་ཡབ་ཀྱི་མགུལ་པ་
 རས་འཁྱུད་པའི་ཐོད་པ་ན་བདུད་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཁྲག་གིས་གང་བ་བསྐྱམས་པ། གཡས་པས་
 རྩྱགས་བཅུའི་གདུག་པ་ཅན་ཀྱན་ལ་གྱི་གྲག་དང་བཅས་པའི་སྒྲིགས་མཛུབ་ཀྱིས་བསྒྲིགས་པར་
 མཛད་པ། འདིག་དུས་ཀྱི་མེ་ལྷར་འབར་བ། འྱིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡབ་ཀྱི་བརྒྱའི་སྤྱང་ནས་ལེགས་
 པར་འཁྲིལ་བ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་བྲགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན། བྲག་རྒྱ་ལྷས་
 བརྒྱན་པ། མི་མགོ་སྐྱམ་པོ་ལྷའི་ཐོད་དང་། མི་མགོ་སྐྱམ་པོ་ལྷ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན་ནོ། །རང་གི་སྤྱི་
 བོར་ལྷ་བ་ལ་ཨོ་དཀར་པོ། མགྱིན་པར་བརྒྱ་ལ་ལྷུང་དམར་པོ། བྲགས་ཀར་ཉི་མ་ལ་སྤྱི་སྤྱན་པོ། རང་
 གི་བྲགས་ཀའི་སྤྱི་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། བསྐྱེམས་པ་དང་འབྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབང་གི་ལྷ་
 རྣམས་སྐྱེ་བྲངས་པ་ལ། ཨོ་ཨ [པ་རྩེ་རྩེ་སྤྱན། རྩེ་སྤྱི་བོ་རྩེ་མི་བཞེད་པ་མེད་པར་དབྱེས་བཞེན་
 དུ་བཞུགས་པར་གྱུར། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་མདོན་པར་དབང་བསྐྱར་དུ་
 གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རི་ལྷར་བསྐྱམས་པ་སོགས་དང་། ཨོ་སར་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་སོགས་
 བཛོད། སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་ལུས་གང་ཆུ་ལྷག་མ་ཡར་ལུད་པ་ལས་གཙོ་བོ་ལ་དོ་རྩེ་
 སེམས་དཔལ། པག་མོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་རང་ལ་ཐེམ། བདག་
 བསྐྱེད་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནི། ཨོ་ཨ [པ་རྩེ་རྩེ་སྤྱན། ཨོ་སྤྱི་རྩེ་རྩེ་རྩེ་སྤྱན། ཨོ་བརྩ་བྱེད་
 ལྷུང་སྤྱི་སྤྱན། ཨོ་བརྩ་རྩེ་ལྷུང་སྤྱི་སྤྱན། ཨོ་བརྩ་རྩེ་ལྷུང་སྤྱི་སྤྱན། ཨོ་བརྩ་གཞེས་ལྷུང་སྤྱི་སྤྱན། ཨོ་
 བརྩ་ཀྱི་མེ་བྱ་ལྷུང་སྤྱི་སྤྱན། ཨོ་བརྩ་ཤུ་ལྷུང་སྤྱི་སྤྱན། ཨོ་རྩེ་ཏ་ཏ་སྤྱི་སྤྱི་པར། ཨོ་ལྷུང་སྤྱི་གིས་ནང་
 མཆོད་དབུལ། ཡབ་ཡུམ་སྦྲེམས་པར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱེས་ཏེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པར་གྱུར།
 ཨོ་རྩེ་ཏ་ཏ་སྤྱི་སྤྱི་པར། ཨོ་བརྩ་བེ་རོ་ཅ་རྩེ་ཡེ་སྤྱི་སྤྱི་པར་པར་སྤྱན། ཞེས་པས་བསྟོད། འདོག་སྒྲོམ་
 བྱི་རང་ཉིད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་དངོས་ཡིན་སྐྱུ་པའི་ར་རྒྱལ་དང་། དེ་ལ་ཅི་གནས་བྱའོ། །

༡) ཅ། རྩེ་རྩེ་རྩེ་བྱ།

བསྐྱུས་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། རང་གི་བླ་མ་གསུང་གི་སྤྱི་ཡིག་གི་མཐའ་། ཨོྫེ་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིག་གི་མཐའ་།
 བསྐྱུས་པ་ལ་བྱེད་པ་ལྟར་འདོན་པའི་དཔེ་གསུང་པ་བྱ་སྟེ་བསྐྱུས་། །རྩོགས་རིམ་སྒྲིམ་པ་ལ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་དང་པོ་འབྲུལ་འཁོར་དང་སྟོང་ར་བསྐྱུས་པ་ནི། རང་ཡི་དམ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་རང་
 རས། བུ་མ་པ་ལྟར་དག་པ་ནི། ལྟན་བདེ་བ་ལ་སྦྱིལ་ཁྱུང་གང་བདེ་བུས་ལ་ཞེད་པ་བསྐྱུས་། ལག་
 པ་གཉིས་བུས་མོ་ལ་དག་པ། རྒྱུང་སྒྲིལ་བྱུང་གཡས་ནས་འཐེན་ཏེ་གཡོན་དུ་བལྟས་ནས། དེ་ངོས་ཀྱི་
 ལྟ་བུ་ནས་དལ་བུས་རིང་བར་ལྟོག་མ་མེད་པར་བྱད། ཡང་གཡོན་ནས་འཐེན་ནས་གཡས་སུ་
 བལྟས་ཏེ། དེ་ངོས་ཀྱི་སྒྲིལ་བུ་ནས་སྤར་བཞིན་དུ་བྱད། དེ་ནས་དབུས་ནས་སྒྲིལ་བུ་གཉིས་ཀ་ནས་
 འཐེན་ཏེ་ཐད་ཀར་ལན་ཅིག་སྤར་བཞིན་དུ་བྱད། དེ་འབྲུལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤར་ཡང་སྤར་ཆེན་གཉིས་
 ཏེ་དབྱུ་བླ་མ་སྤྱི་ཚུང་རོ་བསལ་ཏེ། དེ་འབྲུལ་པ་དང་ཚུར་འཐེན་པའི་དུས་གཉིས་ཀར་ཁ་
 རས་འགྲོ་འོང་མེད་པར་བྱོ། །དེ་ནས་ལུས་བྱང་པོར་བསྐྱུས་སྟེ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཆེན་ནང་
 དུ་དབྱུག་། ཐད་ཀ་ནས་རྒྱུང་གིན་དུ་དལ་ལ་རིང་བར་ནང་དུ་རྒྱབས་ཏེ་སྟེ་འོག་ཙམ་དུ་མཆིལ་མ་སྤྱི་
 མེད་པར་མེད་ནས་ཆེར་གྱིས་མནན། དེའི་རྗེས་སུ་འོག་རྒྱུང་སྟེ་འོག་དུ་མི་བླ་པ་ཞིག་བྱངས་ཏེ་ཁ་
 སྤྱིར་དུ་བཟུང་། ཤེས་པ་སྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གཏད་ལ་རྒྱས་ཆད་དུ་འཛིན་ཅིང་རྒྱུང་མི་
 ཐུབ་པ་ན་ཁ་ནས་ཡེ་མ་འོར་བར་སྒྲིལ་ནས་དལ་བུས་གཏོང་ངོ་། །འོག་མ་ལྟ་ཁ་འདིའི་རང་ནས་
 བྱེད་པ་ལ་འཁོར་ལོ་ལྟར་བསྐྱུས་པ་ནི། རྒྱུང་པ་སྦྱིལ་ཁྱུང་བཅས་པའི་རྒྱུང་པ་གཡས་པའི་མཐའ་ཆེན་
 ལག་པ་གཡས་པས་བཟུང་། རྒྱུང་པ་གཡོན་པའི་མཐའ་ཆེན་ལག་པ་གཡོན་པས་བཟུང་ཞིང་། རྒྱུང་
 པ་བྱང་པོར་བསྐྱུས་ལ་ཕོ་བ་དང་རྒྱུང་པ་གཡས་སུ་ལན་གསུམ་བསྐྱུས་། དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་དུ་འབྲུལ་
 བསྐྱུས་། དེ་ནས་གཡོན་ནས་གཡས་སུ་ཤྱོག་པ་དང་། གཡས་ནས་གཡོན་དུ་ཤྱོག་པ་དང་། མདུན་
 རས་རྒྱབ་དུ་འཕུལ་བ་རེ་དང་། རྒྱབ་ནས་མདུན་དུ་འཕུལ་བ་རེ་བྱོ། །ལྟོགས་ཀྱི་ལྟར་དབྱུག་པ་ནི།
 ལག་པ་གཉིས་རྩོ་རྩོ་ལྟར་བཅིངས་ལ་སྦྱིང་ག་ནས་ཐད་ཀར་མདུན་ངོས་སུ་གཤིབས་ལ་ལྟོགས་
 ཆེ་བར་བཟུང་། དེ་ནས་གཡོན་ངོས་སུ་ལག་པ་གཉིས་བཟུང་བའི་གཡས་པ་སྟོན་ལ་དལ་བུས་

ཤུགས་ཆེ་བར་གཡས་པའི་དབྱང་མགོ་བར་དུ་དགྲག་ལ་སྤྱོམས་མཆན་དུ་བཅུག། དེ་ནས་གཡོན་
 པའང་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་དབྱང་མགོ་གཡོན་པ་བར་དུ་དགྲག་ལ་བཅུག། སྤྲ་ཡང་ལག་པ་གཉིས་རྩོ་
 རྩེ་ཁྲ་ཚུར་བཅིངས་པ་སྟོང་ག་ནས་ཐད་ཀར་མདུན་ངོས་སུ་ཤུགས་ཆེ་བར་གཞིབས་ལ་བརྒྱུང་། དེ་
 ནས་གཡས་སུ་ལག་པ་གཉིས་བརྒྱུང་ནས་སྤྲ་མ་བཞིན་བཀྲག་པ་བཅུག་པོ། །རྩོ་རྩེ་བསྐྱམས་པའི་
 ཕྱག་རྒྱ་གནས་དུ་འཕང་ཞིང་འོག་དུ་བསྐྱར་བ་ནི། སྤྲ་མོ་གཉིས་བཅུགས་ཏེ་ཕྱས་བསྐྱངས་ནས་
 ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་སོར་མོ་ནམས་བྱི་དུ་བསྐྱོལ་བའི་ལག་ལྷགས་བཅུག་པ་ཡར་ལ་རིམ་པ་བཞིན་
 སྤྱི་བོའི་བར་དུ་ཤུགས་ཆེ་བར་བཅུག། དེ་ནས་ལག་པ་གཉིས་ཁ་སྤྲབ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཤུགས་ཆེ་
 བར་ས་ལ་དབབ་ལ་བསྐྱར་རོ། །ཁྱི་མོའི་སྐྱག་ཚུལ་གྱིས་ཕྱས་མདའ་ལྟར་བསྐྱང་བ་ནི། སྤྲ་མོ་
 བཅུགས་ལ་ཕྱས་བསྐྱང་། དེ་ནས་ལག་པ་གཉིས་ས་ལ་བཞག་པའི་བར་དུ་མགོ་བོ་བཞག་པ་རིམ་
 གྱིས་བྱེད་དུ་ཤུགས་ཆེ་བར་བཏེག་ནས་ཕྱས་དང་པོར་བསྐྱངས་ལ། སྤྲ་ཡང་ལག་པ་གཉིས་རིམ་
 གྱིས་ཐབ་པའི་བར་དུ་མགོ་བོ་བཞག་ནས། ཏ་ཞེས་སྐྱག་སྟངས་བྱས་པའི་མཐར་ལངས་ལ་རྒྱུ་
 བ་གཉིས་ལན་གསུམ་གསུམ་”སྤྱག་གོ། མགོ་ཕྱས་སྤྱག་ཅིང་”)ཆེགས་པ་བཟང་བ་ནི། ལག་པས་
 བན་ཚུན་ཀྱི་སོར་མོའི་ཆེགས་པ་འཐེན་པའི་རྩེས་ལ། མགོ་དང་ཕྱས་པོ་སྤྱག་ཅིང་ལག་པ་གཉིས་
 བན་ཚུན་དུ་མཉེས་ཏེ་བཀྲ་བའི་ཚུལ་བྱེད་པའོ། །སྟོང་ར་སྒྲོམ་པ་ནི། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྤྱི་
 གཞུག་ནས་རྒྱུ་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་སྤྲ་མ་ཕྱས་བཏབ་པ་ལྟར་སྟོང་སང་ངེ་བ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་
 ནས་དེ་ལ་སེམས་བརྟན་བརྟན་དུ་བསྒྲོམ་པའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྩེས་སུ་ལམ་དངོས་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། ལམ་དངོས་ཀྱི་དོན་
 དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་འཕོ་བ་དང་གོང་འཇུག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དབྱུ་མར་བཅུད་
 ནས་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲ་མ་དང་འོད་གསལ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས། རང་གི་རྒྱུ་གཏུམ་མོ་སྒྲོམ་པ་དང་། ཕྱིའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་

༡) ཞ། ༩་བ་༩་ སྤྱག་གོ། མགོ་ཕྱས་སྤྱག་ཅིང་།

པོ་ལ་གཉིས། གཏུམ་མོ་བསྐྱོམས་ནས་སློག་དབུ་མར་གཞུག་པ་དང་། བཅུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཏུམ་མོ་སྐྱོམ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་
པས་སློག་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཙུ་གསལ་བཏབ་ནས་བསྐྱོམ་པ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་
མཁར་ཙུ་བའི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་དང་བཅས་པ་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱོར་བ་
དམིགས་ལ། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་བལྟས་པ་མེད་པར་མཆོད་པར་དབུལ་ཞིང་། སྤྱིར་གསོལ་བ་མང་
དུ་གདབ། བྱད་པར་དུ་རྒྱུད་བདེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཙུ་འཇམ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
དུ་གསོལ། བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་ཉོགས་བྱད་པར་ཅན་སྤྱིར་དུ་སྤྱོད་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ།
ཞེས་གསོལ་བ་དབུ་གདབ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྩོམ་པ་འཆང་གི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཅན་ལི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱའོ་སྤྱིར་དུ་བསམ། དེ་ནས་རང་ཡི་དམ་གྱི་
སྤྱིར་གསལ་བའི་རང་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱིགས་བྱ་གཞུག །སྐྱོམ་ཐག་གྱོན། ཀྱང་པ་རེ་མིག་
དུ་བསྐྱོལ། སྤྱི་ལ་ཆོགས་དང་པོར་བསྐྱེད། མགྱིན་པ་ཅུང་ཟད་བཀྲུག །མིག་སྤྱི་ཅེར་དབབ། ལྷེ་ཅེ་
ཅུང་ཟད་ཀན་ལ་སྤྱིར། སོ་དང་མཆུ་རང་ལུགས་པར་བཞག །ལུས་སེམས་ཅུང་ཟད་བསྐྱེལ། རོ་
སྤྱོད་འཕེལ་ཀ་བསྐྱེད། མཉམ་གཞག་གི་བྱ་ཆུ་ལྷེ་འོག་དུ་བཅར་བར་བྱས་ལ། ཙུ་གསུམ་གསལ་
གདབ་པ་ནི། ལྷེ་བའི་བྱ་པའི་ཐད་ནས་འོག་དུ་སོར་བཞི་སོར་བར་ལུས་གྱི་ནང་གི་སྤྱི་ལ་ཆོགས་
ངོས་ལ་ཉེ་བར་དབུས་སུ་ཙུ་ཨ་ཕ་རྩུ་རྩུ། གཡས་སུ་རོ་མ། གཡོན་དུ་རྒྱུད་མ་གསུམ་སློག་ཤིང་གི་
ཚུལ་དུ་སྤྱི་གཙུག་བར་དུ་གཤིབས་ནས་གནས་ཤིང་། ལྷེ་འོག་སོར་བཞིའི་ཙུ་དབུ་མའི་མར་སྤྱིར་
ནང་དུ་རོ་རྒྱུད་གི་སྤྱི་གཉིས་བྱ་གཉིས་ཡོད་པར་བསམ། དེ་ནས་འཁོར་ལོ་བཞི་གསལ་འདེབས་
པ་ནི། ལྷེ་བ་སྤྱི་ལ་པའི་འཁོར་ལོ་སྤྱི་དབྱིབས་ཨེ་བྱ་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་ཅན་ཙུ་འདབ་གྱི་གངས་རེ་
བཞི་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཁ་གྱེན་དུ་སྤྱོགས་པའི་ནམ་པ་ཅན་དང་། སྤྱིར་གཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱི་
དབྱིབས་འི་ཡིག་རྒྱུ་པའི་ནམ་པ་ཅན། ཙུ་འདབ་གྱི་གངས་བརྒྱད་པ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཁ་འོག་

དུ་སྤྱོད་གས་པ་ཅན་དང་། མགིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱི་དབྱིབས་པི་ཡིག་ལྷུ་མ་པོའི་རྣམ་པ་
 ཅན་ཅ་འདབ་ཀྱི་གངས་བཟུ་བྱག་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཁ་གཉེན་དུ་སྤྱོད་གས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། སྤྱི་
 བོ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱི་དབྱིབས་ཨེ་བྲུ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཅ་འདབ་ཀྱི་གངས་སོ་གཉིས་
 པ་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཁ་འོག་དུ་སྤྱོད་གས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲོམ། དེའང་ཐོག་མར་ཅ་གསུམ་
 གསལ་གདབ་ལ་གསུམ་པོ་ཉིད་ལ་སེམས་བབྱང་། འདི་ལ་སྟོང་ག་ཡན་ཆད་ལ་གསལ་འདེབས་
 ཐེབས་རེ་དང་སེམས་ཅུང་ཟད་རེ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་ཤས་ཆེར་ལྟེ་བའི་ཅ་གསུམ་འདུས་པའི་
 རང་དང་། ལྟེ་འོག་སོར་བཞིའི་ཅ་གསུམ་འདུས་པའི་དབྱུ་མའི་ནང་ཁོ་ནར་སེམས་བབྱང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཡི་གེ་གསལ་བཏབ་ནས་བསྒྲོམ་པ་ནི། ཡི་གེ་འགོད་པ་རྒྱས་བསྐྱས་གཉིས་ཡོད་
 པའི་རྒྱས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བཞིའི་ལྟེ་བ་དང་འདབ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡི་གེ་བཀོད་ནས་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་
 ཡང་འདིར་བསྐྱས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བཞིའི་ལྟེ་བར་ཡི་གེ་བཞི་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ།
 དེའི་ཚུལ་ནི། ལྟེ་བ་སྐྱུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་དབྱུས་ཀྱི་ཅ་དབྱུ་མ་སྒྲལ་པའི་ནང་ངོས་ལ་ཉེ་བའི་ནང་ཁོ་
 རར་ཆེ་གདན་ཅུང་དུ་ཞིག་གི་སྟོང་དུ་ཡི་གེ་ཨ་བྱང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་འབྲ་བ་མདོག་དམར་པོ་ཡུངས་
 ཀར་ཀྱི་ཆད་ཅམ་ཞིག་བསྒྲོམ། སྟོང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་དབྱུས་ཀྱི་ཅ་དབྱུ་མ་
 རུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུས་བྲང་ཐད་ནས་སྒྲལ་བ་ལ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་རྒྱ་རྡོའི་ནང་ཁོ་ནར་ཆེ་གདན་ལ་ཉི་
 ཡིག་སྟོན་པོ་མགོ་བྱར་དུ་བལྟ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ཁ་བ་ལྟ་བུ་འཛིག་པ། ཡུངས་ཀར་ཀྱི་ཆད་
 ཅམ་ཞིག་བསྒྲོམ། མགིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བཟུ་བྱག་པའི་དབྱུས་ཀྱི་ཅ་དབྱུ་
 མ་མགིན་པའི་དབྱུས་ནས་ནང་གི་སྒྲལ་པ་ངོས་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱ་རྡོའི་ནང་ཁོ་ནར་ཆེ་གདན་ལ་ཨོ་ཡིག་
 དམར་པོ་མགོ་བྱེན་དུ་བལྟ་བ་ཡུངས་ཀར་ཀྱི་ཆད་ཅམ་ཞིག་བསྒྲོམ། སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ཅ་འདབ་སོ་གཉིས་པའི་དབྱུས་ཀྱི་ཅ་དབྱུ་མའི་ནང་ཁོ་ནར་ཆེ་གདན་ལ་ཉི་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་བྱར་
 དུ་བལྟ་བ་ཡུངས་ཀར་ཀྱི་ཆད་ཅམ་ཞིག་བསྒྲོམ། ཡི་གེ་བཞི་ཁའི་མགོར་ཆེ་བྱེད་ཐིག་ལེ་རྒྱ་ད་དང་
 བཅས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བ་མོ་འཛིག་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲོམས་ན་བདེ་བ་ཆེ་

བའི་གནད་ཡོད་ལ། འིན་ཏུ་འཆར་བའི་འོད་ཅན་བསྒྲོམས་ན་བྱིང་བ་གཅོད་སྤྲོ་ཞིང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསལ་ཉམས་ཆེན། །ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ལ་སེམས་འཛིན་ཚུལ་ནི་ཚུར་ངོས་ནས་པར་ལ་བཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་མི་བྱ་བར་སེམས་ཡི་གེའི་ནང་དུ་འབྲེས་པ་བཞིན་བྱ་སྟེ་བསྐྱེད་ལ། སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་ཏ་ཅང་གིམས་དྲགས་པ་དང་། ཏ་ཅང་སྟོན་དྲགས་པས་བྱིང་མོད་བསྐྱེད་པས་དེ་གཉིས་སྣངས་ནས་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་ཅུང་ཤྱགས་ཆེ་བར་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེའང་སྟོང་ག་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་དང་པོ་ཡུན་ཐུང་བ་རེ་བཟུང་ལ། འགས་ཆར་ལྟེ་བའི་ཨ་ཐུང་ལ་སེམས་བཟུང་། དམིགས་པ་སྤྲོ་མོ་ལ་གང་བྱས་ཀྱང་སེམས་འཛིན་པ་དཀའ་བར་སྣང་ན་ཅུང་ཟད་ཆེ་རུ་བཏང་ལ་དེ་ལ་བརྟན་པ་ན་དམིགས་པ་སྤྲོ་མོར་བྱས་ལ་སེམས་བཟུང་ངོ་། །

“གསུམ་པ་”¹⁾ རྒྱུང་བྱམ་པ་ཅན་བསྒྲོམས་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས། །རྩབ་དང་དགང་དང་གཞིལ་པ་དང་། །མདའ་ལྟར་འཕང་དང་རྣམ་བཞིའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ནང་དུ་རྩབ་པ་ན་ཁ་ནས་མི་རྩབ་པར་སྒྲ་བྱག་ནས་དྲག་པོ་རིང་བར་རྩབ་ཅིང་། རང་དུ་རྩབ་པའི་མཆམས་ནས་ཕྱིར་མི་གཏོང་བར་ནང་དུ་མནན་པས་རོ་རྒྱུད་གི་རྩ་གཉིས་ནས་རྒྱུང་”སིར་རི་རི་རི་”²⁾སོང་བས་རྒྱ་མ་ཐུས་བཏབ་པ་བཞིན་རྩ་གཉིས་པོ་ཁྲིག་གིས་གང་བར་བསམ་མོ། །རྩ་གཉིས་ཁེངས་པའི་མཆམས་ནས་རྩ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་དབྱ་མའི་ནང་དུ་ཐུར་གྱིས་རྒྱུད་པར་བསྒྲོམས་ལ་མཆེལ་མ་ཞིག་སྤྲོ་མེད་དུ་མེད་དེ་སྟེང་རྒྱུང་ཨ་ཐུང་གི་སར་མནན། དེ་ནས་འོག་སྟོ་གཉིས་ནས་འོག་རྒྱུང་འཇམ་པོ་ཞིག་ཨ་ཐུང་གི་སར་འཐེན་ལ། རྒྱུང་གཉིས་ཁ་སྐྱུར་བའི་ཨ་ཐུང་ལ་དམིགས་པ་གཏད་དེ་རྒྱུང་ངེ་ཅམ་ཐུབ་པའི་ཆོད་ཅམ་དུ་བཟུང་། མི་ཐུབ་བཞིན་དུ་མི་གཞོན་པར་རྒྱུང་ཕྱིར་གཏོང་བ་ན། རྩ་དབྱ་མའི་ནང་ན་ཡར་བདེ་མིལ་ལི་ལི་འགོ་བར་བསམ་གྱི་སྤྱི་གཙུག་ནས་འཐོན་པར་མི་བསམ་ལ། མགིན་པ་དང་སྟོང་ག་ཡན་ཆད་ཁེངས་པ་ལ་དམིགས་པ་གཏོད་པ་སོགས་མི་བྱའོ། །

1) ལ། ༡་བ་3་ གཉིས་པ།

2) ལ། ༡་བ་༩་ སིར་རི་རི།

རྒྱུ་ལའོར་ལོའི་ལྷོ་བར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་གནས་པ་བྱུང་བའི་མཆོམས་ནས་ཡུན་བསྐྱིད་བ་དང་ཇི་
 དག་ཏུ་གཞོན་པའང་བྱ་ལ། དེ་གོང་དུ་བར་མ་ཆད་དུ་ཏུ་ཅང་རྒྱན་རིང་མི་བྱ་བར་སྐབས་སུ་ངལ་
 བསོ་ཞིང་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བྱམ་པ་ཅན་སྐྱོམ་པ་བྱུང་བའི་མཆོམས་སུ་བྱམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུང་སྐྱོར་
 བསྐྱོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ལྷོ་བ་དང་སྤྱིང་ག་དང་མགིན་པ་དང་སྤྱི་བོའི་རྩ་ལའོར་གྱི་ལྷོ་བར་སྤར་
 བཞིན་ཨི་རྩྱུ་ཨི་རྩྱུ་བཞི་གསལ་བཏབ་ལ། དེ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་ལའོར་ལོར་གནས་པའི་རྒྱུང་
 གིས་མེ་བསྐྱལ་བའི་གཏུམ་མོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཨི་ཡིག་འབར་བའི་མེའི་འོད་ཟེར་རྒྱ་རྒྱུ་འོད་ནང་ནས་
 གྱེན་དུ་སོང་བས་རྩྱུ་ཨི་རྩྱུ་གསུམ་ཁུ་བ་ལྷོ་བར་ཨི་ཡིག་ལ་བབས་ཏེ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་
 ནས་ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་དགའི་རང་བཞིན་གྱི་ཨི་ཡིག་ཏུ་བལྟས་ལ་སེམས་བབུང་ངོ་། །དེ་ལ་སེམས་
 ཟེན་པ་ན་ཨི་རྩུང་དེ་ལས་གཏུམ་མོའི་མེ་སྤ་མོ་མེ་སྤེ་གཅིག་ཏུ་འབར་བ་ལྟར་གནས་པར་བསྐྱོམ་མོ། །
 དེའི་འོད་ཀྱིས་ལའོར་ལོ་གོང་མའི་གནས་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བཞུ་བའི་བདུད་རྩི་ཟགས་པས་
 ལྷོ་བའི་ཨི་ཡིག་གང་ཞིང་ཨི་ཡིག་དེ་ལ་སེམས་རྩི་གཅིག་པའི་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་མཆོན་མ་མཐོང་
 བ་དེ་སྤེད་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །སེམས་བརྟན་པ་ན་གཏུམ་མོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལུས་ཀྱི་བྱི་ནང་དང་གནས་
 ཁང་སོགས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་གྱི་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བསྐྱོམས་ལ། མེ་སྤ་ཞིང་མེ་
 ལྷོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་གལ་ཆེའོ། །"གཉིས་པ་དེ་ལྟར་")བསྐྱོམས་པས་སོག་དབུ་
 མར་ཁྱགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སུན་འཁྱོངས་པའི་འོག་རང་གི་སྤ་བྱག་གང་རུང་རེ་
 རེ་བར་རྒྱ་བའི་འཕོས་མ་ཐག་པའི་སྐབས་ངོས་བབུང་ལ། དེ་ནས་ལུས་གནད་དང་སེམས་ཀྱི་འཛིན་
 ལུགས་སྤར་བཞིན་བྱས་པའི་མཐུས། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྤ་སྐྱོར་བརྟགས་པ་ན་རྒྱུང་མཉམ་
 རྒྱུར་ཐེངས་པ་དང་དེའང་ལན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཅམ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་གཞན་མེད་
 ན་ངེས་ཅན་དུ་ཐེངས་ཀྱིན་འདུག་པ་དང་། མཉམ་རྒྱུའང་གང་རུང་ཞིག་དག་ལ་ཅིག་ཤོས་ཞན་པ་
 མིན་པར་དག་ཞན་ཤིང་མཚུངས་སུ་རྒྱ་བ་འོང་བར་སྤང་ན། རྣལ་འབྱོར་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོག་དབུ་

༡) ཞ། ༥་ན་༤་ དམིགས་པ་དེ་ལྟར།

མར་འཇུག་རྒྱས་པ་ཞིག་ཏུ་འཛོག་རྒྱས་མོད་ཀྱང་། ལན་ཅིག་ཚུད་ནས་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བར་
 "མེ་འཕྲོ་བ་" ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སློག་རྒྱ་རྩེར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། སློག་རྒྱ་རྩེར་གནས་པའི་མཆ་མས་འདི་
 རས་བྲིལ་ཏེ་བསྒྲོམ་པ་དང་། སྤྲ་བྲུག་གི་རྒྱ་བ་ཞན་དུ་སོང་བའི་མཐར་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་པ་ན། རྒྱ་བ་
 སྤྲ་མོའང་ཕྲོག་པ་ཞིག་འོང་ངོ་། །དེ་ལ་རྒྱུད་ཐེམ་དཀའ་སྤྲ་གཉིས་ལས། ཐེམ་དཀའ་ན་ཡུད་ཅིག་ལ་ལྟོ་
 བ་རྒྱུད་གིས་ཁེངས་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ཞི་བར་འབྱུང་ལ། ཞི་མ་ཐག་ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་མེ་
 གནས་པའི་ཐད་ནས་བྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཞུ་བདེ་འཕེན་ནོ། །རྟགས་སྤྲ་མ་
 གཉིས་གྱིས་ཐེམ་པའི་རྟགས་འདི་འཕེན་པ་མ་བྱུང་ན་སྤྲ་བྲུག་གི་རྒྱ་བ་སྤྲ་མོའང་ལོག་པ་འདི་བྱིང་བ་
 སྤྲ་མོ་མ་ཆོད་པར་བསགས་པས་བྱིང་བ་ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་ལའང་འོང་ལ། ཅ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བར་གནད་
 དུ་བསྐྱུན་པ་ལ་མི་མཁས་པར་བྱམ་པ་ཅན་མང་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱས་ཤིང་། སློག་རྒྱ་རྩེར་འཆིང་བར་
 བྲི་མ་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་གནས་གཞན་དུ་བྱེར་བ་ལའང་། རྒྱུད་འབྱུང་འཇུག་ཀྱང་མི་བྱེད་ཅིང་། རང་དུ་
 འཛོན་རྒྱུའང་མེད་པ་ཞིག་འོང་ལ། དེ་ནི་རྒྱ་རྩེར་ཚུད་པ་དང་ཐེམ་པ་གང་ཡང་མིན་པས་ཁྱད་པར་དེ་
 རྣམས་ལེགས་པར་བྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བཅུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞི་སྤྱེ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་རྟགས་
 འཆར་ཚུལ་དང་གཏུམ་མོ་སྤར་ཚུལ་ནི། ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་དམིགས་ནས་རྒྱུད་དབྱ་
 མར་འཇུག་པ་ལ་རྟགས་སྤྲ་འཆར་བ་འོང་སྟེ། དེའང་ས་ཚུལ་ཐེམ་པ་ན་སློག་རྒྱ་རྩེ་བྱུང་ཚུ་མེར་རེ་
 སྤྲ་བ་དང་། རྒྱ་མེ་ལ་ཐེམ་པ་ན་དུ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲ་བ་སྤྲ་མེར་རེ་བ་ཞིག་གིས་ཁེངས་པ་དང་། མེ་
 རྒྱུད་ལ་ཐེམ་པ་ན་སློན་བྱ་མེ་བྱིར་འབྱུང་བ་དམར་ཁྲ་ཁྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྤྲ་བ་དང་། ཀྱུན་རྟོག་གི་
 བཞོན་པའི་རྒྱུད་སེམས་ལ་ཐེམ་པ་ན། རྒྱུད་མེད་པའི་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲ་བ་འབྱུང་བས།
 སྤྲ་བ་དེ་བསྐྱུས་པའི་རྗེས་སུ་ཡིད་འོར་གང་སྤྲ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་འབྱུང་བ་ཞིག་
 འཆར་ཞིང་། འདི་ལ་ཞིབ་བརྟེན་བྱས་ན་སྤྲ་བ་བཞི་འོང་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །

༡) ཅ། ༡༠་བ་༡་ མེ་འཕྲོ་བ།

སྒྲིག་རྒྱུ་ལྟར་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ནམས་རྒྱུ་དབྱ་མར་སྤྲད་པའི་ཐབས་མིན་པའི་སེམས་འཛིན་
 རྒྱུ་པ་ཞིག་ལ་འོང་བར་སྤང་བས་ཉགས་སྡེ་མ་ནམས་ཁྲིགས་ཆགས་བརྟན་པོར་འཆར་བ་དང་།
 དེ་ནས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་གི་སྤང་བ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་དགོས་སོ། །གཏུམ་མོ་འབར་
 ཚུལ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་འདི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་ཐོག་མར་ཉྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ནས་འབར་བ་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་འདི་
 ཕྱི་ལོ་གཏུམ་མོ་པལ་པ་འབར་བ་གཉིས་འོང་བའི་ཕྱི་མས་བྱང་སེམས་བཞུ་བ་ལ་འཛིན་པ་བསྐྱང་
 བ་འོག་ནས་འཆད་པ་ཉྟེ་སྤྲད་དགོས་ལ། སྡེ་མ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། བཤད་རྒྱུ་དོན་
 རྗེ་ཐོང་བ་ལས། ཞེས་བྱ་དབྱས་སུ་རྒྱུ་རྒྱ་བ། །མེ་སད་བྱེད་པར་ཞེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཁ་
 སྐྱོར་ལས། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གིས་བསྐྱལ་བ་ཡིས། །ཉྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་འབར། །དཔྱིད་ཐོབ་པ་
 ཡི་མཆོག་ཞེས་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱང་སེམས་བཞུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དགའ་བཞི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་ནི། བྱང་སེམས་ཞུ་བ་སྤྱི་ཐོ་ནས་མགིན་
 པར་སྐྱེ་བ་པ་ན་དགའ་བ་དང་། མགིན་པ་ནས་སྤྱིང་གར་སྐྱེ་བ་པ་ན་མཆོག་དགའ་དང་། སྤྱིང་ག་
 ནས་ཉྟེ་བར་སྐྱེ་བ་པ་ན་བྱང་པར་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། ཉྟེ་བ་ནས་འོར་བུའི་ཅེར་སྐྱེ་བ་པ་ན་ལྷན་སྐྱེས་
 ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། མས་བརྟན་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་ནི། བྱང་སེམས་འོར་བུ་ནས་ཉྟེ་བར་སྐྱེ་བ་
 པ་ན་དགའ་བ་དང་། ཉྟེ་བ་ནས་སྤྱིང་གར་སྐྱེ་བ་པ་ན་མཆོག་དགའ་དང་། སྤྱིང་ག་ནས་མགིན་པར་
 སྐྱེ་བ་པ་ན་བྱང་པར་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། མགིན་པ་ནས་སྤྱི་ཐོར་སྐྱེ་བ་པ་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེ་
 བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དབྱ་མར་ཐེམ་པའི་དབང་གིས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ཡིན་ན། འོར་བུའི་ཅེར་བཟུང་
 ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་མ་རྫོགས་པར་དུ་ཕྱིར་མི་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བར་དུ་བྱང་སེམས་ཕྱི་
 རོལ་དུ་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གི་འཇུག་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོར་བུར་ཐིག་ལེ་བཟུང་བའི་ལྷན་
 སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་རྫོགས་ནས་ཐོག་མའི་བར་རེ་ཞིག་ལ་ཐིག་ལེ་དབྱ་མའི་ནང་ནས་ཡར་འཕྲེན་པའི་
 དམིགས་པ་བྱུང་། །རྒྱུ་དབྱ་མར་ཐེམ་རིམ་མ་བྱུང་བར་ཞུ་བ་རིམ་ཅན་དུ་དལ་བྱས་འོང་བ་ལ་ནི་
 ཚོལ་བ་ཤུགས་དྲག་པོ་མིན་པར་དམིགས་པས་སྤྱི་གཙུག་དུ་ལོག་པ་དང་། དེ་ནས་ཅ་གནས་ཀྱང་

ཏུ་བཟམ་པའི་དམིགས་པ་བྱས་ན་དེ་གོམས་པའི་མཐར་ཁྲུ་བ་ཆེན་པོའང་ལོག་པ་དང་དབྱམ་པར་
 བྱས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཁྲུ་བ་ཆེས་སྦྱར་བར་འབབ་པ་ལ་ནི། རང་སྦྱར་གསལ་བའི་ངང་ནས་རྒྱང་
 པ་སྦྱིལ་བྱང་དང་། ལག་པ་གཉིས་བྲང་གི་ཐད་དུ་བསྐྱོལ། མིག་གཉིས་གྲེན་ལ་དབྱ་ཏུ་ལྡོག་། རྒྱང་
 ལག་གི་སོར་མོ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱེད། སེམས་སྦྱི་གཙུག་གི་ཉི་ཡིག་མགོ་གྲེན་དུ་བསྐྱེད་པ་
 ལ་དམིགས། རྒྱ་ཏུ་རྒྱ་རིང་པོ་དབྱ་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཉེར་གཅིག་ཅུ་མ་གྱི་བར་དུ་བྱས་ཏེ། གང་ནས་
 ལོག་པའི་གནས་དེ་ནས་རྒྱབ་གཞུང་ལ་ཉེ་བའི་ངོས་སུ་དབྱ་མའི་ནང་ནས་སྦྱི་གཙུག་ཏུ་སོང་བར་
 བསམ། མཐར་འཇམ་རྒྱང་བྱམ་པ་ཅན་བཟུང་ལ་ལུས་མི་དབྱ་པར་སྦྱག་ཅིང་སེམས་ཀྱིས་བྲང་
 སེམས་རྣམས་རྩ་གནས་ཀྱན་ཏུ་དབྱམ་པར་བསམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལྟན་ཅིག་སྦྱིས་དགའི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་ཚུལ་ལ། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི།
 ཡས་བབས་ཀྱི་ལྟན་སྦྱིས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། མས་བཏྟན་ཀྱི་ལྟན་སྦྱིས་ཀྱི་དགའ་བ་གང་སྦྱིས་པའི་
 སྐབས་སུ། ལྟ་བའི་གོ་བ་ཡོད་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུབ་སྟམ་དུ་མ་ཡེངས་པར་
 ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བསྒོམ། ལྟ་བའི་གོ་བ་མེད་ནའང་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཅེ་
 གནས་གནས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱང་ངོ། །རྗེས་སོ་བ་ཏུ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། ལྟན་སྦྱིས་ཀྱི་དགའ་བ་ལས་ལངས་
 པའི་དུས་སུ་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་པར་བྱས་ནས་དེས་ལུས་སྦྱང་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ལ་
 བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཡིན་སྟམ་དུ་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་རྗེས་ལ་སྦྱོང་བ་དང་།
 སྦྱར་ཡང་གཏུམ་མའི་དམིགས་པ་དང་རྒྱང་སྦྱོར་བྱས་ཏེ། དགའ་བཞི་འདྲེན་པ་སྟེལ་མར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་ལྟན་ལས་རྒྱ་ལ་བཏྟན་ནས་བསྒོམ་པ་ནི། རྒྱ་ལྟན་དང་བྱུ་བ་ཆེན་གྱི་གཞུང་
 རྒྱངས་མ་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་བྱས་ན་ངན་འགྲོའི་སྒོ་
 འབྱེད་པས་རེ་ཞིག་ལ་བཞག་གོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བཏྟན་ནས་སྦྱི་མ་དང་འོད་གསལ་སྒོམ་ཚུལ་ལ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་གཏུམ་མོ་ལ་བཏྟན་ནས་ལམ་ལྷག་མ་བསྒོམ་པའི་ཕྱི་རྣམས་གཞག་ནི། མར་
 པའི་ཞལ་ནས། བ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ་ཉན། སྦྱི་ལུས་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་སྟོབ། ཅེས་

གསུངས་པ་ལྟར་”ལུས་དང་”འོད་གསལ་གྱི་སྐྱོར་རྣམས་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ཞིང་། དེའང་
 འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར། རིམ་ལྡན་བསྐྱུས་པ་གསང་བ་ལས། རྒྱང་དབུ་མར་
 ཐེམ་པའི་དབང་གིས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སེམས་དབེན་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པའི་རྒྱང་སེམས་
 ཅམ་ལས་སྐྱུ་ལུས་མཆོན་ཉིད་པ་སྐྱབ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་མན་ངག་འདིར་ཡང་འོང་རྒྱར་སྤང་
 བ་ནི་འདུས་པ་འཕགས་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་ལ། སྐྱུ་ལུས་མཆོན་ཉིད་པའི་གོང་དུ་རྟགས་
 ལྡམས་བརྒྱད་འཆར་ཚུལ་ནི་སྤར་ཅུང་ཟད་བཤད་ལ་རྒྱས་པར་འོག་དུ་འཆད། སྐྱུ་ལུས་མཆོན་ཉིད་
 པ་ནི། རིམ་ལྡན་ལས། རྒྱང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་སྤར་ཡང་ནི། །རྣལ་འབྱོར་
 པ་ཡི་ལུས་སུ་འགྱུར། །སྐྱུ་མའི་ལུས་ཞེས་དེ་ལ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲུང་བཞི་ཐེམ་
 པའི་རྟགས་བཞི་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་འོད་གསལ་ཉེར་ཐོབ་དུ་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་
 པའི་མཐའི་འོད་གསལ་གྱིས་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་། དེའི་བཞེན་པའི་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱང་གི་ཉེར་
 ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་གཉུག་མའི་ལུས་དངོས་པོའི་སྤྲོད་དུ་སྤྱིའི་སྐྱར་འགྱུར་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཐོབ་ན་ཆེ་
 དེ་ལ་ངས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེས་པ་དང་། སྐྱའི་ཆད་དཔག་ཆད་
 བརྒྱའི་ཁྱོན་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའང་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡན་ལས། བདག་ལ་བྱིན་རྒྱལས་
 རིམ་ཐོབ་པའི། །གཙུག་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་བདག་ཉིད། །ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནི། །ཐེ་ཆོམ་
 མེད་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གནས་དང་གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས། །མཁའ་ལ་སྐྱད་ཅིག་
 དག་གིས་རྟོད། །ཅེས་དང་། གསང་འདུས་ཅ་རྒྱད་ལས། དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཅམ་དུ། །རྫོ་རྫོ་
 འབར་བའི་འོད་དག་གིས། །རྒྱན་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡིས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་
 ལས། དཔག་ཆད་བརྒྱའི་ཁྱོན་ཅམ་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆད་དང་གངས་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྫོ་
 རྫོ་འབར་བ་སྟེ་རང་གི་སྐྱའི་འོད་གྱིས་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། མཆོན་སོ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་
 གྱིས་བརྒྱན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱུ་ལུས་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་གཉུག་མོ་ལ་སོགས་པའི་

༡) ཇ། ༡༡་བ་༩་ སྐྱུ་ལུས་དང་།

དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་དབྱ་མར་ཐེམ་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་
 སྟོང་པའི་དབའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་འབྱུང་བ་བཟང་བ་ན་རྒྱུ་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷའི་སྐྱར་ལྗང་བ་ནི་
 དབའི་སྐྱ་ལུས་དང་། དེའི་རྒྱའི་འོད་གསལ་ནི་དབའི་འོད་གསལ་དུ་བྱའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྐྱ་
 འོངས་སྐྱ་སྐྱལ་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་སྒྲོལ་གསུམ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རིམ་ལྡོམ་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱ་མ་ཉིད།
 འོངས་སྐྱ་དུ་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ཡང་དེ། །དེ་ཉིད་ནི་ཟེའི་སེམས་ཅན་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལས་
 དཔགས་ནས། དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་ཉིད། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡང་དེ་ལ་བྱ། །དེ་ཉིད་འཆི་བའི་རོ་
 བོར་གྱུར། །ཞེས་པ་དང་། སྐྱ་བའི་ལུས་ཀྱིས་སྐྱ་ཆོགས་པའི། །ལུས་ལ་འཇུག་པ་སྐྱལ་པའི་སྐྱ། །དེ་
 ཉིད་སྐྱ་བའི་རོ་བོར་འཇུར། །ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱང་མཆོན་ཀུས་ལ། དེ་དག་གི་དོན་རིམ་ལྡོམ་བསྟུས་པ་
 གསལ་བ་ལས། བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྐྱེ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་། འཆི་བ་རྣམ་གསུམ་
 བསྐྱེ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྐྱ་བ་རྣམ་གསུམ་བསྐྱེ་བར་བྱ། །ཞེས་བའང་མཆོན་ཀུས་སོ། །དེ་ལ་
 འཆི་བ་གསུམ་ནི། སད་དུས་སྐྱ་སྟོང་བ་བཞིའི་རིམ་པས་འོད་གསལ་སྒྲོམ་པ་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་འཆི་
 བ་དང་། གཉིད་དུས་སྐྱ་སྟོང་བ་བཞིའི་རིམ་པས་འོད་གསལ་སྒྲོམ་པ་ནི་གཉིད་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་དང་།
 འཆི་ཁར་སྟོང་བ་བཞིའི་རིམ་པས་འོད་གསལ་སྒྲོམ་པ་ནི་འཆི་དུས་ཀྱི་འཆི་བའོ། །བར་དོ་གསུམ་
 ནི། སད་དུས་ཀྱི་སྟོང་བ་བཞིའི་མཐར་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷའི་སྐྱར་ལྗང་བ་ནི་སྐྱ་མའི་འོངས་སྐྱའི་
 སད་དུས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བར་དོ་དང་། གཉིད་དུས་ཀྱི་སྟོང་བ་བཞིའི་མཐར་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས་ཆི་ལམ་
 ལྷའི་སྐྱར་ལྗང་བའི་སྐྱ་མ་འོངས་སྐྱ་ནི་ཆི་ལམ་གྱི་བར་དོ་དང་། འཆི་བའི་སྟོང་བ་བཞིའི་མཐར་རྒྱུ་
 སྟོབས་ཀྱིས་བར་དོའི་ལྷའི་སྐྱར་ལྗང་བའི་སྐྱ་མ་འོངས་སྐྱ་ནི་སྤྱད་པ་བར་དོའོ། །སྐྱེ་བ་གསུམ་ནི།
 སད་དུས་སྐྱ་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ལྷ་སྐྱ་ལས་ལངས་ནས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ལྷར་བསྒྲོམས་
 པའི་སྟོང་གར་འཇུག་པའི་སྐྱལ་སྐྱ་ནི་སད་དུས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་། ཆི་ལམ་གྱི་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཟེན་པའི་ལྷ་སྐྱ་ལས་ལངས་ནས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ལྷར་བསྒྲོམས་པའི་སྟོང་གར་འཇུག་པའི་སྐྱལ་སྐྱ་
 ནི་ཆི་ལམ་སད་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། བར་དོ་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ལྷ་སྐྱ་ལས་ལངས་ནས་སྐྱེ་

གནས་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིང་གར་འཇུག་པའི་སྤྱལ་སྤྱོད་སྤྱི་སྤྱི་མིང་གི་སྤྱི་བའོ།
 དེ་ལྟ་བུའི་སང་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་། གཉིད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་། འཆི་ཁའི་འོད་གསལ་
 སྐྱོམ་པ་གསུམ་གའང་གཞིའི་འཆི་རིམ་གྱི་སྤྱོད་པ་བཞི་འཆར་བ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་སྤྱབ་དགོས་པར་
 ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་གསུམ་ལ་འཆི་བའི་མིང་གིས་བཏགས་ཤིང་། སང་དུས་ཀྱི་སྤྱལ་མེད་སྤྱི་
 དང་། མི་ལམ་གྱི་སྤྱལ་མེད་སྤྱི་དང་། བར་དོའི་སྤྱལ་མེད་སྤྱི་སྐྱོམ་པ་གསུམ་གའང་གཞིའི་བར་
 རོ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་བསྤྱབ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་གསུམ་ལ་བར་དོའི་མིང་གིས་བཏགས་
 ལ། སང་དུས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱི་དང་། མི་ལམ་སང་མ་ཐག་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་དང་། བར་དོ་སྤྱི་སྤྱི་མིང་འཇུག་
 པའི་སྤྱལ་སྤྱི་སྐྱོམ་པ་གསུམ་གའང་སྤྱི་སྤྱི་ལེན་པ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་
 དེ་གསུམ་ལ་སྤྱི་བའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བཤད་དོ། །བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ། འོད་གསལ་ཆོས་
 སྤྱི་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཆུལ་ནི། སང་དུས་སྤྱི་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་འོད་གསལ་སྤྱོད་ཅུས་པ་ཞིག་གིས་
 གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་སྤྱིང་གའི་དབྱ་མར་དམིགས་པ་གཏད་པ་ལས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་འོད་གསལ་
 ཟེན་ན། དེ་ལ་སང་དུས་བཞིན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། འཆི་ཁར་སྤྱིང་གའི་དབྱ་མར་དམིགས་
 པ་གཏད་པ་ལས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་འོད་གསལ་ཟེན་ན་དེ་ལ་སང་དུས་བཞིན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་
 པའོ། །དེས་མེད་སྤྱི་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཆུལ་དང་སྤྱལ་སྤྱི་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཆུལ་ཡང་འགྲེལ། །སྤྱིང་ག་
 དང་མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལ་བཞེན་ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་། མི་ལམ་སྤྱལ་སྤྱི་བའི་
 གདམས་ངག་སྤྱི་ཅེ་མ་ལོག་པ་ཡོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བཟུགས་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། སང་དུས་སྤྱི་ཆུང་
 དབྱ་མར་སྤྱད་ཅུས་པ་ཞིག་གིས་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་སྤྱིང་གའི་དབྱ་མར་དམིགས་པ་གཏད་པ་ལས་
 སྤྱོད་པའི་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་འོད་གསལ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཅུས་ན་དེའི་ཤུགས་བརྒྱབ་ནས་སང་དུས་སྤྱི་
 ཆུང་དབྱ་མར་སྤྱད་པ་སྤྱལ་ཆེ་བ་དང་བརྟན་པར་འགྲོ། དེས་ཀྱང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་བརྟན་པར་
 འགྲོ་བས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྤྱོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ལམ་བཟོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཆུང་ཁྱད་པར་ཤིན་
 ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཆེ་འདྲིར་མཆོག་མ་ཐོབ་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ཡིན་ན་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཟེན་

ལྷགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་འོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་མི་ལམ་གྱི་
སྐྱེ་ལུས་བྱུང་བར་ཅན་དུ་ལྷང་ཤེས་ནས་དེ་ལྷང་བ་གོམས་བས་སད་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ལུས་སྟོབས་ཅན་དུ་
འགྲོ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་སྐྱེ་ལུས་བྱུང་བྱུགས་པར་འགྲོ་བ་དང་། ཆེ་འདིར་མཆོག་མ་ཐོབ་
པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ན་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས་འོད་གསལ་ཟེན་བའི་མཐུས་མི་ལམ་གྱི་སྐྱེ་ལུས་ལ་
གོམས་བ་ཡོད་པས་བར་དོའི་སྐྱེ་ལུས་ཟེན་པ་འདྲ་བ་གཞན་གང་ལའང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལམ་སོ་སོའི་སྒོམ་ཚུལ་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་གཙུག་པོའི་དོན་སྐྱེ་ལུས་དང་འོད་གསལ་
གཉིད་སད་པ་དང་ལོག་པའི་དུས་སུ་སྒོམ་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ལས་
གཞན་པའི་སྒོམ་ཚུལ་སྤེལ་ནམས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ནས་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་མ་སྒོམ་ཚུལ་དང་།
འོད་གསལ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤང་བ་སྐྱེ་མ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། རའོ་སྤེལ་
དུ་འཛིན་པའི་གཞི་གང་ཟག་ལ་བྱང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་བྱུང་སྤེལ་དུ་
བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མེད་དོ་སྤེལ་པའི་ངེས་པ་
བརྟན་པོ་བྱ་སྟེ། སྤྱིང་ཕྱོགས་ལ་དེ་འདྲ་བ་མང་དུ་སྤྱང་། དེ་ནས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྤྱད་བསྟོན་མི་རྒྱས་
པར་སྤང་བ་ནམས་སྒོའི་ཡུལ་དུ་འཆར་དུ་གཞུག་ལ། དེ་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བྱ་སྤྱིང་བ་
པོར་འཛོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཕྱོགས་ནམས་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་
འཐད་ལྷགས་ནམས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་འགལ་བར་སྤང་བའི་ཆེ་ན་གཞུགས་
བརྟན་སོགས་དཔེར་སྤངས་ནས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱད་བཞིན་གྱི་གཞུགས་
བརྟན་ནི་མིག་སྒྲ་སོགས་གང་དུ་སྤང་བས་སྟོང་ཡང་བྱད་དང་མི་ཡོང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བ་དང་།
རྟེན་དེ་དག་འགལ་ཞིག་ལོག་པའི་ཆེ་འཛིག་པ་གཉིས་བསྟོན་མི་རྒྱས་པར་གཞི་མཐུན་དུ་འདྲུ་བ་
བཞིན་དུ་གང་ཟག་ལའང་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཅམ་མེད་ཀྱང་། ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བྱ་སྤྱིང་བ་
པོ་དང་། སྤྱིན་གྱི་ལས་ཉོན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བའང་མི་འགལ་ལོ་སྤེལ་དུ་སྤྱང་རོ། །དེ་
ལ་ངེས་པ་བརྟན་པ་ན་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་ལྟ་སྤྱི་དང་། ལྟ་སྤྱི་རང་བཞིན་གྱིས་

མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བའི་སྒྲུ་མ་དང་། སྒྲུ་མ་འང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་སྟེ་མ་
 དུ་བལྟ་བའི་ཤེས་བྱ་སྒྲུ་མ་སྒྲིལ་ལ་བསྐྱབ་སོ། །གཉིས་པ་མི་ལམ་སྒྲུ་མ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་
 དང་པོ་མི་ལམ་བཟུང་བ་ལ། མི་ལམ་རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ནི། སད་དུས་སྒྲུ་རྒྱུད་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟར་
 རས་ཐེམ་པ་ལས་སྟོང་བ་བཞི་འཛིན་རུས་པ་ཞིག་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་ཚུལ་ནི་གཉིད་ཀྱི་
 འོད་གསལ་ཐོག་མར་བཟུང་བའི་ཆེ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྟོང་བ་བཞི་ངོ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་
 སྟོང་བ་ན། དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་མི་ལམ་འཆར་བ་དེས་པར་ཤེས་པས། དེ་ལ་ནི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བ་
 རྣམས་འཛིན་པའི་ཐབས་ལས་གཞན་པའི་མི་ལམ་འཛིན་ཐབས་མི་དགོས་སོ། །མི་ལམ་འདུན་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་རུས་པ་མེད་པ་ཞིག་གིས་འཛིན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་
 རང་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་དང་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམས་ཏེ་མཆོད་ལ། མི་ལམ་མང་པོ་དང་། གསལ་
 པོ་དང་། བཟང་པོ་མི་བ་དང་། མི་ལམ་ཟེན་པ་དང་། ཟེན་ནས་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་དགོ་སྟོར་རྣམས་
 རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་འགལ་རྒྱུན་ཞི་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་བའི་གསོལ་བ་དྲག་པོ་མང་དུ་འདེབས་པ་
 དང་། ཡི་དམ་དང་བཀའ་སྟོན་ལ་གཏོར་མ་ལུལ་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ཞིང་མཆོམས་དམ་པར་
 བྱུང་། །དེ་ནས་ཉིན་མོ་དྲན་པ་རྒྱུན་ཆགས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ནི། ད་ལྟར་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་རྣམས་མི་ལམ་
 གྱི་སྒྲུང་བར་འདུག་སྟེ་མ་དང་། ད་མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱུང་སྟེ་སྒྲུ་མ་པའི་འདུན་པ་དྲག་
 པོ་ཡང་ཡང་སྒྲུང་། གཞན་ཡང་ད་གཞི་ད་མི་ལམ་བྱུང་དུས་སུ་ཅི་ནས་ཀྱང་མི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་
 བྱས་ལ་མི་ལམ་གྱི་དགོ་སྟོར་བསྒྲུང་བར་བྱུང་སྟེ་སྒྲུ་མ་པའི་འཕྲེན་པ་དྲག་པོ་མང་དུ་སྒྲུང་། བྱེད་པར་
 དུ་ཉལ་ཁར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྒྲུང་ངོ་། །མཆོན་མོ་མན་ངག་བཅོན་ཐབས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ནི། གཉིད་དུ་
 འགྲོ་ཁར་རང་ཡི་དམ་གྱི་སྒྲུང་བསྒྲོམ། སྤྱི་བོར་སྒྲུ་མ་བསྒྲོམས་ལ་གསོལ་བ་མང་དུ་གདབ། མགོན་
 པར་བསྒྲུ་དམར་པོ་འདབ་མ་བཞི་པ་ཞིག་གི་ལྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུའི་ནང་དུ་ཨོྲཱ་དམར་པོ་ཞིག་གསུང་ངོ་།
 རྗེའི་ངོ་བོར་བསམ་ཞིང་། དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་དེ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་བྱས་ལ་སེམས་བཟུང་བའི་
 རང་ནས་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་བྱུང་། །དམིགས་པ་བཟུང་བ་དེས་མི་ལམ་མ་ཟེན་ནའང་སྒྲུང་བཞིན་

བསྐྱེད་མེད། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མ་ཟིན་ན་ཐོ་རངས་ནས་ཉི་མ་ཅེ་ཤར་ཚུན་ལ་གཉིད་སྤང་བས་མི་
ལམ་འཛིན་སྤྱི་བའི་དུས་སུ་མའི་ནལ་འགྱུར་བསྐྱོམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། འདུན་
པ་སྦྱོང་བ་རྣམས་སྤར་བཞིན་བྱས་ལ། རང་ལྟར་གསལ་བའི་སྤྲིན་མཆོམས་སུ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་
འཆར་བ་སྤན་མ་ཅོམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་གཏད་དེ་རྒྱུང་བྱམ་པ་ཅན་བདུན་བྱས་ལ་གཉིད་དུ་འགྲོ་
བར་བཤོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་གཉིད་སྤང་བྲགས་ནས་མ་ཁུགས་པའམ་ཁུགས་ཀྱང་གཉིད་སང་
སྤྲིན་པར་བྱང་ནས་མི་ལམ་མ་ཟིན་ན། ཉིན་པར་གྱི་འདུན་པ་སྦྱོང་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་བྱས་ལ།
ཉལ་ཁར་རྩོུ་རྩོུ་བའི་དབྱུས་སུ་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་ཞིག་ལ་སེམས་གཏད་དེ། རྒྱུང་ཁ་སྦྱོར་ཉར་
གཅིག་བསྐྱོམས་ལ་སེམས་མ་གཡེངས་པར་བཟུང་བའི་རང་ནས་གཉིད་ལོག་པར་བཤོ། །

གཉིས་པ་སྦྱང་ཞིང་སྤེལ་བ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་སྦྱང་བ་ནི། སྤར་མེད་གསར་དུ་
སྦྱུལ་བ་དང་། སྤར་ཡོད་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བསྦྱར་བའི་སྦྱུལ་སྦྱར་སྒྲ་ཆོགས་ལ་སྦྱོབ་པ་དང་ཉི་མ་དང་
ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལ་ཞོན་ནས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་བཟུ་བའི་འཕེན་པ་བཏང་
ནས་དེར་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ནས་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་སྦྱོང་བཤོ། །འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་སྦྱང་བ་ནི། བདེ་བ་ཅན་དང་། མདོན་དགའ་དང་། འོག་མིན་སོགས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་དང་། དེར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་བཟུ་བ་དང་། མཆོད་
པ་དང་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པཤོ། །སྤེལ་བ་ནི། མི་དང་དུད་
འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ཀ་བ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་
རྣམས་གཅིག་གཉིས་སུ་སྦྱུལ་བ་དང་། གཉིས་བཞི་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྒྱ་དང་སྟོང་ལ་སེམས་པའི་
བར་སྦྱུལ་པཤོ། །

གསུམ་པ་ཡ་ང་བ་སྦྱང་ཞིང་སྦྱ་མར་སྦྱོབ་པ་ལ། ཡ་ང་བ་"སྦྱང་བ་"ཞེ། མི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་
མེ་དང་རྩལ་སོགས་པའི་ཡ་ང་བའམ་བག་ཆ་བ་བྱུང་ན། མི་ལམ་དུ་རྩོུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མི་ལམ་

༡) ཞ། ༡༥་བ་༥་ སྤང་བ།

གྱི་མེ་དང་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་དཔར་ག་ལ་འགྱུར་སྒྲུབ་དུ་བསམས་ལ། མཚོང་བ་དང་བཞུལ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་ཐོག་བརྗེས་བྱའོ། །སྒྱུ་མར་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི། མི་ལམ་དུ་མེར་སྣང་ཡང་མེར་མ་གྲུབ་
 པར་ཤེས་པ་དཔེར་སྒྲུངས་ནས། མི་ལམ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
 བོ་སྒྲུབ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་མི་ལམ་གྱི་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཉེན་
 དང་བཉེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཤར་བ་དེ་དག་ཀྱང་རང་
 གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་སྒྱུ་མར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ། དེ་དག་ཀྱང་བདེ་སྟོང་
 གི་ངོ་བོར་བལྟ་བའི་ཤེས་བྱ་སྒྲུབ་སྒྲིལ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྣང་བ་སྒྱུ་མའི་སྐབས་བཞིན་བྱའོ། །

བཞི་པ་མི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ནི། མི་ལམ་ཟེན་པ་བཟོན་པོ་བྱུང་བའི་སྐབས་
 རས་རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བར་བསྐྱོམས་ལ། རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
 པས་མི་ལམ་གྱི་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་རང་ལ་བསྟ། རང་ཡང་ལུས་གྱི་སྟོང་སྟངས་སྤྱགས་ཀའི་
 རྩྱུ་ལ་བསྟུ་ཞིང་། རྩྱུ་ཡང་མི་དམིགས་པ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་ལ་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་བཟུང་ངོ། །

གསུམ་པ་བར་དོ་སྒྱུ་མ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་བར་དོ་འཛིན་པ་པོའི་གང་
 ཟག་གི་དབྱེ་བ་ནི། བར་དོ་འཛིན་པ་འདི་ལ་གང་ཟག་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་
 རབ་ནི་སྟོང་བསྐྱབས་ལས་འཆི་བའི་མཐར་བར་དོའི་དོད་ལ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་
 ལ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གཉིས་པ་ནི། སྟོང་བསྐྱབས་ལས། དེ་ལྟར་སྒྱུར་ནས་གཉིད་ལོག་
 པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དུས་འདིར་སེམས་དང་སེམས་པ་དང་མ་རིག་པ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྐད་
 ཅིག་ལ་བྲན་པ་བརྗེད་པའོ། །ཕྱིས་ནི་བརྗེད་པའང་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འོད་གསལ་
 བའོ། །ཡང་གྲོལ་བ་ན་རྒྱུད་གི་རང་བཞིན་གཡོས་ཏེ། གཡེ་ཏེ་མི་ལམ་གཞན་དག་ཅེས་གསུངས་
 པས། གཉིད་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་ཟེན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་མི་ལམ་རྒྱུད་སྟོབས་གྱིས་ཟེན་པ་འཕངས་ལ།
 གཉིད་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་ཟེན་པ་ནི། འཆི་བའི་སྟོང་པ་བཞི་ཟེན་པའི་ཆད་འཛིན་ཡིན་ལ། མི་ལམ་རྒྱུད་
 སྟོབས་གྱིས་ཟེན་པ་ནི་འཆི་བའི་སྟོང་པ་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་བར་དུ་རྒྱུད་སྟོབས་གྱིས་ཟེན་པའི་ཆད་

འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་ཐ་མ་ནི་སྤྲ་མ་གཉིས་ལྟར་མིན་ཡང་དམ་ཆོག་དག་ཅིང་རིམ་གཉིས་བསྐྱོམ་བ་ཞིག་གིས་འཆི་བའི་དྲུས་སྤྲ་མ་ཆུ་ལ་ཐེམ་པའི་རྟགས་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དངོས་གཞི་འཆར་བའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལས་ལངས་མ་ཐག་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། ད་ལྟ་ནས་དེའི་གདམས་ངག་རྣམས་”བྲེད་ཆགས་སུ”¹⁾མང་དུ་སྦྱངས་ན་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་བར་དོ་རྒྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་བེན་ཀྱང་དེའི་གདམས་ངག་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བེན་པ་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལ། གང་ཟག་དང་པོས་ནི། འཆི་ཁར་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྦྱ་ལུས་སུ་ལྡང་བའི་འཕེན་བ་བཏང་བས་ཆོག་ལ། གང་ཟག་འབྲིང་གིས་ནི་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའི་སྟོན་རིག་པ་གསལ་བ་ན་ཟང་བེད་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་པ་མེད་པར་གཏོང་བ་དང་ཁས་སྦྱངས་པའི་སྟོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་ལྟར་རྣམས་ལ་བཞགས་སྟོམ་དང་། དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་གསོར་གཞུག་གོ། །དེ་ནས་རང་ལྟར་གསལ་འདེབས་པ་དང་མདུན་དུ་སྦྱ་མ་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ཆོགས་བསྐྱོམས་ནས་མཆོད་དེ། འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་བསྐྱེད་ཀྱིས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། བར་དོ་སྦྱ་ལུས་དང་བསྐྱེད་ཀྱིས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་པའི་གསོལ་བ་དྲག་པོ་མང་དུ་གདབ་པོ། །དེ་ནས་འཆི་རྟགས་སོགས་བརྟག་པ་ནི། ས་ཆུ་ལ་ཐེམ་པ་ན་ལུས་བསྐྱུལ་སྟོང་མི་རུས་ཤིང་བྱངས་མི་བྱབ་པར་སྟོད་སྟོད་པོར་འགོ། །ལུས་ས་ལ་བྱིང་བ་སྟོམ་བྱེད་ཅིང་ང་འཕེན་ཟེར་བ་འབྱུང་། བར་རྟགས་སྟོག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཆུ་མེར་རེ་སྤང་བ་ཞིག་འབྱུང་། ཆུ་མེ་ལ་”ཐེམ་པའི་རྟགས་ནི”²⁾ །ཁ་སྤྱི་ཆུ་སྐམས་ཤིང་ལྟེ་བྱང་དུ་འགོ། །བར་དུ་དུ་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་སྟོ་མེར་རེ་བ་ཞིག་གིས་ཁིངས་པ་འབྱུང་བ་འབྱུང་། མེ་རྒྱུང་ལ་ཐེམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་ནི། རྟོད་རྒྱུང་དུ་འགོ་ཞིང་ལུས་ཀྱི་རྟོད་མཐའ་ནས་སྤྱད། བར་རྟགས་སྟོན་བྱ་མེ་

1) ལ། 16་བ་ཙ་ བྲེད་ཆགས་སུ།

2) ལ། 17་ན་3་ ཐེམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་ནི།

ཁྱེད་འབྲུ་བ་དམར་ཁྲ་ཁྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྤང་བ་འབྱུང་། གུན་རྟོག་གི་རྒྱུ་མེས་ལ་ཐིམ་པའི་
 བྱི་རྟགས་ནི། དབུགས་ཕྱིར་རིང་དུ་རྒྱ་ཞིང་ནང་དུ་སྤྱད་མི་ཤེས། ཅུང་ཟད་སྤྱད་ཀྱང་ཐུང་ལ་རྩ་བ་
 པར་སྤྱད། རང་རྟགས་མར་མེ་རྒྱུང་གིས་མ་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་མང་དུ་འབྱུང་། དེ་ནས་སྤྱང་
 བ་ཞེས་བ་སྤང་བ་དང་པོ་འཆར་ཏེ་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་པ་ལ་ཆེ་འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེ་ནས་
 སྤང་བ་དེ་བསྐྱུས་པའི་རྗེས་སུ་ཤིན་ཏུ་སྤྱང་བ་ཞེས་བ་སྤང་བ་མཆེད་པ་འཆར་ཏེ། ནམ་མཁའ་གཡལ་
 དག་ལ་ཉི་འོད་ཤར་བ་བཞིན་དུ་དམར་པོ་འཕྲ་དམར་མེར་གྱི་སྤང་བ་འཆར། དེ་ནས་སྤང་བ་དེ་འདྲ་
 བསྐྱུས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱང་ཆེན་ཞེས་བ་ཉེར་ཐོབ་འཆར་ཏེ། ནམ་མཁའ་གཡལ་དག་པ་ལ་མཆོམས་
 གྱི་སྤྲུག་གིས་བྲབ་པ་བཞིན་དུ་ནག་ལམ་བ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་བའང་ཉམས་ནས་འགོ་དེ་ནས་ནག་
 ཐོམ་གྱིས་སོང་བའི་དེ་མེད་དེ་སངས་བ་དང་། ཐམས་ཅད་སྤྱང་བ་ཞེས་བ་འོད་གསལ་འཆར་ཏེ།
 ནམ་མཁའ་”སྤྱད་བྱེད་”^{༡)} གྱི་ཆེ་ཉིའི་འོད་དང་ནག་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་གྱི་ནམ་
 མཁའ་གཡལ་དག་ཅིག་འཆར་ཏེ། འོད་གསལ་དངོས་གཞིའོ། །འཆི་ཁའི་འབྱུང་བ་ཐིམ་པའི་རྟགས་
 དེ་རྣམས་སྤྱ་ཆད་ནས་འོང་བར་སྤང་བས་ལེགས་པར་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སྤྲུག་རྒྱ་ལ་སོགས་
 པའི་རྟགས་བཞི་ཤར་བ་ན་དེ་རེ་རེའི་དུས་ནས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟུམ་
 དུ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་ལ་ཆེ་འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་བ་བཞི་ཤར་
 བ་ནའང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟུམ་དུ་བསྐྱོམས་ལ། བྱེད་པར་དུ་འཆི་བའི་
 སྤྱང་བ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་གཉིས་སྤང་རགས་པ་ཞི་བའི་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་ལྟ་བུ་ཤར་བ་དེ་ངོས་
 ཟེན་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་ཅི་ཐུབ་བྱའོ། །རྗེ་མིད་ལས་ཀྱང་འཆི་བ་འོད་གསལ་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་དགོས། །དེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ད་ལྟ་ཆེ་
 མ་དམ་པས་ངོ་སྤྱད་པའི་གནས་ལུགས་ལྟ་བུའི་དོན་གོ་བ་དང་། མཆོན་བྱེད་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་
 སྤང་འཆལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མཆོན་བྱེད་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ནི། སད་དུས་ཀྱི་སྤྱང་བ་བཞི་

༡) ཞ། ༡༩་བ་༡་ སྤྱང་བྱེད།

བ་དང་། གཉིད་དུས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་བཞི་བ་ལ་ཟེར་རོ། །འཆི་བའི་སྒྲོང་བ་བཞི་བ་ལས་ལྷང་བར་བརྩམ་
 བ་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་བར་དོ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་རྣམས་ལྷང་བར་བྱའོ་སྐྱུ་མ་པའི་འཕེན་བ་དྲག་
 བོ་བྱས་པས། ལྷང་སད་དུས་དང་གཉིད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱུ་རྣམས་ལྷང་བ་ལ་
 གོམས་པའི་གནད་ཀྱིས་བར་དོ་ཟེན་བ་འབྱུང་བས། དེ་བྱུང་བ་ན་རང་ཉིད་བར་དོར་གནས་པས་
 ལྷང་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་མ་དང་། མི་ལམ་སྐྱུ་མའི་སྐྱབས་སུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་བར་དོའི་སྐྱུ་བ་གང་ཞིང་
 ཐམས་ཅད་ལྟའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གསལ་བཅུ་ནས་བསྒྲོམ་པ་དང་། དེའང་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་སྐྱུ་བའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་བསྒྲོམ་པ་དང་། སྐྱུ་མའང་བདེ་སྒྲོང་
 དབྱེར་མེད་ཀྱི་རོ་བོར་བསྒྲོམ་པའི་ཤེས་བྱ་སུམ་སྒྲིལ་བྱ་ཞིང་། དག་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་བྱའོ་སྐྱུ་མ་
 པའི་འདུན་བ་དྲག་པོའང་སྐྱུངས་། འཕོ་བའི་གདམས་ངག་ཡོད་ན་འཕོ་བ་བྱའོ། །གང་ཟག་ཐ་མས་
 བྱི་གང་ཟག་འབྲིང་པོའི་སྐྱབས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར། འཆི་བ་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུ་མེས་པ་ནས། གསོལ་བ་
 དྲག་པོ་མང་དུ་གདབ། ཅེས་པའི་བར་ནམས་དེ་དུས་སུ་བྱ་བ་དང་། ད་ལྟ་ནས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་འཆི་
 བའི་དུས་ཀྱི་ཉགས་བཞི་དང་སྒྲོང་བ་བཞི་དངོས་ཞིང་བྱུང་སྐྱུ་མ་དུ་བསམས་ལ་རེ་རེའི་དུས་སུ་གང་
 ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྐྱུ་མ་དུ་བསྒྲོམ། དེ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་འགགས་ནས་
 བར་དོ་དངོས་གྲུབ་སྐྱུ་མ་དུ་བསམས་ལ་ཤེས་བྱ་སུམ་སྒྲིལ་བསྒྲོམ་པ་དང་། དག་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བའི་
 འདུན་བ་སྐྱུང་རོ། །གཉིས་བ་འོད་གསལ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སད་དུས་སུ་འོད་
 གསལ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། སྐྱུ་ལུས་མཆོད་ཉིད་པའམ་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་
 ཡང་། འདིར་སྐྱུ་བ་ཅང་གི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། རང་ཡི་དམ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་སྒྲིང་ག་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་རྒྱ་རྒྱུ་ནང་དུ་ཉི་གདན་ལ་རྒྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་ཞིག་བསྒྲོམ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འསྐྱོས་པས་
 སྟོད་ཐམས་ཅད་སྐྱུངས་ཏེ། འོད་གསལ་དུ་བཞུ་བའི་སྟོད་ཞུ་བ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་བསྟུ། དེ་
 ནས་བཅུད་ཞུ་བ་དང་ཡུན་ནི་རང་ལྷར་གསལ་བ་ལ་བསྟུ། རང་གི་སྐྱེ་བོ་ནས་ཡས་ཞུ། རྒྱ་མཐིལ་
 ནས་མས་ཞུ་བ་གཉིས་དང་། ཉི་གདན་ནི་སྒྲིང་གའི་རྒྱུ་ཡིག་ལ་བསྟུ། དེ་ནས་རྒྱུ་གི་ཞབས་ཀྱི་ཏ་ལ་

བསྟུ། ཉ་རང་གི་མགོ་བོ་ལ་བསྟུ། དེ་ཆེ་བྱེད་ལ་བསྟུ། དེ་ཐེག་ལེ་ལ་བསྟུ། དེ་རྒྱ་ད་ལ་བསྟུ། དེ་འང་
 སྟོང་གའི་རྒྱ་རྒྱུ་འེ་ནང་དུ་བསྟུས་པར་མོས་ནས་གནས་དེ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་བརྟན་པར་བཟུང་ངོ་། །
 དེ་ཡུན་རིང་དུ་བསྟོམས་པས་སྟོང་པ་བཞིའི་རིམ་པས་སད་དུས་ཀྱི་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ཤར་བྱུང་
 བ་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་གཡོ་མེད་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །འོད་གསལ་དུ་འབྱུག་ཚུལ་འདི་ནི་གསང་
 འདུས་ནས་བཤད་པའི་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའོ། །གཉིས་པ་གཉིད་དུས་ཀྱི་འོད་
 གསལ་སྟོམ་ཚུལ་ནི། མི་ལམ་རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྐབས་སུ་
 བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ནའང་། ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ་ནི། དཀོན་
 མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དབུལ། ཆོས་སྦྱང་ལ་གཏོར་མ་བཏང་ལ། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཟེན་པ་དང་
 དེའི་འགལ་རྒྱུན་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། རང་ལྟར་བསྟོམ་པ་དང་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམས་
 ལ། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཟེན་པའི་གསོལ་བ་དྲག་པོ་མང་དུ་བཏབ། གཉིད་བྱུང་བ་ན་མི་ལམ་དུ་མ་
 ཤོར་བར་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་ཟེན་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་འཕེན་པ་མང་དུ་བཏང་། དེ་ནས་ཉལ་བ་
 བ་མགོ་བྱང་དུ་བལྟ་བ་དང་། གཞོགས་གཡས་པ་འོག་ཏུ་འབབས་པ་སེང་གའི་ཉལ་སྐབས་བྱ་སྟེ།
 རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྟོང་གར་བརྒྱ་འདབ་མ་བཞི་པ་སྟོན་པོ་ཞིག་བསམ། དེའི་ལྟེ་བ་ཙ་དབུ་
 མའི་ནང་དུ་རྒྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་ཞིག་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ་བསྟོམས་ལ་ཉལ་ལོ། །སད་
 དུས་སུ་གཏུམ་མོ་བསྟོམ་པ་སོགས་ཀྱི་མཐུས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་འདྲེན་རུས་པ་ཡིན་
 བ། ཉལ་ཁར་དམིགས་པ་འདི་བཞིན་བྱས་ནས་བསྟོམས་པས་ཞག་གཉིས་གསུམ་པན་མི་འབྱུངས་
 པར་རྒྱུད་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་ཟེན་པ་འོང་ལ། སད་དུས་སུ་རྒྱུད་དབུ་མར་ཐིམ་
 པའི་སྟོང་པ་འདྲེན་མི་རུས་ཀྱང་། སྦྱིར་བྱིང་བ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་
 གཉིད་ཉལ་ཁར་སྤར་བཤད་པའི་དམིགས་པ་དེ་བཟུང་བའོ། །ཡང་ན་དེ་མ་བཟུང་ཡང་སད་དུས་
 ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ཉལ་ཁར་བསྐྱུངས་ན་དེའི་མཐར་སྟོང་པ་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་མི་འཆར་བའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དུ་འབྱོ་བ་ནི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་ཡང་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཐོག་ཏུ་

འཛིག་རྒྱས་ན་ལམ་སྟེན་མོང་བའི་འོད་གསལ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྟགས་སྒྲ་མེད་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་དོན་
 མེད་དོ། །གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་སྟོང་བསྟུན་གྱི་ལུང་ནི་སྤར་བངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་
 ལམ་གྱི་ཡན་ལག་འཕོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་ལ་གཉིས། གོང་དུ་འཕོ་བ་དང་། གྲོང་དུ་འཇུག་པའོ། །དང་
 བོ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་བོ་འཕོ་བ་སྤང་བ་ནི། ཐོག་མར་སྒྲ་མ་རྣམས་གྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་
 བཞིན་བཟོད་ན། རང་ཉིད་རང་གི་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་གང་ཡིན་དུ་གསལ་འདེབས་པ་དང་། རྒྱང་ཁ་སྤྱོད་
 གསང་གནས་སམ་ལྟེ་བར་བསྒྲུབས་པའི་ངང་ནས་ལྟེ་བར་ཨ་དམར་པོ་དང་། སྤྱིང་གར་རྩྱུ་མཐིང་
 རག་དང་། ཆངས་བྲུག་དུ་ཁྲ་དཀར་པོ་རེ་བསམ། དེ་ནས་འོག་རྒྱང་བྲུག་དུ་འཐེན་པས་ལྟེ་བའི་ཨ་
 ཡིག་ཕུལ་བ་ཡར་འོངས་ནས་རྩྱུ་ཕུལ། དེ་ནས་རྩྱུ་ཡར་འོངས་ནས་ཁྲ་ཡིག་ཕུལ་བར་བསམ་ཞིང་།
 ཡང་ཕྱིར་དབབ་པ་ན། སྤྱིང་གར་རྩྱུ་དང་ལྟེ་བར་ཨ་གནས་པར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུན་དུ་རྟགས་
 མ་བྱུང་གི་བར་དུ་སྤྱང་རོ། །རྟགས་ནི་སྤྱི་གཙུག་ཟ་བ་དང་འཕྲིག་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལས་ལ་
 སྤྱར་བ་ནི། ལུས་གནད་ཅོག་ཕུར་བྲ། ལག་པ་གཉིས་གྱིས་ཕུས་མོ་གཉིས་ལ་འཇུག་ཅིང་། སྤྱབས་
 འཁྱོ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་འཁྱོ་བས་རང་ཉིད་ཡི་དམ་གྱི་ལྟར་གསལ་བའི་ངང་ནས། སྤྱི་གཙུག་
 གི་ཐད་ཀའི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་འདོམ་གང་ངམ་ཁྱ་གང་སོགས་གང་བདེ་བའི་སར་སྒྲ་མ་དང་ཡི་
 དམ་གྱི་ལྟ་དབྱེར་མེད་དུ་དམིགས་ལ། མོས་བྲུས་གྱི་གདུང་བས་གསོལ་བ་བྲུག་དུ་གདབ། དེ་ནས་
 ལྟེ་བའི་ཨ་དང་སྤྱིང་གའི་རྩྱུ་དང་སྤྱི་གཙུག་གི་ཁྲ་གསལ་བཏབ་ནས་འོག་རྒྱང་བྲུག་དུ་འཐེན་པས་ཨ་
 དེ་ཉིད་རྩྱུ་དབྱུ་མའི་ནང་ནས་ཡར་ལ་ཁྱ་རུ་རུ་བྱུང་ནས་སྤྱིང་གའི་རྩྱུ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་། “ཨ་
 ཉིག་”ཟེ་ཅམ་བྲུབ་པ་ཞིག་བསྐྱུས་སོ། །ཡང་རྩྱུ་ཡིག་དེ་ཉིད་ཡང་ཡར་བྱུང་སྟེ། “ཨ་ཉིག་ཉི་ཤུའི་
 བར་དུ་བཟོད་པས་མགྱིན་པར་བྱུང་བར་བསམས་ལ། ཆངས་བྲུག་གི་ཁྲ་ཡིག་བསལ་ནས་ཆངས་
 བྲུག་སྐར་ཁུང་ཕྱེ་བ་ལྟར་དཀར་སིང་རེ་”ཡོད་པ་ལྟར་བསམ་པུ་ཞིང་། ཨ་ཉིག་བྲུག་པོ་ལྟ་བཟོད་པས་

༡) ལ། ༡༩་བ་༩་ ཨ་ཉིག་ ཨ་ཉིག་
 ༢) ལ། ༢༠་ན་༡་ ཡོད་པར་བསམ།

རྒྱ་དེ་ཚངས་བྲུག་ནས་རྒྱངས་ཀྱིས་འཛོན་ནས། སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྲུགས་ཀར་ཐེམ་
 བ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་བཞག་གོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་ནམས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
 གྲོང་འཇུག་ནི་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །བྲུགས་བཞེད་ཀྱི་འཕོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་གི་དམིགས་པ་ནི་གཞན་
 ཏུ་འགོད་དོ། །འདི་དག་ནི་རྒྱ་རོ་ཚས་བྲུག་གི་དམིགས་སྒྲོར་ལག་ཏུ་ལེན་ཚུལ་བསྐྱས་ནས་བཀོད་
 པའོ། །འདི་གིས་དགེ་བ་རབ་དཀར་བདུད་ཅིའི་འོད། །ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་སྒྲུང་བའི་བསིལ་ཟེར་
 ཀྱིས། །ཀྱན་ཚོངས་ཐུན་པ་མ་ལུས་མཐར་བྱེད་ཅིང་། །ནམ་གྲོལ་ཀྱི་ཐུད་བཞད་པའི་དབལ་གྱུར་
 ཅིག །སར་མརྒྱ་ལོ།

༡༡། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལུ་ཨི་པའི་མངོན་རྟོགས་ ངག་འདོན་གྱི་ཚེ་གའི་རིམ་པ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །སྒྲ་མ་དང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་ཉེ་བུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་ལ་གྲུས་པས་བྱག་འཆལ་ལོ། །
དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལུ་ཨི་པའི་མངོན་རྟོགས་ངག་འདོན་གྱི་ཚེ་གའི་རིམ་པ་ནི། རང་མཆོད་
གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའམ། ཡང་ན་ ཏ་ཏོ་ཏིེ་ ཞེས་བརྗོད་པས་རིམ་བཞིན་ཁ་དོག་དེ་རོ་བྱས་པའི་
སྒྲིན་བཅོམ་ཞིང་བདུད་ཅིར་གྱུར། ཨོྲེ་ཨྲེ་ཧྲེ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས། རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པར་གྱུར་པར་བསམ། སྒྲིན་འགོ་གཏོར་མ་མངོན་རྟོགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ནས། བྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་མོ་ཞེས་བརྗོད། རང་གི་བྱགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་གནས་པའི་རྩྭ་ཡིག་
ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། དུར་ཁོད་བརྒྱད་ན་གནས་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིང་དང་། ཞིང་སྒྲིང་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུན་བྲངས་ཏེ། ཕྱོགས་མཆམས་བརྒྱད་དུ་འཁོད་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འོད་
གསལ་དུ་བརྒྱག་པ་ལས། བདེ་མཆོག་གི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱུར་བཞེངས་པའི་མགོན་ལྔམས་གྱི་
ལྷགས་ལ་རྩྭ་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྩྭ་ཆེ་ཆེ་གསུམ་པ་དཀར་པོ་ནས་འབྱུང་ཅམ་འཁོད་པའི་རྩྭ་ཆེ་ཆེ་
འོད་ཟེར་གྱི་བྱ་གྲུས་བྲངས་ནས་གསོལ་བར་གྱུར། རྩྭ་ཆེ་ཆེ་ལོ་ཁ་བྱེ་བའི་བྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། ཨོྲེ་ཁ་ཁ་ཞེས་པ་ནས་
རྩྭ་རྩྭ་པར་པར་སྒྲུབ། ཞེས་ལན་གཉིས་བརྗོད་ལ། ཕྱོགས་གཡོན་དང་མཆམས་གཡས་བསྐྱོར་དུ་གནས་པ་ལ་དབུལ་ལོ། །ཨོྲེ་ཨྲེ་ །
པ་ཏྲེ་རྩྭ་སྒྲུབ། དེ་བཞིན་དུ་ཨྲེ་ ། གྱི་གནས་སྤྱ། ལྷ་རྩྭ་གིས་ཞབས་བསིལ་དང་། ཨོྲེ་བརྩ་བུའི་ཨྲེ་རྩྭ་སྒྲུབ། དེ་བཞིན་དུ་
བུའི་གནས་སྤྱ། རྩྭ་པེ། དྲེ་པེ། གཞེ། བེ་ཕྱི། འཕྱ། ལྔམས་བརྒྱག་ལ་རྩྭ་གཉིས་ཉེར་སྒྲིང་རོལ་མོ་དང་བཅས་པ་དབུལ།
ཕྱོགས་སྒྲིང་དང་ཞིང་སྒྲིང་དང་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་ལྔམས་གྱི་ཞལ་དུ་ཨོྲེ་ཨྲེ་ ཧྲེ། ཞེས་པས་ནང་མཆོད་དབུལ་ལ།
ལྷ་ཡི་ཆོགས་ལྔམས་མ་ལུས་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཀྱན་འབྱུང་བཞིག་ཅེས་དང་། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་

བརྗོད་ལ་མཐེབ་མིན་གྱིས་སེ་གོལ་གཏོགས་ལ། ཨོྫ་བརྗོད་མུམ་ འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་
 གྱུར། བར་བསམ། མཆོད་པ་བསང་སྦྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སུལ་ལྷོ་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་བགེགས་བསངས། སྤྱ་བྱ་ལ། ཞེས་
 སོགས་གྱིས་སྦྱང་བར་སྦྱངས། སྦྱང་པའི་རང་ལས་ཀྱི་མཐ་ཨ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་
 རྣམས་གྱི་ནང་དུ། རྒྱ་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་ཡོན། ཞབས་བསེལ། མེ་རྟོག་ བདུག་སྟོས། མར་མེ།
 བྱི། ཞལ་ཟས། རོལ་མོ་རྣམས་རང་བཞིན་སྦྱང་བ་ཉིད། རྣམ་པ་མཆོད་ཇུས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཅན།
 བྱེད་ལས་དབང་པོ་དུག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་སྟེར་བར་གྱུར། བར་
 བསམ། ཨོྫ་ཨ [ཡུལ་རྒྱུ] དེ་བཞིན་དུ། ཨོྫ་བརྗོད་མུམ་ལུམ་རྒྱུ། ཞེས་པ་ནས། འཕྲུལ་བར་ཐུགས་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་
 བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། དེ་ནས་མཐུལ་དབུལ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། ཕྱག་གསུམ་བྱས་ཏེ་སྦྱིར་མཐུལ་བཤམ། ཕྱག་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་
 ཕྱག་ཏུ་མེ་རྟོག་དབུལ། ཕྱག་བྱས་ཏེ་མེ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། སྟེར་སོ་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་དོན་དུ་སེམས་
 དགེ་བས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི། །རྣལ་བཞིན་ཆོ་ག་ལྡན་པ་ཡིས། །རྣལ་འབྱོར་ལ་
 བྱི་ཉེར་གནས་མཛོད། །ཅེས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་མེ་རྟོག་གཏོར་ལ་གསོལ་བ་གདབ། ཕྱག་བྱས་ཏེ་སྦྱིར་མ་མ་གཏོགས་པའི་མེ་རྟོག་
 བསྟུ། ཕྱག་བྱས་ཏེ་མཐུལ་བཤམ། ཕྱག་བྱས་ཏེ་གཞན་རྣམས་གྱིས་མེ་རྟོག་སྦྱིར་མ་ལ་དབུལ་བའི་བྱིར། མཐུལ་སྦྱིར་མ་ལ་དབུལ། སྦྱིར་མས་ཀྱང་
 གཞན་རྣམས་གྱིས་ཕུལ་བའི་མཐུལ་དང་རང་གི་མེ་རྟོག་སྦྱིར་མ་གོང་མ་རྣམས་ལ་དབུལ་བའི་བྱིར་མེ་རྟོག་མཐུལ་གྱི་དབུས་སུ་སྦྱངས་ལ། རྟེན་
 གྱི་བྱུང་དུ་བཞག །ཕྱག་བྱས་ཏེ་རང་གནས་སུ་འཁོད། ཡང་ན་ཕྱག་གསུམ་བྱས་ཏེ་སྦྱིར་མའམ་གཙོ་སོ་ལ་མེ་རྟོག་དབུལ། ཡང་ན་ཕྱག་གསུམ་
 བྱས་ཏེ་བྲལ་ལ་འཁོད་པ་རྣམས་ལ་མེ་རྟོག་དཀའ། དེ་ནས་ཕྱག་གསུམ་ཆོན། གཞན་ལྷ་གསོལ་གདབ་དང་བཅས་པ་སྦྱིར་མ་བཞིན་བྱའོ། དེ་
 རྣམ་སྦྱིར་མའམ་གཙོ་སོས། བཤགས་པ་དང་བསྐྱམ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པར་
 ལྷོ། ཞེས་བརྗོད་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ། །ཞེས་པ་ནས། གོ་འཕང་མཆོག་ལ་དགོད་པར་
 བགྱི། །ཞེས་པའི་བར་ལན་གསུམ་གྱིས་སྦྱབས་འགྲོ་སོགས་བྱ། དེ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་བསྟོམ་བརྒྱས་བྱ་བ་ནི། རང་གི་སྤྱི་བོར་པི་
 ལས་བརྒྱ། ཨ་ལས་སྦྱིར་མེད་དུ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་རྫོང་ཆེ་ཆེ་ལྷ་པ་དཀར་པོ་ལྟེ་བ་ལ་རྒྱ་གྱིས་མཆོན་པ་ལས་
 འོད་འཕྲོས། དོན་གཉིས་བྱས། འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། རྫོང་ཆེ་སེམས་དབང་དཀར་པོ་ཞལ་
 གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་རྫོང་ཆེ་དང་བྱིལ་བུ་འཛིན་པ། རྫོང་ཆེའི་སྤྱིལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པ། ཡུལ་རྫོང་ཆེ་

སྙེམས་མ་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གྱི་གྱུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་འབྱུང་པ། གཉིས་
 ཀའང་དར་དང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ། གཉིས་ཀའི་སྤྱི་བོར་ཨོྲཱ་ མགྱིན་པར་ལྷུང་
 ཐུགས་ཀར་རྒྱུ། ཐུགས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། རང་འབྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས།
 རུང་རྒྱུ་བོ་རྟོམ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། ཡང་རྒྱུ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་དབང་གི་ལྷ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས།
 དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་བའི་བྱམ་པ་ཐོགས་ནས། ཨོྲཱ་སྐྱ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨ་རྩེ་ཏེ་ཀ་
 ཏ་ས་མ་ཡ་ཤྱི་ཡེ་རྒྱུ། ཞེས་དབང་བསྐྱར། སྤྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་། རྩ་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
 གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར་པར་བསམ། ཐུགས་ཀར་ཆོ་
 བའི་སྤྲོད་དུ་རྒྱུ་གི་མཐའ་མར་ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་སྤྲགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་གྱུར་པར་བསམ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྱིབ་དང་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་
 ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཐུགས་ཀའི་སྤྲགས་
 ཐེང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྱིབ་སྤྲངས།
 སངས་རྒྱས་སྤྲས་བཅས་ལ་མཆོད་པ་སྤུལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འོད་
 ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ནས། ཐུགས་ཐེང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐིམ་ནས། དེ་ལས་བདུད་རྩིས་རྒྱན་
 དཀར་པོ་བབས་པ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོམས་ནས་བབས་ནས། རང་གི་ཆོངས་ཕྱག་ནས་ཞུགས་
 ཏེ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་རྒྱན་གང་། སྤྱོད་གསུམ་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་
 སངས་ཀྱིས་དག་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། ཨོྲཱ་བཟླ་ཏེ་རུ་ཀ་ས་མ་ཡ། མ་རུ་སྤྱ་ལ། ཏེ་རུ་ཀ་ཏེ་ཀོ་བ་
 ཏེ་ཏུ། རི་རྩོ་མེ་རྩ་ཤ། སུ་ཏོ་ཏྱོ་མེ་རྩ་ཤ། སུ་པོ་ཏྱོ་མེ་རྩ་ཤ། ཨ་རུ་རྩོ་མེ་རྩ་ཤ། སྐྱ་སི་རྩོ་མེ་པ་
 ཡ་ཆོ། སྐྱ་ཀམ་སུ་ཅ་མེ་ཅེ་རྩོ་ཤྱི་ཡེ་ཀུ་རུ་རྒྱུ། ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་རྟོམ་ག་ཤན། བཟླ་ཏེ་རུ་ཀ་མ་མེ་སྤྱུ་ཏེ་
 རུ་ཀ་རྩ་ཤ། མཐུ་ས་མ་ཡ་སུ་ལྷུང་རྒྱུ་པར། ཅེས་མང་དུ་བརྒྱས་ནས། རྒྱུད་མངོན་བཟླ་མ་ལས། བདག་ནི་མི་
 ཤེས་ཆོངས་པ་ཡིས། །དམ་ཆོག་ལས་ནི་འགལ་ཞིང་ཉམས། །ཆོ་མ་མགོན་པོས་སྤྱབས་མཛོད་

ཅིག །གཙོ་བོ་དོན་མཛད་པ་སྟེ། །སྤྱགས་ཇེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་བདག་
 སྐྱབས་མཆི། །དོན་མཛད་པ་དབང་ལ་ལུས་རང་ལ་ཐེག་པ་ས་རང་གི་སྒོ་གསུམ་དང་དོན་མཛད་པ་
 དཔའི་སྐྱ་གསུང་སྤྱགས་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ སྤྱི་ཉེ་རུ་ཀ། །ཉེ་ནི་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་
 གྱུར་པའི་སེམས་ཉེ་ཞེས་པ་ནས་ཨེ་ཨྱི་འོན་ལོ། །སྒྲོང་པའི་རང་ལས། ཞེས་དང་། དོན་མཛད་པ་འཛིན་
 པས་འབྱུང་བ། སྤྱི་ཉེ་རུ་ཀོལ་ཏྟ། ཨོ་ཨ་ཨྱ། ཞེས་པ་ནས་རྩྱི་རྩྱི་བཟ། རང་གི་ལྟེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་“ཞེས་པ་
 ནས་”^{༡)}ལྟེ་བའི་སྤྱགས་སྤང་ལ་ཐེག་པར་གྱུར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྱེད་པར་གྱུར་
 ཅིག །གཞན་གཉིས་ཀྱི་འདུ་མཐུན་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རོ་
 གཅིག་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །དབྱེད་པའི་དབྱས་སུ་སྦྱོར་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཞེས་པ་
 ནས། ལྟེ་བར་ཨོ་སེར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དོན་མཛད་པ་སེར་པོ་གཡས་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུར་ཞིང་།
 གཡོན་འགྱིང་བ་དང་བཅས་པས་དེལ་བུ་སྤྱགས་ཀར་འཛིན་བ། ཞེས་པ་ནས་ས་གཞོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་དོ་
 ཇེ་འཛིན་ཅིང་། གཡོན་འགྱིང་བ་དང་བཅས་པས་དེལ་བུ་དཀར་བཞེན་བ། མིག་གཉིས་སུ་ཨོ་དཀར་
 པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། གཉི་ཕྱག་དོན་མཛད་པ་གཡས་འཁོལ་ལོ་འབྱུར་ཞིང་། གཡོན་འགྱིང་
 བ་དང་བཅས་པས་དེལ་བུ་དཀར་བཞེན་བ། རྒྱ་བ་གཉིས་སུ། ཞེས་པ་ནས་སྤྱགས་ཀར་དོན་མཛད་པ་
 གཡོན་འགྱིང་བ་དང་བཅས་ཞེས་དང་། སེར་སྒྲོ་དོན་མཛད་པ་གཡས་རོལ་བ་དང་བཅས་པས་རིན་པོ་
 ཆེ་འབྱུར་ཞིང་། གཡོན་རོལ་བ་དང་བཅས་པས་དེལ་བུ་སྤྱགས་ཀར་འཛིན་བ། ལྟེ་ཅ་བར། ཞེས་པ་
 ནས་དེལ་བུ་དཀར་བཞེན་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་བ། ཞེས་དང་། གཡས་བརྒྱུངས་ཀྱིས་
 བཞུགས་བ། ལྟེ་བར་ས་ལ་ལོ་སེར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ལྷུང་བྱེད་མ་སེར་མོ་ཞལ་གཅིག་
 ཕྱག་བཞིའི་གཡས་གཉིས་གྱི་གྲུག་དང་འཁོར་ལོ། གཡོན་གཉིས་ཐོད་པ་དང་ཁ་རྩྱི་ག་འཛིན་བ། ཞེས་
 དང་། གར་གྱི་དབང་སྤྱག་མའི་སྐབས་སུ། གཡོན་གཉིས་ཐོད་པ་དང་ཁ་རྩྱི་ག་འཛིན་བ། གསང་གནས་ནས་
 མཁའི་ཁམས་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཕྱག་དུག་གི་གཡས་གྱི་གྲུག །ཅེས་སྟགས་དང་། གཡོན་གཉིས་ཐོད་པ་དང་

༡) ཞ། ༣་བ་༤་ ཞེས་དང་།

“ཁ་ལྷོ་ག་འདྲིན་པ”། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་པ། གཅེར་བྱ་སྤྲ་གྲོལ་བ་
 ཞེས་དང་། གཡས་བརྒྱངས་གྲིས་བཞུགས་པ། ཨོ་ཞེས་པ་ནས་ཤུག་ཉུང་། ཨོ་སྤྱུ་ནི་སྤྱུ་ཉི་ཉི་པའ།
 ཤར་དུ་སྤགས་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་ནག་པོ། ཞེས་པ་ནས། ཨོ་ལྷ་ན་ཡ་རོ། ལྷ་ག་ཐག། བཟླ་ཉི་ཉི་པའ། ལྷོར་
 སྤགས་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་སེར་པོ་རྣམས་འཁོད་པར་གྱུར། སྤགས་དེ་རྣམས་ལས་རང་རང་གི་ཁ་དོག་
 ཅས་པ་ནས། འཕྲོས་པས་ཆངས་པའི་འདྲིག་རྟོན་ནས། ཞེས་པ་ནས། གཞུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་གྱུར།
 སྤགས་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། ཤར་ནག་། བྱང་ལྗང་། རུབ་དམར་། ལྷོ་སེར་
 བའི་སྤྲ་ཆོགས་རྩོལ་རེ་བ་བྱ་བཞི་པ། ཆངས་པའི་འདྲིག་རྟོན་ནས་ ཞེས་པ་ནས། རུབ་པར་གྱུར། ར་བ་
 གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཞེས་དང་། མཆོན་པའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་ལས། ཞེས་པ་དང་། སྤྲ་ཆོགས་རྩོལ་
 རང་བཞིན་དང་། སྤྲ་ཆོགས་རྩོལ་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་ལས་ཞེས་དང་། གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞེས་པ་
 ནས་བསྐྱོར་བར་གྱུར། ཨོ་ཞེས་དང་། ཨོ་བཟླ་ལྷ་ལ་ཨ་ན་ལྷ་རྩྭ་ཉི་ཉི་ ཨོ་སྤྱུ་ནི་སྤྱུ་ཉི་ཉི་པའ། ཅས་ལན་
 གཉིས་བརྗོད་ལ། ཤར་དང་ལྷོར་དུ་སྤགས་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་ནག་པོ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཁྲ་གདོང་
 མ་ནག་མོ་གཉིས། ཨོ་གྲིལ་ཞེས་པ་ནས། པའ། བྱང་དུ་སྤགས་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་ལྗང་ཁུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་
 ལས་ཁུག་གདོང་མ་ལྗང་ཁུ་ཞེས་དང་། ཨོ་གྲིལ་པ་ཡ་ཞེས་པ་ནས་པའ། གྱི་བར་ལན་གཉིས་བརྗོད་ལ། རུབ་དང་འོག་
 ཏུ་སྤགས་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་དམར་པོ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཁྲི་གདོང་མ་དམར་མོ་གཉིས། ཨོ་
 ལྷ་ན་ཞེས་པ་ནས་ པའ། ལྷོར་སྤགས་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཐག་གདོང་མ་
 སེར་མོ། ཨོ་སྤྱུ་ནི་སྤྱུ་ཉི་ཉི་པའ། ཨོ་ལྷ་ན་ཡ་རོ། ལྷ་ག་ཐག། བཟླ་ཉི་ཉི་པའ། ཤར་ལྷོར་སྤགས་
 དེ་ཉིད་ཁ་དོག་ནག་པོ་དང་སེར་པོ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་གཉིས་འདྲེས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་
 གཤེན་རྩེ་བརྟན་མ་གཡས་སྤྲ་གཡོན་སེར་བ། ཨོ་ལྷ་ན་ཡ་རོ། ལྷ་ག་ཐག། བཟླ་ཉི་ཉི་པའ། ཨོ་གྲིལ་
 པ་ཡ་གྲིལ་པ་ཡ་ཉི་ཉི་པའ། ལྷོ་རུབ་ཏུ་སྤགས་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་འོད་ཟེར་དང་
 བཅས་པ་གཉིས་འདྲེས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་གཤེན་རྩེ་པོ་ཉ་མོ་གཡས་སེར་གཡོན་དམར་བ།

༡) ཞ། ར་ན་ཅ་ ཁ་ལྷོ་ག་ཞགས་པ་འདྲིན་པ།

ཨོྭ་གྲིལྭ་པ་ཡ་གྲིལྭ་པ་ཡ་ཏུྱ་ཏུྱ་པལ། ཨོྭ་གྲིལྭ་གྲིལྭ་ཏུྱ་ཏུྱ་པལ། ལུབ་བྱང་དུ་ཐུགས་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་
 དམར་པོ་དང་ལྗང་ཁུ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་གཉིས་འདྲེས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཤེན་རྗེ་
 མཆེ་བ་མ་གཡས་དམར་གཡོན་ལྗང་བ། ཨོྭ་གྲིལྭ་གྲིལྭ་ཏུྱ་ཏུྱ་པལ། ཨོྭ་སུལྭ་ནི་སུལྭ་ཏུྱ་ཏུྱ་པལ། བྱང་
 ཤར་དུ་ཐུགས་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་ལྗང་ཁུ་དང་ནག་པོ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་གཉིས་འདྲེས་ཏེ་ཡོངས་སུ་
 གྱུར་པ་ལས་གཤེན་རྗེ་འཛོམས་མ་གཡས་ལྗང་གཡོན་སྟོ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་བ། ཞེས་
 བ་ནས་སྤར་བུ་བསྐྱམས་བ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་འབྲ་དུ་མ་སྤྱགས་བཅུར་སྟོས་ནས་ཞེས་དང་། རྩོམ་རྩོམ་
 བའི་ཕྱི་རོལ་དང་ཉེ་བར་སྤྱི་ཞེས་དག་ཏུ་བརྩོན་བའི་རྗེས་སུ། སྤྱི་རིང་པོ་ནག་པོ་བཅུ་ལས་གྲུབ་བའི་ཁྲོན་པ་
 བཅུར་སོ་སོའི་བགོགས་རྣམས་བཅུག་པར་གྱུར། ཨོྭ་ལྷ་ལྷ། ཞེས་བ་ནས། བརྩ་གྲི་ལ་ཡ་ཏུྱ་པལ། ཨོྭ་
 བརྩ་ཐུད་ག་ར། བརྩ་གྲི་ལ་ཡ། ཨ་གོ་ཏ་ཡ་ཏུྱ་ཏུྱ་པལ། ཅེས་ལན་བཅུ་བརྩོན་ལ། ཤར་ནས་སྤྱགས་གཡོན་
 སྟོར་དང་། མེ་ནས་མཆམས་གཡས་སྟོར་དང་། སྤྱང་འོག་ཏུ་བགོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་སྤར་བུ་
 ལུག། ཁྲོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་གི་སྟོ་བས་བརྩུངས་པས་ཞེས་བ་ནས། རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། ཁྲ་གདོང་མ་ལ་
 སོགས་པས་ཞེས་བ་ནས། དུམ་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྩོམ་མེ་གཡོན་སྟོར་དུ་འབྲིལ་ཞིང་
 འབར་བ་སྤྱང་དང་ལོགས་ཀྱན་ཏུ་ཁྲབ་པས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བགོགས་
 དང་བལ་བར་གྱུར། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་རང་ཞེས་བ་ནས། བརྒྱའི་ལྷོ་བར་ཨོྭ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་བ་
 ནས་འོད་ཟེར་རང་གི་སྤྱིང་གའི་སྤྱི་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་གནས། །ཞེས་བ་ནས།
 ཀྱན་ལ་བདག་ནི་གུས་ཕྱག་འཆལ། །རང་གི་ཐུགས་ཀའི་སྤྱི་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་
 ཀྱིས་མཆོད་པར་གྱུར། སྤྱི་ཏེ་ཏུ་ཀ་ཨ་ཀྱི་ཏུ་སྤྱུ་དེ་བཞེན་དུ་སྤར་ཏེ། སྤྱི་ཏུ་གིས་ཞབས་བསེལ་དང་། དེ་
 ནས་ཨོྭ་བརྩ་བུའི་ལྷོ་སྤྱུ་ཞེས་བ་ནས་ཤུལ་འོད་ཟེར་མཆོད། ཨོྭ་བརྩ་ཐི་ནི་ཏུྱ་ཏུྱ་པལ། ཨོྭ་བརྩ་པི་ཤེ་
 ཏུྱ་ཏུྱ་པལ། ཅེས་བ་ནས། ཨོྭ་རྣམ་རྒྱ་ཏུ་བརྩོ་ཏུྱ་ཏུྱ་པལ། ཅེས་པའི་བར་ཐུགས་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས། དེག་མ་བཅུ་ལུག་གི་
 མཆོད་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱུང་བཅུད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་བསྟོད་པའམ། ཡང་ན། ཨོྭ་བཙུམ་ལྷན་དཔའ་བོའི་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ཏུྱ་ཏུྱ་པལ། ཨོྭ་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོའི་མེ་དང་མཉམ་པའི་འོད་ཏུྱ་ཏུྱ་པལ། ཨོྭ་རལ་པའི་ཅིད་པན་

མི་བཟད་པ་དང་ལྷན་སྦྲེལ་པར། ཨི་མཆེ་བ་རྣམས་པར་གཅིགས་པ་འདིགས་པའི་ཞལ་སྦྲེལ་པར། ཨི་
 སྟོང་ཕྱག་ཕྱག་ནི་འབར་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་སྦྲེལ་པར། ཨི་དག་སྟ་ཞགས་གདངས་མཐུང་དང་ཁ་སྤྲི་
 འདིན་སྦྲེལ་པར། ཨི་སྟག་གི་པགས་པའི་ན་བཟའ་འདིན་པ་ཅན་སྦྲེལ་པར། ཨི་སྦྱ་ཆེན་དུང་ཁ་
 བགེགས་མཐར་མཛད་ལ་འདུད་སྦྲེལ་པར། ཅེས་པོད་སྐད་ཏུ་བསྒྱུར་བས་བསྟོད་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 བདག་སྦྱབས་མཆི། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། །ཨི་བཟླ་ཏེ་རུ་ཀ་ཞེས་པ་
 བས་ཀྱུང་སྦྲེལ་པར། ཆོགས་ཞིང་རྣམས་རང་ལ་ཐེམས་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་གྱུར། མཆོད་ཡུལ་
 དང་ཞེས་པ་ནས་བཟད་དོ། །རང་གི་སྦྱི་པོར་ཏེ་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ནས་ཀ་མཐིང་ག། དེ་གསུམ་གྱི་དོན་ཞེས་པ་
 བས་མི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་དང་ཐར་བར་བྱའོ། །ཨི་སྦྱ་སྦྱ་མ་ཞེས་པ་ནས་ཏྱི།
 ཁམས་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བར་གྱུར། ཡི་གེ་གསུམ་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་
 ལས་ཞེས་དང་། སྦྱི་སྟོན་པོར་གྱུར། དེ་གསུམ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས། སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་
 སྟོན་དུ་འགོ་བས་སྦྱའི་འཁོར་ལོའི་ལྟ་རྣམས་ཁུ་བ་ཨི་དང་། གསུང་གི་འཁོར་ལོའི་ལྟ་རྣམས་ཁུ་བ་
 ཀྱུང་དང་། ཕྱགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྟ་རྣམས་ཁུ་བ་སྦྱི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐིམ་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། སྦྱི་གི་
 ཞབས་གྱུ་ནི་ཏེ་ལ་ཐིམ། ཏའི་ལུས་ནི་དེའི་མགོ་པོ་ལ། དེ་ཡང་རྩ་ཆེས་ལ། དེ་ཡང་ཐིག་ལེ་ལ། དེ་
 ཡང་རྒྱ་དུ་ལ་ཐིམ་ཞིང་། རྒྱ་དུ་ཡང་སྦྱའི་ཆེ་མོ་ཞེས་པ་ནས་གནས་པར་གྱུར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
 ཞེས་དང་ཐར་བར་བྱའོ། །ཨི་སྦྱ་རྒྱ་ལྷ། ཞེས་པ་ནས་ཏྱི། རྒྱ་དུ་ཡང་མི་དམིགས་པར་གྱུར། དེ་ལྟར་སྦྱང་བ་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ལས། རང་གི་སེམས་རྒྱ་དའི་གཞུགས་གྱེན་དུ་འགྲུང་བ་ཤིན་ཏུ་
 ལྷ་བ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་ནས་མཁར་གནས་པར་གྱུར། སྟོང་བའི་ངང་ལས་ཡི་
 སྟོན་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཞེས་དང་། གེ་སར་སེར་པ། སྦྱ་ཆོགས་པསྒྱུར་དུའི་དབུས་སུ་མཆོན་
 སོ་གཉིས་གྱི་དོ་པོ། ཨ་ཀྱ། ཞེས་པ་ནས། ཨི་ཨུང་སྟེ་དབྱངས་དཀར་པོ་བཅུ་དྲུག་པ་ཕྱག་གཅིག་གཡས་
 སྟོར་དང་། སྦྱར་ཡང་ཨ་ཀྱ། ཞེས་པ་ནས། ཨི་ཨུང་སྟེ་དབྱངས་དཀར་པོ་བཅུ་དྲུག་པ་ཕྱག་གཅིག་གཡོན་
 སྟོར་ཏེ་གཉིས་ཀའང་རིམ་པ་གཅིག་གིས་འཁོད། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་དོ་པོ། ཀ་ཁ་

དང་། དུང་སྐྱོང་སེར་པོ། ཐམས་ཅད་སྟོད་མི་འདྲ་བ་སྦྱང་སྦྱལ་མཐུག་དུ་འབྱེལ་ཞིང་། ཐུག་གཉིས་
 གྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་གཙོ་བོ་ལ་འབྲུད་པ། དེ་དག་གི་སྟེང་གི་ཞེས་དང་། ལྷོ་སེར། དབྱས་སྟོ་བ། འོག་
 གཞི་དམ་ཆེག་གི་འཁོར་ལོ་ལ། ཞེས་པ་ནས། རིན་པོ་ཆེའི་རྟོག་གིས་སྦྱས་པ། དབྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་ལྟེ་བར་
 ཉི་གདན་ལ་རང་ཉིད་བཙུག་ལྡན་འདས་དཔལ་ཉི་རུ་ཀ་ཞེས་པ་ནས་གཡོན་ཞལ་ལྗང་། རྒྱབ་ཞལ་
 དམར། གཡས་ཞལ་སེར་བ། ཞེས་པ་ནས། མི་རུས་ཀྱི་ཐལ་བས་ལྷུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་པ། ཡབ་
 ཡུམ་པན་ཚུན་འབྱུང་པས་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ། ཅས་པ་ནས། ཞི་ལྷག་གི་ཉམས་ཐམས་ཅད་དང་
 ལྡན་པ། བཙུག་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་ཞེས་དང་། ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཐུག་རྒྱ་
 ལྡས་བརྒྱན་པ་ཞེས་དང་། ལྷ་བཙུའི་དོ་ཤལ་ཅན་ཏེ། ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་ལས་རྩི་
 དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེ་ནག་པོ་ཅེ་ལྷ་བ་བྱུ་དམར་པོ་ལས་ཞེས་དང་། ཅེ་མོར་རྒྱ་སེར་པོས་
 མཆོན་པ། ཡབ་ཀྱི་ལྟེ་བར་ཆེ་གདན་ལ། ཨོ་བཟླ་བེ་རོ་ཅ་རྩེ་ཡེ་རྩི་རྩི་པར་སྦྱུ། ཐུགས་ཀར་ཆེ་
 གདན་ལ། ཨོ་སཐ་བུརྟུ་ཏུ་ཀི་རྩེ་ཡེ་བཟླ་ཐན་རྩེ་ཡེ་རྩི་རྩི་པར་སྦྱུ། མགྱུན་པར་ཉི་གདན་ལ། ཨོ་ལྷེ་
 བཟླ་ཉི་ཉི་རུ་རུ་ཀི་རྩི་རྩི་པར་སྦྱུ། ཏུ་ཀི་རྩེ་ལྷ་ལ་ཤི་བ་རི་སྦྱུ། དབྱལ་བར་ཉི་གདན་ལ། ཨོ་རྩི་ཉི་ཉི་རྩི་
 རྩི་པར་སྦྱུ། ཀྱི་སྦྱགས་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དམར་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་གཡོན་བསྐྱོར་དུ་གནས་པ། ཡུམ་
 ཀྱི་ལྟེ་བར་ཉི་གདན་ལ། ཨོ་ལྷེ་བཟླ་ཉི་ཉི་ ཞེས་པ་ནས། ལྷ་ལ་ཤི་བ་རི་སྦྱུ། ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ།
 ཨོ་རྩི་ཉི་ཉི་རྩི་རྩི་པར་སྦྱུ། མགྱུན་པར་ཆེ་གདན་ལ། ཨོ་བཟླ་བེ་རོ་ཅ་རྩེ་ཡེ་རྩི་རྩི་པར་སྦྱུ། དབྱལ་བར་
 ཆེ་གདན་ལ། ཨོ་སཐ་བུརྟུ་ཏུ་ཀི་རྩེ་ཡེ་བཟླ་ཐན་རྩེ་ཡེ་རྩི་རྩི་པར་སྦྱུ། ཐུགས་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་
 དམར་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་གཡོན་སྐྱོར་དུ་གནས་པ། ཐུགས་ཉམས་ཀྱང་པན་ཚུན་དུ་ཞལ་སྐྱོར་ཞིང་
 འོད་ཟེར་འབྱུང་པའི་རྣམ་པ་ཅན། ཨོ་ལྷུ་རྩི། སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ཞེས་དང་།
 ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་དགའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པས་ཉེན་དང་བཉེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱང་བདེ་སྟོང་
 དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོ་བོར་བྱུང། བསྐྱེད་འདབ་མ་ལ་ཤར་དུ་ཞེས་དང་། གཡས་ལྷག་མ་ཏུ་མ་རུ་དང་།
 གཡོན་ཁ་རྩི་ག་བསྐྱམས་པ། གཡས་བརྒྱུངས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཞེས་དང་། བཀའ་བའི་ཐོད་པ་བཞི་སྟེ་

བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ། ཐུགས་འཁོར་གྱི་ཤར་ཅིབས་ཞེས་དང་། བྱང་ཅིབས་རྩ་ཞེས་དང་། ལུབ་ཅིབས་
 ཡོ་ཞེས་དང་། ལྷོ་ཅིབས་ཨ་རུ་ཞེས་དང་། མེ་ཅིབས་གོ་ཞེས་དང་། བདེན་བྲལ་གྱི་ཅིབས་རྩ་ཞེས་དང་། རྒྱང་གི་
 ཅིབས་དེ་ཞེས་དང་། དབང་ལྡན་གྱི་ཅིབས་སྒྲ། ཞེས་དང་། ཐུགས་གྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ།
 ཞེས་དང་། སྐྱ་མདོག་སྒྲོན་པོ། གསུང་གི་འཁོར་ལོའི་ཞེས་བ་ནས། འོག་པག་སིལ་སིལ་གྱི་སྐྱ་སྒྲོགས་
 པ། ཤར་སྒྲོར་ཁྲ་གདོང་མ་ནག་མོ། ཞེས་བ་ནས། བྱང་ཤར་དུ་གཤིན་རྗེ་འཛམས་མ་གཡས་ལྷང་གཡོན་
 སྒྲོ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་མོ་ཆེན་མོ་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་བཙོན་བ། ཞེས་བའི་རྗེས་སུ་
 ལྷིང་པོའི་རྣམ་འབྱོར་མ་བཞིའི་སྐབས་བཞིན་དུ། ཞལ་གཅིག་མ་ཞེས་བ་ནས་ཁ་ཤི་ག་བསྐྱམས་པ། རོའི་གདན་ལ་
 གཡས་བརྒྱངས་གྱིས་བཞུགས་པ། ཞེས་དང་། རོད་སྐམ་ལྷ་བཙུའི་དོ་ཤལ་ཅན། འཁོར་གྱི་ལྷ་ཞེས་བ་ནས་
 བྲང་བ་འཛིན་པ། ཡོ་ལྷུང་རྩྱུ་གནས་བཞི་དང་གསང་གནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཡབ་ཡུམ་
 སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་སྤྱི་པོ་ནས་ཞེས་དང་། འོར་བུའི་ཅིར་སླེབས་པ་ན་ལྷན་ཅིག་
 སྤྱིས་དགའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་དེ་ཉིད། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་
 སོ་བདུན་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་བ་ལྷ་སོ་བདུན་དུ་ཤར་བ་ནི། ལུས་རྗེས་སུ་དན་བ་ཉི་བར་བཞག་པ་དང་།
 ཞེས་བ་ནས། སེམས་རྗེས་སུ་དན་བ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན། མཁའ་འགྲོ་མ་དང་། ལྷ་མ་
 དང་། དུམ་སྤྱིས་མ་དང་། གཟུགས་ཅན་མའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་སྦྱར་ལ། གཤིན་རྗེ་འཛམས་
 མའོ། །རྒྱུ་བ་གཉིས་བབྱད་པ་གཞུང་དབྱིབས་སུ་ཞེས་བ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་སྤྱིང་ག་ཆོས་གྱི་འཁོར་
 ལོའི་དབྱས་སུ་ཞེས་དང་། བཙོན་ལྷན་འདས་དཔལ་ཉི་རུ་ཀ་སྐྱ་མདོག་མཐིང་ག་ཞེས་དང་། ཞབས་གཡས་
 བརྒྱངས་གཡོན་བསྐྱམས་པས་བཞུགས་པ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་རྗེ་རྗེ་པག་མོ་ལ། ཞེས་བ་ནས་མི་
 རུས་གྱི་ཐལ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་པ། ལྷེ་བའི་དམར་ཆ་གདུམ་མོའི་མའི་གཟུགས་གྱིས་
 ཐེག་ལེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་བཙོན་ལྷན་འདས་མ་རྗེ་རྗེ་པག་མོ་སྐྱ་མདོག་དམར་མོ་ཞེས་དང་།
 བཞེགས་པར་མཛད་པ། བསྐྱལ་བ་འཛིག་པའི་དུས་གྱི་མེ་ལྷ་བུ་ཉི་མའི་འོད་ཅན་གྱི་ཞེས་བ་ནས་ལེགས་
 པར་འབྲིལ་བ། ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཕྱག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། ཞེས་དང་། ལྷ་བཙུའི་དོ་ཤལ་ཅན་

ཉེ། དབྱིད་དང་ཐིག་ལའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཞེས་པ་ནས་བཞུགས་པ། སྤྱིང་གའི་ཤར་ཞེས་དང་། འཁོར་ལོ་ཉེར་
བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་སྤྱིའི་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར། གནས་ཉེར་བཞིའི་རྩ་དང་ཁམས་ངོ་བོ་དབྱེར་
མེད་དུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དཔལ་བོ་དང་དཔལ་མོ་ཉེར་བཞིར་གྱུར་པ་ནི། སྤྱི་
མཆོམས་སུ་སྤྱིར་སྤྱི་ལ་ཡན་གནས་པའི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཁུ་ཀ་ཀ་སྤྱི་ལ་
དང་རྩ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རབ་གཏུམ་མ། སྤྱི་གཙུག་རྩེ་ལན་རྩེ་རར་གནས་པའི་རྩ་ནང་གི་
ཁམས་དང་རྩ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མངུ་ཞེས་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་ཉེ་མཐར། ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དེ་
སྤྱིའི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་རྣམས་ས་འོག་ནས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱི་མདོག་
དཀར་པོ་སྟེ། དཔལ་བོ་ཉེར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་པ་ཞེས་དང་། འོག་པག་སིལ་སིལ་གྱི་
སྤྱི་སྤྱོགས་པ། ལྷའི་རྩ་བར་གནས་པའི་རྩ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཁྲ་གཤོང་མ་ནག་མོ་ཞེས་དང་། ལྷ་
བྱག་གཉིས་ན་གནས་པའི་རྩ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། གཤེན་རྩེ་འཛོམས་མ་གཡས་ལྡང་གཡོན་སྤྱི་
བ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུག་མོ་ཆེན་མོ་ཞེས་དང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་མདོག་བྱག་མཆོན་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱི་དཀྱིལ་གྱི་
སྤྱབས་བཞིན་སྤྱར། སྤྱི་མཆོམས་མ་བརྒྱད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པའི་རྩེས་སུ། འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབྱལ་བར་
རྩོམ་པའི་སྤོང་བ་འཛིན་པ། རང་གི་སྤྱིང་གར་ཨོ་རྩ་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྩོམ་པའི་སྤོང་བ་
དཔལ་དཀར་པོ་དཀར་དམར་ནག་པའི་ཞལ་གསུམ་བྱག་དུག་གི་གཡས་རྩོམ་པའི་རྩེ་རྩེ་མར་བྱ་མགོ་བོ།
གཡོན་རིལ་བྱ་ཐོད་པ་ཁ་ལྷོ་ག་འཛིན་པ། བག་མོ་དང་མཉམ་པར་སྤྱོར་བ། མགོ་བོར་ན་མ་ཉི་མེར་
པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྣམ་སྤྱང་སེར་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱག་བཞིའི་གཡས་གཉིས་འཁོར་ལོ་དང་
རྩེ་མ་བྱ། གཡོན་གཉིས་རིལ་བྱ་དང་ཐོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཁ་ལྷོ་ག་འཛིན་པ། གཤེན་རྩེ་མ་དང་
མཉམ་པར་སྤྱོར་བ། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་མཆོག་གི་བྱག་མཆོན་ཁ་ལྷོ་ག་འཛིན་པ། ཞེས་པའི་རྩེས་སུ། ཅན་ཀྱི་དང་མཉམ་
པར་སྤྱོར་བ། རྩོམ་པའི་སྤོང་བ་སྤྱི་གདན་ལ་བཞུགས་ཤིང་སྤྱི་བའི་འོད་ཀོར་ཅན། གཞན་ལྷ་ཉི་གདན་ལ་
བཞུགས་ཤིང་ཉི་མའི་འོད་ཀོར་ཅན། དཔལ་བོ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱག་རྩེ་དུག་གིས་བརྒྱན་
ཅིང་། ཐོད་སྤྱིམ་ལྷའི་དབུ་རྩེ་དང་ཐོད་རྩོན་ལྷ་བཙུའི་དོ་ཤལ་དང་། ལྷ་གི་བགས་པའི་ཤམ་ཐབས་

ཅན། "ཐུན་གསུམ་པ་"^{༡)}གཡས་བརྒྱུད་ས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། གཙོ་མོའི་ལྟེ་བར་ཨོ་པི་ཞེས་དང་། བག་མོའི་
 སྐབས་སུ། གཡོན་ཐོད་པ་ཁ་ལྷོ་ག་ཞགས་པ་འཛིན་པ། རྟོང་སེམས་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ། དེ་བཞིན་དུ་
 གཞན་རྣམས་ལ་འཇུག་ཏེ་མཐར་ཐུག་ཅིང་། ཅེ་ཀྱི་དུད་ཁ་ཏྲ་མཆོག་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་
 གཅིག་ཕྱག་བཞིའི་གཡས་གཉིས་རྩ་མ་རུ་དང་གི་གྲུག། གཡོན་གཉིས་ཐོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཁ་ལྷོ་
 ག་དང་ཐིལ་བུ་འཛིན་པ། མོངས་བྱེད་མ་རྩེ་གདན་ལ་བཞུགས་ཤིང་རྩེ་བའི་འོད་ཀོར་ཅན། གཞན་ལྔ་
 བེ་ཉི་གདན་ཅེས་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱན་གསུམ་པ། ཞེས་པ་ནས། ཐོད་སྐྱམ་ལྔའི་དབུ་ཐུན་དང་ཐོད་
 སྐྱམ་ལྔ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན། གཡས་བརྒྱུད་ས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཕྱག་རྒྱ་དང་ཐོར་གཡོན་དུ་བསྒྲོར་ཅིང་། དེ་ནས་
 གཡས་སུ་བསྒྲོར་ལ། ཐོ་ཞེས་བཞོད་ལ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་གནས་པའི་རྩྭ་ཡིག་ལས་
 འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། ཐུགས་བཅུའི་འཛིག་ཉིན་གྱི་ཁམས་ན་ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་པའི་འཁོར་
 འོར་གྱུར་པ་དང་དབང་གི་ལྷ་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་དང་བཅས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྦྱན་
 བྲངས། འོད་ཟེར་སྦྱང་གར་ཐེམ། དབང་གི་ལྷ་མོ་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ཐོད་པ་
 དང་རྩ་མ་རུ་འཛིན་པ། ཨོ་བཟླ་ལྷ་ནི་ཞེས་སོགས་རིག་མ་བཅུ་དུག་གིས་མཆོད་ནས། ཨོ་བཟླ་ཨ་རྒྱུ་ཤེ་ངོ་བཟླ་
 སྤ་ཤེ་རྩྭ། བཟླ་སྦྱོར་པི། བཟླ་སྦྱར་ཏི་ཞེས་སྐགས་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་དགྲུག་གཞུག་སོགས་བྱས་ལ། ཨོ་ཡོ་ག་ཞེས་
 དང་། རྒྱུ་ཉེད། དམ་ཆོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་ཞེས་དང་། ཤར་བའི་ཆེམས་སོ། །ཨོ་ལྷུང་རྩྭ། ཞེས་པ་
 ནས། བཟླ་རྒྱུ་ཉེད། སྐད་ཅིག་མའི་སྐགས་དང་ཐོ་གཉིས་པས་པད་ཀོར་དང་ཐོར་བྱ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་དང་། དེ་ནས་གཡོན་གྱི་བྱ་
 མའི་སྦྱང་དང་། དེ་ནས་ཡང་དབུས་དང་། དེ་ནས་གཡས་ཀྱི་བྱ་མའི་སྦྱང་དང་། ཡང་དབུས་སུ་བྱས་ལ་མཐར་འཁུད་པའི་རྩྭ་ལ་བྱ་ཞིང་། བཟླ་
 རྒྱུང་དང་། ཡོ་ག་རྒྱུ་ཉེད་གཉིས་ལས། དང་ཐོར་གཡོན་གྱི་བྱ་མའི་སྦྱང་དང་། དེ་ནས་གཡས་དང་། དེ་ནས་དབུས་སུ་པད་ཀོར་བྱས་ལ།
 མཐར་འཁུད་པའི་རྩྭ་ལ་བྱ་ཞོ། ཨོ་བཟླ་ལྷ་ནི་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། བདག་
 ཉིད་དུ་གྱུར། སྦྱོ་ཐོ་ནས་ཞེས་དང་། རོན་གྲུབ་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། དེས་བྱམ་པའི་དབང་ཐོབ།
 སྦྱང་ཐོའི་རྩྭ་འཁྱོར་མ་བཞི་ཞེས་དང་། དབང་བཞི་པ་ཐོབ། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཐེམ་པར་

༡) ཞ། ༤་བ་༡་ ཐུན་གསུམ་པ།

དཀར་ཆུ་བརྒྱུད་པའི་གཞིགས་པ། 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 མཐུད་ངོས།

གནས་པའི་བདུད་ཅི་ལྷས་མཆོད། ཨོ་སར་ཞེས་པ་ནས་བརྩོན་སྤྲུལ། ཨོ་ལུང་རྒྱ། གནས་བཞི་དང་
 གསང་གནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཡབ་ཡུམ་སྟོན་པས་བར་ཁྱལ་པས་བྱང་སེམས་ཁྱེ་བ། སྤྱི་པོ་
 རས་མགྱིན་པར་སླེབས་པ་ན་དགའ་བ། ཞེས་དང་། རོར་བུའི་ཅེར་སླེབས་པ་ན་ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་དགའི་ཡེ་
 ཤེས་སྤྱིས་པས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་གྱུར། དཀྱིལ་འཁོར་
 པའི་ལྷ་རྣམས་ལྷན་སྤྱིས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོན་པས་
 ཁྱལ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་གྱུར། དེ་ནས་ལྷ་པོ་སོའི་སྤྱི་གསལ་བར་དམིགས་ནས། ལྷ་པོ་
 སོའི་སྤྱལ་བཞིན་ཅིང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱལ་སམ། ཡང་ན་སྤར་བཞིན་རྒྱུད་པོད་སྤྱད་ཏེ་བསྐྱར་བས་བསྟོན་ནས། ཨོ་ཀ་ར་ཀ་ར་
 རྩི་རྩི་པའ། ཅས་པ་ནས། ཨོ་རྩི་ཡི་རྩི་ཡི་རྩི་རྩི་པའ། ཅས་པའི་བར་དཔའ་པོ་ཉེར་བཞིའི་སྤྱལ་བཞིན་ལ། སོ་དང་སེན་
 མོ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཁམས་ཉེར་བཞི་དཔའ་པོ་ཉེར་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། ཨོ་ཀ་ར་ཀ་ར། ཀྱ་རུ་
 ཀྱ་རུ། ཞེས་པ་ནས། རྩི་ཡི་རྩི་ཡི་རྩི་རྩི་པའ། ཅས་གཙོ་བོའི་ཆ་སྤྱལ་དང་། ཨོ་རྩ། ར་མ་རྩ། ཞེས་པ་ནས། པའ་རྩ།
 ཞེས་ཡབ་ཀྱི་གོ་ཆ་དུག་གི་སྤྱལ་བཞིན་ལ། དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དུག་དང་། ཉེ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་
 རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་འདུ་སྤྱལ་བཞིན་ལ་མཐར། ཨོ་བརྩེ་བེ་རོ་ཅ་རྩེ་ཡེ་རྩི་རྩི་པའ་སྤྲུལ། དེ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཐོད་སྐྱམ་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཁ་རྩྭ་གཞི་ལྷ་ཡི་སྤྱ། །ཞེས་དང་། ཀ་ནི་
 གང་དུ་འདམ་མི་གནས་པ། །ཨ་ལྷ། ཞེས་པ་ནས། ས་རྩ་ལྷ། དབྱངས་གསལ་ཀྱི་ཐོང་བ་འོད་ཟེར་ལྷ་ལྷན་
 ཞེས་དང་། མདངས་ཅན་དུ་གྱུར། དེའི་དབུས་སུ་སྤྱད་ཅིག་གིས་ཞེས་དང་། གཙོ་བོའི་ཞལ་བཞི་ལ་རིམ་བ་
 བཞིན་ཐིམ། དམ་ཆོག་པ་ཡབ་ཡུམ་ནི། ཞེས་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། རྩི་གི་ཞབས་
 ཀྱ་ནི་རྩ་ལ། ཞེས་པ་ནས། རྩ་དཔལ་སྤྱེའི་ཅེ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆའི་ཆད་ཅམ་དུ་གནས་པར་གྱུར། ཅས་སྤར་
 སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་པར་སྤྱདས་པའི་སྤྱལ་ས་ལྷར་བཞིན་པའི་མཐར། ར་དཔལ་མི་དམིགས་པར་གྱུར། སྤར་ཀྱི་སྤྱད་ཅིག་མའི་སྤྱལ་ས་
 གསུམ་བཞིན་ལ། སྟོང་པའི་རང་ལས་ཉེན་དང་བཉེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ཅིག་གིས་གསལ་
 ལ་ཇོགས་པར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། རང་གི་ལྷེ་བར་རྒྱ་བ་ལ་གནས་པའི་རྩི་དཀར་དམར་ལྷ་གཞན་རང་
 རང་གི་ཕྱགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩི་ཡིག་ལ་བརྒྱས་བྱའི་

སྒྲགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་དབྱས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལས་འཁོར་ལོ་ལྷའི་ལྷ་ཚོགས་འཕྲོས་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་
བྱས། སྐར་འདུས་ཏེ་དབྱས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ཐེམ་བ་དང་སྟོབ་དང་བསྟུ་བའི་མཛད་པ་ཅན་དུ་གྱུར། ཅེས་ལྷ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་སྤྱོད་བར་བསམས་ལ་སྒྲགས་བསྐྱོར་བར་བྱའོ། །གཏོར་མའི་སྐབས་སུ། གཞུའི་དབྱིབས་ཅན་
གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཆོན་བ་ཞེས་དང་། བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བའི་ནང་གི་
ཤར་དུ་ཨོྫོང་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་བྱི་ཆེན་ཨོྫོང་གྱིས་མཆོན་པ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་སོ་སོར་
སྐར་ཏེ་མཐར། དབྱས་སུ་བྱི་དམར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་མིའི་ཤ་བྱིས་མཆོན་པ། རྒྱུང་གཡོས་པ་ལས་མེ།
ཞེས་དང་། དམར་མེར་དུ་གྱུར། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྭ་དཀར་པོ་ལས་ཞེས་དང་། བསིལ་བར་གྱུར། ཨོྫོང་ཨ་ལྷ། ཞེས་
ནས། དཀྱིལ་འཁོར་མདུན་དུ་སྒྱུན་བྱངས། བྱི་ཏེ་རུ་ཀ་ ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐར་ལྷར་ཚུ་གཉིས་ནས་རོལ་མའི་བར་གྱིས་
མཆོད་ནས། ལག་བ་གཉིས་ལ་ཨ་ལྷ། ཞེས་བ་ནས། གྲུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་སྐྱབ་དང་ཉི་མའི་རང་བཞིན་
དུ་གྱུར་བའི་དབྱས་སུ་རྩྭ་ཡིག །ཨོྫོང་ཞེས་དང་། ཨོྫོང་རྩྭ་ཆུ་ཉི་རྩྭ་དང་ཞེས་བ་ནས། རྩྭ་རྩྭ་ཐེང་ཐེང་ལོར་
གྱུར། ལྷ་མོ་ཆོད་མ་ཞེས་དང་། རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་ཞེས་བ་ནས། རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་
གྱུར། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཞེས་དང་། རྣས་འབྱུ་ཅམ་འཁོད་པའི་རྩྭ་རྩྭ་ཐེང་ཐེང་ལོར་ཞེས་བ་ནས། གསོལ་
བར་གྱུར། ཨོྫོང་བཟོ། ཞེས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་པ་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ལ། རིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཆོད། ཀླང་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟོད་
པའི་རྩེས་སུ། མྱིད་བ་དང་མཉམ་ཞི་བའི་ཆགས་བཅོམ་ཀྱན་དུ་རྟོག་བ་འཛོམས། །ཁྱིད་ནི་དངོས་པོ་
མཐའ་དག་མཁའ་ལྷར་གཟིགས་བ་དང་ལྷན་པ། །མགོན་པོ་ཤིན་དུ་བཅེ་བ་ལྷི་བའི་ཆུས་བརྒྱན་
བྱགས་ཀྱི་ཆུས། །མཛོད་ཅིག་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཤིན་དུ་རྩེས་བཅེར་མཛོད། །ཅེས་གསོལ་བ་
གདལ། དུར་ཁྱིད་བརྒྱད་ན་གནས་པའི་ཕྱོགས་སྟོང་དང་ཞེས་བ་ནས། འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས། བདེ་
མཆོག་གི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྐུར་བཞེངས་པའི་མགོན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རྩྭ་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་
བའི་རྩྭ་རྩྭ་ཅེ་གསུམ་བ་ནས་འབྱུ་ཅམ་འཁོད་པའི་རྩྭ་རྩྭ་ཐེང་ཐེང་ལོར་གྱི་སྐུ་གྱུས་བྱངས་ནས་གསོལ་
བར་གྱུར། ཨོྫོང་ཞེས་དང་། བཏ་བཏ་སྐྱུ། ཨོྫོང་ཏུ་སྐུ་ལ་ཡེ་སྐྱུ། ཞེས་སོ་ཅི་དང་ཀླང་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་
རྩེས་སུ། ཨོྫོང་གཡུང་མཐ་རྩྭ་ཡོ་གཡུང་ཉུང་། ལྷ་ཡི་ཚོགས་རྣམས་ ཞེས་དང་། ཨོྫོང་ཕུལ་འཛིག་

རྟེན་པ་རྣམས་གཤེགས་ཤིང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བདག་ཉིད་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར། དེ་ནས་ལྷན་དཀྱིལ་
 དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། ལྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ཡབ་ཡུམ་སྟོན་པར་ཞུགས་པའི་གསང་གནས་
 གཉིས་བསྐྱེད་པའི་དགའ་བའི་སྒྲུབ་འགྲོ་བ་རྣམས་བཀུག་སྟེ་དུར་ཁྲོད་ལ་ཐེམ། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་མོ་བཞི་
 ཡང་རང་ངོས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ཞལ་བཞི་ལ་རེས་པ་བཞིན་ཐེམ། ཞེས་སྟོང་བོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞིའི་བར་སྐར་བཞིན་
 བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ། ལྷན་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་སྟེ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ། དེ་གསུང་འཁོར་ལ། དེ་
 ཐུགས་འཁོར་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་ཐོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ། དེ་བརྒྱད་ཀྱང་ནང་གི་
 ཉེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྟོང་གར་ཐེམ་ནས་རྩ་དང་ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པར་གྱུར། ཅེས་ལྷན་དཀྱིལ་བསྐྱེད་ནས། དམ་ཆོག་པ་ཡབ་ཡུམ་ནི་ལྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་
 ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐེམ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས་རྒྱ་དང་མི་དམིགས་པར་གྱུར། ཅེས་སྐར་བཞིན་བསྐྱེད་ནས།
 སྟོང་བའི་རང་ལས་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་ཉེ་རུ་ཀ་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་གྱིས་རྟོ་རྟོ་དང་
 བྲིལ་བུ་འཛིན་པ་གཡས་བརྒྱདས་གྱིས་བཞུགས་པ་ལ། ཡུམ་རྟོ་རྟོ་པག་མོ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་
 ཐུག་གཉིས་གྱིས་རྟོ་རྟོ་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་འབྱུང་པར་གྱུར་པར་བསམས་ནས། གོ་ཆའི་བསྐྱེད་བཞི། རང་གི་
 སྟོང་གར་ལྷ་བ་ལ་རྟོ་རྟོ་སེམས་དབའི་ངོ་བོ་ཨོ་ཏ་དཀར་པོ། མགོ་བོར་ཉི་མ་ལ་རྣམ་སྐར་གི་ངོ་བོ་ན་
 མ་ཉི་མེར་པོ། ཞེས་པ་ནས། དཔལ་བར་ཉི་མ་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷན་དབང་གི་རང་བཞིན་ཏྲ་
 མཆོག་གི་ངོ་བོ་པར་ཉི་མུང་ཁྱ། ཞེས་པའི་བར་ཡབ་ཀྱི་གོ་ཆ་ཐུག་དགོད། གཙོ་མོའི་ལྟེ་བར་ཉི་མ་ལ་རྟོ་རྟོ་པག་
 མོའི་ངོ་བོ་ཨོ་འི་དམར་པོ། ཞེས་པ་ནས། དཔལ་བར་ཉི་མ་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷན་དབང་གི་
 རང་བཞིན་ཅན་ཀའི་ངོ་བོ་པར་པར་དུད་ཁས་མཆོན་པར་གྱུར། ཅེས་དང་། གོ་ཆ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་བཞི། སྤྱི་བོ་
 ལ་སོགས་པའི་གནས་ཉེར་བཞིར་ཉི་གདན་ལ། “བྱ།”¹⁾ ལྷ། ཨོ། ཨ། གོ་ལྷ། དེ། ལྷ། ཀྲ། ཨོ། ཉི། ཀོ་
 ཀ། ལ། ཀྲ། ཉི། བྲེ། བྲེ། སྟོ། སྟ། བ། སྟ། ལ། ཀྲ། རྣམས་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པར་གྱུར། “ཆམ་རམ་”²⁾ཐུགས་

1) ལ། 13ན་3་ སྟ།
 2) ཅ། 1ཇ་ན་ཇ་ ཆམ་དམ།

གྱི་བསྐྱུང་བ་ནི། གཡོན་པའི་མཐེབ་མཛུབ་ཀྱིས་སྐྱགས་བརྩོད་པའི་ཕྱོགས་དེར་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཤར་དུ། ཨོྫ་སྐྱུ་
 རི་སྐྱུ་ཉུ་ཉུ་པར། ཟུང་དུ། ཨོྫ་གྲི་རྩ་གྲི་རྩ་ཉུ་ཉུ་པར། ཟུང་དུ། ཨོྫ་གྲི་རྩ་པ་ཡ་གྲི་རྩ་པ་ཡ་ཉུ་ཉུ་པར། རྩོམ་
 ཨོྫ་ལྷ་ན་ཡ་རྟོ། རྩ་ག་ཐན་བརྩ་ཉུ་ཉུ་པར། ཅེས་བརྩོད་ནས་བསྐྱུང་བ་གསུམ་བུའོ། །ཁ་ཟས་ཀྱི་དུས་སུ་རང་གི་ལུས་དཀྱིལ་
 རྒྱུད་ཅིག་གིས་གསལ་བར་དམིགས་ནས། ཁ་ཟས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་། ཨོྫ་ལྷུང་ཉུ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྩོད་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། ཨོྫ་
 ཁ་ཁྲ ཞེས་པ་ནས། སྐྱུ་དུ། ཞེས་པའི་བར་ལན་གསུམ་བརྩོད་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་སྐུལ་ནས་བཟའ་བརྟུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི།
 ལག་པ་གཡས་ལ་རྣམ་སྤང་གི་ངོ་བོ་ཏ་དཀར་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་
 པ་ཏ་ཡིག་གིས་མཆན་པ། བསམ་པའི་སྟེང་དུ་བཟའ་བརྟུང་ངས། བཟའ་བརྟུང་དང་བཅས་པའི་སྟོན་དངོས་སུ་བཞག་པའམ་བཞག་
 པར་བསམ་མོ། །ལག་པ་གཡོན་ལ་སྤང་མཐའི་ངོ་བོ་ཏ་དམར་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བད་མ་དམར་པོ་འདབ་
 མ་བརྒྱད་པ་རྟོས་མཆན་པ། བསམས་ལ་ཁ་ཟས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁ་དགའ་བ་འམ་བཀག་པར་བསམ་མོ། །ཁ་ཟས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཉི་
 གདན་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིེ་སྟོན་པོ་ བསམས་ལ། ཏ་རྟོ་ཉིེ ཞེས་ལན་གསུམ་བརྩོད་པས། ཁ་དོག་དེ་རུས་
 ཀྱི་སྐྱོན་བཅོམ་ཞིང་བདུད་ཅིར་གྱུར། ཉིེ་འི་གཡས་སུ་ཨོྫ་དཀར་པོ། གཡོན་དུ་ལྷུང་དམར་པོ། མདུན་
 དུ་ཉུ་སྟོན་པོ་གནས་པར་གྱུར། ཨོྫ་ལྷུང་ཉུ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྩོད་པས། རྒྱ་ཆེར་སྐེལ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པར་གྱུར། པར་བསམས་ལ། དུད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་དང་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་མཆོད་ནས།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །སྐྱམ་དུ་མོས་ལ། ཨོྫ་ས་མ་ཡ་
 །འུ་རྩེ་སྐྱེ་རྩེ་སྐྱེ་ས་མ་ཡ་འུ་རྩེ་ཉུ། ལྷེ་ལ་ཉུ་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྩི་རྩི་ཅི་གསུམ་པ་དཀར་པོ་
 བས་འབྱུ་ཅམ་འཁོད། ཨོྫ་ཨམྱི་ཏ་ཨུ་ད་ཀ་ཉུ་ཉུ་ཐ་ཐ་ཨོྫ་ཁྲ་ཉུ། ཨོྫ་ལྷུང་ཉུ། རྩི་རྩི་འོད་ཟེར་གྱི་སྐྱ་
 གུས་བྱངས། པར་བསམས་ནས་ལོངས་སྤྱད་ལ། ལྷེ་བར་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉུ་དཀར་དམར་ལ་སྐུལ་བས།
 ལྷ་ཐམས་ཅད་མཉེས་ཤིང་ཆོམ་པར་གྱུར། པར་བསམ་པར་བུའོ། །ཐོག་མཐའི་ཆོག་གཞན་རྣམས་མངོན་རྟོགས་བཞིན་དུ་རི་
 ལྷར་རིགས་པར་སྐྱར་བར་བུའོ། །རྩི་རྩི་པག་མོ་པོགས་རྣལ་འབྱོར་མ་སོ་བདུན་གྱི་སྐྱགས་ཀྱི་རྩི་དང་པོ་བྱང་དུ། གཉིས་པ་རིང་པོ། གཅི་བོ་ལ་
 པོགས་པ་དཔའ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱགས་ཉུ་གཉིས་ཀ་བྱང་དུར་བཞེད་ཨུ་མ་པ་ཉི་ཏ་ཏས་བཤད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་རྩི་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་སྐྱོ་བཟང་
 གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལུ་ཨི་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་དག་ཏུ་འདོན་ཚུལ་ཡི་གེར་

བཀོད་པ་འདིས་ཀྱང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་སྒྲུབ་ཚོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ལྷན་རིང་དུ་
གནས་པར་གྱུར་ཅིག །དགོལ། །ས་ལྷགས་ནི། རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་། རྒྱལ་སྐས་བྲག་ན་དོ་རྩེ། དཔལ་ལྷན་ས་
ར་ཏ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ། དཔལ་ལྷན་ཤ་པ་རི་བ། བྲུབ་ཆེན་ལུ་ཨི་བ། བྲུབ་ཆེན་དུ་
རི་ཀ་བ། བྲུབ་ཆེན་བྲིལ་བྲུ་བ། བྲུབ་ཆེན་རུས་སྐལ་ཞབས། བྲུབ་ཆེན་རྒྱ་ལན་རྩ་ར་བ། བྲུབ་ཆེན་
ནག་པོ་བ། བྲུབ་ཆེན་གྲུ་ཅུ་བ། བྲུབ་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ཞབས། བྲུབ་ཆེན་ཉི་ལོ་བ། བཤ་ཆེན་རྒྱ་རོ་བ།
པམ་ཐེང་བ་སྐྱ་མཆེད། སྐྱོག་སྐྱ་བཤེས་རབ་ཅེགས་བ། མལ་ལོ་རྩོ་བ་སྐྱོ་གོས་གགས་བ། ས་ཆེན་
ཀྱན་དགའ་སྦྱིང་པོ། རྩེ་བཙུན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོ། རྩེ་བཙུན་གགས་པ་རྒྱལ་མཆོད། ཆོས་རྩེ་ས་སྐྱ་
བརྩེ་ལ། ཁོ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་སེལ། སྐྱོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་”བད་འབྲུམ་”། མཆོག་ལྷན་
ལེགས་པའི་སྐྱོ་གོས། གྲུ་རུ་དཔལ་ལྷན་སེལ། ཀྱན་མཆོད་བྱ་སྦྱོར་ཁ་ཆེ། ལྷ་མ་འཇམ་རིན་པ། ཀྱན་
མཆོད་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་། སྐྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་མཁས་བྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ། །
དགོལ། །

༡) ལ། ༡༩་ན་༩་ སེང་འབྲུམ།

༡༡། དཔལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་འབྲེལ་པ་བྱུང་བར་གསལ་བྱེད་ལས་ཟུར་དུ་སྤྱང་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །དེ་ལྟར་མན་ངག་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྐྱབ་ཐབས་བཤད་ནས་སྐྱབ་ཐབས་འདི་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་རིམ་པས་མན་ངག་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་དེ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཐའི་བར་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ནི་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་དང་རྟོགས་རིམ་འདི་གཉིས་ནི། རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དུག་གི་གོ་རིམ་ཁོ་ནས་བསམ་གཏན་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་ཡང་དག་པའི་སྐྱབ་པ་ཐོབ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞེན་དུ་གསུངས་པའང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། བསྟན་དང་ཡན་ལག་དུག་སྒྲིབ་བས། །སྐྱབ་པའི་མཆོག་ནི་བྱས་ནས་སུ། །བསྐྱབ་པར་བྱའོ་གཞན་དུ་ན། །སྐྱབ་པའི་མཆོག་ནི་མི་ཐོབ་པོ། །ཞེས་སོ། །སོ་སོར་སྤྱད་དང་བསམ་གཏན་དང་། །སྟོག་ཚེ་ལ་དེ་བཞེན་འཛིན་པ་དང་། །རྗེས་སུ་བྱ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན། །སྒྲིབ་པ་ཡན་ལག་དུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་ཅན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་རྣམས་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལས་སོ་སོར་སྤྱད་པ་ནི་བཀུག་ནས་ཡང་དག་པར་དུལ་བར་བྱེད་པ་གང་དེ་སོ་སོར་སྤྱད་པའོ། །ཡང་ན་ལྟ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡུལ་བཟུང་བ་ནི་སོ་སོར་སྤྱད་པའོ། །བསམ་གཏན་སོ་སོར་སྤྱད་པའི་གོ་རིམ་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་པའོ། །དེའང་རྣམ་པར་རྟོག་པ། རྣམ་པར་དཔྱད་པ། དགའ་བ། བདེ་བ། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་ལྟའོ། །དེ་ལ་སྒྲོད་དང་བརྟུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཙོམ་ལྟ་འདས་དཔལ་སྒྲོམ་པའི་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་ནི་རྣམ་པར་དཔྱད་པའོ། །རྣམ་པར་དཔྱད་པས་དེ་དང་དེའི་ལྟ་ཉིད་དུ་དམིགས་

བས་"ཡིད་བདེ་བ་ནི་")དགའ་བའོ། །དགའ་བས་བསྐྱེམས་པའི་ལྷ་ལ་སེམས་བ་དང་བཅས་པའི་
 སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེ་བའོ། །བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
 རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བ་ཟད་པས་འདོད་པའི་ལྷ་
 ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་བསམ་གཏན་ཡན་ལག་
 ལཱོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཐུན་མཚམས་ལ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་གོ་རིམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱེམས་ནས་ནི་ཉི་མའི་གུང་ཐུན་ལའང་སྐད་ཅིག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་
 དམིགས་ནས་སོ་སོར་སྤྱད་པ་དང་བསམ་གཏན་དག་གི་རིམ་སྤྱད་འདོད་པ་དེ་སྤྱད་དུ་མཛོན་པར་
 ཕྱགས་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་བྱའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་དུས་སུ་དངོས་སུ་འཕམ་
 མོས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ལྷ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་ཐོད་པ་ཁ་ལྷོ་ག་ཏུ་མ་རུ་འཛིན་པ། སངས་རྒྱས་ཐོད་
 པ་ཅན་གྱི་བརྟུལ་ལྷགས་སྐྱབ་པ་ཤོས་དཀྱིལ་འཁོར་ཁོ་ན་བསྐྱེམ་ཞིང་བསྐྱོར་བ་དང་། བཟའ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ལས་བྱའོ། །ཡང་གསུངས་པ་ཐུན་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྐྱོམ་པ་རྣམས་པར་
 བསྐྱེམ་པ་ནས་ལངས་ཏེ་ལྷའི་གཟུགས་སུ་བཞག་གོ། །དོན་འདི་ཁོ་ན་ལ་དཔལ་རྩི་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་སོ་དགུ་བ་ལས། ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཁ་ལྷོ་ག་སོགས་སྐྱོམ་རྣམས་ཀྱིས། །
 ཐོད་པ་གཡོན་པའི་ཕྱག་གིས་ཏེ། །བརྟུལ་ལྷགས་ལྡན་པས་སྦྱོད་པ་སྦྱད། །ཅེས་སོ། །བྱད་པར་དུ་
 ལས་ཁ་ཚར་གྱི་དོན་དུ་ཤིང་སྤོང་ལ་སོགས་པ་བརྟུགས་པ་ན་ཚུལ་དེ་ཁོ་ནས་གཏོར་མ་སྦྱིན་པ་
 དང་། བསྐྱུང་བ་ཞག་རེ་རེ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དག་གིས་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་བང་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་ལྷོ་ག་
 ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། །ཁ་ལྷོ་ག་སོགས་སྐྱོམ་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། སོགས་པའི་སྐྱས་ཏུ་མ་
 རུའོ། །རྒྱས་བྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉི་བར་མཚོན་པ་ཅམ་སྟེ། སྐྱོར་བ་དང་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱག་མཚན་གསུམ་པའི་ནང་ནས་དམ་ཆོག་
 གི་དབང་གིས་གང་ཉི་བར་སྦྱོར་བ་དེ་འདོད་པ་ལྟར་གཟུང་བར་བྱའོ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་རྩི་རྩེ་དང་རིལ་

༡) ཅ། ༩་ན་༥་ ཡིད་བདེ་བ་དེ་ནི།

བྱུང་བ་བྱུང་སྟེ་རྟོག་ཏུ་འདི་བྱུང་གི་ངེས་པར་མི་བྱེད། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་བརྟུལ་
 ཟུགས་འཛིན་པ། བྱུག་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 དངོས་སུ་བྱ་བའི་གོ་ངེས་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་ཆུད་པའི་སྐྱབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་
 མཐར་ཐུག་པ་ལ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐྱབ་པ་འང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འདི་འང་ཐོད་པ་འཆང་བའི་བརྟུལ་
 ཟུགས་ནི། རྣལ་འབྱོར་མའི་ཆུད་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་ཁོ་ནར་སྤྱིན་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱབ་པ་པོས་
 འདི་ཁོ་ན་མཆོད་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷང་ཞེས་པ་འདི་ལ་
 ཐེ་ཆོམ་མི་བྱའོ། །འདི་ལ་འང་སྤྱོད་པའི་སྤྱན་ནས་མཆོད་མའི་བྱེད་གྱི་སྤྱན་གྱི་བར་དུ་ལྟ་ཁོ་ན་བསྐྱོམ་
 ཞིང་གནས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གསུང་རབ་ལས་བྱུབ་པའི་མན་
 ངག་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟེ་བར་འཁོར་ལོར་ཆོ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ། ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་རྩྭ་ཡིག་དབུས་
 སུ་གནས་པའི་ལྷ་ལི་ཀླ་ལའི་སྒྲུང་བ་སྐད་ཅིག་ཏུ་མོས་ནས་དེ་དང་དེའི་ཡི་གེ་དང་བཅས་པའི་འོད་
 ཟེར་རྣམས་སྒྲོ་བར་བྱའོ། །འོད་ཟེར་དེའི་ངེས་པར་འབྱེད་པས་བེ་རམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
 སྒྲོད་དང་བཅུད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་འོད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་ནས། ལྷ་ལི་ཀླ་ལའི་སྒྲུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ལ་
 རབ་ཏུ་ཟུགས་པར་བྱའོ། །ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འོད་ཟེར་རྣམས་པར་སྒྲོས་པས་འོད་ཟེར་དེའི་ངེས་པར་
 འབྱེད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དང་བཅས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་ཟེར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་
 རས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འོད་ཟེར་རྣམས་སྒྲོས་
 རས་དེའི་འོད་ཟེར་གྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པས། ཆོ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་རྩྭ་ཡིག་དང་ལྷ་ལི་ཀླ་ལའི་སྒྲུང་
 བ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་ནས། ཇི་ལྟར་དབུགས་རྒྱང་མེ་ལོང་ལ། །ཀྱན་ནས་སེམས་པར་འགྲོ་བ་
 ཡི། །དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐར། །སྐད་ཅིག་རེ་རེར་རབ་ཏུ་འཇུག། ཅེས་འདི་ལྟར་འོད་
 གསལ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོགས་པར་བྱས་ནས། གལ་ཏེ་ངལ་བསོ་བའི་སྒྲོས་ཉལ་བར་འདོད་ན་དེའི་ཆེ་
 དམིགས་པ་ཁོ་ནས་ཉལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་མ་བཅོས་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ནས་སྐྱབ་པ་པོས་འོད་
 གསལ་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ལས། མཆོད་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་དང་ཐུག་རྒྱ་ལྟ་

ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པར་ཐོད་པ་ཁ་ཏྲི་ག་ཏུ་མ་རུ་བསྐྱམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོ་རྩེ་ཐོད་ལྷན་གྱི་བརྟུལ་
 ཟུགས་འཁང་བ་ཁོ་ན། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་དཔལ་བདེ་མཆོག་གི་“མོས་པས་ཉལ་བ་ལས་
 ལངས་ལ”^{༡)}། ལྷ་དྲིའི་ཐུན་ལ་ལྷར་བཞིན་དུ་སོ་སོར་སྤྱད་པའི་རིམ་པས་སྐྱབ་ཐབས་ཡན་ལག་དང་
 བཅས་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པས་དད་པ་དང་བཅས་པ་བར་མ་ཆད་པར་ཡུན་རིང་
 བོར་སྐྱོམ་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་སྐྱབ་པ་བོ་ལ་དཔལ་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་མཁའ་འགྲོ་དང་མཁའ་
 འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་དུ་འབད་པས་བདག་ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། འདིར་ཡང་མངོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལ་རྩེས་སུ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའོ། །སློག་
 རྩལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རིམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 མེ་ལོང་ལྟ་བུ་མཉམ་པ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོག་པ་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཤེས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་མེ་རླང་དབང་ཆེན་རྒྱ་
 རྣམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་འབྱུང་བ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན། སློག་རླང་ཐུར་དུ་རྒྱ་བར་བྱས་
 རྣམ་ཡུངས་འབྱའི་ཆད་ཅམ་ཞེག་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་འབྲེལ་བའི་རྩལ་ཀྱིས་དོ་རྩེའི་
 ལྷའི་ཅེ་མོར་པབ་ནས་གོང་དུ་གསུངས་པའི་སོ་སོར་སྤྱད་པ་དང་ཡན་ལག་ལྷའི་བསམ་གཏན་གྱི་
 རིམ་པས་བསམ་པར་བྱའོ། །འདིའང་ཐེག་ལེའི་སྦྱར་བ་སྟེ། སློག་རྣམས་བྱི་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་ལྷོག་པའི་
 གོན་དུ་དེ་བས་ན་དེའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་གསང་བ་འདུས་པ་བྱི་མའི་རྒྱད་ལས་སློག་རྩལ་ཞེས་བྱ་བར་
 བརྫོང་དོ། །འདིའང་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། ལྷེ་བར་སྤ་བའི་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་སྦྱར་བའམ་ཐུགས་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ཐེག་ལེ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱར་བའི་བསམ་གཏན་གང་དེའང་སློག་འཐོན་པ་ལྷོག་པའི་
 གོན་ཉིད་ཀྱིས་སློག་རྩལ་ཞེས་བརྫོང་དོ། །བྱེ་བྲག་དུ་བསམ་གཏན་འདི་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཀྱིས་རོ་མ་
 དང་རྒྱང་མ་དག་གི་རྒྱ་བ་ལས་ལྷོག་ནས་དབུ་མར་སློག་རླང་གི་རྩལ་བ་ནི་རབ་དུ་རྒྱ་སྟེ། འདིའང་
 སློག་རྩལ་ཞེས་བརྫོང་དོ། །དེ་ནས་ཐུགས་ཀར་ཉི་མ་མེད་པའི་རྩྱ་ཡིག་རྒྱང་བ་བསྐྱམས་ནས་དེའི་

༡) ཁ། ར་བ་ར་ མོས་པ་བསམ་པ་ལས་ལངས་ལ།

ཐིག་ལེ་ལ་སློག་རབ་དུ་འཇུག་པའི་སློན་ནས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་སློག་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ཉམས་
ན་དེ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་གནས་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བ་སྤྱང་
དམིགས་ཡོད་པ་ཙམ་པོ་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་འོད་གསལ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་
ལས་གང་སློག་རྒྱུ་བཟན་པར་གྱུར་བ་དེ་འཛིན་པའོ། །འདིའང་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ། རྟེན་བའི་ཙམ་
བར་གནས་པ་སྤྱ་བའི་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་སྤྱོད་བའམ། རྟེན་མའི་སྤྱོད་ཅེ་མོ་ལ་སློམ་པའི་ཐིག་ལེའི་སྤྱོད་
བའམ། གཏུམ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་བ་”གང་རུང་བའམ”། གསུངས་མ་ཐག་པའི་རིམ་པས་གང་
སློག་རྒྱུ་བཟན་པར་གྱུར་བ་དེའང་འཛིན་པའོ། །འཛིན་པ་འདིའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བར་མ་ཆད་པར་
སློག་རྒྱུ་དུ་བ་སྟོན་བྱ་མེ་བྱེད་མར་མེ་སྟོན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ལྟ་མཐོང་བར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ནས་སློག་ཚུལ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འོད་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་གང་གི་ཆེ་སེམས་
བཟན་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་སྟོན་ལས་ཀྱིས་རབ་དུ་འབྱེད་པའི་མཐུས་དང་པོ་སློམ་པའི་ལྷ་ལ་རྟེན་སུ་
བྱན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལའང་བསྟོམས་པའི་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་ལ་སོགས་པའི་སྤྱ་བའི་སྤྱོད་བ་ལས་སྟོམ་པ་
པོས་འོད་ཟེར་སྟོ་བར་བྱས་པ་འདི་ནི་རྟེན་སུ་བྱན་པའོ། །འོད་དེ་དང་བཅས་པ་བ་སྤྱོད་བྱ་ག་རེ་རེ་
ནམས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ། ལྷའི་རང་བཞིན་སྟོས་པ་ནི་རྟེན་སུ་བྱན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོངས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས། བཟན་པས་
རིན་ཆེན་སྟོ་བར་བྱེད། །མི་བཟན་པས་ནི་སྟོ་མི་བྱ། །རབ་མཆོག་སྟོན་ནམས་ཀྱིས་སྟོ་བྱ། །སངས་
རྒྱས་ལེ་ཤེས་མཉམ་འོད་ཀྱིས། །ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤང་པོ་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་
རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་ནམས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་
བྱས་ནས་འོད་ཟེར་ནམས་ཀྱང་། གསུངས་པའི་སྤྱོད་བ་ནམས་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་བ་
ཐབས་མི་གཅིག་པས་སྟོམ་པའི་གང་ཡང་རུང་བའི་སྤྱ་བའི་སྤྱོད་བ་ལ། སྟོང་བ་དང་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མི་
བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དུ་བསྟུས་ནས་སྤྱད་ཅིག་གིས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་

༡) ཅ། ར་བ་ན་ གང་ཡང་རུང་བའམ།

འབྲུང་བ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །འདི་ཁོ་ན་རྒྱུད་གཞན་ནས་འབྲུང་བ་དང་། བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ལས་
བྱུང་བའི་བཤད་པའོ། །འོད་གསལ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ཞེས་པ་དེའང་ཉིང་རེ་འཛིན་
ཅེས་བྱ་བའང་འགའ་ཞིག་ཏུ་བཤད་དོ། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མར་ཡང་གསུངས་པ།
བཅུ་པོ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །རང་འབྲུག་གནས་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །སོ་སོར་སྤྱད་པ་ཞེས་བཞིན་
དེ། །འདོད་པའི་བསྐྱུས་པ་སོ་སོའོ། །འདོད་པ་ལྟ་རྣམས་བསྐྱུས་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ལྟ་ནི་རབ་
སྦྱར་བས། །བརྟགས་པ་བསམ་གཏན་དུ་བཞིན་དེ། །བསམ་གཏན་རྣམ་པ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། །རྣམ་པར་
རྟོག་དང་རྣམ་པར་དཔྱད། །དགའ་དང་དེ་བཞིན་བདེ་བ་དང་། །སེམས་ཀྱི་ཅེ་གཅིག་ཉིད་དང་ནི། །ལྟ་
པོ་འདི་རྣམས་བསམ་གཏན་བསྐྱུས། །གསང་རྒྱུད་སྐྱེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་ས་
ཡོངས་སུ་གྲགས། །གསང་གསུམ་འབྲུང་བ་རྟོག་པ་ཡིན། །རྣམ་དཔྱད་ཡོངས་སུ་དེ་ཡོངས་སྦྱོང་། །
གསུམ་པ་ཡིད་བདེ་དགའ་བ་སྟེ། །བཞི་བ་བདེ་བས་བསྐྱུས་པའོ། །སེམས་ཀྱི་ཡང་བཤེས་པར་བྱ། །
ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་ཉམས། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཞི། །ཐམས་ཅད་འདོད་པ་སོ་
སོར་གནས། །ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡི་རང་བཞིན་དབུགས། །འབྲུང་བ་ལྟ་ཡི་རོ་བོ་ཉིད། །འགྲིལ་བའི་ཚུལ་
གྱིས་པབ་ནས་སུ། །སྣ་ཡི་ཅེ་མོར་རབ་རྟོག་བྱ། །ཁ་དོག་ལྟ་ལྟ་རིན་ཆེན་ཆེ། །སྟོག་ཚུལ་ཞེས་བྱ་
བན་པ་ཡིན། །རང་སྤྱུགས་སྦྱིང་གར་བསམས་ནས་ནི། །སྟོག་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག །རང་
དབང་རིན་ཆེན་དགག་པ་ཡི། །གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་བཤད། །འགོག་པའི་རྩོམ་གནས་
སེམས་ལ། །རྟགས་ཀྱི་འབྲུང་བ་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །དེ་ཡི་རྟགས་ཀྱང་རྣམ་པ་ལྟ། །བྱང་ཆུབ་རྩོམ་ལས་བྱུང་
བ། །དང་པོ་སྟོག་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཅན། །དུ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་པ་སྟེ། །གསུམ་པ་སྟོན་བྱ་མེ་བྱིར་བཞིན། །
བཞི་བ་མར་མེས་གསལ་བྱེད་པ། །ལྟ་བ་རྟག་ཏུ་གསལ་བྱེད་དེ། །སྟོན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འོ། །
བརྟན་པ་རྩོམ་ལས་གྱིས་སུ། །རྣམ་མཁའི་ཁམས་ལ་དབྱམ་པར་བྱ། །བསྟོམས་ནས་རྩོམ་སུ་བན་
པ་གང་། །དེ་ཡི་"དམ་པ་"^{༡)}ཅན་ཡང་དབྱམ། །རྩོམ་སུ་བན་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་གསལ་

༡) ཅ། ༥་བ་༥་ རྣམ་པ།

བར་སྒྲེ། །ཤེས་རབ་ཐབས་དང་སྒྲུམས་འཇུག་པས། །ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ། །འགྲིལ་
བའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱས་ནས་ནི། །ཐིག་ལའི་དབྱས་སུ་རྣམ་པར་བསྒྲུལ། །སྐད་ཅིག་ཡི་ཤེས་རྟོགས་པ་
ནི། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་མིང་ཅན་ནོ། །ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་འདི་རྣམས་ལས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་
ཆོགས་རྣམ་པར་བཤད་དེ། བཙུ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ཁོ་ན་གསུངས་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་འཇུག་
གནས་ཞེས་པའོ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །ཡང་རང་འཇུག་
པར་གནས་པ་ནི་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེ། རང་གི་འཇུག་པ་ལ་གནས་
པའི་ཕྱིར་རང་འཇུག་གནས་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལྔ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །“འདོད་
པའི་”¹⁾བསྐྱས་པ་སོ་སོ་ཞེས་པ་ནི། འདོད་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་
པའི་གཟུགས་དང་སྒྲུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྔ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་
ལྔ་རིམ་པ་བཞེན་དུ་སྤྱད་པ་ནི་འགྲུགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱད་པ་སྟེ། ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་ཡིད་ནི་
འདོད་པའི་བསྐྱས་པའོ། །དེ་ལ་སོ་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་བསྐྱས་པ་ཐོབ་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ནོ། །རང་འཇུག་པའི་གནས་གང་ཤེས་པ་ལྔ་དེ་ཁོ་ན་རིམ་གྱིས་རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་སོ་སོར་
སྤྱད་པར་བརྟེན་དོ། །འདོད་པ་ལྔ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ལྔ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ལྷའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་
པ་ཞེས་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ནང་གི་བྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་
དཔལ་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་
ནོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ནི། སྐྱ་གསུང་བྲུགས་ཀྱི་གསང་བའི་བདག་
ཉིད་ལྷ་རྣམས་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱང་བ་ནི་གསང་གསུམ་བྱང་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །
ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་ཉམས། །ཞེས་པ་ནི། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རང་ཚུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་།
ཤེས་བྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །རིན་ཆེན་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བྱའི་མཆོག་སྤྱིན་

1) ཅ། རྟོན་ན་ འདི་ཡང་།

བའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པའི་རྩོམ་ཅི་འོད་གསལ་བ་སྟེ་དེ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ནི་དེའི་རང་བཞིན་དུ་
 གྱུར་བའོ། །བརྟན་བ་རྩོམ་ཅི་ལམ་གྱིས་སུ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་དགམ་བར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 བརྟན་ཞིང་རྩོམ་ཅི་ལམ་གྱིས་རྩེས་སུ་བྲན་བས་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་སུ་དགམ་བར་བྱ་སྟེ། སྤང་
 བོ་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་ཟེར་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་ཆོག་གས་རྣམས་སོ། །ཤེས་རབ་
 ཐབས་དང་སྟོམས་འཇུག་པས། །ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་
 དང་ཐབས་སྟོམས་བར་འཇུག་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་སྟོང་རྩོམ་ཅི་ལམ་དང་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་
 དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ན། སྤང་བོ་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་ལྷ་
 ཉིད་ཀྱི་ཆོག་གས་རྣམས་སོ། །འགྲིལ་བའི་“ཚུལ་དུ”ཞེས་བ་ནི། སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྟོང་རྩོམ་ཅི་ལམ་དང་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ལ་བསྟོམ་བ་གང་ཡང་རྩང་བའི་ཐེག་ལའི་དབྱས་སུ་ཉེ་བར་
 བསྟུས་ནས་ཐེག་ལེ་དེ་ཁོ་ན་བསྟོམ་བར་བྱའོ། །ཐེག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་བར་མཆོན་བ་སྟེ་རིམ་བ་འདི་
 བཞིན་དུ་ཨྲ་ལི་ཀྲ་ལིའི་སྟོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རོ། །སྐད་ཅིག་ཡེ་ཤེས་རྩོགས་བ་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་
 སྐད་ཅིག་གིས་རང་རིག་སྟེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང་རོ། །བྱེ་བྲག་དུ་གང་གི་ཆོའང་འདི་སྟོན་
 མ་དག་གི་དབྱས་སུ་སོ་སོར་སྟུང་བའི་གོ་རིམ་གྱིས་ཐེག་ལེ་སྟོམ་བ་དེའི་ཆོའང་སྟོག་ཚུལ་དང་
 འཛིན་བ་དང་རྩེས་སུ་བྲན་བ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་བ་འབྱུང་རོ། །ཡང་གསུངས་པ།
 ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས། སྟོན་མའི་དབྱས་སུ་ཨ་ཕ་རྩུ་རྩེའི་གནས་བཞག་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་ཡི་འདི་ཁོ་ན་
 གསུངས་པ་རི་གི་ཨ་ར་ལིའི་རྒྱུད་ལས་དེ་བཞིན་དུའང་། ཨ་ར་ལིས་ཁུས་ལྷ་མོ་ལ། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་
 གྲང་རི་ལྟ་བུ། །གང་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་ཅམ་གྱིས། །སྟུབ་བ་པོ་ཡིས་དངོས་བྱུང་འཛོམ། །ལྷ་མོ་
 རིགས་གྱིས་ཡང་དག་གསུངས། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བདེ་བ་མཆོག་། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་
 བ། །བསྟུབ་བྱ་སྟུབ་བྱེད་ལས་བྱུང་བ། །བསམ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །དབང་པོ་ཐམས་
 ཅད་དེས་བཀག་ནས། །སྟེ་འགོ་མེད་པའི་དབེན་ཕྱོགས་སུ། །གཉིས་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི། །

༡) ཅ། ༤་བ་པ་ ཚུལ་གྱིས།

མིག་གཉིས་མ་བྱེ་མ་བཅུ་པར། །སྤྲིན་མའི་མཆོམས་སུ་སེམས་གཏད་ན། །ཐུན་པ་མི་བཟད་ཚུལ་
 ཡང་ནི། །སྐྱབ་པ་པོ་ཡིས་དང་པོར་མཐོང་། །དེ་ནས་གཡོན་པའི་ན་བ་ནི། །དལ་བྱ་དལ་བྱས་གཡོ་
 བར་བྱེད། །ཤེས་རབ་མ་ཡི་བདེ་བ་གང་། །དེ་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བདེ། །ཉམས་པའི་རང་བཞིན་
 མི་ཕྱག་རྒྱ། །དེ་ཕྱིར་ཤེས་པའང་ཉམས་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱོམ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་འདི་ཁོ་ན། །རང་གིས་རིག་བྱའི་རང་བཞིན་ཏེ། །གཞན་ལ་བསྟན་
 པར་མི་རུས་པ། །གཞོན་རུ་མ་ཡིས་བདེ་སྤྱང་བཞིན། །སྤྱོད་བ་འདི་དང་བཅས་པ་ཡིས། །སེམས་
 ཅན་མགྲ་བྱེད་སེམས་ཀྱིས་སུ། །སྤྱིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །སྤྱོད་བ་འདི་ནི་བདེ་བར་
 བྱེད། །འདི་ལ་གོམས་པའི་སྤྱོད་བ་ཡིས། །"ཁམས་དང་")་མཉམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སུ། །སྤྱིང་རྗེ་
 ཆེན་པོའི་རྩ་འཁྲུལ་ཅན། །ནལ་འབྱོར་གྲུབ་འགྱུར་གླེ་ཆོམ་མེད། །དང་པོར་ཐུན་པ་བྱེད་པ་མཐོང་། །
 གཉིས་པ་དཀར་པོ་དུ་བ་བཞིན། །གསུམ་པ་སྤྲིན་བྱ་མེ་ཁྲེར་མཚུངས། །བཞི་པ་རྩ་བའི་མེ་ཏོག་
 ལྟར། །ལྔ་པ་སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་སྟེ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་ཆོར་བ་བྲལ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 རྒྱ་དེ་ཡང་། །སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའི་དཔེ་དང་ལྡན། །རྒྱན་དུ་གོམས་པའི་སྤྱོད་བ་ཡིས། །ཅེ་གཅིག་
 སེམས་པ་འདི་ལྟར་གྱོས། །ཏག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅི་ཡི། །བདུང་བས་བཀྲེས་པའི་དགག་བྱ་མེད། །
 སྒྲ་དང་ནད་གྱི་གདུང་བ་མེད། །ཐབས་གྱི་སྤྱོད་བ་འདི་ཡིས་ནི། །རི་གི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་སོ། ། །སུ་མ་མཁྱེན་ཡི། །

༡) ཞ། ག་ན་ར་ མཁའ་དང་།

༡༡། །མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱོར་གྱི་བྱིན་གྱིས་ རྗེ་ཉིད་གྱིས་གནང་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲེལ་པ་གྲུ་གཟིངས་གྱི་ལེའུ་དང་པོར། འདིར་གལ་ཏེ་དེ་སྤིང་དུ་
དོན་མེད་པ་ཅན་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་
བྲལ་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་ལུང་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་
ཡང་ཆད་མར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
གཞན་དག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་དེའི་བྱིར་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་ལན་ཆོག་གསུངས་པ།
གང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དཔེ་གསུངས་པའོ། །གཞན་འདུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་
དུ་བྱི་རོལ་པ་རྣམས་མཁའ་ཡོངས་སུ་བཞུགས་པར་གང་འདྲ་བ་སྟེ། མདོ་སྟེ་པ་རྣམས་གྱིས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་གྱི་དངོས་པོར་རོ། །དེ་འདྲ་བ་ནི་བདག་རིག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་གནས་པའི་སྤྱི་
ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་རྗེ་རྗེ་པག་མོས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའོ། །སྤྱང་བ་མེད་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བས་སྤྱང་བ་མེད་པ་དང་།
དེའི་རྣམ་པ་རྣམས་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཡོངས་སུ་གསལ་
བར་ཡང་སྟེ། རང་གི་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཙོམ་ལྡན་འདས་འབྱུང་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདིར་མེད་པ་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་
འདིར་བྲལ་བས་སོ། །དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གོང་བུ་རྩལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཆ་རྩལ་གི་
དབྱེ་བ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་སྟོད་དུ་འཛིག་རྟེན་པ་གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོད་
ཙམ་སོ། །མི་བདེན་པའི་བདེན་པ་ཉིད་དེ་དེ་རྣམས་གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ་ཆོགས་རྣམས་ལ་གཞོད་པར་

འགྱུར་ཏེ་དར་གྱི་སྤྱན་བུ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་མི་འགག་པ་སྐྱུ་མ་དང་སྐྱེག་རྒྱ་དང་
མཚུངས་པའོ། །དེར་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་ནི། །ཡིད་པར་མི་མཐོང་མི་བདེན་པའོ། །དབང་པོ་
རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ནི། །མཐོང་ཡང་མེད་པ་བལྟ་བར་བྱོས། །རང་བཞིན་ལ་ཡང་དབང་པོ་མེད། །
དེ་རུ་གཟུགས་ནི་ཅི་ཞིག་མཐོང་། །ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ནི། །ཡིད་ནི་ནམ་མཁའི་
མཚན་ཉིད་དོ། །ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོག་གས་ལས་སྐྱེས། །ས་ལུ་ལ་སོགས་སྤྱ་གུ་བཞིན། །བཅ་པོའི་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ། །རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་མི་འདོད་དོ། །དབང་པོ་གཅིག་སོགས་ཐམས་ཅད་ནི། །
ཁྱ་བ་དང་ནི་ཁྱག་ལས་བྱུང་། །ལུས་ཀྱིས་སྤྱ་ནི་མི་འདོད་དེ། །སྐད་ཅིག་པས་ནི་སྐྱེ་བར་བྱེད། །ཅེས་
སོ། །དཔེ་གསུངས་པ། །ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། །རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་བྲི་མ་མེད་པ་
ལས་མེ་སྐྱེས་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མེའི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྦྱོར་དང་བྲལ་བ་ཡིས་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་བ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རི་ལྟར་རོ་བོ་བ་ནི་
གཅིག་དངོས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱུ་རུ་ར་ལ་སོགས་པའི་རྩས་གཅིག་ལ་རོ་བོ་བར་འགྱུར་ཏེ། །དེའི་
ནང་ནས་དངོས་པོ་མང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་དུའང་འཆོས་པ་དང་ལྷུང་བ་དང་། །སྐྱེས་རོ་དེ་
བཞིན་དུ་བཟུང་བ་དང་། །བལྟ་བ་དང་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་ཚུ་དང་ཁ་བ་དང་བསྐྱུ་བ་དང་ཆ་བ་
དང་མངར་བའི་རིམ་པ་རི་ལྟར་གོ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །སྤྱན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་ཆོས་གང་
འདིར་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོག་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་མེད་
ཅེས་བྱའོ། །བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཅི་ཞེ་ན། །དཔེར་བྱ་མེད་པ་ཡི་ནི་ཆོས། །རྫོ་རྩེ་ལ་ནི་དགའ་བར་གྱིས། །
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །མི་བྱེད་པའི་རྫོ་རྩེའི་ཡེ་ཤེས་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། །ཆད་མེད་པ་
དཔེ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཅན་ལ་དགའ་བར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟའི་རྣམ་པའི་
རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་བ་འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པའོ། །འབྲལ་དུ་
ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་པོ་རང་གི་འདོད་པའི་སྣ་

བསྐྱོམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་བརྟེན་པ་གཞན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ། ལྷགས་མ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོན་དུ་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤངས་ནས། ལྷགས་མ་སྟེ། བརྒྱས་པ་དང་རི་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེས་རྣམ་པར་བྱས་པའི་དབྱིབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིས་བྱའི་རྣམ་པར་འགྲོ་བའོ། །ཐར་པ་ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདིའང་། རི་ལྟར་གྱིས་པས་རྣམ་བཟགས་པའི། སྤྱི་རྩལ་དོན་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །བག་ཆགས་གྱིས་ནི་དཀྱགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྤང་བ་རབ་དུ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །དོན་ཀྱང་སྟོན་དུ་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་པོར་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉགས་བཅུས་ཨ་ཨ་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་སོན་པ་རབ་དུ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཀྱང་མཆོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའང་། སོ་སོར་སྤྱད་དང་དེ་བཞིན་དུ། །བསམ་གཏན་སོག་ཚལ་འཛིན་པ་དང་། །རྗེས་སུ་བྱན་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན། །སྦྱར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེས་སྐྱོམ་པ་པོ་གནས་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་དེས་རང་གི་གཟུགས་མཐོང་བའོ། །རང་བྱིན་བརྒྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་གྱི་རང་བཞིན་རྣམས་སུ་མཐོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ལྷགས་མ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །རང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པར་སྤྲོད། །དེའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྦྱུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མར་དཔེ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་གྱིས་ཉེ་བར་མཆོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱུ་མ་དང་སྤྲིག་རྒྱ་དང་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཞུ་དང་སྤྲིན་དང་བི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཆུའི་རྒྱ་བ་དང་ཆུའི་ཆུ་བྱར་དང་གསལ་སྤང་དང་སྦྱུ་འཕྱལ་བ་བ་དང་། མི་ལམ་དང་། བྲག་ཆའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱུ་མ་ལ་སོགས་ཀྱིས། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་གྱི་རང་མཆོན་ཉིད། །ཕྱང་པོ་སྦྱུ་མའི་རང་བཞིན་ཏེ། །རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ནི་སྤྲིག་རྒྱའོ། །མེ་ལོང་གི་ནི་གཟུགས་བརྟན་ཀྱང་། །དབང་པོ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་རྣམས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ནི་གཞུ། །སྦྱེ་མཆོད་སྤྲིན་གྱི་

གྲིབ་མའོ། །ཁམས་ནི་བྱི་ཟེེ་བྱོང་བྱིར་ཏེ། །ལས་ཀྱི་དབང་པོ་རྒྱ་བ་གང་། །ཅུ་བྱར་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་
 སྟེ། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གསལ་སྤང་བཞིན། །སྤྱུ་འབྱུལ་བྱ་བ་འཁོར་བ་སྟེ། །མི་ལམ་དང་མཉམ་
 བལྟ་བར་གྱིས། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་བྲག་ཆར་ནི། །བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་བསྐྱོག་པར་གྱིས། །དེ་
 ཕྱིར་འདི་རྣམས་སྤྱུ་མ་ཆེ། །རང་བཞིན་མཐར་ཡི་རྒྱལ་བའོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་
 ཅུབ་སྒྲ་ན་མེད་པ་འཐོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཅུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཅུབ་ཆེན་པོའི་སྟེ་སྤྱུ་མའི་རྒྱལ་བ་
 རྣམས་དང་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འོད་གསལ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་ཞེས་བའོ། །ལེའུ་དང་
 པོར། ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་འགྲོལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྤྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་
 བ་རྣམས་འབྱུལ་བས་བྱི་ཟེེ་བྱོང་བྱིར་ཏེ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་མཆིང་བའོ། །སྤྱེ་བ་དང་
 འགག་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་སྟོན་
 ཅིག་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་མ་འབྱུལ་བས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བའི་རྣམ་པར་ཡང་འཆད་པར་
 འགྱུར་བའི་མཆོད་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོལ་བ་སྟེ། མྱོངས་པས་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སེམས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྣ་ཆོགས་པ་བྱམ་པ་
 དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་སྣ་ཆོགས་པ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཉིད་པས་དངོས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཁམས་གསུམ་གནས་པའོ། །ལྷུས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་སུ་གནས་པར་བཤད་པའི་འོད་
 གསལ་བའི་སེམས་དེ་སྟོན་པའི་དབང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །དེས་དེ་བཞིན་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 གསུངས་པ། སྣ་ཆོགས་འོད་གསལ་བ་ནི་མ། །དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་པ་ཡིས་ནི། །སྤྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་
 བཞིན་དུ། །བསྐྱུན་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ནི་སོན། །འོད་གསལ་དང་བྲལ་བྱང་ཅུབ་ནི། །བདག་གིན་བརྒྱབས་
 པ་མི་མཐོང་ངོ། །དེ་ཡིས་བྱང་ཅུབ་ངེས་ཤེས་པས། །བསྐྱུན་བྱ་སྟོན་པ་དབྱེར་མེད་དེ། །ཀྱན་རྫོབ་
 དང་ནི་དོན་དམ་པ། །གཙོ་བོ་དང་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་རིག་གང་གིས། །དེ་ནི་
 བསྐྱུང་བ་ཀྱན་ཏུ་སོན། །ཅེས་སོ། །ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་

སེམས་འོད་གསལ་དུ་སོན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་གི་རིག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིད་ཆེས་པས་རང་
 གིས་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སེམས་དེ་སྤྱིད་དུ་འོད་གསལ་བར་སོན་པ་
 དེའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱད་རྣམས་སུ་གང་གིས་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་
 བ་གསུངས་པ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སེམས་རྫོང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་
 མར་ཅའི་ཡི་གེས་བྱེ་བྲག་སྟེ་བ་དང་མདོ་སྟེ་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན།
 གསུངས་པ། འདིར་ལུས་ལ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་ཆོས་མངོན་པའི་རིགས་
 པས་དང་བྱེ་བྲག་སྟེ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བ་དེས་མི་རྟག་པར་བྱའོ། །དེས་སྤྱིར་ཡང་མདོ་སྟེ་པ་
 རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་བརྟན་བ་སྤྱིད་པར་བྱེད་དེ་སྟོབ་ཆོགས་པའི་སྤྱིས་རབས་ལ་
 སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མི་བདེན་པར་བྱས་ནས་སེམས་རྣམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཅན་དུ་རྣལ་འབྱོར་
 སྤྱིད་པར་གྱུར་པ་མ་རིག་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་ལས་སེམས་རྫོང་ཞེ་འོ། །དབུ་མ་ནི་རྩ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་
 སྤྱིད་ལུལ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་
 རིག་པའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྫོང་ཞེ་འོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱིས་དེའི་ཆེ་བྱེད་པར་ཉིད་
 ཀྱིས་དེའི་ནང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སོན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་སོགས་པ་རིག་པ་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འོད་གསལ་བར་སོང་བའང་སྟེ་མའི་རྣམ་པར་སེམས་རྫོང་
 རྫོང་སོ་སོར་སྤྱང་བའི་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དོན་དམ་པར་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་བཀྲགས་སྟོ་
 བཀྲགས་པ་ཐོང་ཞིག་དེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། དབུ་མའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ། ཡོད་མེད་མེད་མེད་
 ཡོད་མེད་མེད་ན། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན། །མཐའ་བཞི་ལས་ནི་རྣལ་ལྟོས་པ། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་དབུ་མར་ཤེས། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་བཞི་པ་ལས་
 འདས་པའི་ངེས་པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སློབ་དཔོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 དེ་ཉིད་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་མ་རྫོང་ཞེ་འོ་འཆང་ལས་དཔེ་ཡིས་མཆོན་པར་བྱ་བའི་མཐར་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཐོབ་པའོ། །དེའང་རི་ལྟར་པ་དང་མ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་དུས་སུ་བྱི་བའི་སེམས་ཅན་

གྱི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་སྟེ་^{༡)}འཛིག་པའི་^{༡)}དུས་སུ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལུས་
 འཛིན་པའི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ངོ་། །དེའི་རང་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའོ། །ནིའི་སྤྲོ་ནི་
 དེས་པར་གཟུང་བའོ། །དབྱ་མ་ཆེན་པོའི་མཆོད་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་དང་སེམས་གཉིས་
 གྱི་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་བྱམ་པ་དང་སྒྲུམ་བྱ་དང་ཤིང་རྩ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་
 གོན་དམ་པའོ། །འོན་ཀྱང་གྱིས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་དད་སོ་སོར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་སོ། །
 དེ་ལྟར་གང་ཀྱན་རྫོབ་དེ་དོན་དམ་པ་སྟེ་གང་ཞིག་དོན་དམ་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བདེ་བ་དང་སེམས་
 ངག་གིས་ལུས་དང་བདེ་བའོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཞི་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་སྤྲོ་མའི་གདམས་ངག་དེའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་བྱི་རོལ་པར་འགྱུར་རོ། །བྱི་དང་ནང་
 གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རི་ལྟར་སྤྲོ་མའི་གདམས་ངག་ནི་ཅི།
 དེ་ལྟར་གལ་ཏེ་མི་འགྱུར་ན་དེའི་ཆེ་གལ་ཏེ་མི་འགྱུར། དེའི་ཆེ་སྟོན་དེ་སྤྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་བསྟན་
 བཅོས་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཆོས་
 བརྒྱན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཅིག་ཏུ་ན་སྤྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་པའི་དངོས་
 པོ་བས་དུ་མར་མི་འགྱུར་རོ། །བརྒྱན་དེས་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱིན་ཅི་ལོག་བསྟན་པས་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་
 པར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་འང་བཤད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་
 གང་། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །གསང་སྤྲགས་ཚུལ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ། །སྟན་
 འབྱེན་བྱེད་པ་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །མ་ཐོས་པ་འམ་ཐོས་ཆུང་བས། །བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཆད་པ་འོ། །དེ་
 ལ་གྲུབ་དང་བདེ་མེད་འགྱུར། །མནར་མེད་སོགས་སུ་ངེས་པར་འཆོང་། །དེ་ལྟར་ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་
 སེལ་བར་བྱེད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོག་གིས་གསུངས་པ། གྲུབ་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟེ། འདི་གང་གསུངས་པ་དེ་བདེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གདམས་ངག་གི་
 གྲུབ་མཐའ་བྲལ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་རི་ལྟར་གསུངས་པ། འདིར་མྱོངས་པ་རྣམས་གདམས་ངག་ལ་

༡) ཞ། ༤་བ་༤་ འཛིག་པའི།

འཇུག་པའི་དུས་སུ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་དབེ་རྒྱལ་སྲིས་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། བསྟན་པའི་གསུང་རབ་
 གྱིས་སོ། །རྩི་ལྟར་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེས་རབ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་དབེས་མཆོན་པའོ། །
 དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་རྒྱལ་སྲིས་ལེ་བཞི་དང་དགའ་བ་བཞི་ལ་སོགས་པས་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་
 པར་རིམ་པ་རྩི་ལྟ་བར་ལེས་པར་བྱའོ། །དེའང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱང་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དབེ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ལེས་ལས་རང་གིས་
 རིག་པའི་དུས་སུ་འདྲ་རྒྱུ་ལ་འབྱོར་བ་རྒྱལ་སྲི་དངོས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 རོ། །དེ་ལྟར་གདམས་ངག་སྒྲ་མས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་གྲུབ་པའི་མཐའི་སྒྲོ་ནས་རབ་
 ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲ་མ་གྲུབ་པའི་མཐའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཏེ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱལ་སྲི་མ་ཡིན་
 རོ། །ཡང་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་གདམས་
 ངག་རང་རང་གི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཞག་པའི་རིགས་པས་གདམས་ངག་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །
 དེའི་བྱིར་གྲུབ་མཐའི་ཡུལ་དང་གདམས་ངག་སྒྲེ་གྲུབ་པོ་དེ་རྒྱལ་སྲི་སྦྱོར་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་བརྗེ་ཏ་
 རྒྱལ་སྲི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་གོ་”སྒྲ་མ་པོ་^{༡)}ལ་དགའ་བ་རྒྱལ་སྲི་དང་ལམ་དམ་པ་དང་
 བྲལ་བ་རྒྱལ་སྲི་དང་བྱིས་པའི་བརྗེ་ཏ་རྒྱལ་སྲི་ཡེ་ལེས་འདི་འདྲ་བའི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྟེར་བ་པོ་རྟེན་པ་དགའ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །རྩི་ལྟར་ཞེ་ན།
 གསུངས་པ། གྲུབ་མཐའ་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལེས་བྱ་
 དང་ཡེ་ལེས་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་དམིགས་པའོ། །
 དེ་རིག་པ་ནི་མཁས་པ་སྟེ་ལེས་བྱ་དང་ཡེ་ལེས་ཀྱི་གཞུགས་ཅན་གྱི་སྒྲ་མའོ། །མ་རིག་པ་ནི་མཁས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་པ་ལེས་བྱ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་དཔྱོད་པ་པ་ལྟ་བུ་སྒྲ་ཅམ་
 རྗེས་སུ་རིག་པ་ཅམ་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངེས་པ་མི་ལེས་སོ། །དཔུས་ལོང་ལྟ་བུའི་སྒྲིས་བྲས་
 དཀར་པོ་དང་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་རྒྱལ་སྲི་རྒྱལ་སྲི་པར་དབྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མི་ལེས་སོ། །རང་

༡) ཞ། ༥་བ་༩་ སྒྲ་མ་པོ།

བཞིན་མདོག་ནག་པོ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་
 བྱམ་པ་དང་སྦྲུམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དག་པའི་བདག་ཉིད་འདི་གའི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་
 ཞེས་སོ། །མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲེལ་པ་བྱ་གཟིངས་ཀྱི་གསང་བའི་ལེའུའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་པ་
 ལས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་དབང་ལྷན་སོ་སོར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་སྦྲུ་བ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་
 པ་སྟེ། དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་དང་། དབང་ལྷན་སོ་སོར་མངོན་པར་
 ཤེས་པ་ཡོད་པར་སྦྲུ་བའི་བཤད་པ་བྱེད་པ་སོ་དེའོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་བྱེད་པོ་བྱེད། །འཆོ་
 བར་བཤད་དང་འཆོ་བའི་གཟུགས། །ཐར་པ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་སྟེས། །ཡེ་ཤེས་དབང་སོ་རིག་པ་
 དང་། །རྣལ་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་སོགས་དེ་བཞིན། །འཛིག་རྟེན་པ་སོགས་དེ་ཉིད་གང་། །མདོར་བསྟུས་
 པ་ཡིས་བཅུ་གཅིག་གོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ་དམ་པ་དང་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་
 རྣམ་པར་དབྱེད་པས་མེད་པ་ཉིད་སོ་སོ་མངོན་པར་ཤེས་ཤིང་། དེའི་སེལ་བར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བཅུ་
 གཅིག་གསུངས་པ། ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་དེ་མིན་ཏེ། །ལས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འབྱུང་བའོ། །ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་
 མེད་པ་སྟེ། །འདི་ལ་འབྱུང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་གི་བྱེད་པ་ཡང་དག་ལྟར། །དེ་ལ་བྱ་བའི་དངོས་སོ་
 མེད། །བྱས་དང་བྱེད་པ་མེད་པ་འོ། །དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་པ་འོ། །བྱ་བ་བྱེད་པོའི་འགྲེལ་པ་
 ཡིས། །འདིར་ནི་དངོས་སོ་མེད་པར་བཤད། །ལས་དང་བྲལ་བས་བྱེད་པ་མེད། །བྱ་བ་མེད་པས་
 བྱེད་པོ་མེད། །གལ་ཏེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཡོད་ནའང་། །འབྱུང་པོ་མེད་པས་མེད་པ་འོ། །གཅིག་དང་དུ་
 མར་རྣམ་དབྱེད་པས། །འགྲེལ་བའི་དངོས་སོ་མེད་པར་འདོད། །སྟེ་ཞིག་བྱེད་པོ་ཅིའི་བྱེད་པོ། །འདི་
 རྣམས་བྱེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་གིས་རྟག་ཏུ་འཆོ་བར་འགྱུར། །དངོས་སོའི་གཟུགས་ནི་མི་རིག་
 གོ་རྒྱུར་གཟུགས་ཅན་གང་ཟག་བཤད། །སྟེ་རྒྱ་དང་ནི་འབྲུ་བར་འགྱུར། །འཁྱལ་བས་འཁྱལ་
 བའི་རྣམ་པར་ནི། །ཡོད་པ་སྐད་ཅིག་མར་འགྱུར་རོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ནི་སྟེ་བ་མེད། །རང་ལས་འབྲས་
 བྱས་བཟོད་པར་འགྱུར། །ཀུན་ལ་ཐར་པ་ཡོད་པ་མིན། །གང་ནའང་འཆི་བ་མེད་པ་འོ། །གལ་ཏེ་ཐར་
 པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། །རོར་འཛིན་པ་ནི་དེ་ལ་མེད། །དེའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ལས་འབྲས་བྱ། །དགོ་དང་མི་

དགེ་ལེན་གང་གྲས་པ། །མྱོངས་པའི་སྤྱེས་བྱ་དེ་ཡོད་པར། །འཁོར་བར་ཡང་ནི་འདོད་པ་ལོ། །སྤྱེ་མས་
འཁོར་བར་མྱོངས་བདག་ཉིད། །མྱོངས་པས་བརྟན་པར་འདོད་པ་ལོ། །གཏི་ཐུག་བདག་ཅན་འཁོར་
བ་མེད། །རྒྱལ་ཤན་ཆ་ལས་མེད་པས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་འདིར་མེད་དེ། །སེམས་བྱང་གཟུགས་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་སོ་ལ་སོགས་བརྗོད་པ་མེད། །རིག་པ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བ་མེད། །མངོན་སུམ་
བཞི་ཡིས་དངོས་སོ་རྣམས། །དབང་སོ་ལ་སོགས་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རྣམས་འབྱོར་
དང་། །རང་གིས་རིག་པའི་མངོན་སུམ་སོ། །རི་ལྟར་ཡེ་ཤེས་བཞི་དབུས་སུ། །མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱང་
མི་རིག་གོ། །འདིག་རྟེན་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི། །དེར་ནི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་བྱུང་། །མངོན་སུམ་
དང་ནི་རྗེས་དཔག་གིས། །དེ་རྣམས་དངོས་སོ་རིག་མ་ཡིན། །དག་ཅམ་དུ་ནི་བཞག་པ་སྟེ། །འབྲུལ་
བ་ངེས་པ་མེད་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རིམ་ཤེས་བྱ། །རྒྱ་ཆེ་བར་ནི་དུ་མ་ལོ། །དབང་ཐུག་
ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས། །སོ་སོར་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ལས་འགྱུར། །མཁས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་བྱ་
ཡི། །འདི་ལ་སྤང་བར་མི་བྱ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ལེའུ་གསུམ་པ་ལས་དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་མའི་ཞལ་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཐམས་ཅད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དམ་པའི་
དངོས་སོ་ཅན་གྱི་ཆོས་སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་སྤྲོའོ། །འདི་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་བཞིན་དུ་སྤྱད་པར་མཛད་པ་སོ་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ཡོངས་སུ་སྤང་བའོ་
ཞེས་སོ། །ལེའུ་བཞི་པ་ལས། རྣམ་འབྱོར་རྣམ་པ་བྱུག་ཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་བྱུག་ཅུ་
རིག་པར་བྱ་སྟེ་གང་གིས་སྟོར་བའི་ཡན་ལག་བྱུག་བསྟོམ་པ་ལ་དངོས་སོ་ལྷན་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་
དུ་གསུངས་སོ། །དེའང་དབུ་མའི་ནང་དུ་སོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་བྱ་གར་
གནས་པ་ན་དེར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བྱུག་ཅུ་
རྣམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཡན་ལག་བྱུག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུའོ། །འདིར་ནི། དུ་བ་སྟོན་རྒྱ་མེ་བྱིར་དང་། །
དེ་བཞིན་མར་མེ་རབ་འབར་དང་། །ཟླ་ནི་ཀ་མ་རྩ་རྩྱུ་དང་། །དུས་ཀྱི་མེ་དང་བཅུ་སོ་ནི། །སོ་སོར་
སྤྱད་པའི་ལོ། །བསམ་གཏན་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། དེའང་སྟོན་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཙ་བཅུ་

ནམས་ཀྱི་སྟེ། དེ་བཞིན་དུའང་། བད་ཅན་སྣ་ཆོག་གས་ཅན་ཉིད་དང་། །སྒང་ཆེན་དུང་ཅན་མ་དེ་བཞིན། །
 ལུག་དང་སེར་སྐྱ་ཡིད་བཟང་མ། །སྒང་བའི་ལྷེ་མ་གཞོན་ལུ་མ། །འཛིགས་པའི་གཟུགས་སུ་ཡང་
 དག་བཤད། །བཙུ་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །སྐྱ་མ་སྟིག་རྒྱ་བྱི་བ་དང་། །བརྒྱ་བྱིན་གཞུ་དང་མེ་
 ལོང་དང་། །ཆེ་བའི་གཟུགས་དང་གི་བ་མ་དང་། །ཆུ་བྱར་དང་ནི་བྲག་ཆ་དང་། །གསལ་སྒྲུང་བཙུ་པར་
 ཞེས་པར་བྱ། །བསམ་གཏན་སྐྱོར་བ་བསྐྱོམ་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོག་ཚུལ་ནམས་ཀྱི་བཤད་
 བ། དེའང་ནམ་པ་བཙུ་སྟེ། སྟོག་དང་ཐུར་སེལ་མཉམ་གནས་དང་། །བསམ་གཏན་བྲལ་གནས་འདི་
 ལྷ་ལོ། །ལྷ་དང་རུས་སྒྲལ་སྟིག་པ་དང་། །ལྷས་བྱིན་དང་ནི་ལོར་ལས་རྒྱལ། །དེ་ལྷར་རྒྱུད་ནི་བཙུ་
 ནམས་ཀྱིས། །སྟོག་ཚུལ་ཉི་བར་མཆོན་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་གསུངས་པ། དེའང་
 ནམ་པ་བཙུ་སྟེ། གཡོན་པ་དང་གཡས་པའི་སྣ་བྲལ་ནས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཙུ་ནམས་ཉི་དེ་ལྷར་
 བ། ནམ་མཁའི་དང་རྒྱུད་དང་མེ་དང་རྒྱ་དང་ས་དང་དབང་ཆེན་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་དང་ནམ་
 མཁའ་ནམས་སོ། །དེ་འཛིན་པས་ན་སྐྱེ་བའི་གནས་ནམས་སུ་བེམ་པ་ནམས་བྱེད་དོ། །འཛིན་པའི་དེ་
 བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་གསུངས་པ། དེའང་བཙུ་སྟེ། འདོད་པའི་གནས་སྐྱབས་བཙུ་ནམས་སོ། །
 དེ་ཉིད་བཤད་པ། འདར་དང་འཕར་དང་བརྒྱལ་བ་དང་། །ཞོད་དང་རབ་ཏུ་དགའ་དེ་བཞིན། །སྐྱུགས་
 དང་ངལ་བསོ་གཉིད་དང་ནི། །མཆི་མ་སྒྱུང་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། །དེ་ནི་རྗེས་བྲན་རྗེས་སུ་བྲན། །ཞེས་
 སོ། །དེ་བཞིན་དུའང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གསུངས་པ། དེའང་ནམ་པ་བཙུ་སྟེ། སྐྱུན་མ་དང་སྐྱ་མ་གྱི་
 དང་དཀར་མོ་དང་སྐྱོལ་མ་དང་གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་དང་སྐྱ་དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་དང་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱི་དོ་རྗེ་མ་ནམས་ཀྱི། །སྐྱ་ཆེན་པོ་ནི་མཐོང་འགྱུར་ཏེ། །དེ་བཞིན་གཞུགས་པས་འཁྱུད་
 པའོ། །དེ་ལྷར་ཉིང་འཛིན་འགྲོད་འགྱུར་ཏེ། །སྐྱ་ཙམ་གྱི་ནི་ནང་དུ་གནས། །ཞེས་བྲལ་སོ། །དེའི་
 བྱིར་སྐྱོམ་པ་དངོས་པོ་དམ་པ་ཀུན་ཞེས་བྲལ་བ་སྟེ། བཤད་པའི་བཙུ་བཙུ་པོ་ནམས་ཀྱི་བྲལ་པོ་དེ་
 ནམས་ལའང་སྐྱོམ་པ་བྲལ་སྟེ་རེ་རེ་ལ་རིམ་པ་རིམ་པས་ཞེ་ལྷ་བས་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷར་བཙུ་བསྐྱེད་པར་
 འགྱུར་བའི་དངོས་པོའི་རྗེས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་སོ། །ཐམས་ཅད་དམ་པའི་དོན་གྱི་དངོས་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། སྤར་ཡང་བདག་གི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཐབས་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྗེ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ་སྟོན་པ་པོའི་གཞུགས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་
མི་བསྐྱེད་པའི་གཞུགས་སོ། །མི་གཡོ་ཞིང་མི་འཁྲུག་པས་གང་གི་ཕྱིར་མི་བསྐྱེད་པ་སྟེ། རི་ལྷར་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་ནམ་དུའང་མི་གཡོ་བའོ། །དེ་ལྷར་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་སྟོན་པ་ན་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་དེ། རྗེ་ཆེ་ཐེག་
པའི་ནང་ལས་སོ། །ཞེས་དང་། ལེ་ལུ་བཞི་བ་ལས། རམ་མཁའི་གཞུགས་ཅན་གྱིས་དེའི་ནང་དུ་སོན་
པའི་སློག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྗེ་ཆེ་སྟེ་རྗེ་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་མ་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པ་ནི།
མཁའ་འགྲོའི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཁའ་འགྲོས་གསུངས་
པ། གཏད་མེད་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདིར་སྤར་བཤད་པའི་མཁའ་འགྲོའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་།
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དབུ་མའི་ནང་དུ་གནས་པ་ཉིད་ནི་དེའི་ཆེ་རྒྱ་མཆན་མེད་
པར་བྱུང་བ་སྟེ། སྤང་པོ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་གཞུགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་རི་ལྷར་
ཞེ་ན། གང་གི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གཞུགས་རྗེས་སུ་དམིགས་པ་མེད་པར་གྱུར་
པ་དེའི་ཆེ་ན་ནམ་མཁའ་ལ་རང་གི་གཞུགས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱུ་མ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་གཞུགས་
ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཚུ་སྦྱེས་རྣམས་སུ་རིག་ཐམས་ཅད་མཆོག་དུ་སོན་ནས་
རྣལ་འབྱོར་མའི་གཞུགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷར་རྣལ་འབྱོར་རང་གི་སེམས་ལ་
བསམ་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ཡེ་ཤེས་བསམ་དུ་མེད་པ་པ་རོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེད་པར་
བྱེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་མཁའ་འགྲོས་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་མ་བསམ་དུ་མེད་པའི་
གཞུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ད་ནི་འཁོར་ལོ་མཁའ་འགྲོས་གསུངས་པ། འཁོར་ལོ་ནང་གི་
བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདི་ལྷར་སྟོན་དུ་བཤད་པའི་ཅའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་སུ་
སྦྱོར་བ་ལ་གོམས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ལའི་
གཞུགས་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷར་ཐམས་ཅད་དུ་སྤར་བའི་ཅ་སྟོང་ཐག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་

རྣམས་སུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ལེའུ་བཙུ་ལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་གཉིས་སོ་བདག་མེད་པར་གྲུབ་
 སྟེ་གང་གི་ཆེའང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ངེས་པར་དབྱེད་པ་མེད་དོ། །འབྲས་བུའི་དངོས་སོ་ལ་རྒྱ་ཅི་
 ཡོད་ས་ལུ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་ཀྱང་དོ། །དེ་ལྟར་གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ན་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་ཞེན་དེ་ལ་
 སོགས་པ་རྒྱུའི་དངོས་སོ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེའང་རིགས་ལས་བྱུང་བ་ལ་རིགས་
 བསྟེན་པ་དེའི་ཆེ་རི་ལྟར་བཞད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གང་གི་ཕྱིར་ཀའི་ཡི་གེ་གསུངས་པ་སྟེ་སངས་
 རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གང་ནའང་གནས་པ་མེད་དོ། །དེ་རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཅེན་
 ཐམས་ཅད་མི་བདེན་པའི་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །དེའང་སྒྲོམ་པ་
 དང་ཡིད་ཀྱིས་གཟུང་བའི་དངོས་སོའང་མི་བདེན་པའོ། །དེའི་དངོས་སོའང་སྟོང་པ་སྟེ་གོང་བུ་རྩལ་
 སྤྱ་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་གྱུར་པས་བྱམ་པ་དང་སྒྲུམ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་
 གཟུགས་སོ། །དེའང་བསྟན་པའི་རབ་ཏུ་བཅེངས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཛོན་པར་བརྗོད་པའི་འདུ་ཤེས་
 ཅམ་སོ། །དེ་ལྟར་དངོས་མེད་མཛོན་སུམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ནི་སྐྱེ་མ་དང་མི་ལམ་དང་
 དབང་སོའི་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་དངོས་སོ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཅམ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་
 གཟུང་བ་མེད་པས་དངོས་སོ་ཅམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། བདུན་ཅུ་
 ཅུ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་མའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་
 པར་རང་གི་སེམས་གཡོ་བའི་ཕྱིར་དེའི་མི་གཡོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་ལས་རྣམས་སུ་ལུང་གི་སྒྲོར་
 བསྟེན་པ་ཉིད་ནི་ཀུན་བསྐྱེད་མ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཉིད་གསུངས་པ། ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དང་སོ་
 ས་ནས་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཟད་པ་རྣམ་པ་ལྷ་ནི་གང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུལ་
 བ་དང་། ཆོས་མཛོན་པ་དང་། མདོ་སྟེ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་གིའང་ལྷ་པའོ། །རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསེ་བུའི་སྦྱོད་པ་དང་། ཐེན་སྦྱོད་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་
 བདུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་རེ་རེ་
 ལ་རྣམ་པ་གཉིས་རབ་ཏུ་གསུངས་ཏེ། བདུན་པ་ནི་འདི་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པས་ཏེ་བརྟགས་པ་ནི། མིག་

དང་ན་བ་དག་གོ། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་སྤྲོད་དང་ལྷོད། །ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ནི་ལུས་དང་ཡིད་དག་སྟེ།
 ཚེར་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དེ་བཞིན་ནོ། །སྤྲོད་པོ་མེད་པོ་སོགས་སྤང་བ། །བཏགས་པའི་མིང་དུ་
 བརྗོད་པ་ལོ། །“འདི་ནི་”^{༡)} རྒྱན་དུ་མ་མཐོང་སེམས། །འབྲུལ་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་དུ། །སྤྲོད་པོ་ལུས་དུ་གང་
 ཞེས་པ། །རྟོག་པ་ཡིས་ནི་བཏགས་པ་ལོ། །དེ་ཀྱན་སོང་བའི་བདག་ཉིད་དུ། །སེམས་ནི་ཀྱན་དུ་འགྲོ་
 བ་ལོ། །ཐམས་ཅན་རང་བཞིན་བདག་མེད་པར། །དེ་ནི་ས་ལ་སོགས་དེ་བཞིན། །སྤྲོད་པར་གྱུར་པ་
 མ་གྱུར་བའི། །བདག་ཉིད་སེམས་ནི་གཞན་དབང་རོ། །ཁམས་གསུམ་རོ་ནི་སྤང་བ་སྟེ། །ཆོས་སྤྲོ་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཛིན། །སྤྲོད་ནི་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་ཁམས། །སེམས་ནི་ཡེ་ཞེས་དབང་ཅན་ནོ། །
 བདེ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་རབ་དུ་བཤད། །རོ་མཉམ་ལྟ་རྒྱས་གཉིས་སུ་མེད། །ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡང་དག་
 འཛོམ། །ཡོངས་སུ་བྱུང་དུ་སྤྲོད་པ་ལོ། །ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅན་དུ། །འགྲོ་བའོ་གང་དུ་དེར་འགྲོ་
 བའོ། །རྟོག་མེད་བདག་ཉིད་དེ་ཡང་ནི། །ཞེས་བྱའི་མཆོད་བྱ་སོགས་པས་མཆོད། །དེ་རྣམས་སུ་ནི་
 འབྲིན་བྱེད་ཅམ། །ཉོན་མོངས་ཀྱང་ནི་ཀྱན་སྤྲོད་ཆོགས། །ཆོས་དབྱིངས་ལ་སོགས་བདག་བདག་
 དུ། །རྟོག་པས་ཡིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་རིག་པ་ཐམས་ཅན། །དེ་ནི་དངོས་མེད་
 བསམ་མིན་པའོ། །གཞི་ནི་ཀྱན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ། །བདུན་གྱིས་བདུན་རྣམས་རུས་པ་ལོ། །ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་མདོར་བསྡུས་པའོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་གོ་བར་བྱའོ། །བདག་གིས་
 །ནི་གཞུང་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཛིགས་པས་མ་བཤད་དོ། །དབུ་མ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་
 །ནི་བྱེ་བྲག་སྤྲོད་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་པ་བ་དང་། མདོ་སྤྲོད་པ་དང་། ཅུ་བའི་དབུ་མ་བ་དང་། བ་རོལ་དུ་
 བྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། དབུ་མ་ཆེན་པོ་དང་། ལྟ་བ་ཐམས་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་བརྟུ་དྲག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། །སྤྲོད་པ་ཉིད་བརྟུ་དྲག་གི་དབྱེ་བས་སོ། །གསང་སྤྲགས་ཐེག་པའི་
 སུམ་ཅུ་དྲག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་སུམ་ཅུ་ཅུ་དྲག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས་བྱེ་བས་སོ། །
 གཉིས་ཀྱི་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་དབུ་མ་

༡) ཅ། ༡༠ན་ཙ་ དེ་ནི།

ནམས་ཀྱི་བདུན་དང་བརྒྱད་པོ་ནམས་ཀྱི་དེའི་ཆོ་ནང་དུ་སོན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་སྒྲགས་
 ཀྱི་ཐེག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བ་བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་པོ་ནམས་ཏེ། དེ་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཏེ། ནལ་
 འབྱོར་མ་དང་ནལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནམས་སུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྒྲ་མའི་བྲིན་གྱིས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །འདིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་
 རིང་དུ་གནས་པར་སྐྱར་ཅིག། །།མཛུ་ལོ།།

༡༡། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ལྷ་ཨི་པའི་ལུགས་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པའི་སྐྱབ་པའི་ཐབས་བདེ་ཆེན་གསལ་བ་ ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ལྷ་ཨི་པའི་ལུགས་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པའི་
སྐྱབ་ཐབས་བདེ་ཆེན་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། གླེ་མ་དང་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞབས་ལ་
གྲུས་པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དམ་ཆོག་དོ་རྩེ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི། །རིགས་མཆོག་ལྷ་ཡི་འཁོར་
ལོའི་དགྱིལ་འཁོར་བ། །བདེ་ཆེན་ལྡན་སྐྱེས་གཅིག་ཕྱར་སྒྲིམ་མཛད་བ། །ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་ཡབ་ཡུམ་
ལ་ཕྱག་འཆལ། །“ལམ་འདིར་”བདེ་བ་མཆོག་གིས་བགྱོད་དགོས་ཕྱིར། །རབ་མཛེས་ཨི་རྩ་རྩེ་ལའི་
རི་བོ་ལ། །ཡིད་འཛིན་མཆམས་སྤྲིན་གཞོན་རྒྱས་འཕྱུད་བ་བཞིན། །གཉིས་མེད་སྐྱར་བའི་དགའ་
བས་རྣལ་རྩལ་བ། །དཔལ་ལྡན་གླེ་མ་བདེ་མཆོག་ལ་བཀུད་ནས། །གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ལྷ་ཨི་པ་ཡི་
ལུགས། །ལྷ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་གྱིས་བཀྲལ་བ་བཞིན། །མ་ནོར་མ་འབྲེས་གསལ་བར་བཤད་པར་
བྱ། །འདིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ལྷ་ཨི་པའི་ལུགས་གྱི་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱབ་ཐབས་
སྒྲིམ་པ་ལ་གཉིས། །ལམ་སྒྲིམ་པའི་རིམ་བཤུད་དང་། །དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། །གང་གིས་སྒྲིམ་པའི་ཉེན། །གང་དུ་སྒྲིམ་པའི་གནས། །རིམ་ལྡན་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། །སྐྱགས་དང་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སྤྲན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་རྒྱུད་སྐྱངས་ཤིང་།
འདིའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལེགས་པར་སྐོབ་ལ། །དེའི་དུས་སུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་དམ་
ཆོག་དང་སྒྲིམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བ་ལ་བཙོན་པའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་བསྒྲིམ་པར་

༡) ཞ། ༡་ན་ན་ ལས་འདིར།

བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་བྱིས་མམ་རི་སྐལ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཡིད་དུ་འོང་བ། རྣལ་འབྱོར་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་ཀྱི་སྐབ་ཁང་བདུད་ཅི་ལྟ་སྤྱད་པའི་དང་། མེ་ཏོག་གཅེས་དུ་བཟུང་
 བར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱིས་སྐྱ་དཔུང་པ་དང་། རྫོང་རྩལ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པའི་གནས་སུ་
 བསྐྱོམ་མོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་རོ་པོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་སྤྱི་ཕྱི་བར་དང་། ཐུན་
 གཞན་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐུན་གྱི་འགོར་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་གྱི་དངོས་
 གཞི་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་དུ་བྱ་བའི་
 རིས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སྐབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་བཅེངས་པ་ཅན་ཡིན་ན་
 སྐྱ་གྲོལ་ཞིང་ཁ་སྟོར་བལྟས་ཏེ། རོའི་གདན་དངོས་སམ། དེ་ལ་འདུག་པར་མོས་ནས། ཐུན་བདེ་བ་ལ་
 རོ་རྗེའི་སྐྱལ་ཁྱུང་གིས་འདུག་ཅིང་། ལག་པ་གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། མིག་སྒྲ་ཅེར་
 དབབ་ཅིང་། སོ་རུང་ཟད་མ་འབྱར་བ་དང་། ལུས་མི་གཡོ་བར་གནས་པར་བྱས་ལ། བདུད་ཅི་རིལ་
 བྱ་ཁར་གཞུག་པའམ། དེ་མེད་ན་ནང་མཆོད་སྟེ་ཐོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་ཁ་དག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་འཛིག་
 ཏེན་པའི་གཏོར་མ་སྟོན་དུ་བྱས་ལ་སྐབ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། རྒྱ་དང་ཉེར་སྦྱོད་
 སོགས་ཀྱི་མཆོད་རྗེས་གཡོན་སྟོར་གྱི་བཀོད་པ་རྣམས། བསང་བ་དང་། སྦྱང་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་
 དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། སྐབས་འགྲོ་འདི་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་། གདན་བཞི་གཉིས་ཀར་བྱང་ཡང་གདན་བཞིའི་འགྲུར་བ་
 བདེ་བ་ལྟར་ཡིན་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །རྟག་ཏུ་བདག་ནི་སྐབས་སུ་མཆི། །ཐེག་པ་
 གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། །རྣལ་འབྱོར་གསང་སྤྱགས་མཁའ་འགྲོ་མ། །དཔའ་པོ་དཔའ་མོ་དབང་ལྷ་
 མོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེ། །བྱང་པར་དུ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ལ། །རྟག་ཏུ་སྐབས་སུ་
 མཆི་བར་བགྱ། །སེམས་བསྐྱེད་འདི་མདོན་བརྗོད་འགྲུར་རྟེན་ཁ་ཅིག་ལས་འབྱུང་། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །
 བདག་ནི་ཏེ་རུ་ཀར་གྱུར་ནས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཏེ་རུ་ཀའི། །གོ་འཕང་མཆོག་ལ་དགོད་
 པར་བགྱ། །ཞེས་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྟོན་གསུམ་དག་པར་
 བྱས་ནས་ཆད་མེད་སྟོན་པ་དང་། སྦྱང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། འགལ་ཁྱེན་

འགོག་པའི་སྤང་འཁོར་བསྐྱེད་པ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱེད་པའི་ཚོགས་བསག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དག་ཏུ་བྱེ་རྩ་རྩ་ཀ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། རྩ་ནི་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་ཏེ་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་བྱ་བས་སྟོང་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། རྩ་ནི་གང་
 ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲོག་གི་བྱ་བས་བཀོད་པའི་བདག་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་པ་དང་། ཀ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་མི་མཐུན་པར་སོ་སོར་གཉིས་སུ་མི་
 གནས་པ་དང་། བྱེ་ནི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྗེ་འབྲུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཨེ་ཨོ་ཀྱི་དོན་ནོ་སྣམ་དུ་བསམ་པ་ནི་ཡིད་དག་པར་བྱེད་པའོ། །སྟོང་པའི་ངང་ལས་
 སྐད་ཅིག་གིས་རང་ཉིད་རྩ་རྩ་ཀ་སྟོན་པོ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྗོ་རྗོ་དང་བྱེ་ལ་བྱ་
 གཡས་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཞུགས་པ་ལ། ཡུལ་རྗོ་རྗོ་མག་མོ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་
 རྗོ་རྗོ་དང་མེད་པ་འཛིན་པས་འབྱུང་པར་བསྐྱེད་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅན་ལ་མན་བདེའི་སེམས་
 ཀྱིས། བྱེ་རྩ་རྩ་ཀོལ་ཉི་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ། སྤྱི་ང་རྒྱལ་བཟུང་བ་ནི་ལྷས་དག་པར་བྱེད་
 པའོ། །དེ་ནས་མགོ་བོར་ཨོ་དང་མཐར་སྟོ་སྟོ་པའ་དང་ལྷན་པའི་ཨྲ་ལི། ཨོ་ཨྲ་ཨྲ། ཨི་ཨྲ། ཨུ་ཨྲ། རི་ལི་ལི་ལྷ།
 ཨེ་ཨྲ། ཨོ་ཨྲ། ཨོ་ཨྲ། ཀྲ་ལའི་བྲེང་བ། ཀ་ཁ་ག་རྩ་ད། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་ཉ། ཇ་ཇ་ཉ་ཉ། ཉ་ཇ་ད་ཉ་ཉ། བ་པ་བ་རྩ་མ། ཡ་ར་ལ་མ། ག་པ་
 ས་ཏ་ཁ་སྟོ་སྟོ་པའ། ལན་གསུམ་བརྗོད་པས། རང་གི་ཉྭ་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱགས་བྲེང་འོད་ཟེར་ལྷ་དང་
 བཅས་པ་གཡོན་སྟོར་གྱི་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་ནས་གནས་པ་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་
 འཕྲོས་པ་སྤྱ་བྱག་གཡས་ནས་འཕྲོན་ཏེ། ཕྱིར་འཕྲོས་པས་བགེགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་དེ། སྤྱར་ཕྱོན་
 རང་གི་སྤྱ་བྱག་གཡོན་པ་ནས་ཞུགས་ཏེ། ཉྭ་བའི་སྤྱགས་བྲེང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་པ་ནི་དག་དག་
 པར་བྱེད་པའོ། །བྲང་རྒྱུ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དག་ཅ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་བྱེད་པས། དེ་ཆད་
 མེད་ཀྱི་སྟོ་ནས་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དབང་པོ་རྣམ་པོས་བྱམས་སོགས་བསྐྱེད་ཏེ་
 བསྐྱེད་པ་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་བཏོན་ཏེ། དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་རྩ་གཅིག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའམ། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་སྟོམ་ན།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་
 དང་། རྩོལ་ཅེན་པའི་བདེ་བ་བརྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་
 དུ་བསྐྱོམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་ཁམས་སྡེ་མཆོད་དག་པར་བྱས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་པའི་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱར་དུ་
 བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་འདི་ནམས་བསྐྱོམ་པར་ལུ་ཨི་པའི་འགྲེལ་བ་ནམས་ནས་བཤད། གཟུགས་སྤང་གི་གཙོ་བོའི་
 གནས་དབྱལ་བའི་དབྱས་སུ། སྤྱི་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ནམ་སྤང་དཀར་པོ་ཕྱག་གཡས་
 འཁོར་ལོ་འཕྱར་ཞིང་། གཡོན་འགྱིང་བ་དང་བཅས་པས་དེལ་བྱ་དཀྱར་བརྟན་པ། ཆོར་སྤང་གི་
 གནས་ལྟེ་བར་ཨི་སེར་པོ་ལས་རྩོལ་ཉི་མ་སེར་པོ་གཡས་རིན་པོ་ཆེ། འདུལེས་ཀྱི་སྤང་བའི་གནས་
 མགིན་པར་རྩི་དམར་པོ་ལས་བརྒྱ་གར་གྱི་དབང་ཕྱག་དམར་པོ་གཡས་བརྒྱ་དམར་པོ། འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་སྤང་བའི་གནས་རྒྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་ལོང་བུའི་འོག་ཏུ་ཉི་ལྗང་གྱུ་ལས་རྩོལ་ཉི་ལྗང་གྱུ་གཡས་
 སྤྱ་ཆོགས་རྩོལ་དེ་གསུམ་འཕྱར་ནས་འཛིན་པ། གཡོན་གསུམ་འགྱིང་བ་དང་བཅས་པས་དེལ་བྱ་
 ཕྱགས་ཀར་འཛིན་པའོ། །སྤྱོད་རྩི་ཉི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་གཅིག་ལས། རིན་འཕྱང་སྤང་མཐའ་དོན་འགྲུབ་གསུམ་གྱི་གཡས་
 གསུམ་གྱིས་ཕྱག་མཆོན་དཀྱར་འཛིན་ཅིང་། གཡོན་གསུམ་ཕྱགས་ཀར་ཕྱོགས་བ་དང་། ཉི་ཅུ་ཀའི་གཡོན་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་དུ་
 བཤད་པ་ནི། དེའི་འགྲེལ་བ་རྩོག་གིས་བསྐྱར་བ་དང་། སྐབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལྷ་བ་བས་མཛད་པ་དང་། བྱང་པར་གསལ་བྱེད་སོགས་དང་།
 བཤད་རྒྱུད་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པས་མི་ལོགས་པའོ། །ནམ་ལེས་ཀྱི་སྤང་བའི་གནས་སྤྱིང་གར་སྤྱི་དཀར་པོ་ལས།
 རྩོལ་སེམས་དཔའ་དཀར་པོ། གཡས་ཕྱགས་ཀར་རྩོལ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཉི་ནག་པོ་ལས་ཉི་ཅུ་ཀ་ནག་
 པོ་གཡས་ས་གཞོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་རྩོལ་འཛིན་ཅིང་། གཡོན་གཉིས་འགྱིང་བ་དང་བཅས་པས་དེལ་
 བྱ་དཀྱར་བརྟན་པའོ། །དེ་བྱུག་ནི་སྤང་བོ་ལྗང་དང་། དེ་ལྗང་ཁའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའོ། །
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་པ་ཕྱག་གཉིས་པ་སྤྱན་གསུམ་པ་རལ་པའི་ཅོད་པན་ཅན། ཕྱག་རྒྱ་ལྷས་
 བརྒྱན་པ། གཡས་བརྒྱང་གིས་བཞུགས་པའོ། །མདོན་བརྩོན་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་བྱུག་གི་དབྱས་སུ། འདི་བྱུག་རེ་རེས་
 གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བརྒྱ་དང་། རྒྱ་ཉིད་དབྱས་སུ་རྩོལ་སྤྱི་ལོང་གིས་བཞུགས་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་བྱུག་གིས་བརྒྱན་པར་བཤད་
 ཀྱང་འདིར་ནི་འགྲེལ་བ་གསུམ་ནས་འཕྱང་བ་བཞིན་བཀོད་དོ། །མིག་གཉིས་སུ་ཨི་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་

གཉི་ཐུག་དོན་རྗེ་དཀར་པོ་གཡས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་འབྱར་བ། རྒྱ་བ་གཉིས་སུ་རྩྭ་ནག་པོ་ལས་ཞེ་སྤང་
 དོན་རྗེ་ནག་པོ། གཡས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀར་དོན་རྗེ་དང་། གཡོན་གཉིས་ཀྱིས་འབྲིང་བ་དང་བཅས་པས་
 བྲིལ་བུ་དཀར་བཞེན་པའོ། །སྤྱ་བུག་གཉིས་སུ་རྩྭ་སེར་པོ་ལས་སེར་སྤྱ་དོན་རྗེ་སེར་པོ་གཡས་རིན་པོ་
 ཆེ། ཁ་སྟེ་ལྷེའི་ཙུ་བར་ཨོ་དམར་པོ་ལས་འདོད་ཆགས་དོན་རྗེ་དམར་པོ་གཡས་བརྒྱ་དམར་པོ། དེག་
 བྲེད་ལུས་ཀྱི་དབྱལ་བར་ཁྱི་ལྷང་གྲུ་ལས་ཐུག་དོག་དོན་རྗེ་ལྷང་གྲུ། གཡས་སྤྱ་ཆོགས་དོན་རྗེ། དེ་གསུམ་
 རོལ་བ་དང་བཅས་པས་འབྱར་ནས་འཛིན་པ། གཡོན་གསུམ་རོལ་བ་དང་བཅས་པས་བྲིལ་བུ་
 ཐུགས་ཀར་འཛིན་པའོ། །སྟེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་གནས་
 སྟོང་གར་ཉི་དཀར་པོ་ལས། དབང་ཐུག་དོན་རྗེ་དཀར་པོ་གཡས་དོན་རྗེ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་ཅིང་།
 གཡོན་འབྲིང་བ་དང་བཅས་པས་བྲིལ་བུ་དཀར་བཞེན་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་པ་ཐུག་
 གཉིས་པ་སྤྱན་གསུམ་པ། རལ་བའི་ཙོད་པན་ཅན། ཐུག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། གཡས་བརྒྱངས་ཀྱིས་
 བཞུགས་པའོ། །ཕྱང་པོ་དང་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་སྤྱ་ཁ་ཅིག་ལ་རེ་རེ་ལ་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་གཉིས་གཉིས་
 བྱང་ཡང་རོ་བོའི་སྟོན་པ་གཅིག་ཏུ་བབྲང་བས་མངས་པའི་སྟོན་མེད་དོ། །དེ་བྲུག་ནི་སྟེ་མཆེད་བྲུག་
 བྲིན་ཀྱིས་རྒྱོབ་པའོ། །ལྟེ་བ་ས་ལ་ལོ་སེར་པོ་ལས་ལྷང་བྲེད་མ་སེར་མོ། །སྟོང་ག་རྒྱ་ལ་མི་ནག་པོ་
 ལས་གསོད་བྲེད་མ་ནག་མོ། མགིན་པ་མེ་ལ་བྱི་དམར་པོ་ལས་འགྲུགས་བྲེད་མ་དམར་མོ། དབྱལ་
 བ་རྒྱང་ལ་ཉི་ལྷང་གྲུ་ལས་གར་ཀྱི་དབང་ཐུག་མ་ལྷང་གྲུ། དེ་བཞི་ཞལ་གཅིག་ཐུག་བཞི་མ། གཡས་
 ཀྱི་དང་པོ་བཞི་ན་གི་གྲུག་རེ་དང་། གཉིས་པ་བཞི་ན་རིམ་པ་བཞི་ན་དུ་འཁོར་ལོ་དོན་རྗེ་བརྒྱ་རལ་གི།
 གཡོན་ཀྱི་དང་པོ་བཞི་ན་ཐོད་པ་རེ་དང་། གཉིས་པ་བཞི་ན་ཁ་རྩྭ་ག་རེ་འཛིན་པ། སྤྱན་གསུམ་པ་སྤྱ་
 གོལ་བ། གཅེར་བུ་ཐུག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། གཡས་བརྒྱང་གིས་བཞུགས་པའོ། །གསང་གནས་ནམ་
 མཁའི་ཁམས་ལ་ཁྱི་དུང་ཁ་ལས་བརྒྱའི་བ་བཅན་དུང་ཁ། །ཙུ་ཞལ་དུང་ཁ། །གཡས་དཀར་གཡོན་
 དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཐུག་བྲུག་གི་གཡས་གསུམ་ཀྱིས་གི་གྲུག །ཆངས་མགོ། །ལྷགས་ཀྱི།
 གཡོན་གསུམ་ཀྱིས་ཐོད་པ། ཁ་རྩྭ་ག །ཞགས་པ་འཛིན་པའོ། །བྲུང་པར་ལྷག་མ་སྤྱ་མ་རྒྱམས་དང་

འདྲ་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་ཁམས་ལྟ་བུ་ནི་གིས་ཆོ་བ་པའོ། ། ཀྱུན་སྤྱོད་ལས་ལྟ་འདི་རྣམས་ལ་ང་རྒྱལ་བྱ་བར་
གསུངས་པས། ལྟ་འདི་རྣམས་སྟོན་པ་ན་སྐབ་པ་པོས་ལྟ་དེ་དང་དེའི་ང་རྒྱལ་རེ་བྱ་དགོས་ཀྱི། ལུས་
ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་བཀོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ། ། དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་བདུན་པོ་བསྐྱེད་པའི་མཐར།
ཨི་བྱ་གི་ཏ་པར་རི་བྱུང་། སྐབ་སྐྱེད་བྱ་གི་ཏ་པར་རི་བྱུང་ཉུང་། ཞེས་བཛྲ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་
སུ་དག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་པ་ནི་ངོ་སྟོན་དུ་ང་རྒྱལ་བཟན་པར་བཟུང་ངོ་། །
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ར་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བ་དང་། བགེགས་ལ་ཕུར་བུས་གདབ་པ་སོགས་
སོ། ། དང་པོ་ནི། རང་ལྟ་བུ་བདུན་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཉེ་དུ་ཀའི་ང་རྒྱལ་གྱིས། ལག་པ་གཡོན་
པའི་མཐེབ་མཛུབ་ཀྱིས་སྟོགས་རེར་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། ཤར་དུ། ཨི་སུསྟུ་ནི་
སུསྟུ་ཉི་ཉི་མའ། ཅེས་བཛྲ་པས་དེར་སྟགས་དེ་ནག་པོ་དང་། སྤང་དུ། ཨི་གི་རྩ་གི་རྩ་ཉི་ཉི་མའ།
ཅེས་པས་དེར་སྟགས་དེ་ལྟར་གྲུ་དང་། ལུབ་དུ། ཨི་གི་རྩ་པ་ལ་གི་རྩ་པ་ལ་ཉི་ཉི་མའ། ཅེས་པས་དེར་
སྟགས་དེ་དམར་པོ་དང་། སྟོར་ཨི་ལྟ་ན་ལ་ཉི་རྩ་ག་ཐན་བཛྲ་ཉི་ཉི་མའ་ཅེས་པས་དེར་སྟགས་དེ་ཁ་
དོག་སེར་པོ་རྣམས་དགོད། དེ་ནས་སྟགས་དེ་བཞི་ལས་རང་རང་གི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
པས། སྟེང་ཆངས་པའི་འཛིག་ཉེན་ནས་འོག་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་པར་བྱབ་པའི་འོད་ཟེར་
འབར་བའི་གཟུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་སྟོགས་བཞིར་དགོད་དོ། ། དེ་ནས་སྟགས་འོད་ཟེར་དང་བཅས་
པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་སྟེ་ཆོགས་རྩི་རྩི་ར་བ་བྱ་བཞི་བ། རྒྱར་
རི་ཅམ་འདོད་པ་དང་། མཐོ་བྲད་ཆངས་པའི་འཛིག་ཉེན་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་
བྱབ་པར་བསྟོན་མོ། ། ར་བ་བྱབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཉི་ལས་བྱང་བའི་སྟེ་ཆོགས་རྩི་རྩི་གིས་
མཆན་པའི་ས་བོན་གྱིས་འོད་ཟེར་ལས། གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་པའི་འོག་གི་ས་གཞི་སྟེ་ཆོགས་
རྩི་རྩི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། ། སྟེ་ཆོགས་རྩི་རྩི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་བྱེ་རོལ་དུ་སྟེང་དང་
འོགས་ཀྱུན་དུ་བྱབ་པར་རྩི་རྩི་ཅེ་ལྟ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མདའི་བ་དང་། དེའི་འོག་དུ་རྩི་རྩི་གྱུར་
དང་། གྱུར་གྱི་འོག་ར་བའི་སྟེང་དུ་རྩི་རྩི་སྟེ་རྩི་རྣམས་བར་མཆམས་མེད་པར་དུམ་བུ་གཅིག་དུ་

གྱུར་པ་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྫོང་མེ་མོ་འཛིག་དུས་ཀྱི་མེ་ལྷ་བྱས་བསྐྱོར་བར་བསམས་ལ། ཡོ་མེ་
 དེ་ནི་བཟོ་བྱ་བ་བཟོ་བཅྱ་ཏུ། ཡོ་བཟོ་བྱ་ཀླ་ར་ཏུ་བློ་ཏུ། ཡོ་བཟོ་བཅྱ་ར་ཏུ་བློ་ཏུ། ཡོ་བཟོ་བློ་ཏུ་
 བློ་ཏུ། ཡོ་བཟོ་ས་ར་རྩ་ལ་རྩོལ་ཏུ། ཡོ་བཟོ་རྩ་ལ་ཡ་ན་ལྷ་རྩོལ་ཏུ། ཡོ་བཟོ་རྩ་ལ་ཡ་ན་ལྷ་རྩོལ་ཏུ། ཞེས་པས་འོག་གཞི་ནས་མེ་
 དཔུང་གི་བར་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བཟོ་བོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁྱོ་མོ་བསྐྱེད་
 རས་བགོགས་དགྲུག་པ་དང་། བཀྲུག་པའི་བགོགས་ལ་ཕྱར་བྱས་གདབ་པ་སོགས་སོ། །དང་པོ་ནི།
 གཡོན་པའི་མཐེབ་མཚུབ་གྱིས་སེ་གོལ་གཏོག་ཅིང་། སྤར་བཞིན་སྤགས་དང་པོ་བཟོ་དེ་ཤར་དང་
 སྤེང་དུ་བཀོད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཤར་དང་སྤེང་དུ་ཁྱ་གདོང་མ་ནག་མོ་གཉིས་བསྐྱེད། དེ་
 བཞིན་དུ་སྤར་ཏེ་སྤགས་གཉིས་པ་ལས་བྱང་དུ་ཕྱག་གདོང་མ་ལྗང་གྲ། སྤགས་གསུམ་པ་ལས་རྒྱབ་
 དང་འོག་ཏུ་བྱི་གདོང་མ་དམར་མོ་གཉིས་དང་། སྤགས་བཞི་པ་ལས་ལྷོ་ར་པག་གདོང་མ་སེར་མོ་
 བསྐྱེད། དེ་ནས་སེ་གོལ་སྤར་བཞིན་གཏོག་ཅིང་། སྤགས་དང་པོ་ནག་པོ་དང་། བཞི་པ་སེར་པོ་
 གཉིས་ཤར་ལྷོ་ར་བཀོད་པའི་སྤགས་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་གཉིས་འབྲེས་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
 ལས། གཡོན་རྗེ་བརྟན་མ་གཡས་སྤོ་གཡོན་སེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤགས་བཞི་པ་དང་གསུམ་པ་
 དམར་པོ་ལྷོ་རྒྱབ་ཏུ་བཀོད་པ་ལས། གཡོན་རྗེ་པོ་ཉ་མོ་གཡས་སེར་གཡོན་དམར་བ་དང་། སྤགས་
 གསུམ་པ་དང་གཉིས་པ་ལྗང་གྲ་གཉིས་རྒྱབ་བྱང་དུ་བཀོད་པ་ལས། གཡོན་རྗེ་མཆེ་བ་མ་གཡས་
 དམར་གཡོན་ལྗང་བ་དང་། དེ་ནས་སྤགས་གཉིས་པ་དང་དང་པོ་གཉིས་བྱང་ཤར་དུ་བཀོད་པ་ལས།
 གཡོན་རྗེ་འཛོམས་མ་གཡས་ལྗང་གཡོན་སྤོ་བ་བསྐྱེད་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་པ་ཕྱག་
 གཉིས་པ། ལྷེ་བ་མན་ཆད་ཕྱར་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན། གཡས་ཀྱིས་རྫོང་མེ་མོ་བ་དང་། གཡོན་གྱིས་རང་
 འབྲེ་ཕྱར་བྱ་བསྐྱམས་པའོ། །དེ་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་འབྲེ་དུ་མ་ཕྱོགས་བཅུར་སྤོས་ནས།
 ཕྱོགས་བཅུའི་བགོགས་བཀྲུག་སྤོ་རྫོང་ར་པའི་ཕྱི་རོལ་དང་ཉེ་བར་རྩྱུ་རིང་པོ་བཟོ་དཔ་དང་། རྩྱུ་རིང་
 པོ་ནག་པོ་ལས་རྒྱབ་པའི་ཁྱོན་པ་བཅུར། སོ་སོའི་བགོགས་རྣམས་བཅུག་པར་བསམ་མོ། །གཉིས་
 པ་ནི། དེ་ནས་ཏེ་རུ་ཀ་ཕྱག་གཉིས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས། ཁྱོ་མོ་རྣམས་ལ་ཕྱར་བྱ་ཚུགས་ཤིག་པར་

བཀའ་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས། ཤར་ནས་སྟོགས་གཡོན་སྒྲོར་དང་། མེ་ནས་མཆམས་གཡས་སྒྲོར་
དང་། སྟང་འོག་ཏུ་དམིགས་ཏེ། ཨོ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་ཏ་ཡ་ལྷ་ཏ་ཡ། སྐབ་དུལྱུ་ན་རྩྱ་རྩྱ་པའ། གྱི་ལྷ་ཡ་གྱི་ལྷ་
ཡ། སྐབ་ལྷ་པི་རྩྱ་རྩྱ་པའ། རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་བཟླ་གྱི་ལྷ་ཡ། བཟླ་རྩྱ་ར་ཨྲ་རྩྱ་པ་ཡ་ཏེ། སྐབ་དུལྱུ་ན་བིལྱུན་ཀྲ་
ཡ་ལྷ་ཀ་ཅིཏྲ་བཟླ་གྱི་ལྷ་ཡ་རྩྱ་པའ། ཅེས་རེ་རེ་ནས་བཟླ་དེ་ལ། བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་པོར་ཕྱར་བྱ་
གཟུག། །དེ་ནས་ཨོ་བཟླ་ལྷ་ར་བཟླ་གྱི་ལྷ་ཡ་ཨ་གོ་རྡ་ཡ་རྩྱ་རྩྱ་པའ་པའ། ཅེས་བཟླ་བའི་སྐགས་
ཀྱང་རིམ་བུ་སྤར་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ནས་བཟླ་དེ་བས། ཁོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་ཐོ་བས་
བཟླ་དེས་བས། སྤྱི་གཙུག་ནས་ཀང་མཐེལ་གྱི་བར་དུ་སོན་པར་ཕྱར་བྱས་བཟུབ་བས། བགེགས་
ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རོ་པོར་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་མོ། དེ་ནས་ཁྲ་གདོང་མ་
ལ་སོགས་པས་བགེགས་ལྷག་མ་རྣམས་རྒྱང་རིང་དུ་བསྐྱད་ནས། རྩོ་རྩེའི་ར་བ་བྱ་བཞི་བ་ལ་ཐིམ་
བས། ཚུ་ལ་ཚུ་བཟླ་བས་པས་གཟེགས་མ་ཕྱིར་འཐོར་བ་བཞིན་དུ། འོད་ཟེར་ཕྱིར་འཐོས་པ་ལས་རྩོ་
རྩོ་དང་བཟླ་དང་འཁོར་ལོའི་ར་བ་ལྷམ་པོ་གསུམ་བར་མཆམས་མེད་པར་དུམ་བྱ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
པར་བསྐྱོམས་ལ། མཆམས་བཅིང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྩོ་རྩེའི་མེ་གཡོན་སྒྲོར་དུ་འབྲིལ་ཞིང་འབར་
བས། སྟང་དང་ལོགས་ཀྱན་ཏུ་བྱབ་པར་བསམས་ལ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
བགེགས་དང་བྲལ་བར་མོས་པ་བཟན་པོ་བྱའོ། །བཞི་བ་ལ་གཉིས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསག་
པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་སྐབ་པ་དང་། ཞིང་དེ་
ལ་ཆོགས་བསག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་འཁོར་གྱི་དབྱུས་ན་རང་ཉི་ཏུ་ཀར་གནས་པའི་ཐུགས་
ཀར་པོ་སེར་པོ་ལས། ལྷ་ཆོགས་བཟླ་ར་ཨི་ལས་བྱང་བའི་ཁྲ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་རྩྱ་
ཡིག་རྩོ་རྩོ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་དབྱུས་སྟོ་ལ་མཐའ་སྐྱ་བ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ར་འཛིན་ཚུལ་ནི་ཨ་ལྷ་ཀ་རས། ལྷ་དོན་གྲུབ་
དང་། ཉའི་ལུས་སྤང་མཐའ་དང་། དེའི་མགོ་པོ་རིན་འབྱུང་དང་། ཁྲ་ཆེས་རྣམ་སྤང་དང་། ཐིག་ལེ་རྣ་ད་དང་བཅས་པ་མི་བསྐྱོད་པར་བཤད་པས་
རྩྱ་གི་ཆ་ལྷ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱ་སྐབ་སོར་རྟོག་མཉམ་མེད་མེ་ལོང་ལྷ་བྱ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་
ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་གི་སྤྱི་པོ་ནས་ཀང་པའི་བར་གང་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་

གྲི་རི་མ་རྒྱལ་ས་སྤངས་པས། ལུས་ཤེལ་གོང་བཞིན་དུ་དག་པར་གྱུར་ཏེ་བ་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་བྱིར་འཕྲོས་
 པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། འོག་མིན་ནས་སྒྲ་མ་རྩོ་རྩེ་འཆང་གི་རྒྱལ་པ་ཅན་དང་། འཁོར་ལོ་སྒྲུལ་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོག་ས་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ལྷ་དང་
 ལྷ་མོ་དང་ཁོ་བོས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཏིལ་གྱི་གང་བྱ་ལྟར་གང་བ་མདུན་དུ་སྤྱན་དངས་ཏེ། འོད་ཟེར་
 རང་གི་སྤྱིང་གའི་ས་བོན་ལ་འདུས་པར་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ། ལྷ་སྤྱོད་
 འགའ་ཞིག་ལས་འབྱུང་། གང་གི་རིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་གནས། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་འཕྲོབ་འབྱུར་བ། །སྒྲ་མ་
 རིན་ཆེན་ལྷ་བྱ་ཡི། །རྩོ་རྩེ་ཅན་ཞབས་པད་ལ་འདུད། །ཅེས་པས་སྒྲ་མ་དང་། ཏེ་རུ་ཀ་དཔལ་དཔལ་
 བོ་ཆེ། །སྒྲུལ་འབྱུང་ལས་གསུངས། རྒྱལ་དག་རྩོ་རྩེའི་དབང་ཕྱག་དང་། །རྒྱལ་རྟོག་ཅེས་ཀྱང་ཟེར། རྩེས་ཆགས་
 ཆགས་པ་ཆེ་རྒྱལ་གྱི། །རྩོ་རྩེ་ཐག་མོ་དེ་ལ་འདུད། །གནས་དང་ཏེ་བའི་གནས་དང་ཞིང་། །འདུས་
 དང་དུར་ཁྲིད་གནས་པ་ཡི། །དཔའ་བོ་དཔའ་མོའི་དབང་ཕྱག་མ། །ལྷ་ལ་བདག་ནི་གུས་ཕྱག་
 འཆོལ། །ཞེས་པས་ལྷ་འི་ཆོག་ས་ལ་ཕྱག་བྲ། དེ་ནས་ལྷ་ཏེ་རུ་ཀ་ཨ་ ། །ཕྱ་ཏེ་རྩོ་རྩེ་སྤྱོད་ལྷ་ཞེས་ཆུའི་
 སྤྱགས་སྤྱོད་ལྷགས་འདི་ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་བ་ནས་བཤད་དོ། །པས་མཆོད་ཡོན་དང་། ཨ་ ། །གྲི་གནས་སུ་སྤྱ་རྩེ་
 བཅུག་ལ་ཞབས་བསིལ་གྱིས་མཆོད། རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་སྤྱལ་པའི་མེ་ཏོག་མ་དཀར་
 མོ། བདུག་པ་མ་དུ་བའི་མདོག །མར་མེ་མ་དམར་སེར། ཕྱག་པ་མ་ལྗང་བྲ། ཞལ་ཟས་མ་སྤྲ་ཆོགས་
 མདོག་ཅན་དུ་མས་མཆོད་པར་བསམས་ལ། ཨོྃ་བཟླ་བུའེ་ཨུཾ་ཧྱུྃ་སྤྱོད་དང་། བུའེའི་གནས་སུ་རྩེ་
 བེ་དང་། དེ་བེ་དང་། གཞྭ་དང་། རྩི་མི་རྩེ་བཅུག་ལ་མཆོད། ལྷ་མོ་དེ་མའི་མདོག་དང་ཕྱག་བཞེའི་དང་མོ་གཉིས་གྱིས་
 རྩོར་རིལ་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་གྱིས་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱོད་རང་རང་གི་ "མཆོད་སྤྱིན་") གྱིས་གང་བ་འཛིན་བ་དང་། མཆོད་སྤྱགས་ནི་རྩོ་བའི་
 འགྲེལ་པར་བཤད། བོད་གྲི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག །ཨོྃ་སྤྱ་རྩེ་སྤྱ་ག་རྩེ་ཅཱ་སི་བ་ར་མཐུལ་ཅཱ་སྤྱ་སྤྱ་སྤྱ་མེ་ར་ཡོ་གྲི་སྤྱ་བཟླ་ཨ་ ། །ཕྱ་ཏེ་རྩོ་རྩེ་སྤྱོད་གྱིས་
 མཆོད་ཡོན་དང་། ཨ་ ། །གྲི་གནས་སུ་སྤྱ་རྩེ་དང་བཟླ་བུའེ་སྤྱགས་བཅུག་ནས་ཞབས་བསིལ་དང་། མེ་ཏོག་སྤྱགས་གྱིས་ནི་མཆོད་པར་བྱེད་
 བ་ལ་ཁྱུངས་གསལ་བར་མི་སྤྱང་ཡང་མི་རུང་བའང་མེད་དོ། །དེ་ནས་རང་གི་སྤྱིང་གའི་ས་བོན་ལས་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་

༡) ཞ། ག་བ་ར་ མཆོད་སྤྱིན།

སྐུལ་ཏེ། ཨོ་བཟླ་བློ་ཉི་ཉུ་ཉུ་པའ་ཀྱིས་པི་མི་མ་སྟོན་མོ། ཨོ་བཟླ་བློ་ཉི་ཉུ་ཉུ་པའ་ཀྱིས་སྒྲིང་བྱ་མ་
སེར་མོ། ཨོ་བཟླ་མི་ཉི་བེ་ཉུ་ཉུ་པའ་ཀྱིས་ར་རྒྱུ་མ་དམར་མོ། ཨོ་བཟླ་ཕུ་ར་རྩེ་ཉུ་ཉུ་པའ་ཀྱིས་ར་
ར་མ་ལྷང་གུ། །དེ་བཞི་ནི་ཕྱག་བཞི་མ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རོལ་མོ་སྟོན་ཅིང་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་རྫོང་རིལ་འཛིན་པའོ། ཨོ་
བཟླ་ལྷ་སྐུ་ཉུ་ཉུ་པའ་ཀྱིས་བཞད་མ་དམར་མོ། ཨོ་བཟླ་ལྷ་སྐུ་ཉུ་ཉུ་པའ་ཀྱིས་སྒྲིག་མོ་སྟོན་མོ། ཨོ་
བཟླ་གྲི་ཉི་ཉུ་ཉུ་པའ་ཀྱིས་སྐུ་མ་སེར་མོ། ཨོ་བཟླ་མི་ཉི་ཉུ་ཉུ་པའ་ཀྱིས་གར་མ་ལྷང་གུ། །བཞི་ནི་ཕྱག་
བཞི་མ་དང་པོ་དེ་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བཞད་པའི་སྐངས་དང་། གཉིས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
བསྐྱེམས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྫོང་རིལ་བཟུང་ནས་དཀྱར་བཞེན་པ་དང་། གསུམ་པའི་དང་པོ་གཉིས་
ཀྱིས་ཉིང་ཤག་བརྩུང་བ་དང་། བཞི་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བད་ཀོར་མཛད་ཅིང་། བཞི་གའི་ཕྱག་
འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཡས་ཐོད་པ་དང་། གཡོན་ཁ་ཁྱི་འཛིན་པའོ། ཨོ་བཟླ་ཕུ་ཉི་ཉུ་ཉུ་པའ་
ཀྱིས་མེ་ཉོག་མ་དཀར་མོ། ཨོ་བཟླ་རྒྱ་བེ་ཉུ་ཉུ་པའ་ཀྱིས་བདུག་སྟོན་མ་དུད་ཀ། ཨོ་བཟླ་རྒྱ་བེ་ཉུ་
ཉུ་པའ་ཀྱིས་མར་མེ་མ་དམར་སེར། ཨོ་བཟླ་གཞེ་ཉུ་ཉུ་པའ་ཀྱིས་རི་ཆབ་མ་དམར་མོ། བཞི་ནི་ཕྱག་
བཞི་དེ་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་བཞིན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མེ་ཉོག་གི་སྟོང་དང་། བདུག་སྟོང་གི་སྟོང་དང་། མར་མེ་མཆོད་སྟོང་དང་། རི་དུང་ཆོས་
དང་། གཡས་ལྷག་མ་བཞིས་རྩ་མ་རུ་དང་། གཡོན་གཉིས་ན་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཁྱི་ག་འཛིན་པའོ། ཨོ་རྒྱ་བ་བརྒྱེ་ཉུ་ཉུ་པའ་ཀྱིས་
གཟུགས་མ་དཀར་མོ། ཨོ་ར་ས་བརྒྱེ་ཉུ་ཉུ་པའ་ཀྱིས་རོ་མ་དམར་མོ། ཨོ་སྐྱེ་བརྒྱེ་ཉུ་ཉུ་པའ་ཀྱིས་
རེག་བྱ་མ་ལྷང་སེར། ཨོ་རྩམ་རྒྱ་བེ་བརྒྱེ་ཉུ་ཉུ་པའ་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་རྩེ་རྩེ་མ་དཀར་མོ། བཞི་ནི་ཕྱག་
བཞི་དེ་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་བཞི་ན་རིམ་པ་བཞིན་མེ་ལོང་དང་། སྐང་ཆང་གི་སྟོང་དང་། གོས་སྐྱ་ཆོགས་པ་དང་། ཆོས་འབྱུང་འཛིན་ཞིང་། ལྷག་
མ་གསུམ་ནི་སྐུ་མ་དང་འབྲེལ་སྟེ། དེ་དག་ནི་འབྲེལ་བ་གསུམ་ནས་བཤད་དོ། །དེ་རྩམས་ཐམས་ཅད་ཞལ་གཅིག་པ་སྐུན་གསུམ་པ་གཅིང་མོ་
སྐྱ་ཁྲོལ་བ་རུས་པའི་རྒྱན་ཅན་ཞབས་གཉིས་གར་སྐབས་ཅན་མོ། །རྩམས་ཀྱིས་མཆོད་ལ། ཞང་བ་བརྒྱད་པའི་སྐགས་
ཀྱིས་བསྟོད་དེ་མཆོད་པའོ། །དེ་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །ཀུར་ལས་གསུངས།
སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས། །འགྲོ་བའི་དགོ་ལ་རྩེས་ཡི་རང་། །སངས་རྒྱས་བྱང་ལྷབ་

༡) ཅ། ༡་ན་ཙ་ ཁ་ཁྱི་ག་འཛིན།

ཡིད་གིས་བཟུང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོག་ས་མཆོག་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །
 རང་གཞན་དོན་ནི་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་
 སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱིས་ནས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་མགོན་དུ་གཉེར། །བྱང་ཆུབ་
 སྐྱོད་མཆོག་ཡིད་འོངས་སྐྱོད་པར་བགྱ། །འགྲོ་ལ་པན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་བར་ཤོག །བཤོད་
 དཀའ་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། །ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ནས་བཤད། བདག་གིས་འགྲོ་རྣམས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། །
 རང་གིས་བདག་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་མ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱ། །ཞེས་སྒྲིག་བཤགས་
 ཡི་རང་སྐྱབས་འགྲོ། ལམ་ལ་བརྟེན་བ། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བ། ལུས་དབུལ་བ་རྣམས་བྱའོ། །
 དེ་ནས་ཆོག་ས་ཞིང་རྣམས་གིས་བྱིན་གིས་རྒྱོབ་པར་བསམས་ལ། ཨོ་བཟླ་ཏེ་རུ་ཀ་ས་མ་ཡ། མ་རུ་
 བ་ལ་ཡ། ཏེ་རུ་ཀ་ཏེ་ཀོ་བ་ཏིལ། ངི་རྩོ་མེ་རྩ་མ། སུ་ཏོ་ཏྱོ་མེ་རྩ་མ། ཨ་རུ་ར་ཏྱོ་མེ་རྩ་མ། སུ་པོ་ཏྱོ་མེ་
 རྩ་མ། སར་སི་རྩོ་སྒྲེ་བ་ཡ་ཚ། སར་ཀམ་སུ་ཅ་མེ། ཅེ་ཏྱོ་ཤྱེ་ཡིེ་ཀུ་རུ་རྩྱ། ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏེེ་རྩ་ག་མི།
 བཟླ་ཏེ་རུ་ཀ། སྐ་མེ་སུ་ལྷ། ཏེ་རུ་ཀོ་རྩ་མ། མ་རུ་ས་མ་ཡ་སར་ལྷེུ་རྩྱུ་པལ། ཅེས་བཞུས་ལ་ཆོག་ས་
 ཞིང་རྣམས་རང་ལ་ཐེམ་པས་བྱིན་གིས་བཞུགས་པར་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་མཆོད་
 ཡུལ་དང་། མཆོད་མཁན་དང་། མཆོད་རྣམས་རྣམ་པར་རིག་པའི་སེམས་གིས་བཏགས་པ་
 ཅམ་དུ་ཟད་དོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས། རང་གི་སྤྱི་བོར་ཏེ་དཀར་པོ། མཁུན་པར་རུ་དམར་པོ། སྤྱིང་
 གར་ཀ་མཐིང་ག་བཀོད། དེ་གསུམ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་གིས་བྱུབ་པའི་རྒྱ་དང་། བརྗོད་པ་དང་བུལ་
 བ་དང་། གང་དུའང་མི་གནས་པ་ཉིད་དོ་སྐྱམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་གིས་ཆོས་
 རྣམས་གྱི་ཡིན་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཤེས་པས་འཁོར་བར་འབྱམས་པས་ན། བདག་གིས་ཏེ་རུ་ཀའི་གོ་
 འཕང་མདོན་དུ་བྱས་ལ། གཟུང་འཛིན་བདེན་པས་སྦྱང་པའི་”སེམས་ཅན་རྣམས་གིས་”)ཡིན་ཚུལ་
 འདི་ཉོགས་པར་བྱས་ཏེ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་བར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་
 སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱེད་ལ། ཨོ་སྐ་བྱ་ཤ་བྱུ་རྩེ་སར་རྩེ་སྐ་བྱ་བ་བྱུ་རྩེ་ཏྱོ། ཞེས་བརྗོད་ལ་ཁམས་གསུམ་པོ་

༡) ཅ། ༤་ན་༥་ སེམས་ཅན་གྱི།

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་བལྟའོ། །དེ་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་རང་གི་སེམས་དེ་སྟོང་ནས་སྟོང་དུ་བཅེགས་པའི་ཨོ་དཀར་པོ། ལྷུང་དམར་པོ། རྩྱུ་སྟོན་པོར་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་དེ་གསུམ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྟོས་ཏེ། ས་འོག་དང་། མི་ཡུལ་དང་། མཐོ་རིས་རྣམས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་བསམ། སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ཁྱེ་བ་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐིམ་ཞིང་། ཨོ་ཡང་ལྷུང་ལ་དང་། ལྷུང་ཡང་རྩྱུ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཐིམ་པས། རྩྱུ་གི་ཞབས་ཀྱི་ལྷ་ཉི་ཉེ་ལ་དང་། ཉེ་ལྷུས་ནི་དེའི་མགོ་བོ་ལ་དང་། དེའང་ཆེ་ཆེས་ལ་དང་། ཆེ་ཆེས་ཀྱང་ཐིག་ལེ་ལ་དང་། དེའང་རྒྱ་དལ་ཐིམ་ཞིང་། རྒྱ་དའང་སྐའི་ཆེ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆའི་ཆད་ཅམ་དུ་གནས་པར་བསམས་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་འཁོར་བར་འབྱམས་པས། བདག་གིས་ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ། འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐལ་ལས་ཐར་བར་བྱའོ་སྟུང་དུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྩེ་བསྟོམས་ལ། ཨོ་ཤུ་བྱ་བྱ་རྩྱ་ན་བརྩ་སྐྱ་བྱ་མ་ལྷན་ཀོལ་ཏྟེ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་རྒྱ་དལ་ཅམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་དོར་བར་བྱས་ཏེ་སྟང་བ་མེད་པ་ལ་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་གནས་གསུམ་དུ་ཉེ་རུ་ཀ་བཀོད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ། སྟོན་བཅུད་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐད་པའི་རིམ་པ་འདི་ནི་འཆི་བའི་ཆེ་སྟོན་བཅུད་གཞན་དུ་སྟང་བའི་རང་གི་ཞེས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ནས། དཀར་དམར་ནག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་སྟང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དུ་སོང་བའི་སྐབས་དང་འབྲའོ། །དེ་ནས་དཀར་པོ་དམར་པོ་ལ་བསྐྱུས་པ་ནི། སྟང་བ་སྟང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པ་དང་འབྲའོ། །དམར་པོ་ནག་པོ་ལ་བསྐྱུས་པ་ནི། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པ་དང་འབྲའོ། །དེ་ནས་རྩྱུ་ནག་པོ་ཞབས་ཀྱི་ནས་རྒྱ་དའི་བར་དང་། རྒྱ་དའང་མི་དམིགས་པར་སོང་བ་ནི། ཐོབ་པ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་དང་འབྲའོ། །འཆི་རིམ་ལ་སྟོང་པ་བཞི་ཡོད་པའི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དངོས་གཞི་དང་འབྲའོ། །ཉེར་ཐོབ་མཆོན་པའི་རྩྱུ་ཉིད་ལ་ཐིམ་རིམ་ལྟར་བྱས་པ་ནི་སྐད་གཞི་ལའང་ཉེར་ཐོབ་ནས་རྩེ་ཕྱ་རྩེ་ཕྱར་སོང་ནས་འོད་

གསལ་དུ་འབྲུག་པ་མཆོན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ནི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཉིང་ཐོབ་ནས་འོད་གསལ་དུ་འབྲུག་པའང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་རིམ་པས་རིམ་གྱིས་འབྲུག་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྤྱིང་གར་གནས་པའི་རྩྱུ་ཡིག་གི་སྤྱད་རིམ་ཡིན་པས། སྤྱོད་པ་བསྟུས་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྤྱིང་ག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་ན། ལྷ་ད་ཙམ་གྱི་གཉིས་སྤངས་མོ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་སྤང་འཁོར་གྱི་འོག་ཏུ་སྤྱིང་ཉིད་སྟོན་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། བེལ་བྱ་ཞབས་གྱི་རིམ་ལྗེའི་རིམ་པ་དང་ཐོར་བཤད་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་རྣམས་གྱིས་ཤེས་དགོས་ལ། རིམ་པ་དང་ཐོར་འདི་ལྟར་བྱས་ནས་བསྐྱངས་པའི་མཐུས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་རི་འབྲུ་ཞིག་སྤྱི་བའི་རྒྱད་སྟོན་བྱེད་དུ་འགོ་བའང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བའི་སྤྱིང་ནས་འོད་གསལ་དུ་འབྲུག་པར་ལུགས་འདི་དང་། རྒྱད་སྟོན་འོག་མ་གསུམ་དང་པར་སྟོན་གྱི་ཐེག་པ་རྣམས་འབྲའང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲུག་རིམ་ལས་འདི་ལ་ཡོད་པའང་། སྤྱིང་པ་སྟོན་པ་དང་འཆི་རིམ་གྱི་སྤྱད་རིམ་མཐུན་པར་བྱས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་པས་གནད་ཆེའོ། །དེའི་སྤྱིར་འདི་འབྲུ་བ་འདི་ལ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱེད་བའི་ལས་འབྱེད་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། སྤྱིང་པ་ལས་ལངས་ནས་ནམ་མཁར་རྒྱ་ད་བཞག་པ། གཞལ་ཡས་ཁང་གང་ལ་གནས་པའི་རྟེན་བསྐྱེད་པ། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བཞི་སྟོན་པའོ། །དང་ཐོ་ནི། དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་སྤྱིང་པ་ཉིད་ལས་ལངས་ཏེ། རང་གི་སེམས་རྒྱ་དའི་གཟུགས་གྱེན་དུ་འགྲོང་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་ནམ་མཁར་བཞག་གོ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི། གཞི་ལ་མངལ་དུ་སྤྱི་བ་ལེན་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག །འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་བར་སྤྱིད་དབང་པོ་ཀུན་ཆང་ཞིང་། ཤེས་ལ་སོགས་པས་སྤྱིང་པའི་སྤྲོ་བའི་ལུས་ཅན་ཐོགས་མེད་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ལམ་རིམ་པ་དང་ཐོ་ལའང་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་འབྲུ་བའི་སྤྱད་རིམ་གྱིས་

གསུམ་པ་ལ་བཞི། རྣམ་འབྱོར་དང་། རྗེས་སུ་རྣམ་འབྱོར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་དང་།
 རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ཆོག་གས་པ་རྣམས་རྒྱ་ཆུང་དུ་འཛིན་པུས་སུ་མཆན་སོ་གཉིས་ཀྱི་རོ་པོ་
 དབྱངས་ཡིག་དཀར་སོ་བཅུ་དྲུག་པ་ཕྲག་གཅིག་གཡས་སྒྲོར་དང་། སྐར་ཡང་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་
 དྲུག་པ་ཕྲག་གཉིས་པ་གཡོན་སྒྲོར་དུ་རིམ་པ་གཅིག་གིས་འཁོར། དེའི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་

དཀར་ཆག་བསྐྱར་གཟིགས།

ཅུའི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་ལ། ཏ་རྩ་ད་རྩ་ཡ་ལ་བྱུག་བསྐྱན་བའི་གསལ་བྱེད་དམར་པོ་བཞི་བཅུ་
 བ་སྐག་གཅིག་གཡས་སྐྱོར་དང་། སྐར་ཡང་གསལ་བྱེད་བཞི་བཅུ་བ་སྐག་གཉིས་བ་གཡོན་སྐྱོར་
 དུ་རིམ་བ་གཅིག་གིས་འཁོད། དེ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཁྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་བ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ལ། དབྱངས་སོ་གཉིས་དང་གསལ་བྱེད་བརྒྱད་ཅུ་
 གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་ལྷ་ལི་དང་ཁྱ་བའི་ཁ་དོག་དཀར་བའི་ཆ་ནི་མེ་ལོང་ལྷ་བྱ་
 དང་། ལྷ་ལི་དང་ཁྱ་བའི་ཁ་དོག་དམར་བའི་ཆ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ནི་
 རྣལ་འབྱོར་རོ། །གཉིས་བ་ནི། དེ་ནས་རང་ནམ་མཁའི་རྒྱ་དཔེ་དང་རྒྱལ་གྱིས། ཁྱ་བ་དཀར་ལ་དམར་
 བ་མཐོང་བ་ན། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
 བའི་དབྱས་སུ་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྙམ་དུ་འཕེན་བ་བཏང་ནས་ཁྱ་བའི་དབྱས་
 སུ་རྒྱ་ད་ཞུགས་བ་ལས་རིམ་གྱིས་རྒྱ་ད་ལས་ཐིག་ལེ། ཐིག་ལེ་ལས་ཁྱ་བྱེད། དེ་ལས་མགོ་བོ། དེ་
 ལས་ཉིད་ལུས། དེ་ལས་ལྷ་གྲུབ་བའི་ཚུལ་གྱིས། དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་གྱི་རྩྭ་ཡིག་རྒྱ་
 རྫོ་རྫོ་འཛིན་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རྫོགས་བར་གྱུར་བ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རྩྭ་ལས་
 ཁ་དོག་སྒྲ་ལྷ་བའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་ཅེ་མོ་ལས། འཁོར་ལོ་ལྷའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་འཕྲོན་ཏེ། འཕྲོ་
 བ་རྣམས་དེའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་བ་དང་། སྤྱད་བའི་ཆེ་སྟོན་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་གྲུབ་བའི་དབའ་
 བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་སོགས་བ་སྟོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་ན་བཞུགས་བ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་སྤྱན་
 བྱངས་ཏེ། མཉམ་པར་སྦྱར་བ་སྟོན་དུ་འཕྲོ་བས་ཞུ་བར་གྱུར་ཏེ། རྩྭ་ཡིག་རྒྱ་ད་ལ་ཐིམ་པར་བསམས་
 ལ། རྩྭ་ཡིག་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བསམ་བ་ནི་བྱ་བ་སྦྱབ་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
 བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་ངོ་བོར་གནས་པས་རྩྭ་ཡིག་རྒྱ་རྫོ་རྫོ་འཛིན་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །རྩྭ་བཙམ་
 ལྷན་འདས་ནི་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ལས་བྱང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་
 རྫོ་རྫོ་འཛིན་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ནི་རྫོགས་སུ་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དེ་ནས། ཨོྭ་ལྷ་རྩྭ་
 ནི་སྐགས་དང་པོ་ཉེ་སྤྱུ་གསུང་བྱགས་གསུམ་མདོར་བསྐྱན་བཤོ། །དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་བ་ནི། ཨོྭ་ནས་ཀོཅུ་ཉི་གི་བར་སྐགས་གཉིས་བས་

གསུམ་པ་ལ་བྱག །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྫོགས་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། གསལ་བཟུང་པ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྩོགས་མཐུན་གྱི་དག་པ་དང་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་པ་དང་། གོ་བགོ་ཞིང་
 ཡེ་ཤེས་པ་བརྟག་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པ་དང་། ལྷ་འི་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོམ་ཞིང་དག་པ་བྲན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བ་དབྱངས་གསལ་ས་པོན་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་
 བསམ་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཞི་ལ་པ་མའི་ཁུ་ཁྱག་དཀར་དམར་གྱི་དབྱས་སུ་བར་
 སྲིད་ལྷགས་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་བཞིན་དུ། རིམ་བ་དང་པོར་ཡང་བར་སྲིད་མཆོན་པའི་ནམ་མཁའི་རྒྱ་
 ད་རྩ་བའི་དབྱས་སུ་ལྷགས་ནས་རྩྭ་ཡིག་ཏུ་གྲུབ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྫོགས་པ་ནི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་
 རྒྱངས་པ་དང་མངལ་རྫོགས་པའི་སྐབས་དང་འབྲས་ལྟེ། འདི་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་ཁྱེར་
 ཞེས་གྲང་བའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ནི། རིམ་བ་གཉིས་པར་སྐྱུ་མའི་སྐྱས་ལུས་རགས་པའི་སྐྱལ་
 སྐྱུ་འཛིན་བྱས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱུང་བར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རེས་
 གོན་གྱི་ཉེ་རུ་ཀ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འབྲེན་པའི་རྒྱུད་སྤིན་བྱེད་དུ་འགྲོའོ། །ཚུལ་དེ་ལེགས་པར་
 ཤེས་ན་མཆོག་སྐྱབ་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་སྐྱོམ་མི་དགོས་སྟམ་པ་དང་། ཆོས་འདི་པ་དང་གཞན་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་མོང་བ་ཅུམ་ལ་བྱ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་དམ་པར་འཛིན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེས་
 བྲངས་པའི་བདེ་བ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་རྣམས་སྟོག་པས་རྣམ་
 པར་དག་པའི་གོ་བ་ཆགས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་གསལ་གདབ་པ་དང་། བརྟེན་པ་ལྷ་གསལ་གདབ་པ་ལོ། །དང་
 སོ་ནི། དེ་ལྟར་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་རྟེན་རིམ་གྱིས་གསལ་གདབ་པ་ནི། ཁང་པ་བརྟེན་གསལ་པའི་
 གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་པ། བྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བའི་རིམ་
 པ་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཅིག་པས་བསྟོར་བའི་སྟེང་ན། རིན་པོ་ཆའི་པ་གྲུ་གཞི་དམར་པོ་ལ་
 རིན་པོ་ཆེ་བྱར་གསུམ་དང་གྲུ་བཞི་ལ་སོགས་པས་སྤྲས་པ། དེའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་གསེར་གྱི་སྐྱ་
 རགས་བཞིའི་བྱི་རོས་སུ་ཆུ་སྟོན་གྱི་ཁ་ནས་སུ་ཉིག་གི་དོ་ཤལ་དང་དོ་ཤལ་སྟེད་པ་འབྱུང་བ། དེའི་
 བྱི་རོས་སུ་བྲུ་འདབ་ལས་འབྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆའི་ཤར་བྲ། དེའི་སྟེང་ན་བསྐྱེད་པ་སྟེད་པའི་
 དབྱེབས་ཅན་གྱི་མདའ་ཡབ་ལ་གནས་པའི་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ནས་འཛོན་པའི་རྒྱལ་མཆན་དང་བ་
 དན་བརྒྱད་བརྒྱད་གྱིས་མཛེས་པར་བྲས་པ། བྱིའི་སྟེང་གི་བྱར་བཞི་ལ་གདུགས་བཞིས་བརྒྱན་
 པ། ཅིག་པའི་འགྲམ་ནས་འདོད་ཡོན་གྱི་སྤམ་བྲུ་དམར་པོས་བསྟོར་བ་ལ་བཞུགས་སྟབས་དང་ཁ་
 དོག་སྤྱ་ཆོགས་པའི་ལྷ་མོ་ནམས་གྱིས་མཆོད་པ་བྱེད་བཞིན་པ། སྟོ་དང་སྟོ་བྱུང་གྱི་བྱིའི་མཆོམས་
 དང་ཅིག་པའི་བྱི་ནང་གི་བྱར་བཞིར། ཆེ་བྱེད་ལ་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོའི་སྟེང་དུ་དོ་རྩེས་
 བརྒྱན་པ། སྟོ་བཞི་སོ་སོའི་མདུན་དུ་སྟེགས་བྲུ་གྲུ་བཞི་པའི་སྟེང་དུ། བུམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཀ་བ་
 བཞི་བཞིས་བཏེག་པའི་རྟ་བབས་སྤམ་བྲུ་བརྟུ་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཅེ་མོར་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོའི་
 གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྲགས་པོ་མོ་དང་བཅས་པ། རྟ་བབས་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་བུམ་པ་བཟང་པོ་
 ལས་སྦྱེས་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ། རྒྱལ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་དང་། བར་བར་དུ་གྲུབ་པ་
 རོབ་པ་དང་། སྤྱོན་གྱི་གསེབ་ནས་བྱུང་བའི་ལྷ་མེ་ཉིག་གི་སྟེང་བ་བཟུང་བ་ནམས་གྱིས་ཀྱན་ནས་
 མཛེས་པར་བྲས་པའོ། །དེའི་བྱི་རོལ་དུ་སྤྱ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་ར་བས་བསྟོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་
 འཁོར། དེའི་བྱི་རོལ་དུ་བསྐླལ་པ་འཛིག་པའི་དུས་གྱི་མེ་ལྷ་བྲུ་དོ་རྩེའི་མེ་ཁ་དོག་སྤྱ་ལྷ་པས་སྟེང་དང་
 ལོགས་ཀྱན་དུ་བྲབ་པར་གཡོན་སྟོར་དུ་འབྲིལ་ཞིང་འབར་བ། དེའི་བྱི་རོལ་ན་གནས་པའི་དུར་ཁྲིད་
 བརྒྱད་ནི། ཤར་དུ་གཏུམ་པལ། བྱང་དུ་ཆང་ཆིང་འབྲིགས་པ། ལུབ་དུ་དོ་རྩེ་འབར་བ། ལྷོར་ཀེང་

རུས་ཅན། དབང་ལྷན་དུ་བྲག་ཏུ་ཞོད་པ། མེར་བག་གིས་ཆལ། བདེན་བལ་དུ་ཐུན་པ་བྲག་པོ། རྒྱང་
 དུ་གི་ལི་གི་ལི་འེ་སྐྱ་སྐྱགས་པ་སྟེ། རོ་མགོ་མེད་པ་དང་། འགགས་ཏེ་ཤིང་ལ་དབྱངས་པ་དང་། ས་ལ་
 འབྲེལ་བ་དང་། གསལ་ཤིང་ལ་བསྐྱོན་པ་དང་། མདུང་གིས་ཐུག་པ་དང་། བྱང་ཆེག་པ་དང་། མགོ་
 རོད་དང་། བྱིན་པའི་རུས་པ་དང་། གཅིགས་པའི་མགོ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རུས་པ་མཐོར་བ་
 དང་། མ་འཐོར་བའི་ཀོང་རུས་རྣམས་གཅལ་དུ་བགམ་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་དུར་ཁྱོད་དོ། །དེ་ན་
 གནས་པའི་ཤིང་བརྒྱད་ནི། འར་ནས་ཕྱོགས་གཡོན་སྒྲོར་དུ་ཤིར་༩༥ ཨ་ལུང་ཐ། ཀླ་གེ་ལ། ལྷ་ཏ།
 དབང་ལྷན་ནས་མཆམས་གཡས་སྒྲོར་དུ་བ་ཏ། ཀ་ར་ལ། བ་ཏ་བ་ཀ། བར་ཐི་བ་རྣམས་སོ། །ཤིང་གི་
 རྩ་བར་གནས་པའི་ཕྱོགས་སྒྲོར་བརྒྱད་ནི། འར་ནས་ཕྱོགས་གཡོན་སྒྲོར་དུ། དབང་པོ་སེར་པོ་རབ་
 བརྟན་དཀར་པོ་དང་། རོར་སྐྱིན་སེར་པོ་མི་དང་། རྩ་ལྷ་དཀར་པོ་གདོངས་ཀ་བདུན་ལྷན་ལྷ་སྐྱིན་
 དང་། གཤེན་རྩེ་སྐྱིན་པོ་མ་ཏེ་དང་། དབང་ལྷན་ནས་མཆམས་གཡས་སྒྲོར་དུ། དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་
 དཀར་པོ་སྒྲང་དང་། མེ་ལྷ་དམར་པོ་ར་སྐྱེས་དང་། སྐྱིན་པོ་སྐྱིན་པོ་གཅེར་བུ་མི་མགོ་འེ་འཕྲེང་བའི་
 ཅོད་པན་ཅན་རོ་ལངས་དང་། རྒྱང་ལྷ་དུད་ཀ་ལ་བ་ལ་ཞོན་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཐུག་བཞིའི་དང་
 པོ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐར་བ། ལྷག་མ་གཡས་རྣམས་ནི་རིམ་བཞེན་དོ་རྩེ་དང་། རེའུ་ལེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱག་པ་དང་། སྐྱལ་ཞགས། དབྱུག་པ། ཅེ་
 གསུམ། ཐེང་བ། སྐྱི་སྐྱུགས་དང་བཅས་པ། རལ་གྱི། བ་དན་སེར་པོ། གཡོན་རྣམས་ན་མོད་པ་འཛིན་པས་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་པར་འབྲེལ་བ་སྟོན་
 འཁྱུང་ལས་བཤད། ཤིང་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོད་ཀྱི་ཡལ་གའི་གསེབ་ནས་ལུས་བྱེད་འཐོན་པའི་ཞིང་སྒྲོར་བརྒྱད་
 ནི། འར་ནས་ཕྱོགས་གཡོན་སྒྲོར་དུ་རིམ་བཞེན། སྒྲང་པོ་དང་། མི་དང་། རྩ་སྐྱིན་དང་། མ་ཏེའི་
 གདོང་ཅན། དཀར་པོ། སེར་པོ། དཀར་པོ། རྟག་པོ་དང་། དབང་ལྷན་ནས་མཆམས་གཡས་སྒྲོར་དུ།
 སྒྲང་དང་། ར་དང་། རོ་ལངས་དང་། རི་དྲགས་ཀྱི་གདོང་པ་ཅན། དཀར་པོ། དམར་པོ། རྟག་པོ། ལྷང་
 གུའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྲག་ཅིང་གཏུམ་ལ་རྩ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་བཞེན་པ་ཞལ་གཅིག་པ་ཐུག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་གཏོར་མ་དང་། གཡོན་མོད་པ་”འཛིན་
 པ་ལ”༩༥ ཐུགས་རྩེའི་རྩ་བརྒྱད་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་སྐྱ་བརྒྱད་ནི། འར་ནས་ཕྱོགས་གཡོན་སྒྲོར་དུ།

༡) ཞ། ༡༣་བ་༥་ འཛིན་པའོ།

ནོར་རྒྱལ་དཀར་པོ། འཛིག་པོ་དམར་པོ། ཀའོ་ཏ་ཕྱོན་པོ། བརྩ་དཀར་པོ། དབང་ལྷན་ནས་མཆོམས་གཡས་སྐྱོར་དུ། བརྩ་ཆེན་པོ་དཀར་པོ། མཐའ་ཡས་སྤྲོ་ཆོགས་མདོག། རིགས་ལྷན་དཀར་པོ། དུང་སྐྱོང་སེར་པོའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་མི་འབྲ་བ། སྤང་སྤྱལ་མཐུག་ཏུ་འཁྲིལ་ཞིང་། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྤྱར་ནས་གཙོ་བོ་ལ་འདུད་པར་འབྲེལ་བ་སྟོམ་འབྱུང་ལས་བཤའ། དེ་དག་གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིན་བརྒྱད་ནི། ཤར་ནས་ཕྱོགས་གཡོན་སྐྱོར་དུ། སྐྱོག་པ། ཆེར་སྐྱོག་པ། དྲག་པོ། གཡོ་བ། དབང་ལྷན་ནས་མཆོམས་གཡས་སྐྱོར་དུ། བརྩན་པ། གང་བ། འབེབས་པ། གཏུམ་པོའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱོག་འཕྲེང་འབྲུག་ཅིང་འབྲུག་སྐྱོག་པ། འགའ་ཞིག་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཅན་ཁ་དོག་སྤྲོ་ཆོགས་པའོ། །སྤྱིན་རྣམས་འདི་ལྟར་བཤའ་བ་ནི་མན་སྟེ་ལས་པོ། །དེ་ན་གནས་པའི་རི་བརྒྱད་ནི། ཤར་ནས་ཕྱོགས་གཡོན་སྐྱོར་དུ། རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷན་པོ། མཚྭ་ར་ལྷང་གྲ། ཀྱི་ལ་ཤ་དཀར་པོ། མ་ལ་ཡ་སེར་པོ། དབང་ལྷན་ནས་གཡས་སྐྱོར་དུ། དབང་ཆེན་ནག་པོ། སྤོས་ངང་ལྷང་སེར་པོ། གངས་ཅན་དཀར་པོ། དཔལ་གྱི་རི་སྤྱོན་པོའོ། །རི་དེ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་བརྒྱད་དང་། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་དོ། །གཞན་ཡང་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་བརྒྱད་དང་། ཁྲ་དང་། ཕྱག་པ་དང་། བྲ་ཁྲོད་དང་། ཅེ་སྤྱང་དང་། འོལ་བ་པོ་མོ་དང་། སྤྱལ་བ་སྤྱང་གི་མགོ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་ཞིང་། གཞོད་སྤྱིན་དང་། རོ་ལངས་དང་། སྤྱིན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱི་ལི་ཀྱི་ལིའི་སྤྲོ་ཆེན་པོ་སྐྱོག་པ་དང་། གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། དམ་ཆོག་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བ། གཅེར་བྱ་སྐྱབ་པའིག་པ། ཕྱག་རྒྱ་ལུས་བརྒྱན་པ། ཅང་རྟེ་ལྷ་དང་། མོད་པ་དང་། ཁ་ཕྱི་ག་འཛིན་པ། མོད་པས་སྤྱི་ཐོར་བརྒྱན་པ། ཁྲོད་ཅིང་དུར་ཁྲོད་དུ་འབྲུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་མཆར་བར་བྱེད་པའོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་སྟེང་འོག་རྣམས་ཤར་དཀར། བྱང་ལྷང་། ལུབ་དམར། སྟོ་སེར་བ། འོག་གཞི་དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའི་སྤྱ་བྱུང་ལ་འཁོར་ལོའི་སྤང་བ་དང་། དེའི་ལྟེ་བར་གསུང་གི་འཁོར་ལོ་དམར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའི་སྤྱ་བྱུང་ལ་བརྒྱའི་སྤང་བ་དང་། དེའི་ལྟེ་བར་ཐུགས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱོན་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའི་སྤྱ་བྱུང་ལ་རྩོ་རྩེའི་

སྤེང་བ་དང་། དེའི་ལྟེ་བར་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤེམ་ཆོགས་པར་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལུ་ལྷན་ལ་གི་
གྲུག་གི་སྤེང་བས་བསྐྱོར་བ། འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་མཆམས་ནམས་ན་གནས་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་
བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་གདུང་ལྷུ་མ་རིམ་པ་བཞིའི་ཐོག་གིས་རྩེ་མཐོ་རྩེ་མཐོར་གྱུར་པའི་ཅེ་མོར་རྩོ་
རྩོ་རྩོ་རྩོ་པོ་ཆེའི་ཏོག་གིས་སྐྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གསལ་གདབ་པ་དང་། འཁོར་གྱི་ལྷ་ནམས་གསལ་
གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུས་ཀྱི་པར་ལྷའི་ལྟེ་བར་ཉི་མའི་གདན་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་ཉེ་རྩ་
ཀ་སྐྱ་མདོག་མཐིང་ག། ཞལ་བཞི་པའི་རྩ་ཞལ་ནག། གཡོན་ལྷང་། རྒྱབ་དམར། གཡས་སེར་བ།
ཞལ་རེ་རེའང་སྐྱན་གསུམ་པ། རྒྱག་བཙུ་གཉིས་པ། དབལ་བར་རྩོ་རྩེ་ལྷ་པའི་སྤེང་བ་འཛིན་པ།
ཞབས་གཡས་བརྒྱངས་པས་འཛིགས་བྱེད་ནག་པོ་ལག་པ་བཞི་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ།
ལྷག་མ་གཡས་ཏུ་མ་རྩ་དང་། གཡོན་རལ་གྱི་འཛིན་པའི་མགོ་བོ་མནན་པ། གཡོན་བསྐྱམས་པས་
དུས་མཆན་མ་དམར་མོ། ལག་པ་བཞི་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ། ལྷག་མ་གཉིས་ཐོད་པ་
དང་ཁ་འྲུ་ག་འཛིན་པའི་རྩ་མ་མནན་པ། རྩོ་མོ་ཆེན་པོས་གཡས་ཀྱིས་འཛིགས་བྱེད་དང་། གཡོན་གྱིས་དུས་མཆན་མ་གཞོན་
པར་བཤད་པ་ལྟར། མདོན་བརྩོད་ཀྱི་ལེའུ་མོ་གཉིས་བ་དང་། ང་གཉིས་བར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། སྐབ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་མང་པོ་ལས་
ཀྱང་གཡས་བརྒྱངས་ཀྱིས་འཛིགས་བྱེད་དང་། གཡོན་གྱིས་དུས་མཆན་མ་མནན་ཞེས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་བསྐྱུན་ནོ། །གདན་
གཉིས་ཀའང་གདོང་གཅིག་པ། མིག་གསུམ་པ། རྒྱག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པའོ། །རྒྱག་དང་པོ་གཉིས་
ཀྱིས་རྩོ་རྩེ་པག་མོ་ལ་འཁྱུད་པའི་གཡས་པས་རྩོ་རྩེ་ལྷ་པ་དང་། གཡོན་པས་རིལ་བུ་བསྐྱམས་པ།
དེའི་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་དཀར་པོ་ཁྱག་དང་བཅས་པའི་ན་བཟའ་རྒྱག་གཡས་
པས་ལག་པ་གཡོན་པ་དང་། གཡོན་པས་རྒྱང་པ་གཡོན་པའི་པགས་པ་རང་གི་རྒྱབ་དུ་སྤྲིགས་
མཛུབ་དང་བཅས་པའི་རྒྱག་གིས་བརྒྱངས་ཏེ་འཛིན་པའི་སྤྲིགས་མཛུབ་ཀྱི་ཅེ་གཉིས་སྤྲིན་མའི་ཐད་
སོར་གནས་པ། གཡས་གསུམ་པ་ན་ཏུ་མ་རྩ། བཞི་པ་ན་དག་སྟ། ལྷ་པ་ན་གི་གྲུག །རྒྱག་པ་ན་མདུང་
ཅེ་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པ། གཡོན་པའི་རྒྱག་གསུམ་པ་ན་རྩོ་རྩེས་མཆན་པའོ། རྒྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་

གྱི། ཁ་ལྷོ་ག་ནི་ཡུ་བ་དཀར་པོ་ཡར་ཅེ་དོ་རྩེ་ནག་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་རིམ་པ་བཞིན་བསྒྲིགས་པའི་མི་མགོ་སྐམ་པོ་དཀར་པོ། རྟིང་པ་
 དམར་པོ། རྩོན་པ་ནག་པོ་གསུམ། ཡུ་བའི་དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེ། དེའི་འོག་ཏུ་བུམ་པ་མེར་པོ། མར་ཅེ་ནི་ཅེ་གཅིག་པ་མཚོད་ཕྱིར་ཐོགས་
 དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་བཛོད་དང་། བག་མོ་ཤེས་རབ་སྣང་བའི་སྒྲིབ་ཐབས་དང་། བྱང་པར་གསལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱས་པའོ། །བཞི་པ་ན་ཁྲག་གིས་གང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འོང་རང་བཞིན་གྱི་ཐོད་པ། ལྷ་པ་ན་དོ་རྩེ་ཞགས་པ།
 དྲུག་པ་ན་ཆངས་པའི་མགོ་བོ་གདོང་བཞི་པ་བསྐྱམས་ཤིང་། སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེས་མཚན་པའི་རལ་
 པའི་ཐོར་ཅོག་ཅན། དབུ་རེ་རེ་ལ་དོ་རྩེ་ནག་པོའི་ཐེང་བ་སྟོད་སྟོད་དུ་གནས་པ་གཉིས་ལ་བརྒྱས་པའི་
 ཐོད་པ་སྐམ་པོ་ལྷ་ལྷའི་ཐེང་བས་བརྒྱན་པ། དབུའི་གཡོན་དུ་ཅུང་ཟད་གཡོ་བའི་ཆླ་བ་ཕྱེད་པ་འབྲུང་
 བ། ཞལ་རྣམ་པར་འབྱུང་བ། མཆེ་བ་བཞི་བཞི་གཅིགས་ཤིང་འཛིགས་སུ་རུང་བ། སྐྱེག་པ་དབའ་བ་
 མི་སྤྱག་པ་སྟེ་སྤྱིའི་ཉམས་གསུམ་དང་། རྟོད་དང་དབུ་ཤུལ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་སྟེ་གསུང་གི་ཉམས་
 གསུམ་དང་། སྟིང་རྩེ་དང་རམ་པ་དང་ཞི་བ་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་ཉམས་གསུམ་སྟེ་ཉམས་དབུ་དང་ལྷན་པ།
 སྤྱག་གི་བགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། མིའི་རྒྱ་མ་ལ་བརྒྱས་པའི་མི་མགོ་རྩོན་པ་ལྷ་བཅུའི་འཕྲེང་བ་
 མཐིན་པ་ནས་བརྒྱ་མ་སྟོན་གྱི་བར་དུ་འབྲུང་བ། དྲུག་རྒྱ་དྲུག་གིས་རྒྱས་བཟབ་པ། བེ་སྤྱི་གཙོག་གི་ཁོར་བུ་དང་། མགུལ་
 རྒྱན་དང་། གདུ་བུ་དང་། རྩ་ཆ་དང་། མཚོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་། ཐལ་ཆེན་ནོ། །བར་པ་བཞི་ནི་མི་རུས་ལས་བྱས་པར་བཤད་ལ། བཙོན་
 འབྲས་དབའ་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་། རྟོད་རྒྱན་སོགས་ཉེ་བའི་ཕྱག་རྒྱར་བཤད་པས་ཀྱང་བརྒྱན་པའོ། །མི་རུས་ཀྱི་
 ཐལ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་པའོ། །ཉེ་རུ་ཀའི་ཕྱག་མཚན་དང་རྒྱན་ཆ་སོགས་ཀྱི་དག་པ་
 འབྲེལ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཡབ་ཡུམ་པན་ཚུན་
 དུ་འབྱུང་པས་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་པན་ཚུན་དུ་འབྱུང་བ་མཚོན་ཞིང་། དེའང་ཡུམ་དང་སྦྱོར་བ་
 སོགས་ཀྱི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་བྱང་པར་ཅན་ལས། མགོ་བོ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆླ་
 བ་ཁྱ་བ་དང་། དེས་ལུས་ཀྱན་ལ་བྱབ་པ་ལས་བྱང་བའི་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་
 ཉིད་རྣམ་ཐར་བཞིའི་དོན་བསྐྱོམ་དགོས་པར་མཚོན་པ་དང་། དེའི་བདེ་བ་ནི་ཁ་ལྷོ་ག་དང་ཐོད་པས་
 མཚོན་པའི་དོན་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་དོ་རྩེ་དང་བྲིལ་བྱས་མཚོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་

གྱི་དོན་དང་ལྷ་མི་ཀླ་མིའི་ཐབས་ཤེས་སོ། །དེའི་བྱེད་ལས་ནི་ཆགས་སོགས་སྦྱང་བ་དང་། གཏི་
 ལུག་བྲལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་ཞིང་སྟོགས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་མཐར་འཛིན་གྱི་རྣམ་
 རྟོག་གཙུག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འབྲིགས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཆིང་བ་དང་།
 རྟག་པ་འཁོར་བའི་ཡོད་མཐའ་དང་། ཆད་པ་ཐུང་འདས་ཀྱི་མེད་མཐའ་གཉིས་གཞོན་ཞིང་། སྦྱང་
 ཉིད་རྟོགས་པས་འགྲོ་བ་ཀྱན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའོ། །དེ་ལྟར་མཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོན་བྱེད་པའི་
 སྤངས་པ་ནི། ཆངས་མགོ་དང་། ཞི་མཐའ་སྤངས་པའི་འོད་གསལ་ལས་གཟུགས་སྐྱར་བཞེངས་པ་
 ནི་ཐོད་སྐྱུང་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ནི་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་དང་།
 ལོག་ལྟ་ཀྱན་ལས་ལོག་པའི་ཞལ་འགྱུར་བ་དང་། བདུད་བཞི་འཛོམས་པའི་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་
 དང་། ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྟོགས་པ་ནི་རལ་བ་གྱེན་དུ་བསྐྱས་པ་དང་། དེ་མཐར་
 ཕྱིན་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྷར་གནས་པ་རྫོ་རྗེའི་སྤང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེས་རི་སྟེང་བ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་
 པ་ནི་སྦྱོན་གསུམ་དང་། འཕྲིན་ལས་བཞིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཇུག་པ་ནི་སྣ་ཆོགས་
 རྫོ་རྗེ་དང་། ཕྱིན་དུག་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མཇུག་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་དུག་གིས་མཆོན་པའི་
 དོན་དང་། གཤེགས་པ་ལྷ་དང་གཤེགས་མ་བཞིས་བསྐྱས་པའི་ཞི་ལྷག་གི་ཉམས་ཐམས་ཅད་དང་
 ལྷན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཛོན་དུ་སྦྱོགས་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་རྫོ་རྗེ་པག་མོ་སྐྱ་མདོག་
 དམར་མོ། ཞལ་གཅིག་པ་ཕྱག་གཉིས་པ། སྦྱོན་གསུམ་པ། གཅེར་མོ་སྐྱ་གྲོལ་པ། ཐོད་པའི་དུམ་བུས་
 བརྒྱན་པའི་འོག་པག་ཅན། ཕྱག་གཡོན་པས་ཡབ་ཀྱི་མགུལ་ནས་འཁྱུད་པའི་ཐོད་པ་ན་བདུད་བཞི་
 ལ་སོགས་པའི་ཁྲག་གིས་གང་བ་བསྐྱམས་ནས་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་དུ་སྟོབ་པ། གཡས་པས་སྦྱོགས་བཅུའི་
 གཤུག་པ་ཅན་ཀྱན་ལ་རྫོ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་སྤྲིགས་མཛུབ་ཀྱིས་བསྤྲིགས་པར་མཇུག་པ། འགྲོ་བ་
 སྦྱང་བ་ཉིད་དུ་མཉམ་པར་རྟོགས་པས་བསྐྱལ་བ་འཛིག་པའི་དུས་ཀྱི་མེ་ལྟ་བུ། ཤིན་ཏུ་དག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་ལྷན་པས། ཉི་མའི་འོད་ཅན་གྱི་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ། ཁྲག་ལ་དབྱེས་ཤིང་ཁྲག་
 འཛིག་པ། ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡབ་ཀྱི་བརྒྱའི་སྟེང་དུ་ལེགས་པར་འབྲིལ་བ། ལྷག་མཐོང་གི་རང་

བཞིན་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་གནས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པས་སྤྲུགས་མཛེས་བདག་ཉིད་ཅན། ཐལ་བ་
མ་གཏོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟས་བརྒྱན་པ། མི་མགོ་སྐྱམ་པོ་ལྗེ་ཐོད་དང་། མི་མགོ་སྐྱམ་པོ་ལྗེ་བརྩའི་
དོ་ཤལ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ནས་དོ་མཛེ་དང་བརྒྱ་སྤངས་ཏེ་ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་
ལས། རྩྱ་དཀར་པོ་ལས་དོ་མཛེ་དཀར་པོ་འཕ། ནག་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་དམར་པོ་ལས་བྱང་བའི་འོར་
བྱ་དམར་པོ་ཅེ་མོ་ལ་བྲུ་སེར་པོས་མཆོན་པ། ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་ལས། ཨ་ལས་
བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་གསུམ་པ། ལྷ་དཀར་པོ་ལས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་མཆོན་པའི་ལྟེ་བ་དཀར་
པོ། ཅེ་མོ་བྲུ་སེར་པོས་མཆོན་པ་བསམ། ཡབ་ཀྱི་ལྟེ་བ་དང་སྤྲུགས་ཀར་རྒྱ་གདན་ལ། ཡུམ་གྱི་སྟིང་
པོ་དང་ཉེ་སྟིང་། མགིན་པ་དང་དཔྱལ་བར་ཉེ་གདན་ལ་རང་གི་སྟིང་པོ་དང་ཉེ་སྟིང་དགོད། ཡུམ་གྱི་
ལྟེ་བ་དང་སྤྲུགས་ཀར་ཉེ་གདན་ལ། ཡབ་ཀྱི་སྟིང་པོ་དང་ཉེ་སྟིང་དང་། མགིན་པ་དང་དཔྱལ་བར་རྒྱ་
གདན་ལ་རང་གི་སྟིང་པོ་དང་ཉེ་སྟིང་དགོད་དེ། སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དམར་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་
བ་གཡོན་སྐྱོར་དུ་དགོད་དོ། །ཡབ་ཡུམ་པན་ཚུན་དུ་ཅུ་སྟུ་ན་བྱ་ཁིང་། སྤྲུགས་ནམས་ཀྱང་པན་ཚུན་
དུ་ཞལ་སྦྱར་བ་དང་། འོད་ཟེར་འཕྲུད་པར་བསམས་ལ། ཡི་གེ་གསུམ་བརྗོད་ནས་སྟོམས་པར་
འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལའང་ཆོ་ག་འདི་ཉིད་དོ། །སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་
སེམས་ཞུ་བ་སྦྱི་བོ་ནས་མགིན་པར་སྟེབ་པ་ན་དགའ་བ་དང་། མགིན་པ་ནས་སྟིང་གར་སྟེབ་པ་ན་
མཆོག་དགའ་དང་། སྟིང་ག་ནས་ལྟེ་བར་སྟེབ་པ་ན་ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་དང་། ལྟེ་བ་ནས་འོར་བུའི་
ཅེར་སྟེབ་པ་ན་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་དགའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པར་བསམས་ལ། སྟིང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟེ་བ་བྲན་པར་
བས་ཏེ་བདེ་སྟིང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་ལ་བསྐྱང་། དེ་ནས་ཉེན་བཉེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱང་
བདེ་སྟིང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རོ་བོར་ལྟ་བའི་མོས་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་དོ། །འདི་གོམས་ན་རིམ་བུ་དང་
པོའི་སྐབས་སུ་འང་དེའི་ཉམས་ཤུགས་ཅན་འཆར་བས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྐབས་
ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ཚོམ་པའི་དམིགས་པ་ནམས་དམིགས་བྱེད་པ་དང་། དལ་བྱས་བརྟན་པར་བས་ལ་
མོས་པ་ཚུན་ཆོད་ཀྱིས་ཀྱང་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་མཐར་བདེ་སྟིང་སྦྱར་ལ་བསྐྱོམ་ཁིང་། བསྐྱོམས་

པའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་བསྐྱམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་ནས་
 དེས་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་རིམ་པ་དང་པོ་བསྐྱོམས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་
 རྫོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྟོན་པའི་ཐབས་དམ་པར་བྱུངས་ཤིག །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་འདབ་མ་ལ་ཤར་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་ནག་མོ། བྱང་དུ་ལྷ་མ་ལྡང་བྱ།
 རུབ་དུ་ཁར་རྩོད་ཅི་དམར་མོ། ལྟོར་གཟུགས་ཅན་མ་སེར་མོ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་མ། སྤྱན་
 གསུམ་མ། མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཅིགས་པའི་ཞལ་ཅན། གཅེར་བྱ་སྐྱ་གྲོལ་བ། བྲག་བཞིའི་གཡས་
 དང་པོས་གྱི་གྲུག་དང་། གཡོན་དང་པོས་ཐོད་པ་བཟུང་ནས་སྤྱགས་ཀར་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་མཛད་
 ཅིང་། གཡས་འོག་མས་རྒྱ་མ་རུ་དང་། གཡོན་འོག་མས་ཁ་རྩྱ་ག་བསྐྱམས་པ། ཅུང་ཟད་བཞད་པ།
 ཞབས་གཡས་བརྒྱུད་པས་བཞུགས་པ། བྲག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། ཐོད་སྐྱམ་ལྷའི་དབུ་རྒྱན་དང་།
 ཐོད་སྐྱམ་ལྷ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན་ནོ། །མཆམས་བཞིར་སྒྲ་གདན་ལ་བདུད་ཅི་ལྷས་གང་བའི་ཐོད་པ་
 བཞི་བསམ་མོ། །དེ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཅིབས་ཉེར་བཞི་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་ངོ་བོ་དང་ཅིབས་
 ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ཡུལ་དེ་ན་གནས་པའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོར་དངོས་སུ་མོས་
 པ་བྱས་ལ། སྤྱགས་འཁོར་གྱི་ཤར་ཅིབས་སུ་སྒྲིར་མ་ལ་ཡར་ཁར་ཁར་ཁར་གཏུམ་མ། དེ་
 བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ། བྱང་རྩེ་ལ་རྩེ་རར་མར་ཀློག་ཀྱི་ཀ་ལ་དང་གཏུམ་མིག་མ། རུབ་ལྷོ་རྩེ་ལ་ནར་ཀྱི་ཀ་ལ་
 དང་འོད་ལྷན་མ། ལྟོ་ཨ་རུ་ཏར་མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཅིགས་པ་དང་སྤྱ་ཆེན་མ། མེ་བོ་དུ་བ་རིར་སུ་
 ར་བེ་རི་རྒྱ་དང་དཔའ་བོའི་སྒོ་ཅན་མ། བདེན་བྲལ་རྩ་མེ་ཤ་རིར་འོད་དཔག་མེད་དང་ཁར་རི། རྒྱང་
 དེ་སྤྱི་ཀོ་ཁེར་རྩོ་རྩེའི་འོད་དང་ལྟུང་དབང་སྤྱག་མ། དབང་ལྷན་སྤྱ་ལྷ་བར་རྩོ་རྩེའི་སྐྱ་དང་ཤིང་གི་བ་
 མ་སྤྱེ་སྤྱགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་མཁའ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱ་
 མདོག་སྟོན་པོའོ། །གསུང་གི་འཁོར་ལོའི་ཤར་ཅིབས་ཀྱི་མ་རྩུ་པར་སྤྱ་བྱ་ཅན་དང་ས་སྤྱངས་མ།
 བྱང་ཨོ་ཁེར་རྩོ་རྩེ་རལ་པ་ཅན་དང་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་མོ། རུབ་ཏི་ཤ་གུ་ཞེར་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་དང་
 རྒྱང་གི་ཤུགས་ཅན་མ། ལྟོ་ཀོ་ས་ལར་རྩོ་རྩེ་རྩྱི་མཛད་དང་ཆང་འཕྱང་མ། མེ་ཀ་ལི་རྟར་རབ་དུ་

བཟང་པོ་དང་སྡོ་བསངས་ལྷ་མོ། བདེན་བྲལ་ལམ་པ་ཀར་རྩོམ་པ་བཟང་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་བཟང་མོ།
 རྒྱུ་ཀུམ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དང་རྩ་ན་མ། དབང་ལྡན་ཉི་མུ་ལ་ཡར་མིག་མི་བཟང་དང་བྱ་
 གདོང་མ་སྟེ་གསུང་གི་འཁོར་ལོ་ས་ལ་སྟོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱ་མདོག་
 དམར་པོ་ལོ། །སྐྱའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་ཅི་བས་བྱེ་ཏུ་རིར་སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་འཁོར་ལོ་འཁོར་བྱུགས་ཅན་
 མ། བྱང་གི་ཏུ་དེ་བ་ཏར་རིན་ཆེན་རྩོམ་པ་དང་དུམ་སྐྱེས་མ། ལུབ་སྟོར་ཕྱར་རྩ་མགོན་དང་ཆང་འཆོང་
 མ། ལྟོ་སྐྱ་བཟང་ཉི་བར་ནམ་མཁའི་སྟོང་པོ་དང་འཁོར་ལོ་འཁོར་གོ་ཆ་མ། མེ་རྒྱ་གར་དཔལ་ཉེ་རུ་ཀ་
 དང་ཤིན་ཏུ་དཔལ་མོ། བདེན་བྲལ་སི་རྩུར་པ་རྒྱ་གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་དང་སྟོབས་ཆེན་མོ། རྒྱུ་མ་རུར་
 རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་དང་འཁོར་ལོ་སྐྱར་མ། དབང་ལྡན་ཀུ་ལུ་ཏར་རྩོམ་པ་སེམས་དཔལ་དང་བཙོན་
 འབྲུས་ཆེན་མོ་སྟེ། སྐྱའི་འཁོར་ལོ་ས་ལོག་ན་སྟོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱ་
 མདོག་དཀར་པོ་སྟེ། དཔལ་པོ་ཉེར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གཅིག་པ། སྐྱན་གསུམ་པ། རལ་པའི་
 རོར་ཚུགས་ཅན། དཔལ་པོ་འཁོར་པོ་ཐོད་དཔལ་བར་བཅིངས་པ། ཕྱག་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་རྩོར་
 བེལ་བཟུང་ནས་ལུམ་ལ་འཁྱུད་པ། ལྷག་མ་གཡས་རྩ་མ་རུ་དང་གཡོན་ཁ་རྩྭ་ག་འཛིན་པ། ཕྱག་རྒྱ་
 དུག་གིས་བརྒྱན་པ། ཐོད་སྐྱམ་ལྷའི་དབྱ་བརྒྱན་དང་། ཐོད་སྐྱམ་ལྷ་བཟུའི་དོ་ཤལ་ཅན། གཡས་བརྒྱང་
 གིས་བཞུགས་པའོ། །དཔལ་པོ་ཉེར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། སྐྱན་
 གསུམ་མ། ཡབ་ལ་འཁྱུད་པའི་ཕྱག་གཉིས་གྱི་གཡས་པས་གདུག་པ་ལ་བསྐྱེགས་པའི་སྐྱེགས་
 མཚུབ་དང་བཅས་པས་གྱི་གུག་འཛིན་ཅིང་། གཡོན་པས་ཁྲག་གིས་གང་བའི་ཐོད་པ་འཛིན་ཅིང་
 སྟོབ་པ། དུག་མོའི་གཟུགས་ཅན་གཅེར་མོ་སྐྱ་གྲོལ་བས་རྣམ་པར་མཛེས་ཤིང་། ཕྱག་རྒྱ་ལུས་བརྒྱན་
 པ། ཐོད་སྐྱམ་ལྷའི་དབྱ་བརྒྱན་དང་། ཐོད་སྐྱམ་ལྷ་བཟུའི་དོ་ཤལ་ཅན། འོག་པག་སེལ་སེལ་གྱི་སྐྱ་
 སྟོག་པའོ། །ཤར་སྟོར་ཁྲ་གདོང་མ། བྱང་སྟོར་ལུག་གདོང་མ། ལུབ་སྟོར་ཁྲི་གདོང་མ། ལྟོ་སྟོར་པག་
 གདོང་མ། ཤར་སྟོར་གཤིན་རྩོམ་མ། ལྟོ་ལུབ་ཏུ་གཤིན་རྩོམ་པོ་ཉི་མོ། ལུབ་བྱང་ཏུ་གཤིན་རྩོམ་པོ་
 བ་མ། བྱང་ཤར་ཏུ་གཤིན་རྩོམ་པོ་འཛོམས་མ་སྟེ། སྐྱ་མདོག་ནི་བཤད་བེན་ལ། དུག་མོ་ཆེན་མོ། སེམས་

ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་མཇེད་པ་ལ་བཅོམ་བ། རོའི་གདན་ཅན། ཞལ་ཕྱག་གི་གངས་དང་། ཕྱག་མཆོན་ལ་
 སོགས་པ་ནི་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ། །འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབྱལ་བར་རྟོ་
 རྟེན་གྱི་བུ་ལ་འཇིག་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལྷ་དང་སྐར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་བསྐོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་གསང་གནས་གཉིས་སྐྱངས་པ་དང་། “གནས་གཞི་
 ༡)སྤགས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་སོགས་གསལ་གདབ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་དགའ་བ་བསྐྱེད་
 ལ་ལྷ་བ་བྱ་བར་བྱས་ནས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྐར་བ་དེ་ཉིད་རང་གི་རོ་སོ་དང་ཕྱོགས་དང་
 བྱེད་ལས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་ཉིད་ལྷ་
 སོ་བདུན་དུ་ཤར་བའོ་སྟམ་དུ་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་སྐར་བ་དང་། རྒྱས་པར་སྐར་བ་གཉིས་སྐབས་དང་
 སྐར་ལ་བྱའོ། །འདི་བསྐོས་པའི་དགོས་པ་ནི་འབྲེལ་བ་གསུམ་ལས། ལྷའི་རྣམ་པ་ལ་མདོན་ཞེན་འདོར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
 ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་བསྐོས་པར་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ན་གཉིས་མེད་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལྷར་ཤར་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྷར་ཤར་བ་མིན་པའི་ལྷ་སྐྱེལ་ཞེན་པ་འགོག་པའི་དོན་
 ཡིན་གྱི། ལྷ་སྐྱེལ་འང་འཆོན་ལྷ་བྱ་ཞིག་བསྐོས་པས། ལྷ་སྐྱེལ་གདོས་བཅས་སུ་འཇིག་པ་བསྐོག་པ་ཅམ་ཡང་མིན་ལ། སོ་བདུན་པོ་ཐེག་ཆེན་
 གཞན་དང་ཐུན་མོང་བཉིད་ལྷར་སྟོན་པའང་མིན་ནོ། །གཉིས་པའི་དོན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱས་པ་ནི་ལུས་དང་། ཆོར་བ་
 དང་། ཆོས་དང་། སེམས་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་ནི། རིམ་པ་བཞིན་གཡོན་སྟོར་གྱིས་
 མཁའ་འགྲོ་མ་སོགས་བཞི་དང་། འདུན་པའི་དང་། བཅོམ་འགྱུས་ཀྱི་དང་། དཔྱེད་པའི་དང་། སེམས་
 ཀྱི་རྩ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱུད་པ་བཞི་ནི། རིམ་པ་བཞིན་རབ་གཏུམ་མ་དང་། གཏུམ་མིག་མ་དང་། འོད་ལྷན་
 མ་དང་། ལྷ་ཆེན་མ་བཞི་དང་། དད་པའི་དང་། བཅོམ་འགྱུས་ཀྱི་དང་། བྱ་བའི་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིག་
 ཀྱི་དབང་སོ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན། དཔའ་སོའི་སྟོ་ཅན་མ་དང་། མིཅུ་ཐུང་མ་དང་། ལྷའི་དབང་
 ཕྱག་མ་དང་། ཤིང་གི་བ་མ་བཞི་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་སོ་དང་། དད་པའི་དང་། བཅོམ་འགྱུས་ཀྱི་
 དང་། བྱ་བའི་སྟོབས་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན། ས་སྐྱངས་མ་དང་། འཇིགས་བྱེད་ཆེན་མོ་དང་། རྒྱུད་

༡) ཇ། ༡༥་བ་༩་ གནས་བཞི།

འབྲམ་མ་དང་། ཆང་འཕྱང་མ་བཞི་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་དང་།
 ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། བཙོན་འབྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན། སྟོ་
 བསངས་ལྷ་མོ་དང་། ཤིན་ཏུ་བཟང་མོ་དང་། ཏྲ་མ་དང་། བྱ་གདོང་མ་བཞི་དང་། དགའ་བ་དང་།
 ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་དང་། ཟུག་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བཞི་
 ནི་རིམ་པ་བཞིན། འཁོར་ལོའི་འབྲམ་ཅན་མ་དང་། དུམ་སྐྱེས་མ་དང་། ཆང་འཛོང་མ་དང་། འཁོར་
 ལོའི་གོ་ཆ་མ་བཞི་དང་། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་
 དང་། རྟོག་པ་དང་། དག་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན། ཤིན་ཏུ་དཔའ་མོ་དང་། སྟོབས་ཆེན་མ་དང་། འཁོར་
 ལོ་སྤྱར་མ་དང་། བཙོན་འབྲུས་ཆེན་མོ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་གྱི་འཐའ་དང་། འཛོ་བ་དང་།
 རྩ་ལ་བ་དང་། ཟུག་པ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན། ལྷ་གདོང་མ་དང་། ལྷག་གདོང་མ་དང་། ཁྱི་གདོང་མ་
 དང་། བག་གདོང་མ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་དཔལ་ཉེ་རྩ་ཀའོ། །བྱང་ཕྱགས་སོ་འདུན་ལྷ་
 མོ་དང་སྤྱར་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཉེ་རྩ་ཀ་དང་དངོས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཆོས་སྡེ་མ་ཉེར་བཞི་ཡང་རང་རང་གི་དཔའ་བོ་
 དང་སྤྱོད་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་གཙོ་མོ་དང་སྤྱོད་བའི་ཡང་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་ནི་
 དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དག་པའོ། །དག་པའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་
 བསྐྱེད་པ་དང་། མི་དག་པའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པའི་
 ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན། གཤམ་མེ་བཏུན་མ་དང་། སོ་ཉ་མོ་དང་། མཆེ་བ་མ་དང་།
 འཛོམས་མ་བཞིའོ། །ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཉེ་རྩ་ཀའི་བཤད་པའི་ཁོག་ཏུ་གཉེན་པོའི་ཕྱགས་སྐབ་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱགས་
 འགོག་པའི་སྤོང་བ་བཞི་བཤད་པ་ནི། བྱང་ཕྱགས་སྡེ་མ་སོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་དེ་གཉིས་སྐབ་པ་ནི། ཉེ་རྩ་ཀ་མ་ཐོབ་བར་དུ་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་
 པའི་དོན་དུ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ལུས་གྱི་ཆ་རགས་པ་དང་སྤྱ་བ་རྩ་དང་
 ཁམས་རྣམས་ཉེན་བཉེན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་དུ་བསྐྱོམས་པས། རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་ལ་
 གནད་དུ་བསྐྱུར་བ་ལས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱི་བའི་རྒྱད་སྟེན་པར་དཔའ་བོ་
 དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་བྱིར་དུ་གཉིས་པ་ལུས་དཀྱིལ་སྐྱོམ་པ་ལ་

གཉིས། ལུས་རགས་བ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲོམ་བ་དང་། ལུས་སྤ་བ་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 དུ་སྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདྲིའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི་སྤར་འབྱུང་བ་རིམ་བཅུགས་རི་རབ་གཞལ་ཡས་ཁང་
 དང་བཅས་བ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན། ད་གཞོད་གཞལ་ཡས་ཁང་མ་བསྐྱུས་བར་དུ་འཇུག་པར་
 མོས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས། རང་གི་རིགས་འབྲས་མ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་རི་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་
 འབྲས་མ་སྐྱེས་པར་སྒྲོམ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་རྒྱང་བ་གཉིས་བབྱང་བ་གཞུང་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། འབྱུང་བ་རིམ་བཅུགས་ཀྱི་རྒྱང་གཞུང་དབྱིབས་ཅན་དང་། སུམ་མདོ་གྲུ་
 གསུམ་གྱི་གཞུགས་སུ་ཡོད་པ་ལས་མེ་དཀྱིལ་བྱར་གསུམ་དང་། ལྷོ་བ་རྒྱུམ་པའི་དབྱིབས་ཅན་
 ལས་ཚུ་དཀྱིལ་རྒྱུམ་པོ་དང་། སྙིང་ག་གྲུ་བཞི་བ་ལས་ས་དཀྱིལ་གྲུ་བཞི་དང་། སྤལ་ཆེགས་ལས་རི་
 རབ། སྤྱི་བོའི་ཅ་སོ་གཉིས་ལས་བསྒྲ། ལུས་འདོམ་གང་ཡན་མན་དང་མན་ཚུན་དུ་མཉམ་བ་ལས་
 རོས་བཞི་མཉམ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་པ། བ་གྲུ་དང་བྲ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་རབ་དུ་
 མཛེས་པའི་ཉེ་རུ་ཀའི་དཀྱིལ་འཁོར། རྒྱང་བརྒྱད་ལས་ཀ་བ་བརྒྱད། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
 ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། སྙིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱུས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱའི་
 རང་གི་བྱང་སེམས་བ་མོ་ལྷ་བྱ་འཇག་པ། ཡུངས་ཀར་སྒྲོམ་པའི་ཆད་ཀྱི་དབྱིད་རྩྭ་ཡིག་ཡོངས་སུ་
 གྱུར་བ་ལས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉེ་རུ་ཀ། །ལྷེ་བའི་དམར་ཆ་གཏུམ་མོ་མའི་གཞུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་རྩོམ་པའི་ཐིག་ལེ་སྟེ། དབྱིད་དང་ཐིག་ལེའི་རོ་བོ་གཉིས་
 སྙིང་གར་སྤང་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་བཞུགས་པའོ། །སྙིང་གའི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་
 བཞིའི་རྒྱང་རྒྱ་བའི་ཅ་འདབ། སུམ་སྒྲོར་མ། འདོད་མ། བྱིས་མ། གཏུམ་མ། བཞི་ལས། ཤར་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ།
 བྱང་དུ་ལྷ་མ། ལུབ་དུ་ཁར་རྩོམ་ཉི། ལྷོར་གཞུགས་ཅན་མ། ཤར་ལྷོ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་བཞིའི་ཅ་
 འདབ་ལས་བདུད་ཅི་ལྷས་གང་བའི་ཐོད་པ་བཞིའོ། །སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཉེར་བཞིར། ལྷ།
 རྒྱ། ཨོ། ལ། བོ། ར། ད། ལ། ཀླ། ཨོ། རྒྱ། ཀླ། ཨོ། རྒྱ། ཀླ། ཨོ། རྒྱ། ཀླ། ཨོ། རྒྱ། ཀླ། ཨོ། རྒྱ། ཀླ། ཨོ། རྒྱ།
 ཀླ། ཨོ། རྒྱ། ཀླ། ཨོ། རྒྱ། ཀླ། ཨོ། རྒྱ། ཀླ། ཨོ། རྒྱ། ཀླ། ཨོ། རྒྱ། ཀླ། ཨོ། རྒྱ། ཀླ། ཨོ། རྒྱ། ཀླ། ཨོ། རྒྱ།

ལྷན་པའི་འཁོར་ལོ་ཉེར་བཞིའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ལ་སྤྱིའི་ཡུལ་ཉེར་བཞི་དངོས་ཡིན་པར་མོས་པ་
 བྱའོ། །གནས་ཉེར་བཞིའི་རྩ་ཉེར་བཞི་དང་། དེའི་ནང་གི་ཁམས་ཉེར་བཞི་”དངོས་པོ་དབྱེར་མེད་
 ༡)དུ་མོས་ལ། རྩ་དང་ཁམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དཔལ་མོ་ཉེར་བཞི་དང་དཔལ་པོ་ཉེར་བཞིར་
 གྱུར་པར་བསམ་མོ། །སྤྱི་པོ་སྟེ་སྐྱེ་མཆའས་སུ་སྤྱི་ར་མ་ལ་ཡ་ན་གནས་པའི་རྩ། མི་བྱེད་མ་སོ་དང་མེན་མོ་
 འབབ་པ། རང་གི་ཁམས་དང་རྩ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཁུ་ཀ་སྤྱ་ལ་དང་རབ་གཏུམ་མ། དེ་
 བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། སྤྱི་གཙུག་རྩུ་ལྟ་རར་ཁམས་དང་རྩ། ག་གཟུགས་མ། སྐྱ་དང་བ་སྤྱ”འབབ་པ་༡)། ལས། མཚུ་
 ཀྱི་ཀ་ལ་དང་གཏུམ་མིག་མ། རྩ་བ་གཡམ་པ་ཨོཾེ་ཡ་ནར་ཁམས་དང་རྩ། བཙེ་བ་མ། བགས་པ་དང་ཅི་མ་
 འབབ་པ། ལས། ཀྱི་ཀ་ལ་དང་འོད་ལྷན་མ། ལྷག་པ་ཨ་བྱ་ཏར་ཁམས་དང་རྩ། གཡོན་པ་མ། ག་འབབ་པ། ལས།
 མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཅིགས་པ་དང་སྤྱ་ཆེན་མ་སྟེ་གནས་སོ། །རྩ་བ་གཡོན་པ་གོ་དུ་བ་རིར་ཁམས་
 དང་རྩ། སྤྱང་ཏུ་མ། རྩམ་པ་འབབ་པ། ལས། སྤྱ་ར་བེ་རི་ཏ་དང་དཔལ་པོའི་སྟོ་ཅན་མ། སྤྱིན་མཆའས་ར་མེ་
 ལྷ་རིར་ཁམས་དང་རྩ། རུས་སྤལ་སྤྱེས་མ། རུས་པ་འབབ་པ། ལས། འོད་དཔག་མེད་དང་ཁར་རི། མིག་གཉིས་
 དེ་སྤྱི་ཀོ་ཤེར་ཁམས་དང་རྩ། སྟོམ་པ་མ། མཆེན་པ་འབབ་པ། ལས། རྩེ་རྩེ་འོད་དང་ལི་ཀའི་དབང་ལྷག་མ།
 ལྷག་པ་གཉིས་སྤྱ་ལ་བར་ཁམས་དང་རྩ། དབང་མ། སྤྱིར་འབབ་པ། ལས། རྩེ་རྩེའི་སྤྱ་དང་ཤིང་གི་བ་མ་སྟེ། ཉེ་
 བའི་གནས་ཏེ་ཐུགས་འཁོར་རོ། །མཆན་ཁུང་གཉིས་ཀྱི་མ་རྩུ་པར་ཁམས་དང་རྩ། སྟོན་ལྷན་མ་མིག་འབབ་
 པ། ལས། སྤྱ་གྱ་ཅན་དང་ས་སྤྱངས་མ། རུ་མ་གཉིས་ཨོ་ཤེར་ཁམས་དང་རྩ། མཐུག་མ་འཁྲིས་པ་འབབ་པ།
 ལས། རྩེ་རྩེ་རལ་པ་ཅན་དང་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་མོ་སྟེ་ཞིང་ངོ། །སྟེ་བ་ཤི་ལ་གྱ་ནེར་ཁམས་དང་རྩ། མ་
 མོ་སྟོ་བ་འབབ་པ། ལས། དཔལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་རྩུང་གི་ཤུགས་ཅན་མ། སྤྱ་རྩེ་ཀོ་ས་ལར་ཁམས་དང་རྩ།
 མཆན་མ། རྩུ་མ་འབབ་པ། ལས། རྩེ་རྩེ་རྩུ་མཛད་དང་ཆང་འཕྱང་མ་སྟེ་ཉེ་བའི་ཞིང་ངོ། །ཁ་ཀ་ལོ་ཀར་
 ཁམས་དང་རྩ། བསེལ་སྤྱིན་མ། རོས་ཀྱི་རྩུས་པ་འབབ་པ། ལས། རབ་ཏུ་བཟང་པོ་དང་སྤྱོ་བསངས་སྤྱ་མོ། མགིན་

༡) ཅ། ༡༡་བ་༣་ རོ་སོ་དབྱེ་མེད།
 ༢) ཇ། ༡༡་ན་༡་ འབབ་མ།

བ་ལི་བ་ཀར་ཁམས་དང་ཅ། ཆ་བ་མ། ལྟོ་བ་འབབ་པ། ལས། རྩོམ་པ་བཟང་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་བཟང་མོ་སྟེ་ཆེན་པོ་
 ཏའོ། །སྟོང་གཞིར་ཁམས་དང་ཅ། གཞོལ་མ། བཤང་བ་འབབ་པ། ལས། འཛིགས་བྱེད་ཆེན་མོ་དང་ཏ་ན་མ།
 འབྲས་བྱ་གཉིས་ཉི་མ་ལ་ཡར་ཁམས་དང་ཅ། རངས་མ། མཆོགས་མའི་མཆོམས་སམ་མཐའ་འབབ་པ། ལས། མིག་
 མི་བཟང་དང་བྱ་གདོང་མ་སྟེ་ཉེ་བའི་ཆེན་པོ་སྟེ་གསུང་འཁོར་རོ། །མཆོན་མ་ཐེ་ཏ་ཕྱ་རིར་ཁམས་
 དང་ཅ། ཤིན་ཏུ་གཞུགས་ཅན་མ། བད་ཀན་འབབ་པ། ལས། སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་འཁོར་ལོའི་ལུགས་ཅན་མ། བཤང་
 ལམ་གྱི་ཏ་དེ་བ་ཏར་ཁམས་དང་ཅ། སྟེ་མ། རྟག་འབབ་པ། ལས། རིན་ཆེན་རྩོམ་པ་དང་དུས་སྟེས་མ་སྟེ་
 འདུས་པའོ། །བརྒྱ་གཉིས་སོ་རྟར་ཁམས་དང་ཅ། རྒྱ་སྟོན་མ། རྟག་འབབ་པ། ལས། ཏ་མགིན་དང་འཆང་
 འཆོང་མ། བྱིན་པ་གཉིས་སུ་བརྒྱ་དྲེ་བར་ཁམས་དང་ཅ། སྟོར་ལམ་མ། རྟལ་འབབ་པ། ལས། རྟམ་མཁའི་
 སྟོང་པོ་དང་འཁོར་ལོའི་གོ་ཆ་མ་སྟེ་ཉེ་བའི་འདུས་པའོ། །སོར་མོ་བཅུ་དྲུག་ན་ག་རར་ཁམས་དང་ཅ།
 སྟེ་གུ་མ། ཆེལ་འབབ་པ། ལས། ཉེ་རུ་ཀ་དང་ཤིན་ཏུ་དཔའ་མོ། ཐོལ་གོང་གཉིས་སི་རྒྱར་ཁམས་དང་ཅ། བྱབ་
 མ། མཆོམ་འབབ་པ། ལས། བརྒྱ་གར་གྱི་དབང་ལྷག་དང་སྟོབས་ཆེན་མ་སྟེ་དུར་ཁྲོད་དོ། །མཐེ་བོང་བཞི་
 མ་རུར་ཁམས་དང་ཅ། འཆོད་པ་མ། མཆོལ་མ་འབབ་པ། ལས། རྟམ་བར་སྟང་མཛད་དང་འཁོར་ལོ་སྟུར་མ།
 དུས་མོ་གཉིས་ཀྱི་ལུ་ཏར་ཁམས་དང་ཅ། ཡི་བཟང་མ། སྟོབས་འབབ་པ། ལས། རྩོམ་པ་བཟང་པོ་དང་
 བཅོན་འབྲས་ཆེན་མོ་སྟེ། ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དེ་སྟེ་འཁོར་རོ། །ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་པོ་དེ་
 བྱི་ཕྱེད་ལུལ་ཉེར་བཞི་ན་བཞུགས་པའི་དཔའ་པོ་དང་དཔའ་མོ་དངོས་ཡིན་པར་མོས་པ་བྱའོ། །ཁ་སྟེ་
 སྟེ་ལེ་རྩ་བར་གནས་པའི་རྩ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། བྱ་གདོང་མ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟུར་ཏེ། ཉེ་བའི་
 བྱག་པའི་ནང་དང་། ཏྲགས་དང་། བཤང་ལམ་གྱི་སྟོར་གནས་པའི་རྩ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷག་
 གདོང་མ་དང་། བྱི་གདོང་མ་དང་། བག་གདོང་མར་བསྟོམས། མཛོད་སྟེ་བྱག་པ་དང་། རྩ་བྱག་གཉིས་
 དང་། མིག་གཉིས་དང་། སྟེ་བྱག་གཉིས་ན་གནས་པའི་རྩ་རྟམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རིམ་པ་
 བཞིན་དུ། གཤིན་མེ་བརྟན་མ་དང་། ཐོ་ཉ་མོ་དང་། མཆེ་བ་མ་དང་། འཛོམས་མ་རྟམས་བསྟོམས།
 ལུས་ཀྱི་ལྷ་རེ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ་མདོག་ལྷག་མཆོན་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟར་བཤད་པ་

བཞིན་ནོ། ། བྱི་དཀྱིལ་ནས་འདིའི་བར་བསྐྱོམས་པ་སྐྱུ་གསུམ་སྐྱོམ་པར་འཛིག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། དཔལ་དུ་རི་ཀ་པས། བྱི་དཀྱིལ་
 བྱི་ལྟ་སྐྱོམ་པ་སྐྱུལ་སྐྱུ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སྐྱོམ་པ་ཆོས་སྐྱུ་དང་། ལུས་དཀྱིལ་སྐྱོམ་པ་ཡོངས་སྐྱུའི་སྐྱབ་ཐབས་སྐྱུ་གསུངས་སོ། །
 དགོངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་རགས་པའི་སྐྱུའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྐྱུལ་སྐྱུ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཆོས་སྐྱུ་དང་། གདུལ་བྱ་མཆོག་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ཙུ་
 དང་ཁམས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་གཞུགས་སྐྱུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། “ཙུ་དང་”^{༡)}ཁམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་སྐྱོམ་པ་བདེ་བ་ཚོགས་པར་
 ཡོངས་སྐྱོད་པས་ཡོངས་སྐྱུར་བཞག་སྟེ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་ལ་གཉིས། གོ་ཆ་བྱ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ།
 དབང་བསྐྱར་ནས་རྒྱས་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གོ་ཆ་བཅིང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གོ་ཆ་དགོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱས་པ་ནི། རང་གི་སྙིང་གར་ཨོ་ཏ་དཀར་པོ་
 ཡོངས་སྐྱུར་བ་ལས། རྒྱ་གདན་ལ་རྫོང་སེམས་དཀར་པོ་ཙུ་ཞལ་དཀར། གཡས་དམར། གཡོན་
 རག་པའི་ཞལ་གསུམ། བྲག་དྲུག་གི་གཡས་གསུམ་ན་རྫོང་དང་རྒྱ་མ་རུ་དང་མགོ་པོ། གཡོན་
 གསུམ་ན་རིལ་བྱ་དང་ཐོད་པ་དང་ཁ་རྒྱུ་ག་འཛིན་པ། རྒྱ་བའི་“འོད་གོར་”^{༢)}ཅན། བག་མོ་དང་མཉམ་
 པར་སྐྱོར་བ། མགོ་པོར་ན་མ་ཉི་མེར་པོ་ལས་རྣམ་སྤང་སེར་པོ། གཡས་དང་པོ་འཁོར་ལོ། སྐྱི་
 བཙུག་ཏུ་སྐྱ་རྒྱ་རྒྱ་དམར་པོ་ལས་བརྒྱ་གར་གྱི་དབང་ཕྱག་དམར་པོ། གཡས་དང་པོ་བརྒྱ། བྲག་པ་
 གཉིས་ལ་བོ་ཁ་ཏ་ཉི་ནག་པོ་ལས་དཔལ་ཉི་རུ་ཀ་ནག་པོ། གཡས་དང་པོ་རྫོང་། མིག་ལ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་
 དམར་སེར་ལས་རྫོང་ཉི་མ་དམར་སེར། གཡས་དང་པོ་རིན་པོ་ཆེ། དཔལ་བར་ཡན་ལག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ལུས་དབང་གི་ངོ་བོ་པཏ་ཉི་ལྷང་གྲུ་ལས། ཉི་མཆོག་ལྷང་གྲུ། གཡས་དང་པོ་རལ་གྱི། གཡས་
 འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མ་རུ། གཡོན་དང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རིལ་བྱ་དང་། གཡོན་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཐོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཁ་རྒྱུ་ག་འཛིན་པ། ཉི་གདན་ལ་བཞུགས་ཤིང་ཉི་མའི་འོད་གོར་ཅན། རང་རང་
 གི་ཡུམ་གཤིན་རྗེ་མ་སོགས་དང་མཉམ་པར་སྐྱོར་བ། དཔལ་པོ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་བྲག་རྒྱ་དྲུག་

༡) ཅ། ༡༣ན་མ་ ༥ དེའི།
 ༢) ཇ། ༡༣་བ་ཉ་ འོད་གོར།

གིས་བརྒྱན་ཅིང་ཐོད་པའི་དབུ་རྒྱན་དང་། མགོ་བོའི་དོ་ཤལ་དང་སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་
 ཅན། སྐྱུན་གསུམ་པ་གཡས་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པའོ། །བསྐྱུས་པ་བྱེད་ན་གནས་དུག་ཏུ་ཡི་གེ་
 ཆོན་པ་དུག་བཀོད་ལ་ལྷ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མོས་པ་བྱའོ། །གཙུག་མའི་ལྷ་བར་ཨི་བོ་དམར་པོ་ཡོངས་
 སུ་གྱུར་པ་ལས། རྩོམ་པ་མོ་དམར་མོ། དམར་སྟོ་ལྗང་བའི་ཞལ་གསུམ་བྲག་དུག་གི་གཡས་
 གསུམ་ན་གི་གྲུག། ཆངས་མགོ། ལྷགས་གྲུ། གཡོན་གསུམ་ན་ཐོད་པ། ལ་རྒྱུ་ག། ཞགས་པ་འཛིན་
 པ། ལྷོང་གར་ཉི་ལོ་སྟོན་པོ་ལས་གཤེན་རྩེ་མ་སྟོན་མོ། ལ་སྟེ་མགིན་པར་ཉི་མོ་དཀར་པོ་ལས་ཆོངས་
 བྱེད་མ་དཀར་མོ་ཆེ་བཀདན་དང་ཆེ་བའི་འོད་ཀོར་ཅན། མགོ་བོར་རྩོ་རྩོ་སེར་པོ་ལས་སྦྱོད་བྱེད་མ་
 སེར་མོ། སྦྱི་གཙུག་ཏུ་རྩོ་རྩོ་ལྗང་གྲུ་ལས་སྐྱག་བྱེད་མ་ལྗང་གྲུ། དབུལ་བར་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ལུས་དབང་གི་ངོ་བོ་པཌ་པཌ་དུད་ཀ་ལས་ཅན་ཀ་དུད་ཀ་སྟེ་ལྷག་མ་ལྷ་ཉི་གདན་དང་ཉི་མའི་འོད་
 ཀོར་ཅན། ཞལ་གཅིག་བྲག་བཞིའི་གཡས་གཉིས་ན་རྩེ་མ་རུ་དང་གི་གྲུག། གཡོན་གཉིས་ན་ཐོད་པ་
 དང་བཅས་པའི་ལ་རྒྱུ་ག་དང་བྱིལ་བུ་འཛིན་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱུན་གསུམ་པ། གཅེར་མོ་སྐྱ་གྲོལ་
 ཞིང་བྲག་རྒྱ་ལས་བརྒྱན་པ། ཐོད་པའི་དབུ་རྒྱན་དང་མགོ་བོའི་ཅན། གཡས་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཞུགས་
 ཤིང་། རང་རང་གི་ཡབ་རྣམས་སེགས་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའམ། ཡུམ་རྒྱུད་སྟོན་པ་གང་
 མོས་བྱའོ། །བསྐྱུས་པ་བྱེད་ན། ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་དུག་ཏུ་ཡི་གེ་ཆོན་པ་དུག་བཀོད་ལ་ལྷ་
 མོ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མོས་པ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་གནས་
 པའི་རྩོ་ཡིག་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་དང་། ཀྱང་པ་གཉིས་རྩོམ་སྦྱིལ་གྱུང་དུ་གནས་པ་བཤེག་ལ།
 གཡས་པ་བརྒྱུད་བའི་མཐེབ་ཆེན་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཀྱང་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་ཆེན་ཀྱིས་མནན། ལག་པ་
 གཉིས་ཀྱི་མཚུབ་མོ་གཉིས་མདུད་གྱུང་མོ་གཉིས་ཅེ་སྦྱད་ལ་བརྒྱུད་། མཐེ་བོང་གཉིས་བརྟན་པོར་
 སྦྱར་བ་བྱར་དུ་བསྟན། མིང་མེད་དང་མཐེའུ་རྒྱུད་རྣམས་བརྒྱུད་པ་འབར་བའི་བྲག་རྒྱ་དབུལ་བའི་
 དབུས་སུ་བཞག། མིག་རྒྱུང་ཟད་འོག་ཏུ་དམའ་བར་བྱས་ལ། གཡོན་ནས་བྱེད་དུ་བསྐྱུས་ཏེ། དང་
 པོར་གཡོན་དང་། དེ་ནས་གཡས་སུ་བསྐྱོར་ལ། དག་ཏུ་མོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་བསྐྱགས་པས་སྟོགས་བཅུའི་

འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོའི་དབང་ཕྱུག་མ་ཡེ་ཤེས་པའི་འཁོར་
 ལོར་གྱུར་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དངས་ལ་འོད་ཟེར་སྒྲིང་གར་བསྟ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
 དབང་གི་ལྷ་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱན་འདེན་པ་མན་ངག་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེའི་ལྷ་མོ་
 རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅིས་གང་བའི་ཐོད་པ་དང་རྒྱ་མ་རུ་འདྲིན་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱན་དངས་པ་
 ལ་སྒར་ལྟར་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཆོད་ལ། བཟོ་ཨུ་ཤིག་ཇོ་ཞེས་བཟོད་པས་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་
 དམ་ཆེག་པ་རང་རང་གི་སྒྲིང་དུ་དབྱུག །བཟོ་སྤྱི་ཤིག་ཤིག་པས་སོ་སོ་ལ་གཞུག །བཟོ་སྤྱི་ཤིག་པས་
 ཞེས་པས་འོ་ཆུ་འདེན་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་དུ་བཅིང་། བཟོ་སྤྱི་ཤིག་པས་མི་བཞེད་པ་མེད་པར་
 དབྱེས་བཞེན་དུ་བཞུགས་པར་བསམས་ཏེ། རྟེན་རྣམས་ལའང་འོད་ཟེར་དང་དུར་ཁོང་ལ་སོགས་
 པའི་བར་དུའང་བསྐྱེམ་མོ། །དེ་ནས་ཨོ་ཡོ་ག་ཤུ་སྤྱི་སྤྱི་ཤིག་པས་སོ་སོ་ལ་གཞུག །བཟོ་སྤྱི་ཤིག་པས་
 ཆེག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་རོ་མཉམ་དུ་སྒྱུར་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྟེན་བཞེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར་
 བ་ཡིན་ཞིང་། དེའང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་ཤར་བའི་ཆ་ཤས་སུ་མོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ང་རྒྱལ་བཟུང་ལ།
 ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིང་གར་བད་མར་དོས་སྟགས་ལན་རེ་དང་པད་ཀོར་གཡོན་དང་། གཡས་དང་། དབུས་གསུམ་དུ་བྱེད།
 “མལ་ནས་བཟུང་བ་” རྣམས་དབུས་སུ་གསུམ་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་རེ་རེ་བྱེད་དེ་རྣམ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོར་བ་ཞེས་ཟེར།
 ཀོར་བྱས་པའི་མཐར། ཕྱག་རྒྱ་སྤྱད་པ་ན་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་བྱེད་པའི་སྒྲིང་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་སྤྱིན་པར་བྱ་
 ཞིང་། སྒར་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་སྟགས་བཟོད་ལ་སྟགས་དོན་ལྟར་ང་རྒྱལ་བཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། དེ་
 རྣམ་དབང་གི་ལྷ་ལ་སྒར་བཞེན་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཆོད་ལ། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་བདག་ལ་མདོན་པར་དབང་བསྐྱུར་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྒྲོ་མཆོམས་མ་
 བཟུང་གྱིས་བགེགས་བསྐྱེད། དཔའ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིས་པ་བཟོད། དཔའ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རྩི་རྩི་
 སྤྱི་ཡོན། གཙོ་བོས་དབང་བསྐྱུར་བའི་དགོངས་པ་མཛད། ཡུམ་བཞི་པག་མོ་དང་ལྷས་ཕྱག་གཡོན་

༡) ཞ། ༩༣་བ་༩་ མར་པ་ནས་བཟུང་པ།

པའི་ཐོད་པ་ཅུང་ཟད་ཡོལ་བར་བྱས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བལྟམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་
ཁྱུས་གསོལ་ལྟར། །ལྟ་ཡི་ཚུ་ནི་དག་པ་ཡིས། །དེ་བཞིན་བདག་གིས་ཁྱུས་བགྱེད། །ཨོ་སྐྱ་ཏ་ལྷ་ག་
ཏ་ཨ་ཞི་ཏ་ཀ་ཏ་ས་མ་ཡ་ལྷི་ཡེ་རྩྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་བདུད་ཅིའི་ཚུ་རྒྱན་གྱིས་སྤྱོ་བོ་ནས་དབང་
བསྐྱར་བས། རང་དང་ལྟ་རྟམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ཞིང་། སྤྱོ་བོ་ནས་
སྤྱོ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚུའི་ལྷག་མ་སྤྱོ་གཙུག་ཏུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱོད་
པ། པག་མོ་ལ་རྣམ་སྤང་། མཁའ་འགྲོ་མ་སོགས་བཞི་ལ་རིན་འབྱུང་། ཐུགས་འཁོར་གྱི་ལྟ་རྟམས་ལ་
མི་བསྐྱོད་པ། གསུང་འཁོར་ལ་སྤང་མཐའ། སྤྱོ་འཁོར་ལ་རྣམ་སྤང་། དམ་ཆེག་འཁོར་ལ་འི་ལྟ་རྟམས་
ལ་དོན་གྲུབ་གྱིས་དབུ་བརྒྱན་པར་བསམ་མོ། །དེས་བུམ་པའི་དབང་ཐོབ། དེ་ནས་སྤྱོང་པོའི་རྣལ་
འབྱོར་མ་བཞི་པག་མོ་ལ་ཐེམ་ནས་དེ་དང་ཉེ་རུ་ཀ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ལྟེ་ལ་
བཞག་པ་མུངས་པ་ལས་གསང་དབང་ཐོབ། དེ་ནས་ཉེ་རུ་ཀས་པག་མོ་ཐུག་རྒྱུར་གནས་པ་ལ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་རྒྱུང་ཐེམ་པ་ལས་ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྤྱོང་བ་ལས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དབང་ཐོབ། དེ་ནས་ཉེ་རུ་ཀས་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲིད་གྱིས་ཐུག་རྒྱུ་དང་སྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་
སྤང་བ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འོད་གསལ་བར་སྟོམས་ཤིག། འོད་གསལ་དེ་ནི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཤེར་བྱིན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ནི་མཐོང་བ་
གཞན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་ལྟོས་ཤིག། །དེ་ལྟར་གཞན་
གང་གི་འང་རང་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བ་དེ་འོད་གསལ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ངོ་རྒྱུ་འབྲས་གང་
ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་དུ་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལྟ་སོ་བདུན། གཟུགས་
བརྟན་ལྟར་གསལ་ལ་རྫོགས་པ། འཇའ་ཆོན་ལྟར་ཁ་དོག་མ་འབྲས་པར་སོ་སོར་སྤང་བ། ཚུ་ཆེ་ལྟར་
སྟོ་སྐྱར་དང་བལ་བར་ལྟོས་ཤིག། །དེ་འདྲ་བའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་འོད་གསལ་གཉིས་དབྱེར་མི་
བྱེད་པར་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ་སྟེ་དབང་བཞི་པའོ། །ཞེས་དོན་གྱི་དབང་
བཞི་པ་བསྟན་པའི་དོན་གོ་བ་ལས་ཆེག་གི་སྟོན་དབང་བཞི་པ་ཐོབ། དེ་ནས་དབང་གི་ལྟ་རྟམས་

རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །ལྷ་པ་ལ་གཉིས། མཆོད་པ་དང་། བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལག་པ་
 གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤྱོད་གྱི་ནང་མཆོད་སྒྲངས་ལ་མཆོད་ཇུས་ནམས་ལ་གཏོར་ཏེ་ཞལ་བཞི་པའི་
 སྤགས་བརྗོད་དེ་བསངས། སྤྱ་ལྷ་མས་སྟོང་པར་སྤྱངས། སྟོང་པའི་རང་ལས་ཨའམ་ཀི་ལས་ཐོད་པའི་
 སྟོད་ནམས་གྱི་ནང་དུ་རྩྱུ་ལས་མཆོད་པ་ནམས་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད། ནམ་པ་མཆོད་ཇུས་སོ་སོའི་
 ནམ་པ་ཅན། བྱེད་ལས་དབང་པོ་དུག་གི་སྟོད་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱེད་པར་ཅན་སྟེར་
 བར་བསྐྱེད། སོ་སོའི་སྤགས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། དེ་ནས་ཚུ་གཉིས་སམ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
 བའི་ཉེར་སྟོད་དང་། དེག་མ་བཅུ་དུག་གིས་སྤར་བཞིན་མཆོད་པ་ནི་བྱི་མཆོད་དོ། །དེ་ནས་ནང་
 མཆོད་གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། མགོན་ནམས་གྱི་ལྷགས་ལ་རྩྱུ་ལས་རྩོམ་རྩོམ་པོ་ཅེ་
 གསུམ་པ་ནས་ཙམ་པ་བཀོད་ལ། ཨོྭ་ཨ་ཐི་ཏ་ཅུ་ད་ཀ་རྩྱུ་རྩྱུ་པ་པ། ཏི་ཨྭ་ཁི་རྩྱུ་ཞེས་པ་དང་ཡི་གེ་
 གསུམ་བརྗོད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། ལྷ་མོ་རོ་རོ་རོ་མས་བདུད་ཅི་སྟོབ་པ་རོ་རོ་རོ་སྤྱ་གྲུས་བྲངས་ནས་
 གསོལ་བར་བསམ་ཞིང་། ལྷ་མ་ནམས་གྱི་མཆོན་གྱི་མཐར་ཡི་གེ་གསུམ་བཏགས་ལ་དབུལ། དེ་
 ནས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ནམས་གྱི་སྤགས་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་བྱང་གི་མཐར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
 བཏགས་ལ་དབུལ། དེ་ནས་སྤྱགས་སྟོང་དང་འབྱུང་པའི་བར་ནམས་ལའང་དབུལ་ཞིང་། རང་གི་ལྷ་
 ལ་བཞག་ལ། ཨོྭ་ཨ་ཐི་ཏ་སྤྱ་རྒྱ་ན་སྤྱ་ལྷ་མ་ཨྭ་ལྷ་ཀོ་ཉྱཱྱ། ཞེས་བརྗོད་དེ་མགོན་ཐམས་ཅད་ཡི་ཤེས་
 གྱི་བདུད་ཅིས་ཆེས་པར་བསམ། སྟོང་གའི་ས་བོན་ལས་སྟོང་པའི་ནལ་འགྱུར་མ་བཞི་དང་སྟོ་
 མཆོམས་མ་བརྒྱད་སྟོས་ལ། ཐོད་པ་ན་གནས་པའི་བདུད་ཅི་ལྷས་ཀྱང་མཆོད་ལ། ཨོྭ་སརྩ་བརྩ་ཀླ་
 མི་ནི་སརྩ་རྩ་ཀླ་ཤི་ཤི་ལ་གྱུ་བརྩ་ཤི་སྤྱུ། ཞེས་བརྗོད་དེ་ནང་མཆོད་དོ། །དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་
 གསང་གནས་སྤྱང་བ་སོགས་བྲན་པར་བྱས་ལ། སྤར་བཞིན་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་དགའ་བཞི་
 བསྐྱེད་དེ། བྱི་ནང་གི་ལྷ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་བསམས་ཏེ། ལྷ་
 ཐམས་ཅད་ཏེ་རུ་ཀའི་ཆལས་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནི་གསང་པའི་མཆོད་པའོ། །དེ་ནས་
 ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྷ་བ་གཉིས་སྤར་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སྟོམ་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སོ་སོའི་སྐགས་བརྒྱད་པ་ན། སོ་སོའི་སྐ་སྐ་གསལ་བར་
 དམིགས་ནས། ཨི་ཤི་བཟླ་ཉེ་ཉེ་རུ་རུ་ཀྱི་ཉྱི་པའ། རྒྱ་ཀི་ཀྱི་ལ་ཤི་བ་རྩ་སྐྱ་གཙུག་པོའི་སྟེང་
 པའོ། །ཨི་རྩེ་ཉེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། བཙུག་པོའི་སྟེང་འོ། །ཨི་བཟླ་བེ་རྩ་ཙཱ་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ་སྐྱ་སྐྱ། ལུ་མ་
 གྱི་སྟེང་པའོ། །ཨི་སྐྱ་བཟླ་རྒྱ་ཀི་ཀྱི་ཡེ་བཟླ་མཆོ་ཀྱི་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ་སྐྱ་སྐྱ། ལུ་མ་གྱི་ཉེ་སྟེང་འོ། ཨི་རྒྱ་
 ཀི་ཀྱི་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ལྷ་ལྷེ་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ཤ་རྩ་རྩེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་རྩ་བེ་རྩེ་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། སྟེང་
 པའི་རྣལ་འབྱུང་མ་བཞིའི་སྐགས་སོ། །ཨི་ཀ་ར་ཀ་ར་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ག་ཙཱེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ཀུ་རུ་ཀུ་
 རུ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ཙཱེ་ཀྱི་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་བཟླ་བཟླ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ག་ལྷ་བེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་རྩ་
 ས་ཡ་རྩ་ས་ཡ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་མར་རྩ་སེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ཤོ་རྩ་ཤོ་རྩ་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ཤི་ར་མ་རྩེ་
 ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་རྩེ་རྩེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ཁབ་རྩེ་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་རྩེ་རྩེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ལི་ཀེ་ལྷ་རྩེ་ཡེ་
 ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ལོ་ལོ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་རྩ་མཆོ་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་པའ་པའ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ཨེ་ར་བེ་ཉྱི་ཡེ་
 ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ད་ད་ད་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་མར་རྩེ་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་བ་ཙ་བ་ཙ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ལྷ་ལྷ་
 བེ་ལེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་རྩེ་རྩེ་བ་ས་རྩེ་རྩེ་སྐ་ལྷ་བ་ལི་བེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་སྐ་རྩེ་རྩེ་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་
 པའ། ཨི་གི་རྩེ་གི་རྩེ་སྐ་ལྷ་ཉྱི་ཡེ་ག་ཉྱི་རྩེ་ལྷ་ཉྱི་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ལྷ་མ་དེ་རྩེ་ཡེ་
 ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ལྷ་ཀཱ་ལྷ་ཀཱ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་སྐ་རྩེ་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་རྩེ་རྩེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ད་ཡེ་
 ཀཱེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་རྩེ་རྩེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ཁ་ལྷ་ཁ་ལེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་རྩེ་རྩེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ཙཱ་བེ་ལེ་
 ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་རྩེ་རྩེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ཁབ་རྩེ་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་རྩེ་རྩེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ལོ་རྩེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ།
 ཨི་རྩེ་རྩེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ཙཱ་བཟླ་རྩེ་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ཀེ་ལི་ཀེ་ལི་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་སྐ་རྩེ་རྩེ་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་
 པའ། ཨི་སེ་ལི་སེ་ལི་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་མར་བ་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ཉེ་ལི་ཉེ་ལི་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ཙཱ་བཟླ་
 རྩེ་ཡེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་རྩེ་ལི་རྩེ་ལི་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་མར་བེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། དང་པོ་ཉེར་བཞི་དཔའ་པོ་ཉེར་
 བཞི་དང་། གཉིས་པ་ཉེར་བཞི་དཔའ་པོ་ཉེར་བཞིའི་སྐགས་སོ། །ཨི་ཀུ་ཀུ་སྟེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ལྷ་ལྷ་
 ཀུ་སྟེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ལྷ་རྩེ་སྟེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་ལྷ་ཀུ་སྟེ་ཉྱི་ཉྱི་པའ། ཨི་མ་བཞིའི་སྐགས་སོ། །ཨི་

ཡ་མ་དུ་སྒྲིལེ་ཉི་ཉུ་པལ། ཡོ་ཡ་མ་དུ་ཉི་ཉུ་པལ། ཡོ་ཡ་མ་དེ་ཉི་ཉུ་པལ། ཡོ་ཡ་མ་མ་
 བ་ཉི་ཉུ་པལ། ཅེས་བ་ཉི་མཆམས་མ་བཞིའི་སྒྲགས་སོ། །ཡོ་ན་མོ་རྩ་ག་མ་ཉི་ཉུ་པལ་ཉི་
 ཉུ་པལ། ཡོ་མ་དུ་ཀུལ་གྱི་སི་ཉི་ཉུ་པལ། ཡོ་ཇ་རྩ་ལུ་ཀུལ་ཉི་ཉུ་པལ། ཡོ་དེ་ལུ་ཀ་རྩ་
 མོ་ག་ཉི་ཉུ་པལ། ཡོ་ས་ཏ་མ་ལུ་ཇ་རྩ་ལུ་ཉི་ཉུ་པལ། ཡོ་བ་ར་ལུ་མ་ལོ་ཏ་
 ལུ་ལ་ཁ་ཉི་ཉུ་པལ། ཡོ་ལུ་ལུ་ཇ་རྩ་ལུ་ཉི་ཉུ་པལ། ཡོ་མ་དུ་རྩ་ལུ་ཀ་རྩ་ལུ་
 ལུ་ལུ་ལུ་ཉི་ཉུ་པལ། ཅེས་ཀྱང་བ་བརྒྱད་པའི་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྟོད་དེ་སྒྲགས་ཀྱི་མཆོད་བའང་ཡིན་
 བོ། །དུག་བ་ལ་གཉིས། ལྷ་སྟོམ་བ་དང་། དག་བ་བརྒྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་སྟོབ་ཚུལ་གཉིས་
 ལས། རྒྱ་ཆེ་བ་གསལ་བ་ལ་དང་པོར་རྣམ་བ་དུ་མར་དབྱད་ནས་སྦྱང་བ་ནི། སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་མ་
 རྣམ་འདིའི་བར་ཀྱི་དམིགས་བ་རྣམས་ལ། སྦྱབས་གང་ཡིན་ཀྱི་དམིགས་བ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་
 བ་བཀག་ནས་བྱིང་ཆོད་དང་བལ་བར་རིམ་བ་བཞིན་བྱེད་ཆགས་སུ་བསྟོམ། ཐ་མལ་བའི་ཞེན་བའི་
 གཉེན་པོར་ནི། གཞལ་ལས་ཁང་དང་ལྷ་སྟོམ་བ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྦྱ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྟམ་བའི་དག་བའི་ང་རྒྱལ་ལུགས་ཅན་རེ་བསྐྱེད་ལ་བསྟོམ། ཉེན་བཞེན་
 བ་ལ་ཐ་མལ་བའི་སྦྱང་བ་འཆར་བའི་གཉེན་པོར་ནི། ཡོངས་སུ་དག་བའི་ཉེན་བཞེན་བའི་སྦྱང་བ་སྟོམ་
 བ་ན། རིམ་ཅན་དུ་སྟོམ་བའི་ཆེ། སྦྱབས་གང་ཡིན་ཀྱི་སྦྱང་བ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་རེ་རེ་ནས་གསལ་
 འདེབས་ཏེ། སྦྱ་མ་མ་གསལ་བར་དུ་བྱི་མ་མི་སྟོམ་བ་དང་། བྱི་མ་སྟོམ་བའི་ཆེ་སྦྱ་མ་མ་བརྗེད་ཅམ་
 བའོ། །དམིགས་བ་དུ་མ་ལ་རྣམ་བ་དུ་མར་མི་དཔྱོད་པར་ཅེ་གཅིག་དུ་འཛོག་སྟོམ་བྱེད་བ་བསྐྱེད་
 རིམ་སྟོམ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་སྟོམ་བ་ན་དང་པོར་ཡབ་རྒྱུ་ཞལ་གཅིག་ལུག་གཉིས་བ་
 གསལ་གདབ་ལ་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་སྟེ། གང་གསལ་བཏབ་བ་དེའི་སྟོར་མིན་པར་དེ་ལས་གཞན་
 དུ་གང་ཤར་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་”ཅེ་བའི་དམིགས་བ་”ལ་སེམས་བཟུང་། གསལ་
 བཏབ་བའི་སྟོར་ནས་ཆ་གཅིག་གསལ་ན་དེ་ལ་བཟུང་། དེ་མི་གསལ་དུ་སོང་བའམ་འགྲོ་བར་སྦྱང་

༡) ཅ། ༡༢་བ་༩་ རྩ་བའི་དམིགས་བ།

ན་སྐྱའི་སྤྱི་ལ་བཟུང་། དེ་འདྲ་བའི་སྤང་བ་སྟོམ་པ་དང་། རང་ལྟ་དེའོ་སྟོམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལུགས་ཅན་རེ་
 བསྐྱེད་ནས། དེ་ཁའི་ངང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྟོམ་པའི་ང་རྒྱལ་སྟོམ་པ་སྤེལ་མར་བྱ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ལ་
 ལྟའི་ང་རྒྱལ་མ་བཅོས་པ་སྤྱེའང་། རྟེན་བརྟེན་པའི་སྤང་བ་གསལ་བོ་མེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་རྟེན་
 བརྟེན་པའི་སྤང་བ་གསལ་བོ་ཡོད་ཀྱང་། བཅོམ་མིན་གྱི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་པ་སྟེ་སྤྱ་བཞི་འོང་བར་སྤང་ངོ་། །དེའང་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་སྟོམ་
 པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། བྱད་པར་བའི་སྤང་བ་སྟོམ་པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་གོ། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
 པ་ལྟ་བུ་ལ་ལོབས་པ་ན། ཞལ་ཕྱག་ཇོགས་པ་དང་། རྒྱན་དང་ཕྱག་མཆན་སོགས་ཇོགས་པ་དུས་
 གཅིག་ཏུ་གསལ་གསལ་དུ་བསྐྱབ། དེ་ལ་ལོབས་པ་ན་ལྟ་གཞན་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་
 བསྐྱར་ཞིང་། དེ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་ནས་གནས་པ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ནས་ནང་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དང་། གོ་ཆ་གཉིས་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པའི་གསལ་སྤང་ལ་བསྐྱབ་བོ། །སྤྱན་རེ་
 རེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཕོས་པ་བརྟན་པ་དང་། སྤང་བ་བྱད་པར་ཅན་དུ་སོང་ནས་ཡིད་ངོར་ཐ་མལ་པའི་སྤང་
 བ་ལོག་པ་དང་། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་བརྟན་ན་རགས་པ་ལ་ལོབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟབ་པ་དང་
 རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་སྤྱ་མེད་པ་ལ་སྟོབ་པ་ནི། གསལ་སྤང་ཐོབ་པ་དང་། དམིགས་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་ལྟན་པར་སྦྱོང་
 བ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ལྟ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་སོགས་
 ཀྱི་བྱད་པར་མ་གཏོགས་པ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་བྱད་ཤེས་བསྟེན་པ་དང་། བྱིང་གོད་
 གཙོད་པ་དང་། ཞི་གནས་དངོས་དང་རྗེས་མ་སྤྱན་པར་སོང་མ་སོང་ནི་ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་གི་ལམ་རིམ་
 དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔའ་བོ་ཉེར་བཞིའི་སྤྱགས་བརྗོད་
 དེ། སོ་དང་སེན་མོ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཉེར་བཞི་དཔའ་བོ་ཉེར་བཞིའི་རང་བཞིན་
 དུ་དག་པར་མོས་པ་བྱ། གཙོ་བོའི་རྩ་སྤྱགས་དང་ཡབ་ཀྱི་གོ་ཆ་དུག་གི་སྤྱགས་བརྗོད་ལ། དེ་ལས་
 བྱང་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དུག་དང་། ཉེ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་དང་། གཙོ་མོའི་སྤང་སྤྱགས་བརྗོད་ལ་དེ་ལས་

བྱང་བའི་མགུལ་རྒྱ་དང་། ཡབ་ཀྱི་སྤྱང་པོ་བཟོད་ལ་དེ་ལས་བྱང་བའི་ཐོད་པའི་དོ་ཤལ་དང་། ཡབ་
 ཀྱི་ཉེ་སྤྱང་བཟོད་ལ་དེ་ལས་བྱང་བའི་ན་རྒྱ་དང་། ཡུམ་ཀྱི་ཉེ་སྤྱང་བཟོད་ལ་དེ་ལས་བྱང་བའི་སྦང་
 ལྷགས་དང་། ཡུམ་ཀྱི་གོ་ཆ་དྲུག་གི་སྤྲགས་བཟོད་ལ་དེ་ལས་བྱང་བའི་སྐྱ་རགས་དང་། རྣལ་འབྱོར་
 མ་སོ་དྲུག་གི་སྤྲགས་བཟོད་ལ་དེ་ལས་བྱང་བའི་ཐོད་པ་དང་། ཡུམ་ཀྱི་སྤྱང་པོ་བཟོད་ལ་དེ་ལས་
 བྱང་བའི་ཐོད་སྐྱམ་ཀྱི་དབུ་རྒྱ་དངོས་སུ་ཡོད་ན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་དངོས་སུ་བརྒྱུ། མེད་ན་དེ་
 དག་ལས་བྱང་བའི་རྒྱ་རྣམས་བཏགས་པར་མོས་པ་བྱ་ཞིང་། རང་གི་འཆང་བའི། ཀ་རྩྱ་གཞི་ལྷ་ཡི་སྒྲ།
 ཉེ་དུ་གའི་སྤྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པ་འཇམ་ཡང་ན་རང་གི་དུས་པའི་གཞུང་ཆོགས་ཀ་རྩྱ་གའི་རང་བཞིན་དུ་བཟུངོ། །ཤེས་རབ་རྩ་མ་རུ་
 ཡི་སྒྲ། །ཤེས་རབ་ནི་སྤྱང་བ་ཉིད་བྲག་ཆ་ལྷ་བྱར་རྟོགས་པར་བྱོ། ཉིན་མོ་བཙུམ་ལྷན་དཔའ་བོ་སྟེ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ནི་
 ཐབས་སྤང་ཕྱོགས་ཡིན་པས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཉིན་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་མ་ནི་སྤང་བ་སྤྱད་པའི་
 སྤྱང་བའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མཆན་མོར་བཟོད། །ལྷ་དན་ལས་འདས། བ་འོད་གསལ་ལས་བྱང་བའི་
 དཔའ་བོ་ནི། །སྐབས་འདིར་བྱང་འབྲུག་གི་སྤྱར་མོས་པ་དང་། དྲུག་པ་སེམས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་སྟེ། །དག་པ་ཆོས་ཀྱི་
 སྤྱལ་བ་ནི། །པག་མོའི་གཟུགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ནི་སྤྱང་བ་ཉིད་འོད་གསལ་ཀྱི་རོ་བོར་མོས་པ་བྱོ། །ཡི་གེ་བཞིའི་
 རོན་ནི་བཤད་ཐིག་ནོ། །ལྷོ་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཉེ་ནི་རྒྱ་སོགས་སྤྱང་བ་ཡིན། །རུ་ནི་བཀོད་དང་
 བལ་བ་སྟེ། །ཀ་ནི་གང་དུ་འང་མི་གནས་པ། །ཞེས་བཟོད་ལ་དོན་བླན་པར་བྱས་ཏེ་ཤིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་
 རོ། །ལྷ་ཨི་པའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ནས་ཕྱོགས་མཐུན་སོ་བདུན་དང་སྦྱོར་བས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
 ཉིད་དང་། ས་བཅུ་རྣམ་པར་དག་པ་གནས་ལ་སོགས་པ་དང་སྦྱོར་བས་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་།
 གོ་ཆ་ནས་རྣམ་དག་གི་བར་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུངས་པར་འཆད་དོ། །དེ་
 ནི་སྤྱབ་ཐབས་འདིར་པར་བྱིན་པའི་མཐུན་གསུམ་ཀྱི་ལམ་རྣམས་འདུས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་
 རོ། །འདུས་ཚུལ་ནི་གཞི་བྱང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་སོ་བདུན་ཀྱི་
 ཕྱི་དཀྱིལ་ཀྱི་ལྷ་སོ་བདུན་རོ་བོར་གྱུར་པས་ནི་གཞི་ཤེས་བསྟན། ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་བདེ་སྤྱང་གི་རྟོགས་པ་ལ་ལམ་ཤེས་ས་བཅུར་བཞག་པ་ཉིད་ལ་
 ལུས་ཀྱི་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་སོགས་སུ་མོས་པར་བྱས་པ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམས་པས་ནི་ལམ་ཤེས་བསྟན། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་

གཞི་དང་ལམ་ཁྱད་གཞིར་བྱས་པའི་སྟེང་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་གོ་ཆ་འཆིང་བ་སོགས་མཁྱེན་པས་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ལམ་བསྐྱས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དབྱངས་གསལ་ངག་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་། དེའི་ཆེ་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྒྲིབ་བ་འོད་ཟེར་ལྷ་ལྷན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་འཕྲོ་བ། ལྷ་བྱག་གཡས་པའི་རྒྱང་དང་འགྲོགས་ནས་འཕྲོས་པས་”འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་”ལྷ་ཆོགས་སུ་བྱས། བྱས་པ་དེ་རྣམས་སོག་མ་མེད་པ་ནས་གྲུབ་པའི་དབའ་བོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་ཏེ། ལྷ་བྱག་གཡོན་ནས་ཞུགས་ཏེ་བར་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དབྱངས་གསལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསྐྱོམ། དེའི་དབྱས་སུ་སྐད་ཅིག་གིས་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་དམར། དེ་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཏེ་བྱ་ཀ་དཀར་པོ་གཡས་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པ། ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་གིས་རྟོར་བྱིལ་བསྐྱམས་པ། རྣམ་མཁའི་འངར་ཆོན་ལྷ་བྱ། ཡུམ་རྟོ་རྟེ་པག་མོ་ཞལ་གཅིག་མ་བྱག་གཉིས་གིས་རྟོ་རྟེ་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས། གསང་གནས་གཉིས་བསྐྱོད་པའི་སྐྱུ་མའི་དགའ་བའི་སྐྱས་འགྲོ་བ་རྣམས་བཀྱག་སྟེ་དུར་ཁོད་ལ་ཐིམ། དེ་ནི་རྟེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ། རྟེན་གྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་སྐྱུ་འཁོར་ལ། དེ་གསུང་འཁོར་ལ། དེ་བྱགས་འཁོར་ལ་ཐིམ། དེའི་ཤར་ནས་གཡོན་སྐྱོར་གིས་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མཁའ་འགྲོ་མ་ནས་བཟུང་སྟེ། གཡོན་སྐྱོར་གིས་ལྷ་མོ་བཞི་ལ་དང་། དེ་ནས་མེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཆོམས་ན་གནས་པ་བཞི་ནི། གཟུགས་ཅན་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཡས་སྐྱོར་གྱི་ལྷ་མོ་བཞི་ལ་ཐིམ། ཐོད་པ་བཞི་འང་གཟུགས་ཅན་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་བསྐྱུ། ལྷ་མོ་བཞི་འང་རང་ངོས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ཞལ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བསྐྱུ། དམ་ཆེག་པ་ཡབ་ཡུམ་ནི། རྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐིམ། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཞུ་བར་གྱུར། ཞུ་བ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སི་རྩུ་རས་བྱགས་པའི་སུ་ཏིག་ལྷ་བྱའི་རྩྱུ་ཡིག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། དེའི་ལྷ་ནས་རྒྱ་དའི་བར་དུ་སྐྱ་མ་བྱི་མ་ལ་རིམ་གིས་བསྐྱས་

༡) ཅ། ༡༩་བ་༡་ འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི། ཞེས་པ་འདི་ན་དང་ཙ་གཉིས་ཀར་ཡིག་རྒྱུང་དུ་བཞོད་འདུག

ན་རྒྱ་ན་བརྩ་ཏ་སྟེ། འོ་ཤ་ཡ་འོ་ཤ་ཡ། བརྩ་ཁ་སྒྲི་ག་ག་སྐ་ལ་¹⁾རྒྱ་རི་ནི། མདུ་པེ་ཤི་ཏ་མྱི་སྐ་ས་ནི།
མ་རུ་ཤྲ་པ་བྱི་ཏེ་སྟེ་རྒྱ་རི་ན་ར་སི་རོ་སྐ་སྐ་མྱི་ཐི་ཏ་རྒྱ་རི་ནི། ལུ་སྐ་ནི་ལུ་སྐ། ཏ་ན་ཏ་ན། ལྷ་རྩི་ས་བ་བ་
པ་སདྲ་ལྷི་ས་བ་པ་ཤུ་ལྷི། མདུ་མ་སྐ་ཆེ་ད་ནི་ཤོ་ཏ་སྐ་ཏེ་དྲླ་ཀ་རྩ་ལི་ནི་མདུ་སྐ་ཏེ། ལྷི་ཏེ་རུ་ཀ་²⁾དེ་
བྲ་³⁾སྐ་ག་མ་ཏེ་ཤི་ས་ཏ་ས་ཤི་དེ། ས་ཏ་ས་སྐ་ཏ་པེ། ཤ་ཏ་ས་ཏ་ས་སྐ་ཏ་ནི། རྩི་ལི་ཏ་ཏེ་ར་སེ། ར་
ལ་སྐ་ཁེ། བོ་ག་ལ་ལོ་ཅ་ནི། བརྩ་ཤུ་རྩི་དེ་བརྩ་ས་ནི། མི་ལི་ཏེ་ནི་མི་ལི་ཏེ། ཏེ་ཏེ་རྩྱི་རྩྱི། ཁ་ཁ། རྩ་
རྩྱི་རུ་རུ་རྩ་རུ་རུ། ལྷ་རུ་ལྷ་རུ། ཨ་དྲི་ཏེ། མདུ་ཡོ་གི་རྩི། པ་ཐི་ཏ་སི་རྩི། རྩི་རྩི་རྩི་རྩི། མྱི་མྱི་ ཏེ་ཏེ།
ཏ་ཏ། ལྷི་མེ་ཏ་ས་ཏ་ས་ཐི་དེ། རྩ་རྩ། ཏོ་ཏོ། རྩྱི་རྩྱི། རྩི་ལོ་ཀ་བི་རྩ་ཤི་ཤི་ཏ་ས་ཏ་ས་ཤོ་ཤི། ཏ་སྐ་ག་
ཏ་བ་རི་སྐ་རི་ཏེ་རྩྱི་རྩྱི་པེ། སོ་ཏ་རུ་པེ། ག་ཅ་རྩ་པེ་ག་རྩི་ལོ་ཀ་ལྷ་རྩ་རི་ས་སྐ་ཏ་མེ་ཁ་ལེ། ག་ས་
ག་ས་རྩྱི་རྩྱི་པེ། ལྷི་རྩ་རྩི་ཏེ་རྩྱི་རྩྱི། ཏ་ཏ་མ་རྩ་བ་ཤུ་མོ་ཏེ་ནི་ལོ་གི་ཤུ་རི་རྩྱི། རྩ་ཀི་རྩི་ས་བ་ལོ་ཀ་རྩི་
བརྩ་ནི་སྐ་བྲ་ལ་ཀ་རི་ཏེ་རྩྱི་རྩྱི་པེ། རྩྱི་ཏ་རྩ་ས་རྩི་མ་རྩ་ཐི་དེ་པ་ར་མ་སི་རྩི་ལོ་གི་ཤུ་ཤུ་ཤུ་རི་པེ།
རྩྱི་རྩྱི་པེ། རྩྱི་རྩྱི་རྩྱི་པེ། ལྷ་སྐ་འདི་རྩ་ས་ལ་གཞུང་རྩ་ས་ལ་ས་འདྲ་མེན་མང་རྩ་འབྱུང་། ཞེས་སྟོན་རྩ་ལྷ་གི་
ཀར་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་གཅིག་བཤད། མདོན་བཛོད་ཀྱི་ཉི་ཤུ་པ་དང་། པག་མོ་མདོན་འབྱུང་ལས།
ཀར་བརྒྱད་དང་ཏུ་སྐ་མེད་པར། ཨོ་བརྩ་སྐ་རྩི་ཤོ་ཏ་རྩ་ནས། ལོ་གི་ཤུ་རི་པེ་ཀྱི་བར་ལ་འགའ་
ཡར་མ་གཏོགས་པ་སྐར་དང་འདྲ་ལ། མཐར་རྩྱི་རྩྱི་པེ། ཞེས་འབྱུང་བས། ཀར་བརྒྱད་ཡོད་
མེད་གཉིས་ཡོད་དོ། །སྟོང་པོ་གཉིས་དང་ཉེ་སྟོང་གཉིས་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གོ་ཆ་ལ་ཨོ་རྩ་སོགས་
དུག་གི་ཐོག་མར་ཨོ་དང་། མཐར་རྩྱི་རྩྱི་པེ། སྐར་བ་དང་། བརྩ་སདྲ་སོགས་མཆན་སྐགས་དུག་ལ་
སྐར་བཞིན་སྐར་བ་གཉིས། ཅ་རྩྱི་ཀྱི་འབྲེལ་པར་དཔའ་མོ་རྩི་ཆེས་བཤད་ལ། ཡང་དེས་དཔའ་མོ་ལོ་ཆ་དུག་པོ་སྟེ་ལ་ནས་ཐོག་
མཐར་སྐར་བཞིན་སྐར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དཔའ་མོ་ལོ་ཆ་ལ་ཡང་སྐར་བར། བཤད་དོ། །དཔའ་མོ་ཉེར་བཞི་ལྷི་སྐགས་
ལ་རང་རང་གི་མཆན་སྐགས་མེད་པ་དང་། མཆན་སྐགས་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ལུ་ཨི་པས་

1) ཅ། 30་བ་4་ ཁ་སྒྲི་ག་ག་སྐ་ལ།
2) ཅ། 30་བ་6་ དེ་བ།

མཛད་པ་སྤར་བ་འད་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་སྤགས་ཡོད་པ་ལ་མཚན་སྤགས་རྒྱང་པའི་ཐོག་མཐར་སྤར་
 བཞིན་སྤར་བ་དང་། ཡོ་ཁྲ་ཀ་སྤྱི་ལྟོ་ལྟོ་པའི་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅ་སྤགས་ཉེར་བཞིར་བཅད་པ་དང་སྤེལ་བ་
 གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ལ་ཐོག་མཐར་བར་དུ་སྤེལ་ཚུལ་གསུམ་ཡོ་ཁྲ་ཀ་སྤྱི་ལྟོ་ལྟོ་པའི་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཐོག་མ་
 དང་། ཡོ་ཀ་ར་ཀ་ར་ཁྲ་ཀ་སྤྱི་ལྟོ་ལྟོ་པའི་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་མ་དང་། ཡོ་ཀ་ར་ཁྲ་ཀ་སྤྱི་ལྟོ་ལྟོ་པའི་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་བར་དུ་སྤེལ་
 བཤོགས་སྤངས་སོ། །དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་གཉིས་ཀའི་མཚན་སྤགས་སྤེལ་བའང་བའད་དཔའ་བོ་རྩོམ་
 དཔའ་བོའི་མཚན་སྤགས་ཉེར་བཞི་བསྒྲིགས་པ་ལ་ཐོག་མར་ཡོད་དང་། མཐར་ལྟོ་གཉིས་དང་པའི་སྤར་བ་ནི་དཔའ་བོའི་སྤྱིང་པོ་དང་ཉེ་སྤྱིང་
 བསྐྱུས་པ་དང་། དཔའ་མོ་ཉེར་བཞི་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ནི་དཔའ་མོའི་སྤྱིང་པོ་དང་ཉེ་སྤྱིང་བསྐྱུས་པའི་ལུགས་སུ་བའད་དོ། །ཁྱད་པར་
 གསལ་བྱེད་ལས། ཡོ་ཀ་ར་ཀ་ར་ཁྲ་ཀ་སྤྱི་ལྟོ་ལྟོ་པའི་ཅེས་སྤར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ལ། ལྷ་མོ་གཞན་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱི་སྤགས་ཀྱི་སྤགས་སྤར་ལྟར་དོ། །གཞན་ཡང་ལྷ་དུག་ཅུའི་སྤགས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་བྱེད་ན། རི་མི་
 བཞི་དང་། མ་ཡིག་དོར་བའི་ཀ་ཅ་ཏ་ཏ་པའི་སྤེ་ཚན་ཀྱི་ཡི་གེ་ཉེར་བཞི་དང་། ཡ་ར་ཨ་ལ་བཞི་དང་།
 འ།ཡ་ས་ཏ་”བཞིའི་མགོར་”ཐོག་ལེ་བྱིན་ནས། ཐོག་མར་ཡོད་དང་མཐར་ལྟོ་ལྟོ་པའི་སྤར་བ་རྣམས་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་བྱང་ཉེར་བཞི་དང་། སྒོ་
 མ་བཞི་དང་མཚམས་མ་བཞིའི་སྤགས་སུ། རི་རྩི་མི་སོགས་པའི་ཡི་གེ་སོ་སོ་དུག་ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དུའང་། མཛོན་
 བཛྲོད་ལས་བའད་དེ། ས་བོན་སོ་དུག་སྤེལ་ནས་ཐོག་མཐར་སྤར་བཞིན་སྤར་ཡང་ཆོག་གོ། །མི་
 རུས་ཀྱི་སྤྱིང་བའམ་བོ་དེ་ཅེ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིང་ཐག་གཞོན་རུ་མ་མ་ཉམས་པས་བཀལ་བའི་རས་
 བལ་ཀྱི་སྤྱིང་པ་ལས་བྱས་པ། བསང་སྤྱང་བྱས་ཏེ་སྤྱིང་བའི་བསྤྱིང་ཆོག་རྒྱས་པའམ། དེ་མ་བྱུབ་ན་
 སྤྱིང་ཅིག་གིས་གསུང་རྩོམ་བསྒྲིག་གར་དབང་དུ་བསྤྱིང་། རང་འདྲའི་ཡི་གེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱ། བྱམ་
 རུས་གཏོར་ལ་མཚོད་ནས། ཡོ་བསྒྲིག་ཀྱི་ཏེ་ལྷ་རི་ལྟོ་ལྟོ་པའི་ཅེས་པའམ། ལྷ་རྩ་རྩུའི་ཐོག་མཐར་སྤར་
 བཞིན་སྤར་ལ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བསྒྲས་ཏེ་གསུང་རྩོམ་ཡོད་པས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྤྱིང་བའི་རྣམ་པར་
 བསམས་ལ། ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤྱིན་ཀྱིས་བབྱང་སྤྱི་གཙོ་བོའི་སྤྱིང་པོ་དང་ཉེ་སྤྱིང་བསྒྲིག་ན།

༡) ཅ། ༣༡་བ་༥་ བཞིའི་འགོར།

རང་གི་ལྟེ་བར་རྒྱ་བ་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་དཀར་དམར་རམ། ལྷ་དྲ་རྒྱ་བ་དཀར་དམར་བལྟས་ལ། དེ་
ལ་བརྒྱ་བའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་འཁོར་བར་དམིགས་ཏེ། དབྱས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལས་འཁོར་ལོ་སྟོན་ལྷ་ཆོགས་
སྟོས་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱས། སྤར་སྤྲད་པའི་ཆེ་དབྱས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་སྤྲད་པའི་ཚུལ་གྱི་བརྒྱ་ལ། ཡུམ་
གྱི་སྟོང་པོ་དང་ཉེ་སྟོང་དང་ལྷ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་བརྒྱ་ན་རང་རང་གི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉེ་གདན་ལ་
ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྒྱ་ཡིག་དགོད་ལ་དེ་ལ་བརྒྱ་བའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་འཁོར་བར་དམིགས་
ནས། སྤར་བཞིན་སྟོ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱ་སྟེ་དམ་ཆོག་གི་བརྒྱས་པའོ། །ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྟོང་སྤྲུགས་
བརྒྱ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་གྱིས། སྤྲུགས་སྟོང་རང་གི་ཞལ་ནས་ཞུགས་ཏེ།
དོ་རྩེ་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་ཞུགས། དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་འམ་ནས་སྟོང་དུ་བྱུང་སྟེ། གཙོ་མོའི་ཞལ་ནས་
ཐོན། རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་ཤིང་རྒྱ་དར་ཐིམ་པ་དང་། ཡང་སྤར་བཞིན་འཁོར་བར་བསྟོམས་ནས་
བརྒྱ་སྟེ་དོ་མོའི་བརྒྱས་པའོ། །སེམས་མ་ཡེངས་པ་ལ་འབད་ནས་བརྒྱ་བའི་སྟོན་ཏེ་ཅང་སྤར་བལ་དང་ཏ་
ཅང་སྤར་ཆེ་བ་དང་རིང་སྤར་གི་ཆད་ལས་ཉམས་པ་དང་། དེ་གཉིས་སྟོག་ནས་འདོན་པ་སོགས་དང་
བལ་བར་བྱ་ཞིང་། མཐེ་བོང་ལྷགས་ཀྱང་བྱས་ལ། ལྷ་རྣམས་འགྲུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱའོ། །འདི་
ལ་ཡིད་བརྒྱས་དོ་རྩེའི་བརྒྱས་པ་དང་རག་བརྒྱས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེའང་སྤྲན་གྱི་རོ་བོ་ལ་མ་
ཡེངས་པར་བརྒྱས་པ་རྣམས་བྱངས་སུ་གཞུག་གི་སྤྲན་བར་དུ་བརྒྱས་པ་དང་། སེམས་གཡེངས་
ནས་བརྒྱས་པ་སོགས་ནི་བྱངས་ལ་མི་པན་ཡང་བརྒྱ་བར་ནི་བཤད་དོ། །གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་
དང་། རང་ཉིད་བདག་འཇུག་བྱེད་པ་དང་། རབ་གནས་སོགས་ལ་དབང་བ་ལ། སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་
གལ་ཆེ་ལ་དེ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱས་པ་ནི། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཁྱི་སྤྲུག་གསུམ་གསུམ། འཁོར་ལོ་
གསུམ་གྱི་ལྷ་རེ་རེ་ལ་ཁྱི་སྤྲུག་གཉིས་གཉིས། ལྷ་མོ་གཞན་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་སྟོང་སྤྲུག་བྱེད་
དུག་རེ་བརྒྱ་བར་བཤད་དོ། །འབྲིང་དང་བསྐྱས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ལ་འབྱམ་དང་། འཁོར་ལོ་ཁྱི་སྤྲུག་རེ།
རྒྱས་བསྐྱས་གཉིས་ཀྱི་ལ་སྤྲན་མོང་དུ་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྤྲུགས་ཁྱི་སྤྲུག་གཅིག་བརྒྱ་སྟེ། གཙོ་
བོའི་སྤྲུགས་ནི་སྟོང་པོའི་སྤྲུགས་སུ་གསུངས་ཏེ་དེས་གཞན་ཡང་མཆོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་མ་ཤ་དང་ཆང་ལ་
 སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་བཤམས་ལ་ཞལ་བཞི་བའམ་དུམ་སྐྱེས་མའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསངས། སྤ་སྤ་
 རྩས་སྟོང་པར་སྤྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཡི་ལས་བྱང་བའི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པོ་གཞུང་
 དབྱིབས་ཅན་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་མཆན་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རི་ལས་བྱང་བའི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
 གསུམ་པ། “གྲུ་གསུམ་”^{༡)}དུ་རི་མམ་མེ་འབར་བས་མཆན་པའི་སྟེང་དུ་ཨོྃ་ཨྃཿ་ཨྃཿ་གསུམ་ལས་བྱང་
 བའི་མེ་མགོ་ཆོན་པའི་སྐྱེད་བྱ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་ཨ་དཀར་པོ་ལས་བྱང་བའི་ཐོད་པ་དུམ་དུ་
 གཅིག་པ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ། དེའི་ནང་དུ་གཏོར་མའི་རྩས་རྩམས་ཤར་དུ་ཨོྃ་དཀར་པོ་ལས་
 གསང་བའི་སྟོན་ངོ་ཆེན། བྱང་དུ་ཁྱི་ལྡང་གྲུ་ལས་སྐྱད་པ། རུབ་དུ་ཨོྃ་དམར་པོ་ལས་བྱང་སེམས་
 དཀར་པོ། སྟོར་ཏྲི་སེར་པོ་ལས་རྒྱ། དབྱས་སུ་ཨྃཿ་མཐིང་ག་ལས་ངོ་རྩ་རྩམས་ལ་སྐྱར་ཡང་ཡི་གེ་དེ་
 དག་གིས་མཆན་པ། མེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཆོམས་བཞི་དང་། དབྱས་ཀྱི་བར་དུ་གཡས་སྟོར་གྱིས་
 ཨྲི་ཨྲི་ཨྲི་ཨྲི་ཨྲི་དཀར་སྟོ་དམར་ལྡང་དམར་པོ་ལས། རིམ་པ་བཞིན་དུ། བ་ལང་། བྱི། སྐང་པོ་ཆེ། རྟ།
 མའི་ཤ་ལྡ་ལ་སྐྱར་ཡང་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཆན་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་རྒྱང་གཡོས་པ་ལས་མེ་
 འབར་བའི་ཐོད་ཀྱི་རྩས་རྩམས་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཁྱེན་ས། ཉི་མ་འཆར་ཀའི་མདོག་ལྟར་དམར་
 སེར་དུ་བལྟའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཨྃཿ་དཀར་པོ་ལས་བྱང་བའི་ཁ་སྤྲོ་ག་དཀར་པོ་བྱང་རྩབ་སེམས་ཀྱི་
 བདུད་ཅིའི་ངང་བཞིན་ཅན་མགོ་སྤར་དུ་བལྟ་བ་ཐོད་པར་སྤྱངས་ཏེ་ཁྱེན་ས། བཅུད་དེ་དག་དཔུལ་
 རྒྱུའི་མདོག་ཅན་བསེལ་བར་གྱུར་བར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཐོག་མར་ཨོྃ་དང་།
 མཐར་ཨྃཿ་ཨྃཿ་མཐ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པས། ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པ་བདུད་ཅིའི་སྟེང་དུ་
 གནས་པར་བལྟས་ལ། དེ་རྩམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཨོྃ་དཀར་པོ་ཨྃཿ་དམར་པོ་ཨྃཿ་སྟོན་པོ་སྟེང་
 ནས་སྟེང་དུ་གནས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་ན་གནས་པའི་བདུད་ཅི་
 དང་། སྤྲུགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་དབའ་པོ་དང་། དབའ་མོའི་དབང་སྤྲུག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་

༡) ཞ། ༣༩ན་༡་ ག་གསུམ།

དཀར་ཆག་བསྐྱར་གཟིགས།

གྲོགས་གཡོན་དུ་བསྐྱོར་ཏེ། སྒྲགས་སྒྲ་མ་ལན་ཅིག་གིས་སྒྲོ་མ་བཞི་དང་། མེ་ནས་མཆམས་གཡས་
 སུ་བསྐྱོར་ཏེ། སྒྲགས་དེ་ལན་ཅིག་གིས་མཆམས་མ་བཞི་ལ་དབུལ་ཞིང་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་
 མཆོད་དེ་རྐང་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟོད་ལ་འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །དེ་ནས་སྒར་སྒྲུན་བྲངས་
 པའི་དུར་ཁྱིད་ན་གནས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་དང་ཞིང་སྐྱོང་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འོད་
 གསལ་དུ་བཅུག་པའི་རྗེས་ལ་བདེ་མཆོག་གི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱུར་བཞེངས་པར་བསམས་ལ།
 ཕྱོགས་གཡོན་དང་མཆམས་གཡས་སུ་བསྐྱོར་ཏེ། ཨོྭ་ཁ་ཁ། ཁཱ་ཉི་ཁཱ་ཉི། སར་ཡམ། རྩམ་ས། ལྷ་
 ཏ། བེ་ཏ། བི་ཤུ་ཅ། ལྷ་ལྷ། ཨ་པསྒྲ་ར། བཛྲ་ཇ་ཀ། །ཇཱ་ཀི་ཏཱ་ད་ལ། ཨི་མི་བ་ལི་གི་རྩུ་རྩུ་ས་མ་ལ་
 དམ་རྩ། མ་མ་སར་སི་རྩི་སྒྲེ་བ་ཡཾ་རྩ། ཡ་ཐི་བོ། ཡ་ཐེཾ། ལུ་ལུ་མ། བི་བ་མ། ཇི་སྒྲེ་མ། ལཱ་ཏི་ཀ་མ་མ།
 མ་མ་སར་ཀའྱི་ལ། སད་སུ་ཁི་བི་བྱུ་ཡེ། ས་ཏ་སི་ཀ་ལྷ་ལྷ། རྩྱི་རྩྱི་པཌ་པཌ་སྒྲུ། ཞེས་ལན་
 གཉིས་བཙོད་དེ་ཕྱོགས་དང་མཆམས་ན་གནས་པ་ལ་དབུལ་ལོ། །ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པས་
 བདུད་ཅི་དེ་གསོལ་བས་ལུས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆོམ་པར་བསམ་མོ། །དེའི་རྗེས་ལ་མགོན་དེ་རྣམས་
 སྤྱི་ལ་སོ་ཅི་ལ་སོགས་པ་དབུལ་ཞིང་། རིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཆོད། རྐང་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟོད་ལ།
 མཉེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་བ་ལྟར་ལག་པས་བཅད་བྱ། ལྷ་ཡི་ཆོགས་རྣམས་མ་ལུས་དང་། །ལྷ་ཡི་
 ཆོགས་རྣམས་མ་ལུས་དང་། །གཞོད་སྤྱིན་ཆོགས་རྣམས་མ་ལུས་དང་། །སྤྱིན་པོའི་ཆོགས་རྣམས་
 མ་ལུས་དང་། །འབྱུང་པོའི་ཆོགས་རྣམས་མ་ལུས་དང་། །ཡི་དྲགས་ཆོགས་རྣམས་མ་ལུས་དང་། །
 །ཤ་ཟའི་ཆོགས་རྣམས་མ་ལུས་དང་། །སྐྱོ་བྱེད་ཆོགས་རྣམས་མ་ལུས་དང་། །བརྗེད་བྱེད་ཆོགས་
 རྣམས་མ་ལུས་དང་། །མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་རྣམས་མ་ལུས་དང་། །མ་མའི་ཆོགས་རྣམས་མ་ལུས་
 དང་། །མ་ལུས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དག །འདིར་གཤེགས་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། །བསྟན་པ་
 བསྐྱུང་དང་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ཕྱིར། །བྱགས་དམ་བཅས་ཤིང་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་རྣམས། །དཔལ་
 ཆེན་བཀའ་སྟོད་ཡིད་ལྟར་མགྲོགས་པ་ཡི། །འཇིགས་པའི་གཟུགས་ཅན་དག་གཏུམ་མི་བཟད་པ། །
 གདུག་པ་འདུལ་མཛད་ནག་པོའི་ཕྱོགས་རྣམས་འཛོམས། །རྣལ་འབྱོར་ལས་ལ་འབྲས་བྱ་སྟེར་

མཛད་ཅིང་། །མཐུ་སྟོབས་བྱིན་རྒྱལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི། །གཞོན་སྐྱེན་ཆོགས་སོགས་
 བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བདེ་བརྒྱད་བཅུན་མོ་སྤྲས་དང་གཡོག་བཅས་པས། །དངོས་བྱུང་ཀྱན་
 གྱི་བཀའ་འདུན་བདག་ལ་སྟོལ། །རྣལ་འབྱོར་འདི་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་བཅས་ལ། །ནད་མེད་ཆེ་དང་
 དབང་ཕྱག་དང་། །དཔལ་དང་གྲགས་དང་སྐལ་བ་བཟང་། །ལོངས་སྟོང་རྒྱ་ཆེན་ཀྱན་ཐོབ་ཅིང་། །ཞི་
 དང་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །ལས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་བདག་ལ་སྟོལ། །སྤང་མས་རྟག་ཏུ་གྲོགས་མཛོད་
 ཅིག །དུས་མིན་འཆི་དང་ནད་རྣམས་དང་། །གདོན་དང་བགེགས་རྣམས་ཞི་བ་དང་། །མི་ལམ་ངན་
 དང་མཆོན་མ་ངན། །བྱ་བྱེད་ངན་པ་མེད་པར་མཛོད། །འཇིག་རྟེན་བདེ་ཞིང་ལོ་ལེགས་དང་། །འབྲུ་
 རྣམས་རྒྱས་ཤིང་ཆོས་འཕེལ་དང་། །བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། །ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཀྱན་
 བྱུང་ཤོག །ཅེས་འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །དེ་ནས་ཆོ་ག་ལྷག་ཆད་ཁ་སྐོང་བའི་དོན་དུ་
 དེལ་བྱ་དགོལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། །ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱུ་པའི་འོག་ཏུ། །ཨོ་ཨོ་ག་ཤུ་སྟུང་སྟུང་ཨོ་ག་
 ཤུ་སྟུང་ཨོ། །ཞེས་བཛོད་ཅིང་། །སྤྲིང་གར་པད་ཀོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱས་ལ། །ཕྱག་རྒྱ་སྐྱེད་པ་
 ར་ལག་པས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྱ་ཞིང་། །མཐེ་བོང་དང་སྤོན་ལག་གིས་སེ་བོལ་གཏོག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
 བས། །ཨོ་བརྩ་མུ་ཞེས་བཛོད་དེ། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། །དཀྱིལ་འཁོར་
 གྱི་འཁོར་ལོ་བདག་ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་རྣམས་བསམ་ཞེས་སོགས་”ཇེས་སྟོན་”)ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
 རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བཤད་པས་བརྒྱས་པ་དང་གཏོར་མ་སོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བསྐྱེད། །དེ་ནས་བྱི་དཀྱིལ་
 གྱི་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྤར་བཞེན་བསྐྱུས་པའི་འོག་ཏུ། །ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་སྐྱེ་
 འཁོར་དང་། །དེ་གསུང་འཁོར་དང་། །དེ་ཐུགས་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་། །དེ་རྣམས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་
 ཐོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བསྐྱེད་ཞིང་། །དེ་བརྒྱད་ཀྱང་ནང་གི་ཉེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དང་། །དེ་གཉིས་ཀྱང་
 གནས་དེར་ཐིམ་ནས། །རྩ་དང་ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བ་པར་བསམས་ལ། །ལྷག་མ་
 སྤར་བཞེན་བསྐྱུས་ཏེ། །ལྷང་བ་ན་ཉེ་རུ་ཀ་ཕྱག་གཉིས་པ་ཡབ་ཡུམ་དུ་ལངས་ལ། །སྤོང་བ་གསུམ་

༡) ལ། ༣༥-ན་པ་ ཉེར་སྟོན།

འབར་སྐྱེ་ནི་རྗེས་ཆགས་དུལ་བར་ལྷན། །འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་སྟོང་ལྷན་ནི་མ་བརྒྱ་སྟོང་ལྷན། །རྣམ་མང་སྐྱེ་དང་ཆ་ལུགས་རྗེས་ཆགས་སེམས་བར་ལྷན། །ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་གར་བྱེད་ཤོག། །ཅེས་དང་། ལྷ་མོ་ཆད་མ་ཞེས་སོགས་དང་། སྤར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་དུ་བསྐྱར་ལ་བསགས་པའི་དགོ་བ་བསྟོ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཐུན་སྤྱི་བྱེད་བར་དང་ཐུན་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། ཐུན་སྤྱི་བྱེད་བར་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བྱུག་གཉིས་པ་ལུམ་བཅས་སུ་ལངས་པ་ལ་གོ་ཆ་གཉིས་བགོ། །སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཉེར་བཞིར་ནི་གདན་ལ་བྱུང་སོགས་ཡི་གེ་ཉེར་བཞི་མགོ་བོར་ཐིག་ལས་བརྒྱན་པ་བཀོད་པའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བསྐྱར། གཡོན་པའི་མཐེབ་མཛུབ་ཀྱིས་ཤར་ནས་གཡོན་སྟོར་དུ་སེ་གོ་ལ་གཏོག་ཅིང་། ཞལ་བཞི་པའི་སྤགས་བརྗོད་པའི་“ཆམ་རྩམ་”^{༡)}སྤགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའང་བྱ། མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་དུ་བལྟ་བའི་ཆངས་སྟོང་ལ་ཉག་དུ་གནས་པ་དང་། ལྷ་མ་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐོང་བའི་ཆེ་བདེ་མཆོག་དུ་མོས་ནས་ཤར་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་། རང་ཉིད་ལའང་དེས་མཆོད་པར་བྱའོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་མཆོག་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པར་སྟོམ་པ་ལ་གནས་ནས། བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱས་པའི་བྱིར་དུ། འོད་ཡོན་སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་ལ་སེང་གོ་བཞིན་དུ་མི་འཛིགས་པར་ལོངས་སྤྱད། ཉེ་རུ་ཀའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ངར་ནས་ལུས་ཀྱི་བསྐྱལ་བསྟོད་དང་། རག་གི་སྤྱི་བརྗོད་“བཏང་སྟོམས་ལ་”^{༢)}རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྲག་རྒྱ་བཅིང་བ་དང་། སྤགས་བསྐྱེད་བ་དང་འདྲ་བའི་ཆོགས་སྟོད་པར་གསུངས་པས་སྟོད་ལམ་ཀྱན་དུ་དེའི་ང་རྒྱལ་རྒྱན་ལྷན་བྱ། ཞུས་བྱེད་ན་ཆུ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐྱབས་ལྟར་བྱའོ། །ཁ་ཟས་ཀྱི་དུས་སུ་ནི་རང་གི་ལུས་དཀྱིལ་སྐྱད་ཅིག་གིས་གསལ་གདབ། ཁ་ཟས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་གཏོར་མའི་བསྐྱེད་ཆོག་ལྟར་རམ་ཡང་ན་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་

༡) ཅ། ༣༤་ན་༡་ ཆམ་རྩམ།
 ༢) ཅ། ༣༤་ན་༢་ བཏང་སྟོམས་པ།

བསྐྱབས་ལ། ཨོྲ་ཁ་ཁ་ཞེས་སོགས་ལན་ཅིག་བརྗོད་དེ། སྤྱགས་སྦྱང་ལ་གཏོར་མ་དབུལ། དེ་ནས་
རང་གི་བཟའ་བཏུང་རྣམས་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་ནི། ལག་པ་གཡས་ལ་ཉོ་དཀར་པོ་ལས་སྦྱེས་པའི་
འཁོར་ལོ་རྣམས་སྤང་གི་ངོ་བོ་ཉོ་ཡིག་གིས་མཆན་པ་བསམས་པ་ལ། བཟའ་བཏུང་གི་སྟོང་དངོས་སུ་
བཞག་པའམ་བཞག་པར་མོས་པ་བྱ། ལག་པ་གཡོན་པ་ལ་ཉ་དམར་པོ་ལས་སྦྱེས་པའི་སྤང་མཐའི་
རང་བཞིན་བསྐྱེད་མར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཉས་མཆན་པས་ཁ་དགལ། རྩས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཉི་མ་ལ་
གནས་པའི་རྩི་སྟོན་པོ་མི་བསྦྱོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་བལྟས་ལ། སྤྱགས་དེ་གསུམ་ལན་གསུམ་
མམ་ལྷའམ་བདུན་བརྗོད་པས། ཉས་ཁ་དོག་དང་། ཉོས་བྱི་དང་། རྩི་ས་རུས་པའི་སྟོན་རྣམས་
བཅོམས་ཤིང་བདུད་ཅིར་བསྐྱར་བར་བསམ། རྩི་འི་གཡས་སུ་ཨོྲ་དཀར་པོ། གཡོན་དུ་ལྷུང་དམར་
པོ། མདུན་དུ་རྩྱུ་སྟོན་པོ་གནས་པར་བསམས་ལ། ཡི་གེ་གསུམ་མམ་ལྷའམ་བདུན་བརྗོད་ལ་རྒྱ་ཆར་
སྟེལ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ། དུད་གྱིས་སྒྲ་མ་དང་། དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་མཆོད་ནས། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པས་སྟོང་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ་སྟུང་དུ་མོས་པའི་ར་རྒྱལ་སྟོན་དུ་
འབྱོ་བས། ཨོྲ་ས་མ་ཡ་འུརྩུ་སྐྱ་རྩུ་ས་མ་ཡ་འུརྩུ་ཉུ་ཞེས་བརྗོད། ལྷེ་དོ་རྩེར་བསྐྱེད་པའམ་ལྷེ་
ལ་དོ་རྩེ་བསྐྱེད་ནས་སྤར་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་སྟེ། ལོངས་སྤྱད་ནས་ལྷེ་བར་གནས་པའི་རྩྱུ་ངམ།
རྩྱ་ད་དཀར་དམར་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་ཏེ་ཕྱལ་བས་ལྷ་རྣམས་ཆོམ་པར་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བུན་དང་པོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་བཤད་ནས། བྱང་བུན་ལ་ནི་བསམ་གཏན་
ཀྱི་ཁང་པར་ཞུགས་ཏེ། སྤང་ཅིག་མའི་སྤྱགས་གསུམ་བརྗོད་པས། སྤང་ཅིག་གིས་རྟེན་བརྟེན་པའི་
འཁོར་ལོ་རྩོགས་པར་མོས་པ་བྱ་སྟེ། སྤར་བཞིན་གསལ་གདབ། གཙེ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གསལ་གདབ་
བེན་པ་དང་། གསང་གནས་བྱིན་རྒྱབས་སོགས་བྱས་ལ་བདེ་སྟོང་བསྟོམ། འཁོར་རྣམས་གསལ་
བཏབ་བེན་པ་ནའང་། སྤར་ལྟར་སྟོམས་འབྲུག་བྱས་ལ། ཆོས་སོ་བདུན་གྱི་དག་པ་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་
རུང་ཞིག་བར་བྱ། དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་བསྟོམ། དེ་ནས་གོ་བགོ་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་བྱའོ།
འབྲེལ་བ་རྣམས་ལས། དག་པ་གསུམ་ནས་སྦྱོར་བ་ཆོགས་གསོག་གི་བར་རྣམས་བུན་གཞན་

གསུམ་ལ་བྱ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སེམས་ཅུང་ཟད་ལས་རུང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་
 ཐོབ་བར་དུ་མ་ཆག་པ་རེ་དང་། སྟོང་པའི་ངང་ནས་རྒྱ་ད་འཛིག་པ་ནས་མཛོན་བྱང་བསྐྱོམ་པའི་བར་
 གྲས་ན་ལེགས་སོ། །སྤྱན་དེ་བཏང་ནས་ཕྱི་འོའི་སྤྱན་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱི་བར་དང་། ཕྱི་འོའི་སྤྱན་ལ་འང་
 དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤྱན་བཞི་པ་མཆོན་མོའི་སྤྱན་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་བྲས་ལ། དེའི་མཐར་
 ནས་ཀྱི་གྲང་ལ་ནི། དག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷ་ལི་ཀྲ་ལིའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྲས་ལ།
 ཨོྫ་ཆུར་སྤྱོན་ཆུར་སྤྱོན་དཔའ་བོ་ཆེ། །དག་པའི་ཆོག་ནི་སྤྱན་པ་སོ། །སྤྱེ་དང་འཛིག་དང་རང་བྱུང་བ། །
 སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འདི་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། འགོ་བོར་ཨོྫ་དང་། མཐར་ཁྱི་ཁྱི་པཎ་སྤྱར་བའི་
 དབྱངས་གསལ་ཆར་གཅིག་བརྗོད་ལ། སྤྱད་རིམ་སྟོང་གར་བྲས་ནས་རྒྱ་ད་དེའང་མི་དམིགས་པར་
 བྲས་པའི་འོག་ཏུ། སེམས་གཡོ་མེད་དུ་གཟུང་ན། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་སྟོབས་ཆེའོ། །
 སྤྱན་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཡིག་བརྒྱ་ཅི་མང་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་ཐོ་རངས་ཀྱི་སྤྱན་
 ལ་འོད་གསལ་ལས་ལངས་ཏེ། ལུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་མོས་པ་བྲས་ལ། ཨོྫ་ཆུར་སྤྱོན་
 སོགས་བརྗོད་ནས་སྤྱན་དང་པོ་ལ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་གནས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་
 ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱན་བཞིར་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་འབྱོར་གསུམ་དང་། རྫོགས་
 རིམ་རྣམས་འབྱོར་ཆེན་པོ་བསྐྱོམས་པས། རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རྫོགས་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱེ་བའི་རྒྱུད་སྤྱོན་
 ཞིང་། རྫོགས་རིམ་ཡང་མཆོན་ཉིད་ཆར་བར་སྤྱེས་ཏེ་ཆེ་འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་འཐོབ་པ་
 དང་། ཆེ་འདིར་དེ་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྤྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་ཐོབ་སྟེ། དེའང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་སུ་སྤྱེ་བ་
 དང་། ཆོས་འདི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པའི་སྤྲིག་ཀྱན་འདག་
 པ་དང་། ལམ་འདི་ལ་བསམ་གཏན་བྲས་པ་ཅུང་དང་། སྤྲིགས་བམ་སྒྲིག་པ་དང་། ཁ་ཉོན་དུ་འདོན་
 པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲིགས་བམ་གྲིས་པས་ཀྱང་མཐོ་རིམ་ཀྱི་དཔལ་སྤྱེ་དང་ཁྱད་པར་བ་འཁོར་སྤྱར་
 འཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་གཡེང་བས་མ་བྱུབ་ན། ལམ་འདིའི་རྣམས་འབྱོར་པ་དང་རྣམས་འབྱོར་
 མ་རྣམས་འཛིག་ཉེན་འདི་ནས་འཛིག་ཉེན་པ་རོལ་དུ་འཕོ་བའི་ཆོ། དཔལ་ཏེ་དུ་ཀ་དང་རྗེ་བཙུན་མ་

པག་མོ་ལ་སོགས་པའི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ། ལག་ན་མེ་ཉྱག་དང་། བདུག་སྟོས་དང་། རྒྱལ་
མཆན་དང་། བ་དན་དང་། སེལ་སྟན་སྟོ་ཆོགས་པ་ཐོགས་པས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྐྱའི་མཆོད་པ་སྟོ་
ཆོགས་པས་བསྐྱུས་ནས་སྤྱིའི་མཁའ་སྟོན་གྱི་གནས་སུ་འཁྲིད་ཅིང་ནང་གི་མཁའ་སྟོན་འཆི་བ་འོད་
གསལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །པན་ཡོན་དེ་རྣམས་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་ལམ་ལ་སྐབ་པར་བྱེད་
པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་ས་སྟངས་ཀྱི་ཉམ་ཉུང་པོ་དཀོན་པར་གསུངས་པས། འདི་འདྲ་
བའི་རྟེན་དཀའ་བའི་ལམ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱ་ས་ཡོད་པའི་དུས་སུ་ནི། ཉམ་ཉུང་རྟེན་དཀའ་བར་ཤེས་
པར་གྱིས་ལ། ལམ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོན་པ་ལ་འབད་པར་བྱོས་ཤིག །མངོན་ཉྱགས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་རྣམས་ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་འདོད་ན། བདེ་མཆོག་གི་ཚ་བཤམ་གྱི་རྒྱུད་དང་། སྤྱི་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་
པ་རྣམས་དང་། འདི་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་བརྒྱུད་
པ་སོ་སོའི་ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྟོགས་ཏེ། བླ་རགས་རྣམས་མཐའ་དག་
པར་ལྷ་ཨི་པའི་སྐབ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་འདོད་འཛོར་གྱིས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་མདོ་སྟགས་གནད་ཀྱི་དོན། །རི་བཞིན་འགྲེལ་ལ་ལེགས་པར་དབང་འབྱོར་པའི། །སྐྱ་
སྐབ་ཤ་བ་རི་ལས་ལེགས་བརྒྱད་པ། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་ཨི་པ་ཡི་ལུགས་མཆོག་འདི། །ལམ་འདི་ཤེས་
ནས་དད་པ་རྟེན་པ་ཡི། །ཚུལ་བཞིན་སྐབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་འདོད་པ། །སྐལ་ལྷན་མང་པོས་རིང་ནས་
བསྐྱལ་བའི་ངོར། །གསོལ་བ་རིང་དུ་བཏབ་ནས་ལེགས་པར་སྐྱར། །རྒྱ་སྐར་དབུས་ན་ཉ་རྒྱས་ཆོ་བ་
བཞིན། །ཕྱོགས་འདིའི་སྐབ་ཐབས་དབང་པོ་འདི་སྐྱར་ལས། །རྣམ་དཀར་བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་
སྟེ་བོ་ཀུན། །དཔལ་ལྷན་ཉེ་རུ་ཀ་ཡི་ཞབས་བཏན་ཤོག །དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉམ་ཉུང་ཉམས་གྱུར་
པ། །དཔལ་ལྷན་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལམ་བཟང་པོ། །མི་རྒྱུ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་ལེགས་
འཛོན་པའི། །དཔྱོད་ལྷན་དུ་མས་ཕྱོགས་ཀུན་གང་བར་ཤོག །ཅེས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ལྷ་ཨི་
པའི་ལུགས་ཀྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྐབ་ཐབས་བདེ་ཆེན་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ནི། ལམ་འདི་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐབ་འདོད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ཞིག་

གིས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ། མང་དུ་ཐོས་བའི་དགེ་སློང་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་བའི་
 རྣལ་འབྱོར་བ་ཤར་ཙོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་བའི་དཔལ་གྱིས་འབྱོག་རི་པོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བའི་སྤིང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་དཀའ་བཞི་བ་རིན་ཆེན་དཔལ་ལོ། །འདིས་ཀྱང་བསྐྱན་བ་
 རིན་པོ་ཆེ་ཚྭ་གས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅུས་པར་གྱུར་ཅིག། །།སྐུ་མཆོད་ལོ།

༡༡། དེལ་བྱ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷན་ཐབས་བཅུགས་སོ།།

༡༡༡། །ཁྲ་མ་དང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་ཉེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་ལ་གྲུས་པས་བྱག་འཆལ་ལོ། །
 དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་དེལ་བྱ་པའི་མཛོན་རྟོགས་ངག་འདོན་གྱི་ཆ་གའི་རིམ་པ་ནི། བང་མཆོད་
 གཏོར་མ་ལྷན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའས། ཡང་ན། ཏ་ཏོ་རྩིེ་ ཁ་དོག་དེ་རོ་རུས་པའི་སྦྱོན་བཅོམས་ཤིང་བདུད་ཅིར་
 གྱུར། ཨོྲེ་ལྷུང་རྩྱ། ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད་པས། རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར། སྦྱོན་འགོ་གཏོར་མ་མཛོན་རྟོགས་
 ནས་འབྱུང་བ་ལྷན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། བྱག་རྒྱ་བཅེངས་པའི། སྦོ་ ཞེས་བཟོད་ནས། རང་གི་བྱགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་
 གནས་པའི་རྩྱ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་འོད་ཟེར་གྱིས་དུར་ཁོད་བརྒྱད་ན་གནས་པའི་
 རྩྱགས་སྦྱོང་དང་ཞིང་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་བྱངས་ཏེ། རྩྱགས་མཆམས་བརྒྱད་དུ་
 འཁོད་པ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས། བདེ་མཆོག་གི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱར་
 བཞེངས་པའི་མགོན་ཐམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རྩྱ་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྩྱ་རྩེ་དཀར་པོ་ཅི་གསུམ་པ་
 ནས་འབྱུ་ཅམ་འཁོད་པའི་རྩྱ་རྩེ་འོད་ཟེར་གྱི་སྦྱ་གྲུས་བྱངས་ནས་གསོལ་བར་གྱུར། རྩྱ་རྩེ་ཐལ་མོ་ཁ་ཁྱེ་
 བའི་བྱག་རྒྱ་བྱས་ལ། ཨོྲེ་ཁ་ཁ་ཞེས་པ་ནས་རྩྱ་རྩྱ་པར་སྦྱ་རྩྱ། ཞེས་”ལན་གཉིན་བཟོད་”༡) རྩྱགས་གཡོན་དང་མཆམས་གཡས་
 སྦྱོར་དུ་གནས་པ་ལ་འབྱུལ་ལོ། ཨོྲེ་ཨ །བྱ་རྩྱ་རྩྱ་སྦྱ་རྩྱ། དེ་བཞིན་དུ་ཨ །གྱི་གནས་སྤྱ། སྦྱ་རྩྱ། གྱིས་ཞབས་བསིལ་དང་། ཨོྲེ་
 བཟླ་བུའི་ལྷུང་རྩྱ། དེ་བཞིན་དུ་བུའི་གནས་སྦྱ་རྩྱ་བེ། རྩྱ་བེ། གཞུ། བྱི་ཕྱི་ཏེ། འཕྱ། ཐམས་བཅུག་ལ་དབུལ།
 རྩྱགས་སྦྱོང་དང་ཞིང་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོྲེ་ལྷུང་རྩྱ། ཞེས་ནང་མཆོད་དབུལ། ལྷ་ཡི་
 ཆོགས་ཐམས་མ་ལུས་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཀུན་བྱུབ་ཤོག །ཅེས་དང་ཡིག་བརྒྱ་བཟོད། ཨོྲེ་
 བཟླ་བེུ་འདིག་རྟོན་པ་ཐམས་རང་གནས་སྦྱ་གཤེགས་པར་གྱུར། མཆོད་པ་བསང་སྦྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི།

༡) ལ། ༩་ན་༡་ ལན་གསུམ་བཟོད།

སྲི་རྒྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཞགས་བསངས། སྲ་ལྷ་ལྷ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྣང་བར་སྤྱངས། སྣང་བའི་ངང་ལས་ཀྱི་ངམ་ཨ་
ལས་བྱང་བའི་ཐོད་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྩྱུ་རྩྱུ་ལས་བྱང་བའི་མཆོད་ཡོན།
ཞབས་བསིལ། མེ་ཉླག་བདུག་སྟོས། མར་མེ། ཇི་ཆབ། ཞལ་ཟས། རོལ་མོ་ལ་སོགས་པ་རང་
བཞིན་སྣང་ཉིད་རྣམ་པ་མཆོད་རྫས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཅན། བྱེད་ལས་དབང་པོ་དུག་གི་སྦྱིད་ཡུལ་དུ་
ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱེད་པར་ཅན་སྟེར་བར་གྱུར། ཨོྲ་ཨྲ [ཀླུ་རྩྱུ། དེ་བཞིན་བྱ། སྤྱི། ཨོྲ་བརྩ་
བུའྲེ་ཀླུ་རྩྱུ། ཞེས་པ་ནས། འཤྲའི་བར་སྤྲུགས་བྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དེ་ནས་མཆུལ་དབུལ་ཞིང་གསོལ་བ་
གདབ་པ་ནི། བྱག་གསུམ་བྱས་ཏེ་སྦྱིར་མཆུལ་བ་ཤམས། བྱག་གསུམ་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་བྱག་ཏུ་མེ་ཉླག་འབུལ། བྱག་བྱས་ཏེ་མེ་ཉླག་དང་བཅས་
བའི་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་སྦྱང་པོ་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་དོན་དུ་སེམས་དགེ་བ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཆོགས་རྣམས་
ཀྱུན། །རྩྱལ་བཞིན་ཆོག་ལྡན་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་ལ་ནི་ཉེར་གནས་མཛོད། །ཅེས་པ་གསུམ་གྱིས་མེ་ཉླག་
གཏོར་ལ་གསོལ་བ་བཏབ། བྱག་བྱས་ཏེ་སྦྱིར་མ་མ་གཏོགས་པའི་མེ་ཉླག་བསྟ། བྱག་བྱས་ཏེ་མཆུལ་བ་ཤམས། བྱག་བྱས་ཏེ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མེ་
ཉླག་སྦྱིར་མ་ལ་འབུལ་བའི་བྱིར་མཆུལ་སྦྱིར་མ་ལ་འབུལ། སྦྱིར་མས་ཀྱང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བྱུལ་བའི་མཆུལ་དང་། རང་གི་མེ་ཉླག་སྦྱིར་མ་གོང་མ་ལ་
འབུལ་བའི་བྱིར་མེ་ཉླག་མཆུལ་གྱི་དབུས་སུ་སྦྱངས་ལ་རྟེན་གྱི་བྱང་དུ་བཞག་བྱག་བྱས་ཏེ་རང་གནས་སུ་འཁོད། ཡང་ན་བྱག་གསུམ་བྱས་ཏེ་
སྦྱིར་མའམ། གཙོ་བོ་ལ་མེ་ཉླག་དབུལ། ཡང་བྱག་གསུམ་བྱས་ཏེ་གལ་ལ་འཁོད་པ་རྣམས་ལ་མེ་ཉླག་བཀྲམ། དེ་ནས་བྱག་སྦྱིར་མ་ཆོན་གཞན་ལ།
གསོལ་གདབ་དང་བཅས་པ་སྦྱིར་མ་བཞིན་བྱའོ། །དེ་ནས་སྦྱིར་མའམ་གཙོ་བོས། བཤགས་པ་དང་བསྐྱམ་པ་སྦྱོན་དུ་འགོ་བ་
ཅན་གྱི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པར་བྱ། ཞེས་བཛོད་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ། །ཞེས་པ་
ནས། གོ་འཕང་མཆོག་ལ་འགོད་པར་བགྱ། །ཞེས་པའི་བར་གསུམ་གྱིས་སྦྱབས་འགོ་སོགས་བྱ། དེ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་
བརྒྱས་པ་ནི། རང་གི་སྦྱི་བོར་བྱི་ལས་བརྒྱ་ཨ་ལས་རྒྱ་བའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་རྩྱུ་ལས་རྩོ་རྩོ་ཅེ་ལྷ་བ་ལྷེ་བ་
རྩྱུ་གིས་མཆོན་པ་ལས་འོད་འཕྲོས་དོན་གཉིས་བྱས་རྩྱུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྩོ་རྩོ་
སེམས་དབའ་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་རྩོ་རྩོ་དང་དེའི་བྱ་འཛིན་པ་རྩོ་རྩོའི་སྦྱིལ་བྱང་གིས་
བཞུགས་པ། ཡུམ་རྩོ་རྩོ་སྟེམས་མ་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་ཀྱི་བྱག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་
པས་འབྱུང་པ། གཉིས་ཀའང་དར་དང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་སྦྱ་ཆོགས་ཀྱིས་སྦྱས་པ། གཉིས་ཀའི་སྦྱི་

བོར་ཨོ། མགིན་པར་ལྷུང་ཐུགས་ཀར་རྩྱ། ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རང་འབྲེལ་ཡེ་
 ཤེས་པ་སྐྱུན་བྲངས། རིམ་རྩྱ་པོ་རྟོག་ཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། ཡང་རྩྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་
 དབང་གི་ལྷ་སྐྱུན་བྲངས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་
 པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་གང་བའི་བྱམ་པ་ཐོགས་ནས། ཨོ་སྐྱ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ཨ་རྟེ་
 རྱི་ཀ་ཏ་ས་མ་ཡ་ཤྱི་ཡ་རྩྱ། ཞེས་དབང་བསྐྱར། ལུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་གང་། མི་བསྐྱོད་པས་
 དབྱ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཐུགས་ཀར་ཆེ་བའི་སྟེང་དུ་རྩྱ་གི་ཐ་མར་ཡེ་གེ་བརྒྱ་པའི་སྐགས་ཀྱི་བསྐྱོར་
 བར་གྱུར། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིག་སྒྲིབ་དང་དམ་ཆེག་
 ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་དག་པར་མངོན་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཐུགས་ཀའི་
 སྐགས་སྟེང་རྩྱ་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིག་སྒྲིབ་སྐྱབས།
 སངས་རྒྱས་སྤྱན་དབང་ལ་མཆོད་པ་ལུལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འོད་
 ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ནས་སྐགས་སྟེང་རྩྱ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐིམ་པས། དེ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཀར་
 བོར་བབས་པ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྦྱོར་མཆམས་ནས་ཐོན། རང་གི་ཆངས་བྱག་ནས་ཞུགས་ཏེ། ལུས་
 ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་གང་། སྒོ་གསུམ་ཀྱི་ཕྱིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སངས་ཀྱི་
 དག་པར་གྱུར། ཨོ་བཟླ་ཏེ་རུ་ཀ་ས་མ་ཡ་མ་རུ་སྤྱ་ལ་ཡ། ཏེ་རུ་ཀ་ཏེ་ལོ་པ་ཏེ་ལ། རི་རྩོ་མེ་རྩ་ཤ། སུ་
 ཏེ་ཏེ་མེ་རྩ་ཤ། ཨ་རུ་རྩོ་མེ་རྩ་ཤ། སུ་པོ་ཏེ་མེ་རྩ་ཤ། སྐྱ་སི་རྩོ་སྤྱ་ཡ་རྩོ། སྐྱ་ཀམ་སུ་ཅ་མེ།
 ཅེ་རྩོ་ཤྱི་ཡི་ཀུ་རུ་རྩྱ། ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་རྟོག་ལྷན་པར་བཟླ་ཏེ་རུ་ཀ་སྤྱ་མེ་སྤྱུ། ཏེ་རུ་ཀ་རྩ་ཤ། མ་རྩ་ས་མ་
 ཡ་སར་ལྷུང་རྩྱ་པར། ཅེས་བརྒྱས་ནས་རྒྱུད་མངོན་བརྟོག་ཆེ་མ་ལས། བདག་ནི་མི་ཤེས་ཚོངས་པ་ཡིས། །དམ་ཆེག་
 ལས་ནི་འགལ་ཞིང་ཉམས། །ལྷ་མ་མགོན་པོས་སྐྱབས་མངོན་ཅིག །གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་
 སྟེ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །རྡོ་རྗེ་སེམས་
 དཔའ་ཡབ་ཡུམ་རང་ལ་ཐིམ་པས། རང་གི་སྒོ་གསུམ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
 དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ཤྱི་ཏེ་རུ་ཀ། ཏེ་ནི་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཏེ་ཞེས་

[illegible]

དཀར་ཆག་བསྐྱར་གཟིགས།

མགོ་བོ། དེ་ལས་ཏིང་ལུས། དེ་ལས་ལྷ་གྲུབ་པའི་ཞེས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། རྩི་ལས་ཁ་
 རྟོག་ཅེས་དང་། འཁྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་ལོ་ལྷའི་ལྷ་ཆོག་གས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་དང་། སྤྱོད་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་ཞེས་དང་། ལྷ་དེ་ལ་ཐིམ་ཞིང་། རྩི་ཡིག་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་
 རི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས། ཡོ་ལྷུང་རྩི་ཞེས་པ་ནས། རྩོམ་ཉྱེད། ཟླ་བ་དབྱངས་གསལ་རྩི་དང་བཅས་པ་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཞེས་པ་ནས། དུས་གཅིག་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།
 དེའང་ཁང་པ་བཅེགས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་པ་ཞེས་དང་། སྟོ་སེར། དབྱས་སྟོ་བ། དེའི་
 དབྱས་སུ་སྟོ་ཆོག་པ་བསྟོ་དང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། དབྱས་ཀྱི་བསྟོ་ལྷེ་བར་ཉི་མའི་གདན་ལ་རང་
 ཉིད་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་དང་། གཡོན་ཞལ་ལྷང་། རྒྱབ་ཞལ་དམར། གཡས་ཞལ་སེར་བ། ཞལ་རེ་
 རེའང་ཞེས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཕྱག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ་ཞེས་དང་། རྟོ་ཤལ་ཅན།
 ཀླང་པ་གཉིས་བབྱད་པ་གཞུང་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འབྱུང་བ་རིམ་ཅེགས་ཀྱི་
 ཞེས་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་པ། ཀླང་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཀ་བ་བརྒྱད། བ་གྲུ་དང་ཞེས་
 པ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་། སྟོང་གའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱས་ཀྱི་ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉི་རུ་ཀ་
 སྟོ་མདོག་མཐིང་ག་ཞལ་བཞི་པའི་ཞེས་དང་། མི་རུས་ཀྱི་ཐལ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་པ། ལྷེ་
 བའི་དམར་ཆ་གཏུམ་མོ་མའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་རྟོ་
 རྗེ་པག་མོ་སྟོ་མདོག་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་པ་ཞེས་པ་ནས་མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྷ་བཙུང་འོ་ཤལ་ཅན་ཏེ།
 དབྱིད་དང་ཐིག་ལེའི་རོ་བོ་གཉིས་སྟོང་གར་ཕྱད་ནས་སྟོ་མས་པར་འཇུག་པས་བཞུགས་པ། སྟོང་
 གའི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་དང་། ཀ་རྩྱི་ག་བསྐྱམས་པ། གཡས་བརྒྱང་གིས་བཞུགས་པ། ཕྱག་རྒྱ་
 ལྷས་བརྒྱན་པ་ཐོད་སྐམ་ལྷའི་དབྱ་རྒྱན་དང་། ཐོད་སྐམ་ལྷ་བཙུང་འོ་ཤལ་ཅན། ཤར་སྟོ་ལ་སོགས་
 པའི་ཞེས་དང་། འཁོར་ལོ་ཉིད་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན། ཕྱིའི་ཡུལ་ཉིད་བཞིའི་རོ་བོར་གྱུར། གནས་ཉིད་
 བཞིའི་རྩ་དང་ཁམས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དཔའ་མོ་དང་དཔའ་བོ་
 ཉིད་བཞིར་གྱུར་པ་ནི། སྐྱ་མཆོམས་བླ་སྟོ་ར་མ་ལ་ཡ་ན་གནས་པའི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་ཡོངས་སུ་

གྱུར་བ་ལས་ཁུ་ཀ་པ་མི་དང་། ཅ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རབ་གཏུམ་མ། སྤྱི་གཙུག་རྩེ་ལན་རྩ་རར་
གནས་པའི་ཅ་ནང་གི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་མདུ་ཀུན་ལ་དང་གཏུམ་མིག་མ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྤར་
མཐར། སྤུས་མོ་གཉིས་ཀྱི་ལུ་ཏར་གནས་པའི་ཅ་ནང་གི་ཁམས་དང་ཅ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས།
རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དང་བཙུན་འབྲུས་ཆེན་མོ་སྟེ་ཉེ་བའི་དུར་ཁོང་དེ་སྤྱིའི་འཁོར་ལའི་ལྷ་རྣམས་སྤྱི་
མདོག་དཀར་པོ་ས་ལོག་ན་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ། ཁུ་ཀ་པ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་བཞི་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་གཡས་རྩོ་རྩེ་དང་གཡོན་དེལ་བྱ་བསྐྱམས་ནས་
ཡུམ་ལ་འབྱུང་པ། དབུ་སྒྲ་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན། སྤྱི་པོར་ཞེས་པ་ནས་དབྱལ་བར་རྩོ་རྩེའི་སྤོང་བ།
ཕྱག་རྒྱ་དུག་གིས་བརྒྱན་པ། ཐོད་སྐྱམ་ལཱའི་དབུ་རྒྱན་དང་། ཐོད་སྐྱམ་ལཱ་བཙུའི་དོ་ཤལ་དང་སྟག་གི་
བགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན་གཡས་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པ། རབ་གཏུམ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔའ་
མོ་ཉེར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཅེས་པ་ནས་ཐོད་སྐྱམ་ལཱའི་དབུ་རྒྱན་དང་། ཐོད་སྐྱམ་ལཱ་
བཙུའི་དོ་ཤལ་ཅན། ལྷའི་ཅ་བར་གནས་པའི་ཅ་རྩྱུ་རིང་པོ་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་གནས་པ་ཡོངས་
སུ་གྱུར་བ་ལས་ཁྱ་གདོང་མ་ནག་མོ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྤར་ཏེ། མཛོད་སྤྱིའི་བྱག་པར་གནས་པའི་ཅ་རྩྱུ་རིང་པོ་
དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་གཤིན་རྩེ་བརྟན་མ་གཡས་སྤྱི་གཡོན་
སེར་བ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྤར་ཏེ། ལྷ་བྱག་གཉིས་ན་གནས་པའི་ཅ་རྩྱུ་རིང་པོ་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་གནས་
པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་གཤིན་རྩེ་འཛོམས་མ་གཡས་ལྷང་གཡོན་སྤྱི་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་
གཅིག་མ། ཞེས་པ་ནས། ཁ་རྩྱུ་ག་བསྐྱམས་པ་ཞེས་པའི་བར་སྟོང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞིའི་སྐབས་བཞིན་སྤར་ལ། རོའི་
གདན་ལ་གཡས་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པ། ཕྱག་རྒྱ་ལུས་བརྒྱན་པ། ཐོད་སྐྱམ་ལཱའི་དབུ་རྒྱན་དང་།
ཐོད་སྐྱམ་ལཱ་བཙུའི་དོ་ཤལ་ཅན། ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་ལས་རྩྱུ་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་
བའི་རྩོ་རྩེ་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ནས། ཅེ་མོར་བྱ་སེར་པོར་མཆོན་པ། ཡབ་ཀྱི་ལྷེ་བར་རྒྱ་གདན་ལ། ལོ་བརྒྱ་
བེ་རོ་ཅ་རྩྱུ་ཡེ་རྩྱུ་པར་སྤྲུ། ཕྱགས་ཀར་རྒྱ་གདན་ལ། ལོ་སར་བྱ་རྒྱ་ལྷ་གི་རྩྱུ་ཡེ་བརྒྱ་བརྟན་ལྷེ་རྩྱུ་
རྩྱུ་པར་སྤྲུ། མགོན་པར་ཉི་གདན་ལ། ལོ་བྱེ་བརྒྱ་ཉེ་ཉེ་བྱ་བྱ་གི་རྩྱུ་པར་རྒྱ་གི་རྩྱུ་ལ་སྐྱེ་རྩྱུ་

སྤྲུལ་དབྱེ་བར་ཉི་གདན་ལ། ཡོ་རྩེ་ཉ་ཉ་ཉི་ཉི་པའ་གི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དམར་པོ་འོད་
 ཟེར་འཕྲོ་བ་གཡོན་སྒྲོར་དུ་གནས་པ། ཡུམ་གྱི་ལྷ་བར་ཉི་གདན་ལ། ཡོ་ཕྱེ་བཟླ་ཉེ་ཉེ་ཞེས་བ་ནས་རྩ་ལ་
 སྤྲུལ་རྩ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གར་ཉི་གདན་ལ། ཡོ་རྩེ་ཉ་ཉ་ཉི་ཉི་པའ་མགོན་པར་སྒྲ་གདན་ལ། ཡོ་བཟླ་
 བེ་རོ་ཅ་རྩེ་ཡེ་ཉི་ཉི་པའ་སྤྲུལ་དབྱེ་བར་སྤྲུལ་གདན་ལ། ཡོ་སྤྲུལ་བཟླ་རྩ་གི་རྩེ་ཞེས་བ་ནས། སྤྲུལ་ཉི་
 སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དམར་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་གཡོན་སྒྲོར་དུ་གནས་པ། སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་
 བན་ཚུན་ཞལ་སྦྱར་ཞིང་འོད་ཟེར་འཕུང་བའི་རྣམ་པ་ཡོ་ཕྱེ་ཞེས་བ་ནས་པའ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པར་ཞུགས་
 བས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ཞེས་དང་། ལྷན་སྦྲེས་གི་ཡེ་ཤེས་སྦྲེས་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
 གཉིས་ཀྱང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གི་ངོ་བོར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ལྟར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་དེ་
 ཉིད་ནི་བྱང་ཚུབ་གི་སྤྲུལ་གི་ཆོས་སོ་བདུན་གི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་ལྷ་སོ་བདུན་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ཞིང་།
 ལྷ་རྣམས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ཉ་བྱར་གྱུར་། རང་གི་སྦྱིང་གར་ཡོ་
 ཉ་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྩོ་རྩེ་སེམས་དབའ་དཀར་པོ་དཀར་དམར་ནག་པའི་ཞལ་
 གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་རྩོ་རྩེ་དང་རྩེ་མ་རུ་དང་མགོ་བོ། གཡོན་ཟིལ་བྱ་དང་ཐོད་པ་དང་ཁ་ལྷོ་ག་
 འཛིན་པ། བག་མོ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ། མགོ་བོར་ན་མ་ཉི་སེར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྣམ་
 སྤང་སེར་པོ་ཞལ་གཅིག་། ཕྱག་བཞིའི་གཡས་གཉིས་འཁོར་ལོ་དང་རྩེ་མ་རུ། གཡོན་གཉིས་ཟིལ་བྱ་
 དང་ཐོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཁ་ལྷོ་ག་འཛིན་པ། གཤིན་རྩེ་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ། དེ་བཞིན་དུ་རྩེ་མཚོག་
 གི་ཕྱག་མཚོག་། ཁ་ལྷོ་ག་འཛིན་པ། ཞེས་པའི་རྩེ་མ་སུ་ཅ་རྩེ་ག་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ། རྩོར་སེམས་སྒྲ་གདན་
 ལ་བཞུགས་ཤིང་སྤྲུལ་པའི་འོད་ཀོར་ཅན། “གཞན་ལྷ་ནི་ཉི་གདན་ལ་”^{༡)}གཞུགས་ཤིང་ཉི་མའི་འོད་ཀོར་
 ཅན། དབའ་པོ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གིས་བརྟན་ཅིང་ཐོད་སྒྲུལ་ལྷའི་དབུ་རྒྱ་དང་།
 ཐོད་སྒྲུལ་ལྷ་བཟུའི་དོ་ཤལ་ཅན། སྤྲུལ་གསུམ་པ་གཡས་བརྟན་གིས་བཞུགས་པ། གཙོ་མའི་ལྷ་བར་
 ཡོ་པོ་ཞེས་དང་མག་མོའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཡོན་ཐོད་པ་དང་ཁ་ལྷོ་ག་ཞལ་པ་འཛིན་པ། རྩོ་རྩེ་སེམས་དབའ་དང་

༡) ཅ། བ་ན་ལ་ གཞན་ལྷ་ནི་གདན་ལ།

དཀར་ཆག་བསྐྱར་གཟིགས།

སོགས་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་ཀྱང་ལྷ་ར་མཆོད། རང་མཆོད་གཏོར་མ་ལྷ་ར་གིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ་འབྲུལ་བ་ནི། མཐོན་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་
 ལྷ་གས་ལ་རྩྱ་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེ་དཀར་པོ་ཅེ་གསུམ་བཅུ་གས་འབྲུ་ཅམ་འཁོད་པའི་དོ་རྩེ་
 འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲ་གྲུས་བྲངས་ནས་གསོལ་བར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤྱོད་གྱིས་གཡོན་སྒོར་དུ་ལན་
 གསུམ་དབྱགས་ལ། དབྱས་སུ་བདུད་རྩི་ལྷོང་པོ་བྱུང་བར་བསམས་ཏེ། གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤྱོད་སྒྲུབ། དབྱས་ནས་བྲངས་ཏེ། སྤྱོད་མཆོམས་
 སུ་སྤྱོད་དུ་གཏོར་ཞིང་། རྩོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་
 ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པོ་སྤྱོད་ཐུག་བརྒྱུད་ཅུ་ཅེ་བཞིའི་འབྲུང་
 གནས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཞལ་དུ་ཨོ་
 ཨུམ་ཏྱུ། དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཞལ་དུ་ཨོ་ཨུམ་ཏྱུ། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་གྱི་མཐར། འབྲུ་
 གསུམ་བཏགས་ལ་དབྱལ། ཨོ་རྩི་ཏ་ཏ་ཏྱི་ཏྱི་པེ། ཨོ་ཨུམ་ཏྱུ། ཞེས་བ་ནས། ཨོ་ཡ་མ་མ་མ་མ་རྩི་ཏྱི་ཏྱི་པེ། ཨོ་
 ཨུམ་ཏྱུ། ཞེས་ལྷ་རང་རང་གི་སྒྲ་གས་ལ་འབྲུ་གསུམ་བཏགས་བ་སྤྱོད་གའི་ཐད་ནས་ལྷ་ར་ལུལ་ལ། དེ་ནས་མཐེབ་སྤྱོད་གྱིས་ནང་མཆོད་
 བྲངས་ཏེ་ལྷེ་ཅེ་སྤྱོད་མཆོམས་སྤྱི་གཙུག་གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་བྲས་ལ། ཆོས་སྦྱོང་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་སྒྲ་གས་ལ་འབྲུ་གསུམ་བཏགས་ནས་ལུལ། དུར་
 ཁོད་བརྒྱུད་ན་གནས་པའི་རྩོགས་སྦྱོང་ཞིང་སྦྱོང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོ་ཨུམ་ཏྱུ། གཞི་
 བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་ར་གྱུར་པ་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོ་ཨུམ་ཏྱུ། ཞེས་ལྷེ་བའི་ཐད་ནས་གཏོར་
 ཞིང་མཆོག་སྤྱོད་གྱི་ཐུག་རྒྱས་དབྱལ། དེ་ནས་ནང་མཆོད་མཐེབ་སྤྱོད་གྱིས་རང་གི་ལྷེ་ཅེ་ལ་བཞག་ནས། ཨོ་ཨུ་མྱི་ཏ། ཞེས་བ་ནས།
 ཀོཅྱོ། མཐོན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཆོམས་པར་གྱུར། ཨོ་སར་བཟླ་ཀ་མི་ནི། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ལྷ་ར་ལྷ་ར་སྤྱོད་པོའི་”རྣལ་འབྱོར་མ་བཞིས་ཐོད་པ་བདུད་རྩིས་”¹⁾གང་བར་བསམ། ཨོ་ཤྱི་མཐུ་སྒྲ་ཁ་ཞེས་བ་ནས། པེ་
 སྒྲུ། གནས་བཞི་དང་གསང་གནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཡབ་ཡུམ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་བྱུང་
 སེམས་ཞུ་བ་སྤྱི་བོ་ནས་མཐོན་པར་སྤྱོདས་པ་ན་དགའ་བ། ཞེས་དང་། ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་
 པས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་གྱུར། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྒྱུ་མེད་
 ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པས་དེ་

1) ཅ། ༡་བ་ན་ རྣལ་འབྱོར་མ་བཞིས་བདུད་རྩིས།

དཀར་ཆག་བསྐྱར་གཞིགས།

དཀྱིལ་འཁོར་མདུན་དུ་སྐྱོན་བྲངས། ཡོ་ཨ ། སྤྲི་རྩེ་རྩེ་སྤྲི། ཞེས་སྐར་བཞེན་ཆུ་གཉིས་ནས། རོལ་མོའི་བར་གྱིས་
 མཚོད་ནས། ལག་པ་གཉིས་རྩེ་རྩེའི་ཐལ་མོ་དང་མཚོད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་རྣམས་བདེ་སྟོང་གི་རོ་བོ་
 དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཞེས་པ་ནས། སྤྱ་གྲུས་བྲངས་ནས་གསོལ་བར་གྱུར། ཡོ་
 བརྩ་ཨ་ར་ལི་རྟོ། ཞེས་དང་། ཡོ་ཀ་ར་ཀ་ར། ཞེས་པ་ནས། རྟི་ལི་རྟི་ལི་རྟི་རྟི་པའ། ཅེས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་། ཡོ་
 བརྩ་ཨ་ར་ལི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཏོར་མ་འབྲུག། མཚོད་ཅིང་བསྟོད་ནས། སྤྱིད་པ་དང་མཉམ་ཞི་བ་ཆགས་བཅོམས་
 ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་འདྲིམས། ། ཁྱོད་ནི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་མཁའ་ལྟར་གཟིགས་པ་དང་ལྡན་པ། ། མགོན་
 པོ་ཤིན་ཏུ་བཅེ་བ་ལྷི་བའི་ཆུས་བརྒྱན་སྤྱགས་ཀྱི་ཆུས། ། མཛོད་ཅིག་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་
 ཤིན་ཏུ་རྩེས་བཅེར་མཛོད། ། ཅེས་གསོལ་བ་གདལ། དུར་ཁྱོད་ན་གནས་པའི་ཕྱོགས་སྟོང་དང་། ཞེས་པ་ནས།
 འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་པ་ལས་བདེ་མཚོག་གི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྐྱུར་བཞེངས་པའི་མགོན་རྣམས་ཀྱི་
 ལྷགས་ལ་རྟི་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྩི་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པ་ནས་འབྱུ་ཅམ་འཁོད་པའི་རྩི་རྩེའི་འོད་ཟེར་
 ཀྱི་སྤྱ་གྲུས་བྲངས་ནས་གསོལ་བར་གྱུར། ཡོ་ཁ་ཁ་ཞེས་པ་ནས་པའ་པའ་སྤྲི། ཡོ་ཨ ། སྤྲི་རྩེ་རྩེ་སྤྲི།
 ཞེས་སྐར་བཞེན་ཆུ་གཉིས་རོལ་མོ་དང་བཅས་པའི་བར་གྱིས་མཚོད་ལ། ཀར་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟོད། ལྷ་ལི་ཚོགས་རྣམས་མ་ལུས་
 དང་། ། ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཀྱན་འབྱུང་ཤོག ། ཡོ་བརྩ་རྟེ་རུ་ཀ་ཞེས་དང་། ཡོ་ཡོ་ག་ཞེས་པ་ནས།
 རྟོ། ཡོ་བརྩ་ལྷུང་འདིག་རྟེན་པ་རྣམས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་ཤིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 བདག་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། དེ་ནས་སྐྱ་དཀྱིལ་དང་བཅས་པ་བསྐྱུ་ཆུལ་ནི་རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྟི་ལས་ཞེས་པ་ནས་
 དེ་རྣམས་སྟོང་གའི་ཡབ་ཡུམ་ལ། དེ་གཉིས་སྟོང་གར་ཐིམ་པར་གྱུར་པར་བསམ། གཞལ་ཡས་ཁང་
 གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐིམ། ཞེས་བའི་རྩེས་སུ་ལྷ་རྣམས་རང་གནས་སུ་ཐིམ་པ་ལས། ཅུ་དང་ཁམས་
 རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར་པར་བསམ། གཞིའི་རྟེ་རུ་ཀ་ཞེས་པ་ནས། སྤྱགས་ཀའི་རྟི་ཡིག་ལ་
 ཐིམ། རྟི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྟེ་རུ་ཀ་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་རྩི་
 རྩེ་དང་བྲིལ་བུ་འདྲིན་པ་ཡུམ་དང་བཅས་པར་གྱུར། ཞེས་དང་སྟོད་ལམ་པ་འཇུག་པའི་ཆོ། རང་ཉིད་རྟེ་རུ་ཀ་
 སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྩི་རྩེ་དང་བྲིལ་བུ་འདྲིན་པ་གཡམས་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པ་

ལ། ལུས་དྲོ་རྩེ་པག་མོ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་འཁྱུང་
 པར་གྱུར། པར་བསམ། གོ་ཆའི་སྤང་བ་ནི་རང་གི་སྤྱིང་གར་ཆེ་བ་ལ་དྲོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་ཨོྲ་ཏ་དཀར་པོ།
 མགོ་བོར་ཉི་མ་ལ་རྣམ་སྤང་གི་ངོ་བོ་ན་མ་ཉི་སེར་པོ། ཞེས་བ་ནས་དབྱལ་བར་ཉི་མ་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ལུས་དབང་གི་རང་བཞིན་ཏུ་མཆོག་གི་ངོ་བོ་པར་ཏྱི་ལྡང་གྲུ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གོ་ཆ་བྱུག་དགོང་།
 གཙོ་མའི་ལྷོ་བར་ཉི་མ་ལ་དྲོ་རྩེ་པག་མོའི་ངོ་བོ་ཨོྲ་འི་དམར་པོ། ཞེས་བ་ནས་དབྱལ་བར་ཉི་མ་ལ་ཡན་
 ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་དབང་གི་རང་བཞིན་ཅུཿ་ཀའི་ངོ་བོ་པར་པར་དུད་ཀས་མཆོན་པར་གྱུར།
 ཞེས་དང་གོ་ཆ་ཆེན་པོས་བསྐྱང་བ་ནི། སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཉེར་བཞིར་ཉི་གདན་ལ་བྱ་རྒྱ། ཨོྲ་ ཨ། གོ་
 རྒྱ། དེ། ས། གྲ། ཨོྲ་ ཉི། ཀོ། ཀ། ལ། གྲ། ཉི། བེ། བྱ། སོ། སྤ། བ། སི། ས། གྲ། རྣམས་ཐེག་ལེས་
 བརྒྱན་པར་གྱུར། ཆོས་རིམ་སྤྱུགས་ཀྱིས་བསྐྱང་བ་ནི། གཡོན་པའི་མཐེབ་མཛུབ་ཀྱིས་སྤྱུགས་བརྫོང་པའི་ཕྱོགས་དེར་སེ་གོ་ལ་གཏོག་
 པ་སྟོན་དུ་བཅུང་ནས་ཤར་བྱ། ཨོྲ་སྤྱུ་ནི་སྤྱུ་ཏྱི་ཏྱི་པར། ཐུང་བྱ། ཨོྲ་གྲི་རྩ་གྲི་རྩ་ཏྱི་ཏྱི་པར། ལུབ་ཏུ། ཨོྲ་གྲི་རྩ་བ་ཡ་
 གྲི་རྩ་བ་ཡ་ཏྱི་ཏྱི་པར། རྩོལ། ཨོྲ་ལྷ་ན་ཡ་ཏྱི་རྩ་ག་སྤྱན་བརྩ་ཏྱི་ཏྱི་པར། ཞེས་བརྫོང་ནས་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །ཁ་ཐས་
 ཀྱི་དུས་སུ་རང་གི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སྐད་ཅིག་གིས་གསལ་བར་དམིགས་ནས། ཁ་ཐས་ཀྱི་ཆ་ ཨོྲ་ལྷ་ཏྱི། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྫོང་པས་
 ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། ཨོྲ་ཁ་ཁ་ཞེས་བ་ནས་སྤྱུ། ཞེས་པའི་བར་ལན་གཅིག་བརྫོང་དེ། ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་ཕྱལ། བཟའ་བཅུང་
 ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ལག་པ་གཡས་པ་ལ་རྣམ་སྤང་གི་ངོ་བོ་ཏྱི་དཀར་པོ་ལས་སྤྱེས་པའི་འཁོར་ལོ་
 དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་ཏྱི་ཡིག་གིས་མཆོན་པ། བསམས་པའི་སྤྱིང་དུ་བཟའ་བཅུང་ངམ་བཟའ་བཅུང་དང་བཅས་པའི་
 སྤྱིང་དངོས་སུ་བཞག་པའམ་དེར་མོས། ལག་པ་གཡོན་པ་ལ་སྤང་མཐའི་ངོ་བོ་ཏྱི་དམར་པོ་ལས་སྤྱེས་པའི་བརྒྱ་
 དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཏྱི་ས་མཆོན་པ། བསམས་ལ་ཁ་ཐས་ཀྱི་ཁ་དགའ་པའམ་དགའ་བར་མོས་ལ། ཁ་ཐས་ཀྱི་
 སྤྱིང་དུ་ཉི་གདན་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་རྩི་སྟོན་པོ་བསམས་ལ། ཏྱི་ཏྱི་རྩི་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྫོང་པས་རིམ་བཤྱར།
 ཁ་དོག་བྱི་བྱས་ཀྱི་སྐྱོན་བཅོམས་ཤིང་བདུད་ཅིར་གྱུར། རྩི་འི་གཡས་སུ་ཨོྲ་དཀར་པོ། གཡོན་དུ་
 ལྷ་ཏྱི་དམར་པོ། མདུན་དུ་ཏྱི་སྟོན་པོ་གནས་པར་གྱུར། ཨོྲ་ལྷ་ཏྱི། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྫོང་པས། རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་
 ཞིང་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། སྐབས་འདི་དང་གཞན་དུ་བཟའ་བཅུང་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་ལག་མཆོང་

བྱ་ཚུལ་ནི་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་ནང་མཆོད། ཨོྲེཿ ཧྲཱི། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་གཡོན་པ་ལ་བསང་གཏོར་བྱས་ལ་ལག་པ་མཉེ་
 བར་བྱལ། དེ་ནས་གཡོན་པའི་སོར་མོ་ལྷ་ལ་མེ་ཏོག་རེ་རེ་བཞག་པའོ། ཡང་ན་ནང་མཆོད་ཀྱི་ཐེག་ལེ་རེ་བྱས་ཏེ། གཡོན་པའི་སོར་མོ་
 རྣམས་བསྐྱས་པའི་མཐེ་བོང་ལ་ཆོ་གདན་དང་། གཞན་བཞི་དང་སོར་མོ་ལྷ་བསྐྱས་པའི་སོར་མོ་རྣམས་
 ལ་ཉི་གདན་རེ་རེ། གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཐེ་བོང་ལ་རྟོག་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཨོྲེཿ་ཏྲ་དཀར་པོ། མཛུ་བ་
 མོ་ལ་རྣམ་སྒྲུང་གི་ངོ་བོ་ན་མ་ཉི་སེར་པོ། གྲུང་མོ་ལ་བརྒྱ་གར་དབང་གི་ངོ་བོ་སྒྲུ་ཏྲ་དམར་པོ། སྲིན་
 ལག་ལ་དཔལ་ཉི་རྩ་ཀའི་ངོ་བོ་བོ་པ་ཏྲ་ཉི་ནག་པོ། མཐེུ་ཆུང་ལ་རྟོ་རྩེ་ཉི་མའི་ངོ་བོ་རྩྱུ་རྩྱུ་ཏྲ་དམར་
 སེར། སེན་མོ་རྣམས་ལ་ཏྲ་མཆོག་གི་ངོ་བོ་པཏྲ་ཏྲ་ལྷང་གྲ། རྣམས་བསམས་ལ། གཡོན་པའི་མཐེལ་དུ་བརྒྱ་
 དམར་པོ་འདབ་མ་ལྷ་པའི་ལྷེ་བར་ཉི་མ་ལ་རྟོ་རྩེ་པག་མའི་ངོ་བོ་ཨོྲེཿ་བུ་དམར་པོ། ཤར་གྱི་འདབ་མར་ཉི་
 མ་ལ་གཤིན་རྩེ་མའི་ངོ་བོ་ཏྲ་ཡི་ཐུན་པོ། དབང་ལྷན་དུ་ཆོ་བ་ལ་མོངས་བྱེད་མའི་ངོ་བོ་རྩྱུ་རྩྱུ་ལྷང་གྲ།
 བྲང་དུ་ཉི་མ་ལ་སྦྱོད་བྱེད་མའི་ངོ་བོ་རྩྱུ་རྩྱུ་སེར་པོ། རུབ་དུ་ཉི་མ་ལ་སྒྲག་བྱེད་མའི་ངོ་བོ་རྩྱུ་རྩྱུ་ལྷང་གྲ།
 ལྷའི་འདབ་མར་ཉི་མ་ལ་གཏུམ་བྱེད་མའི་ངོ་བོ་པཏྲ་པཏྲ་དུད་ཀ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་པར་གྱུར་པར་
 བསམས་པའོ། ཡང་ན་གོ་ཆའི་སྐབས་བཞིན་སྐབས་དེ་དག་ལས་ལྷ་སོ་སོར་བསྐྱེད། ལག་པའི་རྒྱབ་ཀྱི་བོལ་ལ་མེ་ལོང་ལ་
 གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟར། གོ་ཆའི་སྐབས་བཅུ་གཉིས་གསལ་བར་གྱུར་པར་བསམ། ལྷར་བསྐྱེད་ན་ལྷ་བཅུ་
 གཉིས་སམ། ཡང་ན་བོལ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བསམ། ལག་པའི་སའི་ཁམས་ནི་ལྷུང་བྱེད་མ། ཆུའི་ཁམས་ནི་
 གསོད་བྱེད་མ། མའི་ཁམས་ནི་འགྲུགས་བྱེད་མ། ལྷུང་གི་ཁམས་ནི་གར་གྱི་དབང་ལྷག་མ། རྣམ་
 མཁའི་ཁམས་ནི་བརྒྱའི་བ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པར་བསམས་ནས། ཨོྲེཿ་ཏྲ་ཞེས་བ་ནས། པཏྲ་པཏྲ། ཅེས་པའི་བར་
 ཀྱི་སྐབས་བརྗོད་ཅིང་། གཡས་པས་ཁྱ་བའི་རྩས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བའམ་ནང་མཆོད་ཀྱིས་གཡོན་པའི་བྱི་ནང་ཀུན་དུ་བྱུག ལག་པ་དཔལ་
 བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་ངོ་བོར་གྱུར་པར་བསམ།
 དེ་ནས་མཆོད་པ་ནི། ཨོྲེཿ ཧྲཱི། ཞེས་དང་ཀང་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་བརྗོད་ཅིང་། ཁྱ་བའི་རྩས་སྐབས་བ་དང་། ཞོ་ལ་སོགས་པ་ལག་པ་གཡས་
 པས་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ལ་དབུལ། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་ཟན་ལ་སོགས་པ་གོང་བའི་རྩས་རྣམས་ཀྱང་ལག་པའི་ལྷ་ལ་དབུལ། དེ་ནས། ཨོྲེཿ་
 ཏྲ་ཨོྲེཿ ཧྲཱི། ཞེས་སོགས་གོ་ཆའི་སྐབས་ལ་འབྲུ་གསུམ་བཏགས་པས་མཆོད་ལ་ནང་མཆོད་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད། དེའང་ཡབ་ཀྱི་གོ་ཆ་ལ་

གཡས་སྐྱོར་དང་། ལུས་གྱི་གོ་ཆ་ལ་གཡོན་སྐྱོར། འཁོར་ལོའི་ལྷ་ཚོགས་ལ་ཕྱོགས་གཡོན་སྐྱོར་དང་། མཚམས་གཡས་སྐྱོར་བྱ་བ་ལ་ནས། ཨོ་
 ཨ ། བྱ་ཏྱི་རྒྱ ཞེས་སོགས་ཚུ་གཉིས་ཉེར་སྦྱོང་རྩལ་མོ་དང་བཅས་པས་སྤར་བཞིན་མཆོད། ཏང་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྟོད་ནས། ལྷག་
 ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་དོན་བྱ། ཨོ་བཟླ་ཏེ་རུ་ཀ ཞེས་སོགས་ཏེ་རུ་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་བཟོད། འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་ལག་
 པ་གཡོན་པ་ལ་གོས་པའི་རྩས་རྣམས་གཡས་པས་བསྐྱུས་ཏེ་གཡོན་པའི་ལག་མཐེལ་བྱ་བཞག ། དེ་ནས་གཡོན་པའི་མཐེལ་སྤོང་གིས་བཟུང་སྟེ།
 ཨོ་ལྷུང་རྒྱ། ཞེས་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་གཏང་བེ་བྱ་དང་མགོ་བོར་བྱུགས་ཏེ་བད་ཀོར་བྱས་ནས་མགོ་བོར་བཞག་ལ། ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་སྤྱི་བོ་
 ལས་ཞུགས་ཏེ། རང་ལ་ཐེམ་པར་བསམ། ལག་པ་གཡོན་པའི་རྩས་ཕྱེད་རང་གི་བཟའ་བརྒྱུད་དང་བསྐྱེའོང་། ཕྱེད་སྦྱོང་གཞན་ཞིག་ཏུ་བཅུག་ལ་
 གཞག་པར་བྱའོ། ། བྱི་མ་འདི་ལྷར་བྱས་ན། འོངས་སྦྱོང་འཕེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་བཞེད་དོ། ། ལག་པ་ལ་གོས་པའི་རྩས་ལྷག་
 མ་རྣམས་ལག་པ་པན་ཚུན་མཉེས་ནས་གདོང་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བྱུགས་ན་སྤྱང་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ། སྤྱད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་
 དང་དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་མཆོད་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྦྱོང་བ་མཉམ་པ་ཉིད་
 དོ། ། ། ལྷམ་བུ་མོས། ཨོ་ས་མ་ཡ་འུ་རྒྱ་སའ་རྣམས་ས་མ་འུ་རྒྱ་ཉེ། བྱེ་ལ་རྒྱ་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེ་ཅེ་
 གསུམ་པ་དཀར་པོ་ནས་འབྱུ་ཅམ་འཁོད་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱ་གྲུས་བྱངས་པར་བསམས་ནས་འོངས་སྦྱོང་པས་
 སྦྱོང་གའི་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་རྣམས་ལ་བྱུལ་བས་ལྷ་རྣམས་མཉེས་ཤིང་ཆོས་པར་གྱུར་པར་
 བསམ་པར་བྱའོ། ། ཐོག་མཐའི་གཞན་རྣམས་མངོན་རྟོགས་བཞིན་བྱ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱོར། དོ་རྩེ་པག་མོ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་མ་སོ་བདུན་གྱི་སྤྲུགས་
 རྣམས་ཀྱི། རྒྱ་དང་པོ་བྱང་བྱ་དང་། གཉིས་པ་རིང་པོ་དང་། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དཔའ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་བྱང་བྱ་དང་། པཎྜི་ཏ་མུ་མ་པ་རི་བྱ་
 རྩས་བཤད་དོ། ། ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྤར་ནས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་འིལ་བྱ་པའི་
 མངོན་རྟོགས་དག་ཏུ་འདོན་ཚུལ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་འདིས་ཀྱང་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་སྐྱུབ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བྱ་དང་ཞིང་རྒྱས་པར་
 གྱུར་ཅིག། ། ། འདིའི་བརྒྱད་པ་ནི། དོ་རྩེ་འཆང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ། འིལ་བྱ་པ། རུས་སྤལ་ཞབས། འབར་བ་འཛིན། ཀམ་པ། གྲུ་བྱ་པ།
 རྣམ་རྒྱལ་ཞབས། ཉི་ལོ་པ། ལྷ་རྩེ་པ། “པམ་མཐའ་བ”¹⁾སྤྱུ་མཆེད། རྒྱག་སྤྱེལ་རབ་བཅེགས། མལ་གྲོ་ལོ་རྩེ་པ། ས་ཆེན། སྒྲོ་བ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ།
 རྩེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེ། ས་པམ། བོ་དོང་རིན་ཆེན། རྒྱ་པམ། རིན་པོ་ཆེ་བསྟོད་རྣམས་སེང་གོ། བྱ་རིན་པོ་ཆེ། ཐུགས་སྤལ་ལོ་རྩེ་པ། ཡང་ས་པམ། རྒྱ་
 མ་འཕགས་པ། ཞང་དཀོན་མཆོག་དཔལ། ལ་བཟའ་བྲག་ཕྱག་པ། རྒྱ་མ་དམ་པ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། །

1) ལ། 13་ན་ཅ་ པམ་མཐའ་བ།

༡༡། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ལྷ་ཨི་པའི་ལྷགས་གྱི་བདེ་མཆོག་ རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་གྱི་ སྙེ་མ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ལྷ་ཨི་པའི་ལྷགས་གྱི་དབལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་རྫོགས་
རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་གྱི་སྙེ་མ་ཞེས་བྲ་བ།

སྙེ་མ་དང་རྩེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞབས་གྱི་བརྒྱུ་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་
སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དབའ་བོ་དབའ་མོའི་དབང་ཕྱག་མ། །བྲེ་བའི་དབྱུས་ན་ལྷན་པོ་ལྟར། །རབ་
བཞིན་ཏེ་རུ་ཀ་དབལ་དང་། །རྩེ་བཅུན་རྩེ་རྩེ་པག་མོ་ཡི། །ཞབས་ལ་སྙིང་ནས་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། །གྲུབ་
ཐོབ་ཆེན་པོའི་རྫོགས་པའི་རིམ། །ཤིན་རུ་རྫོགས་པར་དཀའ་བའི་གཞུང་། །སྔོན་ཆད་སྔོགས་འདིར་
ཅ་བཤད་གྱི། །རྒྱུད་སྟེས་ལེགས་པར་མ་བཟུལ་བ། །བདག་གིས་བཙོན་པ་ཆེན་པོ་ཡིས། །རིང་དུ་
འབད་ལས་རྟེན་གྲུར་བ། །དེ་འདིར་བཤད་པར་བྲུ་ཡིས་ཉོན། །ལྷ་ཨི་པའི་ལྷགས་གྱི་རྫོགས་རིམ་
རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་གཞུང་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཆོག་དོན་ཅམ་གྱི་སྙིང་ནས་དམིགས་སྒྲོར་
སྒྲོང་རྒྱ་རྣམས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འདུག་ནའང་། །རྫོགས་རིམ་འདི་བདེ་མཆོག་གི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་
གི་རྒྱུད་གང་གིས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་སོགས་གྱི་སྟོན་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཁྱད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཐའ་
དག་པར་བཤད་པའི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པའི་བཤད་པ་མི་འདུག་གོ། །དེ་ལྟར་ནའང་རྣམ་དཔྱད་
དང་དོན་གཉེར་ཆེ་ཞིང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་ལམ་སྟོན་རིམ་བཞིན་ཡིན་པ་མཐོང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་
བསམ་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་རྟོག་བཅད་པར་རིགས་ཏེ། །ལྷ་ཨི་པའི་ལྷགས་འདི་འཕགས་
ལུལ་དུ་བདེ་མཆོག་གི་རྩ་བ་རུ་གྲགས་ཤིང་། །རྩེ་མ་འབྱུང་གི་གྲུབ་ཆེན་ཡང་དུ་མ་འདུག་པས་ཤིན་

ཏུ་འགངས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་འབྲུ་བའི་རྫོགས་རིམ་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོ་འཆད་པ་ལ་ལྷ།
 རྫོགས་རིམ་འདི་ཙ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་པ་དང་། གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་
 དེ་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་དང་། ཉམས་སུ་
 གླངས་པས་རྒྱུད་ལ་མངོན་ཉོགས་སྟེ་བའི་རིམ་པ་དང་། རིམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་
 པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱང་སྟོད་ནས་འབྱུང་བ་དང་། མངོན་བརྗོད་སོགས་ནས་འབྱུང་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་ལས། ལྷ་ཡི་ཀྲ་ཡི་མདུན་བསམས་ནས། རྣམ་འབྱོར་ཆེན་
 པོ་ངལ་བསོ་བྱ། །ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་ནི། །ལྟེ་བའི་ཙ་བར་གནས་པར་བསྟོམ། །ཡི་གེ་
 མཆོག་གི་གནས་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་དབུས་སུ་གནས་པར་བསམ། །སྐྱ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ཅན། །
 ལྷ་ཡི་གཟུགས་ནི་བསྟོམ་པར་བྱ། །གོང་བུ་ལས་འདས་གྱུར་པ་དེ། །སེམས་ཉིད་དུ་ཡང་བསྟོམ་མི་
 བྱ། །དེ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བསམ། །སེམས་པ་ཉིད་དུ་མཆོན་པ་མིན། །བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
 དེ་བསམས་ན། །དེ་ལས་གཟུངས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་འདིའི་རྫོགས་རིམ་
 ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཀྱང་སྟོད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པར་གསུངས་པ་བཞོད་པའོ། །གཉིས་པ་
 ནི། ཀྱང་སྟོད་ཀྱི་བཅུ་གཉིས་པར་གཞུང་སྒར་བྲངས་པ་དེའི་འཕྲོས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལྷག་དང་
 བཅས་པ་དང་། སྒར་བྲངས་པ་ཡང་རྒྱུ་པ་འགའ་ཞིག་མ་ཆང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་
 མངོན་བརྗོད་ཀྱི་ང་བྲུག་པ་ལས། ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཉག་བཞུགས་པར། །གང་ཞིག་སྒར་ནི་
 བཤད་པ་ཉིད། །དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་ནི་ཡིན་པར་བཤད། །དེ་ནི་སྟོ་དགུ་དག་ཏུ་འགྱུར། །དེ་ལ་ལྟེ་བའི་
 འཁོར་ལོ་ཆེ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱར་བཤད། །དོ་རྩེ་ཅན་ནི་དེར་བཞུགས་པ། །ཆ་མེད་ཆ་
 ནི་རྣམ་སྤངས་པ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་རོལ། །ལུས་ལས་འདས་ཤིང་གོས་པ་མེད། །ལ་ལར་
 གཟུགས་ཅན་དག་ཏུ་བཞུགས། །ལ་ལར་སྣ་དང་ངག་དག་དང་། །ལ་ལར་ན་བར་སྐྱ་དག་དང་། །ལ་
 ལར་དོ་རྩེ་བྱི་ཆེན་ཆུ། །ལ་ལར་ཆོར་བར་བཅས་པའི་སེམས། །ལ་ལར་སྟོམ་དང་ལ་ལར་བཞེས། །
 ལ་ལར་ཁྱོད་དང་ལ་ལར་ཞི། །ཞེས་པ་ནས་ལ་ལར་བྲག་དང་པགས་པར་འགྱུར། །ལ་ལར་སྐྱ་ངན་

གཏུང་བ་དང་། །ལ་ལར་བསྐྱེད་པའི་མེ་དག་ཡིན། །ལ་ལར་མཐོ་རིས་སྒྲེ་བ་སྟེ། །རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་
འདི་ལྟ་བུ། །ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བཞུགས་འདི་ལ། །ལྟ་གང་ཆ་ནི་རྣམ་སྤངས་པ། །དེ་ཡི་སྒྲུ་མ་སྒྲ་
ཆོགས་འདི། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་ལ། །དེ་ནས། །བརྟག་པ་མིན་པ་རྡོ་རྗེ་ཅན། །གཟུགས་མེད་
པར་ནི་རྟ་གཏི་ནང་། །སྟེ་བའི་ནང་ན་བསྐྱེད་ཆེ། །བཙུ་བྱ་གཟིག་ནི་གདབ་པར་བྱ། །ཡི་གེ་དང་ཡང་
མཉམ་སྦྲུང་བས། །ཁ་སྦྲུང་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན། །དེ་དབུས་རྟག་ཏུ་གསང་བ་ནི། །འབྲིན་དང་སྤྱད་
པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཅན། །གཅིག་བྱར་རང་འབྱུང་ཆེ་བའི་ལྟ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་
ཀུན་དངོས་ཞེས། །མཆོན་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྲེས་པ་ན། །ཐམས་
ཅད་བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་འདི་བཤད་པའམ། །ཡང་ན་མི་ཤེས་གས་
ཀུན་མཐུན་པ། །སྒྲ་ཡི་ཉག་མ་བརྒྱ་ཡི་ཆ། །མཆོག་གི་གཟུགས་ཅན་བསམ་པ་སྟེ། །སྟོང་པ་མ་ཡིན་
དམིགས་སུ་མེད། །ཡི་གེ་མེད་ཅིང་སྟོང་བའང་མིན། །གོས་པ་མེད་ཅིང་ས་ཐོན་མེད། །གཟུགས་
མེད་མཆོན་མའང་མེད་པ་སྟེ། །རྣམ་ཤེས་རང་གི་དངོས་པོ་ནི། །རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་དག་ཏུ་གཟུང་། །
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །དེ་ནས་རྣམ་འབྲོར་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་མཆོན་མ་བརྒྱད་གསུངས་པའི་འོག་
ཏུ། །བསྟན་པ་དགོད་པ་ལག་བཅངས་དང་། །འབྱུང་དང་གཉིས་གཉིས་ལ་སོགས་པ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་དབུགས་འབྲིན་གསུངས། །དགྲུ་པ་སྒྲ་མའི་སྒྲ་མ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་འདིར་ནི་བསྟན་པ་
ཡིན། །རྣམ་པ་གཞན་དག་ཅ་དང་འདྲ། །དེ་ཉིད་སྟོན་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སྟོན། །དེ་ཉིད་མི་འགྱུར་དམ་
པ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་བྱེད་དེ། །ལུས་ཀུན་ལ་ནི་རྣམ་པར་གནས། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་
ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཉེ་དུ་ཀ་དཔལ་ཡིན་པར་བཤད། །སྒྲེས་པ་མ་ནིང་ལ་སོགས་ཉིད། །སྤྱ་བའི་སྟོང་པོའང་
འཛིན་པ་ཡིན། །ཡེ་ཤེས་དག་ཏུ་འབྱུང་དེ་ལ། །གང་ཞིག་ས་ལ་གནས་རྣམས་དང་། །བསྟན་བཅོས་
དག་ནི་མ་ལུས་དང་། །རིག་བྱེད་གྲུབ་མཐའ་གནས་པ་རྣམས། །འཛིན་ཉིན་འདི་དང་གཞན་དག་ཏུ། །
དེ་མེད་པར་ནི་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །རིག་བྱེད་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམས་ལ། །འདི་ནི་སྟོང་པོར་རབ་ཏུ་
བཤད། །ཅེས་གསུངས་ལ། །དེ་ནས་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་བསྟན་པ་སོགས་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ། །ལྷ་

མི་ཀླ་མི་མདུན་བསམས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོས་ངལ་བསོ་སྟེ། །བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་སེམས་
 ཉིད་དེ། །སེམས་ཀྱང་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །སེམས་ཅམ་ཉིད་ཀྱང་མི་བསམ་སྟེ། །དེས་ནི་འཛིན་པ་
 རོབ་པར་འགྱུར། །གང་གིས་རྒྱད་ཀུན་ལས་གསང་བ། །ཁྱོད་ལ་ཡང་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །འདི་ནི་
 འབད་པས་སྤྱ་བྱ་སྟེ། །གཉིས་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྟོན། །རྣལ་འབྱོར་མ་སོགས་ཐམས་ཅད་
 དང་། །དཔའ་བོའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་འབྲས་བྱ་འཛོལ། །ཅེས་གསུངས་
 ལ། ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། །གང་གི་རི་ལྟར་སྟོན་དུ་གསུངས། །ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་
 ཏྲག་ཏུ་གནས། །ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་སུ་བརྗོད། །སྒོ་དགུ་རུ་ནི་གྱུར་པ་སྟེ། །ལྟེ་བའི་དབུས་ན་
 བརྒྱ་ཆེ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲགས། །དེ་ཡི་གནས་ན་དཔའ་བོ་བཞུགས། །ཆ་མེད་ཆ་
 བྱི་རྣམ་པར་སྤངས། །ལུས་རྣམས་ཀུན་གྱིས་“རྣམ་པར་ཅུ”། །ལུས་བྲལ་ངི་མ་མེད་པ་སྟེ། །ལ་ལར་
 གཟུགས་ཀྱི་གནས་ན་བཞུགས། །ལ་ལར་སྤྱ་ཡི་གནས་ན་བཞུགས། །ཞེས་པ་ནས། རི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་
 རྣམ་པར་དབྱེ། །ལྟ་ཡིས་རི་སྟོང་གསུངས་པ་ཀུན། །གང་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་གནས། །ཞེས་
 པའི་བར་དང་། ལྟེ་བའི་རྩ་བར་བརྒྱ་གནས། །གོ་སར་བཅས་ཤིང་འོད་དང་ལྗན། །རང་བཞིན་ཀུན་ནི་
 ཤེས་དག་ལྟར། །བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་གྱིས་ནི་བསྟོར། །ཡི་གོ་མཉམ་པར་སྟོར་བ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་
 སྟུར་བའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་ཡི་དབུས་སུ་སྟོང་བ་ཆེ། །སྟོང་བ་སྟུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །གང་གི་མིང་
 བྱི་ཀུན་རང་བཞིན། །གང་གིས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའོ། །ཉི་མ་ལྷ་བ་རྣམ་དག་སྟེ། །འཆར་དང་རུབ་
 པར་བསྟན་པ་ཡིན། །སྤྲིག་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕེལ། །
 བརྒྱའི་སྤྱ་རྩེར་ཡུངས་ཀར་ཅམ། །རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་རང་བཞིན་ཀུན། །ཡིད་གྱིས་འདས་པར་ཡང་དག་
 ལྟར། །སྤྱི་ཡི་དབྱངས་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །དེ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཏེ། །གཞན་གྱིས་སངས་
 རྒྱས་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་མཆོན་མ་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །
 མངོན་བརྗོད་ལས། ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཏྲག་བཞུགས་པར། །གང་ཞིག་སྤར་ནི་བཤད་པ་ཉིད། །

༡) ཅ། ར་ན་ན་ རྣམ་པར་ཅུ།

ཅེས་གསུངས་པའི་སྤར་བཤད་པ་ནི་རྒྱད་དེའི་ལེན་དང་པོ་ལ་ཡང་བསྟེན་ཏུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་ཁོ་
ནར་མི་བྱ་བར་ཅ་རྒྱད་ལས། གསང་བ་མཆོག་གིས་དགེས་པ་ན། །ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་
བཞུགས། །མཁའ་འགོ་ཀུན་དངོས་སེམས་པ་ནི། །རྫོ་རྫོ་སེམས་དཔའ་བདེ་བའི་མཆོག་ །འདི་ནི་
རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་དཔའ། །མཁའ་འགོ་བྱ་བའི་སྤྲོམ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་བསྟེན་
དགོས་ཏེ། རྫོ་རྫོ་མཁའ་འགོ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤར་བཤད་གསང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་དུ་
རྟག་ཏུ་བཞུགས། །ཡི་གེ་བཅུ་དྲུག་རིག་པ་ཆེ། །བདེ་མཆོག་སྒྲ་མར་བཤད་པ་དང་། །ཞེས་གསུང་
བ་མཆོག་གིས་དགེས་པ་ན་ཞེས་སོགས་རྒྱད་དེར་བཤད་པ་དང་། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱད་གཉིས་ཀ་
ལའང་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉེ་བར་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྫོགས་
རིམ་རྣམས་འགྲོར་ཆེན་པོ་ནི་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་གང་གིས་གསུངས་པ་ཀུན་སྟོང་ན་མི་གསལ་ཡང་མངོན་
བརྗོད་ལས་གསལ་བར་བཤད་ལ། ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
ཉེ་བའི་ཅ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས། རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཀུན་སྟོང་དང་མཐུན་པ་ནི།
མངོན་བརྗོད་ལས་གསུངས་ཤིང་ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ཡང་མངོན་བརྗོད་དང་བསྟན་དགོས་པར་
སྤར་བྱངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པས་ཅ་རྒྱད་དང་མངོན་བརྗོད་དང་ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་གསུམ་
བསྐྱེགས་ཏེ་འདིའི་རྫོགས་རིམ་ཤེས་དགོས་ལ། བདེ་མཆོག་གི་གཞུང་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་
ཤེས་དགོས་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་ཀྱི་སྤྲོང་པོ་རྫོ་རྫོ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྫོ་རྫོ་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྲོང་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་
དང་ཞེས་སོགས་གསུམ་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་ཀུན་སྟོང་ལས། གོང་མའི་གོང་མ་མེད་པ་ཉིད། །འདི་ཉིད་དུ་
ནི་ཡང་དག་བསྟན། །མེས་ཏེ་གཞན་དག་ཅ་དང་འདྲ། །ཞེས་མར་དོའི་འགྱུར་ལས་འབྱུང་སྟེ། བསྟན་
པ་སོགས་བཞི་ནི་རྒྱད་སྟེ་བཞི་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་གསུམ་ནི་གོང་མ་དང་བཅས་པ་དང་། བདེ་
མཆོག་ལྟ་བུ་བཞི་པ་ནི་གོང་ན་མེད་པའོ། །དགྲ་པ་ནི་མཆོན་མ་བརྒྱུད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ཏེ་འཆད་

པར་འགྱུར་རོ། །དེར་བཤད་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལམ་ནི་མེད་ངང་འདྲ་ལ། བྱ་རྒྱུད་སོགས་
 རས་བཤད་པ་ནི་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་སྟོང་པོ་མེད་པ་རྣ་དང་འདྲ། ཞེས་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་
 དེའི་བསྐྱགས་པ་བསྟན་ཏེ། རྟེན་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་དག་ཏུ་འབྱུང་
 དེ་ལ། །ཞེས་བ་ལ་ནི་མངོན་བརྗོད་དང་ཀུན་སྐྱོད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྦྱང་ནའང་།
 དོན་ནི་ཀུན་སྐྱོད་མར་དོས་བསྐྱར་བ་ལས། གང་ཞིག་ཅེས་པའི་རྟེན་པ་གསུམ་གྱི་མཐར། ཡེ་ཤེས་
 དེ་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་། །ཞེས་བ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྐྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རིག་བྱེད་དང་གྲུབ་མཐའ་
 སོགས་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་དེ་རྣམས་འབྱུང་བའི་དོན་བཤད་ཅིང་། མངོན་
 བརྗོད་འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྟོག་རྒྱ་རྒྱུ་བཅུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ལ་གནས་པ་ནི་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་དང་།
 བསྟན་བཅོས་ནི་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་དང་། རིག་བྱེད་ནི་ཕྱི་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ནི་ཉན་
 རོས་པའི་སྟེ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཏ་སྟེ་ག་ཏ་རྟེ་ཏས་བཤད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་གཞུང་
 ལས་བཤད་པའི་དངོས་གྲུབ་“ཐམས་ཅད་ལས་”¹⁾མངོར་བསྐྱུས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་པའི་དོན་
 རོ། །དེ་ཉིད་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སྟོག་ །ཅེས་བ་ནས། སྟོང་པོ་འང་འཛིན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་
 ནི་ཀུན་སྐྱོད་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། ཐ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་སྦྱུར་དང་། དང་པོ་བཞི་བརྟག་གཉིས་
 ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི། གྱི་རྟོ་རྟེ་དང་སྦྱུར་ལས། བསྟེན་པས་ཡང་དག་གང་
 འབྱུང་བ། །སྟོབ་མའི་ཁར་ནི་བརྟུང་བར་བྱ། །རོ་མཉམ་སྟོབ་མའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཉིད། །དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བྱ་
 བར་བྱ། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །རང་གཞན་ཡང་དག་རིག་པ་སྦྱངས། །མཁའ་མཉམ་
 རུལ་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད། །དངོས་དང་དངོས་མེད་བདག་ཉིད་མཆོག་ །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་
 འབྲེས། །ཆགས་དང་ཆགས་བྲལ་རྣམ་པར་འབྲེས། །དེ་ཉིད་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སྟོག་ །ཅེས་
 གསུངས་པས་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བ་ལས་མཆོན་པའི་དོན་ཉམས་སུ་སྦྱངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་

1) ཅ། ༥་བ་ཙ་ ཐམས་ཅད་ལས།

ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་སློག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སློག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཤིན་ཏུ་གཅེས་པས་
 སློག་དང་འབྲ་བས་སམ། དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སློག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་དོན་ནོ། །དེ་དང་བྲལ་ན་མི་འཆོ་བས་སློག་གོ་ཞེས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་བཞེད་དོ། །དེ་ཉིད་མི་འགྱུར་
 བ་ནི་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དང་མཐར་འཇིག་པ་མེད་པའོ། །འདི་ལ་བརྟག་གཉིས་དང་སྦྱ་ཁར་ཡི་གེ་ཞེས་
 བསྒྱུར་བ་ནས་ཨ་ཏྲ་ར་སྤྱིར་ཡི་གེ་ལའང་འགྲོ་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་
 ཡེགས་སོ། །དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཅེས་པས་སྟོང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལུས་ཀྱན་ཞེས་པས་བཅུད་གི་ངོ་
 བོར་བསྟན་པར་ཀྱན་སྟོད་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
 ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ནི་འབྲས་བུའི་ལྷན་སྐྱེས་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། ལམ་གྱི་
 ལྷན་སྐྱེས་ནི། འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟོགས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན། །ཅེས་བུད་ལྷན་དོན་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཉེ་དུ་ཀ་དཔལ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི། སྤྱི་ཉེ་དུ་
 ཀའི་ཡི་གེ་བཞིའི་དོན། སྤྱི་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ལྟར་ཆང་པའོ། །སྐྱེས་པ་དང་མ་
 བྱེད་དང་སོགས་པས་བུད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྤྱ་བ་དང་རགས་པའི་སྟོང་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་འཇིན་པ་སྟེ་འཇིག་
 རྟེན་པས་ངེས་པ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེར་ཤར་བ་སྟེ། དེའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གིས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་རྟེན་ཏུ་ཤར་བ་སྟེ། ངེས་
 དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་སྟོགས་ལ་སོགས་པའི་ཆ་སྤངས་པ་དེའི་སྦྱ་མ་སྟེ་རོལ་པ་སྦྱ་ཆོགས་པར་ཤར་
 བས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བཞུགས་པར་སྤར་བྲངས་པའི་ལུང་། ལ་ལར་གཞུགས་ཅན་དག་
 ཏུ་བཞུགས། །ཞེས་སོགས་རྒྱུད་གཉིས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནོ། །འདི་ཡང་བརྟག་གཉིས་
 ལས། དངོས་སོ་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་འདི། །སྦྱ་མའི་གཞུགས་ཀྱིས་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རྟེན་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། གསུམ་སོ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ལྷན་
 ཅིག་སྐྱེས་པ་བྱང་རྒྱལ་བཟོད། །ཡང་ན་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་བདག །ཡང་ན་ཀྱན་གྱིས་རྣམ་པར་
 སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྟེ་ཉིག་གིས་བྲེང་བར། ཡང་ན་ཞེས་པ་དང་གང་ཡང་ཞེས་པ་རྣམ་

གངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱན་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་
 པས་དགའ་བ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དེ། ཐུན་མོང་གི་བདེ་བ་གཉིས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་ཞེས་པ་རྣམས་གངས་གཞན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 སྤངས་པ་ནི་དགའ་བ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་རང་རིག་པའི་བྱང་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམས་
 གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ཉིད་བྱང་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་འདི་དག་དང་བྲལ་བ་ལ་
 བཞེན་ནས་འདི་ནས་འདི་ཡིས་གསུམ་པོ་སྤངས་པ་ཞེས་སོ། །ཞེས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྟོང་གི་ཐུན་མོང་
 བ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་དགའ་བ་གསུམ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 བས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱང་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཉམས་
 སུ་སྟོང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་བྲལ་བས་དགའ་བ་གསུམ་གྱིས་དེ་སྤངས་པར་བཤད་པ་ལྟར་
 ཏེ། དེས་འགའ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་། དེས་འགའ་དགའ་བ་གསུམ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་མེད་པར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་སྤྱིའི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱན་ལ་བྱུང་བ་དང་། ལམ་གྱི་རིམ་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་མཆོན་ཉིད་གཞན་ལ་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྟོང་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་འོད་གསལ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལ་བྱང་པར་བྱེད་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་ཡང་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་ལ་ནི་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ངོ་ཤོ་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བཅུད་ཀྱན་ལ་བྱུང་བ་ན་བདེ་
 བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལ་བྱུང་པར་ཐ་སྟོན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དམ་པའི་
 འབྲེལ་བ་སྟོང་པོ་གསལ་བ་ལས། ཆོས་ཉིད་ནི་བྱུང་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་འོད་གསལ་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ནོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བྱུང་བ་སྟེ་ཆོས་རྣམས་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་
 བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ་ཆོས་

ལས་ཆོས་ཉིད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོས་
 ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱུང་བར་གསུངས་པའི་དོན་གཞན་ཡང་ཐབས་དང་ལྡན་ན་ལུས་དེ་ལས་དེ་འབྲུང་
 དུ་རུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། མན་ངག་སྟེ་མ་ལས། འོ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་
 གནས་སྐབས་སུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་མ་སྐྱོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་
 སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བརྗོད་ཅེ་ན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་
 བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། རང་གིས་རིག་པའི་ལྟ་ཇས་དེ། །ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་དག། ཐ་མལ་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས། །ཤེས་རབ་ཚུང་བས་མཐོང་མི་འགྱུར། །
 མི་འགྱུར་བ་ཡི་རང་ལུས་དེ། །སྤྱོད་པ་གཅིག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །སྤྲོ་མའི་བཀའ་བློན་གནས་པ་
 ལས། །ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་རྣམས་པར་གནས། །རྩ་ཤིང་འབྲིལ་ཤིང་ལ་སོགས་པ། །ཀུན་ཏུ་གནས་པར་
 གྱུར་ན་ཡང་། །མི་ནི་ཐབས་དང་བྲལ་བ་ཡིས། །མེ་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཐབས་དང་བྲལ་
 བ་ནས་དུ་ཡང་། །ལྟ་ཇས་ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྲུང་བ། །གཉུག་མའི་ལུས་ལ་གནས་ན་ཡང་། །ཤེས་རབ་
 ཞན་པས་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་བྱུང་ཤིང་ཁུ་བ་དང་། །ཉིལ་ལ་ཉིལ་མར་ཇི་ལྟར་མར། །དེ་བཞིན་
 ལུས་ལ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་གནས། །ཞེས་རྣམས་འགྱོར་བ་རང་གི་རིག་པའི་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལྟ་ཇས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟན་ཅིག་སྤྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ལུས་ལ་གནས་པའི་
 དོན་ནོ། །ཤིང་ལ་མེ་དང་། འོ་མ་ལ་མར་གནས་པ་སོགས་དང་འབྲས་བུ་བར་གསུངས་ལ། ཐབས་དང་
 བཅས་ན་རང་ལུས་ལས་འབྲུང་དུ་རུང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་དོན་གྱི་ལྟན་སྤྲེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལུས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་པན་ཚུན་དུ་འབྲས་བུ་རོ་མཉམ་
 དུ་ཞུགས་ཤིང་། ལུས་དེ་ཡང་བརྟན་གཡོ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ།
 ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྲུང་ལས། གང་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་གནས། །དཔའ་བོ་འདི་རྣམས་གསང་
 ཆེན་པོ། །ཕྱི་དང་ནང་དུ་ཡང་དག་གནས། །ཀུན་ལ་བྱུང་ཅིང་རྟག་ཏུ་སྟོང་། །ཞེས་པ་དང་། གཉིས་
 མེད་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དང་ཡང་། །དེ་དང་འབྲས་བུ་སྟོང་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་དོན་

གསལ་བར་མན་སྟེ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བརྗོད་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་
 དེ་ཡང་བྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་སྟོང་
 རས་ཆ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་སྐབས་སུ་གང་བབ་པའི་བྱབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའི། ཆོས་འདི་
 ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉག་པ་དང་བྱབ་པ་ཁས་སྦངས་པ་ལྟ་བུ་དོན་འབྲས་བུ་མིང་
 བཟང་པོར་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ཁས་སྦང་བར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བསམས་ནས་ཀུན་ལ་
 བྱབ་པར་བཤད་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་ཀྱི་བཀར་ཅི་
 དགོས་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཞན་གང་དུང་གཅིག་གི་སྟོང་ནས་ཀྱང་བཤད་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་
 བ། དགོས་པ་དེ་ཅུམ་ཞིག་ཡིན་ན་བདེན་མོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
 བདེ་བ་བསྐྱེད་དེ་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྐྱངས་པའི་འོག་ཏུ་སྟོང་བཅུད་གཞན་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
 བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་
 སྟོང་པ་ཉིད་དེར་སྤང་བ་ཡིན་པས་དེའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་ན་དེ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འང་རྣམ་རོལ་ཏུ་ཤར་བར་མོས་ནས། རྗེས་ཀྱི་ཆེ་བསྐྱངས་པས་
 དུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་འཆར་བའི་གྲོགས་སུ་འབྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང་། མཉམ་རྗེས་
 གཉིས་ཀར་བདེ་སྟོང་སྐྱར་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་ནི་སྐྱར་དུ་འབྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་དམ་པ་ལས། །སྤང་བ་མེད་ཅིང་གསལ་བ་ཅུམ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །རྩི་
 སྲིད་ཀུས་པ་དེ་སྲིད་དུ། །རྒྱུ་མི་ཆད་པར་བལྟ་བར་བྱ། །ལངས་པ་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་མའི་འཁོར་ལོའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་མོས་པར་བྱའོ། །ཡང་
 དང་ཡང་དུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་རིག་པའི་བདེ་བ་
 ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱའོ། །ཆོགས་བསགས་པའི་བསྐྱོམ་པའི་བྱང་པར་གྱིས་ཡུན་རིང་
 མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་དངོས་བྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སློབ་ཆགས་ཐམས་ཅད་བདག་ལས་བྱུང་། །

ཁམས་གསུམ་ཡང་ནི་བདག་ལས་བྱུང་། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བྲུབ། །འགྲོ་གཞན་རང་
 བཞིན་མི་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ། །མཉམ་པར་བཞག་པས་གང་སྟོབ་བ། །མི་དེ་
 བསོད་ནམས་དམན་པ་ཡང་། །འབྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་
 བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་སོགས་ནས་བདེ་བས་ཀྱན་ལ་བྲུབ་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་
 དམ་པའོ། །མན་སྟེ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པས། བརྟན་སོགས་གཡོ་བ་དང་བཅས་པའི། །
 འགྲོ་ཀྱན་བྲུབ་པས་བྲུབ་པ་པོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་བསྟོམ་པར་བྱ་
 བཞིན་པས་ནི་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐར་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་
 དང་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་དག་རིགས་མཚུངས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བརྟག་པ་མིན་པ་དོ་རྗེ་ཅན། །
 གཟུགས་མེད་པར་ནི་ཟླ་གའི་ནང་། །ཞེས་པའི་རྟོག་པས་བརྟག་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ནི་དེས་མ་བསྟེན་
 པའོ། །དོ་རྗེ་ཅན་ནི་ལྟན་སྦྱེས་སོ། །གཟུགས་མེད་པར་ཏེ་གཟུགས་སུ་མེད་པའོ། །ཟླ་ག་ནི་ཆོས་
 འབྱུང་འོད་གསལ་པོ། །དེའི་ནང་ནི་དེར་ཡེ་ཤེས་དེ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའོ། །གསང་བ་ནི་སྟོང་བ་
 ཉིད་ཡིན་ལ་དེར་བཞུགས་པ་ནི་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གསང་བ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་
 དམ་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དགེས་པ་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྦྱེད་པ་དང་། གསང་བ་དེ་
 ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་བྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་དང་། དེར་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི་དེ་དོར་ནས་གང་དུ་ཡང་
 མ་བཞུད་པའོ། །འདི་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་འདིར་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་“དེས་དོན་གྱི་”^{༡)}བཤད་པ་སྐབས་
 སུ་བབ་པ་ལྟར་རོ། །ཇེ་ཁྱེ་ཞེས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་སྟེ་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལ་བསྐྱར་པའོ། །ཨ་ཀེ་ནི་གྲ་
 བྱུར་འགྲོ་བ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་བྲུབ་པར་འགྲོ་བས་ཇེ་ཀེ་སྟེ་མཁའ་འགྲོ་མ་བཞིའོ། །དེའི་དེས་དོན་
 ནི་ནམ་མཁའ་ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བྲུབ་པར་འགྲོ་བའི་ལྟན་སྦྱེས་སོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་རང་གི་
 རོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། ཁྱེ་ནི་ནམ་མཁའ་འགྲོ་བ་ཞེས། །སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལས་
 རྣམ་པར་བརྟགས། །ནམ་མཁའ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་བས་ན། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད། །མཁའ་

༡) ཞ། ༤་བ་ཏུ་ དེས་དོན་གྱི།

འགྲོ་མ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཉིད་ཕྱིར་དེ་ཡི་དངོས། །ཞེས་སོ། །དེས་སངས་རྒྱུ་ཀྱན་
 དངོས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡང་གོ་བར་བྱའོ། །སེམས་དཔའ་ནི་འཁོར་བ་སྟེ་ཐབས་མཆོག་ཏུ་དགའ་
 བའི་ངོ་བོ་སྟེ། རྗེ་མེས་སེམས་དཔའི་སེམས་དཔའི་དོན་ཡང་དེའོ། །རྗེ་མེས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་
 སྟོང་བ་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཅ་བའི་རྒྱད་ལས། རྗེར་སེམས་ཞེས་པའི་འོག་
 ཏུ་བདེ་བའི་མཆོག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་
 གནས་པ་ནི་བདེ་བ་གཞན་ལས་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱེད་ཏེ། དེ་ཉིད་གསལ་བ་ལས་སེམས་དཔའ་
 ཞེས་པའང་འཁོར་བ་ནི། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མི་བྱེད་བྱིར། །འདི་
 ལ་རྗེ་མེས་སེམས་དཔར་བཟོད། །དེ་ཡི་བྱེད་ན་དེ་འོག་ཏུ། །བདེ་བའི་མཆོག་ཅེས་རྒྱད་ལས་གསུངས། །
 རྣམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གནས་པས་ཀྱང་། །དེ་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་བཟོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་རྗེ་མེས་
 མཁའ་འགྲོར་བཤད་པ་གཞན་མཛད་པའང་ཡོད་པས་སྟོན་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་
 འདི་ནི་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་ངོར་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱར་འབྱུང་བས་རང་འབྱུང་ངམ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྗེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་རང་འབྱུང་དང་། སྐལ་བ་སྤུངས་ཆོགས་དང་ལྷན་པས་བཅའ་
 ལྷན་འདས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཅད་ནས་འབྱེན་པས་དཔའ་བོ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ངོ་གཅིག་
 པས་གཅིག་བྱ་དང་། ལུས་ལ་ལྷག་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་གསོལ་ཞིང་རིག་པ་དང་སྤུལ་བ་རྒྱས་
 པར་བྱེད་པས་ན་ལྷ་སྟེ་ཆེ་བའི་ལྷ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །མཁའ་འགྲོ་མའི་བྱ་བ་ནི་ཅ་སོ་དུག་གི་ཆོགས་
 ཡིས་ལ། དེས་བསྐྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོམ་པ་ཞེས་པ་སམ་རྩ་ར་སྟེ་བདེ་བ་མཆོག་གོ། །དེ་འདྲ་བའི་
 ལྷན་སྐྱེས་ནི་དོན་དམ་པར་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་ཐ་སྙད་དུ་སྟོང་བ་སྟེ་མེད་པ་ལ་
 ཡང་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །རྩྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་དང་ས་བོན་རྒྱ་དཔལ་དུ་ཡང་མི་དམིགས་པ་
 དང་། ཅི་མས་གོས་པ་སྟེ་བསྐྱད་པ་མེད་ཅིང་། གཞུགས་སུ་འང་མེད་ཅིང་གཉིས་སྤང་གི་མཆོན་མ་
 ཡང་མེད་པའོ། །མཆོན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་རང་གི་སེམས་མཆོན་མར་སྤང་བ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟུང་ངོ་། །སྟེ་བའི་གནས་སུ་རྗེ་མེས་ཅན་སོགས་བཞུགས་ཞེས་པའི་

དོན་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། རྣམ་པར་ཅི་བས་ནི་རོལ་བ་དང་། ལུས་རྣམས་ཀུན་ནི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 རང་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ལྟེ་བའི་དབུས་ན་གནས་པའི་གསང་བ་ནི་སྟོང་བ་ཆེ་ཞེས་བ་ཡིན་ལ། སྟོ་
 བའམ་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལས་ལས་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། མཐར་སྐྱད་ས་ཡང་
 དེར་བྱེད་པའོ། །འཛིག་ཉེན་འདིར་དེ་མེད་པས་མི་འགྲུབ་པ་ནི། ཆེ་འདིར་མཆོག་ཐོབ་པ་ནི་སྟོན་
 སྟེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་བ་སྦྱར་བའི་མཐུ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའོ། །འཛིག་ཉེན་གཞན་དུའང་དེ་མེད་པར་
 མི་འགྲུབ་པ་ནི་སྟེ་བ་དུ་མར་བརྒྱད་ནས་འཆང་བྱ་བ་ལ་ཡང་དེ་མེད་པར་མི་འཐོབ་པའོ། །རིག་བྱེད་
 ཀྱིས་མཆོན་པའི་བྱི་རོལ་པའི་གཞུང་དང་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའི་གཞུང་རྣམས་སུ་སྟོང་པོའི་དོན་
 འཆོལ་བའི་བཅའ་བྱའི་སྟོང་པོའི་དོན་ནི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལམ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་རྣལ་
 འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་ངེས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་དུ་
 གསུངས་སོ། །སྟོང་པོའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དེ་ཡང་གསལ་བར་དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་
 ལས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །སྒྲ་དང་དོར་བ་ག་ལ་ཞིག །སྒྲ་བྱ་དང་ནི་
 དོར་བྱ་ཡི། །ཆོས་ཀུན་སྡི་ལམ་ངེ་བཞིན་ནོ། །དགའ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིས། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་
 བྱེན་པ་མཆོག་། དགའ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ། །འདི་ནི་དངོས་མེད་བྱང་ཆུབ་པོ། །གཉིས་པོ་རོ་
 གཅིག་དབྱེར་མེད་པར། །དགའ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད། །ཤེས་རབ་སྟོང་རྗེའི་དབྱེ་བ་ནི། །“སྟོན་
 མ་”^{༡)}དང་ནི་འོད་ཟེར་བཞིན། །འདི་གཉིས་མི་བྱེད་བདག་ཉིད་དོ། །རོ་གཅིག་དངོས་པོའི་སེམས་
 ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཐབས་ནི་མཉམ་སྦྱར་བས། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་བྱེད་པ། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་
 སྒྲ་མེད་པའི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་རྣམས་རབ་ཏུ་གཞུག །དབྱེར་མེད་རྣམ་པར་ཡང་དག་རིག །གང་
 ཞིག་གནས་ན་དོ་རྗེ་སེམས། །ངེ་སྟོན་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་
 བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲ་དོར་བྱི་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་དེར་སྦྱང་བ་མི་

༡) ལ། ༡༠ན་ན་ སྟོན་མེ།

ལམ་གྱི་སྒྲང་དོར་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དགའ་བ་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 དུ་སྤྱོན་པའོ། །མཆོག་ནི་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོས་མ་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་པར་
 འཕགས་པའོ། །དགའ་བ་བདེ་ཆེན་གང་གི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པ་ནི་བདག་མེད་
 པའི་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཡིན་པས་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་
 གནས་པའི་རྟོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པའོ། །འགྱུར་གསར་ལས། དགའ་བའི་
 འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ། །རྟོག་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་བྲལ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །རང་བཞིན་མེད་པའི་
 སྟོང་པ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་རྩི་གཅིག་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྟོང་རྩི་ལོ། །དེ་
 གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་སྟོན་མེད་དང་དེའི་སྤྱང་བ་བཞིན་ངོ་མོ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་ཐ་དད་པ་ཅམ་སྟེ་སྟོང་རྩི་
 བདེ་ཆེན་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་གཉིས་སེམས་གཅིག་གི་དངོས་པོར་སྦྱར་རོ། །དེ་འབྲས་
 བའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་མཐའ་དག་
 གང་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པའི་ལམ་གང་ན་མེད་པ་ཞེས་བྲ་སྟེ། འགྱུར་གསར་ལས། དེ་ཉིད་
 སངས་རྒྱས་མཐའ་དག་གི་རབ་དུ་གནས་པ་སྒྲ་ན་མེད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་རྩི་རྩི་དང་སེམས་
 དཔའི་དོན་ཆང་བ་ནི་སྤར་བའདད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་འབྲས་བའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་
 རོ་པོར་བསྟོམས་ནས་བཟོད་པ་ནི་དཔལ་བདེ་མཆོག་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་ལམ་དེ་ཉིད་
 བཟོད་པ་གཅིག་པར་སྟོན་པའོ། །འདི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལམ་མཆོག་ལ་བྱག་འཆལ་བའི་
 སྐབས་སུ་གསུངས་པས་སྤར་བའདད་པའི་ལམ་གྱི་སྟོང་པོ་ནི་འདི་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །ལམ་
 ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་སྤར་བྱོགས་སྦྱ་མའི་ལུས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡང་དགོས་མོད་ཀྱང་།
 རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་སྟོང་བྱོགས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་ལམ་ཉིད་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གཙོ་
 པོར་འཆད་པ་ལྟར་ཉེ་འོན་ཀྱང་དེ་ནི་འཆར་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་སྤྱི་དེ་ནི་སྟོང་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྤར་ཡང་བདེ་སྟོང་གི་ཐབས་ཤེས་གསུངས་པ་ནི། སྦྱ་མའི་རྩི་
 འབྲུལ་ཆོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཤེས་རི་བཞིན་ཉིད། །སྟེ་དང་དགའ་བ་མཐའ་དག་མཉམ་པའི་ཉིད་དུ་

རབ་སྐྱོད་ཅིང་། །འཛིགས་དང་འཛིགས་པར་བྱེད་མེད་བདེ་བ་འབྱུང་བའང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་
 རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་ཉིད་རྗེས་འགོ། །ཞེས་བདེ་བ་དང་དེ་སྐྱེད་བྱེད་དང་འཛིགས་
 པ་དང་དེ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱུ་མ་མཁན་ལ་སྐྱུ་མར་སྤང་བ་ལྟར། རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 གྱི་རང་བཞིན་རྗེ་ལྟར་གནས་པའི་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་བར་སློབ་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཡང་དེའི་མཁུག་
 ཏུ། ཨེ་མའོ་བདེ་ཆེན་འདོད་པ་ཡིས། །ས་གསུམ་སོ་ནི་གང་བ་སྟེ། །ཨེ་མའོ་ཞི་བའི་བདེ་བ་འབབ། །
 སྤྱི་ཆོགས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་རྒྱས། །ཨེ་མའོ་བདེ་བ་བདེ་ཆེན་སོ། །ཨེ་མའོ་རྗེ་ལྟར་རྗེ་ལྟར་བཟུང་། །ཨེ་
 མའོ་ལྟན་སྐྱེས་བདག་ཉིད་ཆེ། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་གཉིས་
 གྱི་དགའ་བ་རེ་རེ་སྟོན་ཞིང་། དེ་ལའང་ཨེ་མའོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་བར་གསུངས་པ་ནི་སྤར་
 བའདད་པའི་སྟོང་པ་དང་འདི་གཉིས་སྤར་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡིད་འཕྲོག་པར་སྟོན་
 པའང་ཡིན་པས་ལམ་འདི་འདྲ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བའདད་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་རབ་སྟོང་པའི་སྟོགས་བའདད་པ་དང་།
 ཐབས་བདེ་བའི་སྟོགས་བའདད་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་བའདད་པའོ། །
 དང་སོ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞིར་བསྐྱུས་པའི་སྐབས་སུ།
 རྒྱ་སོགས་སྟོང་པ་སྟོན་འགོ་པས། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་སྐྱོད་ལས། །ལྷོ་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་
 ཤེས་ཏེ། །ཉེ་ནི་རྒྱ་སོགས་སྟོང་པ་ཡིན། །རུ་ནི་བཀོད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །ཀ་ནི་གང་དུའང་མི་
 གནས་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། །ཨེ་མྱི་ལ་སོགས་
 གཉིས་མེད་པའང་། །ལྷོ་ཞེས་བྱ་བའི་“ཡིག་དེས་”བརྗོད། །ཉེ་ཡིག་སྟོང་གནས་ཀུན་ཏུ། །ཉེ་རུ་ཀ་
 སོགས་རབ་འཁོར་འགོ། །སྒྲིམ་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ལས། །འཛིན་པ་ལ་སོགས་རྣམས་བསྐྱེད་
 འབྱུང་། །དེ་ནི་རྒྱ་སྟོང་བདག་ཉིད་དེ། །རྒྱའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་རྟོག་པའོ། །རང་བཞིན་ཆོས་བདག་

༡) ཅ། ༡༣བ་ན་ ཡིག་དེས།

མེད་པ་ཉིད། །དེ་ནི་སྟོང་པའི་རྣལ་འབྱོར་གནས། །བཀོད་པ་གང་དག་བདག་མེད་པ། །རྟོག་པའི་བླ་བ་
 ཆེན་པོ་ནི། །རུ་ཡིག་རྒྱུ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་ནི་བདག་གི་བཀོད་བྲལ་བའོ། །སྤར་བརྫོད་ཀ་ནི་
 མ་ལུས་པའི། །བདག་གིས་གཉིས་བྱར་མེད་ཤེས་གང་། །གང་སྤྱིར་ཅི་ལའང་མི་གནས་པ། །དེ་སྤྱིར་
 ཀ་ཞེས་བྱ་བར་བརྫོད། །ཅེས་ཏེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། །རུས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ཡུལ་
 བདག་མེད་གཉིས་དང་། ཀས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤྱིས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྟོན་
 ཏེ། མདོར་ན་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། འགྲོ་བ་
 རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བ་དེ་བཞིན་མཐོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཐོས་པ་དང་ནི་བྲག་ཆ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་འཇུག། སེམས་
 ཀྱང་ཐུང་མ་སྟེ་གྲུ་ལྟ་བུར་བལྟ་བུ་ཞིང་། །བཟའ་དང་བཏུང་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གང་གི་ཆོ། །
 "བསྟོམ་པ་"¹⁾དག་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དེ་ལྟ་བུ། །རྒྱ་བ་ཉི་མ་ཇི་བཞིན་སྟོར་བར་བྱེད་པའི་ཡིད། །
 ཡང་དག་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་རི་རབ་དེ་མཚུངས་ཏེ། །དམིགས་པ་གཞོན་ནུ་མ་ཡི་མི་ལམ་ཇི་
 བཞིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དག་ནི་སྦྱུ་མ་མིག་འཕྱུལ་ལྟ་བུར་གནས། །དེ་ལྟར་ཇི་བཞིན་ལྟན་སྦྱེས་བདེ་འབྱུང་
 དེ་བཞིན་དུ། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཚུལ། །རྟག་ཏུ་འཆར་བ་བདེ་
 གཤེགས་ལམ་མཆོག་ལྷག་འཆལ་བསྟོད། །ཅེས་མཐོང་བའི་གཟུགས་རྣམས་རྒྱ་རྒྱ་དང་། ཐོས་པའི་
 སྦྱ་རྣམས་བྲག་ཆ་དང་། "བསྟོམ་པའི་"²⁾དེ་རྣམས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་དེ་དང་། བཟའ་བཏུང་གི་རོ་
 རྣམས་ནམ་མཁའ་དང་། དེག་བྱ་རྣམས་གཞོན་ནུ་མས་མི་ལམ་དུ་མིས་པའི་དེག་བྱ་བཞིན་དང་།
 དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་སྟེ་རྒྱ་རྒྱ་དང་མཚུངས་པར་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། །ཉི་
 རྒྱ་བཞིན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་ཡུལ་ལ་རྒྱག་པའི་ཡིད་ནི། །རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་གཏན་
 ལ་པབ་པའི་ལྟ་སྟོན་ཏུ་རི་རབ་དང་འབྲས་བུ་མི་གཡོ་བར་ཡང་དག་པར་གནས་པར་བྱས་ནས་མཉམ་
 གཞིག་ཏུ་བསྐྱངས་པའི་མཐུས་རྗེས་སྟོན་ཏུ་ཐ་སྙད་གང་འདོགས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་དང་མིག་འཕྱུལ་

1) ཅོ། 13་བ་6་ བསྟོམ་པ།
 2) ཅོ། 13་ན3་ བསྟོམས་པའི།

བཞིན་དང་། ཡུལ་སྤང་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་གཞིན་རྒྱ་མས་མི་ལམ་དུ་བདེ་བ་སྤྱང་བ་བཞིན་དུ་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་ངོ་ཐོར་འཆར་བར་བྱ་བ་དང་། སྤར་བཤད་བ་དེ་ལྟར་དཔེ་དེ་རྣམས་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་སྦྲེས་
 གྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་རྟག་དུ་འཆར་བའི་བདེ་བར་གཤེགས་
 པའི་སར་བཞོད་པའི་ལམ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་དུ་གྱུར་བ་དེ་ལ་བྲག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སྤར་
 བཤད་པའི་ཐབས་ཤེས་རྒྱས་བཤད་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་སོ། །རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་ཀྱང་།
 ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་མཆོན་ཉིད་མེད། །ཁམས་གསུམ་པ་ནི་མ་
 ལུས་པའི། །འགྲོ་ཀུན་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན། །བརྟན་པ་དང་ནི་གཡོ་བ་ཡི། །འགྲོ་བ་དམིགས་སུ་མེད་པ་
 སྟེ། །མཐོང་བ་དང་ནི་རེག་པའི་དངོས། །ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་ཇི་བཞིན་ནོ། །གང་གིས་སྤྱན་པོ་འཆིང་
 གྱུར་བ། །"འདིར་ངས་")མཁའ་རྣམས་རྣམ་པར་རོལ། །བྲག་རྒྱུ་སྤྱོད་བ་འདི་ཡིས་ནི། །ས་གསུམ་
 མ་ལུས་བཟའ་བར་བྱ། །གཞན་དུ་གལ་ཏེ་སྤྱོད་བ་ནི། །མ་ཆང་མར་མེ་ལྟ་བུར་འདལ། །ཞེས་དང་།
 གང་ཆེ་འདུས་བྲས་ཚུལ་རྣམས་ནི། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་སེམས་གྱིས་སུ། །མེ་ལོང་ལྟ་བུར་རབ་ཤེས་
 བ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་བརྟན་པ་ཡིན། །སྟོག་དང་ཚུ་བུར་ལྟར་སྒྲིན་བ། །གང་ཆེ་འདུས་བྲས་ཚུལ་
 རྣམས་ནི། །གང་གིས་རྗེ་ལྟར་མཐོང་གྱུར་བ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་བརྟན་པ་ཡིན། །མེ་ལོང་ནང་གི་
 གཟུགས་བརྟན་དང་། །མི་ལམ་སྦྱུ་མ་བྱི་བའི་གྲོང་། །མིག་འཕྲུལ་མཚུངས་པར་གང་གིས་མཐོང་། །
 དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཀག་
 ཅམ་གྱི་མིང་ཅམ་ཡིན་པས་མཆོན་ཉིད་གཞན་མེད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ་མིང་ཅམ་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ནི་དོན་བྱེད་པའི་
 རྒྱས་པས་སྤྱོད་པ་དང་མི་འདྲ་བས་ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་ནི་རྟོན་པ་ཡིན་ཀྱང་དོན་
 བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བཅུད་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་

༡) ལ། ༡༩་བ་༣་ འདིར་དེས།

དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་ན་འགའ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་
 བ་ལ་མི་བསྐྱུ་བས་མཐོང་བ་སྤྱོད་བ་དང་། རེག་པ་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱུ་མ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །གཡོ་བའི་འགྲོ་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། བརྟན་པའི་འགྲོ་བ་
 དང་ནང་གི་བྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ། འདི་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་
 པ་ནི་སྐྱད་ཅིག་གིས་མི་སྟོད་པར་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་སོ། །འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་གང་གིས་
 སྐྱོན་པོ་འཁོར་བར་འཆིང་བ་དེས་ཐེག་པ་སྤྱོད་ན་མེད་པ་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཕྱག་
 རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་
 ལ་བརྟན་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྟོམ་པ་འདི་ཡིས་ནི་ས་གསུམ་པོ་མ་ལུས་པ་བཟའ་བ་སྟེ་འོད་
 གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་མི་སྤྱང་བར་བྱའོ། །འོ་ན་ཕྱག་རྒྱའི་སྦྱོར་བ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱིས་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་སྦྱུད་པ་ལའང་འདི་དང་འབྲེལ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཕྱག་
 རྒྱ་དང་སྦྱོར་བ་ལས་གཞན་དུ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ལ་འབྲིས་པར་བྱེད་ན། མར་
 མེལེ་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅམ་ཟད་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ལྷུང་གི་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་
 བོ། །པར་བྱེན་གྱི་ཐེག་ཆེན་དུ་ཕྱག་རྒྱའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟན་ནས་མི་བསྟོམ་ཡང་སྦྱོང་ཉིད་བསྟོམས་
 པས་ཞེ་མཐར་མི་ལྷུང་བ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
 བསྐྱབས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱོབ་ནའང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྲུ་མ་
 ལ་གཙོ་བོར་མི་སྦྱོབ་ཀྱི་བྱི་མ་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱོབ་པ་ཡང་ཞེ་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་འགོག་པའི་བྱིར་ཡིན་
 རོ། །ཐེག་པ་དེར་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པར་ཡོད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་
 འགའ་ཞིག་ལ་ཤེས་རབ་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་སྦྱོད་པ་གནང་བ་ཡོད་ཀྱང་། བདེ་སྦྱང་སྦྱོར་འདོད་ནས་
 བྱེད་པ་གཏན་མིན་པ་དང་དབང་དང་དམ་ཆེག་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པས་སྟོད་རུང་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་།
 ཡུལ་རྟེན་གཉིས་སྤྱགས་དང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པས་སྦྱངས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱང་མེད་
 པས། ལམ་དེར་ཕྱག་རྒྱའི་སྦྱོར་བས་ས་གསུམ་བཟའ་བར་བྱ་ཞེས་མི་གསུང་ངོ། །ཉན་རང་གི་ལམ་

དུ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་ལ་སློབ་པ་ཡང་མེད་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་སྐྱེར་
 ཡང་མེད་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཙོ་བོར་འདྲིས་པར་བྱེད་ན། མ་ཆང་མར་མེ་ལྷ་བྱར་
 འདལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔལ་རྩོུ་མཁའ་འགྲོའི་གཞུང་དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་དཔྱད་ཅན་གྱིས་
 བརྟགས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
 མི་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གྱིས་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པར་ནི་ཆོག་གས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་
 བ་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། དེ་དང་ཐེག་པ་སླ་ན་མེད་
 པ་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ལ་མཆོག་དམན་འབྱུང་བ་མིན་གྱི་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྟོང་ཉིད་
 ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་
 བའི་སློབ་ཚུལ་སྤར་ལྟར་མ་བྱས་ཀྱང་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པས་ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་
 འགོག་པས་ཡུལ་ཅན་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ན་དེ་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་བསྐྱུངས་པས་
 ཆོག་པ་དང་། དེ་བསྒྲུབ་པས་ཉོན་ཤིབ་ཏུ་མ་བཟད་ཤེས་ཤིབ་སྤངས་པའི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་
 ཆེ་འདིར་འབྱུབ་པར་གོ་བུས་པས་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ལ་རྟེན་ཆུགས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པར་
 འབྱུར་རོ། །ཟླ་མ་ཟླ་བས། བྱུ་རྒྱུ་སྤྱིར་བ་འདི་ཡིས་ནི། །ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་མ་ཆང་ཞེས་
 པའི་གང་མ་ཆང་བ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཤད་པ་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་
 ལ། གཙོ་བོའི་དོན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ནི་གང་གིས་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་དང་སྤར་
 བ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཤེས་རབ་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་ཐབས་བདེ་བའི་
 ཕྱོགས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་རྒྱ་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་ནི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་ལ།
 རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདྲན་སོ་སོར་མ་སྤལ་བར་བྱངས་ན་གོ་བ་ཆེ་བའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་
 འདྲས་བྱས་རྣམས་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་རབ་བརྟན་པ་ཡིན་
 ཞེས་པ་ནི། དེའི་གོང་དུ། གང་ཡང་ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཤེས་རབ་དང་ནི་སྤར་བྱ་སྟེ། །དེ་
 ཡང་སྟོང་པའི་གནས་སུ་སྤར། །དེ་འདིར་བདག་ཆེན་དཀའ་བྱུབ་ཡིན། །ཞེས་ལས་གང་བྱེད་པ་ལ་

དུས་ཀྱི་རྩ་ཉིད་ཉོན་པོ་གསུངས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱ། ཞེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཐབས་ནི་མ་
 གཏོགས་པར། །གང་ཆེ་སེམས་གཞན་མི་གཡོ་ན། །དེ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ནི། །དེས་པར་སྟེར་བ་
 ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་ཐབས་ཤེས་མཉམ་པར་སྒྲུབ་པ་དང་མ་བྲལ་ན་དེས་པར་སངས་རྒྱས་སྟེར་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་དེ་རིམ་ཞིག་ལ་བྱེད་སྟུང་པ་ལ་
 དེ་ལྟར་གསུངས་པའོ། །ཆུ་བྱར་ལྟ་བུར་སྒྲིན་པ་ནི། །རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་དེ་དང་འབྲས་བུར་བསྐྱེད་པའོ། །འདུས་
 བྱས་ནི་གཞུགས་བརྟན་སོགས་དང་འབྲས་བུར་རྫོགས་པར་བྱ་རྒྱུ་དང་། རྫོགས་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་
 བྱ་སྟེ་དང་པོ་ནི་སྟོང་བཅུད་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་འདུས་ནས་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་དེ། གཞུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ་རྟོན་འབྲེལ་
 གྱི་རིགས་པའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་མ་བྲུབ་པ་གཞུགས་བརྟན་དང་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་
 དང་འབྲེལ་སྟུང་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་ན་ཆོག་ཙམ་དུ་བཤད་པས་ཡང་
 དག་པའི་ལྟ་བུ་མི་རྟོག་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ལུང་གི་དོན་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དེས་པ་བསྐྱེད་
 དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྫོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་འབྲེལ་པར། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་རྒྱས་པར་
 གཏན་ལ་ཐབ་པས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལམ་རྟོན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་
 པ་སྟེ་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མེ་ལོང་ནང་གི་གཞུགས་བརྟན་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 ཀླང་པ་བཞི་ནི་རིམ་ལྗེའི་བདག་བྱིན་རྒྱལ་པོ་ཀྱི་རིམ་པར་ཡང་འབྱུང་བས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱ་
 བར་ཐེག་པ་འདིར་གསུངས་ལ། སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་འགྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པ་
 དང་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་བྱན་མོང་བ་སྤྱི་དོན་གྱི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་པ་ཀྱིས་
 གསུངས་པའི་བདག་བྱིན་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ལུས་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོན་གྱི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་པ་སོ་སོར་
 བྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་སྤྱི་མ་མ་རྫོགས་ན་ཐམས་ཅད་མཐེན་
 པ་ལྟ་ཞོག་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཡང་མི་འཐོབ་པས་ལམ་གྱི་སོག་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྗེ་ལས། རྟོན་
 མོངས་ལས་ནི་ལམ་གྱི་ལུས། །བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ནི། །སྒྲིག་རྒྱ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། །རིམ་ལྗེ་

གྲོང་ཁྱེར་ངེས་པར་མཚུངས། །ཉིང་འཛིན་འདི་ནི་མ་ཤེས་པས། །ཀྱུན་རྫོབ་ལ་ནི་ཉེར་དམིགས་
 བས། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ནད་རྣམས་སྟེ། །དེ་རྣམས་སྦྱ་མའི་སྦྱན་གྱིས་འཛོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱ་ལུས་བདག་བྱིན་རྒྱབས་ནི། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། ལྷ་ཡི་རྣམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 བདག་།སྐད་ཅིག་མཛོན་སུམ་བྱེད་པ་སོ། །ལུགས་མ་སོགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །རྣམ་པར་བྱས་
 པའི་དབྱིབས་སུ་འགྱུར། །སྟོང་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་རང་བཞིན་གཟུགས། །བདག་བྱིན་རྒྱབས་པའི་
 མཚན་ཉིད་དོ། །བདག་བྱིན་རྒྱབས་བྲལ་རྣལ་འབྱོར་པ། །“སྦྱན་སྒོགས་”^{༡)}དུམ་བྱ་བཞིན་ཤེས་བྱ། །
 འདི་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་མཚོག་གྱུར་པ། །སྟེ་པོ་ལུགས་རྣམས་གྱིས་མི་ཤེས། །དེ་བྱིར་སྦྱ་འབྲུལ་འདི་
 བསྐྱེམས་ན། །སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་འཛོལ། །ཅེས་གསུངས་ལ། དེམ་ལྷ་ལས་ཀྱང། རང་བྱིན་
 རྒྱབས་པའི་རིམ་པ་ནི། །གང་གིས་སྤྲོ་མ་ལས་མ་བསྐྱབས། །མདོ་སྟེ་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་ལ། །དེ་ཡི་
 རལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། །བྱང་པར་དུ་སྐད་
 ཅིག་ཅུ་གྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བདག་བྱིན་རྒྱབས་དང་བྲལ་ན་སྦྱན་སྒོགས་
 བཞིན་དུ་སྟེང་པོ་མེད་པར་གསུངས་པས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དཔལ་བདེ་མཚོག་ལ་ཡང་སྦྱ་ལུས་
 གྱི་རྫོགས་རིམ་མེད་མི་བྱང་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །མཛོན་བརྗོད་སྤྲོ་མ་ལས་ཀྱང། རང་བཞིན་
 མེད་པའི་གནས་གོམས་ལས། །ལྷ་ཡི་སྟེང་པོ་སྒྲོམ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་མཚོད་པ་ཆེན་པོར་འདོད། །
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་བསྐྱེམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་སྟེ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་མཚོད་པ་ཆེན་པོ་དང་། རང་བཞིན་བདག་མེད་ཆས་
 རྣམས་ནི། །རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བྱི་མ་མེད། །སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་ཡིས། །སྟོང་ཉིད་ཏག་དུ་བསྐྱེམ་
 པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེ་མཚོག་གི་རྩ་བ་དང་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱན་ལས། རང་
 བཞིན་མེད་པ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱེམ་དགོས་པར་གསུངས་པས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་པའི་
 ལམ་བསྐྱེམ་པར་འདོད་པས་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་ལུ་ཐག་ཚད་པར་བཅུ་པར་བྱའོ། །སྤྲོ་མེད་གྱི་

༡) ལ། ༡༥་ན་ལ་ སྦྱན་སྒོགས།

ཐེག་པ་འདིར་དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་བའི་གོ་བ་བཅའ་མི་དགོས་སམ་སྙམ་པའི་ལོག་ཏོག་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་
ལ་བཏེན་ནས་འགོག་པ་རྒྱས་པར་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་བདེ་སྟོང་སྟོང་བའི་བདེ་བ་དེ་རིམ་བཤུག་ཞེ་ན། འདི་ལ་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཙམ་ཞིག་བསྒྲུབས་པས་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་མཐུས་ལྟས་
ཀྱི་རྒྱང་རྣམས་ལས་དུང་དུ་སོང་ནས་ནང་དུ་པན་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལུས་ཤིན་སྐྱངས་སྐྱེ་
ལ། དེ་ལ་བཏེན་ནས་ལྟས་ལ་བདེ་བ་དང་སེམས་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་
ས་ལས་གསུངས་པ་ནི། བྱི་ནང་གཉིས་ཀ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱང་གཉིས་ཀ་དང་། མདོ་སྒྲགས་གཉིས་
ཀའི་བྱམ་མོང་བ་སེམས་མི་རྟོག་པར་འཛིན་པ་རིང་དུ་བསྐྱངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་
ཚུལ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་བཅས་པ་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
འདྲ་བའི་བདེ་བ་ཡང་འདིའི་བདེ་བ་མིན་ལོ། །གཞན་ཡང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་བཤད་པའི་རྒྱང་
འབྱུང་རྒྱུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། བྱ་རྒྱུད་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་། སྟོན་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མདོན་བྱང་དུ་
གསུངས་པའི་རྒྱང་ཕྱིར་རྒྱ་བ་བཀག་ནས་ནང་དུ་བཟུང་སྟེ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲུབ་པའི་སྟོག་ཚུལ་
ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བསྒྲུབས་པ་ལ་བཏེན་ནས་ཀྱང་ལྟས་སེམས་ལ་བདེ་ཆེན་སྐྱེ་བའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་སྐྱེ་མོད་ཀྱང་། ནང་ལྟས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་གནས་རྣམས་སུ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྒྱང་གི་རྣལ་
འབྱོར་མིན་པས། དེའི་བདེ་བ་ཡང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པར་བདེ་སྟོང་སྟོང་བར་བཤད་པའི་བདེ་བ་མིན་
པས། རྒྱང་རྩོམ་རིམ་བློས་པ་དང་། དུམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོག་ཚུལ་རྣམས་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །
སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྒྱང་ཕྱིར་འགོ་བ་བཀག་ནས་ནང་དུ་བཟུང་སྟེ་ལྷ་བསྒྲུབ་པ་
རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལའང་སྟོར་བར་བཤད་དོ། །མདོར་ན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ་
དང་། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་
པའི་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མང་པོ་བཤད་མོད་ཀྱང་། ལྟས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་གནས་རྣམས་སུ་གནད་དུ་
བསྐྱུན་པ་ལས་རྒྱང་དབུ་མར་བཅུད་པའི་དབང་གི་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་ལྷུ་བའི་བདེ་བ་

མ་བཤད་པས་བདེ་སྟོང་སྟོར་བར་གསུངས་པའི་བདེ་བའི་དོན་མེད་དོ། །མན་ངག་སྟེ་མ་ལས་ཀྱང་།
 འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནས་ཀྱང་། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་ནས་བཞིན་དུ། བདེ་བར་ཉེ་
 བར་བསྐྱར་ན། བདག་མེད་པ་ཉིད་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་“རྟོགས་པ་ནི་”ལྟ་བུ་སྟོན། དེ་ལྟར་ན་རབ་ཏུ་
 དགའ་བ་ལྷག་པ་ཉིད་ལས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བས་སོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་
 འདི་ལྟར་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལས་
 དང་པོ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞབ་ཀྱི་བྱ་གཞི་ནས་མཁའི་བྱ་གཞི་
 ཞེས་པ་ཁོ་ནས་ནས་མཁའ་དང་ཡང་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་བདག་མེད་གཏན་
 མ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་སྟེ་བར་གསུངས་ན། བདག་མེད་
 གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཡུན་དུ་མའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པའི་པར་ཕྱིན་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྟོང་
 ཉིད་བསྐྱོམས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་སྟོན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་པ་ཡང་ས་དེར་
 བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་པས་ན་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་བདེ་བའི་སྟོན་པར་ཕྱིན་ཀྱི་
 ཐེག་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་པའི་ལན་དུ་སྟོང་ཉིད་
 བསྐྱོམས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བདེན་ཡང་དེ་ལྟར་སྟེ་ཀྱི་བདེ་བ་མིན་པས་སྒྲ་མེད་དུ་
 གསུངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མིན་ལ། པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་
 བདེ་བ་དངོས་སུ་འབྲེན་པའི་ཐབས་ཀྱང་མ་གསུངས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་མཆོག་ཏུ་མ་
 གྱུར་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འོ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་གང་ཡང་
 སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདེ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། འདི་གསུངས་
 མོད་འདིའི་ཐབས་བསྐྱར་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉེ་
 བར་མ་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་རིམ་པ་འདི་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པར་ཕྱིན་
 ཀྱི་ཐེག་པར་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདེ་བའི་རྒྱ་ལས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མ་བསྐྱར་པས་འབྲས་བྱའི་

༡) ཅ། ༡༩་བ་ལ་ རྟོགས་པ་ན།

སྐབས་སུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཤམ་དུ་རྒྱག་ཀྱང་ཐེག་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །གསང་
བ་བྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་དེ་ཡང་རྒྱད་གནས་པར། །དཔལ་ལྷན་གསང་བ་འདུས་པར་གསལ། །
སྟོས་པ་དུ་མ་རྒྱས་ཀྱང་བ། །གཞན་དུ་སྤྲས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན། །བྲ་བ་སྟོང་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་། །
མདོ་སྒྲེའི་སྟེ་སྟོང་ལ་སོགས་སུ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་གཅིག་བྱ་ཉིད། །རྣམ་པ་དུ་མར་རྣམ་པར་
གནས། །ཕྱང་པོ་རིན་ཆེན་སྟོང་ཉིད་དུ། །སེམས་ཅན་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཉིད་འབད་པས་
སྤྲས་མཛད་ནས། །སངས་རྒྱས་མགོན་པོས་རྣམ་པར་བཞག་ཏེ་ཅེས་སྟན་ཅིག་སྟེས་དགའི་དེ་ཉིད་དེ་
རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་དང་མདོ་སྟེ་རྣམས་སུ་”བསྟན་པར་སྤྲས་པར་”¹⁾གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཆོག་ཏུ་
དགའ་བ་གཅིག་བྱ་ཉིད་དེ་རྣམས་སུ་རྣམ་པ་དུ་མར་གནས་པར་གསུངས་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་
དེ་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་བཀྱི་བར་བཞེད་ནས། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
ཀྱི་དེ་ཉིད་དེ་རྣམས་སུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་རྣམས་སུ་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་གསུང་
དགོས་ཏེ། གསང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་མ་བསྐྱར་བ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་བཀག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་བ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་ནས་བསྟོམ་པའི་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་
ཡིན་ཀྱང་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་མིན་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ཚུལ་འདིར་”སྤངས་པ་ཞིག་”²⁾ཡིན་ན།
པར་ཕྱིན་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་གོ་བ་རགས་པ་ཆགས་ནས་ཤེས་ལ། ཡང་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་
ཏུ་བཟན་པོ་དང་འབྲེལ་བར་འདུག་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤྲ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་མེད་པ་ནི། རྒྱད་སྟེ་
འོག་མའི་གཞུང་ལ་གོ་བ་རགས་པ་ཆགས་ནའང་ཤེས་པར་རྒྱས་མོད་ཀྱང་། སྟོ་གོས་ཀྱི་རྒྱས་པ་
ཤིན་ཏུ་ཞན་པའི་སྐབས་སུ་འདུག་པས་སྤར་བཤམ་པའི་བདེ་བ་དང་པོ་ཙམ་ལའང་སྤྲ་མེད་ཀྱི་བདེ་
སྟོང་སྟོར་བའི་བདེ་ཆེན་དུ་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྤང་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེ་སྟོང་སྟོར་བར་
གསུངས་པའི་བདེ་བ་ནི་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་དགའ་བ་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་པའི་དགའ་བ་དེ་ཐོག་མར་སྟེ་

1) ཅ། 14'བ'3' མ་བསྟན་པར་སྤྲས་པར།

2) ཅ། 14'བ'4' སྤངས་པ་གཅིག

བ་ནི། རོ་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱུ་བཅུ་དེ་པའི་དབང་གིས་གཏུམ་མོ་སྤར་བས་བྱང་སེམས་བཞུས་
 བ་ལས་སྦྱེ་ལ། དེའི་བདེ་བ་དང་སྤར་བ་ཤད་པའི་བདེ་བ་ནམས་བདེ་བ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་དོན་
 འིན་ཏུ་བྱུང་ཆེ་བས་མ་འཁྲལ་བར་སོ་སོར་བྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ནི་ཐེག་པ་འདིར་དམིགས་པ་མེད་
 པའི་སྟོང་རྩེ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། མན་ངག་སྟེ་མ་ལས། ཐབས་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་གི་སྦྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མང་ངོ་། །ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེམས་ན་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་
 གྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོང་བུ་ལྟ་བུ་གྱི་ལམ་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་པས་འབྲུག་པ་དང་། ལམ་གཞན་
 དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་དུ་མར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡང་ལམ་འདིས་ཆེ་གཅིག་ལ་འབྲུག་པར་
 གསུངས་ཏེ། སྦྱུ་ཁ་ལས། དེ་བྱིར་དེ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ། །མདོར་བསྡུས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །
 བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་གངས་མེད་པས། །རི་སྟོང་སངས་རྒྱས་གང་འཕྲོལ་བ། །གང་གིས་དམ་པའི་བདེ་
 བས་ཁྱོད། །སྦྱེ་བ་འདིར་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམ་པ་སྟེ་མཆོག་གི་བདེ་བ་ནི་ལྟན་
 སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ནོ། །གསང་བ་བྲུག་པ་ལས་ཀྱང་འབྲུང་སྟེ། སྦྱབ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གཏད་པས། །བརྟལ་
 རྒྱགས་མེད་ཀྱང་འབྲུག་པར་འགྱུར། །བརྟལ་རྒྱགས་བརྒྱ་ཐག་སྦྱད་བྲས་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་དམན་ན་
 འབྲུག་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མཚམས་མེད་ལྷ་པོ་བྱེད་པ་དང་། །སྟོང་པར་ངལ་བར་བྲས་པས་
 ཀྱང་། །དེ་ཉིད་ལྟན་ན་འབྲུག་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་
 གྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལེགས་པར་གཏན་པ་པབ་པ་བསྐྱེམ་པ་ལ་བྱ་ཡི་སྟོང་རྒྱུ་བསྐྱེམ་པ་མིན་
 ནོ། །ཀྱུན་སྦྱོང་ལས། དེ་ནས་བསྐྱུང་ཆ་མེད་ཅིང་བཟའ་བ་མེད། །དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཡང་མེད་ཅིང་
 དཀྱིལ་འཁོར་མེད། །སྤྲལས་བསྐྱེས་མེད་ཅིང་དཀའ་ལྷན་སྦྱོར་སྟེན་མེད། །མདོར་ན་སེམས་དེ་
 འདུས་པའི་ཚུལ་ཅན་ཡིན། །ཞེས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དེར་ལམ་ཀྱུན་འདུས་པའི་
 ཚུལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། མདོན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་ནི་
 བརྟག་གཉིས་ལས་གསལ་བར་བཤད་དེ། སྟོང་པ་སྟོང་རྩེ་དབྱེར་མེད་པ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཞེས་

རབ་ཏུ་བརྗོད། །སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་མེད་དཀའ་ཐུབ་མེད་དང་སྦྱོན་སྟེག་མེད། །དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་
 ཡང་མེད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་ནི་མེད། །དེ་ནི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་དེ་དཀའ་ཐུབ་དང་དེ་སྦྱོན་སྟེག་།དེ་
 ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་དང་དེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། །མདོར་བསྡུས་ན་ནི་སེམས་དེ་འདུས་པའི་
 གཟུགས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྙོང་པ་དང་སྙོང་རྗེ་ནི་སྤྲུབ་བཤད་ལ་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་
 དུ་སྦྱོར་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་སྤྲུགས་བསྐྱེད་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
 བར་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཕྱི་ལོ་སྤྲུགས་བསྐྱེད་སྟེགས་སོ། །འོན་ཀྱང་ནང་ངེས་དོན་གྱི་སྤྲུགས་
 བསྐྱེད་སྟེགས་དེ་ལ་ཆང་བར་སྦྱོན་པ་ནི་དེ་ནི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་ཞེས་སྟེགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། འགྲོ་བ་སྦྱོབ་པས་སྤྲུགས་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱེད་པས་བསྐྱེད་པ་དང་།
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཐམས་ཅད་འགོག་པས་དཀའ་ཐུབ་སྟེ་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་། ཉོན་མོངས་དང་སྤང་པོའི་
 སྟེག་རྗེས་འཛོམས་པས་སྦྱོན་སྟེག་དང་། ངེས་དོན་གྱི་དོ་རྗེ་ལ་འགྱུར་མ་དང་ཉེ་རུ་ག་འདུས་པས་
 དཀྱིལ་འཁོར་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙོང་པོ་ཡིན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །མང་དུ་སྦྱས་པས་
 ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མདོར་བསྡུས་ན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཚུལ་ཅན་ཉེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཉེ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྒྲུ་ཅན་ལས་བཤད་དོ། །གཟུགས་ཅན་ཞེས་པ་ལས་ཚུལ་ཅན་ཞེས་པ་འགྱུར་
 ལེགས་ལ། འདུས་པའི་ཚུལ་ཅན་གྱི་དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྙོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་ཅན་ཁོ་ན་ལ་མི་གཟུང་བར་དེ་ཉིད་སྤྲུགས་བསྐྱེད་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པས་ལམ་གཞན་རྣམས་འདིར་འདུས་པར་བཤད་དགོས་སོ། །དེ་ནི་ལམ་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་
 དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གང་འབྲུབ་ཐམས་ཅད་ལམ་འདིར་མ་ཆང་བ་མེད་པ་དང་། རིང་པོར་མི་
 ཐོགས་པ་དང་། ལམ་བདེ་བས་འབྲུབ་པའི་ཚུལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་མ་འདིར་འདུ་བའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་
 ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པའི་ལམ་མདོར་བསྡུས་དང་། དུས་ཆེ་གཅིག་ལ་འབྲུབ་
 པ་དང་། དེ་ཡང་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་དང་། ཆོ་འདིར་སྤྲིག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཀྱང་འབྲུབ་ཅེས་པ་

དང་། སྤྱི་མཐུན་ཆོག་གས་ཀྱི་བསམ་གས་རྒྱུ་ལོན་ཏུ་མི་ཆེ་བའི་བསོད་ནམས་དམན་པས་ཀྱང་འབྲུབ་
 པར་གསུངས་པ་ནི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་ཐག་ཆོད་པར་བྱས་
 པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟར་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བདེ་བས་བསྐྱོམས་པ་ལས་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་བྱད་པར་ཅན་བདེ་བ་
 ཆེན་པོའི་གནད་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་རྒྱུངས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་
 པའི་དབང་གིས་རྒྱུད་སྟོང་བྱང་བྱ་བྱས། དེའི་བྱས་སུ་ཁས་སྐྱེས་པའི་དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་
 བཞིན་བྱ་བསྐྱེས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྤྱི་བའི་
 རྒྱུད་སྟོམ་ནས་ལྟར་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བདེ་སྟོང་མཆོན་ཉིད་ཆང་བར་སྦྱར་བྱས་པའི་སྐབས་ནས་ལམ་བསྐྱེས་
 པའི་སྟོང་པོ་ཉིད་གཙོ་བོར་བསྐྱེས་པས་འབྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ནས་མིན་འོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་
 སྤྱི་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཨེ་མི་སོགས་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་སྟེང་གཞིའི་དོན་བྱ་
 འདུས་ལ། དེའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་ཐོག་མའི་ཡི་གེ་ཨེ་མི་གཉིས་ཀྱི་དོན་བྱ་འདུའོ། །དེ་ལ་ཐོབ་བྱ་
 འབྲས་བུའི་ཨེ་མི་དང་། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་མི་དང་། དེ་འབྲེན་བྱེད་ཏྲགས་ཀྱི་ཨེ་མི་གསུམ་ཡོད་
 པའི་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལམ་གྱི་ཨེ་མི་ལ་ཨེ་ཡིག་དང་ཆོས་འབྱུང་གི་
 དབྱིབས་བྱ་གསུམ་བྱ་ཡོད་པས་བདག་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆོན་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཆེ་བྱ་
 གསུམ་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་གསུམ་ཡང་མཆོན་པར་བྱེད་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་
 རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་
 སྟོན་པ་མེད་པའི་དོན་ཨེ་ཡིག་གི་མཆོན་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤྱི་ཐག་ཆོད་པ་
 གཅིག་མེད་ན་ཨེ་ཡིག་གི་དོན་མ་ཆང་ངོ་། །དེ་ཡོད་ཀྱང་བྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་བྱ་བསྐྱེས་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་མེད་ན་ཨེ་ཡིག་གི་དོན་མ་ཆང་ངོ་། །དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
 ལྟ་བ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དང་བདེ་ཆེན་ཡུལ་ཅན་བྱ་བྱས་ནས་དེས་དེ་
 བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་མི་ཤེས་ན་ཐིག་ལེའི་དོན་མ་ཆང་བས་ཨེ་མི་གྱི་དོན་
 ཐབས་ཤེས་གཉིས་སྦྱར་བ་དགོས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པོ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ལ་བྱུབ་པའི་དོན་

གྱི་གཙོ་བོ་མདོར་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་གསུངས་ཏེ།
 རྟོ་རྩེ་འབྲེང་བ་ལས། ཨེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། །དེ་བཞིན་ཨ་ནི་ཐུགས་རྩེ་དང་། །ཐིག་ལེ་དེ་
 གཉིས་སྟུར་ལས་བྱུང་། །དེ་སྟུར་བ་ཡི་ཆད་མཆོག་གོ། །ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་བྲུབ། །མདོར་
 བསྡུས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཉིད། །རྒྱད་རྣམས་སུ་ནི་ཐོག་མར་གསུངས། །
 ཞེས་སོ། །དེ་འབྲེང་བའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྒྱད་གང་ལས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་
 མཆོག་ཡོད་ལ་དེ་མི་སྟོན་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་ཀྱན་གྱི་ནི་དོན་བསྡུས་པ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩེ་མི་
 བྱེད་པ། །གང་ལ་དེ་ཉིད་མདོར་པར་བརྗོད། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ། །ཨེ་ཨྲི་ཞེས་བྱའི་ཡི་
 གོ་གཉིས། །གང་ལ་འདི་གཉིས་མེད་པ་ནི། །དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དོན་འདི་
 བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། བདེ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཨེ་ཨྲི་ཡི་གོ་ལ་རབ་
 གནས། །སྟེ་གསུམ་ཐུགས་ཀྱི་ཡང་དག་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྟོམས་པ། །སྟོམ་པ་
 བདེ་མཆོག་བྱང་ཆུབ་སྟེ། །བརྗོད་པར་བྱ་མིན་བསྟན་དུ་མེད། །གསང་བ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི། །འདུས་པ་སྟོམ་པ་དག་གི་མཆོག་ཅེས་སོ། །འོ་ན་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྩེའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་
 པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྟུར་ཆུལ་རྩེ་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། སྟུམ་ཁ་ལས། རྒྱ་དང་འོ་མ་འབྲེས་པ་
 བཞིན། །གཉིས་མེད་རྣམ་པའི་སྟུར་བ་ཡིས། །གཉིས་པོ་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ། །ཤེས་རབ་ཐབས་
 ཞེས་བྱ་བར་གྲགས། །ཞེས་རྒྱ་དང་འོ་མ་འབྲེས་པ་བཞིན་དུ་སྟུར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་པའོ། །
 དེ་ཡང་བདེ་བ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ནི། ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཅུ་ནས་རང་གི་སྟོང་ཉིད་
 དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་རྣམ་འབྱོར་པས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ་མི་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་
 དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོ་གཞན་ཞིག་ལ་བདེ་བས་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་འོག་
 དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཞན་ཞིག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་དཔེར་ན་སྦྱིན་སྟོགས་
 བདག་མེད་པའི་ལྟ་བས་ཟིན་ཡང་སྦྱིན་སྟོགས་དེ་ཉིད་ལྟ་བ་དེའི་རོ་བོར་མི་སྦྱེ་བ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པ་དང་བདེ་བ་གཉིས་པན་ཆུན་གཅིག་གཅིག་གི་རོ་བོར་མ་སོང་བའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་རྩེ་ལྟར་

བྱེད་སྒྲུབ་ན། ཡུལ་ཚན་ཤེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 བྱི་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཚན་དུ་སྐྱུར་བ་ཉིད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱུར་བའོ། །དེ་
 ཡང་དོན་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡུལ་ཡུལ་ཚན་གཉིས་འོ་མ་ཚུ་ལ་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་
 དུ་གྱུར་ནས་གཉིས་སྤངས་ཐུག་མོངས་དག་པ་ཡིན་ལ། དོན་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་པའི་གོང་དུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཅམ་མོ། །ཡུལ་
 སྟོང་བ་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་དུ་སྐྱུར་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་དང་བདེ་བ་གཉིས་
 རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱུར་ཚུལ་ནི། སྟོང་གཉིས་རོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་གྲུབ་བདེ་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །
 སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བའི་སྤྱ་ཐག་གཅོད་ལུགས་དབུ་མ་ལས་འབྱུང་བ་ལས་ལྷག་པོ་མེད་པས་ཐེག་པ་འདི་
 དང་པར་ཕྱིན་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་མཆོག་དམན་མེད་དོ། །དེས་སྐྱེད་དོན་གཅིག་
 ཡིན་ཀྱང་དེས་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་དེས་པའི་སྟོང་པས་འབྲེལ་བ་ཡུལ་ཚན་
 གཞན་གང་གིས་དེས་པ་ལ་མེད་པས། སྟོང་པ་ལ་བྱེད་མེད་ཀྱང་ཐབས་བདེ་བས་བྱེད་པར་དུ་
 འཕགས་པར་གསུངས་སོ། །བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྤྱ་ཐག་ཆོད་པ་མ་དེས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་
 སྟོལ་ལ། དེས་བྱེད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་མཆོག་གི་གནད་མེད་པས་དེ་
 དེས་མི་ཆོག་གི་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ས་ར་ཉ་ས། སྟོང་རྗེ་དང་བྲལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཞུགས་
 པས། །དེས་ནི་ལམ་མཆོག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྟོང་རྗེ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ལྟར་། །འཁོར་
 བ་འདིར་གནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །གང་ཡང་གཉིས་པོ་སྐྱུར་བར་རུས་པ་དེ། །འཁོར་བར་མི་
 གནས་སྐྱ་ངན་འདས་མི་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། “དོ་ཉ་ལས་”ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལམ་
 ཀྱི་སྟོང་པོར་འཆད་པས་འདིའི་སྟོང་རྗེ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་ནམ་རྟོག་རྒྱུ་པ་ནམས་ལོག་ནས་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་གནས་པ་
 ངང་གིས་འབྱུང་བས་བདེ་བ་ཉིད་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་མི་འཕྲོ་བར་མི་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་སྟོང་པ་

༡) ལ། ༡༡་ན་༡་ རྟོན་ལས།

བསྐྱོམ་པའི་དོན་ཡིན་ན། བདེ་བ་འབའ་ཞིག་བསྐྱོམ་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་འཆད་པར་མི་
 རིགས་པས་བདག་མེད་པས་དོན་ལེགས་པར་གཏན་ལ་པབ་པའི་ངེས་ཤེས་སྤྱོད་དགོས་སོ། །སྒྲ་
 མེད་ཀྱི་རྒྱད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཆད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ཅིག་ཏུ་བདེ་བའི་སྟོགས་གསལ་
 ཞིང་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་དེ་ཅམ་དུ་མི་གསལ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གསལ་ལ་
 བདེ་བའི་སྟོགས་དེ་ཅམ་དུ་མི་གསལ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་བདེ་སྤྱང་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་བ་དོན་དུ་གཟུང་
 གི་རེ་རེ་བ་ལ་འབྱུང་བར་མི་བྱའོ། །བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཏམ་ནི་རྒྱང་ལྷར་རབ་ཏུ་གྲགས་ཀྱང་
 བདེ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་བྱེད་པའི་བདེ་ཆེན་དང་། སྤྱང་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱང་པའི་
 མཐར་ཐུག་དང་སྤྱོད་ཚུལ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་ལ་དགོངས་ནས། ས་ར་ཏས། བྱིས་དང་བྱིས་ན་
 དེ་ཡི་གཏམ་སྤྲུལ་ཡང་། །བདེ་ཆེན་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་ཅུང་ཟད་
 རེས་ཆེས་སྤྲོ་བར་མི་བྱ་བར་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བའི་དོན་འདི་རྟོགས་པ་ལ་ཡུན་རིང་
 དུ་འབད་པར་བྱའོ། །སྤར་བའད་པའི་བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་དེ་ཉིད་ལ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱད་ཀྱི་བའད་
 པ་མཛད་པ་མང་པོས་བདེ་སྤྱང་བྱང་འཇུག་དང་། བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཅེས་བའད་ཅིང་།
 འཕགས་ལུགས་ཀྱི་བྱང་འཇུག་གི་དོན་ཡང་དེ་ལ་འཆད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ལུགས་ཀྱིས་ནི་སྤར་བའད་པའི་དོན་གྱི་ལྡན་སྤྱེས་ཀྱི་བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་དེ་ཅམ་ལ་བྱང་འཇུག་ཏུ་
 མི་བྱེད་དོ། །འོ་ན་རི་ལྷར་བྱེད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་འོད་གསལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 དང་བྱང་འཇུག་གི་སེམས་གཉིས་གསུངས་པའི་བྱི་མ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སྤྱོད་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་དུག་
 པའི་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་དོན་སྟོན་གསལ་ལས། ཐབས་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སྤྱོད་བ་བྱང་འཇུག་ཏུ་
 གསུངས་པ་ལྷར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དངོས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདུས་
 མ་བྱས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། འདིར་དེ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་རྫོགས་ཀྱི་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་མང་དུ་གསུངས་

སོ། །དེ་འབྲུག་བའི་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལ་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྒྱུ་བའི་སྐབས་གཅིག་དང་། ཟུང་འབྲུག་གི་སྐབས་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་རིམ་ལྗོངས་རིམ་པ་བཞི་བར་བཤད་པའི་མདོན་པར་བྱང་རྒྱུ་བའི་རིམ་པ་འཕམ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྗོངས་པ་བྱང་འབྲུག་གི་རིམ་པའི་ཡ་གཅིག་ཡིན་པས་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཚུལ་བཞིའི་མཐའ་བྲུག་གི་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་གོང་ན་བྱང་འབྲུག་གི་མཐར་ཐུག་ཡོད་པས་ད་དུང་དེར་མ་སྐྱབ་པོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་གཞུང་གཞན་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཤད་པ་དང་འདི་མི་འབྲུག་པས་འདིར་ནི་སྟོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འབྲུག་པའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུང་འོད་ཟེར་ལྗོངས་འཕྲུག་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་གྲུབ་པའི་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཤད་པ་དེའོ། །འདི་འབྲུག་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཨེ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ནི་ཤ་ཡིག་གི་དོན་ཏེ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་རྒྱུའོ། །སྦྱར་རྒྱུ་ལ་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུག་སྤྲུག་སྤྲུག་དང་བྱེ་མ་སྦྱར་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་སྟེ་ཐིག་ལེའི་དོན་ནོ། །བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱས་བཏབ་འཁོར་ལོ། །མཁའ་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དེ་བཞིན་ནོ། །བདག་མེད་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད། །སྤྲུལ་མཁའ་ཐབས་དང་སྦྱང་རྩེ་སྟོབས། །བྱང་འབྲུག་གཉིས་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱང་པོ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་དང་ཐོ་གཅིག་པའི་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ཐབས་དང་སྦྱང་རྩེའི་སྟོབས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཏེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དུ་ཤར་བའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་མོ་ཏེ་རུ་ཀ་ཡེ་ཤེས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་བརྟག་མི་བྱ། །དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱས་བཏབ་འཁོར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེར་རོ། །རྒྱས་བཏབ་པ་ནི་སྤྲུལ་བཤད་པ་གཉིས་སྐྱེ་དང་སྤྲུག་སྤྲུག་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྦྱར་བའི་དོན་ནོ། །ཕྱི་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ལའང་རྩོ་བོ་ཆེན་པོས་སྤྲུལ་བཤད་པའི་བྱང་འབྲུག་ལ་བཤད་པ་སྤྲུལ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་

ཀྱི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དང་། སྤར་ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་ཡིན་པར་བཤད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་
 གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པས་ལྷོ་ཉེ་རུ་ཀ་ཞེས་
 པའི་དོན་ལ་ཡང་། སྤར་ཕྱོགས་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ཉེ་རུ་ཀ་དང་། སྟོང་ཕྱོགས་བདེ་སྟོང་གི་ཉེ་རུ་ཀ་གཉིས་
 ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རིམ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། །ཐབས་ངོས་
 གཟུང་བ་དང་། དེ་རིམ་ལྟར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སྟོང་གི་ལྷན་སྐྱེས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བདག་མེད་
 པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་རིམ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་དེའི་གོ་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། དབུ་མའི་གཞུང་
 རྣམས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་དགོས་སོ། །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
 བའི་ཆ་བསྐྱེད་པ་ནི་བདེ་བ་གཞན་གྱིས་མི་ཆོག་པས་དེ་འབྲེན་བྱེད་ཉགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྲི་དགོས་སོ། །དེ་
 ལ་ཨེའི་དོན་ནི་ཡུམ་གྱི་རྩ་གཉེན་དང་། ཨེའི་དོན་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡབ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་། བརྟེན་པ་རྡོ་
 རྗེ་ལ་གནས་པའི་ཐིག་ལེ་ནི་སྤྲ་ཆོགས་པའི་སྤུལ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་
 ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་ཀྱང་གྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སྤང་བ་ལས། ཨེ་ནི་རྩ་གཉིས་མཆོན་ཉིད་
 དེ། །བརྟེན་ཉེ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །བརྟེན་པ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་ནི་གསུངས། །བརྟེན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བ་ཡིས། །
 དེ་ལ་གནས་པ་ཐིག་ལེའི་གཟུགས། །སྤྲ་ཆོགས་སྤུལ་པ་སྟོན་པར་བྱེད། །བདེ་བ་ཀྱང་གྱི་གཞི་ཡི་
 གནས། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདེ་བ་ཆེ། །ཞེས་སོ། །དེས་ནི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཉགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྲི་གཉིས་
 སྤར་བ་ལས་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྲི་འབྲེན་པའི་ཐབས་བསྟན་ཏོ། །འདིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྲུག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་
 བས་བསྐྱེད་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ནང་གི་རང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ལས་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྲི་
 འབྲེན་པའི་ཐབས་ལུས་ཀྱི་གནད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྲི་ཡང་སྐྱུ་ཅུ་ལས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་བོ་ལྟེ་བར་
 སོན་འཁོར་ལོ། །ཨེ་ཡིག་རྣམ་པར་ཡང་དག་གནས། །སྟོང་ག་མགྱིན་པར་ཡང་དག་གནས། །ཨྲི་གྱི་
 ཡི་གེ་འདྲ་བར་འདོད། །ཅེས་སྤྱི་བོ་དང་ལྟེ་བའི་ཅུ་འཁོར་གྱི་དབྱིབས་ཨེ་བྲུ་གསུམ་གྱི་དབྱིབས་
 དང་། སྟོང་ག་དང་མགྱིན་པའི་ཅུ་འཁོར་གྱི་དབྱིབས་ཨྲི་ཡིག་རྒྱུ་བོའི་དབྱིབས་སུ་གནས་པ་ཨེ་ཨྲི་
 ཀྱི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་སྟོམ་འབྱུང་འབྲེལ་པ་ལས། ཡང་ན་ཨེ་ཡིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་

སྤྱལ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་འཁོར་ལོའི་རང་བཞིན་ལྟེ་བ་དང་མགིན་པ་ལ། མི་ཡིག་ཐབས་
 གྱི་བདག་ཉིད་ཆོས་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོའི་རང་བཞིན་ཉིད་སྤྱིང་ག་དང་སྤྱི་བོའི་གནས་གྱི་
 ཁ་སྐྱར་བ་བསྐྱོམས་ནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་ཅ་འཁོར་རྣམས་
 གྱི་ལྟེ་བར་སེམས་གཟུང་བས་ལྷན་སྐྱེས་འདྲེན་པར་བཤད་པའི་དོན་རྟོ། །ཅ་འཁོར་བཞི་ཨེ་ཨི་ཏུ་
 འཛིག་ཚུལ་ནི་སྤྱ་མ་དང་མི་མཐུན་པས་ཅུང་མ་དག་པའོ། །ལྷན་སྐྱེས་འདྲེན་པའི་ཐབས་རང་གི་ལུས་
 ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱུན་སའི་གཙོ་བོ་ཡང་ཅ་ཨ་ཨ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་འབྱུང་ལས། རྒྱུང་མ་རོ་མ་ལོགས་
 གཉིས་སུ། །ཨྱ་ལི་ཀྲ་ལིའི་རང་བཞིན་ཅན། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས། །དགའ་བ་བཞི་ཡི་
 གཟུགས་ཅན་མ། །ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དང་། །གཉིས་མེད་མཆོག་གི་དབང་ཕྱག་མ། །
 ཀྱན་རྫོབ་ཀྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །སྤྱི་བ་མེད་བདེ་བའི་གཟུགས་ཅན་མ། །ཞེས་ཨྱ་ལིའི་རོ་བོ་རྒྱུང་མ་དང་། ཀྲ་
 ལིའི་རོ་བོ་རོ་མ་གཉིས་ལོགས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ན་གནས་པའི་མཆོག་གི་དབང་ཕྱག་མ་རྒྱ་
 རྒྱུ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཏུ་བཤད་ལ། སྤྱ་སྤྱེ་ཨེ་རི་རང་བཞིན་དང་འབྱུང་བ་གཉིས་
 ཀ་ལ་འཇུག་པས་འདིར་ནི་དགའ་བདེ་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དགའ་བཞི་སྤྱ་མ་སྤྱ་མ་
 རྒྱ་དང་བྱི་མ་བྱི་མ་འབྲས་བུའི་རོ་བོ་དང་། རྒྱ་རྒྱུར་ནས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་བབས་པ་ལ་སྤྱི་བ་མེད་དེ་དོན་དམ་
 བདེ་བའི་གཟུགས་ཅན་མ་སྟེ་ཚུལ་ཅན་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་རབ་གཟུགས་
 གྱིས་ལ་ལ་ན། །རོ་མ་ཐབས་གྱིས་ཡང་དག་གནས། །དེ་དག་དབྱས་སུ་གནས་ལྟ་མོ། །ཨི་ཡིག་སྤྱ་
 ཆོགས་གཟུགས་ཅན་མ། །སྤྱ་མོ་སྤྱུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དངོས་བྱུ་ཐམས་ཅད་རབ་སྤྱོད་མ། །
 བདེ་ཆེན་རབ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ། །རྟག་ཏུ་ཡང་དག་བདག་ཕྱག་འཆ་ལ། །ཞེས་ལྟེ་བར་རོ་རྒྱུང་གི་
 དབྱས་གྱི་རྒྱ་རྒྱུར་གཏུམ་མོའི་རོ་བོ་ཨི་ཡིག་བསྐྱོམས་པས་བདེ་ཆེན་སྤྱོད་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་
 མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ་ཅ་འཁོར་གང་ན་ཡོད་པའི་ལྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་དང་རྒྱ་རྒྱུའི་ཡར་སྤྱ་མར་སྤྱ་རྣམས་སུ་ཡི་
 གོ་དང་ཐིག་ལེ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྐྱོམས་པས་སྤྱོད་རྒྱ་རྒྱུར་ཚུད་པའི་གནས་ཐབ་
 མོ་རེ་ཡོད་པ་ཀྱན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱག་འཆ་ལ་ཞེས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །"གང་ཡང་གིས་ནི་

༡)བསྐྱོམས་པ་ཡིས། །མི་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཡང་དག་སྒྱུར། །དེས་དེའི་རང་བཞིན་འགྱུར་ལྷ་མོ། །སྤྱི་
 ཆོགས་གཟུགས་ཅན་ཞོར་བུ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདིའི་དོན་ཤེས་པ་གཤམ་ཆེའོ། །གཞུང་འདི་
 གྱུར་དང་ཀུན་སྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་མང་པོར་འབྱུང་ཞིང་གཞུང་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་
 དོན་སོ་སོ་བ་མང་པོ་ལ་བཤད་དགོས་པ་ཡིད་པ་ལས་འདིར་ནི་སྟོག་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་ལ་བཞེན་
 བས་ལྟན་སྒྲིལ་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱབ་པ་སོ་གང་དང་གང་གིས་རྒྱ་རྒྱུ་འདི་གནད་ཆེ་བ་གང་
 དང་གང་དུ་ཡང་དག་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡིད་སྒྱུར་བ་སྟེ་གཏད་ནས་བསྐྱོམས་ན་སྟེ་བའི་རྒྱ་
 རྒྱུ་བདེ་ཆེན་སྟེར་བའི་ལྷ་མོ་པག་མའི་ངོ་སོ་ཨི་ཡིག་བསྐྱོམས་པ་དེས་ཅ་གནས་དེར་རོ་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་
 བའི་རྒྱུད་སྐྱུད་བས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཞོར་བུ་ཤེས་སྒྲོང་རས་དཀར་དམར་
 སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ན་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་
 ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་སར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྐྱོམས་པས་གདམས་ངག་གིས་མཐུས་གནས་
 དེར་རྒྱུད་བསྐྱུ་བར་འདོད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་སྐྱུད་བས་པར་འགྱུར་བའི་ཁུངས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱག་རྒྱ་ལ་བཞེན་ནས་བདེ་ཆེན་འདེན་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུ་བ་དང་། རང་གི་ལུས་
 ཀྱི་གནད་རྣམས་ལ་བཞེན་ནས་བདེ་ཆེན་འདེན་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་དུ་ཅ་རྒྱུད་
 ལས། རྒྱག་རྒྱ་དང་བྲལ་གསང་སྒྲགས་ནི། །ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་འབྱུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཤེས་རབ་
 མའི་རྒྱག་རྒྱ་ལ་བཞེན་པ་དང་བྲལ་ན་ལམ་གཞན་གྱིས་མི་འབྱུབ་པར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་
 ལས། དེ་བཞིན་སོ་ཉ་ལེགས་འགྲོགས་པས། །སྐྱབ་པ་སོ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་འཕྲོག། །བཟླས་བཞིན་
 བསམ་གཏན་མཆོད་མེད་པར། །སྐྱུར་བ་ཉིད་དུ་འབྱུབ་པར་འགྱུར། །སྒྲགས་དང་རྒྱག་རྒྱས་སྐྱབ་པ་
 སོས། །མཆོད་པ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུག། །འདི་ལས་གཞན་པའི་མཆོད་མེད་དེ། །དེ་ལྟར་བསྐྱུ་བ་ཅས་
 དེས་པ་ཡིན། །སོ་ཉའི་ལམ་ལ་དགའ་རྣམས་ཀྱི། །སྐྱབ་པ་སོ་ནི་དངོས་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་རྟེན་པ་དང་
 སོ་གཉིས་དང་གསུམ་པས་སོ་ཉའི་ལམ་གྱིས་ཕྱིའི་བཟླས་བཞིན་སོགས་དང་བྲལ་ཡང་འབྱུབ་པ་

༡) ཅ། ༡༥་བ་ཙ་ གང་གང་གིས་ནི།

དང་། ལྷུང་བར་འགྲུབ་པ་ཡང་དེའི་མཐུས་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བཞུགས་
 བཅོམ་སོགས་བྱེད་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །པོ་ཉའི་ལམ་ལ་བསྐྱགས་པ་ནི། བདག་
 མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱིས་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་གཞན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་
 དེ་ཡང་པ་རྒྱད་དང་མ་རྒྱད་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པ་ནི་རྟག་པ་བརྒྱད་པས་སྟོན་པར་
 བཤད་དོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་བཙུ་ལྷ་པ་ནས་ཉེར་བཞི་པའི་བར་
 གྱིས་པོ་ཉ་མོ་བྱད་པར་ཅན་དང་འདུ་བའི་སྐྱོར་ཉིད་བཤད་ཅིང་གཞན་ཡང་ལེའུ་མང་པོ་ནས་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པ་ལ་ཐབས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལས་
 དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་རང་གི་ལུས་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་གྱིས་ལྟར་སྐྱེས་མཆོན་མི་རུས་
 པའི་ཆེ་པོ་ཉ་མོ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ལས་མཆོན་དགོས་ཏེ། གསང་བ་བྱུབ་པ་ལས། ལས་
 ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཉམ་ལུན་པས། །དོ་རྩེ་བརྒྱ་མཉམ་སྦྱར་བས། །བདེན་པ་གསུང་བས་མངོན་སུམ་དུ། །
 འདི་འདྲའི་བསྐྱོམ་པ་གང་གསུངས་པ། །དང་པོའི་ལས་ཅན་སེམས་ཅན་ལ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གང་
 སྤངས་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་སྟོན་པ། །གཞན་གྱིས་མཆོན་པས་མི་མཐོང་སྟེ། །དང་པོའི་
 ལས་པས་རིག་པར་བྱ། །ཐོག་མ་བར་མཐའ་བྲི་མེད་པ། །རིག་སྟེ་གཞན་དུ་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལས་མཆོན་པ་སྟོན་དུ་སོང་ན། །རང་གི་ལུས་ལ་གཞན་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་བསྐྱོམས་པས་སྟོག་རྒྱ་ཁྲིར་ཚུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟར་སྐྱེས་བསྐྱེད་སྤྲོ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱ་རུས་
 པ་ནས་ཀྱང་ཕྱིའི་རྒྱུན་པོ་ཉ་མོ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ལ་བརྟེན་ན་ལམ་ཆེས་སྦྱར་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་
 དུ་མིན་པས་ཐབས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། དཔའ་བོ་གང་ཞིག་ཕྱག་
 རྒྱ་དམན། །སྦྱབ་པོ་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ནི། །ཕུབ་མ་བརྟུང་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 འོན་ཀྱང་ཅ་རྒྱད་ལས། པོ་ཉ་རལ་གྱིའི་སོ་འདྲ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པས་བརྟེན་པར་དཀའ་བའི་
 དོན་དུ་"གང་ཀ་ན་པ་"^{༡)}བཞེད་པ་ནི། ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་མེད་པར་རྣལ་

༡) ཅ། རེ་ན་ན་ ཀོང་ཀ་ན་པ།

དཀར་ཆག་བསྐྱར་གཟིགས།

བསྐྱེད། །ཨ་ཕ་རྩུ་རྩེ་ཅན་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་ཉིག་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་པའི་ནལ་འབྱོར་
 པའོ། །བྱིས་པ་ནམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་བདེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱུན་ལྟ་བུའོ། །བྲག་པ་ནི་དབྱངས་
 ཀྱི་བྲག་པ་ལྷུ་རིང་པོ་སྟེ་དེ་ཉ་དང་སྐྱར་བས་རྩྱུ་ཡིན་ལ། ས་བོན་རྩི་རྩེའི་བྲ་གར་བཞོད་པས་ནི་
 ཁམས་མི་འཕོ་བར་བྱེད་དོ། །རྩུ་རྩེའི་ཅར་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་རྩུ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་
 སྐྱར་བའི་ཅའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ་འདིའི་གནད་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྩུ་རྩེའི་ཅ་ནས་ནོར་བུའི་
 ཅའི་བར་དུ་བབ་པ་ནི་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དང་། སྟེང་དུ་ཁ་བཟླས་པ་སྟེ་བྱེད་དུ་ལོག་ནས་
 དཔལ་བ་བར་དུ་སོན་པ་ན་མས་བརྟན་ཀྱི་དགའ་བཞི་སྟེད། །ལྷག་མ་ནམས་གོ་སྟོན། །མན་སྟེ་ལས།
 ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཐབས་དག་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་ལ་ལ་ན་དང་ར་ས་ནའི་རྒྱང་དག་ཨ་
 ཕ་རྩུ་རྩེར་འཇུག་པ་ན་གཏུམ་མོ་འབར་དོ། །དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་"ཟླ་བ་འདྲུ་
 བར་")བྱེད་དོ་ཞེས་ལས་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྐྱར་བས་གཡས་གཡོན་ཀྱི་རྒྱང་རྩུ་རྩེར་ཞུགས་གནས་
 གཏུམ་མོ་སྐྱར་བས་བྱང་སེམས་འཇུ་པར་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩི་རྩེས། དེའི་ཆེ་སྒྲ་
 བྲག་གཉིས་ཀྱི་རྩུ་བ་ལྟོག་པར་བཤད་པས། རྒྱང་གཉིས་རྩུ་རྩེར་ཐེམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་དེ་ནི་བྱའི་
 སོག་ཅོལ་ལོ། །ཟླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་ནས་སོག་ཅོལ་ཀྱི་ལམ་འདི་མ་བཤད་པ་ཡང་མེད་ཅིང་བཤད་པ་
 ཡང་མེད་པ་ལ་ཐབས་འདིས་རྒྱང་རྩུ་རྩེར་སྐྱད་པའི་རྩུ་མཆན་ཀྱི་གནད་ཤིན་ཏུ་རྩིགས་དཀའ་བར་སྤང་
 བའང་གོ་བ་རགས་པ་ཆགས་ན་རྒྱུད་དོན་མང་པོ་ཞིག་གོ་བ་ལ་ཁྱད་ཆེ་བར་སྤང་དོ། །ལས་རྒྱ་ལ་
 བརྟན་ནས་རི་ལྟར་འབྱུང་བའི་གཟུགས་བརྟན་པལ་མོ་ཆེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་
 བརྟན་ན་དེ་ལ་བརྟན་ནས་ཀྱང་འབྱུང་བས་ཡེ་རྒྱལ་ལ་བརྟན་ནས་ཀྱང་གཡས་གཡོན་ཀྱི་རྒྱང་རྩུ་
 རྩེར་རྒྱུད་པའི་སྐབས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་བཤད་པའི་རྒྱང་མེ་རྩུ་ས་རི་རབ་དང་བཅས་པ་ལྷ་
 རྩིགས་རིམ་ལ་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ་ན། རྒྱང་པ་ནས་མགོ་བོའི་བར་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དང་

༡) ཅ། ༡༩་ནང་ ཟླ་བ་འཇུ་བར།

གསལ་བ་ལས། ཀླང་མཐིལ་གཞུ་ཡི་རྣམ་པ་ཡི། རྒྱང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ཡང་དག་གནས། ལྟེ་བའི་
 རྩྱགས་འདྲར་མེ་ཉིད་ནི། རྩྱ་གསུམ་རྣམ་པར་འབར་བའོ། ལྟོ་བར་ཚུ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡི། དགྱིལ་
 འཁོར་རྒྱུ་པོའི་རྣམ་པའོ། ལྷིང་ག་རུ་ནི་ས་ཉིད་དེ། རྒྱན་ནས་གྲུ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྷིང་མགྱིན་
 པའི་རྩྱགས་སུ་ནི། རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ཡི་ཅེ་མོ་མགོར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་
 དབྱིབས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། དེ་ཡང་སམ་ཕུ་ཏ་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
 ལས། རི་ནི་མགོ་པོའི་ཟེ་འབྲུ་སྟེ། རི་ལྟར་ཚོམ་ཆེན་ལ་སོགས་རིམ། ལྷ་མའི་དུས་ཐབས་རིམ་
 ཉིད་ཀྱིས། དེ་ནི་རྫོགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གནས། ཞེས་ཀླང་པའི་མཐིལ་ཚོམ་ཆེན་གྱི་རྒྱང་ལ་
 སོགས་པར་བཤད་པ་ནི་ལྷ་མའི་མན་ངག་གིས་དགྱིལ་འཁོར་རྫོགས་རིམ་དང་སྐར་བའི་ལུགས་
 སུ་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། འདི་ཡང་ཅ་རྒྱད་ལས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། མདོན་བརྗོད་ལས།
 ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་རྟག་བཞུགས་པར། གང་ཞིག་སྐར་ནི་བཤད་པ་ཉིད། དགྱིལ་འཁོར་ལུས་
 ནི་ཡིན་པར་བཤད། དེ་ནི་སྒོ་དགུ་དག་ཏུ་འབྱུང། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ཡང་
 གསང་བ་མཆོག་གི་དགྱེས་པ་ན། ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་བཞུགས། ཞེས་པའི་གསང་བ་
 ནི་ས་དང་། མཆོག་ནི་ཚུ་དང་། དགྱེས་པ་ནི་མེ་དང་། ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ནི་རྒྱང་དང་། རྟག་ཏུ་
 བཞུགས་པ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་བདེ་བ་ཆེན་པོར་དེ་ཉིད་གསལ་བ་སོགས་ལས་གསུངས་ཏེ་སམ་
 ཕུ་ཏའི་དགོངས་པའོ། དེ་ལྟར་ན་གསང་བ་སོགས་ཕྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐར་ན་འབྱུང་བཞི་རིམ་བཅུག་
 དང་། རྣང་རྫོགས་རིམ་ལ་སྐར་ན་རྫོ་རྗེའི་ལུས་སྟོན་ཏེ། དེའི་ལུགས་ཀྱིས་རི་རབ་ཀྱི་སྒྲིང་ལུགས་
 གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། མདོན་བྱང་གི་ཞུ་ལི་ཀླ་ལའི་འགོད་པའི་གཞི་བརྒྱ་ནང་ལ་སྐར་བ་ན།
 སྤྱི་པོའི་ཅ་འདབ་སོ་གཉིས་སུ་སམ་ཕུ་ཏ་ལས་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། མགྱིན་པ་དང་སྤྱིང་
 ག་དང་ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་འཁོར་སོགས་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱུན་ས་རྒྱན་གཟུང་བར་བྱའོ། དེ་
 ལྟར་བྱར་རུང་བ་ཡང་ཅ་རྒྱད་ལས། ཆོས་འབྱུང་གིས་པའི་དབུས་སུ་དབྱངས་གསལ་བཀོད་ནས་
 བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱགས་བཏུ་བ་གསུངས་པ་དེ་ལ་བཤད་རྒྱད་སམ་ཕུ་ཏ་ནས་བཤད་མཛད་པ་ན། ལྟེ་

བའི་ཙུ་འཁོར་ལ་གསུངས་པའི་དོན་མན་སྟེ་ལས། འདིས་ནི་ཉེ་བའི་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་གསུངས་
 སོ་ཞེས་ཙུ་འཁོར་གཞན་ལ་ཡང་བཤད་པ་དང་འབྲེལ། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཉེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་པའི་
 གཞི་འབྱུང་བ་རིམ་བཅུགས་རི་རབ་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དེ་ནང་རྫོགས་རིམ་ལ་བཤད་པ་ན་
 གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉེ་རུ་ཀ་འཆར་བའི་གཞི། འགྲུ་པའི་སྒོ་དགྲུ་བ་ཅན་གྱི་རྩོ་
 རྩེའི་ལུས་སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་གི་གནད་ཅུམས་སྟོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ལྷ་ཨི་པ་ལྷ་བྱ་མངོན་
 བྱང་ལྷ་ལས་ཉེན་དང་བཙུན་པ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པ་ལྷ་བྱ་ལ་སྐྱར་གྱི། ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་སྟོན་དུ་
 བསྐྱེད་ནས་དེའི་དབྱས་སུ་མངོན་བྱང་ལས་ཉེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན། ལུས་འདོམ་གང་གྲུ་
 བཞི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞིར་སམ་བྱ་ཁར་བཤད་པས། རྒྱུང་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བར་དང་།
 དབྱངས་གསལ་འགོད་པའི་གཞི་བསྐྱེད་ཚུན་ཆོད་གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་དང་སྐྱར་ལ་
 བཤད་དོ། །ཉམས་ཏུ་བཞུགས་པའི་དོན་ནམ་མཁའི་ཁམས་བདེ་ཆེན་དུ་བཤད་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐྱར་
 བྱ། བདེ་ཆེན་འབྲེལ་བྱེད་མཆོན་པའི་དབྱངས་གསལ་ལྷ་བ་རྩྭ་བཅས་དང་། བདེ་ཆེན་མཆོན་པའི་ཉེ་
 རུ་ཀ་ལ་བྱ་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་ལ་སྐྱར་ན། གང་དུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་སའི་བྱང་སེམས་དཀར་
 དམར་སེམས་དང་བཅས་པ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། དེས་བྱངས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཉེ་རུ་ཀ་ལ་ཡང་སྐྱར་
 རོ། །སྐྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེ་རུ་ཀ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རྒྱ་དར་ལངས་པའི་ངེས་དོན་
 གྱི་བཤད་པ་ལས་ཤེས་སོ། །སམ་བྱ་ཁར་མངོན་བྱང་གི་དབྱངས་གསལ་ཅུམས་སྐྱེ་བའི་ཙུ་འདབ་སོ་
 གཉིས་ནས་རྩྭ་བའི་བྱང་སེམས་ལ་བཤད་པ་ཡང་མཆོན་པ་ཅུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་གནད་གཞན་དུ་ཡང་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །སམ་བྱ་ཁར་དབྱངས་གསལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་བ་ནང་ལ་སྐྱར་བ་ན་ཁྲད་པ་དང་།
 རྩྭ་ཡིག་ནང་ལ་སྐྱར་བའི་སྐབས་སུ་རྩྭ་ཡིག་ལ་བཤད་པ་ཡང་མཆོན་པ་ཅུམ་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ནར་མ་
 ངེས་ཉེ། དེ་ཉིད་གསལ་བ་ལས། དེ་ཡི་ཙུ་མོ་མགོར་གསུངས་ཉེ། །འདམ་སྐྱེས་འདབ་མ་སུམ་རུ་
 གཉིས། །དེ་ཡི་དབྱས་སུ་རྩྭ་ཡིན་ཉེ། །ཞུ་ཡི་ཀླ་ཡི་ལས་སྐྱེལ་བ། །མི་ཤེས་གོ་འཕང་ཉམས་དགའ་
 བ། །བདེ་བ་ཆེན་སོ་ཞེས་བྱར་བཞིན། །ཅེས་ཞུ་ཡི་ཀླ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ཡང་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ངེས་དོན་གྱི་ཉེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ནི་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
བཤད་པ་ལ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དབུས་ཀྱི་དབུ་མ་དང་དེའི་ཡར་སྐྱ་མར་སྐྱ་སོགས་གནད་
དུ་བསྐྱེན་ས་མང་ཡང་། ལུ་ཨི་པའི་ལུགས་འདི་ནི་ཀུན་སྨྱོད་ལས། །ཆེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རྫོགས་
པ་ནི། །ཉེ་བའི་རྩ་བར་གནས་པར་བསྟོམ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཉེ་བ་སྐྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནད་
དུ་བསྐྱེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་མངོན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་། དགྲིལ་འཁོར་ལུས་ནི་ཡིན་པར་
བཤད། །དེ་ནི་སྟོ་དགུ་དག་ཏུ་འགྱུར། །དེ་ལ་ཉེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཆེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་བྲུ་
བཤད། །དོ་རྩེ་ཅན་ནི་དེར་བཞུགས་པ། ཞེས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་དོ་རྩེ་ཅན་ངེས་
དོན་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་ཉེ་རུ་ཀ་ཉེ་བར་བཞུགས་པར་བཤད་དེ། དེ་ལ་བཞུགས་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
ཤིང་ལ་མེ་གནས། ཞེས་པ་ལྟར་དེར་གནད་དུ་བསྐྱེན་པ་ལས་ལྟན་སྐྱེས་འབྱུང་བ་སྟེ། ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་
འབྱུང་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་མངོན་བརྗོད་ལས། ཉེ་བའི་ནང་ན་
བསྐྱེད་ཆེ། །བཅུ་དྲུག་ཐིག་ནི་གདབ་པར་བྱ། །ཡི་གེ་དང་ཡང་མཉམ་པར་སྦྱོར། །ཁ་སྦྱོར་བྱ་བ་བྱས་
པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་ཉེ་བ་སྐྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་རྩ་འདབ་
"རིམ་པ་བཞིན་ཡོད་པའི་")དང་པོ་ལ་རྩ་འདབ་བཞི། གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད། གསུམ་པ་ལ་རྩ་འདབ་
བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་དོན་དུ་བཤད་ཅིང་། བཞི་པ་ལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །རྩ་འདབ་ཀྱི་
རིམ་པ་གཞན་གསུམ་ནི་ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས། བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་ཀྱིས་ནི་བསྟོར། ཞེས་པའི་
སོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་སོ། །ཡི་གེ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ནི་ཡི་གེ་རྒྱུ་པ་བསྟོམ་པ་མིན་པར་ཉེ་བའི་
རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ཡི་གེ་བསྟོམ་པའོ། །དེ་འབྲེལ་བའི་རྩ་དང་
ཡི་གེ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་བསྟོམས་པས་བྱ་བ་བྱས་ཚུལ་ནི། ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ཁ་ཅིག་
ལས། ཁ་སྦྱོར་འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱ་ཁྲིའི་ཁ་འབྱར་བ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ལ། དབུ་མའི་ཁ་བྱེ་ན་རོ་རྒྱུ་གི་ཁ་ཟུམ་པ་དང་། རོ་རྒྱུ་གི་ཁ་བྱེ་ན་དབུ་མ་ཁ་ཟུམ་པ་ནི་ངེས་

༡) ཇ། ༩༩་ན་ཁ་ རིམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི།

བ་ཡིན་པས་དབུ་མའི་ཁ་འབྲེད་པའི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་རོ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་རྒྱ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ནལ་
 མཁའ་སྐྱོར་བའི་བདག་ཉིད་དེ། །ཞེས་བ་ལྟར་ནའང་རྒྱ་རྒྱའི་ཁོང་སྟོང་གི་ནལ་མཁའ་འབྲེད་པ་ལ་
 སྐྱོར་བའི་དོན་ནོ། །ཉི་མ་རྒྱ་བ་ནལ་དག་སྟེ། །འཆར་དང་རྒྱབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་བ་ནི་ཡི་གེ་
 དང་མཉམ་པར་སྐྱོར་བའི་ཐབས་དེས་ཉི་མ་རོ་མ་རྒྱ་བ་རྒྱུ་མའི་རྒྱུ་དག་པར་བྱས་ཏེ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་དང་། །ཀྱན་རྟོག་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་པར་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །བསྐྱེད་
 ལྷ་ཅེར་ཡུངས་ཀར་ཅམ། །"ཞེས་པའི་^{༡)}བསྐྱེད་ཅི་ཙམ་འཁོར་ཡིན་ཏེ། །དེ་རྗེ་བྲེང་བ་ལས། །བསྐྱེད་མིང་
 ཅན་འཁོར་ལོ་ནམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་སྐྱ་ཅི་ནི། །དེ་ཉིད་ལས། །དེའི་ཡང་ལྟེ་བ་སྐྱ་རུ་
 བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཙམ་ཅི་ཙམ་ཀྱི་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་འཁོར་ལོའི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་
 རོ་། །ཡུངས་ཀར་ལ་བཤད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདྲིར་ནི་རྒྱུ་ཡིག་དང་རྒྱུ་ལ་བྱའོ། །རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་
 རང་བཞིན་ཀྱན་ནི་སྟོད་བཅུད་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ་ཙམ་རྒྱུ་དང་སེམས་མཆོན་པའི་རྒྱུ་རོ། །ཡིད་
 ཀྱི་བསྐྱེས་པར་ཡང་དག་ལྟར། །ཕྱི་ཡི་དབྱངས་ནི་ནལ་པར་སྤངས་ཞེས་བ་ནི་ཕྱིའི་དག་གི་བསྐྱེས་པ་
 སྤངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་བསྐྱེས་པ་དེ་རྗེ་བསྐྱེས་པའོ། །དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་བསྐྱེས་མིན་གྱི་རྟོགས་
 རིམ་པའི་རྒྱུ་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྒྱར་བ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་བསྐྱེས་སོ། །
 ལྷ་ཨི་པའི་འགྲེལ་པར་ལྷ་བ་པས་ལྟེ་བར་རྒྱུ་དེ་རྗེའི་བསྐྱེས་པ་བཤད་པ་བཞིན་འགྲེལ་པ་གཞན་
 གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པ་ནི་ཀྱན་སྟོད་ལས་མི་གསལ་ཡང་ཏེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་དང་མཐུན་ཏེ་
 དག་བསྐྱེས་ཀྱི་དེས་དོན་བཤད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཏེ། །གཞན་ཀྱིས་
 སངས་རྒྱས་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བ་ནི་རྒྱ་རྒྱའི་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་བྲངས་པ་དེའི་
 ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གྱི་གཞན་ཏེ་དེ་དང་བྲལ་བས་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་"ལུས་ཀྱི་གནད་ལྟེ་བ་སྐྱལ་པའི་^{༢)}འཁོར་ལོར་རྗེས་

༡) ཅ། ༣༠་བ་ཙམ་ ཞེས་པ་ན།

༢) ཅ། ༣༡་ན་ལ་ ལུས་ཀྱི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱལ་པའི།

གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་གྱིས་བསྐྱས་ཏེ་རྩྱུ་ཡིག་དང་རྒྱ་དགཉིས་རྩྱུ་ཉེ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་དང་།
 དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་སྦྱར་བ་དང་། རྟེ་བར་རྩྱུ་ཡིག་གམ་རྒྱ་དད་ཀར་དམར་ལས་ལྷང་འཇུག་
 གནས་གསུམ་གྱི་རྫོང་བཟམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རྒྱང་རྩྱུ་ཉེར་བཅུད་པ་ལས་ལྷན་སྦྲེས་དང་། རྩྱ་
 མའི་སྦྱ་བསྐྱེད་པ་ལུ་ཨི་པའི་རྫོགས་རིམ་དུ་བཤད་པ་ནི་ཅ་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ཀྱན་སྦྱོད་དང་།
 མངོན་བརྫོད་དང་ཏེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་གསུམ་བསྐྱེགས་ཏེ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། ཉམས་སུ་རྒྱང་བྱའི་
 གདམས་ངག་གི་རྣམ་གཞག་དང་། རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་
 མཆོག་ལ་ཡང་སྦྱར་བ་ཡན་ལག་བྱུག་དང་། རིམ་པ་ལྷའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་གསུངས་ཏེ། མཁའ་
 འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། སོ་སོར་སྤྱད་དང་དེ་བཞིན་བྱ། །བསམ་གཏན་སློག་ཅོལ་འཛིན་པ་དང་། །རྗེས་
 སུ་བྱ་དང་ཉིང་འཛིན་ཏེ། །སྦྱར་བའི་མཆན་ཉིད་རྣམ་བྱུག་གོ། །ཞེས་དང་། །རང་གི་སྦྱ་ནི་སྦྱ་མ་
 མཉམ། །བདག་བྱིན་བརྒྱབ་འདི་སྤྲོ་མོ་དང་། །དྲོ་རྗེ་བཟམས་རང་མཆན་ཉིད་དོ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ཀྱི་གཏེར། །དེ་ལས་ལྷག་མ་བྱང་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རང་གི་སྦྱ་སྦྱ་མ་དང་མཉམ་པ་
 རྟེ་མཚུངས་པའི་བདག་བྱིན་བརྒྱབས་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་དཀའ་བས་སྤྲོ་མོར་གྱུར་པ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་
 པ་བདག་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་རིམ་པ་སྦྱ་ལུས་སོ། །དྲོ་རྗེ་བཟམས་པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་དྲོ་རྗེ་བཟམས་
 པའི་རིམ་པ་སྟེ་རིམ་པ་དང་པོ་འོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ནི་རིམ་པ་བཞི་པ་
 རྟེ་མིང་གཞན་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་འོ། །སེམས་ཀྱི་གཏེར་ནི་སེམས་དབེན་ནམ་སེམས་དམིགས་
 ཀྱི་རིམ་པ་སྟེ་རིམ་པ་གཉིས་པ་འོ། །སྤར་བཤད་པ་བཞི་ལས་ལྷག་མ་ནི་བྱང་འཇུག་གི་རིམ་པ་སྟེ་
 རིམ་པ་ལྷ་པ་འོ། །བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། བརྒྱ་མགོན་པོ་སོགས་མགོན་པོ་ལྷའི་རྒྱང་བཤད་
 པ་ལྟར། རྒྱང་གི་དེ་ཉིད་སྦྱོར་འགྲོ་བས། །སྤགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 སློག་འགྱུར་ཞིང་། །ལས་ཀྱན་བྱེད་པས་རྒྱང་དུ་བརྫོད། །རྣམ་ཤེས་བཞོན་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། །སངས་
 རྒྱུ་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་འཛོམ། །རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་གྱི་གསང་བ་ཡི། །ཐབས་དང་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་རྒྱུ་དང་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྒྱུར་བར་བཤད་ཅིང་། ཏྲག་ཏུ་ཐོ་རངས་ལངས་ནས་རྒྱུ་། སྒྱུར་
 ཐག་གཅིག་ནི་བགང་བྱ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཏྲག་ཏུ་མཉམ་གཞག་གནས་པར་
 བྱ། །ཞེས་རྗེ་རྗེའི་བསྐྱེད་པ་གསུངས་ལ། །ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་ལས། །དངོས་མེད་ཀྱང་མིན་ཆ་
 མེད་ཕྱིར། །ལྷན་སྐྱེས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དང་། །རང་
 ཕྱིན་བརྒྱབས་དང་རང་འབྱུང་སྟེ། །ཞེས་དང་། བདེ་ཆེན་མངོན་པར་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །དེ་བཞིན་
 བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་། ཅེས་སྒྲིམ་འབྱུང་ལས་སྒྲར་བྲངས་པའི་བྱང་འབྱུག་བཤད་པའི་འསྐྱེ་ལ་
 གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་ལུས་བདག་ཕྱིན་བརྒྱབས་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
 འོད་གསལ་བ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་གསུངས་པས་དེ་དག་གི་ཤུགས་ཀྱིས་སེམས་
 དབེན་ཡང་རྟོགས་པར་འབྱུང་རོ། །སྒྱུར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ནི་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། སོ་སོར་
 སྤྱད་པ་ཁྱ་གདོང་མ། །འུག་གདོང་མ་ནི་བསམ་གཏན་འདོད། །སློག་ཚོལ་དུ་ནི་གནས་པ་ཁྱི། །འཛིན་
 པ་ལ་ནི་པག་མོའོ། །རྗེས་དྲན་གནས་པ་སོ་ཉ་མོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་བཏན་མར་འདོད། །མཆེ་བ་མ་ནི་
 རྒྱས་བཏན་ཐོབ། །འཛེམས་མ་འབྲས་བྱ་ཀུན་བདག་སྐྱེས། །འཁོར་བ་ལས་ནི་གྲོལ་གྱུར་པ། །ཞེས་
 ཐག་གདོང་མ་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲོ་མ་གསུམ་པག་མོ་དང་བཞི། གཤིན་རྗེ་སོ་ཉ་མོ་དང་བཏན་མ་སྟེ་
 མཆོམས་མ་གཉིས་དང་དྲུག་སྒྱུར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་ལ། འགྲེལ་བ་ལས་དེ་
 རྣམས་རྟོགས་སྒྲིབ་དང་ལྷ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་བཤད་དེ། ཡན་ལག་དྲུག་བདེ་མཆོག་
 སྟོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་མི་གསལ་ལོ། །ལྷ་ཨི་པའི་འགྲེལ་བ་བྱང་པར་གསལ་བྱེད་
 ལས། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བར་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་
 པ་གཉིས་ནི། རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་པའི་གོ་རིམ་ཁོ་ནས་”བསྐྱོམ་པར་བྱ་ལ་”^{༡)}གཞན་
 དུ་ན་དངོས་གྲུབ་མི་འབྱུབ་སྟེ། འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས། བསྐྱེན་པ་ཡན་ལག་དྲུག་སྒྱུར་བས། །སྐྱུབ་པའི་
 མཆོག་ནི་བྲས་ནས་སུ། །བསྐྱུབ་པར་བྱ་ཡི་གཞན་དུ་ན། །གྲུབ་པ་མཆོག་ནི་མི་འཐོབ་ལོ། །ཞེས་

༡) ཅ། ༣༥་བ་༣་ བསྐྱོམ་པར་བྱའི།

བྲངས་ནས་མཆོག་འགྲུབ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རིམ་པ་སྦྱབ་དགོས་ཞེས་བསྟུན་ནས་
ལུ་ཨི་པའི་ལུགས་འདི་ལ་ཡང་ཡན་ལག་དྲུག་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །སྦྱོར་ཚུལ་ནི། མིག་ལ་སོགས་
པའི་ཤེས་པ་ལྷ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྷ་ལ་འཇུག་པ་སོ་སོར་སྤྱད་པ་སྟེ་འགྲུགས་བར་བྱེད་
པ་ནི་སོར་སྤྱད་དང་། དེ་ལྟར་བསྟུས་ནས་ནང་གི་བྱང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་རྣམས་བདེ་མཆོག་ལ་
སོགས་པའི་ལྷར་སྦྱོར་བ་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་ལ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ངོ་བོ་ཅམ་
དུ་རྟོགས་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་། དམིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ངེས་པ་ནི་དཔྱད་པ་དང་། དེ་
ལྟར་ལྷ་ལ་དམིགས་པས་ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་དང་། དགའ་བས་བསྐྱོམས་པའི་ལྷ་ལ་སིམ་པ་དང་
བཅས་པའི་སེམས་ནི་བདེ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་བས་རྣམ་
པ་སྦྱ་ཆོགས་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ལོག་པས་ལྷ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་
སེམས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྟོ། །སྟོན་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་
ལག་སྟེ་མ་བཞེ་རྫོགས་རིམ་དུ་བཤད་ཅིང་། འདི་ཁོ་ན་རྒྱད་དང་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་
བཤད་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉི་ཅུ་ཀ་ནས་དབེ་མེད་མཆོ་ལས་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་
འབྱུང་ཞིང་རྒྱད་ལས་ཀྱང་བཤད་ཅེས་འཆད་དོ། །དེ་ནི་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་ལྷང་དང་མཐུན་
ཞིང་། རྒྱད་ཀྱི་དོ་རྗེའི་ཆོག་རེ་རེ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལ་ཆད་ལྡན་གྱིས་བཤད་པ་ཡོད་པས་
བཤད་པ་སྟོགས་གཅིག་པ་རེ་རེ་ལ་ཞེན་ནས་གཞན་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །སྟོན་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ནི་
འཆད་བར་འགྱུར་རོ། །མདོན་བརྫོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ནི་”རྒྱད་འཛིན་ས་
ཅ་བསྐྱོམ་པ་དང་”¹⁾ རྒྱང་བསྐྱོམ་པ་དང་ཐིག་ལེ་བསྐྱོམ་པ་དང་བྱོད་བསྐྱོམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱོམ་པ་དང་མཆོན་བཅས་བསྐྱོམ་པ་ལྷ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
བསྐྱོམ་པ་ནི་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་དང་བྱང་འཇུག་བསྐྱོམ་པ་དང་
གསུམ་སྟེ། སྟོན་ཨ་ཕ་རྒྱ་ཉིད་འཇུག་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་བསྐྱོམ་པ་ནི་ལྷ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

1) ལ། ༣༡་ན་༣་ རྒྱད་འཛིན་ས་ཅ་བསྐྱོམ་པ་དང་།

ཆོགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟོམ་པ་ནི་གསུམ་ཡིན། ཞེས་བདེ་མཆོག་གི་རྫོགས་རིམ་ལ་
 འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཐ་སྟད་བྱས་པ་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། རྫོགས་རིམ་ལ་རྒྱང་རྒྱ་ཏྲིང་ཚུད་པའི་
 ཐབས་གཅིག་དང་ཚུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོམ་པའི་སྐབས་གཉིས་སོ་སོ་བྱས་ཏེ། བདེ་མཆོག་ཏུ་མ་
 ཟད་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གཞན་བསྟོམ་པ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བྲད་པར་
 གསལ་བྱེད་ལས། སྦྱར་དུག་གི་ཡན་ལག་གྱེ་མ་བཞི་བཤད་པ་ནི། ལྷ་ཨི་པའི་ལྷགས་འདི་ལ་ཡང་
 ཤིན་ཏུ་འགྱོར་ལ་རྩོུ་བཟླས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་ལྷ་ཡང་འདི་ལ་སྦྱར་བར་ཤིན་ཏུ་བྱང་སྟེ་
 འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བྲད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། རྣམ་པོ་སྦྱོད་པའི་གཞུང་ལྟར་རིམ་པ་བཞིའི་
 གདམས་ངག་བཤད་པ་ནི། དེར་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གངས་བཞོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ལྷགས་འདིའི་
 རྫོགས་རིམ་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེ་མཆོག་གི་རྫོགས་རིམ་ལ་ལྷགས་མི་འདྲ་བ་
 ཆེ་བ་ནི་བདེ་མཆོག་སྟོད་འགྲེལ་ནས་དུས་འཁོར་ལྟར་དུ་བཤད་པའི་སྦྱར་བ་ཡན་ལག་དུག་དང་།
 དཔེ་མེད་མཆོ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྦྱར་དུག་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་དང་། འདུས་པ་ནས་འབྱུང་བ་
 ལྟར་གྱི་རིམ་ལྷའི་ཐ་སྟད་མཛད་པ་གཅིག་དང་། བྲིལ་བུ་པའི་རིམ་ལྷ་དང་། རིམ་པ་བཞི་བ་དང་།
 རྣལ་འགྱོར་ཆེན་པོའི་རྫོགས་རིམ་གཅིག་སྟེ་དུག་ཡོད་ལ། བདེ་མཆོག་གི་ཡུམ་སྟོར་དང་ཡབ་སྟོར་
 ནས་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་རྒྱང་བ་འགའ་རེ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་
 བེ་སྤར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དག་པ་བྲན་པའི་འོག་བཟླས་པའི་གོང་དུ་བྱན་རི་
 ལྟར་འཆོམ་པ་རེ་བསྟོམ་ཞིང་། གཙུ་ཆེར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསྐྱབ་པས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སེམས་བརྟན་
 པ་ནས་གཙུ་ཆེར་རྫོགས་རིམ་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། བྲིལ་བུ་པ་དང་ལྷ་བ་པས་དེ་ལྟར་གྲས་པ་དང་
 བཅས་པས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བསྟོམ་པས་སེམས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟོམ་པར་བྱ་འོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྟོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སེམས་
 བརྟན་པོར་རྟེན་ན་མཆོམས་འདི་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ཞུང་དུ་དང་གཙུ་པོར་རྫོགས་རིམ་བསྟོམ། །
 དེ་ལྟ་མིན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་མང་དུ་སྟོབ་པ་སྤར་སོང་བ་ཡིན་ན། བྱན་དང་པོ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་

བ་ལན་གཅིག་དང་། ཐུན་གཞན་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་བྲས་ཏེ་
 ལྷ་འི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་འཛམ་པ་རེ་བསྐྱོམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཐུན་གྱི་མཐར་ལྷ་བསྐྱུས་པའི་འོག་དུ་
 ཏེ་དུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དུ་ལངས་པའི་ལྷ་འི་རྣལ་འབྱོར་གསལ་གདབ་བར་བྲས་ལ་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ནས་
 སྒར་བྲངས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ལ། ལྷ་མི་ཀླ་མི་མདུན་བསམས་ནས། ཞེས་
 སོགས་འདི་སྐྱབ་ཐབས་གཙུག་ཁོར་དང་། ཡི་གེ་བདུན་པ་དང་བདུད་ཅི་འཛག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་
 རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་བྲངས་མོད་ཀྱང་། བཤད་པ་མ་མཛད། ཀུན་སྦྱོད་འགྲེལ་བར་
 ཡང་། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་ཁ་འཕངས་པ་མིན་པ་མ་བཤད་དོ། །ལྷ་མི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་
 འགྲེལ་བར་ལྷ་བ་བས་བཀྲལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་རབ་བསྐྱུང་བ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་རྗེ་རྗེའི་འགྲེལ་བར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད། ཡང་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གཞན་གསུམ་ནས་
 གཞུང་གི་ཆོག་དོན་སྒྲ་མ་གསུམ་དང་མི་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་འགྲེལ་བ་སྒྲ་མ་
 གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་། བམ་འཐིང་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་ཡང་འགྲེལ་བ་སྒྲ་མ་གསུམ་དང་མཐུན་
 མི་མཐུན་གཉིས་འདུག་པ་ལས་འདི་སྒྲ་མའི་ལུགས་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོས་ངལ་བསོ་
 བར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་དུ་སྒྲང་རོ། །རྣལ་འབྱོར་ནི་སྒར་བཤད་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་
 མེད་དུ་སྦྱོར་བའོ། །ཆེན་པོ་ནི་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་བཤད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཏགས་
 པ་ཅམ་མིན་གྱི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཏེ། སྟོན་གསལ་དུ་
 བྲངས་པ་ལས། ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ཆད་མེད་དང་། །མཁས་བཙུན་སྦྱོ་བའི་ལས་བདག་ཉིད། །ཤིན་
 དུ་མད་བྱང་བྱེད་པ་པོ། །ཆེན་པོ་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཆེན་པོའི་སྐྱ་དོན་བདུན་ལ་འཇུག་
 པར་བཤད་པའི་དང་པོ་ལྟར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དེས་ངལ་བསོ་ལུགས་ནི། བྲམ་བེ་ཆེན་པོས་
 འདི་ནི་ཡིད་འདུས་པ་ལ་རྒྱུད་གིས་རྒྱབས། །གཡོ་ཞིང་འཕྱར་ལ་ཤིན་དུ་མི་བསྐྱུན་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཤིན་དུ་འཕྱར་ཞིང་གཡོ་བའི་རྒྱུད་གི་བཞོན་པས་ཉིན་མཆོན་ཀུན་དུ་སེམས་འཁོར་
 ལོ་བཞིན་དུ་བསྐྱོར་བས་ཤིན་དུ་ངལ་བར་གྱུར་པ་དེ་འཆད་པ་ལྟར་གྱི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་

གདམས་པ་བསྐྱོམ་པས་མི་བསྐྱུན་པའི་རྒྱུ་ཐིམ་པ་དེའི་ཆེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ངལ་
 བསོས་པའི་ཆེ་མ་བ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱུང་བ་ལས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་རང་གི་གནས་སུ་
 གནས་པས་རྟོག་པའི་ཆོག་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱགས་ཆེ་མ་བར་བྱེད་
 བ་ཅི་ཞིག་ལྷན་སྐྱེས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཉིད་“ལམ་བཅོས་པ་”^{༡)}དང་རྣལ་མའི་སེམས་
 ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས་བཅོས་མ་བཅོས་ཀྱི་མཆོམས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདུན་
 ཞེས་པ་སྔོན་དུ་ཡང་བསྐྱར་བས་དང་པོའི་དོན་ཏེ། དང་པོར་ཁྱ་བ་གནས་པར་བསྐྱོམ་ཞེས་པའོ། །
 གང་དུ་ན་རང་དམ་ཆེ་ག་སེམས་དཔའི་ལྟེ་བའི་ཅ་བ་སྟེ་ནང་གི་དབུས་སུའོ། །ཁྱ་བ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི།
 ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་སྤང་བ་འོད་ཟེར་ལྷ་ལྷན་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཆོག་ལས་འཕྲོ་བ་ཅན་དག་དུ་
 བརྗོད་པས་སྤྱ་བྱག་གཡས་པའི་རྒྱུ་དང་འགྲོགས་ནས་བྱིར་འཕྲོས་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་ལོ་
 གསུམ་གྱི་ལྷའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བའི་དཔའ་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་
 རྣམས་དང་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་ཏེ། སྤྱ་བྱག་གཡོན་པ་ནས་ཞུགས་ནས་ལྟེ་བར་གནས་པར་བསམས་
 བས། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཁྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་
 དབྱངས་གསལ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་ཤར་བ་བསམ་མོ། །ཁྱ་བ་དེ་ཡི་དབུས་སུ་སྤྱི་གི་ཡི་གེ་
 མཆོག་དོ་རྩེ་འཆང་གི་གནས་དེ་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་གནས་པར་
 བསམས་ལ། ཁྱ་བ་དང་ས་བོན་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རང་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་
 ཀྱི་དོ་རྩེ་ཅན་ཏེ། དོ་རྩེ་གསུམ་མི་བྱེད་པའི་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་གཡས་བརྒྱུད་གིས་
 བཞུགས་པ། རྣམ་མཁའི་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ། ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་ཀྱིས་དོ་རྩེ་བརྒྱུད་ནས་ཡུལ་
 ལ་འབྱུང་བའི་ལྷ་ཡི་གཟུགས་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དོ་རྩེ་པག་མོ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་བྱག་
 གཉིས་ཀྱིས་དོ་རྩེ་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་འབྱུང་བ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བསམ་མོ། །གོང་དུ་
 ལས་འདས་གྱུར་བ་དེ། །ཞེས་པ་ནི་དེ་ནི་གཟུགས་ལས་འདས་པ་སྟེ། །ཞེས་བསྐྱར་བ་ལེགས་པོ། །

༡) ཅ། ༣༥་ན་ན་ དེ་ཉིད་ལ་མ་བཅོས་པ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་རིམ་གྱི་ཞུ་ཞིང་ཐིམ་པ་ལས་རྒྱ་དཔེ་གཟུགས་ཉིད་དུ་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །དེ་
 ཡང་སྟོན་དུ་སྟོན་བཅུད་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱད་ཚུལ་ནི། ལྷ་བ་བས་སྐྱུ་མའི་དགའ་བའི་
 སྐྱུས་ཡང་དག་པར་བཀྲག་པའི་ཁམས་གསུམ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་བདག་ཉིད་ལ་རིམ་
 བས་ཐིམ་པར་བསྒྲིམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐད་དོད་རོལ་བ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་ཡབ་
 གྱིས་ཡུམ་ལ་རོལ་བའོ། །དེས་ན་འགྲེལ་བ་གཞན་གཉིས་སུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བསྐྱར་བ་མི་ལེགས།
 དགའ་བའི་སྐྱུ་ནི་གསང་གནས་གཉིས་སུ་བ་པའི་སྟོན་ལོ། །དེས་བཀྲག་ཅེས་པ་ཅམ་ལས་འགྲུགས་ཚུལ་
 གཞན་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀར་མི་གསལ་ལ། མར་དོས་འབྱུད་པ་དང་འོ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཅེད་
 འཛོམས་གནས་བས། བྱི་རོལ་གྱི་བྲག་རྒྱ་དང་སྦྱར་བ་ལྟ་བུར་རྩོ་རྩེ་ནོར་བུ་བདེ་བ་སྦྱང་བའི་ཆོ།
 དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་རོ་བོར་གནས་པར་བསམ། དེ་ནས་དེ་ཉིད་ལས་བདེ་བའི་རང་
 བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཛོམས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྲབ་པས་བདེ་བའི་རང་
 བཞིན་དུ་གྱུར་བར་བསམ་ཞིང་། བསྐྱུ་བྱ་རྣམས་འོད་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསམས་ནས་སྤྱད་པར་
 བཞེད་དེ། མན་ངག་དེ་སྦྱར་བས་ཆོག་གོ། །རྩོ་བོའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་
 ལས་འོད་ཟེར་ལྷ་འཛོམས་པས་འདུས་བྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འོད་ཟེར་ལྷར་བཞུས་ཏེ་སྤྱད་
 པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བཀྲག་པའི་སྟོན་བཅུད་རྣམས་དུར་ཁོད་ལ་ཐིམ། དེ་ནི་རྟེན་གྱི་འཁོར་ལོ་
 ལ། རྟེན་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་སྐྱུ་འཁོར་ལ། དེ་གསུང་འཁོར་ལ། དེ་
 ཐུགས་འཁོར་ལ། “དེའི་ཤུན་ནས་”¹⁾གཡོན་སྟོར་གྱི་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན།
 མཁའ་འགོ་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཡོན་སྟོར་གྱིས་ལྷ་མོ་བཞི་ལ་ཐིམ། དེ་ནས་མེ་ནས་བཙུམས་ཏེ་
 མཆོམས་ན་གནས་པ་བཞི་ནི། གཟུགས་ཅན་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཡས་སྟོར་གྱིས་ལྷ་མོ་བཞི་ལ་ཐིམ།
 རྩོད་པ་བཞི་ཡང་གཟུགས་ཅན་མ་སོགས་བཞི་ལ་བསྐྱུ། ལྷ་མོ་བཞི་ཡང་རང་ངོས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ཞལ་
 བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བསྐྱུ། དམ་ཆོག་སེམས་པ་ཡབ་ཡུམ་རྒྱུད་པ་བསྒྲིམས་པ་ཡིན་ན། སྟོན་བཅུད་

1) ཞ། 33་བ་4་ དེའི་ཤུན་ནས།

རྣམས་དམ་ཚིག་པ་ཡབ་ཡུམ་ལ་བསྟུ། དམ་ཚིག་པ་ཡབ་ཡུམ་ནི་ལྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐེམ། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཞུ་སྟེ། ཞུ་བ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།
 སིན་རྩུ་རས་བྱུགས་པའི་ཕྱ་ཉིག་ལྟ་བུའི་རྩྱ་ཡིག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། དེའི་ཕྱ་ནས་
 རྒྱ་དའི་བར་དུ་སྒྲ་མ་སྒྲི་མ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱས་ནས། རྒྱ་ད་ཡང་སྐྱའི་ཅེ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆ་ཙམ་དུ་
 བྱས་པ་ལ་སེམས་གཞུང་དོ། རབ་གྱིས་ནི་དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བྱ་བར་འགྲེལ་བ་གསུམ་ག་ལས་
 བཤད་དོ། །སྒྲ་མ་རྣམས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ། དམ་
 ཚིག་སེམས་དཔའི་གཞུགས་འདས་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞུ་བ་ཡན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་
 གཞུགས་འདས་དང་ཐེག་ལེ་རྒྱ་ད་ལ་ཞུགས་པའི་བར་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་གཞུགས་
 འདས་ཞེས་ཟེར་དོ། །འདི་ལ་རྩྱ་ཡིག་བསྒྲོམ་པ་ན་ལྟེ་བའི་རྒྱབ་གཞུང་ལ་ཉེ་བའི་ནང་ངོས་སྐྱལ་པའི་
 འཁོར་ལོའི་དབྱས་བྱང་པོའི་རྩྱ་ཉིའི་ནང་དུ་རྩྱ་ཡིག་གསལ་གདབ་ལ། དེའི་ཐེག་ལེའི་ནང་དུ་སེམས་
 ཞུགས་པ་ལྟ་བུར་བྱས་ལ། སེམས་བྱིང་གོད་དང་བལ་བར་གཞུང་། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་ན། རྒྱ་ད་དེ་
 ཡང་སྐྱའི་ཅེ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆ་ཙམ་ཞེས་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་ཙམ་སྟེ། སེམས་གྱིས་
 གསལ་གང་བཏབ་འཆར་བ་དང་། དེ་ལ་ཅི་ཙམ་འདོད་གྱི་བར་དུ་བཞག་པས་ཚོག་པ་ན། དམིགས་
 པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེས་སྤ་བ་ལ་ཡང་སེམས་འཛིན་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་སྟོག་རྩྱ་ཉིར་འཇུག་པ་
 དང་། ཞུགས་ནས་གནས་པ་དང་། དེར་ཐེམ་པ་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་བརྗོད་སྒྲར་
 བྱངས་པ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འདི་བཤད་པའམ། །ཡང་ན་མི་ཤིགས་ཀྱན་མཁྱེན་པ། །སྐྱ་
 ཡི་ཉག་མ་བརྒྱ་ཡི་ཆ། །མཚོག་གི་གཞུགས་ཅན་བསྒྲོམ་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཀང་བ་གཉིས་
 པ་ནི་མངོན་བརྗོད་གཞན་མང་པོ་ལས། མི་འགྱུར་བ་ཡི་ལམ་བཤད་པ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་
 ལ། དོན་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསང་བ་མཚོག་གི་དགྲེས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟན་སྐྱེས་ལ་སྒྲར་
 བཤད་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་དེ་དག་གི་དོན་ལྟན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱས་
 ཀྱི་རྩྱ་ཉིའི་ནང་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་མི་ཤིགས་ཐེག་ལེ་རྩྱ་ཡིག་སོགས་བསྒྲོམ་པར་བཤད་པ་བསྒྲོམ་པ་

ན། ལྷ་ད་སྒྲིའི་ཅེ་མོ་བརྒྱུད་གཤགས་པའི་ཆའི་གཟུགས་བསྟོམ་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་དེ་བསྟོམས་པས་སྟོག་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷགས་པ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་
 པའི་དོན་ཏེ། རབ་ཀྱིས་ནི་ལྷ་ད་དམིགས་པ་ཡང་འདོར་ཞེས་པའི་རབ་ནི་ལྷ་ད་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལ་
 སེམས་བརྟན་ནས་དེ་དམིགས་ཏེན་དུ་མ་བཞག་ཀྱང་དེར་དམིགས་ཏེན་གཞན་མེད་པར་སེམས་
 གཟུང་བས་སྟོག་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷན་སྐྱེད་ལུས་པའོ། །དེས་ན་ལྷ་ད་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན་དེ་ལ་
 དམིགས་པ་ཡང་དོར་ནས་སེམས་འཛིན་པའི་ཆེ་ཡིད་དོར་ཅ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སྤང་ཀྱང་
 སྐྱེད་ལུས་པ་ཡིན་ན་གང་དུ་དམིགས་པ་གཏོང་པའི་ཐད་སོ་དེ་ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱས་ཀྱི་རྒྱུ་
 རང་གི་ཐད་སོ་དེར་མོས་ནས་ངས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལུས་ཀྱི་
 གནད་རྣམས་སུ་རྩྭ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་བསྟོམ་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་འབྲེན་པའི་ཆེད་དང་དེ་འབྲེན་པ་ལ་
 སྟོག་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷན་སྐྱེད་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་དུ་དེ་རྣམས་བསྟོམ་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲེན་དུ་
 སེམས་འཛིན་དགོས་པའི་གནད་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེ་མེད་ན་རྩྭ་ཡིག་སོགས་བསྟོམས་
 པས་སེམས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཉིད་ཀྱང་སྟོག་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷན་སྐྱེད་འབྲེན་པ་
 མི་སྤྱོད་པས་གོང་གི་གནད་རྣམས་ཤེས་དགོས་ནའང་ངེ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་ཐོན་པའི་བཤད་པ་
 བྲིས་པ་མི་སྤྱང་བས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་ཞིང་འདི་དང་འདི་འདྲའི་རིགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་གལ་
 ཤིན་ཏུ་ཆེད། །འདི་བྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། ཡང་ན་ལྟེ་བའི་བརྒྱ་ལ་གནས་པའི་ཉི་མ་དང་ཆེ་བ་
 སྦྱར་བའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་ས་བོན་རྩྭ་ལས་བྱུང་བརྒྱའི་ཅ་བ་ལྟར་འདྲ་ཟེར་གྱི་རི་མོ་སེམས་བརྟན་
 པར་བྱེད་པའི་སྟོན་ཅ་གཉིས་ལ་སྟོག་གི་རྒྱུད་རྒྱུ་བ་སྤངས་ནས་དབྱ་མ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པས་
 གཏུམ་མོ་སྤང་བ་ལས་སྤྱི་བོའི་རྒྱ་བ་ལྷན་སྐྱེད་ལོ་བྱུང་བའི་རིམ་པས་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 དབྱེ་བའི་བྱད་པར་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་བྱུང་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
 པས་དུས་གཅིག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་མི་དམིགས་པར་བསམ། རིམ་པས་སྦྱོང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །
 རིམ་པ་ཡང་སྤང་གྱི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཡང་ན་ཞེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྟོམས་

ནས་སྤྱད་རིམ་བྱེད་པ་སོགས་བཞག་ནས་དང་པོ་ནས་རྩྱུ་ཡིག་ཉིད་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །རྒྱང་རྒྱ་
 ཁྲིར་ཞུགས་པ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་ཤར་བའི་ཆེན་དམིགས་པས་མ་བསྐྱས་ཀྱང་རྒྱང་ཐེམ་པའི་གནད་
 གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟེ་བའི་བསྐྱེད་ལ་ཞེས་སོགས་ནི། ལྟེ་
 བའི་ཙུང་འཁོར་གྱི་དབྱུང་གི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་ཉི་ཟླ་ཁ་སྐྱུར་གྱི་ཐིག་ལའི་ནང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
 ལ། བསྐྱེད་ཙུང་བ་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་གྱི་རི་མོ་ནི་ཅུང་ཟད་རིང་བའི་སྤང་བུ་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་ཏེ། དེ་ལ་
 སེམས་གཟུང་ནས་བཟླ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་འགྲེལ་བ་དེར་གསུང་རབ་ལས་གྲུབ་པའི་མན་ངག་
 ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ལྟེ་བའི་ཙུང་འཁོར་གྱི་དབྱུང་སུ་ཟླ་བ་ལ་གནས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་དབྱངས་
 གསལ་མཉམ་པར་སྐྱུར་བའི་དབྱུང་སུ་རྩྱུ་ཡིག་བསམས་ནས་དེ་ནས་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ལས་
 འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྒྲོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་”བཞུས་པས་”) དབྱངས་གསལ་སྐྱུར་བ་ལ་
 གཞུགས་ ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་འོད་དུ་བཞུས་ནས་སྤྲ་མ་བཞིན་གཞུགས་ ཡང་
 འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཟླ་བ་དབྱངས་གསལ་རྩྱུ་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་གཞུས་ནས་འོད་གསལ་དུ་
 འཇུག་པར་བཤད་དེ། དང་པོར་རྩྱུ་ཡིག་ལ་སེམས་བཟླ་བུ་བཅུག་ནས། དེ་ནས་སྤྱད་རིམ་དེ་ལྟར་
 བྱའོ། །འདི་ལ་དང་པོར་དམིགས་པ་བསྐྱས་པའི་ཆེ་མོས་པ་ཙམ་མིན་པ་ཡིད་འོར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 སྤྱད་མི་རུས་པའི་དུས་སུ་ནི་ལྟེ་བའི་ཙུང་འཁོར་གྱི་དབྱུང་སུ་སྤྲ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་བྱས་པས་ཆོག་ལ།
 ཡིད་འོར་རི་བཞིན་དུ་སྤྱད་རུས་པའི་ཆེན་ཙུང་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་གི་ཐད་སོར་མོས་ནས་བསྐྱེད་
 མོ། །དེ་ལྟར་སྤྱད་རིམ་ལ་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བཤད་ཀྱང་། སྤྲ་བཤད་པའི་རྒྱས་པ་དེ་ག་
 ལ་ཅུང་ཟད་འདྲིའི་ལེན་བྱས་པའོ། །སེམས་ཉིད་དུ་ཡང་བསྐྱེད་མི་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་རྒྱ་ད་སྤྲ་རགས་
 གཉིས་གང་དུ་ཡང་མི་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་རྒྱང་བསྐྱས་པའི་སྐབས་དང་། རྒྱང་ཐེམ་
 པའི་སྐབས་གཉིས་ལས་འདིར་དང་པོའོ། །ཐམ་འཐིང་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་ལུགས་འདི་ལ་རྫོང་
 བསྐྱེད་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་གཉིས་སྤང་ཡང་བྱེད་པ་ལྟ་ཞི་བའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་

༡) ཇ། ༣༥་བ་༩་ བཞུས་ནས།

ལ། གྲེད་ཚུལ་ནི་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱས་པ་ལ་སེམས་རིང་དུ་གཟུང་བའི་མཐར་ཉེ་རུ་གྲ་ཡབ་ལུམ་
 དུ་ལངས་པའི་དུས་སུ། རྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་དཀར་དམར་གྱི་སྟེང་དུ་
 རྩྱུ་ཡིག་གམ་རྒྱ་ད་དཀར་དམར་”བསམས་པ་”། རྒྱང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་རྩྱུ་ཁྲིའི་ནང་ནས་
 རྒྱང་གི་གདངས་ཨོ་ཡིག་གི་གདངས་སུ་འཇུག་པར་བསམས་ལ། རྩྱུ་ཡིག་གམ་རྒྱ་ད་ལ་གཞུག་དེ་
 རས་ལྷང་འཇུག་གང་རུང་ཞིག་གི་ཡུན་ཆད་ཅམ་ཞིག་ཞུགས་པ་དེར་བཟུང་ནས་དེའི་རང་གདངས་
 ལྷུ་ཡིག་གི་གདངས་སུ་བསམ། དེ་ནས་རྩྱུ་ཁྲིའི་ནང་གི་རྩྱུ་ངམ་རྒྱ་ད་ལས་ཕྱིར་འགོ་བའི་ཆེ་ཡང་རྩྱུ་
 ཁྲིའི་ནང་ནས་ཕྱིར་འགོ་བར་བསམ་ཞིང་དེའི་ཆེ་རྒྱང་གི་རང་གདངས་རྩྱུ་གི་གདངས་སུ་འབྱུང་བར་
 བསམས་ལ་མ་ཡངས་པར་རྩྱུ་རྩྱུ་བཟུང་བ་བྱའོ། །འགྲེལ་བ་གསུམ་གར་ཡི་གེ་གསུམ་བརྗོད་ནས་
 རྒྱང་གི་རྩྱུ་བཟུང་བུ་བར་གསུངས་པས། ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་
 གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྒྱང་ལྷགས་གཉིས་སྦྱོར་བ་དགོས་སོ། །དེ་ནི་བྱད་པར་གསལ་
 གྲེད་ལས། གདམས་ངག་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བར་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ལྷང་འཇུག་གནས་
 གསུམ་རྩ་དབྱེ་མའི་ནང་ནས་མ་བྱས་པར་སྦྱོར་ཁོང་པའི་ནང་ནས་འགོ་འོང་སོགས་གྲེད་པའི་རྩྱུ་
 བཟུང་ལ་ཅི་ཅམ་འབད་ཀྱང་སློག་དབྱེ་མར་བཅུད་པའི་ཞུགས་གནས་ཐིག་གསུམ་ལས་ལྷན་སྦྱེས་
 དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱས་པ་མི་སྲིད་པས་རྩྱུ་བཟུང་བུ་གནད་ཡེ་མ་རྩྱུ་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། རྩ་དབྱེ་མ་ནས་
 རྩྱུ་བཟུང་བུ་གྲེད་པ་ནི་གདམས་ངག་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྲེད་པའི་གདམས་ངག་གི་དམ་པའོ། །རྒྱང་ཕྱིར་
 ལྷང་བའི་ཆེ་འཁོར་ལོ་ལྷའི་ལྷ་ཆོགས་འཕྲོས་ནས་འགོ་བའི་དོན་གྲེད་པ་དང་། འཇུག་པ་ན་ལྷ་རྣམས་
 རྒྱང་ལྷགས་དབྱེར་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་ཐིམ་པར་བསམ་པར་འགྲེལ་བ་རྣམས་
 རས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་སོགས་ལ་སེམས་
 འཛིན་པ་དང་། འཁོར་ལོ་དེའི་དབྱས་ཀྱི་དབྱེ་མའི་ནང་ནས་རྩྱུ་བཟུང་བུ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཡན་
 ལག་དབྱེ་གི་སློག་རྩྱུ་ཡི་གེ་ཡན་ལག་གཅིག་སྟེ་དེར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྩྱུ་བཟུང་བུ་

༡) ཞ། ༣༤-ནང་ བསམས་ལ།

ཆེན་པོའི་འགྲེལ་པར་རྒྱུ་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་དང་དྲུག་པ་ལ་བཤད་པ་མ་མཛད་ལ།
 རྒྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་གདན་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩི་ཆེ་ཅན་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 དང་། ཡེ་གོ་མཆོག་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲོས་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 སེམས་དཔའི་བར་དུ་སྤྱད་ཅིང་། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྩི་ཐར་བཏང་བ་ལ་སེམས་བསྐྱེམས་ཏེ་གཏད་
 ནས་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྩིགས་རིམ་ལ་གཉིས་ཡོད་པས་པོ་ཉིའི་ལམ་ལས་གཞན་པ་དང་། གཉིས་པ་པོ་
 ཉིའི་ལམ་ནི་སྒྲ་མ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་ལས། ལྷ་ལི་ཀླ་
 ལི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐབ་ཐབས་གསུམ་
 དུ་བཤད་པ་དང་། དཔའ་པོ་རྩི་རྩིས་བྱས་ཟེར་བའི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་ཆགས་གྲོལ་གྱི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། བོད་ཁ་ཅིག་ཡེ་གོ་དང་ཐིག་ལེ་བསྐྱུ་བའི་རྩིགས་རིམ་ལ་སྤྱར་ཏེ་
 འཆད་མོད་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་མི་སྐྱེ་བར་སྤང་བས་མ་བཞོད་དོ། །བཞི་པ་ཉམས་སྤྱད་སྤངས་པས་མཛོན་
 པར་རྩིགས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། སྤར་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སློག་རྒྱ་ཁྲིར་སྤྱད་
 ཐུབ་ལུགས་དང་། རྣལ་འབྱོར་དེ་བསྐྱེམས་པ་ལས་སློག་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་
 ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་སྒྲོང་སྒྲོགས་དང་སྤང་སྒྲོགས་ཀྱི་རྩིགས་རིམ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
 ནི། སྤར་བཤད་པའི་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བའི་དབུས་ཀྱི་དབུ་མའི་ནང་དུ་རྩྭ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་ལ་
 དམིགས་ནས་བསྐྱེམས་པས་ནི། རོ་རྒྱུད་ནས་རྒྱུད་བརྒྱས་ཏེ་ཕྱིར་ཐོན་པ་བསྐྱོག་ནས། དབུ་མར་རྒྱ་
 བར་བྱེད་པས་སློག་རྩི་ཞེས་བྱ་སྟེ། སློག་ནི་རོ་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། རྩི་བའི་སྤྱད་དོད་ཀྱི་
 སྤྱད་ནས་འགོག་པའི་དོན་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས།
 འདི་ཡང་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། ལྟེ་བར་སྤྱ་བའི་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་སྦྱར་བའམ། ཐུགས་ལ་སོགས་པ་
 ལ་ཐིག་ལེ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱར་བའི་བསམ་གཏན་གང་དེ་ཡང་”སློག་ཐོན་པ་”འབྲེག་པའི་དོན་ཉིད་
 ཀྱིས་སློག་རྩི་ཞེས་བཛྲོད་དོ། །བྱེ་བྲག་དུ་བསམ་གཏན་འདི་ལྟ་བུའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་རོ་མ་དང་རྒྱུད་མ་

༡) ཅ། ༣༤བ་པ་ སློག་འཛོན་པ།

དག་གི་རྒྱ་བ་ལས་བསྐྱོད་ནས་དབུ་མར་སློབ་རྒྱུ་གི་ཚུལ་བ་ནི་རབ་ཏུ་རྒྱ་ཉྩེ་འདི་ཡང་སློབ་ཚུལ་
 ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོག་སྒྲིའི་ཕ་མོ་བསྐྱོད་མས་པས་རྩ་རྒྱུ་ནས་སྣ་བྲུག་ཏུ་རྒྱ་བའི་
 རྒྱུ་འབྱུང་འབྱུག་བཀག་ནས་དབུ་མར་འབྱུང་པས་རྒྱུ་ཕྱི་མར་དེ་སློབ་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་དང་།
 དེ་ཡང་སློབ་པ་ཙམ་མཆོག་པ་སྟེ། ཉྩེ་བ་དང་སྟེང་ག་སོགས་སུ་ཐེག་ལེ་དང་ཡི་གེ་སོགས་ལ་
 དམིགས་ནས་བསྐྱོད་མས་པས་ཀྱང་བྱེད་ལས་དེ་བྱེད་པའི་སློབ་ཚུལ་དུ་འཛིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་པ་
 འདི་ཙམ་འཁོར་ཡོད་ས་རྣམས་སུ་ཡི་གེ་སོགས་འགོད་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོད་པར་གསུངས་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ། །འདི་ནི་ཞལ་ལྷན་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞལ་ལྷན་ལས།
 འདུས་པ་བྱི་མ་ནས་གསང་བའི་སྣ་ཅེར་ཇུས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་བསྐྱོད་པ་སློབ་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་བཤད་
 པའི་དོན་བསྟུས་པ་ན། དབུགས་དགག་སྟོང་བའི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་སྣ་བྲུག་ཏུ་རྒྱུ་འབྱུང་འབྱུག་གི་
 སྟོ་བསྟུ་བྱེད་པ་”དགོག་ཅིང་”༡) དེས་སྟོང་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་ཏེ་དེས་ནི་སློབ་ཚུལ་
 གྱི་ཡན་ལག་དང་། དབུགས་འགོག་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ལ། ཐབས་དེ་རྩ་
 རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་རྒྱ་བ་འགོག་པའི་སློབ་ཚུལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཉྩེ་བར་གནད་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱང་
 རྒྱུ་ལ་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དཔལ་ཤ་བ་རི་པས་ཀྱང་། དེ་ནས་ཉྩེ་བར་ཆོས་འབྱུང་ནང་
 དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་ཆ་རུ་དམིགས་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་རྒྱུ་གི་
 བརྒྱ་གཉིས་འགག། དོན་ཆེན་འབྱུང་པར་ཐེ་ཆོས་མེད། །ཅེས་ཉྩེ་བར་རྣམ་དཔལ་དམིགས་ནས་
 བསྐྱོད་མས་པས་རྒྱུ་བརྒྱ་གཉིས་འགོག་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་
 བྱུང་བའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་ཨི་གི་རྣམ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་
 མོ་དང་། ལྷའི་རྣམ་པའི་དོན་ཡོད་བྱུང་བའི་གཟུགས་ནི་རྒྱུ་རོ། །དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་པ་ལས་
 རྫོགས་པ་ནི་འི་གྱི་ཡི་གེ་གཟུགས་སུ་སྟུལ་ནས་ཉྩེ་བའི་འཁོར་ལོ་ལོ། །འདི་ནི་ནན་ཏན་དུ་བྱས་
 རྣམ་གཡོ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུ་གཉིས་འགོག་པར་བྱས་པས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་

1) ཅ། རྩ་ ༤༠་ན་༤་ འགོག་ཅིང་།

དང་། རྡོ་རྗེ་རྣམས་འབྱོར་མའི་སྐྱབ་ཐབས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྟེ་མ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ལ་ཡུན་རིང་པོར་བརྟན་པར་བྱེད་མི་བྱས་ན་དེའི་ཅེ་ཉེ་བའི་
 བསྐྱར་གནས་པ་ཉི་མ་དང་ཆེ་བ་ཁ་སྐྱོར་གྱི་དབྱས་སུ་བེ་ཡིག་གི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་
 རིང་པོ་བསྐྱའི་སྲད་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཙུ་གཉིས་ལ་སོགས་ཆུང་གི་རྒྱ་བ་
 ཡོངས་སུ་ཐལ་བས་དབྱས་སུ་ཞུགས་ནས་གཏུམ་མོ་འབར་བས་སྤྱི་བོའི་ཆེ་བ་ཞུ་བ་ལས་རིམ་
 གྱིས་”འཁོར་ལོ་ལ་བྱབ་བས”^{༡)} དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་
 དགའ་བ་བྱུང་ནས་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བས་ཅིག་ཅར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟོང་
 པར་བསྐྱས་ཏེ་མི་དམིགས་པར་བསམ་མོ་ཞེས་ཉེ་བར་བེ་ཡིག་དང་། དེའི་འོད་ཟེར་ལ་སེམས་
 གཟུང་བས་རོ་རྒྱུང་གི་རྒྱུང་གཉིས་འགོད་པར་བཤད་དེ། ཉེ་བའི་ཙུ་འཁོར་གྱི་དབྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་
 ཏུ་སེམས་གཟུང་བའི་གདམས་ངག་གི་བྲད་ཆོས་སོ། །འདིའི་ཁྲུངས་སྒྲིམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་པ་
 བྱི་བྱངས་ཟེན་ལ། སྐྱུ་ཏུ་ལས་ཀྱང་། རྟོགས་གཅོད་དང་བཅས་པ་གསུངས་ཏེ། སྟོང་པ་མཆོན་ཏུ་
 མེད་པ་ལ། །ཡི་གེ་རྣམས་འབྱོར་ལ་སོགས་ཅི། །བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐུལ་པ། །དེ་ཉིད་རི་
 ལྟར་རྡོ་རྗེ་ཉོན། །མཆོན་གཞི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། །སྟོང་པོ་མེད་པའི་ཚུ་ཤིང་ལས། །སྟོང་པོ་
 བདུད་ཅི་འབྲས་བྱ་ལྟར། །འབྲས་བྱ་རྣམས་ཤེས་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། །རི་ལྟར་མཆོན་ཉིད་ཤེས་
 བྱས་ནི། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཀྱིས་ནི། །དེ་ཡི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ། །སྐྱུར་བ་ཉིད་ཏུ་
 མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པས་
 མཆོན་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་བསྒྲོམ་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ལུས་ཀྱི་གནད་རྣམས་སུ་ཡི་
 གེ་བཀོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམས་འབྱོར་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཙུ་དང་ཐེག་མེད་རྣམས་འབྱོར་
 ལ་སོགས་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་བཏགས་ནས་བསྒྲོམ་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
 དོན་བསྒྲོམ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། ཚུ་ཤིང་སྟོང་པོ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་བདུད་ཅི་དང་འབྲས་བའི་

༡) ཅ། ༤༠་བ་༥་ འཁོར་ལོས་བྱབ་བས།

འབྲས་བྱ་མངར་པོའི་སྟོང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལྟར། སྒོ་ས་བཏགས་ནས་ཡི་གེ་སོགས་བསྒྲམས་པ་ཉིད་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲམ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྟོང་པོ་མེད་པའི་ཚུ་ཤིང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་དེ་བསྒྲམ་པ་ལས་འོག་
ནས་འཆད་པ་ལྟར་འབྲས་བྱ་མངར་པོ་དང་འབྲ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པ་ལ་
མི་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མཆོན་གཞི་
གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་ལྟ་དང་དེ་རྣམས་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་གཟུགས་སུ་བྱང་བ་སོགས་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་འདིས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སྟོང་པ་དེ་རྟོགས་པའི་ལྷན་
སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའོ། །དེ་འབྲ་བའི་བདེ་སྟོང་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་དང་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་
མཆོན་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྒྲམས་པས་བདེ་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྦྱར་བའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་སྤྱར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མན་སྟེར། རྣལ་འབྱོར་སྦྱར་བ་དང་། སོགས་ཀྱི་སྐྱད་
དོད་དང་པོར་བྱས་ནས། དང་པོ་སྦྱར་བས་དགྱིལ་འཁོར་རྒལ་མཆོག་སོགས་མཆོན་པར་བྱས་
ནས། དེའི་སྐྱབས་སུ་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་བཀོད་ནས་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲམ་པ་ལ་དོགས་གཅོད་དུ་
མཛད་པ་ནི་གཞུང་དེའི་གོང་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་སོགས་བཀོད་པ་ལ་
དགོངས་ལ། འོན་ཀྱང་འདིའི་འདུག་ཐོགས་སུ་སྟོང་གའི་བསྐྱེད་དབྱས་སུ་ཡི་གེ་བཀོད་ནས་
བསྒྲམས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོན་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འབྲེལ་ཏེ། དོགས་གཅོད་ཀྱི་གཙུག་
ནི་བྱི་མའོ། །རྟོགས་རིམ་བསྒྲམ་པའི་སྐྱབས་སུ་ལུས་ཀྱི་གནད་རྣམས་སུ་ཡི་གེ་དང་གིག་ལེ་སོགས་
བཀོད་ནས་བསྒྲམ་པ་འདི་ནི་འདུས་པ་ལུགས་གཉིས་དང་ལོ་ནག་རིལ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་མང་པོ་
ནས་འབྱུང་བ་ལ། ཐབས་འདིས་སྟོག་རྒྱ་རྒྱུ་བསྐྱས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་རི་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་
པས་འདི་རྣམས་ལ་ཕྱིས་ཆེ་བའི་བོད་ཀྱི་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རི་བཞིན་དུ་ཤོད་པའི་བཤད་པ་མི་
སྣང་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་འབྲ་བསྒྲམ་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲམ་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་རྣམས་བྱངས་
ནས་ཆོས་སྟོང་པར་སྦྱང་བས་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་རྩད་གཅད་པར་
བྱའོ། །རྒྱུང་ལ་དོར་བཞས་བྱེད་ལུགས་ནི། བདེ་མཆོག་སྟོད་འབྲེལ་ལས། དེ་ནས་སྟོག་ཚུལ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་ལ་ལ་ན་དང་ར་ས་ན་གཡོན་བ་དང་གཡས་པའི་ལམ་འགོག་བ་ལས་སློག་གི་རྒྱང་རྟག་ཏུ་
 དབུ་མ་ཨ་མ་རྒྱ་ཁྲིའི་ལམ་དུ་རབ་ཏུ་འབྱུག་བ་སྟེ། ཨ་མ་རྒྱ་ཁྲིར་དགང་བ་དང་། བུམ་བ་ཅན་དང་།
 དབྱང་བའི་སྦྱར་བས་ཨོ་ཡིག་གིས་འབྱུག་བ་དང་། རྒྱ་ཡིག་གིས་འགོག་བ་དང་། ལྷ་ཡིག་གིས་
 དབྱང་བ་རྒྱ་བ་དང་། སྒྲ་གཅན་དང་ཉི་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་བས་བྱེད་པ་ནི་སློག་ཚལ་གྱི་
 ཡན་ལག་གོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཙོག་རོ་ཉིང་དེ་འཛིན་བཟང་པོའི་འགྱུར་ལས། རྩབ་བ་དང་གནས་
 བ་དང་དབྱང་བའི་སྦྱར་བས་ཞེས་བཤད་བ་ལྟར་དགང་བ་ནི། བར་དུ་རྩབ་བ་དང་། བུམ་བ་ཅན་ནི་
 བར་དུ་གནས་བ་ལ་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་ལྷང་འབྱུག་གནས་གསུམ་ག་རྒྱ་ཁྲི་ནས་བྱེད་
 བར་བསྐྱོམ་དགོས་སོ། །རྒྱད་རྣམས་ལས་རྒྱང་གསུམ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་སྦྱར་ཚལ་འབྲེལ་མི་འབྲེལ་
 འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ངེས་གཟུང་དུ་བཟུང་མི་དགོས་ཀྱི་ལུགས་དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བས་
 འགྲུབ་སོ། །དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་ནས་སློག་ཚལ་བུམ་བ་ཅན་ལ་བཤད་བ་མང་ཡང་དེ་ཁོ་ན་མིན་གྱི་
 སྟོང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་བ་ལྟར། རྟོར་བཞུགས་ཀྱང་རོ་རྒྱང་ལ་རྒྱང་རྒྱ་བ་བསྐྱོག་ནས་རྒྱ་ཁྲིར་འབྱུག་
 པའི་སློག་ཚལ་དུ་ཤེས་དགོས་པས་རྟོར་བཞུགས་སློག་ཚལ་གྱི་སྟོན་འགྲོ་དང་གོགས་སེལ་ཙམ་དུ་
 འདོད་པ་ནི་རྒྱད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའོ། །དེ་མེད་འོད་ལས་ཀྱང་འདིར་ངེས་པའི་དོན་ནི།
 དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟན་པར་གྱུར་བ་དང་། བུམ་བ་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་བ་རི་མིད་པར་
 དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣལ་འབྱོར་བས་འབྱུག་བ་དང་འབྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་སློག་དབུ་མར་བསྐྱོམ་པར་
 བྱའོ། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བས་མཛོན་པར་ཤེས་བ་ལྷ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སློག་གི་བཞུགས་བ་ལས་
 སོ། །ཞེས་པ་ནི་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སློག་དང་ལྟན་པའི་
 ཡིད་གྱིས་སྒྲགས་བཞུགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ལས་རྟོ་རྟེན་ཆོག་སྟེ་སྦྱར་བརྗོད་
 ཟེན་ཏོ། །ཞེས་རྟོར་བཞུགས་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་བས་དབུ་མ་ནས་རྒྱང་འབྱུང་འབྱུག་
 བྱེད་པར་བསྐྱོམ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཚུལ་དེའང་རྒྱང་གི་རྟོར་བཞུགས་བྱ་བར་གསུངས་པའི་
 རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པར་གསུངས་སོ། །བུམ་བ་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་བ་རི་

མིད་པར་ཞེས་པ་ནི་བྱམ་པ་ཅན་དང་འབྲ་བར་རྒྱང་འབྱུང་འབྲུག་མི་བྱེད་པར་ནང་དུ་གནས་པ་
 བཟན་པོ་བྱང་བྱང་གི་བར་དུ་རྫོང་བཟས་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། རྫོང་བཟས་ཀྱིས་སློག་རྒྱ་རྒྱུ་འུགས་
 པ་དང་གནས་པ་བཟན་པོ་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །རྫོང་མེད་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། མ་ནིང་དག་གི་གནས་
 འུགས་པ། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཟས། །སྤྱི་གཙུག་དབུ་མའི་གནས་ཚུད་པར། །སློག་
 གི་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བཟས། །ཞེས་དབུ་མའི་གནས་སུ་ཚུད་པར་རྫོང་བཟས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །
 འོ་ན་ངི་མེད་འོད་ལས། གཡོན་དང་གཡས་དང་དབུ་མའི་སློག་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བའི་རྫོང་མེད་བཟས་
 པའི་རིམ་པ་དང་། མ་ནིང་གི་བཟས་པའི་རིམ་པའོ། །ཞེས་ཅུ་གཡས་གཡོན་ནས་སློག་རྒྱ་བའི་དོན་
 རྫོང་བཟས་སུ་གསུངས་པ་རིམ་ལྷན་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་དང་འགལ་བའི་སློན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི་ཅ་
 གསུམ་ནས་སློག་རྒྱ་བའི་རྒྱང་ལ་རྫོང་བཟས་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཅ་གཡས་གཡོན་ལ་རྒྱང་རྒྱ་
 བའི་ཆེ་རྫོང་བཟས་བྱེད་པ་ནའང་དངོས་སུ་རྫོང་ལ་རྒྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དངོས་སུ་མི་འགོག་པར་
 དབུ་མ་ནས་འབྱུང་འབྲུག་བྱེད་པར་མོས་ནས་བྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 རྫོང་བཟས་བྱེད་པ་ན་གཡས་རོ་མ་དང་གཡོན་རྒྱང་མའི་རྫོང་བཟས་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཅ་དེ་
 གཉིས་ནས་རྒྱང་འབྱུང་འབྲུག་བྱེད་པར་མོས་པའི་རྫོང་བཟས་བྱེད་པ་མང་དུ་སྤང་བ་ནི་ཡང་དག་
 པའི་རྫོང་བཟས་ཀྱི་གོལ་ས་ཆེ་ལོས་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག གཞན་ཡང་ངི་མེད་འོད་
 ལས་དབུགས་འབྲུག་པ་དང་འབྱུང་བ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་རབ་ཏུ་འབྲུག་པ་
 དང་། འབྱུང་བ་མེ་རྟོག་གི་སྤང་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མའི་རང་བཞིན་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་
 མི་མཐུན་པ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། སྟོན་འབྲེལ་ལས། དབུ་མའི་
 རང་ནས་རྒྱང་འབྱུང་ལྔ་བྱེད་པ་ཡང་རྒྱ་ཉིར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་རྟོག་གི་སྤང་བ་
 བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྒྱང་སྤང་ཐག་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱང་གི་གདངས་རྒྱང་པ་དོན་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་
 སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གདངས་སུ་ཤར་བ་མེ་རྟོག་རེ་རེ་བ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཡིག་འབྲུའི་ཁ་དོག་
 དང་དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རྒྱུད་རྫོང་མེ་སྤང་བ་ལས། རྒྱ་དང་ཐིག་ལའི་མིང་དུ་

བྱས། །རྒྱུང་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཕྱི་ནས་ནི། །མ་རིག་མཐུད་པ་འབྲེད་པར་བྱེད། །ཅེས་རྒྱུང་འབྲུང་འཇུག་གཉིས་ལ་རྟོག་བརྒྱས་བྱས་པས་སྙིང་གའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རྟོ་རྒྱུང་གིས་དགྲིས་པའི་མ་རིག་པའི་མཐུད་པ་འབྲེད་པར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲུག་མའི་སྤྲུབས་འགགས་པ་ལ་སྤྲུང་མ་རིང་པོས་དེའི་ནང་དུ་འབྲུང་འཇུག་བྱས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུང་འབྲུང་འཇུག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འབྲེད་དོ། །རྒྱུད་དེར་སྤྲུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོག་བརྒྱས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲེད་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁྱེད་སྤྲུབ་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་གདམས་ངག་ལས་འདི་གནད་ཐོན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་”རྒྱུང་འཇུག་པས་”)ལེགས་པར་ཅད་གཅད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་འཇུག་བྱས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སྤྱད་རིམ་བྱེད་པ་ནི། སྤར་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སློག་དབུ་མར་ཁྱེགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྤྱོད་བ་ཅན་གཅིག་ཡིན་ན། ཐབས་དེས་ཀྱང་སློག་དབུ་མར་སྤྱད་རྒྱས་པར་འོང་ལ། དེ་ལྟ་མེན་ན་ཐབས་དེས་སྤྱད་པ་སློན་དུ་བཏང་ནས། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དབུ་མ་ཡོད་པའི་ཐད་དུ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་སོགས་ལ་སེམས་གཞུང་བ་བཏན་པ་ན་སློག་དབུ་མར་སྤྱད་རྒྱས་པར་འགྱུར་དེ་ཡང་སྤྱད་རིམ་སློན་དུ་མ་བཏང་ཡང་སེམས་སྤར་ལྟར་ཐིམ་པ་གོམས་པ་ལས་རྒྱུང་དབུ་མར་སྤྱད་རྒྱས་པ་འོང་མོད་ཀྱང་། སྤྱད་རིམ་རེ་དང་སྤྲུགས་ནས་བྱས་ན་རྒྱུང་སྤྱད་པར་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སེམས་འཛིན་པ་ན་བྱིང་བ་སྤྲ་མོ་ནས་མ་ཆོད་ན་རྒྱུང་འབྲུ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་བྱིང་བ་སྤྲ་རགས་ཀྱན་ཆོད་པ་བྱ། དེ་ཡང་སེམས་ལ་ངར་ཐོན་པ་མེད་ན་སེམས་གསལ་དུངས་ཀྱི་རྟོག་མེད་དུ་གནས་པ་ཡོད་ཀྱང་བྱིང་བ་སྤྲ་མོ་མི་ཁྱེགས་པས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ནང་དུ་ཁྱེགས་པ་ལྟར་འཛིན་པའི་གྲིམས་ཆ་བསྐྱེད། དེ་བསྐྱེད་དགས་ན་སེམས་གནས་སུ་མི་ཉན་པས་ཆོད་ཐིམ་པ་རང་གི་ཉམས་སྦྱང་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། བྱིང་ཆོད་དང་བྲལ་བར་བསྐྱེདས་པས་འགལ་རྒྱུན་སྒྲོ་བྱུར་བ་གཞན་མེད་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུག་ཆ་ལ་སྤྱན་རེར་བྱས་པའི་སྤྱན་འབྱོངས་པ་བཏན་པོ་རྟེན་རྟེན་

༡) ཅི། ར་མ་མ་ རྒྱུང་འཇུག་པས།

དུ་བསྐྱོམ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་རྒྱུ་མེད་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་དབུ་མའི་ནང་དུ་
 མེད་པ་ཟེར་བ་ན་རྒྱུ་ཡང་ཟེར་བར་འགྱུར་བས་སློག་རྒྱ་རྒྱུ་འཛུགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་
 བསྐྱོམས་པས་སློག་དབུ་མར་ཚུད་པའི་རྟགས་རེས་པ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཅི་འདྲ་ཡོད་སྟེ་མ་ན།
 འདི་ལ་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་འགའ་ཞིག་གི་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱུ་དབུ་མར་ཚུད་པའི་རྟགས་རྟགས་ལྟ་ལས་
 ལུས་ཀྱི་རྟགས་ནི་སྤྲོ་མཚམས་སུ་རྒྱུ་འདུས་ཤིང་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཟ་བ་དང་། འཁྲིག་པ་སོགས་དང་།
 རྒྱུ་གི་རྟགས་ནི་དབུགས་རྒྱ་བ་མི་ཆོར་ཞིང་བརྟགས་ན་སྤྲོ་གཉིས་ཀ་ནས་ཤིན་ཏུ་དལ་བར་རྒྱ་
 བ་དང་། མེད་པ་ཀྱི་རྟགས་ནི་ཤེས་པ་གསལ་སྟོང་རྟོག་མེད་དུ་གནས་པ་དང་། མཐོང་རྟགས་ནི་དུ་བ་
 ལྟ་བུ་སོགས་གསལ་ལ་བརྟན་བར་སྤང་བ་དང་། མི་ལམ་གྱི་རྟགས་ནི་འཕྱར་བ་དང་རྟ་རྒྱག་པ་
 སོགས་མི་བ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་རྟགས་དང་པོ་ནི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་མེད་པ་འཛིན་པལ་
 མོ་ཆེ་ལ་འབྱུང་ཞིང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛུགས་པའི་གོང་
 སྤྲོ་མོ་ནས་ཀྱང་འབྱུང་བ་དུ་མ་འོང་བས་རྟགས་འབྲུལ་པ་ཅན་ནོ། །རྟགས་གསུམ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་
 རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་མེད་པ་གནས་བསྐྱུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འོང་ཞིང་། དེ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་
 ཐབས་བྱ་མི་དགོས་ལ། རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སློག་དབུ་མར་བཅུག་པ་ནི་རྣམ་འབྱོར་སྐྱེ་མེད་
 ཀྱི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ཐབས་བྱས་པ་ཁོ་ནའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་པས་ཆེ་
 ཤིན་ཏུ་མ་རེས་པའི་རྟགས་སོ། །རྟགས་བཞི་པ་ལ་ནི་སློག་རྒྱ་རྒྱུ་འཛུགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཆར་བ་
 གཅིག་དང་། མེད་པ་གནས་སྤྱི་ཅམ་པ་ལ་འཆར་བ་གཉིས་ཡོད་པས་ཆེས་མ་རེས་པའི་རྟགས་སོ། །
 རྟགས་ལྔ་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱོམས་པ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་བས་ཤིན་ཏུ་
 འབྲུལ་བའི་རྟགས་སོ། །རྟགས་གཉིས་པ་རྒྱུ་གི་རྟགས་བཤད་པ་ལ་ནི་གཞི་རྒྱུ་ཟད་ཅིག་སྤང་ངོ་། །
 དེས་ན་མི་འབྲུལ་བའི་རྟགས་རེས་པ་ཅན་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་གཞུང་
 སྤངས་བྲུབ་ནས་འབྱུང་བའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ཐབས་སྤང་བཤད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྲུས་པ་
 གཞིར་བཞག་ལ། དེས་སྤྲོ་མོ་འབྱོངས་པ་མ་བྱུང་བར་དུ་སློག་རྒྱ་རྒྱུ་འཛུགས་པ་དཀའ་བས་སྤྲོ་

འཁྲོངས་པ་ན་རང་གི་སྣ་བྱག་གཉིས་གང་རུང་རེ་རེ་བར་རྒྱ་བའི་འཕོས་མ་ཐག་བའི་སྐབས་ངོས་
 གཟུང་ལ། དེ་ནས་ལུས་གནད་དང་སེམས་ཀྱི་འཛིན་ལུགས་སྒར་བཞིན་བྱས་པའི་མཐུས་རིང་པོ་
 མི་ཐོགས་པར་སྣ་སྟོར་བརྟགས་པ་ན་རྒྱང་མཉམ་རྒྱར་ཐེངས་པ་དང་། དེ་ཡང་ལན་རེ་རེ་གཉིས་
 གཉིས་ཅམ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱི་འགའ་རྒྱུན་གཞན་མེད་ན་ངེས་ཅན་དུ་ཐེངས་ཀྱིན་འདུག་པ་དང་།
 མཉམ་རྒྱ་ཡང་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ་ཅིག་ཤོས་ཞན་པ་མིན་པར་དག་ཞན་ཤེད་མཚུངས་སུ་རྒྱ་བ་
 འོང་བ་སྒྲུང་ན། རྣལ་འབྱོར་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱང་དབུ་མར་འཇུག་ཀྱས་པ་ཅམ་དུ་འཛིན་ཀྱས་མོད་
 གྲང་ལན་ཅིག་ཚུད་ཕྱིན་ཆད་ནས་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བར་མི་འཕོ་བ་མིན་ནོ། །དེ་ནི་སྟོག་རྒྱ་ཁྲིར་
 ལྷགས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཁྲིར་གནས་པ་ནི་མཆམས་འདི་ནས་ངེས་ཏེ་བསྐྱམས་པས་སྣ་བྱག་གི་རྒྱ་བ་
 ཞན་དུ་སོང་བའི་མཐར་ཞིབ་དུ་བརྟགས་པ་ན་རྒྱ་བ་སྤ་མོ་ཡང་ལྟོག་པ་ཞིག་འོང་། རྟོག་ཚུལ་དེ་ངེས་
 དཀའ་བར་བྱུང་ན། ལུས་དང་སོར་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་བདེ་མོར་གནས་པའི་དུས་སུ་སྟོ་བ་འགྲུལ་
 མི་འགྲུལ་བརྟག་ཅུང་ཟད་འགྲུལ་བར་སྒྲུང་ན་མ་ལོག་པའི་རྟགས་ཡིན། བརྟག་པ་འདི་བྱད་པར་དུ་སྟེ་
 བ་མན་ཆད་ཀྱི་ཐུར་སེལ་ལོག་གི་སྣ་སྟོར་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་མི་བྱེད་རྟོག་པ་ལ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། སྣ་
 བྱག་གི་རྒྱ་བ་སྤ་མོ་ཡང་ལོག་པ་ལ་ཐེམ་དཀའ་སྒྲ་གཉིས་ལས། ཐེམ་དཀའ་ན་ཡུད་གཅིག་ལ་སྟོ་བ་
 རྒྱང་གིས་ཁེངས་པ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ནས་ཞི་བར་འགྱུར་ལ། ཞི་མ་ཐག་སྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་མི་
 གནས་པའི་ཐད་ནས་བྱོད་བྱུང་པར་ཅན་སྟེ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལྷ་བདེ་འབྱེན་ནོ། །སྣ་བྱག་གི་རྒྱ་བ་
 སྤ་མོ་ཡང་ལོག་པ་འདི་བྱིང་བ་སྤ་མོ་མ་ཆོད་པར་བསགས་པས་བྱིང་བ་ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ཡང་འོང་
 སྟེ། དེ་ནི་རྒྱང་རྒྱ་ཁྲིར་ཚུད་པ་དང་ཐེམ་པ་གང་ཡང་མིན་པས་བྱུང་པར་བྱེད་པར་བྱའོ། །རྒྱ་ཁྲིར་ཐེམ་
 པ་བྱུང་ཡང་སྒྲུང་རྒྱང་ལངས་ནས་རྩ་གཉིས་ལ་རྒྱ་བ་ནི་དུ་མ་ཞིག་འོང་ངོ་། རྟོར་བཞས་ཀྱི་སྤྱིང་བ་
 སྟེ་ཚུལ་ནི། དེ་ཞིག་རྒྱང་གི་གདངས་ལ་སྒྲགས་སུ་མོས་པ་ཅམ་ལས་མི་འོང་ཡང་། གོམས་པའི་
 མཐར་པར་ལ་མོས་པ་བྱས་པ་ཅམ་མིན་པར་རྒྱར་ལ་རང་གི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་གདངས་སུ་
 འཆར་བའི་གསུང་གི་ང་རྒྱལ་འཕོས་པ་འབྱུང་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་དང་འབྲའོ། །དེ་ཡང་དང་སོར་རྒྱ་ཁྲིའི་

ནང་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པར་མོས་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། གདམས་ངག་གི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་
 རས་གོམས་པ་བསྐྱངས་ན་རྒྱུད་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུ་ནང་ནས་དངོས་
 སུ་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་འོང་ངོ་། །འདི་ལ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་དང་པོར་སྣ་བྱག་རེ་རེ་བར་རྒྱ་
 བཞིན་པ་ན་རྟོར་བཞུས་བྱས་པའི་མཐུས་སྤར་པོར་མཉམ་རྒྱུར་ངེས་ཅན་དུ་ཐེངས་ཀྱིན་འདུག་ན་
 རྟོར་བཞུས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སློག་དབུ་མར་གནས་པ་འོང་ལུགས་ནི། འབྱུང་
 འཇུག་གང་རུང་རེའི་ཡུན་ཆད་ཀྱིས་གནས་པ་ནི་དང་པོར་ཆེད་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་གོམས་པ་ཡུན་
 བསྐྱངས་པ་ན་མཆོམས་ཞིག་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་གནས་པ་ཞིག་འོང་
 ངོ་། །དེ་བྱུང་བ་ན་སྤར་ཡང་གོམས་པ་བསྐྱངས་པས་གནས་པ་རྗེ་རིང་རྗེ་རིང་དུ་འགོ། །དེའི་གནད་
 ཀྱིས་ལྷང་འཇུག་གཉིས་རྗེ་སྤར་དུ་སོང་ནས་མཐར་རྒྱུད་འབྱུང་འཇུག་གི་རྒྱ་བ་སྤ་མོ་ཡང་ལོག་ནས་
 གནས་པ་འབའ་ཞིག་པར་འགོ་ལོ། །འདི་ཡང་བྱི་མེད་འོད་ལས། དེ་ལྟར་ཉིན་ཞག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་
 ཀྱིས་དབུགས་གཡོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་སློག་གི་བྱམ་པ་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་འཛོལ་པར་འགྱུར་
 ངོ་། །ཞེས་རྟོར་བཞུས་བྱས་པས་རྒྱུད་བྱི་ནང་དུ་འབྱུང་འཇུག་གི་གཡོ་བ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་
 འཛོལ་པར་གསུངས་སོ། །རྟོར་བཞུས་ལ་ཡང་རིག་པ་ལ་ངར་ཐོན་པ་རྒྱུན་ལྡན་པ་མེད་ན་བྱིང་བ་
 འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། དེར་སོང་ན་སྣ་སྟོའི་རྒྱུད་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པ་བྱུང་ན་ཡང་སྟོན་བསྐྱེད་པ་
 མིན་པ་ཡོན་ཏན་མི་སྟེ་བས་བྱིང་བ་གཅོད་པ་གལ་ཆེའོ། །སློག་དབུ་མར་གནས་པ་ཆེད་པའི་ཆེ། ལྟེ་
 བའི་རྒྱ་རྒྱུ་ནང་གི་ཡི་གེ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་སེམས་གཟུང་བར་བྱས་པས་སྤར་
 པོར་རྒྱུད་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་འདིར་ལྷན་ཅིག་སྟེས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། དེ་བསྟོམས་པས་མཆོག་འགྲུབ་པ་ལ་སློག་རྒྱ་རྒྱུ་སྤར་པ་ཞིག་མེད་མི་རུང་
 ཡིན་ཏེ། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། ཨ་ཤ་རྒྱ་རྒྱུ་སློག་གི་རྒྱུད་། །བཏན་པ་པག་སོགས་རྣམ་འབྱོར་
 མ། །མ་བཏན་སློག་གི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས། །དངོས་གྲུབ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་
 པར་གསལ་བྱེད་ལས་འདུས་པ་བྱི་མ་བྱངས་པ་ནས་ཡན་ལག་དབུག་དང་བལ་ན་མཆོག་མི་འགྲུབ་

བར་གསུངས་པའི་སློབ་ཚུལ་འཆད་པ་ན། གསང་གནས་དང་ཉེ་བ་དང་སྤྱི་བ་དང་སྤྱི་མཆོམས་
 ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་ཐེག་ལེ་དང་ཡི་གེ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཐབས་གང་ཡང་རུང་
 བས་སློབ་རྒྱ་རྒྱུ་དང་ཐམས་ཅད་སློབ་ཚུལ་ཡིན་པས། གཞུང་ནམས་ལས་ཉེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ཅ་འཁོར་གྱི་གནས་སློབ་པ་དེའི་སློབ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། མཆོན་པ་ཅམ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་
 ཞབས་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བླ་གི་རྒྱ་གཞུང་གཅིག་ལས་ཀྱང་། དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ལྟར་སློབ་
 ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བཏང་ན་རྒྱུ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་པས་རྒྱུ་གཅིག་ནས་སློབ་
 ཚུལ་དུ་བཤད་པ་རིམ་རིམ་བཞིན་དུ་མ་རྒྱུང་ན་ལམ་དེས་འཆང་མི་རྒྱ་བར་འཛིན་ན་ནི་ཆོས་སྦྱོར་
 བའི་སློབ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སློབ་ཚུལ་གྱི་སློབ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་
 དུ་སློབ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་དབྱ་མར་བཅུད་ནས་གཡོ་མེད་དུ་གནས་པ་ཡང་དེ་ཅམ་ཞེས་འོང་རོ། །དེའི་
 ཕྱིར་བདེ་མཆོག་སྦྱོད་འགྲེལ་ལས། དེ་ནས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སློབ་གི་རྒྱུ་ཉེ་བ་དང་སྤྱི་བ་ག་
 དང་སློབ་མ་དང་དབྱེལ་བ་དང་དབང་ཆེན་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམས་སུ་འཇུག་
 བས་ཐེག་ལེ་ལ་སློབ་གནས་ཤིང་ཕྱིར་མི་འབྱུང་བ་ནི་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་དུ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་རྒྱུ་
 དབྱ་མར་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པར་གནས་པ་ལ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་དུ་གསུངས་པ་ཡང་དུ་མ་
 ཞེས་འོང་ཞིང་དེ་མེད་པར་ཆེ་གཅིག་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པའང་མི་སྲིད་རོ། །བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ཟ་
 ཞིང་འབྱུང་ལ་གཉིས་སྦྱོད་ཀྱིས་དགའ་ཞིང་། །རྟག་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་ལོ་འགོངས། །ཆོས་
 འདི་ལྟ་བུ་འཛིན་རྟེན་པ་རོལ་འགྲུབ་འགྱུར་ཏེ། །ཚོངས་པའི་འཛིན་རྟེན་མགོ་བོར་དོག་པས་མནན་
 བས་སོང་། །གང་དུ་རྒྱུང་དང་སེམས་ནི་མི་རྒྱ་ཞིང་། །ཉི་མ་རྒྱ་བ་འཇུག་པ་མེད་གྱུར་བ། །མི་ཤེས་པ་
 དག་གནས་དེར་སེམས་ནི་དབྱུགས་སྤང་ཞིག །མདའ་བསྟུན་ཀྱིས་ནི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྟན་
 བས་སོ། །ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཉི་ཟླའི་རྒྱུ་རྒྱེ་རྒྱུར་བཅུད་ཅིང་།
 བཅུད་པ་དེའི་འབྱུང་འཇུག་གི་རྒྱ་བ་བཅད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏུམ་མོ་འབར་བས་བཞུས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱིས་ལུས་བཀང་བའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་ཚོངས་པ་ཅད་ནས་གཅོད་པ་གདམས་ངག་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་དུ་བསྐྱས་པར་གསུངས་སོ། ། རྒྱུད་དབྱུ་མར་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པར་གནས་
 པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་དེར་ཐེམ་པ་ཡང་དགོས་ཏེ། བཅ་ཟེ་ཆེན་པོས། རྒྱུད་དེ་མེ་དང་ཆུ་དང་དབང་
 ཆེན་འགག་པ་ན། ། བདུད་ཅི་རྒྱ་བའི་དུས་སུ་རྒྱུད་ནི་སེམས་ལ་འཇུག། རྣམ་ཞིག་སྦྱར་བཞི་གནས་
 གཅིག་ལ་ནི་ཞུགས་པ་ན། ། བདེ་ཆེན་མཆོག་ནི་ནམ་མཁའ་ཁམས་སུ་མི་ཤོང་ངོ་། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ལ་
 སྦྱར་བཞི་ནི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། སྦྱར་བཞིས་བསྐྱས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དགུ། ཞེས་ས་ཆུ་མེ་
 རྒྱུད་གི་སྦྱར་བཞིས་རྒྱུད་རེ་རེ་ཡང་དགུ་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་བར་བཤད་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྒྱུད་ངོ་། ། གནས་
 གཅིག་ནི་དབྱུ་མ་སྟེ་དེར་ཞུགས་པའོ། ། དེ་བཞི་སྤྲ་མ་བྱི་མ་ལ་ཐེམ་པ་ནི། མེ་དང་ཆུ་དང་དབང་ཆེན་
 སའི་རྒྱུད་འགགས་པའོ། ། རྒྱུད་གི་རྒྱུད་སེམས་སྤང་བ་དང་པོ་ལ་ཐེམ་པ་ནི་རྒྱུད་ནི་སེམས་ལ་འཇུག་
 པའོ། ། བདེ་ཆེན་སྦྱེ་བའི་དུས་སུ་ནི་བདུད་ཅི་སྟེ་བྱང་སེམས་རྒྱ་བ་སྟེ་འཇག་པའི་དུས་ཏེ་གཏུམ་མོ་
 འབར་བའི་མཐུས་སོ། ། ཡང་དོ་ཏ་ལས། མིག་ནི་མི་འཇུམ་སེམས་འགོག་དང་། རྒྱུད་འགག་པ་ནི་
 དཔལ་ལྷན་སྤྲ་མས་ཏྟགས། ། གང་ཆེ་རྒྱུད་རྒྱ་དེ་ནི་མི་གཡོ་སྟེ། ། འཆི་བའི་ཆེ་ན་རྣལ་འབྱོར་མས་ཅི་
 བྱ། ཞེས་གདམས་ངག་གི་གནད་ཏྟགས་པའི་སྤྲ་མས་བསྟན་པ་ལས་སུ་སྟེགས་ལྟར་མིག་བཏུམས་
 ཏེ་མི་བསྟོམ་པར་མིག་མི་འཇུམ་པའི་ལྷ་སྤངས་ལ་གནས་ཏེ། སྟོག་རྒྱ་རྒྱུར་སྤྱད་པའི་ཐབས་ལ་
 སེམས་གཞན་དུ་འགོ་བ་བཀག་ནས་སེམས་བཟུང་བས་རྒྱུད་དབྱུ་མར་ཆུད་ནས་རྒྱུད་རྒྱ་བ་
 འགགས་པ་སྟེ་ཐེམ་ན་མི་གཡོ་བར་གནས་ཏེ། འཆི་བའི་རིམ་པ་བཞིན་འབྱུང་བའི་ཆེ་ན་སྟེ། དེའི་
 དུས་སུ་འོད་གསལ་འཆར་བའི་གྲོགས་སུ་རྣལ་འབྱོར་མའི་བྲག་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མི་དགོས་སོ། །
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ། འདིས་ནི་དེའི་དུས་སུ་མི་དགོས་པར་སྟོན་གྱི་སྤྲ་ལ་དུ་བྲག་རྒྱ་ལ་སྟོས་པ་མི་
 འགོག་གོ། རྒྱུད་ཐེམ་པ་དགོས་པ་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཇི་
 སྐད་དུ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་སུ་བྲུབ་པའི་ཆུ་འཇིན་གྱི་ཆོགས་སྟུག་པོ་དེངས་པར་གྱུར་པ་ན་
 གང་དུ་སོང་བ་མི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་འདི་ཡང་སྤར་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ལས་དེ་ལྟར་
 ཐེམ་པར་གྱུར་པ་ན། མཆོག་ཏུ་སྟོག་ཅིང་ཆོམ་པ་ཐོབ་པས་གང་དུ་ཡང་འགོ་བར་མི་འབྱུར་རོ། ། ལྷན་

ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་རང་གི་གནས་སུ་གནས་པས་རྟོག་པའི་ཚོགས་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱགས་ཆེན་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་ལྟར་སྐྱེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྟོག་གི་
 བཞུགས་པའི་རྒྱུ་དང་སེམས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཐིམ་ནས་སྟོང་བ་བཞི་བ་འོད་གསལ་
 ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུ་རང་གནས་སུ་གནས་པའི་དུས་སུ་ལྟར་སྐྱེས་འཆར་བར་གསུངས་སོ། །རྟགས་
 འཆར་ཚུལ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་གཙུག་ལོར་ལས། དེ་ལས་གཟུངས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་
 མཛུགས་ཏུ། དང་པོ་རི་དྲགས་སྟེད་བཞིན་སྤང་བ་སྟེ། །མཆན་མ་གཉིས་པ་དུད་ཁའི་རྣམ་པ་ཅན། །
 གསུམ་པ་སློན་བྱ་མེ་བྱེད་དང་འབྲུག་བ། །བཞི་བ་སློན་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུར་གསལ། །མཆན་མ་ལྟ་བ་
 རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པར། །སློན་བྱལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ཡིན། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་མཆན་མ་ཐོབ་
 རས་ནི། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ལྟེ་བར་སྤར་ལྟར་
 སེམས་བཟུང་བ་ལས་རྟགས་རྣམས་འཆར་བའི་སྐབས་ཏེ། སྟོག་རྒྱ་རྒྱུ་སྟེད་པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་
 ལ་རྟགས་འདི་རྣམས་འཆར་རོ། །རི་དྲགས་སྟེད་ནི་སྟོག་རྒྱའོ། །རྟགས་བཞི་པོ་འདི་སྤྲ་མ་ལས་བྱི་མ་
 གསལ་དུ་སོང་བ་ལ་སྟོག་རྒྱ་སོགས་དང་འབྲུག་བར་གསུངས་ཀྱི་དེ་རྣམས་དང་འབྲུག་བའི་སྤང་བ་
 འཆར་བ་མིན་ཞེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བརྟན་གཡོའི་ཆད་ཡིན་ཞིང་ཞེས་པ་
 དང་། ཁ་ཅིག་དུ་བ་སོགས་དང་འབྲུག་བའི་སྤང་བ་འཆར་བ་ལ་བཞེད་པ་གསུམ་བྱུང་བ་ནི་བྱི་མ་ཉིད་
 ལེགས་པ་ཡིན་ལོ། །རྒྱུ་འདུ་ཕུལ་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་གནད་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་བརྟན་མི་
 བརྟན་སོགས་སྤྲ་ཚོགས་ཤིག་འཆར་བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །དུ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་
 རྣམས་སྟོག་དབྱུ་མར་སྟེད་པའི་ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སེམས་འཛིན་དང་། དེ་ལྟ་བུ་མིན་པའི་
 སེམས་མི་རྟོག་པར་འཛིན་པ་བསྐྱུངས་པ་རྣམས་ལའང་འབྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་པ་བྱེད་པར་ལེགས་
 པར་བྱེད་དགོས་སོ། །ཐབས་སྤྲ་མ་ལ་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་སྟོག་རྒྱུ་དུ་སོང་བ་དང་། རྒྱུ་ཐད་ལོག་པ་དང་། བརྟན་ནས་ལོག་པའི་རྟགས་གསུམ་ཡོད་
 པར་སྤོན་ཞབས་གྱིས་བཞུགས་པ་ལྟར་དབང་པོའི་སྟོ་རྣམས་ནས་བྱིར་ཏེ་ཅང་གཡོ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐད་

ནང་དུ་ལྷོག་པར་རྩོམ་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ལོག་པ་དང་། དབྱ་མར་ཅུང་ཟད་ཚུད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཉགས་ནས་བབྱང་སྟེ། ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷོག་པ་དང་། ལོག་ཉགས་བྱུང་པར་ཅན་
 དུ་གྱུར་བའི་རིམ་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་སྟོག་དབྱ་མར་བེམ་པར་རྩོམ་པའི་བེམ་རིམ་
 ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། སྟོག་རྒྱ་ནས་ནམ་མཁའ་སྟོན་མེད་ཀྱི་བར་རྣམས་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་
 སྐབས་སོ། །མཆོན་མ་བརྒྱད་ནི། མངོན་བརྗོད་ལས། ཐམས་ཅད་གསལ་བྱེད་སྟོན་མ་ནི། །དང་
 པོའི་མཆོན་མ་དག་ཏུ་བཟླ། །གསལ་བྱེད་སྟོག་གི་ཆ་ཅམ་སྟེ། །མཆོན་མ་གཉིས་པ་དག་ཏུ་བཟླ། །
 དཀར་པོའི་འོད་ཀྱི་ཚུལ་ཅན་ནི། །སྟོགས་བཅུ་དག་ཏུ་བཟླ་བྱ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་འབྱེན་པ་གསུམ་པ་
 ཡིན། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རྣམ་པར་བཟླ། །འདོད་པའི་ལྷ་ཡི་ལོངས་སྟོང་ནི། །བཞི་པ་རྣམ་ཤེས་
 དག་ཏུ་བཟླ། །གཟུགས་དང་རེག་སོགས་ལྷ་མོ་ནི། །སྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་པ་ཡི། །དུག་པ་
 གཟུགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །བདུན་པ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །བརྒྱད་པ་རང་ཉིད་འདོད་བཞིན་
 དུ། །སངས་རྒྱས་འབྲས་བྱ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྟོན་བྱ་མེ་ཁྱེར་དུ་
 མངོན་བརྗོད་ཁ་ཅིག་ལས་གསུངས་ཏེ། ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་དང་། སམྐུ་ཅ་དང་མཐུན་ནོ། །གསུམ་
 པ་ལ་མངོན་འབྱུང་ལས། རུལ་ཕན་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་སྣང་། །ཞེས་དང་། སམྐུ་ཅ་ལ། ཅ་ན་ཀའི་
 དབྱིབས་སུ་བཤད་དོ། །བཞི་པ་ལ་མངོན་བརྗོད་འགྲེལ་པར། འདོད་ལྷའི་ལོངས་སྟོང་སྣང་བ་ཞེས་
 འབྱུང་སྟེ། འདོད་ལྷའི་ཁམས་ཟས་ཀྱི་ལོངས་སྟོང་ནི་བདུད་ཅི་ཡིན་ལ། འདིར་ནང་གི་བདུད་ཅི་
 དཀར་པོ་ཅ་སྟོང་ཐག་དོན་གཉིས་ནས་འབབ་པ་མཐོང་བའོ། །ལྷ་པ་ལ་མངོན་བརྗོད་མང་པོ་ལས།
 གཟུགས་དང་རེག་སོགས་ཀྱི་ལྷ་མོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། ཡུལ་ལྷའི་ལྷ་མོའི་སྣང་བ་བྱུང་ནས་ཡེ་
 ཤེས་བསྐྱེད་བའོ། །མངོན་བརྗོད་ཁ་ཅིག་དང་། རྒྱུད་གཞན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་མཐོང་བར་བཤད་
 པ་དང་། མངོན་བརྗོད་འགྲེལ་པར་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་བདེ་བར་སྣང་བ་ཞེས་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་
 ཁམས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཕྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་ཁ་ནང་བལྟས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 ཀྱི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ལྷ་ལ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པའི་དབང་ཤེས་རྣམས་བེམ་པའི་

སྐབས་སོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རྒྱ་ཐིམ་པས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་
 གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སུ་སྒྲ་བའི་གཟུགས་སྒྲ་རགས་པ་ཐིམ་པའི་སྐབས་སོ། །འདི་ལ་མངོན་
 འབྱུང་ཁ་ཅིག་ལས། སྟེན་མེད་ཀྱིས་ལོངས་སྟོང་དང་། ཁ་ཅིག་ལས་འཛིགས་པའི་ལོངས་སྟོང་
 ཅས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །བདུན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་དེ་ནས་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བའོ། །བརྒྱད་པ་རང་
 གི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་སྟོང་པ་བཞི་པ་འོད་གསལ་ལ་སྒྲར་རི་ལྟར་
 འཕེན་པ་བཏང་བ་བཞིན་དུ་བྱང་འཇུག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐར་ལངས་པ་སྟེ་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་
 གོ་དབྱུ་པ་སྒྲ་མའི་སྒྲ་མ་ནི་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྟེ། འོད་གསལ་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྟེ་གོང་མ་སྟོབ་པའི་
 བྱང་འཇུག་ལས་སྒྲ་མ་སྟེ་གོང་མར་གྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཕྱོགས་དང་སྒྲ་
 ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་སྟེ་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་སྟེ་ཚུལ་དང་། སྒྲ་ཕྱོགས་
 ཀྱི་རྫོགས་རིམ་སྟེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ཨི་པའི་འགེལ་པ་རྩོ་བོས་མཛད་པ་ལས། སེམས་སྒྲ་
 བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་བྱིར། །དངོས་པོ་མེད་པའི་
 སེམས་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བསམ་ནི་འོད་གསལ་དུ་བསྒྲུལ་བའོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཉིད་དུ་ཡང་བསྒྲུལ་མི་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་
 ཡིན། །ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་བྱུང་ཅན་ཡིན་ལ། དེས་སེམས་སྒྲ་བ་དང་། སྒྲ་བ་མཆེད་པ་དང་། སྒྲ་
 བ་ཉེ་བར་ཐོབ་པ་གསུམ་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་ས་ཚུལ་ཐིམ་པ་དང་། ཚུལ་མེ་ལ་ཐིམ་པ་དང་། མེ་རྒྱུང་ལ་
 ཐིམ་པའི་སྐབས་གསུམ་དུ་སྟོག་རྒྱ་དང་དུ་བ་དང་མེ་བྱིར་དུ་སྒྲ་བ་གསུམ་དང་། ཀུན་རྟོག་གི་
 བཞོན་པའི་རྒྱ་སེམས་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ་རྒྱ་མེད་པའི་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུར་སྒྲ་བ་འབྱུང་།
 དེའི་རྗེས་སུ་མཚན་མ་ལྟ་བུར་རྒྱ་མར་མ་བརྟགས་པར་སྟོན་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྒྲ་བ་ཡིན།
 ཞེས་སྒྲ་བྱངས་པའི་དོན་ནོ། །སྟོན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟར་སྒྲ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་
 འདིའི་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྟོང་པ་གཞན་གསུམ་ཡང་འདིས་སྟན་ནོ། །དེ་ཡང་
 དཔེར་ན་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཉི་འོད་དམར་སེར་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། སྟོན་གྱི་སྟག་

ནག་པོའི་ཐུན་པ་བྲབ་པ་དང་། དེ་སངས་ནས་ཆུ་བའི་འོད་ཀྱིས་བྲབ་པའི་སྐབས་གསུམ་དང་། རྣམ་
མཁའི་རང་མདོག་རི་བཞིན་དུ་ཐོན་པའི་སྟོང་བྱེད་གསུམ་པོ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་
རྣམ་མཁའ་སྟེ་བཞི་ཡོད་དོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་དོར་སྟོགས་མཆོམས་རྒྱ་ཆད་པ་མེད་པར་སྟོང་
སང་དེ་བ་ལ་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་ཅན། ལུལ་སྤང་གཞན་མི་འཆར་བ་ནི་སེམས་སྤང་
བཞུ་དང་པོ་སྟེ་སྟོང་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །དེ་རྣམ་སྤང་བ་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ནས་ལུལ་སྤང་
གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་སྟོང་སང་དེ་བ་ལ་འོད་དམར་པོ་འཕེལ་དམར་སེར་ཤར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་
སྤང་བ་མཆེད་པ་སྟེ་ཤིན་དུ་སྟོང་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །དེ་རྣམ་སྤང་བ་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ནས་
ལུལ་སྤང་གཞན་མེད་པར་སྟོང་སང་དེ་བ་ལ་འོད་ནག་པོས་བྲབ་པ་འདྲ་བ་གཅིག་འཆར་བ་ནི་ཉིར་
ཐོབ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱང་སྟོགས་མཆོམས་རྒྱ་མ་ཆད་པར་སྤང་
བའོ། །དེའི་དུས་སུ་སྟོང་ལ་བྲན་པ་མ་ཉམས་ཀྱང་མཆོམས་ཤིག་ནས་རྒྱུ་ཐིམ་བྱལ་ཆེ་བས་བྲན་
མེད་དུ་ཐིམ་གྱིས་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་འོ། །དེ་རྣམ་ཐུན་ནག་ལྟར་
སྤང་བ་དང་བྲན་མེད་དེ་སངས་པ་ན་ཐོ་རངས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ཁ་དོག་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་
སྟོན་དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་མཐའ་དབྱས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ་སྟེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་
པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །སྟོང་པ་བཞི་གའི་དུས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བྲན་པར་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་
སྟོར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ནི། འིལ་བྱ་བས།
བྱི་དང་ནང་གི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ། །བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་ཅེས་བཤད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་
རྣམས་དང་མཐར་འཛིན་གྱི་སྟོན་ལུལ་ལས་འདས་པས་ན་དེ་རྣམས་ལ་སྟོས་ཏེ་བསམ་མི་བྲབ་ཡིན་
གྱི་སྟོ་གང་གིས་ཀྱང་བསམ་པར་མི་རྒྱས་པ་མིན་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་དེ་ཡང་བསམ་པར་
བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྟོམ་འབྱུང་ལས། གང་གི་ཆེ་ནི་དེ་ཉིད་རིག །བསམ་པ་ཐམས་
ཅད་བསམ་དུ་མེད། །གང་དུ་བསམ་དུ་མེད་སེམས་པ། །དེ་ཆེ་བསམ་མི་བྲབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དེ་

ཁོ་ཉིད་རིག་པའི་དོན་དེ་སེམས་པར་ཡང་གསུངས་ཤིང་། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་གྲིས་བསམ་དུ་མེད་
 པར་ཡང་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། སེམས་གང་གིས་ཀྱང་རིག་པ་དང་སེམས་
 པར་བྱར་མེད་ན་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡིད་མེད་ཡིད་ནི་བྱས་ནས་སྟ། །ཅུང་
 ཟད་ཅམ་ཡང་བསམ་མི་བྱ། །སྟན་ལ་གནས་བྱས་སྒྲ་མ་ཡི། །དཔྱད་གྲིས་ཡང་དག་སྒྱུར་བར་བྱ། །
 མཁའ་དང་ནམ་མཁའ་མཉམ་དེ་བཞིན། །སེམས་ནི་རོ་མཉམ་བསྐྱོམ་བྱ་སྟེ། །ཞེས་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མཐར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་མཐར་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་མ་ལུས་
 པར་བཞིག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པའི་རོ་མཉམ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་ལ།
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བསམ་པར་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་དཔའ་
 ཉིད་དུ་མཆོན་པ་མིན། །ཞེས་པ་ནི་བསམ་གྲིས་མི་བྱལ་བོ་སྟམ་དུ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྲིས་མཆོན་
 པ་སྟེ་”བརྟག་པ་ཡན་ཞེས་པའི་”^{༡)}དོན་དུ་བཤད་དོ། །དེས་ན་མངོན་བརྗོད་ལས། སེམས་ཅན་ཉིད་
 ཀྱང་མི་བསམ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐྱེ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྒྱུར་རྒྱ། པ་དང་ཅན་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་བསམས་
 ནས་སེམས་ཅན་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་མི་ལོགས་སོ། །བྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་
 མཁའ་དང་མཉམ་པ་འདི་འོད་གསལ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་གང་སློག་རྒྱུད་གིས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་
 དེར་འཛིན་པའོ། །ཞེས་རགས་པའི་སློག་རྒྱུད་ཐིམ་ནས་སྤྱ་བའི་སློག་རྒྱུད་བརྟན་པས་སེམས་འོད་
 གསལ་དུ་ཞུགས་པ་སྒྱུར་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། འདུས་པ་ཕྱི་མ་
 ལས། རང་དབང་རིན་ཆེན་དགག་པ་ཡི། །གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་བཤད། །སེམས་ནི་འགོག་
 པའི་རྩོམ་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །སློན་གསལ་ལས། རང་བཞིན་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་། དབང་པོ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་དགག་པ་སྟེ་ཐིམ་ནས་དེའི་
 འོག་ཏུ་རིན་ཆེན་ཏེ་སེམས་སློག་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་བཞག་ཅིང་རྒྱབ་པར་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་ནི་
 འཛིན་པ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་འོད་གསལ་དུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་རོ། །སེམས་རྒྱུད་དང་བཅས་

༡) ཞ། ར་ན་ན་བརྟག་པ་མིན་ཞེས་པའི།

བ་ནི་སེམས་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའོ། །སྟོང་ག་དང་ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་སྣ་ཅེར་སེམས་
གཟུང་བ་ལས་སྤར་བ་འད་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་བྱུང་བར་གསལ་བྱེད་ལས་བཞད་དོ། །རྒྱུང་དབྱེ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་བཞི་ནི། དུག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། གང་གྱིར་དགའ་བ་དེ་སྤང་བ། །སྤང་བ་
མཆེད་པ་མཆོག་ཏུ་བཞད། །བྱུང་དགའ་ཉེ་བར་ཐོབ་པར་ཤེས། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཏེ་འོད་གསལ་བའོ། །
ཞེས་དགའ་བ་བཞི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཞིར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མཛོན་
བརྫོད་ལས། དགའ་བ་དང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་མཉམ་པར་སྦྱར། །སྦྱར་བ་ཆེ་དང་ཡེ་
ཤེས་སྦྱར། །དེ་དག་ཆོ་གའི་རིམ་པའོ། །ཐིག་ལེ་གཞུང་གི་སྦྱར་ཤེས་ན། །ཤ་བའི་སྦྱར་བས་བལྟ་
བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགའ་བཞིའི་རིམ་པ་ནི་ཡས་བབས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུང་བ་ཐ་མ་
གཉིས་ཀྱི་དོན་འོ། །ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་གཞུང་གི་དོན་ཤེས་ནས་ཡེ་གི་དང་ཐིག་ལེ་ཤ་
མའི་སྦྱར་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་ནས་དགའ་བཞི་རིམ་ལྟར་སྦྱོར་བ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །འགྲེལ་
པར། རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཆོ་གའི་རིམ་པའོ། །ཞེས་འཆད་དེ་དགའ་བ་བཞི་དང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཡང་མཛོན་
བརྫོད་ལས། ལྟེ་བ་སྟོང་པ་ད་ལྷ་མའི་དབྱུག་། །ལྟེ་ཡི་རྩ་དང་མགོ་སྟོང་དུ། །དགའ་བ་དང་ནི་མཆོག་
དགའ་ཉིད། །དམ་པར་དགའ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །དང་པོ་འདབ་མ་དུག་ཅུ་བཞི། །གཉིས་པ་བརྒྱད་
པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །གསུམ་པ་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་པ། །བཞི་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་འདབ། །པག་མོ་ལྟེ་
བའི་རྩར་གནས་པ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ཁྱག་འཕྱང་མཆོག་ །ཅེས་ལྟེ་བར་དགའ་བ་དང་། སྟོང་
གར་མཆོག་དགའ་དང་། །ལྟེའི་རྩ་བ་སྟེ་མགོན་པར་དམ་པ་སྟེ་བྱུང་པར་གྱི་དགའ་བ་དང་། མགོ་བོའི་
སྟོང་སྟེ་སྦྱོ་བོར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྟེ་བར་བཞད་པ་ནི་མས་བཟན་གྱི་དགའ་བཞིའི་རིམ་པའོ། །
སྟོང་པ་ད་ནི་སྟོང་གའི་རྩ་འཁོར་ཏེ་གཞན་གསུམ་ལའང་སྦྱར་རོ། །ལྟེ་བའི་རྩ་བར་པག་མོ་ནི་གཏུམ་
མོ་ཨ་མུང་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཁྱག་འཕྱང་དུ་བཞད་པ་ནི་མས་བཟན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་བྱང་སེམས་ཀྱིན་དུ་

ལོག་པ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ན་སྤྱི་བས་སྤྱི་གཙུག་གི་རྟོ་ཡིག་ཏེ་རུ་ཀར་བསྟན་པ་ལོ། །བྱང་སེམས་
 ལུ་བས་གནས་གང་དུ་སྤྱི་བ་པ་ན་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་སྤྱི་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་དོན་རྩེ་བའ་བ་ལས། དེ་
 རྩེས་ལུགས་འབྱུང་བ་ཤད་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་སྤྱི་བོ་ལ། །དེ་ནི་དགའ་བར་བཤད་པ་ཡིན། །
 ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་མཆོག་དགའ་དང་། །བྲལ་དགའ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གནས། །སྤྱི་བའི་
 འཁོར་ལོར་ལྷན་ཅིག་སྤྱིས། །དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་བོ་ནས་
 མགྱིན་པའི་བར་དུ་སྤྱི་བས་པ་ན་དགའ་བ་སྤྱི་ལ། དེས་གཞན་གསུམ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྲག་
 ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་དེ་བཞི་སྤྱོད་བ་བཞིར་བཤད་དེ། མས་བརྟན་གྱི་གནས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ནོར་བུ་
 ནས་བརྟམས་ཏེ་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་བར་དུ་ལོག་པ་ན་དགའ་སྤྱི་སྟེ། དེའི་རིགས་པ་གཞན་གསུམ་
 ལའང་སྤྱར་རོ། །མན་ངག་སྟེ་མར་མས་བརྟན་གྱི་བཞི་ག་ལྷན་སྤྱིས་ལ་ཆུང་དུ་དང་བར་མ་དང་ཆེན་
 བོ་དང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོར་བྱེ་བར་བཤད་དེ། ཡས་བབས་ཀྱི་བདེ་བ་བཞི་ལས་ནི་མས་བརྟན་གྱི་
 བཞི་བདེ་བ་ཆེ་བ་ཞིག་འོང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལུགས་ལྟོག་གི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་
 གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་རུང་ཡང་ལུགས་ལྟོག་གི་དགའ་བ་གཞན་གསུམ་ལྷན་སྤྱིས་སུ་འཛོག་པ་
 ཞིག་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་མཐུན་གྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་དགའ་བ་
 གསུམ་དུ་བཞག་པ་ལྷན་སྤྱིས་ཀྱི་དགའ་བར་མི་འཛོག་ཀྱང་ལུགས་མཐུན་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་
 གསུམ་ལྷན་སྤྱིས་ཀྱི་དགའ་བར་འཛོག་པའི་སྐབས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཆུང་
 དབུ་མར་ལུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པའི་དགའ་བ་གསུམ་ནི་ལྷན་སྤྱིས་
 མཆོན་ཉིད་པར་འཛོག་ཏུ་མི་རུང་ངོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་བརྟག་གཉིས་ལས། རྫོགས་
 པའི་རིམ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། འདི་ལྟར་ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་རྣམ་བཞི། །ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་
 ལྷན་སྤྱིས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་དགའ་བཞིར་འབྱེད་པ་མེད་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་ལ་དེ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །
 འོན་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་གྱི་དགའ་བ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་”ལྷན་སྤྱིས་ཅུ་འཛོག་པ་”^{༡)}མིན་

༡) ལ། ༤༩་བ་༥་ ལྷན་སྤྱིས་སུ་འཛོག་པ།

ནོ། །ཡང་གྱི་རྫོང་ལས། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་དེ། །ཡང་ན་ཀུན་གྱིས་རྣམ་པར་སྤངས། །
 ཞེས་པའི་དོན་ལ་སྒར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་གསུམ་གྱིས་
 ལྷན་སྐྱེས་སྤངས་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་
 ཡང་འགྱུར་བ་དང་གཉིས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པར་དཀའ་ལ་གནད་ཆེ་བ་
 ཞིག་ཡིད་པས་ཁོ་བོས་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ད་དུང་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་སོ། །མས་བརྟན་
 གྱི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་གེན་དུ་ལོག་པ་སྤྱི་བོར་མ་བརྟན་བར་དུ་བདེ་བ་མི་བརྟན་ལ། སྤྱི་བོར་བརྟན་
 རས་བདེ་བ་བརྟན་པར་གསུངས་ཏེ། བྲག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། དེ་ནས་སློག་གི་སྟེང་དུ་ཡིད། །དེ་མི་
 མཐུན་པས་འབབ་པར་འགྱུར། །བརྒྱའི་ལྟེ་བའི་དབུས་གནས་པ། །གང་དེ་ཕྱི་ནས་བརྟན་གྱུར་པ། །
 དེ་ཆེ་མགོན་པོ་འགྲོ་མི་འགྱུར། །རི་ལྷར་བུ་ག་མེད་སྟོད་དུ། །ཚུ་རྣམས་ཟད་པ་མི་གནས་ལྟར། །དེ་
 ཆེ་བདེ་བ་བརྟན་པར་འགྱུར། །བརྟན་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ། །དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་མི་ཟད་
 པ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ངེས་པར་འཛོལ། །ཅེས་སོ། །ཡིད་ནི་ཁྱ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་ནི་ལུགས་ལྟོག་
 དང་། བརྟན་པ་ནི་སྤྱི་བོར་ཡིན་པར་མན་སྟེ་ལས་གསུངས་སོ། །འདིར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་ལམ་གྱི་
 སློག་ཡིན་ལ། དེ་བརྟན་པ་ནི་མས་བརྟན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རག་ལས་པས་ན་དེ་བསྐྱེད་ཚུལ་གལ་ཆེའོ། །
 དེ་ཡང་མན་སྟེ་ལས། དེའི་འཆར་བ་ནི་ཞོར་བུ་ནས་བརྟམས་ནས་ལྟེ་བ་རི་སྟོད་པ་སྟེ་མ་འཕོས་པའི་
 བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་འཕེལ་བཞིན་པས་སྟེང་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་ཐེན་ལྟར་ན་
 ཞོར་བུ་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་ན་རང་ལོག་བྱེད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་དེ་མིན་ཏེ། མ་འཕོས་ཀྱང་
 སྒར་གྱི་ལམ་དེ་ཉིད་ནས་མར་འོང་བ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱིར་ལོག་
 ཀྱང་སྤྱི་བོ་བར་དུ་ཐལ་གྱིས་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་གནས་དམའ་མོ་ནས་གུམ་ནས་འགྲོ་བའང་
 འོང་བས་དེས་ན་ཡར་ལ་འགྲེལ་ནས་སྤྱི་གཙུག་བར་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་
 ཆེད་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་རྫོང་ཐེངས་བཤམས། རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་སོང་ནས། །དེ་ཉིད་སྟེང་དུ་རྒྱ་བར་
 བོ། །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད། །དེ་ལས་སྤྱོད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། །དགའ་བ་ཞེས་བྱར་རྣམ་

བར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྤྲང་དང་། དེ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་འཁོར་
 ལོའི་སྤྲང་དུ་འགོ་བ་རྣལ་འབྱོར་བས་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །ཀུན་སྤྱོད་ལས། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་
 དང་སྦྱར་བས་ལས་ཀྱང་དགའ་བཞི་སྦྱེ་བར་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་དགའ་བ་དཔའ་བོ་སྟེ། །མཆོག་ཏུ་
 དགའ་བ་རྣལ་འབྱོར་མ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་མ་ལུས་ཉིད། །བདེ་དེ་ཐབས་དེ་ཀུན་རིག་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང་འབྲལོ། །དེའི་དོན་ནི་འགྲེལ་པར་དགའ་བ་གསུམ་སྦྱེ་བར་
 གནས་བཤད་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་དང་འབྲལ་བའོ། །དང་པོ་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་བ་རྣལ་འབྱོར་
 མ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་བ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཆར་ལ་བཤད་དེ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་ཁྱད་དགའ་འོ། །
 མ་ལུས་ཉིད་ནི་དགའ་བ་གསུམ་པོ་སྤངས་པའོ། །དེ་ནི་བདེ་དེ་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་དགའ་བ་
 དེའོ། །གསང་གནས་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རྩི་
 རྩེ་བུའི་ཅེར་རྫོགས་པའོ། །རིག་པ་ནི་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྦྱུའི་བདག་ཉིད་ལྷན་སྦྱེས་
 སོ། །དེའི་ཆེ་བ་ནི། མཐོ་རིས་ས་སྤྲང་ས་འོག་ཏུ། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ལུས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་
 བས་སྟོན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་ཏེ་ལྷན་སྦྱེས་གྱི་དགའ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གསུམ་པོ་
 ལུས་གཅིག་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་འགྲེལ་བས་བཤད་དོ། །ལྷན་སྦྱེས་གྱི་
 བདེ་སྟོང་ཁྱད་པར་བ་བསྐྱེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱོད་བཅུད་ཀུན་ལ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བསྐྱེམས་པས་
 རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བདེ་སྟོང་དུ་འཆར་བའི་དོན་ནོ། །མར་དོས་སྒྲུབ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྩི་རྩེར་བྱིན་
 པའི་བདེ་བ་ནི་རྣམ་རྟོག་རགས་པའི་བྱིར་ཐབས་ཡིན་པས་དཔའ་བོ་དང་། རྩེ་བུ་དང་ཉེ་བར་བྱིན་
 པའི་བདེ་བ་ནི་སྤྲ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་། རྩེ་བུ་བྱིན་པའི་བདེ་བ་ནི་དེ་
 ཡན་ཆད་གྱི་གཉིས་ཀ་བསྐྱེས་པས་ཁྱད་དགའ་དང་། རྩེ་བུའི་ཅེར་སོན་པའི་བདེ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་
 སྦྱེས་དགའ་འཆད་དེ། བྱང་སེམས་ལྷ་བ་རྩི་རྩེའི་རྩ་བར་སྦྱེབ་པ་ན་དགའ་བ་དང་། རྩི་རྩེའི་མགྱིན་
 བར་སྦྱེབས་པ་ན་མཆོག་དགའ་དང་། རྩེ་བུ་བྱིན་པ་ན་ཁྱད་དགའ་དང་། རྩེ་བུའི་ཅེ་མོར་སོན་
 པ་ན་ལྷན་སྦྱེས་སྦྱེ་བར་རྒྱ་གཞུང་གཞན་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་

རུང་ལ་བརྟེན་པ་དང་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་དམིགས་པ་བསྐྱུངས་པ་ལས་དགའ་བཞི་
 སྐྱེས་པ་ན་མཉམ་བཞག་ལ་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ཏེ་བསྐྱོམ། དེ་ལས་ལངས་པ་ན་སྤར་བ་འདད་པ་ལྟར་བདེ་
 ཆེན་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྐྱོམས་ན་དེ་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སྤྱང་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་
 བདེ་བ་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་སྟེ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། ལས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་རབ་སྦྱར་བས། །
 ཉི་མ་རེ་རེ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །དེ་ཡི་དུས་སུ་གང་མཐོང་བ། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བཏུད་པར་བྱ། །འདོད་
 ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་བདག་ཉིད། །རྟག་ཏུ་བདག་ཉིད་ལ་འབྱུང་འབྱུར། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་
 ཏེ། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །རྗེས་ཐོབ་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱུངས་པའི་འོག་ཏུ་
 སྤྱར་ཡང་བྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞི་ཆོན་པ་གཉིས་བསྐྱེད་ལ་
 མཉམ་པར་བཞག། །དེ་ལྟར་མཉམ་རྗེས་སྟེལ་བ་རྒྱན་ལྟར་བྱུངོ། །གཉིས་པ་སྤྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་
 པའི་རིམ་པ་ནི། སྟོང་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ལུགས་མཐུན་དུ་ཞུགས་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་གནས་ནས་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་མཐར་ལྡང་བ་ན་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྡང་ཞིང་
 ལངས་པ་དེ་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་ཡང་བསམ་གྱིས་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། །བསམ་གྱིས་
 མི་བྲུབ་པ་ནི་འོད་གསལ་ལོ། །དེ་བསམ་པ་ནི་སེམས་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འོད་གསལ་དུ་
 ཞུགས་པ་དེ་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་བསམ་ན་སྟེ་བསྐྱོམས་པ་དེ་ལས་གཟུངས་འཛོལ་པ་ནི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་
 འཛོལ་པའོ། །རྫོང་པོའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་དེ་བསམས་ན། ཞེས་བྲ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ནི་འོད་གསལ་ལོ། །འོད་གསལ་བའི་ངང་ལས་སྤར་གྱི་སྐྱུ་མ་
 ལྟ་བུའི་ལྟའི་སྐྱར་བྲན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གཟུངས་ཞེས་བྲའོ། །གཟུངས་ཐོབ་པ་ནི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱར་
 ལངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤར་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་ལྟའི་སྐྱུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལངས་པར་
 བྱའོ། །སྐྱམ་པའི་འཕེན་པ་བྲན་ནས་ལྟའི་སྐྱུ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གཟུངས་ཞེས་བྲ་སྟེ། གཟུངས་བྲན་པར་
 བའདད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ལྷ་མི་པའི་འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས་ཀྱང་། ཡང་སྤྱོད་ཐུན་ལ་འོད་གསལ་
 ལས་ལངས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་མོས་པ་བྲས་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་

སྐབས་སུ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤངས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་
 རུས་པ་སྤྲོ་མ་དང་མཐུན་ནོ། །འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས་གཟུངས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ལ་བཞུགས་
 པའི་ཕྱག་ཆེན་ནི་སྐྱེ་ལུས་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སྐྱེ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་མངོན་བརྗོད་ལས། དེས་ནི་འཛིན་
 པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བསྟུར་ཏེ། ཉ་ར་ནི་འཛིན་པ་ལའང་བསྟུར་དུ་བྱུང་བའོ། །དེའི་ལྟར་ན་དོ་རྩེ་
 འཛིན་པ་ཞེས་པ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་མཆོད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྒོས་བའོ། །འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ་ན་
 དང་མོ་ཉིར་ཐོབ་དང་། དེ་ནས་མཆེད་པ་དང་། དེ་ནས་སྤང་བ་སྐྱེ་ལ། དེ་ནས་མར་མེ་ལྟར་འབར་ནས་
 སྒྲིག་རྒྱུའི་བར་བཞི་ལུགས་ལྟོག་དུ་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་ལ་ཉིར་ཐོབ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ་འབྱུང་
 ཡང་ལུས་སྐྱེ་མའི་སྐྱར་ལྡང་བ་ནི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ལུགས་
 འདིའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྩེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་ལ་རུས་པ་ཐོན་པའི་མཆོམས་ནས་ལུས་དབེན་གྱི་
 སྐྱོར་ཅི་རིགས་པ་འབྱུང་ལ། དོ་རྩེ་བཟུངས་པའི་རིམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱང་ལ་
 རུས་པ་ཐོན་ནས་ལྟེ་བའི་དབུ་མའི་མདུད་པ་ལེགས་པར་གྲོལ་བའི་དབུས་སུ་རྒྱང་བསྐྱུས་ཏེ་ཐིམ་
 པར་མི་རུས་པ་ཚུན་ཆད་ནི་དོར་བཟུངས་ཀྱི་རིམ་པར་འདུ་ཞིང་། ཅུ་མདུད་ལེགས་པར་གྲོལ་ནས་སྐྱེ་
 ལུས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་མི་རུས་ཚུན་ཆད་ནི་སེམས་དབེན་དུ་བསྐྱེད། །སྐྱེ་ལུས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་
 རུས་པ་ནས་དེ་ལ་བྱང་བའི་བར་ནི་བདག་གིན་བརྟུན་ཀྱི་རིམ་པའོ། །དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེའི་ཐབས་ཉི་བའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་ནི་འོད་གསལ་དང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་
 རིམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་“དོ་རྩེ་”^{༡)}ལས། དེ་ཉིད་བསམས་ནས་རྣམ་ཏྟིག་རང་བཞིན་འགག་པར་
 འགྱུར། །གལ་ཏེ་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ནི་མཆོན་དུ་འགྲོ། །རྣམ་ཏྟིག་དང་ནི་ཡིད་ནི་མི་གཡོ་བརྟན་
 པར་གནས། །རི་ལྟར་ལན་ལྟ་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ལྟར། །དེ་ལྟར་སེམས་ནི་རང་བཞིན་ལ་ཐིམ་འགྱུར། །
 ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟོམས་པས་རང་བཞིན་གྱི་ཏྟིག་པ་རྣམས་ཐིམ་སྟེ་ལྟན་
 ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་སེམས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ལ་ཞུགས་ཏེ། ལན་ལྟ་

༡) ལ། “དེ་རྩེ་” རྫོང་།

ཁུ་ལ་ཐིམ་པ་ལྟར་གྱུར་པ་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེས་ན་འོད་གསལ་ལས་
 སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྡང་བར་བཞད་པའི་འོད་གསལ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེན་ས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་
 པའི་མཆོམས་སུ་ནི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འབྲུབ་ལ། མཆོན་བྱེད་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་
 ལངས་པའི་མཆོམས་སུ་ནི་སྐྱུ་ལུས་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྡང་ཚུལ་ཡོད་དོ། །རྗེས་
 འོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། འདུས་པ་བྱི་མ་ལས། རྗེས་འོད་གང་ཞིག་རྣམས་བསྟོམ་པ། །དེ་དང་འབྲེལ་བར་
 སྟོབ་པར་བྱ། །རྗེས་སུ་འོད་པ་ཞེས་བཞད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྟོན་གསལ་ལས། སྐྱར་
 ལུགས་མཐུན་དུ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་སྟོག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་དུ་ཐོབ་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་
 བྱིས་ལུགས་སྟོག་དུ་ལངས་པའི་ཆེ་འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྟོག་རྒྱའི་བར་དུ་བྱང་བ་ལ་
 བཞད་པ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། འཛིན་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྐྱར་བསྟོམས་
 པའི་ལྷ་ལ་རྗེས་སུ་འོད་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་བ་སྐྱའི་བྱ་ག་རེ་རེ་ནས་བྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་
 མཆེད་ཀྱི་ལྷ་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་སྟོབ་པ་ལ་རྗེས་འོད་དུ་བཞད་དོ། །ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་
 འདུས་པ་བྱི་མ་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་འཇུག་པས། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མདོར་
 བསྐྱས་པ། །གོང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱས་ནས་ནི། །དབྱས་སུ་གཟུགས་ནི་རྣམ་པར་བསྟོམ། །ཡུད་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཇོགས་བྱེད་པ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སྟོན་ལ། དེའི་
 དོན་ནི། ཐབས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུའོ། །ཤེས་རབ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་ལ་གསུངས་ཀྱང་དེ་དང་རྩོམ་གཅིག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ངོ་
 པོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱར་བའོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་བཟན་པ་དང་གཡོ་བའོ། །དེ་མདོར་བསྐྱས་པ་
 གོང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་ལྗེའི་སྐྱུ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཟུགས་ཀྱིས་གཅིག་དུ་བྲས་ནས་སྟོན་བཅུད་དེའི་
 དབྱས་སུ་བྱང་འཇུག་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གཟུགས་སུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྐད་
 ཅིག་ཅུ་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཇོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་དུག་པར་བཞད་དེ།
 སྟོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྐྱས་ཉེ་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་གཅིག་

ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ནི་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ནི་རྒྱང་དང་སེམས་ཅམ་དུ་ཟད་ཅིང་དེ་ཡང་བྱང་
 འཇུག་གི་སྐྱར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའོ། །རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཅེས་པ་ནི། འོད་གསལ་ལས་ཚུ་ལས་ཉ་ལྔ་དང་
 གི་ཚུལ་དུ་བཞེངས་པའོ། །སྐད་ཅིག་ཅམ་ཞེས་པའི་ཅམ་གྱི་སྐྱས་ནི་འོད་གསལ་ལས་གཞན་གྱིས་
 བར་ཆོད་པ་གཅོད་དོ། །སྐབས་འདིར་སྒྲོན་གསལ་ལས། སྐྱ་འབྲུལ་བ་པ་ལས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་
 དང་། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་དང་། གཞུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་གསུངས་
 པ་ཁུངས་སུ་བྱངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ནི་ལྷའི་སྐྱར་དགོངས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་དང་། ས་བོན་ལ་སོགས་
 པ་ལས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱ་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེའི་
 དང་པོ་གཉིས་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅམ་གྱིས་ལྷའི་སྐྱར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱ་ལུས་གཉིས་ལྟར་ལྷའི་
 སྐྱར་སྐྱེས་པ་མིན་ནོ། །སྒྲོན་གསལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱ་བྱང་གིས་ཀྱང་། རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ཟབ་པ་
 རྟེན། རྒྱ་ཆེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཤད། །ཀྱན་རྫོབ་དང་ནི་དམ་
 པའི་དོན། །སྤྱེ་སྤྱེ་སོ་སོར་ཤེས་ནས་སུ། །དེ་ནས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་བྲས་པའི། །ཟད་མེད་གོ་འཕང་
 སྒྲོམ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་པར་གསལ་བྱེད་ལས། འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་གྱི་སྐྱར་བཞེངས་པ་དེ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་སྒྲོན་གསལ་
 ལས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེལ་བྱ་པས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་དང་རབ་རྟགས་དང་། །བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་གཞུགས་རྫོགས་པའི། །རྣལ་འབྱོར་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས། །གང་ཡང་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་བ་ཡིས། །རང་ཉིད་དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར་
 འགྱུར། །རྩས་ཏེ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་བཞིན། །ས་བོན་མེད་པར་བསྒྲོམ་བྱ་སྟེ། །ཞེས་ལྷའི་རྣལ་
 འབྱོར་གསུམ་བཤད་པ་ནི་སྐྱ་འབྲུལ་བ་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། གང་ཡང་ཞེས་པ་བཞིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་
 གསུམ་པའི་ལྷའི་སྐྱ་སྒྲོན་ལ། སྐད་ཅིག་སྐྱོར་བ་ཡིས་ཞེས་པ་ནི། །ཡུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་བྱེད་པ། །
 ཞེས་པ་དང་དོན་འབྲས་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་དང་སྐྱ་མའི་སྐྱ་སྒྲོན་པ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་
 རིམ་པའི་ལྷ་དགོངས་བསྐྱེད་ལ་སྐྱོར་བ་ནི་འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་གཏན་མ་རྟོགས་པའོ། །འདི་

བདག་གིས་བརྒྱབས་སུ་བཤད་ཅིང་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་ཡང་བཤད་པས་རིམ་བཤགས་པའི་སྐྱེ་
 མའི་སྐྱེ་ལ་ཤས་ཆེར་སྦྱར་དགོས་མོད་ཀྱང་རིམ་བཤ་ལྔ་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 བཤ་དེ་ལས་འཛིན་བཤ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་འཛིན་བཤ་དོན་ལྟར་འཆང་ལ་རིམ་བཤགས་པའི་
 སྐྱེ་ལས་དོན་ལྟར་འཆང་གཅིག་དང་བྱང་འབྲུག་གི་དོན་ལྟར་འཆང་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཁ་འཁྱིལ་གཉིས་ལྟ་ཡི་སྐྱེ། །
 ཤེས་རབ་རྒྱ་མ་རུ་ཡི་སྐྱེ། །ཉིན་མོ་བཙུག་ལྟར་དོན་ལྟར་ཅན། །རྣམ་འབྱོར་མ་ནི་མཆོན་མོར་བརྟེན་ཅས་
 པའི་རྒྱ་མ་རུ་བཤེས་དོན་བཤད་ན། ཁ་འཁྱིལ་གསུམ་མའི་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ། །རྒྱ་མ་རུ་ཤེས་པའི་ཤེས་
 རབ་འོད་གསལ་སྐྱེ་ནོ། །དེའི་སྐྱེ་མ་ནི་བཙུག་ལྟར་འདས་དོན་ལྟར་ཅན་ཉེ་མཆོན་དཔེའི་རོ་བོར་
 དམིགས་པས་ཉིན་མོ་སྟེ་ཐབས་སོ། །ཕྱི་མ་ནི་རྣམ་འབྱོར་མ་སྟེ་སྤྱང་བའི་སྦྱོར་བ་བསྐྱུས་པས་མཆོན་
 མོ་སྟེ་ཤེས་རབ་བོ། །ཕྱ་ངན་འདས་བྱུང་དཔེའི་བོ་ནི། །དུག་བཤ་སེམས་ཀྱི་སྦྱུལ་བཤ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
 པ་དང་། ཤེས་རབ་བསྐྱུང་བའི་འགྲེལ་བར། ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཆི་བ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་
 རྩི་བའི་སེམས་ཅན་བར་དོ་སྟེ། དེ་ཡང་མཛོན་ཤེས་ལྟ་དང་མཆོན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ལུས་རྣམས་པར་
 ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །དེས་ན་དུག་བཤ་སེམས་ཀྱི་སྦྱུལ་བཤ་ཞེས་བྱའོ། །དཔེའི་བོ་ནི་
 བཙུག་ལྟར་འདས་ཉེ་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཉིན་
 མོངས་ཞི་བའི་ཆོས་དབྱིངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྦྱུལ་བཤ། །དུག་བཤ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། སེམས་ཀྱི་སྦྱུལ་བཤ་ནི་གདུལ་བྱའི་སེམས་སམ་སེམས་ཅན་
 ལ་སྦྱོར་ནས་སོ་སོར་སྤྱང་བའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་ལས་
 བར་དོ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་ལས་ཉེ་རུ་ཀའི་སྐྱེ་མའི་ལུས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བཞེངས་ཉེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱུལ་བཤ་འགྲེང་བའོ། །བཤད་པ་སྐྱེ་མའི་དུག་བཤ་ནི།
 རྣམ་ཤེས་ཆོག་ཤིང་དུག་གི་དུག་བཤ་དང་། ཕྱི་མའི་དུག་བཤ་ནི་ཡུལ་དུག་གི་དུག་བཤ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉེ་
 ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བའོ། །“རྩི་བོ་ཆེན་པོའི་”འགྲེལ་བཤ་ལས། ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འོད་

༡) ཅ། ༥༩ན་༥ རྩི་བོ་ཆེན་པོའི།

གསལ་བ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་རེ་གཉིས་སོ། །དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ན་སེམས་གསུམ་རྒྱུ་
 དང་བཅས་པ་ལས་སྐྱུལ་བའོ། །ཞེས་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སེམས་གསུམ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་
 ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་ལངས་པར་བཤད་དེ་སྟོང་པ་བཞི་ལས་དངོས་བརྒྱད་ཅི་རིགས་པར་བྱུང་བའོ། །
 ཆོག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་ཙམ་བཤད་པ་སྤྲ་མར་བྱུང་ཡང་དོན་ནི་བྱི་མ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྟོང་པར་སྐྱུངས་པའི་རང་ནས་བར་དོ་མཆོན་པའི་རྣ་དར་ལངས་པའི་
 གནད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་དག་གིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་ལྡང་ཚུལ་མཐའ་དག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་
 དགའ་བར་ཡོད་པས་འཕགས་སྒྲོར་དུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དག་པ་
 ཆོས་གྱི་སྐྱུལ་པ་ནི། བག་མོའི་གཟུགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་བར། དག་པའི་
 ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཕག་མོའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། ཕག་མོས་ནི་འོད་གསལ་མཆོན་པས་དེའི་
 སྐྱུལ་པར་བཤད་དེ། འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཏེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དུ་ཤར་བའོ། །ཕྱི་ནི་ཞེས་པ་
 བཞིའི་རྒྱུ་པ་དང་པོའི་དོན་ནི། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། ཞེ་ཨྲི་ལ་སོགས་གཉིས་མེད་པའང་། ཕྱི་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཡིག་དེས་བཟོད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་ཞེས་བྱ་བའི་ཡི་གེ་དེས་ནི་བཟོད་པའི་གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ། དེར་མ་ཟད་ཞེ་ཨྲི་ལ་སོགས་པའང་ཡི་གེ་དེས་བཟོད་
 པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞེ་ཨྲི་ལ་གཉིས་ཏེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཞེ་ཨྲི་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་
 མེད་ཀྱི་ཞེ་ཨྲི་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་བཤད་ཟེན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཞེ་ཡིག་གི་དོན་ཤེས་རབ་དོན་
 དམ་འོད་གསལ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཨྲི་ཡིག་གི་དོན་ཐབས་ཀྱན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་།
 ཐེག་ལའི་དོན་སྤྲ་མ་ཐུགས་དང་བྱི་མ་སྐྱུར་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་རྩོ་བོ་ཆེན་པོའི་
 འགྲེལ་བར། ཕྱི་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་བྱུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཤད་པ་
 གཙོ་བོ་ཡིན་མོད་ཀྱང་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཡང་བཟུང་ངོ་། །ཉེའི་དོན་ནི་མཁའ་འགོ་རྒྱ་
 མཆོ་ལས། ཉེ་ནི་རྒྱ་སྟོང་བདག་ཉིད་དེ། །རྒྱའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་རྟོག་པའོ། །རང་བཞིན་ཆོས་བདག་
 མེད་པ་ཉིད། །དེ་ནི་སྟོང་པའི་རྣལ་འབྱོར་གནས། །ཞེས་རྒྱའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུ་བ་པས་སྟོང་

པའི་ཆོས་བདག་མེད་ལ་བཤད་ཅིང་། རུའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །བཀོད་པ་གང་དག་བདག་མེད་
 བ། རྟོག་པའི་བ་བ་ཆེན་པོ་ནི། །རུ་ཡིག་རྒྱུ་གྱི་བདུད་ཅི་ཅན། །དེ་ནི་བདག་གི་བཀོད་བྲལ་བའོ། །
 ཞེས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལུས་ཅན་སྤྱད་པར་འཆིང་བའི་རྒྱུ་གྱི་བདག་ཉིད་
 ཅན་ཏེ། དེས་བཀོད་པ་སྟེ་སྟོབ་ཏུགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་བཤད་དེ། རུ་ཡིག་བཀོད་
 པ་དང་བྲལ་བ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཀོད་པའོ། །རུ་ནི་ཆོགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན་ལུ་
 ཨི་པའི་འབྲེལ་པ་རྣམས་སུ་རུའི་དོན་བཟོད་པ་དང་བྲལ་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བྲས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །
 ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤར་བཟོད་ཀ་ནི་མ་ལུས་པའི། །བདག་གི་གཉིས་སྦྱར་མེད་ཤེས་གང་། །གང་
 ཕྱིར་ཅི་ལའང་མི་གནས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀ་ཞེས་བྱ་བར་བཟོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རུའི་རྗེས་སུ་སྤར་
 ཡང་བཟོད་པའི་ཀའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དེའི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པར་བྱར་མེད་པར་སྟོན་པས་མཐུན་པ་སྟེ། གང་གི་
 ཕྱིར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ་ནི་བདེན་པའི་དམིགས་གཏང་ཅི་ལའང་མི་གནས་པ་དེའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཏེ་དང་རུས་ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་དང་། ཀས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་དང་། སྤྱིས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་སྟོན་ཏེ། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་གོ། །
 སྦྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལམ་གྱི་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་བྲས་མ་བྲས་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱི་མ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་དང་རྒྱུད་སྟེ་འོག་
 མའི་ལམ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ལ་རྒྱུད་རྒྱུ་རྡོར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བ་
 མིན་ཀྱང་། བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་ཅེ་བར་དུ་པཔ་ནས་པཎ་ཡིག་བསྟོམ་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལས་བྱུང་བ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལམ་གཅིག་དང་། སོག་རྒྱུ་རྡོར་
 ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྟན་སྦྱེས་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེའི་སྤྱི་མ་གཉིས་ནི་
 སྤྱི་དོན་གྱི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ལ་ནི་སྤྱིས་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་གྱི་
 གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་དམིགས་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །ཁ་ལྟོ་

ག་ནི། ཞེས་པ་ནས། གང་དུའང་མི་གནས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་རྣམས་ལུ་ཨི་པའི་འགྲེལ་པ་གསུམ་
 དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དག་པ་བན་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་མོད་ཀྱང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་ལ་བཤད་དུ་མེད་
 པ་ནི་མིན་ཏེ། རྫོགས་པའི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ལྷོ་ག་ནི་ལྷ་ཡི་སྐྱ། །ཞེས་པ་ནས། ག་ནི་
 གང་དུའང་མི་གནས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ལུ་ཨི་པས་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཀོད་པ་ནི་ཀུན་སྦྱོང་ན་ཆང་
 བར་ཡོད་ཀྱང་། བྱ་ངན་འདས་བྱུང་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྤང་། དེ་
 གཉིས་མ་གཏོགས་པ་མངོན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་འབྲས་བྱ་མངོན་
 དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲུབ་བཤད་པའི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་ཉིང་དེ་འདྲིན་དང་རྫོགས་རིམ་པའི་
 སྦྱོང་པ་རྣམས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་
 ལ། དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་འགྲུབ་པར་ཉེ་བ་ན་རྗེ་ལྷ་པ་འོང་བའི་ཚུལ་ནི། རྫོགས་གྲུབ་ལས། ཉི་མ་གཅིག་
 གིས་འགྲུབ་འགྱུར་རམ། །ཆོ་གས་ཉི་མ་གཉིས་ནའམ། །ཉིན་གསུམ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་བས་སམ། །དེ་
 བཞིན་ཉི་མ་བཞི་ཡིས་སམ། །ཉིན་ལྔ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་བ་ཡི། །འགྲུབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །མེ་
 ཏོག་སོགས་པས་མཆོད་བྱས་ནས། །བསམ་གཏན་གནས་སུ་རབ་འདུག་སྟེ། །ཕྱག་རྒྱར་ལྷན་ཅིག་
 "རབ་ཞུགས་ནས"། །རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་བཅུམ། །རྫོགས་ཉི་མ་བྱུང་ནས་ནི། །སྦྱོར་བ་འདི་ནི་
 རབ་བཅུམས་ན། །སྦྱ་རངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི། །འགྲུབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་པ་
 འདིས་སྟོན་ལ། བྱང་དེའི་དོན་མན་སྟེ། ཟླ་བ་དུག་ཏུ་རིག་མའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྦྱང་ནས་ཉི་མ་བདུན་
 རང་གི་ལྷ་བལྟ་བར་བྱས་ཏེ། སྦྱོར་བ་རབ་ཏུ་གྱུར་པར་ཤེས་ཤིང་གང་གི་ཆོ་ཉིན་མཆོད་དུ་མར་མེའི་
 འོད་ཀྱི་རྒྱན་བཞིན་དུ་ཏྲག་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་
 ལྷན་ཅིག་སྦྱོང་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་རྫོགས་པའི་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་
 རུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། ཐོ་རངས་ཀྱི་སྐྱེན་ནས་བཅུམས་ལ་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མཉམ་

༡) ཅ། ༤༠་ན་༩་ རབ་ཞུགས་ནས།

པར་མ་བཞག་པ་གཅིག་པའི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་མོས་ནས་དོ་རྗེས་རྒྱས་བཏབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་རོ་
 མཉམ་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་ཞིང་། མར་མའི་འོད་ཀྱི་རྒྱན་ལྟ་བུར་རྟག་པར་ཉིན་མཆན་ཐོག་ཐག་གནས་
 པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་སོན་པའི་དགའ་བ་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པ་
 ལས། སྐྱ་རངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་འབྱུང་སྟེ། སྐྱབ་ཐབས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། མན་ངག་རི་ལྟ་བུར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཉེ་བར་ཉིན་བཞག་ལ་སྟེ། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་
 རྒྱ་བའི་ཆ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། །སྐྱ་རངས་ཤར་བའི་དུས་སུ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་
 དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཞེས་
 བཤད་དོ། །དོ་རྗེ་ཉི་མ་ཞེས་པ་བཞི་འདུས་པ་ལས་ཀྱང་“འབྱུང་ལ”། དེའི་དོན་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས།
 ཕྱི་ནང་གི་བྱང་རྒྱུ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ལ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། དོ་རྗེ་ཉི་མ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་
 པའི་ཉི་མ་ཉིད་དོ། །དེ་རྒྱུ་བ་ནི་དམར་ཐག་ཆད་པའི་མཆམས་སུ་ཡོ་བྱང་ཅི་རྟེན་པས་སྒྲ་མ་མཉེས་
 པར་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ་ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པའོ། །དེ་ནས་སྒྲ་མའི་དྲིན་གྱིས་མཆན་བྱེད་ན། ཕྱག་རྒྱ་
 ལ་བཞེན་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ནས་སྐྱ་རངས་འཆར་ཀའི་དུས་སུ་འོད་གསལ་ཀྱི་རིམ་པའི་ལྷང་
 ཐོག་པས་ཀྱང་མཆོག་འབྱུང་བོ། །ནང་གི་མངོན་བྱང་གི་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་ན། དོ་རྗེ་ཉི་མ་ནི་ཐབས་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་བྱུང་བའོ། །རྒྱུ་བ་ནི་དེ་འགགས་པ་ལ་
 བཤད་དེ། ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤྱིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཉི་མའི་འོད་
 ཤར་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་མཆོད་པའོ། །དེས་མཆོན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱང་རྒྱུ་ཅིང་འགགས་པ་དང་། འོད་གསལ་ཀྱི་སྤྱིན་དུ་འཁོ་བས་དེ་བསྐྱབ་པའི་སྤང་བ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་
 སྦྱོར་བ་འདི་ནི་བརྩམ་པ་སྟེ་འབྱུང་བའོ། །སྐྱ་རངས་འཆར་བ་ནི་མ་རིག་པ་ཉེར་ཐོབ་སྟེ། དེ་འདས་
 པའི་དུས་སུ་སྐྱབ་པ་པོས་སྟོང་བ་བཞིར་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་ཀྱི་དངོས་བྱུང་
 འབྱུང་པར་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་འོད་གསལ་བ་བསྒྲོམས་པས་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་

༡) ཞ། ༥༡'ན་ན་ འབྱུང་བ།

སྤངས་ནས་ཐོ་རངས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྐྱེ་མའི་
 སྐྱེ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྐྱེ་མའི་སྤྱར་འགྱུར་ཞིང་འཁོར་བ་རི་སྤྱོད་པར་སྐྱེ་དེ་གཉིས་ལས་མི་
 གཡོ་བར་བཞུགས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་ནི་འདུས་མ་བྱས་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་
 ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེའི་ཉེན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱུང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ལོངས་སྐྱེ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་དེ་
 གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་ཐ་དད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་གཟུགས་སྐྱེ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་ལན་དུ་མར་གསུངས་པས། གཟུགས་སྐྱེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སས་མ་བསྐྱས་པར་
 གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་དང་། ཤེས་པ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བེམ་པོར་འདོད་པ་དང་།
 འབྲས་བྱའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་སོགས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པར་སྐྱ་བ་ནི་ལེགས་
 པར་སྐྱ་བ་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་དེས་མཆོག་གི་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་ལ་
 སོགས་པའོ་སྐྱེ་ལ་བ་དུ་མ་ཞིག་མཛད་དོ། །སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉེན་གྱི་
 གཟུགས་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་དང་ཐུགས་ཆོས་སྐྱེ་དང་། གསུང་ལོངས་སྤྱར་མང་དུ་བཞུགས་པའི་ལུགས་ལ་
 ཡང་སྐྱེ་ལ་བ་ལ་འདིས་སྐྱེ་ལ་བ་དང་། འདི་སྐྱེ་ལ་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། བྱེད་པ་
 པོའི་སྐྱེ་འདིས་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྟོན་པའི་བྱེད་པ་པོའི་ལོངས་སྐྱེ་དང་། བྱ་བའི་ཐབས་
 འདིས་ལོངས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་ལོངས་སྤྱར་བཞུགས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱ་
 ཞབས་ཀྱིས། འདི་ནི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་སྟེ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་གཉིས་མེད་པ། །མ་ནིང་ཞེས་བྱར་བརྗོད་པ་
 སྟེ། །ཁ་ཅིག་བྱང་འཇུག་ཅེས་བྱར་བརྗོད། །སྐྱེ་བ་དང་བྱལ་ཆོས་སྐྱེ་འདིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྟོང་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་བཞིན་ཡང་དག་མཐའ་ལ་ཡང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་ཡང་དག་
 འཇུག །ཀུན་ཀྱང་སྤང་བ་མེད་པའི་ཆོ། །སྟོང་རྗེ་དང་ནི་རོ་གཅིག་ཡིད། །འདི་ནི་སྐྱད་ཅིག་གིས་
 འཇུག་ཅིང་། །སྟོང་པ་ཉིད་བཞིན་འཇུག་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། མི་འགྱུར་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ནི། །
 ཐབས་ཉེ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པས་གཉིས་སྤང་མེད་པར་ཡང་དག་པའི་འོད་

གསལ་སྟོང་བ་ཉིད་རིམ་བཤེས་པའི་བཞིན་དུ་བཞུགས་པའི་སྟོང་རྩེ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱི་སྐྱར་བཤད་དེ། བར་བྱེན་གྱི་ཐེག་པ་ནས་བྱེད་པའི་བཞིན་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་བཤད་པ་ལ་
 བྱེད་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་འདིས་མཆོག་གི་དངོས་བྲུབ་ཐོབ་མར་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་
 ལྷས་རིམ་རྣམས་ལོང་བ་ནི། འདིའི་བཤད་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་དེ་ནས་གང་དུ་རིག་མའི་སྐྱེས་བྱ་བྱུང་བ་
 དེར་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་སུ་མཆོག་པ་འབྱུང་སྟེ། ས་འདི་དག་འཁོར་མཁུ་ལ་རངས་པས་རྣམ་པ་བྲུག་
 ཏུ་གཏོས་ནས། བདུད་གྱི་གནས་སུ་ཆ་ལང་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་གནས་པ་དང་། རྒྱུགས་བཅུར་བསྐྱེད་པའི་མེ་
 ལྟ་བུའི་སྐྱར་མདའ་ལྟར་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འབྱུགས་པའི་སྐྱེས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་གནས་ཤོ་ལྟར་
 བ་དང་། དེ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པའི་མེའི་གཟུགས་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱར་བ་འབར་བ་དང་། རྒྱག་རྒྱའི་སྐྱེ་
 གནས་གྱི་སྟོང་པོར་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་དང་། ཆོངས་པ་དང་ཁྲབ་འཇུག་དང་ཆུ་བདག་
 དང་བརྒྱ་བྱེན་དང་། རྒྱག་པོ་དང་མེ་དང་སྟོབས་བཟང་པོ་དང་ཉི་མ་དང་ཆེན་པོ་དང་གཞོན་སྐྱེན་དང་
 བྲུབ་པ་དང་བྱེད་པ་དང་མེ་མེད་ཅི་དང་ལྟོ་འབྱེད་དང་ལྟོ་འཁོག་དང་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་ཆུས་བྱུང་ལ་
 སོགས་པ་གང་ཞིག་གཞན་ཡང་སུམ་ཅུ་ཆ་གསུམ་དུ་གནས་པའི་ལྟ་རྣམས་དེར་འོངས་ནས་ཡང་
 དག་པར་དགའ་བས་མེ་ཏོག་གིས་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །མི་མྱོང་དང་། སྤྱིང་བྱ་དང་། ཀྱུ་སྐྱེན་ཉིད་དང་།
 ཏྲ་སྐྱེད་དང་། སྤང་དང་། ཐངས་སྤང་གི་སྐྱེས་དང་། བཞུག་ཏི་དང་། བ་ཏ་ཏ་དང་། རྩ་རྩས་ནམ་མཁར་
 གནས་ཏེ་དེས་ཏྲ་ཀྱུ་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །ལྟོ་བྱ་མོ་དང་རིག་པ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་མོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་གར་བྱེད་པ་དང་། སིལ་སྐྱེན་དུ་མ་བྱེད་པ་དང་། མེ་མེད་ཅི་དང་། གཞོན་སྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་ལེན་
 བར་བྱེད་ཅིང་གར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་དགའ་བ་དང་བཅས་པས་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བ་ཞེས་ཏྲ་ཀྱུ་རོལ་
 བར་བྱེད་པ་དང་། གང་ཞིག་བྲུབ་པ་ནམ་མཁར་གནས་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་སོའི་རྣམ་པར་
 རབ་ཏུ་གསོལ་བར་མཛད་དོ། །གང་ཞིག་དགའ་ལྡན་དུ་གནས་པའི་ལྟ་རབ་མཆོག་དང་། གང་ཞིག་
 ལྟོ་བྱ་མོ་དང་། རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་འོངས་ནས་རྒྱག་འཆལ་ཞིང་མེ་ཏོག་སྐྱ་
 ཆོགས་གྱི་རྣམ་པའི་བྱེད་སྐྱེ་ཆོགས་གྱི་བྱེད་ཆོང་དང་། བདུག་པ་སྐྱེ་ཆོགས་གྱི་བྱེད་པར་གྱིས་བྲུས་པའི་

ཚུལ་གྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱི་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ།
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པའི་མཆོད་པ་དེ་ནམས་ཀྱིས་མཆོད་
 པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཁ་སྐྱོར་གྱི་འགྲེལ་བ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་
 བར། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པའི་མཆོན་མར་བཤད་ཀྱང་། འགྲེལ་བ་བྲན་པའི་སྤང་བ་དང་
 མན་སྟེར། མཆོག་གྲུབ་པའི་མཆོན་མར་བཤད་པ་ལེགས་སོ། །ཁ་སྐྱོར་འགོས་འགྱུར་དང་། འགྲེལ་
 བ་གཞན་གཉིས་སུ་རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཞེས་འབྱུང་ལ། མན་སྟེར་དང་འཕྲོག་འགྱུར་དུ་རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་
 ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱེད་དོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྐྱར་དུ་བྱང་བའོ། །ཕྱི་མའི་དོན་ནི་འཆང་རྒྱ་
 བའི་རིག་མ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་ལ་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྟོན་གསལ་ལས། རིག་པ་ཆེན་པོ་ནི་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །སྐྱེས་བྱ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །དེ་དག་ལས་བསྐྱེད་པ་ནམས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྟན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེས་བྱ་ལྟ་བུའི་ལྟའི་སྐྱེ་བའི་རིག་པ་ཆེན་པོའི་
 སྐྱེས་བྱའི་གཟུགས་ཏེ་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །འགོས་འགྱུར་ལས། ས་
 ཆེན་པོ་འདི་ནམས་པ་བྱག་ཏུ་གཡོས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྐྱ་བསྐྱགས་ལ་ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལྟར་དགའ་མགུ་སོགས་ནི་དགའ་བའི་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་ལ་བྱའོ། །གནམ་རྫོ་ལྷུང་བ་ནི། བདུད་ཀྱི་གནས་
 ཀུན་ཏུ་རྫོ་ཆར་འབབ་པའོ། །འགོས་འགྱུར་ལས། བྱག་རྒྱའི་སྟེང་པོ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བ་
 བསྐྱེད་པའི་ཁམས་གསུམ་པོ་སྤང་བར་མཛད་དེ་ཞེས་འབྱུང་ལ། མན་སྟེར་བྱག་རྒྱའི་སྟེང་པོ་ནི་
 བྱག་རྒྱ་དང་ལྟན་པ་ལ་བཤད་པའི་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བྱ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འཕྲོས་པའོ། །རྒྱས་བྱུང་ནི།
 འགོས་ཀྱིས་མཆོ་སྟན་དུ་བསྐྱར་དོ། །འགོས་འགྱུར་ལས། འོག་མིན་གྱིས་མཐར་ཐུག་པའི་ལྷ་ནམས་
 ཀྱང་འོངས་ནས། ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ནམས་མཆོག་གྲུབ་པའི་བྱུང་དུ་འོངས་པའི་གནས་ནི་སངས་
 རྒྱས་པ་དེ་འདོད་པའི་མའི་རྟེན་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་
 པས་འདོད་ཁམས་སུ་འོངས་པའོ། །འགོས་འགྱུར་ལས། སྐྱབ་པ་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཞེས་འབྱུང་
 བ་ནི་མན་སྟེར་བསྐྱབ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ནི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ་ཞེས་

བསྐྱབ་བྱ་ལ་བཤད་པ་དང་གནད་གཅིག་སྟེ། སྐྱབ་པ་པོས་རྫོང་སེམས་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་སོ། །
 འགོས་འགྱུར་ལས། ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་ལ་
 གཟུགས་མེད་ཁམས་པས་མཆོད་ཚུལ་ནི། མན་སྟེ་ལས། ཁམས་དེ་ལ་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་ནི།
 གཟུགས་རྒྱུད་བ་ལ་གཟུགས་མེད་ཅེས་དགག་སྐྱ་བྱས་པའོ། །ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཁམས་གོང་མ་
 གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དགོས་པའི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་སུ་འོངས་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་
 བག་ཆགས་སད་ནས་བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཆངས་མ་དང་ཆངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །འདོད་པ་འདི་མང་པོ་རིག་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ལུགས་དེ་རྒྱ་གར་བའི་མང་པོ་
 མཁྱེན་པ་རྣམས་གསུང་པར་བཤད་དོ། །ཆངས་མ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་ལས་
 ཆངས་པ་ལ་པོ་མོ་གཉིས་བཤད་ལ། དེ་གཉིས་གཟུགས་ཁམས་པ་ཡིན་པས་སོ་སྟེ་མ་པའོ། །མངོན་
 པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཞེས་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་། བྱ་མོ་རྟེན་
 པ་སྤྲ་བ་ལ་རྟེན་མེད་མ་ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུད་བ་ལ་དགག་སྐྱ་སྐྱར་བ་ཡིན། ཞེས་འདོད་པ་གཉིས་བཤད་
 དོ། །ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་སྐྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་འགའ་ཞིག་བསྐྱར་ནས་འོག་མིན་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་སོགས་
 ཀྱི་བཤད་པ་ནི་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཏེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་
 ལས། མི་སྐྱ་རྒྱ་ཡི་བྱ་བ་མེད། །དུས་དང་ཆོད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །གཙང་སྤྱིའི་སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་
 སྤངས། །དེ་ཡིས་གྲོང་པའི་ཆོས་སྦྱོད་དེ། །ཅོད་ལྡན་དུས་སུ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང། །ཞེས་དང་། ཅོད་
 ལྡན་ཡོན་ཏན་བཞི་ཉིད་དེ། །དངོས་གྲུབ་ཉིད་དུ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་ལམ་འདིས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་
 ལ་རྫོགས་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་དུས་གཞན་གསུམ་ལས་ཅོད་ལྡན་གྱི་དུས་ཉིད་བསྐྲགས་ལ། དེས་ན་
 སྐྱ་ཤུ་ཤ་ལས། དེ་ལྟར་དཀའ་བ་མེད་པའི་ཐབས། །ཀྱན་མཁྱེན་ཐུགས་རྗེ་བཅས་པས་བསྐྲགས། །ཤིན་
 དུ་བདེ་བའི་སྐྱབ་པའི་ཐབས། །བརྟུལ་ཞུགས་སྦྱོད་པ་དཀའ་ཐུབ་སྤངས། །དེ་ལྟར་བདུད་ཅིའི་རོ་རྟེན་
 རས། །ཉོན་མོངས་གཞོམ་ཕྱིར་མི་བཙོན་གང་། །རི་ལྟར་དཀའ་ཐུབ་བརྟུལ་ཞུགས་དེས། །སངས་
 རྒྱས་ཉིད་དུ་བྱ་བར་བྱས། །རང་གི་བདེ་བའི་ཐབས་རྟེན་ནས། །གང་ཞིག་བདག་དོན་མི་བྱེད་པ། །

མོངས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་གང་དུ་འགྱུར། །ཡང་ནི་དེ་ནི་ཤེས་མི་འགྱུར། །
 འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དུ། །སྐྱེ་བོ་དམ་པས་མཐོང་བ་ཉིད། །ལས་ཀྱན་མི་ལམ་སྐྱུ་མ་ལྟར། །
 སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མི་ཤེས་པས། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ། །རི་སྤྱང་མ་ཕྱིན་བར་དུ་བྱ། །
 ཞེས་འགྲོག་འགྱུར་དུ་འགྱུར་བའི་ཡང་ནི་ཞེས་པ་མན་ཆད་ལ། འགོས་འགྱུར་ལས། དེ་ནི་སྤྱར་ཡང་
 གར་འགྲོ་བ། །དེ་ཡིས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཐབས། །ཆོག་མཐོག་མེད་པར་
 བྱི་ཆེད་པ་ཡི། །སྐྱེ་བོ་མངའ་པ་དེས་པར་འདིར། །ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་མི་ལམ་བཞིན། །སངས་རྒྱས་
 ཉིད་དུ་བལྟས་ནས་ནི། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་འཛིགས་པ་ལས། །རི་སྤྱང་མ་རྒྱལ་བར་དུ་བྱི། །སངས་
 རྒྱས་བཀའ་ཡི་ཆོས་སྤྱད་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་བྱ་དཀའ་བས་ཡིད་གཏུང་བའི་
 དཀའ་སྤྱོད་ཀྱི་བརྒྱལ་ཁྱེགས་རྣམས་དོར་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ལོངས་
 སྤྱོད་པའི་ཤིན་ཏུ་བདེ་བས་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་ལམ་འདི་འདྲ་བ་ཆེད་པའི་དུས་སྟེང་ལ་བཙོན་པར་མི་
 བྱེད་ན་བདག་ལས་མོངས་པ་སྤྱི་ཞིག་ཡོད་སྟུང་བ་དང་། ད་དུས་འདི་ལ་མ་འབད་ན་དེ་ནས་བདག་
 ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་གར་འགྲོ་བ་མི་ཤེས་སོ་སྟུང་དུ་བསམས་ལ། བདེ་བ་བྱང་པར་ཅན་སྒོ་དུ་མས་
 བསྐྱེད་དེ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་དང་། བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་རྒྱུང་
 སེམས་ཙམ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་ཉེ་དུ་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟ་བ་ལ་
 འབད་དེ་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་འབྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་ཁུར་གྱིས་མི་ངལ་བར་བྱའོ། །དེའི་
 ཕྱིར་ལམ་ཐུན་མོང་བས་ལེགས་པར་རྒྱུད་སྤྱངས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་
 སྟེང་ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་བསྐྱུང་བ་གཞིར་བྱས་ལ། ལམ་རིམ་པ་དང་སོ་སྟུན་སོ་སོ་
 ལ་བསྐྱུངས་པའི་མཐར་ཕྱིན་དང་ནང་གི་བདེ་བ་བསྐྱེད་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་
 བདེ་སྟོང་བསྒྲོམ་པ་དང་། དེའི་མཐར་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྡང་བ་སོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་
 ཀྱང་སྤྱང་རོ། །འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ཉེ་ལམ་འདིའི་བག་ཆགས་བརྟན་པར་བྱས་
 བ་ཆེད་དཀའ་ལ་འཛིག་སྤྱོད་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལ་སྤྱིང་སོ་སྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ འགྲོ་བའི་འདྲེན་མཆོག་རྫོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དེ། །དམིགས་མེད་བཙེ་བས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱོད་པ་ཡིས། །གདུལ་བྱའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་རི་བཞིན་དུ། །མདོ་དང་བྱ་བ་སྐྱོད་པ་རྣམས་འགྱོར་
 དང་། །གསང་མཐའ་རྣམས་འགྱོར་སྒྲ་མེད་རྒྱུད་རྣམས་གསུངས། །ཁྱད་པར་ཟབ་མོ་རྣམས་འགྱོར་མ་
 ཡི་རྒྱུད། །དུང་ཕུར་གཅིག་དང་བྱེ་བ་ཐག་དུག་གསུངས། །དེ་ཡི་ནང་ནས་རྒྱལ་མཆོན་ཏིག་ལྟ་
 བྱ། །དཔལ་ལྷན་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད། །བཤད་རྒྱུད་བཟང་ལ་མང་བས་གསལ་བྱས་
 པའི། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་འགྱོར་ཆེན་པོའི་གཞུང་། །ལམ་འདིས་མཆོག་བརྟེན་ལུ་ཨི་པ་ཡི་
 ལུགས། །གསལ་མཛད་ལྷ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་དང་ནི། །ཨ་ཏི་ཤ་དང་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་བ་དང་། རྣམ་
 སྟོན་ལྷ་བ་ཀྱུ་ལྔ་ར་སོགས་ཀྱི། །འབྲེལ་བ་དུག་དང་བོད་ཀྱི་བཤད་བ་དང་། །རྒྱ་གར་མཁས་པའི་
 བདེ་མཆོག་གཞུང་མང་ལ། །བརྟེན་ནས་རྩ་བཤད་ཆ་མཐུན་རྒྱུད་རྣམས་ནི། །ལེགས་པར་སྐྱར་
 རས་བདེ་མཆོག་རྫོགས་རིམ་ནི། །ཀྱན་གྱི་གནད་དོན་གསལ་བྱེད་འདི་བཙུམས་སོ། །རང་ཡུལ་
 དམན་ལ་ཆགས་པ་རིང་དུ་དོར། །གཞན་ཡུལ་དུ་ཡང་རྣམ་གཡེངས་བསྐྱེད་ནས་ནི། །མདོ་སྟགས་
 གཞུང་ལ་སྟོགས་རེས་མ་ཆོམ་པར། །ཐོས་བསམ་བསྟོམ་པའི་ངལ་བ་མང་བསྟེན་པས། །མང་ཐོས་
 སྐྱབ་ལ་བཙོན་པའི་སྒོ་ཆེན་ནི། །དུ་མས་རིང་དུ་འབད་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་བའི། །མདོ་སྟགས་ལམ་
 ཀྱི་གནད་ལ་ངེས་ཆེད་ནས། །ལྟར་སྒྲུང་ལམ་གྱིས་བཀྱི་བར་མི་རྣམས་ཐབས། །རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་
 ལམ་མང་བྱེ་བ་ལ། །ཀྱོངས་པར་གྱུར་ན་བསམ་པ་ཐག་པས་འཆགས། །རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ཕྱང་
 སོ་ཅི་ཡོད་པ། །མར་གྱུར་འགྲོ་ཀྱན་ཀྱན་མཁྱེན་ཐོབ་བྱིར་བསྟོ། །ཟབ་ལམ་འདི་དང་ནང་ཡང་མི་
 འབྲལ་ཞིང་། །ཐོས་བསམ་བསྟོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་། །ཞིང་སྦྱིས་ལྷན་སྦྱིས་སྟགས་སྦྱིས་རྣམས་
 འགྱོར་མའི། །སྟོགས་ལས་ལྷན་སྦྱིས་བདེ་ཆེན་རྫོགས་པར་ཤོག །ཅེས་རྣམས་འགྱོར་གྱི་དབང་ཕུག་
 ལུ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་འགྱོར་ཆེན་པོའི་གཞུང་གི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྟེ་མ་
 ཞེས་བྱ་འདི་ནི། ལམ་འདིའི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་སྟེལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་འདོད་པའི་བཤེས་
 གཉིན་མང་པོས་བསྐྱལ་བ་དང་། ལུ་ནག་རིལ་གསུམ་གྱི་གཞུང་གི་རྩ་བ་ལུ་ཨི་པའི་ལུགས་སུ་སྒྲུང་

ཞིང་དེ་ལ་ཕྱོགས་འདིར་བཤད་པ་མཐའ་ཚོད་པ་མི་སྣང་བར་མཐོང་ནས། ཇོགས་རིམ་ལུགས་
 གཞན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆོག་གི་དོན་དང་། དམིགས་པ་སྐྱོང་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་འགའ་ཞིག་མ་
 གཏོགས་པ་ལུགས་གསུམ་གའི་ཇོགས་རིམ་གྱི་མཐའ་གཅོད་ནམས་མཐའ་ཚོད་པར་ཤུག་དེ་དག་
 སྐྱོང་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་སྐྱོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས།
 འབྲོག་རི་པོ་ཆེ་དག་ལྷན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤིང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དཀའ་བཞི་པ་རིན་ཆེན་
 དཔལ་ལོ། ། ། ། འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་དུ་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་
 རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནམས་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅུས་པར་གྱུར་ཅིག། །

སྒྲིབ་ཐུབ་བསྟན་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་། །

སྒྲིབ་ཞུ་མེད་ཅད་པན་འཆང་བ་ཡི། །

དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྡན་པ། །

སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་རྒྱར་ཅིག །

མད་བྱང་ནམ་ཐར་གཙང་མའི་བྲིམས་དང་ལྡན། །

རྒྱལ་ཆེན་རྒྱལ་སྐུ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཅན། །

བདེ་སྒྲིབ་མཆོག་གི་རིམ་གཉིས་ནལ་འབྱོར་སྒྲིབ། །

སྒྲིབ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་མཇལ་བར་ཤོག །

ཚུལ་བྲིམས་གཙང་ཞིང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །

བྱང་སེམས་འབྱོངས་ཤིང་ལྟ་སྒྲིབ་གཙང་བ་སོགས། །

སྒྲིབ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་ལ། །

བསྐྱེད་ལྟ་མེད་པའི་ནམ་ཐར་འབྱོངས་པར་ཤོག །

དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག

༡༡། །རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་
 ལྷང་། །ཆོག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དེ་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་
 ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་སྟོང་ཐག་
 བརྒ། །གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །དེས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འགྱུར་
 ལོག། །ཅས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྐྱབ་ཀྱིས་རྒྱད་བརྒྱུད་མས་པའི་སྐྱོད་སྤྲིག་སྟོང་མི་བཟད་པས་གངས་སྟོངས་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་
 དུ་བྱབ་པའི་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམ་ཉམས་པར་བྱས། །ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་
 རུལ་ཐུན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོད་འཆེ་གྲུའི་སྟོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྟོ་ཀུན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱད་ཆོགས་
 མཚོ་ལྟར་བརྒྱལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། །བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རོ་སྤར་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་
 འཕགས་པའི་ཡུལ་འདི་ཡང་བྱབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དེ་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། །འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་འགོ་བ་ཁྱོན་ཡོངས་
 ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། །རྣམ་འདྲན་ཤུག་སེལ་འདི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་
 དམིགས། །ནང་བསྐྱུན་བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོའི་སྟོན་
 ཆོག་དུ་ཤུག་ཀྱི་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྲུལ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤར་བཤོ། །དགེཤོ། །

༡༢། །ནམ་མཁའ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ །ཡུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ །ཡུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ །

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ག་པོ་འདི་ཕྱག་དཔའི་ནང་དུ་བཞུགས་ན་དཔེ་ཆ་དེ་བཞོམས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་
 བར་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱད་ལས་གསུངས་སོ། །